

Inc. 1058

2122

Inv. nr. 1058
Bibl. Jag. BMC VII 1042

15

15. II. 7

Ham. 7566

In Primam Ten
Genhis

Bibl. Jag.

EXPOSITIO GENTILIS IN PRIMAM FEN. Q VAR TI CANONIS AVICENNE FELICITER INCIPIT.

TEBRIS EST CALOR EXTRANEVS. Excusati ab his que in libro/rū prīcipiis dici ꝺsueue/rūt. qa ſup prīcipio primi cañ. dicunt. & qa nō intēdim⁹ ad puerilia. ſz ad neceſſaria prime fen. hui⁹ qi dicemus. ¶ Q ꝺ poſtq̄ in 3° li° determīauit auic. de egritudibus appropatis determīatis mēbris organicis ꝑprie. placuit ſibi in hoc q° li° detēmīare de ꝑticularib⁹ egritudinib⁹ que uni mēbro nō appropantur. & etiā de decoratiōe. & dico ſicut ipe dixit in ꝓbe° cañ. q̄ hoc placuit ſibi. qa etiā potuiſſet ſcīam de febribus & de appoſtematibus añponere ſcīe de morbis appropatoꝝ mēbroꝝ ſicut etiā fecit halyab in 8°. & 9°. te^cc. & in 3. & 5. p̄ctice. Prīo g° ut ſibi placuit deſmīauit de egritudibus que nō appropriātur uni mēbro. 2° de decoratōne. ibi 2ª. ¶ Capillus. in p̄n° fen. 3^e. Prīa ī q°2 ſicut q°2 ſunt iſte egritudies ſiue diſpōnes ꝑticulares nō tñ appropate uni mēbro. ſcz febris. ap⁹ 1ª. ſolo ꝺtinuitatis. & diſpō uenoſa. Prīo g° deſmīat de febrib⁹. 2° de apoſtematib⁹. 3° de ſolōne ꝺtinuitatis. q°de diſpōibus uenenatoꝝ. ibi 2ª in p̄n° fen. 3^e. Iā locuti ſum⁹. ibi 3ª in p̄n° q^e. Iam diximꝰ. ibi q^a in p̄ncipio 6^e fen. ¶ Qui timet. Prīa in duas. prīo determīat de febrib⁹ q̄tuz ad eſſentiā. cās. & ſigna. & curā. 2° q̄tū ad terminatōem. ibi 2ª ¶ Criſis intētio. ul ibi. nos dicem⁹. Prīa in duas. prīo determīat de febribus in gñali magis. 2° in ſpēali ꝛmone. ibi 2ª. ¶ Cauſe oīm ſpēꝝ fe. effi^e. Gñalia que ꝺſideram⁹ de febre ſunt ei⁹ eſſe. & diſtinctō eius in gña: & ei⁹ ineſſe ſubiecto ꝛm ſbōꝝ aptiᵉm & ei⁹ tpa. Prīo g° ponit diffinitōez febris & diuiſionez. 2° oñdit corpa patiora ad illaz. 3° determīat de febriū tempibus. ibi 2ª ¶ Dixerūt. ibi 3ª Febriū bore. Prīa in in duas. prīo ponit diffinitōez. 2° diuiſiōez. ibi 2ª. & ſunt qdam. Prīa in duas. p° ponit diffinitōez. 2° declarat quedā. ibi 2ª. & inflāmať. lz poſſit dici q̄ totū qđ ponit uſq; ibi. & ſunt quidā. ſit diffinitio ¶ Conſiderandꝰ aūt gñaliter circa totū q^m libꝝ q̄ e/gritudies de qbus hic deſmīatur ſunt ꝑticulares. qa queda ſpēs geneꝝ primoꝝ dcōꝝ fen. 2ª p̄mi cañ. ſūt etiaz cōes. ul qa nō appropriate ulli uni mēbro organico. l qa que dā ſūt cōes qa toti inherētes ut febris. quedam cōes qa colligūt plures morbos. ut apoſtēa. quedā cōes qa in nā ꝺmuni ut ſoluta ꝺtinuitas. quedā de his diſpōibus ſūt cōmūes qa totū corpus ledētes. ut uenena. liz quedā uenena plus h° q̄ illud mēbꝝ ledāt. ¶ Circa diffinitōez febris ꝺſiderandꝰ prīo q̄ multe dant de ea diffinitōes ab auctoribus. ſ. a Gal. prīo de dīiis febriū. & in 9to aſſo. hūide diete. & Qui creſcunt. & in 9to pulſiū. & 2° de accñti & morbo. & in q̄ mlꝭtis locis ¶ Diffinit etiā a iohānitio & ab auer. 3° collz. & in cātica cāticoꝝ & ab haly. ī teg. de ſignis cordis. & ab halyab. 8. te^cc. & ab yſaac in p̄° de fe. & in ſumma a quolibz auctore de febribus tractāte. & oēs ſūt diffinitōes bone. ſed qa magis ꝺpleta ē iſta auic. & diffinitiōes ſibi ſiles ſicut eſt diffinitio yſaac & haliab. & aū. Declarem⁹ g° hāc. Febris di² a feruore. grece eī uoca² pireos a pir qđ eſt ignis. ut dicit ꝺci^to2 differētia 87. & ideo fe. di² calor de nā ignis ut p̄re. acu. 9to q3. EST CALOR. ¶ Dubitat ꝺci^to2 utrū febris ſit calor cuz repiant fe. frigide ut ſtatiz dicit aui. & multa alia ar^ta puerilia īducit. & dicit quoſdā dixiſſe q̄ febriſ eſt calor mālr. i. eſt ī calore. & fuit tade⁹ in gloſ iohānitii uolēs ſaluare q̄ feſit calor. qđ eſt corpus calidū. ¶ Alii dixerūt q̄ febris ē calor cāliter. i. cāta a calore. Nos aūt dicam⁹ cū gal. in p̄° de dīiis febriuz q̄ febris eſſentialr ē in gñe caloris ꝑter nām. qđ oñdit opationū leſio. ſ. ꝑter nālitatē: caliditatē aūt oñdit tactus. Et ſi a ꝓriuis īueſtigare h°uide qōez nr̄am de ſbō febris. ubi deduximus q̄ in corde & corpe toto eſt dare morbū calidū ledentē oēs totius opatiōes. & q̄ iſtū morbū oz te noīare feb. cuz ñ ſit aliud nomē aptius. Eſt aūt febris calor q eſt q̄litas & nō corpus. Eſt eī febris morbuſ in 9°ne ut 8. te^cc. p°ca°. ſi eī eēt calor corpus iā eſſz morb⁹ in nūo. Cuz g° di² q̄ fe. alique ſunt frē intelligi² ul qa cā eſt frigida ut flegma l melia: ul qa ſeq̄ē accidēs cū frigore ut rigor. deinde dicit.

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

EXTRANEVS. Oēs ɔueīunt: ꝙ extraneitas caloris est duplex. una totalr opposita uite sicut ē calor exneus mortuoꝝ. & sic fe. non ē calor exneus. qa cū febre fiūt opa uite & appent ī febre opatōes alicui⁹ nālis caloris. Alia ē exneitas opposita sanitati que remouꝫ pfectōeꝫ opationū & pōit in eis maliam & īpedimētuꝫ & talis ē calor febriētis. g° appet ꝙ ī febriēte est calor ɔposit⁹ ex nāli & pternām. & addūt bononiēses ꝙ cū febris sit calor exneus & sit egritudo. ē egritudo ut nūc. & ideo di² exneus respcū eius cuius ē. s. respcū sor. l platōis. Et īferūt ex hoc ꝙ fe. nō pōt accidē ex pncipiis gñatōis sicut nec aliq̄ egritudo nūc. Istos ꝓmōes ꝑ tractauimus integ'. ū ɔtra plusq̄ ɔmētato. defēdimus ꝙ egritudo nūc a gñatiōe esse pōt. Nos aūt parūꝑ reuertētes dicimus ꝙ iā disputauim⁹ ꝓlixe duas qōes. unā an febris sit exneus calor. aliā an sit additus calor nāli calori. Et dicemus illaꝝ sūmas. Et est ꝙ cū ad oēꝫ nām cū q̄ stat sanitas possit fieri morb⁹ ꝑ additōeꝫ & diminutōeꝫ ī nā ɔplexionali cordis: & totius corpis pōt talr adueīre morbus. Febris g² cū sit morbus ī 9°ne cordis & toti⁹ erit morbus ꝑ additū calorez q additus calor ē exneus & innālis. ɔsideram⁹ g² in corpe febriēte duos calores q sunt due forme absolute. un⁹ calor est nālis hñs in se certā mensurā diuersaꝫ ꝓm diuersa corpa. Alius calor & alia forma est calor mal⁹ aduētitius. & iste ē febris. & diuersitateꝫ manifestā istaꝝ formaꝝ oñdunt ñ soluꝫ opatiōes diuerse. s. maligne & bone sed opatio & ītentio medici. qa nālem ɔꝓuat & accidētaleꝫ corrūpit. calor eī colerici corpis aliud indicat. & aliud flatici q̄uis utriq̄ sit additus idē gradus mali caloris ut subtili auit gal'. ī fine. 8. tec. Vtꝝ aūt si calori p̄senti nāli remanenti ī sua mēsura adueīrꝫ aliq̄ mēsura caloris mali essꝫ febris uel nō: hꝫ dubiū. Et credo ꝙ esset fe. sicut si qnq̄ digitis adueīat sextus ē morbus. liꝫ de fcō illud ñ ɔtīgat. qa calor febris statī resoluit spūs. g° q dicit ꝙ fe. sbā est in gñe caloris p̄ternām melius dicit & accipit fe. ꝓ illo calore addito & facit p̄dicatōeꝫ essentialē. sꝫ q dicit fe. ē calor nālis mutatus ī igneū facit p̄dicatiōeꝫ denoīatiuā. & tunc intellcūs iuueīlis subtiliꝫās poterit defendē ꝙ calor exneus q ē fe. eēntialr est exneus exneitate uite opposita lꝫ ñ qlibꝫ actu occidat. & lꝫ ñ quelibꝫ fe. sit mortal'. in sui tñ rōne inq̄tū extrane⁹ nō ꝓhibet qn occidat. sed ꝓhibe² inq̄tuꝫ tāte mēsure sicut napellus in sui nā hꝫ calorē mortalē ex toto uite oppositū. ita ꝙ in tāta mensura necessario ꝓuat uitā. sꝫ nō quelibꝫ q̄titas napelli occidit. īmo cum ea stāt uite opa. Si ergo de rōe caloris p̄ternām q ē calor febril formalr est ꝙ īpediat cordis opatōes. g° addit⁹ gradualr addet in nocumēto. & iteꝝ additus iteꝝ addet ī nocumēto quousq̄ cordis opatiōes ꝓuent. Si eī ꝑ tantū gradū & īproportōeꝫ tantū ledt g° ꝑ duplū ledet duplū &c. sed calori p̄ternām cuicūq̄ inq̄tū calor p̄ternām nō ꝓhibet additō ultīata & sic facit ꝓuatōeꝫ opationū. Si aūt ꝓhibeat talis additio ē inq̄tū tal' calor. ū grā. inq̄tū effic calor ul' inq̄tū talis t̄tiane ī tali & tanta mēsura. Difficultates aūt arduas circa p̄dcā cadētes reqre in p̄dictis qōibus nr̄is. Deinde dixit ACCENSVS IN CORDE. Nos iā declarauim⁹ in qōne ꝓlixa. & dixim⁹ ꝙ in toto corpe ē una caliditas nālis que ē p̄nm oīuꝫ opationū toti⁹ corpis. p̄nm dico īmediatū. & ista ē sanitas ɔplexional' toci⁹. & dixim⁹ ibi ꝙ ipsi⁹ caliditatis cor ē p̄nm, p̄m. a quo alia recipiūt illā. salteꝫ q̄tū ad unā ptē illi⁹ caliditatis. & dixim⁹ ꝙ isti caliditati accidt distēpamentū ꝑ caliditatē additaꝫ exneaꝫ. que caliditas addita exnea ē fe. Et dixim⁹ ꝙ ex his seqtur ꝙ fe. sit p° passio cordis. deinde toti⁹ corpis reliqui. Et dixim⁹ ꝙ seqt ex hoc ꝙ fe. ledat oēs opatiōes toti⁹ lesiōe ꝑ se & īmediate. Et declarauim⁹ ꝙ snīa aū. ex h° est ualde bona cū dixit ꝙ febris ledit oēs opatōes Et appet ibi declaratū ꝙ antiq̄ rō que ꝓbat ꝙ epar pōt esse p̄m subiectuꝫ fe. ñ soluit a p̄cedētibus mgr̄is. sꝫ soluit ꝑ p̄dicta qa calor ep̄is dat⁹ mēbris. nō est ꝓ oībus opatiōib⁹ toti⁹ corpis. & iō distēpantia data a calore ep̄is. liꝫ possit toti⁹ corpis opatōes ledere ꝑ se & īmediate nō tñ pōt ledere oēs opatiōes toti⁹. s. ꝓm oē gen⁹ opationū. Et h° dico ꝑ se & immete qd' reqrit ad morbi rōeꝫ. & in illa qōne mouim⁹ sex difficultates difficiles q̄s ibi lege. Albert⁹ ꝟo bononienꝓ ex h° ꝙ dixit Accēsus uult ꝙ ī oī febre putrida hūores cordis sūt ī calefcō

esse.si ei in oi febre calor est accensus in cor de.g° in putrida febre calor ē accēsus & nō est ibi in accēdi,sz ul in mēbris.& tūc esset ethica.uel ī spiritib9 & sic effia.reliqtur g2 ꝙ in hūorib9 cordis calor putride fe.sit accē sus. ¶ Nos aūt iam oñdim9 ꝺtra eū in qōne nra.ꝙ oēs rōnes sue bñ intellecte sunt ꝺtra eū:& cū h°etiā nichil ꝺcludūt ꝓ se.nā si ca lor exneus hic ī diffi°e posit9 est q̄litas que est morb9.ut ipemet ꝺtitet.tūc accensuz eē in hūorib9 nō est ꝙ ī hac diffinitōe ponit. qa calor ī hūorib9 accensus n̄ est morb9. sed causa morbi. Errat eriā in h° uocabulo ac census.qa nō dicit oino factū esse.sz respcū ethicaꝝ & forsan effimeraꝝ in qb9 calor in corde ē in accēso esse.s.in mēbris ī ethica & forsan ī spiritib9 cordis ī effia.respectu aūt purridaꝝ di2 accēsus.i.qa accendit in fieri scz in ptib9 uiuētib9 cordis. de calore aūt q accēdit pōt dici ꝙ ē accensus respcū ei9 qd erat ꝑus.sicut ardētib9 lignis ī foculari di cim9 ignis est accēsus ī foculari & tn est īn fieri. ¶ PROCEDENS AB EO IN TO TVM CORPVS. ¶ Cōia dicta sūt hec.p° instat nō uī ꝙ ꝓcedat in totū. qa inueīun tur extrema frā qñq. Ampli9 si ꝑ arterias & uenas.g° quelibz fe.erit ꝺtinua. Ampli9 sanguis & uene & arterie nō uadūt ad oēm pticulam corpis. Dicūt ꝙ corde inflāmato defert febris in tom mediāte spū & sanguīe q sūt in arteriis & uenis.& sic ꝑ uenas & ar terias.& cā est.nā cor ꝑ ista mandat calorez ꝓportionatū & ꝺueīentez.g°ꝑ eadē manda bit calorē improportionatū.& addit dy.ꝙ fe.cū sit calor innālis plusꝓcedit ad corpus per spūs q̄ ꝑ sanguinē. sicut etiā calor nālis plꝰ ꝓcedit ꝑ spūz. ¶ Ad ꝺtraria dicūt.ad p̄m sicut auicē.ifra ꝙ intelligit ꝙ uadit febris ad totū nisi fuerit ꝓhibēs.sicut lapis descē dit deorsū nisi ꝓhibeat. ¶ Ad 2am lzoīs fe bris porte2a corde ad membra ꝑ arterias & uenas.nō tn oīs est ꝺtinua.qa calor febris a cā effitiēte ut a putredīe nō est sp qa purre do sit ī uenis·sz qñq in uenis qñq exx uēas ¶ Ad 3am dicūt ꝙ arterie & uene totū pñt iflāmare qa ptez mediāte pte. Nos aūt solē niores dubitatiōes bēmus q̄ iste sint.Et p̄a ē/ut4 qñ hō est ꝓpe mortē ex febre occidē te ꝑ uiaz resolutiōis spūuz a corde unde hz extrema frigidissīa & anhelitū frigidū di cat febrire.& hīe morbū calidū in manib9 q̄ frigidiss̄ie sūt & in corde ī q°fcā est iā ex tictio nālis caloris cui ꝺmēsura2 accñtal.& iste est iā min9 calidus ī gradu caloris q̄ qñ erat sanus. Et dixim9 in qōne ꝓlixa ꝙ iste m oēm ptē corpis pōt dici febriēs & cū h° pōt dici ꝙ hz morbū frigidū ꝑuatōe nālis caloris.Et dixim9 ꝙ pōt teneri ꝙ m extre ma nō febriat sz heat frigidū morbū solū. 2a est utꝝ delatio fe.possit fieri solo spū l solo sanguīe altēo istoꝝ nō hñte febrē dela tīe cū auic.dicat spū & sanguīe. & fecim9 ibi istas rōnes. Pria.cā ab ex agens pōt tn̄s mutare cor m spūz solū nō m hūores cuz sit effia. ul solū m hūores ut cū sit fe.pe stilētialis. g°cor poterit solos spūs tn̄smuta re absq̄ sāguine.tz ꝺña qa nō maioris ꝛtu tis̄ est cor febriēs sup illa duo q̄ cā extrīseca sup cor. ¶ Ampli9 pōt in spiritib9 uenaꝝ & arteriaꝝ eē dispō ad īflāmandum ut qa sub tiles calidi.& ī sanguīe nō erit illa dispō g° spūs portabūt fe.& nō sanguis. ¶ Ampli9 cor de nūc inflāmato inflāmat spūz & sāguinē sz spūs ꝑus uadūt ad mēbra q̄ sāguis. que rit g2 an ī illo ꝑori febriat.certū est ꝙ sic. Ampli9 nō uī delatio ī fe.necessaria suppo nat ꝙ ab ex occurrat qdaz calor exne9 gra datiz occupās totū & ultīo totū cor.accipio ultimū nūc inflāmati cordis. ꝑusq̄ sup mē bra calor porteť. Et quero an febriat certū est ꝙ sic qa hz calorē exneuz ī toto corde.sz nondū est fcā delatio.g° ¶ Iste rōnes sūt ap pentes & solute a me in nra qōe.ꝺcludūt eī ꝺtrariū ei9 quod credo esse uez. ¶ ET IN FLAMMATVR. ¶ Declarat hic ꝙ fe. sit calor exneus & h°qa nocet opatiōib9 nālib9 .i.que m nām nobis insūt ut aīales.nāles. & uitales.ut dicit ysaac ī declaratiōe hui9 diffinitōis.& dicit dy.ꝙ dt nālibus accipiē do nāles ut distinguunt ꝺtra aīales & uita les.qa lz oēs ledant tn magis uident ledi nā les.qa cor est magis illaꝝ ꝑnm. & tu ꝺside ra h°qa hz īpugnatiōem pēdentez ex ꝑnci piis medicine.ad que redire nolum9. & qa auic. īnuerat ꝙ nō quelibet inflāmatio est febris.sz inflāmatio que opatiōib9 nocet.iō subdit ꝙ nō est inflāmatio caloris febrilis sicut inflāmatio laborātis hoīs & irati. qñ flāma in istis nō ultiatur.īmo isti calefiūt & tn̄ sunt sani. ¶ ET IMPEDIT. ¶ Hic

expō cōis

itez declarat quoddā ꝑm expoſitiōez cōez. qa dixerat q̄ ledit opatiōez. uult oñdere q̄ leſiōe. qa corruptiōe uel diminutiōe. nō qa ꝑuet oēs corpis opatōes īmo retinent ſz ma le uel dimīute fiāt. & uerificat̄ h° dictū de oībus opationib⁹ ſiḷ. qa nō oēs auferri pñt a febriente qa eēt mors. ſz aliq̄ ꝑ alique pñt auferri. ù gra deſtruit̄ qnq; appetit⁹ aut ñ uidet. Nos aūt fecim⁹ aliā expoſitōez hui⁹ paſſus. & ē q; calor pendēs a cauſis ꝑmitīs nō di² fe. niſi ſit impſſus & retēt⁹ ita q; nō ampli⁹ depēdeat ab illa cā ꝑmitīa. & ibi in h° auic. ꝛplacet gal'. ꝑ° de dr̄ntiis febriū. cū d' Et ſi mot⁹ ſteterit & remanent hec ꝓter nām cal'a tūc febrire neceſſe ē hoīem. Et rō hui⁹ eſt. qa ſicut ſanitas ē diſpō in nobiſ pu re qeſcens nō pendēs eēntial'r a cā exteriori ymmo ſi pendet ab aliq̄ pendet ab his que ſūt ptes in nobis ut mēbra. ſpūs. & hūores. ita mōb⁹dz dici diſpō in nobis q̄ nō ſit oīo pendens a cā primitīa ex̄. Si eī ab illa eēn tial'r pendeat nō dicit̄ morb⁹ q̄uis opatōes tollant̄ uel īpediant̄. ỽ gra. hns digituz & brachiū ꝛtractū a ſpaſmo & hns hoc a fune ligāte. qlibet hz idē impedimentū opatōis & eandē malaz fi^am & tn̄ q hz a ſpaſmo hz morbū. ſz q hz a ligatura funis nō hz ꝑpe morbū. quia nō hz diſpōez retentā ymmo pure depēdentē a cā ex̄. & h° intellexit eciā gali. ꝑ° de īteriorib⁹. qn̄ nō uult q; ſtoma ch⁹ ſit infirm⁹ q̄uis nō digerat oſſa cereſo ruz. ¶ Contra hns lapidē uel fruſtz plūbi in ueſica hz morbū & tn̄ pendz a lapide q ē cauſa ꝑmitīa. Ampli⁹ lapis eſt cā opilatōis que ē uer⁹ morb⁹ in uia. Iſtoz ſoloez & de claratōem reqre in qōne nr̄a. an ſanitas poſ ſit īduci ꝑ artē. In ſūma tamē uer⁹ & ꝓpius morb⁹ eſt q ē q̄litas in corpe retēta nō ſtanſ in dependētia a cā ꝑmitīa. ymmo gal' intā tū ꝓceſſit q; uez morbū uocat ſolū morbū factū qui a nulla cā pendz ī fieri. ut appet 3° de ac. & morbo. & ſic poſſet poni ex^m de ſanitate. Si eī digiti mei opatio eēt ſtringe re aliqd & eſſet mollificat⁹. ſz tu cū tuo di gito aſſotiato meo faceres q̄d me⁹digit⁹ ca pet nō ꝓpterea diceret̄ ſan⁹. ¶ ET SVNT Q VIDAM. ¶ Incipit det̄mīare de febri bus diuiſiue. & ꝑ° ꝑm alioz ſnīaz. 2° ꝑm ſuaz & ꝛſuetā. ibi 2ª. Et ꝓcedam⁹. ꝑª ī tres Prīo pōit iſtoz ſnīam. 2° exēplificat eaz. 3°

exō ſ̄c.

nō ē cā pendens ſe. nec ſanit

9ē

Et ſunt q3 diuiſio ſe q3da

inſtat ꝛtra eā. ibi 2ª. & intētio. ibi 3ª. & cō tradicēti. ¶ Dicit ꝑ° q; qdaz hoīm. ſ. raſiſ 16. ꝛti^rīs 2°ca° & 17° ç°ca°. ¶ ET INTEN TIO. declarat qd iſti ꝑ h^c ītelligūt. & uult q; illa febris ē egritudo cui⁹ immediata cā nō eſt egritudo. ù gra. ſe. ſequēs putredinē hz ꝑ cā ꝛiūcta īpam putredinē & tamē pu tredo. ſ. hūoriſ nō eſt egritudo in ſe ſed illa ſe. di² accidēs cui⁹ īmediata cā ē morb⁹. ỽ gra. febris cui⁹ cā eſt apoſtēa. naz ſe. ꝛſequēſ apoſtēa. ſequit̄ aliqd qd' eſt morb⁹. ſ. ap⁹ª. nā ap⁹ª morb⁹ eſt & hoc ē q; in ultīo dixit. febris apoſtēatiſ ē accidēs ap⁹ris. dū eſt ap⁹ª qa exiſtēte actu ap⁹te ſe. ſequit̄ illud & hoc dixit ſequēſ īpm. ſ. ap⁹ª. & poſt. i. & cū h° ap⁹ª eſt egritudo. ¶ ET CONTRADI CENTI. ¶ Hic dat īſtantiā ꝛtra diuiſiōez. ſcz ꝛtra h°q; d' q; ſe. ap⁹tum ē accidēs. & ꝑ° h°. 2° oſtēdit qd tenendū ī hac ꝛtradictōe. ibi. uez. In ꝑª pte dicit q; ille q uellz ꝛtra dicē arguēt ſic. ſi ſe. ap⁹ātum eſt accidēs. hoc ē altero triū modoz. un⁹ eſt qa ſequit̄ calo rez ap⁹ris uel dolorē. & ex h° dicet̄ accidēs ſz hoc ē incōueniēs. qa tūc multe effi^e eēnt accidēs. ſ. ille que fiunt ex dolore & calore. ù gra ex ira. potu rei cal'e. labore. & ſiḷibus cauſ' caleſacietib⁹. qd' tamē eſt falſū. ¶ 2⁹ mod⁹ eſt q; febris ap⁹atum dicat̄ accidēs qa ſequit̄ putredinē ap⁹ris. ſz ex hoc nō debet dici accidēs ap⁹ris. quia ap⁹ª ut ap⁹ª qd' eſt totū aggregatū cauſat illā febrez ꝑ accidēs quia ꝑ putredinez que ē ps illi⁹ tumoris a p⁹oſi. ſz q; ꝑ ptem cauſat. cāt ꝑ accidēs. uel accidit ap⁹ti q; cauſet febrē. qa cauſat ꝑ pu tredinē que ē quid extrīſecū ap⁹ti ut ap⁹ª eſt morb⁹. & ſic ap⁹ª cauſat mediate nō im mediate. ¶ 3⁹ mod⁹ eſt q; fe. apoſtēatuz nō dicat̄ accidēs aliq° mōz dictoz ſz alio mō. & ē q; fe. apoſtēatis ex hoc di² accidēs quia ꝑ ipaz febrē uenit̄ in notitiā ap⁹atis & in ueſtigam⁹ ꝑ febrē ei⁹ notitiā. ſicut accña du cūt in notitiā egritudinū. & hic etiā 3⁹ mo dus nō ualz. qa ꝑ febrē putredīs inueſtiga m⁹ ipam putredinē & ī notitiā ei⁹ deueni m⁹. & h° ītelligit cū dicit ſi nō ſignificaue rit ꝑ fe. accidēs h^c. ſ. ſed altez duoz dictoz modoz īmo nō intellexerūt ꝑ eā. ſ. febrez accidēs niſi q; ipa ſequit̄ ap⁹ª. i. niſi q; ipſa eſt accidēs apoſtēatis ꝑ h° & ꝑ. i. ul' ꝑ qa in ueīunt ꝑ eā ſe. inuētiōez ap⁹atis. i. ueīunt

dcrīat

ītēr īſtat q; ītēr 9 modz ꝑ9 modz

3⁹ modz

in notitiã apoſtẽatis. g° ſiſr eſt diſpõ &c.

Dubitaᷣ aũt de hoc q̃ inſtãtia nõ uſr uale re. nã ſi p̃ febrẽ inueio ap9a tũc p̃ eã inueio morbũ. & ex hoc põt dici accidẽs. ſz ſi p̃ febrẽ inueio putredinẽ nõ inueio morbuz ſz cãm qa putredo eſt cã. & ſic talᷣ fe. ſequens putredinẽ ſine apoſtẽate ẽ morb9. Dicendᷣ q̃ auic. dereliqt notã ſolõez iſtius ex hoc q̃ dixerat. hñs etiã p̃ noto q̃ p̃ febrẽ ſequẽtẽ ap9a nõ inuenim9 p̃pe niſi moduz putredis apoſtẽatis nõ ap9a ſm ſe. ù gra apoſtẽa epiſ colicuz nõ p̃prie inueitur p̃ febrẽ. ſz cũ ex fe. & aliis ſignis ẽ datũ iuditiũ q̃ ſit ap9a ĩ epate tũc tu iudicas q̃ mã ſit colerica illa q̃ putrefit. qa iſta febris ẽ tertiana ɔtinua. in ueis g° putredinẽ apoſtẽatis p̃ febrẽ tũc ſilr eſt diſpõ febriũ putredis ſine apoſtẽate

VERVM OCCVPATIO. Vult q̃ nõ oc cuperis in hac ɔtradictiõe. qa nihil ɔfert in medicia. ſolũ ei eſt qõ in hoc an fe. ſequens ap9a poſſit dici accñs. ſz ſi tu cognoſcis illi9 febris nãz & etiã apoſtẽatis & ſcis canões cu re ſue illã uoces accñs. ſiue ſbãm. ſiue mor bũ. nihil tibi ɔfert ulᷣ nocet ĩ medicia non ei de noib9 debẽ9 diſſeptare ut ſ̃ li° p̃° ſen. p̃a. ca° de uirtute aĩali.

ET FACIT EVM PROCEDERE &c

Quia conabiᷣ uelle inqrere an idẽ poſſit eẽ morb9 & accñs An ap9a p̃ rõez totalitatis ſue poſſit cãre fe brẽ. an putredo ĩ ap9te que cãt fe. ſit mor bus in ſe. & multa alia ad que cũ p̃cedit po nit multũ tps & ſic impediet. niſi ſit homo qui bonitate intellect9 & exercitio: cito ab his queſitis ſe expediat & forte oporteb[t] eũ trãſgredi medicinã.

Dubitaᷣ an diuiſio febris in febrẽ accñs & fe. morbũ ſit bona. di2 q̃ ſic. qa galᷣ. inuit eã 7a pticula affo. ſu p̃ affõ ſi febris nõ hẽatur a co[a]. Itez raſᷣ ió. ɔti[tus] 2° ca° ubi dicit. dico q̃ h°eſt ueꝝ & ui ſibile q̃ quotiẽs diuidim9 febrẽ biptite ſũt vnde dicem9 q̃ febres aut ex morbo aut ex accidẽte erũt. Idez põit li° i7°. ç° ca° ỽſus fi nez. Ampli9 auenzoar. Rñ°dy. febris duplr cõſideraᷣ. ulᷣ in ſui eẽntia. & ſic nõ diuidiᷣ in febrẽ morbũ. & in fe. accñs. qa eẽntialiᷣ eſt morb9 & ideo eẽntialr non põt eẽ accñs. cũ iſte ſint rõnes diſtincte. ulᷣ ɔſideta2 febris in ɔpatiõe ad medici notitiã & opationem. & ſic põt febrẽ diuidere. nã illaz fe. nocabᷣ accñs que ſequiᷣ morbũ aliuz. nã curabit il lam febrẽ cura accidentis. ſ. intendendo ad morbũ ad quẽ ſequiᷣ feb. Alia rñ° eſt quez ego alias dedi. q̃ hec diuiſio ẽ bona qa utilᷣ medico. ſm ei eaz uariat curã. & iõ auic. ſta tim ɔcediᷣ iſtã diuiſiõez ſicut ɔſuetã. tñ nõ debz dici bona qa ſit p̃ncipalis ei9 diuiſio. naz p̃ncipalis & p̃prior diuiſio ei9 eſt ĩ prĩa ei9 gña tria.

PROCEDAMVS. Hic po nit diuiſiõez ſm ſuã ſnĩam. & p̃° põit diui ſiõem ĩ gña p̃ma & p̃ncipalia. 2° põit diui ſiõez nõ p̃ncipalẽ. ibi 2a. & diuidunᷣ. p̃ma in duas. p̃° affirmãdo diuiſiõez p̃dictã pre mittit fundamẽtuz quo diuidit febrẽ ĩ ge nera p̃ma. 2° diuiſiõez facit ibi. naz ſi. p̃ fe. opilationũ intelligit. qñ immet[e]. nõ qn me diãte putredie. p̃ febrẽ apoſtẽatuz & opila tionũ intelligit ſequẽtes etiã alios morbos. ut ulcus pulmonſi. & q̃ dicit. p̃cedam9 ſm illud qd ɔſuetũ eſt. referᷣ ad diuiſiõez dcãz & ad dicendã. ad dictã qdem. qa ɔſueta eſt & utilis medico. iõ non obſtãte ɔtradictiõe facta affirmem9 eã dicẽtes q̃ febres ſaquen tes morbos ſũt accñs. & alie ſũt egritudĩes. Sed rõez ɔtradicẽtis auic. nõ ſoluit. qa ueꝝ ɔcludit ex nã rei: medico tñ ɔcediᷣ q̃ egri tudinẽ uocet accñs. & hoc affirmato tũc po nam9 diuiſiõez p̃ncipaliorez. Et appet q̃ ad dicendã etiã referᷣ qa eſt ɔſueta. ſ. q̃ febris diuidaᷣ in p̃ma tria gña que diuiſio nõ hz min9 de ɔtradictiõe q̃ diuiſio pri9 dicta. ſed q̃ſi. d. qa ɔſueta ɔcedam9 eaz & tũc p̃ſequiᷣ dicẽs.

QVONIAM. Et q̃ſi arguit ſic ſi cut galᷣ. p̃° de dr̃iis febriũ. p̃me ptes cor[ee] in nobis: & p̃ma ſubiecta nãlis caloris ſunt tres uel tria. ſ. mẽbra. hũores. & ſpũs. g° tria ſũt gña febriũ ſm diuerſaz accenſiõez in al tero triũ ſubiecto4. p̃° g° ponẽs añs declarat p̃ ſimile ĩ ptib9 balnei. 2° põit ɔñs gñale & declarat reducẽdo ex[m] folᷣ & balnei & olle coci. ĩbi 2a. Nam ſi accenda2. Sed dubitaᷣ qa plura alia uidẽtur in nobis. ut pili ſup fluitates. ele[a]. & alia Dicendᷣ q̃ tria ſolum ſũt in nobis que ſũt fundamenta ĩmediata caloris nãlis. & ptes in nobis. ſ. hũores. ſpũs & mẽbra. & iõ penes hec tria diſtinguet ca lidũ p̃ter nãm. elemẽta g° ſunt potẽ[a] in no bis & mediatũ ſubiectũ. pili aũt ſũt extrin ſeci & nõ ptes p̃prie: ſupfluitates etiã non ſũt p̃priũ ſubiectũ caloris nãlis. nec p̃pe p tes niſi p̃ reductõez q̃ndã Ex qb9 põt iferri

14

q̄ febris accensa in sanguīe ueri⁹ hz esse fe. q̄ accēsa in colā.& ꝑprie ī colā supfluica ci stis fellis. ¶ HVMIDITAS. ¶ Non dixit hūor ut ɔ p̄henderet hūores & hūiditatesꝫ & forsan cbiluz. ¶ VAPORES EFFVSI. Dixit ꝑ uaporib⁹ q̄ nondū sunt spūs ut ī si nocba sine putredie.uel q̄ sūt corrupti spūs uel ñ ueri spūs. ¶ ET AER p̄ h° uult aui. ostēdere q̄ sicut una ꝑs balnei de q̄ forsan min⁹ uī pōt calefacere alias ut aer calid⁹ po test inflāmare ꝑtes & aquā balnei uicinā. tez aeri q̄uis eēnt frā.s.ꝑies & aq̄. ita eodez mō una de istis ꝑtib⁹ nī is.x⁹ gīa. spūs pūt inflāmare alias ꝑtes & sic etiā mēbra & sic hūores.& h° est q̄ subdit.simil⁹ & ⁊. genus corporeū.qa bñ inuenit genus incorporeū. ut ɔplexio & ẏtus. ¶ NAM SI Declarat ɔclusiōez siue ɔñs.& dat modū cuiusq̄ gene ris febriū.& p̄°etbice & d⁹. si accēdat accen siōe p̄ma qa p̄° ī mēbris & h°dixit ut darz ex^m de hac febre sola & ñ ɔplicata alteri ge neri febriū.& ita dixit de quocūq̄ alio gne sp replicās h° accensiōe p̄ma. Ethica.i.habi tudīalis qa hītudinalī inest.uel qa hītum corpis & fixas ꝑtes possidet. Deinde dedit ex^m de febre hūorali.& dixit si accendatur &⁊.& dixit febris humoris ut ɔp̄henderet putridas & ñ putridas hz gali.9.te^c p° ca° ponit sinochas sine putredīe q̄si medias in ter febrē putridā & efftimerā. Deinde ded⁹ ex^m effi^c & dedit cām noīatiōis qa ꝑdurat una die & raro ptñsit. Di² g°effi^a ab effi^cn pisce qa una die uiuit ut ysaac 2° febriū p̄ ca°.& dedit etiā cām p̄ue ꝑduratōis.qa ca lor accendit in re subtili.s. spiritib⁹ uī ua porib⁹ q̄ sūt corpa uelocis resolutōis.& expi entia est inuentū q̄ hec resolutio ɔpleť una die.aer & ignis.i.aer ignit⁹. Considerandꝫ aūt ex uario mō loqnēdi auic.q̄ ad eē etbi cā sufficit calorē esse accensū in mēbris.nec reqrit q̄ accendať calor ī hūorib⁹ uī spiri tib⁹.& iō absolute ꝑtulit q̄ ethica est si ca lor accēdatur in mēbris radicalib⁹que ꝑp̄e mēbra sūt ɔtradistīcti pinguedini & adipi & forsan carni saltē alicui⁹ mōi carnis Hz tu dices qūo ethica deferť. Dicenduz q̄ reqri tur q̄ calesiant spūs & hūores nō ad esse fe bris hz ad deferri. hz deferri nō est de eēntia febris.sicut nec de eēntia grauis ē esse deor sum hz posse eē.hz post p̄^m delatū esse ī etbi ca nō reqrit aliud deferri qd⁹ nō ɔtingit de putrida & effi^a ut notū est cū sint fientes ī mēbris.hz ad eē putridā hūoralez uī effi^am nō sufficit accēdi calm in hūorib⁹ uel spiri tib⁹.hz oz q̄ exīde trāseat ad mēbra alit nō esstz febris cū mēbra sint que uiuāt.& iō di xit si accendať in spiritib⁹. Deinde accēdať ī mēbris q̄uis addiderit & hūorib⁹. qd⁹ nō erat necessariū ad.eē febris effi^c hz necessa rio sequať Deinde ɔclusit hec &⁊.qd⁹ decla rabit in qōne. ¶ ET DIVIDVNTVR. Ponit aliā uī alias diuisiōes.Alio mō.s. nō sic ꝑp̄o uel nō prīo.s.nō ad p̄ma gña.& po nit diuisiōes 7. p̄ma Febres alie acute.s. ab solute.alie nō accute.s.acute cōuersiue. alie crōice.& aliter possz ītelligi. Hec diuisio ñ est p̄ma ut pz nec p̄ncipalis.qa pōt inesse a cuitas ex diuersitatib⁹ q̄busdā accidētalib⁹ ut subtilitate.caliditate.& mltitudīe mē. & loco.2ª diuisio.alie nocturne.alie diurne Hec etiā diuisio ē accñtalis ab hora motus sūpta.& pōt reduci ad nām hūoris uī ad q̄n titatē ut posteri⁹ erit manifestū in suo ca°. 3ª diuisio ē.quedā sunt salubres recte.i.oī no.quedā in q̄bus dubitať ꝑpter p̄ua acci dētia.hec etiā dīsio ē ab accidētibus & p̄ua tōe eoꝝ.hz radicalī sequať maneriez febris. sez malignitatē suā uel bonitatē. ¶ 4ª diui sio est p ɔtinuā & interpollatā. que diuisio nec p̄ma nec eēntialis ē ut pz. ¶ 5ª dīsio est subdiuisio in q̄ innuit tres spēs sinochaꝝ.s. sp dimīuentes que dicunť ꝑaugmastice cū dixit.q̄bus sūt remissiōes. & semp addētes que dicunť augmastice cū dixit.q̄b⁹ sūt in tensiōes.& qa addit ō uel ē in eēntia caloris uī in accñtibus iō dixit ītensiores.q̄tuz ad calorē febris.fortiores q̄tuz ad accidētia.3ª drña est hōten⁹ dicta equalī stans.& iō sub dit.de eis sūt similes.& talī dīsio non est p̄. ma. forsan q̄ uoluit p h° aliā diuisiōez ɔti nuaꝝ.s. q̄ cōtinue quedā sūt ꝑportionales ītерpollatis qa remittūtur & itez ītendun tur & fortificanť.& quedā cōti^c sinoche.& iō de eis sūt similes.i. sinoche siue sint silēs in addēdo siue silēs ī dimīuendo siue eq̄li ter stādo.& forsan cū dixit.de eis sūt simi les.uult ponē aliā dīsionez sextā & est.q̄ fe briū alie sūt similes.i.nō habētes typū.alie sūt habētes tipū uel rigorē &⁊. ¶ ET DE EIS. ¶ Potit diuisiōez 7^am.& pz. Ex dictis

ysidis vapozes effusi

ſupius ſumptis uolo eſſe notã ſolutiõez ad qoez An febris ſit calor. & An calor ꝑter naturã. & An addit⁹. & An ſit cordis paſſio.

¶ Dubitaꝫ hic utꝛ febris ſit morb⁹ unus. uꝛ q̃ non qa eſt mala ꝯplo cal̃a & ſic. ut in 9ᵗᵒ affo. Huide diete. & i ꝑtica canticoꝛ. 68. cãtico. & in pluribus medicĩe locis. Itez ſubiectũ eſt multiplex & nõ unũ. ſ. corpus.

¶ In ꝯrariũ. qa auicẽ. dixit ẽ calor. Rñdet Anto. q̃ fe. a mõ ſue ꝯpõis eſt morb⁹ un⁹ ſi cut ap⁹ª. & iõ ſiccitas ſtat ſicut mãle calido etiã ex hoc hz unã diffinitiõez. ſz a ſuis ꝯponentib⁹ eſt morbus ꝯpoſit⁹. ſ. calid⁹ & ſicc⁹. accipe iſtã ſolõez ſi placz. Alia eſt rñſio dy. quã bononieſes ſequunt. & ẽ q̃ fe. ẽ morb⁹ un⁹. qa fe. ẽ fiens uel fcã. ſz fiens ẽ morbus un⁹. qa mobile unuz. ſ. cor mouẽs unũ ſcz corp⁹ calefaciẽs: ſi fiens ẽ morb⁹ un⁹. gº fcã.

¶ Itez qñ aliq̃ ſic ſe hñt q̃ ſequũtur ſe in aliquo effectu. unuz ꝑ ſe. reliquũ ꝑ accñs. unũ nõ eſt de eẽntia alteri⁹. ſz cũ febrẽ ſequaꝫ ꝑ ſe calefactio. ſiccitas aũt ꝑ accñs ſeqꝫ ad calorẽ. gº ſiccitas nõ eſt de illi⁹ eẽntia.

¶ Cõtra ꝑᵐ mobile ẽ duplex. ſ. cor ut calefactibile. & ut exiccabile. mouẽs duplex. ſ. agẽs calefaciẽs & exiccãs. ù gra colera qñz.

¶ Contra 2ᵐ. exiccatio colẽ nõ ſeqꝫ neceſſario calefactõez.

¶ Ampli⁹ lz ſiccitas ſit ꝑ accñs ĩ oñdo calorẽ. tũc magis faciet unũ ꝑ aggregatõez cũ eo. Et lz accidat calori nõ tñ accidit ei. ſ. ſiccitati ꝑ ſe ledẽ opatões.

¶ Dicam⁹ gº tria. ꝑᵐ q̃ fe. eẽntialr̃ eſt morb⁹ un⁹. rõ. febris ẽ diſtẽpamentũ in calore nãli. ſz ad eã diſtempamentũ ſufficit ſola q̃litas calida oĩ alia q̃litate circũſcripta. ſ. hũida uel ſicca. gº &ᶜ.

2ᵐ q̃ febris in re nõ repiꝫ ꝑm pluriuz niſi ꝯpoſit⁹ morb⁹ & tñ eſt una: ſicut ſi dicerez. albedo ẽ una qualiᵗ⁹. ſed nõ repiꝫ in eã una ſz ſp ꝯiũcta alteri. ù gra calido ul̃ frõ uel alteri q̃litati. rõ. qa calor excedẽs ſtatiz exiccat. & una exiccatio q̃ ſtatĩ febri ꝯiungiꝫ ẽ ꝑ ſpũuz reſolutiõez quã ſtatiz facit.

¶ Oportz aũt imagĩari q̃ in oĩbus mẽbris ẽ mo⁹ hũiditatis nãlis ſiue ſanatĩe ꝑ ꝑſentiã corpulẽtie ſpũuz. q̃ ſũt corpa hũida de nã aeris. ab hac gº exiccatõe nõ uꝛ fe. abſolni niſi raro. nõ ſolũ aũt fit hº a ſicco. ſz fit a calo ſiccãte hũiditates alias mẽbrales. & qñq̃ fit exiccatio qa cã faciẽs fe. ẽ ſicca. ut colra uel melia

3ᵐ 3ᵐ qd̃ dici⁹ eſt q̃ ſi ẽ poſſibile imaginari eſſe febrẽ ſolã diſtẽpiez ĩ calore abſq̃ diſtẽpie ĩ ſicco ẽ qa nõ quelibz ſiccitas morb⁹ eſt Si gº ſit hõ hñs multos ſpũs & eos groſſos. adueĩente febre ſtabit aliqº tpe diſtẽpies in calore anteq̃ exicceꝫ ſpũuz reſolutõe. etiã ſi ſit aliqs ſupflue hũid⁹ etiã febris nõ faciet ſtatĩ illuz cadere ĩ morbũ ſiceũ. nec etiã cã febris. Auctores g² q uiderũt eẽntiã febris dixerũt q̃ ẽ morb⁹ calid⁹. Qui aũt uiderũt illud qd̃ plurimũ de fcõ ꝯtigit dixerũt q̃ eſt morb⁹ calidus & ſicc⁹.

¶ Ad rõez dicendũ q̃ qõ ñ querit de unitate ul̃ multitudĩe ex ꝑte ſubiecti qa eẽt qõ de unitate ꝑtiuz alĩs ſz q̃rit de unitate ĩ eẽntia febris an ſit una qualitas ul̃ due.

Secundꝰ caᵐ de corꝑib⁹ ꝑꝑatis ad febres

DIXERVT. Cũ poſuit diffinitiõez & diuiſiõez febris: oñdit que corpora ſũt magis ꝑata ad febrẽ & hº ꝑº. 2º que nõ ꝑata. ibi 2ª & corpa frã. Ponit gº ꝑº q̃ºordies. ĩ ꝑº ſũt corpa cal̃a & hũida ꝓpe q̃ hũiditas ẽ habũdantior caliditate. dixerũt. ſ. gal̃. ꝑ de dr̃iis febriuz. &. 8. teᶜᵉ. Et raſ. iõ. ꝯtiᵗᵉ 2º caº. Cauſa ẽ. qa hñt mãz. & effitiẽs putredis que ſũt calor & hũiditas. ut in 9ᵗᵒ affo. 3ᵉ ꝑticule. de horis uero ſiqdez iems ſicca.

¶ Dubitãt qa dᵗ ſi hũiditas fortior. nã multitudo hũidi ꝑſeruat a putrefactiõe q̃ºmetha.

¶ Di² q̃ multitudo hũidi que ſicut multiplicaꝫ etiã multiplica² calidũ regulãs. nõ ꝯculcatũ eſt cã defendẽs a putredie ſicut ap parz ĩ multitudĩe aque maris ul̃ fluuii que regunt cal̃o ꝯtinẽtis. ſz multitudo hũidi q̃ calidũ regẽs ſuffocaꝫ eſt cã putredis ſicᵗ appet in hũorib⁹ nĩis. & iõ hõ calid⁹ & hũid⁹ cũ hũiditate multa aptᵉ⁹ eſt putredini. unde fetẽt exeũtia ei⁹. ut hic auic. & gal̃. 8. teᶜᵉ. 7ºcaº

¶ In 2º ordie ſũt copa cal̃a & ſicca q̃ acuitate hũoꝝ ſũt apta ĩcurrere colĩcas fe. qa tñ ſũt corpa facilr̃ inflãmabilia & ſpũs habẽtia igneos iõ pri⁹ effiᵃᵐ ĩcurtũt. & qa ſũt reſolubl̃ia exiccatĩa iõ etiã pata ad ethĩcas.

¶ Et ꝯſidera q̃ auic. nõ põit ordinẽ in forma loquẽdi ĩter iſta corpa. qa nõ dixit hec corpa calida & ſicca ſũt p⁹ illa: qa forſã difficile ẽ iudicare que de eis ſũt magiſ diſpoſita. calida enĩ & hũida ſũt magis diſpolita

putredini. ſꝫ calida & ſicca incēdio. In 3°or dine ſūt corpa calida tēpata in hūido & ſicca. rō. qa hnt ſpūs aptos incēdio & multos ꝓpter hre multā caliditatē cuꝫ tēpamento hūiditatis que ɔformis ē ſpūuꝫ multiplica tōi que ſūt ꝓpe ſpūs cordis plꝰ calidi q̄ ſint hūidi. In 4° ordīe ſunt corpa excedētia in hūido tpata in calo & frō. Sꝫ dubitaī qa calida & hūida cū multa hūiditate erāt corpora īter oīa magis ꝓpata. qa ꝑma corpa de patis ponunt. ſꝫ corpa hūida ſupflue tpata in calido magis illꝰ appropīquāt. gº dicendꝫ q̄ corpa calida tēpata in paſſiuis ſunt pata magis ad febres effiᵃˢ a qbꝰ incboātes pmutaī ad putridas qa exceſſus etiā caloris facit putredinē cū ſufficienī hēant de ſāguīe in corpe & aliis hūoribꝰ cuꝫ illo. ſꝫ corpa ſuflue hūida tpata in actīs ſūt magis ꝓpata ad putridas. & iō dixit q̄ corpa calida tpata ī hūido incboatīe nō ſūt ꝓpata ad febrē putridā qa incboāt plꝰcuꝫ effiᶦᶠ. ſꝫ hūida corpa ī actīs incboant cū putridis. hec oīa auic. innuit. Corpa aūt indiſpoīta ſūt frā & hūida & frā & ſic. Sꝫ tu dices que de iſtis corpibꝰ ſūt magis indiſpoīta. dicendꝫ q̄ ad effiᵃˢ corpa frigida & hūida ꝑ ſe ſunt magis īdiſpolita. qa magis remota ab īcendio ſimplici. ſꝫ ad putridas ſūt magis īdiſpoſita corpora frā & ſicca. Sꝫ t.d. obmiſit de ɔplꝰoe tē pata & de ɔplone frā tantū & de ɔplone ſicca tantū. dicendꝫ q̄ dedit ītelligē q̄ ɔplexio tpata plus reſiſtat cāis egritudīs. frām aūt tantū intelligit ordiari pꝰ frām & ſic. & ultīo ſiccā tantū in reſiſtētia ꝑ forſā eº & gali. etiā ordīauit illas in 8. teᶜᶜ. Et cū querit que corpa ſint magis ꝓpata ad febres. dicēte hic auic. q̄ calida & hūida. ſꝫ īfra caº de effimeriſ q̄ calida & ſicca. & galꝰ. bº affirmauit 8. teᶜᶜ. Rndet una uoce a p̄cedētibꝰ q̄ in febre ɔſideramꝰ lapſū & cāꝫ lapſus. lapſū aūt ɔſideramꝰ in gñali ſm q̄ fe. ē calor exneuſ cū ſiccitate & ut ſic patiora corpa ſūt calida & ſicca. deinde calida & hūi. & tu ſubſequēter ordīa. & rō eſt qa talia corpa ɔformiorē hnt ɔplexiōeꝫ febri ut febrīi. Conſideramꝰ etiā lapſū in ſpēali q̄tuꝫ ad ꝑma gña. & tūc in putridas febres magis cadūt calꝰi & hūidi. ſꝫ in ethicas & effiᵃˢ calidi & ſicci. Conſideramꝰ etiā lapſū adbᶜ magis ſpēaleꝫ & tūc in ſāguīeaꝫ fe. cadere patiores ſūt ca. & hu.

in colericā cali. & ſic. in melācolicā frī & ſic ci. in flegmaticā frī & hu. Si aūt ɔſideramꝰ cām lapſus cū ſit ut frequētiꝰ duplex. ſcꝫ extrīſeca q̄ ut pluriuꝫ ē calor & res cale facientes ut ſic corpa ca. & ſic. ſūt magis pata. ſꝫ cā intrīᶜᵃ eſt putrefactio. & ad iſtā patiora ſūt ca. & hu. corpa. Iſta aūt dcā multas hrent inſtātias: q̄s ut breuis fiā obmitto. Et forſan qa hic queſitū eſt de fe. ut febris. & tūc rñº nō eſt de febre ut febrīſ ſꝫ de hºgñe ulꝰ illo. qa rñdere de fe. ut febris nihil de fcō pōit in re. & rñdendo de unoquo q̄ gñe & q̄cūq̄ ſpē nō hꝫ dubiū queſitū. & ideo auic. dixit Dixerūt. & tu ɔſidera.

Tertiuꝫ caᵐ de horis febrium

HEBRIVM HORE. Cū detmīauit de patis ad febres detmīat de horis earū & tpibꝰ. & p̄º notificat ea. 2º poīt ſigna. ibi 2ª. cognitio. p̄ª in tria. p̄º poīt diuiſiōeꝫ. 2º declarat. 3º addit cañ. ɔpletiuos. ibi 2ª. & p̄nᵐ. ibi 3ª. & ſtatꝰ qdē diuerſificaī. Considerandꝫ p̄º q̄ determīatio de tpibꝰ morbi ꝓpe ptinet ad tractatū de febribꝰ hūotalibꝰ. qa illis ꝓprie debent tpa cū ſint febres fientes ꝓpe. tñ qa īpropē ɔpetere pñt ethice & effiᶜ. liꝫ magis īpropē ethice q̄ effiᶜ. iō ꝑmonē de horis febriuꝫ poſuit hic gñalibus ꝑmonibꝰ. Considerandꝫ etiā quoīda hic diſputare. an oīs morbꝰ habeat tempa. & an oīs febris. nos aūt excuſamur ab hºp ſcīam p̄ncipioꝝ medicīe. diſputauimꝰ eī ſen. 2ª li. p̄ⁱ et ibi oñdimus qūo ſucceſſiuis applicaī tpus & qūo pmanētibꝰ Conſiderandꝫ eſt etiā q̄ declīatio queda eſt uera & ī hac nō ɔtingit mori ut ꝓbat galꝰ. 3º de criſi. 5º caº. & hoc qa impoſſibile ē egꝝ mori hora q̄ uirtꝰ pfecte uincit ſꝫ uincit in declinatiōe uera. Ampliꝰ in fortiori hora nō deficit. ſ. ī ſtatu nō g² in debiliori poterit deficē. Si aūt decliatio ſit flā ɔtīgit ī ea mori. & hoc ē qa ſubtile mē reſolutū eſt & remāſit groſſū prauiꝰ qñꝫ ut multū ī emitteis acciᵗ. ut īfra ſen. 2ª. caº de ſignis diuerſoꝝ geneꝝ. ulꝰ eſt ꝓpter conatū ɔtutis ꝓpe mortē. ut accidᵗ ei q̄ cū erigit caput moriī. 3º cañ. fen. xi. caº de ſincopi. ulꝰ ꝓpter ꝑmutatiōeꝫ materie. cū ei eſt ī ꝑmutari. uꝝ alleuiatio. ſicut accᵗ cū ſquinātiꝰ fit ꝑiplemōicus. uel ē falſa qa calor nālis ē reſolutꝰ.

& uide² ceſſare febris cū potⁱ⁹ ceſſauerit nā lis calor uel qa q̄uis uirtus multā nām eua cuauerit & puz de morbo remāſerit: equa/ lenter tñ ꝛſumpta ē uirt⁹ & reſolutio ē fcā īpugna. ita q᷑ ſiᵖ cū illo pauco morbo q re māſit calor deficit. fuit g° uictoria ✠tutis uictoria katimica ut ꝛciliator drñtia io7ª de q̄ fit mētio p° decreticis 8°ca°. & exponi tur li° ſectaꝝ 2°. i2° ꝛtᵒ. katimᵍ enī rex fu it bñs duos filios q̄ inᵗ ſe pugnā tel mortui ſūt ambo. & ſm hūc moduz ꝛceſſit auer. 3° collz. in declīatōe uᵖ poſſe īfirmū mori. q᷑ aūt extrīſice cē & noui mōbi ſupuēt⁹ poſſit cā mortis nō eſt dubitandū. & hoc ītellexit auic. ꝓpter id qᵈ dicem⁹. ſ. fen. 2ª hui⁹ ca° de horis mortis de cā ꝛīter. i. de cā mortis ꝛmuniᵗ ꝛtingēte in declīatiōe que etiaz in aliis tpib⁹ ꝛtigere pōt. ET PRINCIPI VM. Hec ps hz q°² ſicut q°² ſūt tpa. Cō ſiderandū q᷑ hec notificatio p̄n¹¹ pōt eē ꝛīs p̄a° uᵖ & pticulari. utrobiq᷑ eī ſuffocaᵗ ca lor a mā ſicut ignis pauce ffame ſubmiſſus lignis hūidis ut gal'. 2° de drñtiis fe. loquēſ de p̄n° pox' dᵗ. Sed ꝛtra qa pox⁹ pōt adue nire ī ſtatu in q° mā eſt digeſta. & īpe dicit q᷑ in p̄n° nō appet ueſtigiū maturatōis &ᶜ Dicendᵘ triplicit. p̄° q᷑ iſta notificatio debe tur p̄n° pox' q̄tuz ad hāc ptē que dicit p̄fo/ caᵗ a mā. hoc eī appet in p̄n° pox' unde ex h° accidūt tipi in p̄n° uᵖ morbi mālis p̄pe febris. accidit etiaz ſubculcatio caloris ſub mā cū nondū ſit a calore nāli nᶜ accñtali ex panſa. & iō pulſus p̄fundatior ē. & in q̄buſ dā appent tipi ut i ꝛtiª flegmatica: dcā la ctica. ex quo appet q᷑ pueriᵗ eſt expoſitio eo rū q dicūt calor p̄focaᵗ a mā. i. appet nocu/ mentū opationū q̄a egritudo eſt in actu ut dixit aū. 3° collz. Hec eī notificatio p̄ncipii gñalis ē ſcita ex p̄° li° fen. 2ª. ſz hic oporte bat notificare p̄nᵐ febriū māliū. & notifi/ caᵗ ex hītudine caloris ad māz ut hic fecᵗ.

Z° dicendᵘ q᷑ lz mā in ſtatu uᵖ ſit digeſta tñ ei⁹ mot⁹ in p̄n° pox' eſt ſuffocatiu⁹ caloris & ꝛcluſiu⁹ talī q᷑ etiā appet ī pulſu p̄fun/ datio. & in urina ſubtilitas. 3° dicendᵘ eſt q᷑ pl⁹ mihi placz q᷑ mā faciēs pox^m in ſtatu uᵖ ñ eſt illa que ē digeſta. ſz noua mā que mouet. & tu hec ꝛſidera. Dubitaᵗ an ī p̄n cipio toti⁹ febris poſſit appere ſignū ꝛtrari uz digōni. uī q᷑ ſic q̄a pōt appere urina ni gra uᵖ uiridis. Ampli⁹ pōt hō in p̄n° mori lz hoc eſt ex mē malitia oīno. In ꝛtratiuz auic. Dicendᵘ q᷑ ſignū digōi ꝛtrariū quod/ dā di² cruditatis ſignū & illud ē cōtrariuz actu ñ aptitudīe ut urina cruda. quoddā ē ſignū uere cōtrariuz digōi p̄uans illā actu & potētia. ut urīa mala nigra aut uiridis ī dicās māz eē talez actiōe caloris putredialis ꝛtraria actōi nālis. dicem⁹ g° q᷑ in p̄n° febri uz māliū putridaꝝ nō appet ſignū oīno cō trariū digōi nec digōis. lz appeat ſignū cru ditatis: & rō eſt q̄a ex quo e in p̄n° nondu z calor malᵍ potuit facere manifeſtā impſſio nē in mā. nec etiā calor nālis. hee eī febres p̄ a p̄n° hñt ſigna indeᵗmiata ſalutis uᵖ mor tis: & tūc nondū appz in mā impſſio bona uel mala uᵖ hñt ſigna deᵗmiatiora ad ſalu tē: & tūc nondū manifeſtū ſignū appet im pſſiōis calori ī mā ꝓpter tpis breuitarē. & cū appebit ſepabiᵗ pn^m ab augmēto & ice/ pit augmentū. uel hñt ſigna ad mortez: & tūc etia nondū apparuit maīfeſta impſſio calidi putredialis in mām pp paucū fuiſſe tps in actōe: & cū appet icipit augmētum mortalis morbi. Contra p̄^m dictu in aug/ mēto morbi ſūt indeᵗmiata ſigna ſalutis & pōt cū hoc appere ſignū digōis appens. Cōtra 2^m ſi febris in p̄n° hz ſignu ad ſalu tē hoc uideᵗ eſſe ex digōis ſignis. hec ei ſūt dantia fidutiā ſanitatis ut ſepe ſcribᵗ Gal'. p̄ de criſi. & in 9ᵗᵒ affo' pox°ˢ. Cōtra 3^m. ti a p̄ncipio febris ē deᵗmiata ad mortē g° ſigna digōi ꝛtraria appent. qa mā eſt ultie maligna. Ad p̄^m pot dici q᷑ ī augmēto in quo appent ſigna digōis manifeſta ſunt deᵗmiata ſigna ſalutis. & q᷑ in illo augmē to hō nō poterit mori ex ca morbi nec etiā ex tali morbo hō non morieᵗ ſi mā ſit uni/ formis uincibilis uniformiter ſicut incipit lz hoc raro ꝛtingat inueīre. Ad 2^m dicen dū q᷑ qñ a pricipio febriſ iudicam⁹ eā ſalu brē eſt iuditiū extīatiuuz nō collectū ex ſi gno digōis aliquo ſz ex aliis ſignis multis ī unū collcis. Ad 3^m dicendᵘ q᷑ ſigna mor tis nō ſumunᵗ ex ſignis digōi cōtrariis ſed etiā ex aliis. mā eniz pōt a pricipio occidere ſola q̄titate q̄uis nō ſit maligna. Ad cōtra ria. prīo ad p̄^m dicendᵘ q᷑ lz urīa nigra ap pareat ī pricipio febris eo inſtāti quo īcipᵗ nigredo uel uiriditas incipit augmētuz. &

sic ꝑn^{m} fuit manifeste occultū breuitate.
¶ Contra. pōt aliq̄ febris incipe a mā nigra ut felle nigro uł colā ꝓssima ut sēsit ysaac febriū li°ç°ca° de tertiana. sz tūc ꝑ quocūz instāti incipiet se. ꝑ eodē appere poterit talis tīctura urīe. Dicendꝫ ꝙ talꝭ digōis sig^{m} scz talꝭ urina nigra uel uiridis nō appet ex malitia īducta in mā actiōe putredialis caloris sz ex malitia quā hēbat anteq̄ faceret febrē. & iō hoc nō debz ꝑportionari ad se. sicut nec ꝺtrariū. ¶ gīa. icipiat aliq̄ febris ab aliq̄ materia digesta sanīosa. posito ꝙ apperet in ꝑn° signū aliqꝺ digōis nō esset ex actōe caloris nāl is ꝺiūcti febrili sz ex dispōe añ febrē. ¶ Ad 2^{m} dicendꝫ ꝙ si hō moriat ī ꝑn° febris nō morit ex additōe malitie manifesta fcā ui caliditatis febrił. qa iaz esset mors augmēti & nō ꝑncipii sz pōt mori ex aliis multis cāis ex materia & ¶tute notis. Pōt dici & aliter ut īnuit in līa ꝙ ī ꝑn° febris ñ pōt appere signū digōis ꝑ ꝺtrariū ex nā febris q̄ tūc incboat uł ¶tutis pugnātis ꝺtra febrē sz ex nā mē quaz hz añ febrē. Et seqtur ex h° ꝙ in ꝑn° se. pōt mā esse īdigesta nullā potēs recipe digōez & hoc nō erit ex nā febris qa nondū corrūpit materiā. sz ex nā marerie añ febrē. & iō si febris īcboet a colā cruginosa. & queraī utz in ꝑn° huiꝰ se. mā sit digesta uł cruda. Dicendꝫ ꝙ ē cruda q̄tuz ad h° ꝙ ē posse digeri & posse ꝺtrariuz digōis recipe qa īpossibile ē eaz digeri a potētia alicuiꝰ uirtutis cuiuscūq̄ hoīs. sz dr cruda ex h° ꝙ nōdū manifesta ē actō calorīs febrilis q mō est neq̄ actō aliq̄ uirtutis resistētis illi febri lz sit manifesta actio alteri us male dispōis ex q̄ gñata fuit ista colā eruginosa actio tñ caloris febrił manifestabiī cū trāsmutabiī illa mā ad peiꝰ & tūc īcipi et augmentū morbi mortał. sz actio nē nō poterit manifestari cū impossibile sit istaz mām rectificari. sz dicimꝰ ꝙ si esset possibilis euasio ab hac febre de colā eruginosa eo tpe quo īcipit augmentū ꝑ additōez corruptiōis in mā in eo q debz mori eo tpe īcipt digō in eo q deberet liberari lz sit īpossibile liberari. sed tūc ponaī ꝙ aliqs incipiat febrire de mā tante malitie ꝙ non possit sibi addi malitia qñ incipiet augmētuz huius morbi mortalis. Dicendꝫ ꝙ ille moriet in ꝑn° febris sine augmēto. Aliī pōt dici & tu ꝺsidera. ¶ ET PRINCIPIVM. Dicit ꝑ ꝙ ꝑn^{m} est inuentu in oī egritudīe. s. materiali loquēdo de ꝑn° hic notificato. Considera h° ꝙ trib^{9} ex causł occultaī ꝑn^{m} lz ꝑ^{a} cā & 2ª faciāt unā in gñe. ꝑma cā est breuitas tpis ꝑncipii. unde ītatiz uī esse egritudo ī ultio sicut appet in ꝓx°epilie & aplie & sinoche que ītatiz tnīt in ītatū uł declinatiōez uł additiōez ītm tres spēs sinoche. 2^{a} cā est debilitas accidētiuz ꝑncipii. unde nō priuāt hoīem ab accñtibus ꝺuersationis ꝺsuetis qa ē fortis ut prīo de creticis. 7°ca° ¶ 3^{a} cā est cita appitio signi excludētis prīcipiū. s. digōis uel indigois uere cū est materia subtił pauca & fortis uirtꝰ ītatī appebit nubes & signū maturatiōis: uel digōis ficte. Accidit ei qñq̄ flaticas q̄sdaz materias eadē die q̄ febris īcboat carmīari & pelli cū urina in corpibus qbusdaz otiose uiuēti bꝰ. unde faciūt in urina quandā ypostasim fictaz que uī laudabilis & nō est. & īperitꝰ medicꝰ iudicat morbū salubrez cū tñ qñq̄ directa & ꝓcedēte malitia mors accidat. de hac aūt ypostasi ficta & mō nō errādi circa eā diximꝰ prīo li° fen. 2^{a} ca° de ypostasi.
ET AVGMENTVM. ¶ Innuit certificatiōez augmēti ex accñtibꝰ & alteratiōe materie. ex accñtibꝰ qdem cū dixit. qꝺ est hora in q̄ mouet caliditas īnata ad resistēduz Et ex hoc uult nos intelligē ꝙ calor q prius erat submersus in mēbro. i. in loco materie mō expandit. & apparz sicut ignis q prius sub lignis uiridibꝰ tuītocat mō uincit & ī altū surgit sua flāma. g° ad tactū est calor maior & apparētior & pulsus maīfestior & ꝺformiora accña appent. Z° notificat augmentū ex alteratōe materie cū dixit. appēt signa digōis. & intelligit signa digōnis apparētia siue manifesta qa talia sūt que separāt augmētuz a pricipio. signa ei digōis occulte pnt inueīri ī pricipio ut dixit Gali. prīo de crisi ī7°ca°. & iō dixit motu manifesto. & ītelligit p h° nō solū appitiōez manifestā signoꝝ digōis uel ꝺtrarii. sz eriā apparitiōz manifestā accñtiuz p̄dictoꝝ. ¶ Dubicaī si caliditas īnata mouet ad resistendū mē motu manifesto. qūo g° appebit signū digōi ꝺtrariū. Dicendꝫ ꝙ mouet ad resistēduz nō tñ resistit īmo sibi resistit q̄ñq̄ per addirōez gradus putredis ī materia. ¶ Vel

notificat exaltacoy mei

de ypostasi ficta

dicend' ꝙ caliditas ĩnata hic ſumit̃ ꝓ ĩnata caliditate febrientis que nõ eſt una ſed duplex. ſ. nãlis & ɔtra nãm & ambe ſurgunt a ſuffocatiõe p̃ncipii. cũ igit̃ expgefit & iam uĩcit to^m h^o aggregatũ cal'ꝫ. tiqdẽ uĩcat nã litas caloris nãlis tũc penetrat in mãm & in flãmat eam flamma pfectiua ſcꝫ digeſtiua ut poſſibile ẽ & appet ex hoc ſig^m digõnis ℔^i gra incipit appere nebula alba. ſi aũt uĩcit malitia & flama innãlis caloris tũc ꝓcedit malitia in mã & addit̃ corruptio maligna ĩ ea motu manifeſto ut appeant ſigna digõi ɔtraria. ú gra. incipit urina denigrari. ¶ ET STATVS. Innuit notificatõez ſtat^9 & p̃mo ex accñtib^9 que ſequunt̃ uehemẽtiã pugne. & iõ dixit ẽ hora pugne. hec aũt accña ſũt dolores. ĩqetudĩes. & alienatõnes. & alia frequẽter nuata ab auctorib^9.

1° ex alteratiõe materie. cũ dixit appet uictoria. ſi eĩ in pugna hac calor nãlis ɔpleuerir inductõez forme pfectõis digõis appent digõis ſigna pfecta. ſi uero calor exñneus im p̃ſſerit appebũt ɔtraria ſigna in ultimatis malitiis urinaꝝ. ¶ Sed inſtabit qs ɔtra dcã p̃mo qa ĩ p̃n° ul' augmẽto põt dici tal' ſtatus in quo fiat talis pugna uehemẽs cũ uictoria morbi ſup nãm. ut cũ tunc occidit. Dicend' ꝙ ſicut uera criſis ad ſalutez fit in ſtatu p̃cedentib^9 digõis ſignis ſicut crif illi oppoĩta. ſ. ad mortẽ q̃ põt dici uẽa criſis fit in ſtatu p̃cedẽtib^9 ſignis ɔtrariis digõi f^m quã ymagĩatiõez dixit ypocras ĩ febribus idez termin^9 his ad ſalutẽ. his uero ad mortẽ. hec tñ alibĩ ſũt diſcuciẽda. 2° diz qs accidẽtia que auic. ĩtellexit debuit 2° ponere cũ ſequãt̃ poſt digõez fcãz iaz nã temptãte expulſiõez. Dicend' ꝙ ñ eſt curand' de poſt poſitõe aut añpoſitõe f^mois. Vel dicend' ꝙ accñt iuz ultĩatio & uehemẽtia ñ ſolũ fit ex pugna diuiſiua f^m locũ. & expulſiua materiei que pugna fit p^9 digõez ut ĩnuit Gal'. in ɔ^to afto. q^c pticule. egritudĩb^9 qbuſcũz incipiẽtib^9. ſz etiã ex pugna ɔplemẽti digeſtioĩs & ꝑprie ſi in mã addit̃ putrefactio ſicut digõ. ut nos alibi diſcuſſim^9. eſt ergo uehemẽs pugna qa ſiue ſit morb^9 ſalubris. ſiue mortal' eſt ĩ maiori ſuo ẽ & q̃tũ ad h° dixit uehemẽs fit pugna. & etiaz uehemẽs pugna qa accña ſumit cretica. & q̃tũ ad h° dixit ẽ hora pugne. 3° notificat ſtatum ex tpe ꝑduratõis. & eſt ꝙ ĩ morbis accutis nõ multũ. durat ſtat^9 in pluri^b^9 unõ uel trib^9 pox^ls ſz in macronoxiis. i. cronicis põt durare pl'ib^9 pox^ls q fortaſſe ſũt ſiles ĩ ſuis diſpoſitõib^9 ex eo ꝙ ſũt oẽs pox^l ſtatus & dixit fortaſſe pp ɔtingẽtes in hoc uarietates. Dubitãt p°. rudes. qũo dicit ꝙ ĩ ſtatu apparz uictoria uni^9 ſup altero. cũ hoc ſit ĩ declinatõe. Dicend' ꝙ i declinatõe. ſ. ĩ morbo ſalubri appet uictoria ℔tutis actu p euacuatõem mẽ. ſz in ſtatu appet iuditio ꝓnoſtico p ſigna digõis certificata. & ſic appet iudiciũ ſup ſalute aut p ɔtraria ſigna & apparet ſup morte. Dubitãt 2° qũo ſtat^9 eſt fini t^9 in uno pox° cũ pox^9 hẽat detlĩatiõez & ĩ declinatõe morbus fit debilior in ſtatu aũt debz eẽ fortior. Amplĩ^9 dicũt ĩ ſeq̃nti pox° erit declinatio. ſz ĩ declĩatiõe morb^9 debz eẽ debilior. ſz hoc non erit imo fortior ſaltẽ in ſtatu pox^l q̃ ſit in declĩatiõe p̃cedẽtis pox^l q fuit ĩ ſtatu: in declinatõe g° q̃tuz ad aliquã ꝓtez morb^9 erit fotior q̃ in ſtatu. Dubitãt 3° qũo dic^t ꝙ cognoſcit̃ in pox° q ſeq tur cũ Gal'. in p°. de criſi doceat cognoſcere ſtatũ qñ eſt & qñ futur^9 eſt. ¶ Ad p^m dicendũ ꝙ cũ ſtat^9 ſit hora moleſtior nõ põt ĩ acutis q ſũt moleſti multũ durare. in cronicis aũt põt. & tũc dicem^9 ꝙ ſi febris ɔti^a ſit ꝙ in hora declĩatõis pox^l ſtat^9 morb^9 ẽ fortior q̃ in ſtatu pox^l declinatõis. ſi aũt ſe. ſit ĩterpollata idẽ forſan poſſem^9 intelligẽ tñ ſecuri^9 eſt dicere ꝙ ſtat^9 in illo diſcernit̃ magis ex alteratõe materie lz etiaz pox^9 illarũ int̃pollataꝝ q ẽ in ſtatu ſit difficilior ĩ accidentib^9 q̃ pox^9 decliationis ɔpando totũ pox^m toti pox°. & ꝓportionabil'r ptem pti. ut p̃n^m p̃n°. & augmẽtũ augmẽto &c. ¶ Ad ultimũ dicend' ꝙ lz ſtat^9 cognoſcat̃ in p̃ſentia q̃n eſt tñ tunc eſt certificata notitia q̃n trãſiuit & appet declinatio. ¶ ET ILLIC

Hoc addit ad declarand' ꝙ dixit appet uictoria uni^9 ambaꝝ &c. ¶ ET DECLINATIO. ¶ Conſiderand' ꝙ aliũ modũ ſeruat in notificãdo declinatõez qa non ex pte alteratõis materie. cũ iaz ſit alterata pfecte in ſtatu & ideo ſibi & ſtatui ɔĩcat ꝙ ſit mã digeſta & qa declĩatio eſt in morbo ſalubri & ideo ñ põt in ea eẽ diſpoſitio digõi ɔtraria. notificat g°eã ex eo ꝙ ẽ ſua cã. ſ. uictoria caloris ſup mãm. hec aũt uictoria eſt in

actu expulsionis ꝺuenientis.expulsio enim cõueniẽter fit cũ sepaꝫ nocitiuũ a iuuatiuo retẽto iuuatõ & nocitio expulso & iõ dixit exiſtit ī cõgregatõis eiꝰ sepatõe.i. expulsio nibꝰ.ī expulsiõibꝰ.n. malis sintboⁿᵗᵉ calor nãlis nõ ſtat ī sepatõe cõgregatõis īmo toᵐ aggregatũ ex bono & malo p̃cipitaꝫ & expellitꝫ ī hac aũt sepatõe fit gradata expulsio ſ. ptis pꝰ pt̃ẽ.ſicut gradati ps pꝰ pt̃ẽ sepaꝫ . In expulsiõe g² cretica cõueniẽti ꝺsideramꝰ tria.p̃° debitam formaꝫ expulsionis que ẽ regl'ata gradata sepãdo boᵐ a malo qꝺ nõ fit ī sintboᶜᵃ & q̃tũ ad h° dixit . exiſtit ī sepatiõe ꝺgregatõis.ī sepatõe dico rei pꝰ rẽ.i maꝫie pꝰ mãꝫ, ut dicat expulsio & nõ p̃cipitatio. Cõsideramꝰ 2° effectũ q ex h° seᶻ qa alleuiat calor uiſceꝝ ubi tẽbat mã & iõ dixit calītas occulti. Ter° ꝺsideremꝰ locũ ad quẽ expellitur qa ad extremitates.i. exꝫ corpꝰ.& h° ẽ q dicit donec reſoluit.i.ex toto recedit ſe.l' reſoluit.i. finit mã in hac euacuatiõe.iam eī alias oñdimꝰ q h° uocabulũ reſoluit.ab auic.cadit ī multis uariis ſignificatiõibꝰ. unde 2°cañ.ca° q°.cũ loqꝫ de medicina ſtupefactīa.dicit & reſoluit 9° mẽbri. i.deſtruit 9° mẽbri: & qa aliqñ nõ expelliᶻ ad extremitates ita q ꝝſoluat.i.ex toto finiat mã immo retinet in aliquo mẽbro & fit criſis ꝑmutatõnis.ſ.apoſtẽatis.iõ ſubdit.& multotiẽs īgroſſat.i. apoſtẽat ꝑs aliq̃ in ex pulsiõe materie & ẽ modꝰ loquẽdi hic auicẽ.ꝺsuetꝰ alibi. Alii tñ exponũt in groſſat.ſ.mã ꝑ expulsiõez ſubtilis & remanẽtia groſſi. Sꝫ ſi queret an notificatõ aug mẽti ſtatus & declīatiõis p̃dicta ꝺpetat bis tpibꝰ poxˡ.de p̃n°eī iã aoꝑuit q ſic. Dicẽꝺ q oẽs hee notificatões ītegre ꝺueniũt tpibꝰ ulꝫibus q̃tuꝫ ad aliqs ꝑtes etiaꝫ ꝺpetere pñt tpibus ꝑpxˡ.in augm̃eto enī poxˡ caliditas ꝺmouet ſupra mãꝫ ſub q̃ iacebat ſuffocata ī p̃n°: in ſtatu etiã poxˡ eſt pugna & ultīa ī Hãmatio in mã & in declīatiõe iã calor domiat materiei. Sed qa hii modi loquẽdi ñ ſũt ita ꝑprii in tẽpibꝰ ꝑticularibꝰ ſicut in ulꝫibꝰ. auicẽ.in ſequẽti ca° ponet.modũ hñ di calorẽ in tpibus poxˡ.nos etiã diffuſe dimꝰ diuerſitatẽ in qõe nr̃a de ꝑlongatiõe febriũ. ET STATVS. Hic ut ꝺpleat ſcīam ponit q°²cañ. in p̃°uult īuere diuiſiõez mẽbroꝝ quã ponit gal'. ȝ° de creticis & ī 9ˡᵒ ȝˡˡ ꝑno.i2.9ᵗᵒ.& in multis locis.ſ. q morbi qꝺã ſunt ꝑacuti q t̃mīanꝫ ī p̃ma q[a]. & lꝫ eſtimera termīeꝫ qñq ī q[a] die ut que ẽ ex opilatõne uel añ ñ tñ ẽ acuta ꝑpt̃ cãꝫ q̃ dicit & ẽ ℞mo Ga.ī ꝺᵗᵒ affo.acutoruꝫ morboꝝ.qꝺẽ aũt ſunt acute abſolute de quibus dixit Ypo.q t̃mīanꝫ ī iq.diebꝰ & q ẽ ſupra qa large ſumẽdo acutos: extẽꝺi pñt ad 20. & ſi ſumãꝫ ī ꝑprie ꝑ acutis tropicis termīanꝫ ī 40.diebꝰ ut dixit Ga. ꝑno.p°. 27.ꝺᵗᵒ.& īnuit q ſunt aliq morbi cronici qui extendũt ſe ad mẽſes & ãnos. Qꝰ cañ ẽ notꝰ ei qui ſit q regimẽ ulꝫ ordīaꝫ ad ſtatuꝫ utYpo. ītelligit p̃° affo.cũ dixit.qbus g° ꝺtinuꝰ ẽ ſtatꝰ.dixit aũt ī ordībꝰ.qa acute ſunt ordinũ diuerſoꝝ quedã t̃mīabiles ī q[a].quedã ī 7[a]. quedã ī iq.& ſiꝫr uarie ſũt cr̃oice.& quelꝫ īdiget ſua cibatõe ut apebit ī ca° de cibatõe febricitantiũ. Terꝰcañ.eſt ℞mo etiã Ga.ī p̃° ꝺ cri.& iã dictꝰ ſupra q ꝓles.i. quedã ꝺplẽt ī pox° uno.i.hñt p̃nᵐ augmentũ.& ſtatũ ī uno pox° & ī 2° declinãt.uel ꝓles. i. mꝫte ꝺplẽt qa in uno pox° ẽ ſtatꝰ. ſꝫ alia tpa ſunt in plibꝰ poxᵐᵉ ante illũ poxᵐ ſtatꝰ. Quarꝰ cañ.ẽ q̃dã febres habẽt longũ augmentũ & quedã longã declīatõez ſicut apet ī augmaᶜᵃ & ꝑaugmaᶜᵃ ſe.& ſic ītelligit q quedã hñt longũ p̃nᵐ. & quedã ſtatũ.hic aũt cañ.expectat declaratõez in ca°.ifra i° febris que ẽ ꝓp putredinem &ᶜ.

Capᵐ ȝᵐ de cognitõe horaꝝ uꝫiuꝫ &ᶜ.

COGNITIO. Iaꝫ determiauit de horis febriũ oñdendo qd ſint hic docet illas cognoſcere.& quia ſtatus ẽ tẽpꝰ cuiꝰ notitiã maxīe oꝫ medicum hr̃e ut p̃° de criſi.& p̃ª ꝑticꝫa affo.iõ dixit & ꝓpe ſtatꝰ.p̃° docꝫ cognoſcere tpa uꝫia 2° ꝑticꝫaria.ibi 2ª.ꝺgnī° aũt.cognoſcunt aũt tpa morbi uꝫ ꝑ ſignũ que uocat Ga.& Yp. ꝑapparẽtia.uel ꝑ ſigna poſt apparẽtia & iõ p̃° ꝑ p̃ª ſigna.ſ. ꝑapparẽtia docet illa cognoſcere. 2°ꝑ poſt apparẽria.ibi 2ª.& q̃nq cognoſcunt ex pte digõis. uel ibi & q̃nq cognoſcunt ex diſpõe euacuatõᵐ. Cõſiderandꝫ aũt q ſigna que uocant ꝑapparẽtia ſũt t̃a ſ. ſpẽs egritudinũ.circuituũ incremẽta tpa ãni cũ ſibi ſiꝫibꝰ ut appꝫ ex affo.& ꝺmento poxᵒˢ. p̃° g° docet cognoſcere tpa uꝫia per ſpẽꝫ egritudinũ.2° per circuituũ īcremẽta

& īmiſcet de tēpib⁹ anni.ibi 2ª.& qñq; ex motu . C̄oſiderandū q; noticia que ex hoc habeť eſt ualde cōfuſa ſo^m.n. ſcio q; ſtatus ē p̄n° ꝓpīqu⁹ uel lōgīqu⁹.ſi.n.ſcio q; mor bus ē acut⁹ ſcio q; ſtat⁹ p̄ncipio ꝓpīqu⁹ē . & tp̄a ſunt breuia ſicut ſpaſm⁹ ē acut⁹. qa cito occidēs.ſ.uł is ſpaſm⁹. Sed querit Ta deus qd dicēdū ſit de ſpaſmo huīdo .R̄ndz q; eſt magis acut⁹.qa magis ſubito aduēit nō aūt ītedim⁹ ī hoc iſiſtere qa cōſiderans eē iſtoꝝ ſpaſmoꝝ cū ia ſunt actu uidebit q; ꝑmo Tadei nō eſt oīo uer⁹. C ET EPHI~ MERA. C̄otra qa Raſ.iç.ꝺtinētis 7° ca°. ponit ephimerā morbū longū . dicendū q; hic ē ſermo de ephi^a p̄ox^l uni⁹ non de tota ephi^a. C S; ꝺtra qa hic docent cognoſci tp̄a uł ia . Dicendum q; utiť loco exempli hoc ꝑmōe . C APOPLEXIA. C̄otra.qa de mā frā groſſa.dicendū q; quedā apo^a fit ꝺ mā caſa. uł dicendū q; dr̄ morb⁹ acut⁹ ex p̄te matie.qa ſit caſa.& talis nō ē apo^a ꝑm^m pl̄z uel ex p̄te accn̄tiū ſiue nobilitatis loci.& ta lis eſt apo^a & etiā ſq̄nātia cito.n. prauitate accn̄tiū occidūt uel cito accidit liberari C TERCIANA. ꝓp̄e cōtinua uł ītерpollata. ET Q VANDOQ VE. Incremēta circu ituuz. ſiue ꝺditōes pyodoꝝ ſiue p̄oxiſmoꝝ ſunt q^o2.lōgitudo.& breuitas.& docet per hoc cognoſcere tp̄a morbi.2ª eſt colūitas & īcolūitas eoꝝ. & docet 2° p̄ hoc cognoſcere. ibi 2ª. & qñq; ex uirtute.3ª.anticipatio & poſtpō.& docet per illa cognoſcere.ibi 3ª.& cognoſcūtur.q^a multitudo & paucitas acci dentiū.& docet ex hoc cognoſcere.q^a ibi & ſiP̄r. C C̄oſiderandū q; Auīc.ſumit hic tp⁹ late.ſ. ad magnū & p̄uū.ad qđ ſe extēdere pōt tertiana.& iō dixit a trib⁹ horis ad iq qñq; tñ auctores ſumūt tēpus q; cōiter eue nit & ut pl̄imū ſicut Ga.2° de criſi.cū dīc q; eſt i2.horaꝝ.& Auīc.infra . C Dubitať utꝝ ex breuitate p̄oxiſmoꝝ arguam⁹ ſtatū ꝓpīquū & ex longitudīe ſtatū remotū.uł q; nō.qa Ga.3° de criſi.3° ca°.ex lōgitudīe p̄tiū p̄oxiſmi arguit ꝺtinuari febrē.uł fe. eē cōtinuā ſiue hoc a ꝓp̄at cōtinue.ſed bre uitatē a ꝓp̄at ītерpollate.febris aūt ꝺtinua breuior ē qa acutior q̄ ītерpollata i8.cōti nētis.7° ca°.Ampli⁹ cū p̄oxiſmi ſunt longi tūc ē ſtatus quia ī ſtatu labores & acciden^a ultīantur.In cōtra^m Auīc.dicēdū q; ī eaď egritudīe nō ſignīfica⁹ ꝑ^m hūc modū . ſed cū p̄ox^l ſunt lōgi.tūc ē ſtat⁹ ut argutū ē . In diuerſis aūt ꝺpatis adiuicez pōt accidere lōgitudo & breuitas uł ex nať materie.& tūc ſignifica⁹ut Auīc.dicit.lōgi.n.p̄ox^l ut fl̄atice uel q^ne uel 3^ne nō pure ſignificant ſtatū longīquū.ſed breues ſignificāt ſtatuz ꝓpīquū uel pōt accidere ex mō motus ſiue loco materie uñ ē ꝺtinua uel ītерpollata.& tūc etiā nō iudica⁹ ut Auīc.dicit & qa hoc iudiciū datū ex lōgitudīe & breuitate p̄ox iſmi ē ꝺfuſum . & nō ♑ificať niſi conſpecta nā materie iō Auīc. dixit.ſignificāt q; mā ē groſſa p̄mū g° qđ cadit de iudicio ex lō gitudie p̄ox^l alic⁹ ē q; morb⁹ ſit longus ſz tūc certificāt hoc iudiciū q; tūc erat ꝺfuſuz cū uides q; mā ē groſſa.ex qb⁹ cōtraria ceſ ſant . C ET SI NON FVERVNT . Hic ꝑmo pōt eē ꝑmo p ſe ut dicatur.ſi uides ſi gna groſſe mēi q̄ uides p̄ox°ᵉ prolongari tūc morb⁹ ñ erit acut⁹.& to^m hoc dixit ut faceret te ſcire q; certitudo huī⁹ ſigni pēdz ex certificata nā materie. Et pōt eē ꝑmo q ē alteꝝ mēbꝝ diſiōis ut dica⁹ q; egritudies māles uł hn̄t p̄ox°ᵉ.ut febres ītерpollate & cōtinue ꝓportionales & ſunt p̄ox^l longi uł breues uł ñ hn̄t p̄ox°ᵉ ut ſinocha & ydro poſis. & tūc uł habēt ſigna materie acute.i caſe & erit morb⁹ acut⁹ breuis uł ſigna frē groſſe ut ydropoſis & ñ ē morb⁹ acut⁹. C ET . SI REMANSERIT. Hec lr̄a pōt p̄° expōi ſic.i.ſi p̄ox^l eadē hora īuadant ut ſit ꝑmo illi⁹ affo. q̄rte ꝓticl̄e. Quib⁹ exacerba tiones aut p̄ox^l.& nō uł hec expō ad mētē Auīc. cū hic ñ loq̄tur de āticipatōe uł p⁹ pōne nec p ꝺns de equali īualione.2°° ex ponit ut uelit dicere ſi egritudo ī p̄° ꝓyo do ñ hz aliq̄ ꝓmutatōnez cretica ſiue aliqđ ueſtigiū criſis nō erit acuta ſed longa ut ſit ille affo. ꝓticl̄e q^e. In febrib⁹ ap⁹ª nō ſolu tū ad p̄mas criſes &ᶜ . &dicte expōes ſunt Dy. C Ter° pōt ſic expōi.ſi p̄ox^ll⁹ reman ſerit cū diſpōe ſua.ſ.media ītер lōgitudīem & breuitatē tūc morb⁹ erit medie diſpōnis ut febris fl̄atica reſpec^u colīce & melācolice q°°.& ſi remāſ̄it.ſ.ſīg^m ſignificans cū diſ pōne ſua . ſ. media ītер ſigna mēi groſſe & maťiei ſubtilis qa ſignificat māz q̄ſi mediā egritudo nō erit illius acuitatis.& hee due expōnes ſunt noſtre. C ET Q VANDO.

ex ûtute 37 fg

QVE EX VIRTVTE. Hic docet ꝺgnoscere tpa morbi ex ẏtute & qa ẏtute apẽte forti pox⁹ põt dici icolumis ſz eadẽ cadẽte dr̃ pu⁹ & iõ dixi⁹ q; docz ꝺgnoſcer̃ tpa morbi ex colũitate & incolũitate. & p̂° hoc.2° ex qbuſdã aliis. ibi 2ª. & qñq; ẽ ex etate. Dubitaꝫ an ex debilitate ẏtutis arguam⁹ morbũ breuẽ uel longũ q; longũ ex 2° de d fe. ultĩo ca° . In cõtrariũ hic Auĩc. ſi uis hui⁹ dubitatõis ꝺfuſam & ꝑlixã ſolutõem uide Tadeũ ſup affo. qᵉ ptic̃le. qbus urine ꝺturbate uelud ſubiugaliũ . Solo aũt clara mea & Dy. eſt q; morb⁹ ul' ẽ mortal' & tũc ũtus q̃to debilior tãto morbus breuior ut notũ ẽ & ſic Auĩc. loqtur hic. uñ dixit. qñq;. qa ĩ morbo mortali. ul' ẽ ſalubris & tũc q̃to debilior tãto longior & ſic loqtur Ga: ET QVANDOQVE. Hic ponit alia ſigna & app̃z q; ſi qs nõ uult mẽdicare uocabula Ypo. & Gal'. qb⁹ utunt̃ in affo. perox°ᵇ & conſiſtẽtias. & p̂° de criſi aliter & clarius diuidet iſtas ptes. ut dicaꝫ q; ea qbus cognoſcim⁹ tẽpora morbi ulĩa ſunt. p̂° ſpẽs egritudĩs. 2° q̃titas poxiſmoꝝ. 3° ẏt⁹ fortis uel debilis. 4° etas. 5° tpa ãni. 6° regiones. 7° pulſus. 8° rigor &ᶜ. Et dico iſtã uiaz eẽ clariorẽ qa dfficile ẽ ſaluare ſignificata uocabuloꝝ Ypo. & Gal'. qb⁹ dicũt. q; ſigª q̃dã ſunt p̃apparẽtia. quedã ſunt poſtapparenª male. n. iſta. ſic diſtĩguũtur ut alias dixi⁹. tñ ẽ credendũ q; apud grecos hec uocabula ꝑpus ſignificãt q̃ apud nos & q; dicit pz . ET EXPVLSV . Cauſa ẽ qa pulſus uelox frequẽs magn⁹ ſignificat forte ĩcendiuz & iõ cito erit criſis. dixit aũt q; ſi nõ ẽ acuta. & ñ dixit ẽ lõga. qa poſſet eẽ breuis ſecura. ET EX RIGORE. Cauſa ẽ qa ꝑlix⁹ rigor ſignĩficat mãz groſſaz tarde ĩflãmabilez & ecõtra breuis rigor. dicit poſt q; qñ nulloᵒ eſt rigor abbreuiare eius. ſ. febris retẽtio. i. remanẽtia: Sed cõtra qa terciana nõ ẏa eſt ꝑlixior q̃ uera & tñ qñq; nõ ĩcipit cuz rigore ut ĩfra ponit Auĩc. dicendũ q; rigor hic ſumit̃ large pro oĩ typo ſiue ſit ꝑpe rigor ſiue horripilatio ul' horror ul' circũinfr̃atio. uel fr̃us . Accidit aũt q; febris nõ hz typũ uel qa ꝺtinua & tũc breuis eſt. uel qa mã benigna ut in dulci fl'ate & tũc etiã eſt breuis . Ad id q⁹ Auĩc. dicit ĩfra. d⁹z q; lz nõ ſit rigor eſt tñ ibi aliqs typus. uel põt dici q; ſi non ſit rigor uel typus poſſet contingere ex groſſi⁹ tal' matie que tarde mouet ut ſicut mo² ita caleſiat & ñ faciat typũ tũc tal' febris erit ꝑlixa & de hac nõ eſt hic ꝓmo Auĩc. ET COGNOSCVNTVR . Cõſiderandum ꝓᵐ Gal'. p° de criſi. & Raſ'. i8. ꝺtinẽtis. 7° ca°. anticipa° poxiſmoꝝ queda ẽ abſoluta ut q; ſecũd⁹ añcedat p̂ᵐ p una horã. & 3⁹ 2ᵐ p unaz horã & ſic deiceps. & tal' anticipatio nõ ſignificat augmentũ nec poſtpõ declĩationez. Et rõ ẽ. qa hoc põt eẽ ex na egritudinis. ĩuenit̃. n. aliq̃ febris que ſp anticipat a p̂ncipio uſq; ad fi nem. & aliq̃ que ſp decliat & hoc ẽ q; Auĩc dicit. quoniã d' egritudĩbus ſunt &ᶜ. Alia eſt anticipa° nõ abſoluta ſed ſupfluẽs. ẏbi gĩa añcedit 2⁹ pox⁹ p̂mũ in una hoia. & 3⁹ 2ᵐ in duab⁹ ul' trib⁹. & q⁹ 3ᵐ in trib⁹ uel q°². & tal' anticipatõ ſignificat augmentũ & oppoĩta poſtpõ ſignificat declĩationez & hoc ẽ q; dic Auĩc nã ſi fuerĩt ꝑcedẽtes ꝓᵐ añceſſiõez ſupfluẽtẽ. i. excedentẽ ml'tũ. ita ut un⁹ añcedat p̃cedentẽ ĩ ſua añceſſiõe & addat & hoc ẽ q; dic tẽdẽs ad additõez. tũc eſt in augmẽto & q; tal' añceſſio ſignificat augmentũ & nõ quecũq; apparet: quoniaz ſunt alique egritudĩes que currũt uſq; ad finẽ &ᶜ. Cõſiderandũ 2° q; lĩa que dicit . & ſi iã ſteterit. põt dup² exponi. p° ſi ſtat anticipa° nõ ſoᵐ abſoluta ſed anticipa° ei⁹ q⁹ ſupfluit & hoc ẽ q; dicit. ſteterĩt ſuperfluitates. tunc egritudo erit ĩ ſtatu. Alio° q; Auĩc. etiã nõ ſit ſecur⁹ in dãdo iudiciuz de augmẽto p anticipatõez q̃tũcũq; ſit ſupfluens niſi cũ hoc ſint accña addita & reliq̃ ſil'iter nõ dat̃ iudiciũ in ſtatu p remanẽtiã poxiſmoꝝ in equali ĩuaſione niſi ſint ultĩa ta accña. nam equalis inuaſio abſolute põt ſignificare p̂nciᵐ morbi & morbũ longuz ut apparet ex affo. qᵉ ptic̃le. Quib⁹ exacerbatõnes. & iõ dixit ſi ſteterit anticipatio & ſupfluitates. i. acciden[a] in ſui ultĩtate & refert̃ hic ꝓmo ad illud q⁹ dixit. ut un⁹ añcedat ſupfluitatẽ alteri⁹. i. un⁹ añcedat ſuª illi⁹ q⁹ addit ſupra aliũ tẽdẽs ad additõez ſcz accñtiuz. lz de hac noticia tẽpoꝝ morbi ex pte accñtiuz ſtatim diſtincte ſit locut⁹ hª tñ dixit d' ea. ut certificaret noticiã ex pte anticipationis & poſtpoſitionis .

ET SERVANS HORAM VNAM . Hic

est affi. ille. Quib⁹ exacerbatões aut pox¹. & indigeret mꝫta discussiõe. cõiter. n. dicit ꝙ eq̃lis ĩuasio poxismox. s. cũ signis crudi/tatis & accñbus remissis significat egritu/dinẽ longã. qa exñtẽ in p̃nci° cũ mã grossa uel cruda Gal. aũt ĩ 2°. ei⁹ affo. uult ꝙ fix io & stabilitas ĩuasiõis significat mãz ĩdigẽ tẽ lõgo spacio ad digõez. q̃si uelit ꝙ sit pu/gna equalis ĩter nãz & mãz. & est ꝛmo ꝺsimilis 3° p̃n. 7° 2°. & hec equalis pugna est. qa mã se hz eod⁹ mõ in suis dispõib⁹ repec⁹ uir tutis. & iõ nec iusta ut fiat sal⁹. nec uicẽs ut fiat mors. g° morb⁹ lõgus. sed cũ h° ĩordi/natio etiaz significat. ul⁹ potest sig nificare morbũ longũ. Et eẽt dubita° an equalis in uasio poxismox significat febrẽ longiorẽ q̃ ĩordinatio. & forsan oporteat dr̃e. ꝙ ĩordi/natio q̃ fit casu ꝛtutis significat breuiorez febrẽ ad mortẽ. Sz ĩordĩatio ex diuersitate materie põt significare lõgiorẽ morbũ ip̃z significat mãs diuersas. Et tu consídera.

Dubitať p° q̃re antici° supfluẽs significat augmentũ postpõ declĩatõez. equalis statio p̃nci^m uel statũ. & dicũt ꝙ mã exñte uni/formi de se sp eq̃li tpeĩuadeť. cũ g° nã mãi feste mo² ꝛtra mãz sicut est ĩ augmẽto tũc accelant pox¹. qñ aũt nã despĩc ea. tũc post/ponũt pox¹ & hoc ẽ in declĩatõe. hic ꝛmo ẽ multũ dĩnut⁹ ut appz. & uť ꝙ ad duas cãs possit reduci. ꝑma ẽ eq̃litas & ĩeq̃litas pu/gne in p̃nci°. n. & statu pugna uť satis eq̃l in p̃n° qdẽ equalis. qa nõ aucta. sed stat mã cruda. ĩ statu ꝛo equal⁹ qa nõ augmẽt abil⁹ & iõ pox¹ qui sunt pox¹ pugna sunt ĩ hõis ĩuasiõis equales. ĩ augmẽto uero & declia/tõne uť ĩequalitas pugne in augmẽto. qdẽ pp agitatõez q̃ facit nã ĩ mãz. & iõ mã festi ne mo². siue sit agiť bona q̃ facit nã ĩ mãz. siue sit mala q̃ facit mã ĩ nãz uel ca² put⁹/dinal⁹ mal⁹ in mãz. in ꝺclinatõe uero pp² uictoriã. 2ª cã est q̃titas & mot⁹ matie cũ sili di/spõe qualitatũ que ẽ in p̃nci° & statu ꝙ. n. mouet. p° & 2°. ĩ p̃nci° & statu ẽ par in q̃titate & q̃litate. Sed ĩ augmẽto & de/cliatõe est impar & dissile. ut notũ est & qa hec sunt possibi^la alr br̃e. iõ cõuenit ĩ p̃n° fieri anticipatõez. & etiã postpõez. & in aug mẽto postpõez. & ĩ declĩatõe anticipatõez. Et tu ꝺsidera. Dubitať 2° q̃re fe. alique ꝓcedũt sp addẽdo sicut queda 3^ne & coti^ne & quedã sp postponẽdo. ut etiã quedã 3^ane & cõtinue cottidiane. Dicũt isti. s. Thade⁹ & oẽs sequũť eũ. ꝙ cã ẽ matie difformitas ĩ grossicie & subtilitate. si. n. ĩcipiat p° pu/trelieri mã subtelis. & succesiue grossior ĩ illa sp pox¹ ibunt postponẽdo. qa mã gros/sior tardi⁹ mouebit. Si aũt ĩcipiat mã gros sior & ꝓcedat ad subtiliorẽ ibũt sp ãticipã° Sed tunc ĩstat. T. quõ põt pri⁹ moueri mã grossa q̃ subtilis. ꝺꝺ3 pp ꝓpriaz aliq̃ dis/põez sicut in aliquo putrefit fla. & nõ cola Si aũt ꝺsideras iitox ꝛmões isti ñ p̃nt dar cãz istã nisi in febrib⁹ que trãseunt ꝺ gros sis matieb⁹ ad subtiles. uel eo^a. Sed ia l⁹ oñdit qualdã tercianas satis puras & ꝺ mã in suba satis uniformi ꝓcessisse sp ãticipã° & in qbusdã sp postponẽdo & in qbusdam sunt pox¹ sibi ĩpis satis ꝺsiles. Nos aũt dice mus hic posse esse cãs multas de qb⁹ aliq̃s dice⁹ ex pte corpis. & aliqs ex pte matie & ex pte qꝺ corpis accidit ꝙ hõ est satis ꝛsi/bilis in suis mẽbris. sed sanguineitati ꝓpi/qu⁹. & hũid⁹ in eis. & ĩ p̃nci° mã colica oc/currit eis tectis. cũ aũt ꝓcedũt pox¹ sp mãz detegunť. & magis & cici⁹ a mã noua mor dent. q̃re festinant pox¹. In quodã aũt alio cor⁶ mã que poxismal⁹ mo² possit gradati addere ꝛlus obtusiõez. quare postponent pox¹. Ex pte aũt matie. nã pp mꝫtas ꝺtigẽ tes cãs põt ĩchoare febris in p° pox° cũ ali/qua mẽ q̃titate. et ꝺtingẽs est oez 2^am mãz eẽ p^a ãplíore ul⁹ mordatõrez etiã si sit digã uel sit in declĩatõe. & sic sp ãticipabũt pox¹ Sed. T. d. ꝛ^m hoc in declĩatõne posset ĩeri pox⁹ ꝺ mã ãpliori q̃ in statu ꝺꝺ3 du² p°. ꝙ ille ulti⁹ pox⁹ fuit status et declĩatnõis. uel ꝺꝺ3 ꝙ nõ est ĩconueniens. sed lz mã sit ãplior erit obediẽtior uirtuti. Et tu ꝺsi²^a. ꝙ multe cãe p̃nt accellare motũ poxismalẽ q̃uis febris sit in declĩatõe. ET SIMILI TER. Cõsiderandũ ꝙ accñ^a hee ĩtelligũť dolores. ca²^ee. sitis. uigilie et^a. et pz ꝙ dicit ET FORtasse. Q. d. ĩ febrib⁹ ꝺ mẽbrib⁹ etť rogẽeis nõ ẽ ordo ĩuasiõis. et iõ ex dcĩs signis de anticipatõe et postpõe et lõgitu^ne et breuitate nõ possu⁹ cognoscere tpa morbi. Et forsa ul⁹ ꝙ diuersifica° ĩq̃^ni signifi cat mãs diuersas signi^cat morbũ lõgũ. ET Q VANDOQ VE. Docet cognoscere ex alio signo. s. euacuatõe. et ꝺ²^a ꝙ est lõga tal⁹

egritudo ſi dz eſſe ſalubris. qa pōt eē febris breuis mortalis & ĩcludĩt in hoc anpb. ille q^e .p. in febrib^9 ſudor ml'tus ſupueniēs nō deſſi^te feb^e. ET QVANDO QVE. Hic ut dicūt docet cognoſcere tpa morbi ex ſignis poſtapparētibus lz poſz ibi icipe. ET QVANDO COGNOSCITVR EX DISPOSITIONE EVACVATIONIS. Nota q ſigna poſtapparē^a ſunt ſigna criſis de qbus eſt euacua°. & iā dixit de hoc & ſig^a digōis & cōtrarii. & dicit hec ſigna aūt ſalutis & mortis lz ſint poſtapparētia nō poſuit ea ad cognoſcēdū tpa morbi. qa ſigna mortis cū ſint corā Th. tēporib^9 dant intelligi ex p̄miſſis. Et cōſiderāda q ſumpſit ſigna digōis in ſputo & urīa intelligēs de aliis. & docuit cognoſcere tpa morbi. qñ ſunt & qñ erūt ut appz in līa. Et not i^a ex his ſignis eſt certa. ſed ex ſignis dictis ſupra nō ſic certa ut p̂° de criſi. COGNITIO AVTEz HORARVM. Hic docet cognoſcere tēpora ptic'laria. & p̂° facit hoc. 2° dat cāz ,plōgationē & abreuiatōnis poxiſmoz. ibi 2^a. Et ſcias. p̂^a in 2as. p̂° facit hoc. 2° ponit ex^m ibi. & ſi tibi uī. p̂^a in q^o2 f̄^m q q^o2 tēpora notificat. Cōcedendū q acc^la p̄ncipii pox^l o^a ſeq̄t motū ſuffocati^m caloris nālis ſub mā. & iō coartat pulſus. Et ſciuiſti hoc p̂mo li° fen. 2^a & ifra ca° de ſignis febriū putri daz. & ex hoc qa fugit ca^2. fit color plūbe^9 & ifīant extrema diuerſificant tñ hee accidentia f̄^m diuerſitatē matiez. & f̄^m diuerſitatē corpoz & ptiū ī qb^9 appz ī p̄ſſio. uñ ifīant extrema ,pprie &^r. qa ſunt frigida pauce carnis ,pno. p̂°. Et iō qñq multū alterant color. & hoc dixit. alteratio caloris ſicut in ſincopali. pigritia ī flatica āguſtia qñ mā mo^2 circa ptē ſtōachi & ſpū alia tarditas ī flatica & etiā ,pfunditas ſomni &^r. uñ quedā flatice īchoāt pox^oſ cū ſubet. orripila° qñ mā aliqua^2 ē colica. curſus ſaliue mota m^a in ſto^c uel capite. ꝛmotō mēbroz i. cōcuſſio ut ī tremore typi. & reliquorum acc̄ntiū cā pz. ET VEHEMENTIVS. Cōſiderandū q debilitas accīt p uiā ſuffocatōis. & hec magis fit ī p̂nci° pox^l. & p uiā fortis iflāmatōis. & iſta magis fit in ſtatu pox^l q ī augmēto uel declīatōe. ut ifra fen. 2^a ca° de horis mortis. & 3° de criſi q° ca°.

In declīatōe ẏo accīt mors & debilitas per uiā reſolōis. & hoc ē rari^9. ut ibidē Gal'. & hoc uoluit hic Auic. cū dixit. & uehemēti^9 &^r. i. plus euēit q ẏtus debilitat ī p̂n° & ſtatu q̄ in declīatōe pox^l. in augmēto. n. ſi deficiat uirt^9 ē pp additōez cal'itatis ſicut in ſtatu. & hoc fit pl^9 in ſtatu. In declīatōe uero frequēti^9 ꝛtīgit q alleuia° ca^2 ē febrili hō alleuiet q̄ q ca^2 ſuus nālis ſil' cū accn tali reſoluat. ET HORE AVGMENTI. Cōcedendū q qa augmentū ē hora affinis p̂n° ī quo eſt ſuffoca° & affinis ſtatui ī q° ē iā expāſio facta & ultimatio cal'itatis. iō augmē^m ī duas ptes diuiſit. & nō fecit hoc qa ſit lōgior ps pox^l ut dixit Albert^9 quia ꝛtingēs eſt ee breue aug^m & longū p̂nci^m & ſtatū ut poſteri^9 appebit. Sed dixit hoc pp difformitatē ei^9. Secundū eq̄litatē. i. pportōabil'r. ET HORA STATVS. Ido dī ſtat^9 qa ſtāt accna ī ſuj ultītate. & iō ultimate addita cal'itate fit pulſus uelocior & frequētior. Sed tu. d. nō uī q ſit maior. qa uirt^9 magis debilitat in ſtatu q̄ ī augmēto. dd'z q addita nec'itas cogit ẏtutez ad magnificādū pulſuz plus q̄ in aliis tpibus. & lz in aliis ꝛtīgat eā eſſe fortōrez. uirtutes tñ nāles nec'itatē aliq̄ aſſumētes opā tur uehemēti^9. ut Ga. ī ꝛ^to pulſuū tracta^u q° p̂° ꝛ^to. ET HORA DECLinationis. Du^2 qa dīc q ſudor fit d'iñ īmo tūc declinat cū ſudat. dd'z p̂° q ly deiñ ñ dīc ordinem. ſed īnuit duos mōs d'clīatōis u^m ſine euacuatōne māifeſta. & aliū cū euacuatōne māifeſta. 2° q cū māifeſta īcipit ẏſus cutī ,ppelli. lz nō dū ſudor appeat pōt icipe alle uiari cal'itas occulta. ET MVLTOTIENS. Eſt f̄mo Ga. 3° de criſi 6° ca° initere g° pulſui ad cognoſcendū ẏaz declīatōez a fla in uera. n. ,pcedit ad meli^9. ſed in fla finiet uerſus formicātez. ET SI TIBi. Du^2 quō a,ppriat 3^tie orripilatōez cū omēs dicāt in ea fieri rigorē ut Gal'. 2° de criſi. Dicendū q p orripilatōez frigus & rigorē ītelligit gradatū ,pceſſuz de puo rigore ad magnū. p°. n. in 3^tia īcipit quedā cutis orripila°. & ſe^2 aliqd frig^9. qa īcipit ī^9 tēdē ca^2. cū aūt fortiter fert col'a ſup mēbra. ſenſibilia. tūc erit rigor māifeſt^9. Iſta aūt uocabula orripilatō frig^9 & rigor ſūt ī mlta uarietate uſus apud auctores ut dicet ifra

ĩ ſuo ca°. IN PLVRIBVS DISPOSITIONIBVS. Quia repit tertiana nō uera in q̃ nō fit rigor. ut ĩfra ponet Auic. ET SCias quãdoq;. Q ñq; ꝓlogat terciana uel pox^9 uel qcũq; morb^9 mãlis ſit. Dubitat qa alie ſunt cãe ꝓlogatōis ꝑter iſtas quas pōit ĩfra de pu^ne p° ca°. ſ. qes matie & d'bilitas ffſus & error regimis. & ſen. 2^a ca° de ſignis pro logatōis pōit cãz groſſicie ĩ uiſcerib^9. d'd'z q; aſſũauit. & tu ex dicẽdis ople hãc ſcĩaz. nō. n. oĩa poſſunt ĩ uno loco ſcribi. & ſi conſideras qes materie & groſſicies ĩ iteriōib^9 reducit ad groſſicie & fr̃itate matie mali^a regis ad cãs extnſecas redu^2 q̃s hic ponunt loco exẽpli. ſ. tres fruz d'bilitas ffſus redu^2 ad debilitatẽ ⅋tutis. Sed tu dic q̃ſi dixit adiuuat ad aliud debilitas uirtutis uel caloris ĩnati. ĩmo eſt ꝑncipalis cã. d'd'z q; oĩs cã q̃ ẽ exĩ nãz morbi. & nãz ſue cãe. pōt dici extnſeca ĩ ꝓlogatōe & abreuiatōne. cẽ aũt que aſſumũt ab ipo morbo. uel ſua cã ſũt magis ꝓprie & ĩtrinſice. & iō illi pñt dici coadiuuates. iſte uero ꝑncipales. Du^2 utz ſit idẽ mo^9 diſtīguẽdi tpa ꝑticularia. ſ. poxiſmoz & tpa ulĩa totĩ^9 morbi. uĩ q; ſic. qa ſicut tpa ulĩa diſtīguunt & notificant per hoc q; ẽ pulſuz eẽ ſubmerſuz & obſeſſuz eẽ calorẽ & expanſuz. ut ſupra appuit ita etiã tpa ꝑticularia poxiſmoz ut hic Auic. ãpli^9 Ypo. eiſdẽ qb^9 docet cognoſcer̃ tpa ulĩa docet etiã cognoſcere pox^os ut appz ꝑ affo. poxiſmos & ꝛiſtẽtias. i cõtra^m. A. q diſtĩctĩ loqt̃ de diſtĩctōe tpm pti^um. & ulĩuz & diſtincta adducit ſigna. d'd'z q; q̃dã diſtinctōne gñali & ſiĩtudinaria ſiĩ mō diſtīgunt̃ hec tpa. ſicut. n. in ꝑnci° ulĩ morbi cã dr̃ ſuffocatus. qa mã eſt cruda. poſtea mãifeſtat̃. amplius in mã. poſtea ultĩat̃ poſtea declĩat. ita accidit in ꝑnci° augmẽto ſtatu & declĩatōe pox^l. Diſtĩctōe tñ ſpãli & a ꝓpriata diuerſo mō diſtingunt̃. ut cõiter oẽs dicũt. naz tpa morbi ulĩa diſtīgunt̃. uel penes alt̃ationez materie. uel penes accña. ut pz ꝑ° de criſi. & 3° re. acu. Et ſ̃ Auic ĩnuebat. Sed tẽpora poxiſmoz ꝑticularia nec penes alt̃atōnez mẽ diſtīgunt̃. nec penes accña. ſed penes mo^m ſe hñdi calo^ris in expãſione uel ſub cluſione Quod aũt tpa poxiſmoz nō diſtīguant̃ penes alteratōnez materie & actōez nat̃e appet qa pōt eẽ termĩus in quo accō nat̃e in mã nondũ eſt. & tñ pox^9 habebit oĩa ſua tẽpa. ſicut pox^9 ꝓncipii. etiã ẽ poſſibile q; pox^9 habeat ſuã declĩatōez. & tñ nō erit d'cliatio morbi. ĩmo poterit hō mori in declĩatione pox^l q; ñ ꝺuenit ĩ declĩatōe morbi toti^9 fcã ex actōe nature in mãz. cũ. n. ⅋tus uĩcit & expellit eẽ. nō pōt ĩfirmi^9 mori. & ꝓbat. G. 3° de criſi. 5° ca°. ſed ĩ declĩatōe pox^l poteſt accidere q; ſiĩ cũ mã reſoluat̃ calor nãlis. & moriat̃ eger. nec etiã tpa pox^l diſtingunt̃ penes accna ſicut tpa ulĩa morbi. & h° probat Dy. ꝑ° qa tpa morbi diſtīgunt̃ pẽs accidẽtia calĩtatis exnee. ut exnea ẽ. & cõtra nãz. & iō dr̃ diſtĩctio penes accña morbi. ſz diſtĩctio tpuz poxiſmi ẽ penes motũ calĩtatis ut calĩtas eſt. motũ dico ad int^9 & exĩ & penes additōez ul' reſolōez i ꝑi^9. 2° qa ſtat^9 pox^l nō eſt ſtat^9 quo ad accña ita q; accña ĩ ipo ſint ĩtenſa. qa pōt eſſe q; augmentũ & ſtat^9 pox^l ſunt leuia & ꝑnci^m pox^l erit difficilior accñz ita q; in tali ꝑn° morieẽ eger ſi ſit egritudo mortalis. ut accipit̃ a Ga. 3° de criſi. Et ex h° ĩfert Dy. q; diſtĩctō tpuz pox^l penes accña eſt eis accit. ſed pẽs motuz calĩtatis ẽ eẽnalis. qa ꝑn^m pox^l ẽ q̃n caliditas ẽ coartata & extre^a ſunt fr̃a. augmẽtuz eſt q̃n expadit̃. ſz ſtatus ẽ q̃n ẽ expanſa d'clĩa° q̃n reſoluit̃. nō ſic aũt d' tpib^9 ulĩb^9 di^tis q° ad accña. qa tũc erit ſtat^9 q̃n accña morbi ſunt ĩtenſa. & declĩatio q̃n ſunt rẽiſſa. & iō pōt coincidere ſtat^9 morbi quo ad accña cũ ꝑn° & augmẽto pox^l & declinatō toti^9 morbi quo ad accña cũ ſtatu poxiſmi Addit tñ Dy. eſt ĩtelligendũ q; quedã conuẽiẽtia ẽ ĩter tpa poxiſmi & tpa morbi di^ta quo ad accña. qa tã ĩ declĩatōe morbi quo ad accña q̃ ĩ declĩatōe ꝓxiſmi pōt hō mori nã poſſibile eſt q; accña morbi appeãt eſſe rẽiſſa. & hoc. qa nã ẽ ſupata & uicta. nō reſiſtens nec obpugnãs morbo & ex hoc accña morbi appent remiſſa. & tñ eger tẽdit ad mortẽ. ſz tñ iſta ſit declĩatio morbi quo ad accña. nō tamẽ ẽ declĩatio quo ad morbi eſſentiã. & ut eſt aliqd exĩ nãz ꝺpatuz ad ⅋tutem actōez ipi^9. Et iō rões Gal'. qb^9 ꝓbat 3° de criſi. q; ĩ declĩatione nō moritur eger ꝓbãt de declĩatōe quo ad opatōez nat̃e. nō aũt de declĩatione penes accña & hoc etiam uoluit Auic cũ dixit. Et multotiẽs quidez ſz ⅋mo Auic. ĩferat̃ ad declĩationẽ poxiſmi

p̄ot tñ referri ad declīatōez morbi quo ad accña. qa declīatio morbi quo ad accña p̄ot coīcidere declīatione pox[1]. Nos aūt ad clarificatōez iſti⁹ queſiti. & mlt⁹ p̄mittemus ꝓpōes ſex. ꝑ° ꝙ oīs morb⁹ habēs q°[2] tēpa ulīa, ut ſalubris. uel 3ª ut mortalis pendet ab aliq̄ mā ꝑ cui⁹ diſpōez uariā diſtīgūtur ei⁹ tpa. hec ꝓpō appz. qa una diſtīctio tpuz ulīuz morbi eſt ex ꝑte materie. Zª ꝓpō eſt ꝙ qlibet pox⁹ hz ſuā māz a qua dep̄det & eſt ꝓpō nota. Terª ē ꝙ mā ꝑcui⁹ diſpōnem uariañ tpa morbi ulīa ē una a p̄nci° morbi uſq; ad finē declīatōis ī morbo ſimplici. ſed in ꝓpoſito due a p̄nci° uſq; ad finē. Rō qa auctores diſtīgūt tpa ulīa ꝑ hoc ꝙ illd ꝙ ī p̄nci° eſt crudū nō īcipit digeri. ſ. in augmēto. ſed in ſtatu ē digeſtū. uel cōtraᵐ digōi. in declīatione hoc digeſtū p̄us crud expellīt. Ita Gal. ī libello de ulīb⁹ tpibus morbi. & p̄° de criſi & s̄ Auīc. ſed hoc non eēt ſi mā eēt aª & aª. Cōtra in t̄ciana īterpollata ñ p̄ot eſſe una mā. qa in die q̄tis ñ eſt āpli⁹ quō ī q̄rtana que duraret q°[2] annis poſſet a p̄nci° uſq; ad finē ꝓcedere mā una. dd̄z ꝙ īterpollatis nō ſic ꝓprie diſtīguñt tpa morbi ex ꝑte alteratōis materie. ſicut ī ꝓtinuis. nō. n. ſic ſunt une ꝓtinuitate in ſuis ptib⁹. & ſi diſtīguañt tpa pēs mat̄ie alteratōez erit penes alteratōez mat̄ie. que ē cā añs ſtās ī uenis. ſigᵐ g° digōis ꝙ ꝓſideras in die q̄tis nō eſt ꝓpatuz ad cāz ꝓiūcta cū non ſit. ſz ad cāz añtez nō tñ ꝙ illā oporteat eē unā a p̄nci° toti⁹ febris uſq; ad fīez cū i[2] tā añs anteq̄ moueat ad poxᵐ ē cruda. tūc illi pox[1] ſunt pox[1] p̄ncipii cū ē mollis ſunt pox[1] augmēti. Ex qb⁹ īferas correlaria. p̄° ꝙ tpa morbi ulīa ꝓprie diſtīgūt in morbis ꝓtinuis ī qbus una mā currit a p̄nci° uſq; ad ſtatū reſoluata ad criſiz. Et iō in febrib⁹ ꝓtinuis ꝓlongatis ī qbus ꝓtīgūt pl̄es criſes. ualde ꝓfūdunt tpa morbi. ut p⁹ q̄ iā appuerīt ſigna digōis etiā modi criſis reſpectu illi⁹ materie ite4 pdant ſigna digeſtionis & ite4 reappeāt. & ite4 fiāt criſes & hoc totū ē pp p̄cipitatōez mlt⁹ nouaz materiez ad locū putredīs. ut nō dicat̄ ūa ſe. īmo poſſūt dici pl̄es habētes princiᵐ & augmentū & ſtatū. & declīatōez. & hoc induxit Gal. ad ponendū morbos acutos cōuerſiuos poſtq̄ uidit Ypo. dixiſſe ꝙ febris acuta abſolute durat iq. deb⁹ illa i[2] que iq dieb⁹ durat exiſtēs ſatis uniformis ſi eſt d exacerbatīs uel tota uniformis ſi ē d ſinochis & que añ hoc t[s] termīanť. ſ. in xi. 7. uel ç. eſt uera ꝓtinua una habēs mānifeſtam diſtīctōnez tpuz morbi. cū aūt ꝓlongātur āpli⁹ ꝓprie ad eo ē p ꝓuerſionē & q̄ſi recidiuationē ut Gal. īnuit in ꝓ°. Acute egritudines & de creticis. Zᵐ corre[m] ē ꝙ modernis tpib⁹ pp ingluiūt hōiuz & multiplicatōez materiez que p̄cipitā[2] frequēter ad putredīez p̄ter māz p̄ᵃᵐ que īcipit febrem facere ualde ꝓfūdunt tpa morbi pēs alterationē materie. & nō appebit dieb⁹ aliqbus digō ī uría & itez poſtea reuertet cruditas ſicut reincboante altero morbo. & fᵐ hoc uidi⁹ febrē ꝓtinuā durantē 80. dieb⁹ cum tñ antiqs nr̄is ſatis fuerit cū dixerūt eā durare q°. Quarta ꝓpō ē ꝙ quelibz mā que facit poxᵐ ut ex acerbatoez ē ī ſe ūa diſtīcta numero ab alia que facit aliū poxiſmū. rō eſt qa mā quecūq; facit poxᵐ incboat īflāmari & poſtea reſolui[2] & finiť ut ñ poſſit āplius portare calīitatē exneā. g° ſi itez pox⁹ reuertiť. oz ꝙ mā ſit alia & ſic intelli[2] a Gal. 2° de di. fe. & ab Auīc. ītra. Quinta ꝓpō ē ꝙ mā que a p̄n° morbi uſq; ad fīem diſpoīt⁹ diſpōe q̄ diſtīgū[2] tpa morbi ulīa non ē illa que oī die uel 3ª die poxªᵗ ul' qª ſed iſta que poxªᵗ illi ꝯcumulatur. rō ē qa una remanz. ſ. mā p q̄ tpa diſtīgūtur & alia expelli[2]. uel oī die. uel 3ª. uel qª die. Sexta ꝓpō eſt ꝙ ſi ſit aliqua febris ꝓtinua de mā una a p̄n° ul'i uſq; ad finē. ſ. ad declīatōez totalē. & hee ſe. habeat ex acerbationes mā que facit ex acerbatōes ñ ē illa eadē numero que currit p oīa tpa morbi. ſed eſt aª & eſt tot numero quot ſūt ex acerbationes. & lz pl̄es haz ꝓpōᵐ poſſint ī unā reduci tñ ut clari⁹ loqmur in mltas diuiſi eas. Ex qb⁹ ꝓpōib⁹ p̄° īfero ꝙ febris ꝓtīua ē triū mōz. una in q̄ a p̄nci° ſui mā ūica mo[2] ad putredīez ſiue occupatur a calore īnāli toª & īpa tota a p̄nci° uſq; ad fīez febris. ſ. ad p̄nciᵐ declīatōis remanet nulla ſibi fcā ad ditōe alteri⁹ materiei. & talˢ eſt ſinocha ꝙa putrida ul' nō putrida. Conª qa ī ſinocha. ꝙbi gīa putrida nō eſſet ſucceſſio in caloř ſi ps aliq̄ ſanguīs ꝓtinue nō addere[2] ad porem q pri⁹ putrefact⁹ ē. Ampli⁹ Ga. 9. teᶜᵉ

ca°.3° distīguit spēs sinoche ex hoc qꝑ illud qꝑ euaporat de sanguīe est par ei qꝑ accenditur aut plꝰ aut miꝰ.g° in sanguīe fit nouua accēsio.ſ. sanguīs nouiter accēsi q ī p̄n° febris nō erat accēsus alr nō fieret illa uarietas.ād pliꝰ a sanguīe fit oti^{a} resolō ī fe.g° si nouꝰ sanguis nō accēdit.i^{2} febris oīs sanguīs sp iret declīando. Amplꝰ ponat una febris sanguinea in qua sit euapora° tante mensē qua miꝰ nō faceret febrē.si i^{2} ī p̄^{a} euaporatōe sanguīs.nō fieret accēsio alteriꝰ sanguīs succedētis ī euaporatōe illa fe.ī p̄^{a} euaporatōe cessaret.& sic aliq̄ fe.sanguinea cessaret ī miꝰ q̄ in sexta pte hore.amplꝰ oī die fit genera° sanguīs a cibo quē omedit. & illi miscet sang^{l} calefcō.g° calefiet. Nos dicaꝰ qꝑ possuꝰ ymagīari unā q̄titatē sanguinis putridi cū quo īcipit febris.& nlla extīnseca q̄titate illi addita erit a p̄n° febris una oti^{a} usq; ad finē. uerbi gr̄a īcipit fe. cū una libra sanguīs putridi.dico qꝑ cū illo sanguīe nihil sibi addito ab ex̄ de sanguine st abit hec fe.sed successio ī calore & euaporatōe est qa lz totꝰ sanguis ille sit calefactꝰ. q̄tū ad oēs ptes formales.nō tn̄ q̄tū ad māles.& iō calor occupādo tales ptes māles q̄ ī p̄nci° faciet euaporatōez otinuā. & tunc si plꝰ est qꝑ de uaporibꝰ resoluit q̄ illud qꝑ de ptibus mālibꝰ accēdit.erit fe.sanguīea declīata.si equalꝰ erit hōtenea.si miꝰ erit aug mētatīa.& sicut ymagīamur h° ī una lib^{a} sanguīs ita ymagīari possuꝰ in sanguīe totius fe.uel ī sanguine q est ī magnis uenis dorso applicatis.& qꝑ ymagīemur ip̄m totuz calefactū q̄^{m} ad ptes formales & succedet q̄^{m} ad māles. Si aūt uis ymaginari.qꝑ oēs ptes māles & formales sint calefcē. & qꝑ successio sit penes gradꝰ caloris poteris hoc ymaginari. Hic p̄nt adduci difficultates multe q̄s obmitto.ꝑ^{m} hāc uiā cessant īstā tie.qa cōcedit addi nona ps sanguīs ī accensione que ē ps ꝑ^{m} māz totiꝰ sanguīs inflāti uel est ps ꝑ^{m} māz siue ꝑ^{m} formā motaz ad ultīorē gradū caloris exnei. Ad ulti^{m} ar^{m} dd̄z qꝑ lz illud de fcō ouenit.nō tn̄ ē necessariū ineē istiꝰ febris.uel dd̄z qꝑ sanguinez gn̄atuz de nouo cibo nō est necī recipere illū calorē extraneū quo possit facere febrē lz qn̄q; recipiat. uñ qn̄ cōedit carnes addit sinocha.ex h° dicaꝰ 2° qꝑ possuꝰ ymagīari ī p̄nci° fe.sanguīee unā certā q̄titatē sanguinis putridi & qꝑ illi fiat oti^{a} addi°.nō q dez ī tpe determīato.ut 3ª die uel q^{a} die uel oī die.eēt.n. otinua ex acerbatīa.& hoc hz sanguis de sui nā. g° illa p̄^{a} q̄tas que p̄° die lua ī p̄n° sinoche putruit currit a p̄n° usq; ad finē.si debet eē ya oti^{a} & ps sang^{lis} alia.que otinuo sibi addit illi p̄^{e} cōcumlat & ille modꝰ declarabit cū dicē ꝑ^{m} moduz cōtinuitatis febrīū. Zꝰ modꝰ febrīū cōtinua ꝑ ē que a p̄n° īcipiūt cū certa q̄titate materie & ista mā a p̄nci° usq; ad finē ꝓcedit. ut diximꝰ ī sanguīea. & cū hoc oī die si est ꝑ^{a}.uel in terciā diē si ē cō^{a}.uel ī q^{a} si est m^{l}ia aliq̄ ps matie mo^{2} qn̄ fiet ex acerba°. Sz du^{2} qa hec febris nō uī una sed duplex una oti^{a}.& alia īterpollata. Secū° dubi^{2} an talis moꝰ contꝑ fe. fiat a san^{e}.uel ab a° hūore.dd̄z qꝑ si ymagīamur unā q̄titatem cō^{a} putridi in uenis potentē tenere fe.usq; ad diē crisis ya.gra.ad qntā diē tūc ymagīnati erimꝰ una fe.uere cotinuā cō^{a}ca hntē unū poxismū solū in quo distinguūt ul^{a}ia tpa illiꝰ fe.& ꝑm hāc ymagīatōez ꝓcessit. Ga P.2° de dīntiis fe.2° ca°.qn̄ q̄sdā fe.de colera rubea ponunt ueras sinochas.i.oti^{as} diuisas ī augmaticas.& ꝓaugmaticas.& hō tenas. lz quedā expōes illū textū exponunt & si cū hoc ymagīamur qꝑ dez° in terciuz. ya.gr̄a in 3° & 5° die aliqua pars colere ītra uenas mo^{2} tūc ymagīati erimꝰ ex acerbationē. & qa hec ps co^{2e} q̄ ex acerbatio fit. mo^{2} in eodez loco & addit illi materie que facit otinuā.iō ñ dñ^{2} iste due febres.sed si illa mā co^{a}ca que ī 3^{m} ex acerbat mo^{2} ad ex̄ uenas.tūc ille haberet duas fe.unā cōtinuā.& aliā īterpollatā.& posset qs subtil^{r} dicere qꝑ si col^{a} que facit exacerbatōez in i^{a} cōtinua est tāta qꝑ de se posset accēdere febrē.quis ñ esset illa col^{a} que totā cōtinuā usq; ad diē 5^{m} tenet essent due febres una uere cōtinua.alia nō uere cōtinua.sed opposita ex illis pl^{ib} exacerbatōib^{9} que ē cōti° de 3° mō quē diceꝰ. Si aūt illa co^{2a} sit tam pauca qꝑ illā cōtinuā cū mo^{2} hec co^{2a} fortiorē faciat. sed nō posset aliquā fe. facere tūc ē una febris cōtinua uere nec uidetur lōginquū qꝑ aliqua res possit augere febrē & tn̄ illā totā nō posset cāre. & sic aliqua pauca col^{a} putrida poterit augēr illā febrē

que tñ nō posset febrē cāre. Istā possibilitatē pluscq; 2° ītelligit tracᵘ 3° in tegˡ.

Ad 2ᵐ dᶜd3 q; talē moᵐ ɔtinue ymagīari possuᵍ de oī būore. s. flate & mlia sicut de colera & de sangᵉ. sed est dra. qa mā exacerbans ī aliis būoribus h3 motu3 determiati diei ut colˡa in 3ᵐ flˡa oī die &ᶜ. & cā huiᵍ dcā est alibi a nobis. s3 sanguis si supaddaᵗ illi ɔtiᵉ nō h3 motū detiantē diei sed ɔtiᵐ & h° qa talis ē sua nā. S3 du² utq; possit iª uera ɔtinua absolui a fortificatōe p 3ᵐ diē & sic cōtinua de flate & ɔtiª de mlia possit absolui a suis fortificatōibᵍ. & diceᵍ q; possibilitas ē res ampla & ego nō uideo īpossibile. īmo sicut una q̄titas colere mota extª uenas facit unū poxᵐ quo stāte postq̄ possibile ē nlˡa3 colˡa3 mōbi aliā & durabit iq. uel iç. uel plˡibᵍ uel paucioribᵍ horis ita ūa q̄titas calore pōt ītra uenas putrescēī & tenere febrē tribᵍ diebᵍ uel ç. nlˡa alia co²ª mota ad putredīe3 ī h° tº tpe. sed sicut illd raro est. ita hoc ē rariᵍ. Imagiᵐ g° ē q; aliq̄ q̄titate co²ᵉ ītra uēas mota putredīe3 fiat ptiᶜlˡaris dispō. qua p īpares mouebiᵗ aliq̄ colera exacerbās. & qa hic cōcedit q; ex alio būore a sanguīe possit fieri ɣa ɔtiª fe. sinoche. iō quere ɔplemētu3 īfra caº de putredine. & caº de sinocha. Terᵍ moᵍ ɔtīuaq; fe. ē p cōiunctōe3 plīu3 poxismoq;. siue exacerbatōnu3. uñ añq̄ mā pª ī̄soluaᵗ 2ª accēdiᵗ unde & talˡ ɔtiᶜlº plᵍ aduēit ī putredīe itª uenas ut īfra caº de putredīe ponet Auic. & būc modū cōtīuatōis Galˡ. multotiēs a p priauit febrē aliis a febribᵍ sanguineis. ut a3 ītelligēti 2ᵐ liᵐ de dīntiis febriū. S3 du² an aliqd de mā mota pª die remaneat usq; ad crisi3. d d3 q; possibile ē crisi3 eē ita ppinq̄ ut ī 7° die q; aliq̄ ps colere. ɣ. gra lˡ flˡatis rēanebit. que si ſᵐ se solā non possit cāre febrē. cāt tñ cū alio ulˡ aliis morbᵍ sub sequētis motis. Nr̄i g° auctores in hoc duo īdetermīata dimiserūt. & hoc qa p ueritatē sunt in determīabilia certe. unū ē q̄to tēpe pōt durare una febris de būore alio a sanguine moto ītra uenas ad putredīe3. talˡr q; nulla noua mā sibi adiūgaᵗ. de co²ª. n. eᵡ uenas dixerūt qa durat a qᶜ² usq; ad i2. lˡ iq. horas. de flate q; i8 horas. & de mlia q; 2q°² si de eis ītra uenas putrescētibᵍ ñ dixerūt. & hoc fuit qa uiderūt q; exacerbatō 2ª supuēit añq̄ pª finiaᵗ. nō g° potes certe scire q̄tu3 pma durass3. sed li poneᵍ multā co²ᶜ q̄titatē & ꝑprie cor putrescēī. & nlˡa3 aliā colerā morbi pᵍ bāc eriᵍ ymagiati unā uerā ɔtinuā colˡicā sicut unᵍ poxˡ uniᵍ se. de mā eᵡ uenas nō bñte añ se nec pᵍ se nec secū aliū poxismū. bᵍ aūt ɔtiᵉ fe. certū spaciū nō posuerūt nisi dicamᵍ istū eē causonē cū tñ sciamᵍ casones īuentos ut plˡim exacerbari. l3 occulte. Aliud ē q; dimiserūt in determiatū q̄to tpe durat in corpe mā que ī̄manet a pª exacerbatōne febris ɔtiᵉ q̄ mā associaᵗ alteri materie. que & secunda acciᵗ exacerbatōe3. Scias. n. q; ille reliqt matie4 & alie matie que corrūpunᵗ ī febricitātibᵍ sunt que faciūt multas exeūtiū uarietates q̄uis nō sint ille que faciūt febrē p̄nci². Est aūt duo circa p̄dcā. an stāte una maᵗia ɣ. gra. colˡica faciēte unā uere cōtinuā ita q; sibi ab eᵡ nihil addaᵗ possit talis mā de 3° in 3ᵐ exacerbare. & hoc p eiᵍ agitatōem uel nouū modū putredīs quē de 3° ī terciū suscipit. Mens. n. Ga. & Auic. fuit q; nouitas poxˡ uel exacerbatōis fiat ex noua mā nouiter aggregata & mota. De hoc īfra dicemᵍ & dixiᵍ in qōe de ꝑlōgatōe febrium aliqd. His habitis īfero 2° solōe3 qōnis in ētbus ɔplōibᵍ. pª si fe. h3 solū unū poxismū ut sinocha uel tciana uniᵍ poxˡ. eadē ē diffictio totiᵍ morbi. & tpu3 poxˡ qa idē sunt l3 ɔueniētiᵍ sit dicēr ista eē tpa totiᵍ fe. q̄ tēpora poxˡ. Secūda ɔ° si febris sit cōtinua p una mā3 currentē a p̄n° usq; ad finē totius febris. & p̄ter h° h3 poxº⁸ ulˡ exacerbatōes ex alia mā illi supueniēte. l3 sit eadē in spē distīctō tpu3 totiᵍ febris cōtinue. & distic° tpu3 uniᵍ poxˡ nō est eadē sicut poxᵍ ulˡ exacerbatio nō ē totᵍ morbᵍ ē tñ silˡis. qa sic tota mā a p̄n° ad fie3 a² & a² dispō² ī p̄n° augmēto statu. & decliatōe sic mā ūiᵍ poxˡ & sicut mā totius fe. a p̄nci° ē cruda suffocatīa. ī augmēto uero icipit possideri a caliditate uel digestīa uel putredīali ī statu est possessa. & ī decliatōe euacuaᵗ sicut silˡi mō mā que unā facit exacerbatōe3 ī p̄nci°. oppmit calˡ3 in augmēto occupaᵗ calore in statu est occupata. & hoc ulˡ a ca²ᵉ nāli si ē poxᵍ a quo debeat euadere uel meliᵍ habeī post eū uel a ca²ᵉ p̄ter nā3 si ē poxᵍ quo d3 mori uel peius dilpōe. & etiā silˡis distictio

q° ad accidẽtia. qa ſicut ī p̃n° totiꝰ morbi accidẽtia ſunt rẽiſſa in augmẽto addũt &c. ſic ī p̃n° pox^l. accña ſunt reiſſa uel pua . in augmẽto addũt &c. & ītelligo de accñtibꝰ que ſunt poxꝰ ut morbꝰ febrilis. qa accña eius ut p̃nci^m ſoliꝰ. ỽ.g. frigꝰ extremitatũ & ꝓfũdatio pulſus reittunt ī augmẽto. ſz accña que ſeqũtur gradũ caloris uꝫ malitiã ꝓcedũt augẽdo a p̃n° ad ſtatũ ſicut ī toto morbo mortali & ſalubri. Ter^a ꝛ° ẽ ꝙ ſi fe. ẽ oti^a exacerbatia ꝓp ꝓlõgatõez poxiſmoꝝ idẽ ẽ iuditiũ fere ſicut de iterpollata. & de hac uideť querer qõ. ſit g° ũa iterrpollata que habeat p̃nci^m in ťbꝰ pox^is. aug^m ī zꝰ ſtatũ in zꝰ. & declĩatõez etiã in zꝰ poxiſmis ex^l gr̃a. & accipiať unꝰ ꝯ iſtis. i2. pox^is. ꝯ° ꝙ diſtĩctõ tpuz totiꝰ fe. uniꝰ pox^l ñ ẽ eadẽ. Sed dico ꝙ ẽ ſiꝫis p oĩa tres ꝓpos poxiſmos eſſe p̃ncipii. qa in oĩbꝰ illis ſunt accña rẽiſ ſa & mã cruda ī̃ſpectu alioꝝ ťuz q ſũt pox^l augmẽti. & etiã tres pox^l dicent ſtatꝰ. quia mã tũc que mo^2 ẽ digã. & accña ſunt ulti mata eoꝯ° quocũqꝫ ũo pox° accepto ꝯ iſtis i2. in p̃nci° illiꝰ mã ẽ ſuffocatĩor caloris q̃ in augmẽto. ī augmẽto ca^o2 occupat mãz in ſtatu occupauit iꝑaz totã calor ī declia tõe euaporat. etiã ī p̃nci° accña ſunt rẽiſſa in augmẽto augent. in ſtatu ſunt ī ultĩo . ī decliatõe ỽo declinãt ī falſa poſſz eger mõi Iã g° appz ꝙ diſtĩctio tpuz morbi uꝫluz & ꝓticꝫariũ ẽ ſiꝫis & ſic eadẽ. Rõeſ Dy. contra hoc ſoluũť cũ dr̃ ꝙ tpa poxiſmoꝝ nõ diſtĩ gunť penes alteratõez materie nego. cũ ꝓ batur qa in p̃n° totiꝰ mã eſt cruda & tamẽ poxꝰ hẽbit oia tpa. ꝯ ꝛz ẽ ꝙ mã pox^l p̃nci pii eſt cruda reſpectu matie poxiſmi aug mẽti & ſtatus & tñ illa mã cruda que facit poxiſmũ p̃ncipii aꝫr ſe hz in p̃nci° poxiſmi aliter in augmẽto aꝫr in ſtatu in q̃bus diſ põibus ſimilať matie totiꝰ fe. lz hec diſpõ nõ ſit illa ut dixi. Ad ſecũdaz cũ dr̃ poxꝰ põt habere ſuã declĩatõez. & tñ morbꝰ non declĩabit. ꝯ ꝛz ꝙ rõ arguit ꝙ hec declĩatõ nõ eſt illa ſed ꝙ nõ fiat ſiꝫi mõ. ſ. ꝓ ſiꝫez diſ põez ī mã ñ ꝓbat rõ & dico ſiꝫez & nõ eaꝯ q̃ ut dixiꝰ ſupra declĩa° uꝫis eſt p̃ncipaliꝰ a ỽtute ſed pticꝫaris põt fieri calore putre dĩali euaporate. utraqꝫ g° ẽ ſiꝫis qa ẽ eua° materiei. Ad rõeſ qbꝰ ꝓbať ꝙ diſtĩctio bo ruz tpuz nõ ſit q° ad accña. ꝯ ꝛz ẽ ad p̃^am ꝙ ſicut accña ī tpibꝰ uꝫibꝰ ſequũtur actõez calidi ꝑter nãz ꝙ ẽ ī mã agẽtis ī mẽbra. ita in tpibꝰ poxiſmi. Ad aliã cũ dr̃ ꝙ in ſtatu pox^l nõ ſunt accña ītenſiora. dico ꝙ ĩmo. ſ accña morbi uniꝰ ſe augmẽtabilis in toto ꝓx° & cũ dr̃ ꝙ in p̃nci° põt mori. dicendꝫ ẽ ꝙ etiã in p̃ncipio uꝫi põt hõ mori. dicaꝰ g° ꝙ ſicut qui moriť in p̃nci° uꝫi ſi uixiſſz uſq; ad ſtatũ difficiliora fuiſſent accidẽtia ſtatus ſic q moriť ī p̃nci° poxiſmi ſi uixiſſz difficiliora accña habuiſſz ī ſtatu poxiſmi ſuffecerũt aũt ſibi ad mortẽ accña p̃ncipii poxiſmi. qdã tñ fortior eo mortuꝰ nõ eſſet in p̃nci°. Hec ſunt ī hoc queſito que debẽt ꝛpleri p alias noſtras queſtiones .

¶ Capitulũ q̃ntuz. Sermo uniuerſalis de fe. effimeris .

TAVSE OMNIVM . Iã deťmina uit queda cõia de fe. diſtĩguendo illas in z^a p̃a genera. hic exeq̃tur de uno quoq; illoꝝ. p° de effi^is. 2° de puť dis. 3° de eticis. q° ꝛplet p̃monẽ de putridis & annexis q̃buſdã in uno tractatu. ibi 2^a. putredo. ibi z^a in p̃nci° tercii trac. ibi q^a ī p̃nci° quarti trac. ꝑma in. d. p° põit quedã generalia ꝯ effi. ſiue dat ſcĩam generalẽ. 2° ſpalez ibi in febribꝰ p̃ma in. d. p̃mo ponit quedã magis cõia p̃ſcienda. 2° quedã cõia minus. ibi ſecunda de ꝓp̃etatibꝰ. 3° ponit curã generalẽ. ibi z^a ī oibꝰ. b° dĩc rubrica. Sermo uꝫis . Hec aũt generalia & p̃ſcienda p̃nt dici de effi. p̃mo qd ſit iꝑa & ĩa patuit prĩo ca°. 2° que ſunt generales cẽ eiꝰ. & hoc utile eſt ad curã & notitiã. 3° q̃tũ eſt tẽpus ꝓduratõis & trãſitꝰ. & ꝛfert ad curã & no titiã. q° qualr ſe habẽt in facilitate & dif ficultate cure & note^c & eſt utile ad curam & notitiã. 5° que ſint corpora aptiora ad il lam & ẽ utile ad curã & notitiã. q̃ttuor g° facit. ibi 2^a. & iſte qdẽ febres ſecundũ pl̃z ibi ťtia. & hec qdẽ febris. ibi q̃rta & hõies qdem ueloti^ꝰ. p̃ma ī tres. prio p̃mittit mo dos illaꝝ cãꝝ. 2° qedã declarat . 3° ponit quorundã errores. ibi 2^a. & nõ. ibi tercia & ſunt. ¶ Dubitať prĩo qa nõ ur̃ ꝙ effi. habeat cãz qa effi. eſt morbꝰ factꝰ. ut prĩo de fe. dicũt &. 8. te^c ſed factũ nõ pendet a cã. Rñdet qdã ꝙ effi. in fieri habet cãz qa eſt effectꝰ de nouo ꝓductꝰ. ſed in fcõ eẽ nõ

habet cāz.qa in feō esse ē calefactū eē ī spiritibus hoc aūt nō pendz à cā nisi in fieri. Nos aūt aliter dixim⁹ q̄ effi^a est ꝟa febris fiens.s.in mēbris & sua cā corporal ē spiritus īflāmatus. ¶ Dubitaī 2° qa dic q̄ cē effi. sunt primitīe.cōtra qa fit effi.ab opilatione & a bubone & silibus.dicunt q̄ ꝟe effi^e fiunt a cāis p̄mitis.rō qa in talib⁹ est simplex īflāmatio in spiritib⁹ duras ūa die talis aūt pura īflāmatio fit a cāis īflāmantibus sicut ira & sil⁹.Nō uera aūt pōt fieri a cāis corporalib⁹.Dicūt etiā q̄ cē corporales ut bubones faciūt effi.sicut si esset causse p̄mitīa & hoc qa nihil corporale prouenit a bubone ad cor sed simplex q̄litas. Nos aūt dica⁹ cōtra p̄^m q̄ si effi.ē īflama^o in spū apta p̄durare una die & hec si uera rō effi^e manifestū ē q̄ pōt fieri a cāis corporalib⁹ ut a bubone & fe.putrida. ¶ Vnde Aueř.3° collz. & si ampli⁹ p̄duret hoc est p̄ accns sicut pp̄ suaz cāz sicut effi^2a facta ab ira & calore solis posset sic p̄durare multis diebus stāte solis uel ire calefcce. Dice⁹ g^2 q̄ ut plīuz uera effi.fit a causis p̄mitis raro aūt a corporalib⁹ qa faciūt frequēti⁹ fe. putridas.Cōtra 2^m aūt appz q̄ ñ ītelligit iste uir qd sit cā corporalis est.n.causa com plīoalis & cā ꝟpōnalis siue cōmunicēt iste rē corporeā uel rē īcorporeā calor.n.epīs malus ē cā male ꝟplīois stōachi & est cā corporalis lz nō cōicent māz. Dicem⁹ g^2 q̄ apud medicū nō sic ē effi.uera ea que ex bubone & opilone ut illa que ab ira & hoc qa advenit sibi ītentio alia cure & qa de facto plus p̄durat ¶ Cōsiderandū q̄ calefatiē^a q̄daz sunt p̄ se siue talia sint formalr siue ꝟtua^2 quedā per accns & me^te ut opila°. APOSTEMATIBVS APPARENTIBVS. Dicem⁹ q̄ iā posuit cās primitīas a qb⁹ plīuz fit effi.hic ponit cās corporales & dixit apparētib⁹ qa ītrinseca ap^ta faciūt putridā. ¶ Dubitaī q̄re dixit distictiz d' dolorib⁹ d'd'z q̄ dubiū est an sit cā primitia ul' corporalis. OPILATIONIBVS id ē quedaz opilatōes faciētes effi.habēt cās primitiuas ut facte a balneo & frigiditate aeris.quedā uero habēt corporales opilones hūorales & ab utrisq̄ fit effi.ET NON PERVENIVNT quia aliqs quereret an cause predcē possint facere alias fe.q̄ effi.dīc q̄ sic si p̄trāsit eaz cāz uigor calefactōis & calefaciat scz in facto eē mēbra uel hūores. Si.n.cum uehemētia calefactōis eoz nō p̄trāseunt sed solū spūs ponūt in calefco eē eīt effi.Sz querit Tadeus an causa hic calefaciēs possit facere ethicā pri⁹ q̄ putridā uel effi.Rñdent q̄ sic pp̄ dispōnez & aptitudiez. Sed ista qō cadit in ca° de ethica ¶ ET SVNT forsan hoc dixerūt qa tales mot⁹ & labores puras īflāmatōes frequētius inducūt. Sz ē error qa uinū & medicīa calīda & sol possunt puram īflāmatōez inducere. ¶ ET ISTE. Contra qa Ysaac fe.2° dicit quod effi^a pōt durare q̄ttuor dieb⁹.& Gal.8.te^cc.Dicendz q̄ uera effi^a ñ durat ultra diē qa ca°2. eius est retēt⁹ in spū a quo cito resoluiť. & uaporat īmo ipe spūs cito etiā renouať feř eniz f^m q̄libet cibi assūptōez ut 2° te^cc p̄° ca°. sz nō uera multis dieb⁹ pōt durař f^m causse durabilitatē ¶ EXTIMATVR. Id est extimabile ē sed nō certū. ¶ RETENTIO. Idest calīdas in facto eē talis.s.q̄ retinetur in hūorib⁹ uel mēbris ad que p̄trāsit & iō dixit notanter retētio. ¶ LICET. Volunt dicere q̄ nō sp est uez. q̄ si p̄trāseunt terciū diē q̄ fit fact⁹ trāsit⁹. qa qdā dixerunt q̄ effi^a durat diebus sex.& consumiť integra ꝟsumptōe que effi^e p̄tinet sz si trās sisset in gns aliud nō sic fuisz ꝟsumpta. CVI.Scilz febri termīati ī 6^a die. ¶ NON ESSET SIMILIS & ¶ Quia pl⁹ duraret Sed cōtra potuisz eē p̄mutata ad terciānā que etiā ī uno poxīmo possz finiri.Amplius pōt p̄mutari ī ꝟtiuā termīabilē ī qnta die.sed effi^a occupatie unū g^2 recedit ī 6^a die a p̄nci° effi^e.Dicendū q̄ Auīc.loquiť ī eo q̄ plīuz euenit & loqtur illoz auctoritate.Euenit aūt pluri^m q̄ fe.ethice aut putride in q̄s p̄mutať effi.nō finiunť in sex. die a p̄nci° de ethicis ē certū.sed de puťdis etiā appz q̄ frequēti⁹ sunt plixiores q̄ qn que diez etiā ille que accidūt ex effi. accidunt corporib⁹ aliqualr indispoītis.quia si fuissent pata corpora illa tūc cā p̄mitīa nō prius fecisset effi. & posset dici q̄ p̄ hoc q̄ dicit ītegra ꝟsumatōe intelligit uniformez termīatōnez absq̄ accidētib⁹ creticis & diuersitatibus accn̄^m q̄ nō ꝟtingeret si esset putrida. ¶ ET Hic. Dubitaī an effi.sit difficilis cognitōis.uř q̄ nō p̄ Gal'.p̄mo.d'

differētiis febriū ubi uult ꝙ ognitio eaꝝ ē facilis. ꝙ pexperiētiā confirmat p̄cipiēs ī p̄a exacerbatōe locū & dietā reuerti ad cōsueta ut nō debens amplius febrire. s. qa fuerat ef fimera. In hoc ē mltiplex mod⁹ dicēdi. Quidam dixerūt ꝙ effi. sola ē facilis ognitōis sed cōplicata aliis difficiliis. Alii dixerūt ꝙ cognitio respectu cure est difficilis. cā cura est tā facilis ꝙ cognoscere ē difficile respectu facilitatis cure. Alius mod⁹ dicēdi est Dy. & meus ꝙ effia ē difficilis cognitōis qa accña sua nō sūt manifesta multū & ꝓprie ī p̄n°. & hoc appꝫ. qa nec urina nec pulsus ē mltꝫ ꝑmutat⁹ ab eo ꝙ fm nāꝫ nec etiā q̄litas corporis. nō. n. in effia est calor acut⁹. & forsan q̄nꝙ nō īpedit cōuersatōes hūanas. ¶ Ad oppositum dicitꝫ dupliciter. p̄° ꝙ Auīc. loqtur hic in p̄nci° Gal. in ꝓcessu pox¹ & est solutio Tadei. Aliter ꝙ cognitō effi. in p̄nci° non est facilis. sed eo exīte & finito pōt faciliter ap̄hendi ꝙ fuerit pox⁹ effi. & hō amplius febricitare nō debꝫ. ¶ Dubitaꝫ 2° an ethica sit facilis curatōis & difficilis cognitōis uidelicet ꝙ nō qa est dispō fixa ut habit⁹ & ꝑmuta° magª. Dicendū ꝙ p̄nci^m ethice ē difficilis cognitōis. qa nō sunt accidētia in p̄ncipio sui uehemētia. & ꝓprie corporis exiccatio. ¶ Alii dixerūt ꝙ est difficilis cognitōis respectu aliaꝝ spēꝝ ethice. Tade⁹ dixit ꝙ est facilis curatōis qa in p̄nci° nō ē facta sūp° hūiditatis. Sꝫ uelud q̄dā ebuli° hūiditatibus ut appꝫ p̄° de dīiis fe. īmo ponit Gal. ꝙ ē facilioris curatōis q̄ putrida. Moderni aūt qdaꝫ paupes expientia in scīa & ualde mirant de hoc qa dicūt ꝙ ethica est fixa ī mēbris duris. & iō difficilioris curatōis ē q̄ putrida. Sed ꝓmo hic est rudis nā ī ethica est simplex intenº & in p̄a spē cū nondū sit facta in hūiditatib⁹ sumptō modic⁹ labor in īfrigidādo ꝓducit ad caloris remotionē & cura ꝑfectā nec est difficile hoc q̄uis mēbra radicalia sint calefacta nō. n. calefactuꝫ esse dicit magm piculū. Sed dīc calorem in termīo qui ut alibi oñdim⁹ pōt eē mīor q̄ calor quidā in motu. in putrida aūt cū sit ītentō cōpositā nō sufficit altera°. sed oporꝫ euacuare ꝙ nō leuiter fit. ¶ ET HOMines. Isti sunt ꝓmōes Gal. 8. tecc penultīo ca° & cōsidera ꝙ hic ordo corpoꝝ nō solū patorū ad effi. sed eoꝝ q cū hoc nocent & timētur de trāsitu in aliā febrē. ꝑmuꝫ ergo in hoc ordine est cor⁹ calidū & siccū. 2m ē corpus calidū & hūiduꝫ. 3m est cor⁹ calm tantum. 4m ē cor⁹ siccū tantū. Et ē ordo aliis istoꝝ corpoꝝ ut nocent a ieiūio. & ꝑm ē ca. & sic. 2m siccū. 3m calidū. 4m ca. & hu. ut quidā dixerūt. Et tu cōsidera. ET CVM ILLI. Dubitaꝫ quō effi. aduēit cū orripilatōe cū ñ īcipiat cū typo. ut in sequēti ca° dicendū ꝙ effi. de sui nā nō hꝫ orripilatōeꝫ quia est fe. nō pendēs ab hu. sed accñ² ex nata corpoꝝ in q̄b⁹ sunt hūores acuti. ut in colicis q laborauerūt & ieiunauerūt aliq acuti ua pores surgūt qui faciūt orripilatōeꝫ. unde illa incboate Gal. cibauit bōieꝫ decīo tecc 3° ca°.

effia ꝙnō fit a cāp 3

Cam sextū. Signa ꝓpria fe. effi. distīguentia eas ab aliis.

DE PROPRIETATIBVS. Iam dedit scīētiaꝫ generalē magis. hic dat scīaꝫ generalē mi⁹ respectu illius. & ꝑmo signa q̄b⁹ effi. ab aliis distinguim⁹. 2° determiat de ꝑmutatōe ei⁹. 3° pōit signa ꝑmutatōnis ibi 2ª cū expedit. ibi 3ª significatōe. ꝓma ī tot ꝙ ordies signoꝝ ponit & uident in sūma io. liczꝫ ad ampliorem numeꝝ possunt reduci sumendo quodcūq; sigm. ibi 2ª. neq; incipiūt. ibi 3ª & ē īflā° & ˜ patebūt. Cōsiderandū ꝙ cā añs hic sūit ꝑ causa corporali etiā si sit coniūcta effi. nō fiunt ꝓprie a causis corporalib⁹. s. uere effi. ut dictum est. Sed tu d. Auer. q° collꝫ ponit ꝙ oīs effi. fit a cā ꝑmitīa sed ñ ꝓuertitur. dicitꝫ ꝙ loqtur de ꝑa effi. ¶ LICET. Hec est secunda collec° signoꝝ sūpta ex mō sue in uasiōis & uult ꝙ cū fe. putrida īcipiāt cū coartatione caloris unde fit rigor. frig⁹. submersio pulsus &˜. boc ñ fit in effi. cū ñ pendeat mā. VNDE FORTASSE. Declarat ꝙ secundū plīm fit ꝙ dixit qa q̄nq; accidit silitudo frigoris ꝑ uaporē malignuꝫ. ¶ Dubitaꝫ q̄re dixit silitudo frigoris īmo uidet ueꝝ frig⁹ factū ex ꝑuatōne calī in extremis & retractōe īt⁹ sicut ī terciana. Dicendū ꝙ forsan uocat silitudīeꝫ frigoris frig⁹ ꝑuatim q̄le est ī terciana respectu fla tice. & forsan ꝙ frig⁹ ualide fuga caloris īductū sit in effi. qa talis fit ꝑ pūctionem unde calor frigit. sed pūctio facta in effi. lꝫ sit uera nō tñ e magna ꝑdurās sicut ī tcia

uel in rigore cauſonis & iō nō fit ualidum frigus. eſt g° ſiꝑitudo frigoris. ꝛ poſſit eſſe pūctio uera. & iō Auīc. non dixit pūctionis ſiꝑitudo. ſed pūctio uera facta a uapore calido acuto. ſed tñ nō ꝓdurat. ET ORRIPILATIONIS. Quia etiā ñ fit ꝟa orripila° ſicut ī hūoralib⁹: ſed ſiꝑitudo orripilatōis qa uapor caloris calefacit & pungēdo retracto calido ī frigidat. & iſta nō dr uira orripilatio. ſicut illa que fieret ex colera ꝓbati mixta. CVIVS CAVSA. Scz frigoris & orripilatōis. & pūctōis. ET ACcidit ſed raro rigor ꝓpter mꝑtitudiez uapoꝝ. Intelligit ꝑ uaporē typū cū frigore & motu q̄ꝑ fit in terciana qnq. ſz raro in effi. repiť talꝑ uapoꝝ calidoꝝ multitudo. eſſz. n. ia potiꝰ hūoralis caloris tūc q̄ effi. ET EST EIVS INFLAMMATIO. Nec eſt 3ª collec° ſignoꝝ ex tactu caloris. dīc prīo q̄ capitas nō ē mordicatīa. nō aſpa. cōtra qa calor eiꝰ fūdatur in ſubſtāª ſubtili. ꝺꝺz q̄ nō mordicat ſicut putredīalis. & ꝛ ſubā ſit ſubtilꝑ ex hoc cito ꝑimit nō tñ multū ꝑimit. ASPERA. Idē nō aſpa quia ñ arida. Bona. Ideſt mitis ad tactū. VT ebrii. nō bona reſpectu ſanoꝝ. ſed reſpectu aliaꝝ fe. & hoc az quia dixit. & ebrii. Calor. n. ebrioꝝ malus eſt qnq occidēs ut in 2ᵗº affo. appz. Si inebriaꝰ aliqs &ᶜ. Eſt tñ capitas mitis ad tactum. ſ. uaporoſuz ſcz uaporibꝰ uinoſis. LAborātis. Idē exercitati. ET CVM EST VRINA. Hec eſt q̄rta collectio ſignoꝝ. Cōſiderandū q̄ ꝑ hoc ſigm maxīe diſtīguiť a putrida ut appz ex eadē ſñia Gal. ꝑmo de dīiis fe. poſſet. n. in ꝑncī° ethice apparere digō in urīa. & forſan ſubiūxit pulſū bom ut differret ab ethica īcboāte. in qua ſic nō eſt bonꝰ pulſus. Du² an ꝑ urinā digeſtā ſignificemꝰ ī effiª. uī q̄ nō. qa ñ eſt febris mālis digō aūt ē materie. Dicendū q̄ per ſigm digōis nō ſignificaꝰ in effi. dircē. ſed q̄ſi indircē. qa ſignificaꝰ. ſ. alteratōez malā nō eſſe in mā. nec corꝰ eē trāſmutatū ī ſuis hūoribꝰ ad aliq̄ corruptōez q̄ ꝑ ſuā ypoſta ſim poſſemꝰ ſignificare & has duas rōes innuit Auīc.. ꝑām q̄ alťa° uꝑ corrup° ñ fit niſi ī hūoribꝰ ponit. cū dīc nō alteraťur niſi inq̄m eſt effi. i. eſt altera° in ſpū nō in hūoribus. 2ām. ſ. q̄ hūores nō ſint inficientes urinā. ponit cū dicit nō ē decliue ad calorē hūoris. i. non ſunt corrupti uel putridi humores ūde fiat ypoſtaſis illis ſiꝑis ſicut ī fe. colerica pōt fieri citrīa ypoſtaſis & ī flatica alba uiſcoſa. g° qualꝑ erat ypoſtaſis añq̄ eēt effi. talis fere eſt mō. Ex quo az q̄ ſi in ſua ſanitate nō habeat urinā cruda abſq̄ ypoſtaſi q̄ talē oz ſpectare in ꝑncī° effi. & hoc ī telligēs Auīc. dixit qnq eſt 2ᵐ &ᶜ. q̄ſi dicat nō ſp ſed ſi hō in ſanitate habeat. Et az q̄ trāſmuta° in colore urine ab effi. uerſus tictura z nō bonā ꝓmptior eſt q̄ trāſmuta° in ſubſtātia. qa ſola flama pōt eſſe cā tictu re. licet non ſit cauſa male ypoſtaſis. & ideo ſubdit & qnq accidit ut ñ equeť color &ᶜ talis aūt colore alteratio ñ eſt aūt a ꝓpriata effi. īmo poteſt euēire a caloribus aſſociatis aliis fe. ut terciāis & ſiꝑibꝰ. & forſan ītelligit alteratōez ī colore ex flāmis mēbroꝝ īterioꝝ ꝟbi gīa ex calefactōe epatis. ꝛtīgit eniz in fe. effi. appere urinā igneā. ñ ꝓꝑ caz ex effi. ſed ꝓꝑ flamaz epatis que poſſet eſſe & ſi ñ eſſz effi. & poſſet eē ī terciana & ſiꝑibus uel qnq eſt non calor bonꝰ. qa homo ē aptꝰ īflamari in epate pluſq̄ ſit ī freneſi. Dubitať an ꝑ ſignuz digōis appens ꝑma die in effi. diſtīguaꝰ eā a putrida. Videť q̄ nō. qa ꝑª die in fe. putrida aliq̄ pōt appeī ſigm digōis ut Gal. 3° ca°. Amplīꝰ ñ uideť q̄ ī ꝑma die appareat ſignuz digōis ī effi. qa pōt fieri ex nauſeatia ſacitate & cruda erit urīa. Amplīꝰ digō fit maxīe per ſpūz. ſed ille eſt factꝰ exneꝰ. g° ſua opa° ledetur. febriēs. n. ē eger & eger ē leſus. ut īfra. A. Dicendū q̄ ī effi. inq̄m ſunt effi. ſtatiz appz digō in urina. i. urina bona. non ſoluz in ꝑª die. ſed in ꝑncī° diei. ſ. cū inuadunt. Ratio ē qa effi. ut effi. non īcludit corruptionē hūoꝝ. ſicut putrida īcludit. & ī effi. ē ſpūs calefactꝰ nō maligna multū calefactōe ſed ſatis ſuaui & miti. & has rationes Auīc ponit in līa q̄uis tñ inq̄tuz effi. & ſic ī ꝟbis effimbriis appeat urīa mox digā ꝑ accidēs tñ & ꝓꝑ cās que hoc faciūt & ſi non eēt effi. poteſt urina apparere cruda īdigā uꝑ mala in colore & ſubſtanª ſicut ſi cū effi. ꝺiugať malia epatis uel ſtōachi. uꝑ a iq mali hūores in ptibꝰ epatis ꝟſus uenas moti. q̄ue cē non ſuut ab effi. ut effi. qa ſi non eſſz effi. ſed eēt terciana. uel alia diſpoſi°. faceret illā malā urinā. & hoc mō poteſt exponi līa q̄

dicit. & nō alterat̄ color ei⁹. ſ. urine & ypoſtaſis & ſic nō alterat̄ ſubſtā[a] niſi pp illud. Ex quib⁹ ſupradcīs collige q̄ ml̄te poſſūt eſſe cē qbus accidit q̄ in p̄nci° effi. nō appz digō ī urina ſiue ſit uera effi. ſiue nō uera effi. ¶ Ad cōtra[m] d̄d̄z q̄ in p̄[a] die ī fe. putrida bñ poteſt apparere ſig[m] digōis. ſed ñ mox in p̄nci° diei. ſicut in p̄nci° effi ¶ Ad 2[am] appz ſolutio qa illud ē pp nauſeatiuā ſacietatē que faceret illud. & ſi nō eēt effi. Ad 3[am] d̄d̄z. q̄ lz ſpūs ſit diffpatus nō tñ ex hoc ſequit̄ hūores habere corruptōnez & putredīez. q̄ ypoſtaſis nō appareat uel appareat mala. ſicut in putr̄dis fe. Sed tu d. habēs effi. non bñ digeret cibū in ſuo ſtōacho. nec chilū in epate. Dicendū q̄ non pp hoc az cruditas in urina. qa defect⁹ ille eſt paucus ut Yſaac 2° fe. uel pp hoc nō erit in hūorib⁹ epatis & uenaꝝ corrup° ſicut ī putrida fe. ¶ ET PVLSVS. Hec ē ꝯ[a] collectio ſignoꝝ. ex pulſu ponit aūt ſignū ex pulſu ſ[m] ſex genera. p̄° eſt ſpiſſus pp[2] additā neceſſitatē & ſe[2] ex hoc q̄ ſit uelox ut appz ex cañ. Auīc. p̄° li. fen. 2ª. ca° de pulſu etatum. 3° eſt fortis. Cōtra qa eſt uirt⁹ debilis cū ſit eger dicendū q̄ appz fortis qa pulſus uelox & mag⁹ az fortis lz nō ſit. ut ītroductorio pulſuū. uel d̄d̄z eſt q̄ ē fortis reſpe[u] pulſus aliaꝝ ſe. in qbus magis deficit ȳtus hic. n. pulſus paꝝ deficit a pulſu ſani. und⁹ Yſaac ſe. 2°. ca° de ſignis ſe. effi. dīc pulſus paciētiuz effi. nō differt a pulſu ſanoꝝ niſi in uelocitate diaſtol⁹ & tarditate ȝſtrictōnis ſcz reſpectu uelocitatis ſiſtolis. Et tūc Auīc p̄oit cās qb⁹ ī effi. ñ pp effi. p̄ot fieri pulſ⁹ pu⁹ & debilis & rar⁹ & ē paſ° debilitās ut triſti[a] uel euacua° &[ⁱᵗ]. q° pulſus eſt equal⁹ & nō diuerſus & ſi diuerſus eſt: eſt ordīat⁹ qa nō ē ibi mā grauās. ſz ſi ē eſt euaporoſa. Nam pro ſed. SI DIVERSIFICETVR. Scz ab eq̄litate & ab ordine qa fiat diuerſ⁹ inordīat⁹ erit pp cāz que accidit añq̄ fit fe. ut qa nimis laborauit. uel q̄ accīt cū eſt fe. & hoc ē q̄ dicit uicinantē ſicut mordicatio &[ⁱᵗ]. uel etiā labor aīalis p̄ot accidere cū eſt fe. & nō ſic corpore⁹. cū febricitātes debeāt in lecto qeſcere ut in ȝ[r]° affo. febricitātib⁹ nō oīno in ſuperficie. Quomō aūt labor & mordicatio diuerſificēt & inordinēt pulſū ſciat̄. ex ſcīa cauſaꝝ pulſus. ET SIMIlia.

Vt ſupflua euacua° uł aſſūptio ciboꝝ maloꝝ. & in ſūma oīs cauſa qua p̄ot fieri pulſ⁹ ī equal⁹ inordīatus. Dubitat̄ qa dicit pp[2] cāz añcedentē. cū tñ dixerat ſupra effi. nō fieri a cāis añcedētib⁹. Dicendū q̄ cā añcedens ſumit̄ dupl⁹. qñq̄ p cā corporali diſtincta ȝtra cāz p̄mitīāz. & ſic ſumebat̄ ſ̄ cū dixit q̄ effi[ē] non ſunt a cāis añcedētibus. Quādoq̄ ſumit̄ p cauſa ueniēte añ fe. uel aliā diſpōez & diſtīguit̄ ȝtra cāz uicinātē q̄ uenit ſil⁹ cū fe. & hoc mō ſumit̄ hic. labor eniz corpore⁹ uel aīalis ex cā p̄mitīa & non añs p̄mo° & ſiue ſit uicinās ſiue añs 2° mō i. ante fe. ueniēs: poteſt mutare pulſuz. ſ°° pulſus ē debite lenitatis nō dur⁹. acci[t] autē q̄ indurat̄ pp cās quas ponit. ET Q VANDOQ VĒ FESTINAT. Hic p̄oit ſig[m] ȝpando ſiſtolez ad diaſtolē. & uult q̄ diaſtoles feſtinat. i. eſt uelox. & ſiſtoles tardat reſpectu diaſtolis īmo ſiſtoles nō feſtinat. i. nōeſt uelox ſ̄ nālez ſiſtolez. niſi raro & paꝝ & illud ē qñ eēnt multi uapores. & tūc aſſignat cām cōez notā. & ponit̄ ab Haly in Teg. trac. 2° 78. 2to° & a multis aliis. Du[2] qa dixit qñq̄ feſtinat īmo ſp ē hoc ut Ga. īnuit p̄° de dīriis fe. &. Yſaac 2° fe. Dicēdū p̄° q̄ ē ī ꝓpri⁹ mo⁹ loquēdi: 2° q̄ illud eſt in ȳis effi. & in q̄tuz ſunt effi. raro aūt reperiunt̄ uere & ut plīz cū eie ȝiungunt̄ a[c] cē que pmutant ſiſtolē pmutatōe multa. 3° p̄ot rñderi. ut alias dixi⁹ q̄ diaſtoles eſt maior ſiſtole. & hoc ē ſp: ſed uelocitas in eis ambab⁹ ſupra nālē uel ſpiſſitudo nō ſemp eſt mā ifeſta qa debet ꝓpleri neceſſitas addita cū magnitudīe cū nō ſit multū magna neceſſitas. ē. n. calor ei⁹ ut laborātis & ebrii Si aūt multū addat̄ calor q̄ nō fit ſemper tūc appet diſtīctō mā ifeſta ī uelocitate diaſtolis ad ſiſtolē. lz tres ſolutōes ſint nr̄e p̄[c] due ſunt magis ȝueniētes & tercia p̄ot defendi. lz nō ſit ȝſona uerbis Gal̄. 2° d̄ criſi cū dicit q̄ in effi. pulſus addit ī uelocitate. & multotiēs in magnitudīe. ¶ ET CVM AMBIGVVS. Hec eſt ſexta collec° ſignoꝝ ex pulſu & anhelitu. & qa pulſus p̄ot eſſe ambigu⁹ ī ſui ſiſtole qa nō ꝓprehendit ſ[m] Raſim 16. ȝtinētis in fine. & in 17. p̄° ca° & x° li° Almās. & nos ſum⁹ in hoc cum eo & ȝtra Gal̄. ut pbauim⁹ ſup p̄° cañ. fen. 2ª. iō ȝſidera anhelituz cui⁹ ſiſtoles apparebit

tibi ad uisuz. PVLSVS REDDIT. Quia facilr resoluit calor ille. Et in hoc signo ad distinguendū effi. a putridis ualde confidit Gal'. in tra^ca ad Glauconē 3° ca° dicēs nul la alia4 se. ad id q; f^m nāz reuertit neq; si multū tps iter me^m finis p̄mi & p̄ncipiuz 2' fuerit proximi sicut in tcianis & q̄rtānis in illis. n. sp remāet se. sig^m. ī effi. ꝟo to^m delet prox° cessante: & hoc ītelligit Auic. EST SIG^m bo^m. s. ī significādo q; sit effi licet etiā sit bonū ex alio. ET SCIAS. Hec est 7^a collec° signoz ex pulsu bono. & urīa que in aliis se. plus pmutant q̄ in effi. ideo pulsus bon9. & bona urina effi. significant. nō tn̄ pulsus mal9 & urina mala significāt q; nō fit effi. qa posset pulsus & urīa mala esse & eēt effi. quoz mali^a essz nō pp effi. sed ꝓpter aliā causaz. ut s̄ appuit. & hoc ē q; dixit. Q ñ nō sunt bon9 pulsus & urina nō oz ut nō sit effi. & tūc ꝓbat q; bon9 pul sus & bona urina significēt effi. qa cū effi. mltotiēs repit bona urina & bon9 pulsus & hoc est q; dixit. mltotiēs nō ē in effi. urina tincta & pulsus &c. sed urina bona & pulsus bon9. g° sig^m effi^e erit pulsus bon9 & uri na: & īnuit p hoc ꝓbationē alteri9 sui dcī. scz q; nō se^2 est urina mala &c. g° nō effi. qa q̄nq; est effi. cū urina mala lz mltotiens nō sit mala. & sic saluat lra que dic mltō tiens. n. ē. i. accidit aliq̄n q; ē &c. hic autem fuit facta īstātia nobis: ad cui9 eē seqt hoc ad ei9 nō esse se^2 ꝛtrariuz ut Mesue de cōso latōe 2° cap°. Si g^2 urina bona significat effi^as. g° q̄n nō est bona significat q; nō ē effi. Dicendū q; ꝓpō illa uersificat ī causis & effectib9 ꝛtrariis equatis. ET DE IL LIS. Hec est 8^a collec° signoz. Princi^m fa cile. per ꝓuatōnez accidentiū dcōz in p̄nci° prox' putridaz. LEVE. In calor ul'. i. leui^2 ab infirmo portabile. Cōtra qa i7. ꝛtis p̄° ca° effi. in p̄nci° nō leuis est. dd3 q; ītelli git nō leuis. i. nō obtusi caloris. p typū fri goris uel rigoris. AVGMENTVM NON addens supra duas horas. Hoc est inuentuz p expientiaz nec posset ꝓbari nisi q; cito & in breui tpe uenit ad augmentū sui eē siue p augmen^m ītelligam9 calorē ultimū ī spū im pssuz a cā extrīseca & de hoc ñ credo q; fuerit mēs Auic. siue ītelligam9 ultimū ca loris q; spūs calefcī ponunt in mēbra. & de hoc credo q; sit f^mo: spūs eniz īflammati uelociter mouentur per membra. & illa ī flāmant dād o ulti^m caloris q; p̄nt. licz nō in facto eē. qa essz ethica. ACCIDENTIA ueniētia. Idest ītētione aut numero. Praua in malitia. DOLOR NON FIT FIXVS post eradicatōez ei9 effimere. Quia siue sit dolor a mala ꝯplone. siue a uaporib9 statiz recedit & pfecte q; nō sit ꝛtingit ineradica tione prox' putridaz. Dubitat utz effi. habeat q.°2 tpa uidet q; non. qa ē morbus factus 8° te^cc. In ꝛtra^m ē hic Auic. qui sibi īponit p̄nci^m leue. augmentū situ. & flatū nō prauū. & decliatōez pfectā. Dicendū p° q; hic est f^mo de uenis effi. de qb9 ampli9 dubitat & ex hoc appebit qd sit dd3 d' nō ꝟis ut de illis que tiūt a bubone & sil'ibus 2° q; hec effi. non bz tpa penes māz que in tota morbi duratōe altereť & expellat ul timo sicut in se. putridis qa effi. nō pendet ab hūore. 3° q; effi. uera ꝓprie nō habet p oximos piodicantes. Rō qa piodicatio uel proximā° est ex motu matie ut f^m uarie tatē etatē sue ꝯgregatōis & expulsiōnis de pte ad ptem: ut 2° de drīis se. bz g° uera effi. solum unū pox^m siue pox^m siue quid aliud uelis noīare in quo assignabim9 sua tpa. Differt aūt effi. habere unū pox^m & terciana habeť unū. qa tciana pōt de sui rōne plres proximos piodicātes. ꝛtingē^2 aūt bz u^mi. sed effi. de sui rōne bz unū pox^m & nō plres piodicātes. ꝛtigen^2 aūt bz plres pio dicātes uel nō piodicantes. Rō p̄mi qa mā colica semel mota bz in sui rōe. q; possit di sponere mēbra ad reagratōez noue materie accidit aūt q; q̄nq; hoc nō facit paucitate: abilitate: & subtilitate. Rō 2' est quia effi. habet suū ꝓductū a cā extrinsica. ꝟbi gra calore solis. accidit aūt ꝛtingēter q; hō iteꝛ reuertat ad solē. & iteꝛ fiat effi. Quarto q; in hoc uno prox° effi. dupl'r possu9 imagi nari tps & succesiōez. uno mō q̄^m ad dis pōez. s. calorē ꝓcedentē in spū a cā extrīseca calefaciēte. & q̄^m ad hoc nō bz tpa. qa tal' calor ē fact9 in spū retēt9. Sed. t. d. nōne sit stāte calefcō esse in hūore dicim9 putredīez & corruptōez hūoris esse in fieri f^m tuam opy. ita stāte calefacto eē ī spū poterit spūs corruptio eē fiēs. Ampli9 añ calefactū eē est calefreri. Dicendū q; lz ista sint ex nā rei:

nō ſunt tñ a medico bene diſtīguibilia. nec ſibi mā ifeſta. Alio mō poſſum⁹ ymagīari tps & fieri in ꝑpox° effi. q̄tuz ad illud q̄ de calore pendz in mēbris a ſpū calefacto. & ut ſic poſſum⁹ ponere tēpora in effi. nā ſtante ſpū in calefacto eſſe mēbra diuerſimode diſponunt eo. n. inſtāti. uel tpe quo ſpūs ſūt nunc in calefcō eſſe. & nō prius mēbra incipiunt calefieri. & hoc eſt p̄nci^m effi. & quia hoc nō eſt a mā iō nō ſunt accña p̄ncipii p̄oxiſmoꝝ putridaꝝ. niſi ꝑ^m modū accn̄talē ſupra declaratū in 2ª pte tēporis augetur calor in mēbris & eſt tps augmenti. & cito ſimplr in 3ª durat ultimū ad qđ eſt deuētuz de gradu caloris in mēbris. & ē deuētū nō per calefactū eſſe ſed p calefieri nō plus ītendi. ¶ In q̄rta pte recedit calor a mēbris refrigoratis & euaporatib⁹ ſpiritib⁹ & uaporib⁹ & quia corpora ſubtilia ſunt nō remanet de eis ueſtigiuz poſt ꝑox^m ſicut de hūoribus putridis. & ſic Auīc diſtīguit tpa.

Ad rōez cū dicit effi. ē morb⁹ fact⁹ uez eſt in ſpū. & q̄tuz ad illud nō hz tpa mēſurantia ſed q̄^m ad fieri q̄ pendz in mēbris a facto ſpirituuz ſic. ¶ Dubitaꝫ 2° an effi. poſſit hre prauitatē qna occidat q̄ nō. qa nō po² morb⁹ de quo ſit dubietas. eēt enim acut⁹ ut ſ̄ dicit Auīc. Amplī⁹ creditꝫ cōi² q̄ īterpolate fe. nō ſint mortales. g° multo mi⁹ effi. In ꝺtra^m qa effi. eſt paſſio in ſpū qui eſt nobilis ps in cor^e. nō g² uī inꝺueniens q̄ occidat. ¶ Cōmunis rñſio ē. q̄ effi. nō poſſit eſſe mortalis. qa fe. nō eſt mortal nīſi uel multa malitia q̄litatis. uel multa materie q̄titate que nō ſunt in effi. Conſiderandū tñ q̄ fe. putride ꝓp² tres cās uidenꝫ maxīe iferre mortē. & hoc de eaꝝ rōe una eſt exceſſus q̄litatis calide. 2ª uenenoſitas in mā putrida ut in peſtib⁹ & in fe. cl colera erugīoſa ſi fit ab ea. 3ª reſiſten^a materieꝝ ad euōez. & hec cā finalr reducitur ad q̄litatē uel malitiā ꝑ^m q̄ mā retēta eſt. & ad hanc cāz reducit cā ptıcłaris quā poꝫ Gal. p° ꝓnoſticoꝝ 27. ꝺ^to. Dico g° q̄ effi. de ſe ut pluri^m nō occidit altera iſtaꝝ cāꝝ. ſpūs. n. nō trāſit ad acutū & uſtū calorem. nec ꝑmutat ad diſpōez uenēoſaz p ſuas trāſmutatōnes. & ꝺbuſtiones iteratas. ſicut fit hūor colera eruginoſa: uel nigra maligna nec reſiſtit expulſioni. bis tñ frequētiſſime exñtibus. nō eſt īcredibile qđ dā poſſibile longinquū. ſ. q̄ effi. qñq̄ ſit mortalis. dicit enim qñq̄ morb⁹ mortal lz nō in ſe. ſz huic ꝓpatus ut Gal. ſentit in li. de q.°² tpibus morbi: exceſſui g° q̄litati⁹ cuiuſdā effi. cū tali ꝓportōe pōt eſſe huic hōi mortal. Sīc enim ſunt alie & alie ſanitates indiuidua ſic alie & alie ꝓportōes uite īdiuiduales. Amplī⁹ etbico exñte in ultīo caloris cui ſi fiat additio exeat uite ꝓportōez effi. ſupueniēs erit mortal. declaratū eſt aūt in quadā nīra qōe. q̄ oīs grad⁹ caloris p̄ternāz a p̄nci° q° hō eſt febriēs uſq̄ ad ultimū quo ſtati ſe² mors pōt poni in facto eſſe. Amplī⁹ non eſt incredibile q̄ ſpūī calefacto poſſit aſſociari ꝓprietas uenenoſa qua occidit. Sz tu d. hoc eſt exx rōez effi. ¶ Dicendū q̄ ueꝝ ē effi. ꝙ uel đđz eſt logice ueꝝ ē effi. abſolute. ſed ñ huī⁹. ſicut exx rōez putride ut putrida ē q̄ fiat a uenenoſo hūore ſed nō exx rōez huius q̄uis ꝓpīqor ſit diſpōi putredīs uenenoſitas q̄ diſpōi caloris effi. ET PLVRIMVM Hec ē 9ª collec° ſignoꝝ. Dubitaꝫ quō effi. termiaꝫ p ſudorē cū ſpūs nō ſit mā ſudatiua. Rñdet Yſaac fe. 2° q̄ hoc ē ꝓpter hūiditates que ſunt in mēbris quas calor effim. eliq̄t. ſicut etiaz facit balneū. q̄ ſitī aufert q̄ñq̄ hūiditates eliquādo. Aliter pōt dici q̄ uapores effuſi. p mēbra calefactī ꝓpulſi ad cutiz ibi demplanꝫ. & fit ſudor. & ideo nō eſt hūoroſus nec mult⁹ ſicut ī hūoralib⁹ ſed pauc⁹. ſuauis ſiłis hūoroſo. nō hūoroſus & ſiłis ſudorī nāli. Sed ꝺtra oīs ſudor ē exx naturā ut 3° de accñti & in ꝺ^to affo. uētres Dicendū q̄ dr̄ nālis huic hōi ſano ī hac diſpōe. Vbi gr̄a exercitii ꝺuēiētis lz nō ſit ſimpliciter nālis reſpectu optīe ſani debētis ꝛłi biliter pellere ſua ſupflua. ¶ ET DE EIS. Hoc eſt ſig^m x^m ¶ Dubitaꝫ de hoc qa xi. te^ce ultīo ca° in febre putrida docz balneaī & uult q̄ ſi nō fiat rigor nec fit membruz debile nec crudoꝝ humoꝝ mł̄titudo iuuabitur a balneo. Dicendū q̄ in putrida fe. in p̄nci° nō cōcediꝫ balneū. hic aūt in p̄n° fe. đđ qua eſt ſuſpitio an ſit putrida uł effi. cōcediꝫ tēptatīe. Si enim eſt putrida euaporantib⁹ & colliq̄tis mł̄tis & crudis hūorib⁹ fiet orripila° ſiue typ⁹ ſed in effi. nō. Et az q̄ h° ſig^m ñ diſtīguit ab etbica. dixit aūt nō ꝺſuetā. qa qbuſdā ꝺſuetudo eſt ſtatī cū

balneū.i.ſtufam ſiue tinā intrāt q̄ orripilant uel ꝑ mutatōez ſubitā cū multa ꝓſibilitate cutis.uel qa ſtatiz mouet aliq̄s ſupfluitates acutas.

¶ Cap^m 7^mr. Permutā° ſe effi.

QVM EXPEDIT ¶ Hic ponit cās trāſitus effi.in alias.& p̄° unā.& 2° aliā ibi & ſil'r. ¶ Dubitaꝫ an in calidis & ſiccis ꝑmuteꝫ ad putridā. Vī q̄ ſic ꝑ G. x° terapētice 3° ca°. ꝺ̄ꝺ̄z q̄ ex abſtinētia ī cōgrua cibi pōt ex effi.nō ſolū fieri ethica. ſed putrida: ſed calī & ſic.ſunt aptiores ad ethicā. q̄ calidi & hūidi abſtinētes etiam a cibo.& iō ꝺpatione hoꝝ loquēs dixit hic calidi autez & hūidi īflāmati abſtinētia ſiue fame īcurrūt ſynochā ꝓmpte:& iō ſermo qui ſe^z cū dixit.& fortaſſe p̄^m ad illā.ſ.fe. cū putredīe pōt inferri ad utraq̄ corpora: ſed calida & ſicca ad illā que de putredine colere.& calida & hūida ad illā de putredīe ſanguīs.Quidā tn̄ pn̄t lr̄am ſic ad ethicaz & ītenſiuā.i.colericā ¶ ET SIMILITER. Cōſiderandū q̄ nō aptis poris ꝓhibeꝫ euētatio & hec ē cā putredīs ut xi. te^ce ꝓhibita g° euentatōe p̄° fit īflāmatio calefactīa abſolute. deīde fortificato calore extraneo fit putredo.& hoc eſt q̄ dicit īflāmaꝫ īflāmatione ei^9 q̄ calefacit.i.īflāmaꝫ p̄mo. ut ſolū calefaciēs ſu.& īflāmaꝫ poſt cū fortitudine ei^9 q̄ putrefacit.i.īflāmatōe putrefāc & iō pōt exponi īflāmaꝫ cū fortitudīe caloris ei^9 q̄.i.ꝓpter qd̄ putrefacit.& īnuit q̄ p̄mo poſſet fieri ſinocha ſine putredine. deīde cū putredīe:& explicat duas cās trā ſitus effi.ī alias ſe.que ſunt ex errore lz.n. ſint alie iſte plus eueniunt.

Ca^m octa^m. Signa ꝑmutationis ſe.effi.ad febres alias.

SIGNIFICATIO. Ponit hic ſig^a p̄° ī generali.2° ī ſpāli.ibi 2^a nā ¶ Dubitaꝫ quō declīa° abſq̄ ſudōe ſignificet tranſitū cuz hoc iſit uere effi^e qa de ſe nō hz ſudorē ī ſuo fine.Sed per accn̄s ut s̄ de ītentōe Yſaac. Dicendū q̄ iſta ſig^a debēt ſil' colligi ſiue.n.abſq̄ ſudore ſiue cū copioſo ſed ſit abſq̄ mūdificatōe & declīa° eſt lōga ſignificat effi. ñ uerā & illa ē apta ꝑmutari ī alias ſe. Vel ꝺ̄ꝺ̄z q̄ quedā ex his ſignis ſignifiīāt q̄ ꝑmutaꝫ quedā q̄ ē ꝑ mutata recedere.n.ſine ſudore & ſine aliq^a hūoroſitate īmo cū aſperitate cutis ſignifi cat q̄ trāſit ul' trāſiuit ī ethicā. Sed tu d. ex quo iudicabim^9 receſſuz p̄oris fe. Dicēdū q̄ ex alio° caloris.& poſſet recedēr ſine ſudore p ſubīgreſſū pox^i puꝛde cū typo ꝑ hibēte ſudorē.ſz aduēire ſudorē & ñ dimittet fe.aut longā eſſe declīatōez & accidētia nō recedere.to^m hoc īdicare pōt traſiī aut trāſitū eē ī aliā fe.ethicā hūoralē uel putridaz.quas diſtīgues cū ſignis dicēdis & id'o ſubdit. ¶ Nā.p̄° ponit ſigna qn̄ ꝑmutaꝫ ad ethicā. 2° qn ad hūoralē.ibi 2^m & qn̄q̄ ¶ Dubitaꝫ qa cē fortes & ꝓdurātes poſſūt etiā facere putridā. Dicendū q̄ ueꝝ eſt nā cē ꝑuatiue pn̄t mouere añcedētes ut s̄ dīx ſubiūxit q̄ ſi ad ethicā &^c. q̄ſi dicat poſſibile q̄ ex illis cāis nō ꝑmuteꝫ ad ethicam: Vel ꝺ̄ꝺ̄z q̄ cē iſte ſunt p̄mitīe.que ut pl'z faciūt effi.uel ethicā que ſunt flāme ſimpliores. deiñ ponit ſigna ethice que debent declarari in ca° de ethica. ¶ ET QVANDO.Hic ponit in ſūma breui ſigna febri. ſynoche & ſe. putride g° reqre ca^a ꝓꝑa de his. Dubitaꝫ aūt de ſuo dcō in urina forꝫ taſſe remanet digō. ¶ Cōtra qa h° ē p̄nci^m fe.putride:ſed in p̄nci° fe.putride urina ñ eſt digā. Dicendū p̄° q̄ remāet.i.nō ē digō & in pl'ib^9 &^c. Si tu dices q̄re dixit ī pl'ib^9 cū ſp ſit q̄ aduenīēte putredīe ceſſat digō. Dicendū q̄ p̄nci^m qn̄q̄ eſt ita breue illius puꝛde q̄ occl'taꝫ. & hoc eſt raro.ī pl'ib^9 g° nō occl'taꝫ. Vel ꝺ̄ꝺ̄z q̄ putrida aliq̄ ad quā ex effi.deueniꝫ nō eſt maligna multū. ꝟ.g. ſynocha aliq̄ & tūc urina in ſubā nō appet mala: ſed bona & q̄ſi digā. ſed in colore & ypoſtaſi nō eſt bona nec digā.& ideo dixit in pl'ib^9 aliis.ſ. a ſubſtā^a ut colore & ypoſtaſi nō az digō.i. nō ap̄pz ſic bona īmo in ypoſtaſi nō erit digō.qa uel nō erit ypoſtaſis uel nō erit digā uel in pl'ib^9.ſ.putridis in quo fit ꝑmuta° ex effi.& hoc qa hūores añ erāt pati putredini.& iō qn̄ trāſit effi. in putridā uehemēter putrefiūt ut pl'imū & iō urina nō ē digā.ſed ſi hūores nō erant diſpoſiti remāebit aliqua digō in urina.

¶ Ca^m nonū. Curatōes ſe.effi. ſ^m modum ul'eur.

TNOMNIBVS. Hic ponit can̄. generales cure.p̄° ꝑ ea q̄ aſſumūt

ſecūdo ꝑ exteri⁹ appoīta. 3° ꝑ euōez ibi 2ª. & cōcedit. ibi 3ª euōne. Accipe g° ꝑ p̄° dcō ꝙbus cōcedit deliciari in cibo. & ꝙb⁹ nō. & ꝙb⁹ in p̄nci° poxiſmi dat. & ꝙbus actenuat dieta. & quib⁹ ñ. & ꝙbus aliq̄ aqua frigida cōcedit. & ꝙb⁹ nō. ¶ Dubitat ꝙa hñtib⁹ effi. cū uirt⁹ ſit fortis & morbus breuis ex toto debet cib⁹ ꝓhiberi ¶ Ampli⁹ nō ē in effi. intētio ad ꝟtutez ut. 8. te^ce ¶ Ampli⁹ ex eo ꝙ dīc Auīc. in oī fe. cōpeteret cib⁹ ꝙa qliz eſt leſus. Dicendū ꝙ morbi breues cū accñtiuz difficultate in ꝙb⁹ ītendim⁹ ad mām ꝓhibēt cibū ut p̄° affo. ſed morbus breuis facilis. ꝙa in eo nō ītendi⁹ ad māz nō ꝓhibet cibū ſed nō in quocūq; tpe ſed ī declīatione niſi nimis duraret. uel niſi ꝓp² aliq̄s cās q̄s Auīc. ponit. & cib⁹ debet eſſe facilis digōis. ꝙa eger eſt leſus. & ad hāc ītentōez Auīc inducit illū ꝑmonē. & nō uult ꝙ tu cibes ꝙa ſit leſus. Dubitat q̄re habētib⁹ colerā plurimā dam⁹ cibū cū ſint nō corpora pura. Dicendū ꝙ hñtib⁹ effi. ꝙbuſdā ſtatī cōcedim⁹ cibū timore etbice uel ſincopis ex debilitate ſicut cōſumptis ex labore. & fame &^ⁿ. ꝙbuſdā timore ſincopis & caſus in putridas ſicut colericis. Nā adueniēte cauſa effi. uel effi. mouet colera unde orripilātur q̄re ſi fluat ad ſtōac^m ſincopizāt mordicatione q̄ remouet cib⁹. ſed ſi īflāmet putrefiet & fiet putrida. cibo ergo ꝙtante acuitatē colere fit ſecuritas coſe ab iſtis. ñ pura aūt corpa coacti cibam⁹ & ꝑprie cibo medicinali. VINO. Scz cū aqua. & ī ꝙbuſdaz ꝓhibet ꝙa intētio eſt ad repletōez. ET aq̄ frigida ¶ Dubitat quar ꝓhibet eā qñ fe. fuerit uehemēs cū tūc ſecuri⁹ poſſit cōcedi ꝙd̄z ꝑm quoſdā uehemēs. ſ. calor debilitās uel uehemēs. ſ. in accñtib⁹. ꝙa ex hoc nō eſt uera effi. ſz ſuſpitio ē de putrida. uel ꝙd̄ trā ſitu in ea. ET CONCEDITVR EIS. Ponit curā per extrīſeca a ꝑpriata. ſ. balnea. embrocatōes. & fricatōes. Cōcedit aūt balneuz. ſ. dulcis aque pp accña. i. ꝑpter illa q̄ ex balneo accidūt. & ſunt q.°². būecta°. ſudatō. rarifica°. & īfrigida°. IN QVIETA DISPOSITIONE. Dixerunt ꝙdā. i. ꝙd̄ fiat cuz aqua tepida uel tpate calida. uel ꝙ fiat balneū qñ diſpō eſt quieta. & nō ſunt indicatōes ↄtrarie balneū ꝓhibētes. ¶ Alr dici⁹ ad mentē Auīc. ꝙ īfrigida° que fit a balneo nō fit ſtatiz. ſed qeſcēte diſpōe. t aqua reuertit ad ſui frigiditatē q̄ ſtans in poris īfrigidat ut p̄° can. fen. 2ª i° ca° ¶ Quidā ornate loquētiuz &^ⁿ. uel inqeta di ſpōe. i. qñ diſpō eſt quieta. ꝙa ſit uera effi. nō hñs ſigna putride. Dixit poſt qd̄ habēs catarrū nō balneet. Cōtra ꝙa balneū maturat mās frigidas crudas ut ꝑalle. ca°. ꝙdaz dicūt ꝙ balneū ꝙ reſoluit & calefacit non ↄuenit in mā frigida ſed balneū qd̄ tantuz calefacit. Sed hoc eſt cōtra Auīc. ibidē: dīc eniz. & eſt cū balneū reſolutōe calefacit &^ⁿ. Dicendū ergo ꝙ mā catarri exñte frigida. cruda multa. balneū dulce aque nō ↄpetit ꝙa agitat illā. Sed ſi eſſet pauca poſſet illaz maturare: ſecuri⁹ tñ eſt poſt maturatōnez ut 9. tera^ce. Sed in catarro acuto. quia eius acuitatē mitigat ↄpetit. lege ꝓhis 3° can. fen. 5ª. ET OMNIS. Quare? ꝙa queritur īfrigida° & hūecta°. ꝙ fit plus per aquā q̄ ꝑ aerē. ſed habētes cutiz ſoliditatē & ſpiſſitudīez factā a reb⁹ frīs uel ſtipticis īdigēt multa poroꝝ aptione ꝙ plus facit aer caℓi? EMBROCATIO. Cōtra ꝙa embroca ē medicamen ↄgruū. ei ꝙ oz diſſolui ut p̄° can. fen ꝙ^a. Dixerūt rudes ꝙ loquit de ēbroca fcā ex liquore actu uel potē^a frō. ſz p̄° can. loquit ꝺ embroca fcā ex liquoꝝ actu ℙ po^a calido. Dyn⁹ conat ſaluar textū dupℙr. p̄° ꝙ hñtes cutis ſoliditatē debēt ſtare in aere. nec balneari in aqs. nec ēbrocari aqua. quia addit eis opilatōez. Alr dicit ꝙ in h° uult īuere ꝙ p̄⁹ frica° fiat. ut apiat poros quā utaris ēbroca. ꝙa embroca nō dilatat ita poros. nec ſic īprimit ſicut ſi frica° p̄cedit in eis. eſt g° ꝑmo ↄtinu⁹ ilℙ qui habent fe. ex opilatōe poroꝝ ſiue dēpſitate. Et q̄ uis mōi dicti a Dyno ſint boni. Nos alr cū his dicemus ꝙ in effi. in qua ↄpetit balneum aque dulcis calide ad reſoluendū & poros apiendos toti⁹ meli⁹ eſt balneare q̄ facere ēbrocas & rō ꝙa embroca ſiue ꝓiciendo fiat ſiue cū peciis cito īfrīdat ſup toto corpe. & cito opilat ex hoc: & nō ita aperit poros in actu ſue caℓitatis ſicut cuz hō iacet ſub copioſa aque q̄titate. qñq; tñ p̄eligim⁹ embrocare. ut cū eſſz ī capite aduſtio ut ītelligit affo. 7^e pticule. Si fe. nō a colera habeat. & pōit i 7 cō^tis p̄° ca°. Tade⁹ tñ dixit ꝙ embroca mouet materiā uerſus cutiz & ſic oppilat.

hūſmtnū nō balnet

ET IN ACVTIORE .acutior fe.ex opila tione eſt que ex fortiori fit opilatõe ſiue ſit extrīſeca opilatio.ſ.poroꝝ & uocaꝫ dēpſitas ſiue ſit ī orificiis uenaꝝ & uocaꝫ a qbuſdã obſtructõ. ſi gº frica° debili. aperit poroꝝ opilatões & obſtructões multomagis fortis Reſoluit . Dy.expõit .i. paulatiz illã finit & ɔſumit. EXICCAT .Sez citõ & forſan Auīc.uult q multa exñte mã lz frica° ape riat poros.nõ tñ finit mãz. ſed dilatat eaz. & iõ oporz euõez pmittere: ſed ſi ſit pauca põt illam finire.& hoc eſt q dicit ſi obuiat bũiditati pſime.reſoluit.i.diſſoluit & dila tat eã g² īdiget euõe.& ſi pue.ſ. ſtãti circa ptes cutis exiccat.i.reſoluit & euaporat eaz ut euõne nõ ſit opus.& pp dcã ſubdit.eua cuatõe &ª. Sed t. d.qñ egeo euõe poſſum fricare corꝰ añq euacuez. Dicendũ q licet tutiꝰ ſit pꝰ euacuare tñ ſi pori ſunt opilati aliq frica° nõ multũ fortis eſt utilis ī illoꝝ aptione unde mã melius euacuatur.

¶ Caᵐ xᵐ. Spēs fe.effi.

IN FEBRIBVS .Hic in ſpãli de termīat de effi.Et p° pmittit illaꝝ ſpēs fᵐ cãs.2° exequitur de unaqqꝝ.ibi 2ª.ET DE COMPERATIS. Conſiderandũ q hic accipimꝰ q fe.effi.hz ſpēs & q habet eas fᵐ ſuas cauſas. & tamẽ ſcieñ.q iſte nõ ſunt ꝓprie ſpēs ſed ſunt di uerſitates quedã diuerſificãtes curã medici & quedã ſunt mãifeſte.& ex hº diuerſitate cãz põt medicꝰ ītelligere ſpēs effi. diuerſas & ꝓprias ſi eas hz . diceꝰ.n.q ſi ꝓprie ſpēs dañ effi.ſicut dañ putridis erit pp diuer ſitatẽ ſpũuz īcenſoꝝ īdiuerſ effi.eſt.n.que dã effi. cuiꝰ calefactũ eẽ erit p° & maxime & fortaſſe ſolũ in ſpũ aīali.quedam in ſpũ uitali.& quedã ī naťali ut poſteriꝰ appebit in ꝓpriis caˡᵉˢ.& ītellexit hoc Auīc. s̃ cum tres ſpēs numerauit. & īfra ca° de fe.effi . ex cibis calidis & añ in qbuſdã aliis capl'is. Dubitaꝫ qa oīs fe. ꝙa cũ fiat a cã p̃mitiua ɔpabiť ad rem que uẽit de foris.d'd'z q cã põt dici d' foris.i.p̃mitīa ɔtradiſtīcta añti & ɔiuncte. & ſic nõ ſumiť hic. ¶ Alio° põt exponi de foris .i. a ɔtinẽte aere uel eo me diante. & cibo & potu que dicunť de foris reſpectu eoꝝ que ſunt ī nobis ut diſpõ aīe uel corporis & hoc mõ ſumiť hic.uñ accña aīe nõ dicunť de foris ſed de intꝰ fᵐ hoc .

ET DE COMPARATIS .Habz tres ptes & patz.Vbi ɔſiderãdũ q iſte diſpões dicũť aīales. quia ɔiuncto inſunt p aīaz lz in hoc ſint gradꝰ qa quedã ſunt plꝰ diſpões corpo ris lz nõ niſi ut aīati ut ſanitas. ſompnꝰ & uigilia. & iõ nõ inſunt niſi p animã. Que dã aũt magis tendũt ad diſpõnez aīe ſicut accña aīe ut ītelli² 6° de nãlibꝰ penultimo ca°. ¶ ET DE PROPORCIONATIS . Hic p̃mo ponit ſub diuiſionẽ q̃dã.2° decla rat ibi 2ª.& ɔpate . ¶ Cõſiderandũ q per motũ ītelligit maxīe localẽ.p actõez ītelli git motũ.& ſi nõ ſit localis. ¶ Cõſiderãdũ q placuit Auīc.iſtos motꝰ & actões uocare diſpões corpeas. qa ſunt diſpões corꝰ mãliꝰ & minus ſubleuate ad gradꝰ imãliuz diſpo ſitionuz lz ſint quedã de iſtis.que nõ ſunt corpi niſi ut aīatuz eſt ut dolor. labor.ſin copis.& fames & ſitis ſunt tñ iſte opões uel diſpões uirtutũ magis mãliuz.q triſtitia . ira.ſompnꝰ.& uigilia & alia s̃ dcã. Dubita tur quõ hic ponit trãqlitatẽ cũ s̃ poſuerit inter diſpões aīales. Ampliꝰ trãqlitas nõ ẽ motꝰ & tñ dīc,& ɔpate ad res que ſũt motꝰ Dicẽdũ q traqlitas quedã eſt aīe. & d' hac dicit ſupra.quedã eſt corpis & de hac hic . ¶ Ad 2ᵐ d'd'z p ſub pletionẽ līe.& de cõ patis ad res que ſunt motꝰ ſuple & ɔtrariũ motui.dixerat Auīc.notãter s̃ nõ actõnes & ɔtraria qa aliquid ẽ nõ actio & tñ nõ eſt ɔtraᵐ motui ¶ Sed tu d. quõ ſincopis eſt motꝰ ſpũuz ad cor . Vel d'd'z q reducit ad ɔtrariuz motui. Dubitať quia opila° uid'ẽ actio cũ poſſit eſſe in fieri & motu.d'd'z q nõ eſt actio ſed actõe inducit.uel nõ ẽ actõ i.operaº uirtutis nec reducibilis ad ɣtutis actõez ſicut defcũs ut ſincopis . COMPA RATE AVTEM AD RES DE FORIS . Hic oz ſupplere cauſas extrinſecas effi. que ſunt cibus & potꝰ calidi: Sed tu dices ſupª dicit de ſoliditate.d'd'z q ſoliditas põt fie ri a cã int'nſeca corporali.& de hac s̃ dixit & a cã de foris ueniente. ut balneo allũioſo & ſil'ibꝰ.& de hac loquit hic. Sunt aũt oẽs iſte cẽ 24.ut apparet in figura .

¶ Caᵐ xiᵐ De fe.effi. ex anguſtia.

QVANDOQVE ACCIDIT . Exeqtur de unaquaq ſpẽz effi . & p° de eis que ɔpant ad diſpões aīales. 2° ad corpales.3° ad res que ueniũt

d' foris. ibi 2ª. Labor. ibi 3ª. Q ñq̃ accidit ex calore aeris. Pria ps habz octo. sicut octo sunt cē aīales. & p̄mo determiat de effi. ex angustia. Oportet aūt p̄° scire ī quo differant angustia. tristiª. & cogitatō. & scias q̄ ista uocabula currūt multū ad placitum & uidet q̄ ſm diuersas linguas sint diuersa & iā in hoc est magna ɔfusio. Quidā ergo mgr̄i dicūt q̄ angustia est dolor aīe de preterito malo. Sed tristiª ē dolor aīe de futo malo. Alii dicūt q̄ angustia ē dolor ul' passio aīe ex cogitatōe de aliquo dāpno p̄tito ut morte amici uel filii uel amissa pecunia Sed tristitia est dolor uel passio aīe ex hoc q̄ hō nō pōt asseq̄ qd'daz boᵐ q̄ querit. & iō dixit Auic. pp rē quesitā. Alii dn̄t q̄ angustia ē q̄si subita tristiª. uñ q̄si subito reuocat cal'm. Sz tristiª ē paulatī accñs. & iō paulatiz reuocat. ¶ Raſ ꝟo 17° ɔtinētis p̄° ca°. dicit q̄ t̄stitia ē qñ qs cogitat cū dolor̄ de re amissa. & ſm hoc ur̄ q̄ tristitiā & angustiā sil' ɔprehēdat. ¶ Sed Ysaac 2° fe. & Gilbertꝰ in hoc ca° dicūt q̄ angustia ptinz ad uirtutē spūalez cord'. sed tristiª ad rōalē in cerebro. Azaranīꝰ uero in hoc ca° ɔtraᵐ istoꝝ dicit. Nā dīc q̄ anxietas. i. angustia ptinet ad ꝟtutē cerebri cogitatīaz. sz t̄stitia ad uirtutē uitalē cordis. Isti g² mōi omēs sunt diuersi. & hoc pp² uariuz modū ɔp̄hendēdi uocabula. ¶ Et nos dicaꝰ illud q̄ uidet nr̄e lingne magis domesticū. & est q̄ hee tres passiōes angustia t̄stitia & cogita° cōicant in hoc q̄ est moueri calidū intꝰ pp passiōez in aīa. Sed angustia ur̄ dolor siue pa° aīe ꝓpter depditōez rei sup cuiꝰ reacq̄sitione nō spat̄ ut est dolor de morte filii l' amici & qa cadit cū cogitatōe despa°. ideo angustiat̄ hō. & īflāmat̄ spūs eiꝰ ɔstricti in īterioribꝰ. & q̄si seqtur ex hoc āgustia corporal'. que est nō qescere in aliq̄ figura: in qua se situat. ¶ Tristiª aūt ē pa° ex depditione rei sup cuiꝰ rei habitatōe nō cadit de spatio ut qñ tristat̄ qs de pecūia pdita. de cuiꝰ reacq̄sitōe sollicitat̄ etiā. qa nō despat ur̄ g° q̄ angustia sit fortis tristiª. & iō īcēditur in angustia cor plusq̄ in tristiª & eɔª posset ītelligi. Cogita° uero est ꝓfūda meditatio in aliquo: nō q̄ cadat ibi angustia uel tristitia sed sic cogita° simpl'r cū abstractione q̄dā. ut ē cogita° d' d'o in q̄ ꝓfūdāt̄ qdā fideles: ex qbꝰ az q̄ hec sunt satis propinq̄: & ideo qñq̄ ī uno ponunt̄ ca°. ut ab Haly 3° practice. Ex quibꝰ etia a 3 lr̄a ¶ QVANDOQVE. qa in corpibꝰ paratis FEBRIS SPIRITVALIS. Idest effi. uel. i. spū uitali cui plus apropriat̄ angustia ſm Ysaac. IGNEITAS &ᶜ. Propᵉ dniuz siccitatis. s. a calore exiccāte. cōclusus. n. calor ī ordine. & ibi agitatꝰ in angustia inflāmat epar. & acuit urinā. Acuitas eiꝰ. s. urine ul' eiꝰ. s. caloris sui ad tactū cū febrit. ¶ MOTVS OCVLI &ᶜ. Quia hic ē ꝓfūda° caloris ītus absq̄ repulsu ad extra. cū sit dispatus. AD Citrinitatē. i. fuscedīez ul' uiriditatē sic. n. qñq̄ arabes dicūt de citrinis. & ītelligit q̄si uirides ut prolixe discussimus 3° cañ. fen 3° tracᵘ 2°. ultio ca°. PVLSVS AD p̄ruitatē. Profūdato calor̄. FORTASSE AD DVRITIEM. ¶ Dubitat̄ quare fortasse. d'd'z q̄ est modꝰ loquēdi uel loqt̄ de duricie multū notabili: que appet cum multa est exicca°.

CVRA

OPORTET. Hic ponit curā nunc cū his que respiciunt causaz. sicut sunt letificātia: nunc cū his q̄ respiciūt fe. s. īflāmatōez cū infr̄idantibus: nunc cū his que respiciūt accñs. s. exiccationem cū hūectantibꝰ. CVM FRICATIOne ad penetrandum. OLEVM ENIM aliqd'. scz dulce ul' uiolatū uel camomeliᵐ ut tua extimatīa iudicat. QVAM BALNeū. Quia in prīo occursu balneū calefacit reliqua sunt nota.

¶ Capitulū duodeciᵐ. De febre effimera ex tristitia.

QVANDOQVE ACCIDIT. Hic appet q̄ tristitia est dolor aīe ex hoc q̄ quesitū aliqd' bonū nō pōt assequi uñ dicit. QVANDO REM QVESITAM. s. nō potest assequi. MOTVS LABORIOSVS. Quia tristitia mouet intꝰ calidū & inq̄tuz ē solicitudo de habēdo: quodāmō moueᵉ ex̄. NISI QVIA MOTVS OCVLI EST AD PARTEM EXTRINSECAM CVM PROFVNDITATE SVA. i. q̄uis sit ꝓfundus. PROPTER RESOLVTIONEM. Aliter habent qdam. PROPTER RESOLVTIONEM QVE EST AD PARTEM extrinsecā.

Suple eſt. & uult q̄ lz oculꝰ ſit exiccatus & ꝓfundus ꝓpter reſolutōez & exiccatōez in motu calidi. & inflāmatōne & uigiliis que omīa ſunt in t̄ſtitia tñ qa in iſtis eſt ſolicitudo ꝓſequēdi aliqd̄: calz moueť ex̄. & ſic oculus appet nō dimiſſus & ℞. ¶ PVLSVS NON EST DIMISSVS & ℞. Scilicz ſicut in anguſtia. IMMO CVM DEBILITAte. ideſt cū remiſſiōe depreſſionis in eo. SED EST SALTVS. ideſt iecrigatio queda ex ſubito q̄nq̄ motu caloris ad extra. uel ſaltꝰ ideſt mutatō de ꝓfūditate ad aptionez q̄ñ ſubito apparet ſibi uia q̄ hanc rem ſic pōt ꝓſequi. ¶ Cura pz.

Capitulū decimū tertium. De febre effimera ex cogitatione.

QVANDOQ VE SIMILIS. Quia ſiſi mō ex īflāmatōne ſpūs & ſic forſan tingiť urina. cogitaº aūt multa. in rebus in qbꝰ cadit ſpeculatio & nō accidit ꝓprie deſꝑatio. ut ī anguſtia nec ſpes ſtat ut in triſtitia. diſponit oculos eqformiter. & q̄ſi ſtāt iſti una forma ituitꝰ lz in ſūma oculi plꝰ declinēt adītus qa ītus trahiť calor. & iō dixit eſt ad ꝓfunditatez ſed ꝓp nō eſſe ibi anguſtiā uel triſtitiaz nō eſt motus ad clauſiōez mō. & mō ad aptōez ī maxīs. n. ſpeculatōibꝰ ꝓprie nō t̄ſtamur uel gaudemꝰ ſicut ī aliis que ꝓſeqmur rōe boni uel mali. ut ītelliz ꝓbleumm 3a 6a ꝓbleumte. PVLSVS DIVERSVS. Dices quō eſt diuerſus & plm equalis. dd̄z q̄ eſt diuerſꝰ ꝯpando diaſtolē ſiſtoli uꝫ ē diuerſꝰ ꝓp aliq̄ diuerſitatē in motu caloris q̄ accīt ex hoc q̄ mō apparet ſibi cogitatū uel ſpeculatū quaſi ꝯp̄henſuz & ītellectū: mō non ſic. hec tñ diuerſitas eſt pauca reſpectu eius que ē in triſtiª & angnſtia. & iō reſpectu iꝰ pōt dici eq̄l. AD CITRINITATEM. ꝓp uigilias & aliud s̄ dictū. & ꝯſidera etiaz q̄ ꝓ cogitatōez poſſeꝰ ītelligere cogitatōez ſolam de aliquo ꝓſequēdo p̄ter q̄ ibi eēt triſtitia ñ ſolū cogitatōez ſpeculatiaz. & pz ibi

¶ Capitulum decimū quartum De febre eſſimera ex ira.

QVANDOQ VE ACCIDIt. Quia ira eſt feruor ꝓp appetituz uindicte. iō inflāmat & rubificat facīē niſi cū ea ſit timor. ut q̄ñ eſt illata in iuria a maiori. quare nō ſic copioſe caliduz exͤ moueť. & iō ñ fit ꝓfūda rubedo. ſz clara & hoc uocat citrinū ¶ INFLAMMATIO Propª uapores mſtos ad faciē motos. ¶ TIMOR. Ideſt timeť de alia febre. ſ. hūorali. īra iudei: habet tremor. qui appet cōiter ī multū iratis in māibꝰ & pedibꝰ. īmo in labiis: quia debilitať ỳtus motīa mēbroruz ꝓp malū in ſpū motū: & ſupfluū exitū ad exteriora. & hoc ē qd̄ dicit ꝓpter debilitatez uꝫ qa aliqs hūor acutꝰ moueť mordicās ſtōabū uꝫ mēbra & hoc uult cū dixit ꝓpª motū hūoris. VRINA ACVTI TACTus Contra Yſaac in hoc caº ponit q̄ urina nm hz acumē. & ꝓbať qa calor cito intꝰ & extª moueť. dd̄z q̄ ītelligit reſpecu fe. ex angustia. QVANDOQ VE EST ALIQ VĀ TVLVM CLARITATIS qñ ē iflāmatio nō faciēs fortē ebulitōez. & qñ multū trahitur calm exͤ. & ꝑ oppom poteſt apparere turbida.

¶ CVRA HAC EOS Q VIESCERE. Hec cura ꝯuertiť ad cāz cuz quiete & letificantibꝰ. ¶ Cōuertiť etiā ad diſpōnez. ſ. ad calorē trāſpirādo & remittendo acuitatē. cū balneo. ſ. pauce calitatis quia ſi eēt māifeſti caloris noceret. & ſic tollitur ꝯtradictio ad Serapiōez. & ꝯueniēti cū oło aliquo. ut uio. q̄ meliꝰ ē. ut pz. & iō dat frigida & hūida. & ꝓhibz uinū ne inflāmet. & quia auget irā ut Serapio. & tu ꝯſidera conſuetudinem.

Capitulū decimum quintum De fe. effimera ex uigiliis.

QVANDOQ VE accidit. Suppoſuit notū fiendi febrē efti. ex uigiliis cū multū moueāt calm. ut ſatis dixit p̄º liº fen. 2ª. & fen. 3ª. ¶ INFLāMATIO PALPEBRARVM. Cōtra quia hoc fieri uꝫ ī ſompno multo ut s̄. Amplꝰ quō oculi fiūt ꝓfundi & īflati. dd̄z q̄ ex multo ſompno inflāmať facies. & palpebre ꝓpª retentōez uapoꝝ. & ꝓhibitōez reſoſois ſed ī multa uigilie ꝓpcorruptōez digōnis. unde ꝗgūt uapores mſti: & mali ad oſos. & qa ipi oculi & palpebre ſunt fatigati & debilitati plꝰ. iō illuc tendūt uaporis & cū hoc totꝰ oculꝰ pōt eē ꝓfundꝰ ꝓp exiccatōez hūiditatis bone. ¶ CONTVRBATIO urie. Contra qa uigilia incrudat urinā. & ſic fit

tenuis & clara. dd3 q; p ꝛturbatõez intelli
git puatõez lũiositatis que accidit ex digõ
nis defectu: non dico q; sit priuatio digõ
nis. ut inuit Auic ex p° li° fen. 2ª. cap° de
signis coloꝝ urine. Vel dd3 q; ex uigiliis
fit urina t̃bida: si sint materie mote q; si ñ
fit tendẽs ad claritatẽ. Vel dd3 q; uigilia
tingit pp motũ caloris. qñq; discordat pp
defectũ eius ex multa resolutõe. & hãc dis
coleratõez uocant ꝛturbatõez. CITRINI
TAS. Propter malitiã qa quasi ꝛburit̃ uel
acuit̃ sanguis. & iõ citrinant̃ facies nõ potẽ
tius dormir̃. ut Aueř. 2° coll3. INFLAM
MATIO EIVS. sc3 faciei. CPROPTER
EXICCATIONEM. Exicca° est uocabu
lus arabicũ & significat. s. duo euigilatõez
& sic nõ sumit̃ hic. & repletõez & flãticam
sisez caesie. ut 73. i3. ꝛtinẽtis ca° de apostẽa
tib9 flatis. & hoc mõ hic ĩtelli2 quasi dicat
inflat̃ facies qa fiũt cacetici ex mala digõe

CVRA

QCVRATIO AVTEM. Conuer
tit intentõez ad causam & ad fe.
& ad excitatõez. SVMANT VI
NVM IN POTV. Sc3 ad bũectandu3 & ĩ
ducendũ somnũ. & iõ limphatũ & d3 eẽ ui
nus mediocre & nõ antiquũ puꝝ & nõ co
piose sũptũ. qa mortẽ ĩduceret mltiplicãdo
uigilias sicut accidit ſuo notarii 3° de ĩte
rioribꝰ ç° ca°.

Capim decimũ sextum De
fe. effimera ex somno & qete.

ASPIRITV. Consideràndũ q; licz
s̃ dixerit de trãqllitate corpea &
aĩali eas tñ ambas hic ꝛprehendit
sil cã somno. qa somnꝰ quieti uehemẽter ẽ
silis. QVANDOQ VE ETIAM SOL
VITVR. Dices ĩmo sp. dd3 q; hoc dixit
ꝓpter eos. a quibꝰ mlti uapores resoluunt̃
qui retẽti faciũt fe. sed hoc nõ est in omibꝰ
sed qbusdã. & significat hoc cũ dixit qñq;.
RESOLVTIO VAPOROSA PVLSVS
Idest appens in pulsu. qa uident̃ indl exire
uapores. uel pulsus. i. iectigationes.

CVRA

QVRATIO EIVS &ª. infr̃idat &
hũectat. CContra qa ista ĩdu
cunt sompnum. CEXERCITI
VM TEMPERATVM. Contra quia cõ
seruat calm non infr̃idat. dd3 q; infr̃antia
& humectantia dant̃ ꝓpter febrẽ & nõ q̃
cunq;. s3 que cũ hoc tenẽt eũ uigilẽ ut bal
neũ & exercitiũ. CAd 2m dicũt exercitiũ
tpatuz dicit̃ debile. qa iste nõ posset mltm
exercitari. cũ sit febriẽs hoc exercitiũ exclu
dẽdo uapores ĩflãmatos ifr̃idat & hũectat.
ET NON OPORTET VT BIBAT VI
NVM. Vinũ timet̃ uel ne uapores moueat
ad caput uel ne agitet hũores ad putredĩez
uel ne dormire faciat. sed pp alia posset qui
busdã concedi.

Capitulũ decimum septimuz
De fe. effimera ex gaudio.

QVANDOQ VE ACCIDIT.
Hec silitudo est generalꝰ qa utro
biq; fit ĩflãmatio ex motu ad ex̃
l3 ĩ gaudio fiat magis paulatiz. q̃ ĩ ira nisi
gaudiũ magnũ subitũ. FREQVENTIA
MINOR. Quia calidũ nõ sic incendit̃.

CVRA

QVRA EST PROXIMA. Non oĩno
similis nam in ira sunt letificantia.
sed in gaudio tristantia.

Capitulus decimum octauus.
De fe. effimera ex timore.

QVANDOQ VE. Prio habes dif
ferentia ĩter angustiã & timorez.
& etiã ꝓportõez q̃lis est iter gau
diuz & iraz. in timore. n. subito ĩtꝰ caliduz
mouet̃. & iõ qñq; incurrũt fluxũ q̃tris &
urine & sitiũt. ut Aꝝ. pbleum 27ª. p°. &
2°. ꝓbleure. & quia subito fit ĩ tĩore motꝰ
iõ magis diuersificat pulsuz. Tu aũt attẽdl
q; i generalibꝰ scĩe medicĩe. ut in p° cañ.
ten. 2ª dixim9 q; accña aĩe raro repiuntur
pura. sed uehemẽter cõmixta.

Capitulus decimum nonum.
De fe. effimera ex labore.

LABOR. Determiat de effi. ꝛpa
tis ad dispões corpales. & pmo ad
ad eas que sunt motꝰ & actões & ꝛtraria. 2°
que nõ sunt. ibi 2ª opilatões. pª in sex licz
fuerĩt ille cause septẽ. tñ trãqllitas iã ceci
dit ĩ ca° de effi. ex somno. p° i2 determiat
de effi. ex labore. CDubitat̃ q̃re dixit no
cens opoibꝰ. dd3 q; placuit sibi hec forma
loquẽdi. ul dixit qa singlarĩ2 uidet̃ ĩpedi
ri opo ꝺuersatõis humane ex ĩmoderato ex
ercitio. & forsan uult continuari lr̃am sic
nocens opoibus & est &ª. i. ĩpedimentuz in

opoib⁹ eſt nocumentū q̄ facit in ſpū uitali & aīali qa iſti duo ſpūs maxīe ſunt p̄nci^m motus ℞^m īpetū ſiue uoluntarii. SIGNA TACTVS.i.p̄ceptio laxitudīs ſiue ſit ulcerosa ſiue extenuatīa uel apoſtemoſa ℞^m corpoꝝ diuerſitatē. TEMPERATVS. Cōtra qa nō faceret febrē.dd'ꝫ q̄ dī tp̄atus.i.nō ſupfluе excedēs .cū g^a eſt talis labor. & nō eſt in eo exiccati^m .i.nō fit circa māꝫ exicc̄atē. ut ignē aut arenā aut frig⁹ ñ ꝓpibꝫ ſudorem accidit in fine talis eſti.aliquis ſudor. SI AVTEM SVDOR .Scꝫ in labore aut labor fuerit &c̄. TVSSIS.Nocito pulmone ex īflāmatione. AD DVRITIEM . Prop^a exiccatōeꝫ. VRINA CITRINA ET CALIDA PROPTER MOTVM SVBTILEM ET PROPTER RESOLVTIONEM .Quidā dicūt q̄ hoc referē ad urinā & ad pulſuꝫ ut ſit ſenſus uria tincta ꝓp motū cor̄e pulſus eſt debilis ꝓpter reſolutōneꝫ a℞ urina tingit & appet calida ꝓp motuꝫ hūoꝝ ſubtiliū calidoꝝ.& ꝓpter reſolutōneꝫ.i.ꝓp calidū reſoluēs. uel.i. ꝓpter diſſolutōeꝫ humoꝝ ca℞oꝝ: q p̄nt aſſotiari urine.alia līa hꝫ citrina.i.tincta pp motuꝫ colere. & clara ꝓpter reſolutōeꝫ idē ſubti℞ clara quia in iſtis eſt facta exiccatio.

CVRA

QVRATIO. Prīo ponit curam.2° īterponit quorundā ſñiaꝫ.3° cōplet curā.ibi 2ª.Quidaꝫ.ibi 3ª . Et oꝫ. Eſt aūt inten° Auīc. hic ad ta.ſ. ad cāꝫ que eſt labor.& ad laxitudieꝫ inductaꝫ ꝓprie & hūectando & ad rectificatōeꝫ diete que etiā i p̄i fe.ꝺueniūt. QVIDAM. Sed t.d.Gal'.ponit 3° de re.ſani. q̄ ī laxitudie apoſtēoſa ualde minuat̄ cibus.ſed talis pōt eſſe ex labore. dicendū q̄ pl'ima laxitudo que ꝺiungit̄ huic fe.eſt rarefcīua . Et ideo Haliabas 3° prac. ꝙtit ſuā intentōeꝫ ad eaꝫ & Auīc. hic . Qui g° dicūt q̄ regimē plus ſubtilie uel īteligūt q̄ regimē alioꝝ.ſ.pacientiū fe. acutas. & eſt ℞mo falſ⁹ ut appet uel alioꝝ pacientiū alias eſſi.& etiaꝫ ē falſū qa pōt hic eē fortis ꝙtus.& nccītas cibi eſt ꝓp^a ſiccitateꝫ.& iō Haliabas ibidē dic.fercula ſepius mℓtiplicet.etiā pl⁹ ſubtiliabi⁹ ī fe. effi. ex opilatōe. ſed ſi laxi° ſit ulcerosa & apoſtēoſa.oꝫ intēdere ad curā fe.effi.cuꝫ hoc īten° ad illas laxi^nes .& qa in ulcerosa & apoſtēoſa nō ſic copioſe cibo indigem⁹.& ꝓprie ī apoſtēoſa. iō nō ſic copioſe nutr̄mus & de hac ītendit Gal'.ſed Auīc de ea ītēdit que pl⁹ ꝺiungit̄ exceſſiuo labori.ſ.arefcia. uel dd'ꝫ eſt q̄ ītelligit de arefcīa ſiue plus illi ꝺiungat̄ ſiue nō. ET OPORTET . Contra uel cōceſſit cibaria m℞ti nutrimēti & paucaꝝ ſupfluitatū ſicut teſticlos galloꝝ & hic cōcedit pauci nutr̄menti.& multaruꝫ ſupfluitatū.ut fruct⁹ būidos. Ddꝫ q̄ iſtis exhibent̄ cibaria uel ad reſtauratōeꝫ ꝺiſumptaꝝ būiditatuꝫ. & ſic dant̄ cibaria multi nutrimēti.uel ad hūectandū & madefaciēdum ſiccitatē.& tp̄andū calorē. & ſic dant̄ fructus būidi ut mala.& mala granata.ut Yſaac.& ſic ceſſat ꝺiuerſitas ſi q̄ appet iter auctores . CAVT IVLEB ET ALIVD SI NON FVERIT ASSVETI . Timet p̄cuſſionē mēbroꝝ a uino in hōib⁹ nō ꝺiſuetis . Haliabas uero paꝝ de eo cōcedit nec in hoc eſt diſcordia nō cōcordabil'.q̄libet enīꝫ ꝺiſſus ē in ſua eſtimatōe. ET OPORTET VT. Cōſiderandū q̄ ſi ꝺ° corpis eſt frigida Serapio docet īungere oleū d' keiri & camomille . & ꝓprie uerificat ℞mo Sera . ſi aliq̄ mā hūoral' mota eſt . PROPRIE CAPITI &c̄.quia hec magis ledunt̄ per motuꝫ. POST BALNEATIONEM. Vt retineat̄ aqua in poris. AROMATICETVR. Scꝫ frigidis ut roſis & ſandelis ad tp̄andū calorem.& quia ꝺfortant .PROPTER RELIQVAS .ſ. laſſitudinis.OMNIA.de hōis cibis & unctione.

Capituluꝫ uigeſimuꝫ . De febre effimera ex euacuatōe .

QVANDOQ VE ACCIDIT . Quatuor pōit cās ꝓp q̄s euacua° facit fe.effi. p̄ma ē mot⁹ ſupflu⁹ in ſpū.fit. n.in motib⁹ hūoꝝ mot⁹ ſpūuꝫ. & agitatio fortis . & eſt cā cōis uomitui & ſolutio ī uētris: & forſan curſui ſanguinis. 2ª cā eſt laxitudo que pōt ſeq pp multum ſurgere ad ſellā. uel pp hoc qa būores mouent circa muſculos.ſed mōi laxitudinum ſunt mōi doloꝝ qui inflāmant.& forſan q̄ Auīc. ītellexit duas cās dictas.ut unā . & ē q̄ euacua° ſupflua.ſ.flux⁹ mouēt & inflām ſpūꝫ ꝓp^a laxitudīes ſurgēdi ad ſellā 2ª cā uℓ 3ª eſt qa medicina eſt calida & ſicca.3ª uel 4ª cā e furia cor̄e pp flobotomiā.

& pōt ex hoc fieri putrida ut apparet. ſz ſi appropriarz eā pl⁹ ad effi. dixit būiditatez .i. humiditatē aliq̄ aptā euaporare. Facit re dire ad futurā coleraz. i. ad incēdiū & īflā mationē & hoc eſt ī habundātib⁹ colera. & colerico ſanguine.

CVRA.

OPORTET. Signa ſunt nota ſcilz ipa euacuatio. ¶ Cōſiderandum ꝙ intētio ī hac feb. ē ad tria. ſ. ad cāz ipi⁹ que ē flux⁹ ſupflu⁹ & p h° recurre ad 3^m libz & ɔſidera ſi opz illū retinere uł nō. 2^a intētio eſt ad cauſam uirtutis. & fit cū ɔfortātib⁹. & qa cū h° opz intendere ad fluxū & diſtēperātiaz febrilē. iō iſta ɔfortā tia uult eē frigida & humida pp febrez. & imponit ī eis aliq̄ ſtitica ꝓpter fluxū & erit iſte cib⁹. ℣bi gratia ſucc⁹ carniuz pulle uel pdicis. cū pauco uino granatoz & citonioz 3ª intētio eſt ad febrē ut patet. ¶ ET DE HAC SVMMA Scilicz ɔfortan^m ſtiticoz FRIGIDIORE. i. min⁹ calido ut maſtici ñ ē. n. min⁹ calidū. q̄ nardinū ut gal. 6° de re. ſa. penl̄tio ca°. AROMATIZATO. i. a romatico boni odoris uel dixit h° pp alias res. q̄ ibi ponūt. Tu aūt ɔſidera boz oleorū cōpoſitiones qa multū uaria ſunt ſm uari as ciuitates. ¶ ET EXPRIMATVR. Aſſignāt cāz qdā rudes qa ſi nō exprimet fieret frigidū & opilaret: iſti ignorant olei naturā. qa reſiſtit multū īfrigidatiōi. īmo cū calorē acqſiuit multū tenet. Cā g° ē qa auicen. timet actualez leuitatem oleoz. & iō uult eoz uirtutē & nō laxitatem actualez. ¶ Dubitaſ utz tepidū ſit mollificatiuuz & reſolutiuū uirtutis. uidetur ꝙ nō qa ſuā caliditas eſt ꝓpinq̄ naturali ɔfor^t⁸ ſibi. In cōtrariū galie. 8 te^ce & hic auicen. Quidaz dicunt aliud eē tepidū & aliud tpatū ut ui deſ poſſe colligi īfra ca° de cura 3^ane pure ubi poſtq̄ docuit balneare cum aqua tpata docet poſtea tepidā ſup aſpgere. ¶ Dicunt igiſ ꝙ tpatū caliduz ɔfortat. ſed tepidū de bilitat hic ſermo ñ pōt tollerari qa tepidū infra tpatū remittit calorē & q̄ſi debiliter ſtringit poros ſed h° nō debilitat. ¶ Dicē duz igiſ ꝙ tepidū ꝙ eſt ſuaue calidū & tē peratū debilitat p accidēs & per ſe ɔfortat. ſcilz inducēdo ɔformē calorē: ſed qa aperit poros & eos apertos tenz & cōmouet calidū ad extra iō debilitat & qa būiditates mouz & elliquat: ſed calidum occurrens fortius licet p ſe deberet plus debilitare tñ p accñs ɔfortat reſpectu tepidi qa q̄ſi quadaz mor dicatione poros claudit maxīe aūt h° ueri ficaſ circa uētrē. ſ. ſtomachū & īteſtina qa ſunt mēbra neruoſa frigida unde pl⁹ ɔfor tanſ a cal°. nō ſic a tepido & iō gal. ibidē dixit exſoluūt oīa tepida robur uētris. ¶ Ca^m uigeſimū ꝑmū. ¶ De fe. effimera ex dolore.

DOLOR. Quare dolor calefaciat ē ſermo prolixus alibi.

CVRA ei⁹ que fit ex dolore.

REGATVR. Intendit aūt in cura ad dolorē p ea que ſciunſ in ſuis capitulis & ad febrē. cū infrigidā tib⁹ & humectātib⁹ balneis & īunctionib⁹ ſicut dixit in ea que ex labore accidit quia laxitudo eſt doloris modus. ¶ MOTVS DOLORIS. ℣bi gra ī capite uł iūcturis ſz ſi ſit dolor uētoſus poſſibile ē ex h° curari. ¶ Capitulum uigeſimum ſecundum. De fe. effemera ex ſincopi.

QVANDOQVE ACCIDIT. Dubitaſ cuz ſincopis pducat ad frigiditatē & caſum pulſus quō pōt eē cā fe. ¶ Dicēdū ꝙ ꝓpter ſubcluſio nez ſpūs ī corde & ꝓhibitionē reſpiratiōis accidit inflo. g° primo a ſincopi accidit fe. intus deinde cum ſurgit a ſincopi apparet magis extra: & iō dixit accidit diuerſa cale factio & accipim⁹ ꝙ pōt eē fe. ſincopi ſtāte & etiā recedēte unde dixit reliquie ¶ Sz tu dices ñ debuit dicere relique īmo debuit dicere ipa febris cū maiori ſui duratiōe qa ſincopis nō durat una die naturali: ſz forte minus q̄ hora. dicendū ꝙ hec fe. accidit cū ſincopis frequētaſ ſepe in die uel ī diebus & iō poſſibile eſt ꝙ ille occupēt magnum ſpaciū diei uel diez duoz uel pluriū ut cū ſunt cā ſtomachi frequentes: ergo parum exſ illas durabit febris niſi uenerit in ulti ma ſincopi. ¶ Et iō dixit auicēna. poſt ab lationez timoris & nō dixit p⁹ ablationem ſincopis qa plures ſincopes p̄ceſſerint & nō dubiteſ amplius de ei⁹ euentu ablato eniz timore de ſincopi nulla ſperaſ uenire. Sed ablata una ſincopi ſperari pōt alia euenire.

VINCIT FRIGVS.ſ.extra. ¶ INDV RICIE.ſ. qñ uincit frigus uel qñ eēt exte nuatio ꝑ ſincopes. ¶ CVM VERMINA TIONE.i.cuꝫ uermiculis in actu ſincopis quandoq;.

CVRA.

¶ QVANDOQ VE. uertit͂ ītentio ad ſincopī cū cibis & potu.ſ. uini nō timēdo fe.ut etiā.iz.te[tc]. IN CANONE.ſ. de cura extenuatoꝝ fen. 7.& de etica.

¶ Capitulum uigeſimū tertiū. ¶ De fe. effimera ex fame.

¶ QVANDOQ VE ACCVNTVR Cuꝫ cibꝰ habeat ınter ſua cōmāda ꝓpare calorē oportꝫ ꝙ fiat ex fame ıncenſio. ¶ QVADO NON INVENI VNT.ſ. corpora uel uapores. ¶ NVTRI MENTVM.id eſt id ex quo generat͂. ADDVRITIEM. ꝓp exiccationem dixit qñq; qa prīꝰ apparꝫ qñq; febris q̄ exiccatio & in duratio ex priuatione cibi.

CVRA.

¶ QIBATIO. Conſiderandū ꝙ ponit cibaria que dant͂ ſtante fe.& ſunt infrigidantia ut tyſana ordei & que dant͂ pꝰ febrē ſicut cibꝰ de carnibus & iō līra dicit pꝰ illā.ſ.fe.ſꝫ ſi līra dicat pꝰ i[as] .ſ. ſorbitiones tūc līra uult ꝙ ſtante fe. pre mittas cibaria frigida nō corruptibilia ut kiſt ordei ne a ſtomacho ignito & auido corrūpant͂ cibaria alīa & ſubſequenter ſi in digēt pñt dari cibaria magis ꝓfortātia: ut de carnibus & colligat͂ hic cañ. ex generali quodā cañ. p̄° li° fen.ꝫ[a] ca° de regīe p cibū ¶ AQ VA TEPIDA.i. debite calida & ītēdit aui.totū corpꝰ humectare.

¶ Capitulum uigeſimū quartum. ¶ De fe. effimera ex ſiti.

HEC PROXIMA. Hic uult auic. ınuere ꝙ magis accidit īflāma° ī uaporibꝰ & ſpiritibꝰ ꝓp ſitiꝫ q̄ ꝓp famē qa ī ſiti deficit ſedatio calōis q̄ ſedatio fit ab humido aqueo que ē maior ſedatio q̄ i[a] q̄ fit a cibo & h° ē qđ dicit ē dignior ꝙ accidat caliditas fortius ī uaporibꝰ.i.inſpi ritibꝰ & uaporibꝰ ꝓp defectū eius ꝙ ſedat͂ de aqua.i. ꝓpter defectū ſedatiōis facte ab aqua ſitie aquoſo humido ſu.q̄ ꝓp defectū ſedatiōis a cibo. Cōſiderādū aūt ē ꝙ in ſiti corpꝰ magis īflāmat͂ q̄ in fame: ut alꝫ oſtē dimꝰ & apparꝫ qa ī ſiti appetit͂ fructū ſeu aliqd extīctiuū & iō difficiliꝰ & tedioſius ē tollerare ſitiꝫ q̄ famē ut a[ıı]. querit ꝓble matuꝫ z8. ꝓble[tc] 7° licet aliā det cāꝫ & in h° ınuit aui.h° ut arguat͂ ubi ē īdigentia maioris extīguētis ibi fit maior īflāmatio & frequēti[tc] etiam fit ſꝫ in ſiti ē indigentia maioris & magis extīguētis. Cōſiderāduꝫ ꝙ hic ꝓ aquā fructuū nō intelligit aquam decoctiōis caſſie & tamarindoꝝ ut coīter ī telligūt me[tl] ꝓ aquā fructuū: ſed intelligit aquaꝫ fructuū frigidoꝝ & hūidoꝝ ut ma loꝝ & maloꝝ granatoꝝ dulciū & citrangu loꝝ etiā buiꝰ ſꝫ ꝓprie aquā.i.ſiccū granato ruꝫ qa remotiora corruptione ¶ SI POS SIBILE. Quod non fit extenuatum.

Capitulum uigeſimuꝫ quintuꝫ. ¶ De fe. effimera ex opilatione.

OPILATIONES. Quatuor erant ſpecies effi.facte ex rebꝰ q̄ ſūt cor porales & ſunt nō actiōes nec mo tꝰ.ſ.ex opilatione & nauſ[a] ſacietate apoſ[tc] & ſoliditate & iō de bis quatuor determīat & primo de effi.ex opilatione. & p̄mo q̄tū ad cās .2° ſigna.3° curā.ut patet.prima in quatuor. p̄mo ponit cās opilationuꝫ. 2° ap plicat ad ꝓuētuꝫ effimeraꝝ oñdens de qua hic ītelligit.3° oſtēdit cās eē. 4° ponit cañ. quoſdā ſcīe cōpletiōes ibi z[a] ET CVM DI CITVR.ibi 3[a] ET HVIVS. ibi 4[a]. ET HEC. ¶ Cōſiderāduꝫ ꝙ ınuit duos mōs generales opilationum.ſ. poroꝝ & aſſignat cās ç. una ꝓuatio ablationis unde tenetur ſordities & hoc ē ꝙ dicit ꝓp ſpiſſitudinē. Et ꝓ.i.z[a] cauſa eſt multitudo ciboꝝ unde fiunt multe ſupfluitates opilātes. alia cā ē frigiditas aeris zc̄.alia cauſa ē opilatio ī ue nis & fit in uiis & meatibus quantuꝫ ad cō cauitatē & orificiis q̄[m] ad extremitatem q̄ terminat͂ ad mēbra & curſibus & uiis q̄tū ad poros qbꝰ cōmunicat aut dixit uiis q̄tū ad paruas zc̄ & curſibus q̄tum ad maiores ramos. ¶ ET CVM DICITVR. Hic ap plicando eauſaꝫ ad effi.eligit primo de qua intelligit. 2° dat modum ꝓuentus.ibi 2[a] NAM PLERVMQ VE. ¶ AD HANC SPECIEM.ſ. que fit exopilatione orificio ruꝫ uꝫ curſuuꝫ uꝫ uenaꝝ uiaꝝ qa iſta pro prie dicit͂ exopilatiōe q̄.n. fit ex opilatiōe

pororuz cutis. diceť posterius & dicit prius ex dēplitate uel soliditade. ¶ NAM PLE RVMQ VE. Hic accipiť cā generaľ istaz opilationū qa repletio addita s̄ solutionez .i. q̄cūq; euacuationē ma^tam uel occultaz. 2° accipiť causa cōis aduētus fe. qa accidit caliditas supflua secundū modū quē dicit. 3° quō fit effi. & quō hūoralis putrida. uel nō putrida. fit aūt effi. cū calor stat in spū qui ē debilius corp^9. s. ī mō substātie. quia subtilis rar^9. ¶ ET HVIVS. Assignat cās hui^9 opilationis uiaz uenaz & curuuz. & tangit tres mōs opilationū s̄m tria genera cāz. s. oppiationē q̄ dicūt medici attenuato riaz pp materiā in uia q̄ materia pōt pecca re multitudine grossi^e uel uiscositate. Co artatoriā ex ostrictiōe parietū ex frigore. uel apostemate carnosaz ex nascentia rei in uena. uerbi gr̄a ueruca & ista oz memorari ex fen. 2^a p̄mi li. fen. 1q. 3^11. li. sed tu dices ī qua uena possz nasci dicēdū ī aliq° magno ramo intus uel sup magna parte orificioz ex̄: ut in p̄dentib^9 magnam partē cutis pp ulcera uel cōbustionē. lōginquū aūt ē q; h^o fiat q; sit cā effi. pprie ēntialis cū eniz illa cā sit insepabilis eēt fe. effi. īsepabilis tamē alie cause ut ira & q̄ ꝺiuncte huic opilatiōi carnose excitant effi. magis q̄ si illa opilatō carnosa nō eēt. sc̄do dices iste cause sunt ex trīsice. s. frig^9 ostringēs. Dicēdū q; loquor de facto a cā ītrinseca uel dicēdū q; opilatō uiaz ē de causis intrinsecis q̄ dicunt corpo rales: sz cause eaz p̄nt eē extrinsece quāuis sic possit dici de sollicitate q̄ tn̄ dicūt cā ex trinseca & dicta est s̄: uel dicendū q; sermo hic aui. ē extensus ad cās oēs opilationū q̄z uult reminisci ex primo libro nō q; oēs ille opilationes sint cā effi. & pprie effi. de qua ē sermo in h° ca°: sz opilatiōes a materia q; apparz p illud q; subdit quoniā corp^9 in ea ē plurime materiei. ¶ ET HEC. ponit. 7. cañ. prim^9 ē not^9 cū ponat cāz quoniā cor pus ē plurime materiei & ex hoc aptius ad putridā. etiā nō paratū incendi sic secundū mēbra. sc̄dus cañ. ponit accidentia quedā. AD HERENTIA. i. ꝺtinuitas sicut ꝺtinu a est in flāmatio stante opilatione. ¶ ME DIA INTER IGNEAM. dices ubi ē alic^ extremum dicūt qdaz q; uult dicere inter igneā & rubeā quia inter citrinū & rubeū.

Aliter inter igneaz. i. inter gradus ignei q non est debilis igneitatis sicut in effimeris paz calidis. nec fortis sicut in colericis pu tridis. terti^9 cañ. ē notus. Circa q^m cañ. duz- bitať quia si sunt opilatiōes plurime fortes tunc talis effi. transit in putridā ut gal^. 8. terapentice. ¶ Dicendū q; si sunt fortes in ultimo ita tam uie uenaz quā pori extra ī cuti sunt opilati tunc transit in putridaz. & de hac aui. nō intelligit. unde dicit non sunt inspissantes intelligit ergo q; nō sint fortes in ultimo: sed satis fortes qdā tamē dicūt nō sunt inspissantes. i. nō sunt a cā ex trinseca uerbi gratia frigore aeris qa talis effi. nō est longa īmo faciliter remoueť. Circa 5^m cañ. Dubitať quō effi. habeat per oxismos cū sit fe. facta. Ampli^9 pp fixionez opilationis debet dici q; figiť nō q; accidat & reuertať poxismaliter dicendum q; uere effi. q̄ fiūt a causis puris p̄mitiuis. Vbi gr̄a calore solis nō poxismant. i. non pendent a materia innouabili. Sed tu. d. Sicut unus humor putridus disponit aliū: ut ex hoc p oxismus reuertať sic spūs modo īflāmatus disponit aliū. dicenduz q; putredo ē dispo sitio finis in humore ex dispositione poris humoris: & ideo non generať putrid^9 hūor sed post generationē putrefit uestigio mali caloris. Spūs aūt nō dispoīt taliter cor q; eo spiritu q p̄mo fecit effi. recedēte uel euapo rante uel temperato generetur alter spirit^9 inflāmatus sicut prius nec īmprimūt spūs malā dispositionez sicut faciūt humores qa grossi. Effi. autē dicte nō sic uere ut q̄ fiūt ab opilationibus possunt poxismare & hoc qa pox^tum opila° tota qa toto mō fiat & to ta mō recedet: uel qa stante una opilatione fixa uapores ī certo spacio multiplicati eua porēt. deinde iteraz ꝺcumulenť: uľ qa opila° licet sit stās tn̄ uarieť s̄m additionem & di minutionez. Et hic erit secundū q; humor opilās regenerať & resoluiť & hoc intelligit cū dicit accidit & reddit pp fixionez opila tiōis. i. lz opi° stet fixa ľ pōt exponi pp fixi onē opi^omis. s. accidit & stat & sup. recedit pp recessuz. Sext^9 cañ. ē notus. Cañ. aūt. 7. du pliciter pōt intelligi propter primā sciendū q; fl^o^a q̄ in ista effimera faceremus eēt de basilica sinistra qa pp ipaz remoueť repletō uaporosa ut 3° cañ. fen. undecima ca° de. ca

nonibus generalibus curationis opp̃onum cordis malaꝝ. Ex hac aũt ffl^a accidit q̃ fe. curat̃ remotis uaporibus: ſꝫ accidit q̃nq̃ q̃ commotio fit ī ſanguine partis ſiniſtre uel dextre & inde põt ſeq dolor & tũc nõ eſt ex cuſatio ffl^e ne ex illo ſequit̃ apoſte^a p̃cipue ⁊c̃. qa ſignũ ẽ q̃ reple^o ẽ ſan^guĩa unde ꝯtulit ffl^a remanet aũt ꝯſideratiõi tue an de eadẽ parte Pop^ra. & ſic exponit̃ text^9 facit accide re dolorẽ. ſ. ī aliq̃ parte p^9 ffl^am facta ī la tere ſiniſtro. i. de baſilica ſiniſtra. 2^a expoſi^o ẽ q̃ fiobo^a de quacũq̃ parte fiat q̃nq̃ facit accidere dolorẽ in parte ſiniſtra: qa ſanguis ille agitat̃ ex ffl^a & nõ educit̃ ī p̃ma ffl^a & tũc nõ oꝫ q̃ iteret̃ ꝓm modũ q̃ tibi uidet̃ & forſan intelligit in latere ſiniſtro. ſ. pecto ris cũ preceſſit ffl^a dextre partis facta cõ motione ſanguĩs & nõ eductiõe. initeratiõe aũt ffl^c oꝫ te attẽdere tẽpus. ſ. an eadẽ die P ſequẽti an de eadẽ parte uP alia & an aliud p̃mittat̃ ſubtiliãs uel adaptãs ſanguinẽ uel nõ & totũ h^o oꝫ q̃ aliunde ſcias. SIGNA. primo ponit ſigna extimatiuã noticiã dãtia 2° uerã ibi 2^a. ET VERIFICATVR. tria põt ſigna. ſ. fieri ñ a cã p̃mitiua. i. extrĩſeca ꝓprie dicta p̃mitiua. Sicut calor ſolis & hoc ĩducit extimationẽ longinq̃ qa alie ab effi. ex opilatiõe põt fieri nõ a cã primitiua 2^m ſignũ ẽ lõga declina^o & h^o etiã non ſibi ſoli cõpetit. 3^m ẽ declinare ſine euõe. ſ. debita fe. effi. uere que eſt ſudor ſiP is naturali & hoc etiã aliis febrib^9 poſſet cõpetere licet multũ cõpetat ei q̃ ex opilatione fit & ideo dixit. Extima & iõ ſubdit. ET VERIFICANT. & ponit ſigna repletiõis de hũorib^9 crudis groſſis uiſcoſis & repletiõis ſanguinee cũ di cit. & ī illis qb^9 ẽ cã replectio. ſ. ex ſanguĩe. Et iſta uolũt ſciri p̃^o can̄. fẽ. 2^a ca^o de ſignis dominii hũoꝝ. PVLSVS EST PERVVS Dicũt qdã hoc ẽ qñ trãſit ī putridã. Sed ſi ꝯſideras ſupflua opila^o & multitudo mate rierũ añq̃ in putredinẽ tranſeãt poſſunt fa cere pulſum paruuꝫ.

QVRA. p̃mo ponit curã magis in prin^o 2° in ꝓceſſu euẽ facta. ibi 2ª deinde oꝫ p̃^a ī 3^ꝯ. p̃mo ponit curã ei^9 q̃ fit ex opilatione facta a repletiẽ & mP titudĩe. 2° ei^9 q̃ fit ex hũorib^9 groſſis uiſcoſis ibi 2^a. Et ſi non ſentis. 3° ponit regi men p cibos ibi 3^a. Et cibus. p̃ma induas p̃

mo ponit curã p euõeꝫ. 2° p apparentiã ibi ſecũda deinde fiat p̃cipit g^o euõeꝫ & horaꝫ dat ꝓueniẽtẽ. Sꝫ tu. d. q̃re dixit multitudo & repl̃o & euacuatio. dicendũ q̃ dixit mul titudo & repletio. i. multitudo replẽs ī qua directe cõpetit ffl^a. ſꝫ euõ erit cum cliſteris aut aliis mũdificãtib^9 ſanguinẽ de qbus ẽ pulpa caſſie uel dixit multitudo q̃ntuꝫ ad peccatũ ſoli^9 ſanguinis ī q̃nto q̃ accidit in ſynocha ſine putredine & ī h^o cõpetit ffl^a repletio quãtũ ad peccatũ alioꝝ hũoꝝ ī ſan guine & ī tali cõpetit p̃mo ffl^a. 2° euõ illi^9 humoris & ꝓfidit aui. te ſcire oĩa hic ex q^ra fen. primi libri. borã aũt ĩnuit ffl omãdi & farmacãdi ſi expedit farmatia uꝫ ī p̃n^o & particularẽ ī hora qetis fiat aũt euõ in p̃n^o timore caſus ī putredinẽ uigorata enī nam facili^9 dñat̃ reſiduo & ut cõmento affõ In choãtib^9 morbis nõ ſtam^9 hic ad ſoluẽdas ꝓtradictiones de ffl^a primo fiẽda de hoc. n. ſatis ſcripſim^9 ī p̃mo ca^o de ffl^a & 3° can̄. fen. 9^a ca^o de ſquinãtia. In hora autẽ qetis qa tũc hũor aliqs cũ ſanguĩe pecãs uP pecca re apt^9 min^9 ẽ a ſanguine ſepat̃ & magis p ffl^am educibilis q̃n aũt actu eſt poxiſmus hũor aliqs p ffl^am magis aptus ẽ dñari & ſic corrũpere ſanguinẽ & mala mixtiõe. ſꝫ corruptiua ſe illi miſcere. Si tñ eſſet magna neceſſitas uerbi gr̃a timoris ſuffocatiõis ex timore rapt^9 ffloꝫ^9 etiam in poxiſmo eli gentes min^9 malũ. de farmatia aũt q̃ tunc magis ꝓueniat notũ eſt. DEINDE. uP t can̄. generalẽ de hoc. G. 8. te^ee & ĩnuit duas rõnes qb^9 uP t q̃ ap^lla & abſterſiua ab extra nõ dent̃ añ ffl^ami uel euõem multitudine ſtãte. p̃ma ẽ q̃ añ euõne ex apitiuis abſterſi uis uerbi gratia ſyrupo de radicibus fit cõ motio materie & addit̃ opilatio multũ eniꝫ ſubito fluens nõ min^9 opilat q̃ groſſuꝫ uiſ coſuꝫ. ſcd̃a cã uel rõ ẽ qa poſſibile ẽ q̃ per ſolã flobotomiã fiat curatio talis effi. & hõ nõ cadit in putridã unde nõ expedit ĩcipe a diureticis dixit aũt ꝓprie cũ ad ultimuꝫ ⁊c̃. qa talis ffl^a fit in effi. ex opilatione de ſola ſanguĩs multitudine que nihil aliud ẽ q̃ quedã ſynocha uera ſed hec ſola ffl^a põt curari ut nullo alio remedio ſit opus ut. G. 9no terapẽtice & ĩ hac uſq; ꝓpe ſincopĩ poſ ſumus euãre. ET SI NON. Dubitatur qa ī mõ loquẽdi fortaſſis ⁊c̃. ĩnuit q̃ ffl^a

debeat fieri: ſz hoc uideť īcōueniens ſi ſunt hūores groſſi uiſcoſi ut q° de re.ſa. & p̄mo can̄.fen.2ª. ¶ Amplius innuit q̄ quādoq̄ pōt fieri fl̄o ª ſupflua q̄ uideť īcōueniēs. Dicendū q̄ ſi uiſcoſi & groſſi hūores ſint a ſanguine ſepati nō indiges fl̄o ª ſed poteſt ī digere farmatia ad minorandū cū nō ē om nimodo cruditas ut az in canoībus genera lib⁹ primo can̄.fen.q.ª 3° ca° & infra in ca° flatica fe. diceť in cura: ſi aūt ſunt mixti cū ſanguine cōpetit fl̄o ª minoratiua & for taſſe quādo indiges forti euōe & forti fl̄o ª .ſ.iā digeſtis materieb⁹ ꝑ ex aliis cāis q̄ p̄ñt ſuperaccidere uerbi gr̄a timor apoſtemati onis nobilis mēbri. In hac g° fe. p̄ncipalib⁹ indiges aptione & quaſi euacuas ut poſſis aptionē facere ſine nocumēto modificat ät apitiā & abſtergētia q̄ ſz deberent eē fortia pp̄ groſſitiē hūoꝝ & uiſcoſitatē tñ qa fe. in eſt dat eis gradū a debili ad fortē & pz.

ET CIBVS KIST. tyſanā & nota de zucca ro. ¶ DEINDE. oz poni cūram in ꝓceſſu max ª p̄ balneū & fricationē & p° oſtēdit q̄ oſiderāda ſunt ut balneū approximem⁹. 2° qd exitu fiēdū ibi 2ª. CVM ERGO. In prima parte tāgit. 7. oditiones ī uſu balnei. p̄ma q̄ iā euāueris zc̄. & īnuit q̄ qa fe. eſt ex opilatione neceſſaria ē aptio plus. ſ. prin cipaliter ut p̄ncipaliter intentū. 2ª oditio ē q̄ fe. ſm totū declinet ꝑ ſaltē pox⁹ a pox° lz adhuc poſſz bre pox°ˢ tñ oēs erūt ī decli natiōe. ſi. n. nō eēt ī declinatiōe ul'i iudicata p̄ pox^m unū ꝑ ī plurib⁹ balneū poſſz agita re materiā. 3ª oditio q̄ urina ſit digā & hic repiunť uarie lre & oēs in unū tēdūt. una diť ſi īuenis eā nō p̄uatā zc̄. alia diť ſi īue nis eā p̄uatā ſu. aut nō p̄uatā. tertiꝰ āt ga. ī nono teᶜᵉ q buic correſpōdet eſt iſte nz in urinis ſignificatio īdigeſtiōis. 4ª oditio ꝑ oſidera° ē in pulſu bis oſideratis ꝓcede hoc regimine. ſ. ītromitte eū ī balneuz & īnuit oditionē q̄ntaz. ſ. q̄ ſit ī die 3ª & nō eſt alia oditio a p̄dictis niſi q̄ ē tp̄us quo extīabile ē q̄ ſit in declin^ne & q̄ feceris q̄ oportuit de euōe. 6ª q̄ fiat. ç. horis & pauciorib⁹ ſi nō ē aliud ſpatiū ante pox^m futuꝝ ſi creditur ſtatī pox' reuerſio & iō exponiť ſi fuerit. i. eē debeat fe. uſq̄ ad. ç. horas. ſ. ſi tantum eſt ſpaciuz & tātuz p̄cipies ūctiōez & fricatiōez & ſunt ſm̄ōes oēs gal'. 8°teᶜᵉ 7ª odi° ē q̄ ſi faciat accidētia mala ex qb⁹ timeť putredi nē fieri nō moreť qa iſte opilatiōes ſūt apte trāſire ī putridaz nō apte remoueri balneo CVM ERGO. ul't q̄ differat cibū quouſq̄ tranſit hora ſuſpecta pox'/ſz ſi expedit ciba ri ī h° dubio & nō tollat qa non tollat eſſe abſq̄ cibo. Et ſi fuerit zē. i. tu bene curaſt i & cura ſicut pri⁹ cū balneo & cibo. Et ſi fu erit & urina fuerit ñ ſic oz qa fuerit cruda tūc trāſit in putridam.

¶ Capitulū uigeſimū ſextuz. De fe. effi. ex nauſiatiua ſatietate & repletione.

QVANDOQ VE ACCIDVNT Hic determinat de fe. effi. ex īdi geſtione ſiue ex nauſiatiua ſacieta te & p̄mo ponit modū ſui ꝓuēt⁹ & canōes. 2° ponit ſigna. 3° curā partes patēt p̄ma in 3ᵉˢ. primo ponit modū euētus p̄° ī generali ſecᵈo ī ſpāli. 3° ponit can̄. ibi 2ª. ET PRO PRIE. ibi tertia. ET IN ILLIS. Cōſideran dum q̄ indigō ſiue nauſeatiua ſacietas pōt eē cibo q̄ ī ſtomacho corruptio & eo q̄ dimi nuta digō hic acci² ꝓ corruptiōe ciborum ſiue ad acetoſuz ſiue ad fumoſuz. Sed dubi tať quare nō poniť effi. fieri ex corruptiōe digeſtiōis epīs. Dicēdū q̄ talis fe. ē hūoralis putrida ſz quia kilus ē corp⁹ lōginquius a nobis q hūores & pōt quodāmō reduci ad cās primitiuas iō ex eius corruptiōe diciť fieri effi. & hoc ꝓprie quādo uapor ē ſoluz ī flāmatus & nō putridus & hic cadit locus ſpeculatiōis de quo dixim⁹ ſupra d' dr̄ntiis fe. gal'. & ſup 2ª fen. primi can̄. ca° primo de cauſis. ¶ ET PROPRIE. Primo oñdit corpora diſpoſita. ſecūdo īdiſpoſita. ibi 2ª. ET DE MATERIA VERO. Prima ī du as. primo oñdit corpora diſpoſita ex diſpōe naturali ſecūdo accidētali ibi ſecunda. ET DE ILLIS. Cōſiderādū q̄ hō coleric⁹ & ſm ſtomachū pōt hre habitudiez toti⁹ frigidā unde poros habebit nō āplos pp̄ ät corrup tionem digōis ſtomachi euaporabit euapo ratiōes fumoſas nō acetoſas & poroꝝ ſtrictu ra non poterūt extra duci. ¶ ET DE IL LIS. Cā bui⁹ ē quia iſta facta ſtatim poſtq̄ accidit corruptio cibi in ſtomacho mouent materias & p̄hibent ab euōe p uētrem uel uomitu. ¶ Et calefaciūt magis. ET PRO PRIE. ſ. ſunt uehemēti⁹ diſpoſiti uel. ET PROPRIE. ¶ ſupp^e multiplicant uapores

fumoſos. Quando zc̈.qa dolor ē cā corrup tionis cibi in ſtomaco & ē cā iflonis. DE MATERIA. Cōſiderādū q; ī corruptione cibi ad acetoſuz ꝺſideram⁹ materiā cibalez & ꝺſideram⁹ uaporē acetoſū & iō duo dix⁺ de materia. ET IN HABENTIBVS. Du bitaᷣ qa ſi generaᷣ uideᷣ q; ſit fortis quia putrida quia q putredinez uapor acetoſus facit febrē qa pp putredinē iflabiᷣ. ¶ Di cendū q; corruptio cibi ī ſtomaco ad aceto ſum unde fit corruptio acetoſa ut pluri^m fit a frigore & iō nec illud corruptuz.ſ.ma teria nec uapor facit fe. ſed poti⁹ calorez ob tūderēt nec etiā alios uapores ſi eſſent aptī moueri ꝓmitterēt moueri & iō dixit forſaz & ī hñtibus. Quādoq; tamen talis corrup⁹ fit a calore debili bulli^te ut ʒ° cañ.fen.iʒ. & ſumiᷣ ʒ° colliget & tūc poterit fieri effi. q̄ erit debilis ſicut calor erit debilis & cum ſpeculat⁹ ē aui.q; talis fe. poterit ueri⁹ dici putrida quia ex kilo putrido dixit īmo nō generaᷣ.ſ.effi.pura uel ē mō⁹ loquēdi.i.taz raro generaᷣ q; pōt dici nō generare. ET EXTIMAMVS. Dubitaᷣ quia uideᷣ ſm hoc q; effect⁹ ſit cā. Quidā dicūt textum corruptū. Alii hñt lr̄az extra que di⁺ q; ſi effi.fiat a materia eructuatiōnis acetoſe eſt pp cām aliq̄ accidētalē illi corruptioni ad a cetoſitatē uerbi gratia pp nouū calorē ſup additū materie. Aliter dici pōt q; uapor ille acetoſus ē cā additiōis nauſeatiue ſacietatis infrigidādo quaſi īnuit q; effect⁹ illius ua poris nō ē facere febrē ſʒ ſuo dimiᷣ° calore addit ad debilitatē ſtomachi īfrigidādo h° ē q; dicit. Extimamus q; generatū ab eruc tuatione acetoſa.i.uaporib⁹ illis acetoſis nō ē zc̈. ¶ ET ISTI. hic ponit cañ. & ſūt quat tuor. Et iſti.ſ.habentes effi.ex nau^a ſati^te. 2⁹ etiā cañ.ē notus. ¶ ET SI NATVRA. Dicūt quidā q; ex hac flo^a debilitaᷣ uirt⁹ otenti^a oīum mēbroꝝ & ꝑprie epatis & iō fit talis fluxus hec uerba ſunt inſipida. Sʒ ꝺſiderandū q; habēs nauſeatiuā ſatietatē cū fe.effi.que ē cū corruptiōe ad fumoſuz pōt eē in duplici diſpoſitione una qua in epate ē ſanguis mult⁹ inflāmat⁹ uel iflāmationi apt⁹ & tūc cū aſſellauerit corruptū cibum quia ante non eēt ꝺueniēs flo^a flomam⁹ & tūc alleuiata natura ſi que male materie ſūt circa ptes illas expellit eas & fit fortis flux us & bonus. Alia diſpoſi° eēt multa corru ptio in partibus ſtomachi & inteſtinoruz & colera acuta circa epar unde tinctura urine te decipit & facis flo^am ꝓpter q̄ traᷣ cor ruptuz cibi q; nō potuit mūdari in tribus ſellis & corrumpit materias in epate & mali uapores aſcendunt ad cor.unde fiūt accñ^a que ſcribit & reuertunᷣ materie corrupte ab epate ad inteſtina cū manifeſta acuitate & tūc ē flux⁹ epatis nō dico epaticus lotiu⁹ ſʒ ex corruptione materierum circa epar.& poſſet totus ſermo referri ad flo^am etiam decenter factā cū hō aſſellaurit trib⁹ uicib⁹ & crediᷣ corruptio ciborum eē finita & fit flomia tūc ſequiᷣ fortis fluxus & epīcus. ET SIMILANTVR. forſan q; ponit h° ut oſtendat q; hō decipiᷣ ex his accidentibus credēs eē repletionē indicātez flomiam cuz tamē nō ſit. Accidentia effi^te ex repletiōe.ſ. nauſeatiue ſatietatis & totuz hoc fit ex illis fumis calidis. ¶ TRES DIES. in qa tanto ſpatio credendū ē digeſtionē eſſe rectificatā euacuatas eē illas materias malas ſtoma^as. ET SCIAS. iſtos periodos credo eē de itera tis corruptionibus ciboꝝ quotiēs hō ſumit cibuz.ſ.cenā uel prādiū. Et īnuit q; lʒ forſā uſq; ad.7.corruptiōes cibi poſſet ſtare effi. q; oſtēdit pulſus ſan⁹.ſ. nō indicās putredi nem tamē ulteri⁹ trāſiret ī putridā corru ptione coīcata hūoribus imaginari autē de corruptione cibi ī una cibatiōe ſurgere per iodos difficile ē lʒ ſit poſſibile. ¶ SIGNA EIVS. ꝺtra qa s̄ dixit q; īmo nō generaᷣ ab eructatione acetoſa. dicendū q; innuebat q; raro generaretᷣ. ¶ VRINA PRIVATA DIGESTIONE AQVOSA. ꝺtra quia s̄ dixit rubet urina. Dicēdū q; hec ſigna ſūt illius que fit in eructuantib⁹ acetoſe ſupra enim iā poſuit ſigna effi^te ei⁹ qui eructuat fumoſe cū dixit aſſiſtatur accidētia zc̈. uel ītelligit q; ſit aquoſa.i.ſubtilis in ſubſtātia ſed ſit tincta.

Signa

Ructuo fumoſa ꝙ acetoſa

CVRA.

Cura

HACIENS. primo ponit q̄dā diui ſionem ſm q̄ diuerſificatur cura bui⁹ ſe.ut G.8.te^cc ſcd^o exequiᷣ tertio ponit quoſdā cañ. curā ītēdendo ad accidētia ibi 2^a. Q VOD SI NON. ibi ʒ^a. Q VOD SI PERSEVERAT. Proſeq̄ns aūt curā.p° ponit curā p quādo natura nō

ē ſoluta ſecūdo qñ natura ē ſoluta ibi 2ª.
QVOD SI NATVRA. ꝑma ī duas ꝓ ponit curā ꝑ medicinā. 2° ꝑ cibos. ibi ſcd'a ET TOLLETVR. prima ī duas. primo in generali uel ꝟ ſpāli. ibi 2ª. ET CONSIDERA. dicit autē fecis. i. groſſe partis q̄ nihil ſaluat de cibi natura bōa q̄ poſſit rectificari. DEINDE SOLVE. Cōtra īmo prius oꝫ ſoluere. ¶ Dicēdū ꝙ ſi hec materie ſūt ī ſtomacho ꝟſus ſupius tendentes ſi nō eēt aliqd ꝙ ꝓhibet dꝫ fieri uomit⁹ & ſi interī aliqd deſcēdit qa credēdū ē ꝙ ſic: dꝫ poſtea prouocari uēter. ET CONSIDERA. hic ſpāliter īnuit qñ debem⁹ criſterizare: uel uomitū prouocare aut aliquod lenitiuū ꝑ ſuper⁹ dare. & ē hꝰ p̄m ꝙ materia ē ī ſtomacho uel ī inteſtinis gracilibus aut groſſis & p̄m diuerſitatem corpoꝝ ad has euōnes. Cōſiderādū ꝙ qñq; una euōne totū deponit. qñq; in debilibus paulatiꝫ minuit aliqñ ſi aliqua pars cibi eſt apta rectificari ꝓcurabit cū auxiliantibus digōi. Quid āt recti⁹ ſit ī hoc cognoſcit ꝑ eructuationē qa ſignificat ꝙ cib⁹ ſtat ī ſtomacho. & ſignificat q̄ta ſit ei⁹ corruptio: accidit gꝰ ꝙ cib⁹ cognoſcit eē in ſtomacho. & non pōt fieri uomitus ex natura hui⁹ boīs nᵉ criſteria ptingūt ꝛc. dat g² aliqd diatrion. qa facit deſcēdere & minuit de materia mala etiā rectificādo partes ñ multū malas & ſi times fe. adminiſtra debili⁹. uerbi gr̄a aquā calidā cū melle uꝫ ꝛucaro & iuuet cuꝫ extrinſecis adiuuātibus ad digōeꝫ & lenificationē ut decoctio ſpice aſari camomille & ſe. altee. & iō roſata nouella q̄ dat a qbuſdā nō ꝟenit huic cū querit deſcēſus cibi a ſtomacho. Cū ergo deſcēderit. ſ. a ſtomacho uꝫ ītеſtinis ſupiorib⁹. Suppoſitorio ſiue criſterio ut gaꝫ. Tu āt ꝟſidera uarietates criſteriorū q̄ gaꝫ. p̄cipit ī octauo terapētice. ¶ Dubitat an diaperion ꝓferat ī hac fe. effi. uiᶻ ꝙ nō qa iſta ē ex corruptione cibi ad fumoſuꝫ q̄ fit a calido: ſed ītelligi debem⁹ īfrigidari ſtomachū ut 3° cañ. fen. iꝫ. ca° de cura digōnis. Amp̄. q. de re. ſa. gaꝫ. dat ī crudis būorib⁹. ī ꝓtrariū gaꝫ. 8. teᶜᵉ qui ꝓcedit diatrion ī fe. effi. ex īdigōne: ſꝫ talis ē ut pluᵐ ex indigōne fumoſa. In ꝓtrariū ē aui. Leuiter poſſet rñderi dicēdo ꝙ dat qñ corrup° ē ad acetoſuꝫ. lꝫ raro eueniat: uel aliter ꝙ in corruptiōe ad fumoſuꝫ ꝑ ītēdis ad q̄litateꝫ alterādo malā cōplexionē. & tūc nō cōpetit & talē alterationē nō facim⁹ in principio cū cibus ſtat. ſed iaꝫ eo euacuato: ut infine capituli apparet: uel ītēdit ad cibū corruptū & hoc fit dupliciter: uel ad deponēdū. & hꝰ poteſt facere diapiperion ſimplex uirtute thymi. uꝫ ad rectificandū & tūc poſſibile ē imaginari partes aliquas cibi corrupti que ſunt magis groſſe que ſunt diminute digeſtiōis & q̄uis ſubtiles fuerīt corrupte ad fumuꝫ: ille tamē groſſe potuerunt tendere uerſus diminutā digōem quas iuuabat. ut cōpleatur digō dyapiperion ſimplex & forſan eo debiliori īdigemus. Alexander autē ꝑ hoc precepto reꝑhēdit gaꝫ. ut apparꝫ caꝰ de corruptiōe cibi pōt tamē gaꝫ. mō p̄dicto ſaluari. ET TOLERETVR FAMES AD FAMEM ET SOMNVM. ut materia ꝟſumatur & rectificet ſiqd eius pōt rectificari & ꝟſidera de quantitate ſomni & hora. ET QVOD. i. ꝙ iſte excuſāt te ad ſollicitudinez quā oꝫ hr̄e ad alleuiandū repōnem cuꝫ criſteriis & aliis euōnib⁹ ſomn⁹ eniꝫ ſup abſtinentias ꝟſumet materias illas multū.
QVOD SI NATVRA. ETIAM NON FVERIT SVPERFLVVM. ſ. illud ꝙ eſt de fluxu unde hō ſit debilitatus & hoc eſt ꝙ dicit deſtruens fortitudinem. ET CONFORTA. pōt ꝟtinuari cū precedēti ſermōe ut tria precipiat. ſ. balneū: cibū & īunctiōeꝫ ordo erit ꝙ primo balneū. 2° inunctionem 3° cibum & pōt ꝟtinuari ad illud ꝙ ſtatim dixit. ſ. ꝙ ſi nō facis balneū ꝓp debilitatem & ſupfluuꝫ fluxū debes tamē ſtomachū cō fortare. de qbus ē lana īfuſa ꝛc. & hoc p̄ceptum fuit ſupra caꝰ de effi. ab euōne. ¶ ET SI PERSERVAT. Hic ponit cañ. cōpleti uos cure. & intendit ad duo accidentia. ſ. ad fluxū ſupfluū & caſuꝫ apetitus. & habꝫ tot partes quot pōt cañ. prim⁹ cañ. ē ad ꝟſtringendū fluxū ſupfluū cū euātur ꝙ non eſt corruptū ꝛc. Tepidū. i. calidū uel ſi ē in flo ſit tepidū p̄m hūc modū. ſ. infundēdo lanaꝫ & exprimendo. ¶ CEROTA. Vide a gaꝫ. 8. tera. ī hoc caꝰ quia iſta ſunt dicta ei⁹ ibi aliquādo enī nō ſuffert ifirmus ungi ſup lana infuſa oleo. & iō cerotuꝫ facimus ꝙ ſe ipſo applicari pōt. FORTIORIBVS. ſ. ad ſtipticandū in colerica. 3° cañ. fen. iꝏ. & dat

cq

eis ad tempandũ calorem aquas fructuũ ut uinum granatorũ: & citoniorũ si fluxus superfluit. & da pisces aradrach. id ẽ petrinos coctos in iure. ambo ꝑm gal. ibidez. ¶ ET SI ABSCINDIT zc̃. ADMOVE. s. ꝙ abscindit. Sciuisti 3° cañ. fen. iz. Et cum euõne .i. fita euõne. Electuam forte. i. stãte euõne .i. potens ut dyacalamentum. de quo 4° de re. sa. uel cũ euõne. i. stante euõne. Iuuatim ꝙ uis facere penetrare in membra: & quia dyacalementuz calidum est: timet aui. feb. Et accidenm. s. inflãm esto ꝙ nõ esset feb. ET ITER zc̃. decliet. s. poxism9 & sit facta euõ corruptoꝝ ciborũ a stomacho & intestino. & illud ꝙ prius. s. quaz fiat flo^a ul' p̃us feb. declinet indiget enim aliquo potabili. propter sitim fortem. cibus. s. stante feb. in principio uel augmento uel statu ul'i si hz hec tẽpora & infrigidetur zc̃. in quibus nõ ponitur reubarbaruz. quia sunt magis frĩ. & cõsidera ꝙ iam uoluit auicen. euõnem aliquã corrupti esse factam quãdo tu in frãs si possibile est.

¶ Cam. 27. De fe. effi. ex apostete.

FEBRES. Hic determinat de febribus effimeris ex apostemate. pri° dat modum prouentus. secundo signa. tertio curam partes patent. Sunt aũt effimere diuerse secunduz diuersitatẽ apostematuz diuersificatur autez apostema loco & causa. Primo igitur determinat de effi. ꝑm diuersitatẽ locoruz apostematuz in quo sermone cadit sermo de aliis febribus. scd'o ꝑm diuersitatem causarũ. ibi secũda. PLVRIMVM. Prima in duas. primo ponit que febres sequũtur intrinseca apostemata. 2° que extrinseca. ibi secunda. APOSTEMA VERO. ¶ Dubitat̃ quia non uidet̃ ꝙ fe. sequẽtes apostemata intrinseca sint putride quia uel continue & hoc non quia ꝯtinuarũ materia ẽ intra uenas. ut secũdo de crisi. & secundo de differẽtiis febriũ. & primo: non interpollate ut gal'. in cõmẽto affo. Febres quecũqꝫ. ¶ Dicendũ ꝙ fe. interiorũ apostematũ: ut plurimũ sunt continue. qa ꝯtinue materia fumat ad cor ꝓpter causas tres. scz ꝓpter multitudinẽ materie: & ꝓpter ꝓpinquitatẽ: & ꝓpter latitudinez uenaꝝ. & pñt esse quandoqꝫ interpollate immo etiam inordinati: ut apparebit tractatu quarto. nec est inconueniens ꝙ materia fe. continue sit extra uenas. s. ĩ apostematibus. ¶ Dubitat̃ quomodo fiunt etice cum non habeant cãz corporalem. ¶ Dicendũ ꝙ apostemata intrinseca propter fortem feb. putridam & lesionẽ membroꝝ nutrimenti possunt facere eticam & causa illius erit corporalis in fieri non in facto esse. An autẽ possibile sit effi. sequi apostemata hec intrinseca obmittam9 credimus enim non esse impossibile. ¶ APOSTEMATA. VERO zc̃. i. apostemata parua calida. Exiture apostemata calida ad cupum tendentia. ¶ Vel bubones proprie apostemata calida ĩ locis emũctoriis: sed large ꝓ quacũqꝫ exitura exteriori & ita sumit̃ hic & ideo dixit uel q̃. s. fe. effimere ueniũt in ea. s. exitura. quia tunc fit infl'o ꝯtinuet̃ sic lr̃a. ¶ Apostemata apparentia quãdoqꝫ secũtur febrem ¶ Et considera ꝙ nõ dixt sequũtur fe. effi. quia possunt seq putride & ideo distinxit. Erit de genere feb. apostematum. i. effimerarum que sequunt̃ apostemata & ita habet una translatio iudaica. Ex hoc ergo apparet. ꝙ si ad putredinem sequeretur feb. ut ad apostemata non tamẽ est putrida nisi putredo ad cor pertingat: ut primo de differentiis fe. ꝯ° capi° ¶ ET PLVRIMVM. Ponit diuersitatem febriuz ꝑm diuersitatem apostematum diuersificatoruz ex modis causaruz. & primo ex mõis causarum diuersificataꝝ ꝑm genus. 2° ꝑm speciem ibi 2a ¶ ET PLVRIMVM QVIDEM HARVM. prima in tres. p̃° oñdit que fe. sequũtur apostemata sequentia cãs primitiuas. 2° sequentia causas corporales. ibi secunda. ET PLVRIMVM. ibi tertia. ET FEBRES. ¶ Dubitatur quõ ulcera & scabies sunt cause primitiue: cum sint cẽ corporales. ¶ Dicendũ ꝙ intendit ꝑ ulcera causas primitiuas ulceratorẽ facientes: ut ĩcisio cum ense. ꝑ scabiem etiam intelligunt excoriationẽ. dolor autem in una parte. ut in pede trahit qñqꝫ apostema inguĩs cui cõperat̃ cã primitiua. ¶ Vel dicendum ꝙ cẽ dicte non dicũt̃ ꝓprie p̃mitiue sz respectu opilationũ uel repletionũ q̃ lz mediate: tamẽ directius faciũt apostema. cũ igit̃ apostemata ista fiũt a cãis p̃mitiuis dictis: significat̃ dispositio bona ĩ hũoribus: unde non sunt parati putredini quare ꝓl9 fiet infl'o pura.

& effi. cū autez fiūt a cauſis antecedentibus tunc patiora ſunt ad putredinez quare plꝰ fiunt ab eis putride. ET FEBRES. hic eſt affor. q. parti. In bubonibus zc̈. Dubitaṫ quia uidetur contradictio: prius dixt qꝫ febres que ſequūtur apoſtemata extrinſeca precedentibus opilationibus & repletionibus ſunt putride hic dicit abſolute qꝫ ſequentes apoſtemata extrinſeca ut plurimū ſunt effi. Dicenduz dupliciter. primo qꝫ forſan textus precedens uult aliter exponi. ſcilicet plurima apoſtemata exteriora reſpectu interiorū fiunt a cauſis primitiuis ergo plurimū apoſtemata exteriora ſequūtur ex effi. ſed pluriū apoſtemata īteriora reſpectu exterioruz fiunt a cauſis corporalibus: ergo plurimuz illarum eſt feb. putrida. ſecundo dicendum qꝫ abſolute conſiderando apoſtemata extrinſeca. plꝰ ad ea ſequūṫ effi. quam putride: & ſi ſunt putride ſunt male. ut. y. dixit: ſz cōpando q̄daz apoſtemata extrinſeca ad q̄daz alia extrīſeca ē qꝫ ſupra dixit. ET PLVRIMVM. qa ſunt būores calidi. SIGNA. Succedit humectatio, i. ſudor multis uaporibꝰ ꝑ aliqbꝰ ſubtilibꝰ būiditatibꝰ diſſolutis ad cutiz aquoſa alba nō īteligaṫ oīo. ſz nō mꝓtū tīcta q̄tū calor corpis oñdit.

QVRA. timet ex uino cōmotionez non cibetur niſi poſt declinatiōez .ſ. particularez. Sup. i. ſupra ꝟſus partē q̄ reſpicit cor. & nō īteligit qꝫ non ponaṫ ſup apoſtemata particularia qa hº ē cōtrariū ei qꝫ dictū ē ſ̄ li° pri° fen. q.ª & infra fen. 3ª huiꝰ. & maxīe fit cū materia iā fluxerit ad partem ut recte Tha. hic gloſauit & tām aſſignat auicen.

Capitulū uigeſimū octauum. De fe. effi. ex terreſtreitate.

FEBRIS HEC. caᵐ ē ſatis notū & plures eoꝝ. ſ. qui febriūt dimiſſa cōſuetudine baneli'. Sunt illi zc̈. propter completionem colericam zc̈. ꝑpter diſpōes eorū ī uigiliis ꝑp cās calefaciētes de exercitiis ī artibꝰ ꝑ in aliis aluſen. i. cinis al kalen: ꝑ cera uel aq̄ q̄ ſaraceni lauāt pānos.

Caᵐ. 29. DE fe. effi. ex calore.

QVANDOQ VE ACCIDIT. q determīat de effi. cōpatis ad cās ſiue res q̄ ueniūt de foris. & ſunt .ç. ꝑ° determīat de ea q̄ fit ex calore. & pri° ponendo cauſas enumerat eas. 2° oſtendit diuerſitatem in poxiſmis illaꝝ. ibi ſecūda. ET EST PRIMA. dicit & ſmiliū ut calor ignis exercentibꝰ artes circa eū. & plurimū zc̈. qa plꝰ coīter nobis occurrat. ET EST. primo oſtēdit q̄ cā de p̄dictis magis alteraz cerebꝝ. ſecūdo q̄ cor. ibi ſecūda. ET ILLA dicit eſt prima & cetera. i. effi. a calore ſolis primo īcipit zc̈. aer eiꝰ. i. ſpūs qui ē de natura aeris. quo poſtea calefit uitalis. qa ſpiritꝰ aīalis ē continuus uitali ut 3° cañ. fen. prīa caº de melancolia. uel aer. i. q uadit ad cerebrum ad tēperandū ſuū calores. ut 3° cañ. fen. qnta p̄° caº & talis aer pōt cordi coīcari uꝑ aer. ſ. caput circūdās & ne tu crederes qꝫ ſemꝑ feb. a calore ſolis principiet cuz capite diᵗ & qñqꝫ zc̈. ꝑp caliditatē banelitꝰ. i. areis q uadit cū banelitu. & ꝑp illud. i. apparent ſigna repletionis. & grauitas capitis: ſi nō ē mūdū & frequēṫ ē ñ mūdū: mouēṫ. n. & dilatāṫ būidiᵗᵉˢ iᵉ capitis a calore ut yſaac in hº caº. & ꝟſidera qꝫ iā dixt aui. qꝫ p° ē fe. q̄ ī corꝰ fiat expāſio ita qꝫ expāſio ñ ē de eēnª fe. ET illa zc̈. Dubiᶻ qa calor cāicularis ē a ſole & ſtellis gº magis ī caput īpmz. Amp̄. Aꝓio tractatu 6° ī hº caº idē uꝑt. Dicēdū qꝫ calor cāicularis q̄dā ē a ſole & ſtellis actu radiātibꝰ. & iſte plꝰ ī capite īꝑmit. & de hº intelligit dictū Aꝓiōis. Aliꝰ q fit a uaporibꝰ exuſtis malis mixtis aeri q uocāṫ uenenoſi 3° cañ. fen. 3ª caº de ꝟuatiōe ſanitatis oculi & talis caº attīgt magis cor. & attīgit etiā boīes ī ūbra ſtātes. Et. alꝑ poſſz tolli cōtra dictio ſi ꝟſideras. SIGNA. In ꝑte ſolari uꝑ ī ꝑte ſola. i. ſolo capite ꝑ ī ꝑte ſolari. i. in ꝑte q̄ occurſū habuit radiis ſolaribꝰ. In ꝑte cordi ali. i. mꝓtū moᶻ pectꝰ & ꝑpe forſitan ſentiṫ ī ꝑte cordis. caꝑ ī iteriore ꝟtra qa calor cordis ē maior dixt bartoloꝰ qꝫ ex maior & ſignū ē qꝫ aui. īducit. & dit qꝫ ꝑ ſe fe. ē maioris caloris ī corde ſz ꝑ accñs nō. Aliṫ qꝫ hic ꝓmo uerificaṫ reſu alia fe. ñ ſimpl'r & hº declarat puitas ſitis. ꝟſiderādo calorē ex. Nā fe. q̄ haberet calorem extra ſimilem calori qui ē in hac feb. & ꝓportionabiliter correſponderet intꝰ calor induceret magnā ſitiz. & tñ ī illa nō ꝟtingit qa nō multū ſitiūt: & ē ī hº ꝟtrarium ei. que fit ex dēpſitate cutis a frigore quia extra eſt minus calor quaz intus & magis ſitit quam appareat extra calor.

¶ CVRA. non tangat zc̄. timet calefactio nem necessitas ad balneandū: qa duo facit excludit uapores & infrigidat: sed oleū non excludit eos. & patet.

¶ Capitulū trigesimū. ¶ De fe. effi. que accidit ex frigore & balneatione.

QVANDOQ VE ACCIDIT. Hec ē effi. ex cōdēpsatione poroꝝ facta a frigiditate uel zc̄. nō ꝑducit ad illam. s. febrē putridā uel illa: qa nec putridā nec effi. quia uapor suauis non inflāmat. sed potius retentus ē cā cuiusdam plectorie. & si multū multiplr faciet modū sinoche. lz etiā posset effi. facere. SIGNA. ꝓpter ꝯclusionem poroꝝ nō statiz apparet uapor posita manu. Rō est quia si multum multiplicaret faceret motus sinoche. licet possit etiā effi. facere. Non est in ꝑuitate. i. nō ē ita paruus lz sit paruus ut dixit ysaac Nō est illic resolutio. i. debilitatio uirtutis sit in illis. Vrina qñq̄ ē tincta qñ caliditas que resoluta fuit. s. prius q̄ mō nō resoluit̄ expellitur zc̄. ut plurimū ergo ē alba: quia caliditas ē obtusa ab exteriori frigore & sic ītelligat̄ ysaac ī h° ca°. Sed tu. d. p̄focatio uel obtusio caloris quō pōt stare cū h° q̄ ē eē fe. ex illis uaporibus. Dicendū q̄ obtusi in gradu & multiplicati inq̄to facient fe. Vel dicēdū q̄ ē obtusio ī nutritiuis non in corde & hic eēt locus speculationis. CVRA Ad caliditatē decliui non q̄ mordicet quia poros stringeret ut. 7° tera. & ita exponat̄ q̄ dicit balneet̄ cū aqua calida ualde. nō tñ mordicatiua. amaracuz. i. maiora quā dicit̄ achauen. postponat̄ inuncto quia timet opilationē. & qa isti sunt īdurati p̄us oportet eos mollificare cū aqua balnei etiā quia aer postea facit resolutionez aque ne infrigidet si remaneret ī poris. deinde īungat̄. s. cum sufficiēter ī aere sudauerit keiri uiola ꝓ̄ace nica. Reliqua patent.

¶ Capitulum trigesimū primū. ¶ De fe. effi. ex soliditate & aquis stipticis.

QVANDOQ VE. Draganti. id ē uitrioli. Multotiēs ad putredinez cū īueniret repletionē: cē eniz primitiue mouēt añcedentes. & multum facit h° qa ē fortis dēpsitas cutis. Vrina zc̄. ꝓpt̄ multā obtusionez caloris ex ꝯstrictione. CVRA. Timet uinū aui. si ē fortis opilatio qa uinū nō apiret illā. & ideo faceret cōmotionez. & qa ista ē fortis dēpsitas que fit ab istis rebus fortiter stipticis. & plus ꝓhibet̄ resolutio a corpore ꝑꝑ eaz. & ideo subtiliat regimez plus & plus aperit poros & tardat oleane opilent.

¶ Capitulū trigesimū secundū.

QVANDOQ VE ACCIDIT. Vinū supfluū ī corporib⁹ repletis & in consuetis minare ꝑiculū ꝓm diuersitatē repletiōis: & iō pōt eē indigen^a flo^e uel farma^e & reddi ad curā ebrietatis li. 3° fen. p̄^a & primo fen. 3^a & quia lenitas uentris ē eis utilis ad subducendū cōmotos hūores & uinuz & uapores: iō laudat aquaz fructuū. s. solubiliū ut cassie prunoꝝ. & tamarindoꝝ. hic ergo alio mō sumitur aqua fructuū q̄ supra ꝓprie qñ ꝑseuerat ne materia uadat ad caput.

¶ Ca^m 33^m. ¶ De fe. effi. ex cibo.

CIBI CALIDI. Hic accipe ueras spēs effi. & curā ꝑficit aui. subducēdo cibaria ista: materias ī flatas & hoc dixit ꝓuocatio. s. uētris q̄ melius fit cū leuibus: ut siracost. & est species māne & ꝑficit. 2° curā cū alterātibus siue īfrigidātibus appropatis ēt q̄busdā ep̄i & patz zc̄.

¶ Prīcipiū sermonis de febrib⁹ putridis. Et cōplementū sermonis ē in febrib⁹ sanguineis: & colericis. ¶ Tractatus 2⁹ sermo uꝑis de fe. putridis. ¶ Ca^m primuz.

PVTREDO. Post sermonez de fe. effi^is determinat de putridis: & erit in hoc complementum sermonis in febribus sanguineis & colericis. quia in sermone de effi^is aliqualis & incompletus sermo fuit de febribus ex uaporibus retentis colericis & sanguineis: hic ergo erit complementum & hoc dicit Ru^ca. Et primo determinat de febrib⁹ putridis ī generali. 2° in spāli ibi. FEBRES COLERICE. p̄^a in 3^s. cā. n. īmediata febris putride ē putredo. & iō p̄° ponit ꝓmonē de putredine. 2° pōit signa ī putridis febrib⁹. 3° curā. ibi 2ª SIGNIFICANT. ibi 3^a. SCIAS p̄° pōit cās putredīs. 2° diuersitate putredinis. 3° quō ex diuersitate putredi^m fit ēt diuersitas putridaꝝ fe. ibi 2^a ¶ PVTREDO QVIDEM. quādoq̄ ē coīs. ibi tertia

PVTREDO COLERE. Sunt ãt quattor modi cãꝝ putredinis. quedã ex parte cibi. quedã ex parte dispositiõis q̃ ẽ opila°. qdaꝫ ex parte aeris. qdã ex parte hũoꝝ q putrefiunt. ibi 2ª. AVT OPILATIO. ibi tertia. AVT PROPTER DISPOSITIONES EXTRANEAS. ibi 4ª. ET PLVRIMum CAVSARVM. In prima parte ponit septẽ cãs pp q̃s cib⁹ paratꝫ ut putrefiat. uñ dicitꝫ cibus malus p̃ma ẽ malicia substanᵉ. uerbi gratia tubera. 2ª cã ẽ aptitudo ad corruptionẽ sicut lac. 3ª aquositas ut persica ceresa: & silia. 4ª ẽ frãs ei⁹ unde fit sanguis malus ut citrulli. 5ª ẽ mala decoctio ei⁹ & p̃para° 6ª ẽ mala hora qua sumitꝫ. 7ª ẽ mal⁹ ordo. ut cũ p̃mittitꝫ ꝙ postponi dꝫ: uel econtra & totũ hoc ẽ scitũ. 3° li. fen. 13. ca° de corruptione digõis. Et p̃° li° fen. 3ª & qa ĩ his locis locutus ẽ de quantitate cibi ꝙ possit eẽ cã corruptiõis: iõ uult ꝙ illud ĩtelligas hic. TARDIS HVMIDIS. dupliciter exponitꝫ p̃° tardis ĩ euẽtu sicut sunt uue citrulli cucumeres: & ul̃r horarii fructus ul̃ tardis. s. ad digẽstionẽ pp supfluã hũiditatẽ. & appꝫ ĩ quo dr̃t cã hec secũda a cã 4ª. & dicenduꝫ ꝙ lꝫ appropĩquet ĩ subiecto tñ 3ª cã refertꝫ ad tarditatẽ digõis: ul̃ maliciaꝫ pp humiditateꝫ multaꝫ. sed 4ª cã ẽ pp frigiditatẽ & siuis facere ex eis unaꝫ cãm poteris. Malitiaꝫ artificii. dit tade⁹ sit si p̃pare² mel uel lac cũ sinapi: sꝫ ĩ ueritate p malitiaꝫ artificii ĩtellige oẽm modũ male p̃paratiõis p arteꝫ. ordo uel odor & põt saluari lr̃a. Cõsiderandũ aũt ꝙ aui. nõ posuit dĩoem putredinis qa uult ꝙ tu ĩtelligas eã ex p̃° li. fen. 2ª ca° de cãis calefaciẽtib⁹. Quidaꝫ aũt disputant hic pueriliter an putredo possit ĩ nobis fieri cũ dictũ sit primo de aĩa. ꝙ aĩa defendit nos de huiusmõi artis uilib⁹ nõ curam⁹.

AVT PROPTER OPILATIONEM. Istud ẽ ꝑm mẽbꝝ diuisionis principalis. ut dicatꝫ putredo aut ꝓpter cibũ: aut propter opl̃onẽ. Cõsiderãdũ ꝙ p opl̃onẽ: ĩtelligt oẽꝫ opl̃oeꝫ siũ uenaꝝ: siũ poroꝝ cutis & aꝫ p h° ꝙ subdit ꝙ opilatio ꝓhibet respirationem .i. ĩtroitũ & exitum aeris: & euentionem. i. eductionẽ materieꝝ & malorũ & supfluoꝝ uapoꝝ. Aliter põt dici respirationẽ quãtuꝫ ad pulsuꝫ & euentionẽ q̃tũ ad hanelitũ: uel econtra. Et ꝓpter cõpletionem. Quidaꝫ sit dy. dñt su. opila° fit p cõpletionẽ corporis malã. Omissis expositionib⁹ duab⁹ q̃s alias fecimus sup h° dabim⁹ unã & ẽ ꝙ aui. duo uult declarare. p̃m que ẽ cã ꝓpter q̃ ꝓhibitio respirationis & euẽtionis pp opilationeꝫ Facit putredinẽ: ĩnuens ꝙ opilatio ꝓhibẽs euentionẽ ẽ cã putredinis ꝓpter malã completionẽ q̃ se² ad talẽ opilationẽ uel ad ꝓhibitã trãspirationẽ. Ex qua mala cõpl̃oe nõ põt fieri in hũorib⁹ bona digestio. & ex hoc sequitur putredo. 2° opila° ẽ cã putredinis ꝓhibendo euentationẽ ꝓpter defectũ nature ex hoc unde nõ agit actionẽ bonaꝫ. & tũc resut modũ quo mala cõplexio q̃ se² ꝓhĩtam euentionẽ ẽ cã putredinis & dicit: ꝙ hoc facit aut generando hũorẽ malũ: aut corrũpendo generatũ: uel illud ꝙ ipsa generat. i. preparat p̃paratione ꝓpinqua ad corruptionẽ ꝓpter diminutã decoctionẽ: l̃ qa pigro motu mouet illũ humoreꝫ ad suum finẽ: q̃re tardatus arripitꝫ a calido exneo & putrefit ex quo uirtus nõ dispensat illum & uidetꝫ differre ista duo que facit illa mala cõplexio: nã aliud ẽ ꝙ ipsa generet hũorẽ malũ & aliud ẽ ꝙ generatũ disponat ꝓpinque ad corruptionẽ uel ꝙ illud ꝙ generat disponit generãdo: dico dispõe ꝓpinqua. qa si generat malũ humorem ex hoc ꝙ malus debet dici dispositus nõ tñ dispositiõe propinqua oꝫ ꝙ sit dispositus. Et forsan text⁹ tollerat aliã expositionẽ ut dicatꝫ ꝙ generat .i. cũ mala cõpl̃o sit cã putredinis generãdo malũ hũorem dicem⁹ ꝙ generat maluꝫ humorẽ propter diminutionẽ. i. propter diminutã decoctionem & hoc ẽ ꝙ dicit propter diminutionẽ zc̃. & ĩtelligit etiaꝫ uel ꝓpter alios modos male digõis: dicem⁹ etiã ꝙ cuꝫ mala cõplexio sit cã putredinis corrũpendo generatũ & disponendo humorẽ generatuꝫ ad corruptionẽ ꝙ hoc facit mouẽdo pigro motu: qa debilitatꝫ uirt⁹ mala cõpletione. 2ᵐ ꝙ aui. uult declarare ẽ qd̃ lꝫ opila° sit cã putredinis pp malã cõpl̃oeꝫ tamẽ iste cẽ iuuãt sese & sese multiplicãt reciproce. nam opl̃o ẽ cã male cõpl̃ois & male ɔpl̃oes sũt cã malaꝝ mẽꝝ: & mẽ male sũt cẽ opl̃ois iteꝝ & malarũ cõpl̃onũ & putredinũ. Du² aũt ĩ quo dr̃t cã putredĩs q̃ ẽ mala cõpl̃o seq̃ns opl̃oeꝫ & defect⁹ ꝟtutis seq̃ns opl̃oeꝫ cuꝫ uideatꝫ ille defectus sequi malam cõpl̃oem.

Dicendū: ꝙ aliud ē hūorē dimittti.' & nō di
geri.' & aliud ē ip̄az alterari.' ꝑꝑ malitiā q̄li
tatis agētis ī illū.' & tu poteris hic alia cōsi
derare. ¶ Dubitat̄ 2° q̄ mala cōplexio est
que sequit̄ ꝓhibitā respirationē.' & euētiōez
¶ Dicendū: ꝙ pōt eē calida & frigida: ꝑm
diuersitatē tp̄m: īmo ꝑm unū tēp⁹ ī diuer
sis partibus: ut alias declarauim⁹ ī scientia
p̄ncipioꝝ. ¶ AVT PROPTER DISPO
SITIONES. Cōtinuet̄ hoc aut cū sermōe
sic putredo accidit aut ꝑꝑ cibū maluz aut
ꝑꝑ opilationē aut ꝑꝑ dispositiones extrinse
cas uel extraneas. Est g° hoc 3^m membruz
dīonis generalis.' ē spaltū ā quedā barba de
qua ī hispania fiunt funes: sicut de canipa
apud nos.' qñq̄ aggregat̄ de eis numer⁹.i.
qñq̄ adimāt̄ multe cē. ad faciēdū putredi
nē.' siue sint multe cē ad faciēdū putrediez
ꝑm gen⁹ siue ꝑm hāc spēz cāꝝ que sunt ex
trinsece. ¶ ET PLVRIMVM. Hic ponit
cās putredinis añcedētes hūorales. & cōplet
sermonē ī cāis primitiuis. & quasi conatur
ostēdere quō de facto ɔtingit.' ꝙ aggregat̄
numer⁹ cāꝝ quib⁹ fit putredo. in fe. & dic
& plurimū.i. plurima aggrega° cāꝝ putre
dinis: ē qñ ɔgregat̄ multitudo humorum.
Grossities zc. ex q̄bus fit opilatio. & subse
quit̄ malus motus sup̄ repletiōnē: uel seq̄t̄
balnea° aut seq̄t̄ sol calid⁹.' aut simile zc̄. &
dimissio cautele succurrēdi ī epitimatib⁹
cū epiti.s. frīs succurren' di° defectui si ac
ciderit ꝑꝑ calefactionē uel auic. īnuit ꝙ di
missio cautele.' q̄ hō epitimatibus calidis &
huiusmōi stomatichis.' ɔsueuit suuz stoma
chū calefacere. etiā ē cā putredinis.' īceptio
opilationis ē nota ex signis opilationis fen.
scd̄a primi cañ. Succedētes mot⁹.' alias mo
tibus. & uerificat̄ hec lr̄a.' quia repletiones
& opilatiōes p⁹ mot⁹ sunt peiores.' & h° qñ
sunt isti motus sup̄ repletionē. & ꝓ.i. nause
atiuā satietatē.' & īnuit in hoc auic. hūc or
dinē hō aliq̄s sit p̄mo habens nauseatiuā sa
cietatez.' postea moueat̄ sup̄flue postea succe
dat repletio in uenis. & balneationes sil'iter
.s. sup̄ repletionē.' aut sol zc̄. ¶ Dubitatur
an putredo possit fieri absq̄ ꝓhibita trās
piratione. & uidet̄ ꝙ nō ꝑ gal'.xi.tera^ce.
Oppositu3 arguit̄ q̄a multe sunt alie cause
s̄ posite. Dñt anto⁹ & dy. ꝙ putredo si ē a
cā īmediata pendet tantū ab una cā.s. a cali
ditate extranea.' sz cē mediate possunt esse
multe.' aut ergo putredo fit a cāis extrīse
cis. & sic pōt fieri absq̄ ꝓhibita trāspiratio
ne.' ut ab aere putrido: aut fit a cāis ītrinse
cis & sic nō fit absq̄ ꝓhīta transpiratione.
nos autē dicam⁹ ꝙ si fiat putrefactio a cā
intrinseca.s. ex dispositione corporali pōt fi
eri absq̄ ꝓhibita trāspiratione q̄ sit sua cā
lz ut plurimū fiat a cā q̄ ē ꝓhibita transpi
ratio. nā mala cōpletio qua hūores alterant̄
ebuliendo. pōt esse cā putredinis sicut hoc
mō putrefit cibus ī stomacho. & erit hec cā
ꝑ se extraneitatis caloris omni circūscripta
causatione quā faceret ꝓhibita trāspiratio
ut plurimū tamē cōcurrit opilatio & ꝓhi
bitio trāspirationis: ut cā agens large sumē
do agens etiā ꝓimpediēte aliq̄ actionez. naz
hūores qui corporaliter disponūt̄ ut putre
fiant. ut plurimū sunt peccantes q̄a multi
uel quia grossi uel uiscosi ex quib⁹ sequit̄
statim opilatio ī locis ī quib⁹ sunt. & ꝓhi
bitio euentationis: & q̄uis quādoq̄ sit possi
bile fieri putredinē cui⁹ cā non est ꝓhibita
trāspiratio tñ semꝑ ɔcurrit cū ea. ut coīcās
uel ut coagens. naz statiz cū humor incipit
calefieri incōuenienter stāt in parti^a & sua
euentatio incōgrue fit. quia tractue aer nō
tēperat eū sicut oz cū sit in calore distēpera
tus. ipse etiā incipiens malignari partes q̄s
attingit incōueniēter tenet & sic pōt dici ꝙ
opilat. ¶ PVTREDO. Hec est diuersitas
putredinis ex parte loci. Et ɔsidera ꝙ non
dicit̄ putredo coīs. quia totū & q̄libz partē
occupat. sed dicit̄ coīs. quia ī uenis coībus
sz dicit̄ in mēbro qñ est in uno particulari
loco: ut uerbi gratia materia apostematis.
Accidit aūt ꝙ in una determinata parte cō
gregat̄ materia ꝑꝑ debilitatē partis.s. in ex
pellēdo aut ꝑꝑ caliditatē attractiuā siue sit
caliditas multa: siue acuta: ut ꝑꝑ dolorem:
quō aūt dolor trahat dubitabile est & dis
cussimus hoc secūdo de differētiis fe. gal'.
Aliter pōt expōi uehemē^a acuitatis.s. sens⁹
particule. unde a quālibz causa cito patitur
Cōsiderandū aūt ꝙ locus iste patiēs pōt eē
non solum membrū unum cōsimile immo
multa simul in uno loco & pōt esse unum
organicū hñs cōcauitatem manifestā uerbi
gr̄a. pōt materia putrefieri in concauitate
stomaci & pectoris & uentris quia ista sunt

longa potentia has materias recipere ubi. etiaz nō recte a natura poterūt ſubire putredini & exinde communicari fumus ad cor & fieri febris putrida q̄ erit cōtinua uel interpollata ſm ꝯtinuationem effumatiōis & hoc diuerſificabit ſm loca & materias. ET HVMOR. Hec ē alia diuerſitas putredinis ex parte materiez. ¶ Dubitaꝫ quare non dixit de būiditatibus cū ex illa putredine fiat febris ut auer. 3° colliget. ¶ Credūt qdaz ꝙ febris būiditatū ſit ethica tn̄ q̄uis ex ea dez ꝓſumptione a calō facto in mēbris diſtī guant mōi ethice pūt preter hoc putrefieri & euaporaꝫ ad cor. & facere fe. putridas. & aui. ītelligit de eis quia ſunt de ſumma humoz. & ſunt uel ī uenis uel extra uenas. Dubitāt an ſpūs poſſit putrefieri & facere putridā uidet ꝙ ſic quia aer poſſz pūtrefieri ut primo cañ. fen. ſecūda. & infra g° & ſpūs. Amplius putrefactio ē corruptio mixti ſz ſpūs mixtus ē. & dicūt ꝙ ſpūs pōt putrefieri cū ſit mixtū quoddā. ſz nō putrefactione q̄ faciat febrē. & cā ē quia ē incōtinuo motu unde a putrefactione p̄ſeruaꝫ. & iō ſi poneret i loco determinato quieſcens ſicut ponit caro. uel os poſſet putrefieri: ſed licz putrefieret nō faceret feb. quia īde ſurgere nō poſſet uapor putridus qui ē putrida fuligo cū ſit quid groſſuz & ſpūs ē ſubtilis. Et ſi tu dicēs ſaltiz ſurgeret uapor ſubtilis. debent ꝙ illa cito reſolueꝫ añq̄ attingat ad cor. Iſti aūt ſermones poſſent moleſtari redeundo ad principia iā eniz tenēt qdā ſpūs quoſdā eē quietos & cōplātatos in corpore quib⁹ ex hoc poterit accedere putredo. Amplius ſi ſpūs putreſcat ī arteriis ꝓpe cor pigre factus īdelatione: nō tā cito ſuus uapor reſoluetur: quin poſſit facere febrē. Videt autē ꝙ medici p putredinē quā dicūt cām putride feb. nō intelligāt oēz diſſolutionez q̄ mixtioni opponit que eſt coīter putredo oppoſita ſimplici gñationi. Sz ītelligūt illā q̄ ē cū q̄dā ebulitiōe & ex eleōne fumoz: uel uapoz que hz fieri ī corporib⁹ magis aq̄is ſiue groſſis. & hoc mō nō putrefit ſpiritus nec aer ſz eis miſcent corpora putrida. ſz aq̄ ē ꝓformior huic corruptiōi que ſiſtaꝫ putredini uere. ¶ Dubitaꝫ q̄re locut⁹ ē de uaporibus humoz q putrefiūt. & dicūt multi: ꝙ p hoc īnuit: qđ cā ꝓiūcta febris putride nō ē humor ſz uapor ab humore putredo ſurgēs. & in hoc nō ꝓcordo cū eis declarauī enī in qōne de hoc ꝙ cā ꝓiuncta fe. putride ē putredo coīs hūoris & uaporis. & ideo ex natura rei hūor putrid⁹ ī corde exiſtēs ſine uapore pōt facere febrē. & uapor putridus ſine humore. ¶ Aliter g° dicendū. & p̄mo ut alias dixi ꝙ hoc ideo poſuit aui. ut oſtēderet cōformē diſpoſitionē eē in uapore putredo. & in hūore a quo ſurgit. Vnde q̄uis qđ tangit cor nō ſit humor ſm māifeſtaz formā. ē tn̄ hns naturā hūoris a quo uenit & iō deceꝫ febris colerica. ſz colera nō tāgat cor. ſed uapor ei⁹ habēs de natura colere. Et forſitā dixit hoc ut nō intelligas ꝙ putrefactio humoris: q̄ facit feb. ſit dimiſſio humoris a regimīe nature. ſz ſemp ꝓcurrat poſſunt enī hūores aliqui eē dimiſſi: ut flegipſeuz & uitreuz actu īfrigidās. & tn̄ non ſunt putridi putredine q̄ ad febrē req̄ritur Sz ſicut dicimus putrefieri q̄dā extrinſeca: ut caro: aut uinū: aut piſces: & huiuſmodi. in qua putrefactiōe eleuātur mali uapores & terminantur putrefacta ad corruptionez ita putrefiūt uera putrefactiōe humores ī nobis. & ſic cauſaꝫ putrida feb. nctū enī eſt qđ uapor colere ſit ſubtil⁹ ualde. & ſanguis ſubtilis reſpectu flegmatis & mel⁹. & hoc intelligē cōpādo totā ſpeciē hūoris toti: cuiuſdaz enīz flegmatis uapor poſſet eē ſubtilior uapore cuiuſdā ſanguīs. ¶ ET PVTREDO. Hic inueſtigat diuerſitatē febriū putridaz ſm diuerſitatē putredinis. Et primo ſecunduz diuerſitatē materiez. 2° ſm diuerſitatem loci putredinis. ibi 2ª. ET SANGVIS. Cōſideraduz & q̄ currūt curſu ei⁹. i. ꝓtinuaz ꝓportionalē ut qdā exponunt. & hoc dz referri ad coleram. Vel dixit hoc propter ſextanam: & ſeptimanam que currunt curſu quartanaruz in natura materie: & ſic etiaz ſunt q̄daz febres: que currūt curſu flegmaticaruz: ut diurna: nocturna: & ſincopalis: hūoroſa & empiala. Et qa hec due fe. ſ. q̄rtana & quottidiana hn̄t multas alias fe. q̄ currūt curſu earum. coleꝛica aūt non habet eas aut paucas. ideo non dixit: colera facit terciana & que currunt curſu eius. tamen ſi uoluiſſet poterat dicere. quia reperitur ſincopalis & minuta ſubtil⁹. quāuis ipa ī motu ꝓx' nō diuerſificeꝫ a tertiana ſicut diuerſificāt

multe mꝓ[cc] a quartana. & multe fꝓatice a quottidiana ut postea appebit. Sz dubitaꝫ q̄re appropauit ꝺtinuā fe. sanguini: cū etiā alii būores pñt facere ꝺtinuaz. Dicendū ꝙ febris de sanguine ē uerior & uniformior ꝺti[a] nō bñs periodos. sz ꝺti[e]ꝺ aliis būorib⁹ bñt ꝑiodos & exacerbatiões. & iō cum aui. dixit ꝙ colera facit z[anam] ītellexit tertianā iterpollatā & ꝺti[am]: & sic de aliis būoribus mꝓice & fꝓatice. Coīter tamen diciꝫ ꝙ ideo sanguis facit ꝺtinuā qa mult⁹. & qa calid⁹ & humid⁹ paratus putredini ꝺsecutiue. & qa ꝓpinquus cordi. & quia ꝺtineꝫ ī uenis. Dubitāt aūt q̄re colera de z° in z[m]: & mꝓia de q° in q[m]. & fꝓa de die ī diē. Quidam re duxerūt cās motus būoꝝ ī qualitates & q̄n titates humoꝝ. Quidā in naturas elemēta res: ut colerā appropauerūt igni: sanguineꝫ aeri: fꝓa aq̄: mꝓiam terre. Quidā reduxerūt ī corpora celestia appropriātes sanguinē io ui: fꝓa lune: colerā marti: mꝓiaz saturno. Et cuz bene ꝺsideraueris oēs sunt sermones uꝑes remoti nihil plus rectoricantes. nisi ꝙ mꝓia ē tardi mot⁹: flegma uero citi mot⁹. Nos aūt ī questiōe nr̄a de ꝓlongatione febriū diximꝰ ꝙ cā boꝝ periodoꝝ ē ꝓprietas materie relate ad calorez naturalē. q̄ ꝓprietas sequiꝫ naturā boꝝ būoꝝ. cū determiata quāt[e] & loco. ET SANGVINIS LOCVS Hic ponit diuersitatē febriū putridaruz ex loco putredinis. Hec autē diuersitas ē. quia quedā ꝺtinua: q̄dā interpollata. & p̄° facit hoc. 2° qa alie diuersitates speciales repiunt̄ ī febrib⁹ putredinis ponit illas: & assignat illas cās ibi 2ª. ET ISTE Q VIDEM. p̄ª in z[s]. p̄mo p̄mittit loca illa. 2° ponit q̄ se. sequūt̄ ꝺm illaꝝ diuersitatē. 3° ꝓbat. ibi 2ª Q VANDO VERO. ibi 3ª. ET FEBRES PVTRDINIS. Dubitaꝫ utrum sanguis putrefiat q̄nq; exꝰ uenas. uideꝫ ꝙ sic ut in flegmōe sanguineo. incōtrariū aui. & Gal. īnuit. 2° de differentiis. & auer. colliget. 3°. dicunt quidā ꝙ sanguis extra uenas nō putrefit sub ꝓpria forma. rō qa exꝰ uenas corrūpiꝫ magna corruptiōe. sz ex magna corruptione trāsit in naturā alterius humoris. & hoc uoluit gal. 2° de crisi. Amplius sanguis uel exit uenas naturaliter. & tūc nō manet sub forma sanguinis sed trāsit ad formam humiditatū. uel exit preter naturaz. & tūc etiam nō manet sub forma sanguinis. quia cōuertitur in saniem. ut dixit. y. in affor. Si sanguis preter naturam zc̄. Nos autem dicamus ꝙ licet ut plurimū sit ꝙ aui. dicit nō tamē est īcōueniēs ꝙ sanguis exꝰ uenas putrefiat. & stet sub forma sanguinis aliq° tempore. Et hoc apparet primo ī sanguine faciente flegmonez. Amplius adquācūq; ptē corporis sanguis uadit naturaliter: ad illaz potest ire preter naturam. sed ad loca extra uadit ꝺm naturā. ergo illic potest pelli ꝺtra naturā. & sic ibi putrefieri. Vnde etiā qdaz sudāt sanguineā supfluitatem. ut z° de partibus aīalium. Amplius buiditates habent formā sanguinis. sz ille putrefieri possunt. Amplius ad ꝺcauum pectoris potest cadere uerus sanguis & ibi putrefieri. sed cum est ī putrefieri adhuc ē sanguis. & quia extra uenas nō multuz stat sub forma sanguinis sed cito trāsit ī aliam formā. ideo forsan dicunt coīter ꝙ sanguis locus ē intra uenas. & ibi putrefit. Ad ꝺtraria patet solutio qa ꝺtrariū cōcludūt argumēta si perpendis. Q VANDO VERO. Primo ponit qs sit modus febris de putredine extra uenas. 2° quis de putredine intra uenas. ibi scḋa. ET Q VADO PVTREFIVNT. Cōsiderādū qḋ aui. īnuit duo. Primo q̄ febres fiūt q̄n materie putrefiunt exꝰ uenas. īnuēdo materias que materie sūt fꝓa. colꝓa. mꝓia. & uult qḋ fiāt febres ītерpollate. que accedūt & recedūt ꝺm periodos statī dictos. s. tercianos & quottidianos & quartanos. 2° ponit ꝺditiones duas. unaz ī ꝺfuso. ibi & nō ē alia cā. uerbi gratia: multitudo ꝓximoꝝ unde ꝺtinuatur febris: uno adueīente ꝑusq̄ alter recedat aliā ponit ibi. NEQ VE EST PVTREDO zc̄. & ī b° īnuit qḋ aliq̄ putredo exꝰ uenas ut putredo apostematis cui⁹ materia ē ī poris p̄ī cupo pōt facere ꝺtinuā fe. ꝓpter ꝓpiquitatē & ꝺclusionē fumorū: ut q̄n ē apostema ītrīsecū. Q VAMVIS. Quia dixerat qḋ febres de materia extra uenas accidūt. & eradicūt̄: iō oñdit qḋ hoc qḋ ē eradicari diuersimode ꝺpetit eis. Naz mel̄ica & col̄ica pfecte eradicāt̄. sz flegmatica ꝓp sue materie uiscositatez. & citū supuētum alterius ꝓximi non eradicatur eradicatiōe integra. sz bz ocultas reliqas caloris. iste autē reliquie forsan non sunt actu se. sz

dispositio quedaꝫ neutra uel nõ fe. quicqd tñ sit nõ mũdificat̃ ab ea corp⁹ ĩ hora qui etis sicut in qete aliaꝝ. Sꝫ.t.d.cũ ꝯcessuꝫ sit sanguinẽ posse putrefieri extra uenas. q̃m piodiuꝫ tenebat? Dicenduꝫ ꝙ quia incipit trãsire ĩ alteri⁹ naturã ideo seruabit motũ secundum naturam illius humoris. uerbi gr̃a col̃e. ita enĩ accidit pleureticis cũ rubea sputa spuunt. ut gal̃. 2° de.d.fe. & forsan erit ꝯtingentia ĩ poxismo ꝑm naturaꝫ eius & quantitateꝫ. & qualitatẽ. & dipositionem particule mittẽtis & recipiẽtis. Et tu hoc cõsidera. ¶ ET QVANDO PVTREFIVNT. Cõsideranduꝫ ꝙ ĩnuendo etiaꝫ materias. s. sanguinẽ: uel humores: duos ĩnuit modos putredinis ĩtra uenas: un⁹ absolute intra uenas. s. corpori cões: & ex hoc fit continua q̃ non eradicatur sicut eradicat̃ uera 3ᵃⁱⁱᵃ interpollata nec ẽ ꝓxima ei: q̃ eradicat̃ sicut ẽ quottidiana ĩterpollata q̃uis habeat fortificationes ꝑ quas cognoscit̃ pox⁹. i. piodus ei⁹. qa ꝯtinua tertiana ĩ 3ᵐ magis affligit: & qa tales modi putredinis intra uenas absolute sunt col̃e flegmatis: & mel̃iᵉ. iõ iste fe. faciũt ꝯtinuas insepabiles hñtes uehemẽtias piodicas. & si referat̃ ad sanguinẽ dicet̃ ꝙ inest ei uehementia scꝫ uniformis ꝯtinua ꝑ quã cognoscitur pox⁹. i. suus piodus siue motus large sumendo piodũ ¶ Vnde infra ponet: ꝙ unicuiq̃ humori inest piodus qui ꝯuenit. Ali⁹ est modus putredinis intra uenas determinatas. s. cões quia maiores ut a furcl̃a usq̃ ad inguina. uel ĩ uenis ꝓpinqssimis cordi. ut in ascendente ab epate ad cor uel in ea que est a corde ad pulmoneꝫ. & tũc est febris ꝯtinua uniformis non hñs additiones & diminutiones. Et dixit forsan. qa lꝫ talis materia frequentius sit sanguĩs unde nõ habꝫ pox°ˢ tñ põt esse colera unde fiet causon. hñs aliq̃ lꝫ puaꝫ additioneꝫ & diminutioneꝫ de 3° in 3ᵐ. Et iõ cũ sunt ꝑm ꝯtrariuꝫ. qa fit putredo ĩ quibusdã uenis nõ sic cõibus. & nõ sic ꝓpe cor. tũc eẽt cõtinua habens maᵗᵃˢ alternationes in additione & diminutione ¶ Dubitãt aũt utꝝ dequocũq̃ humore possit fieri fe. cõclusa cõtinua que nõ hꝫ additiões neq̃ diminutiões. Et uidet̃ ꝙ sic qa sup plurimas partes cordi ꝓpinq̃s põt qlibꝫ humor putrefieri. qa ibi põt repiri tã col̃a q̃ fl̃a q̃ mel̃ia. In cõtrariũ qa non dicũt cõiter cõclusaꝫ nisi causonẽ & sinochã Dixit thade⁹ ꝙ ad febrẽ esse cõclusam: uel hr̃e piodos nihil facit natura specifica hũoris. qa diuersaꝝ specieꝝ hũores ut colera & sanguis pñt facere febrẽ cõclusaꝫ. Sꝫ q̃ttuor dicit eẽ q̃ h° faciunt. s. substantia. quãtitas. qualitas. & situs. cũ g° aggregant̃ hec ꝙ humor sit substantie cõuenibilis putredini: & qualitas etiã ad hoc cõueniẽtis & sit mult⁹ & cordi ꝓpinqu⁹: tũc fit cõtinua conclusa. Hec aũt maxime repiunt̃ in sanguine. sꝫ in flegmate 3ˢ de illis causis repiũt̃. s. quãtitas qa ẽ de eo plus p⁹ sanguineꝫ: qualitas. s. humiditas & situs quia põt eẽ ꝓpinqu⁹ cordi. In colera aũt sunt due. s. substãtia & situs. & iõ fl̃a de die in diẽ mouet̃: colera aũt tardi⁹ mel̃ia aũt quia hꝫ oppositas cãs. s. paucitatẽ & frigiditatẽ & siccitatẽ & grossitiẽ. & eius situs a corde ẽ lõginquior. iõ tarde mouet̃. & ꝑm hoc ab ea nõ põt fieri cõclusa ¶ Nos aũt dicem⁹: ꝙ effectus determĩatus habens euentũ semp: uel ut plurimũ. oꝫ ꝙ reducat̃ ĩ cãm eẽntialeꝫ determinatã: cũ g° appareat nobis col̃am in 3ᵐ moueri. mel̃iam in 4ᵐ. fl̃a in diẽ: & sanguinẽ uniformiter uidet̃ ꝙ aliqua cã ꝑ se sit hui⁹ effect⁹. sꝫ nulla uidet̃ alia nisi natura hũoris. & alie cause sunt uariabiles ĩ infinituꝫ. Vnde dixit ĩfra auicen. unicuiq̃ hũori inest piodus q sibi cõuenit. Contĩgit aũt uariari hos piodos: ꝑꝑ causas accñtales ex loco. quãtitate & substãtia. Dicem⁹ g° ꝙ nature ꝯcluse sit de sanguine qa de natura hũoris sanguinei est uniformiter succedere ĩ sua putredine: nec fortificari in 3ᵐ nec in 4ᵐ nec ĩ diẽ. & quãtitas & substãtia & qualitas & locus ad hoc coadiuuãt. & qñq̃ ꝑmutãt motũ eius. Et sic uera piodica cum determinatione periodi ꝑm diem uel tertiuꝫ uel quartuꝫ fit ab aliis humoribus. quia talis est eoruꝫ natura. Accidit auteꝫ ꝙ ex aliis humoribus. uerbi gratia. ex colera fit cõtinua conclusa actu non periodica: sed potentia periodica uel occulte periodica. humor enim colericus putrescens iuxta uenas cordis quantuꝫ in sua natura. hꝫ de tertio ĩ 3ᵐ supaddi. & sic d̃ alio 3° ĩ 3ᵐ diminui ul̃ remitti. sꝫ ꝑꝑ naturã loci & q̃ntitatis accidit ꝙ p̃ᵃ materia nõ festĩat resolui & 2ᵃ festĩat ad putrefactiõeꝫ g° mã secũde exacerbatiõis iã aduenit prima adhuc habente staum.

Et ſic apparet cõtinua concluſa q̃uis in ſui natura habeat additiões:& diminutiões. & ꝑm hunc moduꝫ poſſumꝰ imaginari hanc ꝯtinuã cõcluſaꝫ in materia extra uenas. vt gratia. poſito ꝑ poſſibili ꝙ aliqs haberꝫ.8 tertianas ĩterpollatas ꝑplixas quãlibꝫ in ſuo pox°.ſed h° ẽ ualde lõginquuꝫ. Illud autẽꝫ põt ſatis accidere.ſ.ꝯcluſa de colera que erit apparẽter cõcluſa. ſꝫ ex natura materie erit bñs additiones:& diminutiões. Et iõ auicẽ. dixit non ſunt forſan. Et apparet quia poſt ſanguineꝫ humor qui facit hanc concluſaꝫ eſt colꝫa quia reperitur de ea multum ſine ſanguine colerico circa cor .& ꝑpe.ſ.ĩ uena que uadit ad nutriẽduꝫ pulmonem:& poſt coleraꝫ imaginabile ẽ de flegmate. ꝙa etiaꝫ multum repit̃ de eo circa pulmonis partes. licet non ſit ꝑpe cor ꝑm naturaleꝫ ſitus. & nos iaꝫ uidimꝰ cõtinuaꝫ cuiꝰ materia ꝯceſſa ẽ flegmatica ꝑdominãs.& nõ habebat aliq̃ additionẽ uel diminutionẽ manifeſtam. Et ex hoc iudicauiꝰ eã ꝑpe cor habere materiã Et fuit in dño andrea de tridento . Ergo melãcolica lõginq̃ eſt ꝙ faciat iſtã ꝯcluſam licꝫ nõ ſit demõſtrabile ꝙ nullo mõ poſſit. Et ſi medici ꝑ ꝯtinuaꝫ cõcluſaꝫ intelligunt febrẽ continuaꝫ uniformẽ cũ multo calore manifeſtũ ẽ ꝙ talis fe. erit de ſanguine uel colera.licꝫ etiã fl̃a ſalſuꝫ ſui acuitate faciat modũ cauſonis. ſꝫ ſi intelligunt ꝯcluſam & cõtinuã uniformẽ nõ bñteꝫ maᵗᵉᵐ declinationeꝫ & reuerſionẽ. quãtuꝫ ẽ ex natura humoris multum ẽ apta fieri a flegmate.licet flegma non ſit ſic aptum multiplicari circa partes cordis ſicut colera . ¶ ET FEBRIS Hic ꝓbat.ſubſtãtiat autẽ ſermo p̃cedẽs ſup duas ꝑpões. Prima ẽ ꝙ putredo extrinſeca facit fe.interpollataꝫ . 2ª ꝙ intrinſeca facit cõtinuaꝫ. primo ꝓbat primã. 2° 2ªᵐ. ibi 2ª ¶ CVM AVTEM PVTREDO. Prima ĩ .d.p̃mo ꝑbat ꝙ qñ putredo ẽ extrinſeca febris recedit.ſ.nõ ꝯtinuat̃. 2° dat cãs ꝑpter q̃s reuertit̃.ibi 2ª ET IAM. Cõſueui qñq̃ dicere ꝙ primo ponit cãm unaꝫ ꝑpter quã pox¹ recedunt & reuertunt̃. Scdo aliã cãm ibi 2ª AVT PROPTER INVENTIOnẽ prima in tres. p̃mo ponit cãꝫ q̃re eradicat̃. ſcdo quare reuertit̃. 3° quare ſtat:eradicat̃ & reuertitur.ibi 2ª ET IAM.ibi 3ª. AVT PROPTER . Et qlibet modus diuidendi põt ſaluari. In prima parte uult ꝓbare ꝙ qñ putredo eſt extrinſeca fe.eradicat̃. & arguit ſic. ¶ Cum finit̃ materia putredinalis:& uenit ad hoc:ꝙ nõ põt inducere fe. finitur ſiue eradicat̃ fe. ſed qñ putredo ẽ ex̃ uenas finitur.& uenit ad hoc ẽ. ꝓbat ꝙa materie que extra uenas putrefiunt nõ ſunt retẽte ĩ loco ꝯcludente eas. & ꝓhibente reſolutiõe & remanet cinerulentuꝫ terreuꝫ.qd̃ nõ põt ferre calorẽ & fe.i.calorẽ quo ĩducat̃ febris. ¶ Cõſiderãdũ ꝙ ex hac lr̃a ꝑmo reſoluit̃ qõ qua ꝯſueuit queri.an materia fe.ĩterpollate que uenit a uenis ĩcipiat putrefieri ĩ uenis uel extra.ꝙa dicenduꝫ ꝙ ex̃ uenas. quia putredo ſibi aduenit tꝑe pox¹. ſꝫ tẽpus pox¹ ẽ cuꝫ eſt extra uenas. & hoc uerificat̃ qñ ĩterpollata non ſeq̃t̃ ꝯtinuaꝫ ꝙa poſſit eẽ criſis ꝯtinue uel̃ ĩcriſi ꝯtiᶜ. & tũc eiꝰ putredo ꝑus fuit ĩtra uenas. ſicut accidit vel̃ accidere põt cuꝫ hñti cauſoneꝫ ſupuenit rigor:& ſudor. qñq̃ etiã accidit ꝙ materia mouetur extra uenas:& nõ ſtatiꝫ occupat̃ putredine: ĩmo qñq̃ non occupat̃.ſicut apparet de frigore eiꝰ qui nõ calefit.de quo habet̃ 2° de.d.fe. a gal̃.& infra.& q° tractatu almanſoris. ¶ Cõſideranduꝫ 2° ꝙ cinis & terreitas nõ ſũt intelligẽda oĩno.ut gal̃.deducit 2° febriũ. ſed ut abſoluũtur ab humido euaporatĩo. ꝙ nõ pñt ĩducere calorẽ febrileꝫ.ſicut apꝫ ĩ cumudis ſtercoꝝ paulatiꝫ effumãtiuꝫ.& fi nientiuꝫ.& eſt exᵐ gal̃. Et iaꝫ aſſignat cãꝫ reuerſionis poxiſmi q̃uis materia ſit finita. & cauſa ẽ reliqui a caliditatis. que remanſit ex putredine prima . ¶ Conſideranduꝫ ꝙ poſſumꝰ dicere ꝙ auicẽ. p̃miſerat generalẽ cauſaꝫ reuerſionis ꝓxiſmi cuꝫ dixerat quo uſq̃ reagregeᶻ materia ad locuꝫ alium putredinis. hic g° declarat ꝑ cauſas reagregationis materie. ¶ Dubitat̃ qũo a qualitate mala aggregat̃ noua materia . ¶ Dicẽduꝫ ꝙ cuꝫ locus materie putride faciẽtis ꝓxᵐ ſit locus extra uenas oꝫ imaginari ꝙ iſta caliditas ſit remanẽs extra uenas ex ea gᶻ aggregat̃ materia ꝑ uiã corruptiõis nutrimẽti uenientis & ꝑ uiaꝫ qua calor ille attrabit materias.ut ñ ꝑmittat eas alterari naturali alteratione ĩ uiis:ſed feſtinat eas. ¶ Dubitat̃ ſcdo an iſta mala qualitas poſſet eẽ intꝰ ĩ uenis ĩ locis generatiuis humoꝝ . ¶ Dicẽduꝫ ꝙ caliditateꝫ nõ ſequẽtem putredinem

humoris: qui fecit poxiſmū qui iam receſſit poſſumus leuiter uidere ꝙ poſſet eē ī locis intrīſecis: ut ꝙ epar & uene ꝑ aliquā malaz cōplexionē aggregauerīt colerā q̄ ſtatim cū fuerit aggregata fuit pulſa ad extra uenas & in alio ſpacio itez aggregauerit & iteruz ſit expulſa. Sed & caliditatē a putredine poſ ſum⁹ etiā imaginari & difficili⁹ ut dicam⁹ ꝙ humor putridus tp̄re poxiſmi lz ſteterit extra uenas: tn̄ potuit inficere loca uenarū & epīs & derelinquere caliditatē malaz ūde de nouo fit humoris aggregatio. ¶ Du² 3° ſi qualitas ſola remanēs in locis extra ue nas pōt eē cauſa reaggregationis humoris. uidet ꝙ non ꝙa nō ē rō q̄re reaggregaī hu mor de ſpē primi & nō alius būor. Quidā dixerūt ꝙ ſemper remanet aliqd de primo būore ꝙ ē ſicut fermētū ſcd'o aduenīēti. hic ſermo ē ꝓtra aui. hic. ut uidetur intēdere. & ꝓtra gal'. ī ſecūdo de drn̄tiis fe. & in cōmen to aſto. qbus quotidie rigores. uident enim uelle ꝙ ſola qualitate poſſit fieri reuerſio. Ampli⁹ qd facit ꝙ remanet. ¶ Cū illud ꝙ aduenit ſit longe plus etiā ꝙ remanet ē ter reuz uel melācolicū q̄ colericū: uel flegmati cū. Et iō dicemus ꝙ qualitas que remanſit ñ ē ſola caliditas: ſz caliditas talis ꝑprietatis qualis fuit humor: & iō corrūpit materias uerſus humoris naturā. Nec uolo moleſtari ꝑ queſtionē de loco generationis humoꝝ & q̄n huic corrñderz ī uenis diſpoſitio & ep̄e multipli⁹ būoris illius ut in ipſo ſanguine ſit actualiter talis humor: tūc certi⁹ apparz ꝙ ſecundus poxiſmus ē in ſpē primi: cū aūt illa ꝓtingat uariari: ꝓtīgit etiaz uariari for mas poxiſmoꝝ. Dubitaī autē ſtatī quomō caliditas pōt eē cā reaggregationis fl'atis ul' mel'ie: cū ſint humores frigidi. ¶ Et dicēdū ꝙ hoc forſan non erit. niſi in uenis ſit diſpō ſanguīs corrn̄s qualitati extra uenas. Vel dicenduz ꝙ ille modus caloris ē cā ꝙ eunte ſanguine ad loca extra uenas ꝓuertatur in mel'iam putredinalē nō in mel'iam natura lez uel fl'a ſed ſil' actuanī & intendunī ꝙa ī parte ſanguinis q̄ ē flegma uel q̄ ē mel'ia: fit corruptio a tali mō caloris q remāſit.

Dubi² quarto ſi īter poxiſmū. & poxiſmū ñ remanz q̄n̄ niſi ſola q̄litas quō illa tota fe. habebit unitatē & diſtinctionez ꝑ q̄tuor tp̄ra uniuerſalia. qdā credūt ꝙ ſemꝑ aliqd cineruleutuz remaneat in quo iſta ſe. uniaī ſed iā apparet ꝙ nō ē neceſſariū. Alii dicūt ꝙ materia q̄ ē cā añs eſt que ſaluat unitatē hui⁹ fe. ſed hic ſermo nō ſufficit ꝑmo quia ſtante cauſa antecedēte ꝓuenit ſecūdū poxᵐ non uenire. Ampli⁹ nulla exñte materia q̄ de ſui rōne ſit cā añs pōt reuerti fe. qa cali ditas remanens de nouo eā generabit. ¶ Di tendū igiī ꝙ ſi inter ꝑoxᵐ: & ꝑoxᵐ nō re manet niſi ſola qualitas q̄ ē totalis cauſa ag gregationis noue materie. nulla res ē ī qua febris illa poſſit mutari niſi illa mala ꝓp̄o & per illā dicemus ꝙ iſte homo habet unaz tertianaz tot poxiſmoꝝ q̄ tertiana ē magis una q̄ duo ꝑoxiſmi. quoꝝ un⁹ eſſet fl'atice alter colerice fe. & q̄ due tertiane quarum unā haberet in hyeme: & alterā in eſtate. ¶ Nolo tn̄ ꝙ tota fe. mēſureī ut unū ꝓtinuū febrile: quia iam ponitī inteapollata. & ſm ꝙ uirtute illius caliditatis aggregabūī ma terie primo pauciores poſtea plures & iterū plures deīde pauciores erūt ꝓnᵐ augmētū ſtatus. & declinatio uniuerſalis. ¶ Sz tu dices ī hora quietis cū nō ſit materia non erit di ſtinctio tēpoꝝ morbi penes alterationē ma terie. Dicēduz ꝙ diſtinctio forſan erit ſoluz penes accidentia poxiſmo cōpato ad poxⁿⁱ ſm modū dictū uel etiā penes alterationez materie ſm etiā modū dictū. & qa modum illū aggregationis materieruz de paucis ad plures & poſtea pautiores contingit uariari ideo uidebis interpollatas quaſdā uariari ī poxiſmis ut cū iā apparuerūt poxiſmi qui uident decli⁹ itez reſurgant ꝑoxiſmi au gmentū indicantes & ſi uolumus per ſigna digōis ī tp̄re quietis determīare tēpora fe. in hac interpollata in qua nulla materia eſt in tp̄re me° dicem⁹ ꝙ erit ſm hanc ꝓſidera tionē qa qualitas illa ſola que remanſit diſ ponit mēbra tali & tali diſpoſitiōe ꝙ digō fit in eoꝝ mēbris bene aut male & ex h° ue rifica multa appen[a] de facto qa uidebitur q̄n̄q̄ ī primis quietibus ꝑoxiſmoꝝ priorū digōez & ī ſecūdis & poſtremis cruditatez & q̄n̄q̄ ecōtra ſm ꝙ qualitas illa habz pl⁹ de uirtute nocen[t] digōi epatis, & uenarum uia coītatis g° nō poteris ſic ordinate diſtī guere tp̄ra febris. Et tu ꝓſidera. ¶ Dubitaī an inter poxᵐ & poxᵐ alicui⁹ interpollate poſſit bō reuerti ad diſpoſitiōez ſibi ſanam

ſtantē in latitudine ſue ſanitatis. Et dicem⁹ q̄ ꝑm plurimū nō contingit. nam materie putredinales inficiunt mēbra q̄uis corpora materieꝝ recedāt. & etiaꝫ frequenter alique de fecibus materieꝝ remanēt: etiā plurima aggregatio materieꝝ: que ſunt cē coniuncte ē ꝓpter diſpoſitiones corporales. ſ repletiōes quātitatis & qualitatis. Et ideo negandum gal̄. ī terapentica ad glauconē interpollatā febrē ſic mūdificari. ſicut mūdificatur effi. apud intellectū uero ſpeculantē nō uidetur impoſſibile q̄ homo habeat pox⁰ˢ febriles & inter peroxiſmos ſit ſanus ſibi. & ratio & rō ſup hoc ē. In hoīe colerico ꝑ aliquā diſpoſitionē exiſtētē in latitudine ſanitatis ſue pōt multiplicari aliqua colera que poterit pelli ad extra uenas. & facere pox⁰ᵐ. & iteꝝ reuertente eo ad ſuā ſanitatē iteruꝫ poterit fieri. Et apparet illud ſi recordamur hoīs q̄ latitudīe pori fellis ad ſtomachū euomebat coleram ꝑm unāquāq̄ diē de quo ē ſermo. ſecundo de cōpoſitionibus & in tegni & ī cōmē to ſecundi regiminis acutoꝝ & cōmento 2⁹ Sed tu. d. ergo aliqs tota uita poterit febri re. Dicendū q̄ ſi talis motus colere eſt ꝑ diſ poſitionē mobilē exiſtētē in extremo latitu dinis ſue ſanitatis. uerbi gratia ꝑ gradum ſiue mēſurā aliquā caloris: tunc ſemꝑ cum erit in illa cadet de ſanitate ſua in fe. & ſua ſanitas dicetur cū illis cā uel cū cā ꝓtīgēter cā caſus in feb. Si autē diſpoſitio illa ſit im mobilis. uerbi gratia latitudo pori fellei ꝑ opilatio naturalis aliqua: tūc ſemꝑ iſte pote rit febrire. i. quouſq̄ durareꝫ ſibi uita poſſꝫ poxiſmare poxiſmis colericis. ut ex⁰ dicaꝫ nec aliqs miret̄ de hoc: ſi enī colera q̄ omni die euomitur pelleret̄ omni die in quodaꝫ alio ad habituꝫ corporis: omni die tota ſua uita febriret. & que diximus habēt multuꝫ ꝓfiteri illi: qui dicūt q̄ a generatiōne hō nō poteſt eē eger nūc. qd̄ tamē nos negauimus ī queſtiōe noſtra de hoc. Dubitaꝫ ſexto: an qualitas derelicta a putrido humore intra uenas poſſit eſſe cā reuerſionis poxiſmi ītra uenas. Et dicendū q̄ ſicut humor putridus extra uenas reliquit qualitatem malā q̄ñq̄ ſine materia ſolam. unde reaggregaꝫ noua materia. ita poſſum⁹ ymaginari q̄ aliquo humore intra uenas moto ad putredinem: uerbi gra colera uni⁹ uncie aliquas partes iſti⁹ uncie. uerbi gra. ʒ. i. reſoluaꝫ. & q̄litas remanens diſponat ut noua aggregeꝫ. & de h⁰ diceꝫ paꝫ poſt. ¶ AVT PROPTER. Hic dat aliā cauſaꝫ ꝓpter quaꝫ reuertiꝫ ſe. licet poxiſmus primus recedat. & pri⁰ facit hoc. 2⁰. ꝓcludit totuꝫ ſermoneꝫ. ibi. ¶ RES ERGO. Primo dicit q̄ cā predicta reuerſio nis erat reliquia caliditatis. ut ſu. cā reuerſi onis ē ꝓpter inuentionē cē prime putredīs .i. cē principalis putredinis in materia pri⁹ Differūt ergo due cē. quia prima eſt cauſa cōpoſonalis remanēs in membris unde noua materia reaggregaꝫ. ſed cauſa ſecd̄a ē calidi tas materiei actu putreſcentis qua materia aliqua alia actu exiſtens diſponiꝫ ad putre dinem. Et hic recte cadit ex⁰ᵐ de ſtercore co lumbino: quod Gal̄. ponit. erat enī cumul⁹ ſtercoris illius cui⁹ una pars ꝑ⁰ putruit: & fumauit. & ea fumante diſponebaꝫ 2ª pars eiuſdeꝫ cumuli. Dubitaꝫ pri⁰ qa obmittit cauſaꝫ reuerſiōis 2¹ poxiſmi: que ē ex cineꝝ uel reſiduo precedētis materie. Dicendum q̄ forſan dedit intelligi in prima cauſa: q̄ ē qualitas remanēs: illa enī ſiue ſit pura ſiue cum aliquo cinere reſiduo pōt attrahere no uaꝫ materiā ad locū putredinis. Iſta autem 2ª cauſa ſtat ī hoc q̄ priª materia putrida diſponit 2ªᵐ ad putredinē. Et iō etiam ad hanc 2ªᵐ cauſam poſſet reduci. Dubitaꝫ quia ſi cauſa ſecd̄a hec differt a prima opor tet imaginari: q̄ ſi fe. hꝫ centū pox⁰ˢ tota materia prius ſit cumulata in forma cauſe ātecedētis: & ſemꝑ pars poſt partē moueaꝫ ad putredinē ſm ſuū periodū prima parte diſponente ſecd̄aꝫ. ſic eniꝫ ē ex⁰ᵐ fimi colum bini qd̄ in agro gal̄. ꝓſpexit. Et ſi prima materia generaret ſecundā: iam cā iſta eſſet eadeꝫ q̄ prima. Dicendū q̄ contingens eſt q̄ñq̄ omniū poxiſmoꝝ debentiuꝫ fieri ma teriā ꝑexiſtere ſub forma cauſe añcedentis & iſti pox⁰ credendi ſunt eſſe pauci. nō tñ ē impoſſibile ſic eē. uerbi gratia. ſit ſuꝑfluēs cū ſanguine libra una colere q̄ gradatiꝫ ex pellatur extra uenas & quelibꝫ untia faciat poxiſmuꝫ & ſemꝑ prima diſponat ſecūdaꝫ. Sed tu. d. quare priª mouet̄ una uncia colē q̄ alia. Dicendū ꝓꝑ unā eſſe alia actualiorē & magis diſtantē a natura ſanguinis. & h⁰ q̄ dictū ē forſan nō ē frequēter. Accidet tñ frequentius q̄ ꝑcedēs poxiſmus ſuo calore

putredinali diſponit ad generationē ſecūde materie: generatiōez dico corruptiuā. & tūc differt prima cā a cauſa 2ª, qa p̄ma ponit actiōez qualitatis remanētis p⁹ reſolutionez materie prime. iſta āt ponit actionē a calore putredinali materie: cū actu putrefit unde materia ſecūda diſponitur: ſiue illa materia prius fuerit ſiue modo de nouo generet. ¶ Dubitaſ quō hec materie ſaluabūt motus periodicos tertianos: uł quartanos: ł quotidianos: cū motores eaꝝ ſint quandoq; male cōplexiones derelicte agētes in hora quietis uel meſe qualitatis putredinalis que agunt tp̄re poxiſmi. Dicēdū q; licet iſte cē forma liter ſint diuerſe frequēter ſimul ocurrūt & qa meterie: q̄ mouēt ſunt tales. ſ. p̄cedēte colera mo² poſtea colera: iō ꝯuāt piodos. & qa p̄nt uariari iſta: naz mala q̄litas derelicta a colera putreſcēte uel ſua actualis q̄litas putredinalis p̄ot mouere nō ſolū coleram ſed flegma iō ꝯuenit uariari piodos. ūde factis multis ītineratiōib⁹ & flegmati q̄re fuerit et ī hoīe calidi epatis et flegmatici ſtomachi tertiana attrahit quādoq; flegmaticā & ecō tra. & tu ꝯſidera. Dubitaſ aūt q̄re dixit ł ſemitā putredinis. & dicendū q; qualitas q̄ acqriſ in materia ſecūda a materia prima: ut dicit ſecunda cā. īmo etiā a qualitatē derelicta a materia ut dicit p̄ma nō ē actualis putredo ſed ē diſpoſitio quedaz ad putredinem ſicut ꝓlixe declarauim⁹ in qōe noſtra de ꝓlongatione ſe. dicamus ergo q; ſi pria materia actu putreſcēs actu putrefacit. 2ªm tunc ꝯtinuat ſeipſam febris p̄ hoc. nec p hō habet reuerſionez periodicā ſcd'i poxiſmi. ſi aūt diſponat aliquā materiā ad putredinez dando ſibi qualitatez qua tali die mouebiſ motu quo eueniet ſibi putredo uel cōplebitur ſibi putredo tunc fiet reuerſio piodica ſcd'i poxiſmi. & ideo aui. dixit ł̄m ſemitaz putredinis. Eſt aūt ultra hoc ꝯſiderandū q; diſpoſitionē in 2ª materia īductaz a prima materia: uel a qualitate remanēte: poſſum⁹ imaginari diſpoſitionē eſſe tā ꝓpinquā putredini q; ſtatī cū materia illa mouebiſ ad locuz putredinis occupabiſ a putredine: & poſſum⁹ imaginari graduz putredīs q nō apparz adhuc aut p̄p grad⁹ remiſſionē: aut ꝓpter paucitatē multā materie: q̄ talē gradū recipit. ſz tam grad⁹ debilis q̄ paucitas materie: p̄nt dici ſemita reſpectu ſubſequentis putredinis potētis actu facere fe. Cōſide rādū etiā q; lr̄a q̄ dixit: cā putredinis p̄me p̄ot dupl'r exponi uno° q; p̄mā putredinez uocet cāz priorē reſpectu ſequētis & tunc inuentio cē putredinis p̄me. i. īuentio caloris putredinalis ē. q ē ī materia prima. & ut ſic li p̄me cōponiſ cū li putredinis. Alio mō q; p cāz putredinis p̄mā ītelligit cāz īmediatā & p ſe putredinis: & tūc diceſ aut reuertiſ poxi⁹ p̄p īuētionē cē prime. i. cē p ſe & īmediate putredinis que prīo īueniſ ī materia priori. deinde accēdiſ i 2ª zc̄. & ſic li prima cōponiſ cū li cē. ¶ Dubitaſ aūt qd mouet ſecūdā materiā ad actualē putredinē qa iaz receſſit pria materia & ſcd'a materia ē ſolū ī ſemita Dicēdū q; calor paulatī diſponēdo p̄cedit. uel ergo calor ſeipſuz ītēdit ut alias tenuimus q; idē poſſit agere ī ſe. uel ex hac diſpoē āpliori materia ꝯcumulata cōpletur putredo a calido ꝯtinētis. Dubitaſ qa ui² defectiu⁹ in ponē° cās reuerſiōis poxiſmoꝝ qa p̄ter has ē diſpō. particularū generātiū materias & mittētiū ad loca putredinis ut dixit gal. Dicendū q; pox⁹ q receſſit iterū reuertiſ aut p malā cōplonē derelictā a materia putredinis prioris: ſiue ſit cinis cū h° ſiue nō aut p̄p alteratiōez quā facit materia puttida prima ī materie ſecūda. Et iſte ſūt due cē reuerſionis que ſunt cē ſūpte ex hoc q; hō febrit ł februit & ſic ſunt ſumpte ex parte hūoris putridi. & eas poſuit aui. ſolas quia ſermo ſu⁹ ꝯtinuus fuit de receſſu & reditu ſe. putredinis extrīſece & d' ꝯtinuitate ītrinſece. Sz preter dictas cās ē reuerſiōis cā noua generatio facta a particulis mittēte & hec cā nō pendet neceſſario a putredīe īmo oī circūſcripta putredīe fieri p̄ot. uerbi gr̄a epar & uene huius hoīs in tāto tp̄re multiplicauerūt tantā & talē colerā q̄ ī tanto tp̄e pellitur extra uenas & faciet pox^m unum 3^ne & tandē itez hīc epar & uene determīato ſpacio faciēt eadez colere quantitatē uel ꝓpinquā & reuerteſ ſe. & manifeſtū ē q; ſi de qualitate putredinali prime colere nihil remāſerit nec etiā putredinalis calor aliqd egerit ī materias uicinas adhuc reuerteſ ſe. manēte eadē diſpōne epatis & uenaꝝ & eodē mō nutricationis & hāc cāz aui. non poſuit quia iſta nō ē cā reuerſionis q̄ reduci poſſit

ꝑ putredineꝫ ſe. Sꝫ tu dices nonne illa mala qualitas pōt ineſſe epati & uenis uel alteri particule ꝓp actionē factaꝫ a putrido hūore manifeſtū ē ꝙ ſic. Dicendū ꝙ tūc iſta cauſa nō ē alia a prima cā q̄ aui. ponit. Dubitaꝫ qa hec ſecūda cā ui² neceſſario inducere ꝙ pox⁹ colere citi⁹ reuertaꝫ q̄ pox⁹ flegmatis ſi enī putridus calor prime materiei diſpoīt materiā ſecūdā ad putredinē tūc materia q̄ eſt citius diſponibilis a prima materia citi⁹ mouebiꝫ. Sed colera cōpata precedēti colere citius ē apta diſponi q̄ flā cōpatuꝫ p̄cedēti flāti: Et hoc ꝓbaꝫ. qa qualis ē putredo ad putredinē cōpata: talis ē diſpoſitio compata ad diſpoſitionē. uideꝫ enī ꝙ ille diſpoſitiōes ſint debiles putredines: ſed putredo colere citiſſimꝫ ꝓcedit in materia colerica ſicut ignis ī lignis ſiccis. putredo aūt flātis tarde ſicut ignis ī uiridibus lignis & in tantū ꝙ ratiſis. i8. ɔtinētis cā° de q̄rtana credit augmentuꝫ pox¹ flātice eē lōgius q̄ mⁱice. g² diſpō ad putredinē citi⁹ fiet in colera. q̄ in flāte. In hac difficultate diximus multa in qōne ueſtra de ꝓplōgatiōe febriū. Dicam⁹ aūt h° iteꝝ ꝙ materia prīa & ſecūda uⁱ ſunt ī uno cumulo: uel de ſecⁿda materia nihil ē actu ſꝫ dꝫ generari uel actuari ſiqdē prima & ſecⁿda materia ſicut in cumulo uno a quo ꝓp cām ſupius dictā ſepeꝫ. primo una pars ſecunda remanēte: dico ꝙ quātū ē ex ſubſtātia & q̄litate cū habeat ut preſupponiꝫ quātitatem debitā ad cauſanduꝫ febrē & magis parata putredini colera q̄ flegma. Et nō uideo ꝙ ſi ī corpore petri. uerbi gratia ſicut due uncie flātis de quib⁹ ē mota una uncia hodie & in corpore martini ſint due. uncie colere de qbus ē mota una uncia hodie ꝙ citius n̄ reuertaꝫ poxiſmus colere q̄ flātis: qa colera longe abilior ē: ut īflāmeꝫ: nec ualet ꝙ qdā dicūt ꝙ durat plus calor flātice: q̄ colerice. nā durat. ç. horis plus: ſed intēſio caloris colere uideꝫ plⁱ facere ad actionemꝫ q̄ ꝓduratio obtuſio caloris flātis: aut ſaltē nō minus. Dico aūt ꝙ ex parte ſubſtātie & qualitatis: qa ſi reſeruaꝫ ad ꝫᵐ diē motus illius colere nō erit niſi a ꝓprietate in ſequēte naturam talis hūoris. Amplⁱ repiꝫ unⁱ pox⁹ tertiāe durās trib⁹ horis. Si āt ſecⁿda materia debet generari: uel actuari: tūc poxiſmiſat tardi⁹. colera q̄ flā: qa de ꝓprietate talis hūoris: ut colere ē ꝑm ꝫᵐ diē hīe cōplemētū ſue generatiōis uel actuatiōis unde putrefit: uⁱ putrefieri pōt: ſꝫ de ꝓprietate flegmatis eſt ꝙ citius fiat hoc: lꝫ poſſent iſta uariari ꝓp cas ut diceꝫ: & iō diximꝰ ſubtiliter ī qōne nr̄a ꝙ ī ꝑiodicatiōe illa inq̄tū ꝑiodicatio in qua materia ſecūdi poxiſmi oꝫ generari: uⁱ actuari: ſiue de nouo ɔcumulari & ſepari. In tpe qetis non acqriꝫ ꝑ ſe diſpoſitio putredinis: īmo ꝑſe acqriꝫ diſpō ad formā talis hūoris generādi: uel actuandi: q̄ diſpoſitio pōt eſſe nō putredinalis. Et accidit ſibi ꝙ ſit putredinalis: uel ſi ſit putredo: nō tn̄ prius facit febrē q̄ materia habeat quātitatē ſufficiētē q̄ nō hꝫ niſi ī tanto ſpacio tēporis: nec uideꝫ dubiū ꝙ ī minori tpe aggregeꝫ flegma. Et tu ɔſidera. ¶ RES ERGO. Hic ē aſſūatio ſermonis: & uult primo abbreuiare: quare ſe. de materia putrida ex uenas deficit: & ē quia res putredinis. i. materia putrida reſoluiꝫ. quia ī ea ē īuentio caliditatis que nō deficit putrefacere quouſq̄ ſtat poxiſmus: & reſoluaꝫ ꝛc̄. Etiā caliditas iſta ptrāſit ad uicinū & ī hoc ꝙ dixit ptrāſeūtes ꝛc̄. īnuit cāꝫ reuerſiōis. i. ꝑiodicat: pōt aūt dupliciter exponi. primo & iō uerificaꝫ lr̄a que dicit reſoluiꝫ. ꝙ ꝑ li uicinū intelligis partes continuas eiuſdē hūoris q̄ oēs faciūt unū ꝓxᵐ & tūc exponaꝫ ptrāſeuntis ad uicinū. i. ꝓcedētis ſucceſſiue de parte ad partē: donec abſcīdat terᵐ. i. totā q̄titatē materie mote ad unū ꝓxᵐ. & iō ſubdit: & effumat materiā & nō īueniat uicinū aliū. ſ. ɔtinuū quo ꝓxiſmus poſſet ꝑdurare. ſed bene inuenit uicinuꝫ ꝑ alio futuro poxiſmo: & iō ſubdit. & remaneat. i. ceſſet ⁊ deſinet febris expectās materiā que trahaꝫ ad locū: ubi fuit prima ſiue ſtet loco prime & hoc ē ꝙ dicit attrahⁱ ꝛc̄. uel remaneat feb. ſ. uirtualiter in calore dimiſſo ab hūore: q̄ iā reſolutⁱ ē quo calore expectaꝫ alia materia que ſtabit loco eius q̄ receſſit. Alio mō ꝑ uicinū poſſumus intelligere humoreꝫ debentē facere ꝑm ꝓxiſmū: & tunc erit ſenſus ꝙ calor accēſus ī materia prima indeficienter reſoluens cinerē & hoc pertrāſit ad uicinū. i. ad humorē qui debet facere ſecundū ꝓxiſmum. Hec eſt autem reſolutio cineris & pertranſiᵒ ad uicinum fit in toto tempore quo prima materia finitur & non inuenitur uicina materia continua

qua possit plus durare ꝓxi⁹. & hoc est qđ dicit: donec abscindat t̄minū. i. q̄ntitate mē & effiniat ꝛc̄. i. ista resolutio: putrefactio: & icineratio. etiā ꝑtrāsitio fit: donec. i. in tp̄re quo finiť mā abscisa sua q̄ntitate ꝑ resoluti onē. in q̄ finitiõe ñ repiť uicina mā q̄ possit pl⁹ durare calor illi⁹ ꝓx' bñ tñ reperi po terit. mā uicina ꝑ alio ꝓx°. & ī hoc tollit ꝛ tradictio q̄ appet ī ℔mõe auic. cū ꝑus dixit ꝑtrāsiūtis ad uicinū & mõ dicit. Nõ īueniat uicinū. Sūt eīz uicini diuersi. & apparz ꝙ ñ oz destrueř lr̄az q̄ dicit nõ deficiẽtis. q̄ q̄dā uolūt eē affirmatiuā. nā ꝑ hoc ꝙ dicit: non deficiẽtis intẽdit aui. actõez ꝛtinuā: & calo rẽ ꝛtinuū uni⁹ ꝓx' ī quo toto ꝓx° calor ī deficiẽter resoluit māz ¶ CVM AVTEM. Hic ꝑbat ꝙ putredo intra uenas faciat ꝛti nuam. & arguit sic. tūc ꝛtinuať se. q̄ñ uapo res putridi & mā putrida nõ r̄soluit nisi cū difficultate. sed hoc ẽ q̄ñ mā putrida est in uenis. Et ī hoc dat duas cās. ꝑma ẽ qa uene sūt ꝛtinue. unde mẽ q̄ sunt ī uenis sūt sibi ī uicem ꝓxime: q̄re putredo statiz trāsit de una materia ad aliā. tam ad aliā q̄ est pars materie mote ꝑ una exacerbatiõe q̄ ad aliā q̄ est mā ꝑ alia exacerbatiõe. Et iõ auic. di xit duo. ꝑmo ꝙ putrefit res uicina. zº ꝙ re soluiť ad uicinū aliū. uł resoluiť. i. uadit uł trāsit. Secūda cā tarde uel difficilis resoluti onis uapoꝝ & materieꝝ putridarū ẽ. qa mẽ iste cordi ꝛtinuātur ꝑ medias ꝛcauitates ue narum. Sed. t. d. qd facit ꝑma cā ad difficul tatẽ ꝛplete resolutõis. nõ eīz uideť aliud ꝑ bare nisi ꝙ materie cito putrefiūt p⁹ ꝑmaz mām. q̄ putruit. & hoc qa mẽ sunt īuicẽ ꝑ pinque sibi. Ampli⁹ qd facit secunda cā ad difficultatez cõplete resolutõis. īmo ex hoc uideť ꝙ ad ꝛtrariū faciat qa loca illa sūt ca lidiora. & sic magis r̄soluẽtia materias. Am pli⁹ q̄re dixit ꝛtiūatõem eẽ ī qbusdā uenis īmo in oībus cū oẽs orianť. ab uno trunco. Ad ꝑmū dicẽdū ꝙ ꝑ resolutiõez uaporū & mẽ ī telligo abscentiā uł dīnutõez eoꝝ tali mõ ꝙ febrẽ nõ faciāt: sed cessz ex hoc se. cū aūt ꝑma ps mẽ mota ẽ ad putrediez ītra ue nas tūc qa alie materie. sunt sibi uicine ꝑce dit putredo ꝛtinuādo sup uicinā māz. ut ꝑ us. q̄ ꝑª finiať succedat alia. sed q̄ñ putrefit extra uenas ī poris & locis ī qbus nõ ẽ hũo ris copia finitur ꝑma mā. & expectať alia q

dam aūt uoluerūt: & nos iaz sic exposuim⁹ ꝙ ī hoc aui. īnuit cāz difficilis resolutionis triplicẽ unā expte dēpsitatis. siū solitatis ue narū. & aliā expte uicinitatis materieꝝ. & ť tiā ex ꝑte otīuitatis ad cor. Ad secūdā dicẽ duz ꝙ lz maior calor resoluat. tñ & putrefa ctiõez coadiuuat. uł tñ auic. ꝙ fum⁹ putri dus ī uena cogiť ire uersus cor. qa ꝛcauitas uenaꝝ sunt ꝛtinue cordi: siue sint a corde ł sint ꝛtinue mediāte epate. uel mediātib⁹ ar teriis: que uenis associant. Caderet autẽ hic dubita° ubi uehemẽti⁹ putrefiẽt materie ł ī uenis uł extra uenas & ꝑlixe scripsim⁹ ī qõne de hoc. Ad tertiā dicẽdū. ꝙ dixit hoc qa loqtur de uenis ī quib⁹ ẽ putrida mate ria. ut nõ curz loq de uenaꝝ ꝛtinuitate nisi secūdū ꝙ materie ꝛtinuāť ī eis: & iõ posset exponi ꝑꝑ ꝛtinuitatẽ scilz mērū putridarū q̄ ꝛtinuitas est ī qbusdā uenis cū aliis. s. ma terieb⁹ nõ putride. Dubitať si materie in uenis sunt ꝑꝑiꝝ. g° cū īchoat febris coleri ca debz statī trāsire ī sāguineā. uł flegmati caz: qa iste materie domināť ī uenis. Et di cem⁹ ꝙ cū īcipit. aliq̄ ꝛtinua se. de mā q̄ pu trescit ī uenis. debem⁹ imaginari totū sāg uinem: uel ℔m illa loca uenarū hr̄e dispõez ℔m illū hũorem uerbi gr̄a. incipit cõtinua colica: tūc sāguis ad colericitatẽ tẽdit. & iõ succes̄io putredinis ẽ pl⁹ ī colia. Amplius colª putrida ꝛformi⁹ se hz ad coleraz q̄ ad flª. & quia ī uenis hũores sūt sibi uicini: iõ nõ ꝑdurāť febres ꝛtinue in simplicitate qn associẽt sibi alias māas alteri⁹ spēi. & in hoc ꝛsidera multas uarietates: ꝑturbātes mētes medicoꝝ. q cū uiderīt unū ī firmū cū una cõtinua cui⁹ signa satis apparẽt uniformia ī ꝑmis dieb⁹ uerbi gr̄a. oñdẽtia coleram & illā nõ malam. & uidẽt signa digestionis & laudabilẽ pulsū. & egestiões debite digestas & in exacerbationibus: sudores laudabiles. īmo ī ꝑmis creticis. uidẽt postea urinas nõ bonas. & uarietates mł tas ī exeũtib⁹ & aliis uñ pri⁹ crediderūt ī firmū euasuꝝ. & p⁹ea coguntur mutare sniaz. hoc frequẽter acci dit. ꝑꝑ. mot⁹ & ruinā materieꝝ diuersaꝝ ad putredinẽ. Et accidit plus modernis homi nibus q̄ hactenus: quia corpora sunt uehe menter plena. & accidit ꝑ multū errorem ī dieta medicis uolentib⁹ in plere febricitā⁸. Dubitať an sanguis possit facere piodicaz

febrē. uidetur ꝙ sic: quia unicuiꝗ humori debet̄ ꝑiodus qui sibi ꝯuenit: ut auic. ponet ca° de febribus apostematū. Am p̄. ex dispositione particularuꝫ mittentiū. & recipiētiū materias. fit periodicatio: ut galie dixit: sed hoc pōt sanguini accidere epar. n. in tp̄re de termīato possꝫ multiplicare de eo. & ad aliq̄ partem tunc mittere in tēpore de termīato & ꝓbatur: quia fluxus sanguineos uidem⁹ ꝑm periodos in quibusdaꝫ. In ꝯtrariū ē gal'. 2° de dr̄ntiis febriū. snīa gal'. ē in fine libri de. d. fe^m ꝙ quia putredo sanguīs est coīs: in uenis aut in maxīa uena nō hn̄s p̄cipuaꝫ particulā mittētēꝫ aut attrahentēꝫ. ideo sua putredo accēdit febrē unā ꝯtinuā: a princi° usꝗ ad finē. & satis aui. h° & auer. 3° colligꝫ ꝯsenciūt: sed sicut ibidē diximꝰ contra gal'. lꝫ hoc sit frequenter: nō tn̄ semꝑ necessariū est. Amplius si febres que ꝑm ꝑiodos exacerbant̄ fiunt ex dispositionib⁹ particularum mittētiuꝫ: uel suscipientiū: uel generantiuꝫ uel attrahētiū supfluitates: ut ipse met gal'. ꝯcedit: tunc sanguini pōt hoc inesse: licꝫ ut coīter dicūt: non possit in forma ꝓpria perseuerare multuꝫ extra uenas. Est aūt opinio plusq̄ commentatoris tractatu tertio tegni sup illa pte. FERVNT ENIM. ꝙ sanguis non sit substantia quarta: sꝫ sit qd cōpisituꝫ ex flegmate col'a & ml'ia. & iō cuꝫ putrefit declinat: uel ad col'am l' ad fl'a l' ad mel'iaꝫ: & tūc ꝑiodus sanguinis nō erit nisi secundū ꝑiodos illoꝝ hūoꝝ. & satis alludit sibi auer. in pratica cāticoꝝ. 68° cōmēto. cū dicit probabilius est ꝙ cū putrefit sanguis generent̄ inde tres fe. zc̄. Et cōplendo ꝑmonem plusq̄ cōmētatoris ē ītensio sua: ꝙ si cogat̄ dicere quā fe. faciat sanguis ille: cū nō declinat ad altrū triū humoꝝ. Rn̄det dicēs 3^a. primuꝫ ꝙ nō ꝑiodicabit ꝑyo° alicui⁹ illoꝝ hūoruꝫ. qa non ꝯuenit cū aliquo illoꝝ. Scd'o ꝙ uere similius ē ꝙ ꝑiodicet ad modū ꝑiodicatiōis flegmatis magis q̄ colere: ut ostendit ꝓlixe ex sermone gal'. 2° p̄nosticoꝝ sup illo ꝟbo: ꝙ si urina transierit ad rubedineꝫ: & ꝓbat qa flegma leuiter transit in sanguinē. etiaꝫ quia sanguis sic flegmatic⁹ magis ml'tiplicatur in col'e. 3^m est ꝙ ei⁹ ꝑiodicatio ē ꝑm distēperantiā quam acquirit: quia putredo primi sanguinis moti ad putrefactiōeꝫ fecit distēperantiā. & iō regeneratio scd'i sanguīs debentis ire ad minerā: erit ꝑm illā distemperātiaꝫ acquisitam. & sic fiet ꝑiodicatio colerica: uel flegmatica: uel melācolica: non intendimus ꝓcedere contra eū: in h° ꝙ dixit de natura sanguinis. quoniā alibi ꝑtractauimus dicta illa: sed cū primo dicit ꝙ si putrefit nō habebit periodū alicuius illoꝝ. ueruꝫ dicit quodāmodo: sed tn̄ nō se declarat quē ꝑiodum. Et cū scd'o dicit: ꝙ magis habebit ꝑiodū fl'atis q̄ col'e: & h° etiā poterit dicere uerum: ꝑm quendā modū tamen absolute sermo intellect⁹ habet īpugnationē: naꝫ nō minus hūori uidet̄ attribui natura ꝑiodicationis illius humoris in quē ē apti⁹ trāsmutari: q̄ illius qui in ipsum trāsmutari ē apt⁹ ergo non minus tribuetur sibi periodicatio colere q̄ flegmatis. & cuꝫ tertio inuuit ꝙ regeneratio sanguinis fiet secūdū distēperātiā que precessit: dicet aduersarius ꝙ hoc nō ē uerū: sed epate alicuius generante sanguinē bonū in qualitate: sola quātitate supfluum expellet illū ad extra uenas: ubi putrescens faciet febrē. & tunc licꝫ in particula in qua putrefit remansit mala qualitas: tamē epar in tēpore medio poterit reuerti ad suā complexionē naturalē: que faciet eūdē sanguinē & in equali tempore pellet ad particulam & sic iterato unde fiet periodus. Dicem⁹ igit̄ sermoneꝫ breuē: ꝙ periodi° est duplex una que sequit̄ naturā siue ꝓprietateꝫ humoris & ista ē determinata & finita: quia sequitur naturā finitā & ē qua dicim⁹ ꝙ colera mouet̄ ī tertiū: & flegma de die ī diē: & melancolica de q̄rto in quartū: & sanguis uniformiter: & hoc mō si questio erit utꝝ sanguis possit facere ꝑiodicā fe. dicem⁹ ꝙ sic. ꝑiodi° q sibi ꝯuenit: nō dico ꝙ faciat ꝑiodicā col'e nec flegmatis nec mel'ie: sꝫ ꝑiodicā suaꝫ que est unū ꝯtinuū hr̄e ꝑoxismū siue durationē siue motum: unde auer. quarto colliget hec febris: nō habꝫ nisi unū ꝑox^m quēadmodū igit̄ sanguis sua ꝓprietate hꝫ suū ꝑoxismū qui ꝯtinue affligent facit & nō habere sup crescētias de 3° ī 3^m nec de die ī dieꝫ: nec de quarto ī quartū. Ita quilibet humor ꝑ sui ꝓprietateꝫ hꝫ certū peroxismū. s. colera tertianū zc̄. & iō dixit aui. ꝙ quisꝗ humor hꝫ periodū qui sibi ꝯuenit: & apparet ꝙ ꝑiod⁹ sanguīs īproprie dicit̄ period⁹: sed poti⁹ dꝫ dici priuatio periodicādi. Alia aūt ē ꝑiodi°

que sequit̃ dispositionẽ particularꝝ mittẽm & attrahentiũ & generãtiũ materias: & ĩ hº sequit̃ quãtitatẽ & qualitatẽ materierꝝ: & locuꝫ & dispositionẽ particularũ mittẽtiuꝫ & recipientiũ & talis periodicaº fere uariabilis ẽ in infinitũ: & ꝑm hoc quilibet humor nõ per naturã humoralẽ hanc specificã sed per dispositiones dictas põt periodicare. Et cuꝫ hoc quilibet quocũq; periodo: hoc aũt ꝓbat̃ nã cuicũq; humori potest accidere ꝙ alicui⁹ particule dispositiõe generat̃ uꝑ ꝯcumulat̃ in determĩato tẽpore: & põt accidere ꝙ pellitur tẽpore determĩato. igit̃ cuilibꝫ potest accidere ꝙ periodicabit: illud aũt primo aꝫ in sanguine: nã uidem⁹ quosdã hr̃e fluxuꝫ sanguinis oĩ die per plures dies & quosdaꝫ omni mense hoc aũt nõ ẽ nisi quia epar eius ut in exº loquamur generat tãtũ sanguĩem ĩ tãto spacio mittibileꝫ ad nares uel anũ: gº si sanguis ille tẽpore quo pellit̃ teneretur in uenis: aut extra uenas putrefieret & faceret fe. uel possibile est ꝙ faciat ꝓportionalem hñtem periodũ illi periodo fluxus sanguis. & sic imaginãdũ ẽ de colera: & de flegmate & meꝑia. ꝙ autẽ quilibet humor possit hr̃e quẽlibet periodũ cuꝫ cõsiderant̃ cẽ predicte apparet. naꝫ cũ imaginabile & possibile sit de facto ꝙ epar hui⁹ hominis non omni die multiplicet sanguinem: & epar cuiusdaꝫ alterius omni mẽse uel omni ãno multiplicet q sanguis cuiusq; diei: & sanguis cuiuscũq; mensis pñt extra fluere uel retineri: uñ fiat fe. imaginabile ĩmo possibile & eueniens ẽ: qd̃ in quocũq; spacio tp̃ris uel mẽsura que ẽ a die ad ãnũ: possit hº ꝯtingere ꝑm diuersa indiuidua: & sic ẽ de aliis humorib⁹. Ex quib⁹ patet: ꝙ recidiua uera ẽ aliud a poxº quia peroxismare ẽ redire egritudinẽ cũ ordine tertiane uel quartane. Sꝫ recidiuare est redire egritudinẽ nõ tñ necessario cũ ordĩe lꝫ possit ꝯtingere cũ recidiua. & alia ex hoc uidere põt. Sꝫ dubitat̃ quare nõ accidit hº frequẽter sicut frequẽter uidem⁹ periodos sanguinis ꝯtinuos & coꝑe tertianos: & fꝑatis quottidianos: & meꝑie quartanos. Dicẽduꝫ ꝙ frequẽti⁹ accidit in reb⁹ naturalib⁹ ꝙ ẽ ꝑm naturã forᵉ rei naturalis q̃ ꝙ ẽ ꝑm uiolentiã forme. periodo aũt ĩ tertiũ ẽ ꝑm nãm coꝑe cõparate ad caꝑm mouens: sed moueri colerã oĩ die: uel in quartũ diẽ ẽ per quãdã uiolentiã: ꝓpter quantitatẽ ualde supfluaꝫ aut ualde paucã cum subtilitate: aut grossitie multa: & cuꝫ pauca uel multa caliditate uel sensibilitate partis pauca: uel multa: uñ uiolentatur a motu sibi debito. & anticipat 3ᵐ aut postponat eum & iam apparet tibi ꝙ quando gaꝑ. credidit inuestigare causas periodicationis nõ uestigauit nisi causas recessionis fe. & reuersionis que diuersificant̃ ꝑm diuersitatem materierꝝ & particularuꝫ sed causas determinate periodicationis coꝑe uel flegmatis uel meꝑie non ẽ perscrutatus quia semper intellexit ꝙ esset ex natura humoris ut apparet etiã siquis attente ꝯsiderꝫ sermones suos. Et ideo auctores confisi ĩ hoc quando uolunt probare ꝙ fe. sanguinis hꝫ periodum tertianum probant per hoc quia sanguis trãsit ĩ naturã coꝑe & uolẽs ꝓbare ꝙ ĩordinate fe. uadũt ĩ quartanas probant quia humores tũc trãseunt in naturã melãcolie. Cũ ergo coꝑa excrescit in corpore: uel parat̃ exuberãtie siue excrescentie: & habet quantitatẽ & modũ substãtie: & locũ corrñdentem sue nature: tunc peroxismat de 3º ĩ tertiũ & sic meꝑia. in 4ᵐ & sic fꝑa in diem etiã sic sanguis continuato peroxismo & nõ replicato. Cum aũt istis humorib⁹ eueniũt uarietates extranee multuꝫ ex qualitatibus & quãtitatibus. & modis substãtie & dispositionib⁹ particularꝝ & locis ualde uariãtur ĩ eorꝝ peroxismis ut iã uidisti. Dubitat̃ aũt que ẽ illa quãtitas coꝑe & substantie modus & locus: que corrñdere debent sue ꝓprietati ut fiat peroxismus de 3º in 3ᵐ. dicemus ꝙ nõ põt dari determinate: sed arguibile ẽ ꝙ sicut in rebus naturalibus formis earum Respondẽt quantitates & alia cũ dꝫ effectus ꝑm formam prouenire: sic forme coꝑe debẽti moueri in tertiũ & quãdo colera erit ꝑm illam dispositionẽ: tunc mouebitur a calore nostro ĩ tanto & tali tẽpore: & quẽadmodũ entia naturalia nõ agunt qd̃ eis debet̃ a determinata forma ꝓpter uiolentiã factam a qualitate extranea. uerbi gr̃a cũ reubarbaꝝ euacuat sanguinẽ & turbit etiam propter quãtitatẽ supfluã: aut dispositiõeꝫ corporis sic colera substantia qualitate & q̃titate sensibilitate particularꝝ poterit ꝑmutare motũ suũ periodicum. Dubitat̃ quia etiam nos inuenim⁹ coꝑaꝫ & sic alios. s. fꝑa & meꝑiam

duplici diſpõe contradictoria peroxiſmate eodẽz modo. naz exiſtẽte cumulo coꝛe poxiſ mat de 3° in 3^{m} & ſi nihil ſit eiꝰ: ut poſtq̃ ꝑ mꝰ poxiꝰ receſſit etiã ꝓdicat de 3° in 3^{tiã}. Quãtuz autẽ eſt tẽpꝰ quo coꝛa. q̃ nõ ẽ gnãt tantuz ipſa deberet mutare pox^{m} reſpectu coꝛe q̃ actu repit poſtq̃ ꝑmꝰ poxꝰ receſſit. Et dicemꝰ ꝑ° ſolutionez apperẽtẽ ꝟfuſaz: qꝫ hoc nõ mutat ꝓdũ ſed ſtat cũ latitudie 3^{e} diei. Naz coꝛa ꝑexiſtens poſtq̃ alter poxꝰ re ceſſit paulatim diſponet & mouebit ad 3^{m} die. & alia q̃ nõ ꝑexiſtit paulatiz gnãtur & mouet in 3ª die. Alia ſolutio ẽ. qꝫ ꝑme cole re ſcilz q̃ actu repit ineſt poſſe moueri i die eadẽ uel in 2^{a} uꝝ in 3^{a}. Si qꝺ mouet i eadẽ die uꝝ ſequẽti fiat 3^{tia}. ſi aũt i 3ª die erit 3^{tia} una. Hãc ſolꝰẽz uide i qõne nr̃a de ꝓlõgati one febriũ. Alia ſolꝰo eſt qꝫ colera q̃ ẽ in uno cõi cumꝰo cũ ea q̃ facit pox^{m} ꝑorẽ nõ ẽ eiꝰ dez diſpõis oio uel ualde ꝓpinq̃ cuz coꝛa q̃ ꝑus mota ẽ. Et rõ ẽ. qa fuiſſz mota eo tꝑe q̃ illa aut ꝟtinuaſſet pox^{m} illiꝰ. hz g° diuerſi tatez ab illa. & tũc medio tpe diſponit & ex ꝓpetate hz qꝫ in 3ª die erit diſpoſita. & pata ut agiteť. caꝛo putredinali & calido nãli. & eodẽ mõ lz de coꝛa 2^{l} pox^{l} nihil ꝑexiſtat i cumulo. calor ꝓticule gnãt & gnãndo diſpo nit & finit hoc etiã in 3ª die. Alias ꝓfũdi tates hic obmitto queras illas i qõne nr̃a ꝑ dicta. Dubitať ulteriꝰ utrũ mala q̃litas: que i uenis derelĩquit a mã putrida que ꝟ tinuo reſoluit ſit cã reuerſiõis alteriꝰ exacer batiõis. Sicut extra uenas. q̃litas ẽ cã reuer ſiõis poxˡ & diceꝰ. qꝫ gnãliter eodẽ mõ ꝺ fieri habet reuerſio poxˡ extra uenas. & reuerſio fortificatõis uꝝ poxˡ i tra uenas. Ideo enim reddit poxiſmꝰ iterpollate. qa remanſit q̃li tas mala i locis i qbꝰ mã putruit. uꝝ qa mã in actu pox^{m_1} diſpõit aliã mãz. q̃ ſtat i for ma cẽ añcedẽtis eodẽ mõ eiz mã putrefit i uenis & mala q̃litas q̃ ab illa acqrit. i parie tibꝰ uenaꝝ ẽ cã reaggregationis materie q̃ uis ꝑma ꝓcedat ꝟtinue & ex toto reſoluẽdo Etiã mã actu putreſcẽs diſponit aliã q̃ nõ ẽ putrida. unde putredo ſibi ſupuenit. ſm dꝯ termĩatũ diẽ iſta aũt diſpõ ẽ. uꝝ in mã uni formi & ꝟtinua: & iſta ꝟtinuat. ſiue ꝓlõgat pox^{m}. Alia ẽ diſpõ in mã q̃ indigz quoda° actuari que licet ſit : eſt tamen in potentia quadam in ſanguine. uel cum ſanguine & iſta facit reuerſiõez exacerbationis ſiũ ꝓxˡ ſicut reuertit ſe. ꝓ mãm de nouo generatã quãdo ſola remãſit qualitas. Quãuis autez generaliter eodẽ mõ ſe habeat reuerſio poxˡ iterpollate & ꝟtinue. ſũt tñ ꝑter hoc diuer ſitates ſpales quas aui. ĩnuit. nã mã que i ue nis putrefit eſt aſſociata copioſitati hũorali unde põt calor magis ꝟtinuari applicãdo ſi bi partẽ materie poſt partẽ. unde ꝑmꝰ ſecũ dus poxiſmꝰ reuertit. q̃ prior materia reſol uať. & materia primo mota ad putredinem nõ eſt parata incinerari. ſicut ſi eẽt extra ue nas. & hoc eſt qꝫ dicit auic. & nõ reſoluit pu tredo. ĩmo manẽte ſua corpolentia ſub foꝛa hũorali tranſmutať p actũ digõnis: uel oꝛe & currit uſq; ad ſtatũ. Si febris nõ multuz ꝓlõget: & hoc ẽ qꝫ ꝟſueuit dici qꝫ fe. ꝟtĩue ſeruat materiã ad unicã expulſionẽ cũ mã putrefit ĩ uenis. Sed t. d. ergo ſigna digõis nõ poterũt ꝟtinuari: qa ſemꝑ materia noua mota ad exacerbationẽ erit i ꝑncipio motꝰ talis: qualꝝ prima mã que in ꝑn° ꝓmi poxˡ fuit. Dicẽdũ qꝫ nõ eſt dubiũ qꝫ ſemꝑ ĩ ꝑn° cuiuſcũq; exacerbationis ſupueniẽtis in fe. ꝟtinua apparz urina cꝰda reſpcũ eiꝰ qꝫ appa ret i tpe qetis: ſiue remiſſiõis poxiſmi: que cruditas ẽ ꝓprie ꝑ uiã cuiuſdã ſuffocatiõis caloris ſub mã ꝑ illo tpe. Et ideo quãuis in aliqua ꝟtĩua: tu uideris prius ſigna digeſti onis: nõ tñ turbari debes. Si i firmꝰ nigit urinã crudã quodãmõ i ꝑncipio ſue exacer bationis: i q° igiť ẽ dĩntia: in ter mãz faciẽ tem exacerbationẽ i ſtatu ſe. ſalubris & faci ẽtez ꝑmã exacerbationẽ qua iſte febrire i ci cipit: & ꝟſidera qꝫ dĩntia uideť: qa ꝑmo fu it ex toto cruda cũ qua. ſ. morbꝰ i choauit. Iſta aũt mã q̃ facit exacerbationẽ ſtatꝰ habz digeſtionẽ q̃ ſibi debeť uꝝ q̃ acqſiuit cuz ſta bat ſub forma cẽ añtis: ſi eiz tota mã q̃ facit unã ueram ꝟtinuaz primo & a ꝑn° ſtat ſub forma añcedẽtis cẽ: licz una ꝑs priꝰ alia mo ueať. ꝓp cãs ſupiꝰ dictas tñ a ꝑn° tota habz aliquã ĩeptitudinẽ: ſed ꝓcedẽte febre. mor exiſtente ſalubri procedit ſuper eo digeſtio aliqua & actio: & ſic etiam ſuper eo quꝺpu trefit procedit digeſtio : qꝫ aũt mouetur in augmẽto uꝝ ſtatu morbi ſalubris: ãteq̃ mo ueať: habz ꝑpationẽ laudabilez ſiue digeſti onẽ. ñ dico oppoſitã actuali putredini: lz cũ actu putrefit. tũc digeritur etiaz digeſtione

ꝺ⁹ ſue putredini. Sed tu.d.ſi fe.ꝓtinua de materia intra uenas. nō habeat a prin⁹ ſuaꝫ totam materiā ſub forma cē añcedētis: ſed ſucceſſiue genereť quō poterūt ſigna digō nis ꝓtinuari. Dicem⁹ ꝙ aut nō ꝓtinuabunť aut ſi ꝓtinuabunť erit quia ſecūda materia generata erit digeſtior cuꝫ materia actu ge nerat q̄ precedēs. Quō aūt poſſit h⁹ ꝓtinge re nō poſſum⁹ in p̄ti diſcutere. Cōſidera tñ ꝙ raro īuenies ꝓtinuas fe.que euntes ad ſalutemꝫ ꝓtinuent ſigna digeſtionis oī die: & qualibꝫ hora diei. Et que uere ꝓtinuant ſūt de materia una. Et preter p̄dicta ē alia dr̄ia ſpecialis materieꝝ: que putrefiūt in uenis & extra. nā fumus putridus a materieb⁹ ītra uenas quaſi uiolentiā cogiť petere. cor non bñs uiaꝫ ita aptaꝫ ſicut ē ꝓcauuꝫ uerſus cor ē latius & accenſibilius: ſꝫ materie eẍ uenas habent poros multos uerſus cutim quibus reſoluūtur. Ex qb⁹ apparet ſolutio ad qōeꝫ An materie extra uenas poſſint facere cōti nuā. quia dicendū ꝙ ſic p̄ multitudinem uel groſſitieꝫ materie: unde prius aduenit ꝓximus ſecūdus. q̄ prim⁹ reſoluať. Et an materia intra uenas poſſit facere īterpolla tam. Et dicendū ꝙ poſſibile ē ꝙ ſic: licet ra ro: qa pauca materia p̄mo mota & tardāte ſecūda materia poterit prior reſolui pri⁹ q̄ ſecūda ueniat ad putredinē: & ſic diſcōtinua biť febris: & iō aui. dixit reſolo cōpleta eſt difficilis & nō dixit eſt impoſſibilis & non reſoluiť putredo. ſ. ut plurimū quaſi dicat non uenit ad cinerationē ſicut qñ eſt extra uenas. ET ISTAM Q VIDEM. Inueſtigat quaſdam ſpeciales diuerſitates in febribus putredinis. Et primo ea que ſunt ſecunduꝫ mot⁹ ꝓximales. 2° cōpat ꝓtinuas & inter pollatas. 3° aſſignat cās quaſdā diuerſitatis ī pulſu. ibi ſecūda. ET DETERIORES. ibi tertia. PVLSVS VERO. p̄ma ī q̄tuor ſicut quatuor ſunt ille diuerſitates. primo ergo aſſignat cām inordinatiōis ꝓximoꝝ & ſunt ī genere quatuor. & prima ſubdiui diť. Conſiderandum ꝙ aui. ſignāter dixit Q VE DIVERSIFICANTVR. zc̄. ut ex hoc īnuat ꝙ quando mā tranſit de genere ī genus. uerbi gr̄a. de colera ad meꝝiam non fit mutatio ordinis ꝓximoꝝ qa materia differt a materia ſolū ī multitudine p̄ pau citate & groſſitie: uel ſubtilitate: ſed quia differret ī ſpecie: ſiue forma ſpeciei: ſiue for ma ſpecifica & iō dixit ꝙ materie diuerſifi canť in eis. ſ. generibus ſecundū q̄ mutanť ī ſpecie. i. ī forma ſpeciei. NON zc̄. quaſi di cat nō mutatur. modus p̄dicus: ꝓpter ea ꝙ ſint mutate materie in ſola quātitate uel ſubſtantia ſed etiaꝫ quia ſunt mutate ī ſpē Secūda cauſa ē malum regimen & ē nota cā 2ª Tertia ē debitas egri: nam quādo uirt⁹ eſt 3ª fortis motus ſunt ordinati ut tertio de criſi quinto capitulo & ideo uittuperať inordīa tio ꝓximoꝝ: ut auer. quarto colliget. quarta cauſa eſt multitudo ſenſus: quia qñ 4 eſt multa ſenſibilitas carnū qualibet aggre gatione pauce materie excitatur uirt⁹ imo quaſi quolibet motu uaporis. & ex hoc ſit ī ordinatio. Alii dicunt ꝙ multitudo ſenſus eſt multitudo doloris unde trabiť materia ſed dixit aui. eradicatur quātū ad interpol latas & temporis quātū ad ꝓtinuas q̄ tepeſ cunt & ſi nō eradicentur. Alia līa habet tēporis. ſ. afflictionis ſiue motus eradicatio nis. i. quietis. ET PEROXISMI. Hic ſecūdo aſſignat cām īuaſionis cū typo & fi nitionis cū ſudore in īterpollatis. Et cauſaꝫ quare hoc non fit in ꝓtinuis & cauſaꝫ quare q̄dā īuadūt cū frigore & quedā cuꝫ oripila tione. Et tandē oñdit quō accidit īterpolla tā ꝓtinuari. ibi ſecūda. PEROXISMANT ibi 3ª. ET IN Q VIBVSDAM. ibi q̄rta. ET Q VANDOQ VE. Quid intelligat p rigorē zc̄. reqre ī ſuo ca°. hic tñ ſumit ri gorē dictum ꝓtra oripilatiōeꝫ. 2° p eodeꝫ ſu mit. Cōſiderādū āt ꝙ due de cāis q̄s ponit & appropriāť īterpollatis. ſ. frig⁹ materie & mordicatio. qa loca eẍ uenas ſūt ſenſibilia: ſꝫ uene nō ſic. ut ga⁹. ç. de accñti & morbo. 3ª āt de iſtis cāis ſunt coēs īterpollatis & cō tinuis īmo cā q̄ ē p̄fundatio caliditatis ad ptēꝫ mē: pl⁹ accidit ī ꝓtinuis. p̄fundať eniꝫ calor qa mā multa: p̄ mala: p̄ in loco nobili: ſicut multotiēs euenit ī febrib⁹ apoſtematū ītrīſecoꝝ. debilitas āt uirtutis ītelligiť: ſiū ex etate p̄ natura p̄ morbi malicia reſoluēntis ex qb⁹ īfrigidatio fit extremoꝝ exterioruꝫ Cōſiderādū ꝙ mordicatio p̄ accñs īfrigidat & iō diciť p̄p̄us oripilatio ſiue rigor q̄ fri giditas. PAROXISMI MINVVNTVR. Ideſt rarius fit cōtinua quam interpollata: quia eſt uehementior paſſio. uel minuūtur

.i.non ex toto recedunt sed minuuntur.uel minuunt scilicet ī inuasione cum typo: qa raro cum eo inuadunt lꝫ quādoq; īuadunt in ɔtinua flatica dicta lactica: hic considera quare in ɔtinuis apparet frig⁹ quia uel ꝑꝑ defectū resolonis l suffocationis. & utrūq; ē malū. ¶ ET IN QVIBVSDAM. Patet. ET QVANDOQVE. Hic accipe quō febres de materia extra uenas pñt facere cō tinuaꝫ & ideo dixit īcipit putrefieri ī loco .s. aliquo extra uenas. & sic etiam intra. Et ꝑiodi.i.ꝑox' aut quietē.i.frigiditatē. l etiā tardā lationē sup mēbra :uel nō morsioneꝫ aut debilitatē.s. expulsiue uel digestiue re solutiue: aut ꝑꝑ debilitatē sensus mēbra.n. obtusa ī sensu stāt cuꝫ materiis & qescūt cū eis. Et ꝑoxismi hic ɔsidera cautelosuꝫ mōuꝫ loquēdi aui.cū dicit sicut materia q̄rtane & nō dixit ē materia que facit motum de quarto ī quartū sed dixit sic & dixit ꝙ tar dat dixit etiā sicut flegma & non dixit: qa materia multa mouetur omni die: & h° ut ostenderet ut ex q̄titate materie. & mō sub stantie nō potest ar' nisi festinatio uel tarda tio ꝑoxismi ī eadē febre specie uel ī diuersis nō tamen potest determinate ar' dies mot⁹ dixit autem aut ē subtilis sicut colera & ex hoc nihil arguit quia subtilitate nō festiat ut fla. nec paucitate tardat ut mela. licet alia lr̄a dicat. Et quandoq; festinat. quādo ē subtilis ut colera. Ex hoc ergo ɔsidera ꝙ motus determinatus ꝑm numeruꝫ dieruꝫ. scꝫ de tertio in 3ᵐ uel de quarto in quartū uel de die in diē. oꝫ ꝙ tribuatur nō q̄titati nec substantie sed alicui ꝓprietati. Cui aūt tribuātur motus qntani & sextani & quō non oꝫ multiplicare formas specificas dixi mus in questione nostra de ꝓlōgatione fe. ET DETERIORES. Hic ē affo. quarte ꝑ febres quecūq; zc̄. & ē cā nō ī toto corpore .i.in habitu corporis uersus cutiꝫ: aut ī par tibus corporis quasi dicat: h° ꝙ dico eē in toto ē potius esse ī partibus.s. ī locis extra uenas uel in partib⁹ cordis: & oꝫ lr̄aꝫ ɔiūgi supiori q̄ dicit deteriores febres sūt zc̄. aut ī ꝑtibus cordis. ET PARVM. ē cañ. posit⁹ in affo. Qui crescūt. frig⁹ cōplonis q̄tuꝫ ad spēꝫ uel q̄tuꝫ ad gradū caloris. & paucitatē zc̄. mēsurat̄ eniꝫ ex̄neus calor ꝑm mēsuraꝫ ꝓportionabilē nat̄alis ut alias declarauim⁹ ꝑm mentē auer. 7° colliget. PVLSVS. In generibus. quia pulsus ali⁹ ē in flegmatica alius in colerica. & spē zc̄. quia una tertiana pōt eē altera remissior & paucoꝝ accñtium In principiis.i.in extremitatib⁹: uel.i. ī prī cipib⁹: uel.i.ī prin° aduentus febris: uerbi gratia qa fit effi.a frigore ut p̄° de drñtiis pulsuuꝫ. lꝫ hoc nō sit ad ꝓpositū. quia effi. non est putrida tamen potest transire in putridā: uel quōcūq; fiat frig⁹ quo artarie corpus indueret̄. ¶ IM MVNDANDO. Scꝫ fumos multos euentādo.s. ꝑ tractū frī aeris euētādo tamē calidū ꝙ iacet suffocatū & subclusum sicut ignis sub multis lignis. ¶ Capitulū 2ᵐ. ¶ Sermo ulis de signis febrium putredinis.

SIGNIFICANT. ¶ Iam precessit sermo in putredine. & diuersitati bus febriū ꝑm illam: deinceps po nuntur signa febrium putridaruꝫ. & p̄mo hoc. 2° ex omnibus signis & accidentibus collectis ponit generalē modum significādi illorum. 3° ponit causaꝫ quorūdā accidētiū ibi secunda. SCIAS. ibi tertia. ORIPILA TIO. Prima in duas primo ponit signa sig nificantia febres putridas. 2° signa quibus inter se distinguntur. ibi secunda ¶ IN CONTINVA. Primo ponit.xi.collectiōes signorum: ultimo ponit duos cañ. Prima collectio est. ꝙ putrida aduenit absq; cā pri mitiua ꝑm plurimū qñq; enī cē primitiue mouēt añcedēter ut supra dictū ē ī ꝑmone de effi. cū ergo preuidisti signa replonis & grossitiei uel uiscositatis humoꝝ & oplonis & semifebris sine causa p̄mitiua suspicādū ē esse putridam. 2ª collectio signorum est a pulsu & anhelitu in quibus sistoles ē maior quia ē maior necessitas educendi fumos pu tridos & alios ut dixit hali tra. 2°. cōmēto. 7.8. & ē in lectione hodierna. 3ᵐ signum ē nutū. ¶ ET PLVRIMVM. Cōsiderandū ꝙ lꝫ fe. nō īuadāt subito: ut fulgur. ut ga. primo de crisi. i7. ca° tñ quedā satis subito inuadunt. & plurime fe. non sic sed premit tunt accidentia. & ideo dixit plurimum. Cōsiderandū ꝙ accipimus quid est almeli lotu quia dispositio quedam mixta calori non bono: nō tamē ꝙ sit febris. quasi dicat stat homo inter febrem & sanitatem raꝑ tamen ɔtinentis. i6. 2° ca° uersus fineꝫ dicit

q̄ almelilotu ẽ febris & tñ ꝓpter paucitatẽ eiꝰ non sentiť. & dicit q̄ aliquando est añq̄ sit febris. & aliquando post febrẽ: ergo resᵗ. intelligit ꝑ almelilotu quendã malũ caloreꝫ q̄ potest uocari parua febris & potest dici q̄ non ẽ febris ꝓprie qa talis modicꝰ calor pōt post fe. remanere ió alme. pōt nō solum añ febrẽ sed pōt accidere. Accipimꝰ etiaꝫ ex intentione aui. & resᵗ p̄allegato caº q̄ accñª coniungunť huic antecedenti febres. Sunt enī accidentia quedã: q̄ ut plurimũ & statiꝫ sibi cōiungunť. Sicut laxitudo zẽ. que oĩa fiũt ex humoribꝰ iã supfluis & uaporibus eoꝝ: unde dixit ypo. labores spontanei narrant morbos. & idẽ primo liº fen. 3ᵉ scripᵐ ẽ tẽsio uenaꝝ & ypocũdrioꝝ ex cōmotione materieꝝ & uapoꝝ in eis īmo ex digestiõe non bona: dolor autez & pulsatio capitis ex uaporibus illuc ascendẽtibꝰ: cũ iaꝫ incipiat materia cōmoueri: & tangi calore malo. licꝫ occulte pauca autẽ sunt preter hec accidẽª que ɔiunguntť almelilotu. Cũ ergo ꝓlōgať q̄a cũ ꝓlongatur addiº caloris fit febris uꝑ citrinitatis corporis. qa & si nōduꝫ aduenias febris. sꝫ sit ꝓlōgatus calor ille debilis ledit digestionẽ epatis lesione q̄ aliq̄liter sanguis acuitur. Vnde citrinať facies debilitatem. s. maiorẽ q̄ sit laxitudo ꝑ debilitatẽ. s. digõis stomachi & epatis. Sunt 3º accidenª q̄ q̄nq̄ associãtur sicut multa euacuatio materieꝝ p mucos & p uomituꝫ: & p urinaꝫ zc̄. Hec aũt accidũt q̄nq̄. qa q̄ñ ī partibus istis sunt repꝑones de materiebꝰ a q̄bus contingẽs est q̄nq̄ ante febreꝫ euãri eaꝝ multitudine. & natura dñante eis. ꝑm aliq̄ partẽ grauitas scꝫ ex multitudine materie. Excitatio. i. in fꝑo in facie: & dispō sipis caceſie ꝓp motũ digestiõis. ET ACCIDIT. hic sermo possꝫ eẽ separatus ut apparꝫ. & coĩter dicit tamẽ uideť q̄ sit ɔiũctus sermoni p̄cedẽti. & acciᵗ .s. cũ almelilotu frequẽtia ī pulsu ꝓp distẽ perãtiaꝫ caloris lꝫ nō adsit cã primitiua uꝑ labor. uel ira. & ideo exponiť. īmo ꝑ sicut. & forsan intẽdit q̄ a labore sibi cōsueto cuꝫ illũ tẽptat agere statī ꝑmutatur pulsus ad frequẽtiã & uelocitatẽ ꝑmutať etiã ab ira. scꝫ qa isti ultra eoꝝ ɔsuetudines iraſcunť & de q̄libet re multuꝫ turbanť sicut male dispositi. uocat igitur causas extrinsecas cãs ñ consuetas a quibus non est miꝝ. si mutetur pulsus, sed istoꝝ pulsus mutatur absq̄ illis īmo mutãtur a labore consueto qñ uolunt illũ tẽtare ab ira. quia frequenter incurrũt illã. & aliis. s. leuibus causis. que nō ꝑmutaſ sent pulsum: in tp̄re sanitatis & mō mutãt illũ in hac dispositione almelilotu. Et qa de isto hoĩe adhuc nō dicimus q̄ febriat: ideo dat signũ īchoationis febris putride ī eo & q̄ iã ẽ in principio ꝓxismi. & est coartatio pulsus. Et subsequẽter declarat quid est coartatio pulsus. quia dicitur submersio. & ꝑuitas diuersi. i. paruitas cum diuersitate & hec omnia fiunt propter materiaꝫ putridã que mouetur motu agrauatiuo & suffocatiuo cuꝫ est in principio ꝓxismi: sed exñte hoc pulsu submerso. & paruo diuerso apparẽt q̄nq̄ ꝑcussione magne iaꝫ. n. dixit. ga. ī cōmẽto pulsuũ cōmẽto. iq̄. q̄ agrauata uirtute fiũt pulsus diuersi ĩter quos sunt ꝑcussiões alique fortes. s. & magne & hoc est ꝓp uirtutis bellum. & si multũ sit aggrauata: pauce fiunt fortes percussiones & magne ī uirtutibus aũt dissolutis: semper procedit pulsus ad debilitatẽ. Non ẽ uelocitas fortis quia nondũ est additio facta multa ī calore intelligit ergo hoc proprie indiastole.

SED DIVERSITATIS. Posset poni hec pars ꝑ se una stante sententia. Cōsiderãduꝫ aũt in prīcipio ꝓpter suffocationem caloris & in augmento ꝓpter nō esse materiaꝫ uniformiter calefactã ẽ in pulsu maior diuersitas q̄ in statu & declinatione. lꝫ quãdoq̄ accidentia cretica uehemẽter diuersificẽt pulsuꝫ & talis diuersitas pulsus minꝰ apparet ī tertiana qa materia est leuis in tertiana uniformiter & cito inflammabilis. ET DE SIGNIS. Hec est septima uel 6ª collectio signoꝝ: ubi ꝑm dy. & mūdiñ utꝑ q̄ si p̄mꝰ ꝓxꝰ febris recedit absq̄ sudore & humectatione est signũ putride. qa effi. ecōtra hꝫ nã in p̄mo ꝓxº recedit cũ sudore: & rōneꝫ assignat mundinꝰ. quia materie putride a prinº sunt crude nō apte ꝑ sudorẽ ẽ resolui effi statī ẽ apta sudore termīari: & iō dicit de signis zc̄. euō sudoris & humectatiõis ꝓ oxismi. i. poxˡ primi ī quo nō sit sudor nec humectatio. effi. uero non econtrario. quia in primo peroxismo recedit cum sudore. & quia dixerat quod putrida febris in primo peroxismo recedit absque sudore. ostendit

gentil

q̄ nō equaliter est hoc coē omni febri putri
de: minus enim ꝓuenit hoc ʒ^{aīe} pure. quia
cū sit eius substantia subtilis: leuis apta in
uaporē ꝓuerti. pōt in primo ꝓox° accidere
sudor. & hoc ē q̄ dicit lʒ sit. s. sudor in ʒ^{aīa}
i initio. i. in primo ꝓox° ꝓpter zē. Alia lr̄a
habʒ licet sit minu° in tertiana. i. minus sit
in tertı^{a} q̄ in aliis febrib^{9} putridis illud q̄
dictū est q̄ nō redit primus ꝓoxismus cum
sudore. hoc enī minus ē in ʒ^{aīa} qa frequen
tius cū sudore recedit ꝓox^{9} prim^{9} propter
leuitatē zē. quia ꝓpter subtilitatez materie
Aliter exponitur a me. q̄ de signis putride
ē q̄ ꝓox^{9} primus euacuat. i. recedit cū sudo
re & humectatione. qa cū sudore humoro
so copioso cuius cōtrariū facit effi. quia nō
recedit cum sudore copioso. sed cuʒ sudore
rorido sicut sudor sani. Tñ ʒ^{aīa} min^{9} habʒ
sudorē hūorosuʒ q̄ alie putride ꝓp materie
subtilitatem. Tamen effi. non permutatur
ad putredinem qa ꝑm ambas expositiones
ʒ^{aīe} ꝓox^{9} sil'atur effi. quia recedit cū sudor
& nō cum sudore multū hūoroso. iō distinc
tionē ponit inter ꝓox^{m} p̄^{m} effi. & tertiane
& dicit effi. nō ꝑmutatur ad putredinez. i.
effi. habet signa sibi ꝓpria q̄ nō sunt signa
putride. signa enīʒ putride sunt q̄ augmē
tuʒ pox^{t} est destructū a pricipio: nō autē est
sibi ꝑmixtū. & dicitur ꝑmixtū augmentū
cū principio qñ modus caloris prīcipii fe^{l}^{s}
& augmēti ualde modicum drīnt. sed calor
augmenti putride & calor principii drñt:
& ideo nō ē augmentū ꝑmixtuʒ uel dicit ꝑ
mixtū qñ subito ascendit: ut nō faciat aliq̄
diuersitatez uel moram. sil'iter augmentuʒ
ꝓoxismi putride non ē ꝓportiona^{m} immo
disproportionatū. dicit aūt disproportiona
tuʒ & ꝓp dictā cāʒ quia ualde ē maior calor
augmenti q̄ principii. īmo in principio ap
paret frequenter frig^{9} & in augmēto calor
& iō etiā augmētuʒ non ē simile. s. prīcipio
sil'iter non ē simile: quia nō sic uniformiter
ascendit calor putride sicut calor effi. quia
qlibet humor est magis ettroge^{9} q̄ spūs. &
secūduʒ hoc dicetur & sub fe. putrida ē qñ
non fuerit zē. Aliter aūt pōt exponi q̄ in
nuat signa effi. que sīat & non transit uel ñ
uadit ad putridā. licet similet primo ꝓox°
tertiane in forma sudoris in effi. enim que
non transit in putridā augmentuʒ non est
ꝑmixtum. s. ex dispositione principii q̄ erat
ꝓfundatio zē. & calore ꝓcedēte q̄ sunt i fe.
pu. augmētū ēt ñ ē nō ꝓportionatū. lʒ ēt ꝓ
portionatū. i. suo p̄nci^{o} qa si^{t} prīcipiū effi.
ē a calore ita ꝓcedit cum calore augmentū
etiā nō ē nō simile. īmo ē simile & cōforme
principio q̄ non ꝓuenit in putrida fe. & b°
ē q̄ dicit effi: non permutat' ad putridā. &
qn. i. & tunc apparet q̄ effi. non ꝑmutatur
ad putridā. qn non fuerit augmentuʒ eius
ꝑmixtum & qñ non fuerit augmentū eius
non ꝓportiona^{m} & qñ nō fuerit nō simile
g^{2} semp repetat' illa negatīa. & ē mō^{9} aui.
in multis locis putrida g° febris habet aug
mētum perexismi permixtum habet aug
mentū nō ꝓportionatū hʒ aūt augmētum
dissimile. sed effi. habet augmentū non per
mixtum habet augmentū ꝓportionatum.
habet augmentū simile. hʒ etiā augmentuʒ
non ꝓlixū. & ideo subdit & ꝓlixitas zē.

ANHELIVS AVTEM. Hec est 6^{a} collectio
signorum. ubi uult q̄ febres siue sint ꝓti^{e}
siue interpollate habent distincta signa ab
effi. cuʒ tēpore. i. quia lʒ non sepetur sed sit
ꝓtinua non tepescit al' tp̄re. i. ꝓtinui tp̄ris.
ET PLVRIMVM QVIDEM. Hec est
septima collectio & patet. ET PVLSVS.
Hec ē 8^{a}. magnificatur autē usus in horis
expulsionis caloris & in horis alleuiationis
post euacuationes materieꝝ puisi^{2} autez in
horis suffocatiōis sub materiebus & ī horis
resolutionis uirtutis. DVRITIES. Hec ē
pars 9^{a} in qua uult q̄ pulsus durus nō ap
ꝓpriat' febri putride sed accidit ꝓpter cās
quas ponit. & ponit eas gal'. primo de. d. fe
briuʒ. DIVERSIFICANTVR. Hec est
decima pars iam autez patuit q̄ diuersitas
cause pulsus q̄ modi caloris fit in putridis
febribus in principio & augmento propter
motuʒ in materia de suffocatiōe ad caloris
expulsionez: uel de cruditate ad digestionē
Et duʒ non sit pulsus fortis zē. Dubitatur
quia uidetur intelligere q̄ ī febre putrida
pulsus fiat fortis & uelox: qd' uidet falsuʒ:
nā in effi. ē uirt^{9} fortior: g° pulsus fortior.
Quidā faciunt lr̄aʒ effi. & dicūt cū pulsus
ē fortis & non uelox tunc ē effi. ūde supra
in signis effi. dixit q̄ pulsus est decliuis ad
fortitudinē. Alii dicūt q̄ lʒ uirt^{9} sit fortior
in effi^{a} tñ quia nō ē ita necessitata ꝓsicut in

putrida non ſic facicit pulſum fortem. Alii dixerũt q̄ fortitudo pulſus ī effi[a] febris ẽ uera fortitudo: ſz ī febre putrida ẽ fortitudo ficta nam pulſus magnus & uelox facit quãdaz inarticulatã fantaſiã fortis pulſus: ut ponit gal. in 9[to] pulſuuz 2° 9[to]. ET EST. Hec ẽ. xi. collectio ſignoruz & uide q̄ pricipiũ nõ excludit ſignũ digõnis occ[ide]te. ſicut etiã uult gal. primo de criſi. i7. ca°. Cadit aũt deceptio ī hoc q̃ñ ex loco materie: ut cũ materia putride febris nõ ẽ ī locis uenarũ tunc: quãuis ſit in principio poteſt apparere digeſtio in urina. cadit etiã deceptio propter apparitionẽ ypoſtaſis ficte que ẽ aliq[l] fl[a] digeſtiuũ uel calore carminatũ q̄ ſtatim a principio alicuius putride appebit in urina: & cadit deceptio ꝓpter breuitatez principii: ut ſupra diximus. Cũ ergo materia putride fe. ẽ ī locis ſuper que ſignificat urina ſicut loca epatis & uenaz oĩum. tunc a principio ſue putredinis hz cruditatez qa nondũ uirtus egit ī ea actiõez digõnis nec corruptionis digeſtioni op[te]. Et fortaſſe eſt acuta. i. ualde tĩcta urina. Vel acuta. i. acuti odoris: uel acuta. i. cite deſignationis ſuper ſalutẽ uel mortem. ET SCIAS. Primus cañ. ẽ q̄ ſi aliq̃ febris ẽ acuta: ī qua apparẽt ſigna mortalia: ſi infirmus euadit. hoc erit p criſim apoſtematis: & hoc ẽ q̄ dicit cũ cõtractione mẽbri. i. apoſtemate. ↄtractio enim ſumit q̃ñ ꝓ ↄtractione a ſpaſmo: q̃ñ ꝓ tentione tetani ſicut apparet ſen. 2[e] tertii libri. q̃ñ ſumit ꝓ ↄtractione dicta azema. que eſt ꝓhibitio greſſus: ut 3° cañ. ſen. 22[e] q̃ñ ſumit ꝓ apoſtemate: ut primo libro ſen. 2° ca° de cãis apoſtematuz: & ita ſumit hic. huiꝰ aũt cã eſt: nam quãdo morbus eſt acutus: & in eo uidiſti ſigna mortis. hº erit maxĩe: qa uidiſti uirtutẽ ī tuo iudicio debilẽ: & materiã crudã nõ aptam euõni: nec uirtutẽ poſſe dñari ꝓp acuitatẽ morbi tãto tp̃re quo digõem poſſit cõplere: ſi ergo iſte euadat: non erit niſi quia uirtus ſtimulata toto ſuo conatu utens: expellet materiã illã ante digeſtionẽ: iſta ergo expulſio nõ potest eſſe pfecte euõnis: ꝓpter cruditatez materie: ſed erit p exituram: & raro alr accidit forſan enim ↄditiones ĩdiuiduales mirabiles quãdoq̄ oſtendit effectus ut ſine digeſtiõe fiat criſis p euõnes perfectas lz non fiant illeriſes ſine terribilibꝰ accidẽtibus ideo dixit raro. Et apparet q̄ põt exponi cũ ↄtractiõe .i. curtatione uel de ꝓditione partis ſpaſmo illius mẽbri: qa illud apoſtema erit de materia mala q̃ corrũpz particulã q̃ apoſtemat & ẽ ī hoc ſermo ſimilis illi: q ponit 2° ꝓno. illo uerbo. Ac ſi calor: hic & illo ſm trãſlationez arabicã. exiture aũt que in pedibꝰ ẽ. iuxta ſnĩaz illoz textuũ ītellexit hũc paſſũ ET QVANDO. Iſtũ 2[m] cañ. qdaz nõ intelligẽtes deſtruxerũt: ponẽdo litteraz negatiuã. & q̃ñ nõ alleuiat te. Nos aũt intelligimus ſicut iacet: q̄ apoſtemata interiora aliquãdo qeſcũt: nõ q̄ recedãt pfecte: ſz aliq̃ pars reſoluit: uel aliq̃ pars ꝓmutat ad aliuz locũ & hoc uocat̃ qes: ſiue ſedatio apoſtematis ſm uſum uocabuloz aui. & ſicut qeſcit apoſtema ita febris alleuiat: ſicut apparet ī anxio dequo frequẽter loq̃t gal. quia ergo apoſtema. uerbi gratia pleresis qeſcit & non ex toto receſſit: gº de materia remãſit ī loco ubi ẽ pleresis. alia aũt pars ꝓmutata ẽ ad aliquod mẽbz q̄ poteris cognoſcere ſi uideris in eo dolorez. uerbi gratia iſte pleretic[us] alleuiatus a febre & quietat[ur] aliqualiter ab accidẽtibus apoſtematis dolet in pede. ſignuz ẽ: q̄ illa pars materie aliquo° receſſit & nõ ẽ reſoluta: ĩmo tendit ad pedez ubi apparet dolor. ſ. apoſtematis q̄ incipit quaſi dicat apoſtema ſit qetatũ tñ adhuc fluet materia ad eundẽ locũ apoſtematis & addet̃ apoſtẽa & accidẽtia eius ꝓp nouũ ī materia motũ.

Signa inſepabilis.

IN CONTINVA. Cum poſuit ſigna putridaz in generali min[us]. uel cũ poſuit ſigna generalia qb[us] cognoſcimus feb. putridas: hic ponit ſigna qbus inter ſe diſtincte cognoſcũt. diſtĩguñt aũt generaliter: uel quia ↄtinue: uel quia interpollate: uel qa colerice: flegmatice ſanguinee: & melãcolice. ꝑmo igit̃ ponit ſigna qb[us] cognoſcim[us] q̄ ſit ↄtiũa & p ↄſequẽs ex illoz priuatiõe q̄ ſit interpollata. 2° ponit ſigna qbus ad inficez drñt ſm genera & cum hoc qbus coĩcãt. ibi ſecũda. FEBRIS. ponit ig[itur] primo quatuor ſigna quibus cognoſcimus ↄtinuam febrẽ. Prima ẽ ex pulſu & ẽ q̄ diuerſitas ẽ apparens plus in ↄtinua & hoc ꝓp magis ledi cor & arterias: & dixit ſm febrẽ uel quia poteſt fieri diuerſitas ab aliis cãis

cõtingentibus preter febrẽ: uel dixit quia ẽ illa diuerſitas q̃ ſiſtoles ſit maior diaſtole: nõ habẽs ordinẽ: ꝑpter etiã magis generari & ledi uirtutem. NEC PONDVS. quã uis pondus poſſit ſumi ꝑ pondere muſico: hic tamẽ leuiter trãſeundo ſumetur pondus ꝑ portiõe pulſus ad eũ cui⁹ ẽ: ut multi auctores intelligũt: febris aũt ȝtinua plus faciens diſtare hominẽ a ſua ſanitate q̃ interpollata pl⁹ etiã facit diſtare pulſuȝ. uocaꝫ aũt a raſi ió. ȝtinẽtis hoc pondus trutina. ET PER SEVERAT. Hoc ẽ ſcd̃m ſignũ: eſt autem extimatiuũ poſtq̃ tu iudicaſti febrẽ eſſe putridã: & iaȝ durat ultra. 24. horas nõ uideꝫ q̃ ſit tertiana interpollata q̃ durat ĩ ꝑiodo 12. horas: nec quottidiana interpollata que durat. 17. horis: nec quartana q̃ durat. 24. horis uideꝫ igiꝫ q̃ ſit ȝtinua: & hoc ſignuȝ dat extimationẽ nõ certitudinẽ: poſſet eniȝ tertiana nõ pura durare horis ultra. 30. ut poſt diceꝫ: & ideo aui. ad roborãdũ hº ſignũ febris ȝtinue ſubiũgit tertiũ dicens. ET NON ASSOCIATVR. ȝc̃. Et aliis ut frigoris orripilationis: uel aliis. i. ꝑfundatione pulſus ȝc̃. euõne cũ ſudore: & euõne cũ mũdatione a febre ȝc̃. ET DE ILLIS. Hoc eſt quartũ ſignũ: & poſſet in duo diuidi: ut dicatur aſſiduitas. i. ȝtinuitas: qa non recedit & quaſi idẽ ẽ hoc ſignum & ſignificatũ: uel aſſiduitas ei⁹. ſ. diuerſitatis & uehemẽtia diuerſitatis. ſ. pulſus uel caloris. diuerſitas ãt pulſus ẽ aſſiduior & ẽ uehemẽtior & hº fit ꝑpter pugnã maioreȝ materiei ad uirtuteȝ cũ ſit ĩ locis uilioribus & patet.

De reb⁹ quibus drñt febres putredinis. & in quibus coĩcant.

FEBRIS QVE EST. Hic ponit generalia ſigna quibus adinuiceȝ drñt febres putredinis ſ̃m p̃ma genera: & hoc facit primo. 2º ponit quedaȝ ĩ quib⁹ coĩcant. ut Ruᶠᵃ dicit. 3º ponit cañ. ibi ſecũda. ET QVARTANA. ibi tertia. ET SCIAS. Sciunt̃ aũt in q̃b⁹ drñt febres cũ ſciunt̃ ſigna ꝑpria: P res cuiuſcũq; generis. primo ergo ponit res ꝑprias colericis. 2º ſanguineis. 3º flegmaticis. 4º melãcolicis ibi 2ª. ET ILLA. ibi tertia. FLEGMATICA. ibi q̃rta. QVARTANA AVTEM. Notificat autem febres colericas diuerſitate eorum innuens q̃ ſint tres. ſ. tertiana interpollata. tertiana cõtinua dicta ꝑportionalis ſ̃m uocabulum galie. & ſe. dicta cauſon uel aduſta. ſecũdo notificat eas mõ motus quia de 3º in 3ᵐ ſiue ſit ĩterpollata: ſiue cõtinua & cauſon habet illũ motũ occultum ualde. & aſſimulaꝫ ȝcluſe. i. ſanguinee. 3º ſpãliter deſcẽdit ad tertianã puraȝ interpollatam & dicit q̃ eſt acuta. i. uelocis motus uel breuis & magni caloris. ſ. in gradu & acuti ꝑpter fortitudinẽ colere. i. fortẽ calorẽ quia eſt in gradu additus & cõiunct⁹ ſiccitati. Et ſalutifera qa leuis ẽ zẽ. & ĩtellige q̃ hec leuitas ẽ ex parte ſubtilitatis & habilitatis ad reſolutionẽ. ex parte eniȝ q̃litatis materie ſanguinee & flegmatice dulces ſunt meliores q̃ colerice & ſic tollit̃ ȝtradictio ad ſermonem gaᶫ. 2º ꝓnoſ. cõmento. 46. Et hic ponitur affo. ypo. cũ ſua cõditione: qui dicit tertina uera zc̃. ȝtinua qñq; cõſumit̃ in ebdomoda intelligit de cauſone: quia iſte febres ſunt ualde acute. & q̃ tertiana facit in ꝑiodo. cõtinua facit in die ut gaᶫ. ꝑin cõmẽto affo. & qa ante. 7. dies poſſet terminari uehemẽtia acuitatis. dixit qñq; ĩmo etiã quãdoq; poſt quartũ. ET ILLA. Notificat ſanguineã febrẽ ex tribus. ſ cõtinuitate. modo caloris. & termino ſtatus. poſuit terminũ qui etiaȝ ſemꝑ non aduenit. Sed coĩcat ſibi plus. ſ. q̃ in quartana fiat ſtatus ĩ quo fiat criſis. raro enim uiſa eſt. criſis quarto die: ut infra ſen. ſecunda: & tertio de criſi.

FLEGMATICA. Hic primo ponit res appropriatas flegmatice ĩterpollate. 2º ȝtinue illi 2ª. ET QVE. Quatuor autẽ res huic flegmatice interpollate appropriat. Prima qa ẽ leuis caliditatis zc̃. 2ª qa eſt longa ꝑp tres cauſas motus. 3º quia ẽ magni timoris ꝑpter duas cauſas. Quarum prima qa bȝ paruũ ſpaciũ quietis. Scd̃a quia aſſociatur corruptioni & debilitati ĩ ore ſtomachi a q̃ñ excuſaꝫ. ſ. quin ſit cũ ea: uel q̃ nõ zc̃. & cã ẽ quia ſtomach⁹ ẽ minera flegmatis: & plurimũ q̃ ĩ eo multiplicaꝫ ẽ flegma: ut dixit meſue in ſuo de appropriatis. caº de ſcda. & auic. 3º cañ. fen. iȝ. caº de egritudinibus ſtomachi: & iõ ȝſiliter dicere poſſumus: q̃ fe. colerice ledũt epar ꝑp kiſtĩ felᶫ. Et fe. melã colice ſplenẽ: ut ſepe dicit raſ: i6: & i7. cõtinuitatis. Ex his autẽȝ nocumẽtis ſtomachi ſequũtur accidẽtia que ponit: & in hoc põt

habꝫri. qª res. quō aūt ſtomachus ſit cauſa hoꝝ apparet 3°.xi.&.xii. ET Q VE. aſſimulatur fe. ꝛtinua flegmatica dicta lactica etice in tribus. primo in forma caloris ī primo occurſu quia nō ē acutus. 2° ī aſſiduiᵗᵉ quadā caloris. 3° in extenuatiōe q̄ cito ꝛſequitur ex multo defectu ſtomachi: pulſus non ſic ē durus ſicut ī etica: & hoc ꝓp flegmatis molliciē. Dixit hic thadeus & bene. qꝫ reperitur etica cū pulſu molli ſicut que fit cuꝫ ſanie multa in pectore & tunc indiget alia diſtinctione ī fl̄atica: etiam qñq; fit pulſus durus. ut ꝓpter cās multas īdurātes q̄ pñt accidere que ſuperius dicte ſunt. Dixit poſt ea qꝫ flegmatica quāto purior tāto longior & quāto minus pura tanto breuior. Et hic ſermo ē coīs flegmatice tā ꝛtinue: q̄ īterpollate: & cā eſt qa flegma mixtuꝫ cū colera uł ſanguine calefit & ſubtiliaᷣ: & preparaᷣ ad reſolutionē: & iō fit febris breuior ī termīs uł̄ibus & particularibus. Sed qa melācolia addit fl̄ati groſſitiē & fixiōez: iō cū fl̄a fit īpurū ꝑmixtiōe meł̄ie facit febrē longiorez q̄ ſi eēt flegma puꝫ ut dixit aui. Et in his ſermonibꝰ ē multa ābiguitas & ꝛtradictiōs multe apparentes: q̄s oēs ꝑlixe diſcuſſimus in qōne noſtra. An febris flegmatica pura fit ꝑlixior īpura. Q VARTANA. Res que appropīanᷣ febri quartane īterpollate ł ꝛtinue ſunt. ꝑmo qa nō ē acuta. i. nō acuti caloris: uel nō ē acuta. i. nō ē acuti uel uelocis motus. Et 2° qꝫ ē longa extendiᷣ autez nō ſolū āno. īmo ānis ut infra poneᷣ. Non pura ē breuioris ſpacii ꝛtra qa poſſet fieri nō pura ꝑ flegma: qꝫ inuiſcat melācoliaz & ꝓhibet a reſolutione. Dicēdū ꝑmo qꝫ fl̄a ñ ꝓhibet a reſolutiōe: īmo remouēdo a fixiōe terrea & ducēdo ad aqueū parat ad reſoluti onē: ex toto. n. genere meł̄ia ē irreſolubilior flegmate. ſ. tardioris reſolutiōis. Vł dicēdū qꝫ loquitur de quartana nō pura. i. facta de melācolia adbuſta q̄ melācolia pōt dici non pura quodāmō. Vnde etiā apoſtema factuꝫ de melācolia adbuſta: diciᷣ apoſtema cōpoſituꝫ ſiue etiā ab alio humore adbuſto: ut ītelligiᷣ ab haly. in teg' tracᵘ 2°. iqꝰ. 9ᵗᵒ. 3° quia nō ē in eo timor: & cauſam ponit. ET Q VARTANA. Hic ponit quedam ī quibus coīcant quedam ex eis febribꝰ puꝝ. uel plures. & apparet qꝫ dicit de tertiana & quartana ī mōis terminationis. ꝑ febrē aūt incenſiuā uel incentiuā poſſumꝰ ītelligere febrē cauſonez que preter dictos mōs criſ. poteſt terminari ſanⁿᵉ nariū: cuꝫ colera eſt ſanguini mixta: unde fl̄oīa etiā in eis ē conueniens ut infra apparebit. Sed tu. d. ſic in 3ⁿᵃ & qⁿᵃ poſſent termīari. Dicēdū qꝫ ueꝝ ē: licet nō explicaᷣerit: uel dicendū qꝫ plus accidit materiā cauſonis miſceri ſanguini. ſ. coleraz ꝓp loca circa que dñanᷣ ſicut partes cordis. & ꝑ febrē incenſiuā poſſumꝰ intelligere febrē ſanguinis ī qua pōt fieri criſ nō ſolū fluxu ſanguinis na. ſed ſudore. urina. uomitu. & fluxu uētris. euāto ſanguīne ꝑ illas partes. Quod enī ſudor poſſit eē ſanguineus apparet ꝑ aꝝᵉᵐ 3° de partibꝰ aialiū ī caº. HABITVDINI AVTEM VTRINQ VE EST zē. Vrinā & uomitū & fluxū uētris teſtaᷣ aui. 3° cañ. fen. iz. &. iq. &. i6. &. i9. & ſm partē gal̄. 7° tera. Terminationē aūt flegmatice febris dedit intelligere ē. n. quodā mō meª in acuitate inter quartanaz & tertianā. & forſan qꝫ in flegmatica multū accidit cuꝫ ſui paulatiue abſq; euōne maᵗᵃ ꝑfecta. Et 2° de drñtiis fe. caº de quartana dicit euōnes plures ſunt ī melācolico hūore q̄ flegmatico: q̄uis loquaᷣ de euōne ſm ꝓximos. ET SCIAS. Hic ponit duos cañ. ibi 2ª. ET FEBRES. prima ī duas. primo ponit cañ. ſcᵈo remouet dubiū. ibi ſecūda. Q VAMVIS. Dubitaᷣ de ſingulis dictis. primo nō uideᷣ qꝫ principiū ꝑlongeᷣ ī tertiana: quia ipa ē febris breuis in tēporibus uł̄ibus & particularibꝰ. igiᷣ principiū tam ꝓximi q̄ totius egritudinis erit breue. Amplīs humor colericus: eſt cito accēſibilis uel de ligª ſicca: gᵍ cito ad augmētū & ſtatuꝫ deueniet: ut ſecūdo de drñtiis febriuz. Dubitaᷣ ſecūdo: qa dicit qꝫ ſtatꝰ ꝑlongaᷣ ī ꝛcluſa. cōtra quia ē aliqua cōcluſa q̄ ꝓcedit ſemꝑ declinando. & aliqua que ꝓcedit ſemꝑ augendo: gº ī aliqua ē lōga declinatio: & in aliq̄ lōguꝫ augᵐ Q Dubiᵗ de 3° dictō. ſ. qꝫ declīatio ꝑlōgaᷣ ī īcentiua. Cōtra qa feb. īcentiua ē cauſon: uel 3ⁿᵃ ꝛtinua ſz iſte feb. ſunt ꝑcute q̄ ſubito termīanᷣ: gº declinaº breuis. Dubitaᷣ de q̄rto dicto. ꝑmo ſm unā lr̄az q̄ dicit. STATVS ET DECLINATIO IN Q VOTTIDIANA. Cōtra ꝑº aui. ī caº de flegmatica ponit qꝫ lōgior

partiū flegmatice ē augmētū . Amplius 3° de crisi. ponit gal'. 3° ca° ī fine. ꝙ qñ febris ē lōgus stat⁹ ipsa ē acuti motus: & qñ ē breuis stat⁹ ipse ē tardi motus . ꝟm hoc g° ui² ꝙ egritudo tardi mot⁹ nō possit brē lōguz statū: quia si haberet lōgū statū eēt uelocis & acuti motus ¶ Dubitaꝫ etiā ꝟm aliam lr̄az q̄ dicit & stat⁹ & declina° in ꝺtinua. licz ista lr̄a apud paucos reperiaꝫ . Contra quia morb⁹ lōgior bz sua tp̄ra lōgiora: sz febris interpollata respectu sue ꝺtinue ē lōgior: ut .ió. ꝺtinētis ultimo ca° . Cōtinuū oē breui⁹ ē iterpollato sui generis. Isti sermōes auic. sumpti a rasi: ut apparebit sūt ualde extranei & multos laudabiles uiros fatigauerint De qb⁹ p° tade⁹ dixit. ꝙ qñ dicim⁹ ꝑnci^m ꝓlōgaꝫ in 3^ana & stat⁹ ī ꝺcluſa. & declinatio in incentiua dz intelligi de istis tp̄rib⁹ comparatis ad alia tēpora. uerbi gratia in 3^ana principiū ē lōgius aliis tēporib⁹. ſ. augmēto statu & declinatione eiusdē tertiane: causaz aūt assignās dicit ꝙ ī tertiana siue sit interpollata siue ꝺtinua colera: putrescit in locis remotis a corde: & ideo natura nō curās de ipsius putredine nō cito ꝓducit eā ad statuz & sic prīcipiū ꝓlongaꝫ ¶ Dicit etiā ī ꝺcluſa ꝓlōgaꝫ stat⁹ ꝓꝑ tres causas. Una ē habilitas sanguinis ad putrefactionē qa. n. est calidus & humidus cito uenit ad putrefactionē. Secūda cā ē obedientia sanguinis ipsius nature. quia obediēs ē cito natura ꝓducit euz ad statū. Tertia cā ē diligētia nature circa sanguinē. ūde quia natura diligit sanguinē cito ꝓducit ipsum ad statū: ut ip̄m digerat & a putrefactiōe resoluat. Et ē simile de fe. accēsa in sanguine. & de igne accenso ī stupa uel paleis ¶ Dicit etiā tba. ꝙ incensiua. i. in causone ꝓlōgaꝫ declinatio qa ꝓꝑ uehemētē caliditatē & incensionē cibaria q̄ cōmedunt & bibunt cito ad caliditatē uel ad colerā cō uertunt. Vnde tarde tale corpus mūdificaꝫ a colericis supfluitatib⁹ & ꝓꝑter h° decli° ē lōga. Et si tu dic. ꝙ sit ī tertiana ē decli° longa qa cibaria cōuertunt ad coleram. Dicendū ꝙ sine dubio cā assignata non est sufficiēs: sed cā cōpleta ē: quia causon fit ex colera putrefacta ī locis ꝓximis cordi: unde facta ē ifl'o in corde & partib⁹ ꝓxīs cordi. & ꝓꝑq̄ inflāmationē & caliditatem remanet corpus ī declinatione morbi sub illa dispōe generandi colerā. In tertiana uero nō putre fit colera iuxta cor & ꝓpterea illa dispositō cito recedit & fit declinatio breuis . Dicit ultimo ꝙ ī quottidiana ꝓlongaꝫ status ꝓꝑ cām iam dictā ī sanguine: qa flegma ꝓpter humiditatē cito uenit ad putredinē & etiaz ē amicabile nature. Vnde īterdū subit loco sanguininis: sz declinatio ꝓlongaꝫ in ea ꝓꝑ terea. qa humor ē uiscosus unde ꝓbibz citā resolutionē eius a corpore ex quo fit decli° longa . Hec sunt dicta thadei. & si ꝺsideras sūt dicta rethorica nō satis faciētia ītellectui & ideo reprobare obmitto. Post eū conatus ē dynus ī declaratiōe hui⁹ passus dicens ꝙ iste sermo pōt dupliciter exponi. unomō ꝙ referaꝫ ad tp̄ra particularia ꝓxi'mi. alio° ꝙ referaꝫ ad tp̄ra uniuersalia: referēdo aūt ad tp̄ra particularia dicit ꝙ aliquod tēpus ꝓlōgari uel breuiari ī aliq° morbo pōt dupliciter intelligi unomō absolute ꝑ respectū ad alia tēpora illius morbi & hoc modo est uer illud ꝙ dicit gal'. 3° de crisi . Quod fe. ē acuti motus: cui⁹ stat⁹ ꝓlongaꝫ quoniam talis fe. quasi tota ē status & ī tali febre continuo ex princi° seqt̄ status talis aūt feb. est motus acuti sed ista cuius status abbreuiaꝫ ē tardi motus: quoniā talis fe. nō bz accītia unde nō est quod ipsa multum fit status. Alio modo potest intelligi aliquod tempus prolongari in aliqua febre per respectuz ad alia tempora non absolute: sed cōparatiue ad alias febres ut dicatur ꝙ principiū ī hac febre prolōgatur respectu aliorū temporuz plus q̄ in alia febre prolōgetur principium respectu aliorū tēporū. & sic de aliis. Et isto mō auic. intellexit hic & totuz hoc debet referri ad tēpora ut accidentib⁹ sunt distincta principiū enī ꝓlongaꝫ in tertiana respectu aliorū tēpoꝝ plus ꝓportionabiliter q̄ ī aliis febribus prolōgetur respectu alioꝝ tēporū. & ratio ē quia tēpus prīcipii ē tēpus in quo accidit occupatio nature a materia morbi. & ideo ē tēpus passionis nature : sed temp⁹ augmēti & status ē tempus in quo iā īcipit fieri resolutio materie. Et qa colera ē multe passionis. i. multā inferens passionez ꝓpter acuitatē & horribilitatē eius ad naturaz: & est facile exalabilis: & resolubilis: & iō ipsa colera prolongat principiū nō aūt tempora alia . Inconclusa autem prolongatur status

quia ipsa quasi tota est status cũ quasi subi
to ad statum perueniat. Sed in incentiua.i.
tertiana dicitur prolongari declinatio: non
absolute sed ꝓportionabiliter plus respectu
aliorum temporum quã in aliis frebribus.
Et hoc iõ quia cũ coª de se fit facile expulsi
bilis & euaporabilis & exalabilis quantuꝫ ẽ
ratione colere in ipsa deberet esse declinatio
breuissima. Sed quia colera continetur in
loco solido & denso in ipsa: sicut inuenis in
qbus difficile fit exalatio. hinc ẽ ꝙ respectu
materie in ipsa proportionabiliter dicitur
declinatio prolongari plus respectu tẽporũ
aliorum quã in febribus aliis. Vnde ipsa de
clinatio.s.particularis ꝑseuerat usq; ad tp̃⁹
alterius peroxismi cuꝫ infebricitãte nõ desi
nat anteq̃ supueniat alius poxism⁹ q distat
a principio primi peroxismi per spaciũ.48.
horarũ includẽdo tẽpus primi poxismi nõ
sic aũt prolongatur intertiana interpollata
cũ desinit in infebrititationẽ. Nec in ɔcluª
qa nõ habet nisi unicũ poxismũ. In quotti
diana autez prolõgatur status & declinatio
status quidẽ quia cũ ei⁹ materia sit uiscosa
inflãº que ꝑuenit ad summũ mltũ retinet̃
in ipsa. Vnde nõ sic cito declinat etiã decliº
longa ẽ quia ꝑꝑ uiscositatẽ flegmatis accit̃
ꝙ tarde trãspirat caliditas ab ipso. Et ꝓpte
rea raro ĩuenit̃ quottiª ut dicit aui. integre
eradicationis. Sicut raro inuenit̃ quartana
quottidiana nõ gº ad idẽ uadit sermo gal̃.
secundo de crisi: & sermo aui. hic secunduꝫ
enĩ intellectũ gal̃. ibi nõ eẽt uerũ ꝙ ĩ quot
tidiana eẽt status longus cũ ĩ ipsa alia tp̃ra
plus tẽpus occupẽt quã solus stat⁹. Ex his
etiã dy. uult ꝙ appeat soluito ɔtradictionũ
aui. hic: & infra caº de febre flegmatica: qa
hic loquitur de tẽporib⁹ particularib⁹. ĩfra
uero loquit̃ de tẽporibus ul̃ibus: & ꝙ hic
loquat̃ de tẽporib⁹ particularib⁹ apparet ꝑ
hoc ꝙ dicit quãuis inueniat̃ q̃rtana ɔtinua
& quottidiana integre eradicatiõis: naꝫ iste
sermo ad poxismos refertur. Postq̃ aũt dy.
hos sermones exposuit referendo ad tẽpora
ul̃ia ut accidentib⁹ sunt dicta. & etiaꝫ altera
tione materie: nã ꝓlongat̃ principiuꝫ in ter
tiana plus quam alia tẽpora: quoniam coª
ꝓpterea ꝙ horrida ẽ nature difficili⁹ ĩcipt
digeri q̃ cõpleat̃ eius digestio & expulsio: &
ideo longius ꝑseuerat in ipsa cruditas ꝓpor
tionabiliter q̃ alie dispositiones. ¶ Similiter
quia est humor ualde subtilis posit⁹ in loco
quo cito resoluitur: quãdo incipit accñtiuꝫ
difficultas citissime ad summũ peruenit.
Sed in quottidiana prolongat̃ status & de
clinatio proportiõabiliter plus ꝓpter ea qa
humor ẽ propter suã uiscositatẽ: in quo dif
ficulter cõpletur maturatio: & expulsio: &
ideo etiam ꝓlongant̃ accidentia & status &
declinationis. In ɔclusa uero ꝓlongat̃ stat⁹
quoniã ipsa ꝓpter multaꝫ sui acuitatẽ fere
nõ uidetur habere principiuꝫ sed statim ui
detur esse in statu: & hoc est rõne loci ĩ quo
est materia situata. Sed in ĩcentiua uel terti
ana continua ꝓlongatur. declinatio plus ꝓ
portionabiliter ꝑꝑ similem causam: q̃ dicta
est supra.s.quia colera ɔtinetur ĩ loco solido
& denso: ut supra dictũ est. Et ex his tollit̃
cõtradictio aui. hic & gal̃. 3º de crisi: qa hic
auic. loquitur de tẽporibus ul̃ibus: sꝫ gal̃.
ibi loquitur de tp̃ribus particularibus per
oxismi. Sed ɔtradictio auic. hic & infra caº
de flegmatica tollitur per hunc modum.s.
intelligẽdo ꝙ hic loquit̃ de tẽporib⁹ ul̃ib⁹:
nã status febris flegmatice ẽ longior & etiã
declinatio q̃ alia tẽpora respectu aliarum fe
briuꝫ: quia.s.plus prolongat̃ status & decli
natio respectu aliorum tẽporũ q̃ prolõget̃:
status & declinatio respectu alioꝝ temporuꝫ
in aliis febribus: & sic intelligit hic aui. sed
infra caº de flegmatica loquitur absolute.
s.ꝙ augmentũ est lõgius aliis tẽporibus in
febre flegmatica: & hoc absolute loquendo:
nam augmentum ẽ quãdo materia incipit
digeri: & terminat̃ qñ ĩcipit cõpleri digõ:
nunc aũt hec materia ꝑꝑ uiscositatẽ difficil
lime digerit̃: qñ ĩcipit digeri.i.difficillime
procedit super ea digestio: & iõ augmentuꝫ
est lõgũ: sed nõ sic difficillime ĩcipit digeri
uel alterari: & sic prĩcipium nõ est lõgum:
nec etiam sic difficillime cõplet̃ ei⁹ alteratio
uel digõ: postq̃ ĩcipit cõplete digeri uel alte
rari & sic status nõ est ita lõgus: & sic ĩtelli
git ibi aui. Hec sunt scripta a dyno ĩ ꝓpa
forma fere. In qbus cõsidera q̃tũ laborauit
& quot sunt dicta que possent ĩpugnari: q̃
ꝑꝑ breuitatem obmitto. Post autem istos
uiros franciscus de pedemoĩtũ: uel bartolo
meus de uarigrana laborauit ĩ hoc loco. Et
primo dict ꝙ ꝑnm prolongatur ĩ tertiana

intelligendo de principio ulī nō de ꝑncipio ꝓxiſmi: naꝫ principiū ꝓxiſmi tertiane eſt ualde breue: & cito recedit frigus eius: & aſ cēdit calor: ſꝫ prīcipiū uniuerſale eſt longuꝫ .ſ.q̄tum ad alterationē materie: & hoc quia colera eſt inobediēs digōi rōne multe calidi tatis: & ſubtilitatis: & quia iſte q̄litates ſūt fortes a prīcipio. iō prīcipiū tertiane mſtuꝫ durat: poſtq̄ aūt incipit obedire uelociter re cipit correctionē: & hoc declarat ꝛethorice: quia aliqui boies ſūt q aprin°. ſunt multuꝫ rebelles regi: ſed poſtq̄ incipiunt obedire ex toto obediūt. Sic ergo ī tertiana principiuꝫ q̄tuꝫ ad alterationeꝫ materie ꝓlongaꝫ & ſic etiaꝫ dicit ꝙ debet intelligi de principio & reliquis tp̄ribus quātū ad accn̄tia. Secundo dicit ꝙ ſtatus ꝓlōgatur in ꝺcluſa & primo ī hoc ponit cās thadei & reprobat eas. Sunt aūt ille cē habilitas ſanguinis ad putredinē & obediētia ſanguīs ad naturā: & diligētiaꝫ nature circa ſanguinē: ſꝫ dicit ipe aptitudo uel habilitas ſanguīs ad putredineꝫ ē cauſa ꝺtinuatiōis fe. & nō ē cā ꝙ ſtatꝰ fit longior. Eſſe. n. aptū ad putredinē cōmunicat omni tēpori. ſ. prin° augmēto declinatiōi & ſtatui Dicit etiā ꝙ illud ꝙ dicīt de obedientia & diligētia ſanguinis ad naturā arguit oppm nā ſi ſanguis diligīt a natura & ē obediens nā dꝫ mouere ſanguinē motu quo abreuiet tēpus illud ꝙ ē nature magis moleſtū & b° ē tp̄us ſtatus. Dicit g° ꝙ ꝓ ꝺcluſaꝫ debemꝰ ītelligere febrē bōtenaꝫ. Iſta. n. ꝓprie debet dici ꝺcluſa: nā febris ꝺcluſa eſt ex uniformi tate afflictionis: ſed talis uniformis afflictio maxīe fit ī ꝺcluſa bōtena ī q̄ nō aꝫ additio nec dīnutio ī hac aūt ꝓlōgaꝫ ſtatꝰ īmo q̄ſi tota ē ſtatꝰ: qa equalis fit reſolutio: & putre factio ꝓp aptitudinē materie ad putredinē. Tertio dicit: lr̄a illa & declinatio ī īcertiua ē lr̄a corrupta: & dicit ꝙ fuit unum alias ꝙ ſtabat ex̄: & ſtabat ſup hac lr̄a q̄ dicit. STATVS IN CONCLVSA VEL INCENTIVA. qa ab aui. ſe. de ſanguine ꝺcluſa uocaꝫ & ſic qñq̄ īcētiua. Siſr dicit ꝙ lr̄a quedam q̄ repitur q̄ dicit: & ſtatꝰ & declinatio in cō tinua ē corrupta: & ē unū alias. Et dꝫ ſtare extra ſuper hoc ꝙ dixit. ¶ STATVS ET DECLINATIO IN QVOTTIDIANA: ALIAS IN CONTINVA. Et dicit ꝙ exponēdo lr̄aꝫ ſicꝫ iacꝫ: rō q̄ daꝫ a thadeo nō ē bona. Thadeus. n. dixit ꝙ declinatioꝓ lōgaꝫ ī incentiua: qa cibi ꝺuertunꝫ ī colerā Sed ex hoc poteſt argui ꝙ ſtatus uel aliud tēpus ꝓlōgeꝫ ī quo caliditas ē fortis magis ꝺuertēs ad colerā: & dicit ꝙ alii aūt dixerūt ꝙ declī° ꝓlongaꝫ ī incētiua ꝓp debilitatem multā uirtutis ī ſpūalibꝰ ex qua uirtus nō pōt ꝺualeſcere. Sed dicit ꝙ b° nō ualet: qa licet in declinatiōe uirtꝰ ſit debilis. reſpectu eiꝰ ꝙ erat ī ſanitate. Vel reſpectu eiꝰ ꝙ erat in prin° egritudinis tn̄ reſpectu egritudīs ipſa ē fortificata: & ideo dat aliū modū. ſ. ꝙ debemꝰ intelligere de īcētiua febre: q̄ paula tim terminaꝫ: ſꝫ ſermo iſte ualde lōginquꝰ ē a ū° & mēte aui. raro. n. accidit cauſonem paulatiꝫ terminari & plus accidit aliis febri bus: & iō de eis debuit hoc dicere. Quarto dicit ꝙ ī quottidiana ꝓlōgaꝫ declinatio nō reſpectu augmēti: īmo augmētū eſt lōgius ut infra dicet aui. ſed prolōgaꝫ reſpectu ſta tus & reſpectu principii de qbꝰ fecerat men tionē. Iſte ergo uir ſic ordinatur iſtū textū prīcipiuꝫ ꝓlongaꝫ ī tertiana: ſtatꝰ ī cōcluſa uſ īcentiua: declīatio ī quottidiana alias in ꝺtinua. Alii aūt qdā moderni doctores fece runt expoſitiones nō dignas memoria. Nos aūt dicimꝰ ꝙ textꝰ iſte aui. acceptꝰ ē a raſ. 16. contiꝰ 2° ca° ubi ſtat ī hac forma.

PARTES tp̄oꝝ febriū diuerſe fiūt. ī 3ª ꝓlixuꝫ eſt principiū uel ſinocha ſtatꝰ ꝓlixꝰ ī cauſone declinatio ꝓlixa: ſed illa 3ª tēpora ꝓlixa erūt ī quartana fe. Et dicamꝰ ꝙ aui. loqtur ſolū de tribꝰ tp̄ribꝰ non aūt de aug mēto: qa ꝺſuetudo ē aui. frequēter dīdetur augmētū ī duas partes: & ꝑmā partē ꝺiūgit principio & ꝑam ſtatui: ſicut ſupra fecit q.° ca° & q̄cūq̄ dn̄r de prīcipio ſtatu & declīne uera ſunt de huiuſmōi tribꝰ tp̄ribꝰ uſibus & etiā particularibꝰ: & ſunt uera hec dicta cōpando bas egritudines adīuicē ī his tem poribus hoc modo. In tertiana prīcim ꝓxl uel prīm uniuerſale ē lōgū cōpando eaꝫ ad ſinochā bōteneaꝫ cuiꝰ prīm ē occultum ī ꝺcluſa. ſ. bōtenea ꝓlōgaꝫ ſtatꝰ reſpectu dicte tertiane qa ſtatꝰ tota ē. Sed dices ꝙ poterat dicere ī tertiana ꝙ declinatō ē lōga reſpectu bōtene. Dicēdū ꝙ ueꝝ ē: ſed nō placuit ſibi oēm particularē cōcluſionem ponere ī incē tiua declinatio ē lōga reſpectu declinationis bōtene: & etiā tertiane ꝺtinue uſ īterpollate

Incentiua.n. ẽ cauſon ĩ q̃ euacuata materia p criſim remanet longiori tp̃re flãma circa ſpũalia quã ĩ aliis colericis:& q̃ ĩ ſanguinea hõtena: ut notũ ẽ:& hoc eſt ex ĩtenſiori caliditate ĩcẽtiue: q̃ ſit caliditas aliaꝝ colericaꝝ & q̃ ſit caliditas hõtene ſanguinee. Sũt ergo tres ꝑportiones q̃s aui. ſumpſit a textu raſ Prima prĩcipiũ tertiane eſt ꝓlixũ cuiꝰ cõpa rabit ad ſinochã. Scda ſtatus homotene eſt prolixus cũ cõpabit tertiane. Tertia declĩ cauſonis ẽ prolixa cõpata p̃dictis febribus. dicit poſtea ſtatꝰ & declinatio ĩ quottidiana .i. ĩ flegmatica. Cõſiderãdũ ꝙ tpꝰ notabilis ꝓlixitatis in flegmatica eſt augmentuꝰ: ut infra: & cã eſt quia eſt humor difficile accẽſibilis: & ideo ſi ſermones auic. hic fuiſſent de augmento diĉ ab aliis tp̃oribus dixiſſꝰ augmentũ prolongatur in flegmatica: ſed ſequendo raſ: non loq̃t de eo hic: ſed partit augmentuꝰ in duas partes: ſed de eo intelligit ꝙ placuit ſibi tacere de eo: cũ notiſſimũ ſit augmentũ cottidiane eſſe longius reliqs temporibꝰ eius. Et placuit ſibi dicere ꝙ in flegmatica ſtatus. & declinatio ſunt ꝓlixa reſpectu principii flegmatice flegma. n. cuiꝰ recipit calorẽ diu tenet. & de difficili declinat. ĩmo ſicut a uiridi ligno ſemp aliquid effumat ita a materia flegmatica putreſcẽte ut ĩ tellexit gaſ. in 2° de. d. fe. Si aũt uelles cõpare flegmaticam in hoc ad tertianam: & ſinochaꝝ hõtenaꝝ: & cauſonẽ poſſes: ſed laborabis in diſtinguẽdo maioritatẽ abſolutam & maioritatẽ ꝑportionabilẽ. g° melius eſt dicere ꝙ ſtatus & declinatio in ꝺtinua ſunt notabiles partes in ea: & maiores principio: lr̃a aũt q̃ dicit ſtatus & declinatio eſt maior in ꝺtinua. oꝫ ꝙ cõꝑet ꝺtinuã ad ĩterpollataꝫ & eſt uerum ꝙ ꝑportionabiliter ꝺtia habet ꝓlixũ ſtatum: & etiã declinationeꝫ reſpectu ſue ĩterpollate. ſi. n. una ꝺtinua colerica terminat ĩ. 7. diebus: & ĩterpollata in. 12. uel 13. habebit ꝺtia ſtatũ: & declinationẽ occupãtes quattuor dies diffia. eiꝫ accña in ꝺtinua mꝓtuꝫ tp̃us occupãt: & flãma maior tardiꝰ recedit: ſed iterpollata hẽbit ſtatum & declinationẽ occupãtes. 5. dies uel. 4. ut in exo: ſꝫ quarta reſpectu. 7. eſt maioris ꝑportiõis q̃. 5. reſpectu. 13. iſta tñ lr̃a non repitur coĩter. Nos aũt iaꝫ ſecuti ſumus expoſitiõeꝫ dy. & addebamꝰ ſibi ꝙ ꝓncipiuꝫ tertiane dicitur prolixũ ꝑꝑ illã effumationẽ q̃ ſibi appropriat gaſ. 2° de. d. fe. & multa alia que nũc nobis uidenť puerilia addebamꝰ. Quare uiſũ ẽ nobis mõ iſtũ textũ ſubtiliari nõ debere: ſed groſſo mõ ꝓtrãſiri: ſicut raſ uoluit. Inuenimꝰ aũt in dictis raſ multas cõtradictiones in. 16. 17. 18. ꝺtiꝝ. qñ loquit de prolixitate & breuitate tẽporũ febriũ quas ſoluere diſpoſueramus: ſed ꝑꝑ longitudinem obmitto. Ad ꝺtraria pꝫ ſolutio ex iaꝫ dictis

Ad primũ dicendũ ꝙ tertiana cõpatur ad homotenã. Ad ſecũdã dicendũ ꝙ loqť de ſinocha hõtena. Ad tertiã dicendũ ꝙ licet ſubito fiat criſis in cauſone: tñ durat calor poſt criſim. Ad quartã dicenduꝫ ꝙ ſi hic uoluiſſet loqui de oĩbus tẽporibus dixiſſꝫ augmentũ prolixũ ĩ quottidiana: ſꝫ uoluit loqui de tribus tẽporibus. primo de uno quoq; ſeorſuꝫ. Poſtea de duobꝰ ſimul & hoc quia ſibi placuit. Ad quintã dicendũ ꝙ febris longi ſtatus eſt motus acuti reſpectu eius que habet ſtatuꝫ breuẽ. Et ideo omnis contia ẽ acutior interpollata ſibi compari. Et contia quia hꝫ ſtatum longum reſpectu principii ẽ acutior q̃ quartana q̃ proportionabiliter: hoc non habet. Poſt hec aũt oĩa ĩ q̃ deuenimꝰ & q̃ diximus ſm uias q̃s alii ĩceperunt: uideť nobis ꝙ uolẽs deuenire ad ĩtellectũ haꝝ ꝓpoſitionũ & ſimiliũ illis dubitare habeat ꝙ tẽpꝰ febris ſit magis aptuꝫ ꝓlõgari ſm naturã cuiuſcũq; humoris reliqs aliis ꝺditiõibꝰ exñtibꝰ paribꝰ. Vbi gr̃a ſint quatuor ꝓxl: unꝰ colere: alter flegmatis: alter melãcolie: alter ſanguĩs: & oĩa alia ut poſſibile ẽ ſint paria: ꝙ ergo tp̃s longus ẽ ĩ ꝓxo colerice materie: q̃ in ꝓxo flegmatice & ſic de aliis nõ. n. ẽ dubiũ: ꝙ oĩa tp̃ra ꝓxl melãcolice ſunt lõgiora. Deinde oĩa tp̃ra flegmatice. deinde oĩa tp̃ta ꝓxl colerice. Si aũt febris ſanguinea tota ẽ uniꝰ per oxiſmi: ſicut unus ꝓxꝰ quartane: uel ꝫane uel quottidiane etiã eiꝰ lõgitudo eſt maior lõgitudine ꝓxiſmoꝝ aliaꝝ febriũ. Dicamꝰ g° aliqd ad excitandũ poſteros. Et ẽ ꝙ nr̃i auctores ſatis ſunt ꝺcordes ĩ dicẽdo ꝙ in ſe. flegmatica tp̃s augmẽti ẽ longius reliquis tẽporibꝰ flegmatice. Nã flegma difficulter uenit ad accẽſuꝫ eẽ caloris: ĩmo plures habꝫ ſupaſcẽſiões caloris: & plres q̃q; remiſſiões ꝑꝑ frigiditatẽ & uiſcoſitatẽ hũoris. In ſe. at

ſanguinea nō ſunt determīati: naz repiť ex ea bōtena ī qua ſtat⁹ ē lōgior: & aug^ca ī q̄ augmētū ē lōgius. Et ꝑ augmaſtica in q̄ pl⁹ ꝓlōgať declinatio: ſz que iſtaz plus eueniat ex natura hūoris ſanguinei nōduz ē īuētuz certe affirmatuz. In febre aūt colerica q̄ durat. 12. horis in pox° nō uideť affirmatū q᷑ tp̄us in pox° ſit lōgius ex natura hūoris. Et forſan q᷑ nō ē inuētū ꝑ experiētiā adhuc ſed ꝟtingit mō unū tēpus mō aliud īueīri ꝓlixius. Et iō raſ aliq̄n dixit. 16. ꝟtinentis q᷑ in tertiana ꝓlixū ē principiū: & tn̄ dixit .18. libro. 7. ca° q᷑ in tertiana ſtat⁹ ē longior uelle aūt ꝑ rōnem h° demōſtrare non credo eē poſſibile: qa nō īueniť mediuz quo neceſſario poſſit ꝟcludi: ſi tn̄ aliqd ſuadet eſt q᷑ prin^m pox^l tertiane ē ꝓlixi⁹ pp cās ſupius a nobis & ab aliis dictas. In fe. aūt quartana nō inuenio determinatū certitudinaliter q᷑ tēpoz notabiliter ſit lōgius ſed quaſi habēt ad inuicē quādā ꝟueniētiā ī lōgitudine: ut nō ita notabiliter augmētū q̄rtane excedat alia tēpora ſicut augmentū flegmatice excedit alia tēpora: ſz prin^m ī ea uideať breui⁹ q̄ alia tēpora ut plurimū. Et forſan hoc uoluit raſis. 18. ꝟtinētis primo ca° ubi dixit q᷑ tēpora quartane ſunt media. & z^ane breuiora. & tēpora flegmatice ſunt lōgiora. Si enī text⁹ ille nō ē corruptus uoluit raſ q᷑ tp̄a tertiane ſunt ꝟformia ī breuitate: ſz tēpora quottidiane ſūt ualde difformia ī lōgitudine qa hn̄t augmētū ualde lōgū: tēpora aūt q̄rtane ſūt medio mō & tu ꝟſidera. Deinde dix^t. QVAMVIS. qa aui. noīans colericā & flegmaticā diuiſerat eas ī ꝟtinuā & interpollatā nō aūt ita fecerat de feb. melācolica .ſ. quartana: iō aſſignat cām huiꝰ: & ē quia raro inueniť quartana ꝟtinua: & iō lz ſermones dicti ueriſicenť de utraq᷑ tn̄ in primo ītellectu ītelligimus de quartana interpollata q̄ pl⁹ īueniť ut diceť ſuo ca°: quāuis etiā quottidina dīdať ī ꝟtinuā & īterpollatā. tn̄ illa q̄ noīať īterpollata ut plurimū nō integre eradicať & iō flegmatica īterpollata hz ut plurimū qetē non oīno uerā. ET FEBRES QVIDEM ꝛc̄. Hic ponit quendaz aliū cañ. Conſiderandū q᷑ exñte febre acuta ꝓprie' cū apoſtemate ꝟcurrūt qñq᷑ in mente medici ꝟtrarie ītentiones: q̄rū una ē ītentio cibādi quia apparet uirt⁹ debilis & corp⁹ ē de reſolubilibus. Alia ē ītentio īfrigidandi & extīguendi potu frigide aque. Et epithi matib⁹ frigidis: qa apparet fortis īflāma° colliq̄tīa: ex oppoſito ī eadē febre & ī eodez ſimo ꝟſurgūt ītentiōes oppo^te dictis & una ē ītentio nō cibandi ex h° q᷑ morbū opinamur breuē & de materia multa: ut uirtus uacet digōi materie. Alia ītentio ē nō infrigidādi: ut nō īcrudeť materia. medicus g° ſtat ī hoc ābiguo & ſi ſm ueritatē preualet ītentio cibandi & extīguendi & obmittēdi eas. fit infirmus ꝟſumptiōe maraſmať uel eticus fit premittanť igitur fortior intētio tacuit aūt aui. reliquū nocumētū q᷑ ſeq̄ pōt preualētib⁹ oppoſitis ītentiōib⁹ & obmiſſis eis: nā erat notū qa ſequtur ꝓlōgatio morbi ī crudā & multiplicata materia: uel ſequtur cita mors. In bis igiť ābiguis iudiciis ꝑualent medici ſcientifici: & exercitati & bone extimatiōis alios medicos nō tales. Et ideo bñ dixit gal. 8° tera. circa finē. Exercitatū & natura prudētez oz eē medicū.

¶ De ſignificatiōibus accñtiuz febrium.

SCIAS Q VOD ACCEPTIO. Hoc ē capituluz de capitulis generalib⁹ ſignoz febriuz: quo ponūť ſignicata accidētiū febriū. Vñ rubrica dic^t de ſignificatiōib⁹ febriū accidētiū. i. de eis q̄ ſignificanť in febre ꝑ accidētia febriū: cū g° ex capitulis p̄cedētib⁹ tu cognouiſti hāc febrē eē putridā & de ſūma colericaz. uerbi gr̄a tu aggrega oīa accidentia q̄ in ea ſunt. & uide qd ipſa ſignificāt: uidebis. n. q᷑ oīuz accidētiū ī febrib⁹ nō ē idē ſignificatū: q̄dā .n. ſignificāt febris malignitatē uel ꝟtrariū q̄dā digōez ꝑ ꝟtrariā q̄dā nām: ſiū ſpēz: ſiue gen⁹ & ſic d' aliis & tūc ꝑ ſcīaz iſti⁹ ca' cōpleťiť ſcīa ſiue cognitio nature & oīs diſpōis febriū putridaz. Prīo g° aui. enumerat oīa hec accñtia. 2° oſtēdit illoz ſignificatōes ibi 2ª. FEBRIBVS ENIM. Cōſiderandū circa primā partē q᷑ accidēs pōt ſūmi dupliciter .ſ. ſtricte ꝑ eo q᷑ ſeq̄ť morbuz ſicut umbra ſeq̄ť corp⁹: ut 3° de accidenti. 2° large ꝑ oī q᷑ ī febre pōt ſignificare: uel ſeq̄ť febrē ſiue nō: ſicut etiā etas & regio pōt dici accidens. Et qa aui. dixerat in rubrica de ſignicatiōnib⁹ accidētiū febriū: & iō pſecut⁹ ē in enumerādo ſub hac foīa loquendi acceptio ſignificationū febriū. i. accipim⁹ ſignificatiōes

oppoſite ſuperbo et ꝟtrarie me

ī febrib⁹ ex regie ⁊c̄. sumit g° accn̄s ꝑ quo cūq; signo uel significatiōe. Cōsiderādū etiā ꝙ oīa ista accidētia siue signa a qb⁹ accipimus significationē aliq̄ pnt reduci ad ordinē quia uel sunt res extrinsece uel ītrinsice siue ab ītrinseco procedentes. Si extrīsece sic ē regnū preteritū generale & quō fiūt ī speciali & regio & tempus. Si ītrinsece sic sunt uel res naturales & ānexe: ut cōplo. etas. Vel preter naturā: & sic sunt q̄litates mutate ex euntia mutata & mutate actiōes. Cōsiderandū dicit ex dispositionibus antedētib⁹. pōt dupliciter intelligi. primo. i. ex egritudib⁹ quas habuit ī preterito: uel quas ē ꝺsuetus hre. qa ex h° significam⁹ aliqua de pnti fe. & pntib⁹. i. q̄s pntes eo febricitante hz licet nō sit febris: sz aliud. ꝟbi gra: qa hz mltas pustulas q̄s hēbat etiā añ febrē. Scdo mō pōt exponi. Ex dispositiōib⁹ añtibus. i. ex reb⁹ nō naturalib⁹ & naturalib⁹ q̄ cū h° ꝙ añcedūt sunt etiā prīcipia cū fe. ut regio etas ⁊c̄. & tūc hic .primo & regio ē declarati⁹ ei⁹ ꝙ dixit añ. Cōsiderādū ex ꝺiūctis ut dolor capitis uigilie ⁊c̄. alia ut ꝑfunditas somni uocat cōiūcta: qa sunt accidētia cōiuncta qnq; nō tn̄ necessario sequētia. Sz tu dices nōne etiā fluxus sanguis nariū ē necessario sequēs. Dicendū ꝙ oīa predicta accn̄tia sūt magis sequela febriuz putridaz q̄ ista: ista .n. s. mutatio pulsus urine: & egōnes ⁊c̄. sūt magis sequela q̄ dolor capitis & alienatio & tūc sumem⁹ sil⁹ ꝙ dicit. VOMITV ET EGESTIONE ⁊c̄. i. aliq̄ euō & nō sumem⁹ fluxū sanguīs solū. FEBRIBVS ENIM. Hic ꝑsequit & oñdit significata que ex his accn̄tib⁹ accepta sūt. & sunt. 8. ꝑmū ē febris magnitudo & paruitas. 2m ē genus febris an sit fleg matica uel colerica. 3m ē feb. malitia. 4m ē materie digestio: uel oppositum. 5m crisis ei⁹. 6m. sal⁹ ul⁹ mors. 7m mō⁹ materie. s. an subtilis ul⁹ grossa. 8m hore feb. & ꝑm h° sūt partes octo: sz ī fine ca⁹ pōt aliaz partē ut appebit. Cōsiderādū circa ꝑmā ptē ꝙ magītudo feb. ē sua ītē°. s. sui caloris augmētū q̄litatiuū: ꝑ ēt q̄titatīm: & qa h° cō ꝑhendit tactu: iō distīxit mōs caloris feb. q̄ sūt q̄litas. i. acuitas & īcensio & mō⁹ in h° & q̄ti⁸. i. calor ī mlta hūiditate cui⁹ signū est multa euaporatio ꝑ pauca: & h° uoluit cum dix⁹. Quia caliditas ē hūida ⁊c̄. mōi āt acuti caloris sūt qa toto tpe az mordēs: ut ī fe. īcēsiuis ut in causone: ꝑ ꝑ° mordet postea leniter. sicut ī 3^ams leuib⁹. ꝑ ꝑ° az leuis postea mordz ut ī ptaticis feb. iō dixit de eisūt q̄ mordicāt. s. p⁹ ꝑmā manus īmissionē. & de cā baz diuersitatū ꝑplixe diximꝰ ī ꝑ° de. d. feb. Febris ergo ꝑprie est magna: q̄ habet acutā caliditatē semp ꝑseuerātez. Aut mltā ēt ꝑseuerātē. ET SVNT. Hec ē ps 2ª in q̄ oñdit 2m significatū accn̄tiū feb. ꝙ ē gen⁹ febris: & ponit exemplū de hoc ꝙ ē notū. ET ACCIDENTIA. Hec ē pars 3ª in qua ponit tertiū significatū accidentiū fe. ꝙ significatū ē febris malignitas: & ꝑ oppm isti⁹ eius in coluītas: & patet & intellige de his accn̄tib⁹ nō creticis. ET ACCIDENTIA Hec est quarta pars ī qua ponit quartū significatuz. s. digōnem. & ei⁹ oppom & patet. ET ACCIDENTIA. Hec est qnta pars in qua abreuiat significatū qntuz ꝙ est crisis. expectās ponere sciaz ꝑplixam ten. 2ª huius quarti cañ. ET ACCIDENTIA. Hec est sexta pars ī qua ponit. 6m significatuz. ꝙ ē salus ul⁹ mors: & accn̄a q̄ hoc significāt dicz sen. 2ª huius. ET FORME. i. bītudini & colori faciei. Hec est septīa pars ī qua ponit significatū. 7m. s. grossiciez. uel subtilitatē hūoruz: sed cogit cū hoc ponere alia significata naz si febrīētis. color ē plūbeus fact⁹ ex albo & uiridi. & bītudo faciei ē cacetica significat frigiditatē hūorū qa hūores crudos flegmaticos. & mltos & melācolicos grossos uiscosos. unde tales fiūt colores & talis faciei bītudo. Si autez facies sit tornatalis significat. ⁊c̄. de hac facie & cāis ei⁹ ꝑplixe notauimus sup primo ꝑnosticoz. Cōsiderandū ꝙ excitatio. ut s̄ diximus apud auic. & rasis. iz. ꝺtis est qdam modus cacessie apparēs circa faciē qualis apparz frequēter paciētib⁹ in digōz ex multa comestione. ET DICITVR INFLEGMATICO. Lra g° potest dupliciter exponi. Primo ꝙ pōit duo significātia. grossos hūores. unū est color plūbeꝰ aliud ē excitatio: & ī flegmatico ꝑ & dicat⁹ ꝙ color cōuertit ad plūbeitatē aut excitatiōez & īflegmatiōez: sicut ⁊c̄. significat frītatem ⁊c̄. secundo modo ꝙ ex colore plumbeo significet aut frigiditatem humoruz ⁊c̄. aut cacessiaz qualē hz hns effrāz ex nauseatiua sacietate. prima expositio ē melior. Consideꝰ

randū:qa dicit mot⁹ ipsoꝝ ī se ipsis: potest exponi dupliciter.primo qꝫ uelox resolutio fit ꝑp amplitudinē poroꝝ: & ꝑp motuꝫ ī se ipsis.i.ꝑpter humoꝝ subtilitatē:unde in se ipsis sunt parati resolutiōi. Scd'o extenua° fit uelox ī febribus ꝑpter motum ī se ipis .i.qa febriētes mouētur.i.inqetanť:& uigi lant uel sūpserūt farmacū solutiuum uel ha buerunt huuc motum id est fluxum spon taneum . Cōsiderandū.qꝫ dicit ¶ ET EXI TVS.Erit hō a ɔsuetudine:ut q consueuit exercitari:paꝝ comedeť.uel econtra. Casus eoꝝ.i. casus ɔsuetudinū ut etiaꝫ sisse scribiť ca° de emitriteo ca² ɔsuetudo.qñ una dīniť & alia capiť:ut ɔsuetus ieiunare mō mꝫtuꝫ repleť sicut accidit religiosis factis epis sig nificāt significatiōes.i. dispositiōes ī hūori bus ut apparet ca° de emitriteo: & res alie zc̄.ut aer.tꝑus.ars.sexus.& sꝫia: ex quib⁹ iudicamus de natura humoꝝ facientiū fe. Dicem⁹ ī fine capituli.& ī ca° de emitriteo ET ACCIDENTIA FEBRIVM. Hec est octaua pars in qua ponit. 8ᵐ significatū.s. tꝑus: ut uult qꝫ q̄daꝫ accn̄tia pl⁹ eueniunt ī statu & ē notuꝫ.Cōsiderādū qꝫ ꝑfunditas somni:seqť plurimū prīcipiorū.i. plurima ꝑncipia.s. prīcipia febriū ɪterpollataꝝ ꝑpe & prīcipia exacerbationū & cā eius est cere bri debilitas: & huic debilitati assignat q̄ tuor cās: q̄ cē debilitant debilitate: qua fit somn⁹: & ideo dn̄r etiā causę somni:& sup. una cā debilitatis somnolētis est declinatio caliditatis . 2ª ē uaporū multitudo ꝑpter cōmixtionē.s. caꝫi putredinalis cū materia: uel ꝑp cōmotionē.s.materie a calore. 3ª cā est frigus qa cerebꝝ cū sit frigidū retracto calore infrigidať magis:& iō si hō ī natura sua ē frigidi cerebri: magis accidit profun ditas somni.Quarta cā ē frigiditas materie & iō proprie fit h° ī materia flegmatica. si g° ī colericis febribus qñq; eueniat.s.ꝑfun ditas somni erit solū propter reuocationem caloris intus. ET RES. qa aui.breuiter ꝑ trāsiuerat de accn̄tib⁹ significātibus genus siue spēm fe.Et ideo hic in generali sermōe ꝑfectius: & summatiꝫ ponit res ex qb⁹ scič ex qua specie fit febris & sumit speciē large etiā pro genere: & dicit qꝫ res ex quib⁹ hoc scič.sunt dispō feb.ī acuitate sui caloris:qa significat materia magis colericā.zc̄. Et in hoc qꝫ accidit a causis primitiuis:qa significa cať qꝫ n̄ ē putrida. Et añcedentib⁹ qa signi ficat qꝫ ē putrida ſm ɔditiones predictas. primo ca° de effi. possent eniꝫ cē primitiue mouere cās antecedētes ¶ ET DISPOSI TIO FEBRIS IN ADHERENTIA. Pōt dupliciter intelligi . Primo qꝫ febris aliqn̄ adheret & nō sepatur sciemus tūc qꝫ est ɔtiª uniformis.Aliquādo eradicať & sciemus qꝫ est interpollata & tēpore.i. aliqn̄ tepescit & tūc ē ɔtinua ꝑportionalis . Et ex his existi mo spēꝫ febris. nā febres ɔtinue uniformes adherētie sunt sanguinee. febres ɪterpollate sunt de aliis humorib⁹ & etiā ɔtinue ꝑpor tionabiles. Scd'o mō pōt exponi:dispositio febris ī adherētia.i.cū aduenerit & adheret corpori: & hoc ē qꝫ declarauit dispositio se. ī acuitate.i. exacuitione & reuersiōe ꝓxᵐⁱ cuꝫ rigore & frigore zc̄. qa significat inter pollatam & aliam secundū diuersitatē hoꝝ .s.frigoris & rigoris zc̄. ut scietur ex ca° se quenti.Aut ei⁹ ɔtrario:qa sine typo aliquo ɪuadit significať ɔtinua:& tūc aut ē ꝑporti onabilis aut n̄ ſm qꝫ dixim⁹ & qꝫ ē ex eo.s. rigore & orripilatiōe zc̄.Illud aūt qꝫ ex hoc ē:ē pulsus profundatio & paruitas & reliq̄ dispōes scite ex q° ca° hui⁹ sen ¶ ET DIS POSITIO FEBRIS. Hoc dictū declarant illud qꝫ dixit de eradicatiōe procedēdo ſm expositionē secūdā cū sudore plurimo signi ficat febrē hūoralē:aut pauci.s. rorido non hūoroso & significať qꝫ nō ē hūoralis:& ſm hāc expositioneꝫ ſam remanet declaratum illud qꝫ dixit & tꝑre.i. dispōe tꝑris.s. qua te:escit ī sudore: & significať materia sub tilis:& atteststať pl⁹ colerice febri:uel tꝑre.s. ɪuasionis an sit de 3° in 3ᵐ an sit de die in diē uł de quarto ī q̄rtū:ex his.n.iuuamur ī cognitiōe spēꝫ febris:ut notū ē . Nec aui. āpli⁹ curauit h° declarare. AVT DISPO SITIO PRETERITA .i.& res ex qb⁹ scič spēs febris:sunt dispositio zc̄.si.n.reg^m ei⁹ fuit in cibis colericis & multo labore zc̄. & etas ē iuuētus & forma.i. hītudo macra co lerica . Et tꝑs etas & ars ē fabrilis & pulsus dispositio ē cuꝫ mꝫta uelocitate & frequen² & urina multū tīcta significať se. de mate ria colerica. Cū igitur ɔsideras aui.ī h° ca° dedit tibi uiam ad faciendū habitū ad per fectam noticiā febriuꝫ putridaruꝫ: & est ut

colligas oĩa accidẽtia. Et res ex qbus potes aliqd iudicare: & cognoscẽ & oĩbus signis collectis. Primo scias: si hec febris ẽ magna: uel parua. Scdo de quo genere: uel specie sit Tertio an sit maligna uel in columis. 4° an materia sit digesta uel nõ. 5° scias ei⁹ crisĩ. 6° salutez uel mortẽ. 7° motũ materie. 8° tempus febris. Et oĩa ista preter quintũ & sextuz particulariter docent in sequentibus capitulis hui⁹ fen. Quĩtũ aũt & sextum docent in fen. 2ª hui⁹. Cũ ergo sciueris omĩa hec eris perfecte sciens febres humorales putridas & hoc est zc̃.

¶ Sermo de rigore & frigore & orripilatione & fractione.

ORRIPILATIO. Cũ posuit significatiões accidentiũ. hic determinat de accidẽtibus quibusdã q̃ mltuz ĩueniunt ĩ febribus. de quibus in locis aliis nõ dederat pfectam scientiã: licet ĩ generali locut⁹ sit de illis p̃mo cañ. fen 2ª ca° de cãis motuũ nõ naturaliũ: & aliqd ĩ ca° de putredine. hec autẽ accidẽtia sunt orripilatio frigus zc̃. Primo g° notificat unũquodq; horz 2° ponit eorz causas & significata. 3° addit cañ. ibi secunda. ET DE CAVSIS. ibi 3ª. ET COMMOTIO ANIME. Prima ĩ quatuor: sicut quatuor sunt hec accidẽtia. p̃° dicit q; orripilatio ẽ disposĩtio zc̃. ¶ Considerãdũ q; hec noti° orripilatiõis põt eẽ una & põt eẽ duplex: una ut simul ad eã ptineat diuersitas ĩ frigore: & etiaz pũctiõe dicit di uersitas ĩ frigore dupliciter. Primo diuersitas a naturali dispositione: quia illud q° hõ iudicat se eẽ diuersuz a sua sanitate ẽ qddaz frigus supficiale. Scdo diuersitas in frigore quia nõ purum frigus. & non equale super mẽbra: sed. q. quoddã ſm frig⁹ delatũ ac si portaret & curreret sup mẽbra circa cutim & hoc ẽ ſm motuz uaporis: cũ h° etiam ad orripilationẽ ptinet punctio: ut frigus seq̃t pũctionẽ: & ſm hãc diffinitionẽ orripilatio fit ꝓprie a materia calida pungitiua & est cõforme dictis aui. s̃ ca° de putredine cum dixit: qd̃ fit ex mordicatione caliditatis ẽ dignius: ut ꝓportionet ad orripilationem. & libro primo fen. 2ª ca° de causis motuuz nõ naturaliũ cuz dixit q; orripilatio est qñ materia nocet punctione. Sed dubitat. quia ſm hãc diffinitionẽ nõ distĩguit orripila° a rigore tertiane. Dicẽdũ q; rigor tertiane ĩ quo etiã ẽ sensatio frigoris: & pũctiõis dr̃t ab orripilatiõe dicta. Primo qa ĩ orripilatione ista sunt remissiora: ũde nõ ẽ uehemẽs pũctio. & p̃sequens nõ uehemẽs fuga caloris intus: & sic nõ ẽ uehemẽs frigus. Secũdo quia ĩ orripilatiõe nõ ẽ mot⁹ cõcussionis sĩt in uero rigore: & hoc quia materia non ita fortiter mouet sup sensibilia mẽbra: & hec omnia ĩnuit infra: cũ dicit orripilatio fit ex causis pauciorib⁹ cãis rigoris. Tertio quia iste sensationes ĩ orripilatione sunt circa cutim & loca propinqua illi. s. in partib⁹ lacertorum uersus cutim: sed in rigore sunt ꝓfundius: & hoc innuebat auic. cum dixit. IN CVTE ET LACERTIS. s. quantũ ad partes cuti ꝓpinquas: & ideo galie. in libro de rigore & tremore: penultimo ca° dixit. Si supficies eius mouetur motu ĩordinato & intersecatur in princi° poxismi preter h° q; totum corpus moueatur simul uocat or ripilatio & orror: & ẽ accidens q; accidit soli cuti su. & in partibus ꝓpinquis & habet se ad cutim: sicut rigor ad totũ corpus. & ſm hoc aristo. 7ª par. pbleumatũ nono pbleumate: uocabat orripilationẽ passionẽ supficialẽ: dixit aũt galie. q; in orripilatione irsuta fit cutis: & hoc qa pili erigunt ut aristo. pbleumatũ. 8. 21. pbleuᵗᶜ &. 14. & cã hui⁹ melior ẽ quia frigiditate calo & ĩfrigidata cuti & carne fit cõdensa° & sic cõdensata & ꝓtracta carne pili erigunt: sicut siqs ĩ terrã figat clauũ & ꝓgregz circa illũ terram: stat magis erect⁹. Cõsiderãdũ ẽt q; h° accñs fit ĩ rigore: & qa talis fit piloz erec° ꝓp dictaz cãz: & iõ apparet ĩ cuti istoz disp̃o q̃lis ẽ in depilatis pullis: ꝓtracta. n. & aggregata carne: uel cuti ad radicẽ piloz apparet in uno loco altior & ĩ aliis locis dẽsior. 2° dubitat utz orripalatio dr̃at ab horrore: q est accñs emitritei. Dicẽdũ q; horror põt ĩtelligi sub orripilaᵐᵉ p h° q; orripila° ẽ sensa° remissi frigoris. & remisse pũctiõis: & sic ẽt põt dici horror: tñ horror nõ ẽ necessario passio supficialis. ĩmo ẽ profũda: qa fit ĩ 3ª nã interpollata ꝓiuncta cõtinue flegmatice: ut secũdo de dr̃ntiis febriũ: materia ergo illa colerica etiã profundit⁹ pungit: sed nõ sic fortiter: sicut si eẽt pura nõ ꝓiũcta ei flegmatica fe. ut infra ca° de emitriteo. Iaz g° apparet: q;

hec diffini° põt eẽ una. ſcd'o hec diffi° põt eẽ due: nã orripilatio eſt minor diſpoſitio q̃ frigus puz. ſ. ualidũ: ſicut g° eſt aliq̃ orripilatio q̃ nõ ẽ aliud quã paruꝰ rigor: ſic ẽ aliq̃ orripilatio q̃ nõ eſt aliud quã paruũ frigus & iõ ſic fiet una diffi°. ¶ Orripilatio eſt diſpõ in qua corpus inuenit diuerſitatez ĩ frigore ĩ cute & lacertis. Frigus aũt puz eſt in quo bõ inuenit frigus etiã in ꝓfundo corporis & ẽ frigꝰ ualiduz ſicut ĩ q̃rtana & flegmaª qbuſdaz. ¶ Alia diffi° eſt iſta: orripilatio eſt diſpoſi° in qua corpꝰ ĩuenit pũctionẽ ĩ cute & lacertis. Rigor aũt ẽ in q° bõ inuenit pũctionẽ profundiꝰ & maiorez pũctionez. ¶ Cõſideraduz ſecũdo q̃ orripilationem añcedit pigriª: qa nocumẽto facto in lacertis: homo piger fit: & fracº. i. laxitudo que ĩmediate antecedit. Et ꝑ hº aui. innuit q̃ orripilatio eſt debilior diſpoſitio q̃ frigus & rigor. naz materie que paucitate & debilitate: faciunt pigritiã & alices & laxitudine addite faciũt orripilationez & plꝰ addite faciũt rigorez & frigus: ut declarauimus ex intentione gaſ. quĩto de ac. & morbo. Dubitaẽ utz in orripilatiõe ſit malus motus. Dicendũ q̃ ñ eſt ĩ ea malus motus ꝯcuſſiuus: ſz quidez malus motus circa cutis partes ex malo motu ex pulſiue. unde etiã in pruritu gaſ. imaginaẽ malũ motũ quinto de accidenti & morbo.

ET Q VASI FRACTIO. Cõſideradũ q̃ has diſpoſitiões ẽ difficile ꝑ ſigna exꝑmere fractio eniz idem eſt q̃ laxitudo quomodo g° laxitudo eſt maneries orripilationis. Et dicit a quibuſdã q̃ ẽ eius maneries: quia ẽ quaſi genus ad omnia iſta: unde in frigore & rigore & orripilatione ẽ laxitudo. ¶ Alii dicunt. q̃ eſt maneries eius: quia fit ab eadẽ cã a qua fit orripilatio. Alii dicũt q̃ ẽ maneries eius quia ẽ diſpoſitio ante orripilatiõez & ideo dicit. q. maneries eiꝰ. Nos aũt oportz imaginari laxitudinẽ ad quã ſeqtur febris q̃ nõ eſt laxitudo ab exercitio: ſz a ſe ueniẽs & illa eſt cui incipit miſceri aliquis modus occulte pũctionis: uel occulti frigoris cũ dz ſequi tertiana uel quartana uel flegmatica: & cum gradatiz aſcendit prius fit orripilaº que eſt debile frigus: uel q̃ ẽ debilis punctio g° fracº iſta non eſt aliud q̃ quedã occulta orripilatio ꝯiũcta laxitudini: ſiue laxitudo coniũcta occulte orripilationi: & ideo dixit quaſi fractio. i. non pura fracº. uel quaſi maneries. i. quaſi modꝰ eius: qa nõ uere modꝰ ĩquãtũ laxitudo nõ ẽ uere mõꝰ oripilatiõis

FRIGVS AVTEM. Cõſiderãdũ q̃ ex 3bº notificat frigus. Primo quia homo ſentit frigus ĩ mẽbris ſuis. ſ. in manibus pedibus & aliis extremitatibus: & in hoc differt ab orripilatione: quia non ſic ſentiẽ ĩ ea frigus in extremis: ut homo querat illa calefieri: ſed ſolum circa cutiz & quaſi extrinſece ſentitur frigus: uel dicit ĩ mẽbris ſuis. i. ĩ toto corpore ſentit frigꝰ. Scd'o qa hõ ſentit frigꝰ ĩ dorſis lacertoz. i. in groſſis ptibꝰ lacertoz. ſ. ĩ locis carnoſis. illud. n. uocat dorſuz: & iõ multo magis ſentiũt ĩ aliis partibꝰ. Et ꝑ hº etiam differt ab orripilatioue ut patet. 3° per hoc q̃ dicit puruz. Diciẽ autem frigus purum quadrupliciter. Primo quia non ꝑ mixtuz calori & per hoc differt a frigore rigoris q̃lis ẽ tertianarii: qa ibi ſentiẽ calidũ intus: ut gaſ. in libro de rigore & tremore zẽ. ¶ Scd'o dicit puz. i. non permixtuz põctioni & in hoc differt ab orripilatione & rigore. Tertio dicitur purum: quia non eſt ĩ eo ꝯcuſſio: ſicut eſt in rigore. Quarto diciẽ purum quia ualde intenſum: & in hoc etiã differt ab orripilatiõe: & rigore ꝓpe dicto: qualis eſt in tertiana. Dubitaẽ ſub quo de iſtis cõprehenditur circũ infrigidaº que eſt extremoruz frigus qualis fit in flegmatica de qua loquit galie. in 2° de. d. febrium: & aui. infra caº de flegmatica. Dicendum q̃ in frigidaº ẽ frigus: licet non ſit oĩno intenſum: & ideo cõprehendiẽ ſub frigore q̃tum ad hoc q̃ dixit: ſentiat in mẽbris ſuis frigꝰ purum. i. non permixtum calori: nec põcti oni nec concuſſioni. Vel dicemꝰ q̃ comprehendiẽ ſub ꝑma diffinitiõe orripilatiõis de duabus quas ponit ſm expoſitionẽ ſecũdaz ſupra dictaz. RIGOR VERO. Hic primo oñdit quid eſt rigor. Cõſiderandũ q̃ rigor qui hic notificatur: nõ ẽ aliud q̃ motus cõcuſſiuus ex delatione materie ſ̃ mẽbra ſenſibilia cãtus & hº ẽ nõ poſſe ꝯtinere mẽbra propter tremorẽ: & cõmotionẽ q̃ ſunt motꝰ inuoluntarii: quia uoluntate non corrigibiles & quia talis cõcuſſiuus motus põt fieri delata materia calida pũgitiua ut ĩ tertiana & materia frigida: ut in quadã flegmatica: & q̃daz quartana: & iõ rigor q̃ hic diffiniẽ:

fit ī materia calida: uel a frigida. Iam ergo apparet q̄ apud aui. ē mot⁹ cōcuſſiu⁹ rigor Frig⁹ ē ipſa frigiditas pura ſēſata ī mēbris Orripilatio ē diſpō ī qua ⁊c̄. & ei⁹ maneries ē frac°. ¶ ET FORTASSE. Hic ſcdo ex tēdit nomē rigoris: qa aliq̄n ſumit̄ ꝓ forti frigore q̄uis non ſit ibi concuſſio: quomō ſumit̄ a gal'. 2° de. d. fe^m ca° de quartana. Vel forſan aui. uult p h° q̄ licet ī rigore ſit concuſſio & frig⁹ tamē rigor principalis dꝛ dici forte frigus q̄ concuſſio: p h° q̄ motus cōcuſſiuus catur ſiue ſequit̄ frigiditatē illā ut prolixe declarat gal'. ī libro de rigore ⁊c̄ & nos prolixe deduxim⁹ quinto de accidēti & morbo: & ideo gal'. ibi dixit: Rigor ē frigiditas fortis corpori ſubito aduenies nec nō trabens ipſuꝛ a diſpoſitione naturali ad īnaturalem. ¶ ET NON FIT. Hic tertio oſtendit quibus non fit: uel quib⁹ fit rigor fortis: & pōt dupliciter exponi. Primo in febribus talib⁹. ſicut ē flegmatica: & q̄rtana: nō fit rigor fortis. i. nō fit iſte fortis motus cōcuſſiuus. ratio eſt: quia niſi materie fortiter ferāt̄ ſup ſenſibilia membra nō cauſant motum hunc: ſed materie frigide non pñt portari fortiter earū groſſitie: nec pñt uenire ad tantā ſubtilitatē ad quantaꝛ uenit colera: ut quīto de accidēti & morbo ī trāſlatione greca: & tunc ſermo aui. ē idē q̄ ꝑmo galie. ibideꝛ cū dicit: talis tremor. i. talis rigor qui eſt motus concuſſiuus nō generat̄ ex frigidis humoribus: quia ꝓpter ſuam nimiam groſſitieꝛ: nec uelociter nec fortiter mouētur. Scdo exponit̄ q̄ nō fit ita fortis rigor in aliqua febre: ſicut ī flegmatica fuit & quartana. Et tunc p rigoreꝛ intendit frigus forte. in nulla enī febre ſentit̄ ita fortis frigiditas: ſicut in fe. flegmatica & melācolica: quia iſte materie ſunt p ſe frigide. Vel poſſemus dicere q̄ loqtur de rigore qui eſt motus ꝯcuſſiu⁹ q ē fortior ī flegmatica: & quartana duratione: quia pluri tp̄re durat ut poſterius diceꝛ. Cōſiderandū circa dicta q̄ hec uocabula orripilatio & rigor frigid⁹ ⁊ē. ab auctorib⁹ ualde uarie aſſumūt̄. aliq̄n .n. orripilatio ſumit̄ ꝓprie: ut hic ab auic. Aliq̄n etiā ſumit̄ pro rigore ut ſ̄ de ca° de putredine cuꝛ dixit q̄ ex mordicatione fit orripilatio: accipit orripilationē: ut etiā ſignificat rigorē q̄ apparet: qa prius rigor eſt poſuerat: & raſis ī diuiſionib⁹ ca° de 3^tia. Aliq̄n ſumit̄ orripilatio ꝓfrigore: ut raſis ī diuiſionibus ca° de fe. flegmatica. Frigus aliquādo ſumit̄ ꝓprie: ut cōtra diſtinguit̄ orripilationi & rigori: ut hic ab aui. Aliq̄n ſumitur pro rigore q ē motus concuſſiuꝰ: ut a gal'. in libro de rigore tremore ⁊c̄. cuꝛ dicit: rigor ē fortis frigiditas. Aliq̄n ſumit̄ ꝓ orripilatiōe: ut 2° de. d. fe. cū dic^t friguit & orruit rurſus. rigor etiā ſumit̄ proprie ꝓ ꝯcuſſiuo motu: ut hic ab aui. aliq̄n ſumit̄ ꝓ oī typo: ſiue ſit orripilatio: ſiū frig⁹ ſiue rigor ut ī affo. Quib⁹ cottidie rigores ⁊c̄. Aliq̄n ſumit̄ pro forti frigore: ut cuꝛ dixit fortaſſe eſt frigus forte: & h° mō ſumit̄ ab aui. lib. ꝑmo fen. 2ª ca° de cauſis motuū nō naturaliū cū dic^t q̄ materia ſui frigiditate facit rigorem pro ſui acuitate facit orripilationeꝛ. ibi enī ſumit rigorem ꝓ frigiditate ut in 2° de fe. ca° de ſignis quartane. Et orripilationē ſumit: ut ſe habet coīter ad orripilationeꝛ & rigoreꝛ taleꝛ qualis ē ī tertiana & iō nō oportet illuꝛ textū ſecūde fen. ꝑmi cañ. trāſponere: ut faciūt ipſuꝛ nō ītelligētes Aliquādo ſumitur pro frigore cū pūctione & ꝯcuſſiōe ſicut ē rigor tertiane quō ſumit̄ 2° de criſi ca° de ſignis 3^tia. ¶ Exñtib⁹ igit̄ bis uocabulis ī tāto abuſu: medic⁹ debꝛ ob miſſis noīb⁹ uenire ad res. ET DE CAVSIS. Hic ponit cās haꝝ diſpōnū: & ꝑmo rigoris & frigoris. 2° orripilationis. 2ª ibi. ORRIPILATIO VERO. cām fractiōis ut apparebit. dat etiā ītelligi. dat aūt ſiꝑ cās rigoris & frigoris: qa utrūq̄ dī frig⁹. lꝛ frig⁹ ſit ſine ꝯcuſſiōe ut diſtīguit̄ ꝯtra rigoreꝛ. Laborauit aūt qdā ī diuidēdo has partes: ſꝛ nos dicam⁹ qd aui. uoluit hic ut oſtendit mō⁹ ei⁹ loquēdi cū dic^t. ET DE CAVSIS qa aui. uoluit hic partes ſuas ordinare habꝛ g^2 hec pars tot ptes: quot cañ. diuerſos poīt ī qb⁹ uult cōplere ſcīaꝛ cāꝝ rigoris & frigoris. Vltīo uero poīt cañ. ī q° docꝛ ſignificāt ex rigore & orripilatiōe. ibi 2ª. ET QVANDOQ VE SIGNIFICAT RIGOR. Sūt g° cañ. ꝑncipales qb⁹ īueſtigāt̄ cē rigoris & frigoris q̄nq̄ uel. 6. Et alii ſūt ānexi q̄ttuor uel q̄nq̄. Prim⁹ cañ. ē q̄ uehemētia uirtutis expulſiue in lacertis eſt cauſa uehementie rigoris: & eſt hec una communis cā rigoris ad plures modos: & ex hoc infertur

ꝙ quãto rigoris causa ẽ uiscosior: est rigor uehemẽtior. Cõsiderandũ primo ꝙ uehemẽtia uirtutis expulsiue. i. conatus uehemens ī expellendo: ẽ ꝓpria cã rigoris qui ẽ cõcussiuus motus: quia ex tali conatu & uiolẽtia expulsionis fit cõcussio ut notũ est: & ẽt cã frigoris inq̃tũ in hoc conatu ẽ malꝰ sensus: & fuga caloris intus. ꝓprie tñ hec cã est cã cõcussiui motus. Cõsiderãdũ scd̃o ī lacertis dixit hoc quia hee sunt partes sensibiles: in quibus maxime fit iste conatus expulsiõis.

¶ Dubitaꝫ qa dicit ꝙ uehemẽtia uirtutis expulsiue. i. fortitudo uirtutis. uñ conatur ẽ cã rigoris uehemẽtis. cõtrariũ pot̃ galie. x. tera. quarto caº ubi dicit. ꝙ rigor est ꝓp uirtutis ībecilliatẽ: & probat hoc qa uirtus existens forꝭ cõtemnit & sustinet omnia ī becillis uero uirtus ꝺtristaꝫ qbusliby. dicit̃ ad hoc primo. ꝙ si materia ẽ subtilis fortis uirtus nõ ẽ causa rigoris: quia illã expellit ī sensibiliter: sed uirtꝰ debilis ẽ causa rigoris quia mouet illã sensibiliter ꝓ mẽbra sensibi lia: sicut loquit̃ galꝰ. Si aũt materia ẽ grossa fortis uirtus ẽ cã rigoris: quia mouet illam sensibiliter sꝫ debilis cũ nõ possit illã moue re nõ ẽ causa rigoris: & hoc uoluit auic. hic cũ dixit. ¶ QVARTO CAVSA RIGO RIS EST VISCOSIOR TANTO RI GOR EST VEHEMENTIOR. Hec so lutio ẽ apparẽs: sꝫ ī ueritate nõ ẽ aliqd quia sicut daꝫ uirtꝰ fortis insensibiliter resoluẽs materias subtiles. ita daꝫ uirtus fortis īsen sibiliter resoluẽs uel paulatī euãns grossas. Dicit̃ secũdo ꝙ uirtus pot̃ esse fortis in pro fundo. & talis ẽ causa rigoris: quia ex̃ pellit materiã: uel ẽ fortis circa cutim & loca cuti propinqua & talis nõ ẽ cã rigoris: quia non pellit materiaꝫ extra. Ista solutio ut uilis ob mittaꝫ. Nos aliter dicimꝰ: & primo ꝙ forti tudo uirtutis expulsiue ẽ duplex. una sim pliciter. quã supfluitates īsensibiliter expel lit: & ista contemnit & sustinet oĩa ītristẽter & de hac loquit̃ galꝰ. Alia ẽ fortitudo q̃ fit expulsio sensibiliter: & isto casu stante. s. ꝙ expulsio sensibilis fiat: quãto expulsiua for tior. Vnde magis conaꝫ tanto rigor fortior quia materia uehementius mouet̃ & quãto debilior tanto tardius mouet̃: unde rigor fit debilior. & sic loquit̃ hic aui. 2º dicamus ꝙ in rigore cõcurrit triplex uirtꝰ. s. expul siua: sensitiua: uitalis. s. motiua spiritꝰ intus & extra: quecũq; fit uirtus. hec expulsiua: q̃to ẽ fortior ut. s. uelocius feraꝫ hũor: tãto rigor uehemẽtior: quia ī hoc fit uelocior. & maior sensus & fit maior expulsiue conatꝰ: & expressio: dico aũt ut uelocius feraꝫ: qa si expulsiua eẽt simpliciter fortior: & insensi biliter expelleret nõ fieret rigor: & sic loq̃t̃ hic aui. & galꝰ. x. tera. & quĩto de accidenti. cũ dicit ꝙ rigor fit uelocitate delatiõis. hec enī delatio ẽ actꝰ expulsiue qua exñte forti ori uelociꝰ deportaꝫ humor. sensitiua uero uirtꝰ lacertoꝝ q̃to ẽ fortior. i. minꝰ passibilꝭ a rebꝰ īprimẽtibus: ut a mordicatiõe mate rieꝝ tãto minus uel minor fit rigor: & ma gis fit rigor q̃to ẽ īpressibilior: & sic loquit̃ ibi galꝰ. Virtute aũt uitali exñte forti cum multo & copioso spũ non fugiente intus a qualibet mala sensibilitate fit minor rigor sed ex ea existente debili qualibet causa con. fugit spiritꝰ ītus & fit infrãc. & de hac etiã loquitur galie. ¶ Dubitaꝫ a qua causa fiat fortior rigor: an a causa calida uel frigida. .s. a materia calida uel frigida: uidetur ꝙ a frigida per aui. hic. Quãto causa rigoris ẽ uiscosior tanto rigor ẽ fortior uel uehemen tior. ꝓbatur rõne quã ĩnuit aui. qa quanto uehementior motus expulsiue tanto rigor fortior: sed quanto uiscosior materia tanto expulsiue motus uehemẽtior: quia maior ẽ expulsiue conatus: sꝫ materie uiscosiores sũt frigidiores: idẽ sentit libro primo sen. scd̃a ubi dicit. Q VOD RIGOR FIT A MA TERIA FRIGIDA. ET ORIPILATIO A MATERIA CALIDA. Amp̃. per auer. collꝫ 3º. ubi ꝺtra medicos dicit ꝙ rigor qui fit a trĩs hũoribꝰ ẽ fortior & īducit duas ra tiones. Prĩa ẽ qa aer frigidꝰ nobis occurrẽs est plus cã rigoris q̃ calidꝰ. ĩmo calidus nõ facit nos rigere: sꝫ facit orripilationẽ. Scd̃a rõ qa cã fortis rigoris siue tremoris ẽ ꝺcluº ī īterioribꝰ ut dixit galꝰ. ī libro de tremore & rigore. & bº qa tũc mouet̃ nã ad expellẽ duꝫ suuꝫ ꝺtrariũ: sꝫ frigꝰ magis ẽ ꝺtrariũ & magis ꝺcussiuũ: calidi ī īterioribus: gº ma gis erit cã rigoris. s. cõcussiui motꝰ q dicit̃ tremor. In ꝺtrariũ est galꝰ. qnto de accñti & morbo. Solo coĩs ẽ ꝙ rigor pot̃ dici fortior duplr̃: intensiue & extẽsiue siue ꝓduratiue. Intensiue dꝫ ꝙ fortior fit a materia calida

q̄ a frigida ut intellexit galie. quinto de ac. & morbo & aui. hic cū dixit ſm unaz̄ expo ſitionē q̄ in febre fPatica & quartana nō ſit fortis rigor. rō huius: rigor ē motus ꝯcuſſi uus factus a uehemētia motus expulſiue. ex pulſiua mouetur nocumēto p̄cepto: q̄ ergo ē cā nocumenti maioris & magis ſubito oc currētis eſt magis cā uehementis motus ex pulſiue: ſed materia calida ē huiuſmodi nā uehemens nocumentuz̄ & cauſa que magis expulſiuā incitat ē dolor factus ī membris ſenſibilib⁹: dolor aūt ſequit̄ magis ad ſoloez̄ cōtinuitatis & maxīe q̄to magis ſubito fit: ſed materie calide actu ſunt magis parate ſoluere ꝯtinuitatez̄ q̄ materie frigide. faciūt etiā illā ſolutionē ꝯtinuitatis magis ſubito qa uelocius p̄nt moueri p mēbra ſenſibilia q̄ materie frigide: g° materie calide fortio rem faciūt rigorē q̄ frigide. Extenſiue autē materie frigide faciūt rigorē maiorē. i. pdu rantē magis: ſicut pluri t̄pre durabit: latio materieꝝ frigidarū ſup mēbra ſenſibilia cū incedant tarde: & difficilius expellant̄ & p ꝯſequens pluri t̄pre durat rigor ab eis fact⁹ & ſic uidemus in fPatica & quartana. ſ. lōgo tēpore durare rigorē. In tertiana tamē licet paruz̄ duret tamē illo tēpore quo durat eſt uehementior. unde galie. in libro de rigore dicit q̄ rigor cātus a flegmate nō eſt fortis nec rigidus licet duret ſepe dieb⁹ pluribus. Ex his ſoluit̄ ratio aui. quia intelligit q̄ fit fortior. i. pl⁹ durās: & cū dicit̄ q̄ materia ex iſtente uiſcoſiori conatus expulſiue ē maior ¶ Dicēdū q̄ ē maior qa magis durat: non tñ intēſior. Et rō ē: quia nō ſtimulat ita for titer expulſiuā materia groſſa uiſcoſa: ſicut materia acuta ſubtilis mordicatiua: q̄ ſoluit ꝯtinuuz̄ & ſubito: ſi g° aliq̄ materia groſſa uiſcoſa ꝯiungeret̄ tāta ſtimulatio expulſiue quarta ꝯiūgitur cum materia calida ſubtili fortiorē faceret rigorē uiſcoſa groſſa. ¶ Ad rōnez̄ primā auer. dicendū q̄ nō ē ſiſ̄ie de ri gore a cā extrinſeca & intrīſeca humorali ñ eniz̄ repitur interius hūor frigid⁹ mordica tiuus: ſicut repit̄ calidus humor ſz exterius repitur aer frigid⁹ mordicatiu⁹ cū etiaz̄ ſit corpus ſubtile penetrans: & iō frigidus aer p̄t mordicationē uehemētē & ſubitā facere aer aūt nō repit̄ habitabilis īflāmatiu⁹ ſicc⁹ mordicatiuus: ſed repietur medicina calida ab extra occurrēs magis mordicatiua quaz̄ frigida: ſicut uiride eris. ¶ Ad ſecūdā dicē duz̄ ad minorē q̄ frigidāduz̄ priuatione ca lidi: ꝯcludit interius calidū nō minus quaz̄ frigidū poſitiuū. i. frigidū a mā frigida: licz̄ utrūq; frigidū ſit poſitiuū: ut alias diximꝰ lz̄ cā ponēs frigidū q̄ appellat̄ priuatiuum ſit cā occulta: & cū dicit̄ q̄ frigiduz̄ magis ꝯtrariat̄ calido naturali: q̄ calidū. dicenduz̄ q̄ calidū p accidens. i. p frigidū priuatiuuz̄ magis ꝯtrariat̄ calido. & rō eſt: quia ꝓpter magnam mordicationē a materia calida fit magna fuga caloris ad īteriora & ſic fit ex̄ magna inrigi°. Vel dicendū q̄ magna frās hūoꝝ frōꝝ obtundit ſenſuz̄: & ſic nō ita ſti mulat expulſiua ſz cū mordicatione facta a colera ſaluato ſēſu ſtat maior ſenſibilitas rei ſtimulantis. ſaluat̄ aūt ſenſus magis qa cuz̄ rigore colerico. ſtat notabilis calor ī īteriori bus. Vnde galie. libro p̄allegato dicit tertia narii multū ſenſiūt: & ſenſiunt in ꝓfundo corporis colerā in hora rigoris quoꝝ nullū inuenit̄ ī quarternariis ī hora rigoris. Alia uia ſoluendi hanc cōtradictionē ē q̄ tremor .i. rigor cōcuſſiuus p̄t fieri: uel conatu ex pulſiue: ut dixit ī quīto de accīti & morbo & ſic fortior magis fit ab humorib⁹ calidis quia magis ſtimulat eoruz̄ mordaci^te. Vel poteſt fieri ꝓpter malum motum in calore naturali obſeſſo a frigore: ut dixit gal̄ ī li. de rigore & ſic ſit magis fortior ab hūorib⁹ frigidis. ¶ Cū conſiderata fuerit mens auer. & forſan aui. ſenciunt q̄ intenſior rigor cō cuſſiuus fit ab humoribus frigidis q̄ a cali dis: & hoc quia magis ſtimulant expulſiuā cuius conatus fit maior ꝓpter reſiſtentiaz̄ expellibilis hūoris groſſi uiſcoſi: & quia ma gis concludunt caliduz̄ intus. q̄ aūt magis ſtimulent & etiam magis concludūt calidū frigidi humores appatet: quia frigidum magis contrariatur: non enim ſolum excita tur fortiſſime expulſiua a re que ſoluit cō tinuum: ſed a re que ſua qualitate ꝯtrariat̄ nobis ſicut res frigida: etiaz̄ flegmatica fri gida acetoſa: mota in forma uaporis ualde ſubito poſſunt moueri p ſenſibilia mēbra & etiam melancolici humores & facere for tiſſimos rigores. Nos autem teſtamur for tiores rigores uidiſſe. In quartanis & fleg maticis quibuſdam quam in tertianis.

Et forſan hº eſt: qa rariſſime inueniuntur colere pure acute ꝑpter multas indigõnes: quas paciunt moderni ex repleſiõe ſuꝑflua ET SANGVIS. Hic ē primꝰ cañ. annexus & ſecundus in numero ī quo dat cã ꝑpter q̃ oīs rigens infrã² quãuis cã ſit calida: & ē qa ſanguis ſubmergit cum rigore. i. quãdo fit rigor. Dubia q̃ hic cadũt querant ī nr̃is dictis 5º de accidẽti & morbo. ſ. qs ē motor ſanguinis & ſpũs euntis intus: & q̃re fugit intus ſanguis. ĩmo ſi rigor fit a materia pũ gente deberꝫ ire ad loca punctiõis. ſ. ad loca lacertorum. ET SCIAS Q VOD HV MOR. Hic ē ſecũdus cañ. principalis: & ter tius in numero in quo ponit ſecũdã cauſam rigoris: & ē cã ſpãlis & uult ꝙ humor frũs cauſet rigorẽ motus ſpſus ſuꝑ ſenſibilia mẽ bra: ſed prius quaꝫ ſpgeret qeſcebat factus cõſuetus: & iõ nõ ꝓcipiebat eius frãs. Conſi derandũ ꝙ frigidꝰ humor ē cã frigoris: ut diſtĩguit cõtra rigorẽꝫ ut notũ ē & ē cauſa rigoris. i. ꝓcuſſiui motus. & hoc dupliciter. primo: quia cogit expulſiuã lacertoꝝ ad ex pulſionẽ: & hanc cãm dat aui. intelligere ex dicto in primo cañ. 2º qa fugat & cõcludit intus calidũ: unde fit in calore colliſio ſiue malus motus ut ꝓlixe deducit galꝰ. ī libro de rigore & nos declarauimus in quinto de ac. & morº. Cõſiderandũ ſecꝺo ꝙ hũor frũs añq̃ mouereť non ſentiť ꝑpter duas cãs q̃s aui. ponit. prima quia ē qetus & res nociue qeſcẽtes localiter minus ledũt: ut galꝰ. dixit quĩto de accidenti & morº. Et nos ibidem diſputauimus. 2ª cã ē quia ē aſſuefactus & ab eo ꝙ ꝛſuetum ē nõ fit paſſio. Sed tu. d. iſte hũor ueĩt cũ motu locali ibi ubi qeſcit ergo debuit ſentiri. Ampliꝰ q̃ aſſuefactio ē iſta. Dicendũ ꝙ locus in quo qeſcit uerbi gratia fꝛa ante poxºs ē locus ītra uenas & forſan extra aliquãdo intra uenas nõ ſentiť ꝑpter eaꝝ ſenſuꝫ obtuſum: ſiue qa non ſen tiunt: ut aliqui dicũt: & tũc erit hec alia cã 3ª ſiue ſit intra uenas: ſiue in loco aliquo ex̃ ante poxm dicemus ꝙ ibi eſt paulatim: uel cõgeſtũ: uel localiter portatũ: & iõ ñ ſentiť eiꝰ portatio. & hº ē eius aſſuefactio: & ī hac aſſuefactione ſi bene cõſideras non inducit tantũ frũs ī parte cui aſſuefit q̃tuꝫ inducit poſtea ī partẽ ad quã in principio poxiſmi mouet: ſtat. n. iſtud fꝛa & mẽbrum cui eſt aſſuefactũ ſub ſub quõdã coĩ calore & in ꝑ fundo flegmatis latet frigiditas & conceſſio ꝑ poſſibili ꝙ in aſſuefactione & paulatiuo ꝑuẽtu ad mẽbrũ cui aſſuefit ĩduxiſſꝫ tãtũ trigus q̃tum inducit in mẽbra ad q̃ ſubito mouet: tamẽ illud frũs aſſuefactũ non ſic ꝓ cipietur. Conſiderãduꝫ 3º ꝙ ſpſio multa uel pauca põt intelligi ex q̃titate ſpſi & eſt nota: uel ex q̃titate. i. intentione ſplionis ꝙ eſt uehemẽter ſpgi & fit fortis rigor & de biliter ſpgi & fit rigor debilis. Cã ſepans .i. ſpgens eſt calor ut balnei ſolis exercitii: & huiuſmõi: unde ī boĩbus repletis flegmate iſti calores excitant rigores & frigora. Aut aliud ut expulſiua que incipit grauari illo humore ꝑus aſſuefacto. Conſiderandũ 4º ꝙ hic reperitur quadruplex lĩa. una ꝑpter cãm repletionis diuerſe. Cum enim humor frigidus q erat mẽbro aſſuefactus mouetur uelociter tũc occurrit partibus mẽbrorum & mẽbris quibus nõ occurrebat prius: & ſi bene conſideras etiaꝫ partes huius humoris tangũt mẽbra q̃ partes erant ꝑfunde. & nõ tãgebãt: & ñ põt ĩfrigidare partẽ ī q̃ erant & hº effi. acſi unũ fruſtꝫ glaciei qꝺ teneres in manu rumperes & tangeres in loco rup ture: ibi ĩuenies frĩtateꝫ maiorẽ nõ repreſſã a calore tue manus: hic ergo humor frigidꝰ delatus ſubito & tangẽs mẽbra quibꝰ priꝰ non occurrebat facit frigꝰ ſenſibile ꝑpterea ꝙ iſta repletio ē diuerſa a priori: quia iſta ē incõſueta: & illa erit ꝛſueta: & iõ ſaluat lĩa illa que dixit ꝑp cauſam repletionis diuerſe hoc etiã frigus ſentiť quia iſte humor repit ſubito & prius nõ repebat. ĩmo quieſcebat. & ſi fuerat motus cum uenerat ad mẽbruꝫ cui aſſuefactũ ē illud fuit paulatim. hec gº reptatio ē diuerſa ab illa: & iõ ſaluat. tertia lĩa que dicit ꝑp cãm reptionis diuerſe buiꝰ etiã humoris frigiditas ſentiť: qa ĩfrigidat ſubito motu ſuo & quaſi explicato frigore interiori humoris ſed mẽbrũ cui erat aſſue factũ nõ ĩfrigidabat: ſentiť ergo frigꝰ eius ꝑpter cãs cõpletionis frẽ: & ſic ſaluat tertia lĩa & qa hec frigiditas põt dici mala cõpl'o diuerſa frigida que facit malũ ſenſum: ideo ſentiť illud frigꝰ ꝑp cãꝫ cõpletionis diuerſe & ſic ſaluat quarta lĩa. & hec ſunt ſcita ſen. 2ª primi cañ. caº de cauſis doloris. ET MVLTOS. Hic ē quartus cañ. in ordine &

eſt ſecūd⁹ can̄. ānexus ſecūdo pr̄cipali can̄. exiens ab eo:& ē ꝙ hūor frigid⁹ difficulter putreſcibilis qualis ē f̄ſa uitreū: pōt facere rigorez ad quez non ſeqtur febris:de hoc locuti ſumus in 2° de dr̄ntiis febriuz & qnto de accidenti & morbo. Cōſideranduz ſcd̄o ꝙ hic rigor:pōt eſſe rigor q eſt frigidus:ut notū eſt:& hoc qn̄ ſolum f̄ſa frigiduz paulatim motum infrigidat:& pōt eſſe rigor qui eſt cōcuſſio & hoc quādo cuz uehemēti conatu expulſiue pellere:& quando ſubito facta in frigidatione intus colligit naturalis calor. ꝙ autez ꝑiodice pōt uenire notuz eſt. Conſiderandum ſcd̄o ꝙ rigor factus a flegmate uitreo: qn̄ ſequit febris eſt fortior quaz qn̄ febris nō ſeqtur. nam quādo ſequit febris mouet illud flegma uelocius: ꝓp caliditatē putredinalez liquefacientē que r̄cipit & hoc eſt ꝙ dixit nō ē fortitudo eius fortitudo rigoris ꝓducentis ad febrem. ET MATERIA. Hic eſt quint⁹ can̄. in ordine: licet ſit pr̄cipalis can̄. quia innuit hic cā fractionis tn̄ eſt annexus ſermoni de rigore: & poſſet dici pr̄cipalis. qa poſt cāz rigoris. ſ. multaz materiā tn̄ erit meli⁹ ꝙ ſit ānex⁹ can̄. Cōſideranduz ꝙ accipim⁹ q̄ cā facit laxitudinem .i. fractionē. nā ille cē que faciēūt rigorē faciūt etiā laxitudinē cū ſūt pauce: g° ſumit hic rigor large etiā ad orripilationē naz mā faciēs laxitudinez cū addit facit orripilationez:& hec nota ſunt qnto de accn̄ti & mor. Cōſideranduz ſcd̄o ꝙ thade⁹ ex hac l̄ra ſumit ꝙ rigor & quicūq; typus nō ē de eē³ febris nec de tēpore febris:& iō nō ē de tp̄e poxiſmi: nā fit rigor añq̄ putrefiat:ſed feb. nō fit niſi cū putrefit. Dz dubitat qa rigor pōt fieri quādo materia putrefit. nā calor putredinalis mouet flegma uitreuz. uñ fit fortior rigor ab eo:ut dictū eſt. Amplius ꝑcedēte exacerbatiōe emitritei: fiūt aliqn̄ in frigidatiōes quedā ut uideat eſſe alii pox¹ ut az 2° de.d. feb. Dicendū ꝙ bene dixit thadeus ꝙ frigus nō ē de eēntia feb. nec de uero tēpore fe. i. de tp̄re mēſurāte fe. lz fiat aliquādo cū fe. & ſit ſiſ. ſ. cū febre in eodem tēpore. rō eſt:qa febris eēntialiter eſt calor. Sciendū tn̄ ꝙ diſtinctū aliquādo eſt tēpus ī frigidatiōis ab hūore frigido a tēpore calefactiōis:ſiſ. aliqn̄ ocurrūt:qa ps putrefit & ps nō putrefit q̄nq; calor putredīalis īcipit ī materia & ē deblis:ūde nō fit ſe. ſz eliquaē iuuās ad īrrigidationē. Cuz g° aui. dicit ꝙ materia frigida facit rigorē ateq̄ putrefiat ītelligit de rigore puro. ſ. cuz puro frigore nō pmixto calori. & intelligit de putrefacti one multa uel cōpleta. ſ. q̄ tagit totū hūorē: ET QVANDOQ VE ACCIDIT. Hic ē ſxt⁹ can̄. in ordine: & eſt 3⁹. can̄. p̄ncipalis in quo ponit 3ᵃᵐ cāz rigoris: q̄ eſt ſūb mer ſio caloris naturalis ad īteriora cā cibi: & q̄ ſunt ſimiles. ut ac. aīe uel frigus aeris & hec ſimilitudo ē lata. dicit aūt ꝙ mouet īteri⁹ cauſa cibi: ut digerat uel mouetur. i. quaſi ſuffocat a cibo: quia in primo ad uentu eſt cōtrari⁹: & ſuffocat caliduz naturale: poſtea reſurgit calor: & uigorat ſup cibo. & iſta cā eſt magis cōueniēs dictis auer. colligz q̄rto. ET RIGOR ET FRIGVS. Hic ē ſeptim⁹ can̄. in ordine: & eſt q⁹ can̄. annexus. Conſiderandū ꝙ humor dicit crudus. i. frūs. ut flegma uel meſia q̄ ſunt frigida per compationez ad lacertos in p̄mis cuz effundit: ſed poſtea ledit p calorem qa putrefit & cū incipit putrefieri incipit calefieri: ut notū ē ex ca° de eo. ꝙ cōmedit. & bibitur p̄mo can̄. fen. 2ª. & ī hāc expoſitionē. text⁹ hic eſt clarus: & pars q̄ ſeqt loqtur de rigore facto a materia calida: q̄ſi dicez: ꝙ rigor & frig⁹ añcedūt febres: uel qa materia nocet ī p̄mis frigiditate: q̄ eſt frā. & poſtea nocet calore. q̄ cū putrefit: uel qa nocet mordicatiōe zc̄. Iſte g° can̄. eſt annexus: quia iaz ī generali dixit. ꝙ humor frigid⁹ facit frūs: & frigus accipiebat cōiter ad frigus & rigorez. Alio mō dicit humor crud⁹ cruditate oppoſita putrefactioni de qua habet. libro p̄mo fen. 2ª ca°. de cauſis frigidātib⁹: & hec frās eſt cōis hūoribus calidis & frigidis īchoātibus pox^m. i. ty^m anteq̄ putrefiāt: & tūc ſenſus eſt. ꝙ humor nō putrid⁹ ī p̄ncipio poxiſmi effuſus ad lacertos nocet frigore ſuo. ſ. poſitiuo. ut cū materia ē frigida: uel frigore priuatiuo. ſ. ſequēte punctionem. DEINDE CVM INCIPIT. zc̄. i. frig⁹ ceſſat: cum aduenit calor putredinalis. Sed tu. d. bene uideo q̄re ceſſat frigus flegmatis cū aduenit calor putredinalis: ſed non apparet quare ceſſet frig⁹: ꝙ ꝑuenit a pūctiōe colore: dico ꝙ putredo non eſt cauſa: ꝙ ceſſet a colera mordicatio ſignū huius eſt: quia cū cauſon

terminatur p ſudorem antecedente rigore expellit colera putrida: ſup ſenſibilia membra: q̄ uehementer mordicat: quāuis ſit putrida: ſed dico. q̄ qñ colera fortiter mouet ſup mēbra ſenſibilia: tūc fit ſenſata punctio qua fit fuga caloris. quāuis. n. colera exuberet: ſi uero fortiter moueatur nō fit ſenſata pūctio: & ſic non fit rigor. iam. n. iterici oēs rigerent. ut gal⁹. dicit in lib⁹ de rigore. In p̄nci⁹ ergo poxiſmi colera mouet fortiter. poſtea q̄ſi aſſuefit mēbris. & mouet calido faciēte ea euaporare: & cū hoc calidū multiplicatuꝫ extra expāditur. & tu hoc ꝑſidera. ET Q VANDOQ VE. Hic ē octau⁹ cañ. in ordine. & eſt q⁹ cañ. p̄ncipalis in q⁰ poīt cauſam rigoris: que cā eſt humor mordicatiuus q̄ cogit expulſiuaꝫ ad excuciendū. & ī ducit exemplū de excuſſione ad quā excitat aqua calida. ſ. fortiter. unde mordicat & hoc uocabulū cōcuſſio. ē trāſſumptū a concuſſione quā facit canis aut equus: & aīalia multa. Dubitat qa illa cauſa rigoris uidet cō p̄hēdi ſub p̄ma cā q̄ eſt conat⁹ expulſiue. Dicēdū q̄ cōprehēdit: & iō. illa cauſa poſita eſt. cauſa q̄daꝫ coīs ad plures. Expulſiua. n. extimatur expellere. pp. rem pungētez. uel in frigidātem. uł dicēduꝫ ſubtilius. q̄ ſ cū pūctiōe materie cōcurrat conat⁹ expulſiue unde auic. dicit ꝓpter mordicationē. & fortitudinē expulſiue. tñ diſtincte cauſe ſunt. p̄mo qa aliud ē materiā pūgere. & aliud eſt expulſiuaꝫ expellere. 2° qa poſito q̄ expulſiua nō tētaret expellere. tñ materia calida fortiter pūgeret fieret rigor ꝓpter fugā caloris interius ex timore pūctionis mag⁹ & ſubite. ET PROPRIE CVM EST. ſalſus Dubitat qa uidet ex hoc q̄ humor ſalſus. plus faciat rigorē cōtinuādo ꝑmonez auic. cuꝫ dicit añcedit rigor ſe. pp. mordicatōeꝫ hūoris ꝓprie cū eſt ſalſus. Dicēdū q̄ forſan hoc auic. uoluit nā ītellexit. q̄ rigor ꝓprie añcedit cū eſt ſalſus. uł q̄ mordicatō ꝓprie añcedit cum eſt ſalſus. humor. n. ſalſus ſalſedine mordicat nō min⁹ q̄ colera. & ieptitudine expulſionis. cogit expulſiuam conari fortius quā faciat cū materia eſt colerica. & h⁹ ſignū eſt praua diſſinteria. & praui tenaſmones a flegmate ſalſo. Si uis tenere. q̄ hoc flegma ſalſuꝫ minorē faciat rigorē ī tēſiue. ſed maioreꝫ durationē dicas ꝓprie cum eſt ſalſus ſu. fit rigor ꝓlixior. ET FORTASSE. Dubitat qa dicit fortaſſe. dicēdum q̄ mordicatio aliquādo eſt parua: & iō uel ſit ſola laxitudo ulceroſa: uł orripulatio: & nō fit rigor. cuꝫ autē. q̄ mordicat. nocet fortiter mordicatiōe tūc trahit uł fugit intus calor & ita fortiter friget hō. q̄ plus iudicat. ſe frigeſcere quam mordicari. & iō dicit quaſi frigus dñetur: & qa pāniculos tegens lacertos ē ſenſibilior pars: iō auic. de eo plus expreſſit. dicens. MORDICATIO CALORIS. i. mordicatio materie calide. Dubitat q̄re nō dicit. q̄ mordicatio fit ēt a materia frigida cū etiā frigidū ſit mordicatiuuꝫ. ut quarto de ſimplici medicina. Dicenduꝫ q̄ nō repiunt materie in nobis ita ſubtiles q̄ penetrātes ſubtilitate poſſint mordicare. ſ ēiꝫ: repiant frigide materie acetoſe. ipſe tñ groſſe ſunt. eſt aūt mordicatio effectus rei penetratiue ſubtilis ualde. ut eſt acetum de rebus frigidis. ut aui. 2°. cañ. ca° quarto. ET Q VANDOQ VE ACCIDIT. Hic eſt nonus cañ. in ordine. & ē quīt⁹ p̄ncipal⁹ ī q⁰ ponit quītā cauſaꝫ rigoris & eſt: fuga caloris intus. pp. apoſtemata: & differt hec cauſa a cā ſecūda: qa illa cauſa ē ſubmerſio caloris pp cauſas naturales uel nō naturales ut cibum & aerem: & ſimilia. ſed iſta eſt pp cauſam uehementem preter naturam ſcilicꝫ apoſtema magnum. Iam ergo poſuit auic. quīq̄ cañ. prīcipales: in quibu⁹ poſuit q̄nq̄ cauſas rigoris. ſ. rigoris uel frigoris. Prima cauſa eſt conatus expulſiue. Secda cauſa eſt frigiditas humoris. Tertia cā eſt ſubmerſio caloris cauſa cibi. Quarta cā ē mordicatio materie. Quīta cā ē fuga caloris ad intus ꝓpter magnum apoſtema. ET Q VANDOQ VE. Poteſt dici primo quod ponit cañ. in quo ex rigore docet pronoſticare: & innuit q̄ duplex eſt rigor. ſ. creticus laudabilis: & alter non creticus: ſed malus: & h⁰ eſt duplex: unus factus a materia multa. alter factus a caſu innati caloris per uiaꝫ reſolutionis: & cōſumptiōis: & ſigna ſūt nota & apparebūt in ſecūda ſen. Aliter p̄t dici q̄ hic ē decim⁹ cañ. & ē de ānexis: ubi oſtendit qd⁹ rigor factus ab expulſiua uirtute mouēte materiā de q⁰ dixit poſt cañ. aliq̄n fit ab expulſiua operante regulariter. & cū ordine poſt ſigna digeſtiōis: & ī die cretica

& iſte ẽ bon⁹ de quo loqtur affo. ¶ A CAV SONE HABITO. Aliquãdo fit ab expul ſiua opante ſinthomaticam euõnem: qa ſti milatur a multitudine materie: & etiã ma litia & talis rigor nõ eſt p⁹ digeſtiõis ſigna nec in cretica die. ꝛ cõtingere poſſit etiaꝫ ꝙ in die cretica ſit. ET DE RIGORE. Hec pars põt ſimul legi cuꝫ p̃cedẽte. ut apparet ex dictis: & põt eſſe. xi. cañ. in ordine. & 6⁹ cañ. p̃ncipalis ĩ quo oſtẽdit ſextã cãꝫ rigoris q̃ cauſa ẽ ultimat⁹ defectus caloris natutal⁹ ĩ febrib⁹ acutis: ut ĩ appropĩquãtib⁹ morti & uides poſt iſtũ rigorẽ debilitateꝫ uirtutis oĩo: & caũꝫ caloris q̃ ſignificat caũs pulſus. ET SICCITAS. Hoc apparꝫ in tornalitate faciei: & aſpitate corporis & quãuis auic. di cat ꝙ iſta apparẽt poſt iſtũ rigorẽ: tñ & añ eſt caſus caloris innati & p cõſequens uirtu tis defcũs & cõcaua° oculoꝝ: & naſi acuitas ꝛc̈. tñ qa ſunt manifeſtiora poſt iſtũ rigorẽ iõ dixit quꝫ ſeqtur: & iſte eſt un⁹ rigor de illis de qbus dixit affo. SI RIGOR INCI DIT FE. NON DEFICIENTE IAM DEBILI EXISTENTE CORPORE MORTALE. Quomõ autẽ hoc ſit ueꝝ ap parebit ſen. ſecũda huius: & dixim⁹ ſup illo affo. Conſideraduꝫ: ꝙ iſte rigor poteſt eſſe frigus defcũ naturalis caloris: & põt eſſe ri gor. ſ. ꝛcuſſiuus motus q eſt motus expul ſiue mẽbroꝝ deficiẽtis ꝓpe mortẽꝫ: ut ima ginatur auer. colliget 3°. & credo ꝙ per ex pulſiuã intelligit ꝛtentiuã mẽbroꝝ in ſuis naturalibus ſitib⁹: qua deficiẽte fit agitatõ nõ ꝓprie a cã agẽte ꝓpter finẽꝫ: ſed a defcũ uirtutis. Sicut eſt in motu palpitatiõis de ficiẽtis flãme: & in motu caũs folioꝝ arboꝝ & in hac agitatiõe euenit aliqñ materias ex pelli. uel ĩtelligit ꝑ expulſiuaꝫ ꝓprie q̃ mo uetur ad actũ ꝑ impotẽtiã ſuſtẽtãdi mẽbra i. qa mẽbra nõ ſuſtinẽt ſiue nõ cõtinẽt ma terias. Hic autẽ eẽt locus ſpeculatiõis quam aliis obmitto credentibus auer. intelligere. Dubitaꝫ: qa ꝛficit una cauſa frigoris. ſ. era dicatio ſubita materieꝝ calidaꝝ de qua ap paret ſen. 2ª ca°. de narratiõe ſignoꝝ bono ruꝫ: ubi dicit ꝙ orripulatio poteſt euõnem eſt de ſignis bonis: & intelligit ꝑ orripulati oneꝫ frigus: ſicut appet ex eo quod ſubdit ibideꝫ. Dicẽdũ ꝙ illa in frãtio ſi ſit ab aere cõtinẽte daꝫ intelligi ꝑ illud ꝙ dixit. in 3°. cañ. p̃ncipali & q̃ ſunt eis ſimilia. Credet ãt aliqs inſolubiliter arguiſſe. cũ dicet ꝙ tp̃re eſtatis fit hec infrigidatõ: ſiꝫ hoc obmittim⁹ ORRIPILATIO VERO. Hic aſſignat cãs orripilatiõis & dicit ꝙ fit a cauſis pauci orib⁹. i. debiliorib⁹ cauſis rigoris: hoc appa ret ex his q̃ dixim⁹ in diffinitiõe orripula tionis. Sed dubitaꝫ an qñ a laxitudie & pi gritia itur ad febrẽ an trãſeaꝫ ꝑ oẽs has diſ poſitiones in fra: ꝙ p̃mo fiat pigritia. p⁹ea fractio. i. laxitudo. poſtea orripulatio. p⁹ea frigus poſtea rigor p⁹ea febris. Videtur eiꝫ talis ordo intelligi a gal⁹. 5° de accidenti & morbo: & ab auic. primo cañ. ſen. 2ª ca° de cauſis motuũ nõ naturaliũ. In ꝛtrariũ quia nõ ſic de facto uidem⁹ euenire. Dicẽduꝫ ꝙ aliqua febris aliqñ inuadit ſine aliq° typo. ut appebit de flegmatica ex flegmate dul ci: aliqua in uadit cũ oĩbus p̃dictis. ut cuꝫ aliqua colerica incipit dñari. Vnde fit laxi tudo ulceroſa & pigritia ad motuꝫ: que cũ ampliori fuerit: & pl⁹ moueꝫ non tñ facit fortiter orripilationẽ. Amplius uero mota facit frig⁹ & tremorem: euenit tñ aliqñ cã ſubito iſta fieri: ꝙ nõ diſtĩguũtur. ut aliqs trãſeat ad febreꝫ colericã ſolũ cũ manifeſto rigore aliis diſpoĩb⁹ occultatis. Cõſimiliter euenit in febrib⁹ frigidis. ſ. inflegmatica & melãcolica: ꝙ aliqñ p̃uenit pigritia. poſtea laxitudo: poſtea debile frigus & ſupficiale p⁹ea frigus magnuꝫ poſtea tremor p⁹ea fe bris aliqñ autẽ iſta ꝛfundũtur: ꝛ min⁹ eue niat cõfundi in febrib⁹ de materia frigida quã de materia calida. pp. tarditatẽ motus frigidaꝝ materieꝝ. ¶ ET COMMOTIO ANIME. Hic ponit ſex cañ. prim⁹ ſic debꝫ ſtare. Cõmotio aĩe. i. imaginatio ꝓxiſmi ĩdicat reuerſioneꝫ ꝓxiſmi. Alii cõmotio aĩe. i. accidentia anime: ut ꝙ infirmus incipiat iraſci: uel ꝛtriſtari indicat modum ꝓiodi. i. reuerſionem ꝓxiſmi: cũ enim incipiũt mo ueri materie incipit patiens male diſponi ẽm aĩaꝫ: ut fiat iracund⁹ & triſtis ẽm mãꝫ & locũ ei⁹: & q̃uis he expoſitiones bone ſint: nos tamẽ aliter exponim⁹ aui. enĩ p animaꝫ quandoq; ĩtelligit os ſto^ch ut az ca° de q̃rta na. & 3° cañ. ſen. iꝫ. cõmo° g° oris ſtomachi ĩdicat ꝓiodũ. i. reuerſioneꝫ ꝓiodi. i. ꝓxiſmi accidit enĩ multũ ĩ p̃ncipiis ꝓxiſmoꝝ fieri cõmtioneꝫ. In tertiana. n. ꝑp coſe leuigatõeꝫ

In quartana.pp. coītatez multaz splenis ad os stomachi.In flegmatica uero ꝓpterea ꝙ stomachus est flegmatis receptaculū:ut me sue ca°.de cura sode.Post hoc īueni dy.qui aliā dat expōez & bonā. Et est cōmotio aīe i. ꝑturbatio q̄ accidit in uirtute aīata. ꝟbi gr̄a.ꝓfunditas somni: & pigritia ī motib⁹ qñ eueniūt ꝯm ꝑioduz indicāt euētum per oxismoꝝ ꝯm ꝑioduz:ut dixit hic aui. quia sunt aliq̄ febres quarū ꝑoxismi reuertūtur sine typis his positis: sicut febres ɔtinue in qbus fiunt exacerbatiōes siue fortificatiōes & ideo uoluit oñdere q̄ sunt accidētia: q̄ in prīcipio illiaꝝ fortificationū eueniūt q̄uis nō sit aliqs typus.s.nec rigor.nec frig⁹.nec orripilatio:& dicit ꝙ ē cōmotio aīe.i. ꝑturbatio ī uirtute aīe.s.de ꝓfunditate somni. & pigritia. ET SENVM. Hic est 2⁹ cañ. Cōsiderāduz ꝙ febres senuz intus latent ex natura calidi eoꝝ naturalis: ꝙ ē debile non copiosuz in extremis: & iō caliduz accñtale qd̄ ramificat̄ illi.ut auer.7mo colliget non spādit̄ extra:& sic ītellexit ypocras.in affo. cum dixit:senibus nō similiter fieri febres acutas:qa frigidū corp⁹ hñt: latēt etiā int⁹ ex natura humoꝝ grossoꝝ: nō aptoꝝ expā sioni & euaporationi:& iō saluat̄ lr̄a q̄ dicit longe. ET QVANDOQVE. Hic est 3⁹ cañ.& dixit qñq̄:qa alie pñt esse cause. ut infra fen.2ª.ca° de causis lōgitudīs egritu dinis grossitudo.i.opilatio qa multe mate rie in uiis retinētur & cōgregāt̄ & calor de bilitat̄ nō potens per uias libere moueri ad trāsmutādas materias uꝑ grossitudo.i.apo stemata de materieb⁹ grossis resupinet̄: qa hic est bon⁹ situs q° laxatis musculis bene palpet̄ epar stomach⁹ splen.& reliqua. ET QVANDOQVE DENIGRATVR. Hic ē q⁹ cañ.in quo notificat febrē sepultā q̄lem dixit eē febrē senuz:& causa dicti ē ꝙ nigredo lingue significat febrē intus: & al leuiatio febris.s.extra significat ꝙ nō expā dit̄ extra.g° ē int⁹ sepulta. ET QVAN DOQVE. Hic est 5⁹ cañ.qui ē positus li° primo ultimo ca°.lz ibi dicat sinochus & ꝑ alesis curat̄ aūt febris in p̄mis:qa est maior morb⁹ timet̄.n.cita mors ex ea: sz nō sic in ꝑalesi.s. ꝑtis alicui⁹ extreme si.n. eēt ꝑalesis uniuersalis:ꝑ musculoꝝ mouentiuz mēbra hāelitus pri⁹ illi in tēdim⁹ quaz febri:si eēt possibile:& qa stātibus his ītentiōib⁹ ɔtra riis quātuz medicus pōt.debz ad utrūq̄ in tendere:iō aui. cōcedit syr^m acetosuz & h° gr̄a febris putride.ut apparebit in sequēti ca° cum geleniabī.i. melle rosato. unde 2° cañ.q̄ ex ea.s.rosa est nutrita cū melle.zc̄.& est geleniabī.lz etiā zucarum.ro. dicat̄ gele niabī:sumitur autē hic ꝓ melle ro. & rōne mellis confert ꝑalesi & alia habet iuuamēta q̄ hic nō oz dicere. AQVA CICERIS.s. rubei cōfert febri in suo tp̄re:ut apparebit p̄mo ca° de 3na nō pura: & etiā ꝑalesi subti liando materias & ꝓuocādo. Cum oleo hic ponūtur oleū loco ɔdimenti: & est ɔdimētū quo scd̄a ceni multū utūt̄ ita ꝙ cuz carni bus ponūt oleū.& sumit̄ 5° colligz.& li° 6° ciboꝝ azarugi & libro de ferculis gegeosse algazel.Si tollerat fe.qa non sit febris mlte inflonis & refertur hoc non solum ad oleuz sed ad aquaz ciceꝝ qua non debemus uti in febribus multe inflāmatiōis. ET RASIO CAPITIS. Hic ē cañ.sert⁹ iterat⁹ infra fen. 2ª capitulo de regimine ɔualescentiū. Sed dubitat̄ de hoc quia libro 3° fen. prima in cañ.generalibus curationis egritudinū cere bri & ca° de cura sode ɔcedit̄ ab rasio. Am pli⁹ī 3° tera.ulti° ca° dicit. RADENTEM ET TONDENTEM. De his opatiōibus circa capitulos caput multa dixim⁹ fen. 3ª tertii cañ.ca° de cura obtalmie. Et dicam⁹ ꝙ si capilli febricitātiū remouēt̄:qa sint eis tediosi: & nō ītēdis aliq° remedio ad caput uti.sed solū uis capillos remouere: meli⁹ est tondere forficib⁹ q̄ nouacula radere.Rō est aui.qa abrasio inspissat cutim qua re reuer tūtur uapores inspissat aūt: quia est quedā fricatio aspa & hoc inspissat: ut 3° de regīe sa.& colligz 6°. Alii dicunt ꝙ inspissat ꝑꝑ ferri frigiditatē dy. dicit ꝙ inspissat qa fit cū ea balneatio cū aq̄ q̄ etiā infrigidat saltē p⁹.si autē p⁹ eleuationez capillorū tu debes uti medicamine: & ꝓprie resolutiuo nō est peccatum de quo curet̄: qa statī cū tua em brocatiōe: uel īunctiōe resolutiua remouet̄ Cōsiderandū si debes repcussiuis uti nō cu ramus de illa opilatiōe:q̄ pauca ē & maiorē faciet repcussiōez uolētes ꝓhibere apostema ī sūma tamē securius est tōdere q̄ radere: lz nocumētuz rasure paruū sit. Considerandū ꝙ forsitā aui. uoluit ꝙ febricitās nō depo^t

capillos & quãuis dixerit ab rasio: tñ intelligit q̄ nec radẽdo nec tondendo nisi necessitas affuerit apõnis medicaminũ: & ratio est qa capillor amo° in ꝺsueta est causa q̄ aer attingat cutiz imediatꝰ & in spissetꝰ poros q̄ nõ est cõueniẽs. ¶ Intẽtio ad curatiões uniuersales febriũ putredinis.

SCIAS Q VOD INTENTIO. Generalia q̄ oportz scire de febribus putridis & hũoralibꝰ: sunt cẽ illar & diuersi[rũ]: & iã dixit de eis & signa illar & accñtia dixit etiã ex eis: & cura earꝝ scitur ex hoc ca°. & sequẽtibꝰ qbusdaz. Primo g° ponit uniuersalẽ curam putridaruz febriũ. 2° ponit regulã in cibatione earꝝ. 3° generalez curaz acutar febriuz. 4° ponit regimẽ accidẽtiũ. ibi 2ª. ¶ SCIAS Q VOD CONVENIẽNTIORES CIBI. ibi tertia Q VOD DICTVM EST. ibi 4ª. ¶ LOQVAMVR. prima in tres. p̀mo p̄mittit generalez cañ. in cura putridarꝝ ponẽdo duas primas. & generales in tẽtiões in ea. In secũdo ꝓsequtur. 3° annectit cañ. quosdaz. ibi 2ª. ET DIGESTIO. ibi 3ª. infine ca¹. ET FEBRICITANS Q VIDAM IN ESTATE. Considerãdũ q̄ licz in tentio principalꝰ huius capituli. sit cura febriũ putridarum uniuersalis: tñ ꝺpẽdere cura hũoralium sine putredine cũ fit mẽtio flo°. & extinctionis cũ potu frigide aque. Considerãdũ. 2° q̄ cũ in febre putrida sint duo: q̄ sunt p̄ter naturã. s. causa & dispõ statiz ꝺsurgit in mẽte medici duplex in tẽtio. una ad cãm. alia ad dispõez: & si iste in tẽtiões nõ sunt dissone: tũc medicꝰ cuz utriscz ꝓcedit. s. cũ rebꝰ qbus obuiat cause: & qbus obuiat disponi. ut frequẽter aũt cõtradicũt ad inuicem: & tũc medicꝰ p̀ bonã extimatiõez: uꝰ uertit se ad febrem plꝰ uel ad cãz plus: & ideo dixit auic. INTENTIO Q ANDOQ VE VERTITVR. zc̃. q.d. Postquã medicꝰ in p̀ma in tẽtiõe: & ꝓrebẽsione in tẽdit utrũ q̄ ꝺsideratis oĩbus & assumatis uertit se uꝰ ad feb. plus: uel ad causam plus. Ex qbus cessant multa puerilia: q̄ hic ꝺsueuerũt dici & apparet q̄ auic. faciẽs capm h° nullum cañ. ꝓrez isto ponere poterat. primũ. n. qđ in febre putrida occurrit: est febris & causa sua: & sic prima in tẽtio est ad ista. Si aũt ẽ aliqs cañ. generalior isto est ꝺpẽsus. in 2° ca°. q^e fen. p̀mi cañ. & est cañ. generalis ad morbos materiales etiã: qui nõ sunt febres Considerãdum 3° notũ esse q̄ in febre intẽtio sit ifrigidatio: & humectatio ĩ materiã aut ut matureť quãtũ ad materiã actu putridaz q̄ maturatio est p̄paratio expulsioni ut dicit. DIGERATVR. Quãtuz ad cãm añcedẽtez: uꝰ dixit hoc qa materie: siue sint causa añs siue cõiũcta: pꝰ sunt pauce malicie ita q̄ rectificari p̃nt: & quãtum ad has cãs dixit. DIGERATVR. Vel nõ p̃nt rectificari. sed parantur expulsioni & dixit. MATVRENTVR. & est hec expõ & z doctrinã auic. liº primo 3° ca° de uirtutibꝰ. Considerãduz quarto dixit: aut necesse ẽ: ut euacuetur hoc mõ loquẽdi aut usus est auic. uel quia nõ sp necesse est: ut euẽtur p̀ medicuz qa natura facit: uel quia materia põt ita p̀ digestionez rectificari: q̄ nõ debet euacuari imo sola digestiõe pfecte cessauit febris: ut uult pluſquã cõmẽtator integ¹. tractatu. 3° Quid aũt de istis nos senciamꝰ: scripsimus in qõne nostra de maioritate feb. uel dixit hoc qa aliqñ euacuamꝰ. licz nõ digeramus materiam: ut posterius sciemꝰ. Hic mouẽť cõiter 3ª qõnes. p̀ma: utz in febre putrida prior sit intẽtio ad cãz quã ad febrez: & ista questio nõ deberet moueri: qa auic. statim eaz determinat tñ sequamur alios. uidetur p̀mo q̄ prior intẽtio sit ad cãz p̀ dictũ. gal. ĩteg¹ tractatu 3°. ¶ OPORTET VNAM Q VAMQ VE CAVSAM PRIVS ABSCINDERE. Am p̄. xi. tera. curã putridarũ ĩcboat ſm putredinũ diuersitatẽ. In contrariũ: qa p̀or ĩtẽtio medici ẽ ad id q̄ ẽ magis p̄ter naz: & magis ifestat. h° ãt ẽ reb. cũ sit morbꝰ fortior. Dicẽdũ breuiter q̄ p̀ma ĩtentio di² duplr. p̀ma ĩten°. i. p̀mũ q̄ medicꝰ intẽdit & sic ẽ remotio febris. Alio mõ p̀ma ĩtẽtio. i. p̀mũ q̄ ĩducit ĩ modũ & actũ cure. & tũc dico q̄ cura febris putride ẽ duplex. una regłaris: alia coacta. Regłaris di² duplr. p̀° qa ẽ cura q̃ fit ſm regulã acceptã a mõ exñdi egritudĩs: sic[r] regularis cura ethice ẽ ifrida°: qa eiꝰ eẽ ẽ cali[ds]. & regłaris cura repłonis ẽ euõ. z° di² regłaris qa talirõe fit q̄ euadit ifirmꝰ sine nocumẽto saltẽ maifesto: & hec cura uocať sine falla[ª] a gal. 4° tera. Coacta igiť cura di² dupliciter. p̀° qa alio mõ curas. i. alio° te opo[ts] morbo q̃

f,3

Cuã regulꝰ
roãta

sit eius mod⁹ essendi: ut apparebit: uel qa curādo nocēs maīfeste: ut magis nocumentum euites: & dico curādo large.i. opando circa egrotātez. Dicam⁹ g° qꝫ loquendo de cura regulari.p° mō.i.cura facta ſm regulam & intētiōez acceptā a mō essendi febris putride prior intētio ē ad cām.i. ad putredinez. Ratio qa mod⁹ eēndi febris putride est mod⁹ dispōis de pēdentis a cā: g° mod⁹ corrūpendi. uel destruēdi illā qui ē modus cure est mō⁹ remouēdi cāz:& quātuz ad h° dixit gal.q° terapētice in p̄n°:qꝫ in febrib⁹ q̄ hñt cāz intus añcedētez. p̄ª intētio ē a cā & xi. te^{tē}.q° ca°.& in multis locis dixit:qꝫ nō cessat fe.nisi cessat putredo. Si āt loquamur de cura regulari.2°°.i. q̄ ē sine aliquo notabili nocumēto tūc ꝺsiderādo subtiliter nō ē in tali cura. unde potest fieri ꝑoritas: nec p⁹terioritas ītētionis.i. mōi curationis dispōis respcū cē:l̄ cē respcū dispōis: sz ē ibi simꝑtas b^{c}.n.cura regl̄aris ē qñ ꝺsideratis cā & dispōne aliqd īdicat̄ ita cōferre qꝫ nihil nocet:si tale sil̄ opponit̄ cē & dispōni.& sil̄ eius ē intētio īcuratione:& h° dicit gal̄. q° tera.in p̄n° si eidez cōueniūt febres extinctīa & cē ad īteriora id qꝫ ostēdit̄ ab utraqꝫ parte statiz faciēdū:& sic sil̄ faciēdū est & dixit statiz:& nō sil̄:qa illud ē. unū qꝫ fit: qꝫ utriqꝫ opponit̄ ꝟbi gr̄a.datio aque frigide uel syru.uiolati. Dicam⁹ 2°.qꝫ cura coacta p̄^{m} qꝫ intēdim⁹ in actu cure aliqñ est cā alicuius febris nam cura. p̄° mō oppositā prime cure regulari ē qñ cogimur īcipe a febre & nō a cā: & illud qꝫ nos cogit: ē qa febris est tāte uehemētie: qꝫ ītendēdo ad cām aliq̄ dignōne fcā in febre morit̄ ifirm⁹. g° īcipim⁹ a dispōne.cura aūt coacta. 2°°. ē qa medic⁹ uidz qꝫ si obsistit cē nocet dispōi: & si dispositioni augz cām:tūc medicat̄ qꝫ ē min⁹ nocumētuz an qꝫ fit si īcipiat a dispōe q̄uis nocet cause in aliq°: an qꝫ fit si incipit a cā & tūc coacta cura ab eo īcipit cui⁹ intentio in mēte est p̄or a cui⁹ inceptione: & prioritate min⁹ seqt̄ nocumētuz.Cōsiderāduz aūt:qꝫ p̄ter regularitatez cure q̄ est a mō existēdi morbi sunt regl̄aritates alie ſm quas cure p̄nt dici regulares:ut regl̄aritates ordis: & magnitudīs que quō regularitates sunt & quō bēant regl̄aritates si hñt oppositas nō ē p̄ntis inq̄sitionis. Ad cōtraria p̄z solo p̄ma auctoritas forsan nō est ad ꝓpositum: uel dicēduz: qꝫ cura regulari.i. sumpta a mō existēdi morbi īcipim⁹ opari circa cāz: & illa est nobis prior intētio: qñ tñ non possum⁹ h°.pp.irregularitatez q̄ seqtur.s. ꝓpter nocumētuz magnū.unde intēdim⁹ irregularitatem minorez.i.facim⁹ qꝫ min⁹ malum est. Ad gal̄.appet solutio. Ad cōtrariū dicēduz qꝫ ratio uez cōcludit:qa primū qꝫ intendit medic⁹:& p̄^{m} qꝫ medic⁹. uult in rōne finis est sanitas opposita fe.nō tñ ē h° primuz qꝫ intēdit.i.nō est prim⁹ mod⁹ cure ul̄ prim⁹ act⁹ curatiōis q° ꝓcedit :& p ons nō ē p̄m⁹ act⁹ quā intendit: uel primū a quo incipit curaz īmo prim⁹ actus & prima ītentio est cura.i.opatio ad cāz. exempla uero naturalia:& articularia ī hoc sunt mꝑta. & tu illa cōsidera. 2ª dubitatio est an digō debeat cause cōiūcte l̄ añcedēti: & uidet̄ qꝫ cōiūcte & p auic.infra q uult. qꝫ sedimē laudabile nihil est aliud quā humor faciens egritudinem. Ampli⁹ digestio facit cessare putredinem in tegni in trac.3°. Sed humor putridus est cā cōiūcta.g° uidet̄: qꝫ debeat cēdēti.qa cā cōiūcta est hūor q p putrefcōz aduritt̄:sz huic debet̄ euō:& talis solicitudo est circa euz & nō digō.ut uidet̄ sonare textus gal̄.primo regimīs acu.sup illo uerbo. PTISANA ORDEACEA .zc. Tade⁹ uoluit in sua pratica disputata.qꝫ digō debeatur cause añcedēti:& nos ꝓtelauim⁹ ſmōz in hoc in qōne nr̄a de maioritate morbi:& iō abreuiauim⁹ hic & dicam⁹ qꝫ tam cē coniūcte q̄ añcedēti cōuenit digō qꝫ appet: qa natura sic facit digerit.n. & repellit hūores putridos q faciūt febrē sil̄iter digerit & expellit hūores:q faciūt corp⁹ neutz si dz natura illū eripe a casu ī febrē: & sil̄r hūores neutralitatē faciētes precip̄ gal̄.ī tegni 3°. tractatu digeri & euacuari. Ampli⁹ nos uidem⁹ ī qete febriū īterpollataz cū ñ ē actu fe.qꝫ medici ꝺsiderāt signa digōnū: lz qñqꝫ sit h°.& si nulla sit materia sub for^{a} cē coniūcte:ut supra dixim⁹ capl̄is de putredine lz tñ si materia sit ī for^{a} cē añtis: qꝫ ut pl̄imū est īmo necessario añ aliū ꝓx^{m}.lz non sit materia ex alio ꝓx°:l̄ p̄cedēs oēz ꝓx^{m} medic⁹ uult scire q̄lis ē dispo illi⁹ mē ī crudītate uel digōe:& qa mē feb.īterpollatarū uerarū q̄ sunt cē ꝺiūcte euaporāt. Vñ finit

poxiſmus: & iō non attendūt ſigna digōnis in illa materia: ut ī materia q̄ remanz expel libilis poſtea natura p̄ farmaco. ī febrib⁹ ät cōtinuis. & ꝑprie acutis absolute p̄ pacutis qa materia ſeruaꝫ ad unā creticā expulſiōz attēdim⁹ digeſtiōez ei⁹: & ei debeꝫ digō: & etiā ſi qua materia ſtat ſub forma cē añtis illi ēt debeꝫ digō. Ad aui. dicēdū q̄ ſz dicat q̄ ypoſtaſis laudabilis ē de materia q̄ facit egritudinē nō excludit qn materia q̄ eſt cā añs debz digeri arte & natura. uꝫ dicēdū q̄ cā añs facit in po^a cōiūcta actu cāz ſm ueri tatez ypoſtaſis digō q̄ in īdicatīa appēs ſig nificat criſiz ī cretica ē de ciſa a cā ꝺiūcta qa illa ē: q̄ expelliꝫ in criſi. & ꝓ ꝺñs q̄ p̄digeſta ē. natura. n. pl⁹ pugnat cōtra cāz cōiūctaz ſi tut ab ea pl⁹ pugnaꝫ q̄ cōtra cāz añtez. quō autē digeſta una materia. alia expellaꝫ creti te eſt dictū ī qōne nr̄a de maioritate morbi Ad 2^m dicēdū q̄ digō cē cōiūcte facit ceſſa re putredinē actu. ſ. ut non fiat materia pu trida: ſz digō cē añtis facit ceſſare. i. ꝓhibz añcedētez trāſire in cōiūctaz. Ad rōnez ſam q̄ humor adbuſtus diciꝫ euacuari: qa digō ei⁹ ē ad finez: q eſt euacuatio ſed qa cā añs p̄t corrigi pl⁹ & pluries q̄ cōiūcta. iō dicūt cōiter auctores q̄ cē añcedēti debeꝫ digō: cē uero coniūcte debeꝫ euō. 3ª dubitatio an ſit idez digeſtiuū. ℣bi gr̄a. idez ſy. qui digerat cāz cōiūctaz & añcedētez. & dicēdū q̄ īq̄tuz cauſa añs & cōiūcta ē in una diſpōne ī tātū cōuenit un⁹ ſy. ℣bi gr̄a flegma non putri duz ſub forma cē añtis eſt groſſuz uiſcoſuz & flegma putriduz exñs cā cōiūcta etiā eſt groſſuz & uiſcoſum. iō utriq̄ cōuenit ſyr. un⁹. ſ. inciſiuus ſubtiliatiu⁹. ℣bi gr̄a. de ra dicib⁹ acetoſis niſi ſit ꝓhibēs aliqđ īquātū uero cā añs & cōiūcta hñt diuerſas diſpōes. oz diuerſificari ſyru. digeſtiū uerbi gr̄a nō putriduz flegma ē frigidū. & ſic p̄t cōcedi ſy. de radicib⁹ addito uerbi gr̄a: calamēto. uꝫ de radicib⁹ quīq̄: & mellin⁹. putridum aūt flegma ē caliduz. iō ex b° datur ſecuri⁹ ſy. ℥ucari: & de duab⁹ radicibus: & ſine cala mēto. Si ergo febricitāti flegmatica febre das ſyr. ī hora q̄tis potes dare ſy. calidiorē q̄ ſi das ſyru. in hora afflictionis caloris hec erūt magis nota in ꝓceſſu hui⁹ capl'i: & in cauſis ſpālib⁹. ET DIGESTIO Cum p̄mi ſit generalez cañ. ī quo ponit duas p̄mas in tētiones euāctuas febris putride: & q̄ q̄ſq̄ reddit medic⁹ magis ad unā intētiōez quā ad aliā: hic incipit ꝓſequi curaz putridaꝝ ſm has generales ītentiōes. primo declarat alteraz iſtaꝝ ītētionū. 2° oñdit quare q̄ſq̄ reddiꝫ ad unā q̄ſq̄ ad aliā: & q̄ñ eſt. 3° cuz qbus & quō pficiūt has intentiōes. ſ. quō & cū qbus una: & quō & cuz qbus. alia q̄ñ ad eam redim⁹. ibi ſecūda. ET QVANDO QVE SVNT CONTRARIA. ibi 3^a. ET CVM IN FRIGIDAS. Cōſiderādum circa primā ꝑtem q̄ qa aui. dixerat q̄ intē tio ī medicādo has ſe. q̄ſq̄ uertiꝫ ad ꝑtem febris zē. hēbat uolēs ꝓſequi curam tria p̄ dicta declarare. ſ. qd intēdendo ad ſe. & qd ad cāz & q̄ñ eſt q̄ nos uerti⁹ ad unā & q̄ſq̄ ad aliā. ſ. qd cogat ad b°. & cū quib⁹ ſit qđ cūq̄ & q̄liter: & tūc erūt ītegraliter habite generales ītētiones curatiōis febriū putrida rū & cōpletū erit b° ca^m. & iō totū fundaꝫ ſup iſto p̄mo canone. Conſiderādum 2° q̄ auic. nō oñdit qd ſit intētio ad ſe. q̄ eſt īfri gidatio. uꝫ qua īfrigidam⁹ & humectamus qa notū eſt quid ē infri°. & qd humectatio eſt. n. infri°. & humectatio alteratio fcā a re infrānte: & humectāte: nec oñdit quod ſit ī tētio ad materiā q̄ intētio eſt euō qa notū ē q̄ euō eſt hūoris a corpore extractio: & iſta p̄ ſupponūtur nota ex ſe & ex prin° cañ. re manebat. igiꝫ īſup aui. ut declararz nobis qd ſit digō. iaz. n. dixit q̄ neceſſe eſt q̄ ma teria digereꝫ p̄ matureꝫ. ut igiꝫ uocabulo⁹ diuerſitas nō facerz te errare dicit q̄ p digō nem ī telligit humoris equationē. ſ. ut fiat expulſioni apt⁹: & ſi ē ſubtilis īgroſſeꝫ: & e cōtra. i. q̄ remittaꝫ ſubtilitas p̄ īgroſſatiōz & groſſicies p̄ ſubtilitatez nō q̄ moueaꝫ de ex tremo in extremū: & iō dixit īgroſſatio ē equatio cū ſubtilitate. g° p̄ digōnez ītēlli git p̄pationē ad exeūdum ſiue dicaꝫ digō ſiue maturatio. Dubitāt hic coīter utrum digō ꝓcedat ingroſſando: & iſtā qōnez ꝓpli xe diſpitauim⁹. & notauim⁹ in li°. p̄ncipio rum qa eſt queſtio ad p̄ricipia ptinēs unde exit hec qō a q°. metauroꝝ. Conciliator aūt diffuſe eā p̄tractat: cōmunitas ät praticātiū tranſit cuz hac ſolutione q̄ digō īiuuatiuo ſemp ꝓcedit ingroſſando: & ītelligūt q̄ di geſtio hūoruz qua digōne fit pars membri ſemp ī groſſaꝫ: qa mēbra ſunt qdā groſſuz

reſpectu humoꝝ. dicũt qua fiũt pars mẽbri quia digeſtio q̃ humores trãſeũt ī ſpiritꝰ ꝑ cedit ſubtiliãdo: cũ ſpũs ſint ſubtiliores hũo ribus. Digeſtio aũt innocitiuo q̃ ẽ ꝓparatio nocitiui expulſioni: qñq̃ ī groſſat quãdoq̃ ſubtiliat. ꝓphetãtes aũt quidaꝫ & nos cum eis ſepe diximus ꝙ digeſtio ut eſt perfectio humidi. ſ. aquei a calido circumſtante ſicco terreo ingroſſat: humiduꝫ. n. ꝑ ſiccuꝫ terre um in groſſat̃ ſp. ut aũt eſt ſicci terrei tranſ mutatio: ut terminet humidũ ſemp ſubtili at: quia ſuccum terreum ſubtiliatur mixti one humidi. Et ꝓpter hoc quidẽ indigeſta apparent groſſiora qua in primordio habu erunt multũ aque ſicut nucleus amigdole cũ ⁊trariatur qñ ẽ ſub forma aque cuiuſdã & quãdo ẽ cõpletus & ſicut ſapa: quedã aũt apparent ſubtiliora: utputa que a p̃ncipio ſunt: ut lapis & pontica: & poſtea fiũt ſucu lenta: hec ẽ abreuiatio eoꝝ q̃ alias diximus ꝓlixe. Conſiderandũ etiã ꝙ ſm noſtrã opi nioneꝫ: nulla digeſtio a natura facta eſt per ſe & principaliter equatio ad expulſionem: immo ẽ diſpoſitionũ cõuenientiũ inductio per actum nutricationis: ſi poſſet & hoc eſt ꝙ per ſe tentat natura utens ſuis uirtutibꝰ conatur eniꝫ aſſimilare qdcũq̃ poteſt fieri be nignum: & quantũ eſt capax huiꝰ benigni tatis tantũ ſibi dꝫ illa & ꝙ non põt ultimo fieri benignum expellit: ut ſentit galie. 2° de differẽtiis feb. primo capitulo. & ſignuꝫ huius eſt: quia materie putride dat albedi nem unde fit ſanies. Et illa alteratio eſt a uirtute digeſtiua ſolidoꝝ mẽbroꝝ & p̃moꝝ ut gali. intellexit primo ꝓnoſti. ultimo cõ mento. Digeſtio g° materie nocitiue facte a uirtute in nobis ẽ factio & aquiſitio aliq̃ꝝ diſpoſitionuꝫ precedentiũ actũ nutricatiõis ex h° accidit ꝙ materia diſponit̃ expulſiõi uel quia fit ſubſtantie magis apte: uel quia fit magis appropriatuꝫ obiectuꝫ: licꝫ in mõ ſubſtantie fiat magis ĩepta. Pro declaratiõe ultima horum require queſtionẽ noſtrã de maioritate morbi. ET QVANDO QVE. Hic oſtendit quare ẽ ꝙ hec intentio quãdoq̃ cõuertitur ad partẽ febris: & qñq̃ ad partem aliam. ſ. ad materiã & quãdo eſt ⁊c̃. Cauſa aũt huius ẽ cõtrarietas q̃ eſt qñq̃ ĩ iſtis intentiõibus quia cõferrens uni nocet alteri. Primo ergo oſtẽdit iſtas ⁊trarietates in generali & ad quã intentionem medicus magis debet ſe cõuertere. 2° oſtẽdit quomõ aliquãdo nõ eſt ⁊trarietas. ĩmo ꝙ uni ⁊fert & alteri. Tertio declarãdo dictũ in generali oſtendit ad quid debet ſe uerti medicꝰ ſtãte ⁊trarietate: ibi ſecũda. ET MVLTOTIENS. ibi tertia. ET SCIAS. Prĩa ĩ duas primo oſtendit ꝙ cõtrarietas quãdoq̃ cadit ĩmo ut plurimũ inter illud quo materia in diget de euacuatione & digeſtione & illud quo feb. indiget de infrigidatione. & h° qa euacuatiuũ & digeſtiuũ ẽ calidũ & iſta noctꝫ feb. 2° oſtendit que ⁊trarietas cadit inter id ꝙ ⁊uenit ad infrigidãdũ: & illud quo indi gemus de minoratione materie: qa frigidũ ꝓhibet materiam minorari. Tertio ex hoc 2° cañ. infert alium cañ. ibi 2ª. ET FORTASSE. ibi tertia. ET FIT SOLICITVDO. Cõſiderãdũ aũt ꝙ ex dictis aui. habeẽ quare ẽ: & quãdo ẽ ꝙ medicus uertit ſuaꝫ intentionẽ ad unã partẽ. ſ. fe. uel materiaꝫ. Cauſa enĩ ẽ ⁊trarietas iſtaꝝ duaꝝ ĩtentionũ & tunc ſe uertit quãdo ſtat iſta ⁊trarietas: ſi ſtat ⁊trarietas ꝙ illud ꝙ facit cauſe nocet digeſtioni: uel econtra neceſſario oꝫ eligere unã iſtarũ intẽtionũ & opationũ. Eligis aũt illaꝫ q̃ ẽ magis timoroſa. i. q̃ ſi obmittat̃ eſt de ea maior timor: ideo ſi teneat̃ & obſeruet̃ ẽ de ea maior utilitas: & minor timor & mi nus nocumẽtũ & hoc ẽ ꝙ dixit obſeruetur magis timoroſa: & ĩ hoc auic. oſtendit cañ. generalẽ: ad quã duaꝝ ĩtẽtionũ & opationũ medicus debet ſe magis uertere: an ad ĩten tionẽ & opationẽ circa cãm: uel circa diſpo ſitionẽ cũ iſte ĩtentiones ſibi ĩp̃is oppugnãt & ⁊trariant̃ ut notũ ẽ. OBSERVAⁿ⁻ⁱ⁻ⁱ⁻ⁱ

attractiua ī eis ẽ fortis & hº iuuatur calido īmo plꝰ ẽ ei attributa ut ītelligiť cº colligꝫ & aui. nō dixt abte euātiuū calidū: ſꝫ qñꝙ qa aliqđ euātiuū. Duª q̄re dixit plurimū dicēdū ꝙ hec pluritas nō ẽ: qa ī mūdo repiant plures ſpēs reꝛ q̄ euānt exſoluēdo quā ſit ſpēs reꝛ q̄ euānt leniēdo & lābificādo & cōpmēdo & m̄ hº non ſūt plura euātiua ꝑ uētrē caſa q̄ frā de ſpēbꝰ mūdi q̄ ſūt nobis medicine. Sꝫ dixit hº: qa pluriᵐ euō mērū ī febribꝰ q̄ ẽ appropata euò fit cū rebꝰ eua cuātibꝰ exſoluēdo. Dico euātiuo appropata mīoratīa ꝓpria: ꝑ eradicatīa: qa eradicatīa coīs q̄ ẽ q̄dā exiccatio dcā apđ arabes fit cū rebꝰ q̄ euānt leniēdo & lābificādo: ut aꝫ cū ergo aui. cōſiderauit ſolutiua que euacuant exſoluendo m̄ ꝙ in entibus mundi: ſunt pauca reſpectu eoꝛ que euacuant leniendo & lambificādo: dixit qñꝙ: qa aliqua ex ſolutiuis. ſ. pauca numero: uel dixit qñꝙ qa de terminato tp̄re utimur illis. Cum autꝫ ꝛſiderauit ſolutiua euāntia ex ſoluendo ex parte uſus eoꝛ: ad uerā minorationeꝫ: quia eradicationeꝫ: qa tales euacuationes: ut plurimū fiūt cuꝫ medicinis euāntibus ex ſoluēdo. Dixit. IMMO PLVRIMVM. Sed tu dices debuit dicere immo ſemꝑ. Dicēdum ꝙ accidit aliqñ uerā minorationem materi eꝛ fieri ꝑ medicinas que euānt leniēdo non ꝙ ipſe nature exſoluāt: uel ꝙ in quātuꝫleniunt exſoluāt: ſed qa cōmota materia circa inteſtina accidit materiam ꝓpriaꝫ fe. ſiſ cuꝫ illa ſequi in euōe: de euacuātibꝰ uero ꝑ urinaꝫ. i. ꝓuocātibꝰ urinam eſt notū ꝙ plurmiū ſunt calida. immo aliquādo aquoſuꝫ ſanguinis hoc faciūt: & in quātuꝫ hoc agunt ſunt calide: ut in telligitur ex cº. de ſimplici medicina: ut ſunt feniculus petroſilium & ſimilia que uero ꝓuocāt urinam: qa ipſa ſunt aquea apta labi ad urinam ſicut aqua melonis & cucumeris: & uinuꝫ aquoſum: & ſimilia: nō ſunt calida ſꝫ frigida & humida Sed tu dices. ſemina cōia frigida ꝓuocant urinaꝫ: & tamē nō ſunt humida nec fluida īmo ſicca nec calida nec frigida. Dicēduꝫ ꝙ talia ſemīa cōia. ſ. melōis cucumeris: & ſiſ iū uel ſaluāt aquoſuꝫ uirtuale ſuoꝛ fructuuꝫ uel hñt partes occultas calidas: uel hñt propꝑtatez ex quibꝰ ceſſant cōtraria. Dubitať utꝛ digeſtiuuꝫ materieruꝫ fe. putridaꝛ ſit calidum. & uidetur ꝙ non: quia aqua frigida digerit materias colericas: ut in fra dicit auic. Amplius ſunt materie q̄ indigent in groſſatione: & hoc fit a frigido. Amplꝰ fe. q̄ plurimū accidit eſt colerica. ut 2º. de criſi nono caº. ideo & plurima digeſtiua ſunt frigida. In cōtrariū eſt hic auic. & intelligitur in tegni ab baly trac. 3º. & 9º. In hac qōne eſt ſolutio tadei in pratica diſputata: ꝙ digerēs eſt triplex. ſ. uirtus: & iſta nec ẽ calida nec frigida. 2ᵐ eſt calor naturalis q eſt calide & humide cōpſonis. 3ᵐ eſt diſpoſitio inducta ꝑ cibos & medicinas: & hec ẽ duplex una ẽ uiaꝛ aptio: & talis fit ꝑ res calidas & ſic digeſtiuū eſt caliduꝫ qa frigidū nō dilatat. Alia eſt materie ꝑ mutatio de q̄litate ꝑ quā erat īobediēs: & ſic digeſtiuū pōt eē caliduꝫ: ꝑ frigidū m̄ ꝙ materia hꝫ q̄litatem ꝑ quā erat īobediēs: cui q̄litati opponiť q̄litas digeſtiuū. Hec oppinio uera ẽ cū bene ītelligať. Alia ẽ ſolutio truſiani: q diciť pluſ quā cōmentator ī tegni trac. 3º ſup illo ✠bo SED DICTA Q VOD SPECIES ALTERATIONIS. & uult ꝙ digeſtiuū cauſe cōiūcte ſit frigidum: & ſiccuꝫ in hº tñ ſunt habēde ꝛſideratiōes quas ipſe īducit: & cā ẽ qa ꝙ putruit caliduꝫ ẽ & būiduꝫ: unde auſter putredines generat: opponiť igiť ei frigiduꝫ & ſiccuꝫ niſi aliud ꝓhibeat. Sꝫ digeltiuuꝫ cē añtis. ſ. cē putredinis ẽ calidū & ſic cuꝫ: & de hº dicit ꝙ loquiť hic ꝓncepes cuꝫ dicit. digeſtiuū eſt calidum. ſ. digeſtiuuꝫ cē putredīs: qua cā putredīs ẽ oppilatio indigēs aptiōe. Nos dicimꝰ ꝙ dcā hꝰ uiri uera ſunt: ſed nō ſufficiūt hic ſi. n. ītelligiť ꝙ digeſtiuū putredīs. i. ꝙ cōtrariať calori extraneo putredinali ẽ frigiduꝫ: ueꝛ dicit ſꝫ hº nō ſufficit: nō ſolū. n. hūor actu putridꝰ hꝫ maliciā caloris cui nos oꝫ opponere: ſꝫ habꝫ maliciā ſubſtātie cui plꝰ debeť digō medici & ꝑ taleꝫ digōeꝫ magis patur expulſioni q̄ ꝑ alteratiōeꝫ m̄ frigidū. Querēduꝫ ſiſ iter ẽ an ꝓparās ſubſtātiā putridi hūoris ad expulſioneꝫ ſit caliduꝫ uꝰ frigidū: & q̄re dixt ꝙ plimū eſt calduꝫ. Siſ iter ſi intelligit hic uir ꝙ digeſtiuuꝫ cē putredīs ſit caliduꝫ. i. apitiuuꝫ opilationū ẽ caliduꝫ ueꝛ dicit: tñ hº nō ſufficit nobis ī hº q̄ſito: pñt. n. ī hūore q̄ eſt cā añs eē alie diſpōnes ꝑ q̄s pať putredini q̄ diſpōes īdigēt īfrigidatiōe: ut qa ẽ nimis ſubtilis: ꝑ nimis inflatus. Amplꝰ ſup ꝓmo de. d. fe. oſtendimꝰ: ꝙ licet omnis

putrefactio ſit aliquo mō cōiūcta impedite uel ꝓhibite trāſpiratiōi nō tñ oīs putrefcō fit neceſſario ꝓp ꝓhibitaz trāſpirationem. Similiter nō omne putriduz indigebat apitiuo caꝓo. ut remoueať oppi° ꝓhibēs tranſpirationē: ut eiꝰ cāz. Dicamus igiť illud ꝙ de facto cōtingit & ē primo: ꝙ materie būorales q̄ cauſant febrez. ſi digerāt̄ a citone mēbroꝝ & ſine alio auxilio digerūť calido. qa mēbra cū calido naturali agūt. 2° ꝙ materie iſte ſi digerēť digōne ꝓpria dicta q̄ eſt ꝓmixtio humidi cū ſicco digerunť a calido q̄cūq; materia ſit. talis. n. ꝓmixtio ē actio calidi. ut 2° colligz. & 4° metauroꝝ: agēs aūt būc poxim pōt eſſe calor naturalis diuerſꝰ ſm diuerſa mēbra ut. n. colligz. Calor tpatꝰ materieꝝ agētiuz ad cōfortatiōez caloris naturalis: & tūc mediate digerūt uꝰ agētiū in mediate in materiā: & de his ꝓlixe notauiꝰ ſup 4° ca°. 2ꝫ cañ. Tertio dicamꝰ ꝙ digō. i. remotio cuiuſcūq; male diſpōnis ꝓ qua humor īpediť abeuōne pōt fieri a calido: & a frigido & apitiuo: & ab inſpiſſatiuo ſm ꝙ male diſpões materieꝝ requirūt: & ſm hoc dixit aui. ꝙ digō ē equatio. & in 2° cañ. hꝰ capꝰi. & in ca° haꝝ diſpōnuz cōꝓhendiť diminutio materie quāuis autē h° digeſtiuū poſſit eſſe caliduz: ut ꝙ ſubtiliat & apit & poſſit eē frigidū ut ꝙ inſpiſſat ut plurimū tñ eſt calidū: qa ut plurimū materie fe. repiunť groſſe & opilationes repiūtur: ut plurimū cōiūcte cū putredinibꝰ & groſſicibꝰ: & uiſcoſitatibꝰ materieꝝ. & hoc accidit. ꝓpter multaz hoīuz guloſitatē. & ī digeſtionē: uñ generāt̄ groſſi & uiſcoſi būores: ſiue ſint frigidi ſiue calidi. Ad ꝓmuz cōtrariū dicendum: ꝙ raro fit illa cura ꝓ frigidā aquā. qa raro illa colera: & alie cōditiones repiūť: frequēti° aūt repiūtur materie & cōditiones q̄ indicāt dari digeſtiua alicꝰ caliditatis. Ad 2m dicēduz ꝙ ille ſm ē ualde extraneꝰ q̄ poſuit pluſquā cōmētator in tegni. trac. 3° ſup illo ꝓ affo. FERVNT. & dicit gaꝓ. uoluiſſe ꝙ qñ ſanguis ē calidus: colericꝰ delaº eiꝰ in oēs uenas eſt facilis: & hec diſpō nō uideť adherere ītellectui: & nos dicamꝰ ꝙ forſan gaꝓ. uoluit ꝙ humor colericꝰ ē multuz aptꝰ inflāmari & putrefieri ex hº & aſſociari oī alii febri. ita ꝙ quartanarii & cottidianarii ex calore eoꝝ faciūt exacui: & intēdi aliquā colerā. unde apparz ī talibꝰ ſe. exeū tia qñq; colerica: nō aūt accidit ſic ī febribꝰ colericis ſtatim aſſociari putredinē flegmatis: uel meꝓie ſiue aūt ꝙ diximꝰ ſit illud ꝙ gaꝓ. uoluit ſiue nō. Dicamꝰ ſoluēº ad rōnez ꝙ ſi concedať gaꝓ. ꝙ ſe. q̄ ꝓimū accidit ſit colerica plꝰ tñ repitur colera cū aliq̄ groſſicie & cū opilationibꝰ. cōiūcta q̄ repiať pura ſubtilis: & cū diſpōne aptionis uiarum. ET FORTASSE. Oſtēdit illud ꝙ conuenit febri ifrigidādo cōtrariať aliqñ ei ꝙ cōuenit materie de reſolutione: & ſicut ꝙ aliqñ conuenit ſe. ifrigidādo cū aq̄ melonis indi. & ſimilibꝰ: ut cucurbite ꝓ cucumeres & citrulli & aqua maloꝝ uꝰ prunoꝝ & in frāº talis cōtrariať ei ꝙ cōueīt materie de minoratione & ꝓhibēt ex hº iſte aque iſtoꝝ melonum ſi miliū dari in potu niſi ubi non eſt materia differt. habeť hec ꝓtrarietas intētionū ad ꝓ dcā qa in hº ꝙ cōuenit febri nocet materie ſz in ꝓcedēti qđ cōuenit materie nocz febri Conſiderādū ꝙ melon īdus eſt q̄ aput nos melon uiridis uocatur reliq̄ aūt olera ſunt reliq fructꝰ ꝓſimiles ut citru. cucurbita zē. hoc gº uocabulū olus apud arabes eſt latiꝰ q̄ ſit apud nos. Nam apud nos ſignificat ſolas beabas: ſz apud eos ſignificat etiā fructꝰ & ita īueniť ſepe ab aui. ſcriptuz: & īuenies huic ſimile 3° liº. fen. ꝓma caº. de cañ. curationis cerebri &. n. colliget & īfra caº. de cura tertiane: ꝙ aūt in oībus bis ſit uirtus in frigidās notū eſt & ꝓ hāc īfrigidationem ꝓhibz materias ab euōe qetādo eas. Sz dubitať qa melon nō mſtuz infrāt: ut ꝓhibeat ab euōe. Amplꝰ euāt: quia mſtum ꝓuocat urinā. Vñ in fra caº de cura q̄rtane uult ꝙ lactuca eſt frīor q̄ ſit melon: & ubi ꝓhibeť lactuca ꝓp infrātionē non ꝓhibetur melon uult etiā ꝙ in melone ē uehemēs ꝓuocatio urine. Dicēduz ꝓmo ꝙ hic loquiť de melone uiridi nō maturo: & ſibi ſimili. ut ſunt cucumeres: & cucurbite tenere: & citrulli ñ maturi. Sed in caº de q̄rtana loquiť de melone dulci: unde diciť ibi nō eſt inuētuz ſiᶜ in melone dulci: ſed melon dulcis ē melon maturus qui diciť apud nos pepon. i. pen paſis paſſuz: & quia aliquis crederet: ꝙ poſſemus uti melone dulci eo: ꝙ prouocat urinam ideo. auic. ſubdit generalem cañ. de eo & aliis ſimilibus: ꝙ omnes tales fructus &

eorũ aq̃ poſtponant̃: qa nocẽt febricitãtib⁹ cũ ebulitiõe ſua ẓc̃. Nolimus aũt hic nobis adduci ꝺtradictiones de his uocabulis melõ pepon citrullus cucumer.i. anguria. ℔m arabes:loqmur.n.hic cũ his uocabulis:ſed q᷑ ſunt ex lingua arabum.ſ. auic.auer.& rabi moyſes quoꝝ uocabula ĩ his fructib⁹ ſunt ꝺformia ĩ noſtris ĩ ſignificatis hoꝝ fructuũ qñ aũt plura:q̃rit de noĩbus melonuꝫ pepo num & alioꝝ legat qđ ſcripſim⁹ 2° cañ.ca° de bathecã:hi ergo oẽs fructus dicti & alii conſimiles infrigidant: & ideo conueniunt febri. Sed cõtrariat̃ ei qđ cõueĩt materie đ minoratione: h° dupliciter. p̃mo qa ĩfrigi dãdo ꝓhibẽt eã a reſolutione & ĩcrudãt ea. Scđo qa ꝑꝑ eoꝝ aptitudinẽ ad corruptiõeꝫ multiplicant malas materias putreſcibiles: ut ꝺcordãt auctores ĩ capitulis hoꝝ ¶ Cõſi derandũ ¶ NISI VBI EST MATERIA. .ſ.aliq̃ fortiter calida ſubtilis ĩ qua pl⁹ forꝫ iuua mẽtũ p̃ citrullos & melões ĩfrigidãdo q̃ aliud nocumentũ q᷑ fieret ab eis. & halye bas 3° pratice ſtatim in prin° 3ⁿᵉ & in die acceſſionis cõcedit melones indos. uñ auer. 5° colligꝫ.ſucc⁹ ãgurie.i.cucumeris ſarrace⁹. ꝺtrariat̃ coℓe cũ tota ſui ſubſtantia. & idem aui.2° cañ. tñ ſubdit ei⁹ cbimus ẽ malus p̃ paratus ad putredinẽ ẓc̃. uel niſi ubi ẽ mã de cui⁹ ꝓuocatiõe p̃ urinaꝫ ꝺſideres uirtute melloñ.alia lĩa hꝫ niſi ubi nõ ẽ mã: ut ĩ fe. ethica:uel effi.uera & tũc nõ poſſent iſta cõ cedi ſub intẽtiõe ĩfrigidatiõis & nõ ꝓhibet eã retentio materieꝝ. ET OMNINO. Du bitat̃ de h° cañ.nã aqua fructuũ.i.aqua de coctionis prunoꝝ uiolaꝝ iuiubarũ cui ſiℓeꝫ ſcribit meſue ĩ antidotario diſt. ſeptĩa: ẽ le nitiua uẽtris ſuauiter:& reprimit colerã: ſꝫ talis lenitio laudat̃:qa añ ſepti^m ſtatiꝫ aui. ꝺcedit ſyru.uiolatũ. Ampli⁹ coĩter opantes dãt illũ & qñq̃ dant pulpã caſſie añ 7^m. Quidẽ corrigũt iſtũ tex. dicẽtes:ñ p̃ponat̃ aqua fructuũ. Alii ſũt q dicũt q᷑ aqua fruc tuuꝫ ante ſepti^m dari nõ ꝺꝫ:quia talis aq̃ ẽ ſoluẽs:unde meſue dicit de ea: colerã rubeã cũ facilitate educit. Hi aũt paꝝ exercitati ſunt ĩ opatiõib⁹ artis & haliabas:cui ẽ dãda fides ĩ ope: ĩcipit in tertiana cũ aqua mãne tamarĩdoꝝ & caſſie p̃us q̃ digõ appareat. Dicam⁹ q᷑ aq̃ ſumit̃ ĩ libris arabũ ꝓ ſucco uel ꝓ de coctiõe: & cum h° dicam⁹ q᷑ aqua fructuũ ẽ duplex.una ẽ aq̃ lenitiua uentris q̃ fit ex prunis: & caſſia & manna & uiolis & tamarind⁹ & iuiubis & aliis q᷑buſdẽ ℓ ex oĩbus iſtis.uel aliq᷑b⁹ ex eis:& iſtã deſcribit meſue ĩ antidotario & tibi ĩeſt cõponere eã ℔m materiaꝫ reꝝ & ꝓportionẽ q̃ tibi uideť dũmõ intentio ſit ĩ ea lenificatio uentris & tẽpies caliditatis cũ h° & de hac aq̃ fructuũ loquit̃ ra℔.i8.ꝺtinẽtis. Vltimo ca° ubi dicit ſed ꝺualeſcens ẽ debilis & nõ poterit ſuſtine re euõem da ei aquã fructuũ. & ego dedi ei quolibet mane talẽ aquã & eduxit ipſuꝫ bis de hac loquit̃ aui.s̃ ca° de effi.ex uino.ubi dicit indiget ſolutione ex aqua fructuuꝫ. & loquitur de ea ra℔ ĩ diuiſionib⁹ ca° de cura tertiane & cauſonis: & hec aqua fructuũ nõ ꝓhibet̃ a prin° putridaꝝ febriũ:imo coĩter ꝺceditur intentione lenitionis uentris. Vñ ſtatim dicit auic.ſit ultĩtas lenificatio & ui demus q᷑ coĩtas medicorũ dat in prin° in fe bri⁹ putridis. Caſſiam:& alii dãt ſyru. ui olatum & diſſoluũt cũ decoctiõe uiolarũ & prunorũ & ſimiliũ: & ſiℓia lenitiua dant ut etiã appebit ab aui.ĩ particularib⁹ capℓis. Et rõ ſup hoc ẽ quia utiliſſimũ ẽ ĩcboãtib⁹ febrib⁹ putridis q᷑ uenter leniat̃ & ꝓhibea tur feb.acuitas: & h° faciũt lenitiua p̃dicta q̃ oĩa cõprebẽduntur ſub hoc uocabulo. AQVA FRVCTVVM.i. aqua lenitiua & ſedatiua caliditatis. & dicit̃ ita quia plu rimũ fit ex fructib⁹ lenitiuis: ſic⁹ ſũt caſſia pruna:& tamarindi & iuiube:& cuꝫ hoc ex uiolis & mãna. Sed.t.d.mℓta ex iſtis euãnt coℓam a ꝓprietate igit̃ oportet⁹ q᷑ expectet̃ in eorũ uſu digeſtio. Dicendũ q᷑ in his me dicinis uirtus lenitiua uẽtris ẽ efficax uirt⁹ aũt diſſolutiua coℓe & debilis ualde:& iõ ſi coleraꝫ inueniat paratã ĩ primis uenis ſine moleſtia aliqua educũt illã: q᷑ ſi nõ ĩuenirẽt eaꝫ paratam nõ ꝓpterea agitãt reliquã cole ram ſi eſt febris colerica. hoc aũt utile ẽ ſine nocumẽto q̃cũq̃ febris ſit: ſiue colerica ſiue ſanguinea:ſiue flegmatica:ſiue melãcolica: lꝫ diuerſas oporteat eẽ cõpõnes harũ medici narũ lenificãtiũ ℔m diuerſas febres:ſic⁹ ſciũt piti medici. pl⁹ tñ ut imur eis: & puriorib⁹ ĩ febrib⁹ calidis q̃ ĩ frigidis: ut ĩteri⁹ appa rebit. Conſidera etiã q᷑ ſi ab his medicinis uelles non minus uirtutem attractiuam co lere quã lenificationeꝫ adderes doſiꝫ illarũ.

Alia ē aqua fructuū acetoſoꝝ reſiſtentiū putrefactioni: ut aqua.i. ſuccꝰ agreſte limonis arāciorꝝ granatorū acetoſatorꝝ: & aliorꝝ ſiꝫiū iſtis. ¶ De quibus aquis frequenter īueni es ſermonē ab aui. ut infra de regīe febriuꝫ acutarū: & ſupra loquebatur de ea in cā° de febre effi. ex ſiti cum dicebat. CVRA EST DARE IN POTV AQ VAS FRVCTVVM FRIGIDORVM. Proprie granatorū & hanc aquaꝫ fructuū poſſumꝰ dare ī prin° febriuꝫ putridaꝝ in quibus uolumꝰ reſiſtere malignitatibꝰ putredinū: uñ ī peſtilenti alibus ē uſus eius ualde laudabilis: ut pꝰ ea apparebit. 3ª eſt aqua fructuuꝫ q̄ coī noīe noīat̄ cuꝫ herbis ſiue oleribus apud arabes & ſunt fructus de horariis: ſicut cucumeres qui dicunt̄ anguria. i. cucumer ſaracenicus & melon uiridis coloris: & qñq uerſus citrinū tendunt ſolidi intus: & dicunt̄ melones indi & citrulli: quoꝝ quidā ſunt uirides & plurimi ſunt citrini: & cum his intelligant̄ mala & pira nō acetoſa. & iſtā aquā fructuū aui. hic intendit & ꝓhibet eaꝫ uſq; ad ebdomedam. Cōſuetudo aūt aui. ē intelligere p ebdomedā tēpus digōnis: ut appebit in cā° de cura emitritei. Vult igit̄ q̄ aq̄ citrinoꝝ melonū cucumerū & huiuſmōi nō det̄ ſtāte indigōne materie. Sꝫ ꝓtra qa aliabas ī ꝑn° tertiane ꝓcedit aquā melonis indi. ¶ Amplꝰ in regimine acutarū ad infrigidationē dat aui. aquā citrulli: aquā melonis & cucumeris: ſed extinctionis neceſſitas pōt eſſe ante digeſtiōeꝫ. Amplꝰ aui. multotiēs collaudat melonē cucurbitā & cucumeres in tertiana febre nō determinādo tꝑus digōnis. ¶ Amplius in cura febris ſincopalis minute dat panē ī aqua fructuū: & uidet̄ intelligere de aqua melonū cucumerū & maloꝝ q̄ dicunt̄ poma: & piroꝝ q̄ apparet: quia nō ītelligit q̄ panis detur cuꝫ aqua caſſie: nec cuꝫ aqua granatoruꝫ & arāciaꝝ: qa iā dixerat de his ſtatī ī illo cā°. Amplꝰ caſſiꝰ felix ī cauſone multotiēs ſe iuuat cū ſucco cucurbite. Dicamus ad hoc intētionē aui. & ē q̄ aqua fructuū. i. melonis indi & cucumeris & ſiꝫium: ut maloꝝ. i. pomoꝝ & pirorum ī feb. putridis bꝫ utilitatē qa extinguit & ī hº ē bona & quātū ad hº dixit aui. q̄ melones indi & reliq̄ olera: ut cucurbita zc̄. ꝓueniūt febri ī frigidādo. Sꝫ qa aq̄ eoꝝ ē corruptiōi parata ualde ꝑꝑ humidū aqueū aptū ebulitioni: & putretactiōi: qa a ꝓprietate qua ſi generat materias malignas ut ītelligit̄ ab auctoribꝰ arabie oībus: iō dixit te eē ſollicitū: ut poſt ponas uſū eiꝰ uſq; ad ebdomadā. i. quouſq; digō aꝫ ī materia. Sꝫ tu dices nō minꝰ erit corruptibilis iſta aqua fructuū poſt digōis ſigna q̄ ante. Dicendū q̄ iā facta digōe nō ē putredo ita augmētabilis: ſicut añquā ſit facta etiā ītelligit̄ q̄ ſit facta materie minoratio: & iō ſi oꝫ te extīguere caliditatē ſecurius dabis aq̄ fructuū pꝰ digōeꝫ & minoratione materie: nā añ illud addit ī putrefactione plꝰ q̄ poſt ex quo aꝫ quō aq̄ fructuuꝫ .i. aq̄ melonis ꝓtrariat̄ ei q̄ ꝓuenit materie de minoratione naꝫ facit hoc frigiditate in groſſando illā: & ꝓhibēdo eiꝰ euaporatiōeꝫ ꝓſtrictis uiis. 2° qa addit materias putridas & iō aui. cum ꝓſiderauit aquā melonis indi neceſſe ī hoc q̄ ꝓhibet minoratiōeꝫ materie & hoc nocumētū ē magnū fecit de aqua melonis: & de aliis ſibi ſiꝫibus cañ. & dixit. Solicitudo fit ut poſtponat̄ aqua fructuū. i. a qua melonū & cucumeꝝ & reliquoꝝ oleorū uſq; ad ebdomedā zc̄. & tūc aſſignauit cāꝫ quare oꝫ illā nullo mō dare: uꝫ ſaltē poſtponere qa oēs fructꝰ. ſ. melones indi cucumeres & huiuſmodi nocēt febricitanti cū ebulitione zc̄. i. quia buliunt & corrūpuntur in ſtomacho. ¶ Cōſiderandū aūt q̄ qñq tanta neceſſitas p̄ntis exſtinctionis & acuicatis colere inſtat q̄ confidimus fieri ꝑ huiuſmodi melones q̄ īcipimꝰ cū eis: ſicꝫ fecit aliabas. Et cum toto hoc halibas p̄mittit lenicioneꝫ uētris añ aquā melonis: ut aꝫ 3° fue pratice cā° de cura 3ne & ſic intelligantur ſermones aui. infra. Si autē poſſumꝰ cū alia re extinguere nō utamur eis aut poſtponamꝰ & totuꝫ hoc intellexit auer. colꝫ. 7° qui ponens ordinē medicinaꝝ īfrigidātiū. Primo p̄mittit aquā ordei & iulep & ſyrupū cū ꝛucaro & aqua roſata. Ꝑm aliquos nouos medicos: poſtea ponit ſuccū cucurbite & melonis zc̄. & hoc uoluit auic. cū dixit: poſtponat̄ aqua fructuū. & ſis ꝓtentꝰ aq̄ ordei de aq̄ ordei īfra mꝑta diſcutiemꝰ ex qbꝰ ꝓtraria ceſſāt. Sꝫ du² nā ītер hos fructꝰ quos oꝫ pꝰponere noīaſti poma q̄ apud nos hic coīter uocant̄ mala & noīaſti pira: ſed hoc non concordat cum operantibus q̄ coīter dant poma cocta

febricitãtib⁹:quãdo uolũt attenuare dietã. Et nos dicam⁹ q̃ illa est dieta in qua deue nerunt italici ꝓpter lasiuiã febricitantium poma enĩ cocta.i. mala minus nociua sunt quia euaporat ex decoctione ab eis humidũ aquosuz p̃ q̃ parabant corruptiõi. decoctio aũt eoruz fit assando & elissando ut gal'.in nuit 2° alimentoꝝ.laudo autez in febribus assata plus elixata ītentiõe qua sint remota magis ab ebulitione & corruptione. Sed in tẽtiõe ĩfrigidatiõis & aquose humectatiõis & ꝑm hoc cicioris descensionis: laudabiliora sunt illa que ĩ aqua coquunt.diuersitatẽ aũt istoꝝ malorum: & pirorum ĩ acetositate dulcedie & grossicie carniũ eoꝝ & subtilitate lege ab auctoribus: & scies eligere q̃ oz magis dare tuo febricitanti. Attendendũ est aũt q̃ sapientibus arabis apparuit q̃ ex cõmestiõe pomorũ.i.malorũ magna accidit malicia . uñ auer. colliget quĩto postq̃ laudauit poma ĩ ꝓfortãdo cor zc̃.dixit poma generãt grossã uẽtositatez ĩ scd'a digõne & 3ª ita q̃ dictũ ẽ a sapientibus q̃ possunt generare ptisim & ethicã & q̃ uenti q generãt ex eo bñt malã ꝓprietatez zc̃. & hec ẽ ꝑm rabi moyses 2ª particula affo.auctoritate filii zoar.malum sine odore corroborat cor & cerebruz & eius odor ẽ utilis thisicis etiã melãcolicis.sz ciba° eius est peior oĩuz cibatione fructuũ qa sui spãlitate & ꝓprietate generat uẽtositatez.in neruo & lacerto que nõ resoluit nisi cũ difficultate. Considerandum aũt q̃ quãdo cogit necessitas ad usuz aq̃ fructuũ & huius fructuũ medic⁹ dz conari corrigere eoꝝ maliciã cũ decoctione sicut coqm⁹ cucurbitã ĩ pasta ordei & cũ cõmestione aliaꝝ rerũ sicut apparebit prudentie medici & ex his excusamur a remotione expositionũ alioꝝ q nõ inerũt ad intẽtionẽ aui. ET MVLTOTIENS. Hic oñdit q̃ aliquãdo nõ ẽ hec contrarietas quia repit aliquid qđ utriq̃ põt prodesse ut syrupus acetosus ĩfrigidat & digerit materias. Considerandũ aũt q̃ ꝑ syru.acetosuz debem⁹ intelligere simplicẽ qui sit ex aqua aceto & zucaro in quo ẽ uirtus ĩfrigidans ꝑ aquã & acetũ & uirtus subtiliãs ꝑ acetum. acetũ enĩ diuidẽdo materiã disponit euõni & zucarũ abstergit.& ideo dĩ² q̃ euacuat.& qa nos fecim⁹ tractatũ singularẽ in syrupo acetoso ubi diximꝰ de omni eiꝰ diuersitate. & de omni materia ĩ q̃ ꝓuenit:iõ nõ ꝓsequimur plꝰ de hoc. Sed tu ꝓiũgas illũ tractatũ huic canoni. ET SCIAS. Cũ iã declarauit quare medicus uertit se magis ad unam intentionẽ q̃ ad aliã quia ẽ ꝓpter ꝓtrarietatẽ ītentionũ illaꝝ in exequẽdo illas. hic oñdit ad quã illaꝝ duarũ ītentionũ dz se ꝓuertere licet hic generaliter dixit ĩ illo uerbo obseruetur magis timorosa duarũ rerũ: & iõ isti cañ.declarãt illũ.s.q̃ ītentio est magis timorosa & ꝑ cõsequens magis obseruanda & ꝑ° ostendit qñ est q̃ medici intentio quãdoq̃ uertit ad partẽ se. 2° ostẽdit qñ reuertitur ad partẽ materie. 3° addit cañ.sequentez ex his duobus cañ. ibi 2ª ET SI. ibi 3ª QVOD SI. Cõsiderandũ q̃ primus cañ. est gal'.x. tera. in prin° cũ dicit: si ītollerabilis fuerit laboranti magnitudo se.non oz ꝑ ea ꝑ que cãm abscindim⁹ augere se.sil' enĩ ītendemus utrũq̃ & febrẽ & humorẽ hoc ẽ q̃ dicit aui.quãdoq̃ febris est tanti & tam acuti caloris q̃ si tu uelles digerere cuz calidis uel ꝓuocare uel soluere uentrẽ cum calidis pauca additione facta ĩ calore ꝑderetur infirmus igit ĩfrigida ultime.i. forti infrigidatione ꝑ potũ aque frigide uel aliũ potũ exeguentẽ & ꝑ epithimita: si etiã nõ aderẽt digestiua uel euacuatia ĩ gradu caloris tñ cũ illo gradu nõ posset perdurare uita tãto tempore quãto requiritur ad operationem illã circa cãm expedit te ĩfrigidare & dimittetur regimẽ cãe. Considerandũ 2° q̃ tunc medicus est certus q̃ oportet eum festinare ad infrigidãdũ quãdo nõ inuenit infirmuz fortem resistentem dissolutioni facte a uehementia caloris febris: etiam quando non inuenit eum fortem tollerantem esse absq̃ cibo. Si enim medicus iueniret infirmuz cũ forti febre:sed inuenit euz fortem in pulsu resistentẽ dissolutioni:quia grossorũ hũoꝝ densorũ humorũ & similiũ dispositionum. & ĩuenit eum tollerãtez esse absq̃ cibo:quia fortis oris stomachi nõ apt⁹ sincopi.ꝝsuetis ieiunare flematice cõplonis: nõ curabit ĩfrigidare ĩfrigidatiõe ultima ĩmo cũ absistiõe cibi ītẽdit ad cãz & ꝓuocẽ lenib⁹ extinctiuis: uel uocẽ digestiuis uel aliis ꝓueniẽtibus ad cãm:& iõ dixit aui.& ꝑpe.i.ꝑpe tũc cũ nõ ĩuenies uirtutẽ zc̃. Dubitatur qa iste cañ. uidetur contra gal'.x.terapen.primo capi°

ubi dicit. ꝑmū ꝑdcōꝛ. ſ. ſanare febrē: & con
tempnere cauſaʒ non laudamus. dixit fran
ciſcus de pedemōtiuʒ: ꝙ gal'. uult ꝙ nō in
tendaꝫ ita ad unū qn intēdaꝫ ad aliud hec
ſolutio nō eſt ad ītellectū gal'. qa hoc eſt ʒm
membrū ſue diuiſionis. ſ. intendeꝫ plus ad
unū. reliquum autem non obmittere. Alii
coīter dicūt ꝙ galie. non laudat ꝙ medicus
intēdat ad diſpoſitionē & augeat cāʒ: unde
ex hoc augeaꝫ diſpō & iō dicit: ſi eniʒ qbuſ
cūqꝫ ſanauerimus auxiliis id febris ꝙ ſemꝑ
generaꝫ hec auxilia nobis augebūt cāʒ que
facit eam zc̄. hec expoſitio pōt ſaluari ſi ītel
ligaꝫ ſic ꝙ medicus infrigidās febreʒ nō dʒ
īfrigidare cū aliquo ꝙ ſil' īfrigidādo auget
putredinē qa ſil' augendo putredinē auget
calorē febrilem: & iō quātum ex una parte
remittit de calore febrili. tātū ex alia parte
regeneraꝫ de calore illo per putredinis aug
mētū: & hoc ē ꝙ ibi ſubdit neqꝫ ītermem⁹
zc̄. Sed tu dices q̄ eēt iſta infrigidatio q̄ h°
faceret. Dicendū ꝙ hec eēt cū aliq° frigido
extrīſeco oppila° ut aqua frigida: uel ītrin
ſeco ut aqua frigida bibita non ꝑm rōnem
ex qua ſtatī febris extīgueret: ſed cōculcata
multa: materia ſtatiʒ p⁹ horā conſurgeret ī
maioreʒ uel minorē putredinē: & hoc dixit
nono tera. 7° ca° ubi loquēs de aq̄ frigida
īcōuenienter data dicit ſic ꝯfeſtim qdem nō
paruā ꝯfert alleuiationē extinguēdo febreʒ
iā demū natā: ſed manente cā rurſus aliam
accedi febrē multotiēs difficiliorē priore: h°
g° uult gal'. aui. aūt uult ꝙ tu extinguas
uehemētiā febris nō taliter ꝙ augeaꝫ ex h°
putredo: nos autē diximus ibidē ꝙ gal'. no
luit tā uile qd: ſʒ ſicut bō melioris iudicii ī
particularib⁹ medicīe aliquo fuerit uoluit
ītentionē curatiuā mor' tientis. ſ. febris cō
pate intentiōi ad cām. ſ. ꝯtēnendo diſpōneʒ
& intentioni ad diſpōeʒ cōtēnendo cāʒ & qa
in h° ꝓlongareʒ obmitto hic ¶ Q VOD
SI INVENIS. Hic ē cañ. ſecūd⁹ ī q° oñdit
ꝙ qñqꝫ medic⁹ intentiōem ſuaʒ ꝯuertit ad
cām. ſ. ad materiā & negligit feb. aut parū
illi intendit. Cōſiderādū aūt ꝙ intentio ad
cām ē digō & de hac tacuit dans ītelligere
intentio ē etiā euō & h° ē duplex: ſentiē per
uētrē uł ꝓuocatiōeʒ & hāc ītellexit cū dixt
abſcindere cām & expellere hūoreʒ & occul
ta ꝑ reſolutionē & hāc expreſſit cū dixit ab
ſcindere cibū. Si g° īuenis uirtutē forteʒ re
ſiſtentē calori febrili: uñ īfirm⁹ nō curat de
ei⁹ mala ſenſibilitate: & diſſolutiōe ab eo qa
calor ē debilis: ł qa īfirm⁹ ē ualde fortis: &
īuenis eū tollerātē eē abſqꝫ cibo remaneʒ ſuꝑ
te ꝙ cures cura regulari. ſ. ītendēdo ad cāʒ
& abſcīdēdo ea zē. ¶ ET NON īfrigides.
Quaſi. d. & nō dico ꝙ ſi febris ē fortis. ꝙ tu
nullo mō īfrigides ſed ſtātib⁹ ꝺditionibus
dictis nō cogeres īfrigidare infrigidatiōe ꝑ
bibēte reſolutiōeʒ materie ſicut ē īfrigida°
cū aqua frigida: uel cū ſyrupo de papauere
& ſil'ibus. ¶ Q VOD SI. Hic ponit ʒm
cañ. qui oriē ex dictis. nam duab⁹ poſitis in
tentionib⁹ una ad febrē. alia ad materiā &
oñſis ꝺtrarietatib⁹ illaꝫ & quādo medicus
ad unā ſe determinat pl⁹ q̄ ad aliā appebit.
ꝙ indicatiuo ſūpta a uirtute multū ad hoc
facit: ꝑm⁹ enī cañ. ꝯſiderauit febris uehemē
tiaʒ & uirtutē non forteʒ ad tollerandū nec
ad reſiſtendū. Scd'us uero cañ. conſiderauit
uirtutem fortem reſiſtentē & tollerāteʒ: g°
ʒ⁹ cañ. ꝯſiderat uirtuteʒ debileʒ ꝑ q̄ agim⁹
totum ꝙ agim⁹ ꝑ qua īfrigidam⁹ qa ſuus
defectus pōt eē ex calore reſoluente: & ciba
mus qa defect⁹ pōt eſſe ex reſolutione & di
minutione ſpirituū & humoꝛ a quantitate
neceſſa: & tūc fortifica uirtuteʒ per cibum
& hoc eſt ꝙ dicit: ꝑ uiuificationem & forti
fica ea ꝑ alterationem caloris innaturalis: &
hoc eſt ꝙ dicit: & uincit contrarium & redi
ad cauſaʒ. ſ. digerendo & euāndo ſm ꝙ tibi
uidetur. Sed dubitatur in quo differt iſte
cañ. ʒ⁹ & cañ. primus. Dicendū ꝙ ille cañ.
ſumitur principaliter a febris uehementia
& uirtus coindicat. Sicut non potens plus
tollerare: ſed iſte cañ. tertius ſumiē ab ipſo
actuali cañ. uirtutis: unde dicit deficiēte. &
forſan quod iſte canon ē idem ꝙ ille prim⁹
completus per h° ꝙ dicit redi. Cōſiderādū
2° ꝙ ſi dixiſſʒ aui. uiuifica uirtutē cū cibo
q̄uis addas ī calore: ſic' cū dam⁹ uinū recte
dixiſſet: ut apparet. i2. tera. & ʒ° cañ. ſen.
xi. Sed tunc iſte cañ. non fuiſſet de ordine
cañ. hic ponendorum in quibus precipitur
cura fundata in duabus intentionibus uel
altra eaꝛ. ſ. ad materiā & ad febrem ꝓꝑ hoc
dixit infrā eam. ſ. febreʒ uel eaʒ. ſ. uirtuteʒ
. i. corpus & quia uiuificare uirtutem actu
deficientē non pōt fieri per cibū & tūc actu

euacuari uel ſaltē non ſic ꝺuenienter: iō nō dicit iſta ſimul fieri: ſed dixit redi ad cām. Cōſideranduꝫ ſcꝺo ꝙ iſti tres cañ. licet ſint generales in curatione febriū putridaꝝ nō tamen habēt alios cañ. ſpāles ſub ſe qui ſint ſcientiales: ſꝫ ſolū ſunt extimatiui nō enim āmō egemꝰ niſi iſtos cañ. applicaꝝ adq̄cūq; ſe. & q̄cūq; cāꝫ eiꝰ & ad q̄cūq; ꝯtutē ifirmi & tūc iudicare de q̄titate uirtutis. & q̄titate caloris febrilis & ſcire ad quā oꝫ te ītendere plus mēſura autē hec nō eſt cognita ꝑ cañ. doctrinales nec ſcientiales: ut ſpāliter dixit gaꝑ. in tera. ad glauconē libro primo & generaliter dixit hᵒ in libro de flobotomia & 3° libro de ingenio ſanitatis: & iō nō expectes ꝙ auic. in particularibꝰ caˡᵉ repetat nec determinet hos cañ. ſꝫ opatur uel opationeꝫ precipit auic. ſub iſtis cañ. mō ſub uno mō ſub alio ſicut mō unā ꝓpoſitionē ꝑ extimatiuā ſuaꝫ ſūpſit ſub uno. mō ſub alio: & ex hᵒ intellectu ſoluunt multe ꝺtradictiōes in cañ. pticularibus non ſolū auic. ſed aliorum auctoꝝ: iſta tamē nō ſunt uerba ꝑ hoībus debiliū capitū ¶ ET CVM TV. laꝫ declarauit aui. duas intentiōes curatiuas ulēs in cura febriū putridarū: & oſtēdit quare ē & quādo ē ꝙ uertit medicꝰ intētionē ſuaꝫ ad febrē & quare & quādo ad cām. hic oſtēdit q̄liter & cū q̄bus dicte intentiōes fiūt: & ꝑᵒ oſtēdit cū q̄bꝰ & qualiter fit īfrigidatio. 2° cū quibꝰ & qualiter fit euō īuēs de digōe reuertens etiam ad ponēdū cañ. quibꝰ docꝫ infrigidare. ibi 2ª. ¶ ET SCIAS Q VOD NON EST TIBI POSSIBILE. Prima in duas. Primo premittit cañ. 2° ꝑbat ibi 2ª. ET SCIAS. ¶ Cōſideràdū ꝙ trociſci iſti ſunt troc. de roſis de quibus ī fine capituli diceꝫ & trociſci de cāphora & trociſci de berberis & de ſpodio exiccādo. n. & ſtipticādo retinēt & īgroſſant materias etiaꝫ ſi eēnt digeſte & ideo oꝫ materias eē digeſtas & euacuatas & tūc ē eoꝝ uſus ſecurꝰ īfrigidāt eniꝫ & reaggregāt mēbra laſſa ab euōnibus ſiue naturalibꝰ ſiue artificialibꝰ precedētibꝰ ī feb. & ſi ē aliq̄d materieꝝ. reſiduū illud ꝺſumunt ut dicemꝰ in capᵇˢ ſpāliꝫ: & hᵒ ē ꝙ auic. ꝑbat ꝑ cañ. q ſequit: nā īfrigiᵒ etice poſſet fieri quandocūq; uis bis tro. q̄a cura eiꝰ eſt cōtēpta ſuꝑ ꝺtrarietate egritudinis ſꝫ in putrida oꝫ te ītēdere ad abſciſſiōeꝫ cē. iſti autē trociſci ꝓhibēt abſcidi eā & tūc aui. extēdit parūꝑ ſermonē ſuū & uult ꝙ nō ſolū īfrigidatiua ſtiptica nocent ī feb. putrida ex ꝑte materie: īmo ꝙ cibatio & īfrigidatio nocēt ī putrida feb. hita ꝺſideratione ad materiaꝫ nā īfrigidaᵒ figit māꝫ: & ꝓhibet ſolui cibaᵒ ēt multiplicat māꝫ & hᵒ nō ē ī etica. Et hᵒ ē ꝙ dicit ꝙ ē ꝺueniēs egritudini. i. īfrigiᵒ: & ꝙ ē ꝺueniēs cibationi. i. cibi exhibitio: q̄is ſit amicū uirtuti quia infrigidaᵒ rectificat ꝺᵒᵉᵐ q̄a uirtꝰ ꝺfortat & cibaᵒ augꝫ ſpūs: & hūores q̄bꝰ ꝺfortat uirtꝰ ex parte ſui. ſ. uirtutis. i. uirtuti. ſm ſe ē tñ īimicum uirtuti ex parte q̄m ē amicū īimico eiꝰ: & ē īimicus uirtutis mā q̄re adiuuat. ſ. infrigidaᵒ & cibatio utraq; eoꝝ. ſ. uirtutē & mām gᵒ indigemus cañ. ſ. ī cibatiōe febricitātiū ut faciamus illā cibatiōeꝫ q̄to minꝰ poſſumꝰ abſq; nocumēto & hec ē ſnīa illiꝰ affo. 7ᶜ ꝑticule Cibū quē accipiūt febricitātes ſanis e uirtꝰ zē. exponēdo illū ſm nraꝫ expoſitiōeꝫ & nō ſicut gaꝑ. q illū affo. male ītellexit cuꝫ aliis ſequētibꝰ. ibi. ¶ Dubitauimꝰ hic alias utruꝫ zucaꝝ roſ cōpetat ī prīcipio febriū putridaruꝫ. uideꝫ ꝙ ſic qa oēs medici coīter dant ī fundētes illud ī aqua frigida. ¶ Ampliꝰ ī caᵒ de cura flegmatice a ꝑnᵒ añ ſeptē dies dat gaꝑ. īfra gelaniabiꝫ ꝙ ē ꝺditū de roſis & hᵒ ē zucarū roſ uel mel roſ. ¶ Ampliꝰ raſis. 6ª cōtinentis cū loquit de almelilotu concedit zucaꝝ roſ: ergo multo magis in ꝑnᵒ febris ¶ Ampliꝰ ipſuꝫ ꝺfortat ſtomachū ut meſue ī antidotario. ¶ Ampliꝰ quīto cañ. tract. ſeptio dicit ꝙ iuuat ad febrē. ¶ Ampliꝰ infrigidādo ꝺfert & leniendo per roſ. ſ. ſoluēdo uentreꝫ hᵒ enī facit roſa ut ſumit a meſue capitulo de roſa & ab aliis. In ꝺtrariū hic aui. non in frigides cū eo ī qᵒ ē ſtipticitas & exiccatio. ſꝫ ī zucaro roſ ſūt iſta rōne roſaꝝ. Itē raſ. 3° trac. almāſoris loq̄ns de zucaro roſ dicit. q paciuntur calorem etiā ardorem nullo mō cōmedere debent maxime ſi eſtas fuerit: calefacit eniꝫ & ſitim affert: licet ſimon ianuenſis dicat ꝙ trāſlator errauit. quia loquit raſ de melle roſato. ¶ Dicenduꝫ primo ꝙ premiſſꝑ quid ſit zucarū roſ & eſt condiᵗᵘᵐ ex roſis recentibus & zucaro compoſitis ad inuicem & decoctis ad ſolem non ad ignem ut mali aromatarii faciūt & cauſaꝫ diximꝰ ſuper libro quinto. ¶ Secundo ꝙ uirtus zu.

roſe ẽ frigida infra primũ graduz & ſicca ī primo uel plus paz roſa enī ponitur coīter frigida ī p° gradu & ſicca ſm 2^m graduz de zucaro autẽ eſt diſcordia an ſit tẽperatũ uel calidũ ī primo: & an ſit humiduz parũ an ſiccũ ī primo. remanet igiť q zucaz roſe ſit uel quaſi tẽperatuz uel frigidũ paruz & q ſit ſiccũ: cadit autẽ ī b° diuerſitas ſecũdũ roſas albas uel rubeas: & ſecundũ modũ zucari albi uel rubei. ſed uirtus 2ª zucari roſe ẽ aliq̃liter ſtiptica. & cum hoc etiam aliqua liq̃liter abſterſiua. dico q ī nulla feb. fortis iflãmationis ut ẽ feb. colerica ꝺuenit zucaz roſis. rõ prima: qa non eſt ꝓportionatuz extinguens. Secundo quia iflãmať ī eis. nam ſi aqua cucumeris ī eis inflãmať quandoq; ut in. ç° colliget: ergo pl9 multo zucarũ roſe & ſi tu diceres dabo cũ multa aqua frigida dicemus q illa ẽ opatio aque. Dico etiã generaliter q in febrib9 putridis a principio ante digõem & euõem nõ cõpetit quantuz ad duas generales intentiones: & primo nõ ad ifrigidandũ q az: quia aui. docet ifrigidare cuz aqua ordei. cũ ſyru. uiolato cũ ſy. acetoſo: & quãdoq; ut ubi eſt materia cum aqua melonis. nihil autez de zucaro roſis dit ĩmo etiã nec de ſyrupo roſis dicit. Ampli9 biliabas 3° pra. ca° de regimine febricitã^m p uictũ enumerat multos potus: & uidetur de zucaro roſis ul ſyrupo roſis dicit. Am p. raſis in diuiſiõib9 ca° de febribus cõpoſitis nõ primo ſed ſecũdo ꝓcedit ad zucaz roſis. Ampli9 auer. 7° colliget nõ multuz laudat ſyrupũ ex zucaro & aqua roſis: quo utebãť ſuo tẽpore quidã noui medici: & nõ laudat ꝓp ſtipticitatez aque ro. g° multo min9 ubi eſt ſubſtãtia & corpus roſe nec etiaz cõpetit zucaruz roſis quãtuz ad ſcdaz intentionem que eſt materie euõ qa a prin° non dz fieri euõ cũ re que ſuccedat cuz ſtipticitate & exiccatione. unde ꝓhibẽť mirabolani ut poſt apparebit. & iõ aui. precepit hic q etiã non ifrigidares cuz re que ſtipticet. Ex qb9 põt formari rõ hec in prin° febriũ nõ concepit infrigidatio cũ re que materias cohertet ſui ſtipticitate. unde etiã ꝓhibeť abſintbiuz ut infra ca° de emitriteo: hoc autẽ facit zucaz roſis ut ex dictis patet: & põt hoc ꝺformari ex dictis meſue qui uult q zucaruz ro. coartet materias in pectore ut az capi° de cura

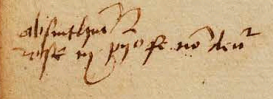

ptiſis niſi uelles ꝓteruiendo dicere q zucari ro. uirtus ſtiptica uadit ad pulmonez & pariter abſterſiua & ego dicã q ꝺtrarium eſt: uel q non eſt q tu dicis. nos autẽ ĩuenim9 ꝑ experientiã q etiã abſterſiua eius uadit ſz uincit uirtus ſtiptica & plus in [illegible] uo. Ego autẽ nõ laudo uſuz zucari [illegible] noui nec antiqui & ꝓprie antiqui in prin° feb. nec ante digõem & euões ad duas ītentiões generales dictas: dico tamẽ q põt cõpetere gratia alicui9 intẽtiõis ſpãlis q̃ eſt ſtomachi cõfortatio & abſterſio aliqua qua indigem9 ī febre flegmatica: & tunc eſt melius q ſit mellinũ niſi aliud ꝓhibeat & miſceatur cuz aliis medicinis ſecundũ q tibi uideť cõpetit etiã magis in finib9 febriũ & ſic tollunt cõtrarietates. Ad raſim dicendũ q loquiť de almelilotu q̃dam que accidit ī fine febriuz: uel loquitur de illa in qua poſſunt concedi mirabolani: ſed hi nõ ꝺcedunť in prin°. fe. putridaz ut notum eſt & p9 apparebit.

ET SCIAS. Iam poſuit cañ. in curatione febris putride q̃tuz ad intẽtionẽ que eſt in frigidatio q̃ eſt intentio ad diſpoſitionẽ. hic ponit cañ. quib9 intendit ad materiã licet etiã ꝺcurrat in eis qñq; intentio ad diſpõez & p° ponit cañ. quib9 intendit ad materiã cũ pluribus quoz ſi medicus opeť in prin° facit coẽm minorationẽ que diciť exiccatio & opatio cum illis cañ. ẽ magis in principio febriũ. 2° redit ad cõplemẽtum cañ. in ifrigidatione. 3° ponit cañ. quibus intendit ad materiã magis in ꝓceſſu lz ex cõſequentia preponat etiã cañ. quib9 in prin°. ibi ſcda.

ET NON PROHIBEAS EI AQ VAM FRIGIDAM. ibi tertia. ET CVM ADMINISTRAVERIS. cañ. predictos. Prĩa ī duas. Primo oſtendit quid expedit uolẽti curare febrẽ. 2° ꝓſequiť cũ cañ. qb9 ītẽdit ad materiã euãndo & digerẽdo. ibi ſecũda.

Q VOD SI IGNORAVERIS. Cõſiderã duz q licet nulla cura poſſit fieri ꝓpria ſe. ignorata maxime tamẽ intelligit de cura q̃ eſt ꝑ abſciſiõez cauſe: que ẽ uera cura febriũ putridaz. & iõ hic cañ. cadit hic: ignorãtia autẽ de febre de qua hic loquiť non ẽ ignorãtia de ea. q ſit feb. nec q ſit febris putrida: qa iã preſupponit te eã cognoſcere generaliter. Sed ẽ ignorantia de mõ cauſe an ſit de ſũma colericaz uel flegmaticaz ẓc. non

enim de hoc est scīa habita nisi ꝓfusa: & sic ponit̄ iste cañ.16.cōti⁹. Cuz aūt medicus cognoscit ꝙ febris est putrida ꝑ hūoralis: sz nescit distincte a qua cā sit: nō pōt recte curare.ſ. ꝓpria cura illi febri: qa cura erit ꝓprie ꝑres q̄ respiciūt illaz materiam:& ideo bene p̄cipit gal̄.ꝑmo de feb.ad glauconem & ꝑmo re.acu.ꝑus esse intēdenduz ad cognoscenduz egritudinez: q̄ sit in sua causa & postea ad medicāduz. QVOD SI. Hic ꝓsequit̄ cañ.qbus in tēdit ad materiā febris & ꝑmo ponit cañ.qbus ītendit ad materiā ītentione magis generali:& indeterminata. 2° ponit cañ. qbus intēdit ad illā determinate magis.ibi 2ª.ET OPORTET.primi cañ.sunt tres.ꝑmus ē cōtinuus ei q̄ p̄cessit & uult ꝙ nō ꝓcedas cū digestiuis & euacuatiuis:& in summa cuz reb⁹ q̄ determinate respiciūt cāz fe. qa nō est tibi hoc possibile nisi cognoueris eaz: & qa aliquis dicerz qd faceret interiz respōdit ꝙ subtiliat regimē cāz buiꝰ qdaz debēt eē:quia cū īcognita fuerit egritudo p̄ceptū est ꝙ reliquat̄ nature qa aut eaz curabit:aut eā tibi manifestabit ut ꝑmo li° fen.q³.Sed nature dimittit̄ qñ natura pōt uacare egritudini: & nō īpedit̄ tibo.Aliter dīt qdam. Et ego etiā h° alias dixi:ꝙ ī hac febre īcognita sumit̄ indica° ꝑm ꝙ est morb⁹ qui nō indicat cibationez ut infra:& ꝑmo re.acu. Nos aūt dicam⁹ aliter & maturius:ꝙ febres ignorate ī sua cā sunt q̄ non hīnt accidētia uehemētia: nec in tactu nec in exeūtib⁹ nec in pulsu: sz remissa de quoꝝ accidētiū remissione:sumus in ambiguo:an sit ꝓp paucitatez & benignitatem materie q̄ incipit putrefieri: & cuz hoc ābigim⁹ an pl⁹ lateat de materia: de q° suspicamur ꝟbi gr̄a. qa fuit mali regimīs: & in tali fe.cōpetit subtiliare regimen: an sit ꝓpter grossiciem materie q̄ febris ista erit de ꝓplixis:& etiā in ꝓncipio cōueīt subtiliare stante ābiguitate.Cuz.n.trāsierit dies:si uez ē ꝙ materia sit grossa: & febris ꝓplixa poterit reingrossare regimē sicut appebit. ca°.de febre flegmatica. Sed dubitat̄ ꝙ est illud subtile regimē incipiā ne cuz ptisana uꝰ farrē uel pulla parua standum sit. Item quot dieb⁹ in illo regimine:dicēduz ꝙ ī h° cert⁹ nō pōt dari cañ.sed derelīquit̄ tue extimationi p̄cipit aūt ra&.16.ꝯtinētis.2° ca° ꝙ stetur q̄ttuor dieb⁹.Cōsiderāduz etiā ꝙ iste cañ.est q° intēdit medic⁹ ad materiā ꝓcibi minoratiōez:qa cognoscit materiā & ñ cognoscit quā iō nō intēdit ad illam cū determinata re.Sed cū eo q° ꝓhibet̄ materia augeri & est subtiliatio regis:& nihil aliud facias ꝙ sit ap̄priatū:sed cognita febre lz subtiles regimē: tñ cū hoc alia facis dico āt ꝙ sit ap̄patuz qa cū subtiliatiōe regis potes uti aliquib⁹ clisteriis:si expedit & siꝑ ib⁹ leuib⁹ & cōibus remediis.ET PROVIDE Hic est cañ.2⁹.ī quo uult:ꝙ poxismus suc currat uentri uacuo.i.stomacho uacuo a cibo & de h° dicet̄ in sequēti ca°. uꝰ uacuis ī testinis afecib⁹:& h° ne calor febrilis eleuet malos uapores ab eis:& addat in materia & in corruptione eius.ET NON MOVEAS Hic est q⁹ cañ.qui ē ad materiā dās tp̄us ī quo nō debes eaz euāre:& ē cū hoc ad febrē cuz dicit. ET NON CVRES FEBREM. Dubitat̄ utꝝ in die poxismi possum⁹ mouere materiā.i.euacuare. uidet̄ ꝙ sic. aliq̄ est febris: & ī ea pōt esse necessitas ꝑpomis uel farmatie & clisterioꝝ.g° in die poxismi fiet talis euō. Ampli⁹ si poxism⁹ debet occurrere uētri uacuo a fecib⁹ igit̄ ī die poxismi oz euacuari cū clisteri. Rursus in q̄rtana p̄cipit̄ uomit⁹ in hora poxismi:ut ītra. Ampli⁹ cū materia magis est mobilis meli⁹ fit euō:sed ī poxismo materia ē magis mobilis. Ampli⁹ maur⁹. in 5ᵗ° 2¹.affo.ꝑme ꝑti° p̄cipit hora mot⁹ hūoꝝ dari euātiuuz. Amplius natura facit creticā euōnez ī hora poxismi.ut 3° de crisi.g° ars. Ampli⁹ mꝰti medici in choante ꝓncipio poxismi q̄rtane dederūt solutiuū:& liberati sunt īfirmi. In cōtrariū est aui.hic & infra.Considerādum ꝑmo ꝙ ꝑ diem poxismi intelligim⁹ tp̄us ꝑoxismi:& nō diē.ſ. in quā uadit q̄is occupet partē ei⁹ posset.n.poxism⁹ in cipe īsero añ occasuz:& tñ cōueniēs tp̄us posset eē ad euāndu3 in mane.dicēdū igit̄ ut coīter diz ꝙ cura reglari q̄ est min⁹ nocere : uel non nocere nō debem⁹ euāre ī hora poxismi de ſPo¹ª est cañ.ꝑ° li° fen.q³. de farmantia apparet ꝑ° ꝙ nō debem⁹ siꝑ ꝯiūgere duos fortes mot⁹ cōtra uirtutē q̄lis sunt mot⁹ poxismalis & mot⁹ euātiu⁹ ꝑ farmacū.2° qa cū farmatia uꝰ euāres cāz cōiūctaz: & hāc non qa ipsa est in uia expāsionis & euaporatiōis

& motus ei⁹ est cōtrarⁱ⁹ motui quē debz fa
cere farmacū: uel euāres cāz añtem: & hanc
nō debes euāre in hora ꝓxiſmi qa facis ni
mis magnā cōmotiōez in corpe: cū corp⁹ cō
moueaᷓ nimis a ꝓxiſmo: melius est g° ex
pectare qetiorē horā etiā ipſa iquātuz cauſa
añs nō neceſſitat nec feſtinat euōnez: & hec
est ratio tadei & bona: coacta tñ opatione q̄
est nociua manifeſte: ſed ꝑ minori nocumē
to ī hora ꝓxiſmi euām⁹. p° p ꝑoiam ſi ex
ꝓxiſmo fcā inflāmatione ī ſanguīe timere
m⁹ boīez fieri freneticuz ſ ꝑomam⁹ ſtante p
oxiſmo etiā ſi febris ē cōtinua tñ eligimus
qetiorē horaz ſi poſſum⁹: ſic ēt de fermatia
dam⁹ eā ſtāte ꝓxiſmo pp has duas cās aut
qa ſubituz ꝑiculuz est. Si dimittaᷓ de ſubi
ta morte. uᷣ cita quia materia furioſa aut
qa febres habet ꝓxiſmos nō dimittētes: ſz
ſemp cōtinuātes ad īuicez. Conſiderāduz āt
q̄ iſte neceſſitates: raro eueniūt. ſ. neceſſita
tis timoris ſubiti apoſtematis uᷣ mortis pp
furioſitatez materie: & iō raro in ꝓxiſmis
ꝑpter illas cās ſ ꝑomam⁹ uel purgam⁹: fre
quēter tñ ſtante febre facim⁹ h°. qa frequē
ter īueniūtur ſe. oti⁸. tñ in eis eligim⁹ horā
ſimilem hore qetis īterpollataᷤ. Conſiderā
duz 2°. q̄ raᷣ. iō. oti⁸ⁱ⁶. ultīo ca° imaginaᷓ
q̄ euō q̄ nō debet fieri in hora ꝓxiſmi est
euō ꝑ fluxuz uētris. Sz euō ꝑ uomitū debz
fieri ſ pōt fieri: & aſſignat cāz ī his uerbis.
VTENDVM EST EVOMATIONE IN
TEMPORIBVS PEROXISMORVM
ET INTEMPORIBVS Q VIETIS IN.
FERIVS. qm̄ ī tp̄rib⁹ pox¹ hūores ſūt tur
bati declinātes ad ſupi⁹: & in maiori ꝑte fit
uomit⁹: & flux⁹ ſanguīs ex narib⁹ ī euōne
i. declinatiōe fcā ꝑ ſupius: cū tūc leuis ſit de
clinatio hūoꝝ ad illam partē. ſ. nariū uᷣ ſto
machi ſupius: ueꝝ ī tp̄re qetis eo q̄ natura
qeſcit ualde erit euō ꝑ urinā & egeſtionez.
Et nos dicam⁹ ī expōe ei⁹: q̄ uomit⁹ cū far
maco uomitīo nō debz fieri ꝑ rōnes ſupius
dictas. Sed facere uomitū cū re leui: ut cuz
aqua calida uᷣ ſyrupo acetoſo uᷣ ſimilib⁹ ē
ꝓueniēs ut plurimū ī ꝑncipiis ꝓxiſmoꝝ &
rō est quā raᷣ. aſſignat qa ī ꝑncipio ꝓxiſ
moꝝ materie cōmouenᷓ frequēter circa ſto
machū & leuiganᷓ ſurſum a calore de coᷣa
nō est dubiū. ut dixim⁹ de flegmate est cer
tum cū habūdanᷓ repiaᷓ in ſtomacho: & in
flegmaticis febrib⁹ mᷣtuz ſit minera ei⁹ in
ſtomacho de melᷣia etiā pp coītatem ſplenis
ad partē ſupiorē ſtomachi ī uena maī⁽ᵗᵃ⁾. &
ſi in p̄nci° pox¹ uel alio tp̄re pox¹ materia
cōmoueᷓ ad partes īteſtinoꝝ nō ē dubiū q̄
oz nos ſuuare naturā: tūc ꝑ illā partē cū co
lirio: uᷣ leui cliſceri: & cū abſtergētib⁹: ut a
qua ordei: & aqua ꝫucarata & ſyrupo uiola
to: & ſi expediret trāſire ad pulpā caſſie: &
h° dicet ſtatiz aui. infra cū dicit. Q VOD
SI INVENERIS HVMOREM DECLI
NARE AD STOMACHVM FAC VO
MEre. zc̄. Q VOD SI FVERIT DECLI
NATIO AD INTESTINA. zc̄. Ex q̄b⁹
dcīs colligiᷓ praticabilior: & dulcior ſolo q̄
p̄dcā cōis. Cū. n. q̄riᷓ an ī hora pox¹ debeaz
euāre ꝑ uētrez ſ uomitū. Dicēdū q̄ aut na
tura digerit materiā uerſus ſtomachuz uel
uerſus ī teſtina ſiue materia illuc pelliᷓ: aut
uideᷓ apta tūc uerſus illā partē dᷣclinare &
tūc debem⁹ uomitū ꝓuocare: uᷣ uētrem le
nire ſicut accidit: & tales euōes fiūt cū reb⁹
lenib⁹: uᷣ nulla ē talis īclina°: & tūc regula
riter ñ debem⁹ euāre ſm q̄ s̄ dixim⁹. Ad
cōtraria arᷣ. dicēduz: ut apparz ex dcīs ad
illud q̄ diciᷓ de q̄rtana. dicēduz q̄ illud fit
cū re leui. ſ. ille uomit⁹: & ꝺcediᷓ pp cōmoti
one melᷣie ī partibus ſtomaci cōitate ſplenis
ut ibidez diceᷓ. Si aūt q̄rtanariū uelles euā
re cū lapide laꝫuli uᷣ epithimo ſ eleboro: &
ſibi ſiᷣib⁹ nō euāres in p̄n° pox¹ nec ī hora
pox¹. Quid g° fecerūt aliq medici: q dede
rūt in p̄n° q̄rtane farmacū: & liberauerūt ī
firmū fuerūt recti ab errore: ut ī cura q̄rta
na diceᷓ. Maur⁹ aūt lz det farmacū in hora
mot⁹ hūoꝝ nō dat ī hora ꝓxiſmi q̄ ē hora
mot⁹ cōtra naturā: ſz in hora mot⁹ naturaᷣ
faciēdo de die q̄ttuor partes. in quaꝝ q̄lib3
q⁽ᵗᵃ⁾ parte moueᷓ un⁹ hūoꝝ ſic⁽ᵗ⁾ ēt dix⁽ᵗ⁾ alex
ander ꝺmētator epidīaꝝ li° p̄°. ſup illo ca°
Q VO FERVNTVR AVTVM PNO
zc̄. Hec aūt nō intendim⁹ mō diſcutere. Ad
rōez q̄ dicit q̄ ī hora ꝓxiſmi mā est magis
mobilis. Dicēdū q̄ ī illa mobilitate ualde
ledit uirtutē: & iō debz timere cū farmaco.
Ampli⁹ eā ledere & illa mobilitas est cōtra
partē mot⁹ me⁽ⁿᵉ⁾ & ēt ſup̄ muſculos ỽſus
cutiz. q̄ ſi pars moueaᷓ ad ſtomachū: uel in
teſtina: inde euām⁹ eā ut dixim⁹ & ī h° nō
req̄riᷓ farmacū qᷣ euāt exſoluēdo. Ad aliā

natura euãt cretice tp̃re ꝓxiſmi: igit̃ ars: Dicũt qdã q̃ ſequtur ſi natura nõ euacuat ĩ tp̃re ꝓxiſmi: q̃ eſt tẽp⁹ in q° debet euãre: q̃ medic⁹ in tp̃re ꝓxiſmi põt euãre q̃ dñt apparere ꝑ textuꝫ. infra. ET CVM NON MOVET MOVE TV. ꝛc̃. Iſtoꝝ error po nat̃ uſq; ibi: nos dicam⁹. q̃ ꝛña illa eſt falſa nã uirt⁹ euãt hora ꝓxiſmi cretice utendo ſpũ & uillis mẽbroꝝ: ſed ars euãt utẽdo me dicinis q̃ naturã debilitãt: q̃re autẽ natura egit criſiꝫ hora ꝓxiſmi: & ſi alia hora meli us agat ẽ ſermo extra ꝓpoſitiõis. ꝓpoſitio igit̃ q̃ dicit ars ſequit̃ naturã eſt uera ĩqb⁹ põt cõueniẽter imitari: nõ aũt põt ars cõue niẽter euãre in hora fortis mot⁹ ĩ qua hora natura ꝓueniẽter euãt: qd aũt ſit de euõne ꝑ ffomiam dicet̃ p⁹ dicit poſtea. NEC CV RES FEBREM. i. nõ utaris in frigidãtib⁹ ĩ hora ꝓxiſmi. Hic aũt cañ. p̃ponat̃ uſq; ĩ fra ꝑ illud quod ibi apparebit. ET OPOR TET. ut obſerues. Hic ponũt̃ cañ. curatõis febriũ putridaꝝ qbus ĩtẽdim⁹ ad materiã intẽtiõibus magis de terminatis: & magis ſpãlib⁹ qa deſcẽdit ad ſpãles modos euõnis & digõnis materieꝝ: & ſpãles medicínas in tẽtio aũt ad materiã nõ ſolũ eſt euõ & digõ in materia: ĩmo intẽtio ad eaꝫ eſt ꝓhibitio eoꝝ q̃ inpedirẽt materiã ab euacuatione & digõne. primo g° dat cañ. ĩ euõne materie includẽs etiã cañ. in digõne. 2° dat cañ. in ꝓhibitione eoꝝ q̃ ꝓhibẽt materias euãri & digeri. ibi ſecũda. ET PROHIBE EVM A SOMNO. ꝑma habet ꝯ. cañ. principales ſm q̃ ꝯ. ſunt euacuatiões quas canonizat. ſ. flo botomia euõ per uẽtrem ꝓuocatio urine ꝓ uocatio ſudoris uomit⁹. Conſiderãdũ circa p̃m cañ. q̃ ſmo q̃ dicit in oĩbus illis poteſt dupliciter exponi. primo in oĩbus illis. ſ. tri bus cañ. dcĩs ſubtilitas. n. regĩs q̃ precipit pri⁹ cañ. de illis dꝫ fieri ſm uirtutẽ q̃ pox iſm⁹ occurrat ſtomacho uacuo: ut precipit cañ. 2⁹ etiã dꝫ fieri ſm uirtutẽ. ut ĩ fra ap parebit q̃ ẽt feces mũdent̃ cliſceri: uꝫ coliro uꝫ aliq̃ repotata debꝫ fieri ſm uirtutẽ. & ſi militer abſtinere a motu ĩ hora ꝓxiſmi: & ab in frãtione. ut p̃cipit cañ. 3⁹ debet fieri ſm uirtutẽ. i. uirtutis indicatiõeꝫ in h° ut ſi nõ tollerat qꝫ fiat ĩ frigidatio abſtineat̃ 2° mõ põt fieri expõ ĩ oĩbus illis. ſ. q̃ dicẽt̃ de euõne de q̃ nũc ponet̃ cañ. Ad ĩtellectuꝫ cañ. dubitat̃. utq; in oĩ febre putrida cõpe tit ffomia. uidet̃ q̃ ſic ꝑ gal'. xi. te^ce. ꝯ° ca°. ubi dicit. OPTIMVM Q VOD EST VENAM INCIDERE NON SOLVM IN SINOCHIS FEBRIBVS SED IN OMNIBVS ALIIS Q VE EX PVTRE DINE HVMERVM SVNT Amplius aui. ponit q^a. fen. primi cañ. ca° de ffomia q̃ ffomia. lꝫ nõ ſit neceſſaria eſt tñ frĩda ef ficit. n. ut natura ſuꝑ materiã fortis fiat ſꝫ hoc eſt bonũ in oĩ putrida. ſ. q̃ natura fiat fortis ſupra materiã ĩ ɔtrariũ aui. hic qa ex iſtẽte urina citrina ignea timet ffomia: & ĩ ca° de cura flegmatice ñ facit ffomiã: niſi qñ facit urinã groſſioreꝫ & rubicũdiorem. Aui. ſoluit hic hãc qõneꝫ dicẽs q̃ ſi febris ẽ de materia ſanguinea: ut ſinocha aut ẽ de mã alia ut colerica flegmatica uꝫ melẽcoli ca cũ peccẽt ĩ ſanguine ſiue ſunt mixta ſãg uini tũc ffomia eſt cõueniẽs: & b° ẽ q̃ dicit ſi fuerit q̃ uincit ſanguis q̃tuꝫ ad ſinochas aut cũ hũore. i. cũ colera uꝫ flagmate ꝑ me lãcolia q uincat. i. q eſt cã febris ſanguinis. i. fuerit: qa illi ſunt ſanguini mixti ſiue in ſanguine peccãtes de modis aũt baꝝ mixti onum: & peccati eoꝝ cũ ſanguine ꝓlixe di xim⁹ ſuꝑ li° primo fen. q^a. uerior aũt mõ⁹ mixtionis alioꝝ hũoꝝ cũ ſanguine ẽ appro pinquare eos ad naturã ſanguĩs: & eſt mo⁹ mixtionis q magis ĩdicat ffomiaꝫ. Signuꝫ aũt q̃ hũor ſit ſanguinis: uꝫ cum ſanguine mixt⁹ ẽ urina rubea groſſa: ſed rubedĩe q̃ daꝫ ſanguinea: & groſſicie debita uꝫ media qñ peccat ſanguis: rubedine aũt magis re miſſa qñ peccat flegma uꝫ melꝫa ĩ ſanguĩe & tñ magis groſſa: niſi ꝓhibeat oppilatio. ſed rubedine magis clara & min⁹ groſſa qñ cũ ſanguine peccat colꝫa: & totũ h° ĩtellexit CVM DIXIT CVM VRINA EST RV BEA GROSSA. Si autem febris putrida ſit de aliis humoribus a ſanguine cum qui bus non peccet ſanguis: nec ſint ſanguini mixti ñ ꝛpetit ffomia qa facit colericos fu rere & ĩcrudat frõs. Signuꝫ aũt q̃ colꝫa ſit a ſanguĩe ſepata: & nõ peccet cũ illa ſanguis ẽ urina citrina ignea. i. ſubtilis iſubſtãtia cũ ſua tĩctura: & iõ ſi fiat ffomia timet̃: q̃ co lere uincat & exacuat̃ nimis & tacuit auic. ſigna ex urina q̃ ſignificãt: q̃ ſanguis non uĩcit cũ flegmate ꝑ melꝫa: qa uides urinas

albas uel liuidas ſubtiles in ſubſtãtia. ꝓpter opilationez aut ẽt ſi eẽnt groſſe nõ tñ tĩcte & tũc f℔omia ſi fiat nocet: & timeẽ dnĩum flegmatis & melĩe & cruditas eoruz: & hoc aui. dedit ĩtelligere ex his: q̃ dixerat de ſignis colẽ: & ex ſcĩa p̃mi libri fen. 2ª ca16. de ſignis ſumptis ab urina: & fundaẽ h° p̃cep tuz ſup̃ cañ. q. fen. p̃mi libri. Caue ne egruz ad unã duaz rez pducas zc̃. & ĩtelligiẽ iſte cañ. q° de re. ſa. p̃ id aũt ꝙ aui. dixit de uir tute ĩtellige. ẽt alia q̃ oz ĩ hac euõe attẽdere ſed dixit de uirtute. ut de re magis ꝺſiderã da ĩ euõne. Conſiderãduz ãt ꝙ dr̃t f℔omia ĩ ſinochis & in aliis: qa ĩ ſinochis ẽ copioſior nec expedit ꝙ tardeẽ: ut appebit poſt. Sed dubitaẽ: pono ꝙ ĩ corpore uno ſit febris de col℔a uel de alio hũore a ſanguĩe q ſit a ſang uine ſepatꝰ: & nõ peccet cũ eo ſanguis: & cũ h° hẽat aliã febrez de eodez hũore ℙ de alio & cũ illo peccet ſanguis: an faciã f℔omiaz ℙ nõ. Dicẽdũ ꝙ hic ẽ ꝺtraria indicatio de f℔o mia: & ſicut ꝺtrariãtibꝰ ĩdicationibꝰ: oz ad illã intẽdere in q̃ eſt timor ita hic remanet igiẽ tue extimatiõi. Cũ aũt attẽdes & ꝺſide rabis & uidebis: ꝙ aliis nõ ꝺtradicẽtibꝰ me lius. i. minꝰ malũ eſt f℔omare: & pĩmuz de fcõ ſic occurrẽs ẽ & extraneũ ẽ ꝙ ñ fiat f℔o mia. Ad cõtraria ad gal℔. dicẽdũ ꝑ expõnez optimũ ẽ ĩ ſinochis febribꝰ. i. ĩ ſãguineis: & de aliis oĩbꝰ. i. & materiebꝰ aliis. ſ. ſanguini mixtis & h° apparz ꝑ id ꝙ ſubdit: alleuiata n. natura zc̃. Sed ſi febris putrida: ẽ de mã alia malignata ℙ malignabili ꝑ ſanguĩs ex tractiõe: tũc nõ alleuiaẽ natura: & hãc expõ nez ĩtellexit raſ. ĩ6. ꝺti[cis]. lõgaz aũt expõez dy. legẽ ſi placet ꝑ ca° & f℔omia. Ad aui. di cẽdũ. ꝙ f℔omia diciẽ nõ neceſſaria. du2. p̃° qa oĩno nõ eſt neceſſaria: & iõ nõ dz fieri. alio°. qa nõ ẽ neceſſaria ſimpl℔r ſicut neceſſi tas ẽ eiꝰ ĩ ſinochis: ẽ tñ neceſſe ſm qd ut in febribꝰ aliis: & de materiebꝰ q̃ nõ ſunt ſan guinee ſunt tñ ſanguini ꝑ mixte ĩ qbꝰ f℔o mia nõ ẽ taz pure utilitatis: & p ꝺñs nec taz pure neceſſitatis ſicut ĩ ſinocha: ut notũ eſt & ĩ iſtis utilitatez facit: qa aliq̃liter diminu itur de materia: & de his loqẽ ibi auic. ſicut apparz ꝺſideãti ſmonẽ ſuũ: & ibi nos dixi mꝰ. dy. aũt ꝓlixe ibi loqẽ ſmones alios ab iſtis. Deinde facit ſeq: iſte ẽ cañ. in euõne p uẽtrem. & ẽ 2ꝰ cañ. & p̃° docz lenire cũ rebꝰ acceptis ꝑ os. 2° ꝑ cliſteria. 3° q̃liter cũ leni ficatiõe eſt ꝓſequẽduz. ibi 2ª. ET MAGIS DILECTVM APVD ME. ibi 3ª. CVM ERGO. Dubitaẽ nam lenificatio uẽtris dz añcedere f℔omiã ſm cañ. generalez ca°. de f℔omia: qdaz ꝺſtruũt textũ ad hũc intellec tuz fac ꝙ f℔omia ſeqẽ poſt ſol℔onez. Et nos dicamꝰ: ꝙ lenitio uẽtris ẽ res q̃ dz p̃cedere f℔omiã ex generali cañ. ſcripto li° p̃° fen. q° ca° de f℔omia & iſtũ aui. p̃ſupponit te ſcire ex inde lenitio uẽtris dz ẽt ſeq ĩ febribꝰ pu. ſ. fcã f℔omia. p̃° qa f℔oª trahit ad ꝺtrariuz & ſic ſtipticat. 2° qa natura dirigit pꝰ f℔o miaz materias aliq̃s corruptas uerſus ĩteſti na q̃ debẽt abſtergi. Conſiderãdũ. ꝙ lz aui. dicat. DEINDE. & in h° ĩnuat ꝙ iſta leni tio fiat pꝰ f℔oam tñ & ſi f℔omia nõ fiat qa nõ ꝺueniat: oz ĩ oĩ feb. putrida medicũ ĩten dere ad uẽtris mũdificatiõez: & rõ eſt. p̃° qa ꝺĩter ĩ febribꝰ putridis feces exiccaẽt. ꝑp fe bris calorẽ. 2° qa corrũpnuẽ: & ĩflãmãẽ in illis locis materie nõ ſolũ fecales: ſz ẽt hũora les q̃uis nõ ſint de mã p̃ncipalis febris ſunt eiz ĩteſtina loca ĩquibꝰ ſuffocaẽt & ꝺcludũẽ uapores calefcĩ a febre: & materie ipſe inflã mate: & iõ bonũ ẽ illas mũdificare. 3° quia materie q̃ circa meſeraicas calore febrili cor rũpunẽ reſudãt uerſus ĩteſtina & ſi nõ reſu darẽt eẽt bonũ ꝙ dirigãẽ ℣ſus ea ne ſint cã apoſtematiõis. & inflãmatiõis epatis: & cor ruptiõis kyli eũtis ad epar: ex his g° laudo lenicatiõez uẽtris: & ꝓprie cũ cliſteri. ut diꝫ aui. & placz mihi ꝙ q̃uis febriẽs de ſe aſſellet horis qbꝰ ĩſanitate ꝺſueuit tñ utaẽ bis lini tionibꝰ cũ cliſteriis: & rebꝰ potatis. Conſide rãdũ 3° ꝙ aui. p̃cipit iſtã lenitionẽ ſubtilez i. lenem hec. n. ſolutio uẽtris diª eẽ lenitĩa & mũdificaũa materiez qbꝰ obuiat ĩ ptibꝰ ĩteſtinoz nõ aũt ẽ ꝓprie acceptiua ſiue mi noratiua materiei. q̃ ẽ cã fe. pu. lz poſſit ſibi accidere hec cã fe. pu. nõ tñ prĩncipaliter ad h° aui. intẽdit: ſz ſolũ intẽdit ad mũdifican dasptes ĩteſtinoz cũ aliq̃ re lenitiua ℙ leĩter abſterſiua: q̃ materias ĩteſtinales: & ptiuz p̃ maz miſeraicaz mũdificẽt & temporẽt calo rez illaz ptiũ: & ꝓhibeãt corruptiõez mate riez: & iõ ꝙ talis lenificatio fierz in fe. fleg matica & melĩca lz minꝰ q̃ ĩfebribꝰ magis ĩflegmatis ĩ qbꝰ plꝰ accidit ſiccitas mẽ & iõ dixĩ ꝓpe: ſi fuerit illic ſiccitas cũ ĩ qbuſcũq

febrib⁹ ē uētris ſiccitas: tūc ꝑpe leīficam⁹.
¶ Cōſiderāduꝫ ēt q° ꝙ dy.uult ꝙ auic.ītel
ligit hic de lenificatiōe minoratīa .i.de euō
ne minoratiua meteriey lenitio.n.ſecū dꝫ p̄
cedere fl̄omiam:ſed euō minoratiua ſeq dꝫ
fl̄omiaꝫ ī febre de q̄ aui.locut⁹ ē.ſ.qñ appa
ret urina rubea groſſa. Et nos dicam⁹ ꝙ lꝫ
uey ſit ꝙ euā° minoratiua pōt fieri a p̄n°
tñ intētio aui.eſt hic ꝑ bas medicinas ſolū li
nire.i.mūdificare ꝓtes dcās ītеſtinales:lꝫ cū
b° iſta bēant aliā utilitatē ſalteꝫ: qa tem po
rāt calorey febrileꝫ alterādo:nō aūt ītendit.
aui.ꝑprie minorare minoratiōe q̄ eſt de ter
minata materie euō ſine diminutiōe mē q̄
ē cā fe.naꝫ iſte medicine nullaꝫ ꝑpaꝫ euānt
materiam.ſ.aq̄ ordei & ſyrup⁹ acetoſus zē.
nec etiā ſiracoſt paucū.i.pauca māna:lꝫ eniꝫ
māna euāt colaꝫ b° eſt cū ē multa:& ñ pau
ca:& lenis euāt.ūde daſ añ digōeꝫ.ut auer.
ꝯ. colligꝫ ca° de māna. oēs tñ bec medicine
coīcant ī lenificatiōis opatiōe.i.ſubductiōis
uētris:de bac aūt q̄reſ ī fine boy cañ. ¶ Con
ſiderāduꝫ qnto ꝙ q̄tuor res dant ad uētreꝫ
leniēdū. ꝑ⁸ eſt aqua ordei.2ª ſiracoſt.i.mā
na pauca ēt aqua ordei: ut diſſoluaſ māna
cū aqua ordei.3⁹ eſt ſirup⁹ acetoſus.ſ. cū aq̄
coī et:nō dꝫ cōponi lra ſicut aq̄ ordei: & ſy
rup⁹ acetoſus qa ifra ꝓbibꝫ mixtionem aq̄
ordei & ſyrupi acetoſi.q⁸ res eſt māna p̄dic
ta addito ſibi ſyrupo uiolato. Vbi gra:man
ne dragme medie ſyrupi uiolati drag.i.ul̄
ii. & b° eſt qñ ꝑ aliq̄ dcāy trium nō ſit ſub
ductio uētris:& boc ē ꝙ dicit. ET SI NA
TVRA NON FVERIT LENIS.i.ſi nō le
niaſ ꝑ aliq̄ triū rey p̄dictay da bāc q̄rtam:
qa eſt res lenitiuior q̄ aliqua illay:ut notū
ē ul̄ aliter:& ſi natura fuerit lenis.i.ſi febri
ens nō fuerit ex natura ſua ſtiptic⁹ tūc non
des aliquā illay triū:qa nō lenificabunt ab
eis:ſed ſtatiꝫ da māna cū ſyrupo uiolato: &
b° eſt ꝙ dicit. IN EO QVOD ETS SI
CVT SIRACOST .i.manna. ADDE
QVOD SIT SICVT SIRVPVS VIO
LATVS. & ꝑ boc: ꝙ dicit ſicut ſiracoſt in
telligit etiā ei ſil̄ia:ut caſſiaꝫ:& ꝑ ſyrupum
uiolatuꝫ ītelligit de uiolis recētib⁹:ut p⁹ea
declarabit. ¶ Conſiderādū 6°.ꝙ dicit. SIT
VLTIMATAS LENITIO.qdaꝫ exponūt
ꝙ lenitio ſola dꝫ fieri qñ p̄prās ad fl̄omiaꝫ
qua lenitione ſola feces purgēt. Alii dicunt
ꝙ euacuatio ſtatiꝫ p⁹ fl̄omiam dꝫ eē ſola le
nitio. Alii ꝙ in p̄n° añ digōneꝫ ſolū debes
uti medicīa lenitiua. Et nos dicam⁹ ꝙ aui.
uult ꝙ ultimata ſiue finalis opotio q̄ ītēdit
ꝑ bas q̄ttuor medicinas dcās eſt lenificatio
uētris nō fluxus uētris:q minoret materiā
ꝑ eradicet nō ſolūmō eradicatiua laborioſa ꝑ
minoratiua:qa ſi tu ītēderes ſolutionem la
borioſaꝫ fortē: & fluxū de mā appropriata
uteris aliis medicinis dicēdis:& b° ē ꝙ dic⁹
ſit ultimitas.i.ultimata intētio q̄ intēdis ꝑ
bas medicinas lenifitatio nō ſolutio laborio
ſa nō fluxū:qa ſi intēderes ad fluxuꝫ opor
teret trāſire ad alia.uerbi gra:ſcamoneā ul̄
agaricuꝫ ul̄ reubarbay. ¶ Cōſiderādū 7°.ꝙ
lꝫ bec lenitiua ſint euātiua:tñ cū b° ſunt di
geſtiua aptādo materiā:ut ſyrup⁹ acetoſus
& p̄parādo uiā zē. ET MAGIS DILEC
TVM APVD ME. Hic docet lenire uētrē
ꝑ cliſteria:& poīt ex qbus fiūt iſta cliſteria.
¶ Cōſiderāduꝫ ꝙ cliſteria ſunt magis dilecta
q̄ min⁹ uirtutē debilitāt:& boc eſt ꝙ dixit
ſm ultimitatē q̄ īdigeret ī uirtute.i.ſm ul
timā intētiōeꝫ q̄ habꝫ ad uirtutē:q̄ ē ei⁹ ob
ſeruatio:& iō ypo.in li° de ſermaciis p̄cipit
uti cliſteriis qñ uolueris lenire: ul̄ ſm ulti
mitatē qua īdigeſ ī uirtute.i.potētia.ſ.eua
cuatīa:ſed ultimū in b° erat lenitio nō flu
xus ſed ad leniēdū adbuc cliſteria ſunt ma
gis dilecta qa ſecuria ſunt:& non dixit coli
ria qa illa ſolū excitāt & nō leniūt. ¶ Cōſide
rādū 2° ꝙ lꝫ cliſteria ſint ī b° magis dilecta
tñ ſi indiges alio ſumendo ꝑ bos facias ſiue
lenitio ſine etiā alio euacuatiuo: ut poſteri⁹
apparebit etiā qbuſdā plus nocent cliſteria
q̄ ſi ꝑ os ſumant lenitionē. ¶ Cōſiderādū 3°
ꝙ gal̄.xi.tera. cliſtericat ītelligēter cū oleo
ral̄ uero.i6.cōtinētis 2° ca° cliſtere facit b°
uitellina oui duo olei ros̄ un.ii. uini cocti
un.iii.& aque ordei q̄tū ſufficit:meli⁹ autē
uidetur mibi cliſtere auic. ī quo ē abſterſio
ꝑ ſuccuꝫ blitis quā uocat ſilcam & eſt blitis
minor q̄ ē calida & ſicca. ¶ Alia blitis dicit̄
olus iamenuꝫ ab aui.& ē frigida: & ē blitis
lata & ſi uis īfrigidationē uteris illi⁹ ſucco
Vnde etiā gal̄.in duob⁹ capitulis loquitur
de blita 2° alman. in ꝫucaro rubeo etiam ē
abſterſio in uitello oui & oleo uiolato eſt le
nitio in oleo uiolato infrigido & lenitio in
baurat.i. ſale eſt exitatio ad exitum & q̄ſi

absterſio: nos aũt utimur cliſteri ex de cocti one malue: & pulpa caſſie: & oleo uiolato & ẓucaro rubeo & ſale. Dubitaẽ utꝝ infebri bus acutis ſit licitũ uti cliſteriis acutis. uide ẽ ꝙ ſic. qa in apoſtematibꝰ epatis gaꝑ. cliſte re facit cũ de coctiõe colloquĩtide: & centau ree. ut apparet iẓ. tera. penultimo caº ĩ ɔtra riũ eſt aui. hic. ¶ Dicẽdum ꝙ cura regulari in p̃nº febriũ putridarꝝ: nõ debemꝰ uti cliſ teriis acutis. ratio qa iſta nõ ɔferũt ſe. ĩmo nocẽt qa ĩflãmant. unde liº p̃º. fen. qª. dixit aui. de eis q̃ pducũt ad febrẽ: nec rõne mate rie: quia in p̃nº ſint crude nõ ſunt euacuan de regꝝariter. ut dicemꝰ: unde ẽt in uſu cliſ terioꝝ acutoꝝ aui. uoluit ꝙ materie eſſent digeſte. ut apparẓ 3º cañ. fen. i6. trac. qº caº primo de cura colerice. digeſtis autem ma terieb̃ poſſimꝰ uti cliſteriis acutis: ſicut in medicinis aliis euãntibꝰ exſoluẽdo: & ꝑpe cũ materie ſint digeſte ĩ partibꝰ aptis ad in teſtina ĩ feriora declinare ſicut aliq̃ materie ĩconcauo epatis: & ꝑprie cum ſint difficilis motꝰ: & ſic facit acutuẓ cliſtere gaꝑ. iẓ tera. qñ aliqd durum apoſtematis epatis remãſe rat: cura tñ coacta ex aliqº accñtali fe. pu. poſſemꝰ uti cliſteriis acutis ſiue ĩ p̃nº ſiue ĩ ꝑceſſu cũ illud accñs nr̃aẓ ĩtẽtiõeẓ ad ſe cõ uerteret ¶bi gr̃a. Si eẽt multa ſecũ ſiccitas ĩ inteſtis: & opilatõ q̃ ꝑ cliſteria unctuoſa nõ poſſent remoueri: unde ĩdigeremꝰ fortibꝰ in bº caº ſicut pollipodio cartamo turbit & ſiꝑibꝰ additis cũ aliis: ut apparet 3º cañ. fen. i6. ſicut ẽt ſi timeremꝰ caſuẓ ĩ ſubet uel apo plex: iaẓ aut ſi hõ eẽt mꝑtoꝝ crudoꝝ hũoꝝ in ꝑtibꝰ ĩferioꝝ ĩteſtinoꝝ euaporãtiuẓ groſ ſas uẽtoſitates ad caput: & ꝑ partes uentris & multi ſunt alii caſus: qbꝰ cogimur cliſte ria facere cũ de coctione agarici: & ſiꝑibꝰ fe bribꝰ putridis. Aui. gº poſuit cañ. ĩ cliſteri cõpetẽdi ĩ cura ordinata uꝑ regulari fe. pu. & iõ ẽt dixit cõis iuuamẽti: qa cõiter iuuat in oĩ fe. pu. cũ ẽ intẽtio ſua lenitio nõ fluxꝰ uẽtris nõ ſolutio laborioſa. ¶ CVM ERGO. Hic cañ oñdit q̃liter ꝑſequẽdũ eſt cũ leniti uis: & uult ꝙ ſi natura obedit ꝑ hoc qa hõ ex his factis fiat fluxibilis uentris: poteſt tãdem uti leniorib̃. ¶ Cõſiderandũ ꝙ hic ſermo põt referri ad medicinas & cliſteria. Primo põt referri ad medicinas: qa in prĩº febris putride tu indigebas ad lenienduẓ. uerbi gratia: mãna ſyru. uiolato cuẓ gº tu dediſti hoc ſemel uel bis uel ſecundũ ꝙ ter uiſum eſt ſi natura ſit obediens: quia de ſe infirmus poſtea bene adſellat non expedit ꝙ des hoc amplius: ſed ſufficit tibi res debi lior. uerbi gratia: ſola aqua ordei: uel ſolus ſyrupus acetoſus: & innuit per hoc auicen. ꝙ ſi lenitiuuẓ ꝙ dediſti in principio eſt de bilis inter omnia lenitiua. uerbi gr̃a: aqua ordei ſubtilis & ex ea reſpondet tibi lenitio põt etiã deſiſtere ab ea ſi tibi uideẽ. Dixit aũt fortaſſe aut qa tu incepiſti ĩ principio a lenitiuo ita debili ꝙ nõ repiẽ eo debilius: & tunc non poſſet permutari ad debilius niſi ꝑ minorẽ doſim: aut dixit hº ꝑꝑ occul tas diſpões ſola extimatiõe comꝑhenſibiles. uerbi gr̃a: ſiẓ dato lenitio nã fuerit obediẽs: hodie tñ põt cadere extimatio medici ꝙ ſi cras uel poſt cras nõ detur iterum iſte fiet durus uentre: & ideo non precedit iſta leni tio que uidetur incipiſſe. ſtabit ergo hoc in arbitrio exercitati medici. ¶ Eodem modo hic ſermo refertur ad cliſteria in quibus poteſt fieri permutatio de magis abſterſi uo & lenitio ad minꝰ: Vnde poteris dimit tere ſuccum blitis & baurac. & ẓucarum rubeum: & eſſe contentus aqua ordei & oleo uiolato. ¶ Cõſuetum ẽ nobis hic dubi tare: an ſtantibus duabus intentionibus. ſ. flobotomie & farmacie debeat premitti flo botomia uel farmacia. Et dicamꝰ ꝙ ſi hec qõ querit de farmacia q̃ euacuat exſoluẽdo ſermo in hoc ẽ ꝑplixus in ſcĩa principiorũ & ibi diſcuſſimus: ſi querit de lenitiuo: ut ſy rupo uiolato & manna & caſſia: uel etiã de cliſteri cõſimili iſti quoꝝ intentio eſt ſecum ab ĩteſtinis eductio & materieꝝ ibi corrup tarum. Dico ꝙ p̃mitti debet lenitio cum cliſteri ut magis dilecto uel repotata: quia fflomia fieri non debet fece exñte ſicca in in teſtinis & exñtibus huiuſmodi materiebus corruptis ſicut accidit eis: q indigeſtionem paſſi ſunt primo cañ. fen. quarto caº de flo botomia: & gaꝑ. xi. tera. unde ẓoar in febre ſanguinea p̃mittebat uẽtris lenificationeẓ cuẓ re potata: facta tñ fflomia utimur bis le nitiuis. Licet ẓoar fecerit illud forſan ꝑpter q̃ſdã alias materias pecãtes aliis a ſãguiẽ cõ mixtas ſangnĩ. DEINDE FAC SEQ VI Hic ẽ cañ. in euõne ꝑ urinã & ẽ cañ. ẓº.

Cõsiderandũ hic. DEINDE. Dicit ordinẽ: nã añq̃ dent ꝓuocatiua oz preceſſiſſe flobotomiã ſi expediret lenificationẽ de flomia ꝓbatũ ẽ 8ua ca. de cura effi. ex oppilatiõe: & 8 tera. q̃ aũt oporteat lenificari uentrem eſt notum. Si enĩ ꝓuocatiua inuenirẽt mãs malias corruptas ĩ ĩteſtinis exuberãtes mouerent ipſas uerſus epar & uenas. Conſiderandũ ſcd̃o q̃ licet ꝑ hec ꝓuocatiua fiat euõ tamẽ fit principaliter digõ materieruz .ſ. diuiſio & ſubtili° groſſaꝝ q̃ plꝰ repiũtur & apertio uiarũ tam uenarũ q̃ pororum & hec ẽ quedã digeſtio. ſ. uias ꝑparare: ut ĩtel ligitur ex cõmento affo. ſcd̃e particule.

CORPORA VBI QVIS VVLT PVRGARI. Cũ hoc tñ euãnt materias precipitãtes eas ĩ uias uene & educẽdo eas ꝑ illas.

Cõſiderandũ 3° q̃ he ꝓuocatiua ſunt diuerſa ſm diuerſitatem materieꝝ: ſi enĩz materie ſint groſſe. uiſcoſe ꝓuocatiua ſuut calida & ſicca: & ĩ hoc diuerſificata ſm diuerſitatẽ materieꝝ in illo ut ĩ quibuſdã ſuffiicat radix petroſilini uel feniculi quibuſdaz cũ his radix apii & ſpergi & bruſci in qbuſdaz oz tranſire ad meu. & ſiſia. Si aũt materie ſint colerice cuz ſyrupo acetoſo ſimplici dabimꝰ decoctionẽ ſeminũ coĩuz frigidoꝝ: & totum hoc auic. innuebat cum dixit & ſimilibus. Dixit autem de coctione id ẽ cum de coctione uel id eſt q̃ fiat ſyrupus acetoſus cõpoſitus cuz his radicibus & ſiſibꝰ.

Cõſiderandus quarto q̃ de intẽtiõe aui. apparet q̃ diximꝰ in tractatu de ſyrupo acetoſo: & intelligit particulariter ĩ particularibus capitulis cure infra: q̃ uſus ſyrupi acetoſi ſimplicis ẽ prior aduentris lenitionẽ lz etiã ad digeſtionẽ. Sed uſus ſyrupi acetoſi cõpoſiti: ut ẽ ille qui decoquit cuz radice apii ẽ poſterior & factis lenificatiõibꝰ & q̃ſi aliqua ꝑparatiõe ĩ materia ꝑcedente: & h° ĩquãtũ ipſe ẽ ꝓuocãs fortiter. Licet etiam ipſe met ſyrupꝰ cõpoſitus ſit etiã ꝑparans materiã euõni ut ꝑdiximus. DEINDE FAC IPSVM SVDARE. Hic ẽ cañ ĩ euõe ꝑ ſudorem & ẽ quartꝰ. Conſiderandũ q̃ aui. dicit. DEINDE. Et uult q̃ ꝓuocatio ſudoris nõ fiat niſi precedẽtibꝰ omnibꝰ predictis: & ꝑmo flomia ſi flomia indicat: nã ſtante plenitudine euãbili ꝑ flobotomiam medicina ꝓuocãs ſudoreꝝ diſſoluendo illaz augeret: & poneret corpus in piculo: dz etiã precedere lenitio uentris: & hec ẽ que quaſi ſemꝑ ẽ neceſſaria & hoc ne ꝓuocãs ſudoreꝝ materias inteſtinales corruptas moueat uerſus uenas. Dubitaꝫ utꝝ medicamẽ ꝓuocãs urinã precedere debeat añ ꝓuocationeꝝ ſudoris. Et dicamus hic breuiter q̃ medicamen ꝓuocãs ſudorẽ ẽ duoꝝ mõꝝ. unuz ab extra approximatuz q̃ facit illud tẽperata caliditate aperiẽtes poros & leniter trahẽtes materias ad exteriora: ſicut fricatio debita coopertura pãnoꝝ ĩunctio ex oleo camomilino & ſiſibus. Alia ẽ ꝓuocatiua ſudoris ab intra approximatã q̃ facit illud eliquando & ſubtiliãdo materias & mouẽdo illas ꝙſus cutim: & ſm hoc medicamen poteſt eẽ ꝓuocatiuũ urine & ſudoris ſm diuerſas aptitudines corporũ in uiis urine & ĩ aliis mẽbris & ĩeptitudines. Nam radix feniculi ſubtiliando ſanguinem & quaſi eliquãdo ĩ hoĩbꝰ aptis in renibus ad receptionẽ materieꝝ: & habentibꝰ fortẽ attractiuã in renibꝰ ꝓuocabit urinã. In alio uero hoĩe faciẽdo eliquationẽ uaporoſam debiliũ renũ in trahendo: & raro ĩ poris uerſus cutiz prouocabit ſudorẽ & multa ꝺſimilia iſtis potes ĩ hoc ꝺſiderare. Ex quibꝰ apparet q̃ medicina prouocãs ſudorem ſumpta ꝑ os ẽ fortior q̃ prouocans urinã cũ cõpatur ad eãdẽ materiã uenaꝝ. Nã prouocans urinã ſubtiliat humores ad aquoſitatẽ & facit eos trãſire ad renes & iuuatur ĩ hoc a renibꝰ trahentibꝰ aquã: quia propriũ eſt eoꝝ aquoſitatẽ trahere de hũoribus. Sed medicina ꝓuocãs ſudorẽ ſubtiliat ad aquoſitatẽ quaſi uaporoſam uel ſubtiliorẽ debẽtẽ penetrare ad loca ſtrictiora q̃ ſint uie urinales: & cũ hoc nõ iuuaꝫ ad attractiua mẽbroꝝ ſudantiũ. i. cutim affiniũ ſicut iuuaꝫ urinatiua medicina a mẽbris urinalibus. dicamus igiꝫ q̃ medicina ꝓuocans ſudorẽ. ꝑmo mõ. ſ. uias dilatãdo occurrens ab extra lz poſſit cadere in uſu ſtatĩ facta aliq̃ minoratione uꝫ lenificatiõe. Securiꝰ ẽ tñ q̃ euõnes & ꝓuocatiões urine ꝑceſſerĩt ſi erãt mẽ debẽtes precipitare ĩ urinã: uel ſi erãt ĩ uenis opilatiões ĩdicãtes huiuſmodi ꝓuocatiua urine nõ ut ꝓuocatiua: ſed ut aperitia uiarum prouocans autẽ ſudorem modo 2° cõuenientius eſt ut precedat: etiaz illud qd̃ urinam ꝓuocat. ſ. qd̃ prouocatio urine deꝫ

añq̄ illud ſicut debili⁹ & motiuū materiez ad uias urine q̄s mouer̄ ad uias ſudoris eēt difficile. Natura aūt quādo uult põt meli⁹ ꝓuocare ſudorē: qa meli⁹ diſtīguit materiā a materia. Cū ergo aui. conſiderauit ordinem predictuz ī arte dixit deīde fac ipſuz ſudare & explicauit de ſudatiõe leui cū dixit: apri meatus. i. aperi poros: & ſi hec ꝓuocatio ſudoris debet ſeq predictas euõnes: g² multo magis ꝓuocatio ſudoris fortis. gal'. aūt. xi. tera. ꝓuocationez ſudoris uoluit poſſe fieri facta euõne. Vñ dixit euātio enī corpe licet rarificare farmaco tepidū habente calorem quale ẽ oleū camomillinuz. Cõſideranduz 3° q̄ ℔mo hic põt dupliciter exponi. Prīo q̄ aui. uelit te debere īungere corp⁹ fricare cū medicamine cõpoſito ex oleo camomille uino albo aqua tepida: que mixta ſil' ℔m ꝓportionē que tibi uidetur aperiūt poros: & mouēt materias uerſus cutim ad ſudorem. Et hec expoſitio cõſonat ſupficiei text⁹ & intentioni ra'. ió. ntinentis. Alio° põt exponi q̄ aui. precipit ꝓuocationē ſudoris & aperi tionez poroz cū tribus auxiliis. Primuz eſt inunctio & fricatio ex oleo camomillino: & h° ẽ q̄ dicit: ſicut īunctio ex oleo camomil lino zc̄. & fricatio. i. abſterſio fiat ī hac unc tione: & hoc qa timet exuiſcoſitate olei op pilationaz ſi nõ fiat fricatio qua ſubtilietur oleū & cū fricatione abſtergat & quia eſt do meſticus aui. ītelligit h°. frequēter. n. auic. dicit fiat īunctio abſtergendo: & h° quādo uult ne olei uiſcoſitas oppilz & ꝑp alia que nūc obmitto. Scd'm auxiliū eſt potus uini & hoc ẽ q̄ dicit aui. cuz uino albo. ſ. potato līphando illud ℔m q̄ illud uideť ɔuenire. Tertiū auxiliū ẽ balneū ſiue fomentatio cū aq̄ dulci tepida: & hec expoſitio ẽ ɔformior dictis gal'. xi. tera. unde dicit totum corpus ātēq̄ euẽtur rarificari nõ oportet: euacuato autez licet rarificare zc̄. ꝑ oleū camomillinū & ī hoc tp̄re uinū aquoſuz. i. album ſubtile bibituz uniuerſas mouet excreatiões. i. euo mationes & balneū eucratuz ex dulci aqua & ℔mo aui. eſt idem q̄ ſermo gal'. tamē ſic cõponiť: deinde facta euõe fac ipſuz ſudare & aperi meatus. i. rarifica euz cū oleo camo millino & cū potu uini albi ſubtilis: & cum balneo aq̄ dulcis tepide. ET SI FEBRIS Hic cañ. eſt cõiunctus dictis ſtatim nam in unctio cū rebus calidis licet tēperatis debet fieri in omni feb. īmo ſi febris fuerit acuta. ſ. multe flāme unde corpus diſſoluit & ten dit in etică nõ īungas cum oleo camomille. īmo cū unctiõib⁹. ſ. frigidis ut oleo uiolato & nenufarino & ſiꝓbus & embroca. i. epithi ma cū epithimatib⁹ frigidis. ſ. ut aque ro℔ ſpodio ſandal' & cāphora & ſuccis frigidis ſi expedit: q̄ aūt embrocatio poſſit exponi. .i. epithima apparet ex primo li° fen. q̄rta ca° de embrocis & ī lra gerardi extra: & hic cañ. apparebit infra ca° de regimine febriū acutaz. QVOD SI INVENIS Hic ẽ cañ. in euõne ꝑ uomitū & cū hoc loquit ēt ex ɔſimili iudicio de euõne ꝑ uētrē: & uult q̄ ſi materia declinat ad ſtomachū. ſ. ꝑ ſupi⁹ tac ipſuz uomere. ſi enī nõ declinaret nõ oz ꝓuocare niſi ex alia cauſa: ūde gal'. xi. tera. Si a caſu q̄ñq̄ impetuz ad os uentris ferāt per uomitum aliter aūt non oportet preter naturā ꝓuocare: & ſi declinat ad inteſtina ſolue uentrē. Cõſiderandū primo q̄ hic non dixit deinde ad oſtendēdū q̄ talis pro uocatio uomit⁹: aut lenifica° uentris nõ hz ordinē ad p̄dicta: ſz ſiue añ ſtomiā: ſiue p⁹ uides incitationē ad uomitū ꝓuoca illū: & ſic de auxilio ꝑ uētrē ſiū añ dationē ſyrupi ſiue p⁹ & ſiue añ ſudorē: ſiue p⁹ ſudorem. Cõſiderandū 2° dicit. INFIRMIS. Du² exponiť pri°. i. īpreparatis ad uomitū zc̄. 2° in primis. i. in prin° uſi uel particulari quāuis nulla alia facta ſit euõ: ſi uideas euz nauſeantē nõ ꝓhibeas: īmo ꝓuoca uomitū g² multo magis ī ꝓceſſu iā factis euõib⁹. Cõſiderādū 3° q̄ res dicūť nõ diuerſe a conſuetudīe qa nõ diuerſificāť a reb⁹: qb⁹ ſa ni utūť ſi' ſy. acetoſus ſimplex. nā aq̄ zucaz & acetū nõ ſūt diuerſa a conſuetudine ſanoz. uel dicunť ſic: quia non diuerſe a rebus q̄z uſus multuz conſuetus eſt febricitātibus & talis res etiam eſt ſyrupus acetoſus: eſt enīz conformis rebus qbus utimur ī febricitan tibus. ſ. aque ordei: & uino granatorum & ſimilibus ipſe etiā eſt quo conſueto in febri citantibus utimur: & quōcūq̄ exponatur dixit hoc: ut uomitus nõ fiat cum re forti ſed leui non diuerſa a conſuetis. Conſide randum q°. quia dicit cum aqua calida cū natura mouet humores zc̄. qa ſi natura nõ moueret hūores ad uomitū nõ eēt intentio

ad uomitū: & tūc posset dari syrup⁹ cū aq̄ frigida. Sed cū uis ex ea uomitū aq̄ frigida ꝓhiberet illū: & q̄uis cū ea fieret nō sic laua ret stomachū: sicut lauāt cū aqua calida: uel dixit hoc ut determinaret sermonē suū cuꝫ dixit. si īuenis hūoreꝫ declīare ad stomachū taliter. s. ꝙ natura moueat aduomitū & h° ē cū declinat adstomachū supi⁹: ñ ad stoma chuꝫ inferius & nō diuersifices eā naturam .s. a parte sue euōnis: unde. n. repit natura inde ducere oꝫ: ut dixit ypo. p̄mi affo. Cō siderēduꝫ ꝯ^to ꝙ in signis declinationis mate riei ad intestina posuit rugituꝫ & ē notū: & descēsuꝫ fecis. i. sentit ꝙ materia mouet̄ uer sus īferius īfirmo narrante: uł. i. sentit mor dicationē circa finē ītestini recti tūc adhibe ꝙ soluat. s. uel p os ut cassia uel manna uel similia: uel cū clisteri uel cū collirio. Ad in tellectū dictoꝝ & dicendoꝝ ē dubitādū utꝝ medic⁹ q ꝓcessit ī cura putridaꝝ febrium cū qnq̄ cañ. dictis īmediate q sunt quinq̄ cañ. in qnq̄ mōis euōnuꝫ minorauerit uel euāuerit materiā putride feb. uidet̄ ꝙ sic: qa oēs sunt cañ. in euōne fienda: sed non fit euō nisi materiā a corpore educat. Ampli⁹ de his cañ. ē cañ. ī flomia qñ materia ē sāg uis sꝫ flomiā sanguinē euāt. In ɔtrāriū a² ꝙ saltē de his cañ. aliqs sic nō euacuet mate riaꝫ feb. Primo qa cañ. 2⁹ ē īlenificatiōe uē tris a fecibus & materieb⁹ ī intestinis reptis q̄ nō sunt necessario cā feb. Ampli⁹ ꝓuoca° urine q̄ hic p̄cipit̄ nō ē ad finē purgandi ꝑ urinā: sed ad finē digerendi materiā: quia ꝓuocās urinā ut ꝓuocās ē euacuās per uiā urine: sꝫ euāns ꝑ urinā ꝓhibet̄ añ digōneꝫ: quia ē cōmotiuū materie illi⁹: ut notū est. Nos ꝓ dissolutiōe hui⁹ qōnis. Primo pone mus casuꝫ de facto & quo mō cū dictis cañ. medic⁹ praticat. tu medice supuenis febriē ti in q̄te feb. putrida si uideris indigentiaꝫ flomie flomia ꝑ primū cañ. & habeas ī hoc menti cañ. inflobotomia quos oꝫ scire ante istuꝫ cañ. ex li° pri° sequēti nocte ł sequēti mane lenifica uētreꝫ cū cassia & syrupo uio lato uel māna & si lenitionē sufficiētē posse fieri cuꝫ clisteri ut magis dilecto facias: & si credis ꝙ syrupus acetosus uel aqua ordei ł ābo. s. unū p⁹ reliquū ut syrup⁹ āte & post aqua ordei ut appebit ī alio ca° leniet uētrē facias & ɔseq̄ris ex h° digestiui exhibitiōeꝫ: & lenitiui uentris & hoc fit per ꝟm cañ. his factis cū duob⁹ p̄mis cañ. iā trāsierūt super tuo febriente aliq dies. uerbi gr̄a: tres tp̄us ē ꝓcedere ad syrupi digestiuioreꝫ & poten tiorē cuꝫ iā intestina sint mūda & incipiam dare ī aurora syrupuꝫ cōpositū factum cuꝫ radice apii uel feniculi & similib⁹ nec cū h° obliuiscat̄ 2ⁱ cañ. de lenificatione īmo conti nuo uolo ei⁹ uentrē esse lenem cuꝫ clisteri ł alio ꝟm ꝙ ɔuenit & si uidet̄ mihi aperiā po ros cuꝫ unctione ex oleo camomille aut alio sudatario uter: ut iā ꝓcessi cuꝫ q̄tuor cañ. & quocūq̄ tp̄re uideo materiam declinare ad uomitū iuuabo naturā ad illū. Vnde si āte flobotomiā: uel si post illā: uel si illa nō sit facta uidero istum febrientem nauseare effectanteꝫ uomere potabo cū syrupo aceto so: ł alio cū aq̄ calida & inducā uomitū. iaꝫ igitur febricitans tuus ē rect⁹ cū. ꝯ. cañ. 2° prosolutione qōnis clariori specialiter dice mus de euōne ꝑ flobotomiā ꝟm p̄mū cañ. Et dico ꝙ flobotomia statiꝫ a prin° facta si febris sit sinocha euāt materiaꝫ uere de illa minorando: īmo de illa aliquādo eradicādo cuꝫ per flobotomiā hō statim liberatus est. si autē febris sit de materia alia a sanguine sit tamē sanguini mixta. Dico ꝙ medicus flobotomās accidētaliter minorat materiaꝫ illam. Rō ē quia ꝑ se minorat sanguineꝫ: & quia ille humor qui fecit febreꝫ ali⁹ a sang uine est sanguini mixtus: sequit̄ sanguineꝫ in euōne & exit sił cū eo: & sic minoratur. Remanet igit̄ questio de cañ. q̄tuor: an me dicus operās cū eis euacuet siue minoret de materia feb. putride. & ponam⁹ duas distin ctiones. Prima ē q̄ latuit expositores ꝟmo^m aui. ꝙ mino° materie feb. putridaꝝ est du plex. Vna ꝓpria q̄ abscīdit: & euāt partem hūoris q ē cā feb. sepando eū & eligendo ab aliis hūorib⁹: ut purgās colerā. Vbi gratia: scamonea in tertiana uel purgans flegma ut turbit ī flegmatica febre & lapis laꝫuli in q̄rtana & hec euō cuꝫ ꝑ eam euātur pars materie & pars tāta remanet q̄ potest tener̄ febrē uocatur euō minoratiua ꝓpria. Cuꝫ autē hec euō totam educit materiā saltiꝫ to talitate q̄ tollit̄ febris absq̄ suspitione reci dine. ꝑ notabile residuum materie uocatur eradicatiua & hoc significant ipsa uocabu la. Alia est euō minoratiua non proprie

qa non est euō materie appropriate febri: sz ē euō materieꝝ coīter & necessario ꝯiūctaꝝ. Attende igit̄ diligenter ꝑ distinctiōe 2ª q̄ ī febrib⁹ putridis necessario ē duplex mō⁹ materie: una ē materia appropriata. uerbi gr̄a. flegma quottidiane & colera 3ane siue siū iste materie sint cē ꝯiūcte ut colera actu putrida 3ane sicut cē añcedentes necessario ut flegma nō putridū tñ peccās taliter q̄ si īmaneat necesse ē illud putrefieri cā ꝯiūcta. & euō q̄ euāt istū appropriatū hūorez dicit̄ euō uere minoratiua uel eradicatiua. Dixi aūt siue sint cause añcedentes necessario ad differentiaz cāꝝ quas accidit eē añcedentes & hoc de reliquo subtiliter intelligēti cum ꝓcelare non possuz. Alii sunt modi materierum ī febribus putridis q non sūt materie ꝓprie febris nec cōiuncte nec añcedentes necessario: sz quedā sunt necessario coniuncte uel reperte ī febricitantib⁹: in oī enī febre putrida cū sit distēperātia caliditatis ī toto & spergens uapores putridos per corpus necessario circa partes intestinoꝝ & stomachi facta īflāmatione & latione putridoruz fumorū fit aliqua corruptio uel alteratio uel quōcūq̄ noīatur uis in fecib⁹ & kilo & mucositatib⁹ ibi repertis & ī mēbus etiā circa mēseraicas. unde etiā imaginari debem⁹ uapores grossos & malos ab eis & ī eis ꝯsurgere & hec corruptio materieꝝ circa p̄ma nutritiua: lz sit necessario finis in oī feb. putrida: ē tñ in hoc diuersitas ꝑm febres: & loca materierū ī eis & ꝑm diuersitatis hominuz ī dispositiōe partiū stomachi & ītestinoꝝ. & hec diuersitas nō ē parua. Necessario etiam scd̄o ī oī feb. putrida unctuosuz & serosum siue aquosuz sanguīs recipit aliq̄ infectiōez ꝓpter eādez caliditatē & putridos uapores & qa ille partes sanguinis sunt apte īflāmari & infici nec uolo ꝑ pueriles instantias molestari. Dicentes igit̄ in oī febre putrida eēt una alia febris de illo aquoso: & seroso inflāmato & infecto. ¶ Dicem⁹. n. q̄ talis ifectio sanguinis q̄ sit in oī feb. & necessario ꝯseqt̄ in oī febre nō ē inflāma° & ꝑmutatio sufficiēs ad faciēdū febrē nec ē retinibilis amota feb. putrida: sed hz eē dependēs: h° ītelligūt qui nostra dicta uiderūt sup p̄mo de defe. fe. Dico 3° q̄ necessario in oī febre putrida oz uapores qui insensibiliter ꝑ poros a sanis egrediunt̄ īgrossari multiplicari & malignari qa uapores putridorū humoꝝ spersoꝝ ad ambitū corporis grossiores & peiores sūt his q insunt homini ꝑm naturā & ꝑm hāc ꝯsiderationē ī omni putrida febre ex illorū uaporuz grossicie ē pororum aliq̄ opilatio & ꝓhibitio trāspiratiōis per eos quāuis isti uapores cōsurgentes a putridis humoribus cōparati inter se habeāt diuersitatē mltam in grossicie: & subtilitate & alias differētias ꝓportionales hūoribus a qbus consurgunt sz tu dices isti uapores debēt reduci ad cāz ꝯiūctā febri & ñ debēt dici de sūma materieruz necessario cōiunctaꝝ febribus. Dicendum primo q̄ uapor q reducit̄ ad causam cōiunctā febris est uapor putridus surgens ab humore putrido q ē causa cōiuncta sed preter illū uaporē sunt alii uapores in febriente q surgunt ab aliis humorib⁹ nō putridis q sunt uapores mali & sūt ex eis grossi qa forti & īnaturali calore etiā pars grossa subleuat̄ & ingrossat̄ ex mixtiōe putridoꝝ uaporuz & de his est sermo. 2°° dicendū q̄ uapor surgens ab humore putrido q reducitur ad cām cōiunctā febri ē uapor qui ad cor ꝑtingit & iste si ꝑtingat ad cor pōt tñ ꝑ cōcaua uenaruz & arteriaruz exire. s. cum expiratione. s. pars eius: & pars pōt transire ꝑ arterias tñ cor pellit in illas: sed uapor q surgit ab humore putrido q nō ꝑtingit ad cor: sed fertur ad ambituz corporis non est cā febris sed necessario cōiunctus febri: uel quasi necessario uel saltiz ut plurimuz hoc dico ꝑꝑ molestatores remouēdos & ꝑꝑ q̄daz nr̄a dicta in qōne de ꝓlōgatione febris & si subtiliter ꝯsideras uapor q īprimit ī cor caliditatē putredinalē. i. fe. putridā si gradatī pellit̄ a corde ī mēbra ꝑ arterias ꝑ ꝑ arterias & uenas uꝑ quōcūq̄ in mēbra ferat̄ post actionē suā ī corde ē de summa materieruz necessario cōiūctaruz febribus & non est cā febris nā enī causatio febris putride a corde ī mēbra ē ꝑ uaporē putriduz īmo ē delatio quedam ꝑ sanguinē & spiritū quāuis null⁹ uapor putridus cuz attingeret cor ī mēbra portetur: sed accidit istum uaporez. s. partē ei⁹ necessario portari. hec sunt ꝓlixe declarata ī qōne nr̄a de ꝓlōgatiōe feb. Cōcludam⁹ g² ī hoīe oī febriēte putrida feb. reꝑiri necessario tres mōs mēꝝ incōueniētiū p̄ter

materiaz ꝓpriaz que ẽ appropata cã febris unus modus eſt materierum circa partes ſtomachi & inteſtinoꝝ & ꝓpinquaꝝ partiũ q̃ materie ſunt fecales & kiloſe & mucoſe & uapores groſſi ibi repti: & ꝺſimiles iſtis. 2ꝰ modꝰ materieꝝ ẽ unctuoſitates: & uiſcoſitates ſiue ſeroſitates ſanguinis ĩ oĩbꝰ uenis ex qꝰ ꝺtĩgit etiã hũiditates mẽbroꝝ ĩmutari. 3ꝰ modꝰ ẽ uaporis groſſi & ĩ cõueniẽtis q̃litatis ſperſi ꝑ corpus uolitãtes ꝑ concaua uenarũ & arterioꝝ & trãſmeantes ꝑ uniuerſos poros corporis uerſus ambitũ & he materie lz nõ ſint cã appropriata febris nec ꝺiuncta nec añs neceſſario tñ uirtutẽ impediunt & grauant & earuz minoratione & euãtione fortificaẽ & alleuiaẽ uirtus. has igiẽ materias uoco materias neceſſario ℙ quaſi neceſſario ſequẽtes uel reptas uel ꝺiunctas febribꝰ putridis. diximꝰ etiã ſupra aliquas materias ꝺtingẽter ꝺiungi febribos putridis & iſte ſunt q̃ nõ repiunt̃ ĩ oĩ febricitãte febre putrida: ſz ꝺtingit ĩ aliquo repiri. ℣bi gratia. ꝙ in aliqua febre putrida uel colerica uel flegmatica uel melãcolica. aliqs humor colericꝰ mouet̃ ad os ſtomachi: uel aliqua materia flegmatica buliendo ĩflãmet̃ & aſcẽdat etiã ad ſtomachuz: uel iſti hũores ꝓtumpãt ad inteſtina & multos alios mõs particulares materieꝝ ĩuenire poteris ℔m oẽs'3ꝰ mõs materierũ dictarũ q̃ modi particulares materieꝝ erũt ꝺtingẽter ꝺiuncti febri putride: lz iſti ſint manifeſtius apparẽtes ℔m ſtomachuz' & inteſtina & tu conſidera. Cũ ergo iã apparuit nobis ꝙ ſunt alique materie q̃ neceſſario ꝺiungunt̃ febribꝰ putridis q̃uis ñ ſint cẽ añtes neceſſario nec cẽ ꝺiuncte & relique etiã q̃ ꝺtingẽter ꝺiungũtur. Dicamus ꝙ euõ iſtaꝝ materieꝝ poſito ꝓ poſſibili ꝙ ex toto euacuarent̃ nõ dz dici uere euacuaõ eradicatiua. qa non eradicaẽ ex hoc febris: poſito enĩ ꝓ poſſibile ꝙ ẽ ĩpoſſibile ꝙ totũ corruptũ ul' ꝑmutatũ circa ĩteſtina tolleret̃ & tota ſanguis ĩfectio pẽdens a uaporatione putrida tolleret̃: etiã ſi totũ illud aquoſum ſiue ſeroſuz & unctuoſuz infectũ euacuaret̃ & ꝙ totus uapor malus ſperſus in ãbiguuz corporis trãſpiratiõe tolleret̃. & ſolꝰ humor putridꝰ & uapor ſolus q̃ cor attingit remanet adhuc iſte eẽt febriẽs feb. putrida: igiẽ minoratio iſtaꝝ materierũ infectarũ non dz ꝺici euacuatio minoratiua ꝓpria: qa non ẽ minoratio ꝓprie materiei feb. ſz ẽ mĩoratio materieꝝ coĩter neceſſario ꝺiũctaꝝ febribꝰ putridis uel ꝺtingẽter: & iõ ꝓpriꝰ nomẽ eſt corporis exiccatio: & iõ auic. uocauit eaz minorationem & exiccationem id eſt minoratione que eſt quedã exiccatio: & uideẽ ꝙ apud arabes uocabula hec ſimul iũcta. ſ. minoratio & exiccatio ſignificãt iſtã euãtionẽ minoratiuã iſtaꝝ materieꝝ ꝺiunctaꝝ febribus neceſſario uel cõtingenter. Ego autem ꝺſueui uocare iſtam euacuationez cõmunez ad dꝛaz minoratiue ꝓprie q̃ mĩorat appropriatã materiam febri putride: & uoco iſtã euõnez cõez: qa ẽ euacuatio materiei coĩter coniũctaruz omnibus febribus putridis. In omnibus enĩ putridis repiunt̃ ille materie triũ modoꝝ & contingit repiri materias cõtingẽter cõiunctas: licet in hoc fit multa diuerſitas ℔m diuerſitatẽ putride febris: ut diximus & ℔m corporis diuerſitatẽ. Hiis diſtinctiõibus & cõſequẽtibꝰ ex eis ꝑmiſſis ponamus nouem ꝓpoſitiones. Prima eſt ꝙ quouſq; ſtat feb. pu. ſtat intentio expurgationis haruz materieruz. Ratio qa quouſq; ſtat febris putrida cõtinuo he materie repariũtur que aggrauant & ĩpediũt uirtutem ergo ſtat medici intentio ad eas. 2ª ꝓpoſiº eſt euõ uel minoratio materieruz inteſtinalium & ꝓpinquaꝝ illis ẽ cum lenitione uẽtris ℔m q̃ intentionem cliſteria ſunt magis dilecta euõ materieruz aquoſarũ infectaruz in uenis ẽ ꝑ uriam & cum hoc poſſũt etiã ſudore educi. euãtio uaporoſarũ ẽ ꝓtrãſpirationẽ. ſ. pororũ rarificatione ꝙ etiaz faciũt medicine ſudatiue. Cõtra ergo in ethica & in habẽte effi. eẽnt he intentiões: & poſſemꝰ dare has medicinas & operari cũ eis. Dicendum ꝙ tales corruptiones materierũ nõ ſic fiunt in effi. & eticis ſicut in putrida ꝓpter multas eẽ putredines: & ꝺceſſo ꝙ in ethico eẽt infectio aquoſitatis & unctuoſitatis ſãguinis talis qualis ẽ in habente putredinem & in utriſq; eadẽ cõſurgeret ratio ul' ĩtẽtio ꝺtrarietatis tñ nõ ſic põt fieri apte ꝓuocaõ & ſudatio ĩ ethico ſicut ĩ habẽte putredinez ĩmo timeremꝰ illud in eis timore exiccationis. 3ª ꝓpoſitio ſi medicus agat in prĩcipio aduẽtꝰ fe. putride cũ ꝑdcis q̃tuor cañ. euacuat materias q̃ neceſſario uel cõtingenter

ɔiungũt fe. rõ apparet ex dictis qa euacuat materias illas ĩteſtinales aut aquoſas aut ua poroſas: & ĩtelligẽdo ꝑ prin^{m} unũ d^{ꝫ} q̃tuor tẽporib^{9} morbi ĩ quo materia ẽ cruda: uel occulte ɔz aliquã digõez: ut ĩ fine ꝓncipii. Quarta ꝓpoſitio ɔtingit medicũ ĩ prĩcipio febris putride euãntẽ ꝑ f^{ꝫ}omiaz: ut ꝑcipit prim^{9} cañ. euãre materiã ɔtingenter cõpli catam illi febri putride & nõ aliã. Rõ aliqs ſit bñs febrẽ putridã ex aliquo apoſtemate uerbi gratia colerico u^{ꝫ} flegmatico & toti^{9} corporis habitudo ſit repleta ſanguine que nõ cõparetur huic apoſtemati: ut cã cõiũcta nec ut añs tñ inf^{ꝫ}atur iſte ſanguis & agra uet ita ꝙ nõ ꝓmittit naturã uacare regimẽ apoſtematis tũc flobotomam^{9} & minuim^{9} de illo ſanguine: & ſi^{ꝫ}iter imaginabile ẽ in aliq̃ febre putrida de alio humore a ſangui ne nõ apoſtemãte: in qua facimus quãdoq; flobotomiã nõ ꝑ illum humorẽ euãnduz nec minorandũ. Sed ad minorãdũ ſuꝑfluũ ſanguinem quem ſuperfluum contingit repiri cũ illa feb. putrida: & iõ flobotomia facta nulla pars putridi humoris. Vbi gr̃a colere nec & colera que neceſſario eſt cauſa añs euãbitur uel pone ꝙ nõ euẽtur tamen flobotomia ẽ bñ facta. Et ſi tu di. ĩmo cole ra ex hoc fureret. Dicendũ ꝙ nõ eſt uerum in caſu noſtro qa ꝓſupponim^{9} repletionem ſuꝑfluaz ſanguĩs. unde flobotomia euãt a q̃titate ſuꝑflua: & ñ a q̃titate neceſſaria ſiũ iuuatiua: & poſſet dici ꝙ aliqñ pl^{9} eligere mus alicui^{9} colere furiã q̃ nocumẽtũ ꝙ ſeq poſſet ex flobotomie dimiſſione. Quinta ꝓpõ ẽ medicus euãns febriẽtẽ feb. putrida in prin^{o} cũ quatuor cañ. ante dictis nõ eua cuat ꝑ ſe euõne uere minoratiua q̃ abſcĩdat de cã coniũcta ſiue de cã neceſſario añte.

Ratio prima ſumit̃ ex tẽpore ĩ quo fit iſta actio qa fit in prin^{o} cũ materia ẽ indigeſta: ſed cũ materia ĩdigeſta non euacuat̃ regula riter nec mĩoratiue materia minoratione q̃ partẽ notabilẽ de hũore crudo euẽt nec era dicatiue cũ totũ q̃ pars ſit euõni inobediẽs: & hoc ẽ ꝙ dixit ſit ultimitas lenificatio nõ fluxus nec euõ laborioſa. i. nõ euõ uere mi noratiua: nec uere eradicatiua. Ecce rõ qa iſta euõ non fit cũ medicinis q̃ appropriant̃ hũoribus: ſed indifferẽter euãnt cui obuiãt ꝙ ſit educibile faciliter ꝙ apparet diſcurrẽ do per cañ. nam linitio cũ cliſteriis u^{ꝫ} aqua ordei u^{ꝫ} ſyrupo uiolato uel manna uel ſim plicibus uel commixtis eſt euõ lenitiua nõ appropriata ad materiã: & talis lenitio põt fieri in oĩ febre. unde in flegmatica & cole rica poſſem^{9} inteſtina lenire cũ aqua ordei & cuz mãna ſimiliter ꝓuocatio cum radice apii non appropriata uni humori ĩ euãndo ꝑ urinã ſed ſubtile aquoſuz faciet ꝑcipitare in uias urine in quacũq; febre deẽ. Si^{ꝫ}iter rarificatiuũ poroꝝ cũ oleo camomille facit trãſpirare uapores cuiuſcũq; febris nec etiã euacuat determinarẽ que ẽ cã ɔiũcta. ſi^{ꝫ}iter ꝓuocatio uomitus cũ aqua calida u^{ꝫ} ſyru. acetoſo nõ euãt ꝑ ſe materiã appropriatam. Contra predicta primo qa mãna euãt co lerã a ꝓprietate. ſ. diſſoluẽdo. Ampli^{9} uiola euãt colerã a ꝓꝑetate. ſ. diſſoluẽdo ut me^{ꝫ}. in ca^{o} de uiolis & ꝑ ɔñs ſyrupus uiolatus. Cõtra 2^{m} dictũ ꝓuocatio cũ radicibus apii appropriat̃ humorib^{9} frigidis ſicut ꝑ uocatio cuz ſeminib^{9} appropriat̃ hũoribus calidis. Ad primum dicenduz ꝙ manna caſſia & ſyrupus uiolatus dant̃ hic ſolũ ut lenitiua non ut euãtiua ex ꝓprietate & da bit medicus taliter iſtas medicinas ꝙ ſoluz lenient & non ſoluent̃ a ꝓprietate q̃ ſi uis ĩ eis ſit aliqua ꝓprietas ſoluẽdi. uerbi gratia ſi datur mãna in q̃titate uncie unius & ui gorent̃ cum decoct. ſyrupi euãbit coleram exſoluendo cũ hoc debiliter. Siz dabo de ea unciã cum media aqua ordei uel ſyrupo ui olato: unde ſolũ lenificabit: unde dixit aui. cũ ſyracoſt pauco: & ſicut de caſſia dicim^{9}: ſic etiam de ſyrupo uiolato preter h^{o} ſyru pus uiolatus debet eſſe de uiolis recentibus & nõ ſiccis in ſicca enĩ uiola ẽ aliqua uirtus euãtiua diſſoluendo quia cõſumpto hũido manifeſtat̃ ei^{9} caliditas & amaritudo: unde habet uirtutẽ euãndi exſoluendo aliquaz ut ſcribit meſue ca^{o} de uiolis. Sed tu. d. oĩs ſyrupus uiolatus euãbit diſſoluendo quia humiduz uiolarũ tam ꝑ decoctionez quam ꝑ moram erit ɔſumptuz. Dicẽdũ ꝙ ſyru pus uiolatus factus de uiolis recentibus eſt lenitiuior q̃ factus de uiolis ſiccis & fact^{9} de uiolis ſiccis ẽ euãns plus exſoluẽdo q̃ factus de recẽtibus quia licet decoctio & mora ɔſu mat de hũiditate uiolaruz nihilomin^{9} reſer uatur tanta que ſufficit ad lenificationem.

unde dicem⁹: ꝙ cū ſit ſyrupus uiolatus de uiolis recētibus nō fit ꝺſumptio oīno hūidi tatis lubricitātis: īmo fit illius quātum ad partē notabilem digō: & trāſumptio in ʒu caro: & aqua & cū illis ꝺſeruaťCAd ſecūdū dico: ꝙ ſyrupis ꝓuocatiuis qbus utiť.aui. nō utiť ad ꝓuocāduʒ ꝑ urinā: uel ſudoreʒ materiā hanc: uel illā q̄ eſt cā ꝺiūcta uel ne ceſſario añcedens putride febris. unde non uult in p̄n° colerice febris materia exiſtēte cruda dare ꝙ ꝓuocat colaʒ: nec ī febre fleg matica dare ꝙ ꝓuocet ꝑ urinā: uł ꝑ ſudorē flegma uel ꝺſimiliter: nec ī meł́ica. ratio qa iſte materie ī principio: cuʒ ſunt in digeſte ſicut ſunt inobediētes euōni ꝑ uētrē ita etiā ꝑ urinā: ſed utiť aui. in p̄n° his ꝓuocatiuis ad duas intētiōes. una eſt eductio ꝑ urinā ł́ ſudorē illius materiei: aquoſe ſiue ſeroſe: q coīter ī febricitātib⁹ fe. pu. ī ueniť: nec iſta in euōne ꝑ urinaʒ indigēt digōne: qa de ſe eſt apta euacuari inde ac. n. ꝑ ſudorē. unde uidem⁹ ēt naturā frequēter ſudores moue re in febricitātibus multos: qui nō ſunt de materia ꝓpria fe. & cū urinaʒ etiā debemus credere euāri illud aquoſuʒ īfectū: ꝙ eſt cū urina ipſa p̄cipitabile: ſed plus. Alia ītētio eſt digō materie: & iō in flegmatica utitur radice apii: ſed ī colerice ſemīb⁹ coībus ł́ de coctiōe endiuie: nō ꝙ ꝑꝑ h° uelit appropria tuʒ urinatiuū appropriare materie: ſʒ uult appropriare digeſtiuū. Cum aūt uellet ap ꝓpriare urinatiuū: ꝙ erit iam fcā digōne. tūc ſi in flegmatica dedit in p̄n° ꝓ digōne & minoratiōe materiei aquoſe coīs radicem apii cū ſyrupo acetoſo dabit fcā digōne: ad minorāduʒ materiā ꝓpriā. ſ. flegmaticā di geſtam: ſyrupū de ç. radicib⁹ q̄ eſt fortior. Et ſi in ʒ^ana^ dederit in p̄n° aliqd de aqua endiuie dabť digeſta materia aliqd de ſemī b⁹ coīb⁹. ſ. eoꝝ emulſionē illud aūt ꝙ mihi ſemꝑ fuit dubiū: eſt an ſicut īuenim⁹ medi cinas ſoluētes ꝑ uētrem quas dam⁹ digeſtis materieb⁹: & he euānt colerā: ut ſcamonea he uero flegma: he uero meł́iam. ita ſint di uerſe m̄edicine ꝓuocātes ꝑ urinā materias digeſtas: ut he appropriēť a forma ſpecifica flegmati: he meł́ie: he colę nō. n. inuenim⁹ hoc ample dictū ab auctoribus. Sexta ꝓpō cōtingens eſt ꝙ in p̄n° feb. putridaꝝ ꝑ has euōnes factas ꝛ̄m hos cañ. euacueť aliqua materia hūoralis q̄ eſt hūor ꝓprius q potu iſſet eē cā cōiūcta natura uł añs illi⁹ febris rō in p̄n° alic⁹ ſebris putride colice ǫtīgit aliquā ꝓteʒ coſe pelli ad ſtomachū: uł ad in teſtina q̄ coſa fuit de coſa mota ad putredi nem: uł fuit talis ꝙ ſi remāſiſſet recepiſſet putrediēʒ & ſic imaginabile ē ꝑ urinā poſſe euāre & ꝑ ſudorē. Sʒ. t. d. ſi nā mouet aliqñ has materias in p̄n° añ digōeʒ: & bñ facit. q̄re ēt medic⁹ nō moueret. Dicēdū ꝙ medi cus nō pōt eas ita diſtīguere: & ſepare ſine nocumēto: ſicut facit natura: nʒ eas ita cog noſcit. Quid aūt ſit de euōne ꝓprie mate rie febris fiendu: uł nō in p̄n° diceť poſt. Septima ꝓpō ǫtingēs eſt: & raro: & ī febri bus quibuſdam putridis extranei modi ꝙ medico agēte in p̄n° cū aliq° de cañ. q̄tuor totā cām cōiūctaʒ febris abſcīdit: & liberat īfirmū ꝟbi gr̄a. ſit fe. pu. a uermib⁹ in in teſtinis: uł a putrida fece: uł kilo putrido uł aliquo hūore putrido natāte: & applica to nō inbibito. Exhibitio ſoli⁹ linitiui: uł leuis uomitiui: poterit iſtū liberare ab hac. fe. Et has febres dignius ē reponere ī ſūma febriuʒ putridaꝝ: ut alias dixim⁹. Ex his oībus apparet ꝙ medic⁹ ꝓcedēs cuʒ q̄tuor. cañ. dcīs in p̄n° febriū putridaꝝ: nō mino rat nec euacuat de materia ꝓp̄a febris: niſi qñq̄ accidētalis. Octaua ꝓpō eſt ꝙ q̄titas haꝝ lenitionū: & ꝓuouocationū: & rarifica tionū poroꝝ quātuʒ ad tēpus cōtinuatiōis & q̄tuʒ ad uirtutē reꝝ cū qbus fit: ē de ope extimatiōis medici. Nona ꝓpō eſt: ſi medi cus cuʒ dcīs q̄tuor cañ. & dictis reb⁹. qbus utebatur in p̄n° ꝓcedat in ꝓceſſu digeſta materia. Contīgit aliqñ euāri materiā pro priam febris: non ꝙ iſta habeāt uim illius euātiuam: ſed qa materia facta apta euōni leui īcitatiōe facta qñq̄ euātur uirtute mo uente. Ex his ceſſent cōtraria. Ad p̄mū cū dicitur ꝙ oēs iſti ſunt cañ. in euōne fienda. Dicēduʒ ꝙ ueꝝ eſt in euā^ne^ materieꝝ illaꝝ coīter cōiūctaꝝ fe. ſ. q̄tuor cañ. & p̄m⁹ cañ. etiā qñq̄ in caſu ſupra poſito: & ſic apparet ad ſecūduʒ. Ad argumētū ꝛ̄m ꝺtrarie ptis cū diciť ꝙ cañ. ꝓuocatiōis urine nō eſt ad ꝓuocāduʒ urinā zc̄. CDicēduʒ ꝙ ueꝝ ē ꝙ nō eſt ad ꝓuocāduʒ urinā appropriate. ſed ad expellēduʒ cōem aquoſitatē: & uirulētiā uenaꝝ q̄ ꝓportionatur. feci prime digōnis

quodãmõ. ET PROHIBEAT VM. Hic eſt cañ. quo medicus uertit ſuam intẽtiõez ad materiã: ut reſoluaẽ & ꝓhibeaẽ ꝓhibens reſolutiõez. Dubitaẽ utꝝ ſomnus noceat in prin° poxiſmi. uideẽ ꝙ non ꝑ textũ infra fen. 2ª ca° de ſignis ex ſomno. Amplius ĩ regĩe rigoris aui. adminiſtrat medicinas q̃ ſomnũ inducũt. Dubitaẽ ſecũdo: an iuuet in declinatiõe poxiſmi: uideẽ ꝙ nõ: qa ſomnus materias mouet intus: & ꝓhibet eas a reſolutione q̃ debet fieri ĩ declinatiõe. Dubitaẽ 3° an in ſtatu iuuet. uideẽ ꝙ nõ. ĩmo noceat ꝑ aui. fen. 2ª huiꝰ libri. ubi dicit in ſtatu poxiſmoꝝ ſomnꝰ eſt deterior. Dubitaẽ q°. an hec dicta uerificenẽ de tẽporibus uſibus feb. ſicut de tp̃ribꝰ particularibꝰ ꝑ oxiſmi. circa hec q̃ſituz eẽt nimis ꝓlõgãdũ. ſed qa multũ diximꝰ ſup aſſo. p̃° 2ᶜ. pticule hic abreuiauimꝰ: & dicemꝰ ꝙ in p̃ncipiis poxiſmoꝝ: & ꝓprie qñ eſt typus q ſignifi cat calidũ ĩtus ſuffocari: nõ cõuenit ſomnis regulariter. Ratio eſt multiplex quã ponit in lĩa. prima naz ex ſomno iſti typi. i. frigꝰ & rigor ꝓlongant̃: qa nõ ꝑmittit calidum occupare materias: & expãſione ceſſat frigꝰ: & rigor. 2ª cã eſt namq; ipſe. ſ. ſomnꝰ: & hi rigores in p̃n° poxiſmi exprimũt materias: ut q̃daz uiſcera. ſ. apoſtemata: uꝫ apta apoſtemari. unde eſt cã augmẽti illoꝝ apoſtematũ: & h° eſt ꝙ dicit ſi fuerint eũtes. i. ſi iſti hũores ſint currẽtes & mobiles ad illa uiſcera: & hoc qa illa ſint apoſtemata: & hec ẽ intẽtio gaꝫ. affo. p̃dicti & eſt textꝰ raꝫ. iõ. cõtinẽtis ultimo ca°. 3ª cã eſt qa ſomnꝰ in p̃n° poxˡ ꝓhibet digõez ratio ẽ: quia nõ ꝑmittit caliduz expandi in materia: ĩmo ſuffocat eũ ſub ea. Dicẽdum tñ ꝙ in prin° poxiſmi coacti aliqñ ꝓcedimꝰ ſomnũ: & h° in corporibꝰ multe ſenſibilitatis in muſculis: & ꝓprie ſi cũ hec materia: ẽ ſubtilis & acutiſſima: q̃ ex nocumẽto rigoris ſunt in ꝑiculo: unde ad ſe uertit curã: & ſic ſoluũtur duo: q̃ cõtra hãc ꝯcluſionez ad ducũt. Dicamꝰ 2° ꝙ in declinatione poxˡ uirtꝰ eſt debilis ꝑ reſolutiõez: & materia eſt paucificata: & ex ſomno fortificaẽ calor naturalis: & iõ paucũ qđ remãſit de materia expellit: uꝫ cũ ſudore: uel inſenſibili euaporatione. Ad rõnez cõtrariã cũ dicit: ꝙ ſomnus ꝓhibet materiã a reſolutiõe. Dicẽduz ꝙ ꝑſe hoc ẽ ꝯuez trahẽdo ĩtus calidum: ſed ꝯfortãdo uirtutẽ: põt iuuare ad reſolutiõez i. euõnez ꝑ poros: uꝫ occultaz: uel manifeſtã in ꝯfortãdo uirtutẽ: & eiꝰ eſt iuuamẽt ũ. Dicamꝰ 3°. ꝙ de ꝯferẽtia ſomni ĩ ſtatu poxiſmorum ſunt ſermones ambigui: & uarii. Aui. n. hic dubitãter loquit cũ dicit. ET FORTASSE NON NOCET APVD STATVM. Raſ uero. iõ. cõtinẽtis ultimo ca°. dicit ſomnꝰ qui fit ĩ ſtatu poxˡ ꝯferẽs ẽ Auic. uero infra fen. 2ª loquens de ſomno dicit. TOTVM ILLVD IN STATV PEROXISMORVM FEBRIS EST DETERIVS. Sed ꝯciliator drĩa. iõ8. conaẽ ſe dare cõtradictiõez ꝑ hoc ꝙ accipit ſtatꝰ finẽ & p̃ncipiuz: & uult ꝙ eſt deteriꝰ ſomnus in prin° ſtatꝰ: ſed in fine ſtatꝰ iuuat. Dynus uero: & nos cũ eo q̃nq; diximꝰ ꝙ ſomnus in ſtatu poxˡ. q eſt ſomnus moderatꝰ ẽ bonꝰ ꝑ uiam cauſe: qa ꝯfortat uirtutẽ: & iuuat ad digõez materie: ſed ſomnꝰ q ab aui. ĩ ſtatu uitupaẽ eſt ſomnꝰ diuturnꝰ. qui ẽ q̃ſi qdaz ſubeth hic ꝓfundus ſomnꝰ ẽ malus ꝑ uiaz ſigni: & deterior eſt ĩ ſtatu quã in p̃n° poxˡ qa ſomnus ꝓfundꝰ in prin° poxiſmi ꝯſeq̃ẽ naturã prĩcipii poxiſmi: & iõ non ſic eſt uitupabilis: ſed in ſtatu poxiſmi ſi fiat ſomnꝰ ꝓfundꝰ: nõ ſit ſine cã magna. cũ tũc ex mõ caloris expãſi bõ ſit diſpoſitꝰ ad uigiliaz: & nõ ad ſomnũ. Alie uero expões illiꝰ textus danẽ a dyno. & ab aliis quas ibi diximus. Nos aũt dicamꝰ ꝙ ĩ ſtatu poxiſmoꝝ. febris eſt duplex diſpõ: quaꝝ una nocet ſomno: & alia iuuaẽ. Eſt. n. debilitas uirtutis ꝓp reſolutionez q̃ p̃ceſſit tp̃re toto augmẽti: & in hac ꝯfert ſomnꝰ: qa uirtutẽ a reſolutiõe ꝓhibz: & reſolutaz ꝯfortat. Eſt etiã ibi multa multitudo uaporꝝ ĩ toto corpe: qa calor totam materiã occupauit: & ſup tota ẽ expanſus: nec ĩ pluri quãtitate exeũt iſti uapores a corpore quã ſit q̃titas eoꝝ qui a materia ſurgũt: & q retinẽẽ intus: qa tũc nõ eẽt ſtatus: ſed declinatio ſomno. g° ꝓcedente uapores iſti q ſunt ĩ multa multitudine coartãẽ & uerſus ĩtus mouenẽ. Contĩgit g° aliquẽ hoĩez plus iuuari in ſtatu ꝑ uirtutis ꝯfortationẽ: q̃ ꝯfortatiõe facta copioſius expellit illos mꝛtos uapores: & materiã quã feciſſet ſi nõ fuiſſet ꝑ ſomnũ ꝯfortata: & tũc ſomnꝰ ꝓdeſt huic hoĩ in ſtatu: & erit hic hõ. Vbi

gra:colericus macer rarus resolubilis habes hūores plus peccates acuitate quā quātitate cōtingit etiā: aliquē aliū boiez cōtrarie dis positiōis iaz dicte ī statu poxismi plꝰ noceri ex multis uaporibꝰ statim in prin° somni ꝯstrictis quā iuuari ꝑ uirtutis ꝯfortationē. imo nō indigebat ea: & ille nocebit a som no ī statu:& iō aui. prudēter locutꝰ est.cuz dixit. ET FORTASSE NON NOCET APVD STATVM. Sed .t.dices.ita posset dici de prin° poxꝫ: q fortasse iuuat & ēt ī declinatiōe poxismi q fortasse nocet ꝑpter easdez causas. Dicēduz q nō ē simile somnꝰ.n.ī declinatiōe poxismi ē determina tus plus ad iuuādū quā ad nocenduz:quia uirtus est multuz resoluta: & uapores sunt pauci. Sed in prin° poxismi somnꝰ est plus determinatꝰ ad nocēduz quā ad iuuāduz. qa tota materia: & uapores sunt intꝰ clausi quos somnꝰ magis claudit: nec uirtꝰ ē reso luta adhuc. Dicamꝰ quarto q augmētuz ē tempꝰ q quātuz ad ptem suā uersus prīci piū habet iudiciū ex somno: sicut prīcipiū & reliqua pars sicut status: & iō aui.tacuit de eo:& sic ēt in tellexit raꝛ.iō.cōtinētis:sz rabi moyses ꝯsiderauit:q in prin° poxismi somnꝰ plꝰ nocet quā in aliq° alio tempore. Et q in oībus aliis temporibꝰ plus iuuat. & nō nocet: uꝫ minꝰ nocet: & totū h° uoca uit iuuamētū respectu nocumēti magis q facit ī prin° poxismi: & iō dixit ī comento primo.2e pticule affo.ꝑ nos trāslato.ex ara bico. Tempora ī qbus iuuabit somnꝰ:sūt postquā erit ꝯpletū principiū poxismi: & a postematis:& multo magis ī tpre status:& utilius q est de somno :ī tpre declinatiōis. Quartā dubitatiōez omittimꝰ:qa timemꝰ hic ꝑplixitatez:coītas tñ loquētiū idem dat iudiciū de somno ī declnatiōe uꝫi morbi & particulari. īmo ut alias declarauimꝰ sup. affo.qui dicit. In quo morbo somnꝰ labo rem prestat mortale maxīe uerificaī de de clinatiōe uꝫi morbi: q̄ est declinatio mēdo sa siue falsa.debet.n.somnꝰ in declinatione ꝑprie uꝫi iuuare. Et ꝯsimiliter dicūt q in ꝑncipio uꝫi febris: calor est submersus sub materia:& iō ñ tāto tpre debz hō dormire ī prin° uꝫi morbi: quāto debet dormire in declinatiōe:sed paꝛ.in tporibus aūt mediis medio mō.Et tu ꝯsidera:q in febre ꝯtinua in qua tpra uꝫia sunt distincta a tporibus poxismi expectaī in materia: digestio q̄ est alia a digōne q̄ expectaī in materia unius poxismi interpollate:est.n. digō materie ꝑ oxismalis:ut actu poxismat.quasi quedam cōtinua euaporatio:& expāsio caloris super eaz. Et in h° aliqualiter potest eē diuersum iudiciū somni ī prin° poxismi:uꝫ exacerba tiōis:& prin° totali febris cōtinue. Et ꝯside ra q in statu ꝯtinuaz acutarū possunt esse diuersitates dispōnū ad diuersas crises in q bus potest somnus iuuare: & in quibusdaz nocere forsan.scias ergo illud. ET NON PROHIBEAS EI zc̄. Quoniā aui.dixit supra qñ tu infrigidas nō īfrigides cum eo ī quo est stipticitas in principio haz febriū uolebat per hoc dare cañ.infrigidatōne qñ medicus conuertit intentionē suaz ad partē febris:& ut apparz iste cañ.ē generaꝫ mꝫtū & indeterminatꝰ. Et iō uult reuerti ad lo quendum de determinato īfrātīo.s. aq̄ frā quā multotiēs febrientes affectāt: & ondeī de ea quando & in quibus febribus cōpetet bibita:& extra appolita. Et primo ponit. cañ.in eius usu per potū. 2° per balneum ibi.2ª. IMMO CAVSA. zc̄.prima ī tres Pri° dat cañ.quēdā generalē.ī ꝯcessiōeꝫ nō ꝓbibitione aque frigide. 2° q dixit ꝓbat. 3° cañ. illā particularꝰ distinguit ibi 2ª. ET SCIAS. ibi 3ª. NISI SIT STOMACHVS AVT EPAR. Cōsiderādū q aque frigide usus ꝑ potum posset eē:uel syrupū cum ea limfando. Et omnez suum potum uel de ea pura bibēdo: & quocūq ītelligaī uult aui.q non ꝓhibeas febrienti frigidaz aquā nisi sit humor grossus: & cum hoc sit crudus:& causam assignat notā. Et qa iste cañ.statiz ab aui.declaraī: & iō non est hic sup eo insistendū. ET SCIAS. Hic ꝓbat q dixit: & est q concedatur aqua frigida febrienti:& adducit duas rōes. Prima est q aliqñ potus aq̄ frigide cōplet curā:& si ipa non deī nō curabitur in firmus: hoc autez sic dicit: qa aliqñ medicus facta fLomia qa uidet alleuiationē in firmi non curat āpliꝰ de eo:& ipse non curaī & tamen si dedisset de aqua frigida in potu fuisset curatꝰ. Et hoc est q dicit qñ fLoia iuuat deinde utens uia mala.s.non dādo aquā frigidam q̄ dari debet non purgabitur.i.non curabiī. Et

totũ hoc dicit aui. qa febris ĩ qb⁹ possum⁹ uti secure aqua frigida. sũt febres synoche & illis flobotomia est maximũ auxiliuz: & maxime alleuiãs medic⁹. igit̃ qa aliqñ fcã flobotomia uidit ĩ firmũ multũ alleuiari. nõ curat amplius de eo: & non dat aquam frigidaz q̃ eẽt cõplemẽtũ cure ei⁹. ĩmo facit eum redire ad uinũ limfatũ: & tũc nõ liberat̃ iste febricitãs. ĩmo peiorabit̃. Aliter iste cañ. etiã a me exponitur ꝙ existẽte aliquo hũore grosso flomia aliqñ fcã iuuat: & tu credis ex hoc ꝙ materia sit sanguinea. s. illa q̃ est cã cõiũcta febri. & uteris uia mala. qa das aquã frigidã quã non debes dare: quia magis in grossat illã materiã: tũc non purgabit̃ illa materia: nec sudore: nec alia euacuatione. ĩmo magis in grossabit̃: & hoc ꝓbat cañ. p̃dictos. q dicũt nõ ꝓhibeas aquaz nisi humor sit crudus grossus. ¶ Sed dubitatur de hac expõe quõ est possibile. quod flꝑoia ɔferat: & tñ aqua frigida in grossat materiã. Dicẽduz ꝙ lz plures modi dicẽdi possint dari unus. tñ est q intelligit̃ ex propositiõe quarta qõnis superius mote: & ẽ ꝙ ponamus istuz casum sic ꝙ aliquis febriens de colera grossa: uꝑ flegmate sepato a sanguine: & cuz hoc hãc multã repletionem ex sanguine q statiz incipit ĩ flammari cuz incipit colꝑa illa grossa: uꝑ flegma putrefieri: unde cogimur ad flꝑoiaz: ñ solũ qa timem⁹ de ĩflãmatione illi⁹ sanguĩs: & de suffocatione ex eo. uꝑ cursu ad prĩcipalia mẽbra: & suffocantia loca: sed qa natura grauata ista plenitudine: nõ põt uacare digõi illi⁹ coler̃ uel flegmatis: nec ex flꝑomia illa colꝑa peiorat̃. ut supra diximꝰ: ĩmo melioratur: quia natura põt illi digerẽde uacare alleuiata a replꝑone fcã: g° flobotomia: & alleuiatio infirmo credit ignarus medic⁹ istã eẽ febrem sanguineã: qa cõtulit flꝑoia: & quia ẽ fortis flãma caloris ꝓpter calorez colere ꝑ flegmatis ꝓfunde putridi decept⁹ ĩ hoc dat aquã frãm q̃ illã colerã grossam crudã magis ingrossat. unde non purgabit̃ usus g° fuisti uia mala. Tertia expõ est etiã mea ꝙ aui. te ɔfortat ꝙ licet fcã flꝑomia iuuet tñ nõ dimittas facere post flꝑomiã ea q̃ expediũt de lenificatione uentris: & ꝓuocatiõe urine. & rarificatiõe qa his obmissis uteris uia mala & nõ purgabit̃: & nõ liberabitur ĩfirmus.

Et hoc dixit ꝓpter medicos brãditioni qui uidẽtes fcã flꝑomia infirmũ multuz alleuiatum statiz dimittũt regimẽ reliquũ laudabile: & assentiunt laxiue febrientis de non clisteriãdo nec sumẽdo syrupũ. ĩmo nec dictãdo: sz ampliãt se ad carniũ exhibitiõez: & uini. Quarta expõ est dyni. & francisci d' pedemõtiũ: & dicũt ꝙ aui. uult cañ. gal'. 9. tera. & est ꝙ aliqñ in fe. sinocha est ĩdigẽtia flꝑomie: & medicus nõ facit illã: aut ꝓpter errorẽ. aut ꝑꝑ formidinem laborãtis uel adstãtiũ. & tũc debet dari frigida aqua. ¶ Et iõ dicũt ꝙ lr̃a uult dicere uia alia: & ɔstruunt sic. Et qñ flobotomia iuuat. i. de se eẽt iuuatiua: & nõ purgabit̃. i. nõ flꝑomat̃ ꝑꝑ. ignorãtiam medici. uel ꝓpter formidinem laborãtis zc̃. deinde uteris uia alia. i. dabis in potu aquã frigidaz: & hoc est ꝙ gal'. dit. 9° tera. Si uero coact⁹ fueris qñq̃ curare ĩfirmũ a quo nõ solũ qñ relictũ est: auxiliũ flobotomie: sed & nunc. aut ꝓpter insciãm medicoꝝ aut laborãtis: aut famulãtiuz formidinẽ in pñti tp̃re ꝓhibit⁹ fuerit auferre sanguinẽ ad frigide aque dationẽ ueniẽduz & dicit dynus. Si lr̃a dicit uia mala. i. ꝑꝑ aliquẽ errorez nõ purgabit̃. i. nõ flꝑomabit̃ supple tu da aquã frigidã. hec expõ est uiolẽta. ut apparet. HVMORIS AVTEM. Hec est 2ª ratio ad ꝓbãdum cañ. p̃missuz quantuz ad id ꝙ generaliter: & in ɔfuso intendit: & est ꝙ aliqñ cõcedit̃ febricitantib⁹ aqua frigida. materia nõ existẽte grossa: sz subtili hoc ꝓbatur: qa si. materia ẽ subtilis colerica aqua frigida conuenit. nam digerit illã cũ eius digõ sit inspissatio: & in h° aui. ĩnuit ꝙ qñ medic⁹ cõuertit suã intẽtionez ad febrẽ. & ad cãm in quadaz febre. ut colerica de colera subtili põt ꝑficere utranq̃ intẽtionez: cũ potu frigide aque. qa ĩfrigidat & digerit materiaz quã postea natura ɔfortata expellit. ut ponet. ¶ NISI SIT STOMACHVS. Hic aui. cañ. exhibitiõis aque frigide particularius distĩguit hũores: licet eiz bene sit dictũ: ꝙ aqua frigida detur nisi materia sit cruda: & grossa: & detur si materia est colerica subtilis hoc tñ nõ sufficit. sed alia cũ his oz attẽdere: & q̃ ꝓhibẽt aquã frigidaz darii. & q̃ ɔsenciunt. Primo ergo ostẽdit. q̃ sunt illa q̃ ꝓhibẽt aquã frigidam dari. 2° que sunt illa q̃ ɔsenciũt: & iudicãt

dari eaz. 3° qd sequit ex datiõe frigide aq̃ qñ datur ubi cõuenit cõcurrẽtibus eis que dari indicãt. 4° qd fiẽduz qñ indicatiões iste sibi aduersant. 5° oñdit nocumenta q̃ seqũtur ex potu frigide aque.quãdo datur ubi nõ lz bibere eam:qa cõtrariant nobis ĩ dicatões. ibi 2ª. VBI AVTEM MATERIA. ibi 3ª. MVLTOCIENS.ibi 4ª.ET QVANDOQ VE ITERVM. ibi 5ª. ET CVM NON LICET. zc. Cõsideradũ circa ꝑmã ptẽ.q auic.tãgit octo cõditiones ꝓhibẽtes aquã frigidã in febrib9 putridis. & in aliis dispõnib9 dari frãm aquã. ꝑma est debilitas alicuius nobilis:uel principalis mẽbri.q intellexit cũ dixit. NISI SIT STOMACHVS AVT EPAR DEBILE ita etiã si sint mẽbra anbelitus: uel uiscera uel renes:uꝰ inteſtina:& alia. hec autẽ debilitas est ꝓprie texture laxitas de quo loqt̃ ꝑmo li° fen. 2° ca°. de causis debilitatis:& possunt poni etiã debilia ex aliis causis, ex potu.g° aque frigide ista membra patiunt frigido penetrãte in illa. unde destrunt in coz opationib9: & sic iste de q° loquit gal. 7°.tera.qui ex frigide aque potu pp. materiei debilitatem nõ potuit deinceps de glutire. Et etiã auic.statiz ponet. 2ª cõditio est mala ɔpletio frigida in stomacho uꝰ epate:uꝰ alio nobili mẽbro uꝰ principali:unde ut dictũ est ex frẽ aque potu addito frigoĩ poterit destrui eoz ɔpatio. 3ª cõditio est apostema ĩ aliq° uiscerũ.cõtra qa gal.in 9°. tera.dicit erisipilam aliqs nõ aliter sanabit quã potu aque frẽ. Dicẽdum q apostematio mẽbri interioris ꝓhibet aquã frigidam ꝓpter duo. ꝑmo qa mẽbrũ apostematuz ẽ debilitatũ:& distractuz ĩ suis partib9.unde aqua frã subito occurrẽs uehemẽter ipsum pcutit non autẽ sic fieret ĩ apostematib9 sub cuti exteriori pp cutis duriciẽ:& dempsita tem respectu laxitatis: & raritatis mẽbroz interioz: & eoz pãniculouz. 2° quia aqua frigida ꝓhibet resudatiõez:q̃ ab apostematib9 interioribꝰ fit saltim:qa materias ɔstrigit poris clausis. Aliqñ tñ ẽ tãta ĩflamatio apostematis q timem9 dꝰ ɔsumptõe ĩfirmi & de apostemate mẽbri dissipatione: & conbustiõe: & iõ dam9 aquã frãm coacti.poci9 uolẽdo mẽbrũ debilitari in aliq° si debilitabit:& uolẽtes pro illo primo occursu mãm ɔstringi quem uelimus in firmuz fornace apostematis cõburi. Et ꝓprie b° ꝑelegim9 qñ apostema est colericum de colera subtili ꝓpter causaz notã:& sic intellexit gal. 4ª. cõditio est dolor qa põt mẽbrũ passibile:& receptibile uehemẽter inpressionis ab aqua frã. 5ª.cõditio est sanguinis paucitas:& ĩtellexit paucitatẽ ex egritudine ꝓlixa: uel ex natura:uel ex alia causa. unde membra sunt frigida nuda calore naturali: & uehemẽter pcussibilia ab aqua frigida. 6ª condicio est innata caliditas debilis: ĩtelligit ꝑ istos boĩes q a principio generatiõis generati sunt cuz debilitatiõe oĩuz principaliũ: & paucitate spirituũ ĩ eis:uꝰ sunt tales ex etate.ut senes: & isti differũt ab illis qui sunt pauci sanguinis: qa paucitas sanguinis põt eẽ solo de fectu epis.iste aũt hz oĩa membra debilia ex natura uel etate. 7ª.cõditio est in ɔsuetudo potãdi aquã frãm: sicut illi q sunt de regione calida: qa habẽt aquas calidas ut dicũt qdam. nos aũt habuim9 scolarem qui fuit:ut asserebat in ptib9 ethiopie & dicit q oẽs bibũt aquas calidas: & null9 unquã bibebat aquam.nisi aliqualiter calefactam.Aliter aũt crederet mori.isti.n.sunt ɔsueti bibere aquã calidaz:si bibũt frigidaz spasmant̃ uelociter: quia adueniente aqua frigida inuenit mẽbra rara ex continuato potu calido:unde pcutit ea subito:& congelat:& qa frigidũ est insuetũ magis ei nocet Et ex h° fit spasm9.& fit singulatus ꝓpter nocumẽtũ frigido in ore stomachi quõ aũt frigidũ sit causa singulatus.uide li° 3° fen. 1z.ca°.de singulatu. 8ª.cõditio est extenuatio.& ẽ nota quõ sit de summa ꝓhibẽtiuz dari aquaz frãm. qdam autẽ sunt qui istas cõditiões reducunt ad numez:cum ordine diuidẽdo res naturales nõ naturales:& ɔtra naturã:nos aũt excusamur ab hoc: quia est locus ad introducẽdos. VBI AVTEM. Hic ponit cõditiões uꝰ res q̃ ɔsenciũt.uꝰ indicãt dationẽ frigide aque: & sunt ɔditiões octo. prima ẽ q materia sit calida.ſ.subtilꝰ indicat̃ aũt ex parte caloris fortis:& ex pte subtilitatis indigẽtis ĩspissatiõe. 2ª.ɔdi° est q sit digesta si materia ẽ grossa:& hoc ẽ q dixit:aut grossa iaz digesta:& est sermo gal.i7 cõtinẽtis.ca° ultio. Sed dubitat̃ q̃ materia grossa digesta ẽ ista in qua damus

frigidā aquā. Dicēduz ꝙ ꝑ hāc materiam grossam in telligim⁹ illam cuz qua quāuis sit digesta cōiūgitur fortis flamma febris. ut indicet extinctiōem cū forti frigido q̄le est frigiduz aque: talis aūt materia ē aliqua colera grossa uel sanguis qui dicit̄ grossus respectu materie colerice: si ergo colera sit grossa & digesta: & fortis flāma indicet frigidaz aquam aliis ꝯsentientib⁹ potest dari. quia extincto calore uirtus ꝯfortabit̄: & expellet materiā quā in uenit digestam. si aūt colera eēt indigesta quāuis calor febrilis extingueret̄: & ꝯfortaretur uirt⁹. ex hoc non posset tamē materiaz indigestam expellere quare magis adderet̄ putredo: & ꝯstricta a frigido peioraret̄. Similiter in febre sanguinea sine putredine qa materia est digesta potest dari frigida aqua: si aūt sit cum putredine que digestioni opponit̄ iudicanduz erit de ea ut dicet̄ in hoc capitulo. 3ª. cōditio est ꝙ corp⁹ sit carnosum. ratio est: quia mēbra neruosa carne coperta min⁹ ꝑcuciūt̄ a frigida aqua. ut 9°. tera. 4ª condicio est ꝙ caliditas in natura exuberet̄: quia sit hō multi caloris: uel multe caliditatis ex natura & etate: & causa est nota. 5ª cōditio est ꝙ uirtus sit fortis. s. ꝑncipaliū: & iā apparet hoc ex oppositis cōditionibus. 6ª cōditio uiscera sana. s. priuatione apostematis: & priuatione alterius determinate debilitatis faciētis ea ꝑcussibilia a potū aque frigide. nō eīz possunt dici uere sana cū iste sit febriēs. 7ª. ꝯditio nō frigida cōplo eoꝝ radicalis. i. innata cōplo eoꝝ non est frigida. unde non sunt nerui ꝑcussibiles a frigido: qa sunt in summa neruoꝝ calidoꝝ: & in h° etiā īnuit ꝙ sint copiosi sanguīs: si exponat̄ radicalis i. naturalis innata & influēs: licet multitudinem sanguinis potuerit dare ītelligi per multitudinē carnis. 8ª. ꝯditio ē ꝯsuetudo potus aque frigide cuz igit̄ materia feb. & caloris febrilis indicāt aquā frigidaz: & oīa alia ꝯsentiāt eam dari: & nihil eam ꝓhibeat ipsa est melior res. MVLTOTIENS. ꝓbat ꝙ sit melior res: & hoc est ostēdere utilitates que ex eius datione sequnt̄: siue potet̄ in quantitate nō multa: siue in quantitate ualde magna. ¶ Considerāduz ꝙ hoc iuuamētum est quia uirt⁹ ꝯfortat̄ sedata flāma febris. unde materias expellit per loca apta euōnum ꝯm diuersitatē materieꝝ & aptitudines corpoꝝ. Sz dubitat̄: si ista febris est sanguinea qualis erit materia que expellit̄ ꝑ has partes erit ne sanguinis. Dicēduz ꝙ si febris nō est sanguinea: sed est uerbi gr̄a. accidentia colerica expelletur illa colera: & alie materie: si sint cum ea corrupte: si autē febris sit de sanguine cōuenit multotiēs cū eo reliquas plures materias corrumpi: que euacuare uomitu: ul uentre: ul⁹ sudore: uel urina. ostēdent ꝓprios colores. Materia aūt sanguinea apti⁹ euacuabit̄ sanguine nariū uel per menstrua: uel per emoroidas. Licet auic. non faciat de hoc mentionez: & si illuz sanguinem contingat pelli uomitu: uel uētre: uel urina: uel sudore. ostēdere etiā poterit ꝓpriū colorem ꝙ autē uirtute pellente sanguis possit uomitu iuuatiue euacuari. apparet 3° cañ. fen 13. & 7. tera. ꝙ si ꝑ fluxū uētris apparz. 3° cañ. fen. 14. trac. 4° ꝙ per urinā apparet. 3° cañ. fen. 19. ꝙ ꝑ sudorem dixit Aꝝ. 3° de partibus aīalium. possibile tamen est ꝙ febris sit sanguinea & cessabit ꝑ euacuationē materieruz: que nō erūt sub forma sanguinis: & h° erit quia sanguis in illas corrūpitur gal⁹. autez. 9°. tera. sentit ꝙ natura accipit bonū sanguinē ꝓnutricatione & materias alias malas expellit. ūde dicit ꝙ ex aque frigide potu calore extincto natura particulaꝝ roborata solidaꝝ aliis hūoribus qui sunt presubtiliati opponetur: ut qcūq; suaues & nutrire sufficiētes. hos qdez attrahit ad eas: in utiles uero abiciat: aut ꝑ uentrem aut ꝑ cutim. Considerādum 2° ꝙ quantitas que datur in potu de aqua frigida est diuersa secundum diuersitatem inflāmationis febris: est. n. magna latitudo ī calore huius febris arsiue: que in dicat dari aquā frigidam. ut bene dixit auer. 7. colliget. & diuersificat̄ etiā quātitas exhibitōis eius. secūduz multa alia etiā parte ꝯsiderata non ergo oībus quibus cōcedimus aquam frigidam cōcedimus in quantitate ultima que est quantuz potare possunt. unde inde preueniant ad tremorem: & quādam liniditatem coloris quā uocat auic. uiriditatez: & hoc ꝓpter multam & subitam in frigidationem. Sed facim⁹ hoc quādo flāma febris ē ualde ultīa: & hora calida: & oīa ꝯsentiūt potest dare bibere quantū uult. Aliis autez

poteſt ſufficere quãtitas minor. ut mẽſura uaſis ſm tuam eſtimationem. p minã autẽ uidetur intelligere hic copioſam quãtitatẽ unde gal. 9°. tera. non determinat ſe ad certam quantitatez menſure: ſed dicit q̃ debz bibere quantum laborans uoluerit: & hoc eſt ſecundum diuerſitatem in nominibus quare bene fecit gal. q̃ ad menſuram: non ſe determinat: mina etiam non eſt magna quantitas: quia eſt. 20. unciis: uel 16. licz in hoc pondere ĩ ueniatur diuerſitas: & forſan per minaz intelligit menſuram alic⁹ uaſis.

¶ Conſiderandum 3°. q̃ potus aque frigide qui conuertit febrem. quandoq̃ ad flegmaticam eſt proprie potus iſte multe quantitatis ultra quem nõ itur in quantitate: & hoc quia materiam illaz. uerbi gratia: ſanguinẽ ualde infrigidat: & in groſſat: ut non eſt poſſibile uirtuti poſt infrigidationem illum expellere: quare remanẽs putrefit: & fit febris de ſanguine flegmatico: & aliter poteſt imaginari febrem fieri flegmaticaz ex hoc potu: & medicus aliquando p̃elegit hanc febrem cõuerti in flegmaticam pot⁹ quam uelit ſubito ex ardẽti flãma ĩfirmũ mori. ut dixit. auer. 7. colliget: & ra. 17. cõtinentis. q̃ aũt uirtus ꝓfortata: hoc ultimo potu poſſit materias p ſuas uias expellere. notum eſt. ¶ ET Q VANDO. Hic uult q̃ quando nõ omnia cõcordant ĩ iudicãdo frigidam aquam intẽdas ad fortiores indicationes uerbi gratia. Aliquis febrit febre cum apoſtemate epatis. apoſtema prohibet dari aquaz frigidaz: quia addit ĩ illo ꝓſtringendo materiam in eo: & in groſſando in crudat: ſed uehemẽtia febris: & moleſta ſitis & timor extenuationis ultime ĩdicant dari frigidam aquam: tunc non ꝓhibeas aquaz frigidam: nam melius eſt. i. minus malum q̃ apoſtema aliqualiter augeaẽ: & materia incrudetur quaz q̃ moriatur arefactione. ¶ Conſiderandum aũt q̃ auic. oppoſitum iudicium dat intelligi. ſ. q̃ aliquando ſunt quedaz indicãtia dari aquam frigidaz: ſed timeẽ augmentum apoſtematis: aut aliqd̃ aliud grande periculuz ex potu frigide aq̃. unde non damus eam: & hoc totũ remanet in iuditio aſſumãtis: & deliberãtis medici per bonitatez extimationis ſub canonibus ſcientialibus: & habitu experimentali.

Conſiderandum 3°. q̃ quando ſtant iſte cõtrarie indicationes auic. uult q̃ ſi ĩ meliorẽ & ſecuriorem uiaz potes ducere facias illud ut ſi ſufficit dare ſyrupũ acetoſuz cuz aqua aut iuleb plurime cõmixtiõis: cuz aqua. n. pauce cõmixtiõis eſt plus nutriens: & min⁹ extinguens: & dare iſta cuz aquã eſt ſecuri⁹ quã dare aquam purã: quia cuz hoc q̃ iſti potus extinguũt calorem: & ſedant ſitiz nõ ſic nocent apoſtemati: ut notum eſt: & iſte cañ. eſt poſitus. i7 cõtinẽtis. 4°. capło. Sed tu dices. dabo hos ſyrupos cũ aqua frigida uel cum calida. Et dicẽdum q̃ ſi ꝓceſſus tuus addanduz hos ſyrupos eſt cuz: ẽ fortis indicatio de aqua frigida timore extenuationis: & ſitis tamẽ audatiam tuaz refrenat apoſtema: uel cruditas aliqua ĩ materia: ul opilatione dabim⁹ eos cuz aqua frigida: qa damus eos ut maliciaz illã minuãt frigide aque quã dare uolebamus. Si autez in tua eſtimatiua caderet: hec oĩa poſſe melius p fici: ſi aqua detur cũ p̃dictis ſyrupis: nõ frigidam facias. ¶ ET CVM NON LICET. Hic ꝓſidera. q̃ ei non licet bibere aquam frigidam in febre in qua oĩa contradicunt huic potui: aut uehementiora: ſi ergo illud q̃ ꝓhibet eſt groſſicies: & cruditas materie addit ĩ groſſicie & cruditate: & facit aliud genus opilationis: & poſſibile eſt q̃ plures partes opilet: & ex hoc fit noua putredo: & noua febris ꝓpter innouatam eẽ materiam ſ. in diſpoſitione: uel in actu potu aque frẽ non extinguitur febris: ſed remittiẽ: & tũc reuertiẽ interior quã prius. Ampli⁹ ex hac infrigidatiõe poſſent generari materie alie ſm ſpẽm a materia que febrem faciebat: & fiet alia febris. Gal. uero breuius ſe ab hoc expediuit. ut apparet nono. tera. ¶ ET Q VANDOQ VE OBVIANT. Hec ſũt nota ex 7°. & 9°. tera. q̃ aũt frigida aqua p cutiat neruos & poſſit eſſe cauſa tremoris uel ſpaſmi notuz eſt hñti ſcĩam ſen. quarte tertii cañ. AVT COLON. i. ĩteſtini qd̃cũq̃ ſit: ſed erpreſſit de colon: qa multuz appropinquat ſtomacho ſm ſitum: ut anotho[a] oñdit licet monſtruoſe cõtrariũ uiderimus in anotho[a] quam in hoc anno fecimus.

Conſiderãdum q̃ aliquis eſt qui nõ eſt conſuetus aquam frigidam bibere taliter q̃ quotiẽs eam potauerit noceẽ bibere taliter.

ꝙ quotiens eaz potauerit noceť ab ea: & de
iſto certū eſt iudiciū ꝙ potus frigide aque
eſt ei nociuꝰ. Alter eſt qui incōſuetus eſt fri
gida aqua:& eſt aſſuetus calida: & iſti etiaz
certe aqua frigida eſt nociua. Alius eſt qui
licet nō ſit ꝺſuetus potare aquā frigidā nō
tamē eſt nocitus ab ea ſi aliqñ ea potauit.
Et de iſto argumētat gal. 9°. tera. ꝙ ſi iſte
aliqñ coactus eſt ad potū frigide aque.non
nocetur. g° minus nocebiť ille qui ꝺſuetus
eſt potare aquā frigidam ſine nocumēto de
hoc autē lege hyſtoriam a gal. in li° de uir
tute.ꝺſuetudinis loquēte de quodam. Az.
militinenſi primatū tenente in oī pypathe
tica theorica zc̄. īmo loquitur de uſu aque
frigide ab extra ꝑ modū in fuſiōis.i.balnei
& gratia huiꝰ loquiť de balneo aque calide
& ſibi ſimilibꝰ in uirtute. Conſiderandū
ꝙ ꝑ in fuſionem poſſumꝰ intelligere. ꝙ po
nantur extremitates in aqua frigida.ut ap
parebit ca° de cura tertiana:uel qđ totum
corpus ponatur in aqua frigida: & hoc eſt
ꝺſonū dictis gal. xi. tera. ca°. 9°. Tangit āt
cōditiones que ad hoc requiruntť. quatuor
Prima ꝙ ſit fortis inflāmatio. Secunda ꝙ
cōplo ſit calida & ſicca. Tertia ꝙ euacuaue
ris.i.leniſicaueris uētrē:ſi expedit. Quarto
ꝙ ſit in uera & manifeſta declinatione feb.
& hoc ſcitur quia preceſſerint ſigna digōis
& euomatio materie ꝑ naturā: uel artez:&
iſte cōditiones oēs ſunt note niſi illa q̄ uult
ꝙ corpus ſit calidum & ſiccum cum tamen
ſuperius docuerit dare aquā frigidā calido.
& humido.ſ.carnoſo. Dicendum ꝙ aqua
frigida ab intra ſecurior eſt carnoſo cuz ob
uiet & mēbris raris:ſed ab extra intentione
infrigidandi & remouēdi caliduz ꝙ febris
putrida inprimit:uel inpreſſit melius con
ceditur calido: & ſicco corpori forſan .n.in
carnoſo timereť de additione calefactionis
intus concluſo calore: & iō ceſſat corruptio
lre quā quidam hic faciūt dicentes: ꝙ uult
dicere cōplonem calidam & humidam: ſed
textus gal. uideť contrarius his dictis. xi°.
tera. ubi dicit. Si uero & bene carnoſus fue
rit & ꝺſtitutio calida & ſicca & ſi ī piſſinaz
notatoriam euz inmiſceris frigidam nō no
cebitur: qa ſecūduz tale tempus ꝓficientes
eos in aquaz frigidam oīo mox ſudatur:&
uēter eoꝝ eſt:quibus erupit colerica eſt. Et
nos dicamꝰ certū eē ex principiis gal. 3°. de
cluſionibꝰ & in comto° affo. quīte. ꝑticule.
EST AVTEM VBI IN THERANO.
zc̄. ꝙ aqua frigida ab extra occurrens in
corporibus carnoſis uigorat intus calorem
g° cuz gal. dicit. bene carnoſus ītelligit: ꝙ
nō ſit multuz macer: ita ꝙ ex balneatiōe in
frigida aqua ꝑcuciatur in neruis taliter ꝙ
ſpaſmetur: uł aliter praue noceať: & forſan
hic eſt q ante febrem erat bene carnoſus:&
febris cuz ita macer fecit ꝙ ex frigide aque
uſu ab extra nō inflāmabitur: ſed īfrigida
bitur quantuz ſibi expedit. Aliter dicere
poſſumꝰ. ꝙ ex balneo aque frigide medicꝰ
uult: uł caloris extinctiōez: & iſtam facit in
corpore calido & ſicco ī qđ penetrat: ſed ſuſ
picatio ē de ſupfluа īfrigidatiōe: ne ſolidas
ꝑticulas aīalis ꝑcutiat ł uult quēdaz caloris
naturalis ꝺfortatiōez ex reuocatiōe ad itus
& reflexione ad extra: & cum hoc quādam
debitam īfrigidatiōez nō ꝓfundaz multuz
nec pueniētez cū ſubſtātia trē aque: & h° fit
cōuenienti in carnoſo: unde. x°. tera. gal. in
uenis qdaz bn̄ carnoſus hora eſtatis ī ſtatu
febris ſine flegmone infrigidam ſe ipſum
emittēs aquā ſudorem mouebit lege lram.
gal. qa hec fuit ītētio eiꝰ. ꝓcedit igiť gal.
cū ſuo iuditio extimatiuo: & balneat carno
ſuz febriētez ī tp̄re ſtatꝰ: & uult ex h° calo
ris naturalis ꝺfortationez: unde materia ex
pelliť: ſed ē ſuſpitio in hoc ne calor intus re
flexus: & uapores ꝺſtricti noceāt pluſquam
calor naturalis: uigorē aſſurgat cōtra māz
ſed qa uidemꝰ ꝙ hoc aliquibus ꝓfuit: igiť
aliq̄ diſpō eſt ī qua cōuenit. ut arguit gal.
ſtabimꝰ igiť in h° in qbus carnoſis hec con
petat iudicio gal. i. periti medici. Aui. autē
ꝓcedit cū ſuo iuditio extimatīo & balneat
colericū caliduz & ſiccū nō carnoſuz ut ſāg
uineus: uł tēporatꝰ ē & balneat cū aqua frā
non in ſtatu ut gal. fecit: ſed in declinatiōe
uera iaz euāta materia & īfrigidat reſiduū
caloris ꝙ remāſit & cum hoc etiaz cōfortat
calidum naturale ex hoc: ſed eſt ſuſpitione
excarnatus nimis a frigido ſpaſmeť uel in
currat. eticam ſenectutis. Stabimus igitur
iudicio auicen. i. prudentis medici qui con
ſiderat quātitatem caloris nō ſic eē paucaz
ut dicta ꝑicula ſequanť: non igitur contra
dicūt duo uiri. ſ. aui. & gal. ſed dicunt duo

quoꝝ unūquodq; poteſt cōtingere. ¶ Cōſi deranduꝫ autē q; noſtris tēporibus medici non ſunt auſi in febribus uti balneo aque frigide: & hoc propter laboreꝫ extimatiōis nature & non minus quia remediuꝫ eſt no tatum a uulgo: timet ergo ne ſi aliud acci deret infamareť medicus cuius infamie ra dix plus eſt in medicis adinuicem quam in uulgo. De balneo autē cum aqua calida & potu uini dicemus: de unctione autem cum oleis lenificantibus. i. rarificantibus poros: ſiue dilatantibus: ut eſt oleuꝫ camomillinū iam diximus. ¶ Dubitatur circa premiſſa Primo an ī febribus putridis competať fri gida aqua per potum: uideť q; non ex aui. .3.ca.fen. iꝫ:ca° de anxietate ſto^ca dicit non oportet q; bibatur in febre niſi aquā calidā In contrariū aui. hic iſtam queſtionē tha. & conciliator prolongant & formant multi tudinem argumentorum & extra ꝓpoſitū in difficultatib⁹ eorum: nos igiť dicamus q; potus aque frigide quedā ē in quātitate pauca: ut quādo miſcemus eam cuꝫ ſyrupo uel in hora cibi uel cuꝫ uino granatorum: uel cū uino: uꝫ cū ꝫucaro: uel aceto: uꝫ aliter ut cōtingit potare infirmo hora cibi: & de hui⁹ potibus & quādo dant coclear ꝫucari roſati uel uiolati uel alicui⁹ cōfectionis cor dialis qua medici cōſtruxiſſent ꝓ īfirmo. De huiuſmōi etiā potib⁹ ē quādo aliquādo blandimur egrotāt ꝓpter gutturis aridita tem & calorem & concedimus aquaꝫ teneri in gutture & ſi furtim parū de ea tranſglu tiat infirmus & circa exhibitioneꝫ pot⁹ aq̄ frigide pauce medic⁹ generaliter debꝫ duo attendere. Vnū ē q; febris nō ſit de īcēſiuis ualde īdicātibus de ea dari multā q̄titateꝫ unde ſi deť pauca timeať de ei⁹ iflāmatiōe q; auic. īnuit infra ca° de cura peſtilentiali cū dicit ¶ AQ VA PLVRIMA FRIGI DA SVBITO EST IVVATIVA VAL DE AVTEM PAVCA CONSEQ VE NTER EXHIBITA FORTASSE EX CITAT CALIDITATEM. Et iſte ſunt feb. īflāmate ualde ī qbus aqua angurie & melonis cōuertiť ad colerā: ut auer. quinto colliget penultimo ca°: & ſm hūc moduꝫ pōt ſaluari ſermo ypocratis ꝫ° re. acutorū cū dixit q; aq̄ mutať ī colerā in colericis & in quibus dyafragmate colera dominatur licet ſermo ypocratis multis poſſit uſis ue rificari tamē una uia eſt. q; aqua in q̄titate modica incenditur & iflammatur in ſe arſi uis multū in quibus requiriť maior inflā matio quā ſit illa que poteſt fieri per paucā aquam. Aliud q; medicus debet attendere in dando paucos potus aque frigide p̄dcōs eſt examinare conditiones quas auic. & alii ponunt. poſtq̄ enim firmauit q; febris non eſt que indicat extinctioneꝫ cum copioſo & ſubito potu aque frigide: & nō dubitat q; pauca aqua frigida incendať & ꝑ incēſionē noceat. ꝯſidera ſi bonū eſt q; deť cū ſyrupo in mane: & cū potu ī cibo aqua frigida uel calida: & ſcies ex predictis cōditiōibus. ℣bi gratia eſt hora eſtatis: & conſuetus eſt ſemp in ſanitate potare res actu frigidas & non noceri ab eis & materia ē ſatis colerica & in ſtomacho nō ē materia groſſa infixa anxie tateꝫ faciens de cuius maiori infixione per aquaꝫ frigidā timem⁹ & cū aliis multis ꝯdi tionibus q̄s tu cōſiderare potes. dico q; iſti poſſes aquaꝫ frigidam dare in mane cū ſuo ſyrupo & ī hora cibi & aliis p̄dictis mꝺis ſi autem ſint cōtraria predictis dabis aquaꝫ calidā cū ſyrupo zē. Sed tu dicis pono caſū q; aliqua febris ſit fortis incendii indicans dari aq̄ frigidā ī q̄titate multa: & ſi dareť in pauca incēderetur: & nō eſt tēpus modo dandi illaꝫ quia certificatū ē in iudicio meo oportere pri⁹ lenire: uꝫ digere. Quero quaꝫ aquaꝫ dabo cum ſyrupo & in cibo? non fri gidā: qa iſta pauca īcendetur: & multa nū duꝫ cōpet it non calidā: qa multo magis in cēdeť. Dicēdum q; dabis eaꝫ frāꝫ: ſꝫ aſſocia tam cum aceto uel ſucco limonū uel aliqua reprobibente ab incendio. Et poſſet dicere exercitatus medicus quod ſi poſtpoſitio multe aque frigide in hac febre eſt propter aliquem expectationem digeſtionis: quia colera eſt groſſa poterit dare cum ſyrupo. aquam calidā ad digeſtionē groſſe colere & cū cibo ēt: ut nō īcrudet māꝫ & non ſequiť aqua pauca frigida inflāmať: g° aq̄ pauca calida ꝓ duo. Primo qa aqua frigida figiť & nō trāſit cito. Scd'o qa ubi figiť ibi facit q̄daꝫ calidi cōgregationē & uigorationē ꝓ contra reſiſtentiam: & ex his fit inflamma tio. ¶ De aqua autem calida hoc non acci dit. ¶ Hec igitur dicta ſunt de potu aque

frigide uel calide quib⁹ quottidie utimur cum syrupis & in hora cibi & per hoc uolo ꝙ sit intellecta littera auicen. 3° cañ. fen. 13. capitulo de ãxietate sto^ca ¶ Dicamus scd'o ꝙ quidez est potus aque frigide in q̃titate multa cuius q̃titatis multe mensuraz qdez auctores aliter non accipiunt: nisi ꝙ detur quãtum infirmus uult bibere ita ꝙ satiet̃ ut galie. dixit & cassius felix & multi cum eis: & qñq̃ est tantus potus & facit tremorẽ & coloris liuorem: ut dixit auicẽ. & an talis aque frigide potus conueniat ĩ putridis febribus uel humoralibus non posset melius dici: quam dicatur per galie. & auic. & alios & est ꝙ stantibus indicationibus omnibus audacter detur: omnibus cõtradicentibus non detur. Quibusdam autẽ cõsentiẽtibus & quibusdam non: obseruetur magis timorosum uel timorosa indicatio: & de his oĩb⁹ iam ꝑfecte expediti sumus. De aqua autem frigida in effi. dictũ est supra: ĩ ethica uero dicet̃ infra. ¶ Dubitat̃ scd'o an in febre cũdamus aquam frigidaz debeam⁹ expectare digestionẽ: uidetur ꝙ sic ꝑ gali. nono tera. qui uult ꝙ quãuis flobotomia ĩ sinocha oĩ tẽpore ꝯueniat tamẽ frigide aque potus cõuenit apparẽtib⁹ digestionis signis. Amp̃. auer. septimo colliget. cõtinuans sermonez suuz in sinochis. Dicit ꝙ prima conditio attendẽtia ĩ potu aque frigide est ꝙ materia sit digesta. In cõtrariũ idem auer. ibidem dicens: est melius exhibere aquã frigidã in principio sine apertione signoruz digestiõis & nõ curare ex dictis aliquoꝝ contra hoc. Nos autem dicamus ꝙ febres in quibus copiosus potus aque frigide cõpetit: sunt feb. sanguinee & colerice: longĩquũ enĩ est ꝙ in flegmaticis & melãcolicis cõpetat: si g° fe. existente sanguinea: ut detur aque frigide potus copiosus digõ sit expectanda dubiuz uidet̃ habere ¶ Conciliator enĩ nõ expectat digestionẽ ĩ materia sanguinea ut det̃ aque potus ut apparet differẽtia prima. Gal'. aũt expectasse uidetur: ut apparet ex dictis. 9. tera. & põt dici ꝙ si sanguis nõ ẽ putridus cũ statĩ materia sit digesta & ꝓprie si sanguis nõ habet peccatũ nec quãtitatis & q̃litatis sequentis quãtitatez non expectata alia digestiõe põt aqua frigida dari. Si autem sanguis sit putridus cõsiderare oportet si ẽ grossus in substãtia ĩcrudabilis per aquaz frigidã: & meli⁹ ẽ expectare digõez aliquã. Si aũt sit subtilis digestio ei⁹ erit inspiratio ꝑ frigidã aquã: colera autẽ si est subtilis dabit̃ cõuenienter frigida aqua ante digõnez quia digestio ei⁹ fiet ꝑ aquaz frigidam. Si aũt sit grossa meli⁹ est digestionez expectare. Dubitat̃ de eo ꝙ dictum ẽ primo de materia sanguinea nõ putrida. nos enĩ uidem⁹ ꝙ natura in euõne eius expectat digestionẽ unde crises sinochaꝝ uerarũ fiũt indeterminatis dieb⁹ creticis: g° ĩdãdo aquaz frigidã expectabitur digõ ut in frigidatione facta natura possit expellere materiã. ¶ Dubi² scd'o quia in causone q est feb. de colera subtili expectat̃ digestio: ut aqua frigida det̃ ab haliebate tertio pratice capitulo de regi. feb. peruictum & a cassio felice in cura causonis in fine ubi postquã pempasiz id est digestionem fecerit egritudo dat aquaz frigidam cum aliis conditionib⁹. ¶ Ad primaz dicendum dupliciter. Primo ꝙ licet nõ sit omnino necessariũ ĩ sinocha sine putredine expectare digestiõez: ut detur aqua frigida tamen utile esset: uel aliter ꝙ nõ ẽ curãduz expectare & si natura expectat est propter lesionem a calore febrili: unde expectat auxilium ꝑm lune aspectus. Sed extincta feb. cum frigida aqua uirtus confortata expellet quacũq̃ hora aqua erit bñ data siue sit dies cretica siue non: & ex hoc soluit̃ tertia questio quam alias mouimus. Vtrum diez creticam debeamus eligere ut demus istum potũ: & dicamus ꝙ si in die cretica talis potus detur utile est si bene examinasti eum ꝯuenire: & tunc multa concurrunt in unũ: ut uirtus euacuet materiã scilicet ꝯfortatio eius per extinctionem caloris: & cõfortatio per aspectuz. Sed q̃uis in die nõ cretica det̃ iste potus poterit in eadem die non cretica liberari infirmus per euacuationẽ ꝯueniẽtẽ & ista euõ erit quedã crisis facta ꝑ uiolẽtiaz uirtutis uiolẽtatis materiaz & euacuãtis eã non ꝑm ordinẽ motus materie in feb. qui ẽ ordo indicatiuus & creticus. Et erit similis ista crisis crisi facte ꝑ impetuz me^ne solutez qñ natura non euacuat materiã digestaz in die cretica. & nos euacuam⁹ in die qetis p⁹ illã & liberam⁹ a febre & tu ꝯsidera hic ¶ Ad secundum dicendum ꝙ causon in quo

digō expectaᷓ eſt cauſon de materia groſſa colerica. Et aliquādo cauſon ſumiᷓ pro feb. ſanguinea. debet autē diligēter conſiderare circa predicta q̄ in feb. arſiuis que indicant potum aque frigide: & in quib⁹ ꝓpter aliq̄ cruditatem materie uidetur expectanda digeſtio medic⁹ debet bone extimationis bre aptitudinez: nam ſi uidet q̄ ex digeſtionis expectatione preueniat mors infirmi & digeſtio fiat ad malā formaz. uebi gratia: ad corruptionē materie: unde apparebit ypo. nigra q̄ digeſtio meli⁹ ē dare aquā frigidaz & non expectare digeſtionē & non curare ſi materia illa incrudeᷓ & feb. ꝓlongetur: hec enim debent magis eligi q̄ mors infirmi: & hoc intellexit aui. 7. colliget & hic auic.

Dubitaᷓ quarto an balneū aque dulcis cali de cōpetat ī febrib⁹ putridis añ digeſtionē uidetur q̄ ſic: quia ſm unā expoſitionem ſupra factam cuz dicit cū aqua dulci tepida intelligit de balneo & illi ſunt cañ. quibus utimur in principio. Amplius in tertiana ante digeſtionē non uidetur ex toto negari infra ab auic. Amplius balneū ē rarificās: ſed rarificatio concediᷓ ante digeſtionē. Cōtrariū ſumitur a galie. xi. tera. & a rabi moyſi. ig. particula affo. ubi uult q̄ balneū eſt utile poſt dīgeſtione materiez: dicamus q̄ nō intendimus loqui de partibus oībus balnei. ſufficienter eniz dixit galie. de eis in .x. tera. ſed uolumus ſoluz loqui de balneo intina aque calide dulcis. Et nō eſt dubiuz q̄ poſt digeſtionē: & euōnē eſt utile ſi quid reſiduuz materiez eſt in corpore & proprie aptaruz per poros educi. Exiſtentibus autē aliis diſpoſitionibus de alio indicātibus: ut ſorditie cutis & opilatione pororum: aut aliqua aſperitate corporis: & conſuetudine balneandi & non exiſtentibus conditionib⁹ aliis probibentibus eius uſum: de quibus dixit gal. xi. tera. ultimo capitulo. ſecure poſſumus balneare in tina: & pluries. ut ēt galie. aſſentit in terapētita febriuz ad glau conem capitulo de tertiana: facta autem digeſtione materie: & non facta euacuatione licet poſſemus eo uti: & hoc cuz crederem⁹ illaz materiā poſſe per poros diſſolui tamē apud me non uidetur mihi omnino ſecurū eo uti timore diſſolutionis & mot⁹ materie ad partem non conueniētez ſue euacuatiōi.

Ex quib⁹ apparet q̄ ſi materie ſint crude & proprie multe balneum in quo ſtet nocet dilatando & mouendo materias euacuatiōi ineptas. Et quia bumor colericus quāuis ſit crudus eſt tamē ſubtilis apt⁹ euaporati oni: & eſt ſuccus quem corrigit aqua dulcis tepida: ideo balneum añ digeſtionē minus nocet in tertiana. dixi autem balneuz ī quo ſtet quia ſi balneatio eſſet ſolum quedam infuſio: & quaſi aſperſio aque calide abſque mora poſſet in aliqua febre competere ante digeſtionem: quia eſſet digerens temperata calefactione & bumectatione. ut in materie melancolica & non diſſolueret: unde auicē. capitulo de cura quartane ī grediaᷓ balneū & ſi non fuerit digeſtio nō fiat niſi effuſio aque calide quātitate qua delectat corp⁹: & bumectat minus q̄ pueniat ad hoc ut lique fiat ex ea bumor. Poſt hoc autem ſcias. q̄ in bac noſtra patria quia bomines non ſunt ꝛſuete balneis: & quia euacuatio materierū putridarum per balneum. nō eſt abſque re ſolutione: & euacuatione ſpirituum quam ſpirituum reſolutionem ſuperfluam: facit feb. & quia materias etiam commouet & ſi ſunt ꝓfunde difficile ē eas mouere ad cutiz dico quia ita eſt paucam inuenies utilitatez coīter in uſu balneorum. i. tinaruz ex aqua dulci: & cum hoc etiā multus labor accidit infirmo taz in corpore quaz in anima in po ſitione & ſtatione & extractione ab eo: & in menſura qualitas aq̄: & in menſura tēporis more frequenter erraᷓ: & ꝓpter bec oīa nō curo ſi non eſt in uſu balneum dulcis aque in cura febriū. putridarum: & propter boc forſan raſis. non in uenit in eo magnā utili tatē: unde dicit. i6. continentis penultimo ca° de cura putridaz: non uidi febricitanti balneū eſſe utile in aliqua diſpoſitione. Ad primuz cōtrariū: & tertiuz dicēdum. q̄ rarificatio in principiis febriū putridarum debet eſſe cuz reb⁹ leuibus: ſiue ſit ī unctio ſiue ſit locio: & cum rebus fortis diſſolutio nibus: & debet fieri ī febrib⁹ qbus ꝛueīt ut ad h° de bis determīabiᷓ. Du² an uinū cōpetat in bñtibus fe. pu. uideᷓ q̄ ſic quia ī acutis fe. de qb⁹ min⁹ uideᷓ daᷓ uinū: ut 8°. tera. aucte. ypo. 3° re. acutoz. Ampl⁹ uinū digōem materiez opaᷓ: ut pri° de re. ſanitatis: & ꝛfortat uirtutez. ut oēs dicunt.

Amplius uinū dat̄ ad rarificāduz & aperi ēduz poros: & hoc fit ī principio. igitur in principio pōt uinuz cōpetere in putrida fe. In contrariū est gal'. 7. tera. & auic. hoc nisi cauet a uino febre. existēte. hic primo scien duz q̄ repitur quoddaz uinū qd' ē frigide cōplonis quāuis fit uinū de uite: & hoc est uinū q̄ ī partib⁹ nr̄is repit̄ albū & rubeuz gustu acerbū: quasi ꝓpinquādo sapore uini granati acetosi. ul' sapori agreste: & repiunt̄ boīes remitti ī calore ab eo: & si ñ sunt sto^ci fortis ledūt̄ ab eo sicut a reb⁹ frigidis sub tilib⁹. & gal'. in paucis libris fecit mētionez de isto uino: q̄ opponit̄ aliis uinis in 9°ne. cū. n. uina sint calida in 9plone. h° uinū est frigide cōplonis & nō frē: sicut diceremus. q̄ cepe albū est frigidū respcū rubei. tñ est calidū respcū hōis: sed dicit̄ illud uinū sic a cerbū ul' bruscuz. dictuz apud nos ita frigi dum sicut dicim⁹ q̄ lactuca est frigida: & ī frigidat nos: & hoc ē q̄ dicit̄ in li°. de euchi mia & cathemia ca° de uinis. Est autez de uinis maxima diffrētia ꝑm speciē ꝑsideran tibus ut diuisum est. modica uero in aliis nunquā. n. in uenis lentem: aut caulem hu mectātem: sed min⁹ qd alium alio siccātem humectātez autez nullū. adhuc autē magis nequaquā īuenies aliquā cepaz: ul' aliozȝ in frigidātem: sed magis ul' min⁹ calefactionē īducere nec etiā lactucā calefacere zē. nec ēt q̄ magis ul' min⁹ magnā habz in ipsis dif frētiā īter. uina aūt antiquissima. q̄ dixi a latinis noīari cociueū in tātū ab albo. sil' & ab austro in ueni differre: & hoc sufficiēter calefaciat illud uero in frigidet similiter.

Et nō credas q̄ semp cū gal'. noīat uinuz a quosuz de hoc uino in telligat: sed aliqñ de eo intelligit & aliqñ non q̄ rōne distiguere nō possum⁹: & dico q̄ hoc uinū pōt cōcedi infebrib⁹ in prin° & ꝓcessu: nec ē timēduz de eo nocumētū uinozȝ in lesione capitis nec in calefactiōe: nec in cōmotiōe materie ꝑ dis solutiōez a calo. & cōprehēdit̄ ēt hoc uinū ī sermonib⁹ ypo. 3° regīs acutozȝ: & gal'. ī cō mēto. 9. & . io. īmo q̄nq̄ uidi quosdaz febri entes ꝙqueri de nocumēto stomachi a frigi ditate hui⁹ uini nō min⁹ quā a frigiditate uini granatozȝ. nō stamus aūt hic ad dispu tanduz an sint eius de spēi specialissima oīa uina. Alia aūt sunt uina q̄ sunt cōplexione calida: sed est in eis diffrentia magna. unde q̄dam sunt dcā aquosa q̄ modicū calefaciūt utilia tñ sunt digōni ciboȝ: & distributiōi & hec sunt alba subtilia paucifera. Et q̄uis oīa talia uina aquosa forsan: nō calefaciunt oēm boīez tñ fit noster sermo de uinis in q bus est aliqua calefactio cōpata ad euz qui illa potat quāuis sint uina aquosa. Quedā aūt sunt uina uinosa manifeste calefaciētia & iste sunt etiā multe diuersitatis. His pre missis pono hos cañ. praticales. ꝑm⁹ q̄ ubi est timor de frenesi tuti⁹ ē dimittere omē uinū calefaciēs. s. tā aquosuz quā uinosum. Ratio qa uinū aptū est facere materias eua porare ad caput q̄uis bii aquosuz min⁹ alis ledat mētem. 2⁹ cañ. q̄ ubi est sincopis aut timor de ea si nō obstat multa uehementia febris potes cōcedere uinū. ut. xii. tera. quia est maxīe de ꝓfortātib⁹ uirtutez. unde tara cenis cōcedit̄ in sincopi q̄bus tñ ex lege nō est licitū bibere uinū. ut colligz. 7. quale āt debeat esse in sincopi accipe. xii. tera. & 3°. cañ. fen. xi. tu tñ mēsura illud ꝑm uehemē tiā febris zē. Et ꝑm tp̄ra ei⁹. unde ī prin° sincopaliū febriū ex materia frā dat uinuz aquosuz. gal'. xii. tera. x. ca°. licet in actu sin copis si eēt causon posset cōcedi uinuz: sed hoc hic obmittim⁹. Sed tu dices aliqs possz actu esse cū frenesi sil' cuz sincopi: qd ergo faciā de uino? Dicēdū q̄ facit sicut ī aliis dispōnib⁹ cōplicatis sibi ad uersantibus in dicatiōe. g° sumpta a dispōnis magnitudi ne dabis uinū ꝑ sincopim: sed miscebis cuz eo q̄ tibi uidebit̄. ut minus capiti noceat.

Tertius cañ. est q̄ ī nulla febre de materia colerica añ digēez & a prin° cōpetat uinuz. aliqd. ratio est quia ī flāmat: & materiā co lericam agitat. unde baliabas. 3° pratice ca° de fe. pu. uinū febricitātib⁹ ex cola mīne cōuenit: ideo in prin°. fe. colericaȝ si uis ra rificare nō facias illud cū potu uini: sed cū leui fricatiōe: ul' uapore aque tepide: ul' oleo camomille. q⁹ cañ. est q̄ in febrib⁹ colicis digesta materia: & multo magis digesta: & euāta pōt ꝓcedi uinū: qa facit illā trāspirar̄ ꝑ poros exñtez aptā ꝑ digōez: & multo ma gis cū est apta ꝑ paucitatē ēt digerit illaz ꝑ urinā: & hoc est q̄ dixit gal'. uinum mouz uniuersas: excreationes eius autem iuuamē ta alia habes in capitulo de cura tertiane.

9 cañ. q ī febribus frigidis. i. de materia frigida digone appente in materia secure. potest concedi uinū q etiā sit uinosuz eo q cōcedit in febrib9 calidis. ¶ Et ratio huius apparens g° bene clamauerūt oēs auctores. q uinū dz dari digone apparēte ī materia. Sextus cañ. est q ī prin° febriū putridarū frāz min9 dubitāter pōt cōcedi uinū quaz in prin° calidaz febriū. primo qa nō time tur de eius ī flāmatione. 2° quia pōt eligi uinū debilis caloris in quo erit leuis uirtus ꝓuocatiua & aperitiua meatuū: unde nō fa ciet in materia agitationē aliquā nocētem: sed quādaz suauem calefcīonē digerentem materias frigidas & dilatātez poros. Et ex ptus medic9 sciet hoc arbitrari. In materia aūt calida hic idē calor uini poterit ī fPare si ē multe caliditatis. Septim9 cañ. est q ī partib9 ytalie pp uehemētez ɔsuetudinez q̄ hñt hoīes ab ipso prin° natiuitatis ad uinū pōt securi9 cōcedi uinū febricitātib9 quā in partib9 aliis & quā fuerit cōcessuz ī tpibus aliis. Et iō p̄cepta q̄ īuenis ex libris sarace noz non sunt sic coartāda apud nos in usu uini: qa eis nō est licitū bibere uinū : & sūt ualde disueti ab eo. Et precepta q̄ īuenies a libris grecoz: & qa uoluerūt q hoīes non biberent uinuz usq ad xiii: annū sue etatis ut narrat. rabi moyses. in li° de regīe saīta tis. Et colligit a gaP. ꝑmo li° de regīe sani tatis. in hoc q in p̄ma etate uinū nō ɔcedit & ɔsidera cuz hoc cañ. q diuersitas uinoruz ꝑm climata est causa multe diuersitatis in iudiciis ex qbus cessant cōtraria. ¶ Ad pri mū dicēdū q ī acutis debet dari uinū tp̄re debito: & uinū q cōuenit. ¶ Ad secūdū dicē duz q uinū coopat digōni semi crudorum būoz: būores aūt multū calidos posset īflā mare: & multū crudos agitare: & precipue uinū aliqd potens. ¶ Ad alia p3 solo bas ue ro duas qōnes ɔciliator aliter tractat: & tu accipe eas si placz. ET CVM ADMINIS TRAVERIS. zc̄. Iam aui. ponit cañ. in cu ratiōe fe. pu. qbus intēdit ad materiā cum qbus. s. plurib9 opans medic9 in prin° feb. facit euacuatiōez cōem q̄ uocat exiccatio. Hic ponit cañ. qbus intēdit ad materiaz: & medic9 opans cuz illis intēdis cause abscisio nem. ita aui. seipsuz cōtinuat: pc̄t āt saluari cōis cōtinuatio q̄ dicit: q pri9 posuit cañ. ī euōne q̄ cōpetit in prin°. Hic ponit cañ. in euōne q̄ cōpetit post p̄ncipiū. & qñ materia est digesta. primo g° cōtinuat aui. seipsuz. 2° p̄sequit. ibi 2a. ET NON EVACV ES. Dubitat utz in prin° accidētie. i. euē tus fe. debeat ꝓcedere cuz quīq cañ. dictis. uidet q non. Prima de fPomia. qa esto q sit necessaria qñq non fit in prin°: sed post ponit. ut posteri9 dicet: & suītur in p° lib° fen. q° ca°. de flobotomia. 2° de ꝓuocatōe uidet q a p̄nci° non debeat fieri. qa nisi sit euacuata materia ꝓuocatiua nō cōueniunt ut. 9. tera. & xi. & 16. con. auc[te]. oribasii. & rufi clarius quā alibi ponit: sed ī prin° nō est facta euō in fe. in qbus nō cōpetit fPoia Rodez mō ꝓbat de euōne p sudorē: & fuit itētio rufi & oribasii. i6. cōti. In cōtrariuz aui. Ad solutiōez hui9. ɔsiderādū p̄mo q p̄ncipiū accidentiū: uP accñ[e] febris est prin cipiū uPe distinctuz quo ad oīa acci[a] de qb9 sunt signa crudelitatis: g° isti cañ. sūt ꝑpe intellecti in usu farmacie. posset etiā itelligi principiū accidētiū absolute in oī fe. siue sit digō in illo prin°. ut synocha febre. siue nō ut in aliis. 2° ɔsiderādū q aui. nō dicit q tu uteris dictis cañ. in prin° accidētiuz siue accidētia fe. sed dicit q si tu ad ministrasti eos feciſti euacuatiōez minoratiuā. q̄ est exi catio: & iō uult q ɔsideres qb9 cañ. p̄dictis uteris: & qualiter. naz si febris. est ī prīcipio accidētie. i. euētus & materia est cruda non cōpetit flobotomia uel conpetit fPomia mi noratiua si est ibi repletio sanguinea. ut s̄ dixim9. Tertio ɔsiderādum. ut supra dixi mus euō ī febrib9 putridis est duplex. una coīs est euō materiez cōiter & necessario cō iūcta feb. & ista uocat exiccatio apud auic. ut uerbi gr̄a. mūdificatio intestinoz: & ua poratio uapoz & aliquaz materiez aquosa ruz infectaz urinatio. ¶ Alia est euacuatio propria que accidit būorez qui facit febrē. ¶ His habitis dicamus. quot intelligendo principium large ad febres sanguineas: & alias febres. de aliis humorib9 si tu exercu isti te in p̄cipio cū flobotomia. talis euacua tio potuit esse minoratiua uere: & uere ab scissiua totaliter cause: ut supra dictuz est: si autem exercuisti te cum aliis cañ. & non cum flobotomia: quia sunt febres colerice flegmatice: uel melancolice in quibus non

competit flobotomia: aut si cõpetit.cõpetit mioratiua:unde p⁹ flobotomia3 stat febris & ẽ intentio tunc ad materiã aliã a materia sanguinea.s.colericã ꝑ flegmatica3 uel melã colicã:dico q᷑ si ẽ usus cañ.p̃dict⁹ aliorũ a canonib⁹ fl̃oie factor ī p̃n° tu nõ mĩorasti ꝓprie materiã appropriatã: s3 euõnẽ coẽm feciſſi que coĩs euõ uocaſ exiccatio: & ideo nõ ꝓprie ſoluiſti uẽtrẽ: s3 lenificaſti nõ fortiter ꝓuocaſti nec urina3 nec ſudorẽ s3 leuiter ualde. Ex quib⁹ ceſſant ⁊traria nõ enim aui.cogit te ad flobotomãdum ī p̃n° ſed ſi expedit nec ad ꝓuocandũ urinã nec ſudorẽ ſed ſi ī prin° tibi uideſ fac cũ leuib⁹ ualde & ꝓprie mũdificatiõe facta. ¶ Dubitatur 2° ut᷑ utendo cañ. predictis ī ꝓceſſu feb. abſcindam⁹ materiã & qualiter debem⁹ uti illis. ¶ Cõſiderandũ q᷑ ſicut ſupra diximꝰ ad claritatẽ doctrine o3 diſtinctiq loq de canonib⁹ fl̃omie & aliis cañ. lenitis ſiũ flux⁹ uẽtris:& ꝓuocatiõis ſudoris & urine ¶ Dicam⁹ ergo q᷑ euõ ꝑ flobotomia3 dupliciter p̃ot abſcindere cã3:qñq᷑ ſine.Primo una uice ẽ totaliter abſcindẽs cã3: ut ī ſynocha in qua una fl̃omia liberaſ hõ:& hoc maxime fit ī prin° cum eni3 poſtponiſ nõ ſic copioſe p̃ot fieri:ut poſteri⁹ diceſ. Et qñq᷑ ſine fl̃° iteratis uicib⁹ poſſet abſcidẽ ſicut ſi alicui⁹ ſanguis eẽt malus unde febriet & paulatĩa flobotomia iterato: & iterato facta ille tot⁹ ſanguis rectificaſ: ut p̃ot intelligi generaliter q᷑ ꝑ° ca° de flobotomia & fm hunc intellectũ poſſet ſaluari dynus q flobotomiã eradicatiuã intellexit poſſet fieri poſterius digeſta materia ſubtiliter tñ intelligẽdo cõplemẽtu3 illi⁹ reſtificatiõis nõ fit ꝑ euõem neceſſario. Quãdoq᷑ aũt euõ ꝑ fl̃omiã minorat materiã & b° tripliciter. Primo ꝓpa minoratione quia ſi febris eẽt de ſanguinee & fieret fl̃omia minorãs eẽt tunc ꝑ ſe illius materie minoratio. Secꝺo aliqñ minorat ꝑ accidẽs quia accidit materias febrẽ faciẽtes eſſe ſanguini mixtas:licet ſanguis ꝑ ſe non peccet nec ꝑ ſe faciat febrẽ:accidit ergo illas materias ſequi ſanguinẽ ī euãtione. Alii ãt & tertio fl̃omia minorat ſolũ repletionem coẽm & uocabaſ tũc euõ ꝑ fl̃omiã euãtio: quedã coĩs materie ut ẽ fl̃omia intendẽdo ſanguinis plenitudinẽ remouere q̃uis nihil de cã ⁊iuncta nec añte feb. ꝓpria mĩoraret ut apparuit in caſu ſupius poſito: & iſta uocaſ minoratio materie accñtaliter ⁊iuncte febri. His dictis ī fl̃omia dicam⁹ in euõne cũ aliis & reſumẽtes diuiſionẽ: ut cõpleam⁹ illã. Dicam⁹ q᷑ euõ quedã ẽ coĩs ſiue nõ appropriata:ut ſcitum ẽ:& uocaſ exiccatio. Vnde auic.fm ſemitã minorationis & ꝓ.i. exiccationis. Quedã aũt ẽ appropriata & iſta ẽ duplex: Vna abſcindẽs totaliter mã3: ut q̃ totã colerã facientem febrẽ euãt: & ex toto ceſſat febris. Alia ẽ partẽ materie abſcidens:ut ſi peccet colera. uerbi gratia ī libra .i.ſi farmacia euacuat de hac lbr. unc.i. uel .ii.uel aliq̃ portione3 q̃ tibi uideſ: unde de febre remittaſ ab eo q᷑ ẽ uel ab eo q᷑ per directũ eẽ poſſet.Aui.g² cũ dixit. QVOD OPORTET TE OCCVPARE IN EVOMATIONE SECVNDVM SEMITAM ABSCISIONIS CAVSE. Intellig⁹ fm ſemitã euõnis appropriate q̃ ẽ abſciſio totalis uel partialis:& hoc ẽ q᷑ decipit expoſitores:nõ enĩ aui.ꝑ abſciſionẽ ĩtelligit ſolã eradicatiuã euõne3 q̃ totã materiã euacuaſ ſed intelligit partis ẽt illius materie abſciſionem: ergo ſũma intellect⁹ ei⁹ ẽ q᷑ ſi tu bñ adminiſtraſti cañ. predictos lenificatiõis & ꝓuocatiõis ī prin° accidẽtiũ feb. tu feciſti quãdã euacuationẽ q̃ apud auic.uocaſ exiccatio ut nõ ꝓprie eduxiſti materiã que appropriaſ:o3 ergo qd̃ãmodo tu intendas ad euacuationẽ appropriatã ad materiã & iſta eſt euacuatio ſecũdum ſemitam abſciſionis ſiue totalis abſciſiõis materie: & forſan. q᷑ auic.notãter dixit fm ſemitam abſciõis ut dant intelligere utrãq᷑ abſciſione3 oportet autẽ nos ponere dr̃a3 inter has euõnes ¶ Differt quidẽ euõ coĩs dcã exiccatio & euõ ꝓpria q̃ diciſ abſciſio primo ex parte tp̃ris qa euõ q̃ eſt abſciſio fit poſt prĩcim materia digã regulariter opando: s3 euõ q̃ ẽ exiccaſ fit ſtatim in prin° qa ſtatim cliſterizamus: uel ſi expedit lenitiuũ potatũ damus. Sed dubitaſ: quia ſaltiq in principio omni non poterimus uti ꝓuocatio ſudoris nec etiam ꝓuocatiuo urine qa q̃dã febris eſt in cui⁹ principio nõ cõpetet euõ nec ꝑ flobotomiã nec ꝑ farmaciã:ĩmo nulla in principio regulariter cõpetit euacuatio ꝑ farmaciã ex ſolũentẽ:s3 nõ fcã euãtione nõ poſſumus uti prouocãtibus nec ſudantibus ut dictũ ẽ.

Dubitaꝫ 2° an iſtis cañ. ẽt poſſum⁹ uti in ꝓceſſu poſt digeſtionẽ. ¶ Ad primũ dicendũ ꝙ ſi febris ſit in qua ſit facta minora° ꝑ flobotomiã nõ ẽ dubiũ ꝙ ſecurius poſſumus uti a prĩcipio ſudatiuis & ꝓuocatiuis urine in qbus intẽtio principalis eſt uiaruꝫ apertio: & ſic digõ materie ut ſupra diceba tur: & ĩ hoc ſequiꝫ materias coẽs euacuari. Sed ſi febris ſit de materieb⁹ aliis ĩ quibus nulla a principio ſit fienda euõ mĩoratiua ꝓpria: tũc non poſſum⁹ uti ꝓuocantibus ſudorẽ nec urinã alicui⁹ fortitudĩs: quia agitatio fieret materie⁊: ſ⁊ faciã ſudatiõe⁊. i. aptionẽ pororuꝫ leui fricatiõe debita pãno ruꝫ cooptura. & ꝓuocationẽ. i. uia⁊ aptionẽ cũ ſyrupo acetoſo ſimplici ꝑ cũ aqua ordei: aut cũ ſyrupo de duab⁹ radicib⁹. ſ. petroſi. & feniculi ĩ aliq̃ materia & dabo de ea pa⁊ & iſta leuia nõ agitat materiã q̃uis non ſit facta mĩoratio & aperiendo uias ſunt cauſa ꝙ infirm⁹ bñ trãſpiret materie crude & ꝙ bñ urinet. Sed tu dices pono caſuꝫ ꝙ reple° materie flegmatice ſit multa ĩ qua nõ cõpetit flobotomia nec farmacia añ digõnem. q̃ro an hic facias ſudare uꝑ ꝓuocãs urinaꝫ a prin° ¶ Dicendũ ꝙ nõ cũ re q̃ agitet ſed fricabo & ſubtiliabo materiã: ut ſiꝫ ĩ ſinco pali bũoroſa & iſta dici poſſunt ꝓuocantia & ſudãtia: & b° totũ ſtat ĩ tui extimatiõe. ¶ Ad ⁊m dicendũ ꝙ etiã iſtis cañ. utim² ĩ ꝓceſſu ſicut a⁊ de lenitione & ſudatiõe & ꝓuocatiõe & hic pl⁹ declarabiꝫ. Scd'o drñt iſte euõnes ex parte re⁊ cum qb⁹ fiũt: nam euõ q̃ ẽ abſciſio fit cũ re q̃ materiã eligit in euacuatione. i. que materiã ꝓpriã feb. euacuat: quõ ãt fiat iſta euõ & electio ꝑ farmacũ ſolutiuũ ẽ notũ. S⁊ euacuatio q̃ uocatur exiccatio nõ fit eligẽdo: ſ⁊ uias euacuatiõi ꝓparãdo & educẽdo materias habiles qbus euacuas & b° ẽ manifeſtũ ĩ lenitiõe cũ cliſteri: & ſic ẽ cõprehẽdẽduꝫ de ꝓuocatione & ſudatiõe leuib⁹ qb⁹ a ꝑn° utim². S⁊ abſciſiua totalis & abſciſiua partis q̃ ꝓprie dicũtur euõnes mĩoratiue & eradicatiue drñt. Primo q̃uis in utraq⁊ expectet digeſtio: ſed mĩoratiua ſolã partẽ accipiũt: ſ⁊ eradicatĩa totũ accipiũt. Scd'o qa mĩoratiua põt fieri ſtatiꝫ cũ aliq̃ pars materie ẽ digeſta ſi uideꝫ medico illã debere accipe ſicut ĩ flegmaticis fe. ut poſt declarabiꝫ. S⁊ eradicatiua fit cuꝫ tota materia ẽ digeſta & hoc regulariter. Tertio quia mĩoratiua euãtio põt fieri cuꝫ leuiori re q̃ eradicatiua & iſta leuitas ẽ per gradũ uirtutis uel per doſim mĩorẽ. uerbi gratia: de ꝑmo minoraſti aliqd de materia cuꝫ reubarbaro uel odore turbit poſtea era dicas cũ ſcamonea uel corpore turbit. ex^m ſecũdi ad minorãdam das paruã doſim de ſcañ. uel turbit ad eradicandã das ĩtegrã. Accidere tamẽ poſſ⁊ ꝙ aliq̃ eradicatiua ꝓꝛ leuior multis minoratiuis ꝑcedentib⁹ & b° quando illud ꝙ remãſit eradicanduꝫ eſſet ualde pa⁊. Ex qbus oĩbus dictis apparet ꝙ euacuationes minoratiue ſunt ſicut quedã ꝑparationes ad euõnẽ eradicatiuã fiendam ꝑ artem uel per naturã ſiue euõ mĩoratiua dicaꝫ illa quã ego uoco cũ aui. exiccationeꝫ ſiue dicaꝫ mĩoratiua: q̃ eſt partis abſciſiua ex utriſq⁊ enĩ uirt⁹ alleuiaꝫ & uie ꝑparãꝫ. Sed tũc ẽ dubitatio an ꝑ medicinas ſudatiuas ꝑ urinatiuas poſſet fieri euõ abſciſiua. Et dicendũ notũ ẽẽ per ſe ꝙ ꝑ medicinas ſudatiuas põt appropriata materia euacuari. Et notũ eſt ꝙ ꝓuocãs forte ꝑ urinã ĩ febre melancolica ꝙ materiã illam facit exire cũ urina nigra eſt abſcindens materiaꝫ melancolicã: & ſic facies urinare flegma ĩ flegmatica & colerã in colerica ¶ Et eodem modo fortia ſudatiua qualia eſſet ty^ca antiqua & me^a de aſa. & alia q̃ dicenꝫ in capitulis ſuis mouentia materias ꝑ ſudorẽ: & oĩa iſta ſunt euãn^a ⁊m ſemitã abſciſionis materie: & iõ in uſu iſto⁊ ſudantiũ & ꝓuocãtiũ expecta m⁹ digõeꝫ ſicut ĩ uſu ſolutiuo⁊ farmaco⁊ ut poſtea ĩ ꝓpriis capitulis diceꝫ. Immo ut declarabiꝫ ſecurior uſus ẽ ꝑcedentibus farmãciis: ſ⁊ an ĩ euõne fcã ꝑ iſtos ſit elcõ talis q̃lis ĩfarmãtiis ẽ dubiũ s̃ motuꝫ hic nõ diſcutiendũ. Ex bis ſoluiꝫ qõ ⁊a ſupra mota: nã ĩ ꝓceſſu febriũ poſſum⁹ uti cañ. iſtis lenificationis ꝓuocatiõis & ſudationis eiſdeꝫ modis qbus in prin° utebaꝫ & cum eiſdem rebus & tunc cuꝫ eis ꝑ ſe fit communis minoratio materie q̃ diciꝫ exiccatio ꝓtingẽter tamen poſſet fieri materie abſciſio: ut ſuꝑ diximus ¶ Si autem in proceſſu utamur iſtis cañ. non cũ rebus leuibus: ſed fortibus tunc non erit proprie lenitio: ſed fluxus uẽtris & erit proprie prouocatio & ſudatio & poterit cum eis fieri materierũ abſciſio.

¶ Conſideranduꝫ ultimo q̄ ſi tu perpēdis de modo loquēdi auic. ipſe uult q̄ occupa° ī dictis cañ. in prin° accñtiū febris ſit faciēs digeſtionē materie & minorationē que ē ex iccatio: ergo materia ꝓpria q̄ debꝫ abſcindi ꝑ cañ. dictos digerit: aut ī ſe aut quātuꝫ ad uiarū preparationē: ſꝫ ipſa ꝑ ſe nō minorat ſed minorat coīs materia ut ſepe ē iteratuꝫ in ſermone. Et ex eodem mō loquendi uult q̄ occuperis in poſterū ī digeſtione & euōe que ſunt ꝛm ſemitā abſciſionis ſcias hoc.

ET NON EVACVES. Hic ponit cañ. in hac euōne. 2° ponit quatuor medicinas euacuatiuas. ibi ſecūda. ¶ DE SOLVTIVIS VERO. Prima in tres. Primo ponit cañ. 2° declarat illū. 3° ſubiungit cañ. curatiōis putridaꝝ ut quibuſdā accidētibꝰ ɔiūgunt ibi ſecūda. FORTASSE. ibi tertia. ET SCIAS. q̄ nō aggregat. ¶ Conſideranduꝫ primo q̄ cañ. iſte ē de euōne non de ea que eſt exiccatio quia iā conceſſit eā in prīcipio accidētiū febris & ꝑ ɔnēs materia exiſtente ī digeſta. Et hoc ē rōnabile quia eūō illa nō attingit ꝓpriā materiā febris niſi ſit fPoia & in illa nō expectat digeſtio que expectat in ſolutiuis. ¶ Amplius lenitio & uentris prouocatio & ſudatio: leues non attingunt mās ꝓprias febriuꝫ: ut iā declarauimꝰ non igit oꝫ q̄ cū euōne illa que uocat exiccatio concurrat digō ꝓprie materie quando fit lenitio uentris & ꝓuocatio urine & ſudoris lenibus. i. rarificatione leui & apertione leui uiarum. ¶ Relinquit ergo q̄ iſte cañ. ē de euōne abſciſiua duplici ſiue eradicatiua ſiū minoratiua que fit cū farmacis euacuātibꝰ exſoluendo uel fortiter ꝓuocādo ſudorem uel urinā: & iō ſermo ē continuus. ut dicat cū tranſierit principiū intendens ad digōēꝫ materie & euōnēꝫ abſciſiuā totiꝰ P partis: ſꝫ neutram eaꝝ facias niſi materia ſit digeſta.

¶ Conſideranduꝫ ſecundo q̄ ut incipet re mouere errorēꝫ dixit in calido: aut frigido. i. ſiue materia ſit calida ſiū frigida: & ſub hoc cōprehendit oīs feb. ¶ FORTASSE. Hic declarat cañ. dictum & primū. quātuꝫ ad primū preceptū quo dicitur nō euacues materiam indigeſtam. Scdo quātū ad 2m q̄ dicit. Q VOD NON APVD NECES SITATEM. ibi 2ª. CVM AVTEM MA TERIA. Eſt plurima. Tertio ponit quēdā cañ. rectificantē hanc euōem quē precepit. ibi 3ª. CVM ERGO EXERCES. Prima ī duas. Primo īducit tres rōnes ad ꝓbandū ꝓpoſitū. 2° quorūdā errorem remouet. ibi 2ª. ET TV. Prima rō ē ſi materia euacuat añ digōnaꝫ multiplicat euō humoris non ꝓuenientis ad ſtatum. zc̄. Exponit dynus i. cuiꝰ euō eſt cauſa: ut natura nō poſſit ꝓ uenire uſq̄ ad ſtatū digerendo. materiā ut in ſtatu ꝑ criſim ipſaꝫ euacuet: & hoc quia euacuat hūor bonus. Alia expoſitio eſt nr̄a q̄ eſt eadeꝫ in effectu ꝓꝑ quā ɔſiderāduꝫ: q̄ euō ante digeſtionē eſt cā q̄ bonus humor euacuet: & iſte bonꝰ humor ñ debꝫ uenire ad ſtatum ꝑ digeſtionē ut euacuet: īmo ut nutriat & ɔuertatur in ſpūs. ¶ Cauſa aui. q̄re euacuet humor: bonꝰ eſt: qa ipſe ex ꝓte ſubſtantie ē aptior ad euacuationem: dixit aūt fortaſſe ꝓp caſus ɔtingētes extimabiles qui dicent. ¶ Tertia expoſitio ē nr̄a. q̄ per euōēꝫ añ digōēꝫ euātur materia ſubtilis: q̄ de ſe fuiſſet euacuata ſiue reſoluta & non ꝑ ueniſſet ad ſtatū cū digōne: gº non expedie bat te euacuare eā cum farmaco ſolutīo. Cauſa autēꝫ quare ſubtile materiei nociue euacuat eſt: quia ē pars aptior euōni. ¶ ET FORTASSE. 2ª ratio: illa euō nō eſt fiēda que nocet maturationi: ſꝫ euō ante digōnēꝫ eſt huius qa debilitat uirtutē: & quia euāt ſubtile de materia: uñ groſſuꝫ remanēs nō bene digeritur. ut dixit baliebas. 3° pratice capitulo de euomatiōe humoris putridi.

¶ FORTASSE. Tertia ratio. illa euātio non eſt fienda q̄ malignū humorē multipli cat: ſed hoc facit euacuatio ante digeſtionēꝫ quia agitat materiā & cōmiſcet eā cū bono & ſic bonū corrūpitur & malū multiplicat & eſt ſermo aui. li° primo fen. quarta capi° quarto. Sed tu dices iſta mixtio dꝫ rectifi care materiā iſtam malā: qa attīgit a bona. ¶ Dicēdū q̄ mixtio q̄ fit ꝑ uirtutis actiōēꝫ rectificantes materiā iſta ē bona: ſꝫ mixtio que fit ꝑ agitationē humoris mali diſtātis a natura ſanguinis iſta ē que plus nocet: qa ex hoc fit bonoruꝫ humorum corruptio q̄ mali rectificatio. ¶ Dubitat q̄re aui. uſus eſt hoc mō loquendi fortaſſe. ¶ Dicenduꝫ ꝓmo q̄ hoc facit ꝓpter euacuatiuā coactaꝫ minoratīaꝫ P eradicatiuā in materia furioſa que fit aliq̄n ante digeſtionē & nō accidunt

iſta nocumẽto uꝑ accidũt ſi ſunt minora no cumẽta q̃ ſequeret ex diuiſione euõnis. Vel dicẽdu3 q̃ hoc dixit ꝓ caſus ꝟtingẽtes extimabiles ī quibus accidit finis laudatus ꝟpanti ꝟtra cañ. ꝟbi gr̃a: aliq̃s medicus pre ſũptuoſus dedit farmacũ ſolutiuũ añ digõ ne3 in feb. colerica uel flegmatica & nõ erat materia furioſa nec erat materia ſuperflue q̃titatis ũde neceſſitaret aliquã mĩoratiõe3 añ maturitatẽ: g° iſta medicina ẽ data oĩno ꝟtra cañ. & debẽt ſeq̃ tria p̃dicta nocumẽta .ſ. euõ hũoris q̃ non debet euacuari & ĩpedi mentu3 maturationis & multitudo hũoris mali. & fortaſſe ꝟtingit q̃ nullũ iſtoꝝ euẽit ꝟtingit enĩ eẽ hõie3 in natura robuſtũ ũde uirt9 bonos humores defendit a tractu me dicine ſolutiue & iuuat ſe imp̃mendo & ex pellẽdo materias malas q̃uis ſint indigeſte & eã totã euacuabit: uñ non impedit digõ nec multiplicabit malus hũor & erit libera tus infirm9 medico male agẽte & h° ĩferi9 adhuc declarabit ibi. & opinor. ET TV. Primo ponit errorẽ. 2° reprobat. ibi ſcd'a. RES ENIM. Ponit dictũ eoꝝ & cãm dicti iſte aũt uir fuit raſis ut habet. xvi. ꝟtinẽtis 2° ca°. ũde etiã. x. almãſoris ſtatĩ ī tertiana ꝓcedit mirabolanos & non ſolum raſis fuit audax añ digõem colericoꝝ hũoꝝ euacuare qa ſm ueritatem credit q̃ euõ eoꝝ nõ ẽ añ digõem cuz ſint digeſti eo q̃ ſunt ſubtiles ſz in hũorib9 frigidis ꝓcedit euõe3 debere fi eri ante digeſtionẽ: ut az eodẽ. i6. ꝟtinentis & uidit illũ paſſuz auer. ut az. 7. colligz qd aũt fit de h° poſteri9 dicem9. RES ENIM. Primo arguit rõnib9 ꝟtra eũ & in h° ſoluit rõ eoꝝ. Scd'o arguit auctoritate. Tertio oñt q̃ potuit eẽ cã q̃re iſti poſuerũt hãc opĩone3 & motiuũ opinionis. ibi 2ª ET ESSET MELIVS. ibi 3ª ET OPINOR. Prima ī quatuor ſicut quatuor rões adducit contra eũ. Prĩa rõ ſic põt formari. oĩs hũor euõni ĩeptus dz digeri añ euõnẽ quia digeſtio eſt equatio ſubſtãtie materie ut expellat: ſz oĩs humor ſiue groſſus ſiue ſubtilis eſt ĩeptus euõni nam ſubtile inbibitur & groſſuz in figitur & ĩmobilitatur: uiſcoſum uero ſui tenacitate ſiue uiſcoſitate adheret mẽbrorũ parietib9: quare oportet hũorem ſubtilem ingroſſare ſiue ĩſpiſſare: & inſpiſſuz ſubtili are paulatiz ne p̃ fortẽ & ſubitã ſubtiliatio nez fiat lapis. Sup̃ iſto paſſu ꝓlixe ſcribẽ niſi qa expoſit9 ẽ ſubtiliter in queſtiõe nr̃a de maioritate morbi. ET SI VIR ISTE. 2ª ratio. iſte uir concederet humores fixos .ſ. groſſos uiſcoſos ineptos euõni deberi di geri: g° p̃ hoc deberet ꝓcedere hũores ſubti les debere digeri. Et tenet ꝟña uirtute p̃ce dẽtis rõis h° ẽ q̃ dicit. ſi iſte uir. ſ. raſ nihil audiuiſſet ab antiquis de digõe anteq̃ nos dixiſſem9: & antequaz remoueant diſpoſi tiones hũoꝝ fixorũ. ſ. p̃ groſſitiem deberet p̃ illud. ſ. q̃ ſcit de digõne fixorũ ſcire hoc. ſ. q̃ de eis q̃ ſubtilis eſt zc̃. Conſiderãdũ aũt q̃ aui. uituperiũ dicit huic uiro in hoc q̃ ſi iſte nunquã ab aliq° añ aui. audiuiſſz aliq̃d de digõne zc̃. q̃ſi dicat ſi ante hec nr̃a dicta & ante hãc nr̃e rememorationez nihil audiuiſſet deberet ſcire q̃ humores groſſi ſunt ī epti euacuatiõi: & p̃ h° debebat ſcire q̃ etiaz ſubtiles ſunt in epti p̃ oppoſitam diſpoſitionẽ oĩo. Alia lr̃a habet rememo rat'. ſ. iſte uir. Aliter poſſet exponi q̃ hec ſit declaratio premiſſe rationis: & dicit iſte uir ſe ipſo deberet ſcire aliquid de digõne quãuis nullus diceret. Sed notum eſt q̃ humor fixus. i. ineptus euõni debet digeri g° tam ſubtilis quaz groſſus debet digeri. debz g° ſcire h°. ſ. ſubtilis hũorẽ: & groſſuz debere digeri p̃ illud. i. p̃ diſpoſitionẽ hũo rum fixorũ: & euacuationi ineptorum. Apparet g° q̃ fixũ ſumit duplĩciter. Vno modo p̃ ĩmobilitate terrea: ut ſunt groſſi hũores fixi: & hoc mõ ſumit fixuz ſuperi9 cũ dixit groſſum fixuz. & hoc quãtuz ad primã expoſitionem. Alio mõ ſumit fixuz large ad eſſe ineptuz: & hoc mõ ſumit hic quãtum ad 2ªm expõnem. QVARE IGITVR. 3ª ratio. Si materie ſubtiles eẽnt digeſte. tũc in prin° febriuz acutaꝝ q̃ ſunt de materia ſubtili apparet ypoſtaſis lauda bilis hoc eſt falſum ad ſenſum. ꝟña eſt nota qa ypoſtaſis iſtis febrib9 acutis nihil aliud eſt quaz humor faciens egritudinem q̃ eſt digeſtus. g° natura illũ expellit. g° neceſſa rium eſt q̃ ſit ypoſtaſis laudabilis in prin° febris ſanguinee. Neſcio aũt quare dynus p̃ principiũ hic intelligit nõ principiuz q̃ eſt unũ tẽpus: nec q̃ eſt ſpaciũ triũ dierum nec pũctus quo incipit ſed intentionez cõez iſtis ut ĩtelligit etiã ypocras p̃mo regimĩs

acutorum.cum dicit oportet ut deť ifirmo inprin° zč.bene.n.uerificatur ſm̃o aui.de prin° q̃ eſt unuz tempus de q̃tuor tpibus uniuerſalibus. ¶ Dicit g° ſic quaſi iterroga tiue. ¶ QVARE ISTE NON CONSI DERAVIT IN SE IPSO ETIAM DI CETVR zč. ¶ Conſiderandum dixit ſe di xiſſe laudabile: qa ſedim̃ mihi laudabile põt eſſe m̃brale: ſed laudabile oz q̃ ſit de materia q̃ eſt cauſa ꝺiũcta in acutis in q̃bus ſeruať materia ad unicaz expulſionez: & p ꝺñs tota cauſa añs eſt ſub ca̅ ꝺiũcta uel erit uſq; ad ſtatũ:& iõ digeſta expellit & huius digõnis ſignũ eſt laudabilis ypoſtaſis.in fe brib9 aũt nõ cõtinuis põt uenire ypoſtaſis a materia q̃ eſt cauſa añs:& ſimiliter in con tinuis tropicis in hoc non ꝓlongamus ꝓp dicta ī queſtione nr̃a an c̃ cõiuncta debeať digõ. ¶ SI AVTEM. Hec ẽ quarta ratio natura ī febrib9 acutis nõ euacuat materiã niſi poſt ſigna digõis q̃ apparent ī urina:& hoc eſt q̃ dicit. Niſi poſt horã zč.i.niſi poſt aperitionẽ ſignoz digõnis in urina. Ergo eodez mõ medicus nõ debeat euacuare niſi digõne facta & repetit dicta ſupra ad uigo rem ratiõis huius. ¶ Dubitať qa nõ uideť ꝺña bona natura nõ expellit. g° neq; medi cus,īmo infra p̃cipit q̃ ſi ipſa non euacuat q̃ tu euacues. ¶ Dicẽduz q̃ ſi natura nõ ex pellit ꝓpter defectuz. q̃ tu debes expellere ſed ſi natura ordinatim agens non expellit qa humor eſt inept9 tu ordinatim ẽt agens debes ẽt ita facere expectare.ſ.q̃ ſit apt9. ET ESSET MELIVS. Hic p auctoritatez arguit cõtra iſtũ: & dicit q̃ iſte raſ.deberz credere gal̃.& ypocratez:& hoc ẽ q̃ dicit. BENE ŌPINARETVR .i.q̃ bonã de eis opīonez haberz.ſ.q̃ fuerint boni uiri q̃bus eſt credẽduz in his q̃ ſcripſi.ſ. utriq; ī p̃mo affo.cũ dixit. ¶ DIGESTA MEDICARI & in affo. ¶ IN ACVTIS PASSIONI BVS. ¶ Sed ſi iſte uir non uult credere ypo crati:& gal̃. Debebat p̃mo ualde attẽdere & multũ ꝺſiderare & examinare: & tũc con tra dicere gal̃. & ypocra.qa cõtradictor cũ ẽ ſup ueritate.ſ. q̃ ſm̃ q̃ ſibi apparet poſt bonã diſcuſſionẽ eſto q̃ non ſit ueritas eſt excuſat9.uez melius eẽt ei: ut ꝺſideraret in ꝺſideratiõe ſua.ſ.ypocratis.& gal̃. uł in ꝺſi deratione ſua.ſ.propria: quaſi dicat ſi bene ꝺſideraſſet nõ cõtra dixiſſet alias nõ ꝺſide raret:uł nõ ꝺſideret.i. nõ crederet ſibi met ſed gal̃ & ypo. ¶ Conſidera hic magnã lau dem quã dat auic.gal̃.& ypo. in ope medi cine. ¶ Conſidera uituperiũ q̃ dicit raſ.qa uult q̃ ſi ꝺſideraret in ſe ipſo. apparuiſſet ſibi ueritas p̃dcã.ſ. q̃ euõ non debet fieri. niſi materia digã q̃is ſit ſubtilis:& q̃ ſub tilis nõ ꝓpterea eſt digã:ſed paz intuentes & ad pauca reſpicientes de facili enunciant uult g° aui.q̃ iſta rõ eſt taz euidẽs q̃ ſtatiz raſ.uidiſſet eam ſi ꝺſideraſſet in ſe & ſi nõ potuiſſet uidere.īmo cõtrariũ apparuiſſet ſibi uez tũc fuiſſet excuſat9.hõ.n. q cõtra unã ueritatez inſtat ratione fortiſſima ſibi inſolubili eſt excuſat9: eſt g° uituperiũ q̃ dicit de raſ. qa ñ attẽdit ad illud q̃ dicit. ET OPINOR. Raſ.fuit magn9 praticus & experimentator: & iõ in uſu ſue pratice dedit multas medicinas ſolutiuas ãte digõ nem materie & ex hoc bene ſibi ſucceſſit & iõ aquieuit his experiẽtiis: & purgauit ma terias infebrib9 acutis ſtatim in prin° ante digõnem:& cõtinue ſic eſt ꝓſecutus:& hoc q̃ dicit. ¶ PROFVERVNT IN HOC CAPITVLO .ſ. cure febriũ putridaz ãte digõnem & hoc aui.remouet: & dicit.q̃ h9 experimenta q̃ ſunt cõtra cañ. nihil ualent nec unũ ẽ ſignũ.ſ. q̃ ita debeat fieri ī aliis infirmis.licet g° in uno ifirmo: uel in plu ribus hoc eueniat nõ eſt ſignũ q̃ ſic debeat fieri:& p ꝺñs non eſt ſignũ:q̃ poſſit de illo ope fieri cañ. generalis neq; hoc ẽ cõueniẽs ſ.q̃ ita ſit. ¶ Dubitať utrũ uiſo p experiẽ tiam in plurib9 infirmis:q̃ medicina data ante digõnez liberet febriẽs: an debeamus ex hoc accipere cañ.generalẽ: q̃ farmacum ſolutiuũ poſſit dari ante digõnez. uideť. q̃ ſic.primo:quia multa ſunt ſola experientia credita : ut oppatiões a forma ſpecifica nec habem9 aliud p qđ faciam9 cañ.curatiõis niſi ꝺfirmatiõez p experiẽtiaz.ut ſumitur. 9°.de ſimplici medicina ca° 5°. Amplius ex effectu ſequẽte opationi ꝺfirmať noſtrũ opari.ut ſumiť ex comẽto affo.ſecũdi q°.p ticule.. In cõtrariũ aui. ¶ Dicẽduz primo q̃ qñ experimẽtuz eſt cõtra rationez ueraz nõ põt ex eo fieri cañ.generalis: qa tũc eẽt falſus cañ.q̃ aũt ratio ſit uera cognoſcim9 quia habet ꝓpões manifeſtas: & quia eſt

ꝺfirmata iudicio plurīū ſapiētum. ¶ Ex hꝰ ceſſat ꝙ arguit de forma ſpecifica: opatio eīm q̄ eſt a forma ſpecifica ē ꝺ p̄henſa ſenſu nec habet rationē efficacem cōtrariam. 2° dico ꝙ experimētū cōtra rationez ē eueniēs ut in paucioribus: & iō auic. dixit. ¶ NEC VNVM. loqens in ſingulari. ¶ Sed dubitatur quō poteſt eſſe: ꝙ ſenſus contradicat uere rationi. ¶ Nos dicam⁹ ꝙ hoc ſenſatum qđ eſt iuuari febricitātem a farmaco ex ſoluente ante digōnem materie aliquando eſt uez. i. cōtra qđ nō decipit iudicās medic⁹ & hoc ē dupliciter. Primo qa materia erat furioſa. unde ante digōez euōe facta curat⁹ eſt febriens: & hoc ſenſatū nō eſt cōtra cañ. īmo cū cañ. ſuo ſunt igit duo cañ. unus ꝙ nō euacues materias crudas & nō furioſas ante digōem. alter ꝙ euacues materias furioſas ante digōem: & hi duo cañ. nō contradicūt in ratione ītellect⁹ nec ſenſus cōtrariatur rationi. ¶ Alio mō hoc ſenſatū eſt uez ꝓpter ꝺditiones indiuiduales. que ueterat nobis p̄fectionē in hac arte: & uoco cōditiones indiuiduales nō ſolum diſpoſitionez uꝑ cōditionē unius indiuidui demonſtratiui cui ſimilis ab eterno non fuit. nec alius erit qui inter quē: & medicinā ſolutiuaz poteſt curare ſingularis proprietas. unde materie crude ſequūtur in euacuatione abſq; nocumēto: ſed uoco cōditiones īdiuiduales oēs occultas diſpōes rarius cōtingētes ad quaz determinatam noticiaz medic⁹ nō pōt peruenire ex aliquo ſigno certo: & ī tali diſpoſitiōe pōt cōtingere farmacū exſoluēs datū ante digōem iuuare uerbi gr̄a. Sit una febris flegmatica in prin° cū una urina ſubtili cruda: & materia hec ſit circa primas menſeryacas latēs: & in ſe groſſa uiſcoſa: ſz in ſupficie ſua lubrica: & ut ſic loquar unctuoſa data medicina ſolutiua. ut agarico iſte ſtatiz liberabit ī ipſo prin°: & qa aliqs poſſet moleſtare iſtū caſum: dicēdo ꝙ materia iſta eſt digeſta: & dicēdo ꝙ eſt cognoſcibilis. iō tu diſpone caſuz taliter ꝙ nō poſſit cognoſci: & ꝙ licet ſit cruda tamē farmacū illam euacuet nō obſtāte ꝙ urina ſubtilis cruda apparuit hec iuuamēta ex euacuatione facta cōtra rōnem non ſunt in rei ueritate cōtra rōnem: quia rō illa erat uera: ut ĩplurib⁹: ℓ ī diſpoſitionib⁹ cognoſcibilib⁹ medico p artem: & has diſpoſitiōes uidem⁹ ſepe euenire: ſed iuuamentum illud eſt in diſpoſitionib⁹ indiuidualibus occultis arti & raro cōtingentib⁹. Et iō nō poſſunt redigi in cañ. qa nō pōt formare cañ. generalis cū ille ſint diſpōnes q̄dam īdiuiduales raro cōtingētes nec pōt formari cañ. ꝑticularis. uel indiuidualis in illis īdiuiduis. dicendo in oī boīe bñte diſpōes indiuiduales quib⁹ materie crude poſſunt euacuari ante digō nem purgatio fiet cū farmaco ante digōez materie hic cañ. eſt medico ī utilis: uel non ſcientialis qa formās cañ. nō pōt dare notiam iſtaz diſpōnū indiuidualiū. Apparet gꝰ quō hoc ſenſatū ꝙ eſt iuuari ꝑ farmacuz ſolutiuū datū ante digōnez in materia non furioſa non cōtradicit rei nec ueritati in ſe & tamē nō pōt formari cañ. & ideo non eſt ſignū ſufficiens ꝙ ſic debeam⁹ opari ī aliis boībus: ut bene dixit auic. aliq̄n hꝰ ſenſatū eſt deceptiuū quia ꝓprehēditur in oppoſita ratione eius ꝙ debet ꝓprehendi uerbi gr̄a. aliqs cōtra rōem & cōtra id ꝙ debuit fieri liberat⁹ eſt ab aliqua febre. ſ. dato farmaco ante digōem & p̄m ueritatez debebat dari digeſta materia accipit igit medicus iſtam ſanitatem quā iſte acqſiuit: & dicit ꝙ cauſa fuit medicina. ¶ Et p̄m ueritatē cauſa fuit ſua uirt⁹ q̄ irritata fuit a medicina: ſz ipſa uigoroſa pugnauit cōtra medicū: & contra ſuam medicinā & contra febrē: & uictoriaz optinuit non igit hꝰ imponas medicine qa ſi medicina non fuiſſet data: iſte ciciꝰ: & cū leuioribꝰ accñtibus fuiſſet liberat⁹ & remā ſiſſet in ſua conualeſcētia: & ſanitate modo poteſt illam meliori modo igit hoc experimentū: qa non eſt p̄m cañ. non ualet aliqd ut dixit auic. & hoc erroneū poteſt frequēt contingere non debet tamē generalez cañ. facere & hoc eſt de quo dicet ca°. de q̄rtana ꝙ eſt rectū ab errore. Ad 2ᵐ argumētuz dicēdum ꝙ iuuamentū qđ noſtrū operari ꝺfirmat eſt iuuamētum ſequēs tuā actionē Sed tu dices raſis dicit iſte ē liberatus ope medicine purgantis: & ego dico ꝙ galꝰ. & ypocras. negabunt hoc: & illis duobꝰ uiris ſ. ypocra. & galꝰ. magis credemus. Et ſi tu dices raſis poſſet dicere ego uidi per experientiam ꝙ mille hominibꝰ infirmatis febre acuta data fuit medicina a prin° qngentis

ex eis & mlti fuerũt liberati: & pauci mortui: & alii qngenti non fuerunt purgati a principio de quibus plures fuerũt mortui. Rñdebit ypo. & gal. q hoc fuit: qa illi oẽs uel plures egrotabunt fe. acuta de materia furiosa ꝓprie dicta: uel de materia peccãte quãtitate plurima. unde ante digestionem debebat minui de ea: & sic opatio non fuit contra cañ. sed cum eo quare zc̃. ¶ CVM AVTEM zc̃. Iaz auic. declarauit cañ. canonicũ. uel quãtum ad illud q erat canonicũ & erat q non euacuares materiã indigestaz Hic declarat illũ cañ. quãtum ad secũdam suam partem: que dixit. ¶ NISI PROPTER NECESSITATEM. & p̃mo ponit causas quibus ꝓpter necessitatem euacuas statim a principio non expectãdo futuram digestionẽ. 2° q dixit ꝺ firmat per auctoritatez ypo. 3° uerificat illud per simile. ibi secunda. ¶ ET HOC EST ILLVD. ibi tertia. ET TALIS EST EVOMATIO. prima in tres. sicut tres ponit casus ī qbus euacuam⁹ ante digestionẽ futurã. ibi 2ª. ET SCIAS. ibi 3ª. ET SIMILITER. p̃ma in duas. Primo ponit casum. & tãgit cãm 2° spãliter ꝓbat rõnib⁹. ibi 2ª ¶ TIMOR ENIM. Considerãduz q casus iste in quo auic. precipit euacuationẽ fieri añ digõem potest intelligi solũ ī materia furiosa: & tũc exponat plurima mobilis. i. plurima ĩmo bilitate qa sit uehemẽter mobil: & sit uehemẽter furiosa & uehemẽter mala. Et assignat aui. duas cãs ꝓpter quas est necessaria euõ eius: tũc. i. statiz in prin° ante digõnez Vna causa est: qa non est spaciũ in digõne eius ꝑm tuũ iudiciũ extimatiuũ. Et b° qa nõ est digeribilis sua malicia. Secũda causa est qa esto q ipsa p digõez eẽt rectificabilis tñ qa mobilis est uadens de mẽbro ad mẽbruz timeri põt apostema in mẽbro ad qd̃ uadit. ut pleresis. AVT ALIVD. s. apostema. AVT ALIVD. s. piculuz siue apostemate. ut mors subita quãuis nõ apostemet & hoc est qa toto tp̃re quo dimittit: & expectat eius digõ qd̃ est longũ tẽpus cuz sit praua est timor. dixit aũt. ¶ DIGESTIO EQ VALIS. i. digõ equãs suã substãtiam ita q si nihil aliud uelis in hac materia furiosa facere nisi eq̃re illam est tẽpus longuz quia ualde distat ab equalitate substantie.

Alio modo casus iste põt intelligi ī materia furiosa ꝓprie: & in materia plurima q̃ licz non sit uere furiosa: tamẽ ꝓpter superfluam quãtitatẽ de qua timemus q suffocet ante statũ uel non subiciat digõni: & ex hoc minoram⁹ abscindẽdo de ea ante digõuem: & tũc exponat. ¶ CVM AVTEM MATERIA PLVRIMA EST. s. quãtitate sua: & cũ materia est mobilis. i. furiosa: quãuis nõ sit multa & tũc iste cañ. ꝺ p̃hendit cañ. quẽ specialiter ponit ibi. ET SIMILITER SI TIMES. & tũc cause quas assignat referũt ad utrãq materiã cũ. n. dicit. NON EST SPACIVM IN DIGESTIONE. b° põt esse quia multa: uel quia furiosa. Accidit apostema zc̃. qa multa uel quia furiosa: licz quidã expositores referãt hoc solũ ad materiã multam. & non ad furiosaz facit cadere zc̃. s. multitudine: ꝑ furiositate. TIMOR. Hic in ducit tres ratiões. Et primo ad aptam⁹ eas ad materias furiosas. Primo arguit sic. Timor in euõne ante digõnem materie furiose est minor quã timor in illa materia furiosa si dimittat: g° euõ materie furiose statim a prin° debet fieri. ꝺ ñam auic. habet ut notaz sicut. n. in gestionibus ꝑm uitam opamur qd̃ melius qa min⁹ malũ eligim⁹ sic circa laborantẽ ut dixit galie. undecimo tera. primo ca° añs auic. habet pro noto ei q audit dicta sua hic timor enī de materia furiosa: si dimittit est timor mortis: sed si fit euõ ante digõnem est infirmi anxietas & cõturbatio ex difficultate euõnis igitur hoc ẽ eligibilius. Et sic potest applicari rõ ad materiã plurimã de qua timem⁹: q nõ possit digeri nisi minoretur: uñ si dimittatur de ea est timor mortis. ¶ Secũda ratio materiaz furiosaz natura conat statim ante digõez euãre pp multitudĩez sui nocumẽti quare ad illius exemplar medicus dz agere Et eodẽ modo ista ratio potest applicari ad materiaz multitudine peccãte. Sz dubitat quia si hec ratio sit uera de materia multa ergo oẽm infirmũ a prin° sudantem uel habentẽ uẽtris fluxum deberemus euacuare etiã añ digõem qa uidem⁹ q natura a p̃n° laborat in materie euacuatione. ¶ Dicẽduz q euõnes a prin° febriũ apparentes signuz sunt multe repletionis: uel male materie. ut sen. 2ª declaratũ ẽ a nobis & tũc si medicus

uidit ꝙ natura minorauit tantuꝫ de materia ꝙ reſiduuꝫ ſperandum eſt poſſe digeri dimittenda eſt euōmatio minoratiua abſci ſtua.ſ.partis:& h° remanet iudicio medici. Si aūt cū euōnib⁹ remanet repletio multa de qua dubitas debet dari farmacia ꝑprie cū infirm⁹ ſulum ſudauerit: & in hoc non ꝑplongam⁹. Tertia ratio cū medic⁹ iuuat naturā debet illā iuuare adiutorio ultimo .ſ.in ſufficiētia: qa medic⁹ eſt nature adiutor: ſed in materia furioſa nullū eſt adiutorium qđ ſufficiat niſi euō.igit̄ nō ē excuſatio ab euōne. Conſideranduꝫ ꝙ ultimū in ⁊monibus aui. ſuītur ꝑ ultimo in tpre ſicut ſi dicit̄. ꝙ in apoſtematib⁹ ultio cōpetit reſolutio. Aliqū ſumit̄ pro uehementi remedio qđ non debet tētari niſi alia preceſſerint: ſicut dicim⁹ ꝙ ultimū remediuꝫ eſt opatio cū ferro. 3° mō ſumit̄ ultimū ꝑ ſufficiēti:& ap ꝑpato remedio ita ꝙ nulluꝫ aliud ualet niſi h°:& iſto mō ſuītur hic:qa in cura morbi pendentis a materia furioſa adiutoriū ſufficiēs qđ eſt ultimū ī ſufficiētia ſic ꝙ nulluꝫ aliud ſufficit: nec aliud eſt tētandum eſt euō qđ nullū aliud ſufficiat nec aliud ſit fiendum. ꝓbatū eſt cū dixit. ET EXTIMAS zē. & ideo hec ratio tenet uirtute p̄dictoꝝ: & ꝑpterea auic. quaſi in modū ɔcluſionis īfert eaꝫ cū dicit. ERGO.

Conſideraduꝫ 3° ꝙ rō poteſt adaptari ad euōnem materie fiendā ante digōeꝫ ꝓp ſupfluam multitudinē: qa non eſt aliud ſufficiens auxiliū niſi de illa minorare. Dubitat̄ ꝑmo. Vtꝝ materia furioſa ſit materia calida uł frigida.uidet̄ ꝙ frigida quia iſte materie ſunt ꝑprie furioſe cū aſſociant ſibi motū uentoſitatis.unde primo de criſi 9°. ca°.y.mutuauit hanc dcōeꝫ.ſ.furioſaꝫ egritudinib⁹: q̄ mouēt̄ motu furioſo uelociter & ꝑprie cū eis ineſt ab huītatib⁹ : & uētoſitatib⁹ motus diuerſus. Idem ſumit̄ a raſi. i6. cōtinētis: ſꝫ materie uētoſe ſunt frigide .ſ.flegma & melancolia.ut ſumitur 3° cañ. ſen.prima ca°. de q̄litate.accidenti ſoda.ex materiis. In cōtrariū qa febres q̄ fiunt ab bis materiebus ſunt acute. ut intelligit̄ ex affo.q̄rte pticule. MEDICARI IN VALDE ACVTIS. Sed acute febres ſunt de materiebus calidis. Dicēduꝫ ꝙ materia furioſa debet habere duas cōditiones. una ꝙ ſit mobilis de mēbro ad mēbū. 2°. ꝙ ſit multi nocumēti actionem nature uehemēter diſturbans. ut intelligitur ex cōmento affo. DIGESTA MEDICARI: & ideo quidā ſapiētes uocant eam materiā tumultuantem qa modo hic: mō ibi tumultum facit. Alii uocāt eam arogā. ſiue furioſam ꝑpter cauſaꝫ notā. pōt aūt hec materia eſſe multi nocumēti;duāb⁹ de cauſis: uel quia multū male qualitatis cōtraria uite: qa hꝫ q̄ſi de natura uenoſa ꝓp ſuā multam malitiam:& tendētiā ad puritatē uniuerſalem: uł qa licet nō ſit male qualitatis:tñ motus ſubit⁹ eius ad mēbra nobilia:uel prīcipalia facit eam cauſare accidētia mala. ⁊bi gra: dolores & ſenſibilitates malas in mēbris ad q̄ mouēt̄.ut ⁊bi gra.ut nūc febriēs doleat ī capite: nūc ī gula nūc ī pect̄ ſēſiat nocumētū ābelit⁹ ꝑpei⁹ motū ad pulmonē: nūc doleat ī epate.nūc ī ſtomacho:& ſic nł a ſit ifirmo quies: & h° eē poterit q̄uis materia nō ſit uenoſa. Sed dubitat̄ ſi iſta meteria eſt ſic mobilis. g° febriēs: modo deberet apparere cū febre:& modo ſine. Dicēduꝫ ꝙ imaginabile eſt totā iſtam materiā moueri & tūc quocūq; moueat̄ ſemp ab ea ſurgunt fumi mali in flāmati querētes cor:& ſic eſt ſemp febris. licet cuꝫ hac febre ſit multa diuerſificatio. qa modo plus calet & īflāmat̄ in uno mēbro:& mō in alio: & iō poſſibile eēt eaꝫ ſubito ꝑpelli ad aliqđ mēbrū extremū & lōginquū.ut pedeꝫ: & ſubito ceſſare feb.& ſicut ſubito materia reuerti poterit iteꝝ ita ſubito reuerteť febris. Alio modo poſſum⁹ imaginari materiā hāc ſtare ī uenis ſicut ī loco cōi: & ⁊m ſuas partes moueri:ut unū eius fruſtū mō uacillet: & modo aliud eius fruſtū: pars aūt ei⁹ groſſior qeſcat. His p̄miſſis apparꝫ ꝑmo ꝙ hec materie ſunt hūores & nō ſunt puri uapores:uł pure uētoſitates qa ipſe reſoluent̄ a natura in tali motu:uel ſi nō reſoluerent̄ a natura reſolueret̄ arte & nō indigerem⁹ farmātiis ſoluētib⁹. 2° apparet ꝙ tales materie ſunt calide ut plurimū :qa eē mobile de mēbro in mēbrū atteſtat̄ calori qa frūs īmobilitat & qetat. Tertio apparet ꝙ iſte ſunt calide colerice malingne: qa tales ſunt q̄ ſunt mobiles & uenenoſe q̄litatis q̄ uenoſitateꝫ acq rūt ꝓp fortem calorē:& male ꝑprietatis.

Quarto apparet q̄ nō ſunt colera erugino ſa qa lz ſit uenenoſa tñ nō habz iſtā agibili tatem & mobilitatez: qa tenet de terreo. p̄p ultimitatē aduſtionis. Quīto apparet q̄ multū ſubtilis ꝓpter colorē aduſtionē pōt dici materia furioſa qa eſt materia mobilis multū: & multi nocumēti nō p̄ uenoſitatez ſed p̄ multā mobilitatem. unde ſubito cur rit ad mēbra & ledit illa. Sexto apparet q̄ nō eſt impoſſibile īuenire aliq̄ materiaz furioſaz q̄ tñ ſit frā in uirtute: & tñ ſupue niat ſibi putredo & p̄ hoc faciet febrē: & q uult imaginari hāc materiā frāz furioſam imaginet aquoſuz ſperma mulierꝝ: aut aq̄ ſum ſperma uirile qđ emittit ī tactu muli eris ſine coitu: & imaginet illud p̄ moraz & cōgelatiōez ꝛuerti ad naturā uenenoſaz ſic fit in ſuffocatione matricis: & p̄ hoc ad ue niat ſibi ſopit⁹ calor: & faciat ī eo ſubtiliati onē: & uapores ī eo remanētes q cōmoueāt hāc materiā: & eā p̄ corp⁹ portēt agitando erit hec materia mobilis & uenenoſa: & frā in radice hoc aūt rariſſime euenit. Septio apparet q̄ raro ī ueniūtur hui⁹ materie fu rioſe: qa raro eſt q̄ materie furioſe colerice ueniāt ad ſubtilitatē: & mobilitatez multaz & maliciā q̄litatis: qa hoc nō fit niſi ꝓpter multā extraneitatē: & elōgatiōez a natura humorali: & a natura hōis: & talia raro in nobis fiunt cū habeāt extraneam cām. nec etiā frequēter repit un⁹ ſanguis ualde ſub tilis: & multū p̄ corpus mobilis. ſ. modo ad unū mēbrū mō ad aliud: & rariſſime repit etiaz materia uenenoſa talis q̄lem deſcripſi mus. Ergo bñ dixit ypo. cuz dixit. MVL TA VERO NON SVNT FVRIOSA. Ad gal̄. p uētoſitatem intelligit uapores ali quos q aſſociant mēbris calidis: & faciunt eos mobiles. īmo ipſe ſubtiliate multū ſimi les ſunt uaporib⁹: & tales materie ſunt cali de: ul̄ illa uētoſitas ſurgit ab aliis hūorib⁹ frigidis & miſcet cū iſtis materieb⁹ calidis. Dubitat utz materie furioſe p̄nt apoſ temare mēbrū. uidet q̄ ñ qa ſunt mobiles nō figibiles in mēbro: ſed q̄ nō figit: non apoſtemat. In contrariuz aui. cū dixit. ACCIDIT APOSTEMA PLERETI CVM. Franciſcus de pedemonciū in expoſi tione affo. DIGESTA MEDICARI. Vult q̄ materia furioſa nō facit apoſtema & q̄ timor ex ea nō eſt timor apoſtematis. ſed mortis ſine apoſtemate & dat cāz dictā. Ad aui. rñdit cū dicit. ACCIDIT EX EO. Scilicz mā plurima: & nō intelligit de furioſa. nos dicam⁹ materias furioſas poſſe apoſtemare mēbra. Et h° ītellexit gal̄. in cōmento affo. q̄rte p̄ticule. MEDICARI SI EXPEDIT. Cum p̄cipit purgari has materias furioſas ne ipſe moueāt ad prin⁹ mēbra: & ea īpleāt. Si g° gal̄. timet īplere mēbra nobilia ex mā furioſa timet ea apoſ temari. Ampli⁹ uētoſitates p̄nt ap⁹are mē bra. g° mē iſte furioſe q̄ materie furioſe nō ſunt min⁹ corpulēte q̄ materie ille uentoſe: nec ſunt magis mobiles. Ampli⁹ uidem⁹ ap⁹a ī cerebro fieri ex colera aduſta ī pura calida multū: & praua q̄ furioſa pōt dici. Ad ratiōem dicedū q̄ q̄uis ſit mobilis pōt facere ap⁹a mobile. i. q̄ mō ī h° mēbro mō in illo facit apoſtematiōez p̄ uiā diliteſcētie & motū de mēbro ad mēbrū. Dubitatur utz materia furioſa ſtatiz p̄ª die: ul̄ 2ª: ul̄ ante ſit euacuāda. uidet q̄ nō p̄ rōnes qb⁹ ꝓbauit s̄: q̄ mā indigeſta ſiue calida ſiue frigida non debet euacuari. Pmo quia euacuabitur iuuatiuum: uel euacuabitur ſubtilior p̄s: & remanebit groſſa. 2° quia nocet maturatiōi. 3° qa agitādo miſcet ma lignū cuz bono. Ampli⁹ materias ſubtiles qa in bibunt aui. p̄cipit digeri. g° ēt mate rias furioſas. In cōtrariū ē coītas medicoz. Dicēduz q̄ ſtatiz non exſpectata digōne materia furioſa debet euacuari. Rō quia ſi dimittat eſt piculuz mortis. ut declarauit. aui. ī euacuatiōe aūt ei⁹ fit p̄ſeruatio ab h° & nō ſequūt nocumēta: q̄ ſequūtur in aliis materieb⁹ indigeſtis. Naz materia furioſa ſui furioſitate. ſ. mobilitate nō ſic eſt īepta euōni: ſicut materie fixe ſtantes. unde gal̄. primo de criſi. quinto capitulo. dicit In iſtis egritudinibus ſcilicet de materia furio ſa oportet uti medicina ſolutiua in princi pio earuz: quia motus humiditatuz domi nantiuz in corpore eſt iuuatiuus medicine ut facile eas attrahat: ſz quecunq̄ humidi tates ſunt que cum hoc quod non digerun tur omnino ſunt fixe ſtantes non obediunt medicine ſolutiue. g° illa 3ª nocumēta que aui. dicit fieri ī euōe materie ante digōez. nō ſequūt ī euōe añ digōez furioſe mē: īpa

enī euātur affectāte nā materie & nō euaī iuuatiuuz nec pars ſubtilis eiꝰ ſola euātur: quia tota eſt ſubtilis nec īpediť maturatio: quia non eſt apta maturationi nec uolumꝰ eam maturare: nec miſcetur malignum cū bono īmo educiť: & ſi aliqd de predictis accidit ē paruz: & magis eligimꝰ hoc q̄ ueli mus boīez mori impetu furioſe materie.

Ad 2m dicendū q̄ materie ſubtiles non ſic mobiles: ſed iacētes qete ībibite ī mēbro q̄s medicꝰ extimat poſſe digeri in tanto tp̄re ſine piculo: nō ſunt añ digōez mouende.

Ex quibꝰ apparet q̄ medicꝰ ab ipſo prinº feb. acu. debet hr̄e potētē extimatiuaz q̄ iu dicet hunc infirmū deberi mori furioſitate mē P mPti[ne] mē niſi pungeť añ digōez: hūe uero alium febrientē de materia etiā calīda poſſe euadere ſi dimittať abſq; euacuatiōe

Dubitať utz euacuans materiaz furioſam eradicatiue debeat eā euacuare. Et dicēdū ut coīter dicunt q̄ debet eradicatiue euāri cum farmaco euacuante exſoluente dato in doſi ſufficienti aliis concedentibus de uirtu te etate & cōſimilibꝰ. ratio qa materia furi oſa uere tota eſt digeſtioni inepta: & ideo ſi partem dimittis non eſt ſpes q̄ digerať.

Amplius de parte eius q̄uis ſit parua etiaz ſit timor de morte: quia cū ſit multuz ma ligna parum de ea poteſt boīem occidere: & hoc dixerūt aliq fuiſſe preceptū auic. cum dixit. ¶ CVM ERGO. EVACVATIO BNIM ERADICATIVA EST ADIV TORIVM VLTIMVM. Et iō raſ purgat ī acutis añ digōez cū ſcamonea & habet me dicus ꝓuidere ne ſolutiuū cū ſit caliduz & ſiccū inflām et: ut. i6. cōtinentis raſis & gal. ī cōmēto affo. IN ACVTIS PASSIONI BVS zc̄. Et hoc facit miſcendo cū ſolutiuo frigida cōſolantia: ut notū ē. ¶ Dubitatur utrū materiā furioſam poſſemꝰ euacuare p fl̄oiam: uideť q̄ non quia gal. in euōne eiꝰ ſemp uidetur nomīare farmāciā ut apparz in cōmento affo. IN ACVTIS. Et illo. DI GESTA MEDICARI. & iº MEDICARI IN VALDE acutis. In ꝺtrariū qa doloribꝰ trāſeūtibus a dorſo ī cubitos fl̄oia ꝓuenit: ut ypo. ī. 6ª. particula affo. ſz illa uideť mā furioſa. ¶ Amplius in carbunculis floboto mia precipiť a gal. iq. tera. ſz illa pōt poni materia furioſa. ¶ Dicendū q̄ materia fu rioſa dicitur dupliciter. Primo ꝓprie quia ſit mobilis & uenenoſe qualitatis: ut aliqua colera ualde mobilis & iſtam oportet euāre farmācia: ratio quia materia que ē multuz male qualitatis & hinc inde mobilis nō pōt eſſe ſanguis: nec materia ꝓpinq̄ uere ſang uini: nec ſāguini multū mixta īmo ē diſtās & extra illū currens: ergo oportet q̄ euacu etur nō fl̄oia: ſed alio qđ eā attrahat a pro prietate. Scđo mō poſſet dici materia furi oſa non ſic proprie ſed ſola mobilitate & ſic aliquis ſanguis poſſet eſſe talis & forſan q̄ poſſet euāri fl̄oia: ꝺtraria ceſſant. ¶ Dubi um aūt caderet quid ē illud qđ dat būori iſtā mobilitatē an ſit forma in eo an uapor Et ſi uapor qd facit uaporē eſſe mobilē ad diuerſas differētias poſitionis: & hec queſtio eſt phiſica & methcologica: & iō hic obmit tať. ¶ ET SCIAS zc̄. Hic ē 2ꝰ cañ. in quo euāmus ante digeſtionē que poſſz ī poſtez fieri in materia. Et primo premittit caſū & īnuit rōez. Scđo ꝓbat. ibi 2ª. ET CVM POSTPONITVR. Vel pōt dici q̄ hz ptes tres ſicut ponēdo dictū 3ª rōes adducit. ibi 2ª. ET CVM. ibi 3ª. ET FORTASSE. Caſus quē aui. ītelligit ē iſte: aliqs hz febrē ex ſanguine & talis febris ē ī prinº & nōdū materia eſt digā digōne qua habebit cū erit in ſtatu qd faciendū. Auic. īnuit cañ. & ē q̄ tu ſtatī in prinº flobotomes & nō expectes digōem & innuit aui. hāc rōnem quia iſta fl̄oia ī hoc febre cū ſit materia que ē ſang uis intendit ad ſanguinis eductionē: ſed q̄n ꝓ fl̄oiam intendimus educere ſanguinem non oportet expectare digōnez: ſicut regu lariter expectamus in euōne cū farmantiis cum digō non expectatur niſi in būoribus aliis a ſanguine & per conſequēs in euōnibus aliis a fl̄oia ergo ſtatim oportet flobotoma re. ſ. in ipſo principio feb. ¶ Dubitať utrū in flobotomia fienda ſit expectāda digeſtio & uidetur q̄ ſic per gal. 9. terapētice ſeptīo capitulo & undecimo & decimoquarto ca pitulo ubi precipit flobotomandū eſſe ſine indigeſtione que ſecundū uentrē. Ampliꝰ exiſtētibus humoribus groſſis antiqui da bāt añ fl̄oiaz digeſtiᵐ ut ſyrupū cū yſopo ut aui. ꝑº cañ. caº de fl̄oia & generaliter cō ꝑhēdiť ī cōmēto affo. ſepmtie ꝓticule. DO LORES OCVLO4. Et gal. in liº de fl̄oia

noue translationis hoc affirmat. ¶ Amplꝰ auicen. ī capitulo de fꝑoia ī feb. sanguinea precipit qꝫ flobotomia fiat supflua cū affu erit maturatio. Amplius sanguis pōt pcāre subtilitate & grossitie: ergo oportet illum digeri. ¶ In cōtrariū aui. hic. Quidaꝫ di cunt qꝫ ī fꝑoia minoratiua nō dꝫ expectari digestio: sꝫ in fꝑoia eradicatīa dꝫ expectari digestio: & uidet sumi ex aui. caº de fꝑoia: ubi dicit qꝫ in febribus sanguineis non fiat fꝑoia supflua a principio: sed cum affuerit maturatio fiat supflua flobotomia: quia re mouet multotiēs febris in hora flobotomie Iste sermo potest reuerti ad bonū itellectuꝫ & est qꝫ in principio febriū in quibꝰ fꝑoiaꝫ facimus mīoratiuā quia ē alioꝝ humorum peccatū a sanguine & nō peccatū ī sanguīe per se facimus illā nō expectantes aliquādo digestionē: & ī feb. sanguineis ueris nōs flo botomamꝰ statim eradicatiue cuꝫ est digō quia statim ē in eis digestio. Dy. uero dixt qꝫ in fꝑoia facta ratiōe plectorie. i. repletiōis oīum humorū ꝓportionaliter in sanguine augmentatorū nō debet expectari digestio sed si fꝑoia fiat rōne peccati solius sanguīs qui est humor ab aliis distinctus potest ī ea expectari digestio. Nos dicamus sermones qui dictis aui. sunt conformes. Et sunt qꝫ in fꝑoia aliquādo ē intentio sanguinis. i. inten dimus sanguinis eductionē: aliquādo est in tentio alioꝝ hūoꝝ a sanguine. Et in fꝑoia in tentio sanguinis ē quādo febris ē de sangne habundante ī uenis qui uere ē sanguis stās sub forma sanguinis. Est aūt dupliciter ī telligibilis iste sanguis ut dixit hali. tracta. 2º tegni. Vel ꝓmassa hūoruꝫ in uenis quā coītas medicorū sic uocat: uel ꝓ uno hūore distincto qui dicit sanguis solus. Primo mō accipiendo sanguinē: augmentū eiꝰ est aug mētuꝫ oīum hūorū simul ꝓportionabiliter Et ideo est in hoc peccatū solius quātitatis per se: licet posset sequi in hoc peccatū quali tatis: ut in synocha sine putredine ex qua etiam pōt fieri synocha cū putredine: sed ac cipiēdo sanguinē. 2ºº augmētū eius ē eius crescentia super alios si hoc fieri contingat qꝫ forsan nō ꝓuenit ut bene dixit dynꝰ. ¶ Dico igit qꝫ si febris fiat de solo sanguine uero peccāte in sola quātitate: primo & ꝑ se licet 2ºº possit peccare ī qualitate: tūc fꝑoia intendit in ea solū sanguinē euacuare: quiaꝫ iste solus peccat. Et qa sic est statim in prīº hui feb. debet talis fꝑoia fieri & nō expec tari digō: sicut expectamus in solutiuis. Declaremꝰ igit primo q̄ est digestio quā in solutiuis expectamꝰ & ē qa quādo intentio farmatie ē euō hūoꝝ hntiū ꝓprias formas ex̄ sāguinē: ut ī feb. colꝑica pura: ꝑ ī fꝑatica pura mlācolica pura a ꝑnº baꝝ feb. regꝑari ter nō damꝰ farmacū solutiuū cuiꝰ intenº sit euō illorū hūorū: sꝫ primo digerimꝰ ma teriam postea euacuamꝰ: & si a prinº euacu amus ante digōnem est coacte qa materia ē furiosa. Vel multa ut dictū ē supra & dicet uel euacuamus farmaco in quo nō ē intenº illorum hūoruꝫ sed ē intentio eductio fecū: ut cū damus a prinº cassiam/ Sed de fꝑoia est totuꝫ contrariuꝫ ei qđ dictū ē de farma cia: qa q̄ ī fꝑoia ē solius sanguinis eductio ut in feb. de uero & multo sanguine. sicut ī febre synocha sine putredine statim a prinº debet fieri fꝑoia & cicius q̄ potest fieri & nō expedit qꝫ digeras materiaꝫ. hoc aui. ꝓbat tribus rationibus. s. qꝫ in febre sanguinea fꝑoia statim a principio sit fienda. Prima ē cū fꝑoia est ad sanguinis habūdantis educ tionem: que fꝑoia est intensio sanguinis nō debet digestio expectari sicut in solutiuis īmo statim fieri debet in principio si ī feb. sanguinea est ītēsio fꝑoie sanguinis eductio & fit ad habundantie sanguinis eductio nem: ergo statim debet fieri & non differri ut premittatur digestio sicut in solutiuis. Primā ꝓpositionē ī q̄ stat uirtus rōis auic. habetur ꝑ nota ex hoc quia sanguis in q̄to peccans habens sanguinis formam est de se aptissimus euōni p fꝑoiam unde apta uena statim currit extra: ergo nō debet digestio expectari & hoc est qꝫ dicit: & scias qꝫ fꝑoia quādo est intensio ꝛc̄. nō est ex genere eius .s. euōnis in quo ꝛc̄. i. ad eam fiendam non debet expectari digestio. ¶ Dubitat q̄re sanguis peccans in quāto est ita aptus euōi & alii humores non sunt apti fuis euoma tionibus in principio. ¶ Dicenduꝫ qꝫ aug mentum sanguinis non sequitur extranei tatem cōpletionis in corpore nec ī substanª sua eo hnte formā sanguīs ueri & iō ē aptū cursui: sed alii hūores distīcti a sangne quos sic distinctos & separatos solutiuum respicit

ut trahibiles non possum crescere nisi cum malicia qualitatis in corpore que est causa multiplicationis humoꝝ maloruꝫ: uel que associatur ĩ eoꝝ multiplicatione & que consequit̃. uerbi gratia: frigiditas ĩ excrescẽtia flegmatis: ĩ hac autẽ malicia qualitatis malignatur humor & fit ĩcõuenientis substantie quãuis habeat formã hũoralẽ: & fit ꝟbi gratia: flegma nimis uiscosuꝫ & iõ ĩobediẽs euacuationi nisi disponat̃ & digerat̃: cuꝫ g° alii hũores a sanguine incipiũt facere febreꝫ iaꝫ aqsiuerũt maliciã ꝑ quã succũbũt putredini & nõ regulati sunt eoꝝ malicia a natura: & illa malicia qualitatis in eis ẽ ꝑ quam fiũt in ꝯuenientis substãtie & ipa ĩꝯuenientia substãtie ẽ etiã una malicia. Sanguis ãt augmẽtatus in quãto saluãs ueraꝫ formaꝫ sanguinis nõ põt ĩ substãtia fieri extraneus ita ꝙ euõni nõ obediat & cursui uena apta quia illa ẽ ꝓpria sua euõ & non alia. ¶ Dubitat̃ 2° si auic. dicta & dicẽda concludunt de febre sanguinis putrida. Et dicendum ꝙ si sanguis sit putridus nõ lõginquꝰ a forma sanguinis: sicut ẽ in synocha putredĩali a prin° ꝙ etiã digõ nõ debet expectari: qa ipse de se euõni est aptus & ista synocha putredinalis ẽ ꝓprie illa q̃ ẽ ꝓpinqua synoche sine putredine: qa sanguis multa quãtitate putrefit: si autẽ sanguis putridꝰ eẽt longinquꝰ a natura ueri sanguinis ut grossicie uꝑ subtilitate qbꝰ putruit: posset aliqua digõ expectari. Dubitat̃ si sãguis ut dicit humoreꝫ sepatũ ab aliis saluus multiplicet̃: an fꝑoia debeat fieri digõne expectata ¶ Hic dynus credit expectari debere digõneꝫ: qa iste sanguis nõ multiplicat̃ nisi malicia q̃lilitats: unde fit male substãtie ¶ Sꝫ dynꝰ dubitat an solus sanguis possit augmẽtari & credit ꝙ nõ. Et nos dicamꝰ ꝙ si cõtĩgat solũ sanguineꝫ crescere ĩ q̃to: & colerã: & fꝑa & meꝑiaꝫ nõ multiplicari ĩ eo ĩmo dĩminute quãtitatis esse ĩ eo: & sanguis ille stat sub uera forma sanguinis ꝙ ipse est aptꝰ cursui ꝑ fꝑoiaꝫ: & nõ dꝫ digõ expectari. Sanguis eniꝫ stans uerus sanguis nõ sustinet magnũ distẽpamentũ ut dixit auer. 3° colliget cuꝫ dixit excessus uel exitus sanguinis ĩ qualitate debet dici paucus: iaꝫ g° apparet p̃ma rõ auic. & est ꝙ fꝑoia statiꝫ a prin° dꝫ fieri: cum ẽ intentio sanguinis & nõ expectari digestio materie sanguinee euacuãde: qua digestiõe p̃paret̃ euõni sicut expectat̃ ĩ euõne ꝑ farmãciaꝫ: & dixit hoc qa digestio ciboꝝ ĩ stomacho debet expectari & ꝙ si in stomacho sit digestio nõ debet fꝑoia fieri. Et per hoc cessant auctoritates gaꝑ. 9. & .xi. tera. 2ª rõ aui. ẽ ꝓbãs dictũ premissuꝫ: & ꝓbat ꝯclusioneꝫ p̃ncipalẽ sic: fꝑoia in qua ẽ intẽ° sanguinis cũ postponit̃ a prĩcipio non est ei intentio: ergo statiꝫ a prin° est fiẽda. 3ª rõ: fꝑoia statĩ a principio est fienda q̃ si pꝰponat̃ potest interficere ꝑ aduentũ debilitatis: sed fꝑoia in qua est intentio sanguinis euacuatio ĩdicata a prin° si nõ fit: & postea fꝑomes fortasse occides ꝑ aduentũ debilitatis uirtutis: hc due rationes ultime declarabunt̃ post ¶ Apparet g° ꝙ si in fꝑoia ẽ intẽtio sanguinis nõ debet expectare digestio Si aũt in fꝑoia ẽ intentio alioꝝ humoruꝫ a sanguine qñq; medicus expectat digestionẽ & qñq; nõ: naꝫ fꝑoia fit ꝓpter alios hũores a sanguine: quia alii hũores peccãt ĩ sanguine: unde sanguis in se nõ haberet peccatuꝫ: nisi quia alii hũores infecerũt sanguinẽ. Et ideo fꝑoia fit ut illo sanguine corrupto exeunte alii hũores secum mixti eũ ĩ euõne sequant̃: ergo si illi humores sunt mꝑtũ extranei in modis substantie non sequentur ĩ euõne: nec ipse infectus sanguis bñ exibit: quia ab eis est factus in substantia ineptus: sed potius aperta uena exibit sanguis bonꝰ & spiritus exalabit cum eo: ergo oportet p̃parare eos: & illuꝫ sanguineꝫ & sic facere flobotomiã post si est eiꝰ indigentia: & illã uiã p̃ceperũt ãtiq: & ẽt gaꝑ. ꝙ hũoribꝰ grossis exeũtibꝰ cũ sanguĩe siũ sãgⁿᵉ exñte grosso digeratur prius cũ syrupo de ysopo postea fꝑometur. Et sub hac ꝯsideratione p̃cipit auic. ꝙ in principio egritudinũ de hũoribꝰ cũ sãguĩe dimittat̃ fꝑoia & postea fiat si expedit: unde in flegmatica febre fꝑoiam in principio dimissam facimus cum urina apparet rubea grossa ut infra. Si aũt illi humores sint cũ sanguine mixti & ĩ substãtia non sint multum extranei ita ꝙ spes sit ꝙ sequãtur in euõne apta uena tũc nõ indigemus digõne: sꝫ fꝑomamus ¶ Cõsiderãdũ ãt hic ꝙ gradꝰ possũt eẽ ĩ mixtiõe alioruꝫ hũoꝝ cũ sanguine: uñ fꝑoia ꝯcedit̃: possent enim a principio esse mixti tãta mixtione

q̄ sufficiat ad flobotomiam minoratiuam.
Et ꝓcedente febre est possibile materiam
saltez que est causa antecedens ita digeri &
rectificari q̄ conueniet flomia copiosior q̄ ī
prīcipio q̄ facta multū diminuta materia:
saltē que ē cā añs residuo etiā cause ɔiuncte
non hñti renouationē ab añcedenti: uirtus
dñabit̄ & liberabit̄ patiēs febrem ī hora.i.
cito quia eadē die. Et sic exponit̄ ꝯmo aui.
ca° de flōia qñ p̄cipit in feb. sanguinea.i.
aliis hūoribus sanguini mixtis fieri paruā
flōiaz in p̄n°:sz in ꝓcessu copiosiorē:licz iste
ꝯmo auic.aliis modis a me exponat ibi.
Ex oībus iā dictis apparet que ē differētia
inter flōiam cū est in ea intentio sanguinis
euacuatio & flōiaz cū est intentio aliorum
humoꝝ a sanguine:nā cū in flomia ē ītētio
sanguīs fit copiosa:& quanto isti intentioni
magis appropīquat fit copiosior sicut in sy
nocha sine putredine pōt copiosior fieri q̄ ī
synocha cum putredine: nam in synocha
cum putredine sanguis est plus longinqu⁹
a naturalitate sanguinis quam in synocha
sine putredine & nō solū in se:sed etiaz quia
putredo statiz incipit associare alios hūores
ī distēperantia:unde īcipit excitari colera.
Et ideo nō pōt sic copiosa fieri flōia lz fiat
in ea quādoq̄ usq̄ ad sincopiz:ut gal. fecit
.9.tera. tñ ut ibidē declarauim⁹ qui habet
synochaz putredinalē minori sincopizat flo
botomia quā hñs synochā sine putredine.
Sed qñ in flōia ē alioꝝ humoruz intentio ī
ficientiū sanguinē:uel est ītentio sanguinis
multuz corrupti qui uere nō pōt dici sang
uis fit nō copiosa: sed pauca minoratiua ut
notum est. ¶ Accidit tamen qñq̄ q̄ flōia
minoratiua iterata ī pluribus uicibus stat
loco unius copiose eradicatiue:& potest dici
eradicatiua. ¶ Cōtraria oīa iam apparēt so
luta. ¶ Dubitat̄ 2° p̄ncipaliter utꝝ flōia
in qua est intētio sanguinis facta in p̄n° dz
dici facta esse ante digōem. Et uidetur q̄
sic.Primo quia iste cañ.ē excipiens a regula
ri ubi fuit preceptum q̄ non euacues ante
digestionē: & exceptū est nisi si materia fu
riosa fuerit & nisi euō fiat flōia in qua est
intentio sanguinis euacuatio. ¶ Amplius
supra habuit ipse ꝓ incōuenienti q̄ in p̄n°
febriū sanguinis esset sedimen laudabile.
Amplius febres ī quib⁹ hec flobotomia fit
habēt quatuor tēpora:ergo hñt principiuz
qd̄ ab aliis distinguit̄ ꝑ signa indigestiōis:
scilicet cruditatis. ¶ In ɔtrariū si hec flōia
est facta ante digestionē: igit̄ ē coacta: qd̄ ē
falsuz:quia nulla uidet̄ regularior flōia in
egris:quā illa que fit in hñte synochā ꝓp̄e
sine putredine. ¶ Huius dubitationis diffi
cultatē dynus ꝑpendit:& quia hec dubita°
nō querit aliud nisi utꝝ in prīcipio febris
synoche materia sit digesta pro ultimata re
sponsione dicit q̄ nō debet dici digesta: nec
indigesta sed similis digeste:& dicit q̄ non
oportet expectare sedimen in urina: qa ut
dicit gal.ī fine primi ꝓnosti.Res q̄ refugit
opationē nature apud ɔuersionē quā facit ī
sanguine ē sedimē residēs ī urina. Nūc aūt
ī febre synocha sine putredine cū nō sit ma
licia qualitatis ī hūoribus non ē res illa:qa
hūores tales de se sunt apti nutrire corpus
cū nō sit ī eis nisi peccatū multitudinis ꝑ se
& iō ī tali dispōne nō oz sedimē expectare.
Dynus ī plurib⁹ dictis hz bonā intētionez:
lz se male explicare sciuerit. ¶ Nos dicamus
p̄mo manifestū eē ꝑ se q̄ sanguis sola q̄tita
te peccās ꝑ se: & sanguis ueniēs ad peccatuz
putredinis inchoātis ē aptus euacuari ꝑ flo
botomiā ut ī synocha sine putredine & cuz
putredine pauca:g° sanguis ē digest⁹ digō
ne q̄ sufficit ꝓ hac euōne:īmo si tardet̄ pl⁹
corrūpit̄ & fit plus inept⁹ cursui ꝑ flōiaz.
¶ 2° iste sanguis ī ꝓcessu si febris tēdit ad
salutē digeri poterit & oñdet̄ sua digestio ī
urina rubea hñte sedimē albū pineatū post
cui⁹ aptionē faciet crisim fluxu sanguīs na
riuz aut aliter. Sz si debet eē mortalis pote
rit apparere ypostasis nigra:nisi p̄ueīat suf
focatio. ¶ Apparet ergo solutio ad radicez
q̄siti an in prin° feb. sanguīs.s.synoche ma
teria sit digesta. ¶ Dicendū q̄ ē digesta di
gestione sufficienti euōni per flobotomiam
& nulla alia est ita sufficiens si synocha est
uerissima & purissima: sed non est digesta
digestione quā adhuc in statu poterit hr̄e.
Sed tunc dubitatur:utrum in isto prīcipio
synoche urina habeat digestionez ꝑ alicui⁹
nebule siue ypostasis aperitionez. ¶ Dicen
dum q̄ q̄uis ab auctoribus famosis nihil
habeam⁹ scriptū.Aui. enī ca° de synocha ñ
ponit signa ab urina. Gal.uero nono tera.
ɔsiderauit urinaz in uenis hñtis synocham

ſine putredine & ꝑſpexit in ſubſtantia & in colore ñ ualde diſtare a naturalitate. Et ex hoc poſſumus ſuſpicari ſignum digeſtionis habuiſſe ꝙ maxime in ypoſtaſi oſtendit. In alio aũt iuuene febriente feb.cũ putredine inſpexit putredinis ſignum ex urina & aliis. Et ex hoc aliqs poſſet arguere non habuiſſe ypoſtaſim ꝙa cũ putredo incboat ñ põt apparere digõis impreſſio cõtra eam. Aliabas tamẽ & azarani⁹ putredinẽ ſanguis in ſynocha fetore urine indicãt. ¶ Nos dicamus ꝙ omĩa ſigna ſiue in urina: ſiue in habitudine & pulſu q̃ demõſtrant humorem peccãtez eẽ ſanguineũ in quãto ſolo peccãtẽ & ſi ĩ quali peccet ꝙ illud ẽ paꝝ ſunt ſigna iſti⁹ digõis. Dico ſcd̃o ꝙ ypoſtaſis facta ex actione nature ſup materiã ſanguineã cui⁹ actio incipit a prin° febris nõ apparet ĩ p̃n° ꝙa nõ eẽt principiuz ſicut nec ĩ aliis febrib⁹ Sed nõ uideť poſſe abſolui cuz iſte ſanguis ſit benign⁹ & natura añ febrẽ egerit in ei⁹ partẽ ĩmo partes ꝙ eo puncto quo febris incipit natura actionẽ illã cõpleuerit: & tũc in p̃n° febris exeat cũ urina tali alba ypoſtaſis & hic eẽt locus ınueſtigatiõis: ſi h° ſit poſſibile ꝙa poſſibilitatẽ ꝛfirmat benignitas humoris & ꝛtinua actio parietuz uenarum in iſtuz ſanguinẽ & natura febris que in p̃n° ſui corpus paꝝ ꝓmutauit: cuz etiam ſit ꝑm partẽ & ſũma febriũ effi.ſ. illa q̃ eſt ſine putredine & erit locus ꝛſideratiõis ſi in aliis febribus: ut melãcolicis & flegmaticis & cõtinuis: poſſet ꝑ ſimilẽ modum fieri ypoſtaſis digõnis in prin° eaꝝ aut ꝑ modũ ꝓpĩquũ illi: uñ medicus poſſet decipi ꝑ illas urinas ĩ p̃ncipiis illaꝝ febriũ: & nos nõ poſſim⁹ h° bic dicere. Si g° uis tenere ꝙ ĩ p̃n° ſynoche cũ putredie ul' ſiñ putredine poſſit appere digõ ĩ urina ꝑ appitionẽ ypoſtaſis. ¶ Solue ſic ad rõnez dyni cũ dixit ꝙ ĩ ſynocha ſine putredine nõ ẽ res que effugiat opationem nature apud.i. poſt zc̃. ¶ Dicendũ ꝙ ĩmo ẽ talis res & cũ ꝓbať ꝙ non quia humores peccãt multitudine. ¶ Dicenduz ꝙ hoc arguit oppoſituz ꝙa enĩ ẽ ibi multa multitudo boni ſanguinis natura egit ĩ partẽ eius & aſſimulauit mẽbris ſpermaticis. ſ. parietibus uenaꝝ & arteriaꝝ de albãdo & ꝙa non indigebat tanto nutrimẽto quãtũ dealbat ideo partẽ trãmiſit cũ urina etiam in ipſo prin°. ¶ Dubitať ſcd̃o ſi natura expectat digõnez in ſanguine & poſtea expellit: ergo ita debz facere ars. ¶ Ampli⁹ ſi ſanguis eſt digeſtus in ipſo p̃n° q̃re natura nõ expellit illum. ¶ Dicendũ ꝙ natura agit ſine intellectu & iõ materias que nõ ſtimulãt ipſam tẽptat digerere & poſtea expellit. Si igitur uereť ſil'is & diceret bic ſanguis eſt curſilis & aptus euõni: & ſi plus ſtat poſſz occidere & fieri ineptus: tunc ſtatim a principio expelleret. Et ideo aliquãdo ſtimulata ĩ p̃n° multitudine ſanguinis facit euõnem nõ expectans aliã digõez quã habet in principio Apparz igiť ꝙ flobotomia ĩ febre ſynocha ꝓprie ſine putredine eſt facta añ digeſtionẽ futuram in ſtatu: ſed nõ ante digeſtionem ſufficientẽ euõni. ¶ Ad ɔtraria. Ad p̃mũ dicenduz ꝙ iſte cañ. excipit a cañ. regulari in hoc ꝙ iſta euõ fit ante digeſtionẽ que ueniret poſt ſi digereretť materia. Et iõ nõ ſic excipit ſicut tertius cañ. & primus etiã ſ̃m aliquez intellectũ. ¶ Ad ſecundũ dicenduz ꝙ a principio auic. nõ uult ꝙ ſit laudabile ſedimen factuz ex alteratione illius ſanguis qui incipit facere febrez quia prius incipit digeri quã ſit digeſtus digeſtione oſtenſa ꝑ ypoſtaſim laudatã. ¶ Ad tertiũ dicẽduz ꝙ habz quatuor tẽpora forſan nõ diſtincta penes cruditatem & digõez: uel hz ea ut dictũ ẽ: ꝙa lz ſit materia cruda i p̃n° reſpectu eius ꝙ ĩ ea ẽ futuꝝ de digõne tamẽ nõ ẽ cruda reſpectu euõnis ꝑ f̃oiaz. ¶ Sed dubitatur ex dictis quia rõ aui⁹ quarta ɔtra raſim nõ uideť tenere quia ſic arguo: natura cũ liberať a febre ſanguinis expectat digõem talẽ qualẽ ĩ prĩcipio nõ habẽt febres ſanguinis ergo artifex dz hoc facere. Hic ſunt multe uie q̃s aliis dimitto: ſz do magis extraneaz negãdo añs. ĩmo natura in principio nõ expectans quãdoq; aliud tẽpus emoroſagyaz multam mouet: & ſubito liberať ſynocha ꝓprie ſine putredine: ſz non ſic facit in aliis febribus: bic eẽt magnũ dubium & multa diſcutiẽda q̃ obmitto. HT CVM POST PONITVR FLOBOTOMIA. ¶ Hec eſt ſcd̃a rõ que ꝓbat principalem cõcluſionem ꝙ in prin° f̃omes in febre uera ſanguinea ratio: quia cũ poſtponiť nõ eſt ei intentio. ¶ Dubitať utꝝ qñ flobotomia non fit in p̃ncipio ſit ãpli⁹ ei intẽtio: uideť ꝙ ſic: quia

aui.libro primo ca° de ſ̃Poia: & galie.nono tera.& undecimo & in libro de flobotomia uſt.q; ſ̃Poia fiat quocūq; tp̃e ē ei⁹ neceſſitas ſiue in p̃n°:ſiue in.xl.die. In ꝺtrariū auic. hic q̃dam rudes dixerūt cū ſ̃Poia ꝺz fieri a principio pp materiā furioſaz & nō fit non pōt fieri poſtea: qa fortaſſe materia furioſa īterficit. Dynus dicit ꝓmonē iſtū poſſe ī telligi in ſ̃Poia minoratiua cui⁹ cū ē īdigē⁹ in p̃n° ꝺz fieri:qa uirt⁹ ē fortior & nūdum fuerūt accñtia īfirmū moleſtātia: ſed poſte rius nō pōt ſic fieri ꝓprie ī morbis in q̃bus criſim expectam⁹: qa indigem⁹ uirtutis ro bore unde ſanguis eſt recōdend⁹ p teſauro. ¶ Nos dicam⁹ q; hic ē ſermo de ſ̃Poia:in q̃ ē intentio ſanguinis ut ē in feb.ſynocha q; cū ip̃a poſtponit̃ nō ē ei intētio.ſ.illa q̃ erat ī prin°: in p̃n° enim erat ītentio ſanguinis bñtis formā ſanguinis & paruz ꝓmutati:& iō poterit fieri copioſe: ſed poſt principium ſanguinis ē corruptus fact⁹ magis diſtans a forma ſanguinis: & aliqua colera poteſt eē excitata: g° ſ̃Poia nō pōt fieri ſic copioſa ſic⁹ in prin° & ſic nō hz intentionē.ſ. nec finem nec utilitatis.ſ.q̃ in prin° habebat: non g° debuiſti eā poſtponere. ¶ Ex his ceſſant con traria qa in quocūq; tēpore uides ſ̃Poie in digentiā fac eā tñ flobotomia quā in prin° debes facere cui⁹ intentio ē ſanguinis parū peccātis eductio ſi poſtponit̃:nō ē ei illa uti litas: īmo occidit fortaſſe qa infirm⁹ eſt de bilitat⁹ prauitate egritudinis ꝓcedentis di miſſo auxilio magno. ¶ Et iō flobotomans pōt tātā debilitatē addere q; ex h° morieť infirm⁹:h° tamē nō ē neceſſariū:& iō dixit FORTASSE. ET SIMVL zc̄. Quidam dixerūt iſtū cañ. eē de euōne materie furio ſe:ſed iā aui.dixerat de hoc. Quidā ut dy. ī parte uideť ſentire q; iſte cañ.q̃tū ad unā partē ē ꝺtinuus precedenti: ſz q̃tuz ad aliaz excipit a cañ.ſupra dicto ī eo q; ītelligebat̃ ab eo.ſ.q; materia digā euacuet̃ h° ergo nō ꝺz fieri niſi natura nō euacuāte. ¶ Nos di camus q; hic eſt tertius cañ.in quo ꝓbat q; apud neceſſitatē ñ debem⁹ expectare digōz īmo in prin° euāre q̃uis materia ſit cruda: Et primo cañ.& caſuz ponit. Sc̄o quidam declarat. ibi 2ª. APVD STATVM. Caſus eſt iſte aliqs febrit febre de tanta quātitate materie quia tam ſupflua q̃ times naturā uinci & hūorez uincere.uerbi gr̄a: ē ſ̃Patica feb.de multo ſ̃Pate & tante exuberantie: q; nulla ſpes ē materiaz digeri poſſe pp ſuper fluaz multitudinē:& iō infirm⁹ morietur: ergo ſtatiz in prin° tu debes euāre:& nō ex pectare digōez:& hoc ē q; dicit. SI TIMES VICTORIAM humoris.ſ.pp ſuā multitu dinē. MAGIS NECESSARIA CAVTE LA EST EVOMATIO.ſ.minorās de illo hūore. Et ꝺſidera dixit hūoris & p h° intel ligat̃ uictoria alioꝝ humoꝝ a ſanguine. Iaz eniz in cañ. precedēti iſtū dixit de multitu dine ſupflua ſanguinis q; ſtatiz erat euacu anda ſ̃Poia: hic ergo expediebat dicere exu berāte alio hūore a ſanguine ſit ſtatiz fiēda euō & dicit q; ſic. ¶ Cōſideranduz q; dixit tēpus in quo hec euō debet fieri qa in p̃n° q̃uis nō ſit digeſtus. Et hoc ē q; dixit. Et ſi nō ſit digeſtus nō moueas zc̄.i. in p̃ncipio euacua q̃uis ñ ſit digeſt⁹. Cōſiderādū q; 3⁹ caſus habem⁹ bucuſq; in q̃bus ſtatiz a p̃n° euacuam⁹ nec expectam⁹ q; materia ulteri⁹ digerat̃. ¶ Prim⁹ caſus ē ſi materia eſt fu rioſa. Sc̄us caſus ē ſi materia eſt ſanguis ſtās ſub forma ſanguinis peccans primo in q̃titate ſola. Et ī his duobus caſibus euacu amus copioſe ī primo caſu cū farmantia. & 2° cū ſ̃Poia. In ſecūdo caſu materia eſt digā licet etiā in primo caſu materia aliqualiter poſſit dici digeſta quia materia furioſa ha bilitatē aliquā hz ad euōez. Tertius caſus ē q; aliqs alius humor a ſanguine eſt ſupflue q̃titatis ut in febrib⁹ colericis:flegmaticis: & melācolicis: unde nō ſperam⁹ humorem poſſe digeri niſi farmaciā minoreť. Et iſta euō ē mīoratiua: & hūor qui educit̃ nō eſt digeſtus digōne quā habebit pars eius que remanet. ¶ Dubitat̃ utꝝ materia exiſtēte cruda in prin° feb. poſſit dare farmacuz ſo lutiuū. uideť q; nō p tres cās q̃s ſupra aui. aſſignat. Itez ypocras dixit digā medicari. & q.ª re.acu.dixit q̃cūq; flegminantia ypo cūdria zc̄. in ꝺtrariū eſt hic auic.& ypo. 2ª particula affo.cū dixt̄ īchoantib⁹ morbis. Ille enim affo.ē q hic ponit̃. ¶ Quidā p̃ſūp tuoſi medici ī febrib⁹ putridis ſtatiz a p̃n° oī die dāt doſim ſolutiui ſyrupi credentes ſequi preceptū aui.in ca° de feb.flegmatica ipſi tñ ut apparebit ibidē aui. nō ſequūtur ſed ualde preſumptuoſe opant̃.nam euō cū

farmaco ſolutiuo in prin° febriū putridaꝝ nō eſt regularis: ſed coacta: non g° in oībus nec oī die debet. ¶ Amplius poteſt hec euō facta oī die occurrere diei cretice. Quidaꝝ alii ſunt uiliſſimi p̄dictis oppoſiti qui nūq̄ in aliqua febre putrida a p̄ncipio darēt medicinā ſolutiuā euacuātez exſoluendo. īmo uideť eis magnū qd ſi dant parū pulpe caſſie ꝺſentientes dicto ypo. ꝙ digeſta oportet farmacare: & de quo plus minor eſt ꝙ plus quā cōmentator uir multe ſciētie non fuit auſus in purgādo in prin° febriū niſi cum cliſteri: & leuib⁹ medicinis: ſed p leues ītel ligit caſſiaꝝ: & ſimilia ut apparet in tegni. trac. 3° illo ca° ¶ EVOMATIONES VERO. His obmiſſis dicam⁹ ꝙ ſe. putride: uł ſunt cū apoſtemate: uł ſine apoſtemate. Et dicam⁹ paꝝ de febrib⁹ apoſtemoſis. Quod de fluxus materieꝝ ad loca apoſtemoſa plurimū eſt cū ſanguine: & iō a prin° plurimū facim⁹ flobotomiā: ſi tn̄ ſit de fluxus aliaꝝ materieꝝ quaꝝ eductio non poſſet fieri flobotomia. ¶ Dicam⁹ ꝙ a prin° hoꝝ apoſtematū poſſim⁹ uti farmātiis euacuātib⁹ exolſuēdo ī qbus ſit uirt⁹ euacuādi materiaꝝ que fluit ſiue q̄ eſt in curſu. iō aūt materiā q̄ eſt in parte. Ratio p̄mi eſt quia materia q̄ fluit debet diuerti: & ut preſupponiť non pōt fieri hec diuerſio flobotomia: ergo farmātia oꝝ fieri. ſ. qa eſt alius hūor a ſanguīe qui fluit: & cū hoc eſt ualde ſupflue quātitatis. Vnde niſi minoreť fiet apoſtema tam magnū ꝙ in firm⁹ morieť. neceſſariū ē g° farmaco minorare materiā: & diuertere: & ſic ſuadet gal. iꝫ. tera. in apoſtematib⁹ partiū capitis: & ſic generaliter p̄cipit auic. p° li° fen. q^a. cū dixit. Occultoꝝ appoſtematū materia eſt minorāda flobotomia: & ſoluti one uētris zc. ¶ Et quā uis hic cañ. ſit ſumptus a natura apoſtematis: tn̄ cū hoc oportz medicū ꝺſiderare naturā pticule apoſtemoſe: qa ſi dat farmacū ad diuertendū: & minorāduz materiaꝝ debet eſſe tale ꝙ uerſus illas ptes nō moueat: & iō in apoſtematib⁹ īteſtinoꝝ: & ani nō eēt bonū farmacuz ſolutiuū: ſed poti⁹ oporteret uomitu minorare materiā. Et tu uideas ī bis gal. iꝫ. tera. hec g° euacuatio cū farmantia in prin° apoſtematū fit gr̄a materie q̄ fluit: & q̄ parata ē fluere de q̄ ītendim⁹ mīorare: & diuerteř. materiā aūt apoſtematis in mēbro qeſcētez q̄ſi fixā cū eo ſiue īcuneatā' nō debem⁹ farmantiā mouere talis. n. materia eo ipō quo fit quieſcēs īepta eſt motui: & iō tentās illā farmaco educere cōmouet: & facit eā ledere loca ſana: & induxit conciliator drā. i61. ex emplū ꝙ hoc agere eſt ac ſi quis arboreꝝ a terra conareť euellere prius quā lateraliter ſepeť & aui. cū ypo. dixit eandā ſententiā. p̄°. li°. fen. q^a ca° 3°. cū dixit. ¶ CVM AVTEM HVMOR IN VNO FVERIT LOCO COMPREHENSVS. zc. ſz du^m ē quō potero darī medicinā q̄ materiā fluētem diuertat & minoret euacuādo: & materiā q̄ eſt in apoſtemate nō euacuet. ¶ Amplius tales farmātie aliqñ tali die ab apoſtemate ī choante liberāt ut gal. iꝫ. tera. unde dicit. ¶ Conſideraſti quoſdaꝝ eoꝝ q inciperūt flegminare in oculis purgati p inferiorem uētre. deinde curatos. ¶ Amplius ſicut materiā fluētez poſſibile eſt eē multā. unde de corruptione membri timeat: & ruptura a poſtematis añ maturatiōez ſic materiaꝝ in parte ſtātez poſſibile eſt eē talē: & tantā ꝙ timeanť iſta. ¶ Ampli⁹ in apoſtematib⁹ exteriorib⁹ materiā ſtantē in pte cū eſt multa ſuffocatiua minoram⁹ ſcarificatiōe non expectantes maturatiōez. ut intelligiť li° p̄°. fen. q^a. ¶ Quare ſic ī apoſtematib⁹ īteriorib⁹ farmacia facere poterim⁹ accipiēdo ꝙ ī pte eſt de materia. ¶ Dicēduz manifeſtū eē p ſe ꝙ materia q̄ fluit: & q̄ parata eſt fluere in prin° apoſtematū interioꝝ: & exterioꝝ etiā poniť digere minoratiōe: & diuerſione per farmātia: licet frequēti⁹ p flobotomiaz manifeſtuz eſt ēt ꝙ iſte materie eo ipō ꝙ ſunt curſiles ſunt aliqualiter aptiores: ut uiolentia farmaci curſiles fiant uerſus farmacuz: & uerſus loca euōnis: manifeſtuz eſt etiaz ꝙ materie q̄ qeſcūt in mēbro nō ſunt ſic apte curſui niſi matureſcāt: & q̄uis ille materie q̄ ſunt in mēbro apoſtemoſo qeſcentes ſint ille: q̄ erāt ſm ſpeciē in curſu: tn̄ mora aliq̄ ſunt ſil' cōpacte: & reſolute in ſubtili eaꝝ. Et cū ſic eſt nō ſunt obedientes farmaco in ſup ſunt magis elongate a uiis p q̄s farmacuz debet illas ducere: & ad quas. De p̄mo igiť iuditio extimatiuo medic⁹ arbitratur materias apoſtematū qeſcētes ī apoſtemate ineptas ea euōni p farmacuz. Sed materias

currẽtes & currere patas magis aptas: & qñ medicꝰ ſtat ſup hº iudicio: & uult dare medicinaz ſolutiuã q̃ euacuet minorãdo: & diuertẽdo: & nõ agitat materiã: q̃ ẽ in tẽpore qeſcẽtis. oz ſua bona extiatiõe cõponere facultatis talis potẽtie: & hoc ipſe facit cognoſcẽdo ſolutiua q̃ a lõginqs euacuẽt ut coloqntida hermodattili zc̃. & cauẽdo ſe ab eis: & medicinas q̃ ad loca illa portant medicinas & cauẽdo miſtiõz illaꝝ: & utẽdo medicinis q̃rũ opaº ẽ circa loca coĩa uenaꝝ: ut reubarbaro: & turbit inexpſſione: uel odore non facta ſui uigoratiõe p ẓinẓiber. Vtꝝ ãt poſt quã materie q̃ qeſcunt in apoſtematibꝰ mẽbroꝝ ĩterioꝝ maturanť: ſint dãda farmaca ſolutina nõ diſcutiamꝰ hic. ¶ Sed.t.d.y.in euõne iſta uſus ẽ eleboro: & fellichino que ſunt medicine a lõginquo euãntes zc̃. ¶ Dicẽduz ꝙ tẽpore ypo. forſan non erant note alie medicine: & debemꝰ credere ꝙ utebaťeis ĩ quãtitate modica: & ꝛſolatis ut oportebat. Et diuerſitas hõiuz ad ĩpſſiones medicinaꝝ ĩ tẽporibꝰ ypo. & tẽporibꝰ noſtris eſt diuerſitas magna. ut dicit auic. qº cañ. fen. 5ª. trac. 2º ca. 2º ¶ Ad 2m dicẽduz ꝙ illa liberatio ẽ qa illud ꝙ eſt ĩ parte a natura reſoluiť ex qº p in fluxũ nõ multiplicaťuel dicẽduz ꝙ accidit aliqñ materiã q̃ eſt ĩ apoſtemate. ſ. fluxaz eẽ euõni aptã unde obedit curſui p medicinas ſicut illa que fluit ypo. igiť cũ dixit q ex euõne ſcã cũ farmacia in prinº apoſtematũ deſtruũť loca ſana ĩtellexit qñ ille materie qeſcũt: & ſunt inepte motui. Et medicꝰ de ſuo iudicio extimatiuo hz iudicare illas eẽ ineptas niſi maturẽť: & illas q̃ ſunt intus in uenis hz iudicare aptiores. ¶ Ad 3m dicẽdum ꝙ tu poſſes ponere caſuz talẽ q dimittendꝰ erit ſicut ĩ qº medicꝰ nibil boni põt agere. unde ĩfirmꝰ moriťneceſſario. ¶ Cogiť gº medicꝰ caſu illo poſito q̃ſi equilibrare iudicio extimatiuo ꝙ ſit piculoſius an materiã exñtez in parte agitare uolẽdo cũ hac agitatiõe de ea minorare: uel dimittere multã mãm: & nibil eucuare de ea q̃uis ſit ſuſpitio de mẽbri corruptiõe ꝓpp multitudinẽ: & remanet totũ hoc in capite medici. ¶ Ad 4m dicẽduz ꝙ ſecurius minoramꝰ ſcalpellatiõe materias apoſtematuz q̃ farmãtia materias qeſcẽtes ĩ apoſtematibꝰ ĩterioꝝ mẽbroꝝ. oz igiť medicũ uti p̃dicta de liberatiõe: & eqlibratione: hec gº pauca dicta ſunt de purgatiõe cũ farmãtia ĩ p̃nº febriũ apoſtematũ: inuenies aũt multa pticularia ſcripta a nobis in caº de freneſi: & ĩ caº. de ſquinãtia: & periplemonia: & de apoſtematibꝰ ſtomachi: & de apoſtematibꝰ epatis. Si aũt febris putrida ſit ſiñ apoſtemate tũc regulariter non debes dare a prinº farmacũ ſolutiuũ. ut ſ. dixit. Nõ euacues materiã calidã: aut frãm indigeſtam coacte tñ euacuamꝰ: illud aũt ꝙ nos cogit ẽ materie furioſitas: & de hº iaz ſumꝰ expediti: uꝑ mẽ ſupflue q̃titas: & dicimꝰ hoc manifeſtuz eẽ p ſe ꝙ ſi a prinº febriũ calidaꝝ fꝑticaꝝ: & melancolicaꝝ: medicus uidit materiã non multã. ĩmo q̃titatis tãte ꝙ arbitraťnaturã cũ illa poſſe qeſcere uſq; ad ſtatũ: & cognoſcit medicꝰ ꝙ potẽtia uirtutis p ſe: uel cum auxilio artis ẽ tanta: & materia tam pauca: ꝙ nõ dubitať de eiꝰ digõne ſucceſſiua: tũc nullo mõ det a prinº farmacũ ſolutiuũ: qa iſte ſine eo ſaluabiť: & hº farmacũ materiaz agitãdo poſſet plus nocere q̃ iuuare ꝓpp cãs ſuperius ſcitas: ¶ Sed ſi medicꝰ uidet a prinº dictaꝝ febriũ ſupfluaz q̃titatis materie: & iudicat ꝙ cũ tãta q̃titate uirtus nõ puenit ad ſtatũ digerendo. ĩmo addeť putrefactio praua ĩ materia: & morieť infirmꝰ: & cũ hº arbitraťmedicꝰ ꝙ ſi illa materia eẽt mĩoris quãtitatis ẏbi gr̃a. quia ſit uncia. i. minus quã ſit uirtꝰ poſſet illã uincere digerendo ſucceſſiue. oz neceſſariũ medicũ dare medicinaz ſolutiuã minorãte de mã illa. Et hoc eſt ꝙ nos docuit raſ. i6. cõtinẽtis. Cuz diciť ſua auctoritate. Non debes expectare ĩ feb. q̃rtana: neq; in tertiana: neq; ĩ quottidiana digõnez. deinde euacuare corpꝰ ſi mã fuerit multa. ſi uero pauca nõ debemꝰ penitꝰ euacuare: & ſubdit. Si humor fuerit obediens euacuemꝰ eũ: & digeramꝰ poſtea reſiduũ: & hoc intellexit gaſ. in cõmento affo. ¶ IN CHOANTIBVS MORBIS zc̃. Vbi uult ꝙ ſi morbus ſit ſalubris: & locũ uiderimus eẽ ad fortẽ medicinã faciamꝰ: & talis fortis medicina aliqñ eſt farmancia ſm gaſ. uult igiť gaſ. aliqñ ĩ prinº febris. forti medicĩa purgationẽ fieri: ut reſiduũ paucificaruz a natura melius poſſit digeri: & ſic aui. in capitulis ꝑticularibus obſuet. ut apparebit ĩ omnibus illis: & quia in hac nr̃a patria: &

modernis tẽporibus hoīes inueniunt uehemẽter repleti pp multitudinẽ ciboꝝ: & potuū. & in ordinata regimina. iō inuenta est apud opatores nō timidos multa utilitas ī euōne facta in prin° huꝝ febriū putridarū & iō qdaꝫ coīter in prin° purgāt farmaco euacuāte ī exsoluendo. ¶ Nos autem a prin° quosdaꝫ euacuam⁹: & quosdaꝫ obmittim⁹: ſ̄z datū cañ. ¶ Ad cōtraria patꝫ solutio. cuꝫ eīꝫ ꝓhibet ad ypo. euō materieꝝ crudarū. ītelligit regulariter nō coacte. cogimur. n. qñq; euacuare nō expectātes digōez: uel in telligit eradicatiue nisi materia sit furiosa minorare tñ possimus euacuare a prin°. & iō ſ̄mo ypo. q̄rti re. acu. pōt sic expoī: q; a prin° flegmātib⁹ ypocūdriis nō debet dari farmacū eradicās: sed minorans de materia siue illa fluat siue sit parata fluere siue fluxerit: & ista solutio erit manifestior coītati medicoꝝ: & acceptibilior. ¶ Quādo igit q̄rit utꝝ in prin° apostematū interioꝝ mēbroꝝ possit dari farmacū exsoluens. ¶ Dicēdum est q; sic ad minorāduꝫ si materia est pluri ma: & times de uictoria ei⁹ pp multitudiēꝫ sed ad eradicāduꝫ nō debet dari farmacuꝫ: soluens nisi forsan eēt materia furiosa. ¶ Ad rōem cū dicit q; ille tres cause superius assignate ab aui. pñt adduci in hac euōne minoratiua. ¶ Dicēduꝫ q; nos preeligimus illa tria nocumēta nocumēto mortis: & speramus q; erūt remissa qa dabim⁹ farmacū q; parū euacuabit de illo malo būore: & iō illa tria nocumēta ex hoc pauca fient. ¶ Secūdo dubitat utrū sit melius hāc euōnem facere in prin°. uel in augmēto: & uidet q; ī augmēto qa materie aliqua pars possꝫ eē digesta: uel materia posset aliqualem diminutaꝫ recipe digōez fit. n. succesſio ī digōne ſ̄m partes materie: & ſ̄m gradū digōnis ītensiuuꝫ. ¶ In cōtrariū ypo. est cuꝫ dixit in affo. ¶ INCHOANTIBVS MORBIS ꝛc̄. Nihil docēs de augmēto. In cōtrariū etiaꝫ aui. hic q; ut bñ intētionē suā exp̄merꝫ: nō dixit moueas in prin°. qa ex hoc nō intelligebat. non moueas in augmēto. Sed dixit non moueas nisi in prin°? Dicamus manifestuꝫ esse p se q; medic⁹ cū iudicauit materiā eē plurimā in ipso prin° febris. unde timet de uictoria eius supra naturaꝫ firmat ī aīa sua dare medicinā solutiuā ante statū quia apud statū iste nō posset p uenire cuꝫ salute: sub hoc aūt iudicio pōt medic⁹ hīre duo alia iudicia extimatiua in quoꝝ altro cū fugit diuerso tẽpore: debet dare medici naꝫ hāc in diuersis unū iudiciū est: q; materia sit tanta plurimitatis: & morbus tante prauitatis cū hoc q; nulla digō possit ſ̄cipe in materia. īmo incipiet corruptio & urina nigra: & erit tūc augmentū morbi & mortalis. Et tūc medic⁹ in ipso prin° dabit medicinā solutiuā: & nō nisi in prin° qa tunc uirt⁹ est fortior. cuꝫ aūt ꝓcessit ad augmētuꝫ malignū uirt⁹ est magis debilitata: & prauior materia facta: & sic est dimittēdus ꝓnostico qa morit añquā farmaco solutio poteris iuuare in minorādo de materia: & hoc mō opatiōis utimur ī prin° apoplexsie saltiꝫ p clisteria acutissima: si non possunt dari in potu. huius autē solutiua auer. miscuit cū suptiliatiuis. ut apparet 7° colligꝫ. Et si tu diceres mihi. si g° do farmacuꝫ in principio apoplexsie: uel febris cuius apostema est ītrinsecuꝫ ego cū mouebo materiaꝫ. Rñdeo q; si tu ponis mihi casuꝫ q; ī oēꝫ ad uētū periclitet ī firm⁹ nihil agere debes. ut in apoplexsīa quidaꝫ auctores: uel agendum ꝓcipiūt ī principio. unde gal. dixit ad hāc intensionē in affo. ¶ INCHOANTIBVS MORBIS ꝛc̄. Morituros nō oportere medicari: sed eis futura predicere. Sed si aliquis eēt possibilis casus in quo febriēs aliquis p farmaciaꝫ in principio dataꝫ possit plus iuuari quā noceri: & si nō datur: q; illū oportet mori: medicus prudentissimus debet conari cognoscere illū: & cuꝫ hoc iudicio extimatiuo aui. ꝓcessit hic. cū. n. ymaginat⁹ est materiā plurimā uincēte uirtute noluit euōneꝫ fieri nisi in principio. Sed tu dices ponam⁹ q; sit huius febris augmentū malū uerbi gratia. cū aliqua nigredine uel linidi tate urine pñt adhuc purgare. Dicendū q; tibi aui. rñdere sufficit. Primo querenti q; error tuus est notus. qa securius esset purgasse in principio nō sit defecta uirtute: nec materia prauiori: & in eptiori facta. 2° licꝫ auic. q; si tu credis istū morituꝫ relinquas pronosticum. ut adhāc intentiōeꝫ locutus est gal. in cōmento affo. predicti. Sed si ſ̄m tuaꝫ extimationē est aliqua spes de uita recuperanda per auxilium euōnis fac illā nō

eī m omnis in quo incipit urine liniditas: uel nigredo neceſſario morieť. ut habem⁹ declarare ſen. 2ª huius libri. Aliud iudiciū extimatiuuz eſt q̄ materia iſta. licet ſit plurima: & nō ſit ſperandū de digōne eius niſi partiz poſt partiz minantur. tñ eſt a prin° multe cruditatis oīo inobediēs curſui: ſed ſpero q̄ p̄ morā aliqualiter parabiť euōni ī ſpatio uerbi gratia. triū dieꝝ: & tūc ego in cipiā dare aliqđ minoratiuū nō expectādo aliquā digōez. īmo ſufficit mihi aliq̄ digō occulta ut uerbi gr̄a. in groſſatio urine in aliqua febre flegmatica: & forſan calor pu tredinalis poſſet facere illā adaptionē mate rie q̄ ē ſua diuiſio in partes ꝓfundas: & tūc minorabo cuz turbith & faciā hoc pluries ſi mihi uidebiť: & hoc modo & cuz hoc iudi cio extimatiuo ꝓceſſit aui. in cura flegma tice. ut poſt apparebit: & auer. 7. colliget. ī ducit in hoc exemplū de bonoris portatiōe partiti in partes poſſibile ē q̄ cū his duob⁹ iudiciis extimatiuis ꝓcedatur ī una febre. Ex p̄dictis ceſſat queſtio mundini de foro iulii qua q̄rit. an urina īſpiſſata poſt ſubtī liatiōez eius cōpetat farmacū ſolutiuū Di cenduz q̄ pōt cōpetere magis quā ſtante ea ſubtili: quia illa ingroſſatio aliqua digō eſt .i. aliqua preparatio. licet fecerit eam calor febrilis: & de hoc require ī principio capli. de pura febris flegmatice. ¶ Dubitatur 3° cuz quo farmaco faciam⁹ has euōnes mino ratiuas. ¶ Dicenduz q̄ cū farmaco euā nte exſoluendo. Ratio eſt quia talis minoratio eſt minoratio appropriata būori: quia cum ſit plurime quātitatis uincētis debz ad mi norez quātitatē reduci ꝑ abſciſionez partis eius: ſed nō poteſt pars colere abſcindi niſi farmaco illi appropato: nec pars flegmatis nec pars melācolie: & iō ad hāc intentiōez ī p̄ncipio febriū colericaꝝ ra. 16. cōtinentis. Purgat cū ſcamonea: & aui. cōcedit illud in ca°. de cura tertiane. cū dicit. Niſi p̄ moduz quē diximus: & inflegmatica purgat cum turbith: & ī melācolia cuz epithimeo: uel la pide lazuli ſcileat: g° qui uult ꝓprias mino ratiōes facere cū caſſia: & ſyrupo uiolato: & ſi dicať q̄ educit colerā & flegma. ¶ Dicen dum q̄ illud facit qñ ſunt in locis coībus ductiuis ut ſtomacho & inteſtinis. Si aūt a uenis & remotis p̄tib⁹ uis materias educere eligendo eas oportet facere hoc farmantiis exſoluentibus. ¶ APVD STATVM zc̄. Auic. ſupra dixerat materiā indigeſtā non eſſe euacuandā: & ex hoc innuebet materiā digeſtaz poſſe euacuari. uult declarare qñ poſſumus euacuare materiaz digeſtaz. Et dat ī hoc tres cañ. Prim⁹ eſt q̄ tu expectes bene cōpletam eē digōez. ī principio. n. ſtat⁹ nō ſis prompt⁹ euacuare: ſed ſtatu p̄cedēte iam p̄fecte uicta materia p̄ digōez. Et hoc eſt q̄ dicit. Apud ſtatū. i. ad ueniente ſtatu nō moueas aliqđ. ſ. cū farmaco ſolutiuo do nec uincat natura & digerat. i. donec uīcat p̄ cōpletaz digōez: ſed totale cōplementum digōnis eſt in ꝓceſſu ſtatus. Sed tu diceres in ſtatu eſt materia digeſtior q̄ ī augmēto ſed in augmēto poſſumus aliquid mouere partem poſt partem euacuādo ſepe ſicut in flegmatica febre facim⁹. g° ī ſtatu poſſim⁹ partē aliquā mouere: & poſtquaz reliquam partē quāuis non ſit in multo cōplemento digōnis. ¶ Dicēduz primo q̄ ſi aui. loquiť de ſtatu quo ad accidētia. i. ī quo cōcurrit accidētiū difficultas tūc res ē manifeſta: q̄ ſecurius euacuam⁹ ī augmēto quā ī ſtatu: & uadit tunc hoc totuz ad affo. ypo. ¶ IN CHOANTIBVS MORBIS zc̄. Et illum aliū. Circa principia & fines omnia zc̄. Sed ſermo iſte nō eſt in oībus uniuerſalis: quia in ſtatu quo ad digōnez nō cōcurrit ī oīb⁹ febribus accidētiū difficultas: & ī q̄buſdaz non eſt de qua curetur. Et ideo dicamus q̄ aui. dirigit ſermonē ſuū ad medicum bene opantem: & prudētez: qui dixit infirmum uſq̄ ad ſtatū cuz pauca materia que pauca fuit: uel quā paucā fecit: & arbitratur eam poſſe uirtuti aſſociari & perfecte digeri: & nihil cogat eum preueniri in euacuādo: & ideo dimittit illā materiā perfectiſſime di geri antequaz euacuet: nec etiā poſtquā eſt p̄fectiſſime digeſta euacuat niſi natura ab euōne defidat: & ideo auic. ponit ſm cañ. dicens. Moue tu hora motus eius. i. hora p̄ fectiſſime digōnis. Si ipſa nō mouet quaſi auic. dicat. Si tu iudicaſti naturā poſſe di gerere iſtaz materiā per ſe: uel tui auxilio dimitte eā p̄fecte digeri: & quia natura per fecta digōne ꝓſueuit euacuare credendū eſt q̄ ipſa euacuabit. Sed ſi pigritia: uel ſenſus obtuſione: uel quacūq̄ cauſa nō euacuetur.

euacua tu in illa hora pfecte digōnis q̄ est
sua hora cū naturaliter opatur: & iō non p̄
cipit ꝙ euacues in hora crisi. & ī die cretica
ut quidam dubitauerūt. unde transposue
rūt textū dicētes: & si ipsa nō moueat hora
motus eius. i. in hora crisis. s. in die cretica
moue tu: sed non expedit sic textū transpo
nere. Si tu scis ꝙ hora motus nature est du
plex. s. hora digōnis pfecte: & hac hora tu
moueas quia ita facit natura: nisi īpediat̄
ex aliqua causa. Alia est hora crisi. & hac tu
nō moueas. Quod aūt aliqñ materia sit di
gesta: & natura expellat illā apparet a gal.
tertio de creti. ca° x°. & fen. 2ª. huius ca°.
de signis significātib⁹ crisim malā. Causas
aūt obmissionis hic nō ponimus: sed pone
mus eas ī ultimo ca° 2ª fen. huius quarti.
Nisi disputare oportet utꝝ in die crisi. me
dicus possit aliquid agere: & quid & q̄liter
hic tñ ab aui. nō habet̄ ꝙ in die crisi. aliqd
agas de euōne: sed si natura crisiꝫ in die cre
tica sibi debita non facit euōneꝫ. euacua tu
postea in die nō cretica: & ideo subditur 3⁹.
cañ. Si natura actu facit crisi. aut iam fecit
eā dimitte eam quia iā fecit: & opatiōeꝫ ei⁹
quia iaꝫ actu facit: & similiter si futura est
facere dimitte eā sine cibo: & opatiōeꝫ eius
sine euōne. Est igit̄ affo. ypo. Ea quorum
crisis. fit zc̄. Et totū ꝙ ꝓtelauimus in hoc
affo. dimittim⁹ ad fen. 2ª huius q̄rti. cum
auxilio dei dicēduꝫ. ET HOC EST IL
LVD. Hic auic. confirmat dicta aucto.
ypo. in affo. DIGESTA MEDICARI.
Considerāduꝫ ꝙ tres cañ. positi sunt qui
sunt tres casus in q̄bus oportet a principio
euacuare non expectādo digōnem. Prim⁹
casus est qñ materia est uere furiosa: quia
mobilis de mēbro ad mēbrū zc̄. Secūdus
casus est qñ indicat̄ flobotomia que ē sang
uinis intētio. Tertius casus est qñ timet̄
hūoris uictoria ꝓpter multitudinem: & in
omīb⁹ istis casib⁹ materia pōt dici furiosa.
tamē ꝑm ueritatē melius est ꝙ ītelligatur
casus primus: & tertius. ut apparet p hoc ꝙ
dixit. ADMINISTRETVR MEDICI
NA SOLVTIVA zc̄. subdit. In prī° āt nō
oportet ꝙ administret̄ illud. i. medicina so
lutiua nisi egritudo sit furiosa. s. ꝓpter mo
bilitateꝫ: & maliciā. ut dixit primus casus:
& propter multā quantitatē minorabilem
farmātia. ut dixit. 3⁹ casus quāuis. n. mate
ria plurima sanguinea in principio de qua
loquit̄. 2⁹ casus posset dici materia furiosa
tñ nō euacuam⁹ illā irregulariter: & mani
feste nocētes uolēdo eligere nocumētuꝫ mi
nus. īmo regulariter illam euāmus: & fere
nihil nocētes nisi quādo ad sincopim de du
cim⁹. similit̄ nō euacuam⁹ illā cuꝫ farmaco
solutiuo. unde hic auic. placuit exponere.
affo. sicut etiā ypo. intellexit. Apparet igit̄
ɔfirmatio cañ. regularis: & exceptionis ex
affo. ypo. Naꝫ dicit. Nō euacues materiam
indigestam in calido: aut frigido. est dicere
digesta medicari: & mouere nō cruda & di
cetur nisi ꝓpter necessitateꝫ est dicere. nisi
materia fuerit furiosa. hoc autem ꝙ dixit
ypo. nisi materia fuerit furiosa. est illud ꝙ
dictū est in primo casu. Cuꝫ auteꝫ materia
fuerit mobilis ꝑmutabilis de mēbro ad mē
brum zc̄. Illud est ꝙ dictū est in 3° casu. Si
times uictoriā hūoris. s. ꝓpter multā quan
titatē. Dubitat̄ quia maurus ponit aliū
modū furiositatis materie. s. ratione nobili
tatis partis. ut materia squinātie. Dicen
duꝫ ꝙ modos furiositatis materieꝝ q̄dam
nostri p̄decessores posuerūt. qnq̄. p° ratiōe
mobilitatis malitie siue uenositatis qualeꝫ
dicūt esse in antrace. 2° ratione quātitatis
materie. ut ī synocha & quacūq̄ egritudīe
de materia multa. 3° principat⁹ mēbri. ut
in frenesi. 4° accidentis doloris sicut in cole
rica. 5° ratione mobilitatis īpedite actionis
ut in squinātia. Nos dicim⁹ ꝙ aui. nō debꝫ
hic ꝓsequi curā febriū putridaꝝ ꝑm diuer
sitateꝫ patiētiuꝫ particulaꝝ: q̄a spectat ad
tertiū librū: & ꝑmonē de frenesi squinātia
& colica: & ideo dixit de his duabus furiosi
tatibus uel de tribus. ET FORSITAN
NON EST zc̄. Dixit hoc quia licet gene
raliter. ut plurimuꝫ reperiant̄ materie non
furiose tamē in speciali annoꝝ aliquorum
ɔstitutione. īmo in multis ānis & clinatib⁹
possunt repiri plurime furiose aliquo triū
uel duorū modoꝝ de modis auic. ET TA
LIS EST. Hic probat dicta per rationem
sumptā a simili: & arguit sic. sicut aliqñ ci
bamus hora in cōueniēti ꝑm cañ. cibatōis
regularis: & hoc facimus. ut prohibeamus
uirtutem a casu. ut quando in hora status
accidentibus uirtuteꝫ dissoluētib⁹ cibum.

damus ut uinũ: & carnes ſic euacuam⁹ cuꝫ farmaco ſolutiuo ī hora principii materia non digeſta que hora nõ eſt hora regularis euacuatiõis: & hoc facim⁹. ut faciam⁹ ceſſare maliciaꝫ materie q̃ malicia ẽ illud q̃ põt dici furioſitas. ſ. furioſitas malicie: & mobilitas & furioſitas q̃titatis ſupflue. ut dictũ eſt: & apparꝫ ex dictis q̃ aui. exponit affo. ypo. generalius q̃ facit gal̃. licet etiaꝫ gal̃. ſermo poſſit de aliis duab⁹ furioſitatib⁹ exponi. ad q̃ nos modo non laboramus. ¶ CVM ERGO EXERCES zc̃. Ex p̃miſſis cañ. patet q̃ poſſumus euacuare materiam digãꝫ cũ natura ñ euacuat illã: & poſſum⁹ euacuare indigeſtã cũ fuerit furioſa: & cuꝫ in flobotomia eſt intentio ſanguinis tũc debemus eaꝫ facere hic auic. ponit quoſdam. cañ. qui ſunt minus generales predictis: & rectificant euõnes fiendas. Et primo ponit cañ. cões flobotomie & farmatie. 2° cañ. ꝓprios unicuiq̃ illaꝝ euõnum. ibi 2ª. ¶ ET NON DIMINVAS. Prima in tres ſicut tres ponit cañ. Prim⁹ cañ. eſt de ꝑticulari hora euõnis ſiue farmãtia. ſiue flobotomia fiat: & eſt q̃ eligas horã interpollationis. ſ. horã in qua nõ eſt febris. ſi eſt interpollata aut horã tẽporis ſi ẽ cõtinua ꝓportionalis aut horã remiſſiorem. ſ. in qua ſentiẽ aliq̃ caloris remiſſio. ut in cõcluſa. unde febris ſanguinis: licet nõ habeat exacerbatiões de ſe. tamẽ habꝫ aliquã remiſſionẽ in hora frigoris aeris. ſ. de mane. ut ſumiẽ ex intẽtiõe yſaac. febriũ qnto: & tũc celebram⁹ floboto miã regulariter. hoc tamẽ ſupra diſputaui m⁹. 2⁹ cañ. ſequiẽ ex illo ſi. n. debes eligeꝛ horas p̃dictas. oportet q̃ non euacues: neq̃ flobotomes in die poxiſmi. i. ſtãte poxiſmo & ſm ueritatẽ ille cañ. ꝓbat primũ: & totũ hoc eſt ſuperius declaratũ. 3⁹ cañ. eſt q̃ nõ euacues p euõneꝫ oppoſitã parti p qua euacuat natura. innuit affo. undecũq̃ natura repetit in die ducere oportꝫ zc̃. Et uerificaẽ in euõne p farmãtiaꝫ. ut ſi ducit natura p uentrẽ noli ꝓuocare uomitũ: & in euõne p flobotomiã. ut ſi ſanguineꝫ euacuat p menſtrua nõ flobotomes de brachio niſi alia intẽtio: & alia neceſſitas cõcurreret & ſic uerificaẽ in euõnibus aliis. ¶ ET NON. Hic ponũtur cañ. ſpeciales ſm unãquãq̃ euõeꝫ primo in euõne p farmantiã. 2° p floboto miaꝫ. ibi 2ª. ¶ ET CONSILIVM. Prima in duas ſicut duos ponit cañ. principales. ibi 2ª. ET SCIAS. Prima in duas. Primo ponit cañ. principaleꝫ unũ. 2ª ibi. ET OMNIA. Canon. prim⁹ eſt q̃ nõ des medicinã ſolutiuã que ſtatiꝫ facit habitudinẽ motus .i. redditus periodi. i. poxiſmi. Sũt. n. medicine ſolutiue q̃ diſponũt ad redditũ ꝓximi: ſicẽ ſcamonea: & iõ nõ purges ī tertiana cũ illa ſola quia ĩflãmat: & diſponit ad ꝓximũ. cõſola igiẽ illã. Et ſi in febre eẽt ꝓximus epilenſie nõ purges cũ re cuꝫ qua ſit uirtus apii quia facit illaꝫ redire: & in flegmatica febre a principio nõ purges cuꝫ kebulis: quia licet euacuẽt flegma. tamẽ ꝑſtrĩgendo reſiduũ diſponũt ad ꝓximũ. ¶ Conſimiliter mirabolani nigri in principio melancolice febris: & ideo forſan dixit. NON DIMINVAS. Quia iſte medicine non ſic facerent habitudinẽ motus periodi in fine haꝝ egritudinũ ſicut in principio in quo ī tendim⁹ diminuere quare uſum mirabolanoꝝ ī principio haꝝ febriũ auic. ꝓhibuit. ET OMNINO. Hic cañ. ꝓbat p̃miſſum prius: ſi. n. in hora poxiſmi non debemus daꝛ aquã ordei cũ ȝuccaro: neq̃ iuleb. ergo multo min⁹ non debemus dare medicinas ſolutiuas. ¶ Dubitaꝛ utꝝ ſtante poxiſmo poſſim⁹ dare aquã ordei: & ȝuccarũ album cũ aqua ordei: uel aqua & iuleb. Videꝛ q̃ ſic ex cõi uſu. ¶ Amplius ĩfeſtanꝛ ſiti & calore forti quãdoq̃ febricitãtes: ſed iſti ſunt potus tẽporãtes caloreꝫ. ¶ Amplius de reb⁹ mitigantib⁹ ſitiꝫ eſt iuleb. ut Auic. 3° cañ. fen. 16. tertii ca°. de cura colice. p̃mo ca°. Amplius quõ dixit q̃ ille res ſunt regimẽ groſſuꝫ cũ aqua ordei & iuleb. ſint ī numero ſubtilis diete. ¶ In contrariũ auic. dixit mũdin⁹: & Franciſcus de pedemõtiũ q̃ illa ꝓhibeanꝛ in hora periodi. i. in principio ꝓ oxiſmi: ſed in aliis tẽporib⁹ nõ ꝓhibeanꝛ. Aliter dicẽduꝫ. Primo q̃ p regimẽ groſſuꝫ intelligit regimẽ cibale: & eſt ſenſus. nõ deꝛ cibus ſiue potus ſiue mãducatus in hora p oxiſmi: & eſt Ampho⁹. ypo. p̃me ꝑticule. IN PEROXISMIS SVBTRAHERE OPORTET. ¶ Secundo dicenduꝫ q̃ aqua ordei & ȝuccarũ & iuleb ſunt de ſumma reruꝫ cibaliũ. ideo etiã nõ debent dari. Cauſa aũt q̃re ſtante poxiſmo. nõ debent illa dari

eſt quia frangũt periodũz cũ ꝺſtipatiõe me atuũ. i. quia ꝺſtringũt meatus. Hec autem fractio eſt inequalis accenſio caliditatis: & ꝓlongatio accenſionis: & ꝓ ꝺſequẽs ꝓlonga tione reſolutionis materie. Naz cibus datꝰ eſt cauſa ꝙ natura uacet contra illũ & deſiſ tat a reſolutione materie. Similiter multi plicat materiã. quia in illaz conuertitur. Accidit etiaz ꝙ iſti cibi trahunt uerſus mẽ bra iflãmata: & oppilent uias: & ſi bene cõ ſideras exꝰ omni cauſa dicta oppilant uias. Si. n. calor reuertitur intus: ut cibus dige ratur tũc probibetur materieꝝ poxiſmaliũ reſolutio: & fit uiaꝝ clauſio ex hoc. ſi mate terie etiã humorales multiplicant fit uiaꝝ clauſio. igitur nocumẽtũ regiminis groſſi ſiue cibalis eſt frãgere: ſiue rũpere ꝓceſſuz periodi cuz ꝺſtrictione meatuuz. i. cuz oppi latione: & talis fractio prolõgat poxiſmuz. ¶ Conſideranduz tñ ꝙ iſte cañ. eſt regula ris: ſed coacti quandoq; damus illa: & alia huius coactionis cauſa quãdoq; eſt cõplexio & habitudo corporis colerica: q̃ inducit ad cibanduz in principio poxiſmi. ut Gal. io. tera: & in libro. de cauſis ꝓcatarticis: & in ſequenti capitulo. quãdoq; eſt etiaz in hoc cauſa accidẽs de caſu uirtutis: aut ſiti ĩpor tabili ex ſorti flãma ex quibus mouet ad danduz ea q̃ predictis cõueniunt. quãdoq; cauſa in hoc eſt poxiſmi ꝓcellatio tãto tẽpo re ꝙ nulla ſit hora que non ſit poxiſmi. g° eligimꝰ minꝰ inc̃ueniẽtẽ horã elongãdo nos a principio poxiſmi ſi poſſumꝰ. ¶ Conſi derãduz etiã ꝙ aqua ordei quãto groſſior tanto inc̃ueniẽtior in hora poxiſmi: quia tanto eſt cibalior. Poſſet aũt eẽ ita ſubtilis ꝙ in ea eſſet paz de uirtute: & appropinq̃ ret aque in ſua uirtute: & iõ poſſet cõcedi ſecurius in hora poxiſmi: & ideo Aui. dixit nõ ponat in aqua ordei zuccarũ quaſi conce dat aquã ordei ſubtilez: ſed non concedit ꝙ fiat cibalis cũ zuccaro. Sed tu dices poſſuz in hora poxiſmi dare in potu de aqua ſim plici actu calida. ¶ Dicenduz ꝙ potes niſi aliud probibeat: & dico ꝙ potes in hoc qꝛ non eſt res nutritiua: & ẽ ſubtilis res: & cito euaporat & deſcendit: & iuuat actuali calo re in maturatione materieꝝ. multa tamen quãtitas de ea potata poſſet nocere: quia re tinetur intus & poſſet potẽtiali frigiditate eſſe cauſa groſſicieꝝ uiſceruz in groſſando materias. ¶ Ad contraria dicenduz ꝙ cõis uſus medicoꝝ condeſcendit laſciuis febrici tantium: & ideo eſt melius paz bis replere ĩfirmũ: & intẽdere tranſpirationi materie: & ꝙ pxoiſmi finiant quã citius poſſibile ẽ quod fit aperiendo poros & nõ inpediendo naturã. Medicus aũt eſt nature adiutor. ut dixit ypo. hoc innuit pluries in Amphoriſ mis. ¶ Ad ultimũ dicẽduz ꝙ licet iſta ſit di eta ſubtilis reſpectu totius morbi. tamẽ re ſpectu poxiſmi omnis res cibalis eſt groſſa res. ¶ ET SCIAS. Hic cañ. dat medicinaz minoratiue q̃ euacuat abſcindẽdo fruſtruz materie quãuis nõ ſit digeſta ſiue nõ ſit p fecte digeſta: ſed ſit uiſcoſa difficilis educti onis. Medicina. n. q̃ facit hoc eſt fortis. uno mõ: quia euacuat humorẽ difficilis educti onis: ſicut eſt turbith uel agaricus: uel colo qntida: ſed eſt debilis quia uolumꝰ ꝙ parũ de illo hũore euacuet. unde faciat aſſellare ſolũ ſemel: aut bis: & ideo talis ẽ. ut ſcropu lus unus turbith loquendo in exemplo. ET CONSILIVM. ¶ Hic cañ. habet du bium. iaz. n. ſupra dixit Auic. ꝙ cuz flobo tomia poſtponit a prinº nõ eſt ei intentio. Amplius nõ uidet partiẽda in plures uices ĩmo una uice copioſe eã facimus. quãdoq; uſq; ad ſincopim. ut apparet infra. caº de ſynocha. ¶ Dicenduz ꝙ flobotomia eſt du plex. Vna in qua eſt intẽtio ſanguinis. que fit in ſanguinis peccato in quãtitate: & ſi ĩ qualitate paz ſit peccatũ: & de hac floboto mia locutus eſt ſupra: & nõ loquitur de ea hic. ¶ Alia eſt flobotomia in qua eſt ĩtentio aliorũ hũorũ a ſanguine: & eſt proprie cuz ſanguis de ſe ĩ quãtitate nõ ſuperfluit: nec ꝓprie qualitate peccat. ¶ Sed alii humores in eo peccant. ¶ Vnde ſi fiat flobotomia ſe quũtur eũ in exitu alii humores. ¶ De hac igit flobotomia Auic. hic loquit. nec tibi abſolute precipit ꝙ eã dimittas: ſed ſi poſſi bile eſt ꝙ dimittat. Et hoc ꝙ mouit Auic. fuit ſtante caſu poſito in mente medici ſur gunt duo oppoſita iudicia. Vnũ eſt ꝙ flo botomia fiat qa alii hũores qui ſunt mixti cuz ſanguine minuunt minuto ſanguine. ¶ Oppoſituz iudiciũ eſt. quod non fiat flo botomia: quia nocet euacuando ſanguineꝝ qui nõ ſuperfluit: & eſt impoſſibile ꝙ iſta

flobotomia fuuet quin noceat: & quia no
cumentuz quod ſequitur ex ſanguinis eua
cuatione eſt nocumentum magnum. ¶ Cõ
ſidera ſi infirmus ſine flobotomia poteſt li
berari: & tũc ꝓſiliũ Auic. eſt ꝙ flobotomia
dimittatur: nec Auic. dicit illam poſtponi:
ſed dimitti ſi poſſibile eſt. Si autez ī tuo
iudicio cadit ꝙ non poſſit dimitti melius
eſt eam partire ī uices tibi uiſas quã ſemel
copioſam facere flobotomiam. ¶ Et primo
Auic. probat: ꝙ ſi flobotomia in qua non
eſt intentio ſanguinis: ſed aliorum humoꝝ
intentio non poteſt dimitti: non tamẽ fiat
una uice copioſa: ſed multiplicet numerus

Secundo probat bonitatem ſui conſilii. ſ.
ꝙ dimittatur: ſi poſſibile eſt. i. non fiat ſi
eſt poſſibile. ibi ſecũda. ¶ ET NON EST.
Primo arguit ſic. Non debet ſanguis mul
tus ſubito euacuari. igitur flobotomia dic
ta non debz una uice fieri: ſed expedit plu
ribus uicibus euacuari. Concluſionez iaz
poſuit: antecedens probat: quia ſi ſanguis
multus ſubito euacuetur. i. una uice euacu
etur. euacuatur multum de eo cuius nõ eſt
neceſſaria euacuatio notum eſt. quia iſta
flobotomia eſt in qua non eſt intentio ſang
uinis. ¶ Conſiderandum autem ꝙ Auic.
confidit de bonis intellectib9: & ideo ponit
propoſitiones breues que omnes fundãtur
ſuper hoc ꝙ hic eſt ſermo de flobotomia in
qua eſt intentio aliorum humoruz: & non
principaliter ſanguinis. Manifeſtuz enim
eſt per ſe ꝙ in flobotomia in qua eſt intẽtio
ſanguinis ut ſic nõ cadit dubietas: ſi eſt fi
enda: uel non fienda: quia neceſſario eſt fi
enda: ut oppoſita illi repletioni: & per ante
cedens. ut a repletione indicatur: ſed in flo
botomia in qua non eſt talis intenoio: ſed
aliorum humoruz ſtatim cadit dubietas.
ex ipſa diſpoſitione repletionis: quia partiz
poteſt ſibi conferre: & partiz ſibi manifeſte
nocere: & ideo in hac flobotomia cadit con
ciliatio. ¶ Et in hoc conſilio non prohibet.
Auic. flobotomiam. ut quidaz ab Auic. in
telligunt: ſed conditionatum conſiliuz dat
& eſt ꝙ ſtante caſu poſito non facias flobo
tomiam: ſi eſt poſſibile aliter infirmum li
berari. Igitur quandocz non eſt poſſibile
& per conſequens quandocz fac eam non
una uice euacuando: ſed pluribus uicibus
ut ratio probat. Et conſidera. ut dicit con
ciliator differentia .62. ¶ Greci audatiores
ſunt ad flobotomiaz: quia eoꝝ clima plus
habundat in ſanguine quam ſint arabes: &
ideo audacter in omni putrida precipit.
Gal'. fieri flobotomiam. undecimo. terapen
tice quod dictuz ſupra expoſuimus. ¶ Con
ſideranduz ꝙ littera iſta poteſt dupliciter
exponi. Primo ꝙ ꝓbet predictuz ãtecedẽs
ut diximus. Secundo ꝙ ꝓbet flobotomiaz
debere dimitti quantum eſt poſſibile: nam
talis flobotomia euacuat multum. i. mani
feſtaz quãtitatẽ ſanguinis cuius euacuatio
non eſt neceſſaria: quia per ſe nõ peccat. ut
premittitur intelligi ab Auic. ET NON
EST. ¶ Hic probat. ꝙ flobotomia dicta di
mittat quãtũ eſt poſſibile. Conſiderandũ
ꝙ littera poteſt dupliciter exponi. ¶ Primo
nõ poteſt excuſari medicus nec infirm9 qn
in digeat ſanguine. ut uirtus ſtet fortis ad
euacuationes qbus forte infirm9 indigebit
iſte autem euacuationes ſunt quia fortaſſe
oportebit multum uti cliſteriis multis ſu
doribus: & aliis euacuatiõib9 in ſenſibilib9
dixit forte: qa poſſibile eſt ꝙ cito ſine iſtis
ſuccedat ſanitas. Medicus tamen debet ſe
ſic parare ꝙ ubi uidet ſuſpitionẽ de iſtis ꝙ
infirmus poſſit ſuſtinere eas. & ſi nõ ſequaẽ
iſta ſuſpitio: ſed ſine ea liberetur infirmus:
non propterea inculpari debet ĩmo laudari
ſi ſe premuniuit ad hoc. Arguit igitur ſic
preſentia ſanguinis non poſſumus excuſa
re ad euacuatiõẽs quibus indigem9 igitur
bonum conſiliuz eſt ꝙ ſi ẽ poſſibile dimit
tatur flobotomia: añs ẽ notuz quia uirtute
forti egemus in euacuatiõibus. igitur pre
ſentia ſanguinis: qua ſtat eius fortitudo:
conſequentia eſt nota. Aliqs tamẽ medic9
rudis credens demonſtrare contra Auicen.
diceret ille ſanguis eſt infectus & corruptus
& cum eo non ſtabit uirtus fortis contra
nocumẽta euacuationuz. Reſpondet Aui.
& ſi eſt ut tu dicis ego non prohibeo flobo
tomiaz: ſed partieris eam. ¶ Secundo modo
littera poteſt exponi euacuatio ſanguinis ꝙ
dictam flobotomiam non excuſat te: quin
oporteat facere alias euacuationes: ergo ſi
potes flobotomiam dimittere: dimitte eaz
conſequentia eſt nota ex hoc: quia ſi facta
flobotomia oportet dare medicinas ſoluti

uas: oportet uirtutez esse fortē ut diximꝰ.
¶ Amplius considera ꝙ ille farmatie quas posterius dabis poterunt liberare hominez: quāuis flobotomia non sit facta. antecedēs est notum: quia ista febris in qua datur hº consiliuz de flobotomia: est de materia alia a sanguine in qua ut plurimum cogimur uti medicinis solutiuis. Dixit autez. FORTASSE. ¶ Quia possibile est crisi a natura facta liberari sine farmaco aliquo solutiuo.
¶ Posset autez iste textus tertio modo exponi: ꝙ Auic. uelit hanc flobotomiaz facere ꝑꝑ alios humores a sanguīe malingniores.
¶ Vnde oportebit plures farmantias dare quā si non fecissemus flobotomiam: & pōt tollerari hec expositio: & tu cōsidera eaz ex capitulo de flobotomia libro primo ¶ ET DEBILITATVR ¶ Hec est tertia ratio. Vel scd'a ad probandū ꝙ flobotomia dicta dimittatur quantum est possibile quia debilitat uirtutem: ut non possit facere futuras crises: & est ratio nota ex premissis.
Cessant igitur quorūdam expositiones sup illo passu qui dicunt ꝙ Auicenna loquitur de flobotomia in febre in qua crisis. expectatur ¶ Alii dicunt. ꝙ loquitur in febre prolixa. Sunt enim expositiones ualde particulares. Argumenta facta in cōtrariū sunt soluta ¶ ET SCIAS. Hic exponit cañ. curationis febris putride considerando quedam accidentia & quasdam coniunctas dispositiones contra naturam: & etiaz naturales. Et sunt cañ. quatuor ¶ Primus cañ. est ꝙ si dolor capitis est leuis sequēs febrem in augmēto & diminutione intentio sit ad febrem: & hoc intelligit quando dicit.
QVANDO AGGREGATVR DOLOR CAPITIS ET FEBRIS DIGNIOR EST CVRA FEBRIS. Quia p̄mittatur cura febris: sed si dolor capitis sit uehemēs: ita ꝙ febris que de sui natura remitteretur faciat augeri per inflāmationem & ebulitionem intende ad curaz illius doloris principaliter. Vnde aliquando oportet sedari stupefactio: & ideo forsan dixit. SEDETVR. Quomodo autem dolor facit redire febrem: aut que sunt eius cause: & q sit modus cure pendet ex scientia principiorum. Et curatur etiā dolor capitis in 3º. liº fen. prima. ¶ Secūdus cañ. est Rasis. 16. ꝯtinētis nā infantibus nō possumꝰ alias medicinas uel alias res exhibere nisi lac: ꝙ ab ubere sugunt: & propter eoruz conformitatez ad lac non timetur nocumentum quod ponit̄ in afforismo. quinte particule aph. ¶ LAC DARE CAPVT DOLENTIBVS ¶ Et propter hoc ne febris calore corrumpatur in eis lac rectificamꝰ illud q̄tūq; possumus dando nutrici lactucas: & uinuz granatoꝝ & uinū bñ limphatum & reliquuz regimē facimus: quod nobis uidetur. ¶ Facimus aūt nos qñq; infantibus aliquas unctiones tp̄antes calorē ī eis & utimur eis in hora q̄ nobis uidet̄. ET QVANDO FVERIT. Hic ē tertius cañ. de quo dubitat̄. Si enim urina ē iteritia. i. uehemēter tīcta cū spuma citrina significat apostema. gº priꝰ debemꝰ ītēdere ad apostema cū febris īde depēdeat Hic dixit Franciscus de pedemontiū ꝙ per apostema ītelligit opilatiōez pori fellei eūtis ad intestina cuius opilatiōe fit itericia: & urina iterica: & tūc primo debemus curare febrē. Hic sermo pōt saluari si loqueret̄ de opilatione & iteritia accñtaliter coniunctis febri ꝟbi gr̄a. quia aliqs prius erat itericus iteritia sibi diu assueta & modo febricitat nō ꝓpter cāz iteritie: sed ex alia causa cū ita sit ꝙ isti sint duo morbi non adinuicem dependētes: quia febris est suspectior morbus q̄ prima oppilatio q̄ est causa illius iteritie. ideo oportet incipere a cura febris: sz si illa febris sequeretur ex illa colera que ꝓpter opilationē retinet̄ & ꝑs fecerit iteritiā ꝓpter febrē oprteret ītendere ad curā opilationis prius: ut notum est ¶ Alii dicunt ꝙ sermo Auic. est hic de cura coacta in q̄ licet febris sequat̄ ad apostema: tñ ꝓpter febris uehementiaz intēdimus prius ad febrez quā ad apostema: & hoc idem dixit auic. supra de rebus in qbus differūt febres putride. Intendēs tñ aui. ad febrē ītendit cū his ī qbꝰ nō appropriat̄ nocumētū apostemati sicut aq̄ ordei & syrupꝰ acetosus: nō enī sic nocet ut faceret aq̄ pura ut s̄ hoc caº. intellectuz ē. aliter nos diximꝰ ꝙ sermo aui. hic nō ē de apostemate ad qd̄ sequitur febris: sed est sermo de dispositione quadā ad apostema: q̄ dispō cōcomitat̄ febrē: & flāmā qua epar ī flāmat̄ forti iflāmatiōe significata ꝑ urinā iteritiā unde timet̄ tractꝰ hūorū ad epar: &

apoſtema: ideo oportet īcipere a refrigerati one caloris febrilis & de ſedantibus eſt uſus aque ordei date copioſe. Vel uſus ſyrupi acetoſi cum aqua ffm q̄ tibi uidetur: & tūc curata febre uel remiſſa ſi in epate remāſit aliq̄a diſpoſitio caloris de q̄ iterum dubi tas ne excitet apoſtema intende ad illam.

Sed tu dices: nōne ſtante febre poſſum po nere unum epithīa de ſandalis ſuper epar: & excuſor ab hoc timore. Dicendū q̄ aui. conſiderauit hic rectum ordinez cure & cuz hoc minus fallacem. ¶ Cum enim hic calor epatis quo timetur apoſtema ſequat̄ ipſam flāmaz febris uniuerſalem: principalis eius cura & uera ē illam flammā remittere que eſt ſicut cā efficiēs: & poſtea uenire ad illud quod in epate eſt factum ex hac remiſſione nō timet̄ nocumentuz ꝓhibitionis reſoluti onis materiez quod poteſt timeri ex epithi mate īfrigidāte epar. ET QVANDO.

dnm

Hic eſt quartus cañ. Dubitatur utruz ſtāte febre & colica, poſſimus uti aqua ordei uel iure galli. Videtur q̄ aqua ordei per Auic. 3°. cañ. fen. 16. tract. 4°. primo capitulo: ubi dicit ſi fuerit illic. ſ. cum colica febre ꝑmu tetur aqua galli & loco eius fit aqua ordei. Amplius ius galli habet de unctuoſitate: & precipue ſi multiplicatur in eo: ut precipit Aui. ſed in hoc eſt ſuſpitio de inflammatiōe ¶ In cōtrariuz auic. qui dicit q̄ nō aperiet̄ uia. ſ. inteſtinoruz: & ſic non iuuabit̄ colica: dando in potu aque ordei īmo ius galli.

Amplius in capitulo de aqua ordei. Auicē. ꝓhibet dari aquā ordei: cū additur nature ſiccitas: ſed in colica ē nature ſiccitas: ut eſt notum. Igitur quidā dixerunt q̄ in colica non debet dari aqua ordei: quia eſt uentoſa & inflatiua: unde auget colicaz ſed dat̄ ius galli. ¶ Alii dixerūt cōtrariū: q̄ aqua ordei debet potari: & ius galli debz poni ī cliſteri Quādoq̄ nos dixim9 q̄ ius galli ē duplex quoddaz ſimplex & iſtud poteſt dari ſtante febre nec timetur de inflāmatione ex eo qa non eſt ſuperflue unctuoſitatis. Similiter re mittitur eius unctuoſitatis malicia: leniēdo illud ius cum decoctione rerum lenientiuz ut ſunt uiole uel pruna uel iuiube ſi tibi ui detur. Aui. tamen credit: q̄ ius galli ſit de lubricantibus frigidis: ut apparet capitulo de colica ex fece & ī hoc uult q̄ de ſua unc tuoſitate non timeat̄ q̄ noceat ꝑ inflez.

Aliud eſt ius galli ſolutiuū per medicinas ſolutiuas ſecum mixtas quales ſunt polipo dium cartamus ſalgēma & ſimilia: & hō nō eſt ſecuruz in colica. Aui. igitur in 3°. libro loco iuris galli medicinalis dat aquaz ordei cōfidens q̄ factis cliſteriis ſufficiat aqua or dei ad abſtergendū hic loco cliſteriorum pre mittit ius galli lenitiuuz nō medicinale & facta fecuz eductione dat poſtea aquā ordei & utraq̄ uia eſt ſufficiens. Nos itez dixim9 q̄ colica ē duplex in febre quedam eſt leuis que fit ex cōmuni exiccatione fecuz circa ī teſtina ratione caloris febrilis que exiccatio alicui poſſet aliquā leuez colicam inducere: & illa poterit curari tēperādo calorem cum aqua ordei & lauando inteſtina cū aq̄ ordei & ſic loquitur aui. 3°. cañ. predicto loco. Sz contra Aui. infra ca° de aqua ordei ꝓhibet aquā ordei fece exiſtente ſicca: ſiue materia ſicca. Dicemus q̄ ſi tibi uidetur potes pre mittere cliſtere ante dationem aque ordei Vel dicendū q̄ loquit̄ de aqua ordei que ē ptiſana que datur loco cibi: ſed ante cibatio nez oportet inteſtina eſſe purgata: ſz tertio libro loquit̄ de aqua ordei potabili in qua eſt uirtus abſterſiua ordei: & non eſt quaſi nutitiua niſi parum quid ¶ Alia eſt colica fortis ex forti opilatione fecali uel uentoſa contingente in febre: & hanc non moueret aqua ordei: ſed medicamen forte quale eſt ius galli puz: uel medicabile ut tibi uidet̄ & ſaltem fac ipſuz lenitiuū & multiplica ei9 unctuoſitatē & hoc fit uel decoquendo leni tiua in eo ut dixim9: uel ſi multiplicas unc tuoſitatez facis in hoc ipſuz lenitiuū & mul tiplicatur eius unctuoſitas accipiēdo gallū pinguiorē: uel dando de iure partem ūctuo ſiorē: & hoc totū facit aui. ītēdēdo ad colicā que cū ſit fortis preiudicat in cura & ſi pa rumper nocemus febri per hoc nō curam9 cōſiderata malicia colice: & hoc eſt qđ auic. dicit quando fuerit cuz febre colica. ſ. fortis non aperietur uia. ſ. inteſtinoz cuz leuibus neq̄ dando in potu aquam ordei quia non eſt eius abſterſio: & lenitio fortis ī abſcindē do fortem opilationez ab exiccatis febrib9 & ingroſſatis uentoſitatibus: immo aperi etur uia dando in potu ius galli: & leniti uis: id eſt fac ius lenitiuum: & multiplica

eius unctuositatem: ut fortis siccitas fecum
remoueat deinde det in potu aqua ordei si
necesse fuerit: aperta eniz uia per ius galli:
si uidetur q̄ inflammatio addatur per ius
galli: ut indigeat aqua ordei: fac illud ¶
Et hec solutio est conformis illi quam alias
dedimus ¶ Diximus eniz q̄ si intentio est
ad febrem plus detur aqua ordei: & si ad
colicam plus detur ius galli. In hoc igitur
capitulo plus intendit ad colicam: quaz ad
febrem quia colica hic est accidens qd̄ curā
ad se trahit: & in capitulo de colica intēdit
plus ad febrem quia est accidens colice qd̄
curam ad se diuertit. DE SOLVTIVIS.
Iam positi sunt cañ. uniuersales curationis
febrium humoraliuz & proprie putridarū
Hic ponit medicinas quibus euacuam⁹ h°
febricitantes. Et posuit has medicinas qa
suspectior est usus solutiuorum: & securius
est eoꝝ scientiaz ab aliis accipere. Licet igit̄
in febre putrida quandoq̄ intentio sit ad
febrem infrigidando & humectando cum
res infrigidantes & humectātes note sint: &
ī earū usu non est tantus timor quare aui.
excusat̄ a ponendo illas medicinas & dimit
tit eas notas ex scd̄o cañ. & qnto cañ. Et de
infrigidāte in quo erat timor. s. frigida aq̄
iam posuit cañ. & cum hoc dixit de syrupo
uiolato: licet posuerit ad leniendum: licz ēt
sit intentio ad materiam digerendaz: uult
illa digestiua esse nota ex eisdez libris & ca
pitulis particularib⁹ hui⁹ libri ubi ponet
digestiua ꝑm diuersitatem materierum ¶
Digestiuuz aūt cōmune: uel quasi cōmune
iā posuit. s. syrupū acetosuz. Remāebat igit̄
Auic. ponere medicinas solutiuas q̄s ēt ꝑm
mās oz appropriar̄: & stabit hec ps tibi loco
ātidotarii huic ca° quantū ad partes eius:
Laboraui autez quādoq̄ in diuidendo has
partes: sz uidetur mihi dicere melius q̄ hz
tot partes quot habet medicinas solutiuas.
Prima medicina fit ex tamarīdis & māna
que dicitur tereniabin: & alia ē spēs manne
que dicitur syracost. Et cōsidera q̄ hec me
dicina potest dari in quātitate pauca: & tūc
est lenitiua solum & fecit minorationē que
uocat̄ exiccatio. Et cōuenire potest in q̄libz
febre in qua uis lenire intestina & pōt dari
in quātitate copiosiori. uerbi gratia: tama
rindoꝝ unciā unā māne: & māne ana uncia

mediaz: & tunc euacuat colerā a ꝓprietate
& conuenit in febribus colericis in qbz uis
euacuare colaraz. Igit̄ illa medicina solutia
satisfaciet cañ. qui p̄cesserūt in lenificatiōe
uentris: & cañ. qui precesserūt in euātione
materie ꝑm semitā abscisiōis. s. minoratīe.
Si ergo uis hanc medicinaz fortiorem adde
iuleb & est una de speciebus lacticinii: & ē
minor species eius. Et dicit Symon q̄ est de
facilioribus laxatiuis & datur ī febre acuta
& reperitur eius multitudo in uineis. Nos
autē nō confidimus cognoscere illam. Rigo
ramus etiā ꝑ cassiam que qualis sit notū ē.
ET FORTASSE ¶ Hec ē uigoratio fortis
Si igit̄ uis abscindere eradicando uel mino
rando & non cōfidas q̄ colera obediat tama
rindis: uel alicui predictorum da de scamo
nea. ET FORTASSE ¶ Hec est secunda
medicina licz posset poni ꝯ^ta si numeram⁹
predictas numero quattuor medicinarum:
sed de hoc non curamus. Dat ergo Aui. sic^t
etiaz Rasis facit de scamonea in iuleb dosis
eius sit inte & est medicina qua in casibus
supradictis possumus uti ī principio: ut si
materia ē furiosa aut plurima mobilis. ET
FORTASSE ¶ Hec est tertia medicina. s.
aloes cum aqua endiuie. Sed tu dices lo
tio facit eius solutionem debilem & si non
mouebit materiaz grossaz. Dicendū q̄ illa
non debet esse uera lotio: sed lotio que ē nu
tritio: hoc est q̄ in sua met lotā inbibatur
& nutriatur & ꝑmittatur inspissari & fiāt
pillule. In hac igitur nutritione rectificat̄
eius malicia: ut apparet scienti capitulum
de aloe & endiuia & solatro quare non ꝓte
lemus hic sermonē. Et hic potes resoluere
dubia de lotione & non lotione. MIRABO
LANOS. Hic reprehendit Rasim qui. 16.
continentis utitur a principio mirabolanis
& etiam tract. quarto Almansoris. Sed tu
dices uidetur conueniens dare ipsos quia e
uacuant coleraz citrinam qua euacuatione
quādoq̄ in pricipio egemus: & cū hoc sunt
frigidi & remittunt acuitatez colere: ut cō
cordant sapientes ¶ Dicendum q̄ usus mi
rabolanorum: uel est in principio: uel ī pro
cessu completa digestione in principio pos
set esse eorum usus uel ad euacuanduz ma
teriam cum expedit illam minorare ꝓpter
multitudinez uel eradicare ꝑꝑ furiositatez

uſ poſſet eſſe eorum uſus ad conſolandum alias medicinas. Et ſiquidem utatur quis de mirabolanis in principio febris ſub doſi ſufficiēti ad eradicandu3 materias furioſas non eſt conueniens talis uſus: quia cu3 ſint debiles in ſoluendo non educerent materias illas copioſa eductione. Hoc aute3 ut notū preintellexit nec eſt conueniens uſus eoru3 ad minorandum materias. uerbi gratia colericas ut faciunt citrini: quia medicine que minorāt illas materias. ſ. in digeſtas a prin° uel non digeſtas non oportet eſſe multum debiles: īmo fortes ex hoc q3 euacuāt aliqd de materia inepta. Etia3 quia mirabolani dimittunt poſt ſe ueſtigia corrugatiōis.

Vnde materias reſiduas cōſtringunt & ſtrīgunt uias ductuū & indiſponūt ad fluxu3 hoc ſolum auic. expreſſit hic cum dixit: nō inuenitur ab eo. ſ. uiro intentio ſm quam operetur. i. iſte uir qui conceſſit mirabolanos .ſ. in principio nō inuenit in mirabolanis intentione3 ſm quā operetur effectu3 utilem īmo nocent: quia conſtringunt poros poſt ſolutione3 & ꝓpter hoc materia reſidua coartatur & ꝓhibetur ab euacuatione & reſolutione & exaſperant uiſcera: & ex hoc reddunt uentrem ſtipticum nō leue3: ſed a prīcipio in proceſſu febris putride magna eſt neceſſitas apertionis uiarum: & lenitiones īteſtinorum: quorū contrariu3 faciunt mirabolani. Et apparet ex h° q3 ipſi magis nocēt cu3 danť in ſubſtantia q̄ quādo exhibētur eoru3 expreſſio. Si uero uſus eo4 eſſet ad cōſolandu3 alias medicinas. uerbi gratia ſcamonea3 q̄ neceſſe eſſet uti in prin° poſſent mirabolani exhiberi & ſic utitur eis Raſis .i6. cōtinentis in principio. Si etiā alia medicina miſceretur cū eis remouens eoru3 exaſperatione3 & cōſtrictione3 & cu3 hoc ip̄o4 infuſio daretur nō eſſet malū eos concedere etiam in principio ſicut eorum infuſionem cū māna concedit Raſis. io. tract. Almāſoris Si autē ſermo ſit de uſu mirabolanorum in ꝓceſſu. Dicendu3 q3 facta digeſtione perfecta ita q3 materia ſit euacuationi habiliſſima poſſumus eis uti ſi ꝓficias de perfecta euacuatione illarū materie4 per unā doſi3 mirabolanorū & non timeas reſiduū cōſtrīgi cum non ſit reſiduum: ergo conueniens uſus mirabolanorū eſt digeſtione perfecta: & aliquibus euacuationib9 precedētibus. Reſiduu3 enī materie4 poterit ꝑ mirabolanos educi & poterūt ꝛfortari & reaggregari mēbra laxa a febre q̄ p̄ceſſit & euationib9 ſpontaneis & artificialibus que preceſſerūt in febre: & hoc intellexit aui. Quid aūt ſit de uſu mirabolanorum in princi° apoſtematu. ſtomachi lege quod ſcripſimus li° 3° fen. i3ª. ET AQVA. Id eſt ſuccus uſ 4
expreſſio granatoru3: ſc3 mundo4 a cortece exteriori & expreſſorum cum pulpis duo4 ſcilic3 numero: uel duoru3. ſcilicet acetoſi & dulcis: ut ſit in eis uirtus abſterſiua & & repreſſiua caloris. Datur autem a me de hac expreſſione libra media: uel uncie. iiii. cum pauco 3uccaro: & apud me cu3 unciis .ii. 3uccari: & eſt delicata medicina. Et expti ſumus quoſdam ſolui ab ea ſex uicibus: & quoſdam nihil: lege pro bis. Sera p̄. 7°. breuiarii: & Azaraniū libro. 29°. & hec ē medicina quarta. ET IN HORIS. Id eſt quādoq3: & hec eſt medicina quinta. Hora aute3 eius eſt hora digeſtionis materie niſi propter neceſſitatem dictam ſupra uiolis. ſ. ſiccis: ſi uis eas eſſe magis ſolutiuas a ꝓprietate: uel recentibus ſi uis q3 leniant. Aure9 ſumitur quādoq3 pro pluri: quandoq3 pro pauciori: ut alias declarauim9 & ꝓ pauciori pro dragma ſumitur ab aui. 3° cañ. fen. iq. capitulo de cura ydropiſis: tamen qa uiola eſt medicina benigna. Poteſt ſumi aureus pro dragma una & media uel duabus. 5

SILIQVA. Eſt quatuor granorum ordei pondus ſm aliquos: & aliqui dicunt q3 plus. Tibi autem ineſt menſurare doſim medicinarum fortium quicquid ſcribatur in libris. Hec igitur uiole tēperant calorem ſcamonee: menta uero ſtomachum cōfortat qua īdigemus propter nocumētū ſcamōes eſt enim ſtomacho inimica: ut. 3°. i3ª. ET QVANDOQVE. Hec eſt ſexta medicina in qua eſt ſatis fortis ſolutio ꝑ res quas ponit que ſunt note. Toſugi creditur a quibuſdam q3 ſit pondus trium granoru3 ordei detur ex bis quātitas que tibi uideť. 6

ALIVD. Re. ſiracoſt. Hec ē ſeptima medicina & artificialiť cōpoſita & decocta: & dat de ea dragmas duas. uel ultra. Et conſidera doſim eius eſſe magna3 & ī noſtro climate mīor doſ ſufficer3. IT EST POSSIBILE 7

¶ Hec eſt octaua medicina & nos non laboramus in uerificando receptas qa eſſet ponere ſcientiam ſimplicium medicinarum quam ex ſcdo can̄.ſcire oportet: & cuz hoc excuſamur:quia ſuper ſcdo can̄.ſcripſimus moduz uerificandi receptas: & moduz inueniendi doſim in eis & medicinis ſolutiuis: & modum inueniendi baſim in oīb9 medicinis & fecimus ne cogamur ſuper omni recepta prolongare ſermonem ¶ Inde igitur accipiatur ſcientia qua quis indiget in ueri ficandis & examinādis his receptis ¶ Scias poſt hō qp apud nos cōmuniter nō utimur his ſolutiuis in febre putrida:ſed ī colericis utimur cōmuniter reubarbaris & tamarindis:& etiam ſcamonea:licet nō frequenter. In flegmaticis autem turbith & agarico & multis medicinis ad hoc notis. Et auic.extēdit hic ſermonē ſuuz ad medicinas ſolutiuas:quibus utimur ī colericis feb.plus: & placuit ſibi hoc ut poneret medicinas qbus utimur ante digeſtionez in febre & poſt: & hoc plus accidit fieri in febribus colericis ī quibus plus euenit materias eſſe furioſas qbus utimur ſcamonea ante digeſtionez.

ET FEBRICITANS. Melius eſt dicere qp auic.ponit hic tres can̄. Primū can̄.quidā ſic intelligunt qp in eſtate ꝓmutati a ſui natura que eſt eſtas frigida febriens non ſtet in domo uenti.Hic eſt ſermo rudis & cogimur dicere febriens febre.Aliter dicam9 qp febricitantes in eſtate multuz delectantur aere frigido & aere euētabili & faciunt aperire feneſtras:ut perflent uenti domum. Hoc autē tollerabilius eſt in febre calida: ſz in febre frigida.ſ.de flegmate uł melācolia eſt magis nociuum: quia uapores multi & groſſi flegmatis & melancolie ꝓhibentur a reſolutiōe:& ideo nocet ꝓprie quādo ſudat quia ꝓhibet illum ¶ ET TROCISCI. Hic eſt can̄.ſecundus. Dubitatur utrum trociſci conueniant in principiis febriuz putridaruz ante digeſtionez ¶ Videtur qp ſic in principio competunt ea que digerunt:ſz trociſci ſunt huiuſmodi:ergo zc̄. In materia quidez calida ſubtili trociſci frigidi: ut de camphora. In materia autem frigida trociſci calidi:ut de capparibus: & aliqui de eupatorio & de ſpica. In cōtrarium auicen. hic:& ſi infra capitulo de cauſone i ꝓceſſu concedit eos. Hic primo conſidera qp medicine date in decoctione citius tranſeunt: & ſunt debilis operationis. Date aūt ī forma trociſcoruz quia dantur in ſubſtantia non ſic labuntur & fortius operantur & agunt impreſſionez fortem in ſtomacho.cecidit āt eoruz uſus:quia ſunt abhomīabiles coīter: & quibus ſumit eos uere non uult amplius ſumere ¶ Secūdo conſidera qp trociſci qb9 utimur in febrib9 calidis ſunt īfrigidatiui ut trociſci de roſis & de ſpodio & berberis uiolati & de camphora & ſimiles. Trociſci uero qbus utimur ī febribus frigidis ſunt apitiui & ſubtiliatiui materierū ut trociſci de eupatorio & de capparibus:& trociſci de reubarbaro. In mixtis autē febribus ſunt mixti ¶ Tertio cōſidera qp trociſci frigidi quidam ſunt cum hoc ſtiptici ſicci:ut qdaz trociſci de roſis:quidaz de berberis: quidaz de camphora. Quidaz uero ſunt cum hoc lenitiui:ut quidaz de camphora: & trociſci uiolati: & qui fiunt ex ſemine citoniorum uiolis ſandalis mucillagine pſilli & ſimilib9 Trociſci uero calefactiui ī febrib9 frigidis quidā ſunt lenitiui & aperitiui: ut de ſeminibus anniſi feñ. & liquiritia & qdā fortiter aperitiui:ut de aſaro & rubea & ſimiles. Et tu omnia iſta conſidera in antidotariis. His poſitis ponemus in trociſcis frigidis qbus utimur in febribus calidis.q. can̄. in quatuor ꝓpoſitionib9 ¶ Primus in febre calida non cōpetunt a principio trociſci frigidi ſtiptici ſicci.Ratio qa materias coartāt & ꝛſtringunt:ut ſupra diximus ¶ Scd9us in febre calida a principio ſi eſt multa īflāmatio in ſtomacho poſſunt competere trociſci frigidi proprie lenitiui: quia poſſunt illam extinguere ¶ Et ſi uideretur tibi qp eſſet magna neceſſitas trociſcorum infrigidantium ſtipticorum uolens illoz maiorez moraz in ſtomacho & eligens hoc ſupra nocumentuz ſtipticitatis: fac quod tibi uidet in ſumma: tamen in tēperanda forti caliditate ſtomachi ſi eius ſit indigentia trociſci frigidi:ut de cāphora poſſunt dari quādo hic indigeret: quia faciunt hanc infrigidationem plus quam decoctiones. ¶ Et tunc ſaluatur littera Auicenne que dicit.

¶ TROCISCI IGITVR MAGIS CONVENIENTES EI CVIVS FEBRIS

EST ADVRENS IN STOMACHO SVO QVASI IPSA SIT ETICHA. Tertius cañ. est si febris non est fortiter inflammatiua stomachi: & sufficit datio syruporum: & decoctionuꝫ infrigidantium: tunc est conueniens abstinere a trociscis. Quartus canon est trocisci infrigidantes quãuis sint stiptici: cõpetũt in finib⁹ febriũ calidaruꝫ: quia remouent caliditatẽ que p⁹ euacuationem materieruꝫ remanet: & cõfortant mẽbra: & forsan exiccant residuuꝫ materierum: & ideo dixit Auic. ¶ POST DIGESTIONEM ET EVACVATIONEꝫ. In trociscis uero calidis quibus utimur in frigidis febribus: ponemus quatuor cañ. Primus est in febribus frigidis in prĩcipio: nõ cõpetunt trocisci calidi sortiter apitiui. Ratio qa agitãt materiaꝫ & eã difformiter exiccant & ingrossant & hoc uoluit ysaac in. 5°. fe. ca° de cura q̃rtane. ¶ Secũd⁹ cañ. in febribus frigidis possumus uti in prin° trociscis leuibus aperitiuis: & ꝓprie si materia sit in stomacho in qua indigem⁹ medicina que in stomacho remaneat: sicut in flegmaticis febrib⁹ que ethicis assimulat̃: & h° est qd̃ aui. dixit ꝑm aliaꝫ litteraꝫ. ¶ TROCISCI SVNT CONVENIENTES EI CVIVS FEBRIS EST ADHERENS IN STOMACHO SVO. ¶ Tertius cañ. est si materia stat in uenis & remote. Meliores sunt syrupi q̃ trocisci in quãtum magis penetrant. ¶ Quartus cañ. in febribus frigidis in ꝓcessu & in fine principii sunt concedẽdi trocisci fortiores & apitiui & fortiter eductiui: quia materie tunc sunt apte & h° appebit ĩ specialib⁹ capitulis de flegmatica & q̃rtana. Et ex his cessant contraria. ¶ Dicũt uero qdaꝫ ꝙ trocisci frigidi absolute ꝓhibent̃ in prin° febrium calidaruꝫ: quia fortiter infrigidãt sed ꝓhibituꝫ est secũdũ multuꝫ & repente infrigidare ex amfo. y. Dynus uero dixit ꝙ trocisci qui ꝓhibent̃ in prin° febriũ putridarũ sunt illi q dãtur gratia alicuius minorationis materie sicut trocisci de absinthio & trocisci de rosis qui in prin° nõ cõueniunt & p febrẽ adherentẽ stomacho intelligit febrẽ flegmaticã. Vnde supra dixit aui. de ea ꝙ fit cũ lesione stomachi & simulat̃ febri ethice: & in talib⁹ febribus flegmaticis maxime cõpetit admĩstra° dictorũ trociscorũ tũ ꝓpter materie minorationẽ tũ etiã ꝓpter stipticare & confortare. Et nos dicamus ꝙ etiã in principio non est securũ uti eis. ET DIMISSOR. ¶ Hic est tertius cañ. cuius exemplũ ẽ siqs consuetus balneari & exercitari ex hoc retentis superfluitatibus febriat non est hec febris ex hoc magni timoris ꝓpter duo. Primo qa significat̃ ꝙ ẽ a causa primitiua. Secundo quia redeundo ad ꝯsuetudinẽ si ẽ possibile stãte febre: uel ad rẽ illi equiualentẽ iuuabitur. Hic aũt eẽt locus speculatiõis spectãs ad partem theoricã: que febris esset piculosior: an tertiana que fit a causa primitiua nulla existente dispositione in corpore. An tertiana eadẽ que fit a causa corporali. ¶ Ex toto ãt capitulo posset dubitari: utruꝫ sit licitum miscere medicinas digestiuas & solutiuas. Et diximꝰ de hoc p° li° fen. q^a. & cũ cõsiderabitur nõ ẽ quõ illa ita dubia: sicut coĩtas medicorũ eã facit: & enĩ licitũ & cõueniẽs ẽ illa miscere: & ĩuenitur obseruari in ope & dixit illud auer. 7°. colligꝫ. qualiter autẽ & ad quas intentiones fiat non est presentis inuestigationis.

¶ Capitulum de cibatione febricitantium in generali.

SCIAS QVOD CONVENIENTIORES CIBI. Cum posuit cañ. uniuersales in curatione febriuꝫ putridaꝝ ponit cañ. in cibatione: & quia in utrisque cañ. sermo fact⁹ est de aqua ordei & syrupo acetoso: & ideo de hoc facit capitulũ. ibi 2^a. AQVA ORDEI. Prima in tres. Primo eligit qualitatem cibi conuenientem. ¶ 2° horaꝫ. ¶ Tertio speciẽꝫ diete. ibi 2^a. CVM QVE ACCIDIT. ibi 3^a. ET SCIAS. Primus sermo est afforismi. y. hũide diete: & tu omnia que super illo afforismo ꝓtelauimus & alibi potes referre ad hũc locum. Sententia tamen est ꝙ hic cibus conuenit ratione febris: que est morbus siccus: & qa est calidus: dedit etiam intelligi ꝙ dieta dꝫ esse frigida. ¶ Vel secundum Oribasium plus ledit febris siccitate quã calore: & ideo opposuit sibi dietam humidam: & nos non curamus de sermone Oribasii. Tade⁹ dixit ꝙ uoluit ponere dietam febricitantium &

puerorũ: & illã oportet esse humidã & non frigidã. Et nos diximus cum hoc q̃ in usu frigidoruꝫ contra febres ẽ maior timor de retentione materieruꝫ: q̃ in usu humidoꝝ. Hoc etiaꝫ dicta ꝓuenit ratiõe etatis cũ dixit INFANTIBVS HVMIDIS. i. cum dixit grossis. i. carnosis humidis. Igit̃ si cõplexio & hãbitudo eẽnt sicca: nõ sic ꝓuenirẽt ꝑm hãc doctrinã & ꝑm doctrinã gal. 8. tera. ĩ fine. Et nos discussim⁹ h° ibi. In rõe tñ mẽruꝫ febriũ aliter diuersificat̃ dicta. Cõsiderãdum etiã q̃ humida q̃ eligunt̃ debent esse humida ĩ uirtute ꝑm q̃ possibile ẽ. Qual enĩ sit uirtus aque ordei: an sit sicca: uel humida posteri⁹ dicet̃: & debent esse humida nõ pũtrescibilia addẽtia in febre: sicut sunt horarii fruct⁹. De q̃bus hũidis dixit Gal. 2° alimentoꝝ q̃ facile corrũpunt̃: & hec est sũma oĩuꝫ q̃ notabant̃ sup illo afforismo. Cõpatio aũt qua loqtur aui. cũ dicit ꝓueni entiores a q̃busdaꝫ exponit̃: ꝓueniẽtiores. s. humidi q̃ sicci: ut dicit. Oribasius. Alii dicũt ꝓueniẽtiores q̃ sicci cibi. Alii dicunt ꝓueniẽtiores febricitãtib⁹ humidis. Aut sil ꝓiungat̃ lĩa & tu accipe quã uis CVM HIC. Ex tribus ꝓditionat horã cibatiõis. Primo q̃ nõ sit fex sicca in intestinis: ut p̃° regimĩs acu. Et cã ẽ quia fex & ei⁹ uapores p̃nt eẽ cã corruptiõis cibi & alie sunt cause note. Scd̃o q̃ nõ cibet̃ hora ꝓximi: & hoc ẽ q̃ dicit. OCCVRRANT EIS. s. febricitãtib⁹. PROXISMI PERIODICI. q̃tũ ad interpollatã. ET QVI SVNT FORTES. q̃tuꝫ ad accessiones: uel fortificatiões ꝓtinuaꝫ. Et dat cãꝫ ĩ hoc: & ille cañ. ẽ affo. ypo. In ꝓximis subtrahere oportet: & iõ p⁹ ponit ad declinationẽ: sicut facit ypo. p̃° regiminis acu. in fine. Dixit autẽ. ET IN EO QVOD EST POST IPSAM qa quãto potes elõgari a febris fortitudine: & declinat cibũ uersus horã q̃tis fac. Sꝫ ꝓsidera ꝓximũ siue exacerbationẽ q̃ reuertit̃: qa oꝫ te elongare a prin° nisi ĩ casu dicẽdo. Nos aũt disputam⁹ sup illo amfo°. quot horis añ ꝓximuꝫ debeamus cibare: & tenuimus q̃ hoc iudiciũ ẽ extimatiuũ & diuersificat̃ ꝑm speciẽ febris. In flegmaticis enim lõgius debem⁹ cibare a p̃ntia ꝓximi & in q̃rtana q̃ in 3ana si possum⁹: & diuersificat̃ ꝑm cibaria tarde: p̃ cito digestibilia uł apta in fl̃atiõni: uel inepta. Et diuersificat̃ ꝑm corpora fortiora uel debiliora in stomacho & ꝑm alia: & iõ auctores diuersificant̃ ĩter se ĩ mẽsura temporis cibi ante ꝓximuꝫ: & eoruꝫ diuersitas nõ est contradictio: sed ẽ diuersuꝫ iudiciũ extimatiuuꝫ quoꝝ quodq̃ ẽ possibile ꝓtingens defacto q̃ etiã sit melius an elongari a declinatiõe an a prin° pox^mi ibidẽ declarauim⁹. Tertia ꝓditio quã ob seruat in cibatiõe ẽ q̃ eligat̃ hora consueta si possibile ẽ: letantur eniꝫ nature ĩ ꝓsuetudinib⁹ ut dixit. y. ET SCIAS. Hic intẽdit species diete eligere. Et primo eas p̃mittit. 2° ostendit q̃ sunt que iudicãt de unaq̃q̃ illarũ specierũ diete: & hoc ẽ eas eligere: ibi 2a. ET SVBTILIATIONEM. Prima in duas. p̃° p̃mittit. 2° declarat. ibi 2a. ET SVBTILE. Cõsiderandum q̃ dicit. ET REGIMINE. Quia q̃dã dieta ẽ solũ regulatio febricitãtis: & non cibatio: sicut nihil dare. Considerãdum etiaꝫ q̃ ꝑ extrema dat intelligere mediam dietaꝫ quã ponet. ET SVBTILE. Primo ponit qđ ẽ regimẽ subtile ualde. 2° grossuꝫ ualde. 3° medium inter illa. ibi 2a. ET GROSSVM. ibi 3a. ET ILLI. Hic dubitatur: an sit dare febrem in qua nullus cibus cõpetat oĩno. Videtur q̃ non ꝑ ypo. primo regimĩs acu. ubi dicit. Caue ne in una die uenas extenuari p̃mittas. Amplị⁹ dandũ ẽ in febre aliqđ iuleb contra febrẽ: sed talis est dieta hũida. Amplius in statu & ante statum aliquid ẽ afferendum: ut ypo. prima particula affo. ergo in morbo. In cõtrarium est auic. & ypo. prima particula affo. Dicendum q̃ quando reperitur talis febris acuta que terminat̃ in tertia die: ut terciana. Aut unius ꝓximi quando est fortis uirtus: & alia cõ sentiunt: cibatio tunc nociua est & impedit naturam a sui operatione & sine cibo potest stare usq̃ ad crisim malũ: ergo eẽt cibare. Hic tamen oportet attendere cõsuetudines & climata & conditiones quas Gal. innuit primo regiminis acutorũ cõmẽto ꝓximo.

Et quãdoq̃ cõsideramus infamiaꝫ uulgi ut non dicant nos illum occidisse fame. Et hanc infamiam Rasis quandoq̃ ita attẽdit ut male operatus fuerit ut apparet ꝓtinẽtis .19°. capitulo de mirabilibus casibus. Non ergo prolongamus in hac questione.

Ad ypo. dicendū ꝙ loquitur de febre ꝓlon
gabili tempore quo non potest stare absq;
cibo ¶ Ad secunduz dicendū ꝙ aliq̄ ualēt
ex parte ɔtra feb. que ex parte alia nocent.
¶ Ad 3m dicēduz ꝙ est ꝯmo ypo. in statu
ꝓlongato. Iaz autē sup prīa particula affo.
declarauim⁹: quare febriēs plus aliqs uiuit
absq; cibo q̄ si esset sanus. ET ILLI. Hic
declarat regimen & cibationez mediā: & p̄°
partez que declinat ad latus subtile. Scd'o
mediuz. Tertio grossuz. ibi 2ª. ET POS
TEA KIST. ibi 3ª. ET ILLI. Et qa kist or
dei posuerat mediū ponit ei⁹ laudes. Et 2°
cōparat ad alia. ibi 2ª. ET kIST Q VIdē.
¶ Considerandū circa primā partē ꝙ aui.
gradatī ꝓcedit a subtili dieta ꝑ suos grad⁹
usq; ad mediaz. Vinuz eniz granatorū est
ualde modici nutrimēti & subtilis: sed plus
nutrimēti ē eo iuleb & aqua ordei subtilis
.s. multe aq̄ & modici zucari iuleb: ꝑ pauci
ordei uel aqua ordei. Sed dubitat̄ an atri
plices & spinachia sint ī sūma subtilis diete.
Videt̄ ꝙ nō. quia sunt cibi sanoruz: & tales
sunt dieta grossa ut dixit. Dicendum ꝙ
ista cibaria sunt dieta subtilis: rō quia sunt
pauci nutimēti & forsan subtilis. Hec tñ
modo nō discutim⁹. ¶ Ad ɔtrariū dicēduz
ꝙ debet dari quātitas pauca. Vel dicenduz
ꝙ nō oēs cibi quo sani utūt̄ & dieta grossa
quia etiā utunt̄ aqua zuccarata: & uino gra
natoꝝ ¶ Sed intēdit ꝙ cibus sanoꝝ qui est
dieta grossa ē cibus quo sani stant fortes ī
eoꝝ sanitate sicut genera carniū ꝓprie qua
drupedoꝝ & panis ī quātitate sufficienti.
Diuersitatē aūt blitis iā diximus supra: &
sil'ia ut lactuca & borago. ET POSTEA
kIST. ¶ Est ptisana ordeacea facta ex pura
farina ordei: de qua habebim⁹ ī ca° sequēti
dixit. SICVT EST. Quia nō sit ptisana
subtilis colata q̄ nomine ꝓprio dicit̄ aqua
ordei. Hec g° ptisana nō ē grossa neq; subti
lis respectu extremoꝝ q̄ hic ponunt̄. Et in
hoc oportet stare documēto nostroꝝ patrū
q cū multa īuestigatione inuenerunt hanc
expientiā. ET ISTI. s. cibi q sequūt̄ latus
zc̄. sunt extremitates galli & galline: & per
gallum intelligit paruū pulluz: quez Rasis
uocat galliculū: & hoc accipe ꝙ licet ut plu
rimū precipiam⁹ dari pullaz feminā: tamē
gallus masculus. s. paru⁹ dari pōt. Laus tñ
pullaꝝ multo maior ē apud oēs Arabes.
Cōsiderandū ꝙ dixit extremitates quia nō
sunt tanti nutrimēti quāti sunt partes pul
pose pectoris & coxaruz nec sic grossi ¶ Alia
lr̄a habet. ILLI zc̄. Sunt galline extremi
tates ¶ Considerāduz 2° ꝙ incipit a latere
diete grosse sanoꝝ & gradatiz ꝓcedit usq;
ad mediā dietā: & ꝑtrāsit illā usq; ad aliud
lat⁹. s. lat⁹ subtil' diete: & ponit ī ordīe sub
tilis diete cibuz quēdaz quē nō posuerat q
etiā ponit̄ a latere alio mō preparat⁹. Panis
enī de simila frumēti pōt preparari. i. frāgi
uel dissolui in aquā dupliciter. Vno modo
dissolutiōe subtili qa multū & multotiens
lauetur & subtiliet̄: & cū eo dimittat̄ suffici
ens aque copia ita ꝙ quasi posset bibi ¶ Et
tūc ē subtilis dieta & subtilior dieta media
que ē ptisana. quia est paucioris nutrimēti
q̄ ptisana. Alio modo pñt dissolui dissolu
tiōe grossa ad frustra grossa & paꝝ lauari
uel nihil dimittere de eo in aqua: ita ꝙ sit
cibus masticabilis: & tūc ē ī summa grosse
diete: & nutrit pl⁹ q̄ facit ptisana. Et ideo
dixit. GROSSE AVTEM EST CIBVS
FORTIOR. Lotio aūt amouit a pane ꝑtes
fermēti: de cui⁹ nocumēto posset timeri in
febre. Vnde panis ꝓhibet̄ ī apostematibus
īteriorib⁹ añ maturatiōez: ut dixit Mesue
ī deappropatis. Quid āt facit lotio dixim⁹
in 2° cañ. ī ca° de pane. Cubugi sunt ꝑdi
ces q sunt de summa grosse diete qa mltū
nutriūt & nutrimētū eaꝝ ē subtile. PVL
LI. s. parui. Sed tu dices iam dixit de extre
mitatib⁹ pulloꝝ paruorū cū dicit. GALLI
EXTREMITATES. Dicenduz ꝙ forsan
melius est ꝙ lr̄a dicat galline extremitates
ita ꝙ corpus galline sit dieta sanoꝝ grossa
sed extremitates alaꝝ sit dieta grossa febri
citantiū: & nō ē cōueniēs ꝙ multū appropī
quēt dieta sanorū & dieta grossa febricitan
tiuz. Vel dicendū ꝙ pullus paruus ē dieta
subtilis. s. minus grossa respectu extremita
tum galli magni completi ¶ Altāugi aues
parue. OVA SORBILIA. Pauca ī q̄titate
copiosa multū nutriūt & est grossior dieta
& ꝓprie dura subtilia. i. ita sorbilia ꝙ sint
multū liquida & sorbilia uel subtilia. s. oua
ut galline nō grossa oua: ut anseꝝ ¶ Pisces
parui de subtilitate nutrimenti eoꝝ habet̄
3° alimētoꝝ & de cōcessione eoꝝ habes ꝑmo

regis acu.9t°.28. Hic aũt repitur lra q̃daz q̃ dicit piſces parui ſubtiles ualde.i. piſces parui petrini ſunt ſubtiles diete. reſpectu eoꝝ q̃ dicta ſũt: & ideo põt dici ſubtilis reſpectu illoꝝ. Alia lra habz ſubtiles ualde.i. ſubtiliũ carniũ. Alii aũt nõ habẽt hãc lraz. Et ſubtili9 eſt kiſt: & hoc eſt melius. ¶ ET KIST. Hic ponit laudes ptiſane ordei. 2° comperat eã ad alia q̃daz. ibi 2ª ¶ ET ANTIQ VI. Prim9 ſermo eſt ypo. p̃°. re. acu. & tu potes ꝓlõgare afferẽdo q̃cũq; alibi: & nos dixim9 ſup illo paſſu. Eſt aũt mod9 loquendi ¶ .A. AGGREGAT AD CONGLVTINATIONEM.i. Quãuis ſit conglutinoſa: tñ aggregat ſiue adunit hec iuuamenta: ſiue utilitates. ¶ DIGESTIONEM. Quia cito digerit zẽ. LENIT ETIAM. qa planat aſpitates & lubrica zẽ. quõ autez ſit humida: & humectet apparebit ſequẽti ca°. ET ANTIQ VI. Hic cõperat ptiſanaz ad aquã mellis. 2°. aquã mellis: & ptiſanã ad ſirupũ acetoſuz. 3° mouet exiccationez: & poſtponit nos. ibi 2ª ¶ SEQ VITVR. ibi 3ª. ET SIT SVFFICIENTIA. Cõſiderãdũ q̃ aqua mellis ſubtilis p̃ multe aque q̃titatẽ min9 nutrit ptiſana: uel aq̃ ordei: & iõ eſt ſubtilior dieta apud ãtiquos & h° intellexit cuz dixit ¶ NVTRIMENTVM EIVS EST PARVM. Et iõ addit. IN VIRTVTE PARVM. ¶ Conſideraduz 2°. q̃ aui. dat laudes hui9 aque mellis. Pri° qa nõ morat: ſed aqua q̃ eſt pars eius penetrat & h° uirtute mellis calefaciẽtis eaz: & dulcorãtis. Sc̃do qa ei9 humectatio ẽ mſta & ñ itelligit q̃ humectet nutriẽdo multũ qa iaz cõtradiceret ſibi: ſed ſit aqua ex hoc ſine euaporatiõe humectatĩa añq̃ euaporet. Quod aũt abſtergat uias: & aperiat abſtergẽdo & ꝓuocet ẽ notũ: nec itelligat multũ qa in multo exceſſu: ſz multuz qa ſufficiẽt ut in h° nõ diminuat ab aqua ordei. Et qa aliqs timeret de ei9 calore dicit q̃ caliditas eius eſt ofracta p̃ aquã. ¶ Sed dubitat quia nõ utimur aqua mellis cõiter timentes inflãmatiõez. Dicẽduz q̃ nõ debem9 illa uti ut dixit Raſ. i6. cõti. accidit aũt in patria iſta multuz excitari colericos humores in febrib9. quãuis nõ ſint colerice febres: & iõ forſan dimiſſus ẽ eius uſus. cõceſſit ãt eaz Raſ. i7. conti. qñ in ſtomacho febricitantes ſentiẽt acetoſitas: & climata in hoc debẽt cõſiderari. ut dixit auer. 7°. colligz ¶ ET SEQVITVR IPSAM. ſ. aquã mellis ſirup9 acetoſus forſan in cõi uſu antiquoꝝ: uel in ſubtili dieta qa aqua mellis ẽ ſubtilior dieta q̃ ſirupus acetoſus. Et hic fuit ordo aui. ponẽdo ordinẽ ſubtilis diete icipit. n. a ſubtiliori: & uenit ad ſubtilez minus. Eſt aũt ſirupus acetoſus nutribilior q̃ aqua mellis multe aque ſubtilis ualde: & hoc qa ſirup9 acetoſus recipit pl9 mellis q̃ aqua mellis: & q̃ſi inſpiſſat in decoctione: ſed aqua mellis remanet ſubtilis aquoſa: & iõ etiaz ſirupus acetoſus eſt groſſior. Proportionẽ aũt ĩ aq̃ mellis facit Raſ. i7. cõti. ex ꝑte una mellis & ſeptẽ ꝑtibus aque. ¶ Conſiderãduz aũt q̃ ĩ q̃ttuor ꝓprietatib9 facit excedere ſirupũ acetoſuz ſupra aquã mellis. p̃mo qa nutribilior. 2° qa inciſiuior. 3° qa abſterſiuior. 4° qa magis tẽperat calorez: & nõ iflãmat & hec ſunt nota. & poſſet poni 5ª ꝑ h° q̃ dixit groſſior. Sed. t. d. plus deberz iflãmare ſirup9 acetoſus mellin9 q̃ aqua mellis: qa habet plus de melle. Dicũt q̃daz q̃ ꝓp̃ acetum nõ ſic morat in uia ſicut aqua mellis q̃uis aqua mellis ẽt paꝝ moreꝰ. Aliter dicẽduz q̃ acetũ temperat mellis calorẽ. Vel dicendũ q̃ itelligit de melle cãne qd̃ eſt zuccarũ cũ dicit acetoſus de melle. Sed cũ dicit aqua mellis. uidet ex uſu itelligi aq̃ mellis apum. ¶ NVNC AVTEM. Quia dixerat ſirupuz acetoſuz de melle. declarat de quo melle qa de melle cãne qd̃ eſt zuccarũ. zuccarũ. n. mũduz a ſordicieb9 eius: & h° eſt ꝓprie albũ hoc. n. eſt melius melle apum: qa nõ ſic iflãmat: nec ita calefacit ut mel. Et lz mel ſit mãna ſatis tẽperata. tñ eſt mãna collecta ab apib9: & apum labor in melle facit aliq̃ impreſſionẽ. ſ. calefaciẽdo. ut itelligit ab auic. 2° cañ. ca° de melle. Et ſimiliter ſirupus acetoſus de zuccaro eſt melior quam mellin9 de melle apũ q̃uis min9 abſtergat. ET SIC. Facit aui. nos excitare qa multũ laudat aquã mellis: & poſtea multũ laudat ſirupũ acetoſuz ꝓp̃e zuccarinũ. qd ẽſi ẽduz in febribus de eorum uſu. ¶ Dicit ergo q̃ ſufficiat tibi uſus ſirupi acetoſi zuccarini: quia in eo eſt ſufficientia ad ea quibus indiges in febribus de digeſtione apertione abſterſione: & prouocatione: & nõ dimittet

ab eo inflāmatio ſicut ab aqua mellis etiaꝫ ſi eſt aqua mellis cāne iflāmabilior eſt cuꝫ nō habet acetū: & qa fecerat te ſecurū ī uſu eius remittit eius audatiā in ſuperfluo uſu eius quia timeť raſura. i. excoriatio aceti a cuitate. Et hoc timeť ut apparebit in fine capl̄i de regīe acu. fe. Hic poſſunt afferri q̄cūq; ſunt dicta ab ypo. 3° regīs acu. in his potibus & quecunq; Gal̄. & alii dixerūt: & nos ibideꝫ diximus. ET SVBTILIATIONEM. Cuꝫ diſtinxit ſpecies cibationis: & regīs exemplificādo de eis oſtēdit hic ea q̄ indicāt de eis: & primo in generali oſtēdit que ſūt q̄ indicāt ſubtiliare & q̄ īgroſſare 2°. in ſpeciali. ibi 2ª ET ESTAS. Prima in duas. quia p̄mo oſtēdit que indicāt ſubtiliationeꝫ diete. 2° que in groſſationē. ibi ſecunda. ET INGROSSATIONEM. Prima in tres ſicut tres ponit. q. indicāt: hꝫ ponat cū primo uirtutē que conſentit. ibi ſecūda. ET DIGNIOR. ibi 3ª ET DE ILLIS. Conſiderāduꝫ q; p ſubtiliationem regīs nō intelligit ſolum dietā. ſeu regimē ſubtilis diete contra cibationē groſſam: & cōtra mediā: ſed intelligimus ipſam cibi diminutionē ſiue nō dationeꝫ. Omnis enim febris putrida indicat ſubtiliationē. i. dimi nutioneꝫ cibi reſpectu eius q; in ſanitate: & hoc pp ipſaꝫ materiā ad cuius digeſtioneꝫ: & euacuatōeꝫ uolumꝰ ipſaꝫ naturā uacare. Conſiderānduꝫ q; ppter naturā materiei quidā groſſi intelligunt diuerſitateꝫ mate riei qua dicimꝰ q; quedā eſt ſubtilis: & q̄dā groſſa: & q; natura materie ſubtilis īdicat ſubtiliatiōeꝫ. Sed ſi bene conſideramꝰ oīs materia indicat ſubtiliationē ī dieta licꝫ ſit in hoc diuerſitas que nō erat hic in mente. Aui. loquētis generaliter. Debꝫ gº intelligi natura materiei. i. materia ipſa: & p ꝺſequēs morbus. ut ab ea de pēdet: & hoc eſt q; prī cipaliter indicat ſubtiliationē. ſ. materia. Sed poſſibilitas uirtutis ꝺſentit. cum ipſe abſq; cibo. i. cum ſubtiliatione pōt digerere euacuare & euaporare: Et intelligunť hi ſermones primo regīs. acu. 44°. cōmēto. ET DIGNIOR. Hic ē affo. quādo ī ſtatu & ſumiť hic ſtatꝰ p ſtatu quo ad accidētia ut cōiter diciť: & concurrit cum ſtatu quo ad digeſtionē materie in morbis ſeruātibꝰ materiā ad unicā expulſionē. In hoc ergo tēpore medicus debꝫ ſubtiliare magis quā in aliquo tēpore alio: & cauſam eius ponit: quia natura tota in tēta eſt ad pugnā: & iō debet eaꝫ occupare cibo nec ante criſim: nec in criſi & tu afferas ad hunc locū dicta per nos: & alios ſup illo affo. Quibꝰ uero poſte rius quaſi dicat. Ante ſtatū poſſet groſſius cibari. Vnde ypo. prius uero uberius refici ut ſufficiat egrotans. ET DE ILLIS. Hic eſt ſermo ypo. p̄mo regīs acu. & Raſ. 17°. cōtinētis. ca° 4°. Conſiderāduꝫ q; hec ſubtiliatio eſt particularis quia reſpectu de terminate hore ī qua oportet flobotomare cliſterizare: aut ſoluere uentrē q̄ nō debent fieri cibo exiſtente in ſtomacho: & hoc eſt q; dixit. DES OPERAM zc̄. Similiter ſe datio doloris. oꝫ q; priꝰ fiat ut eſt poſſibile Dolor. n. impedit cibationem: & eſt cauſa agitationis cibi in ſtomacho: & ideo oportꝫ prius intendere ſedationem illius. his com pletis ciba ſi eſt neceſſe. Conſiderandum ſecūdo niſi ſit ꝓhibens pōt primo intelligi q; tu des operā ad complendā illam neceſſi tatem niſi ſit ꝓhibens: quia ꝓpter caſum uirtutis & timorē ſincopis. primo quādo q; cibamus antequā flobotomemus. ut etiam euenit his ad quoꝝ ſtomachū colera fluit. Prius etiā cibamus quā ſoluamꝰ uentrē. i. prius cōfortemꝰ infirmū cibo. ut Auic. 3°. can̄. fen. xi. ca° de cura ſincopis. Et quando curatio facit neceſſitatē ut ſit mūdificatio & times nocumentū eiuꝰ oportꝫ ut ꝺfortes ſtomachū: & ad bibendū da uinū odorifeꝝ & ciba cibo laudabili. quandoq; etiaꝫ cogi mur prius cibare quam cliſtere faciamꝰ. ut hominibus quibuſdaꝫ qui cliſteribus ledūť ratione ſtomachi propter cauſam notam. de quibus eſt multa ſenſibilitas. Vnde ſtatiꝫ commotis inteſtinis: & euaporatione facta in eis nocumētuꝫ cauſatť in ſtomacho & de eis eſt multa ſenſualitas ſtomachi: & ſub hac intentione preceptum eſt in libro. acu. nono continētis. primo capitulo. q; cliſ tere non fiat ſtomacho repleto. quandoq; etiam multa debilitas: & doloruꝫ prolixitas etiam cogit cibare ante ſedationem doloris bene ergo dixit niſi ſit prohibens. ſ. cibare. Alio modo poteſt intelligi q; completis his neceſſitatibus facta flobotomia poſſet ſup uenire principiū poxiſmi: Vnde cogimur

non cibare niſi in caſu. & ſimiliter facta ſo lutione uentris: & cliſteri: & ſedato dolore poſſet aliud ſuperuenire quod cibū faceret poſtponi uerbi gratia. Inſultus ꝓxiſmi. Conſiderandum tertio ꝙ neceſſitas iſtoruꝫ in febribus putridis ſignificat repletionem que ĩdicat euacuari: & nō repleri uel cibari & ideo niſi ſit probibens ĩtendatur primo ad complendas has neceſſitates. ET IN GROSSATIONEM. Conſiderandum ꝙ per ingroſſationeꝫ non intelligo dietam groſſaꝫ cōtra diſtinctā aliis ſpecieb⁹ diete: ſed ipſi cibi dationē. Illud.n. quod de cibo datur non datur niſi propter uirtutem. ut enim nutriatur uirtus: & non morbus cib⁹ datur infirmo. Ipſa enim uirtus eſt cuius gratia cibamus & non febris. ut Gal. dixit in cōmento affo. CONTEMPLARI AV TEM OPORTET. Et in primo regimĩs acu. cōmento. xx°. ſicut enim morbus ſiue materia indicat principaliter ſubtiliationē .i. ablationē cibi ſic uirtus ĩdicat ingroſſa tionē: & morbus eſt ſicut cōiudicās: uel co aſſentiens. Sed dubitatur utrum Auic. tetigit hos modos diete ſubtilis: & groſſe diete. Dicēduꝫ ꝙ manifeſte tetigit eos cuꝫ prefixit duo exempla. ſ. nibil dare: & eſt ultimū in ſubtilitate: & cibaria ſanoruꝫ: & cū proceſſit uerſus nibil dare. totū hoc uo cabat ſubtiliatiuum: & cuꝫ incepit a nibil dare & gradatim peruenit ad ptiſanam: & panē lotuꝫ lotione bene ſubtili: & ſic eundo ad cibaria ſanorū ut dabatur intelligi. totū hoc uocabat ingroſſatiuū. ET DIGNI OR. Conſideranduꝫ ꝙ ingroſſatio in prĩ cipio egritudinis conueniēs ſumitur large pro omni cibi datione que in principio con uenit ſecūduꝫ egritudinū diuerſitateꝫ. In quadā ergo ingroſſatione eſſet uinū grana toruꝫ. in quadā iuleb. in quadā ptiſana. in quadaꝫ pulla: & ſic de aliis: & hoc facit tibi fidem. ꝙ Auic. per ingroſſationeꝫ ĩtelligit id quod diximus. Hic caderet queſtio an regimē in febre procederet in ſubtiliando. & eſt queſtio de qua ꝓlixe. primo affo. uo cauim⁹: & primo cañ. fen. q³. Et cōciliator diffuſe loquit ĩ ea differentia. iꝛq. Et nos dicamus breuiter hic ꝙ ĩ febribus ĩ quib⁹ expectam⁹ criſim & que ſeruant materiam ad expulſionē unaꝫ creticam a principio in groſſamus regimē: & ꝓcedim⁹ ſubtiliādo uſqꝫ ad ſtatū: & hoc uocatur cōiter regimē uniuerſale. Dignior ergo hora ad in groſſanduꝫ eſt principiuꝫ quia diſtat a ſtatu: & pugna. Vnde uirtus non eſt multū occu pata cū materia ut dixit Auic. quādoqꝫ tū accidit in forma particularis regiminis qd̄ in principio ſubtiliam⁹. Et in caſu ꝓpter defectū uirtutis. quādoqꝫ in ſtatu ingroſſa mus & hoc regimē uocatur particulare: qa fit ſecundū ꝓticulares diſpoſitiones ĩdicates. Conſideranduꝫ ꝙ quāuis in principio fe briū oporteat groſſius dietari. tamē nō ab ſoluit hec dietatio a nocumēto. Sed min⁹ nocumētuꝫ eſt id quo uirt⁹ debet ſuſtētari ad pugnā in hora ſtatus dare a principio & gradatim procedere quā dare in ſtatu: uel prope ſtatū. Et quia in principio cibus ge nerat nocumētuꝫ. licet min⁹. ideo ſuccurrit auic. illi nocumēto cū ſparſione. qd̄ quidaꝫ expoſuerūt. i. cū paulatiuis euacuationibus & aliqñ cū fricatiōe: & meli⁹. i. cū partitiōe cibi in plures partes quia minus grauabit ꝟtutē: & min⁹ diuertet eaꝫ a digōe materie quā facere debꝫ: & hᵒ eſt ꝙ dixit. Quoniā eſt leuius iterū ſuper uirtutem: & ex modo loquēdi iterū innuit auic. Aliā eſſe cauſam ab iſta quā premittit. Eſt ergo ꝑma cauſa qa cib⁹ partitus paucus ĩ uice dat⁹ melius uincit & minus materiā malā multiplicat Secūda cauſa eſt minus qa grauat uirtutē unde min⁹ a digeſtione materie natura re moueť: & ideo dixit iterū. ET ESTAS. Ponit cōuenientē cibationem & electionem ſpecierū diete ĩ ſermonibus: uel cañ. magis ſpecialib⁹: & primo dat cauſaꝫ cibatiōis ſ̄m tēpora anni. 2° ſ̄m ſpecies egritudinis. 3° ſ̄m diuerſaꝫ diſpoſitioneꝫ uirtutis. 4° ſ̄m cōplexionē. 5° ſ̄m etatē. ibi 2ª. ET CVM INTELLEXERIS. ibi 3ª. ET Q VAN DOQ VE. ibi 4ª. ET DE CORPORI BVS. ibi 5ª. ET SENES. Primo ĩcipit a cañ. cibationū in eſtate: & uult ꝙ addať ĩ numero cibatiōis ſ̄m ꝙ homo frequēter cibetur: & dat duas cauſas. Prima quia ĩ eſtate uirtus eſt debilis propter reſolutionē factam a calido quare non poteſt multam quantitatem digerere ſemel in una uice. oꝫ ergo ꝙ cibetur pluribus uicibus. Secunda cauſa eſt: qa reſolutio ĩ eſtate ē q̄ſi cōtinua

& hoc eſt q̄ dixit propter ſparſionē. oportz ergo q̄ cambiū.i.reſtauratio ſit p̄ ſparſionē .i.quaſi continua. taliter tamē q̄ cibus nō impediat cibū in digeſtione. Iam enim ex hoc probaretur q̄ cōtinue homo cibari deberet. Sed quia cibus cibum impediret in digeſtione in ſtomacho nō poteſt continue comedere: ſed tam frequenter q̄ continue quaſi fit ſucceſſio nutrimenti ad mēbruz. ET IN HYEME. ¶ Hic eſt cañ.cibationis in byeme: & uult q̄ econtra fiat quia raro & paucis uicibus homo cibetur : & copioſius in uice: & ad cauſas oppoſitas duabus cauſis predictis in eſtate. ¶ Prima cauſa opponitur ſecunde. quia in hyeme reſolutio eſt parua:qa nō ſic ꝯtinue hō reſoluitur. g° homo non īdiget cambio. multo.i.multis uicibus. ¶ Secunda cauſa eſt oppoſita p̄me quia enim ī byeme uirtus eſt fortis ad tollerandum cibum ſubito datum.i. in quantitate multa:& paucis uicibus.hoc.n.uocat ſubito & dicit q̄ eſt fortis apud expulſionē eius quod poteſt tripliciter exponi. Primo ad impellenduz ipſuz in mēbra. Secūdo.i. ad expellendum eius ſuperfluiatez. Tertio q̄ poſtquā cib⁹ eſt expulſus per omnes digeſtione ſtat uirtus longo tempore fortis. q̄ non diſſoluūtur mēbra:ſed in eſtate nō.

Dubitatur primo de cauſa quā auic.dat ad probanduz q̄ frequenter in eſtate cibes. raro autez in byeme quia dicit q̄ reſolutio eſt per ſparſionez.i.quaſi continue nam cōtinue uidetur etiam in byeme. Aer eniz inhabitans nos continue reſoluit. Aer eniz in omnibus diſpoſitionibus reſoluit. propter id quod in eo exiſtit de uirtute ſolis: & ſtellarum.ut primo cañ. fen.ſecunda. ¶ Et ſi forte diceres q̄ parū reſoluit ſufficit mihi. q̄ ſit continua:& ſic debet cambiū eſſe continuū.ut eſt poſſibile. ¶ Amplius uidetur q̄ homo magis reſoluitur in byeme: quia principalis reſolutor eſt calor naturalis: & hoc in byeme eſt fortior.ut apparet in commento affo. ¶ VENTRIS HYEME. Et amplius magis debent corpora parari ad ſudorem.i. artificialiter magis aperire poros & ſudorez prouocare eſtate quā byeme Omnes enim antiqui ita dicebant.ut Aph. probleumatū ſecūdo primo.probleumate. Sz ſi reſolutio eēt maior ī eſtate nō oportz artis auxilia addere in illa. ¶ Dicam⁹ ergo q̄ cañ.iſti ſunt cōes ſanis:& febricitantibus īmo non probant de febricitantibus niſi p̄ diſpoſitionem ſimilez ſanis ab his tēporib⁹ Secūdo dicamus q̄ iſti cañ.ſunt ueri in corporibus in quibus ab eſtate fit uirtutis debilitatio per reſolutionem: & ab byeme caloris confortatio per aggregationez:uel nō debilitatio per diſſolutionem. ¶ Corpus eniz q̄ ī byeme mortificaretur frigore nō poſſet tollerare cibū una uice: & corpus q̄ uigoraretur ī eſtate calore. ut ſenis frigidi corpus telleraret maiorem cibi quantitatē quā ī byeme.Poſt hec dicam⁹ ergo q̄ calor aeris continue nos alterat: & quia in eſtate eſt calidus acutus.primo ī mediate nos diſſoluit.i.aperit poros & nos reſoluit.Secūdo acuendo calidū noſtrū facit ipſuz magis reſolutiuū.ergo continue ī eſtate reſoluimur & ſic continua reſtauratione: & continuo cambio indigemus & quāta magis cōtinue eſt poſſibile nutrimentū in mēbra ferri eſt meli⁹. primo ut continue deperditioni ſubueniatur.Secūdo ut tēperetur caloris in cē dium a cibo & hoc fit continua cibatione.i. frequenti ſecūduz modū poſſibilē.ut dictū eſt. In byeme aūt contrariū dicendū eſt ut apparet nec oportet prolongare ſermonez. Quarto dicemus q̄ reſolutio ī eſtate facta eſt maior in quantitate indifferenter iuuatiua:& ſuperfluica ſimul conuerſa ni uapo rem:nec calor aeris diſtinguit nociuum ab utili in reſolutione: nec calor naturalis extranior fact⁹ diſtīguit. Accidit ergo bonas reſolui:& ſic cōtingit etiā de malis mēbris remaneri:& bonoruz ,que remanent partes corrūpi & fieri malas extraneo calore. Sed in byeme reſolutio occulta qua ſolū ſuperflua a iuuamine ſeparata reſoluūtur in ſenſibiliter naturaliter eſt minor. unde nō trabuntur que debēt ire per urinaz ad cutiz: ſed ſola ſuperflua tertie digeſtionis in ſenſibiliter diſſoluta: uel reſoluta a nobis recedunt. ¶ Violentia autē eſtiui caloris trahit uerſus cutim ſuperflua que aliunde deberent recedere: & cuz hoc utilia reſoluūtur. Ex quibus apparz quare plus debemus in eſtate parare ſudorez:quia prouocare ipſuz aliquo ſolutiuo. In byeme autem minus licet ī promptu quis diceret:quia ī byeme

eſt timor de percuſſione partiũ ſudantium a frigore aeris. in eſtate non tantũ. Tamen Aꝛ. probleumatũ ſecũdo probleumate. 34. reaſſumpto primo: ubi clarius ſuam intentionem exprimit: aliaꝫ dat cauſam. Et dicit ꝙ in hyeme minus oportet parare ſudoreꝫ: quia humida ĩ nobis ſuperflua a calido cõtracto interius digeruntur & expirant ¶ Omnibus gº huiuſmodi humidis aut pluribus conſumptis: non indiget corpꝰ expulſione conata. i. per conatũ facta. ſ. arte faciẽte ſudorẽ. Sꝫ in eſtate calido naturali reſoluto per rarefactaꝫ carnẽ humida noſtra nõ bene digeruntr̃ ĩmo corrũpuntr̃ que intꝰ manent & iõ indigẽt huiuſmodi humida hauſtiõe .i. extractiõe dicta. Et ſubdit Aꝛ. ſmones notos. ¶ Ex his ceſſant argumenta ultima & tu afferas ad hũc locum quecũqꝫ diximꝰ ſuper afforiſmo prime particule ¶ VENTRES HYEME. Vbi multa diximus de reſolutionibus byemalibus & eſtiuis: & expoſuimus noſtro modo 2º ꝓbleumata Aꝛ. preallegata. Ad argumentũ dicenduꝫ ꝙ argumẽtum cõmittit fallaciã ꝓpter qõneꝫ de cõtinuitate reſolutionis: & qa queſtio nõ ẽ de ꝓpoſito: dicamꝰ primo cũ fundamẽto toĩ: ꝙ ſicut nutricatio quãtũ ad diſpõnes ẽ cõtinua: ſic quãtũ ad inductionẽ forme eſt diſcontinua: quia inductio forme fit in. ꝓ. ut coĩter creditr̃: ſic reſolutio q̃ eſt corruptio humidi: aut mẽbroꝝ que nutriuntr̃: aut ẽt aliquaꝝ partiũ inanimataꝝ que in uaporẽ cõuerſa abeũt incõtinens: quãtũ ad diſpõeꝫ eſt actio cõtinua & fit in tp̃re: ſꝫ quãtuꝫ ad ĩtroductionẽ forme fit ĩ. ꝓ. & quẽadmoduꝫ forti exiſtenti calore naturali nutritiuo in ſpacio uniꝰ diei naturalis: ut ĩ exemplo ex ſua actiõe conſurgunt plura nutrita eſſe & ſic frequẽtiora & eo exiſtẽte debili paucior̃a q̃uis utriuſqꝫ actio ꝯtinua ſit ĩ toto tẽpore ſic calido aeris exñte ſorti: ut in eſtate ĩ una naturali die erũt plura reſolũta eſſe carnis: & boni nutrimenti quã in una die naturali hyemis: & frequentiori egebimus cãbio ut dixit. A. Et ſi uelles tenere ꝙ reſolutio & nutricatio quãtũ ad inductionẽ forme ſubſtantialis ſint actus ꝯtinui: ut alias tenuimꝰ Poteris etiã Aui. ſaluare ſnĩam in hoc ꝙ reſolutio hyemalis ẽ cũ pauca paucaꝝ partiũ bonarũ. Vnde cibus ſemel datus poteſt ad longaꝫ repõem ſufficere. Hec aũt nõ ꝓlõgamus: quia multum ſunt profunda. ¶ Dubitatur 2º: an totius cibus quẽ homo debet ſumere in eſtate in pluribus uicibus in una die naturali ſit amplior toto cibo: qui cibꝰ paucis uicibus ſumitur eodẽ ſpacio tẽporis. Et uideť ꝙ amplior ſit per Auic. cum dicit eſtas indiget additione & ſeparatione: dixit ergo additione quãtũ ad quãtitatẽ: & ſeparatione quantũ ad numerũ. Ampliꝰ ĩ eſtate fit maior reſolutio & boni & utilis hũidi: ergo maiori indigemus reſtauratione ¶ In cõtrarium ypo. in affo. cum dixit his ergo tẽporibus ablatione plures zẽ. Franciſcꝰ de pedemontiũ tenet ꝙ quãtitas tota cibi quã ĩ eſtate damus: ẽ maior tota quãtitate quaꝫ damus in hyeme. Et hoc ꝓbat ꝑ Auic. hic: & per rõem adductam: uigoratr̃ opinio ſua naꝫ frequens & multa reſolutio indicat frequẽtiã & multitudinẽ cambii: & ſic multiplicationẽ cibi: ſed multa reſolutio ẽ ĩ eſtate ergo ſine dubio nõ inueniť Gaſ. auctoritas contra iſtam opinionem que auctoritas non poſſet exponi. Sed Rabbi moiſes in comto affo. prime particule. ET Q VIBVS SEMEL: AVT BIS. q̃ nos trãſlatauimꝰ dicit ſic ad litterã. Eſtas eſt tẽpus quo debet dari cibus pluribus uicibus & minoris quãtitatis de quocũqꝫ comedat in omnibus uicibꝰ hoc uidebať ſignare littera hebraica ĩ oibꝰ illis ſiť: & nõ referebatur ad quãlibet illaꝫ: quia illud uidebatur certum. Et quãuis ꝓ illa opinione Rabbi Moiſes non pñt adduci demonſtrationes: tamen ꝓbabiliter ſic põt ꝓbari: corpora ex natura eſtatis habent in ſe plures ſuperfluitates quaꝫ corruptas ex natura hyemis: igitur ex hoc idiget corpꝰ minoti quãtitate totius cibi. ꝛſequentia eſt nota ex cõmẽto affo. preallegati: antecedens eſt notum ex dictis ſm ſententiaꝫ Aꝛ. ſecdo ꝓbleumatum: & Gaſ. in cõmento affo. ¶ VENTRES HYEME. ¶ Amplius uirtus trãſmutatiua cibi eſt multo fortior in hyeme: q̃ in eſtate: ergo maiorem molem cibi ſuſtinere poteſt. ¶ Hec ratio ab aduerſario ſtatim ſolueretur: quia debile agens ĩ lõgo tempore poteſt tantum quantum forte in pauco tempore facere: & accipiet longum tempus ſpacium omnium digeſtionũ multiplicatarum ſm numerum multiplicem

cibationuꝫ in eſtate ¶ Et huic ſolutioni dices: ꝙ calor naturalis in eſtate eſt ita debilis ꝙ in omnibus illis uicibus quibus cibatur & digerit: non poteſt digerere tantū cibum quantuꝫ illis paucis uicibus byemalibus digerit ¶ Et ſine dubio nos hoc didicimus experientia quorundam laxiuioruꝫ: nobis notorum qui in byeme guloſe comedunt in nocte: ante diem: & ante tertiam: & in tertiis: & in nonis: & de ſero. Et quando in eſtate eandem quantitatem̃ cibi frequenter uoluerūt comedere nō potuerunt: ſine notabili moleſtia. Hoc exemplum eſt per experientiā quo cognoſces ꝙ in byeme maior quantitas cibi tollerat̃ in oībus cibatiōib⁹ q̄ in eſtate ¶ Attendendum tamen eſt: ꝙ aliquis potus cito digeſtibilis & cito trāſiēs poſſet tollerari in eſtate magis: & in maiori quātitate q̄ in byeme. Et mihi apparet ꝙ de eo in eſtate āpliori quātitate poſſet dari & pluribus uicibus q̄ in byeme. Et p experientiam uidemus ꝙ corpora bene diſpoīta dicta ſuperius: & corpora febricitantiuꝫ tollerant maiorem quātitatem potus in eſtate q̄ in byeme: & hoc uidetur ſentire Raſis. i7 continentis ca° de aere: cum dicit ¶ TVNC IN ESTATE VTERE CIBIS HVMIDIS: ET VINVM SIT MVLTVM ET BENE LIMPHATVM ¶ Ad cōtraria dicenduꝫ ꝙ. A. cū dicit additione. i. ſepatione: & cuꝫ dicit non facit indigere cābio multo .i. multis uicib⁹ ¶ Ad aliud dicit̃ ꝙ aliud eſt indicare fieri: & aliud eſt indicare poſſe fieri: non eſt dubium ꝙ eſtas ponit neceſſitatem multi cibi: quia multum bonuꝫ humiduꝫ conſumit: & byems pauci per cōtrariam cauſam. Sed non poſſumus b° facere quia in eſtate uirtus eſt debilis: in byeme autem uirtus eſt fortis: & ideo poſſumus b° facere. Et tunc ad argumentum dicenduꝫ ꝙ eſtas ex parte reſolutionis indicat plus cibi q̄ byems: ſꝫ ex parte debilis uirtutis nō potentis tranſmutare indicat minus. Sed tu diceres ſi byems indicat paruꝫ cibi dare: quare ergo dabamus multum. Dicendū ꝙ indicat pauca dari: ſed uirtus fortis potens multa digerere indicat multuꝫ. etiā niſi ſit copioſius ſanguis & ſpiritus uincetur a frigore aeris ut in commento affori⁹ ¶ VENTRES ET AVTVMNVS ¶ Hic ponit cañ. diete cōuenientis in autumno ¶ Conſiderandum ꝙ ut uult Auic. in autumno. 2° conſideramus: ut ordinemus regimen unū eſt debilitas uirtutis. quia autumnus eſt tempus malum debilitans uirtutem̃. ut apparet ex primo fen. ſecūda. de pulſu tempoꝛuꝫ anni. Secundum eſt repletio ex corruptis humoribus: & propter hanc autumnus eſt etiam tempus malū. Similatur eniꝫ morbo de corruptione. ut in cōmēto affo. ET QVIBVS SEMEL. Sed primū de iſtis indicat cibationem: & additionem in cibo: & ſic ingroſſationem. ſ. ut uirtus debilis cibo confortetur. Secunduꝫ autē. ſ. repletio excorruptis humoribus indicat ſubtiliationem & paucitatem cibi quia corruptioni neceſſaria eſt abſciſio: & euacuatio nō repletio. ut in cōmento afforiſmi. predicti ſumitur ex tranſlatiōe greca. oportet ergo ꝙ dieta in hoc ſubtilietur: ſed propter uirtutis defectuꝫ frequenter cibabitur: ſed ꝓpter corruptionem parum dabitur de cibo Cum ergo comperabitur ad eſtateꝫ: & byemem medio modo inter illa ſe habebit. ut cōmuniter auctores tenent: ſiue concordāt. Non eniꝫ ita frequenter cibam⁹. ut ī eſtate nec ita paucis uicibus. ut in byeme: nec tm̄ dabim⁹ de cibo. ut in byeme. nec taꝫ paruꝫ ut in eſtate. iam enim calor incipit reaggregari: & prohiberi a diſſolutione ī reſpectu eſtatis: & ſecundum hoc tenent magiſtri ꝙ uirtus ſit fortior quā in eſtate: & debilior quā in byeme. Et hic eſſet locus conſiderationis. hoc ergo Auic. uoluit cuꝫ dixit ſpargere. i. frequēter paulatim. i. parū eſt meli⁹ & tunc dedit generalem cañ. notum. Dubitatur quare non dixit de uere. Dicēduꝫ ꝙ de eo dedit intelligi eodem modo: ſicut de autumno. Eius enim diſpoſitio ē media inter eſtatem & byemem: & ideo minus damus de cibo in uere quā in byeme: & plus quā in eſtate ¶ Dynus uero dixit ꝙ a uere & ab aliis temporibus poteſt ſumi īdicatio dupliciter. Vno modo ut ſunt cauſa diſpoſitionis corporalis. ſ. repletiōis: & ſic cū uer ſit cauſa repletionis: & ſimiletur morbo repletionis. ut dixit Gaſ. in commento affo. predicti competit in uere paucus cibus. Alio mō ut eſt cauſa diſpoſitionis uirtutis & reſolutiōis corporis cuius gr̄a fit cibatio

& iſto modo uer indicat multuz cibũ: ſicut hyems. licet non tantum: quia uirtus eſt fortis & pauca eſt facta reſolutio: & poterat hoc Dynus. dulcius dicere. dicendo q̃ ciba tio ueris. quedam eſt preuiſiua: ſiue preſer uatiua de qua loquitur Auic. primo cañ. fen. ſecũda. illo capitulo. aer calid⁹: & Raſ. 17. continẽtis. capitulo de aere. & ut ſic pau cum cibum damus: & flobotomamus: & euacuamus. Alia cibatio eſt in hominibus bene ſanis non neutris: & iſta eſt copioſa de qua loquitur afforiſmus. ¶ VENTRES HYEMẽ ET SCIAS. ¶ Iſte poteſt eſſe illatus ex predicto. ut uẽlit q̃ in autumno conſiderando corruptionez humorũ ualde ſubtiliaremus: ſed conſiderando uirtutem non poſſumus: qa ualde deficeret. Et poſſz eſſe quidam cañ. per ſe: & dicamus q̃ iam poſuit cañ. cibationis ſecũdũ tempora anni hic ponit ſecũdũ morbos. primo ī generali. ſecũdo in ſpeciali ſecũdũ morborũ ſpecies. ibi ſecũda. ¶ ET CVM. ¶ In prima uult q̃ indicatione ſumpta a morbo nõ darem⁹ cibum: ſed uirtus nõ ſuffert hoc ſed deficit in multis morbis: & cum deficit non ualet curatio. ¶ Curans eniz eſt uirt⁹ zc̃. ut ſciuiſti p̃cedẽti capitulo. ut ſcitur etiã ī principiis primi libri. ubi ſunt ſcire uirtutes opantes & ſunt ſcite operationes materieruz: & quõ agunt mote a uirtute. ¶ ET CVM IN TELLEXERIS. Hic ponit cañ. in dieta ſecundũ ſpecies egritudinis. ut egritudinũ uel febriũ. quedaz per acute. quedam abſo lute acute. quedaz cronice. ut Gal. 2°. & 3°. p̃noſticorũ: & tertio de creticis. ¶ Et primo ponit cañ. regiminis per acutarũ abſolute. ſecũdo cronicarũ. tertio ponit cañ. incibati one que eſt a principio in compratione ad ſtatum. ibi ſecunda. ¶ ET SI. ibi tertia. VERVM. ¶ Conſideranduz cuz ītellexeris hoc quod dictũ eſt de ſpeciebus regiminis: & hoc quod dictuz eſt in cañ. precedenti q̃ niſi reſpiceremus uirtutem ultime ſubtilia remus. Ex hoc enim ſeqtur q̃ ſi eſt aliqua egritudo in qua non curamus de uirtute. cura que eſt per cibum eſt q̃ in illa. omnis cibus poteſt prohiberi. ¶ Conſideranduz 2° q̃ duo ſunt que indicant hic nõ dari cibũ. Vnũ eſt principale: & eſt natura egritudis quia ualde acuta citi ſtatus. imo tota ſtat⁹ ut que dicitur p̃ acuta terminabilis ī p̃ma quarta: uel citra. Aliud eſt coindicans: uel cõſentiens ut uirtus fortis quaz extimas in hoc tempore non deficere etiã ſi non detur cibus aliquis: uel ſi non detur ſpiſſus: ſed detur ſoluz uinũ granatorũ: uel iuleb ſub tile ualde. Et dixit. ¶ EXTIMAVERIS. Quia omnia iudicia ultimata ad op⁹ ſunt extimatiua. ¶ Conſiderandũ tertio q̃ dat cauſam ſiue cañ. debet eniz medicus quãtũ poteſt alienare occupationẽ a uirtute: & ex citare eam ſuper materiã. Si ergo īdicaſti q̃ iſte ſine cibo: uel ſaltem ſine cibo groſſo poteſt ſtare uſq; ad criſiz & pugnã perficeꝛ malũ eſt cibare illum. ¶ Conſiderandum quarto q̃ diceret aliquis q̃re dixit ¶ DI MISSIONE CIBI. Iam non eſt alia ſub tiliatio quã illa. ¶ Dicenduz primo ſaltem cum dimiſſione cibi omnino. ſ. groſſi: Vel dixit: qa poſſet ſufficere potari aqua pura tepida uꝛ calida: uel frigida. ut tibi uideꝛ. ¶ Conſiderandũ quinto proprie in die criſ hoc dixit: quia ſi tu es in ambiguo de ciba tione: & non uidetur tibi aliquid dandum in peracuta febre fac q̃ a principio des. ut nõ cogaris in hora prauiori q̃ eſt hora criſ cibare. ¶ ET SI VIDERIS. Quod egri tudo acuta eſt q̃ in. iq. dieb⁹ finiꝛ regimen g° ī ultimo nõ ſubtile põt eẽ dare ptiſanã aut aliqd de reb⁹ q̃ ſunt de ſũma ſubtiliuz dietarũ uerſus ultimã ſubtilitatẽ q̃ ẽ nihil dare in die criſis p̃pe q̃ eſt dies pugne: niſi pp cãz maximaz. ſ. pp caſuz uirtutis uia re ſolutiõis accidẽtib⁹. n. uirtutẽ diſſoluẽtib⁹ illico cibus eſt dãdus. ut dixit Gal. ¶ ET SI VIDERIS. Per cronicã egritudinẽ aut p̃pinquã cronicis forſan intellexit acutam tropicã: ſiue conuerſiuã q̃ eſt lõga uſq; ad. 40. dies. ut Gal. primo p̃noſtico4: & 2° de creticis. tu ãt accipe h° exemplũ retboricũ. Aliabatis 3°. pratice ca°. de regĩe corporis p̃ uictuz q̃ auctoritate ãtiquo4 aſſimulat medicũ peregrinãti morbũ peregrinationi .ſ. ſpatio uie & uirtutẽ īfirmi aſſimilat ex penſis. Sicut g° peregrin⁹ expẽſas extimat ſm uie lõgitudinẽ: & breuitatẽ ſic medic⁹ facit etiã & eſt notũ. ¶ Conſiderãduz q̃ iſte ſpẽs regiminis ſuperius dicte p̃nt adaptari ad tres ſpecies febriuz: ut peractice cõpetat dieta ſubtiliſſima acute abſolute media cro

nice grossa uel q̃ ad lat⁹ grossuꝫ declinãs.
Et hic magistri faciũt distinctioneꝫ dietarũ
subtiliuꝫ grossaruꝫ & mediaꝝ multiplicẽ.
Dicuntur enim primo alique tales diete qa.
sic adinuicem comperantur cibaria in mul
titudine uł paucitate nutricatiõis: & uocãt
illam diuisioneꝫ diete sumptaꝫ ex parte ma
terie: quã diuisionem dicũt esse illam quã
supra. A. posuit. Secundo alique dicũtur
tales respectu egritudinis: ut que competit
peracute uocat̃ subtilis: & que acute uocat̃
media: & que crõice uocat̃ grossa. ¶ Tertio
alique dicuntur tales respectu uirtutis rela
te ad statum: ut dieta que potest ducere in
firmũ ad statuꝫ uocatur media: que nõ põt
uocat̃ subtilis que põt ultra ducere uocat̃
grossa. ¶ Quarto alique dicuntur subtiles
medie & grosse per appropinquationẽ & re
cessum ad cibum sui sani & ꝓcedũt ɔiunctĩ
iste diete: propinquior enim grossior est: &
distantior subtilior: & sic omne quod datur
de cibo in quantũ est minus uel aliqua pri
uatio uocatur subtilis dieta inquantuꝫ est
aliquid quod datur uocatur grossa. ¶ Hic
non plus ꝓsequimur: quia debent sciri in
principio in primo ca°. fen. q.ª primi cañ.
VERVM. Hic est cañ. cibationis a princi°
uersus statum qualiter graduari debet: &
uult ꝙ ꝓcedat subtiliando respectu ei⁹ qd̃
fuit datum a principio. ¶ Considerandum
ꝙ dixit. IN OMNIBVS SPECIEBVS. s.
diete q̃ aliqd ɔcedit̃ uel ĩ oĩb⁹ speciebus. s.
febrium. In ꝑacutis eniꝫ si in prin° dedisti
iuleb: in augmento dabis uinuꝫ granatorũ
In statu uero nihil. In acutis absolute ĩ prĩ°
dedisti ptisanã: ĩ ꝓcessu iuleb ĩ statu nihil
ꝓprie in hora crisi. In cronicis si a prin°
dedisti pullam in ꝓcessu far ordei in statu
dabis ptisanaꝫ: si stat⁹ occupat dies aliquos
uł multos hec sunt dicta uia exempli & iu
dicio extimatiuo causam autem huius gra
dationis diete. A. assignat. ¶ Considerãduꝫ
ꝙ uolentes temtare aliquam egritudinem
aut quia crisis non est futura ĩ morbo aut
ualde distat a principio subtiliamus tunc
& iterum ingrossamus post illud: ut appa
rebit in capitulo de q̃rtana & sextana ẽt de
quottidiana. ¶ ET QVANDO SCIS.
Hic potest esse cañ. exiens a precedentibus
in quibus concessit dietam subtileꝫ uel illi
propinquaꝫ: & uult ꝙ totuꝫ hoc fiat uirtu
te inspecta: quia si esset fortis potens stare
ebdomada una cũ paucissimo cibo sufficiat
ĩfirmo soluꝫ iuleb: & si times ꝙ datio iuleb
non sufficeret: sed requiratur aliquid parũ
plus da aquam ordei: quia nutritiuior est
iuleb ut supra. A. intellexit. Verũ credam⁹
ꝙ mens. A. fuerit ꝙ in magnis casibus uir
tutis non modo succurratur cũ aqua ordei
immo cum carnibus & uino: ut apparet 3°.
cañ. fen. xiª. Sed eius sermo est ualde parti
cularis. s. ubi indiget uirtus paucissimo ci
bo: si non sufficit iuleb: detur aqua ordei:
uel ptisana ordei. ¶ Consideranduꝫ ꝓprie
in febribus apostematuꝫ: qa in istis debem⁹
multum attenuare: ut materia diuertatur
a cursu ad partẽ apostemosaꝫ corpore facto
auaro propter cibi abstinẽtiaꝫ: unde in apo
stemate intestini recti. facit Auicẽ. ieiunare
duobus diebus: ut apparet. 3°. cañ. fen. 16ª.
ET CVM AMBIGVA. Hic est secundus
cañ. annexus premissis: nam diceret aliquis
mihi non statiꝫ est nota a primo die species
egritudinis: quid ergo faciam de dieta: &
dicit ꝙ melius est subtiliare regimen quaꝫ
ingrossare si uirtus consentit: & hoc est qd̃
dicit. TE OBSERVANTE VIRTVTEꝫ.
.i. ɔsiderãte & manutenẽte ꝟtutẽ & tollerã
tiã. i. ꝙ infirmus posset tollerare. Et ex h°
soluitur questio. an sit melius subtiliare q̃
ingrossare regimen. ¶ Dicendum ꝙ subti
liare constãte uirtute. i. uirtute consentiẽte
& ista solutio licet sit grossa: tamẽ ẽ melior
que dari potest: licet super prima particula
affo. multũ sup hoc ꝓlongauerim⁹ ꝯmonẽ
insimul cũ nostris ꝑdecessorib⁹: & finaliter
ad hanc solutionẽ grossaꝫ oportet ꝑuenire.
Sed tu diceres tollerantia uirtutis est ꝯm
morbi prolixitateꝫ: sed iam presupponitur
ꝙ non cognoscaꝫ speciẽ morbi. ¶ Dicendũ
ꝙ medicus aliquã cõiecturã maioreꝫ hꝫ de
hoc q̃ un⁹ uulgariũ: & iõ ɔpinat̃ de tẽpore
morbi. s. de ꝑduratiõe & ꝯm illud mẽsurat
uirtutis tollerantiã. Sed tu diceres pono ꝙ
medic⁹ nihil cognoscat. Dicenduꝫ ꝙ in h°
nulla põt dari bona regula: qd igit̃ faciet?
faciet a casu sicut una uetula. Hic ãt caderꝫ
extimatio ĩ casib⁹ talib⁹: pono ꝙ una febris
debeat esse prolixa. qo. dierum: quis est
maior error: an ꝙ medic⁹ cibet a principio

ſubtiliꝰ quaꝫ oportet opinans eaꝫ eē breuē. An cibet groſſius q̄ oportet: opinans eam eſſe ꝓlixiorem ſiue longiorem ¶ Secundo pono ꝙ aliqua febris ſit duratiua. iq. diebꝰ quis eſt maior error: an ꝙ medicus ſubtiliet plus q̄ debet: credens eam terminari in ſeptē diebus: aut ꝙ ingroſſet plus credēs eā terminari in. 30. Et diximus de his p̄mo aforiſmoꝝ & aliquod principiū dat nobis Gal. in hoc primo de criſi. 16°. capitulo. Et generalis cauſa huius cañ. eſt in precedenti capitulo ubi dixit: ſi ignoras febrem ſubtilia regimen ¶ ET ILLIVS ¶ Hic eſt cañ. tertius annexus predictis & obmiſſis alioꝝ expoſitionibus. Dicamus ꝙ auicē. uidetur ſentire quendam ex antiqs opinatū fuiſſe. ꝙ in febre quantūcūq; acuta de materia colerica ſubtili debet dari cibus: & uirtus cō fortari cum cibo. Et hoc propter ſcdas cās. Prima quia materia iſta febrium ē ſubtilis ergo non eſt intentio digeſtioni eius: & ſic ſi uirtus digerit cibum: & non attendit ad materia mdigerendam non eſt curanduꝫ. Secunda cauſa eſt: quia intentio non eſt ad euacuationem materie cum tu uolueris eā. fieri a natura: uel tu eam facere: ſi ipſa non facit: ſed in actu euacuatiōis oportebit uirtutē eſſe fortem: & ſic cibuꝫ dare oportet. Hunc errorem Auic. ſcire fecit iam quando reprendit Raſim ſupra: & hoc quantuꝫ ad primam cauſam: & quando dixit ꝙ cuꝫ eſt opus flobotomia uel euacuatiōe ſubtiliamꝰ non ergo debemus dare cibum: niſi quādo timemus caſuꝫ uirtutis: & hoc ē qdꝰ dicit. ET EGO IAM TE FECI SCIRE ERROREM ILLIVS QVI EXISTIMAVIT QVOD CIBATIO ET CONFORTATIO. ſ. cum cibo copioſo zc̄. qñq; non eſt intentio digeſtioni: & eſt intētio cū euacuatione: ſi uolueris. i. ſemper cuꝫ uis & ſemper cum conſideras iſtam egritudinem intentio eſt euacuatio: ſiue illaꝫ euacuationē faciat natura: ſiue non faciat natura ſed ars & quia intentio eſt confortatio zc̄. Immo quando & ſic in febre acuta cibus nō ꝺuēit niſi quando times caſum uirtutis. ¶ Aliter autē poſſet iſte cañ. introduci: ut īcipiamꝰ ibi. ET QVANDO SCIS. & dicamus ut ſupra dixit ꝙ ponit cañ. cibationis ſm quaſdaꝫ habitudines & complexiones & diſpoſitiones uirtutis. Et ponit ī hoc tres cañ. & eadē ſententia remanet. ET DE CORPORIBVS. Hic ponit cañ. cibationis ſm quaſdā habitudines & cōplexiones. Et p̄° totius. Scdo partis ibi 2ª ¶ ET DE EIS SVNT. Prima in tres: ſicut tres ponit cañ. in cibatione ſm tres complexiones uel habitudines. ibi 2ª. ET SVNT. ibi tertia. ET OMNIS ¶ Circa primum cañ. dubitaꝫ an corpora colerica indigeant cōtrario regimine eius quod diximus. Videtur ꝙ non: quia multa ſunt talia & ſic ī multis hoc faceremus cum tamen raro accidit hoc fieri. Amplius complexio ſicca indiget conſuari ſiccis: ſicut humida humidis ¶ Vnde dicta humida conuenit infantibus & graſſis: g° nō debent iſti cibo humectari. Rufus dicit ꝙ hoc eſt quando ſunt aſſueti comeſtione plurima: contra hoc eſt gal. primo regimīs acu. 20. cōmento: ubi ponēs exempla duo ponit illum cuius uult attenuari regimen eſſe conſuetum comeſtione plurima. Et uidetur conueniens quia plurima comeſtio ē ſignum plurime repletionis & etiam cauſa eius: quia ubi plurima repletio non ꝺuenit cibus immo plus conuenit non cibari ¶ Dicendum primo ꝙ corpora colerica de q̄ bus eſt ſermo hic ſunt corpora exuberantia colera calida ſicca macra reſolubilia multū & utētia uita in multo exercitio & uigiliis & hic eſt iuuenis de quo loquitur Gal. x°. terapentice 3°. capitulo & in libro de cauſis pro catarticis 2°. capitulo: non ergo omnia corpora colerica ſunt talia ſed quedam: & talis erat modus loquendi Auic. non enim dixit corpora colerica: ſed dixit ¶ ET DE CORPORIBVS. q.d. aliqua colerica. Secundo dicendum ꝙ regimen ſupradictū ab Aui. fuit ꝙ peroxiſmus occurrat uentre uacuo & ꝙ non cibetur in hora peroxiſmi. ſ. neq; ſtante peroxiſmo fuit etiaꝫ ꝙ p acuta exiſtente febre homo non cibetur immo auferatur cibus. Iſta ergo corpora colerica indigent regimine diuerſo ab hoc: quia ī prīcipio peroxiſmi poſſumus cibare & ſtante peroxiſmo & debente fieri & quacūq; hora peroxiſmi occurrimus eis: ſi nō ſunt cibati cibamus eos ¶ Vnde decimo terapentice qnto capitulo de eis dicit Gal. ꝙ in oī tp̄re peroxiſmi eos innocue cibamus: ſed minus

innocue in declinatione. Hic autem aui. per tractat ꝙ ſiue in principio ſiue in augmẽto ſiue in quocunq; temporae cogimur cibare iſtos. ¶ Et arguit ſic: iſta corpora colerica ul' ſunt debilia in uirtute propter multam actionem reſolutionis & inflammationis & tũc aduenięte febre ſuperuenit eis ſincopis per uiam reſolutionis: & morientur ſubito in poxiſmo: uel ſunt fortia. ſ. fortitudine q̃ reſiſtit ſincopi & morti ſubite in hora ꝓxiſmi: & tunc cũ ipſa ſint ſicca & inflãmabilia cadunt in eticaz & arefactionẽ: & apparebit eis facies tornatilis qualẽ primo ꝓnoſticoz deſcribit ypo. & ſic fuit infirmus. ¶. qa enĩ in prioribus tẽporibus adhuc febriens erat fortis ex febre & abſtinentia factus ẽ aridꝰ cũ facie tornatili: poſtea uero ſincopizauit: & ſi nõ fuiſſet cibatio quã. ¶. fecit: fuiſſet mortuꝰ ĩ illa ſincopi & hoc. ¶. oſtendit ꝓ eũ ſaluatuz fuiſſe hominẽ illũ uſq; in diẽ illuz ſed ſi huiuſmodi colericis corporibꝰ: tu das cibuz ſiue in hora ꝓxiſmi ſiue ſtatiz in eo debente uenire: ſiue das cibũ ĩ iꝑo ꝓxiſmo ſiue in prinº ipſius febris acute remittiť ariditas ſiue acuitas caloris: & ꝓhibetur eiꝰ reſolutio & ſincopis & arefactio q̃re cõueniẽs eſt: ↄtra formã dictoz cañ. ſupra cibare eos. ¶ Ad primũ contrariũ patet ſolutio ¶ Ad 2m diceť ꝙ hº añs qđ timetur preiudicat naturali cõplexioni. Ad 3m dicũt quidaz illũ tex. Gal'. eſſe falſuz: aliter homo aſſuetꝰ multo cibo aliqs ẽ eo indigens: & iſte eſt hõ diſſolubilis & reſolutiuꝰ multi cibi cui ex hoc nõ aduenit multa repletio neq; inpinguatur neq; habet fecẽ plurimã. & de iſto loquitur Aui. 3º. cañ. fen. iz. ca. de diſpõnibꝰ ſignificationuz ſtomachi: & de iſto loqť hic Aui. Aliqs eſt ↄſuetus multo cibo nõ ĩdiges eo & qui eo repleť & faſtidiť & conſtituitur ex eo in diſpoſitiõe neutra: & iſte cui ĩ febre cõpetit minoratio cibi ex hº: & de hoc loqť Gal'. in ꝑº regiminis acu. Aliter diximꝰ ꝙ ↄſuetudo multe comeſtionis: uel ẽ longinq tẽporis ante morbuz & iſta de qua auic. hic loquiť: uel ẽ ꝓpinq tẽporis: & de iſta loqť ibi Gal'. & redit in idẽ. ¶ Dubitať ſcđo an hora ſtatus ſit hora prauior ad cibanduz q̃ hora prinll ꝓxiſmi. Videť ꝙ nõ ꝑ Gal'. ꝑº regimĩs acu. cõmẽto penultio. In ↄtrariuz ẽ aui. Quidã dicũt ꝙ aui. loqť hic de prĩº & ſtatu uniuerſalibꝰ: ut ſi uelit dicere: ſi in iſtis fieret una ↄtinua acutiſſima. neduz in prinº eius: ſed in ſtatu debemus cibare: ſed ſtatus uniuerſalis ẽ prauior. Et ꝑſupponit Aui. ut notũ ẽ ꝙ a prinº ꝓxiſmi & ſtatꝰ ẽt poſſumus cibare. ¶ Alii dicũt. ſ. Thadeus. ſuꝑ illo afforiſmo. IN PEROXISMIS. ꝙ iſta lĩa ẽ corrupta & uult dicere ĩmo in hora que ẽ prauior: & ẽ hora ſtatus. Calor enizfebrilis tũc ẽ magnꝰ. ¶ Alii dicũt. ſ. concilia tor ꝙ nocumentuz cibatiõis. ſ. in principio ꝓxiſmi & maius extenſiue: qa extendit ad plura tẽpora. Sed nocumentũ in ſtatu eſt maius intenſiue & plꝰ nocet in ſtatu ꝓxiſmi cũ ſit uehementior febre. Et hanc eandẽ ſolutionẽ Thadeus innuit. Alia eſt ſolutio Dyni & Mundini & eſt ꝙ hic loqť de prĩº & ſtatu ꝓxiſmi: cum dixit ꝙ hora ſtatus ẽ prauior & nõ dixit ꝙ prauior ad cibanduz ſed intellexit ꝙ ẽ prauior quã tũ ad accẽtia arefactionis qa cõſumptio & arefactio plus fit ĩ ſtatu ꝓxiſmi q̃ ĩ prinº. Et nos dicamꝰ hãc expoſitionẽ ãpliando illã: qa hic loquiť de tẽporibus uniuerſalibꝰ febris acute cum accidit illis corporibꝰ colericis uel etiam de temporibus particularibus ꝓxiſmi cum eis aduenit interpollatio ſicut fuit in exemplo Gal'. Et dicamus ꝙ in ipſo principio ꝑ acute non oportet cibare ſolo iuleb: ſz farre ordei ꝑ ptiſana ſm ꝙ tibi uideť. Et ſiꝑiter in principio peroxiſmi: & non ſolũ in prĩcipiis dictis: ſed ĩ ſtatu uniuerſali uel particulari poſſumus cibare: quia ſtatꝰ ẽ hora prauior in faciendo accidere omnia accidentia que iſtis apta ſunt euenire ꝑ uiam reſolutionis ſicut ſincopis & mors ſubita & arefactio ut notum eſt ĩmo etiaz declinatio ꝓxiſmi prauior eſt in principio ꝓxiſmi in occidendo per uiam reſolutionis: ut apparet tertio de criſi ca. 2º. & infra fen. 2ª. de hora & ſpeciebus mortis. Conſiderandũ ꝙ lĩa reperiť triplex. ſcilicz depaſta & uenit a depaſco de paſcis depreſſa uel plana. Conſideranduz ꝙ duplex modus ſincopis poteſt iſtis coleri cis aduenire. Vnus ꝑ uiã reſolutiõis caloris & iſte aduenit plus ꝓcedẽte poxº q̃ ĩ prĩº. Aliꝰ ꝑ uiã defluxꝰ colere ad ipm ſtomachũ & iſte multuz aduenit in prinº ꝓxiſmi qa tũc eſt hora agitationis in interioribus. Cuz ergo. A. intellexiſſet prius de ſincopi ꝑ

uiaꝫ reſolutionis dixit. ET FORTASSE. Quia quibuſdam poteſt ſuperuenire. Dubitaꝫ poſito caſu predicto febriẽtis qđ ẽ melius an añ poxiſmũ ſtatiꝫ preuenire cum cibo: an in prin° poxiſmi an augmẽto: an ſtatu cibare. Dicendũ ꝙ iſtis oꝫ ne febris inueniat ſtomachũ uacuũ a cibo & ideo añ poxiſmũ: ꝓxime tñ illi cibare minꝰ ẽ malũ ut cibus aliquã digeſtionẽ cepit: & ſi erratũ eſt quocũqꝫ tp̃re ſibi occurreris ciba illũ: & ita fecit gaſ. x°. tera. Et in li° de cãis ꝓ ca tarticis. Aliter poſſet dici ꝙ ĩ iſtis poſſet eẽ ſincopis ꝓ uiã decurſus colere ad ſtomachũ: & tñ oꝫ cibare ante poxiſmũ pauco tẽpore: uel ĩ ipſo prin° poxiſmi: ut colera fluens ad ſtomachuꝫ nõ inueniat ſtomachũ nudũ: ſed inueniat cibũ cũ quo miſceaꝫ & quo euẽtur & quo eodẽ cibo ſtomachꝰ conforteꝫ. Si aũt timor ſit ꝓ uiã reſolutionis & arefactioinis: ſtatiꝫ ante poxiſmũ oꝫ cibare: ut calor febri lis inueniat corpꝰ humidũ uaporibꝰ prmi cibi. ſ. cibi ſtomachi: & tũc conſideꝫ medicꝰ aduenĩente poxi°: & ſi uidet addi ariditatẽ & debilitatẽ ſignũ ẽ ꝙ nõ ſufficit cibꝰ datꝰ ante poxiſmũ: quare iteꝫ det de illo hora q̃ uidet neceſſitateꝫ & erit ĩ ſtatu appentior: talis neceſſitas tamen ſi ſine periculo poſſꝫ deferre ad declinatiõeꝫ eẽt hora cõueniẽtior ut dixit gaſ. x°. tera. ET SVNT. Dubi tatur de hꝰ cañ. qa iſta ſunt corpa calida & humida: & iſta poſſunt tollerare eſſe abſqꝫ cibo: ut dixit gaſ. 8°. tera. Dicendum ꝙ corpa exuberantis carnis. uel ſunt rara reſo lubilia: & de iſtis ẽ ſermo aui. hic: & iõ dixt SVNT QVIDAM. Vel ſunt dẽſa ĩ poris & iſta tollerãt fameꝫ & poſſet eẽ aliqbꝰ car noſis aliqua ſpecialis ſtomachi diſpoſitio & aptitudo reſolutiõis & debilitatiõis. Vnde ĩ eo nõ tolleraret eẽ abſqꝫ cibo. ET OMNIS. Dubitaꝫ de hoc cañ. quia ꝺtrariũ diſpõnuꝫ regimina debẽt eẽ ꝺtraria. Si gꝰ unus non tolleraret eẽ ſine cibo: alter debet tollerare. Amplius calor innatꝰ debilis paꝫ reſoluit: ergo tolleraret eſſe abſqꝫ cibo. Amplꝰ ſenes faciliter ferũt ieiuniũ: & tamẽ hñt caliduꝫ debile Rurſus calor multꝰ oſtendit mꝛtaꝫ ſanguinis copiam: & talis tollerat eſſe abſqꝫ cibo. Dicendũ ꝙ aui. intelligit ꝓ iſtos pue ros & decrepitos: pueros intelligit quorum calor ẽ fortis. ſ. in qualitate: aut plurimꝰ. ſ. in quãtitate: & dicit hoc pp diuerſitatẽ opi nantiũ in cõplexione pueri & iuuenis: uel ꝓ hoc ꝙ dicit fortis intelligit corpa colerica: uel dixit fortis ĩ actiẽe & plurimꝰ ĩ forma: uel dicit. FORTIS. quo ad iuuenes. PLV RIMVS. quo ad pueros. Videt tamẽ ꝙ idẽ uelit ꝓ fortis & plurimꝰ: qa unũ ſibi oppoꝫ cuꝫ dixit debile. quõcũqꝫ ergo exponatur noſter ſermo ẽ notus: ꝓ hoc aũt ꝙ dixit AVT CALOR INNATVS ESSE VAL DE DEBILIS. Intellexit decrepitos: & nõ ꝓ° ſenes: & ſic ceſſat argumẽtũ penultimũ Dicamus ergo ꝙ pueri qui habent caliduꝫ multũ reſolubile nõ poſſũt dimittere cibũ ut dixit afforiſmꝰ ypo. Decrepiti autẽ ſũt ſicut lucerna extĩctioni parata: & iõ nõ pñt dimittere cibũ: ſed inutriſqꝫ ẽ diuerſitas in poſſe dimittere cibum: quia decrepiti indi gent pauco & frequenti: ſed pueri indigent pluri cibo: & cum hoc etiam frequeti Ad primum dicendum ꝙ contrarie diſpo ſitiones in eo in quo ſunt contraria indigẽt regimine contrario. Plurimus enim calor: quia plus digerere poteſt plus cibi indicat quã paucus: & ſic pueri & iuuenes plus cibi indicant: q̃ decrepiti. Sed in quo conueniũt etiam in regimine conueniunt. Vterqꝫ eniꝫ eſt extinctioni paratus nec conſumptioni. plurimus enim calor pueri ꝓ reſolutionem paucus uero decrepiti per uiam extinctiõis ergo utriqꝫ cito ſubueniendum eſt cũ cibo. Ad ſecundum dicendum ꝙ licet calor de bilis decrepiti parum reſoluat: ſi tamen ſue parue reſolutioni non ſuccurratur: cito ex tinguitur non habens ab intrinſeco humi dum conueniens unctuoſum quo ſuſtenteꝫ hic tamen eſſet locus ſpeculatiõis. Ad ul timum dicendum ꝙ multus ſanguis reſo lubilis indicat cibum dari. ET DE HIS Hic eſt cañ. cibationis ſm quandã diſpõem ſtomacci. Conſideranduꝫ ꝙ homines qdã ſunt infelices ex generatione in quibus cole ra fluit ad os ſtomachi qualibet leui cauſa omni die: de quibus gaꝰ. loquitur in tegni tract. 2°. & 2°. capitulo de cõplexionibus & 2° regiminis acu. cõmento. 29°. Cum ergo ſit aliquis homo cui ſtatim inchoante per oxiſmo colera fluit ad os ſtomachi: ſeqtur ex hoc dolor ſtomachi: & dolor capitis & multis ex eis ſincopis: & hoc ẽ qđ dixit.

DE EIS.ſ.colericis:& iſti ſunt de b° genere .ſ.nō tollerātiuꝫ eē abſq; cibo:uel de genere corpoꝝ que reqrunt regimē diuerſuꝫ ab eo qđ diximꝰ:uñ cogimur cibaꝛ añ ꝓxiſmū uel in prin° ꝓxiſmi:uel in aliq̄ hora ꝓx⁹. Conſiderādū ſcđo: q; diſpoſitio horum corpoꝝ & ſupius dictoꝝ differt:qa illa picli tanꝫ uia reſolutiōis & arefactiōis: licꝫ tamē hoc alicui eoruꝫ poſſꝫ effundi colera ad ſto machū & facere ſincopim:uñ dixit ibi FORTASSE SVPERVENIT zc̄. Sed iſti de quibus hic loquitur: ut cōtra diſtīg uūtur illis piclitanꝫ:& male diſponūꝫ ſinco pi dolore capitis: & ſiꝑbus accñtibꝰ ſtoma calibus ꝓpter colere effuſionē ad ſtomachū & nō ē cā ī hoc debilitas ꝓ uiā reſolutiōis & debilitas ſeq̄ns ex b° & iō ñ oꝛ̄q; ſit coꝑiciſſi mi:uel colerici habitudine:& iō dixit Aui. ſi ſupuenit ei ſincopis cā nō ē uehemētia de bilitatis uirtutis:immo effuſio colere ad os ſtomachi. Bꝛ poſſet ꝺtingere ī iſto etiā ſinco pis ꝓ uiā debilitatatis & reſolutionis. Et iō dixit. ET IN PLVRIMIS. Ex quibus aꝛ q; cibatio etiā differt. Dicti enī ſupiꝰ debēt cibari cibo nutritiuo & humectatiuo: ꝙbi gra:ptiſana ordei & aliis ſi tibi uidetur. Et pōt dari uinū etiaꝫ añ ꝓxiſmū : ut innuit Gal.in libro de cāis ꝓ catarticis:ſed iſti qui ſola ꝓcuſſiōe ad ſtomachū iꝑiꝰ colere habēt hec accñtia cibanꝫ añ ꝓxiſmū cibis medici nalibꝰ refrenātibꝰ colere audaciā & etiā con fortantibus os ſtomachi: ut uino granatoꝝ uel ſyrupo acetoſo: & cū euomuerint cū eis ꝺfortamꝰ poſtea cū aliquo ſtipᶜ°: ut rob de agreſta:ut ſciē ex 3° cañ.fen.iꝛ̄ª. Et cū diſ poſitio ē mixta.ſ.q; corpa ſint colerica ſicca reſolubilia:& q; colera intendiꝫ & timeꝫ de fluxu ad ſtomachum damꝰ cibaria mixte uirtutis.ſ.nutritiua cōfortatiua & repreſſi ua acuitatis colere: & qa ſuſpicādū q; mꝑtū ita ſit.Et ideo gal.cū tali forma cibationis ꝓceſſit:& Aui.hoc idē innuit cū dicit MODO SVFFICERE AQVAM ORDEI : MODO SVFFICERE VINVM GRANATORVM MINISTRARI:MODO DARE SYRVPVM ACETOSVM Mō pmixtū cū multa aq̄:& ſcias hec. ET SENES. Modo ponit cañ.cibatiōis ſm etates.Et p̄° b°. 2° errores docꝫ euitari.ibi 2ª ET MVLTOTIENS. Et licꝫ cañ.ſuperiꝰ poſitꝰ fuerit applicatꝰ ad etatē: hic tñ cañ. expreſſior ē & declarās illū: & forſan q; illi ſmones poterant adaptari ad diſpoſitiones etatuꝫ & ad diſpōes ſiſes illis qñ nō cēnt ex etate:ſꝫ ex egritudīe alia: uel alia ꝑticulari diſpoſitiōe huiꝰ hoīs. Et diceē oīo cuiꝰ ca lor naturalis ē debilis ualde ut decrepitorū aut pluriꝰ ualde: ut pueroꝝ: ſiue hoc ſit etate:ſiue alia diſpoſitione nō pōt dimittere cibū:& ſic iſte cañ.q hic ſcribiꝫ:ē ſolū de eta tibꝰ:uel ē manifeſtiꝰ de etatibꝰ:qa parūper ad aliqđ extra etatē āpliauit cañ. cū dixit. ET DEBILES.i. decrepitus ſiſes: ut cōua leſcētes ex morbo ualde reſoluᵘᵒ zc̄. De pri mis uero ſenibus ē afforiſmꝰ. SENES.FA CILLIME zc̄. & ſequūꝫ eos.ſ.ſenes ī hoc q; ē tollerare famē adoleſcētes. Cōtra immo iuuenes. Dicēdū q; ꝑ adoleſcētes:ītelligit iuuenes & adoleſcētes . Adoleſcētia eniꝫ iu uentutē ſignificat:ut ꝺciliator drīa.i24. & ꝓprie.ſ.ꝑmi ſenes q facillime ferūt ieiuniū ſunt bñtes ſolida mēbra: qa denſa ꝓhibita a reſolutione āplas uenas.ſ. ex multa mate ria ꝺtenta:nō tñ multo calido reſoluente & āpliante ī aere frigido zc̄.& ꝓprie.ſ. adoleſ centes q ſequūtur in tollerādo famem zc̄. Raſis uero.i7. ꝺtinentis q° ca°.unde auicē. accepit huic iſtū paſſuꝫ:ſic dicit: illi q ſunt debilis uirtutis:ſicut decrepiti & multe diſ ſolutionis ut pueri non poſſunt abſtinere a cibo: & pꝰ hoc illi q ſunt in ultīo iuuētutis maxime cum eoꝝ corpora ſunt duri tactus pauce diſſolutiōis & largi potus & aſſueti aere frigido & regimine groſſo añ morbū. ET MVLTOTIENS. Hic ponit errorem q accidit:ut illū euites. 2° oñdit nocumēta q̄ ex illo errore ſunt ibi 2ª. ET ACCIDIT Conſiderandū q; ille error aduenit mꝑtū medicis & frequēter . Ab iꝑo enī principio ꝺtenti cañ.ſuperiꝰ poſito . ET CVM AM BIGVA zc̄.ſubtiliant plꝰ q̄ cōueniat:unde coguntur in ſtatu uꝑ ꝓpe ingroſſare:& bº tota die accidit. Cōſideranduꝫ ſcđo quod dixᵗ.SECVNDVM ALIVM MODVM Multis enim modis pōt in cibatione cadere error preter iſtū errorē:gº iſte ē aliꝰ:& fuit unus illoꝝ qui cibant & cōfortant in febre acuta:& iſte eſt alius ab illo . Similiter fuit unus ñ cibare colericiſſimos añ ꝓxiſmuꝫ: & iſte eſt alius error. Conſiderādū tertio

ꝙ iam errauerunt duobus modis. ¶ Vnus fuit qa debebat in prin° cibare grossius. & nō cibauit. Alius est qa debebat in statu cibare subtilius & cibauit grossius. ET SI IPSI. Cōtra qa cibasse eos ī prin° nō fuisset error. Dicendū ꝙ oīs cibatio in febre materiali ī cludit aliqd erroris. ut diximꝰ supra affo. pticule 7ᵉ. Cibū quē accipiunt febricitātes sanis est uirtus: sed in prin° est minor error q̄ ī statu uniuersali ut iam apparuit. Vel dicenduꝫ: & si cibarēt eos. ſ. grossius q̄ debēt in prin°. ut error ī grossatiōis ultra debitū sit tollerabilior in prin° quā ī statu totius morbi: & hic potes multa afferre de dictis 2° regīs acu. ¶ ET ACCIDIT ISTIS. ſ. qui nō cibāt ī prin° & postea subito replent ī statu. ut accidant eis catarri zc̄. & totꝰ ille sermo ē ypo. 2° re. acu. illo paragrapho. ¶ MVLTOTIENS AVTEM A CAPITE CRVDI DE GENERE COLERE. Et cōmentator ibidez ꝓfecte assignat cāz boꝝ accidētiū uidelicz catarri. i. cursus acuti materierū calidaꝝ: & hoc fit tp̄re abstinētie supflue pp in flāmationē: & tp̄re ēt supflue repletiōis ī statu: qa cibaria corrūpunt. unde materie cadētes & fluētes ī stomachū nauseaz faciunt. ¶ VIGILATIVI. Quia uigilāt cū eis tam inaniti prius quā repleti pꝰ pp resolutiōez. ſ. multoꝝ uaporū ad caput ascēdentiū uł resolutiōez ex fame p̄cedēti. Et priuationē digōnis cibi cuz replent uersus statū & inquieti fiūt: & reuoluunt. tam ī tp̄re inanitiōis supflue quā repletiōis. ¶ ALIENANTVR. Propter uapores ad caput ascēdentes in utroq; tp̄re coartāt materie tp̄re repletiōis qa natura nō uacat ad illaꝝ digōez & expulsionē: & tp̄re famis: si debeāt cibari pp debilitatē ex resolutiōe uirtutis. ¶ COARTANTVR. q̄ debilitant ex resolutiōe: uel aggrauatione multiplicāt zc̄. Et reliqua sunt nota: & tu ad iūgas hic ſmones Gal. in cōmēto p̄dcō. ¶ Canon in dando ad potanduz syrupum acetosum & aquā ordei.

AQVA ORDEI zc̄. Promisit Auic. in precedenti ca° ponere sermonē singularē in aq̄ ordei & syrupo acetoso qa frequēter de eis dixerat ī capl̄is p̄cedētibus: & iō de his facit sermonez: & primo de modis cōponendi hos potus. 2° ponit caū. in codē usu. ibi 2ª. ¶ ET AGGREGARE. Prima in duas. primo ponit modū cōponēdi aquām ordei. 2° syrupū acetosuz. ibi 2ª. ET MELIOR. Prima in duas. primo ponit diuersitatez aque ordei ex ꝑte modi ponēdi ordeū in aqua: & modi decoctiōis. 2° ex ꝑte ordei in se. ibi 2ª. ¶ ET AQVAQ VIDEM ORDEI. Prima ī duas sicut duo sunt bii modi. ibi 2ª. ¶ ET DE EA. Considerādū ꝙ ista est aqua ordei qua coīter utimur in potu febricitantiū: & est in qua nō transit corpꝰ ordei in aqua: sed sola uirtꝰ: & b° qa pono ordeū integrū ad buliendum cū aqua uel nō pono farinā ordei: sed corpus ordei: & qa res substātie spisse: si debēt suā ꝟtutē in decoctiōe transmittere in qua de coquūt oportz eas multū de coqui. ut li° 2° ca° 5°. Ideo oz istā aquā complete decoqui. Aliter nec curat: nec utilitatez facit: qa nec abstergit: nec nutrit. ¶ Considerādū 2°. ꝙ nō sic absoluit ista aqua a ptibꝰ corporeis ordei: qn aliqd trāseat: sed illud est parū: & parū nutrit: sed uirtus ordei superficialis q̄ est abstersiua trāsit: & ideo plus abstergit & apit & ut sic digerit digōne leui quia non facit fortē impressionē: nec ī frigidando: nec in aperiendo: & iō dixit. ¶ DIGESTIONE EQVALI. i. leui: hūectatio. n. & ablutio est ꝓprie ꝑ aquā. extractio aūt supfluitatū est ꝓprie ꝑ absterssionē & ablutionem: & abstrahit illa ꝑ fecē: & ēt ꝑ urinā & si uis illaz magis medicinalē: & minꝰ nutritiuā ꝑmitte eaz residere & abice fecez eius: & notū est sacrariati est apud aliquis pondus. z. iiii. cū media. Alii dicūt ꝙ est pondus. z. 6. sed nō laboramꝰ in boc: q̄ hic nō pōt cadere error uult enī ꝙ sint. 20. pondꝰ aq̄: & unū ordei que apud nos non dicitur ptisana: sz aqua ordei. ¶ Dubitat utꝝ aqua ordei sit potus cōueniēs omni febricitāti. Videt ꝙ sic: qa in febre calida & frigida illā Aui. laudat. 2° cañ. ca°. de ordeo. Amplius ptisana ordei cōmēdat generaliter sup oē de grano factū cibariū in bis acutis passionibus. quare & aq̄ ordei cū sit medicīalis. Amplius aq̄ ordei in frigidat & humectat: qa ordeū frigiduz est & humidū: uñ ordeū būidiꝰ ē frumēto ut Aꝝ. ꝓbleumatū. p̄mo. 36. ꝓbleumate. In ↄtrariū quia aqua ordei excitat: quia ē

ſiccū in uirtute.ut 2° cañ. Amplius cale facit.ut.i6.cōtinētis.ubi utendū eſt eo qđ calefacit.ut aqua ordei & aqua mellis. Dicendū primo ꝙ aqua ordei q̄ eſt qdaꝫ potꝰ & nō ptiſana pōt fieri magis abſterſiua: & minꝰ in frigidans & minꝰ humectās: & hꝰ eſt ꝙ ab ordeo exterior cortex abiciatur & nō interior. Alia eſt q̄ fit ex ordeo cuꝫ ſuo cortice abiecto: & iſta minus abſtergit: & magis humectat: & magis nutrit: eſt enī in cortice ordei uirtus abſterſiua. Et hos duos modos aque ordei. Meſue poſuit. Secudo dicendum eſt ꝙ hic non eſt queſtio: an cōpetat ut cibꝰ quoſ ſint cōtenti febricitātes: quia notū eſt ꝙ non cōpeteret niſi i febre peracuta i qua cōpetit dieta ſubtiliſſima nō in ultimo q̄ eſt nihil dare: uel dare uinū granatorū: uel iuleb ſubtile ſolū & hec ſunt nota ex p̄miſſis. Sed dubitatio eſt an aqua ordei cōpetat eis. ut quidaꝫ potꝰ quottidianꝰ: & extra ordinarius febricitātes.n.nō poſſunt teneri: qn ſepe potare uelint. Et dicendū ꝙ in febribꝰ calidis.ut febre acuta colericis: & ſanguineis pōt ſatis cōcedi iſte potꝰ. Ratio ē: qa lauat abſtergit ꝓuocat tēperat calorem. cito ēt de ſtomacho exit ut ītelligit ab Aliabate. 5° theoꝛ ca°. de ordeo: ſed an uelis eaꝫ magis abſterſiuaꝫ & medicinalē: an minꝰ in te eſt ſm ꝙ appa ret de diſpoſitione. In febribꝰ aūt frigidis & flegmaticis & melācolicis: & ꝓp̄e q̄n ſunt interpollate i qbus nō q̄rit tāta ifrigidatō nō eſt forſan potus ſic aſſiduandus: & ſi ea uis uti debet eē abſterſiua & forſan mixta: cū apio & fen°. ut docet Auic. in 2°. Sed tu dices quē potuꝫ dabo. ut quottidianū iſtis habētibꝰ febres frigidas. Dicēdū ꝙ aquā ordei p̄paratā. ut diximꝰ: uel aquā cū pauco ꝛuccaro nō albo: ſi uis ꝙ plus abſtergat. Et in cōtinuis febribꝰ fortibꝰ: & acutis utimur ꝓ potu cōtinuo uino granatorū: niſi uelimus aquā ordei. Ad cōtraria dicēduꝫ Ad primū ꝙ auic. nō cōcedit ſolam aquaꝫ ordei ī febribꝰ frigidis: ſed cū apio & fen°.

Ad 2ᵐ dicendū ꝙ arguit. ꝙ in acutis febribus ſit potꝰ bonꝰ. Ad 3ᵐ dicenduꝫ ꝙ q̄rit cōplexionē. an ordeū ſit ſiccū uꝰ humidum: & dicēduꝫ ꝙ ordeū in cōplexione eſt ſiccuꝫ uirtute tñ hꝫ quaſdaꝫ ꝓtes humidas nō bene digeſtas: & ſignū eſt qa eſt uētoſuꝫ & īflāmatiuū: & eſt ſimile ſicut dicimus ꝙ ruta recens & ꝛinꝛiber ſunt cōplexiōis ſicce uirtualiter & cuꝫ hoc habēt quandaꝫ humiditatem accidentaleꝫ ſuperfluaꝫ: ſignuꝫ in ruta recenti quia eſt uentoſa: & ī ꝛinꝛibere quia fit in eo cito uermis. Qui ꝛg° dicunt ordeū eſſe humidū intelligūt modo p̄dicto eiꝰ aūt humiditas inflāmatiua ꝓ decoctiōeꝫ digeriť: & quāuis ordeū ſit ſiccū īmo apud Aliabatē ſiccius eſt q̄ frigidum tp̄rat eius ſiccitas humiditate aque: & iō aqua ordei remanet īfrigidās & aliqualiter humectās & ꝓprie quādo ordeuꝫ eſt ab omni cortice exteriori p̄fecte mundū. Ad raſiꝫ dicenduꝫ ꝙ credo illū textum eē corruptum: & uult dicere utendū eo quod non calefacit. Vel dicendū aq̄ ordei calefecit. i. minꝰ īfrigidat aqua pura. Vel loquiť de aqua ordei que ē abſterſiua plus que minus infrigidat q̄ illa q̄ eſt plus lauatiua & humectatiua & minꝰ abſterſiua: & quelibet illaꝝ aꝫ ex p̄dictis. Dubitať 2°. an aqua debeat eē uigintupla ad ordeū. Videť ꝙ non qa Aliab. 5°. tera. docet accipere unā parteꝫ ordei: & i5. aque. Iſaac uero in dietis particularibus. x. partes aque: & unā ordei. Zoar uero. i6. trac. teſeir ca°. de cura apoſtematis pectoris. ii. partes aq̄ & unā ordei: aui. uero & Meſue ꝛcordāt

Dubitať 3° de quātitate ad quaꝫ in decoctione debent puenire. Auic. enī docet illam reducere ad quintā partem. Meſue uero ad medietatē ſiue ad tertiam parteē. Iſaac uero ad unā partem. Oēs queſtiones hꝰ ſoluūtur nam aquam ordei magis facimus infrigidatiuā humectatiuaꝫ: & lauatiuā ꝓ multaꝫ aque quantitatem: & paucā ordei & per decoctionē paucam: & hoc eſt quod hodie fit ad laxiuiam febricitantium. facimꝰ autem aquā ordei habenteꝫ plus de uirtute ordei abſterſiuam & nutritiuam ꝓ multū ordeū & multam decoctioneꝫ: & quādoq̄ de coq̄ť tantū ꝙ multum tranſit de ordei uirtute & corpore in aquā & facit reſidentiam que eſt ſicut ptiſana. Noſtri igitur auctores ꝓ ceſſerunt diuerſis iudiciis extimatiuis ſm diuerſitatem febriū: & climatū: & iō pauci concordant in cōpoſitione aque ordei & tñ quilibet uerū dicit. ET DE EA. Hic eſt ſecundus modus aque ordei & eſt illa ī qua eſt aliquid de corpore ordei & farina eiꝰ: &

primo ponit hoc.2° ponit cañ. circa h°.ibi secūda. ET Q VOD MAGIS. Considerandū q aqua ordei in qua est aliquid de corpore ordei & farina ei⁹ pōt fieri tripl'r. Primo de coquēdo ordeū integrū prius depilatū & ɔfricatū ultime tāta decoctione q pars ei⁹ ītrinseca erūpat in aquā crepādo & fiat decoctio ei⁹ multa:& subtile hui⁹ aque est medicinali⁹:& grossuz ē nutritiuū plus & iō qdaz nolētes q de corpore ordei aliqd trāseat ligant ordeū in petia. Secundo fit frāgendo ordeū qđ apud nos uocat far ordei. Tertio fit accipiēdo farinā ordei decoquēdo illaz sub ꝓportione q̄ nobis uidet:& uocat ptisana ordei. ET Q VOD MAGIS. Prim⁹ cañ.est ad remouēduz errorē naz multi ɔsiderantes q Gal. p̄cipit multā decoctiōez ptisane ordei possunt supfluere ī decoctione: & iō uult q ei⁹ decoctio sit cōueniēs nō supflua:nec diminuta: & de hoc stat iudicio expti coci. Apud nos aūt eius pfecta decoctio multū odore cognoscitur. ET ACCIDIT. Hic est secūdus cañ. Cō siderandū q iaz a nobis ꝑlixe declaratū est est qualiter fiat acetositas cibi in stomacho & quomodo fit a calido': & quomodo fit a frigido. Cum aūt stomachus ē naturaliter calidus:& accidētaliter frigid⁹.ut ī colerico uel iuuene febriente fit cōuersio reꝝ ad fumositaz. Cuz aūt stomach⁹ ē ī natura frigid⁹ lz calefiat accidētaliť. causat ī reb⁹ aquosis frigidis sicut lac:& aqua ordei ebulitiōz:& q̄si putredinē.unde acescūt ī tali stomacho res huiusmodi: & iō īfantes hñtes causonez ꝓp caliduz obtusuz eē ab humido.unde nō cōburit:sed ebulire facit lac acescit:lac ī stomachis eoꝝ.ut apparebit ī ca° de causone. ET AQ VA ORDEI. Hic ponit modos aque ordei ꝑm ordei diuersitatē. Considerandū q ordeū ipm posset intelligi ordeū a nullo cortice mūdatū & hic modus nō est in usu:nec uidet cōueniēs ꝑm Azariniū.li° ió.ꝑmo ca°.ubi dicit q si ī ordeo remanet aliqd de cortice exteriori cōmouet tussiz: & uentositatez Alio mō ꝓ ordeū illū intelligim⁹ ordeū mundatuz ab exteriori cortice grosso:& ꝓ ordeū excorticatū intelligimus ordeū ab oī cortice mundū.ſ.exteriori: & ī teriori: & hic uidet mens nostroꝝ auctoꝝ ī quo ille aq̄ ordei differunt.ideo apparet ex dictis. Si aūt uis ꝓ ordeū ipz ñ excorticatū intelligi ordeuz sicut est: & a nullo cortice mūduz non ꝓhibeo. Et erit illa aqua ordei fortioris absterſionis. Vnde auenzoar.de ea dixit.q ipsa laxat uentrē. Dubtať utrū ordeū de q° fit aqua ordei debeatieē ordeū grossuz:uel minutū. Videť q grossuz.per Azaraniū. Videť q minutum.p Mesue.ca° de aqua ordei.ubi dicit sit ordeū subtile. Dicēduz q ordeū grossuz.uideť eē īcōplexione humidius ordeo paruo ipsa.n.maioritas:& ꝑtēsio sui corporis.oñdit ei⁹ maioreꝝ humiditatē: & iō si uis aquā magis humectantez ī febrib⁹ cōuenienti⁹ est facere illaz ex ordeo grosso: & ita coīter fit in partib⁹ nostris.Si aūt uis illā nō sic humectatez facillā ex ordeo minuto& sic cessant cōtraria. Vel dicēdum q ꝑ ordeū subtile intelligit. Mesue ordeū q nos uocam⁹ grossuz qđ dz eē oblongū nō cōiūctuz grossuz. Dubitať an ordeū ex quo fit aqua ordei debeat eē ī tegruz qñ ponit ad buliendū: ul' ɔfractuz. Videť q cōfractuz ꝑ Isaac in dietis particularibus.ubi dicit forangať ordeū:& Azaranius.li°.z6.ꝑmo ca°. ubi dicit. MOLETVR VEL PISCETVR IN MORTARIO DE LAPIDE. Et balyab.ç°. tera. ubi dicit. TERATVR MODERATE. In contrariū est ʒoar.i6.theseir. ubi uult q ꝙ frangūt ordeū sunt longinqui a uia ueritatis:qa ī uno quoꝙ semine ē uita natural' anteq̄ destruať & frangať: & ꝑ illā uirtutē alterat q̄ sequiť eius ītegritatē ꝑ quā trahit ad se aquā:& in summa uult Auenzoar. q ordeū integrū hz uirtutez q̄ sequiť eius integritatē ꝑ quā trahit aquā. qñ stat in ī usione:& anteq̄ buliat: sed qñ bulit aperiūť eius pori:& hec aqua ordei habet ordei uirtutē: sed si ordeū frangiť moriť ibi uirtus in eo:& est simile de hoc sicut de ordeo qđ si seminať integrū nascitur: & trahit ad se humiditatē a terra:sed si frangať nō nasciť & hāc ratiōez sūpsit auic.colliget.ç°.ca°.de ordeo.auctoritate Auēzoar. Ista cōtradictō leuiter tolliť. nam si uis aquā ordei magis nutritiuā.ut de farina:siue medulla grani ordei aliqd ī aquā trāseat.oz cōtereť ordeū Si aūt uis aquaz ordei magis medicinalem alteratiuā:& absterſiuā sine nutricatiōe buliat ordeū integruz. Multi tñ auctores qñ

p̃cipiũt ordeũ ꝯfrãgi nõ ĩtelligũt ꝙ rũpat̃. ſed ꝙ piſcet̃. ut ſeperetur cortex ab eo: & ſic intellexit Iſaac. ET MELIOR. Conſideranduꝫ ꝙ ĩ hoc ſyrupo acetoſo ẽ ĩfrigidatõ ꝑ aquã: & acetũ eſt ẽt humectatio ꝑ aquaꝫ. etiã aliqualiter ꝑ ꝫuccarũ: ſi nõ eſt antiquũ & ĩſcidit: & aperit ꝑ acetum: & abſtergit ꝑ ꝫuccarũ & etiã apperit. ex hoc eſt potus cõueniẽs ĩ fe. & de hoc ſyrupo nos iaꝫ fecim⁹ tractatũ ſingularẽ. dixit tũt acetũ quod eſt de uino: qa iſtud ẽ magis inciſiuũ & ꝓfundans plus. Conſideranduꝫ ꝙ licet ponatur hic aceti quantitas qua ĩfundat̃: & ꝫuccarũ remaneat diſcoopertũ. tñ oꝫ in cõpoſitione huius ſyrupi cõſiderare boĩuꝫ naturas. ut dicit̃ cañ. trac. 6° Sicut. n. boĩes diuerſifi cant̃ in uſu uini. unde qdaꝫ pñt uti puro: & qdaꝫ nõ ſic. ita eſt de uſu aceti: & reꝛ acetoſarũ: & ideo oꝫ facere ſyrupum acetoſum diuerſum in acetoſitate ſm diuerſitatem hominũ: & eſt intẽtio Gal. 4°. de regĩe ſanitatis: & Serapionis. 7°. prac. Hic igitur ſyrupus q ponit̃ hic eſt uſualis: & coĩs cõpoſitionis: & qñ uteris eo potes plus: uł minus ponere de aqua. ut uirt⁹ aceti plus uł min⁹ frangat̃: & illa nos ſcripſim⁹ ſup. 5°. cañ. in uſu iſtoꝛ potuũ. Dubitat̃ utꝛ ſit cõueniens miſcere ſyrupũ acetoſuꝫ cũ aqua ordei. Videt̃ ꝙ ſic ꝑ Auic. li° 3°. fen. ꝑma ca°. de frẽneſi. ubi cõcedit aq̃ ordei cũ oximelle. Amplius ſtatiꝫ infra docet miſcere cũ aqua ordei paꝛ aceti: ſed ſi cõcedit cuꝫ ea miſceri acetũ. igit̃ multo magis & ꝫuccaꝛ: & aquã: ſed ſyrupus acetoſus non eſt aliud niſi iſta tria. Amplius ĩfra ca° de flegmatica feb. cõcedit hãc mixtionẽ. Amplius Gal. ꝑmo Alimẽtoꝛ docet ptiſane miſceri acetũ. In cõtrariũ auic. In hoc eſt multiplex modus dicendi. Quidã dixerũt ꝙ nõ debent iſta miſceri: qa ſunt diuerſi pot⁹. ſicut igit̃ ciba ria diuerſa nõ debem⁹ miſcere. ut li° ꝑmo. fen. 3ª. qa nõ bene digerãt̃ ſic nec diuerſos potus. Iſta ſolutio nõ ſatisfacit qa diuerſiores ſyrupos quã ſit aqua ordei: & ſyrupus acetoſus tota die miſcẽm⁹. Et cũ dicit̃ ꝙ nõ debem⁹ miſcere diuerſa cibaria. Dicendũ ꝙ ueꝛ eſt multa diuerſa. unde digeſtio corrumpat̃: ſed aqua ordei: & ſyrup⁹ acetoſus ſatis cõueniũt in abſterſione: aperitiõe: & ꝓuocatione & ĩfrigidatione. Alii dixerunt ꝙ cũ aqua ordei põt miſceri pauc⁹ ſyrup⁹ acetoſus: & non multus. Conciliator uero diffrentia. 169. ſolutionẽ p̃dictaꝫ ꝯfirmans & ab ea ĩchoans dat cãm. quare nõ debem⁹ miſcere iſta: qa opationes eoꝛ ꝯfundunt̃ qa ſyrup⁹ acetoſus diuidit: & ſequeſtrat materias: & p̃parat eas ad expulſionẽ. aqua uero ordei abluit qđ inciſuꝫ eſt abſtergit & educit ꝑ ſudorẽ & ꝓuocationẽ. ut ſtatiꝫ Auicẽ. ponet. Hec ſolutio nõ placet qa licet diuiſiuuꝫ materieꝛ poſſet p̃mitti eductiuo. tñ ſimul poſſunt miſceri. Preparatio. n. non impedit eductionẽ. unde uidem⁹: ꝙ noſtri auctores faciũt medicinas cõpoſitas: q̃ ſunt ſubtiliatiue diuiſiue & euacuatĩe materieꝛ ſicut apparet ĩ ſyrupo. de eupatorio: & epithimo. Aliab. uero. 3° prac. ca°. de cura. 3ª ñe dicit ꝙ nõ debet miſceri ſquigibin. i. ſyrupus acetoſus: & aqua ordei. ĩmo nec ſtatim poſt ipſaꝫ dari añquã digerat̃. facit. n. illaꝫ deſcẽdere a ſtomacho: & ſic corp⁹ nõ paſcit̃ ab ea laudabiliter. Hec ſolutio eſt quã dat. Dyn⁹. Dicit. n. ꝙ aqua ordei uł eſt cib⁹. ut illa in q̃ ẽ de corpe ordei: & iſta ñ debꝫ miſceri cũ ſyrupo acetoſo: qa ſyrup⁹ acetoſus ẽ cã ꝙ deſcẽdat ĩdigeſta & nõ nutriat & hãc dicit intẽtiõeꝫ Gal. 3°. regiminis acu. Vel aqua ordei eſt pot⁹ ſolũ. ſ. pot⁹ medicinalis alteratiuus: & talis põt miſceri cuꝫ ſyrupo acetoſo ſic. n. nõ eſt incõueniẽs miſceri ſyrupuꝫ acetoſuꝫ & aquã ordei. iõ dicit Dyn⁹. ꝑcepit Raſis. 9° Almanſoris. ca°. de dolore epatis. dare ſyrupũ cũ aq̃ ordei: ſed ſi uelles ab aqua ordei effect⁹ & opationes diſtĩctas debet precedere ſyrupus acetoſus: & poſtea dari aqua ordei. Nos aũt iaꝫ dedimus hic duas ſolutiones: Prima eſt ſicut ſolutio. Dy. ꝙ ſi aqua ordei det̃ gr̃a cibi nõ debet cõmiſceri in ea ſyrup⁹ acetoſus ĩ doſi ſufficienti ne faciat illã deſcendere: & ſi Gal. miſceat cũ ptiſana acetũ debet ĩtelligi paꝛ qđ ſit inciſiuũ: aut ꝓhibitiuũ ĩflãmationis: & nõ ſit tantũ ꝙ illã deſcẽdere faciat. Si aũt aqua ordei det̃ gr̃a medicine alteratiue põt ſecũ miſceri ſyrupus acetoſus: & põt ab ea ſeperatus dari. ut apparebit. Alia ſolutio nr̃a eſt ꝙ ſi ẽ timor de acetoſatiõe aq̃ ordei & ex hoc timeat̃ ab ea nocumẽtuꝫ nõ debꝫ ſecũ miſceri ſyrupus acetoſus: qa facit eam aptiorẽ ad hoc: & hº ĩnuit ĩfra ca°. de cura

flegmatice febris: & qa coſtas hominũ eſt plenoꝝ ſtomachoꝝ ſuffocatoꝝ ī calore ſub multa materia ꝓp multã maliciã regimĩs modernoꝝ. ideo plurimũ timeť de hac acetoſitate q̃ eſt mala acetoſitas: & iõ cauemus mixtionẽ eoꝝ: & hoc eſt q̄ Auic. intellexit cũ dixit q̃ ſyrupus acetoſus corrũpit aquã ordei ꝑm plurimũ. ſ. qa facit illaꝫ aceſcere. dixit ꝑm plurimũ qa in aliquib⁹ ignei ſtomachi nõ faceret hoc. unde ī ra ĩſtomacho calido cuꝫ aqua ordei miſcet parũ aceti.

ET NON OPORTET. Hoc poteſt intelligi de ptiſana que aqua ordei nominať: & hoc uerificatũ eſt ſupra ī prin° p̃cedẽtis capi: & eſt dictũ ypo. p̄mo regimĩs acu. & p̃ot intelligi de aqua ordei q̃ eſt pot⁹ medicinalis: ipſa. n. habet uirtutẽ abſtergendi: & lauandi ſupfluitates quas cõducit ad loca ſecuꝫ. ꝓhibite g° ab exitu ꝓp ſecum obuiationem nocebunt uaporantes: aut mote ad uenas quare premittať cliſtere. Q VOD SI. Hic eſt tertius cañ. ī quo docꝫ obuiare cõuerſioni aque ordei ī acetuꝫ: eſt. n. ipſa de rebus aptis ad hoc ex modo ſubſtantie: & cõplexiõis: ſi recordaris ſcĩe ſaporis acetoſi. Primo igiť eligit ſubtiliorẽ partẽ: qa citi⁹ penetrat & habet pl⁹ de uirtute abſterſiua ſubtili. 2° addit ſibi res calidas que augẽt ſibi calorẽ ī ſtomacho. unde min⁹ fit acetoſitas: & iſta calida ut apium & piper ꝓſunt ſi materia febris nõ eſt calida ſubtilis. īmo habꝫ de groſſitie. ET Q VANDO. Hic eſt quart⁹ cañ. Credũt aũt aliq̃ lĩaꝫ debere dicere paꝝ uini: ſ. ad reſoluẽdũ uẽtoſitatẽꝫ & exponũt ad caleſactos. i. ad febrientes. Text⁹ ille aũt iacet ſic. i7. cõti. ca°. de febre ſanguinea. ī fine auct⁹. megebai. i. ad iuuãtis q̃n uis q̄ deficiat iſſo aq̃ ordei pone in ipſo aliqd de aceto uini: & ꝓprie ad calefactos. Accidit. n. q̄ fortis calor facit iꝑaꝫ euaporare. unde iſſat: acetũ aũt & ꝑ̃e acetoſũ .ſ. de uino acetoſo ꝓhibꝫ eaꝫ euaporare ꝓhibẽdo aptitudiẽꝫ īflegmatiõis: & facit cũ h° ipſaꝫ cito penetrare ad urinã uł ſudorẽ: uel egeſtionẽ. In q̃buſdaꝫ tñ aliis corporib⁹ nõ calefactis acetũ adderꝫ ad īflegmatiõcꝫ. uñ 3° cañ. fen. 20ª ca°. de priapiſſimo. acetoſa q̃nq̄ īflegmat cã h⁹ nota ẽ. VERUNTAMEN. Hic ẽ qnt⁹ cañ. hinc accipe q̄ aqua ordei q̃ eſt potus: & hãc uocat aquã alchiſt ſubtilẽ zc̃. lenit uentrẽ q̄ ītelligit euꝫ dicit abluat & abſtergit: & ꝓuocat urinã & ſudorez. ut ꝓz hĩc ẽt accipe ordinez ſyrupi ace. & aq̃ ordei: & az ex dictis s̃: & tẽp⁹ ſue opationis qa. z. horis. ET NON EST. Hic ẽ ſext⁹ cañ. ubi habeť q̄ ẽt apud. i. poſt cenã .ſ. iaꝫ digõne cõpleta p̃ot dari ſyrupus ace. ne añ h° faciat cibũ īdigeſtũ deſcẽdeť. Alii uero exponunt. APUD CENAM. i. ante cenã cũ ſepatus eſt cib⁹. ſ. prius zc̃. & ẽ ꝑmo etiã uerus. ET Q VANDOQ VE. Hic ẽ cañ. ſeptim⁹. Cõſiderãdũ q̄ añ p̃ot diceť ordinẽ ita q̄ pri⁹ deť iuleb: ut q̃ſi remoliat materiã & corporis ariditatẽ: & poſtea deť aqua ordei lauatiua & ꝓuocatĩa de ꝑparãtib⁹. igiť aq̃ ordei opatõez ẽ ſyrup⁹ acetoſ⁹ in q̄b⁹ nõ q̃riť humectatio: ſed materiez in ciſio & non determinauit quanto tp̃e poſt iuleb deť aqua ordei ſicut fecit inſyru. ace. derelinquẽs hoc forſan tue extimationi: & forſan q̄ etiã poſt duas horas aut paꝝ plus p̃ot ẽt li q̃nq̄ dicere p̃electionẽ. i. deť iuleb & non deť aqua ordei qa multo magis humectat qa zuccarũ humiduꝫ eſt: & ordeum ſiccuꝫ. ET Q VANDOQ VE. Hic eſt octau⁹ cañ. cui⁹ neceſſitas erat: qa ſupra p̃miſerat cliſtere: ſꝫ q̃n oꝫ p̃mittere lenitiuũ q̄ ſuperiores ꝓtes leniat & mũdificꝫ a materieb⁹ q̃s aq̃ ordei ñ potuiſſꝫ educere & iõ dabis tamarindos. Nos ãt pulpa nꝫ ẽt cliſteť caſſie ī hoc caſu pl⁹ utim⁹. Dubitať utꝫ ī mane debeam⁹ p̄mo dare ſyrupũ acetoſũ ſimplicẽ q̃ faciam⁹ cliſtere. Videť q̄ prius debeam⁹ dare ſyrupũ: qa ī ſyrupo acetoſo eſt timor de excoriatione: ſed minor timor erit ſi deť añq̃ fiat cliſtere. naꝫ debilitat inteſtina & mũdat ea & facit ea p̃parata ad ī preſſionẽ ſyrupi acetoſi: ut excorie. Amplius ſyrupus acetoſus p̃parat materias ad euacuationẽ igiť cliſtere p⁹ illud ſeq̄ debet. In cõtrariũ qa primo. re. acu. precipiť q̄ ſi opus fuerit flobotomia uł cliſteriis nõ deť ptiſana: ſed illa fiãt prius. ut ẽt ſupra dixit Auic. q̃re ſic uideť de ſyrupo acetoſo. Amplius Auic. premittit cliſtere añ aquã ordei g° multo magis añ ſyru. ace. Diceduꝫ q̄ hic eſt ꝑmo de cliſtere lenitiõ de quo dictũ eſt ca°. de cu. pu. & dico q̄ ſi ſimul ẽ neceſſitas utriuſq̄. ſ. ſyru. ace. & cliſteriis ꝓp ſecuꝫ p̃tiam premitti debꝫ cliſtere. Ratio eſt qa

uel ſtatiz potato ſyrupo impones cliſtere:& hoc facit agitationē ſyrupi in ſtomacho:& deſcenſuz eiꝰ añq̄ opetur. Vel impones cliſtere pꝰ ꝑ unā horā: uł ꝑ duas horas & tunc ſyrupꝰ acetoſus poterit materias mouere q̄ nō habētes uiā nocebūt:& ſic poſſet ꝓbare ꝙ ſyrupꝰ ace.cōpoſitus non debeat p̄mitti ante cliſtere ꝙa materias quas īuenit ī inteſtinis poſſet facere penetrare ꝑ uenas: meliꝰ igit̄ ē ꝙ p̄mo ī mane tēpeſtiue cliſtere fiat & mūdatis īteſtinis det̄ ſyru. ace.ſimplex uł cōpoſitꝰ.ut materie q̄ mouēt̄ a ſyrupo ī ueniat̄ īteſtina lenita apta curſui:& nō reti neāt̄ ſup feces aliq° tp̄re. Siłiter ſyru.ace. cōpoſitꝰ nō īueniat materias malas purgā das ꝑ cliſtere: ſed īueniat īteſtina mūda.ut poſſibile ē. Si aūt aliqs medicꝰ ſit bone ex timatiōis q̄ cogneſcat tp̄s in quo ſyru.ace. p̄parauit materias & abſtergit iaz aliq̄s ex eis uerſus īteſtina: & illo tp̄re occurrat cuz cliſteri ita ꝙ nō ſit periculū de mora ſuper fluitatū motaꝝ. dico talē medicuz poſſe p̄ mittere ſyrupū añ cliſtere. Ad cōtrariū di cendū ad p̄mū ꝙ nō eſt bonū ſecurare a no cumēto excoriatiōis ꝑp nocumētū retētōis ſupfluitatū ſup feces. Vel dicēdū ꝙ factio cliſteris ante ſyru.ace.ſecurat ab ex coriati one plus q̄ ſi nō fiat ꝙa dimittit īteſtina le nia ꝟbi gr̄a.ꝑ oleū uio.& caſſiā: & facit ꝙ materie male & acetoſus ſyru.non morent̄ ibi. Ad 2m dicēdū ꝙ materias q̄s euacuati oni p̄parat ſyru.ace.educit natura: ł aqua ordei: uł aliqd̄ cliſtere qd̄ alio die fiet: ſed materias q̄s ſyru.ace. abſtergit uerſus īteſ tina educz cū adiutorio cliſteris ꝙ ꝓceſſit ꝙ ſi ſtarēt in inteſtinis ſupra feces ſiccas in toto tp̄re in q° cliſtere illas nō educerz pñt ledeř ualde ꝑ citū recurſuz & euaporatiōz: tue tñ extimationi dimitto hūc ordinem.

¶ De curationibus febriū acutarum.

QVOD DICTVM EST zc̄. Quia febres acute ſunt ti moroſe ualde poīt eaz regimē generale:& p̂° ad materiā. 2° ad ipſaz febrē.ibi 2ª. AT MODI. Cōſide rādū ꝙ ſicut uult rememorari de regimīe lenitiōis zc̄.ita ēt de regimīe ꝑ flobotomiā & forſan ꝙ obmiſit: ꝙa febres acute deqbꝰ ē ămo ſunt ſe.multe īflegmatōis & iſte.ut plurimū ſūt colerice. ut ī qbꝰ raro cōpetit flobotomia:& per ſe nō cōuenit eis. ¶ AT MODI. Feſtinat Aui.ad cañ.curatōis acu tarū quātū ad ītētiōez q̄ ē ad ptez febris q̄ ē īfrigidatio:& hoc ꝙa ī acutis multū oz in tēdere ad hoc & ī hoc cōpleť: ꝙ uideť dimi nutū in ca°.de cu.pu.ī uniuerſali:& primo p̄mittit ſex modos extīctiōis caloris febriū acutarū:& declarat duos de illis, 2° exēplo declarādo alios modos.ibi 2ª. ET OPOR TET. ¶ Cōſiderandū ꝙ de liquiritia q̄ſtio ē:an ſit cōplexiōis calide :uł frigide.tñ 3°. ¢añ.ſen. 2ª ca°.de paralexi.ſuccus liqritie ponit̄ īter res hñtes aliqd infrigidatiōis:& nō ē dubiū ꝙ ēt ꝑp ſui humiditatē pōt re p̄mere acuitatē colere. tñ ſua dulcedo facit ipſuz odioſuz acute febriētibꝰ:& īflāmatio q̄ qñq̄ fit in eo forti calore febrili. ¶ Cōſide randuz.2° ꝙ guttur ē pars in q̄ ſpūalia:& nutritiua coīcāt. Vnde ad partes gutturis multi uenīūt uapores & multa fit in eo in flāmatio:& iō humectari illud ē cā ne fiāt ulcera:ne ēt fiat aſpitas ī lingua:& ne fiant limoſitates q̄ nociua ſunt. ut apparebit in fra ca°.ꝓprio: & cōtemperare eiꝰ calidītatē & ariditatē eſt utile. ut temperet̄ calor pul monis & ſtomachi. q̄re eſt iuuatiuū ualde. reliq̄ ſunt nota. ET OPORTET. Hec hz quatuor ſicut quattuor remāſerūt modi ī frigidādi: & extīguēdi calorē acutaz feb. Primo gº docz infrigidare cū īfrigidatiōe aeris.2° cū in frigidatione cibi.3° cū epithi matibus: & cuz emplaſtris: & 4° cuz medi cinis frigidis.ibi ſecunda. ¶ REGIMEN AVTEM CIBI.ibi tertia. EPITHIMA. ibi quarta. ¶ ET QVANDOQVE EST. ¶ Conſiderandum probibitionem frequentie:quidam rudes expoſuerunt.i. probibendus eſt frequens banelitus ¶ Sed Auic. uult ꝙ probibeatur bominum fre quentatio ad infirmuz.ipſi enim calefaciūt aerem. Et eſt ꝙ dicit Gal'. 4° terapentice. illo capitulo. pertranſeamus. ubi dicit pro bibentes iaz multitudinē bominuz intrare & eniz caleficiūt domū ¶ Conſiderandū ꝙ ſaraceni partiū Auic.leniūt domos luto cō fecto cum paleis: ſicut nos facimus cum ce mento ex calce:& tales domꝰ nouiter linite cum calce non ſunt bone.immo uituperate a Gal'. libro. de utilitate reſpirationis capi tulo q̄nto.meliore aūt ſunt ualde que luto

sunt linite ex ꝓpinquo tp̄re: qa lutuꝫ illud ē humidi⁹ & frigidū in uirtute ē enī illud lutū terra quedā tenax frigide cōplexionis & si illud lutū ē ɔfectū cū coto papiri.i. cuꝫ coto iunci aq̄tici ē meli⁹: h° cotū ē ꝙ nascit̄ ī sūmitate iunci: qd̄ dicit̄ sic: qa de illo iūco fiebāt carte: dicte carte papiri: lꝫ modo carte nr̄e dicāt̄ h° noīe. Illud āt cotū iunci est frigide cōplexiōis: & iō meli⁹ ē lutū cū eo mixtū q̄ cū paleis q̄ nō sunt frigide cōplexiōis

Cōsiderādū ꝙ multos strat⁹ ordinat aui. Vnū ex reti sup aq̄: & aliū stratū ordīat ex pāno tabari.i. lini: min⁹.n. calefacit q̄ lana: ut 3° Almāsoris & p° cātice. Alii exponunt tabari.i. corio qd̄ ponat̄ sup illo reti: & ex his sil̄ib⁹.s. reb⁹ ñ calefacientib⁹ & isti lecti apud eos sunt noti: uel ex his sil̄ib⁹.s. sitib⁹ uniformib⁹ eq̄lib⁹ qa nō iaceāt strat⁹ linte amina duplicata siue rugosa & īeq̄lia. ET RELIQVVS STRATVS. Hic ē ali⁹ stratus sup quo ꝓiecto corico: ul̄ apud nos maturatio: posset poni infirm⁹ ad qescēdū: & ē stratus ex extremitatib⁹ salicū zc̄. Calati est spēs solatri. Sꝫ uidet̄ ꝙ calati sit aliqd̄ uas: ut canistꝝ uel mod⁹ tabule late ubi ponūt̄ iste res: & stāt ī camera īfirmi. Vinū autem odoriferꝝ ponit̄ ut portet ꝟtutē istoꝝ odoꝝ frigidoꝝ ad cor: & iō ē ultimū ī bonitate. Et ex p̄missis accipe ꝙ malū ē hos acute febrientes facere iacere ī culcidra de pēna qa multū inflāmant̄. Hic dubitat̄ utꝝ ī camera febrientis acute possint sterni folia ppl̄i. Videt̄ ꝙ sic: qa ē arbor frigide cōplexiōis signū: qa nascit̄ iuxta aquas: ēt qa germina populi ponūt̄ in unguēto populeon: cuius uirt⁹ ē frigida. In ɔtrariū qa popul⁹ est arbor cōplexiōis calide: signū fetor siū ualid⁹ odor cū acuitate q̄ est ī ei⁹ germine & color citrin⁹ ī eo. Hec qō q̄rit nisi cui⁹ cōplexiōis sit popul⁹: & aꝫ ex 2° cañ. ꝙ ē cōplexiōis calide & sicce. Inuenit̄.n. popul⁹ ī duplici nomine qa dicit̄ auꝝ romanū & nux romana lꝫ inueniat̄ aurū absolute. forsan loqt̄ tunc de Karabe: ut dixim⁹ ibi ī 2°. igit̄ ñ debēt eius folia poni ī camera febricitantiū. ¶ Ad cōtraria signa dicendū ꝙ licet iuxta aquas nascantur ut plurimuꝫ frigide herbe: sicut salices: tamē nō semp hee frigide īueniunt̄: possunt enī qñq̄ nasci calide sicut acorus: & herba que dicit̄ ꝫinꝫiber caninū: & pupilla oculi.i. sanationes: & multa alia similia. Ad scd̄m dicendum ꝙ in populeon ponūt̄ illa germina ad temperandū frigiditatem aliarum medicinarum: sicut in calidis medicinis ponitur qñq̄ opium ad tēperanduꝫ illorū calorem ¶ Quidaꝫ uero uoluerunt arguere ꝙ unguentum populeon sit uirtutis alicuius calefactiue: qa inunctio ex eo uētre: ut circa umbilicum prouocat sudorem ut Nicolaus de eo scribit. ¶ REGIMEN. Hic ponit modū extinctiōis caloris acutarū per cibum. IAM SCIVISTI.s. capitulo de cibatione febricitantium. q.d. omnes cañ. cibationis & illuc recurre: Sed te uolente infrigidare: ecce cibaria hic ponuntur. ¶ Cōsideranduꝫ ꝙ licet isti fructus sint ꝓhibiti supra ante septimuꝫ diem intentiōe habita ad materiam: tamē concedunt̄ propter extinctionis necessitateꝫ que preindicat ut supra diximus: eorum autem lenificatio per actualem humiditatē lauatiuaꝫ est nota: & cum hoc etiam prouocant lactuca cū aceto est ultima: non debet intelligi ultima in lenificādo quia lactuca nec est stiptica nec solutiua: ut 2° cañ. sed ultima.i. cōueniens in remittendo acuitatem caloris febricitantis acute. Foca est potus factus ex aqua ordei & aliis qñq̄: ut quādoq̄ miscetur panis & aqua lactis siue casei.i. seruꝫ. & dogo.i. lacte acetoso extracto butiro qa nō inflāmatur. his potibus nos non utimur: tamē de sūma eorum est potus dictus sicera. uel fuchalis uel ceruisia: & ideo sunt multi modi istius potus qui dicitur foca. Et unū aliū moduꝫ habes li° 3° fen. prima ca° de cañ. curatiōis egritudinuꝫ cerebri in lr̄a Gerardi extra. ET SI ADEST ¶ Dubitatur quō succus granati retinet uētrē cū supra ponat solutiuuꝫ ī ca° de cura feb. pu. in generali ¶ Dicendū ꝙ succus granati hic intelligitur uinum granatoruꝫ qd̄ infrigidat. sed quādo dicit ¶ RETENTIO. Improprie loquitur qa compatiue respectu cucumeris & melōis dictorum in quibus est plus de lenificatiōe que non est in uino granatorū ¶ Vel dicēdum ꝙ prouocando urinam stipticat: sꝫ ꝙ prouocant lege 2° cañ. & non dixit hoc de granato dulci: quia non sic infrigidat ¶ Superius autem loquebatur de granatis expressis & pulpis eorum in quibus uidetur

aliq̃ uis ſolutiua forſan cõprimendo:& ſi ſic eẽt ꝓbiberent̃ in prin° feb. ſicut mirabolani ꝛ forſan in illa expreſſiõe granatoꝝ cuꝫ pulpis nõ ſit tãta ꝓfundatõ ad uenas q̃nta ẽ ī mirabolanis:& tu ꝑſidera. Aqua.i.ſuccꝰ agreſte zc̃.& mora.ſ.nõ cõplete maturitatis de ſceni.i. de illa contracta.limonis nõ ſalſi: qa nõ ſic infrigidãt qđ dicit de berberis & de aliis ẽ notũ. EPITHIMA VERO. Hic infrigidat cũ ẽplaſtro & epithimatibꝰ.& p° ponit ex quibus fiunt. Scđo ponit cañ. ibi 2ª. ET EMBROCARE. Et hec pars hꝫ tres.Primo ponit cañ. ī embrocatiõe epatis & ſic intelligit̃ cordis. 2° capitis. 3° iterũ epeatis.ibi 2ª. ET Q VANDO ILLIC. ibi 3ª. ET INFRIGIDA EPAR. Conſiderandũ ꝙ ſicut embrocatio.i.epithimatio: uel conſimilis infrigidatio epatis rectificat urinã:quia eiꝰ infrigidatio ꝓuenit ad uẽas. Similiter epithimatio cordis poſſet rectificare pulſum: quia eius infrigidatio ꝓuenit ad arterias. Dixit aũt de epate:quia colera & materie acute eiꝰ uirtute:& de ſe ibi multuꝫ cõgregant̃. ET Q VANDO ILLIC CVM FEBRE. Hic primo ponit diſpõnes in quibus nõ debemus embrocare caput:& in quibus debemus:& docet cognoſcere.ibi 2ª. ET COGNOSCITVR. Cõſiderãdũ ꝙ ſtante multa repletione ī capite embroce & ſiꝑiter inũctiones q̃bus querit̃ infrigida° febris reſtringunt materias: & ſunt cauſa apoſtematiõis: q̃re ꝓueniẽtiꝰ ẽ uti aliq° reſolutiuo leui & ꝓpitiuo poroꝝ:ꝑm ꝙ diſpoſi° facit illud neceſſariũ: qa ꝑm ꝙ mã ī capite ẽ mꝑta ꝑ pauca groſſa ꝑ ſubtilis fluxa tota ꝑ adbc ī fluxu: & ꝑm ꝙ ī reliq° toto corpe ẽ repletio:ꝑ nõ oꝫ diuerſificare h° ꝓpitiuum reſolutiuũ: uñ aliq̃ erimꝰ ꝓtenti ſolo uapore aq̃ calide pure:& aliq̃ decoqmꝰ cũ ea camomillã:& aliq̃ alia. Si uero nõ fuerit zc̃. qa nõ ſit ī capite ſpãlis repletio:& aꝫ ī capite neceſſitas extīguẽdi flãmam capitis:adminiſtra tũc de ẽbrocis & epithimatibꝰ q̃ uis. ET NOCIBILIOR zc̃. Quia lac ĩuiſcaꝫ & cruſtã facit:uñ opilat & retinet mãs quarũ q̃rit̃ euapora°.Nos aũt diſſoluimꝰ iã qõnes de põne lactis ad caput ſup p̂ª fen.ꝫ^11.libri. Cõſiderãdũ ꝙ uapor colericꝰ acutꝰ poſſꝫ eẽ multꝰ:uñ lꝫ ĩunctio cũ oleo roſato ꝑ uio.uꝑ nenufario:ꝑ ẽbrocatio ſiꝑis uirtutis cõferet remouẽdo illiꝰ acuitatẽ ꝑ maliciã: tñ retinẽ do mꝑtitudinẽ eiꝰ poſſꝫ nocere:& iõ dixit. FORTASSE.& iuuabit te qđ diximꝰ ſup fen.ꝑª ꝫ^11 cañ.ca° de cura ſode in febribꝰ:& ca° de cura ſode ꝓ coĩtatẽ. ET COGNOSCITVR. Quod hic dicit ẽ notũ:& q̃raꝫ cõplemẽtũ hꝰ ſcĩe ĩ ca° de dolore capitis. ET INFRIGIDA. Hic redit ad cañ. ĩfrãtiõis epatis ut cõpleat ſcĩaꝫ ī illo.Et 2° poĩt cañ. q̃ndã ibi. ET OPORTET. Cõſiderãduꝫ ꝙ hora ẽbrocatiõis epatis eſt duplex. Vna electa & ẽ q̃n mã ẽ ī uia reſolutiõis: ĩmo iaꝫ euaporat. Vbi gr̃a:qa iã ſudauit infirmus. Alia ẽ coacta & ẽ q̃cũq; hora uides neceſſitateꝫ extictiõis fortis caloris qđ priꝰ eligimꝰ mãꝫ retineri: & febrẽ ꝓlõgari q̃ñq; q̃ infirmũ arefieri.Et ex his ſoluit̃ qõ de q̃ medici frequẽter garriũt:an ī feb.pu.debeamꝰ epithimiare epar & cor cũ ĩfrigidãtibꝰ añq̃ ſit facte euãtiões:ī h°.n.medici ſeſe mordẽt. Et dicẽdũ ꝙ nõ debẽt regꝑirit epithimari qa huiꝰ epithimata ꝓbibẽt euaporatiõeꝫ:ſi tñ diſtẽperãtia caloris ẽ multa de q̃ plus curamꝰ ne infirmꝰ ab ea reſoluaꝫ:ꝑ fiat eticus uel pareꝫ ad ydropiſiꝫ tunc epithimamꝰ:q̃uis nõ ꝑceſſerit euãtio.& q̃uis ſit hora reſolutiõis materiei:qa nocumẽtũ ꝙ ſeqꝫ ex h° ẽ ꝓlonga° ſola qđ priꝰ uolumꝰ q̃ uelimus infirmũ mori:& utilitas aliqñ epithimatuꝫ frigidoꝝ ẽ ẽt mẽruꝫ calidaꝝ ſubtiliũ rectificatio & digõ ſcias hoc. ET OPORTET zc̃. Hic cañ.ẽ notꝰ. Repit̃ aũt duplex lr̃a. Vna q̃ dicit ꝓ uictoriã.i. qa uĩcũt & ledũt Alia nõ ꝓ uictoriã.i.nõ expellit natura ſuꝑfluitates ad ĩteſtĩa abraſa & doloroſa: niſi multũ exuberent & uincãt ſicut hñs ulcera uirge nõ mingit: niſi qñ multa quantitate urine uincitur & mingit inuolũtarie. ET Q VANDOQ VE. Hic infrigidat febrientes acute ꝑ potꝰ medicĩales:& eſt cañ.17. ꝓtinẽtis.q°.ca° aucte Philereti: & ẽ ꝑmo de ſyrupo de papauere ſimplici.ſ.ſine ſabba:aꝑ ſapa de q° cũti dormitũ damꝰ unciã unam & mediaꝫ cũ aqua frigida ſi nobis uidetur.

¶ Rememoratio accidentiuꝫ que difficilia ſunt in febribus.

LOQ VAMVR ITAQ VE IN PRIMIS. Pꝰ curã generalẽ putridaꝝ & acutaꝝ & pꝰ cañ. cibatiõis ĩ eis logt̃ đ remoⁿᵉ accñtiũ q̃ accidũt acutis

plus. licet in aliis febribus possint accidere. Et quia accidentia dicenda possunt seq plurimas febres īmo oēs: licet plurima ex eis sequanť acutas: ideo determinatio de cura accidentiū est quodām mō cois ad speciales curatiões febriū Gal. aūt cū cōsiderauit accn̄tia esse post febres posuit eaz curas post illas. Et ex his soluūť multe questiones pueriles quas hic qn̄q excitauim⁹. QVOD EST zc̄. Quot aūt sunt accn̄tia tot partes habet sunt aūt accn̄tia q̄ enumerat. 23. Et incipit a regimine rigoris & curā ponit. Et primo ponit qa rigor ē cui nō debet intēdi: quia ē rigor post sudorē: & rigor cretic⁹: qa rigor cretic⁹ nec debilitat nec aliud facit. s. de molestia uel additione morbi īmo cessat: & intellige de cretica crisi qa non habet praua accn̄tia quāuis sit ad salutē. Sed dubitať qa rigor post sudorē uideť malus: ut dicit affo. 7ᵉ. particule in sudore rigor mal⁹: g² debet regi. Quidā credūt ut Frāciscus de pedemōtiū: q̄ ille sudor in rigore nō debet regi qa parū durat: licet sit malus. Nos dicamus q̄ rigor de quo hic loquiť Aui. non ē ille de quo loquiť affo. ypo. qa ille ē in sudore: & ē malus: & indiget regimīe: sz rigor de quo loquitur hic Aui. est rigor finito sudore de quo loquiť infra fen. 2ª. capitulo de narratione signorū bonoz cuz dicit. ORRIPILATIO ACCIDENS POST EVACVATIONEM DE SIGNIS EST BONIS. Quod aūt orripilatio possz dici rigor supra diximus. ET QVANDOQVE. Hic ponit regimen rigoris īdigentis regimīe siue curatiõe. Et p̄° ponit leuem curam que competit leui ex eis. 2° fortiorē curaz que competit fortiori. ibi 2ª IN FORTI. Considerādū q̄ ī corporib⁹ quibusdā sensibilibus multum rigor est accidens molestū: & sunt in eo tria molesta. Quādoq̄ qbusdam est fortis frigiditas: & quandoq̄ qbusdam est fortis concussio: & quādoq̄ quibusdā ē malus sensus pūctiōis. Fricatio aūt & cooptura mouendo caliduz ad extra qn̄q̄ sedant ista: & qn̄q̄ oportet inungere cum oleis que dicit. IN FORTI. Primo ponit modos sedandi rigorem cū rebus ab extra. 2° cum rebus assumptis ibi 2ª. ET OMNES MEDICINE FORTIS PROVOCATIONIS. Prima habz tot quot ponit res ad hoc iuuantes: & non laboremus in diuisione sine aliis: qa ē rigor sine febre: ut supra est scituz. SCHEA. qdā dicūt q̄ est sticados: alii q̄ ē spēs absinthii: & putať q̄ sit sandonicū dictū ab illa uilla: ut Gal. 6. de simplici medicina capitulo de abrotano ī fine. Cōsiderāduz q̄ hec olea & unguēta debet inungui ad spinā & loca q̄ plus rigore molestanť. ET OMNES MEDICINE FORTIS PROVOCATIONIS. s. urine uel sudoris potate: & ē notū & ē pars ī qua incipit ponere medicinas q̄ int⁹ sumunť: & p̄mo simplices. Dubitať quō concedit agaricū in principio poxismi cū sit de medicinis solutiuis. Itē quō opiuz facit sudare. Ad p̄mum dicimus q̄ non utimur agarico ī q̄ntitate q̄ soluat sz dam⁹ uerbi gratia dragmā mediaz: calefacit eniz & subtiliat materias grossas: & excitatio q̄ facit ad uomitum est utilis: & ꝓprie ī prī° q̄rtane. Ad 2ᵐ dicendū q̄ opium per se non facit sudare sed ꝓuocādo somnum: uel remittēdo pūctionē qua uirtus terrebatur ab euacuatione. Vel dicendū q̄ hᵒ composituz ex agarico & opio ꝓuocat sudorem p̄ agaricuz & facit somnū p̄ opiū: & alia. s. nocumēta q̄ sequi possunt ex uehemētia rigoris: ut uerbi gr̄a sincopis. ET DE COMPOSITIS. Ponit medicinas cōpositas: & p̄mo alterātes. 2° cū hoc euacuātes. ibi 2ª. ET SOLVTIO. Infirmo erecto uel stante hoc fit ut uideam⁹ si sit fortis: quia si esset debilis non posset concedi medicina opiata uel fit ut pillule melius descendāt. Anuidē est herba de qua fit assa & uocatur silfium a quibusdam: & quādoq̄ uocatur siseleos: ut 3°. cañ. fen. iq̄ª. capitulo de cura ydropisꝭ in fine. Et Raſ in antidotario de medicinis ad caput. HARMEL. Quidā dicunt q̄ ē cicuta. Alii q̄ est species rute. Alii q̄ ē ruta agrestis: ut ītra fen. 6ª. caº de cura morsus uiperarū. Consideraūt in his medicinis calidis impressiones subtiliationis materie & calefactionis & extractionis ad exteriora & obtusione sensus per opium: & fortasse .q.d. licet cibus sit probibitus ī aduentu rigoris: quādoq̄ tamē cogit nos necessitas. s. casus uirtutis cū illo. ET SOLVTIO. Cōsiderādū q̄ ista solutio uētris pōt ītelligi q̄ fiat sedato rigore: & nō ī actu rigoris

& eſt certum : & iſte medicine ſunt note ſ
yera enim eſt multarū deſcriptionum. ꝯ°
cañ. trac. 2°. & tu elige quā uis ꝑm materiā
Dyacitonitē ſolutiuū. ꝯ°. cañ. ſcribit trac. 3°
Diafinicon etiā ibi ſcribit: & a Meſue: & di
cit a finicbio. i. dactilo. Pōt etiā intelligi ꝙ
dent iſta ſolutiua ſtāte rigore: & b° eēt qñ
magnū iminet piculū ſtante & rigore & nō
eēt alia uia niſi materie euātio & fieret hoc
ſecurius ſi non eēt febris: ut ē rigor qui nō
calefit factus a flegmate uitreo: & ideo indi
get forti medicina: ut ſunt pillule fetide no
te & uſuales & ſunt ſcripte. 9°. Almanſoris
ca° de paraleſi. Et ꝛſidera ꝙ ſi materia eoꝝ
rigorū eſſent in primis uenis & circa ſtoma
chuꝫ & inteſtina. Vnde in illarū euacuatiōe
nō eēt labor magnus uſus ſolutiuoꝝ dicto
ruꝫ ut yere dyacitonitē & dyafinicon eſſet
magis cōuiniens & nos nō habemus alia ex
perta ad rigoris uehemētiā niſi que hic ſcri
bunt. ¶ Quidā uero utunt ī eo potu aque
uitis. ſ. aque diſtillationis uini rubei ꝛc̄.

Regimen ſudoris ſupflui in febribus.

OPORTET NE SVDOR QVANTVM POSSIBILE EST ꝛc̄. Quia cretic⁹ etiam ſi ſupfluit reſtrīgat̄. SI ENIM VIRTVS DEFICIAT EVACVATIO EST COHIBENDA: ET SI NON TOTA EXIERIT HABVNDANTIA. Vt Gal. dixit ꝑ° affo. Cū aūt erit neceſſitas. ſ. reſtringendi ſudorē qcūq; fuerit ſi ſupfluit & b° ē ꝙ dicit. ET PERTRANSIT TERMINVM. Dat igit̄ ingeniū ī reſtrīgendo ſudorē ꝑ euētationē & ꝛcuſſionē in aere frigido: & rō ſumit̄ ab aꝝ. ꝓbleumatū. ꝯ°. 37 ꝓbleumate: corp⁹ enī noſtrū expirat q̄ndā uaporē q circūſtat & calefacit nos & aerem & ꝛcuſſio ſeq̄ns aerē ī nouat p̄cipit ēt ꝙ nō abſtergat̄: nā talis abſterſio eſt cā: ut ſudor magis exuberet: c⁹ cāꝫ dat Aꝝ. ꝓbleu^a 2ª ꝓbleu^re. iꝫ°. Nā ſudor remanēs ñ abſterſus ī frigidat̄: & ſiliter opilat poros: & iō ꝓhibꝫ ſudorē & p̄cipit fieri ī unctiones notas oleo roſis forti. ſ. ī hoc. ſicut ē oleū ro. onfoncinū Nos aūt iā iuuamētuꝫ īuenim⁹ in uſu. 20. nouelle dādo de ea ī die pluries in dña q̄dā q̄ p⁹ febrē ꝛtinuā lentā ſudauit dieb⁹ nouē ꝛtinuo: alia q̄ dicit nota ſunt & cā eoꝝ 2c̄.

¶ Regimē flux⁹ ſanguinis nariū ſupflui.

OPORTET VT PROPERETVR. Primo facit b° ¶ Scd°o ponit cañ. quēdā. ibi 2^a. ET QVANDOQVE. Cōſideranduꝫ ꝙ curat ſupfluū fluxū ꝑ° fricationibus ad diuertendū: & uentoſ⁹ ſuper latus. ſ. epatis uel ſplenis. QVOD SEQVITVR zc̄. qa ſi ex nare dextra ponatur ſup epar: & nos inuenimus in hoc iuuamentuꝫ & ponimus uentoſas magnas: & ē laudatuꝫ infra fen. 2^a. buj⁹. REGIMEN LOCI. ſcꝫ naris ponendo q̄ ad b° precipiunt̄ fen. ꝯ^a. 3^ii. cañ. ET FORTASSE. Poſſibile eſt tibi .ſ. ut īfrigides. ſ. loca capitis uel loca ypocū driꝝ: & b° eēt regimē illi⁹ loci. ET NON PONAS VENTOSAS DESVPER. qd̄ dupliciter exponit̄. Primo. i. q̄uis ſup loca ypocūdrioꝝ nō ponas uētoſas: ſꝫ ſolū illa loca īfrigides & t p̄res ſanguinē: & ſic poterit curari fluxus: & ſi uoluit hoc fuit quia ſuſpect⁹ erat de nocumento ſplenis uel epatis ſi illuc trabuntur materie. 2° mō poteſt exponi ꝙ ꝓhibeat uentoſas poni deſuper. ſcꝫ circa partes capitis uel colli: quia trabūt ſurſum materias ab infra ad caput. Et qñ nō eſt ꝓhibens hoc. ſ. catarrus uel ſupfluus ſanguis qui eſſet actu in parte: unde infrigidatio capitis nocet influxu ſanguinis narium: ut Gal. dixit. ꝯ°. de ingenio ſanitatis 6° capitulo. ¶ Conſideranduꝫ ꝙ quartana de melancolia ſanguinea. ſ. ſanguini mixta uel conformi poteſt curari fluxu ſanguinis ex nare ſiniſtra: ꝓpterea qa reſpicit magis ſplenem. Scimus patrem noſtrum curaſſe quendam a fluxu tali ſuperfluo cum potu uini: coopertura pannoꝝ & ꝓuocatione ſudoris. Hec tñ cura nō debꝫ tētari niſi p uiꝝ bone extimatiōis q̄leꝫ credim⁹ eū fuiſſe.

¶ Regimen uomitus q accidit eis.

ERETICVS ITERVM NON ABSCINDATVR. Primo premittendo qui non debent curari. Primo ponit quoddaꝫ cōmune regimen. Secūdo ſpeciale. ibi 2^a. ETIAM SI HVMOR. Primū dictū uerifi cat̄ ex b° ꝙ uomit⁹ curat uomitū: & flux⁹ fluxū: ut 3°. cañ. fen. i6. ca° de cura colice. Cōſiderādū ꝙ ſi mā ē ꝛueniēter habil⁹ eductiōi ſufficit ad cōplemētū eductiōis ꝑ uomitū ſyr. aceroſ⁹ ſīplex cū aq̄ calida: ut notū ē

Si aũt materia eſt groſſa indigens fortiori diuiſione & ſubtiliatione tũc daret ſyrup⁹ acetoſus cuz ſeminib⁹ aniſi fen.& ſimiliuz. Et cõſidera q᷑ illa eſt cura nauſee circa que non ceſſat pp materiã q̃ dz expelli uomitu. ET SI. Hec ē ſcd̃a pars: & diuidit ī q̃tuor Primo ponit curã qñ eſt bũor inbibitus & groſſus. Scd̃o qñ inbibitus nõ groſſus. 3° qñ nõ ē ibibit⁹. 4° ſpãliter ponit regimẽ colerici & melãcolici uomit⁹.ibi 2ª. ET SI EST.ibi 3ª. ET NON INBIBITVS. ibi 4ª.ET Q VANDO. Cõſideranduz p̂° circa primã partez q᷑ iſte humor inbibitus groſſus põt eſſe de natura flegmatis & de natura colere:ut plurimũ bi.n.duo bũores exuberant in ſtomacho:tñ plus uidetur cõ ferre qñ mã ē flegmatica yera & aloes:ſãltẽ quia nõ ē ſuſpicio de nocumẽto calefactiõis Dicit aũt aloes & yera:qa ãbo ſimul:ſolum eniz aloes nõ ſufficit ineductiõe groſſorum humoꝝ: ſz oportet uigorare illud cũ ſpẽb⁹ a lefangineis q̃ ſunt in yera:& ideo yera: & p aloẽ illos euacuat:ut ītellexim⁹.7°. tera. & ſexto de regime ſanitatis: & ex capitulis de aloe . Sz tu dices quare dixit aloes cuz ſufficeret dicere yera: qa in yera ingredit aloes Dicendum q᷑ hoc dixit ut notabilis quãtitas ſit aloes:& yere p̃miſit aloes:ut ſit multũ eius dominiũ:ſed quãdo humor nõ ē inbibitus quãuis ſit groſſus nõ requirit tm̃ dominiũ aloes. Et iõ dixit yera & aloes poſtponẽs aloez quãtitas aũt dominii aloe: uel diminutiõis ꝓm bũorũ diſpoſitionẽ mẽ ſurat extimatiua me⁹:p has aũt yeras ītel lige yeraz Gal.& illas quas uocat coitatis: uel uniuerſitatis libro q̃nto . Dixit autem fortaſſe. quia poſſibile eſt cũ aliquo leuiori duci:ut cum aqua mellis uel oximelle.ET SI EST. Hic ponit curã qñ humor ē inbi bitus nõ groſſus Conſiderandum q᷑ iſte humor ē intelligend⁹ coleric⁹ qa plurimuz ē talis: q̃nq᷑ tamẽ poſſet eẽ aliquod flegma ſubtile inbibitũ. Intẽdit igit Aui.ad duo Primo ad illi⁹ humoris eductionẽ: & hº fit p uomituz ,puocatũ ſup ſyrupo aceto ſo da to cuz aqua calida ut lauet & aperiat poros & nõ cõſtringat: & quia humor eſt ſubtilis ſeq̃tur in euacuatione.Scd̃o intendendum eſt ad equationez ipſius humoris uel ipſius ſtomachi: & hec equa° ſi ē humor colericus ē ifrigidatio & ꝺfortatio ſtomachi poſt eua cuationez:ne amplius recipiat: & hoc fit cũ aqua.i.ſucco granatoꝝ.ſ.acetoſoꝝ iterata ſi expedit.Si aũt fuerit flegmaticus ſyrupus de menta cũ granatis: & de hº deſcriptiõez bonã lege a Meſue ī antidotario: & ego illo utor & ĩueni utilitatẽ ī mẽbris tã colericis q̃ flegmaticis. ET FORTASSE IMFRI GIDATIO.ſ. ab extra:uel potus reruz fri gidaruz.uerbi gratia frigide aque q̃ eſſet aliqua colera ſubtilis feruens: unde quidaz ſtomatici curati ſunt potu illius:ut 3°.cañ. fen.izª. caº de debilitate ſtomachi ET NON OPORTET Conſiderandum q᷑ illa ſtiptica nocent maxime quando interi⁹ aſſumũtur in caſu predicto:quia claudunt poros ſtomachi: & magis inbibũt & impĩg uant materiam in ſtomachum:& ideo ſi nõ eſſet inbibita confortando ſtomachum iu uaret ad euãtionẽ:& dixit . FORTASSE. quia poſſibile eſt non ſic contingere.Si aũt iſta ſtiptica emplaſtrentur ab extra non ſic eſt ſuſpicandum de eoruz nocumento: īmo poſſibile eſt q᷑ pmãt illas materias ifundũ ſtomachi:& poſſibile eſt q᷑ ſimul ꝺſtringãt illaz in partes ſtomachi: indiget igitur hac conſideratione. Dynus autez ſuper quarta primi capitulo.23. iſtum textum abſolute uidetur adaptare ad ea que ſumuntur inte rius ſi quis cõſiderat. ET Q VANDO. Hic cañ. uidetur dare ītelligere q᷑ hu more exiſtente colerico non inbibito ſtip tica quibus utimur ſunt proprie in forma emplaſtri: nam nullam ſuſpitionez faciunt de inbibitione quia ſtiptica ſumpta interi⁹ quãuis humor non eſſet inbibitus poſſunt facere illud ībibi. VINO AVT ACETO. Hoc eſt ꝓm q᷑ materie requirunt infrigida tionem per acetum: aut ſtomachi conforta tionem per uinũ. ET AD VOMITVM. Iſte cañ. eſt poſitus primo liº fen.qª. capiº de regulis uomit⁹:.& liº.3º.fen.izª. de cura malarum cõplexionuz ſtomachi cũ materia & opilationum eius. Dynus tamen ſuper qª.fen.primi cañ.imaginatur q᷑ iſta colera nigra ſit aduſta Acetuz autem confortat ſtomachum ſui ſtipticitate: etiaz eſt exicca tiuum & ſubtiliatiuum & repugnat calidi tati extranee:debet autẽ poni cũ ſpõgia:qa minus grauat:& debet poni actu calidũ .

Nos dicamus q̄ in hoc cañ. nunq̄ dedimus magnā fidē: & expiri uolum⁹ hoc: & qñq̄ inuenim⁹ utile etiā ī melācolia fecali: & po ſuim⁹ filtrū cū aceto acuto actu fortiter ca lefacto: ſed qa alia remedia nota utiliora ſūt iō dimiſim⁹ uſum eius. Et forſan hoc idem intellexit Aui. cū dixit. Q VOD SI NE CESSARIVM. Et uidet q̄ hoc remedium fit ad illū uomitū retinendū: & ſine dubio acetū eſt potens in hoc.

¶ Regimen fluxus uentis qui accidit eis.

TAM SINGVLARITER. Remittit nos ad tertiū libq̄ fen. iō. & ad primū fen. q^a. ALMES. eſt ligumen dictū piſe uel. ROBI LIE. & apud alios faſceoli: alii q̄ ē quoddaꝫ ligumē apud ſaracenos: & inuenit̄ a ieſuali p griſomila. Et de eo inuenit̄ ca^m 2° cañ. & dicit̄. MEYSE. & in ſūma nō apparet qd ſit. TORREFACTI. qa addit ſtipticitatē. FVNDATVR AQ VA. ut ſit reſiduum magis ſtipticum.

Regimen ſitis eorum ſupflue.

OPORTET VT INVNGA TVR ¶. Dubitatur quomō p ferat infrigidatio iſta in ſiti. Dicēdū q̄ capite infrigidato ī frigidat̄ os ſtomachi coītate neruoq̄: & pp capitis inflāmatiōeꝫ ſtomacho coīcatā poſſꝫ ſitis cauſari. Si nō fuerit qd̄ p̄hibeat: ut re pletio ſupflua: uel catarr⁹ ut ſupra dixim⁹ LACTVCE NIGRE. i. uirides obſcure qa ē frigidior & humidior: uł nigre. ſ. ī ſemīe qa ſemen eaq̄ ſit nigrū ē enim frigid⁹ ſicut papauer. ALMOLOSAT. ē nomē coē req̄ acetoſaq̄. Simon tñ uult q̄ ſint tamadari: & ſra dicit ſic ſtare. ALMOSAT ¶ ET SI TIS ¶ Dubitat̄ quō ſitis fit a frigore cum ipſa ſit appetit⁹ frigidi & humidi. Ampli⁹ quō ſitiꝫ factā a calore abſcindūt uigilie cū uigilie inflāmēt. Dicūt qdā q̄ frig⁹ facit ſitiꝫ: qa cōgelat humidū: unde nō pōt fieri humectatio: & ex h° calidū intendit̄ & fit ſitis. Calor igit̄ qa eliquat illud humiduꝫ: tollit illā ſitiꝫ. Dicūt ēt q̄ uigilie ſupflue pp ſupfluā reſolutionē infrigidant: & ideo tollūt ſitiꝫ factaꝫ calore ¶ Iſti ⁊mones ſunt taꝫ rudes: q̄ nō merent̄ impugnari ¶ Nos dicim⁹ primo q̄ iſte ē ⁊mo ypo. q°. li°. epī dimiaq̄: ſicut in uigilādo ſitis inſuperficie ſomn⁹ eſt medicamentuꝫ: ei⁹ uero ex ſomno erectio. Hui⁹ dicti cām dat cōmētator alex andrin⁹ ibidē: & dicit ibidem q̄ uigilando multotiens os & guttur exiccat: & fit ſitis inſupficie. i. moderata & ſupficialis & nō fit ſitis ex caliditate & exiccatiōe oris ſtomachi aut pulmōis: & iſtā ſitiꝫ ſupficialē remouet ſomn⁹: qa ī ſomno fit humectatio mēbroq̄ & ē tā leuis iſta ſitis q̄ ſolū gargariſma illā remouet. In ſomno aūt multotiēs fit ſitis: qa fumi calidi aſcendunt ad ſupiora. uerbi gra ad os & fauces & faciūt ſitiꝫ: & hāc ſitiꝫ tollit erectio. i. q̄ patiēs ſurgat & erigat ſe a ſomno & uigilet qa fumi ad ſupficiē euapo rant ¶ Alia ē noſtra expoſitio quā ſcripſi mus. iꝫ^a. ꝫ^ll. Et ē q̄ ⁊mo Aui. ē de caliditate uel frigiditate ciboq̄ P potuū: fit enī ſitis a cibis frigidis. ſ. indigeſtis ſiue ſint frigidi ī natura: ſiue nō cū indigeſta cibaria poſſint frigida dici: qa digeſta ſunt calida: qa digō ē a calido. cū igit̄ p indigeſtionē ciboruꝫ fit ſitis ſomnus aufert illā cōplendo digeſtiōeꝫ & ē iſta ſitis de qua loquit̄ affo. ypo. ç^e par ticule. Q VIBVSCVMQ VE DESIDE RIVM NOCTV BIBERE SI SVPER DORMIERINT BONVM EST. Facit aūt indigeſtio ſitiꝫ pp uapores & partes cibi q licet ſint frigidi priuatiōe calidi naturaℓ tñ inflāmant̄ & calefiūt a calore accidentali Et ex h° ceſſat primū argumētū ſitis autēꝫ a calore fit a cibis calidis quorū uapores re tenti circa ſtomachū & loca gule faciūt ſitiꝫ & confert in h° uigilia euaporando ſ q̄ñq̄ nō ſufficiat: ſed oportet illoq̄ caliditatem & ſiccitatē potu extingui: & banc expoſitiōeꝫ Dynus intellexit.

¶ De ꝑfunditate ſomni q accidit eis.

OPORTET VT REMOVE ANTVR ¶ Pabula ē narra° cōpoſita ex mutabilib⁹ & etiā īpoſſibilib⁹: & in h° diſtīguit̄ ab biſtoria: & ideo dixit ī bis ſimilibus: qa biſtoriis que etiā ſimilant̄ fabulis in forma narratiōis p uoces qa uocādo ſiū alte loquē do dicunt̄. Sed dubitat̄ qa fabule faciunt dormire: ut apparet & ponet̄ ſtatiꝫ ab auic. Dicēdū q̄ narratiōes fabuloſe & biſtorialeꝫ q̄ñq̄ faciūt dormīr quoſdā: & quoſdā q̄ñq̄ faciunt uigilare: ſicut apparet in lectura in libris. Quidā eniꝫ ſtatiꝫ cū incipiūt legere

ſtatim dormiũt: & quidaꝫ uolẽtes dormire incipiũt legere: & uigilant. ut intelligit ab Aꝟ. ꝑbleu. i8°. ꝑbleumate. ꝑmo: & 7°. ꝑ bleumate. Cauſa aũt in hac diuerſitate eſt quandoq; ex parte nature legentiũ: uel audientiũ: & hoc eſt dupliciter. Primo quia qdaꝫ ſunt habẽtes in cerebro aliquas humiditates crudas flegmaticas: uꝫ melãcolicas frigidas aptas euaporationi & uẽtoſationi. Cuꝫ igit uigilent nõ cogitãtes calor extra diſtractꝰ nõ facit euaporare illas materias. Cum igit legendo uꝫ audiendo fabulas fit motꝰ ĩ ſpiritu: & calore uẽtriculoꝟ cerebri fit euaporatio illoꝟ humoꝟ: & ſpirituũ in groſſatio: & fit ſomnꝰ: qa ſpiritꝰ ex hoc in frigidat & fit in eptus expanſioni ad extra q̃ neceſſaria eſt in uigiliis: & ecõtra ſi aliq̃s haberꝫ materias alias colericas acutas aptas euaporare ꝑ motũ factũ in cerebro in actu cogitatiõis: tũc incipiens legere: uel audire magis fiet uigil. Secũdo hoc accidit ꝓpter diuerſitatẽ in intellectu. ĩ. cogitatiua. hoĩes eiꝫ qui ſunt mali intellectꝰ: uel ſi ſint boni quãdo nõ intelligũt cũ incipiũt legere ſup libro ſunt ꝓni ad ſomnũ: & ſimiliter cũ audiunt hiſtorias & fabulas quas nõ ĩtelligũt Et cauſa eſt primo quia cuꝫ nõ intelligunt triſtant: & triſtitia eſt cauſa ĩfrigidationis: & retractionis caloris ad interiora: & talis diſpõ eſt diſpoſitio caloris ĩ ſomno. Secũda cauſa eſt: qa in iſtis fit duplex motus ſicut in quolibet actu intelligẽdi. unus ẽ ſpũalis qui eſt cogitatio. alter eſt corporalis qui eſt motus uapoꝟ: & humiditatũ ſubtilium ꝑ partes capitis quaꝟ motus fit cũ fit motus ſpirituũ in actu cogitationis de quo motu. an ſit localis: & quõ fit diſputauimus fen. prima tertii. Cuꝫ ergo homo ẽ obtuſi intellectus deficit motus ſpũalis: & tũc uapores illi & humiditates mote ingroſſant: & mollificant ſpũs: & ſic homo dormit & ceſſant tũc ſpũs a ſuo motu & quieſcunt. Homines autẽ boni & acuti intellectꝰ cuꝫ legunt: uel audiũt aliqua q̃ bene intelligũt ꝓp leticiaꝫ uigilant. Cognoſcũt. n. ſe eſſe in diſpoſitiõe in qua debẽt eẽ ſm naturã: & ſm. naturaꝫ homo ſe habẽs uigilat. ut ibidẽ Aꝟ. Amplius motus ſpũalis cogitatiue eſt cauſa q; ſpũs fit in motu: & nõ uincat a uaporibus motis: ſicut uincit in hoĩe ebetis ĩtellectus.

Conſiderandũ tn̄ q; ꝑ accidens hõ groſſi intellectus q̃q; legere incipiens: aut ĩcipiẽs audire uigilat: naꝫ quãuis triſtetur: quia non intelligit. utitur tamen conatu timens uituperiũ: & in hoc ſolicitat ſolicitudine: q̃ eſt cum triſticia de futuro. ſ. uituperio ſibi ſequẽdo ſi ignorat & honore: ſi ſciat: & talis triſticia facit uigilare: ſicut triſticia de preterito facit dormire. ut intelligitur. primo can̄. fen. 2ª. illo ca° OMNIA AVTEM ACCIDENTIA IN LITTERA EXTERIORI. Et ſi tu bene cõſideras. iſte homo nõ eſt ebetis intellectus in hoc. ĩmo bonus intellectus ĩ hoc q; diſtinguit futuꝟ honorẽ: & uituperiũ poſſibilia ſequi: & eſt quidam actus prudentie: ſed eſt ebes ĩ illo quod nõ intelligit uerbi gratia: nõ capit demonſtrationem q; oĩs triangulus habet tres angulos equales duobus rectis. Similiter homo ſubtilis intellectus audiens: aut legens quã doq; ex hoc prouocatur ad ſomnũ ꝓp duo quia habet iaꝫ finẽ; quia intellexit: & ideo quieſcit. Secundo quia ꝓpter diſcurſuꝫ in multa intelligibilia ẽ poſſibile q; fiat multa ſpirituum reſolutio: & ſic queritꝰ somnꝰ ad illoꝟ reſtaurationẽ: hoc tn̄ nõ erit ſtatiꝫ cuꝫ incipiet legere uel audire. Cauſa autẽ diuerſitatis huius ex parte fabularum: uel hiſtoriaꝟ: uel aliaꝟ reꝟ ſcialiuꝫ que leguntꝫ in fabulis & hiſtoriis ẽ manifeſta plus: naꝫ ſi narratio: ſiue fubula ſiue lectio ſit uniformis: tam in modo ꝓferendi quaꝫ in eo qꝺ ſignificat ꝓuocat ſomnũ ſicut facit somnꝰ uniformis: & cauſa ẽ quia ĩ iſto ẽ diſpoſitio quedã ſimilis quieti: & priuatio ſolicitudĩs unde pronus eſt ad ſomnũ ex hoc: & ſi conſideras fit in eo diſpõ q̃daꝫ ſimilis pigritie. Sed ſi fabula uel hiſtoria ſit ꝓdiſformis tam ĩ uoce. ut modo alte. modo plane loquatur fabulans quã in ſignificato: quia ſint infabula uel hiſtoria aliqua in citantia iram: & aliqua aliq̃ in citantia riſum: & aliquãdo incitantia cõpaſſionẽ: tunc homo diſtrahit in aĩa. modo ad unũ. mõ ad reliquũ: & ex hoc ſtat uigilans: & talis fabulatio poſſ; eẽ ꝑ accidẽs cauſa ſomni: qa in multa attentatione ad has fabulas diuertentes modo ad iram. mõ ad miſericordiaꝫ. mõ ad leticiam poſſet fieri fatigatio & ſpirituuꝫ reſolutio. unde queretur ſomnus. Iſta aũt dicta bene

cōsidera quia ualent ad ītelligendū p̄dicta ꝓbleumata Aꝝ. nō minus quā dicta cōcilia toris. Ex his cessant cōtraria fabule enim possunt figilātē ꝓuocare ad somnū: & dormientem excitare. LIGENTVR POST QVAM zc̄. Vlcera uel alia lesio. COLLIRIVM SVBTILE. i. acutuꝫ longū: & facim⁹ illud fieri nos expuluere yere: & pauco agarico: & melle: & quādoq; aliqd ponim⁹ salis gēme & colloquintide si expedit: & in hora qetis. s. ꝑoxismi: uel exacerbationis: & assiduitatis. s. fe. Et uult ꝑ hoc Aui. ꝙ non sis debilis ī mēte timendo colliria uti stāte ꝑoxismo. Aliter expositum fuit iam. i. assiduetur usus collirii: & uentosetur zc̄. s. sine scarificatiōe: uel cuꝫ si apparet necessitas: & fit ad diuersionē materierū uaporosaruꝫ a capite zc̄.

¶ De grauitate capitis eorum.

OPORTET VT ALIENETVR. ¶ Hec grauitas signat materiam repletionalem q̄re nocent q̄ poros opilant: & euaporationē ꝓhibent: ut est emulsio lactis. applicatur. n. lac poris: & q. incolat̄. tamen ab Haliabate. 3° pratice. de cura accidentium potest etiā alia causa sumi. Credit. n. ꝙ lac nocet multa existēte materia: quia in eo est fortis dissolutio materiei. i. cōmotio: & eliquatio & nō euacuatio. Sed dubitat̄ quia primo negat embrocas. postea cōcedit Dicendū ꝙ primo negat embrocaꝫ frigidā: & humidā: uel quodcunq; opilatiuū: sicut ex decoctione uio. capitum papaueris zc̄. sed postea cōcedit embrocam aperitiuā pororū ut ex camomilla & abstersionem: ut ex furfure: uiole aūt ponūt̄ ad tēperandū calorē: & nō de principali ītentione. alia patēt zc̄.

¶ De inquietudine hn̄tiū febres: & alioꝝ.

OLFACERE OLEVM VIOLARVM. Hic ponit curam īquietudinis & ē cura uigiliaꝝ supfluaꝝ: & p̄mo ponit multa remedia īducētia somnū. 2° ponit curā specialis modi uigiliaꝝ. ibi secūda. ¶ ET CVM. Prima pars habet tot. quot ponit modos medicinarū stupefacientiū. ut opiū uel iusquiamū. Quidaꝫ dicūt ꝙ est lilium aque ualliū: & hoc ideꝫ est ꝙ nenufar. Alii dicūt ꝙ est opiū. Alii ꝙ sunt qdam dactili imaturi. aspergūt̄ aūt: & in aqua dissoluēt̄ SCIVISTI. Tertio cañ. fen. p̄ma: & supra in ca°. de regimīe acu. sunt scita. s. īquibus dispōnib⁹ pn̄t administrari: si nō fuerit ꝙ ꝓhibeat: sicut materia grossa ɔstricta ī pectore. ¶ DEINDE. Hoc regimen precipit Auic. in 3° fen. 13ª. de casu appetitus. Hui⁹ aūt causa est qa ex oībus istis fit fatigatio: q̄dam ꝑm coēm sensuꝫ: subito aūt cessante causa hoc faciēte sensus mouent̄ ad īteriora & fit somn⁹: hoc aūt remediū ē timorosuꝫ & nos uoluim⁹ obmittere: ne uulgares contra nos loquāt̄: si nō sequamur finē. ¶ ET CVM INVENIT. Quia ista prohibent resolutionē materie: & iō inquiete ꝑoxismi magis cōueniūt. ¶ ET CVM MATERIE SALSE. Sūt grosse & flegmatice & acute & iō ad illaꝝ subtiliatiōeꝫ & resolutionē cōfert sisimbriū: & mellilotū & allachoem: sed ad remittendum acuitatē ɔfert papauer: & ad somnū inducēdū. allachoen ē matricaria ꝑm Simonē Auic. uero. 3° cañ. fen. 16ª ca°. de cura excoriatiōis intestinoꝝ. credit ꝙ sit pes corui. Alii credūt ꝙ sit cotula fetida.

De dolore uentris qui accidit eis.

FIT EX EFFVSIONE COLERE. ¶ Considerandum ꝙ multe sunt cause doloris stomachi preter has quas ponit. Auic. 3° cañ. fen. 13ª. trac. 2° p̄mo ca°. sed cā quā ponit hic Auic. ī febrib⁹ acutis multū accidit. Considerādū etiā ꝙ ista cura quā hic ponit ē p̄uisiua qa defendit stomachuꝫ a receptione colere ꝑ syrupū de malis. s. granatis uel citoniis: sed si colera eēt īstomacho oportet illā euacuari p̄mo cū uomitu. Res aūt cū quib⁹ ɔfortam⁹ stomachuꝫ ab extra sunt oleū ro. onfancinū: & uinū citonicꝝ: & qn̄q; addim⁹ masticiū & absinthinū oleuꝫ. Attende aūt ꝙ in nr̄a patria plurimuꝫ dolores stomachi in febrib⁹ sunt repletionales & uentosi ꝓpter ingluuiē hoīnuꝫ: & iō cuꝫ aliis coīb⁹ curamus que nota sunt.

¶ De asperitate lingue eorum.

IN ESSENTIA QVIDEM VISCOSITATIS. ¶ Aspitas lingue quedam est que nō est aliud quā limositas: & hāc abstersit frigido cū ligno brusci: uel salicis: & mollificat: & abstergit: & cum aliis notis.

Quedam aſpitas eſt ſiccitas: & illa humectat. nucleo prunoꝝ. i. prunis. nos autē ſicca pruna mollificam⁹ in ſyrupo iuleb. ſecūdū doctrinā aliab. & facim⁹ illas tenere in ore: & comedere ēt alios nucleos pomoꝝ. SALE zc̄. i. candi apud nos. ¶ Conſiderandum q̄ puluinaria multū calefaciūt etiaꝫ quādoq; male cū eis multiplicatis ſituat caput: & fit malus hanelitus: & ideo exiccant linguaꝫ. Reſupinatio etiā eſt exiccās. Primo qa ſup fluitates q̄ p naſum debent repelli uadunt ad guttur & linguā: & ibi exiccant: & p̄t etiā ledere anbelitū. 2° qa calefaciunt ex h° renes. 3° quia fit anbelitus difficilis ex ipſo ſitū iacendi. alia patent.

De ſternutatione aſſidua q̄ accidit eis.

QVANDOQ VE MAGNIFICATVR NOCVMENTVM. Primo ponit nocumēta q̄ ex ſternutatioe ꝓueniūt & ſunt tria. Vnū eſt repletio capitis qa tali motu trahunt illuc materie. licet quādoq; digeſta materia: & in fine faciunt ad materierū capitis euacuationem. ut 3° can̄. fen. qnta. & in cōmento. 2° ꝓnoſticoꝝ. ſup illo uerbo. Si ſternutatio zc̄. Secūdū nocumētū eſt debilitas ꝓpter ſupfluū malum motuꝫ. unde ſternutatio eſt parua epithima. ut 3° can̄. fen. p̄ma. Tertiū nocumentū eſt exitus ſanguinis nariū qui pōt eſſe nō in ſuo ōre & in egritudine in qua non conuenit.

QVARE OPORTET. Hic ſecūdo ponit regimē. Et cōſiderandū q̄ hec ſternutatio. ut plurimum fit ex malis uaporibus acutis ad caput aſcēdētib⁹: & ideo cura ſternutationis eſt cōp̄henſa in quattuor intentionib⁹. Vna eſt diuerſio eoꝝ a capite: & fit hec fricationib⁹. Alia ē eoꝝ reſolutio: & fit a poſitione puluinarioꝝ calefactoꝝ. Tertia eſt remiſſio acuitatis eorum: & fit cū rebus humectantib⁹. Quarta eſt ſedatio ſenſus: & fit ſomno: & odore ſauich. licet hoc totum poſſit intelligi ſub intentione remiſſionis acuitatis. ¶ FRICETVR. Fricatio fit ad reſoluendum uapores illos: & ideo ꝓfert fricatio circa oculos. ut Aꝝ. ꝓbleumatuꝫ. 2°. 39°. ꝓbleumate. licet ipſe aliā det cauſaꝫ q̄ tu lege: & iſta poteſt in aliā reduci. fricētur palata. ut aliqua flegmata ad colatorium educant̄. TENDANTVR. i. fricēt̄: uel. i. trahant̄ & hinc inde cōmoueantur. ¶ PREMANTVR EXTREMA. ſ. cū forti fricatione: ¶ FVNDATVR IN AVRES zc̄. ut camomillinū ad reſolutiōeꝫ illoꝝ uapoꝝ & hec oīa ꝓferunt ſi ſternutatio eēt ab aliq̄ ī frigidatione. HVMECTENTVR LACERTI. i. in unganť: uel embrocenť: & h° ut uapores p cutiꝫ reſoluant̄: uel fit ꝓpter occultū maluꝫ notum qui eis coīcat in ſternutatiōe cū ſit epithima parua nō excitēť a ſomno. Contra quia ſtatim ponit q̄ minuant a ſomno. Quidaꝫ dicūt nō excitenť a ſomno eis cōuenienti & minuāt a ſomno ſupfluo. Alii dicūt nō excitenť a ſomno ſubito nō tamē ꝑmittant̄ dormire qa ſomn⁹ retinet euaporationeꝫ. Alii q̄ ſomnus ꝓfert ſedando acuitatē uapoꝝ & ſenſationeꝫ: & iō nō excitenť: ſed ſomn⁹ nocet retinēdo illos & ideo minuāt a ſomno. quid aūt ſit fiēdū ſit in tua extimatione. MINVATVR A PVLVERE ET SOMNO VEL SONO. Et olefaciant ſauich: & eſt ordeum in maturū torrefactuꝫ quod ꝓfortat cerebruꝫ reprimēdo acuitateꝫ illoꝝ uaporum. unde Simon de eodeꝫ dicit q̄ repremit coleram. LVTVM ALNOIA. Eſt ſpecies luti ſicut lutum ſigillatū: uel armeniū. Spongia iſta reſoluit illos uapores: ſed luta ſedant illos. ¶ De dolore capitis qui accidit eis.

LIGA EXTREMITATES. Hoc accidēs multuꝫ euenit in febribus & multotiens: & ꝑm multuꝫ curam ad ſe diuertit: & fit plurimuꝫ ex uaporib⁹ aſcendentibus caput: & primo ponit can̄. magis generaleꝫ & intēdit in eo ad diuerſionē p ligaturas & fricationes & colliria. 2° intēdit ad ꝓfortationem capitis ne recipiat: & hoc cuꝫ ī frigidantibus notis. ut oleo roſato uiolato: uel ſimilib⁹: & embroca ex decoctione. ro. uio. zc̄. & ē illud quo coīter utimur niſi fuerit qd̄ ꝓhibeat. ut tuſſis uel corriza: & 3° intēdit partim ad reſolutionē: & partim ad repcuſſionē cū camomilla que mollificat: ſiue lenit materiā. Quandoq; n. lenificatiuū. i. mollificatiuū eſt q̄ aperit: & dilatat poros mēbri. ut diximus ſup. 2° can̄. & forſan q̄ Auic. intēdit p hoc ad ſtupefactioneꝫ papauer & camomillā poſuit ad remouēdū eoꝝ nocumentū: ut 3° can̄. fen. p̄ma ca° de can̄.

curatiõis egritudinũ cerebri. Dubitatur utrũ febriente aliquo dolente uehementer in capite: & cũ hoc tuſſiente: & corriẓante ꝑ nares poſſim⁹ a prin° ponere olea ad caput & uti embrocis frigidis in potentia. ut ille quas Auic. ponit. Videt̃ ꝙ ſic ꝙa iſte poſſẓ fieri frenetic⁹. ĩmo eẽt principiũ eius aliqñ ille dolor. ¶ In contrariũ Auic. hic & ſupra de re. acu. ſtolidi medicoꝝ multos ꝓmittũt cõuerti ad freneſim dolẽtes in capite & tuſ ſientes nolentes ſubuenire cũ localib⁹ reper cuſſiuis. Nos dicamus ꝙ tuſſis poſſet eſſe ꝓpter malã cõplexionẽ calidã & ſiccam ex febre: & hoc nõ ꝓhibebit uſum illoruẓ in frigidantiuẓ ad caput. Vel poſſet eẽ ex ma teria cadente a capite ad pectus: & gulam cuius etiaẓ pars ꝑ naſuẓ poteſt pelli: & erit tuſſis & corriẓa: & talis tuſſis in duob⁹ caſi bus ꝓhibet uſum illoꝝ in frigidantium & humectãtiũ ad caput. Vn⁹ caſus ẽ ſi timor de gula & pulmone ſit maior quam timor de dolore capitis: & nos ſubtiliter declara uim⁹. hoc li° 3° fen. ꝑma ca°. de generalib⁹ ean̄. curationis. quare illic accipias. ¶ Alius caſus eſt: ſi iſta ſunt ſigna multe materiei ſtantis in capite replentis illud in quo caſu nõ indigem⁹ medicinis opilantibus poros: nec repcuſſiuis. ĩmo dilatatiuis pororuẓ. ſi non dubitas de ulteriori tractu materiei oportet etiã cũ fricatiõib⁹ & ſubtractiõib⁹ & euacuatiõib⁹ intẽdere in hoc caſu ſtante tuſſi & catarro & corriẓa Auic. ꝓhibẓ uſuẓ humectãtiũ & ĩfrigidantiũ: ſi quis ꝑſiderat illa q̃ dixit ſupra & hic. Igit̃ põt eſſe caſus in quo hõ dolet caput & tuſſit de materia que a capite cadit: & tñ neceſſariũ erit uti iſtis ĩfrigidantib⁹ ad caput: & hoc erit qñ aliqua materia erit ĩ prin° flux⁹ ad caput & cũ hoc aliquid de materia diſtillet ꝑcola toriũ: & facit tuſſim uerbi gr̃a. aliqs febri eitans incipit fieri litargicus. unde incipit cũ grauitate aliq̃ capitis & ſomno: & poſſi bile eſt ꝓ tũc ꝙ aliqd̃ reuma eliquetur: & tuſſiat: & nõ dubitemus ex hoc de aliquo nocumẽto gule uel pulmonis. dico ꝙ neceſ ſariũ eſt in cipere cuẓ oleo roſato ad caput. precipit̃. n. generaliter in prin° litargie re ꝑcuſſio. ut 3° can̄. fen. ꝑma &. iẓ. tera. Alius caſus eſt qui multũ euenit de facto: & eſt ꝙ aliquis incipit fieri uera freneſi freneticus ĩ febre continua colerica. unde incipit dolor capitis: & in prin° fluxus materie colerice ad cerebrũ alique humiditates flegmatice incipiũt diſſolui & eliqueri: & ſtatim ĩ cho ante freneſi incipit tuſſire. dico ꝙ fatuuẓ ẽ nõ ſuccurrere illi prin° freneſis cũ repercuſ ſiuis ad caput. hoc tñ indiget medico exer citato multum qui ſciat diſtinguere inter tuſſim repletionalem q̃ cõtingenter poſſet cõiungi prin° litargie & freneſis: & cũ hoc ſciat mẽſurare periculũ qd̃ in eſt iſta tuſſi de leſione pulmonis aut gutturis: ſi eſt cõ par uel minoris ꝑiculum quã eſt in dolore capitis. Et nos dedim⁹ uias ꝓpinquas huic iuditio extimatiuo. Scias igitur hec. ET NON. ¶ Conſideranduẓ ꝙ lac ſua actuali humiditate ĩ uirtute facta debili remittit acuitatẽ & mordinationẽ uapoꝝ fumoſoꝝ .ſ. calidoꝝ & ſiccoꝝ acutoꝝ: & iõ eius appo ſitio ad caput ẽ ſomnifera cuẓ debite fit. g° in duob⁹ caſibus ꝓhibetur. Primo ſi ẽ ma teria humida inducẽs ſomnuẓ. Secundo ſi materia indiget euaporatione & reſolutiõe opilando. n. poros retinet illã quare cõueni entior hora applicatiõis eius ad caput eſt ĩ quiete uel ceſſatione febris Aliab. uero. 2°. prac. ca° de medela uigiliaꝝ dixit ꝙ ĩ lacte eſt diſſolutio fortis: & cũ ĩuenit materiam .ſ. multã in quãtitate diſſoluit & diſꝑgit. T[illegible]ũt intellige ꝙ illa diſſolutio nõ ſoluẓ e[illegible] uirtutẽ lactis in ſe: ſed ꝓpter pororuẓ opilationẽ & nocumẽta q̃ ex hoc ſequũtur. Si aũt. i. ſi caſus eſt in quo cõpetat lac capiti applicatũ uerbi gr̃a. quia ſunt uapores fu moſi tũc ſi uirt⁹ ẽ fortis applicet̃ lac caꝑnũ ſi debilis humanuẓ: & eſt ſermo ſumptus a Serapione. ꝑmo ꝑma: & nos iſtuẓ ſermoneẓ de clarauimus ꝑm uidere meũ ſuꝑ ꝑª fen. tertii can̄. lẓ qdam dicãt ꝙ lac humanũ qa nobis ꝓforme: uel ꝓformi⁹ cõcedit̃ plus uir tute exiſtẽte debili. aꝑr tñ nos ĩtelligimus. Hec reliqua ſunt nota ẓc̃.

¶ De tuſſi eorum.

TVSSIS PLVRIMVM AC CIDIT EIS. Hoc capituluẓ eſt notũ: & cõplemẽtũ ei⁹ q̃re 3° can̄. fen. x. medullis fructu um. ut cucurbite uel ſeminis citonioꝝ. oleo ro. puro. i. ſine ſale.

¶ De deſtructione appetitus eorum.

QVANDOQVE EST CAVSA EIVS. Hic p° poīt curā ſm omnē diuerſitatē. Scd'o ponit eaꝫ ad excitandū appetitū. ibi. ET OPORTET. Cauſa de ſtructōis appetitus poſſet eē humor in ſtomacho: & cura ē illius euacuatio nota: & poſſet eē debilitas mēbroꝝ: uel epatis uel ſtomachi: & cura eſt amotio cē eius. Et hec oīa dicta hic ſunt diminuta: & indigēt cōplemento fen. iꝫ. tertii cañ. ca°. de deſtructione appetitus. AVT ACETOSAM. Dubitat̄ quia ille deberet eē maioris appetit⁹. acetoſa. n. excitant appetitū. ut colliget. ꝫ°. Dicitur ꝙ acetoſa a prin° actionis acuūt appetituꝫ: ſed cōtinuado actionē deſtruūt: qa īmoderata qualitas deſtruit actuꝫ ꝓprie uirtutis. Alii dicūt ꝙ acetoſa poſſunt hr̄e aliā qualitatē corruptā ꝓpter quā deſtruūt appetituꝫ: & oīa hec dicta ſunt bona. Nos aūt in cōplemento noſtri tractatus de appetitu declarauim⁹ ꝙ un⁹ humor mutatione loci poteſt deſtruere appetitū: & in tendere illū. ET OPORTET. Hic excitat appetitū: & hoc ꝓportionabile electuariū ꝑtinens febribus ɔfortatiuū appetit⁹ eſt dyacitoniten ꝓprie cū ꝫuccaro & ꝓprie ſine ſpecieb⁹. reliq̄ ſunt nota. Nos aūt decoquim⁹ citonia: aut pira in aceto uel aqua & aceto & terimus illa: & addim⁹ roſas & mirros: & qñq̄ calamētum & qñq̄ alia ſm noſtrū iudicium & applicamus ſtomacho: & ɔfert etiaꝫ in fluxu & recordare eius qd̄ dicit Auic. ꝫ° cañ fen. iꝫ^a. ī ca°. de deſtructione appetit⁹. ꝙ febricicanti reddit qñq̄ appetit⁹ cū aſſumptiōe panis infuſi in aqua frigida.

De boliſmo eorum.

OPORTET VT CVRENTVR zc̄. Boliſmus eſt fames mēbroꝝ cū ſtomachi ſacietate. Licet poſſet fieri a frigiditate aeris. ut Auic. ꝫ° cañ. fen. iꝫ^a. & Aꝝ. ꝓbleu. 4°. 7°. ꝓbleu. Hic aūt eſt ſmo de boliſmo facto a caliditate reſoluēte mēbra & ponēte in eis neceſſitatē cibi: & deſtruēte appetitū ſtomachi. Et fit in hoc boliſmo: & aliis diſpoſitio ſincopis & caſus uirtutis. igit̄ cura boliſmi eſt cōprehēſa in quattuor intentionibus. Vna ē excitatio appetitus ſtomachi & iſtud fit cū odoramētis ſtipticis & acutis ut luto armenio. ALMOSVSAT. i. Tamarindi. Secūda intētio eſt uirtutis ɔfortatio: & iſtud fit odoramētis cordialibus & cibalib⁹ ut odor carniū aſſataꝝ zc̄. lꝫ ēt iſta excitent appetitū. Tertia intētio ē excitatō & cautela a ꝓfunditate caloris ne dormiāt. Patiētes. n. ſincopim p̄cipiunt̄ uigilare. ut ꝫ° cañ. fen. xi. & ideo dixit. STRINGE EXTREMITATES zc̄. Quarta ītentio eſt remouere caliditatē īflāmatiuā oris ſtomachi: & hoc facit cū embrocis frigidis nō ut ſomnū inducant: ſed ut īfrigidato cerebro infrigidētur nerui: qui ad ſtomachuꝫ ueniūt plurimuꝫ. hoc ē ꝙ dicit ꝙ plurima cauſa boliſmi ē ꝓpter deſtructioneꝫ oris. ſ. quātū ad uirtutē ſenſitiuaꝫ ꝑꝑ cauſam coīcantem ramis. i. uenis q ueniūt ad danduꝫ ſenſum ori ſtomachi: & tūc Auic. declarat q̄ ē iſta cā quia ē caliditas febrilis exiccatīa illoꝝ neruoꝝ. unde exiccatione īdurant̄: & cū neruis ſic ſiccitate induratis nō ſtat ultimatio ſenſus. i. ultima bonitas ſenſus: & h° eſt qd̄ dicit: ET EST. ſ. NERVVS. Vel os ſtomachi. ꝑ neruū corp⁹ durū. i. aliquaꝫ moderatā duriciē habēs naturaliter cū qua ſtat bonitas ſenſus: & indurat̄. ſ. ꝑꝑ febrem exiccantē & indurantem plus. VERVM SENSVS NON VLTIMATVR. i. non eſt ultime bonitatis cuꝫ eo. ſ. neruo: uel ore ſtomachi ſupfluo indurato. Et cōſiderādū ꝙ reb⁹ īfrigidantib⁹ utimur ad caput. ut īfrigidet̄ os ſtomachi & humectet̄: & nō ꝓhibetur ex h° quin ſup ſtomacho ab extra & etiā intus ſumēdo nō poſſes uti rebus īfrigidantib⁹ cōuenientib⁹ in hoc. Et ſi ſubtiliter ɔſiderabis forſan cōuenientior uſus eoꝝ eſt eb extra quā ſi intus ſummat̄ ī tali caſu. Caderet aūt hic heſitatio q̄re ī ethicis & ɔlimilib⁹ nō fit boliſmus cum ſit magis facta induratio nerui in ea quā in febrib⁹ acutis in quibus uidem⁹ fieri hoc accidens & eſt queſtio extra noſtrū ꝓpoſitum.

De nigredine lingue.

OPORTET VT NON. Nigredo lingue a materieb⁹ malis ibi exiſtētib⁹: aut ꝑꝑ exarſionem ſupfluā mēbri eſt cauſa ꝙ mali uapores aſcēdūt ad caput a mēbris illis nigris & materieb⁹ q̄ ibi corrūpuntur & ideo timet̄ de alienatione: & hāc uocauit

freneſim ſiue ſirſen cuꝫ eo quod ſcis ca°. de aſperitate lingue ꝛc̄.

¶ De appetitu eorum canino.

ET CVRANTVR CVM VNCTVOSIS. ¶ Vnctuoſa frigida dicunt̄ iura pinguia. ut ius galli. ut 3° cañ. fen. i6ª ca°. de cura colice a fece: uel dicunt̄ frigida in qbus aliqua frigida ponũtur. ut portulace uel lactuce ad tẽperandũ calorẽ febris: & quãuis frigida excitent appetitũ. ut q°. de accidenti: & morbo: & 3° cañ. fen. iꝫª. tñ frigida unctuoſa ab hominatõeꝫ ĩducũt: & remolliunt & laxãt ſtomachũ & remouent aſperitatẽ appetitui ꝓformẽ: & ad hãc nauſeam inducẽdã Auic. intẽdit: & tu comple iſtam curam a fen. iꝫª.

¶ De ſincopi que accidit eis.

QVANDOQ VE ACCIDIT EIS SINCOPIS. Loco cuuiſdam exempli & rememoratiõis ponit curã ſincopis accidentis ĩ febrib⁹ ab effuſione colere ad ſtomachũ: & cõpleť hec cura quia uertit ſe primo ad ſincopim antequaꝫ eueniat: & hoc cum rebus que ꝓhibẽt illã colerã uenire ad ſtomachũ & ſunt fruſtruꝫ panis ꝛc̄. & qa motus iſtius colere eſt in ꝓxiſmo febris. ſ. in principio ꝓxiſmi. ideo ꝓuenit ſi põt: & ſi non põt deť in ipſo ꝓxiſmo & iuuamentũ illius panis cuꝫ uino granatoꝝ: uel agreſta: & ſtomachi ꝓfortatio & remiſſio caloris in eo: ne colera trahať: & cuꝫ hoc ſi colera ueniet remittet̄ & in bibetur in panẽ illũ & non ſic nocebit & erit eius uomitus facilior & ſub hac ꝓma intentione fiũt cliſteria leuia ne in flãment & fit uomitus. Scd̄o uertitur cura ipſa ad ſincopim cũ iam quaſi incipiat & dať uinũ cordiale electuꝫ. 3°. cañ. fen. xi. &. i2. tera. Et qa ſarracenis nõ eſt licituꝫ bibere uinuꝫ unde qñq; rennuũt illud: ideo dat ſyrupuꝫ de malis. ſ. P citoniis P matianis: & habes deſcriptionẽ qnto li° tract. 6°. Supfluitas aũt reſoluta ex antiquitate ẽ aquoſa ſuꝑfluitas q̃ facit illũ ſyrupũ & illa poma min⁹ ſtipt⁽ª⁾ ſtipticitate cõuenienti ori ſtomachi. Tertio uertiť cura ad ipſaꝫ ſincopiꝫ actu & iuuant̄ ꝓſtrictione cruriuꝫ: & poſitione ꝛc̄. Et nos frication̄ibus utimur ad remouẽdũ calorẽ ad exteriora: & ita cõpetunt ante caſum in ſincopim cũ timetnr. Quarto uertit ſe ad curaꝫ quãdo ſurgit a ſincopi & ẽ cura nota: Et nos ꝓtelauimus ſermonẽ ĩ cura ſincopis 3° li° fen. xiª. ¶ ET SCIAS. Hic cañ: eſt notus: & ideo nõ curãdo de febre dat uinuꝫ ut etiã dixit Aliab. 3°. prac. ¶ LOBOTOMIA ꝛc̄. excitat colerã illã qa debilitat ꝛc̄.

¶ De ꝓſtrictione hanelitus eorum.

QONSTRICTIO HANELITVS. Primo ꝓmittit cauſas conſtrictionis hanelitus: & ſũt tres cauſe q̃ frequẽter accidũt in febribus: tamen complemẽtũ haꝫ quere 3° cañ. fen. x. ¶ ET PRIMA. Hic 2° ponit curã ſm dictas cauſas. Et prima. ſ. q̃ fit a ſpaſmo ſicco: & intelligit large ſpaſmuꝫ pro qualibet induratione inhabilitate lacertos pectoris ad motũ. ¶ Hec autẽ unguenta & emplaſtra ſunt nota 3°. cañ. fen. 2ª: & infra ca°. de ethica. ¶ ET SECVNDA. uidelicet q̃ fit a materia preſocatiua facientia modos ſquinantiaruꝫ: & ſcitur hec cura 3° cañ. fen. 9ª. ¶ Quidam rudes boñ. docentes dicunt iſtam litteram debere poni in fine p̄cedẽtis capituli quia iſta eſt cura ſincopis: ſed iſtoꝝ error eſt manifeſtus: quia non apparet qꝺ in unctio colli ad ſincopim faciat. ¶ Amplius Auic. hic eſſꝫ ualde obliuioſus cũ nõ ponat curam cõſtrictionis hanelitus. Nos dicam⁹ qꝺ debilitas que dominatur in neruis ueni entibus ad membra hanelitus plurimum accidit in acuta febre a caliditate reſolutiua ſpirituum a cerebro: & nucha: & neruis: & ideo Auic. temperat illam caliditatẽ in ſui principio. ſ. in cerebro: & in uia inceſſus. ſcꝫ in colo: & in ipſis membris cum dicit. SVPER STOMACHVM. Et ĩ hoc uult temperare dyafragma: & intellige etiã ſup pectus ꝛc̄.

¶ De uehementia triſticie eorum.

QVANDO. ¶ Hec triſtitia fit a caliditate inquietante eos & uaporibus eius: & tunc cura eſt regimen ĩfrigidationis qꝺ poſituꝫ eſt ſupra capitulo. de regimĩe acu. fe. cui⁹ hic breuiter Auic. ſummam ponit. Fit etiaꝫ a colera ĩ ſtomacho: & cura ẽ nota.

¶ Difficultas de gluciendi que accidit eis.

DIFFICVLTAS DEGLVTIENDI. Cōsiderandū ꝙ difficultas deglutiendi quaꝫ p̄mo Auic. curat est ex multa repletiōe sanguinea circa partes meri. scilicꝫ illis partib⁹ coīcata: & ideo flobotomat sicut fit in squinātia materiali: & aliis specieb⁹ eius ī qbus precipit̄ reiteratio flobotomie: & h° nos declarauimus fen. 9ª. & hoc est ꝙ dixit paulatiꝫ ad reiterandū: uel forsan dixit ad facicenduꝫ te securū: naꝫ lꝫ flobotomaueris infirmū anteq̄ hoc accñs sibi ueniret: non timeas ī hoc accidente iterato paucaꝫ facere flobotomiā. Suppositoriū est melius quia farmacū nō est bñ trāsglutibile: etiā possꝫ excitare uomitū in quo eēt piculū pp motū materiei ad supius: licet qñq; fit uomitus cura difficultatis deglutionis. Tu uero cōple illud ca^m p scīam tertii cañ. fen. iꝫª. ubi alie multe cause ponunt̄ in difficultate deglutiendi: & ponit̄ cura illarū.

¶ Frigus extremitatuꝫ qd̄ accidit eis.

MVLTOTIENS PROFVNDATVR CALOR. ¶ Cause submersiōis caloris sunt scite ex ca°. de cāis putredinis: & ca° de cāis rigoris & frigoris: ꝙ auteꝫ calor ītus multiplicatus ɔstrict⁹ tendat ad caput est notū: quia in homine hec est sua latio ut Aꝝ. x. ꝓbleumatū. ꝯꝯ. ꝓbleumate: & cura est nota quaꝫ ponit.

Sermo de febre colere.

FEBRES COLERICE. Cum posuit curā ꝑ regimē accidētiū festinat hic ad distinguenduꝫ febres acutas. ut sit ꝑmo continuus ꝑm ꝙ ꝓmisit supra illo capitulo. LOQVAMVR. Et post acutas que sunt colerice & sanguinee exequit̄ de aliis: habet igit̄ quattuor ptes. sicut q̄tuor sunt genera febriū. s. colericaꝝ sanguineaꝝ flegmaticaꝝ & melancolicaꝝ partes patēt. Prima ī duas Primo determinat de febribus colericis in generali. 2° in specieli. ibi 2ª. PAROXISMVS. tertiane ē. Prima in duas. Primo in generali ponit eius spēs. 2° signa. ibi 2ª. ET VEHEMENTIA. Prima in duas. Primo p̄mittit spēs. 2° declarat. ibi secūda. ET TERTIANA. dicit primo ꝛc̄. ¶ Du² primo quia Gal. prima distinctione febres cuiuscūq; triū modoꝝ distinguit ī īterpollatam & continuā. ut apparet 2°. de crisi: & 2° de drñtiis febriū. ¶ Dicendū ꝙ febres colerice sunt due. prima diuisione. s. īterpollata & cōtinua: cōtinue sunt duoꝝ modoꝝ quedam continue dicte ꝓportionales. quia hñt māifestas excrescētias siue exacerbationes: & manifestas quietes. i. remissiōes. Alie sunt cōtinue uniformes nō habentes manifestā exacerbationē: & iste de colericis dicūt̄ causones. Sed tu dices potes ne ex aliis humoribus a colera: ut a flegmate & melancolia fieri febris cōtinua uni⁹ modi nō habēs exacerbationes manifestas. ¶ Dicendū ꝙ sicut supra diximus ca° de putredine. Causa eniꝫ in hoc ē putredo cordi ꝓpinqua: ideo credimus posse inueniri febrē flegmaticaꝫ que in sui continuitate certe ē sil̄is causoni: nam causa quare ī causone ē illa cōtinuitas est: qa materia est ꝓpinqua cordi: ut īnuit Aui. ibidē: sed contingit aliquando flegma ibidē putrefieri: tamē talis feb. flegmatica nō dicitur causon qa non est cū uehemētia caumatis que est ī causone: ut nomen eius oñdit. Febris aūt de humore melancolico q̄ fit similis causoni ī cōtinuitate lōginquū est ꝙ repiat̄ licet nō sit negāda possibilitas. Et causa est quia melācolicus humor nō est aptus multiplicari & putrefieri ī partibus ꝓpinquis cordi: sicut coleric⁹ & flegmatic⁹. Ex quibus apparet quare plus repitur feb. cōtinua nō habēs excrescētiaꝫ siue tempore manifestū de hūore colerico q̄ de flegmate & melācolia: qa ille humor est magis aptus inueniri in uenis ꝓpinqs cordi. s. uenis pulmonis aliis duobus humorib⁹ cum pulmo nutriat̄ sanguine colerico. i. subtili apto in colerā trāsire. Hec āt supra declarata sunt. ET TERTIANA. Hec pars hꝫ tres. Primo declarat tertianā periodicaꝫ. 2° causonem. 3° continuā. ibi 2ª. CAVSON. ibi tertia. IN TERTIANA. Circa primū dubitatur quare non fecit mentionē de febre tertiana nō pura ꝑmixtione melācolie. Dicendū ꝙ raro hec euenit: ut exuberet ī corpe melancolia: sicut colera. 2° quia isti humores non sunt bñ miscibiles sicut bene miscibilis est colera: & flegma. ¶ Cōsiderādū 2° ꝙ aui. innuit hanc diuisionē ꝙ mixtio flegmatis

cũ colera est duplex ¶ Vna cõmiscionabilis unita ĩ q̃ humores cõmixti ueniũt ad unã formaꝫ: & ex tali mixtione quãdo.s. uincit colera fit febris tertiana. Alia est mixtio nõ unita in qua qlibet hũor saluat suã formaꝫ etiã habet suũ motũ ꝑoxismalẽ: & dicit̃ tal' febris emitritea: & iõ emitritea ẽ due febres Sꝫ tertiana nõ pura ẽ una febris: quia un⁹ ẽ humor factus ꝑ cõmixtionẽ ducentem ad unam formã ¶ Cõsiderandũ tertio ꝙ hic esset locus speculatiõis: si duo hũores equaliter dominant̃ in quã febrẽ illa reducitur. Et dicamus breuiter ꝙ duob⁹ humoribus equaliter dominãtibus nõ põt fieri un⁹ humor ꝑm formã sicut nec eq̃liter dñantibus duob⁹ ɔtrariis põt unũ fieri: ut.x.metha^ce & 2° de generatioe. Erit igit̃ duplex febris ¶ Cõsiderandũ quarto quando ex colera & flegmate pauco: fit humor unus siũ per cõmixtioneꝫ qua resultat tertium siue ꝑ corruptionem flegmatis in coleraꝫ: & forsan ꝙ ista sunt ꝓpinqua & ex hoc fit una febris ita possum⁹ imaginari: ꝙ quãdo ex colera & flegmate equaliter habundãtib⁹ fit un⁹ humor ꝙ ex eis sit equaliter mixt⁹ fit una febris putrida que nec affliget de tertio in tertiũ: nec de die in diẽ: sed saluatis formis istorũ duorũ humoruꝫ põt imaginari fieri febris tertiana non pura quaꝫ medicus non dicit esse emitriteum duoꝝ ꝑoxismoruꝫ: & hoc erit quãdo colera & flegma sic sunt ad inuicem mixta ꝙ colera non mouetur ad ꝑoxismũ quin moueat̃ flegma secũ mixtuꝫ non quia sint unum: sed qa non mouetur unuꝫ sine alio. Aduersarius tamẽ dicet ꝙ hoc non fit nisi quãdo sunt facti un⁹ hũor ꝑm formã tamẽ hoc non poterit ꝓbare nec uidetur necessariũ: & nos diximus de hoc in questione nostra de ꝓlongatione febriuꝫ ¶ Considerandũ qnto ꝙ dixit aliquantulũ frigoris: nã hoc frigus & hoc flegma debẽt esse parũ respectu colere cũ iste humor sit a p̃dominio coleric⁹ ¶ Dicit etiã ꝙ hoc frig⁹ grauat putredineꝫ colere: & hoc in ꝓcessu caloris putredinalis sup humorẽ: quia non fit uelociter putridus & calor cõplet inflãmationẽ tã colere impure ꝑ flegma q̃ colere pure & hoc ꝑꝑ frigidiatẽ illã que calori resistit: & ex hoc grauat.i. tardiorẽ facit suã resolutionẽ ut notuꝫ ẽ. ¶ Sed dubitat̃ quia hoc flegma: siue h° frigus nõ uidet̃ tardare .i. grauare suã digestionẽ.s. digõneꝫ colere ĩmo accelerare: qa colera cũ infrigidatur & humectat̃ digeritur: & uidet̃ ex hoc ꝙ non grauet putredineꝫ: ĩmo acceleret. qa siccuꝫ ɔtrariatur putredini: qd' coleraꝫ reddit humidaꝫ magis aptat eaꝫ putredini. Amplius flegma citius putrefit quia de die in diem sed colera de tertio in tertiũ. ¶ Ad primuꝫ dicendũ dupliciter. Primo ꝙ digõ colerici humoris ẽ duplex. Vna ẽ que est eius p̃paratio euaporationi & resolutioni: & illã tardat flegma ingrossans & infrigidãs coleraꝫ Vnde resolutio eius in uaporeꝫ non sic cito fit: & de hac digestione que est in humore actu ꝑoxismante loquit̃ Aui.hic: & põt idẽ intelligi de humore parato ad ꝑoxismum. Alia ẽ digõ q̃ ẽ remissio caliditatis & siccitatis colere: & illã facit flegma & sic stat ꝙ colera ꝑ flegmatis admixtionẽ sit remissioris caliditatis & siccitatis: & tñ de se ẽ m̃ltũ ineptioris resolutiõis. Aliter ɔsueuimus dicere.s. ꝙ digõ est duplex.s. uera q̃ ẽ debita mixtio humidi cũ sicco: & istã ꝑ se nõ facit flegma colere cũ sibi miscet̃. Alia ẽ digestio ĩpropẽ q̃ ẽ remotio a sui caliditate excedẽti & h° põt facere flegma ipsi colere & colera etiã ĩpi flegmati: ut Aliab.3° pratice ca° de 3^ana nõ pura. Ad 2^m dicendũ ꝙ grauare putredineꝫ ẽ facere ꝙ calidũ putredinale grauiter.i. tarde ĩcedat sup materiã: & h° facit ei⁹ infrigidatio & ingrossatio: uñ hũidũ nõ bñ sepat̃ a sicco: qa calidũ nõ põt ꝓfundari ĩ materiã ɔtrariante frigore & grossitie. Ad rationeꝫ dicendũ ꝙ flegma plus nocet ad hoc.i. plus facit grauitateꝫ.i. tarditateꝫ putredinis ꝑ ĩfrigidationeꝫ & ĩgrossationeꝫ uel inuiscationeꝫ q̃ iuuet ad illius celeritatem ꝑ humiditatem siue humectationeꝫ. Alia solutio posset dari: sed traheret nos ad aliam scientiam ¶ Ad tertiũ dicenduꝫ dupliciter. Primo ꝙ flegma cõmixtum colere facit accelerar̃ totũ ꝑoxismũ ad totũ ꝑox^m vbi gr̃a ꝑoxism⁹ 3^ane pure ĩuadit de 3° in 3^m hora nona: sed ꝑoxism⁹ 3^ane nõ pure ex flegmate inuadit de 3° in tertiũ hora sexta uel 3^a. & cum hoc stat ꝙ partes ꝑoxismi ad inuicem sint tardius succcedentes in febre tertiana non pura & uelocius in teriana pura. Aliter posset dici ꝙ licet flegma faciat

poxⁱᵒ omni die ē per formā ſpecificā prīcī
palicer: ſed quando miſceť colere rumpitur
illa forma ſpecifica que ſeqtur formaz ſub
ſtantialē: ſicut corrūpitur forma ſubſtātialʼ
flegmatis: & ideo nō facit feſtinare coleram
ad putredinē: ſed quia remanet groſſities lz
non illa ſm ſpeciez fit ex hoc tardus motꝰ
colere: ergo ſi erit aliqua febris colerica non
pura per flegma nō redactū ad unā formā
cū colera illa habebit poxiſmū ad totū citio
rem & in ſuis partibus tardiorē. Et ex his
dictis apparet tibi ueritas apparentiū. Vide
bis enim quēdā habentē tertianaz nō purā
cuius poxiſmi ſunt citiores q̄ pure que pre
ceſſit: & quedā cuius ſunt tardiores. Dico
quātū ad aliquid cōperando motum totiꝰ
poxiſmi ad totum poxiſmuz. ET HEC
QVIDEM. Pro hoc quere queſtionez de
ꝓlongatiōe: hic habes ꝙ tertiana nō pura
ꝓlongať: circa medietatem anni: cum tamē
flegmatica pura nō tantum ꝓlongetur.
QVANDOQVE PERDVCIT AD
MOLLICIEM. Quidaz dicūt. i. paraleſiz:
quia flegmata eliquata currere poſſunt ad
neruos. Aliter ad mollicīē. ſ. ydropiſim uel
caceſiam nocumēto epatis. Vnde ex hoc fit
ydropicus aſchiticus uel ypoſarchus ī qbus
eſt ꝓprie mollificatio. AD MAGNITV
DINEM SPLENIS. quia febre ꝓlongata
grauantur multi humores per aduſtionē:
qui cū ſint de materia melācolica trabūtur
ad eorū receptaculum: unde magnificatur
ſplen. CAVSON. Conſideranduz ꝙ hic
notificať cauſon ex tribus. Primo ex modo
motus. Scdo ex accidentibꝰ. Tertio ex cāis
accidentiū & cōtinuitatis motus. Accidētia
enim de inflāmatione forti: & aliis ex hoc ſe
quētibus & continuitas motus fiunt ex hº
ꝙ materia eſt acuta: & multum propinqua
cordi zc̄. IN TERTIANA. Hic ut notifi
cet cōtinuā ꝓportionalē notificat interpol
lataz ex loco materie. Tu aūt ꝓ declaratiōe
iſtoꝝ recurre ad illa que diximus capitulo
de putredine. ET VEHEMENTIA. Cā
multiplicationis omniū iſtoꝝ accidentium
eſt caliditas acuitas & inflāmatio colere ut
notū eſt. SCISSIO LABIORVM. Hoc ē
ſignum multuz conforme febribꝰ colericis
ut ponit Raſ. i6. continētis: & cauſa eſt: qa
colera eſt apta aſcendere ad ſuperiora: & re
cipitur ī labiis que ſunt loca carnoſa & acu
itate ſcindit illa: & qñq; accidit multa reſic
catio & ſiſſura in labiis ꝓ uiaz criſis & ideo
uulgares indicant hoc bonū ſignū. NATV
RA EST AD SICCITATEM zc̄. ꝓpter
cām quā Aui. ponit: & quia ille febres exic
cant multuz uiſcera: & quando ſupfluam
ſiccitatem uētris uides in colericis febribus
tunc freneſim iudica ſm Raſim. i6. ōtinen
tis alia patent.

De tertiana abſolute & noīať emitritꝰ.

PAROXISMVS TERTIANE
Hic in ſermone ſpeciali: uult de
terminare de febribus colericis.
Primo de interpollata & continua. Scdo de
cauſone. ibi 2ª. CAVSON. Prima in duas
Primo determinat de ſpeciebus ſiue modis
bay ſpecierū. Scdo de cura. ibi 2ª. OPOR
TET VT. Prima in duas. Primo ponit di
uerſitates & ſigna interpollataꝝ febriuz co
lericatū: licet etiā multi illorum ſermonuz
poſſint applicare ad continuas febres coleri
cas ut apparet. Scdo ponit ſigna colerice cō
tinue. ibi 2ª. COGNOSCITVR. Prima ī
duas. Primo ponit ſigna tertiane abſolute.
2° docet diſtinguere inter purā & nō purā
ibi 2ª. PVRA. Prima in ſeptem ſicut ſeptē
ponit ordines ſignorū febris tertiane: & ul
timo ponit quēdam cañ. prima ſumma: uel
primus ordo ſignorum eſt ex forma ſui ri
goris: que hic expedit ſcire de rigore & or
ripilatiōe p̄ſupponim nota ex dictis ſupra
ca° de rigore ſermonis zc̄. Cōſiderandū ꝙ
Dynꝰ imaginať ꝙ li. DEINDE. nō dicat
ordinē tp̄ris: ſz caliditatis: qa ideo fit frigꝰ
qa rigor & pūctio. Et lz dictū Dyni poſſit
eē ueꝝ tñ li. DEINDE. poſſet etiam dicere
ordinē tp̄ris hic ſi memor es eoꝝ que ſupra
diximꝰ: nā orripilatio p̄cedit tp̄re forte fri
gus: quia. ſ. prius orripilatio deinde frigꝰ. ſ.
fortius q̄ eſt in orripilatione. DIFFICILI
OREM zc̄ Hoc eſt diſputatū ſupra. NON
FRIGIDVM. Hº frigꝰ ē frigꝰ reuocatiōis
caloris: & bº uocat frigꝰ paucū: ſz ī flegca &
ī qta ē frigꝰ pp q̄litatē mē frigide. VELO
CIS SEDATIONIS. pp ſubtilitatē mate
rie ac aptitudinez ad motuz extra. ET FIT
RIGOR. Cauſa eſt quaz ponit Serapio. 6°.
pratice ca° de tertiana: & cōmētator alexan
drinꝰ ſup p° epidimiaꝝ ſup illo ꝑagrapho.

QVE IN RIGORE. Nã materie colerice ni p̃mis p̃oxiſmis ſunt ſubtiles: & iõ cito & uelociter mote faciunt rigores fortiores: ſed poſterius p̃ digeſtionẽ ingroſſate econtra ſe habent. In quartana autẽ ſu. & flegmatica eſt ecõtra: qa materia a prĩcipio groſſior & cruda tarde mota facit debiliores rigores: ſz ĩ pox^{is} circa ſtatũ ſubtiliata facit fortiores: & de h° ideota cõturbaẽ: artiſta uõ letaẽ ut dicit Alex. ĩ cõ^{to} p̃dicto. ET ITERVM. Eadẽ cauſa aſſignaẽ in uno rigore: ut notũ eſt. ET SVDOR. Hoc ẽ 2^{m} ſignũ cauſa eſt ſubtilitas materie & aptitudo motus ad cutim. ET FIT VRINA. Hoc ẽ tertiũ ſig^{m} & eſt notũ. AVT NON EST PVRA. Hic ſermo poteſt referri ad totũ qđ dixit ut intelligamus q̃ ea que dicta ſunt de rigore & mõ eius intelligi^{t} debent ĩ tertiana pura: qa in nõ pura nõ oportet ut ſit illius diſpõnis in oĩbus: nec illius ſudoris nec urine: & explicat de urina que aliq̃ eſt cruda. ſ. tenuis p̃pter opilationes multas aliq̃ groſſa p̃pt̃ expulſionẽ groſſe alicui^{9} materie cuz ea & põt iſte ſermo referri ad id ſolum qđ dixit de urina patet. ET TERTIANE. Hoc eſt quartũ ſignũ cauſa primi dicti eſt nota. cã ſcḍi dicti ẽ multitudo materierum multos ſemp emittẽtes uapores: ſz in tertiana in terpollata q̃nq̃ ut in declinatiõe p̃prie non ſic effundunt uapores: & hic eẽt locus cõſideratiõis. ET ACCIDENTIA. Hec eſt quinta ordinatio ſignorũ uigilie ſine grauitate: qa uapores calidi & ſicci nõ grauãt: ſed in non puris groſſi uapores & multi p̃nt eẽ cauſa alicuius grauitatis & alicuius modi ſomni uigilanti de q° ſcribitur a Gal. ĩ li° de caumate. ODIVM LOCVTIONIS. Quidaz dicũt quia ſpiritus ex hoc motus in cerebro exacuit colerã. Vel dicendũ q̃ iſti habẽt organũ auditus ualde expurgatũ: & iõ audibile ſiue ſon^{9} ĩprimit ualde realiter & ualde timpanizat: & ideo cauſaẽ modus doloris ĩ auditu ſicut tangibile in organo tactus: ſcz neruo diſcopto. ET PVLSVS. Hic ẽ ſextus ordo ſignorũ nõ eſt equalis cõſtrictiõis: & ẽ qa ſiſtoles nõ ẽ equalis ſiſtoli: nec dyaſtoles ſiſtoli: nec ſiſtoles dyaſtoli: & h° reſpectu ſe. non bũoraliũ ut effi. & ethice: & reſpectu ſanitatis. Et motus fuit Aui. ad dicendũ hoc p̃pter illud quod dictuz eſt ſupra capitulo de ſignis putridaz in generali ubi materiã colericam poſuit eſſe leuem ſupra uirtutez ut intelligas q̃ non eſt ita leuis qn diuerſitatem faciat in pulſu: & quia humor & qa putridus: & hoc eſt quod dicit. Quoniam humor debilitat. ſ. pulſum. i. uirtutem pulſatilem & hoc debilitate alicui^{9} aggrauationis reſpectu nõ bũoraliuz febriũ & debilitate p̃putredinẽ: & addit ei. ſ. pulſui diuerſitatez apud ſtatũ. Dubitaẽ utz ĩ ſtatu p̃ox^{is} pulſus ĩ tertiana fit magis diuerſus q̃ in p̃cedẽtib^{9} tp̃rib^{9}. Et uideẽ q̃ ſic p Auic. hic. Ampli^{9} ĩ ſtatu ẽ maior debilitas ẏtutis ſic^{t} maior calor. In contrariũ Gal. 2° de. d. feb. ca° de ſignis 3^{ane} ubi ad lĩram dicit. In illa ipſa iã ſignũ magnũ ẽ putredinis & multo magis ĩuadẽte p̃ox°: & multo magis aſcendẽte ĩ ſtatu ĩ hoc aũt ſtatu min^{9} q̃ ĩm aſcẽſionez. i. augmẽtũ: & idez ponit generaliter prmo li° ca° de ſignis putridaz ſi q̃s ſubtiliter aduertat. Nos iaz p̃telauimus ĩmonẽ ĩ hoc in li° de dr̃iis feb. Et hic abbreuiem^{9} & dicam^{9} p̃°: q̃ Dynus hic ſoluit ſic iſtaz cõtradictionẽ exponẽdo textũ. Addit ei diuerſitatez apud ſtatũ. i. uſq̃ ad ſtatũ ĩcludẽdo etiã ſtatũ tamen in ſtatu nõ eſt tanta diuerſitas in pulſu pp euaporationez materie maiorẽ & diuerſiõez ei^{9} ad partes extrĩſecas & h° maxime cõtingit ĩ 3^{ana} p̃p ſubtilitatẽ materie. Sz hic ẽ dubitandũ in dictis Dyni quõ pulſus procedit addendo ĩ diuerſitate uſq̃ ad ſtatũ: & in ſtatu nõ ẽ maior diuerſitas: lz hoc ſaluare nobis ſit facile: qa tenem^{9} contraria poſſe ſimul intendi. Et credo q̃ Dinus non bene ſciuit explicare qđ uoluit. Voluit eniz dicere q̃ pulſus ẽ diuerſus uſq̃ ad ſtatum incluſiue: & hanc diuerſitatez addit ſibi febris illa tertiana. Nos dicamus q̃ oportz ſcire ex ſciẽtia principiorũ q̃ aliquã diuerſitatez facit grauitas in materia & cõſtrictio eius in interioribus & diuerſitas in diſpoſitione materie: unde fit diuerſitas in modo caloris: & hec diuerſitas eſt maior in principio & augmento immo ĩ augmento omnino maior: q̃ in aliquo tẽpore. Nam in prin° calor eſt unius diſpõnis. ſ. ſuffocat^{9}: ĩ ſtatu uero eſt expanſus & in augmento eſt quaſi pugna inter utraſq̃ diſpoſitiones: & ideo hec diuerſitas eſt maior in augmento q̃ in ſtatu uel ĩ prĩcipio. Et alia ẽ diuerſitas

que fit ex uirtutis debilitate seq̃nte gradũ qualitatis & quãtitatem resolutionis: & illa maior est in statu q̃ in alio tp̃re ut notũ ẽ. Sed cõtra ĩmo maior est ĩ declinatiõe quia plus sunt resoluti spũs. Dicenduꝫ ꝙ si est declinatio ad bonũ eo ipso quo color remittitur fit aliqua uirtus confortatio ¶ Vel dicendũ subtiliter & manifeste apud euꝫ q ĩtellexit snĩas Gal. ĩ cõmẽto pulsuũ ꝙ ipe casus uirtutis ꝑ uiã resolutiõis: uel male cõplexionis nõ facit diuersitatẽ in pulsu que ꝓprie dicitur diuersitas: nisi aliqua pugna cõiungat̃ in hoc. Et intellexit hoc Auic. in paucis uerbis li° primo fen. 2ª. cum dixit. CAVSA DIVERSITATIS PVLSVS CVM DEBILITATE VIRTVTIS EST PVGNA CAVSE ET EGRITVDINIS In statu igit̃ poxismi ẽ maior excitatio ad pugnã q̃ in declinatiõe: & si sint ad mortẽꝫ nõ fit talis excitatio & uiolentia pugne. Sꝫ paulatim subcũbit: & ideo uirtus deficit & pulsus tendit ad uermicularẽ & formicantẽ ꝑm ordineꝫ caude soricine finientis: non tñ est ꝓpter hoc diuersus. Si autem declina° sit ad bonũ certuꝫ est ꝙ nõ est diuersus ꝑꝑ cãm dictã scias hoc. ET DIVERSITAS ꝛc̃. Hoc est notũ ꝓpter leuitatem colere & uniformitatẽ in suo motu putredinis & expansionis caloris. CVM DVRITIE. Quia calor & siccitas indurant. Non dixit auteꝫ si plus uel minus q̃ in quartana sit durus pulsus: quia põt utrũq; ꝯtingere nisi diuersitas ꝓpria cum febre. i. pulsus habet diuersitateꝫ que debetur febri putride: ut febris putrida: & nõ habet diuersitateꝫ sicut facit melancolia & flegma in febribus quarũ est diuersitas ꝓpter febrem: & ꝓpter materias humorũ q sunt graues grossi uiscosi suffocantes calidũ: & difformiter ꝓcedẽtes ĩ putredine: unde fit diuersitas in calore & pulsu. Et aliis. s. morbis naturalib⁹ uel accidentibus uel qui diuersificãt pulsum ut dolor stomachi & accñtia aĩe: & ista si cõiũgantur 3ane pñt facere pulsuꝫ diuersuꝫ: & h° tamẽ nõ erit ꝑꝑ ipsaꝫ tertianã sꝫ ꝑꝑ alia. Vel. ET ALIIS. ut dispõnib⁹ naturalib⁹: sunt enim hoĩes q ex natura hñt pulsuꝫ diuersuꝫ. ut infra fen. 2ª. ET EIVS DIVERSITAS NON EST MVLTVM SVPERFLVA. Dupliciter exponit̃. Primo respectu ei⁹ qd̃ ẽ in aliis febrib⁹ putridis: & hoc iã est declaratũ. Vel ei⁹ diuersitas nõ ẽ multũ supflua .s. dilatato calore: & hoc est in statu & iam ẽ hoc declaratũ: & est hoc dictũ ꝯforme dictis nostris supra. ET QVANDOQVE. Hec est septima collectio signorũ. ETAS. s. iuuentutis. CONSVETVDO. s. hñti tertianã: uel. CONSVETVDO. ĩ cibis calidis & siccis ꝛc̃. FORMA. i. habitudo. CVM ERGO. Sermo hic est not⁹ qd̃ aũt in eo est occultũ pendet ex qõne de ꝑiodicatione. AMOR SOLLICITVDINIS. Vt stẽt soli qa oĩs opatio eos inflãmat: uł sollicitudinis qa uidẽtur solliciti mobiles acuitate colere. EBVLITIONEM. i. inflãmationeꝫ: ut q̃si aliquid ibi ebulierit: & ẽ sermo in quo alii auctores concordant. Et causa est feruor colere cistis fellis unde ebulit epar.

Differentia inter tertianam puram: & non puram.

PVRA EST SVBTILIS. Hic ponit signa quib⁹ differt 3ana pura a nõ pura. Et ꝑmo ponit signa pure intelligẽdo & ponẽdo ꝙ illa qñq; ꝯueniũt nõ pure. Scd̃o poĩt signa 3ane ñ pure. ibi 2ª. ET CVM NON PVRA. Prima põt diuidi in tot quot sunt signa. Primũ signũ est ꝙ pura 3ana ẽ subtil⁹ Quedam dicunt. SVBTILIS. Scilicet hũoris aliter. SVBTILIS. i. acuti caloris: & de hoc iudicat tactus. Scd̃m signũ est ꝙ calor eius est leuis. Quidã dicũt. LEVIS. s. hũoris ad digerẽdũ: sꝫ meli⁹ est dicere leuis .s. caloris: & ei⁹ leuitas est qa nõ ẽ malignus calor ut alioꝝ humoꝝ putridorũ: sed est intẽsus ĩ gradu: sed nõ ꝓpter maliciã dispõis putredinalis. Colere enĩ putredo est quasi quedã exarsio: sed alioꝝ humorũ putredo ẽ putridior. Et ex hoc cessant quedã ꝯtradictiones de calore 3ane. s. de leuitate eius que uidet̃ esse inter doctores. Tertiũ signuꝫ est ꝙ durat peroxismus a quattuor horis & ẽ minus tẽpus ad. 12. & hoc est maius tẽpus & de hac mensura temporis nõ potest dari causa: sed ꝙ breui tẽpore durat hoc ẽ notũ: quia est propter subtilitatem materie que cito mouetur cito inflammatur per totum & cito euaporat: & ideo si multum durat poxismus. uerbi gratia: qa durat. 20. horis nõ est pura: qa signat̃ grossities colere: quã

ĝrossat: uel melãcolia uel flegma. Cõtra quia põt ingrossari p̃ aduſtionez: ut colera uitellitia ſm Gal. 2° de uirtutib⁹ naturali bus ultimo capitulo: & Auer. 2° colliget. Dicenduz q̃ plus euenit illã colerã ex q̃ fit febris grossaz fieri p̃ mixtionẽ flegmatis q̃ p̃ aduſtionẽ. Vel dicendũ q̃ colera ingroſ ſata p̃ aduſtionez: dicitur nõ pura colera qa habet naturam aliquam melãcolie non per ad mixtionez ab extra ſed per alterationez que ingroſſat coleraz plus q̃ debeat colere: & facit eã tranſire ad groſſitiẽ que debetur melãcolie iõ dicẽt colera nõ pura p̃ uirtutẽ melãcolie. AD SEPTEM HORAS. qa iſte eſt coĩs termin⁹ ſiue tẽpus cõmune per durationis poxiſmi: ſed quatuor hore & .12. ſunt plus extrema tẽpora. Et colera plus ẽ reperibilis cũ diſpoſitiõe coĩ quã cũ diſpoſi tionibus extremis: dico colera pura & non dico colera abſolute. ET CALEFIT. Quartũ ſignũ ẽ uelocitas calefactionis cor poris quia materia cito iflãmat & expãdit & dat ſignuz huius: qa ſtantibus extremis frigidis ex reliquo corpore uides caliditatẽ p̃cedere. ſ. a parte intrinſeca ad partes extrĩ ſecas. Sed tu dices hoc non eſt ſufficiens ſignũ: quia in flegmatica & melancolica in uenimus in augmẽto poxiſmi extrema fri gida & pectus & uentrẽ calida. Dicẽdum primo q̃ hoc ſignũ eſt ſufficiens ĩ tertiana pura: nam frigus in ea nõ ẽ qa in extremis ſit humor frigidus: ſed quia calor eſt intus reuocatus & tamen ita cito calefit colera & quaſi p̃ totum corpus inflãmat q̃ calor na turalis & accidentalis cũ eo potuit expandi uſq; ad extrema oĩa: & illud eſt breue tp̃us .ſ. tẽpus in quo expanditur ĩ totũ: & tamẽ in hoc corpus extrinſecũ eſt calefactũ. Vel dicendũ q̃ in reliquis febribus corp⁹ calidũ apparet frigidis exĩtibus extremis: nõ tñ q̃ aperte uapores extra ferant: ſed ẽ quedaz calefactio p̃ alterationẽ mẽbroz per partes poſt partẽ uaporib⁹ groſſitie ſua int⁹ coar tatis: ſed in tertiana pura calor corporis cuz manifeſta euaporatiõe apparet. Et h° innu ebat Aui. cũ dixit: uides caliditatẽ p̃cedere ex corpore: & dixit p̃cedere. ſ. euaporando. Qunitũ ſignũ ẽ q̃ tertiana pura durat ad plus ſeptẽ poxiſmis: & q̃nq; citius conſumit & quãdoq; in uno poxiſmo: & hic ſtat affo. ypo. TERTIANA FEBRIS ꝛc̃. Et cã ẽ quã ibidẽ cõmẽtator ponit 3° p̃noſticoruz: quia tm̃ facit interpollata in p̃oxiſmo uno quãtũ in die una continua: ſz ꝓtinue coPice pure cũ ſint p̃acute nõ ptrãſeunt ſeptẽ dies ergo nec interpollata ſeptez p̃iodos. ET QVANDOQ VE CONSVMITVR. Poteſt hoc poni p̃. 6°. ſigno: & poteſt ẽẽ de terminatio dicti: qa dicit q̃ nõ addit ſupra ſeptẽ p̃iodos: uult dicere q̃ hoc nõ eſt ſemp uerum q̃ duret p̃iodis. 7. quia q̃nq; in uno p̃oxiſmo finit uomitu: uel ſolutiõe. Et cã in hoc eſt nota. Poſſibile ẽ enĩ hoĩem ſolum illaz coleraz habere que illũ p̃oxiſmuz facit & rectificari in euatione materie illius poſt cõplexionẽ malaz mẽbroz q̃ non remaneat mala qualitas. Et q̃ nõ generabit poſt illi⁹ euacuationẽ alius humor colericus q̃ poſſit facere p̃oxiſmũ 2^m: ergo in uno p̃oxiſmo illa tertiana finiuit criſim ſuam. Sed iſta poſſibilitas nõ ẽ ſic in humore flegmatico & melãcolico: nam iſti humores ſunt tarde aggregatiõis: non dico q̃ flegma ſit tarde aggregatiõis cum itur a diſpoſitione cauſe añcedẽtis ad cõiunctã. Dz dico tarde aggre gatiõis cũ itur a diſpoſitiõe ſanitatis ad diſ poſitionẽ in ſanguine que diſpoſitio ẽ cauſa añs hoc tamẽ tarde fit inflegmate & melan colia: & ſiP̃iter hi humores tarde reſoluũtur & tarde ceſſat diſpoſitio q̃ eſt cã antecedens illaz̃ febrium & ideo non ſit un⁹ poxiſmus flegmatice uel melãcolice quin alter fiat p⁹ illuz ĩ ſuo periodo: & hoc p̃ diſpoſitionẽ q̃ fuit ante primũ p̃oxiſmũ que faciliter non ceſſat: & p̃ diſpoſitionez que relinquit ex primo p̃oxiſmo quãuis aũt ſit longinquuz poſſe reperiri unã q̃rtanã: uel unaz quotti dianã uni⁹ p̃oxiſmi: nõ tñ credo ĩ poſſibile Et caſus cõcedẽs iſtã poſſibilitatẽ lõgiquaz eſt iſte ponat q̃ aliqs habeat ſplenẽ groſſuz & plenũ melancolia & natura moueatur ad illius melancolie euacuationez & dirigat eã uerſus inteſtina & pars illius fugiat hanc euacuationẽ & feratur ad loca extra uenas: & ibi putrefiat & faciat nouũ p̃oxiſmũ qui finiatur cũ tota materie euacuatione & non remaneat qualitas que attrahat materiaz. Iſte homo cũ illo fluxu uentris nõ habebit niſi unũ p̃oxiſmũ quartane: & nos teſtifica mus uidiſſe hoc. ET APPARET. Hoc ẽ

sextũ signũ. Considerandũ ꝙ lꝫ ĩ tertiana uera posset apparere digõ in prima die nõ tamẽ mox ĩ prin° apparet sicut ĩ effimeris. ut supra diximꝰ ĩ ca°. de signis effimeraꝝ. ¶ Considerãduꝫ ꝙ dixit in p̃mo 3°. 4°. uel. 2°. dans intelligi de 2°. & 6°. Vel dixit p̃° ꝓpter illã que terminat̃ ĩ ꝑoxismo uno: & dixit 3°. dans ĩtelligere ꝛm ut tãgeret dies creticos & indicatiuos in qbus signa digõis apparentia sunt certiora: sicut omnia bona signa sunt certiora in bonitate: & mala in malitia cuꝫ apparent in cretica die. ut Gal'. 2°. & 3°. ꝓnosticoꝝ. ¶ SI AVTEM. Applicat dicta ad significandum nõ puram & quãuis dicat de duobꝰ signis q̃ reperiũtur in tertiana pura ꝙ ipsa nõ reperiunt̃ ĩ 3ana. nõ pura. tamen ꝺ aliis signis dat intelligi. uerbi gr̃a caliditas tertiane nõ pure nõ est caliditas subtilis neq; leuis: & sic discurre ꝑ alia signa. ¶ ET SIMILITER. s. est non pura si ꝓlongat̃ spaciũ sui rigoris quia significat̃ colera grossa. ¶ ET EST ADDITIO. Hoc ẽ septimũ signũ. ADDITIO. Et ꝓ. i. antecessio. similiter postpositio: quia quãtuꝫ addit secũdꝰ ad p̃mũ tantũ tertius ad quartũ. Vel additio. i. augmẽtuꝫ: & antecessio. i. anticipatio. Et cã istoꝝ est materie uniformitas. ¶ ET SIMILITER. Hoc est octauũ signũ. & ẽ febris tertiane nõ pure. s. equalitas inuasionis ꝑoxismoꝝ: quia significat febris longitudinem. ex affo. ypo. QVIBVS EXACERBATIONES FIVNT AVT PAROXISMI zc̃. Sed 3ana. pura nõ põt esse longa. Et reliqua signa ex etate tẽpore & aliis. g° oppositu; huiꝰ signi ẽ signũ tertiane pure. s. ꝑoxismos ãticipare uel postponere: & nõ in uadere ĩ eadẽ hora. ET CVM. Hoc ẽ nonũ signuꝫ: & patet. ET IN PVRA. Hoc ẽ decimũ signuꝫ. In pura. n. colerica materia subtilis rectificat̃ ꝑ potũ aque frigide. unde parat̃ digestioni & uie nõ sunt opilate. unde potest penetrar̃ aqua uersus uenas & cutim & calefieri: & ĩ uaporẽ eleuari & ipsa infrigidabit & tẽperabit malã cõplexiõeꝫ. Ex quibꝰ hõ disponit̃ ad sodorẽ. In tertiana uero nõ pura magis ingrossat̃ materia a potu frigide aque: & nõ põt penetrare ꝓpter opilationes: & possibile est ꝙ ĩfrigidatio fiat maior quaꝫ illud quo indigemus. ¶ ET CVM NON PVRA. ¶ Hic ponit signa nõ pure. Et unum signũ est grauitas plurima in capite ꝓpter grossos uapores ibi retentos: & cõuersos ad naturã humoris. EXTENSIO. Hoc est secũduꝫ signũ. EXTENSIO. s. ĩ capite ex repletione multa. uel. EXTENSIO. i. prolongatio ꝑoxismi: & ꝓlongat̃ rigor. i. ꝑoxismus: & hoc ẽ signũ 3m. Dubitãt qdaꝫ quomõ ꝑoxismꝰ tertiane nõ pure ꝓlongat̃ plꝰ quã ꝑoxismꝰ flegmatice pure. ¶ Dicenduꝫ ꝛm Dynũ ꝙ ꝑ se nõ est uerũ: sed ꝑ accidẽs. Et hoc est quia in febre tertiana non pura secũdus ꝑoxismꝰ ualde tardat post primuꝫ quia fit in die tertia: Sed secũdus ꝑoxismꝰ quottidiane statim suꝑuenit: & iõ primus ꝑoxismꝰ quottidiane magis ꝓlongaretur quã ꝑoxismꝰ tertiane nõ pure nisi qa statiꝫ suꝑuenit alius ꝑoxismꝰ. Et signũ huius est quia nõ habet ueraꝫ quietem ꝑoxismꝰ flegmatice. Aliter aũt oꝫ dicere ad questiõeꝫ. ut ꝓlixe discussimꝰ in qõne de ꝓlongatiõe: & ꝑtractauimꝰ sermones hos. quos non credo ueros in maiori eoꝝ parte. flegmatice. n. fe. ꝑoxismꝰ habet suã quieteꝫ. lꝫ falsaꝫ in. 20a. hora. ut ipse dicit. Quomodo ergo credẽdũ ẽ ꝙ iste tepor duraret aliis. 20ti. horis q̃uis nõ ueniret alius ꝑoxismꝰ. Et tertiana non pura sine dubio. duꝫ accidit ipsaꝫ ꝓlõgari. 40. horis nõ habet suã quietem in. 20. horis ĩmo extenditur cuꝫ calore forti usq; ad. 30. horas: & tũc incipit declinatio: & nos aliqñ uidimꝰ hãc tertianã non purã: & uidimus etiã quãdoq; illam que durauit. 48. horis. Supponamꝰ igit̃ hic dicta nr̃a in qnestione illa. s. ꝙ ex causis accidẽtalibꝰ: nõ q̃s Dynꝰ. dicit: sed aliis febris tertiana nõ pura potest extendi ad. 48. horas: & totũ hoc dicit Gal'. 2°. de diffrentiis febriũ. ¶ VSQVE AD HORAM SVAM. i. usq; ad statũ sic exponit Dynus. hec expõ non capit̃ a me. Dicemus igit̃ usq; ad horã suã. i. usq; ad horam ad uentus secũdi ꝑoxismi: & hora alteriꝰ ꝑoxismi ẽ p̃ncipiũ. 49. hore: & iõ Auic. cum p̃misit usq; ad horã suã statim subdit eius declinationeꝫ. ET TEPESCIT zc̃. ET PER QVANTITATEM. Hoc est notũ. ET IN TERTIANA. Hoc est quartum signũ: & causa huius est grossities materiei inepte digestioni. ET NON APPARET. Quia materia non est sic sicca: & ẽ quintuꝫ

signū. ET FORTASSE. Sextū signuꝫ quāuis copioſe ſudet nō remanet mundus: quia materia groſſa detineť. dixit FORTASSE. Quia cōtingēter pōt eſſe ꝙ eradicatur poſt ſudorem febris. quāuis ſit non pura ȝ^{ana}. ET FORTASSE. Septimum ſignū. i. nō fiat rigor ī ea qui ſit uer⁹ rigor & hoc eſt ꝓpter groſſiciem & frigiditatem materie & nō oportebat Aui. dicere. FORTASSE. Et imaginabile ē ꝙ in aliqua tertiana nō pura nō fiat aliquis rigor. ſ. nec orripilatio: nec frigus uerū: nec rigor: ſ ſoluꝫ quedam pulſus inequalitas: & ꝓfundatio in princi° ꝓxiſmi: & hoc tarditate motus materie: & debilitate mot⁹: & qa nō ſimul moueť. Et tūc apparet quare dixit. FORTASSE ET NON EST CALIDITAS. Octauū ſignū. i. calor nō eſt ita intenſus. NEQ VE EST. Nonū ſignū: & cauſa eſt materie groſſicies & difformitas. Vnde cuꝫ calor incipit apparere ī una parte materiei credit ꝙ ꝓcedat addēdo & minuit: & ſuffocatur ꝓpter partē aliā materie mote. ET ACCIDENTIA SEVA. Decimū ſignū accidētia aūt dicūť ſeua in ītenſione. ut uehemens ſitis uigilie ſenſus caloris: & buiuſ modi: & iſta mīnorata ſunt in tertiana non pura. Dicūtur aūt accidētia ſeua ꝓpter eoꝝ maliciā: ſicut eēt pulſus malicia: & iſta ſunt peiora ī tertiana nō pura: & ſimiliter peior ſitis qa nō ſedabilis ꝑ aquā frigidam. īmo quādoq; additur ex illa.

¶ Signa tertiane continue.

QVOGNOSCITVR. Hic poīt ſigna cōtinue ꝑ uehemētiam poxiſmoꝝ & exacebationuꝫ: & hec uehemētia ē in ītenſiōe: qa intēſior eſt inflāmatio incōtinua quā in interpollata: & in ꝓduratione qa longior eſt poxiſmus ſiue exacerbatio cōtinue q̄ poxi⁹ interpollate reliqs parib⁹. Signa aūt puritatis cōtinue: & īpuritatis ſunt ītellecta ex ſignis predictis. ET APVD. Hic Auic. feſtinauit ad ponenduꝫ opinionē Gal. quia auidus erat in pungnare illum.

¶ Cura tertiane pure.

OPORTET VT. Primo ponit curā tertiane pure. 2° non pure. ibi 2ª. RES. Primo in duas. Primo ponit curā ȝ^{ane}. ſ terpollate q̄ curā pōt applicari ad cōtinuā. 2° ſpecialiter explicat curā cōtinue. ibi 2ª. ET SCIAS. Prima in tres. primo ponit curā febris. 2° accidentiū. 3° caliditatis que remanet. ibi ſecūda. ET SI FVERIT. ibi ȝª. ET Q VANDO. Prima in tres. ꝑmo ponit curā eius ꝙ plurimū fit a prin° uſq; ad ſtatū. 2° in ſtatu quādo apparent ſigna digōnis. 3° in declinatione plus. ibi ſecūda. Q VOD SI CONSEQ VITVR. ibi ȝª. BALMEO VERO. Prima in tres. primo ponit cañ. in euacuatione. ſecūdo ī cibatiōe & ꝓuocatione & digeſtione: & alteratiōe caliditatis. 3° cañ cibatiōis aſſumat quātum ad in tētionē in ea. ibi ſecūda. ET NON CIBES. ibi ȝª. ET SCIAS Q VOD INTENTIO. Prima in tres: qa primo ponit cañ. in euacuatione ꝑ medicinas. ſecundo ꝑ cliſteria. 3° ꝑ flobotomiā. ibi ſecūda. AVT CLISTERIA. ibi ȝª. ET Q VANDO Q VE POSSIBILE. Primo remittit nos ad cañ. generales ſup quos fabricat non ſolū in b° ca°. ſed ī omni ca° īferius. ſecūdo redarguit Raſim. qui. x. trac. Almāſoris. & in. i7. cōtinētis. a princi° cōcedit ſcamoneaꝫ & mirabolanos & ſolutiua fortia: & non oꝫ ꝙ intelligať ꝑ mirabolanos ſolutiuū forte ſed ponit Raſ. ad ꝟſolandā ſcamoneā: ſed intellexit ſolutiua fortia alia. ut reubarbaruꝫ qd⁹ ē forte reſpectu tamarindorū & uiolarū & pōt dici ꝙ omne euacuās exſoluendo. ut ſic eſt forte reſpectu eorū que leniendo euacuant. mirabolani aūt exſoluendo euacuāt. Sed tūc Auic. dicit ſermonē quo ſeipſuꝫ cōcordat cū Raſi. cum dicit. NISI PER MODVM Q VEM DIXIMVS. Quia niſi materia fuerit furioſa uel plurima. Vnde ī princi° tertiane pure timeať ne tranſeat in cōtinuā uel cauſonē: uel occidat ꝑ motum colere furioſum. tūc eīm a principio. i. ante digōnem poſſum⁹ purgare cū ſcamonea: & ſolutiuis fortib⁹: & ſub hac intētiōe dicem⁹ Raſim. dediſſe in prin° ſcamoneam. Tertio Aui. oñdit ꝙ intētio tua dꝫ eſſe lenificatio nō fluxus: nō ſolutio laborioſa: & iō fabrī cando ſup radices ſupra poſitas. dicit lenias ⁊c̄. & ponit medicinas leniētes. quaꝝ prima fit ex tamarindis ſuper quoꝝ colatura proicitur ſpecies altera mane: ut ſuccus duorū granatoꝝ: & hoc totū declaratuꝫ eſt ſupra.

in capitulo de cura putridarũ. 2ª medicina est decoctio. IVLEB. & ẽ uolubilis ſpecies: ut ibidem diximus cũ mãna zc̃. 3ª ſpecies ẽ infuſio prunoꝝ cũ aliqua ſpecie mãne. 4ta ẽ ſyrupus uiolatus & uiole. Quãtitatẽ aũt baꝝ rerũ ī pondere legẽa Meſue in ſuis capitulis. AVT CLISTERIA. Scias hoc ex generali capi° qñ neceſſitas pducit zc̃. Hec neceſſitas cliſterioꝝ: põt eẽ multiplex: ſed una neceſſitas eſt dandi cibi: ſiue ſit ſubtilis multũ ſiue nõ ſit ſubtilis: qa nõ debet dari ſicco uentre: niſi leniat̃: & hoc eſt quod ſubdit. RECTVM EST NAMQ VE zc̃ ET SI VENTRIS. Hic cañ. eſt hic addit⁹ cui⁹ cã eſt: qa materia colerica pura quãuis ſit in prin° ĩdigeſta: aliquã tñ a prin° habꝫ aptitudinẽꝫ ad euacuationẽ quã non habet flegma: uel melancolia a prin° cũ ſint in digeſta: & ideo licet malicia ſit maxima: id eſt multa in ſoluendo uẽtrem a prin° tertiane pure: ut apparet ex generali ca° tamen malicia erit minor q̃ ſuũ ſimile. ī. q̃ ſimilis euacuatio in prin° aliarũ febriũ: ut flegmatice & melãcolice. ET QVANDO POSSIBILE. Dubitat̃ an poſt tres ꝓxiſmos cõpetat flobotomia in tertiana. uidetur ꝙ ſic ex cañ. generali li° p̃mo ca° de flobotomia ubi dicit in earũ principio flobotomia penitus dimittat̃: & infra dicit ꝙ in febre cum oportuerit flobotomare nõ attendas: quod quidaꝝ dicunt ꝙ poſt quattuor nõ ẽ bonuꝫ ĩmo poſt. 40. dies. In contrariũ eſt Aui. hic Dicendum ꝙ in tertiana pura flobotomia non fit ratõne cauſe coniuncte: ſed fit q̃ñ ꝙ ratione diſpoſitiõis in ſanguine ꝓpter cãm aſcendentẽ: & hoc eſt: uel qa colera habũdãs in ſanguine mixta eſt & diſpoſita ut ſequat̃ illum in euacuatione: uel quia ſanguis ipſe eſt multus & ſubtilis ſtãs ſub ſanguinis forma: unde ſm periodos pars inflãmat̃: & fit actu colera cum ſit poxiſmus: cuꝫ ergo iſta ſunt a prinpio tertiane tunc oportet flobotomare quia ſi differat̃ flobotomia ꝓpter inflãmationẽ febrilem poteſt euenire: quia ſanguis colericus magis factus acutus transibit ſm magnã partẽ in coleram actualeꝫ: uel colera que prius erat ſanguini ꝑ mixta fiet acutior & ſeparabit̃: & ideo tunc flobotomia nõ erit cõueniens cũ tamẽ priꝰ eſſet cõueniens: hic autẽ tẽpus in quo competit flobotomia Auic. arbitratus eſt ſpaciũ trium poxiſmoruꝫ ſiue periodorũ. Ex quibus aꝫ ꝙ ſi tertiana pura incipiat cũ colera que eſt cauſa antecedens ſeparata a ſanguine: & in ꝓceſſu tertiane accidat ſanguinẽ iflãmari ab illa colera & ſecuꝫ miſceri ꝙ flobotomia prius non debet fieri. Ad contraria dicẽ dum ad primã ꝙ ſermo iſte eſt a me ibidẽ & fen. 9ª. tertii ſubtiliter ptractaꝰ & ſuffi cit ad pñs ꝙ Aui. nult a prĩcipio etiã flobotomiaꝫ dimitti in egritudinibus aliis a mã ſanguinea: quando incboat taliter: quia ille ſunt a ſanguine ſepate: hic autem loquit̃ de tertiana in qua a principio flobotomia iudicat̃ qa colera eſt ſanguini mixta a prin°: uel ſanguis eſt multuꝫ colericus que diſpoſitiones nõ diu ſtant qn ꝓmutent̃ in actuationem & dominiũ colere extra ſanguinem unde non competit flobotomia in proceſſu que competebat in principio. Ad ſcd̃m dicendum ꝙ hoc nõ contradicit illa dictio: naꝫ ſiue ſit tertiana ſiue quecũq egritudo tunc fiat flobotomia quãdo ẽ neceſſitas eiꝰ & ſi trãſierint menſes. Sed ſi ī tertiana eſt poſſibile ut flobotomes a prĩcipio fac illud & nõ differas: qa poſſibile ẽ ꝙ poſt ceſſabit poſſibilitas cũ peioratione infirmi ꝓpter dimiſſaꝫ eẽ flobotomiã. Iſti g° ſmones ſunt ſibi inuiceꝫ cõueniẽtes & ꝓtrarii. ET SI MILITER. Hic cañ. poteſt referri ad flobotomiam: ſtante enim ſanguine ſubtili colerico qui fuerit ſi facies flobotomiaꝫ poteſt accidere ex hoc nocumentũ: quia pars illius ſanguinis remanet & tranſibit in coleram: & fortiorẽ faciet poxiſmũ: lꝫ hoc nocumẽtũ ñ ſit neceſſario eueniẽs ut notũ ẽ: ſed ſi eueniat minꝰ maluꝫ ẽ q̃ aliud malũ qđ timeẽ de furia ſanguinis remanẽtis potentis ꝟbi gr̃a apoſtemare aliqđ nobiliũ uł p̃ncipaliũ & hoc ꝙ dicit. ET FACIES ILLVD zc̃. ī. facies flobotomiã põt ãt cañ. leuis referri ad farmacũ: & ẽ ꝙ ſi materia fuerit furioſa Et facies illud. ſ. euacuationẽ cum farmaco ſolutiuo a principio error qui accidit ex hº ſi accidit quia ſi aliqđ nocumẽtũ ſequatur erit minꝰ q̃ aliud. ī. minꝰ q̃ error ſiue nocumentũ ex dimiſſiõe euacuatiõis: & ſcitũ eſt hoc in ca° generali: oĩa. n. illa fabricant̃ ſup illud. ET OPORTET. Que ſit neceſſitas cogens euacuare in die poxiſmi dicta fuit

ſupra in queſtione de hoc in ca° generali.

ET NON CIBES. Iſti ſunt cañ. multuz aggregati in cibatione & ꝓuocatione urine digõne materie & alteratiõe caloris febrilis: & ſunt circa. 12. cañ. Primꝰ eſt ꝙ nõ cibes niſi apud cõditiões p̃dictas. ſ. de lenificatõe uentris: & ꝙ nõ occurrat cibus in principio pxiſmi. Secundus cañ. aut ꝓuoces. ſ. apud cõditiones p̃dictas ca° de cura putridaꝝ in generali. ubi ĩnuebat ꝙ ꝓuocationẽ p̃cedat lenificatio uentris & flobotomia ſi expedit. Tertius cañ. ꝙ pxiſmus ſupueniat uacuo uẽtre: & nõ ſufficit Auic. dicere duz ẽ fame licus: qa poteſt ex appetitu canino apparer̃ pleno uentre: & iõ dixit. Et duz nõ eſt ĩ ſto macho eius aliquid. Quartus cañ. ꝙ detur in mane ſyrupꝰ acetoſus ſimplex: & hoc eſt hora coĩs dandi ſyrupũ: quia coĩter febres colerice ueniũt de die: ſed ſi ꝓxiſmus occuparet totã noctẽ oporteret dare ſyrupuz in die aliqbus horis ante ꝓxiſmũ ꝑm tuũ iudiciũ: & extimatiõez: & pꝰ duas horas aquã ordei. ut abluat quod inciſit ſyrupus ace. ut dictũ eſt ſupra ca°. de aqua ordei. In die in qua nõ eſt ꝓxiſmus: quia cũ aqua ordei ſit quidaz cibus tũc ꝓxiſmꝰ nõ occurreret uentre uacuo: & hic ſermo eſt uerior: ſi per aquã ordei intelligamꝰ ptiſanaz. Quintus cañ. eſt ꝙ ſyrupus acetoſus ẽ utilis: ſi detur poſt ꝓxiſmũ quia remittit reliqas caloris: & rectificat reſiduũ materiei. Sextus cañ. ẽ ꝙ ſimiliter ẽ utile ponere pedes in aqua frigida poſt ꝓxiſmũ ad trabendũ. i. ad remouendũ reſiduũ caloris: accidit enim ꝙ q̃uis ꝓxiſmus receſſerit ꝙ in extremitatibus. ut pedibus remanſerit aliquis calor quẽ remouet poſitio pedum ĩ aqua frigida: & ꝓhibz ſpũs ab euaporatione: & ſimiliter ſi in manibus ſentiretur in flãmatio reſidua a ꝓxi° poſſent lauari cum aqua frigida. Ex his ceſſat uilis expoſitio quorũdaz timoroſoꝝ. Quidam dicũt ꝙ uſus iſtius aque frigide nõ cõuenit: ſed Auic. ĩtelligit aquã frigidã in potentia. tamẽ actu calidam in qua aqua roſe & uiole bulierint. Septimus cañ. eſt ꝙ in poſtremis. ſ. digeſta materia detur cũ ſyrupo acetoſo emulſio ſeminũ frigidorum. ſ. melõis citrulli cucumeris & cucurbite: ꝟbi gratia. ſyrupi acetoſi lactis ſeminum coĩuz ana unciam unam & ſemis. Et conſidera ꝙ Auic. opinatur ſemina coĩa eſſe ſatis potẽs ꝓuocatiuũ in materia colerica ſicut eſſet accoruus uel ſparagus in materia flegmatica & ideo in uſu illoꝝ digeſtionem expectat in tertiana ſicut in uſu tortiũ ꝓuocantiuz in flegmatica uel melancolica. Aliter poteſt intelligi ꝙ ante ꝓxiſmũ detur ſolum ſyru. acetoſus: ſed poſt ꝓxiſmuz detur cum hoc emulſio ſeminũ. ut materia reſidua mouea tur ad urinã: & medicus bone extimatiõis ante ꝓxiſmũ poteſt dare hoc ꝓuocatiuũ: ſi ſciret materiam eſſe aptam ꝓ digeſtionem.

ET ANTE PAROXISMVM. Iſte cañ. nõ eſt ꝓ ſe cañ. ſed pars cañ. ſupra. ubi ſic cõtinuatur ſyrupus poſt ꝓxiſmũ ẽ cõueniẽs & ante ꝓxiſmũ ꝓ tres horas: uel quattuor ergo dedit ſpaciuz quo ante ꝓxiſmuz dare debemus: uel tribus: uel quattuor horis: ne ꝓxiſmus occurrat ſtomacho in quo eſt iſte ſyrupus: quia etiã habet cibi rationem alicualem: ut ſupra diximus: & quia ꝓdetur eius operatio & euometur. ut conſuetuz eſt ĩ principio ꝓxiſmi tertiane: & quia ꝓpatio eius non bene fiet in materia: qa ꝛſumetur a calore febrili: ſed non dedit ſpacium quo poſt ꝓxiſmũ dare debemus ſyrupũ aceto. quia ſtatim cum febris ceſſauit. ĩmo ſtante reſiduo caloris poteſt dare ſyrupũ acetoſuz nec expedit horam inter ponere. Octauus cañ. eſt ꝙ detur poſt ꝓxiſmuz aqua ordei. ſ. premiſſo ſyrupo acetoſo: uel nõ p̃miſſo & eius utilitas eſt manifeſta. Nonus cañ. lz de ipſo poſſint fieri multi cañ. eſt ꝙ ſi indigemus ſubtiliatione regimĩs des uinuz gratorũ: quia ẽ dieta ſubtilis. ut ſupra dixit. Iſta autẽ ſubtiliatio poteſt eſſe particularis ut in die ꝓxiſmi: & poteſt eſſe uniuerſalis. ut ſi ĩ p̃ma die iudicaſti extimatiue ꝙ ʒ ana non tranſibit tertiũ ꝓxiſmũ: & tunc Auic. docet gradare regimẽ: & eſt notũ. Decimus cañ. probibet acetoſationaz cibi cum radice apii uel pauco piperis. ut cõſuluit ypo. ſed lim. ubi ypo. hoc dicit non habemus: & nõ timeamus calorem pauci piperis: ſicut qdã faciunt. Vndecimus cañ. ſubtiliat regimẽ prope criſim quia prope ſtatũ Duodecimꝰ cañ eligit fructus ei conuenientes alkedi. i. ſpecies melonis uel citrulli: quid autẽ ſit de iſtis fructibus: & ꝙ cucurbite nominentur iter olera diximus ſupra in generali ca°. Et

non ſolum arabes: ſed etiaꝫ greci iter olera nominant cucurbitaꝫ ꝛc̄.unde Gal'.grecus ſic facit: ut apparet in teraᶜᵃ ad Gluconem. i capitulo de cura tertiane: & quia tertiana eſt de febribus multū in flāmatiuis: & putredo materie eius eſt.q.exarſio.ideo fructꝰ frigidi ſecurius conceduntur in ea. ET SCIAS. Quod hic dicit eſt notum. AL THAIEGI. Quidaꝫ exponūt.i.auiū. Alii .i.animalium.ut agni hedi: & porci.unde extremitates porci concedit Gal'.eis quibꝰ non eſt nauſea quia cerbela ſunt nauſeatiua ut 3°.libro alimentoꝝ:& ſecūdo cañ.& ideo non dentur eis quibus eſt nauſea. Aliter poteſt exponi eis quibus,i.dentur eis,quibꝰ eſt nauſea cum ſpeciebus: uel cum rebus ꝓ hibentibus nauſeam. uitelli ouorum:quia digeſtibiliores.ut Gal'.ad glauconem. ET NON VLTIMES. Hic cañ.eſt notus:& motiuū fuit:quia fecerat te ſecurum in īfrigidando cum melonibus & cucurbita. Et non ultime infrigides proprie in principio .ſ.poxiſmi:quia eſt cauſa prolōgationis eiꝰ cū intentio tunc fit motio caloris ad extra uel in principio.ſ.uniuerſali cum tunc non ſit flāma maior:& materia ſit cruda q̄ pōt ꝓ infrigidationē ſuperfluaꝫ retineri magis & magis in crudari. In ſtatu autē digeſta materia ꝓpter uehementem caloreꝫ ſecuriꝰ poteſt infrigidatio fieri & in declinatione & coacte quocunqꝫ tēpore uides inflāmatōem ſuſpicabilem de continua: uel cauſone: uel arefactione. Hic cadit queſtio in qua eſſet locus ſpeculatiōis poſita equali diſtemperātia in duobus qui indigent infrigidari potibus & epithimatibus:& unus ſit in prin° & alter in ſtatu tertiane. quis infrigidatur ſecurius. Et tu conſidera Auic.tamē uult ꝙ in principio non eſt ſic ſecurū. QVOD SI. Hic ponit curam tertiane in ſtatu:& uult ꝙ ſi natura facit perfectam criſim tu es excuſatus ab euacuatione: ſed ſi natura non excuſat te:& hoc quia īperfecte mouet ad criſim iuua eam inde unde euacuat: & totum hoc eſt fabricatuꝫ ſuper.affo. & ſup cañ.generalibꝰ ſupra:& ſi ipſa non facit criſim:euacua cum medicina ſolutiua: & una medicina eſt ſcamonea in iuleb.ſecunda medicina eſt de coctio mirabolanorū ꝛc̄.quam potes uigorare cū fumo terre ſene & ſcamonea. Et conſidera hic de ſena. Tertia medicina eſt trociſci de ſpodio ꝛc̄. Quarta eſt deſcriptio medicine.ſ.cuiuſdaꝫ ſolutiue. Et forſan ꝙ Auic.uult q iſte addant deſcriptioni trociſcorum de ſpodio: & tunc eſſet deſcriptio trociſcoꝝ de ſpodio ſolutiuaꝝ. uide iſta quinto cañ.cum aqua frigida. Contra quod Auenzoar precipit ſolutiua dari cum aqua calida. Dicenduꝫ ꝙ regularius eſt dare ſolutiua cum aqua calida: quia iuuat ad operationē eorū. tamē in febribus īflammatis timendo ne excalore medicina corrūpatur poteſt dari cum aqua frigida. ET POST ILLVD. Conſidera hic ꝙ Auic. utitur prouocatione urine poſt ſolutioneꝫ. Conſidera etiā ꝙ cuꝫ natura aliquaꝫ criſim tētat inde iuuat eam.unde ipſa facit eā:ſed ubi nullā tētat criſim eligit euōnem ꝓ uentrem. ET SI FVERIT Hic utitur in frigidantibus potatis & epithimatibꝰ facta euacuatiōe: quia ſine dubio ſecurior ē illoꝝ uſus:ut diximꝰ ſupra capitulo de regimīe acutaꝝ. BALNEO VERO. Hic ponit curam digeſta materia ꝓprie quando declinat:& eſt cura per balneū & uinū: & intelligit balneum aque dulcis. ut Gal'.xi. tera. quod primo dicit patet. Secunduꝫ dictuꝫ apparet ex hoc ꝙ materia colerica quamuis īdigeſta.tamē ſui ſubtilitate eſt aptior euaporationi: & aque humiditas eius ſiccitateꝫ refrenat:& ideo balneū non ſic nocet ſicut ī flegmatica & melancolica febre ante digōeꝫ in quibus materie eliquantur:& cōmouentꝰ & multiplicantur ex hoc. Conſideranduꝫ poſtea ꝙ Auic.determinat ꝙ hoc balneū ſit temperatū.ſ.ad ſenſum tactus belneandi. ET SIT BONI AERIS. Quia parietes eius non ſint putridi: ſed ſit aer humidus per effuſionē aque temperate per ſoliū eius ut euaporēt uapores humidi. SVDENT CVM FACILITATE. Et hoc fit ſi baneū temperatū eſt. ET INVNGATVR! Hoc fit ad temperanduꝫ calorē & retinēdū aquaꝫ in poris que remanens infrigidat:& humectat. Conſiderādū poſtea ꝙ hic qdā acceperunt ꝙ aqua tepida eſt minus calida quā temperata:quia primo Aui.fecit aquā iſtius balnei temperatā: deinde in exitu ab ea docet ponere eos in aqua tepida que eſt calida minꝰ. Nos dicamꝰ ꝙ iſta ē cōtentio

de uoce. temperatã eniz aquã uocat q̃ habz calorem cõuenientem qua pori apiantur: & euaporet̃ materia: & ſudet homo hoc facto poteſt poſtea poni in aqua calida minus: & iſtã uoco tepidam uel tẽperataz ſicut placet & fit hoc ad remittendũ calorem: & forſan ꝙ nõ debuit p̃cedere inunctio ex oleis dcĩs. ĩmo ſeq ad uſuz tepide aque: & poteſt dici ꝙ aqua hec tepida eſt calidior quã illa temperata aqua qua ẽ uſus: ut ſit proceſſus de aqua minus calida ad magis calidã ſicut fit in balneo cum itur de caſa una ad aliaz: ut ex primo cañ. fen. ſecũda: & quarto tera.

DEINDE CVM EGREDIVNTVR. Nõ tñ ĩmediate: quia uinũ ĩmediate poſt balneũ ẽ prohibituz: ut declarat̃. 3° regimĩs acu. ĩmo poſt balneũ quieſcat pauꝯ: & poſtea bibat. SVDABVNT. Virtute balnei precedentis quod mouit materias ad exteriora & uirtute aque uinoſe ꝓpellentis materias ad extra ſua penetratione: & confortatione caloris per infrigidationẽ & humectationez & quia pauca materia colerica reſidua eſt q̃ indigeat rectificatione rectificat eaz p hunc potum: & patet. ET NON TIMEAS ꝛc̃. Dat cauſam quare uinuz fractũ p cõmixtionem quia ſit multa aqua & paucũ uinum confert quãtitati reſidui eius. ſ. materie.

RESOLVENDO .i. euacuãdo p ſudorez: uel. RESOLVENDO. i. euaporando confortato calore: & ſuccurrit. ſ. uinũ aque penetranti quia iuuat ad penetrationẽ cuz ſortitudine ſua. i. cũ forma ſua ſpecifica q̃ uinuz penetrat ad mẽbra. ET PER COMMIXTIONEM EIVS. i. per caliditatẽ: quia bis duob9 uinũ facit ad penetrationẽ. QVARE INFRIGIDAT. ſ. hoc uinũ cõmixtuz quia aqua ibi dñatur. Alia tamen lr̃a repit̃ q̃ dicit. QVANTITAS RESIDVI ꝛc̃. Per admixtionẽ: & uult Auic. ꝙ in hac permixtione in qua eſt paꝯ uini: & multuz aq̃ eſt fractio uini & nõ corruptio: & p conſequẽs quãtitas reſidui caloris uini uel quãtitatis uini. i. uirtutis uini facit duo. Vnũ eſt qa cõfert in reſoluendo ꝛc̃. Secunduz eſt quia ſuccurrit aque penetranti cũ fortitudine. i. iuuat hoc uinũ aquã ad penetrandum que aqua penetrat cuz fortitudine. i. cum forti qualitate. ſ. frigiditate & humiditate cui aq̃ eſt cõmixta pauca caliditas. Et ex hoc ſeq̃t ꝙ infrigidet: & humectẽt. Iſtam autẽ ꝓportionẽ dicem9 eẽ ĩ quadruplo aque ad uinũ. Hoc tamen diuerſificat medicus ſm uina & ſm corpora ſm ſuam extimationẽ. ET SI patet. ET QVANDO POST CRISIM. Conſiderrandum ꝙ ceſſante tertiana criſi uel arte uel natura aliquãdo remanet calor: vbi gr̃a ĩ epate q̃ una epithimatione ceſſat: qa ñ hz cãz fixã illã retinentẽ aliq̃ nõ ſepat̃ calor p huiuſmodi ĩfrigidatiões: & hoc quia eſt in epate aliqua opilatio qua ſenſtentatur ille calor: & fiũt he opilatiões quandoq̃ per multuz uſum infrigidantiũ in feruore caloris tertiane. Cura igit̃ illi9 diſtemperantie calide non poterit fieri: niſi aperiantur opilationes ille cum diureticis ſeminibus & radicibus. Et iſte cañ. eſt ſubiectus cañ. principali ſen. quarta 2°. capſo. ubi dicitur ꝙ qui ſuperfluitatem calidita tis cum opilationib9 medicatur ſibi cauere debet ab infrigidatione ſuperflua: & tu uide eum uerifica & comple: nec intendimus hoc declarare quomõ opilatio ſit cauſa efficiens: uel cõſeruans calorem preter naturaz aut quomõ. ſ. non eſt aliquod illoruz: ſi tñ coniungatur diſtemperantia calide oportet ad opilationis remotionẽ p̃° intendere. hec enim ſunt ſcita in principiis ſcientie. ET SCIAS. Dubitatur quomõ cura tertiane continue eſt decliuior. ut obſeruetur digõ materie. Reſpondẽt Dynus. & Francilc9 de pedemontium. ꝙ hoc eſt: quia materia tertiane cõtinue eſt magis indigeſta. oportz ergo illã magis digerere. ꝙ autẽ ſit illa magis indigeſta. ſ. magis inepta euacuationi apparet. Primo quia eſt magis permixta cum humoribus qui ſunt in uenis. Secũdo quia iſta materia ex natura loci ĩ quo ẽ nõ ẽ ſic apta euacuatiõi ſicut materia tertiane ĩterpollate. Sed iſti ſermones non bñ capiunt̃ a me. Primo qa materia colerica quãto ẽ magis p mixta humorib9 in uenis. i. ſanguini tãto eſt benignior: & magis digeſta: & quãto a ſanguĩe lõginquior tãto ẽ crudior ut intelligi põt. colliget. 3°. & ẽ ueritas. Sed tu dices Dyn9 uult ꝙ hz iſta colera ſit melior: tñ qa ſanguini mixta nõ põt p farmantiaz diuelli a ſanguĩe. Dicendum ꝙ ſi iſta mixtio ſit tal̃ tũc nõ cõpetit farmãtia: ĩmo flobotomia: & nõ ĩdigebim9 digõne. Vel di

cēdū posito ꝙ aliq̄ colera sit sub colere forā & sit mixta sanguini mixtiōe q̄ nō iudicet flomiaꝫ sꝫ ipa sit euacuabil farmātia meliꝰ euacuabit a farmaco q̄ si ipsa sit sub ꝓpria forma: & si sit a sanguine sepata quia sepata est prauior & magis inbibita: & hic eēt locꝰ considerationis. Tu tamē inuenies ſmones nostros ueros si has duas coleras comperas adinuicem compatione cōuenienti. Secūdꝰ etiaꝫ sermo Dyni non apparet uerus: nam colera quā euacuamus in tertiana interpollata etiaꝫ est in uenis. s. colera q̄ est añcedēs causa: licet non semp sit contrariuꝫ: & ideo ex parte loci utriusq̄ materie ē equa facilitas ī euacuatione per farmacū. Nos dicamꝰ ꝙ licet omnes intentiones que sunt dicte in tertiana interpollata cadant etiaꝫ in 3ana continua: tamē in. 5. rebus sunt augmentationes magis in continua q̄ interpollata.

1 Primo quia debet intendi plus ad digōneꝫ
2 materie. Secdo quia debet intendi plus ad ī
3 frigidationē. Tertio quia plus intendimus
4 ad subtilitatē regiminis. 4to quia plus ad
5 ꝓuocationē. 5to quia debet plus intendi ad lenitioneꝫ uentris & minus ad usum farmantie solutiue ante digestionem materie: causa aūt quare plus infrigidamus & plus subtiliamꝰ regimē ē cā nota: sꝫ cā ꝑꝑ quam obſuamꝰ plus digōneꝫ. i. magis digerimus ē qa materia ē magis īepta & magis īobediens regimini uirtutis nō ꝑꝑ cās q̄s Dynus dedit: sꝫ ꝑꝑ aliā cāꝫ quā aui. arbitratꝰ ē & ē ꝙ mā feb. colerice ꝯtinue & mā 3ane īterpollate quas euacuamus farmaco sunt ī uenis: continue quidem materia coniuncta: & añs interpollate uero solū materia que est causa añs. Sed materia cōtinue febris ineptior est in substātia & qualitate: unde nō sic potuit a natura repelli ex̄ uenas: sꝫ remāsit ī ꝯcauitatibꝰ eaꝝ: materia aūt īterpollate ē abilior euacuatiōi & ī substātia & q̄litate: ūde natura expellit eaꝫ ad extra uenas cū īcitabit cū ea. Et cū hº cōsidera ꝙ Aui. dixit ꝙ ī cōtinua obſuamꝰ magis dispōeꝫ digōis. id ē magis ītēdimꝰ ad digōeꝫ. Sꝫ du² qualiter magis intendimus. Et dicendum ꝙ fit uel dādo syrupū acetosuꝫ simplicē pluribꝰ uicibus. s. ī una die uel dādo maiorē dosim uel dando magis digestiuum: uerbi gratia quia sit acetosior quia habēs plus de aceto.

Potest auteꝫ aliter exponi textꝰ nō ꝙ Aui. uelit materiā continue colerice esse crudior est materia interpollate. Sed uoluit magis obseruare dispositioneꝫ digestionis. i. magis expectare digestionē in ea uolēdo euacuare ut euacuatō fiat magis digesta materia qñ febris est continua: sed interpollata quāuis non sit sic digesta potest euacuari securius: qa medicine solutiue habentes uiolentiam ut scamonea: sunt q̄ euacuant has materias Sed ī interpollata securiꝰ possumus uti his medicinis: & in maiori dosi & minus rectificatis: quia nō timemus de inflatione corpis & debilitate quod in cōtinua timemus. Et ideo licet humor non sit multe digestionis uiolentiori farmaco possibile ē educi in interpollata materia a corpore. In cōtinua gº febre siue materia sit aptior siue sit benignior de se q̄ interpollata: siue sit īeptior: plus tamen obseruamus dispositiōeꝫ digestionis in euacuando fluxu uel uomitu uel ꝓuocatione uel sudatiōe q̄ in interpollata. Causa aūt quarte intentiōis maioris ī continua. s. ꝓuocationis urine est nota: naꝫ materie continuarū sunt in uenis maioribꝰ in quibus ē maior coītas ad uias urine. Sed quia causa antecedens interpollate potest esse in eisdeꝫ locis oportet dare aliā causaꝫ: licet predicta sit bona quia illud plus euenit. Et alia cā ē qa in cōtinua colerica fit maior infectio seri siue aquositatis sanguinis ad cuiꝰ eductiōꝫ facilem ꝑ urinā magis oportet intendere: uel ꝓuocationem sudoris: ut apparet ex declaratis supra caº de cura putridaꝝ in generali. Et ista maior ꝓuocatio urine fiet cuꝫ pluri usu aque ordei subtilis. Et suo tp̄re cuꝫ pluri usu emulsionis seminū frigidorū ꝓuocantium. Potest autē quis imaginari ꝙ causa maioris ꝓuocationis in cōtinua sit maior materiei quātitas: sed hoc soluꝫ non ponit necessitatē maioris ꝓuocationis: sed etiā euacuationis ꝑ uētrem: semp tñ magis obseruādo dispositionē digōnis in cōtinua q̄ interpollata: ut dixit. ET OPORTET VT SVBTILIETVR. Scilicet regimen uel cura: & est subtiliatio cura continue q̄ interpollate: & ut notum est. Causa auteꝫ quinte intentionis: scilicet ꝙ magis intendatur ad lenitionem uentris in continua est ꝑꝑ maioreꝫ uentris siccitateꝫ & maioreꝫ

timorez frenesis. Sed dubitat qa a prin° cōtinue non cōcedit solutiua īmo lenitiua: ut syrupuz uiolatuz & aquam fructuuz.s. soluentiuz: ut tamarindoꝝ & clisteria lenia sola & non acuta clisteria. Sed contra īmo uidetur ꝙ in continua ante digōem magis uti debeamus solutiuis fortibus quia usus solutiuoꝝ ante digestionē fit ꝓpter furiosi tatem materie: uł ꝓpter supfluā quātitatē ut supra diximus ca° de cura generali pu tridaruz. Sed in continua plus euenit mate rias esse furiosas: & plus euenit esse supflue quātitatis q̄ interposita: ergo cōuenientius euenit purgare cum farmaco euacuante ex soluendo forti ꝓpter alteraz supradictaruz causarū q̄ interpollate. Dicenduz ꝙ cum cōsiderata fuerit intētio Aui. inuenieť uera & est ꝙ in dando medicinas solutiuas regu lariter agendo magis debemus expectare di gestionē in cōtinua colerica q̄ interpollata. Ratio primo quia materia magis ē īdigesta ut diximus. Scd'o quia siue sit magis cruda de se siue minus est de usu farmaci fortis magis suspicandū in continua: & ideo q̄to possumus debemus materiā abiliorē facere ut ꝑm graduz augmenti debilitatis & apti tudinis materie ad euacuationē sit gradus debilitatis & remissionis uigoris farmaci so lutiui & in dosi & in qualitate: & ī uirtute quibus in continua egemus debilibus plus q̄ interpollata: ut ex dictis etiā apparet. Cū hoc tamē accidit ꝙ in cōtinua coacti dam⁹ ante digestionem farmacū solutiuuz ꝓpter furiositatez & multitudinē & ista coactio & irregularis opatio plus contingit. s. pluries in cōtinuis q̄ īterpollatis: ut argutum est. Sed isti sermones non cōtradicūt adinuicez scias hoc. ET NON VTANTVR zc̄.

Hic excipe ꝑ os omne lenitiuuz. Et ꝙ sola clisteria fiant que sunt lenitiua: & cōtradi cetur ei qui dixit ꝙ detur syrupus uiolat⁹ & aqua fructuum: sed forsan dixit hoc qa plus debes uti lenitiuis clisteriis: q̄ lenitiuis potibus. & fabricauit hoc supra cañ. supra positum cū dixit. Et magis dilectuz apud me est usus clisterioꝝ: pōt etiā excipe cliste ria acuta: & intelligit ꝙ tu facias clisteria q̄ sint lenitiua non acuta quia inflāmant & agitant materiā & ponunt timorē frenesis. Et ex hoc clisteria acuta min⁹ suspecta eēnt in interpo^ta. Et hoc credo ꝙ intelligit Auicen.

Cura tertiane non pure.

RES QVIBVS zc̄. Post curā tertiane pure ponit curam nō pure. Et primo ponit curam pure: & ex h° plures cañ. cura tonis ponit. Scd'o ī generali assumāt curā ꝑm earuz diuersitatē. Tertio ꝓseqtur curā tertiane non pure in speciali. ibi 2ª. ET OPORTET VT CONSIDERETVR. ibi 3ª. ET CVM VIDERIS. Prima in duas. Primo ponit differētiā istā ī generali 2° in speciali eā declarat: ibi 2ª. ET FOR TASSE. Textus primus reputat difficilis & repitur expositio Thadei q̄ dicit ꝙ feb. frigide sunt duplices: quedaz de p̄ma licen tia: ut quottidiane: quedam sunt frigide de secunda licentia: ut empiala & lipparia. Modo in quibuscūq; cōueniunt febres fri gide de licentia prima: & frigide de licētia secunda: in eis differt cura tertiane pure a cura non pure. Sed licet expositio possit saluari nō tamē est clara quia aliqua sunt ī quibus possunt cōuenire ille febres in qui bus non differt cura tertiane pure: & non pure: uerbi gratia. infrigidatio intenden do ad febrē: & ideo Thadeus debebat se de clarare. Et alia expositio est quā Dynus ui deť ītellexisse: ꝙ febres q̄daz sunt frigide de licētia prima: ut febres flegmatice pure: quedam de licentia secunda: ut febres fleg matice non pure. Illa ergo in quibus conue niunt iste febres: sunt in quibus differt cu ra tertiane pure & non pure. Ista expositio potest sustineri: sed nō est clara & pōt fieri instantia que fit contra Thadeum. Alie multe sunt expositiones que nō sunt digne memorari. Nos dicamus ꝙ semper super hoc passu diximus: & uidetur ꝙ iaz currit hec expositio. Et est primo sciendum ꝙ per febres frigidas intelligit febres de mate ria frigida: uerbi gratia ī proposito febres de materia flegmatica. Secūdo ē sciēduz ꝙ apud. A. est idez licentia quod indicatio. Vnde consuetudo est sibi dicere quere licen tiam sicut apparet 3° cañ. fen. iq^a. capitulo de cura apostematū calidorum epatis. Indi catio ergo & licentia ī febribus frigidis est duplex. Vna prima: & hec est infrigidatio

& humectatio. Et alia 2ª. & hec est ĩdicatio sumpta a cã & a dispositione ꝑm ꝙ a causa pendet: & diuersitates ꝑm illã: & ista debẽt hic p̃supponi. s. ꝙ primũ qd̃ medicꝰ ĩtẽdit ĩ febre: ut febris ẽ infrigidatio & humectatio. Scd̃m est cause amotio que uariat̃ ꝑm ꝙ uariat̃ causa: & etiã dispositiõis rectificaº que uariat̃ ꝑm ꝙ uariat̃ causa. Vult ergo dicere Auic. ꝙ illa ĩ quibꝰ differt cura 3ane non pure: a cura tertiane pure sunt illa que de secũda licentia uel intentione cõueniunt frigidis febribus in quibus. s. licentiis uel ĩtentionibus coĩcãt frigide febres ad inuicẽ & per cõsequẽs in quibꝰ differũt a febribus colericis: uerbi gratia in exemplo ĩ febribus frigidis de secũda licentia siue intentiõe ad causaꝫ ꝯuenit syrupus subtiliatiuꝰ materie grosse uiscose: quia oĩa flegmatica habent aliq̃ uiscositatẽ & grossitiẽ: & in hº differt tertiana pura a tertiana nõ pura: quia etiã nõ pure tertiane cõpetit subtiliatiuꝰ syru. q nõ ꝯuenit ĩ tertiana pura: sed nõ differt tertiana nõ pura a tertiana pura ĩ eo ĩ quo coĩcant frigide febres de licentia prima: qa illud est infrigidatio. Sed nõ differt cura tertiane pure & non pure ĩ intentione ĩfrigidationis absolute: quia utriq; cõuenit infrigidatio: licet diuersitas sit in gradu ĩfrigidationis hoc ergo est quod Aui. dicit.

RES QVIBVS DIVERSIFICATVR CVRA TERTIANE NON PVRE. Scꝫ a cura tertiane pure. SVNT RES IN QVIBVS COMMVNICANT. i. conueniũt frigide febres. i. febres de materia frigida: res dico de licẽtia secũda. i. intentione habita ad cãꝫ mediate & ĩmediate. In qbus gº ꝯueniũt febres frigide ĩter se de licentia habita a cã ĩ illis differt cura 3ane pure a cura tertiane ñ pure. Et cã huiꝰ dicti generaꝑ ẽ: qa tertiana nõ pura ꝯuenit cum febribus frigidis ĩ cã ab ea parte q̃ colera ẽ admixtũ flegma & ꝑ ꝯñs ab ea parte q̃ ẽ febris 3ana nõ pura: gº febris 3ana nõ pura coĩcabit uꝑ ꝯueniet ĩ curatione quãtuꝫ ad ea que cause debent̃ cũ febribus frigidis. & hoc ẽ coĩcare cũ illis in licentia 2ª: & qa cura frigidarum febriũ differt a cura 3ane pure q̃tũ ad ea q̃ cãm respiciũt: & ꝑ ꝯñs quãtũ adiea que ꝯueniũt febribꝰ frigidis de secũda licẽtia: ergo illud quod coĩcant frigide febres de secũda licentia est illud ĩ quo differt cura 3ane nõ pure a cura tertiana pure. Et formabit̃ sic sillogismus quẽ Aui. intendit. Illud in quo ꝓprie coĩcant febres frigide ad inuicem est illud ĩ quo differũt frigide febres a febribꝰ calidis: uerbi gr̃a pura tertiana. Sꝫ illud ꝙ conuenit frigidis febribus de 2ª licentia: ẽ illud ꝓprie in quo coĩcant: ergo illud qd̃ cõuenit febribus frigidis de licẽtia secũda est illud in quo febres frigide differũt a febribus calidis: & tũc ꝓsologizet̃ illud ĩ quo coĩcant frigide febres ex secũda licẽtia. Sed in eo differunt frigide febres a calidis: ut a tertiana pura: ergo ẽt ĩ illo differt tertiana nõ pura a tertiana pura. Et alii eẽnt modi formandi hos sillogismos. ET FORTASSE. Hic in speciali ponit istas dafferẽtias & apud me habet nouẽ partes sicut sũt nouez dr̃ntie. ibi 2ª. QVONIAM. ibi 3ª. ET QVOD CIBATIO. partes patebunt.

Ad primũ intellectuꝫ cõsidera ꝙ prima ꝑs potest dupliciter exponi. primo faciendo de duabus partibus unã & est quia Aui. uult ponere differẽtiã ĩter tertianã purã & non puraꝫ quantũ ad licentiã balneandi. Nam quãdoq; in tertiana pura potest balneuꝫ cõcedi ante ꝑfectaꝫ digestionẽ: & ꝓprie ꝯsueto ut dicit Aliab. 3º pratice: sed in tertiana nõ pura nõ potest cõcedi nisi ꝑfectissime digã materia: & hoc est quod dicit. Et fortasse habentibus purã cõceditur illud. s. ut non expectent plurimũ declinationis. s. ad usuꝫ balneãdi. Sed quãdoq; expectãt digestiõeꝫ. s. pro usu balnei. i. qñ expectat̃ digestio ꝓ usu balnei nõ oportet ꝙ expectetur totalis digestio & ultima sicut illa q̃ ẽ ĩ decliatiõe quoniã in eis. s. habentibus tertianã nõ puraꝫ est ꝓhibitum. s. balneuꝫ ante digestionẽ & hoc ꝓpter tres rõnes ut apparebit. Alia expositio est faciendo de hac parte duas & secunda pars incipit ibi. QVONIAM EST PROHIBITVM. In parte p̃ma Aui. uult cõparare febrem tertianaꝫ nõ puram ad puraꝫ quãtuꝫ ad curaꝫ ꝑ euõtioneꝫ que cura debetur febribus de 2ª licentia: & de licẽtia ad cãm: & uult dicere ꝙ in hñtibus febrẽ 3anam purã ꝯcedit̃ illud. s. ut non expectet̃ plurimũ digõis. s. ad euõneꝫ si qñq; expectant digõeꝫ lꝫ pñt añ ꝑfectã oĩodaꝫ digestiõeꝫ & añ oĩodã declinatiõeꝫ euãre. Sed

ꝫ tertiana nō pura oportet ꝙ non expectēt digestionē ad euacuationē fiendā: & hoc est consonū ei quod dicet: & ut expectet digō in solutione uentris eorum plus. Cōsidera ergo ꝙ Auic. notificauit tēpus ualde cōplete digestionis ꝑ tempus plurime declinationis quia ita materia digesta sit ꝙ quasi sit multa febris declinatio. Si ergo ad euacuationē fiendaꝫ expectas digōnē nō expectes digestionē plurimā in tertiana pura sed expectes hec simul in tertiana nō pura cū materia sit grossa & magis inepta euacuatiōi.

Potest alio mō exponi hec pars loquendo de euacuatione ꝙ Aui. uelit totum cōtrarium ei quod dictum est hic dicere. Et est ꝙ in febribus flegmaticis & in febribꝰ tertianis non puris nō expectamus plurimū declinationis. ſ. & digestionis. ſ. quādo expectamus digestionem ut euacuemus īmo semper ut plurimū ante declinationem & añ ꝑfectam digestioneꝫ damus medicinas solutiuas plures. In tertianis autem puris expectamꝰ tempus digestionis & declinationis ad dandum farmacum solutiuū nisi qñq; uel raro & hoc intellige cum dicit. FORTASSE. Et hoc est quod dicit educendo textum de parte que precedit: & dicit sic. Res in quibꝰ conueniunt febres flegmatice in intentione siue licentia a causa uel ad causaꝫ: sunt etiā res que competunt febribus tertianis non puris: & per consequens in quibus tertiane non pure diuersificant a puris tertianis: & de his rebus est euacuatio: nam in his feb. ſ. flegmaticis & tertianis non puris nō expectatur ultima digestio siue plurima ꝑ & declinatio qñ expectant digestionē ad euacuationeꝫ fiendā. Sꝫ euacuāt añ hoc cōplementum digestionis. In tertianis autem puris fortasse hoc ideꝫ fit siue conceditur: sꝫ raro contingit ꝑ. In frigidis autemꝫ febribus & nō puris tertianis fit hoc sine fortasse: qa semp ut plurimum nos euacuamus cum farmaciis solutiuis non expectantes plurimuꝫ digestionis siue declinatiōis. Considerādū autem ꝙ iste due expositiones comperant bas febres in euacuatione per farmacū que euacuatio maxime competit bis de secūda licentia: nec est aliqua res que in febribus magis conueniat de secunda licentia q̄ euacuatio cum materiaꝫ causantemꝫ febrē extra corpus educat: & ideo a differentia in hac euacuatione Auic. incepit: & he due expositiones ultime in quibus fit cōparatio de euacuatione harum febriuꝫ uidet cōtrarie ad inuicem: duꝫ tamē non sint ut apparebit.

QVONIAM. Hic declarat secūdā drāꝫ inter has febres quantum ad curaꝫ & uult ꝙ ī febribꝰ frigidis: & ꝑ cōsequēs tertianis non puris balneuꝫ ē ꝓhibituꝫ añ digōnem ꝑfectaꝫ & etiā declinationē. Sed in tertiana pura ante digestionē ꝑfectā potest ꝓcedi ut dixit Aliab. ꝓmo pratice: & Auic. supra cū dixit ꝙ ē saluior q̄ suū sibi in aliis. Considerandū ꝙ balneū ē de rebus que ꝓueniūt febribus frigidis de secunda licentia qa de licentia a causa: & ꝑ cōsequens tertiane non pure ut conuenit cū febribus frigidis ī cā per flegma mixtum colere: unde colera est facta flegmatica: ergo in usu balnei ꝑm ꝙ cō uenit frigidis febribus differt tertiana non pura a tertiana pura. Si igit̄ febribus frigidis non confert balneū nisi perfecte digesta materia: & conuenit magis iaꝫ euacuatione facta: igitur sic erit in tertiana non pura. Sed in tertiana pura nō sic ꝓhibetur añ digestioneꝫ ꝑfectaꝫ: & hoc ē qd̄ dicit. Et differt tertiana nō pura ꝛc. quoniā balneū est ꝓhibitū eis. ſ. frigidis febribus: & ꝑ ons non puris tertianis ante digestioneꝫ. BALNEVM ENIM. Hic assignat tres causas Prima cā ē qa coliq̄t flegma cruduꝫ ꝙ agitatū & cōmotū colliquatione: & nō euātuꝫ ledit plura mēbra & corrūpit & inficit plures humores: quia res nociue duꝫ mouētur magis nocumēta inducunt: hoc ē qd̄ dicit facit descēdere flegma indigestuꝫ. Coliq̄tū eniꝫ flegma fluens a tumore suo descendit. Secūda causa est quia balneū añ digestionē ꝓmiscet malū flegma quod ē cā antecedens tuꝫ flegmate putrido quod est peius: & hꝰ quia effunditur illi putredo quod inuenit cōmiscendo & in hoc est magnū malū quia flegma illud ꝙ nō erat putridū putrefit & forsan possibile fuissꝫ defendere illud a putredie: & ꝙ feb. pōt ī hꝰ duplicari uno tpe & hꝰ ē qd̄ dicit. Et ꝓmiscet ꝛc. ꝓp illud ꝙ effunditur. Et ista positio textꝰ sit pro rudibus quia intellectus bonus nō eget ea. Tertia causa est nota. ET QVOD CIBATIO. Hec est tertia differentia cure inter ʒ

non puram tertianaꝫ & purã. De qua du bitaꝫ qa uideꝫ ex hoc ꝙ ſubtilior cõpetat ĩ tertiana nõ pura q̃ in pura cuius ↄtrarium ponit. Dicemus ꝙ. cibatio ẽ cibatio ſatis co pioſa ſ ꝑpe cibationẽ ẽ diminuta cibatio. Poſt hoc dicamus ut coĩter dicũt ꝙ cibatio quedã eſt uniuerſalis q̃ ẽ deliberata cibatio conſtituta in mẽte medici a prĩcipio febris uſq; ad ſtatum: & hoc in nõ puris tertianis eſt groſſior ſiue copioſior cum tertiana non pura ſit ꝑlixior: & ideo ĩ nõ pura tertiana plus a principio & ante ſtatuꝫ dabimus de pullo quia debet ꝑlongari: uerbi gratia di ebus menſibus. Sꝫ in tertiana pura debẽte in die. iꝫ. terminari non dabis niſi ptiſanaꝫ & hec eſt ſubtilior dieta q̃ dare pullum.

Alia eſt cibatio particularis que fit ſm ꝙ. pñs diſpoſitio indicat pñtialiter. Et nos ꝑ lixe diximus quõ de facto ↄueniũt iſte due cibatiões prima particula affo. Et hac ciba tione in die poxiſmi ſubtilius dietamus in tertiana nõ pura q̃ in pura quia poxiſmus nõ pure occupat totũ illũ diem: unde cibaꝫ nõ poſſumus neq; ꝑpe. Gal. uero in teca ad Glcuconẽ cõcedit iſtã cibationẽ de die ꝑter diem fieri: & hoc in tertianis nõ puris: quia ad materiã digerendã oportet intendere ꝙ fit nõ cibando: & ad ꝑlixitatẽ egritudinis ut uirtus ſufficiat: unde cibam⁹ ↄuenienti⁹ aut in die poxiſmi nõ cibare: & hoc ẽ quod Aui. dicit. & iteꝫ diuerſificãt cure tertiane non pure ꝙ cibatio omni die aut ꝑpe ciba tionẽ quia remiſſa cibatio eſt ex eis zc̃. me dicus aũt in hoc debet uirtutẽ liberare que ſi nõ ſufficeret quaq; die oportet cibi aliqd dare. ET SIT INCIBIS. Hec ẽ differẽtia quarta dicit ꝙ in cibis habentiũ tertianam non puram ſic ꝙ abſtergat & tale faciat parum ꝑpter groſſitiem & uiſcoſitatem & paucam frigiditateꝫ quam habet colera ex flegmate ſecũ mixto: & ideo ſit in cibis eoꝝ aqua ciceris yſopus zc̃. ET VT SIT CI BATIO. Hec ẽ qnta dr̃ia: & ẽ nota: ut eſt ſubtiliatio tertiane ſimilis ſubtiliatiõi 3ane pure. ET VT SIT INFRIGIDATIO. Hec ẽ ſexta dr̃ia. Dubitaꝫ quare dr̃ie iſte in qbus differũt in cura tertiana non pura a tertiana pura ſunt res de licentia ſecunda q̃ cõueniũt febri flegmatice: ſed infrigida° eſt res in qua ↄueniũt res de prima licẽtia.

Dicendũ ꝙ licẽtia maioris ĩfriginatiõis in tertiana pura & minoris tertiana nõ pu ra in quantũ ſumiꝫ a diſpoſitione compata ad cãm. ſ. hic ad coleram & ibi ad flegma ſiue ad colerã ingroſſataꝫ per flegma eſt li centia ſecũda. iõ dicebat ſupra ꝙ de licentia ſecunda eſt licentia ab ipſa cauſa digerenda uel euacuanda & a diſpoſitione ut uariatur a cauſa. Ex quib⁹ apparet ꝙ oẽs iſte dr̃ie ſpãles qbus diuerſificaꝫ tertiana nõ pura a pura ſunt indicationẽs ſumpte a rebus cõn uenientibus tertianis non puris de licentia ſecũda. Et prima dr̃ia eſt euacuatio quẽ cõpetit tertiane non pure. Secda ẽ balneatio ꝑfecta digeſtione. Tertia eſt cibatio die ꝑter diem. Quarta eſt ponere abſterſiua & cale factiua in cibis. Quĩta eſt ingroſſatio regi minis amplior in prin°. Sexta eſt minor in frigidatio ꝑpter groſſitiẽ humoris. Septĩa ẽ cliſterizatio cum acutioribus in prĩcipio. Octaua eſt expectatio ꝑfectioris digeſtiõis. Nona ẽ poſitio medicinaꝝ calidarũ in aqua ordei. Aliter põt rñderi ad dubitationeꝫ rñdendo ꝙ infrigidatio minor in tertiana non pura & maior in pura ſunt res que eis debentur uel cõueniunt de licentia prima: & tunc dicemus ꝙ licet res de licentia 2ª in quibus cõueniũt adinuicẽ frigide febres ſicut res ĩ quibus differat cura tertiane nõ pure a cura tertiane pure: nõ tamẽ ſunt res de licentia prima ĩ qb⁹ ↄueniũt feb. frigide ubi gratia remiſſior ĩfrigidatio & remiſſi or humectatio ſunt res in qbus conueniũt cura tertiane nõ pure & cura tertiane pure ĩmo adhuc in illis poſſunt differre ſm gra dum qa minus infrigidam⁹ & humectam⁹ in nõ puris tertianis. Sed tu dices quare g° aui. dixit res iſtas qbus drñt eẽ res de li centia 2ª ↄueniẽtes frigidis feb. cũ ẽt diffe rãt ĩ reb⁹ coĩcãtib⁹ febrib⁹ frigidis de licẽ tia ꝑª. Dicendũ ꝙ h° fecit qa iſte dr̃ie ſũt plures & magis artificiales. ET VT CLIS TERISETVR. Hec ẽ dr̃ia 7ª. cã ẽ mꝑtitu do & groſſities materiei & bubũdãtia in p tib⁹ ſtomachi & ĩteſtinoꝝ ĩ qb⁹ ẽ minera il loꝝ flegmatũ q̃ colere miſcẽt & fiũt acuta iſta cliſteria reſpectu cliſterioꝝ tertiane pu re ponendo blitim minorem mercurialem & carthamuꝫ turbit & alia ut tibi uideꝫ.

ET VT EXPECTETVR. Hec eſt dr̃ia

octaua. Dubitaꝫ ſi in dando farmacum ſolutiuū qđ euacuat exſoluendo ut turbit in tertiana nō pura & generaliter ī febrib⁹ flegmaticis debeam⁹ plus expectare digōez materie & ꝑfectiorez digeſtionē q̄ dando ꝑ portionalē farmacū: ut ſcamonea ī tertiana pura. Videtur ꝙ ī tertiana nota.i.nō pura debeamus plus expectare digeſtionem per Auic.hic & ſupra quantū ad expoſitionem primā de duabus poſtremis expoſitionib⁹. Ampli⁹ materia tertiāe nō pure ē groſſior & euacuationi ineptior:ergo debet fieri digeſtio. In oppoſitum eſt ultima expoſitio ſuperius facta. In oppoſitū ſunt cōmuniter operantes & bene operantes qa in tertianis non puris multas dāt medicinas ſolutiuas ante omnimodā perfectā digeſtionē & ante declinationez. Amplius aui.concedit ī prin⁹ cliſteria acuta. Amplius cōceditur turbit Rurſus docet in hac febre componere medicinam cuius paruz euacuet ex malo: & hoc fit ut frequenter ante digeſtionē perfectam purgemus habentes tertianā non puraz. Ampli⁹ ī cura febris flegmatice nō diligit expectationem digeſtionis īmo frequenter euacuat cum turbit ante complemētum digeſtionis: ergo ſic eſt in tertiana non pura quia de natura flegmatice participat & in quantum ea participat differt a tertiana pura in ndiſpoſitione & cura. Hic eſt duplex ſolutio. Vna cuz qua tranſiuerunt coītas & eſt ꝙ euacuatio eſt duplex. Vna eradicās materiā & qa hec ē fortior euacuatio & materie groſſa ē euacuationi ineptior expectat digeſtionem magis perfectam in tertiana nō pura. Alia eſt euacuatio minoratiua & hec nō expectat ꝑfectā digeſtionez in tertiana non pura & in febribus frigidis ꝓpter m⁹titudinē materie īmo añ digōez frequenter minoram⁹ cū turbit in tertianis nō puris in febribus frigidis: q̄nq̄ tñ talis euacuatio minoratiua fit in tertianis nō puris. Et ſic ſoluitur cōtradictio que uidetur in textu Auic. ſm noſtrā expoſitionē. Cuz eniz Aui.in tertianis nō puris uoluit euacuare eradicando dixit plus expectet digō in ſolutione uentris eorū. Cum autem uoluit minorare dixit ꝙ conceditur neceſſario uel ſemper uel plurimū habentibus non puraz ut nō expectet plurimū declinationis:id eſt digeſtionis: ſed q̄nq̄ expectant perfectaz digeſtionē:ſed hoc fortaſſe concedit habētib⁹ purā quia nō ſic conceditur. Sed aliquādo & fortaſſe hoc accidit uel concedit. Ꝺcꝺa ſolutio eſt uerior & ꝓ habētib⁹ plus de habitu medicine:& precedēs ſolutio in tantuz eſt uera ī quātū reducit ad iſtā & ponam⁹ hic tres ꝓpoſitiones que ſunt tres cañ. curationis in his febribus. Prima ꝓpoſitio ſit iſta ꝙ in omni euacuatione q̄ fit exſoluēdo materierū groſſarū uiſcoſaruz ſiue ſit flegmatice ſiue melācolice ſiue colerice nō pure ingroſſate per flegma uel melācoliam plus debemus expectare digeſtionem.i.facere ꝙ materia ſit plus digeſta q̄ in euacuatiōe ex ſoluente materias colericas puras ſubtiles. Ratio eſt iam dicta quia materie groſſe uiſcoſe ineptiores ſunt motui ꝑ farmacū:& iō debent digeſtiores fieri. Ꝺcꝺa ꝓpoſitio ē ꝙ frequētius accidit euacuare exſoluendo a principio & ante perfectam digeſtionem in febrib⁹ de materieb⁹ repletionalib⁹ groſſis de quibus ē tertiana non pura q̄ ī febrib⁹ tertianis puris. Hanc rōez ꝓbāt auctores & ratiōes ſupra dicte & illud ꝙ fit ꝑ illuſtres medicos. In uno enim habente tertianā non puram aut febrez frigidam dant medici a principio & ante perfectā digeſtionē plures medicinas ſolutiuas immo quotiēs incipit materia digeri aliqualiter īcipiūt euacuare cum turbit uel agarico: & ſic ꝓcedunt frequenter digerendo uel euacuando & nūq̄ fallit hoc niſi aliud ꝓhibeat. Sed ī habente unā pariſſimā tertianā quāuis uideamus aliquod paruū digōis ſignū nō euacuam⁹ in principio ſed expectam⁹ uſq̄ ad ſtatum feſtinū in ea:& ſi natura non euacuat & flobotomia non euacuat euacuamus nos tunc digeſta materia ut ſupra Aui. p̄cipit. Raro tamen accidit ꝙ a principio & ante digōez ꝑfectā euacuam⁹ exſoluendo:& cauſa iſtoz eſt qa in febribus tertianis nō puris & aliis repletionalib⁹ febribus eſt materia multa: unde indicant ſtatum paulatim conſciuz & nō expectari digeſtio totius & euacuatio. Sed in febribus tertianis puriſſimis nō eſt hoc:& ſi in tertianis puris añ digeſtionez & in principio euacuam⁹ eſt ꝓp furioſitatem materie ſed raro ē furioſa materia tertiane pure uera furioſitate:& hoc ē ꝙ dicit noſtra

expoſitio ultima illius paſſus: & fortaſſe cō
ceditur illud habētibus purā zc. ¶ Tertia
ppoſitio illud qđ accidit raro euacuari in
prin° & ante digeſtionē cōplementū ī terti
ana pura nō expedit q ſit ita digeſtū. īmo
pōt euacuari magis cruduz exñs quā illud
quod accidit frequēter euacuare in tertiana
nō pura: & febrib9 frigidis uerbi gratia. ſit
tertiana pura in qua a prin° furioſitate co
lere: uel multa multitudine īdicet farmacū
ſolutiuū qualis eſt ſcamonea quod non fre
quenter: uel raro accidit. ¶ Dico q ſtatīm
dabis nō curādo de aliqua occulta digōne
uel apparēti: quia colera abilitatez aliq̄ hz:
ſed ſi ſit febris tertiana nō pura: uel febris
flegmatica prolongabilis ſtatim indicat q
materia ſit minorāda ex natura ꝺſuetudis
aut multitudinis illaꝝ. Dico q nō ſtatim
omnino exñte crudo flegmate poteris dare
turbit: ſed aliquā digeſtionē ſaltem occultā
expectam9: & ſicut incipit digeri ita īcipies
euacuare. Quid autē fit de flegmate mi
nante apoplexiā ſupra dixim9 in cura gene
rali putridarū. Et ſi cōſideras due expōnes
que uidēt cōtrarie ſunt ſaluate q ponebant
ſuper illo paſſu. ET FORTASSE CON
CEDITVR ILLVD. Et ſi cōſideras etiaz
cauſa ppoſitionis tertie: eſt illa que ē cauſa
ppoſitiōis prime. ¶ ET VT SINT. ¶ Hec
diffrentia ē nona: & eſt nota fortiores quā
in illo ſaltem p maiorez quātitatem nō eniz
ē tranſibile in gradu ultra piper. Et conſi
dera q in tertina pura piper in aqua conce
ditur ex accidēti quod eſt acetoſatio cibi: &
nō ex prima licētia: nec ex ſecūda: ſed in ter
tiana nō pura cōcedit ex licentia ſecūda. ſ.
ppter materiā ſm cōplexionez. i. ſm diuer
ſitatem cōplexionū indigentiū minori: aut
maiori caliditate: & magis: uel minus aro
matica ī quibus iſte medicine ſimplices di
uerſificantur. Aliqui dicūt ſm cōplexionē
.ſ. ſim9 cōplexa: & mixta ſicla. i. blitis mīor.

Conſiderāduz q a principio nō dat aqūā
cicerū purā. ſ. nigroꝝ uel rubeoꝝ: & hoc eſt
quia eſt aperitiuū & ꝓuocatiuū eo q mate
riā crudam agitat: ſed aliqualiter digeſta
materia uel perfecte digeſta cicer. i. aqua ci
ceris pura iuuat: & poteſt dici. cicer. i. corp9
ciceris cuius nutrimētuz eſt calidū habens
uapores calidos mouētes ad cutim: ut dixi
m9. 2° cañ. ca° de cicere: & iō ī fine ceſſante
febre poteſt cōcedi in cibo. ¶ ET OPOR
TET. ¶ Hic generaliſat curaz tertiane non
pure per cōpationem ad purā. Conſideran
dum q iſta diuerſificatio ē in oībus nouem
diffrentiis dictis. Et ego pono exempluz in
ultima: ſit una 3ana non pura modiciſſime
diſtans a pura ppter modiciſſimam colore
groſſiciem ex flegmate pauco. ¶ Dico q in
aqua ordei eius a principio nō ponet aqua
ciceris nec apium: ſed capilli ueneris gracia
exempli & endiuia. ¶ ET CVM VIDE
RIS. Poſt diffrentiā tertiane poſtquā non
ſunt tot cañ. curationis quot ſunt diffrētie
ponitur ī ſpeciali cura tertiane nō pure: Et
primo p euacuationē. Secūdo per digōnez
& euacuationē iteꝝ. Tertio ponit receptio
quarūdaz medicinarū: & caſus quidaz ī eis.
ibi ſecūda. ¶ ADIVVANTIA. ibi 3ª. ET
DE EVOMATIONIBVS. ¶ Primo in
quattuor ſicut quattuor ponit cañ. in quat
tuor euomationib9. Et primus cañ. eſt in
flobotomia: & ē q ſi uideris urinas groſſas
& ſub rubeas indiget flobotomia: quia ſig
nificat materiaz in ſanguine peccantem: ut
ſupra dixim9. in ca° generali. ET CVM
FLOBOTOMAVERIS NON INDI
GEBIS CLISTERI. Quidaz noſter ſoci9
dicit q nō debet fieri eodez mane cliſtere &
flobotomia quia debilitant nimis: ſed die
ante de ſero premiſſo cliſteri de mane fiat
flobotomia: & ſic nō indigebis cliſteri: & cō
firmabat hoc p Auic. 3° cañ. fen. prima ca°.
de cura ſputi ſanguinis. ubi dicit q admi
niſtretur cliſtere. niſi uel cuz non fuerit flo
botomia ppter ꝓhibitōez. i. qa flobotomia
prohibet. Et nos dicebamus ſibi q ubi in
caſu in quo eſſet multa debilitas nō ꝓhibz
cliſtere mūdificans inteſtina a fece ante flo
botomiaz. īmo mane tempeſtiue cliſterizet
cliſteri lenitiuo: & poſtea fiat flobotomia ſi
illa eget: & tunc non indigebis cliſteri: quia
p̄miſiſti illud ad mūdificanduz inteſtina a
fecib9 extremi cibi. Ad Auic. 3° cañ. reſpō
deam9 q loquit ibi de cliſteri acuto q non
debet eadez die cū flobotomia occurrere: &
ita dicit ibi q ad miniſtret cliſtere acutuz
ad trahenduz materiā a partib9 capitis cuz
nō fuerit flobotomia. Ex his apparet alia
expoſitio huius q cliſtere eſt duplex. ſcilicz

mũdificatiuũ fecuꝫ: & iſto indigebis in die flobotomie ante:uel poſt ſm q̃ tibi uideť aliud eſt cliſtere acutũ:& iſtud nõ fiat ĩ die flobotomie:& ideo non indigebis in die flobotomie. Tertia expoſitio eſt Dyni. q̃ flobotomia aliqñ ita ſufficiẽter minorat materiam q̃ non indigebis cliſteri. ſ. acuto. neq; alia euacuatione minoratiua: ut plurimuꝫ tamẽ eſt q̃ cliſteri egem⁹ acuto pp materias multas repletionales in partib⁹ ſtomachi & inteſtinoꝝ quas cuꝫ his cliſteriis acutis euacuare oportet:ut 3° prac. ab Aliabate ſuiť. Secũdus cañ. ẽ laudãs uomitũ:& ĩ h° Gal. in teraca ad Gluconẽ:& Raſ. i7. cõtinentis: & omnes cõcordãt:& ratio ẽ quia ĩ uomitu utraq; materia apte euacuať .Fit.n.buiuſ modi febris: & duplex tertiana nõ pura:& emitriteus hominib⁹ multiplicantib⁹ in digeſtionẽ ſtomachi & calidis in epte:& ſuper calefactis malis motib⁹. in quibus uomitus erit extirpans ambas materias poſt cibũ qa facilior:ut dixit Aliabas. plurimoꝝ eniꝫ expulſio leuior ẽ ea que paucoꝝ:ut dicit. Hic autẽꝫ uomitus fiat cum oximelle:uel aqua calida uel alio ut tibi uideť:& dicunť infra ca° de cura emitritei. Tertius cañ. eſt de ſolutiuis:& cõueniũt primo abſterſiua q̃ ſolũ abſtergẽdo ſoluũt: ut aqua algeleniabin. ĩ. ȝuccari roſati: uel mellis: & nos utimur ſyrupo de roſis recentibus. dixit aqua: quia diſſoluatur cuꝫ ſufficienti aqua. Vel dixit aqua. i. ſubtili eoꝝ parte nõ groſſa decocti .i. debite cõpleti: uel ſoluũt cum hoc ĩcidendo. ut ſyrup⁹ acetoſus ſimplex poſtea trãſit ad caſſiam:& ſi ulteri⁹ expedit ad uirtutemꝫ turbit. i. de coctionẽ uel infuſionem: uel expreſſionẽ uel paruã quantitatẽm. Ecce q̃ Auic. in principio cõcedit fortius q̃ caſſiaꝫ .ſ. turbit:& cũ aliqua occulta digeſtione in materia: non enim excluditur in principio digeſtio occulta: ut intelligitur primo de criſi. 7° ca°. & hec ſupra declarata ſunt.

Quãuis Aliab. nõ cõcedat euacuationẽ ãte digeſtionẽ in hac febre: niſi materia ſit tumultuoſa. i. timoroſa uel furioſa: & hec oĩa ſunt ſcita in ca° generali:& partim in iſto.

Quartus cañ. eſt in cliſteriis que magis diligit quã farmacias:& hic cañ. ẽ fabricat⁹ ſuper cañ. generali:& illic eſt declaratus.

ALASEK. Eſt tribulus: ſed li. ALASEK. Eſt. BLITIS. Et utraq; littera eſt bona.

Conſidera q̃ iſta cliſteria habẽt acuitatem. ut preptũ fuit ſupra ĩ differentia ſeptima. cum dixit. Et cliſterizetur in principio cliſteriis acutioribus: ſunt aũt iſta cliſteria que ex his cõponi intelliguntť trium ordinum. Quoddam lenitiuũ in quo: nec turbit ponitur nec cartamũ. Quoddam acutũ parũ in quo cartamũ ponereť. Quoddaꝫ acutius ut in quo ponẽť turbit aut cartamũ:& turbit. Indiges aũt uno iſtoꝝ cliſterioꝝ ſecũdũ elongationẽ febris a pura quia quãto ab ea longior tanto acutiori eges cliſteri:& dixit fortaſſe: quia in una febre nõ ſolũ uno: ſed fortaſſe oĩbus dictis cliſteriis. ſ. triũ dictoꝝ ordinũ indiges. Aliter poteſt dici uno iſtoꝝ .ſ. uel cliſteri ſolutiuo naꝫ eſt febris longin qua a pura indiges ſolutiuo cũ turbit q̃ ſi nõ eſt ſic longĩqua poteſt ſufficere cliſtere.

ADIVVATIVA. Hii ſunt cañ. indigeſtiuis & euacuatiuis & rectificantibus maliciã nutritiuoruꝫ: & incipit iuuare naturam in digerendo cuꝫ ſyrupo acetoſo zc̃. uerbi gr̃a detur in mane pro digeſtiuo ſyrupi acetoſi ſimplicis unciã unã geleniabin. i. ȝuccari: P mellis ro. unciam mediaꝫ: & nos loco iſtius utimur unciaꝫ mediã ſyrupi roſati de roſis recentibus: & fit hoc quando tertiana non multũ elongatur a pura q̃ ſi longior eſt:& materia groſſior detur ſyrupus acetoſus de radicibus. ſ. feni. & petro. uel a principio deť ſyrupus acetoſus ſimplex: & uerſus finem principii detur de radicibus. ET POST SEPTEM. i. Poſt aperitionẽ digõnis: & ita Auic intelligit: & ſic uult Aliab. in hoc ca° Abſinthiũ eniꝫ ante digeſtionẽ nocet: ut in fra ca°. de emitriteo: & procedit ad magis prouocantia. ut notuꝫ ẽ: Et ſi ptranſis. xiiii. dies. ſ. iam factis euomatiõibus: & febre exiſtente indeclinatione de trociſcos roſatos minores qnto cañ. ĩ uenies multos trociſcos de roſis:& forſan per minores intelligit eos qui nõ recipiũt ſcamoneã: & ſunt breuis deſcriptionis in quibus eſt infrigidatio & confortatio ꝓpter ſtipticitatẽ quandaꝫ qui nõ conueniũt niſi poſt digeſtionẽ: ut apparuit ſupra in fine generalis capituli. SI AVTEN EGRITVDO PROLONGATVR. Hic facit nos Auic. imaginari unaꝫ tertianam nõ purã ꝓlixam. Illa. n. q̃ ꝓceſſit

iam finita est post. iq^{m}. diem: & nō multo plus ultra. Istā autē imaginatur multuz extendi uerbi gratia. ad menses duos uł tres. Et quia talis malignat nutritiua opilando illa & laxando & debilitando & cōgregādo in eis materias multas. Vnde homo potest ydropicus fieri. ideo intēdit ad hoc trociscos de eupatorio: & cum emplastris & fomentationibus ypocūdriorū. Dabimus autez trociscos de eupatorio distēperatos cuz syrupo quē sumit in mane. Et quia hoīes hos trociscos. imo omnē trociscum uehementer abhorrent. ideo nos facimus addi ad syrupuz de radicibus res cōuenientes ad hāc intentionem uerbi gratia. addim^{9} eupatoriū scolopendriā tamariscū cuscutam: & quandoq; assarū. squinātiū: & similia. ¶ ET CALEFACTIO. s. leuis & cōformis. ut cum oleo de spica & absinthio mollificant dilatando poros & trāspirādo materias. ut camomilla cum pauco absinthii & spice & qnq; squinānti & calamēti: & similiū. Et tū intellige debere fieri curā aliā preter istā que prouidet malicie nutritiuorum fac ergo ubi expedit flobotomiā & uomitū & clisteria & dentur medicine minorātes materiā: & detur syrupus digestiuus. Cum ergo sciueris q; digō pfecta iam euenit tūc euacua. s. farmaco euacuante exsoluendo & ꝓuoca. s. urinā fortioribus ꝓuocatiuis. ¶ ET NON CVRES. Quidam exponūt. i. nō intendas ad alterā dum: sed plus ad euacuandū. Alii. ¶ ET NON CVRES. s. de aliis intentionib^{9}: sed primū intendas ad euacuandū. Nos diximꝰ cum hac expōne hāc aliā. NON CVRES. .i. non dubitanter agas postq; ē digesta materia digōne perfecta. In tempore aūt ante hoc si euacuabas cū farmaco aut ꝓuocabas urinā dubitāter hoc faciebas quia materia non erat preparata. ¶ Sed digesta materia euacuatio & ꝓuocatio securius cōcedit: qa ex parte indispositiōis materie non pōt seq nocumētuz. ET DE EVACVATIONIBVS. Primo ponit medicinas quasdam solutiuas. Secūdo ponit quendam cañ. & ſm illius sententiā ponit alias quasdam solutiuas medicinas. ibi 2ª. ET FORTASSE. Prima ī duas sicut duas ponit descriptōes. ibi 2ª. ET DE ILLIS. Vere pigre accipit cōis pigra quādo sic absolute ꝓfertur quaz Auic. qnto cañ. ponit: & Gal. 7° tera. reliq sunt nota. ET DE ILLIS. Zuchaan est una spēs spīe bedeguar. est alia: sed sunt ꝓpinquissima in uirtute: & ideo una sola de eis utimur. s. spina alba que ē zuchaan. uel apud alios ē bedeguar. Rose pfice sunt maneries rosaz apud eos. ¶ Cadus magnus est mensura quattuor unciaz apud alios unciarū. iii. Siliqua. i. grana quattuor: & non intendimꝰ uerificare has receptas. Modus enim generalis scriptus ē a nobis sup qnto cañ. & si tu habes noticiā simpliciū facile est tibi: & ibidez scripsimus modū in ueniendi dosim in medicinis solutiuis compositis.

ET FORTASSE. Dixit fortasse quia necessitas baz medicinaz solutiuaz. ē quādo tertiana nō uera ē ꝓlongata multū. In illa aūt que ualde ꝓpinqua ē pure nō soluimꝰ cum farmaco euacuāte exsoluendo ante digestionē pfectaz. Et si soluimꝰ soluimus cū uirtute eius: & non substantia. ¶ Dubitat Franciscus quō euacuat humorē uiscosum si ē digestus Dicēdū q; ante pfectaz digōez euacuamus minoratiue: & tūc est uiscosus tanta uiscositate quātam diminutionem hz in digestione: sed humori grosso uiscoso iaz digesto debet uiscositas quā habet ex spē lz sit digestus. Vnde flegma digestū adhuc hebet de uiscositate in quātū flegma quaz nō habet colera: & pōt dici humor uiscosus .s. primo. Considerāduz q; necessitas huiꝰ medicine fuit ꝓpter multā materiā & difficilis eductiōis: & ꝓpter uirtutē. Non enim poterat dari in una uice medicina totū humorē educens qa uirtus nō sustinuisset. oz g° in pluribꝰ uicibus dari: ut non destruat uirtus: & hoc est q; dicit. IMMO POSSIBILE EST VT FIAT GRADATIO IN EA. i. Detur pluribus uicibꝰ. Dicit post q; hec medicina ē que pōt subtiliare & aggregare qđ qdam male intelligūt. i. pōt dari diuisim ī multis partibꝰ: & pōt simul dari .s. plures partes simul. Aliter dicamus. s. q; hec medicina solutiua de qua Auic. loquit̄ est que recipit corpa medicinaz: sicut fuit medicina p̄dicta q̄ recipiebat yerā pigram zē. & sicut sunt medicine quas ī fine huius capl̄i describit: Sed si ꝑsideras in illis medicinis intrāt aliqua q̄ soluūt uentrē aliqua q̄ subtiliant materias grossas sicut semīa apii

turbit & agaricus & ſcamonea. cū hoc q̄ ſol uūt ſubtiliant materias. mirabolani autem & geleniabin aggregent. i. ꝛfortant mēbra cū ſtipticitate ſua. hoc g° uoluit Auic. Iſte medicine artificialiter compoſite p̄nt ſubti liare materias & aggregare. i. cōfortare mē bra: & cum hoc ſoluere materias difficilis eductionis. Dicit poſtea. ET SOLVAT PARVM EIVS. Vbi uult facere compa tionem inter medicinas q̄ recipiūt corpora medicinaꝝ: & eas que recipiūt uirtutē & de coctionē: qa ſi componis medicinā ex corpo ribus medicinaꝝ ſolutiuaꝝ tūc paucū ex ea parū ſoluit: & plurimū plurimū ſoluit ex malo humore uerbi gr̄a. talis medicina fiat Re. turbit dragmā unā ſcamonee grana. 6. cōficiant cū ſyrupo roſato de roſis recētib⁹ cuius quantitas ſit duaꝝ dragmarū totuꝫ hoc ē dragme tres & grana ſex. ſi de hac me dicina des. ʒ. i. ç. ſufficienter ſoluit ultra. 8. aſellas niſi cōtradicat natura hoīs uel clima & ſi illā totaꝫ plus ſoluet: & ſi das paruꝫ. ut .ʒ. i. paruꝫ ſoluet quia faciet aſellare tribus aut quattuor uicibus de materia groſſa: & mala: talis g° medicina ē cuius paꝝ purum euacuat de malo & cui⁹ plurimū plurimuꝫ euacuat de malo. Sed ſi tu facias unam de coctionē ex eiſdeꝫ ſolutiuis parū de ea non facit illud. Vnde unus cadus de ea paꝝ ſol uet: & nō educet materiā cui⁹ difficilis eſt euacuatio: ut notū eſt cū nō ſint ita potētes ſolutiue medicine ī decoctione ſicut in ſub ſtātia multa aūt quantitas decoctionis ē ab hominabilis & replens. ex hoc g° Auic. uult q̄ ſi uis cōponere medicinā fortem & debilē ut dixit cuius parū euacuet paꝝ ex hūore malo uiſcoſo difficilis motus: & multū eua cuet multū cōponas ex corporibus medici narū: & nō facias illam decoctionem: & ſm hanc legeꝫ ipſe componit tres medicinas ex medicinaꝝ corporibus. Prima ē. Re. turbit .ʒ.ç. ſcamonee ꝑpe alteſſagi. i. grana. iii. ſm neceſſitatē quia iſta poſſunt eē una doſis: & forſan indiges maiori doſi: uel qa addas tur bit & minuas ī ſcamonea ſm elongatiōꝫ nō pure a pura. Secūda medicina accipit agari cum: & ē ſicut p̄dicta: & iſte due medicine maxime cōueniūt in tertiana nō pura ſatis elongata a tertiana pura. Tertia medicina aut ponatur. ſ. ſcamonea in ſucco ẓc̄. Et illa competit in tertiana nō pura ꝑpinq̄ pure uel pōt dici aut ponat. ſ. quodcūq̄ ſolutiuū predictum & eſt notū.

De febre cauſon: & ē illa q̄ noīat faritos.

QAVSON EST ẓc̄. Doſut ſer monez in tertiana īterpollata & cōtinua ſequit ſermo in cau ſone dicto a caumate. i. īcendio & in primo ca°. Primo notificat eius ſpēs. Secūdo tēpus ꝓduratiōis. Tertio ponit cor pora apta & in epta ad caſum in cauſonem. Quarto ponit dictū ypo. ibi ſecunda. ET QVANDOQ VE. ibi ʒª. ET SENI BVS. ibi q̄ª. ET YPO. Dubitatur quō dicit cauſonē fieri ex colera in uenis totius corporis cū ſupra hoc nō dixerit q̄n notifi cauit cauſonē. Amplius iſta eſſet cōtinua Dicendū q̄ q̄n colera nō ſolū in ꝑpinquis uenis cordi: ſed longinquis habūdat putref cens tūc homo forte cauma ꝑprie patit: & cauſon dicitur. Et iō iſte ſermo complet di minutū ſermonē ſupra poſitū. Sed quando dominat colera ī uenis non iam ꝑpinquis cordi tūc ē continua diſtincta a cauſone. Et Gal. uidet ſciuiſſe iſtū modū cauſonis. ſ. ex colera dn̄ante in uenis totius li° q°. re. acu. cōmento p̄mo. Dubitat quare cauſon nō fit ex colera cui paꝝ miſcet flegmatis ſicut tertiana nō pura & tn̄ dicim⁹ illum fieri a flegmate ſalſo, Dicendū q̄ forſan intelligit ex iam dictis q̄ ſicut tertiana īterpollata & tertiana cōtinua poſſunt fieri a colera pura & a ꝑ mixta ita cauſon & ꝑprie a ꝑ mixta pauco flegmati. Vel dicēdū q̄ cauſon dicit a caumate ſignificato ꝑ ſitis uehementiā: & hoc accidēs plus facit flegma ſalſum: & cuꝫ h° adiuuat ad eſſe cauſonis: qa motus fleg matis ē magis uniformis & magis ꝑpīqu⁹ cōtinue in ſepabili non habēti manifeſtam quietē. ET NON FIT. Conſiderandū q̄ notificat ſolū unā ſpēꝫ ſalſi flegmatis: & ex hac ꝑprie fit cauſon: & ex hac ē in ſūma ēt colerice: & eſt flegma ſalſuꝫ acutius q̄ illud q̄ fiat ꝑ uiā putrefactionis uel aduſtiōis ꝑ ducentis ad cinerē remanētem in ipſo fleg mate. Vel dicemus q̄ utraq̄ ſpēs ſalſi fleg matis tangit: & tūc exponetur cum colera acuta. i. cū humore acuto ſiue ſit colera: ſiue aliqua pars flegmatis aduſta. Dixit aūt ex aquoſitate: quia ſapor ſalſus ex humido

aquoſo ſit cui ꝑmiſceť terreū. ut declaratuꝫ eſt primo li°:& 2° ca°.3°. EST ERGO. Hoc dixit ut oſtendat ꝙ cauſon ſi ſit a fleg mate ſalſo maxime ſit ꝑ illud: ut includit colere uirtuteꝫ. unde illi flegmati ad uenit acuitas:& ut oſtendat ꝙ illa colera ē colera: & nō ꝑs flegmatis aduſta ut uelit ꝙ ſit ex flegmate ſalſo facto p colere mixtioneꝫ non ꝑ flegmatis putrefactionem ſm ꝙ prius ex poſuimus:& ideo dicit. EST ERGO CO LERA Q VE PVTREFIT.ſ. colera que eſt pars flegmatis ſalſi. AQ VOSITAS. .i.colera humoralis q̄ fuit uera colera & nō ē cinis permixtus aquoſitati.i.materie fleg matice plurime quia in quantitate flegma uincit ſicut in ſapore ſalſo aquoſuꝫ dñatur ſupra amaꝝ. ET Q VONIAM. Et cauſa ē quia natura diu fortia accidētia tollerare nequit. ET SENIBVS. Quod p̄mo dicit patet ꝑ cauſas quas poſuit: & diſputare de hoc eēt diſputare de affo. In morbis minꝰ periclitanť egrotantes. ET EST IN FAN TIBVS LEVIOR. Contra ꝙa nō fit etiā in eis niſi a cauſa forti cū ſint humidi com plexione. Dicēduꝫ ꝙ ſi ad equalē ſiccitatē ueniret in fans: & iuuenis in cauſone eſſet peior in ifante:& non ſic intelligit Auic.& hec ē ſolutio coīs. Vel aliter dicendū ꝙ cau ſon ē principaliter calidus morbus: & huic plus reſiſtit ſenex q̄ faciat infans:& ideo de coī euentu ſi accidat cauſon in ſene pericu loſius ē quā ſi accidat ī puero ſiue in fanti: nam ifans ꝑ caliduꝫ eſt aptus inflāmari: & eius caliditas ſuſtinet calorē obtuſum. Ad cōtrariū cū dicitur ꝙ cauſon nō fit ī ifanti bus niſi a cauſa forti. Dicendū ꝙ falſuꝫ eſt quia,cauſon in ſui ratione nō eſt neceſſario febris ſicca ſed calida. ET Q VANDO Q VE. Quāuis.n.cauſon faciat uigilare tamē q̄n accidit ifantibꝰ in qbus ſunt mul te humiditates aquoſe ſubtiles aſcendit ad caput multa euaporatio: & inde fit ſomnꝰ. ET YPO. Primo ponit affoᵐ.ypo. 2° ex poſitionē ibi. ET EST SIMILE.Ampho riſmꝰ ſcribitur.ſup ſexta ꝑticula. Ampho. ſic. Q VIBVS IN CAVSONI DE TRE MORES FIVNT ALIENATIO SOL VIT. Quem Amphoriſmū. Gal'.dāpnat dicēs ꝙ ſi materia qua naſcit cauſon que ē intra uenas: & arterias mittetur ad neruos facit tremorē & cerebro paciente ex hac ner uoꝝ paſſione fit alienatio: cauſon g° diſſol uitur:ſed tn̄ hec eſt peior paſſio.ſ. tremor: & alienatio q̄ ſit cauſon. Sed ypo.nō ſic con ſueuit dicere qn̄ de ſolutione egritudinum loquit. Cuꝫ g° Auic.conſiderauit dicta Gal'. Non fuerūt ſibi uiſa ſufficientia:ſed uiſuꝫ ē ſibi ꝙ ſm ypo.poſſit eē uerus:ut apparꝫ 3° can̄.fen.2ª ca° de tremore.Et ibi ꝑmiſit uerificare hunc Ampho.cum dixit ꝙ Gal'. nō cōcedit ampho. uerū tamē nō eſt de his que nō habēt modū uerificatiōis:& iō com plet hic iſtud: & dat duos modos ueritatis illius Ampho. Vnus eſt ꝙ ē ſimile.i. ueriſi mile ut ſit illud q̄n cerebrū calefit ualde:& calefiunt nerui: imaginari igitur nos facit Auic.ꝙ cū cauſone fit tremor qui ē malus motus:& accidēs aīalis uirtutis factus a ma teria.ſ.flegmatica:& pōt fieri quia hō priꝰ habebat hūc tremorē:& ꝑpter multū uſuꝫ reꝝ calidarū multiplicata eſt materia:ut fit cauſon. Et poteſt eſſe aliquis homo calidi epatis :& frigidi :& humidi cerebri cui ſup uenit cauſon eliquat materias fluidas & hu midas cerebri:& facit illas ad neruos fluer̄ unde poteſt fieri tremor: & poteſt etiā fieri paleſis aut ſpaſmus. Cuꝫ ergo calor febrilis iflāmat cerebrū:& neruos pōt illā materiā cōſumere:& ſic curabit tremor. Signū g° huius cure ē alienatio que ſignificat ꝙ cere brū:& nerui multū ſunt calefacti. Et appa ret ꝙ ſermo Gal'.poteſt uerificari:naꝫ ſi ali enatio iſta fieret ex calore forti apoſtemoſo uel diſſoluente ultime ſpiritus cerebri tūc iſta alienatio eſſet peior paſſio q̄ cauſon: & ſic nō intelligit ypo. Sed intelligit de alie natione ex caliditate & uaporibꝰ ad cerebꝝ ꝑtingentibꝰ q leuiter recedūt quēadmodū aliqn̄ in tertianis puris uidemus. Sufficit g° Auic.ꝙ ſermo ypo.poſſit eſſe uerꝰ aliqᵒ caſu poſito & poſſibili.pōt tamē iſte textus aliter exponi:ut dicať ſimile eſt ut ſit illud .ſ.de ſolutionis cauſone in quo fit tremor: & alienatio qn̄ calefit cerebruꝫ: & calefiunt nerui.ſ.ꝑ expulſionem materie colerice ad neruos & mēbra ſenſibilia:& ꝑ euaporatiōꝫ colere ad caput in tali motu. imaginať g° Aui.ꝙ cauſon ſoluit ſupueniēte tremor̄ .i. rigore quāuis etiā ſupueīat alienatio.ita ꝙ non ſit alienatio ſola ſignū ſulutionis:ſed ſi

cauſone habito tremor ſuperueniat.i.rigor & alienatio.i.quãuis ſuperueniat alienatio ſoluitur cauſon. Cum ergo Gal. nõ cõceſſit Ampho.ypo.imaginat9 eſt q9 illa alienatio eſt exmateria pura remanẽte circa cereb4. Sed Auic.imaginat q9 colera cum pellitur ad neruos p ſenſibilia mẽbra facit tremorez .i.rigorẽ:& uaporib9 in hoc motis ad cere brũ fit alienatio. Cum g° poſt hoc ſequitur ſudor aut uomit9 aut fluxus. Iz frequẽti9 ſequat ſudor fit cauſonidis cura. ET EST SIMILE. Hic dat ꝛaz uiã ueritatis apho. & ordinat illũ ſic tranſponẽdo lr̃az. Quib9 in cauſone fit alienatio tremor ſoluit. Et credo q9 in lingua eo4 ſine reprehẽſiõe tex tus poterat ſic oſtrui. Apud nos.n.nõ ſonat hoc niſi partes textus tranſponant. hoc g° eſt q9 dicit ſimile eſt ut ſit cauſon:& ſic per mixtio mẽtis.ſ.in eo & reſoluatur.i. curet cauſon:& illa pmixtio p tremorez.i. rigorẽ ſignificantẽ expulſionẽ materie ad neruos .i.per neruoſa & ſenſibilia mẽbra. Et iſte apho.eſt idez q9 ille. A.cauſone habito ri gore ſuperueniente ſolutiuo fit niſi q9 hic additur alienatio. Poteſt autẽ illa alienatio eſſe cũ cauſone ſimul: & nõ ſit ſignũ criſis: erit ſenſus q9 cauſon q̃uis ſit cuz alienatiõe rigore tamẽ ſupueniente ſolutio fit: & põt illa alienatõ ſupuenire cũ accidẽte cretico.ſ. cũ tremore. Et nos quãdoq9 uidim9 hoc. Et hoc dixit 2ª expõ ſupra facta. ET PLV RIMVM. Cauſa eſt nota. SIGNA. Primo ponit ſigna quedam. Secũdo ypo. apho. Tertio complet ſigna.ibi 2ª. INQ VID. ibi 3ª. ET CALIDITAS INSEPARA BILITAS.i. Cõtinuitas & occultatio tp4 .i.aplanatio p cõſumptionẽ alias tẽporũ.i. nõ habz tẽporez manifeſtũ aliquẽ ſicut hñt cõtinue ꝓportionales in q̃bus declinãte ex acerbatione fit tepor aliq̃s.i. remiſſio febris aliter occultatio tẽpo4.i.nõ habet tempora diſtincta.ĩmo ſui uehementia tota uidetur ſtatus:ut ſenſit Gal. Si quis oſiderat 2°.de diffrẽtiis febriũ q9 nõ habẽt diuiſiõez ſicut ſinocha:q̃a uel ẽ homotena:l' ẽ augmaſtica uel ꝓaugmaſtica: & ſic habet occultationez tempo4 quia uel tota uidet ſtatus uel tota uidet declinatio uel tota uidet augmentuz retentione ſudoris:q̃a non eſt materia mota ad extra uenas ſicut fit ĩ quolibet poxiſmo tertiane. Et ideo ſeruat ad ſudorem unius criſis:alia ſunt nota. IN Q VID YPO. Quia dixerat q9 in cauſone eſt uehementia ſitis oſtẽdit quõ aliq̃n modo extraneo ſitis mittigat:& ponit affo.ypo.quarte pticule. Quib9 tuſſes ſue zc̃.& ponit q9 uidet Gal. in cõmento illius.affo. ex carne molli.i.ex uicinis locis hoc nõ declaramus hic. Ampli9 aũt dixit parua quia multa ꝓpter multaz cõmotionẽ adderat in ſitim. Accidentalis.i. a quacũq̃ cauſa accidẽtali: ut ibidem dicit Gal. Si. n.eſſet una tuſſis q̃ pri9 oſueuerit habere forſan nõ ſic ſedaret ſitim. ET CA LIDITAS. Cõſideãdũ q9 in ĩterpollata febre ĩ hora ſtatus caliditas ꝓportionaliter eſt fortior in exteriorib9.i.eſt multũ fortis extra cõſiderata ĩtrinſeca fortitudine: ſz in cauſone longe plus ĩtus qua extra cauſa eſt nata. CONFRACTIO.i.laſſitudo q̃dam leuior q9 materia nõ ẽ circa loca muſculo4 & nõ ẽ ibi plurima neque grauis. ET IN FLVXV SANGVINIS NON CRETI CO. Sed malo acuit̃.n.& apit orificia uena rũ nariũ:& fit frequenter exitus in aliis. ET FLVXVS VENTRIS CVM COLE RA PVRA. Dixit Dyn9 q9 colera cauſonis nõ eſt purior.i.minus pmixta q̃ materia cõ tinua4.ut dicit eẽ de intentione Gal.2°.de criſi. Sed dicit̃ prauior:& tu accipe uerba ſi placẽt colera cauſonis.i.magis aduſta & ma gis tendẽs ad naturã elementi. CASV A PETITVS.ſ.cibi. ET Q VANDO. Du bitatur quõ acetat lac ĩ ſtomacho iſtorum ĩmo debet cõuerti ad fumoſum ſm ſnĩam affo. lac dare caput dolentib9 malũ. Dyn9 uult q9 ſi ſtomachus infantis eſt calidus na turaliter ſi cauſonizat cõuertit̃ lac in fumo ſuz:& ſic in aliis etatibus: ſed ſi ſtomachus ſit naturaliter frigid9 q̃uis ſit calidus per cauſonẽ cõuertit̃ lac ad acetoſuz. Et uoluit ut credo nos facere reminiſci ſermonis Aui. ſupra ca° de aqua ordei.cũ dixit. ACCI DIT VT ACETET IN STOMACHO FRIGIDO IN SVBSTANTIA SVA.i. Naturaliter: & ſi ſit in eo calor extraneus multus de malitia cõplexionis. Lac.n.ĩ hoc ſtomacho frigido naturaliter: & calida acci dentaliter putrefit q̃a patit̃ defectuz calidi naturalis.i.digerẽtis q̃a ſtomachus frigid9 nõ põt dare illi pfectã digõem: & hz calidũ

extraneū ꝓpter caliditatē extraneā febrilez & iō lac in iſtis magis cōuertitur ī acetū q̄ ſi nō haberet cōplexionē calidā febrilem cū habeat duas cauſas putrefactiōis:& per ꝺ̄ns acetoſat̄. Non g° in oī ſtomacho īfantis lac ad acetū cōuertitur. Sed ī ſtomacho natura liter calido mutat̄ ad fumoſuz:& iō Auic. dixit corrumpit̄.ſ. ad fumoſuz in aliq° in fante & acetat.ſ.ī aliquo .Nos aūt nō poſſu mus hic ꝓtractare hanc materiā. Sed iam ꝓ ſcripſimus de ſapore acetoſo: & de aliis ſapo ribus q̄ nobis uiſuz eſt ſuper. 2° cañ.ca° 3° hic tñ ſoluz dicemus Auic.uoluiſſe q̄ cum compati erūt infantes ad alias etates lac qđ ſurgūt infantes quāuis cauſonizent aceſcit. Sed in aliis etatib⁹ lac cōuerteret̄ ad ſumo ſum:& hoc ē in quocūq̄ infante cuiuſcūq̄ complexionis niſi ſit complexio ei⁹ ualde ex tranea in calore naturali: naz calor infanciū nō eſt fortis ut cōburat q̄uis habeat cauſo nez. Sed ſemp hz quādaz obtuſionē ꝓp mul titudinē humidi: & ideo nō facit ī lacte cō buſtionē: ſed ebulitionē qua ex trahit̄ calor naturalis ꝓprius lacti: unde infrigidatione priuatione ꝓprii & īnati caloris:& occupat̄ accidentali:& ſic aceſcit quia putrefit. unde Auic. 3° cañ.fen.izª ca° de modis ſignifica tionū diſpōnuz ſtomachī.dicit q̄ ſapor ace toſus q̄nq̄ ſignificat calorē debilē cū humi ditate. Hic aūt eſſent multa ꝓbleumata q̄ obmittim⁹. Ad Gal.dicendū q̄ calor īfan tis hñtis cauſonez eſt minor q̄ ille q̄ adurit & quā ille q̄ digēem ad bonū complet. Et minoritas reſpectu adurentis ē minoritas ī gradu. Et minoritas reſpectu cōplētis digō nem ē minoritas quātitatiua.ſ.qa ſpūs pau cificati ſunt. Et tu cōſidera. Obmiſit autē Auic.ſigna cauſonis a flegmate ſalſo cū ma nifeſta ſint ex ſignis coīb⁹ cauſonis ex ſignis ꝑuatiōis dominii colere:& ſignis flegmatis ſalſi q̄ ex multis oportet colligere cū bona extimatione.

Cura cauſonidis.

EST CVRA TERTIANE. Primo ponit curaz uſq̄ ad de clnationē:2° in declinatiōe.ibi ſecūda. ET FORTASSE. Primi cañ.extendūt ſe ad materiā & ad febrez & etiā ad aliqđ accidēs. Primus cañ.ē not⁹ qa tertiana pura: & ꝓprie cōtinua & cauſō coīcánt. ET CVM. Hic eſt ſecūdus cañ ſiue.n.debeas lenire ſiue ex ſoluendo euacu are ꝓp furioſitatē materie melius ē feſtīare qa ꝓ acuitas morbi nō dat tibi ſpaciū com plemēti qa completa euacuatio fit pfecte di geſta materia. ET NON. Tertius cañ.ī q° ſoluit̄ queſtio: an ī cauſone competat flobo tomia:& uult q̄ ſi materia ſit ſanguini mix ta cuius ſignū eſt qa. ILLIC.i.ī urina ē tur biditas:& rubedo pōt flobotomia fieri q̄ ſi nō flobotomia facit furere colerā & iflāma mabit. Et oēs bi cañ.ſunt fabricati ſup cañ. generali. VERVM. Quartus cañ.eſt cañ. ī ſubtiliatiōe.ſ. regimīs ꝑcure. ET CVM. Quint⁹ cañ.eſt in eo ī quo reſoluit̄ rēs plu rima: ſicut corpa ſicca colerica rara de q̄bus longū ſermonē fecim⁹ ī ca° de cibatione fe bricitantium ꝓp priuatiōez ſenſus.ſ.oris ſto machi: ut ſupra dictū ē ca° de cura boliſmi ET INDIGET. Hic eſt ſext⁹ cañ.cui⁹ cā eſt qa in eis eſt fortior ſiccitas īteſtinorū: & iō dabis lenitiua lenitiora q̄ potes:& ī maio ri doſi ꝙbi gr̄a.uncias.ii. ſyrupi uiolati cū pauco mucillaginis pſilii: & ſimilia. CSE CVNDVM OMNES SPECIES. Quia ēt uehemētiori infrigidatione indiges ſm narratas ſex ſpēs in īfrigidatione ca° de re. acu. ET QVANDOQVE. Hic ē ſep timus cañ.in q° lenit cū tamarindis ī hora parui tēporis qa in cauſone nō eſt manifeſt⁹ ſed paru⁹ tepor: & hoc ſine dubio melius ē qa minus medicina cōburit̄ & magis lenit. Et ꝺ̄ſidera hic q̄ ſup aqua.diſſolutionis uel decoctiōis tamarindoꝝ q̄ eſt medicina leuis docet dormire:& h° facit ne agitatio deſtru at eius uirtutē. Et nos de ſomno ſup medi cina forti:& debili: dixim⁹ ſup primo cañ. fen.q̄ª.& ſup 3° cañ.fen.ꝑma ca° de genera libus cañ.egritudinuz capitis. PARVM CAMPHORE. Ad īfrigidandū lz hec cam phora faciat uigilias. Et lz yſaac.faciat no bis ſuſpectā camphorā in li° febriū. ET DILIGITVR. Cauſa apparet ex dictis:& ēt hora dandi emulſiones hoꝝ ſeminū qa.n. nō ſic ꝓuocāt ſicut ſemina. lz apud me du biū ſit:& ꝓprie de ſemine portulace. Ideo ī primis dieb⁹ pñt ille emulſiones dari cū ſy rupo digeſtiuo quē in mane damus. CME LON ALKIN. Eſt una ſpēs eius ꝙbi gr̄a. melon uiridis. ET SIC. Hic eſt octau⁹ cañ.

qui not⁹ est ex ca° generali. ET FORTASSE. Hii ꝑmões sunt notis. SPASMARI. s. multũ arefieri. Et hic inducit necessitatẽ in epithimãdo cũ ĩfrigidantib⁹ & hũectãtib⁹. ET SI SIT DE NIGRO. i. quãuis sit syrupus de papauere nigro añ euacuationem materieꝝ timẽtes illaꝝ ꝯstrictiõeꝫ tamẽ hic põt cõcedi ꝑꝑ maiorẽ ei⁹ utilitatẽ. Alia lr̃a habꝫ. ET SI SIT DENEGATIO. i. licet coĩter medici negẽt syrupum de papauere ante euõem materieꝝ timẽtes illaꝝ ꝯstrictionem tamẽ hic põt cõcedi ꝑꝑ maioreꝫ utilitatem: ET IN FINE EIVS. Hic ponit curam eius ĩ declinatiõe: & ꝑmo adhuc stante 2° cũ iaꝫ recessit manifeste. ibi secũda. ET CVM DECLINAT: Considerãduꝫ ꝙ in illa hora ista ꝓuocãtia securi⁹ cõcedunt̃ digesta materia: & aliq̃liter diminuta: Alii ãt exquirũt an ĩ semĩe endiuie & portulace sit ꝓuocatio efficax: ut inseminib⁹ coĩbus frigidis. s. melonis zc̃. Quod ãt trociscoꝝ usus cõueniat ĩ fine haꝝ febriũ supra dixim⁹ in generali ca°. Et qa sermo ẽ de balneo ĩ fine ca'. Cõsiderãduꝫ ꝙ aquã balnei facere possum⁹ declinare ad frig⁹. i. remissuꝫ caloreꝫ q̃lis est calor aq̃ ĩ qua sol imꝑssit: & ẽ balneum ĩfrigidãs & humectãs: sed si flegma fuerit salsuꝫ tũc eget maiori poroꝝ dilatatiõe ut grossi uapores: & ꝑtes eius residue resoluant̃: & iõ forsan est meli⁹ facere balneũ ꝑ dicto calidius & ĩtẽsius. Sed dubitat̃ quare Gal. in 3°. re. acu. cõmẽto ultimo. nõ ꝯcedit balneũ in causone de flegmate salso cui⁹ cõtrariũ dicit Auic. Dicẽduꝫ ꝑmo ꝑm Dy. ꝙ balneũ absolute ĩtelligitur tepidũ: & hoc non cõpetit in flegmate salso: sed calidum supra tepidũ: ut materia difficilis dissolutionis nõ putrescat ꝑ tepidũ balneũ: sed resoluatur ꝑ caliduꝫ: ut iaꝫ dixim⁹ de hoc. Alii dicũt ꝙ balneũ ante digõeꝫ põt securius in causone cõcedi: si materia ẽ colerica quãuis oĩno nõ sit ꝑfecte digesta: sed ĩflegmate salso nõ põt concedi: & ita uidet̃ Gal. ibidem intelligere: & erit sententia hec ꝙ ĩ materia colerica quãuis non sit omnino perfecta digestio potest cõcedi: sed inflegmate salso ultimũ complementũ digestionis oportet expectare: & etiã multã euomationẽ ꝑcessisse & paucam esse materiam ualde.

De febre sanguinis.

OPINATVS EST GALIENVS zc̃. Post sermonem de colericis est sermo de feb. sanguineis: & antequã ponat signa & curaꝫ ponit eius esse & species. Et pirmo ponit senẽtiã Gal. Secũdo summã. ibi 2ª. DICAMVS ERGO. Prima ĩ duas. ꝑmo ponit illam: & motiua eius. Secundo abicit illam. ibi secũda. HIC VERO SERMO. In prima parte assignat ꝓ parte Gal. duas rationes quare a putredine sanguinis nõ fit febris sanguinis. Primo qa cuꝫ sanguis putrefit fit colera & nõ est sanguis: ergo febris de putredine sanguinis nõ est sanguinea: sꝫ colerica: & istam rationem ponit Gal. 2° de crisi: & 2° de diffrentiis febriũ. Secunda rõ est quia febris sanguinis curatur cura feb. colerice seu cura feb. tertiane. i. cura febriuꝫ colericaꝝ: & hoc apparet quia nõ distinguit febres multi caloris siue acutas in cura: sed omnes ponit in cura sanguinee: siquis diligenter attendat dicta Gal. in te^ca ad Glauconem: &. 9°. & xi°. tera. Considerandum quosdam: ĩmo fere omnes expositores de quibus est cõciliator tenere ꝙ nunquã fuit opinio Gal. ĩmo cõtraria. s. ꝙ de putredine sanguinis fit febris sanguinea. Et hoc primo: quia Aliab. eius sequela hoc dicit: Et Iohannic⁹. Amplius. 9°. tera. ponit febreꝫ sinocham putredinaleꝫ de putrido sanguĩe in qua non est factus ꝑoxismus per tertiuꝫ diem in forma colerice. Et dicunt hi uiri ꝙ quãdo Gal. dicit sanguinẽ cõuerti in coleram cuꝫ putrefit intelligit de sanguine ĩ aliquo uno loco cõstricto qui propter ꝓhibitam transpirationẽ & putredinẽ cõuertit̃ in colerã quãtum ad eius subtile. In uenis autẽ si putrefiat cum nõ habeat tantũ conculcationẽ nõ sic cito cõuertit̃ in putredinẽ & hoc dicunt Gal. intellexisse: & Auer. qui etiam hoc intellexit de Gal. ut apparet. 4°. colliget. Et nos dicamus ꝙ quicunq; accipit moleste ratiões Auic. accipiat conclusionem contra quam arguit. Et siue illam Gal. uoluit siue non in illo nõ sit tibi cura & uidebis rationes Auic. esse sufficientes: & habere ꝓportiões manifestas & cõfessas ab hoĩe sani capitis. Illud aũt qd̃ nobis uisuꝫ ẽ de Gal. ẽ ꝑ° ꝙ ĩ hoc q̃sito ipse fuit ãbiguus & iõ uerba eius fuerunt uaria in hac febre

ut bene imponit ſibi Auer. colliget q^to Aliquãdo eniz Gal. negauit putridũ ſanguinez facere febrẽ in ſpecie ſanguinee: & h° fuit in pluribus locis. Et aliquãdo ab ipſa ueritate coact^9 dixit ſanguinẽ putriduz facere febrẽ ſanguineã putridã: & non in ſpẽ colere ſicut ĩnuit. 9°. tera. & in hoc Gal. uidetur ſibimet ꝓtradicere. Et hoc ẽ quod de eo curialiter ꝓfert Auer. cuz dicit ꝙ uerba Gal. ſunt uaria in hac febre. Si g° nõ ꝓtra dicit eſt ꝙ in ꝙbuſdaz locis loquit ẽm ſuaz intentionẽ. Aliquãdo loqtur ẽm opinionez coĩter cõceſſaz: & ſic excuſat a ꝓtradictiõe. Sed uiſum eſt nobis ꝙ cũ ultimat ĩtentio. Gal. ipe uoluit ꝙ de ſanguĩe putrido fiat colera & nõ febris ſanguinea: & hoc ẽ quia cũ ſanguis putrefit fit colera: & illud quod multũ dat fidem de hoc ẽ qa uiri illuſtres preteriti plures h° Gal. imponũt ſicut Raſ. 16. cõtinentis 2° ca° in prin° & q^to colligz improbat Gal. de hoc Auer. & ẽt in pratica cãticoꝝ capitulo de cura morbi frigidi & ẽ com^tum. 68^m. ac. Io. damaſcenus de cõſolatione 2° ca° dicit. Inqt gal. de ſanguine cui accidit ut putrefiat ſcire debes quoniaz ſubtile ei^9 tranſit in coleraz citrinã: & groſſuz in melãcoliã. Auer. aũt ſi quis nõ fingat h° ſibi ĩponit & ultra hoc ſibi in dictis ꝓtradictionẽ facit. Aliab. aũt reuerẽter ſe habẽs ad gal. & etiã Serapio cũ multis aliis dixerũt ueritatẽ in hoc & obmiſerũt dicere qd gal. uoluerit ne ueritate coacti redarguerẽt eũ. Inſup 2° de drñtiis febriũ mõſtrauit hanc fuiſſe eius intẽtionez: nã ĩ 2° ca° nõ enumerauit febrẽ ſanguĩs: & ĩ ca° de emitritea cõcluſit gal. genera febriũ & nũq uſq ad illũ locũ de febre putrida fecerat mẽtionẽ. P^9q ĩ 2° libro ĩcepit de ſpẽ febriũ loq: ſeruabat igitur gal. in mente uelle dare nouã ſnĩam de febre ſanguinis: & ideo reuerſus eſt ĩ. 8°. capitulo ad ĩueſtigationẽ ſanguinee febris & dixit ꝙ nulla erat deterior .i. fortior in ueſtigatio hac. Sed mirandum eſſet ſi gal. uoluiſſet putreſcente ſanguine fieri febrez ſanguineã ꝙ hec fuiſſet deterior & fortior inueſtigatio ĩmo fuiſſet facilis multum. Et ideo ꝓbat gal. demõſtratiue. Primo ꝙ de ſanguine putrido fit febris. Scd^o ꝓbat ꝙ hanc febrem reponimus in periodo & natura colericaruz febrium quia ſanguis cuz putrefit fit colera: & febris cõſiſtit in ſpecie humorum in quos tranſmutatur ſanguis: & exempla de conuerſionibus ſanguinis in coleram in apoſtematibus ſunt exempla de cõuerſione ei^9 in coleraz ubicũq putrefiat: ſiue in apoſtematibus ſiue in uenis: & hoc uult in 2° de criſi: & in tera. ad glauconem ubi confundit curam continue & curã cauſonidis in uno ca°. Et Caſſius Felix ſequit Galie. 9°. tera. uel locutus eſt ẽm uirtutez coactus ab illa: uel ẽm coẽm ſnĩam. Vel dicemus ꝙ licet gal. poneret febrem de putrido ſanguine nõ eſſe ſanguineã: ſed colericaz poſuit tamen aliquã de eis habere exacerbationes manifeſtas: & aliquã eſſe ꝓpinquorez cõcluſe & nullam manifeſtã exacerbationez habere: ut 2° de febribus 2° capitulo. Et ideo gal expectauit ĩ illo an fieret poxiſm^9 per tertiam & fuiſſet colerica continua exacerbatio: ſed quia non uenit ille poxiſm^9 non fuit colerica cauſon ſed ꝓaugmaſtica. Siue igitur ſic ſit ſiue nõ ponam^9 aliquem dixiſſe hoc ꝙ a ſanguine putrido nõ fit febris in genere ſanguinee ſed colerice. Et rõ cõcluſionis ſit iſta quia ſanguis cuz putrefit fit colera & non eſt ſanguis. HIC VERO SERMO. Primo ĩducit auctoritatẽ ypo. quam nõ habem^9 manifeſtaz niſi uoluerit accipere hanc ſnĩam ex primo epidimiaruz in fine: & aliqua ex dictis q^to regimĩs acu. Scd^o ꝓſequit ibi. ET PLVRIMVM. Hic primo oſtẽdit ꝙ iſte ſermo eſt cõtrarius ei: quod ẽ ꝓueniẽs. i. ueritati. Scd^o ꝙ ẽ ꝓtrari^9 ẽmoni ypo. ibi 2^a. VERVM VERITAS Primo ponit intellectuz ꝓpoſitiõis ſup qua fundatur opinio gal. Scd^o ꝓſequit redargutionẽ. ſ. utriuſq intellectus. ibi 2^a. INTELLECTVS VERO. Cõſiderãdum ꝙ dicit. PLVRIMVM ENIM ERROR. quia radix iſtius erroris eſt in propoſitione illa cũ ſit fundamẽtũ opĩonis. & forſan aui. cõprehẽdit alios errores in dictis gal. quos nõ explicauit nobis: ſed ſolũ dixit errorẽ q ſibi uiſus ẽ plurimus. Conſiderandum ꝙ duplex ẽ ĩtellect^9 not^9 ẽ ĩ exemplo: ſiqs eniz diceret lignũ quãdo calefit fit cinis nõ põt niſi dupliciter intelligi. Vel ꝙ eadem eſt mẽſura calefactionis & incinerationis: uel ꝙ incineratio eſſet terminus calefactiõis eodez modo eſt intellectus ꝓpoſitiõis aſſumpte.

INTELLECTVS. Primo redarguit gal. intelligēdo ꝓpoſitionez ſuaz primo modo: ſcdo itelligēdo 2° modo. ibi 2ª. ¶ VOD VERO. Dicit primo primus intellectus ē corruptus. Et cōſidera ꝙ Aui. nō dicit ꝑm intellectum eſſe falſum imo dicit ꝙ ē falſe ſiue corrupte acceptiōis. Nam ꝓpoſitio ſub illo itellectu ē uera. ſ. ꝙ ſanguis poſt putredinem ē uel fit colera ita ꝙ eſſe coleram eſt terminus illius trāſmutatiōis: ſicut generatio ē terminus alteratiōis. ¶ Quāuis tn ꝓpō ſit uera corrupte tamē accipiť qa ex ea ceſſa nō ſequiť cōcluſio gal'. ¶ Et hoc ꝓbat tribus rōnibus ſemp cōcedendo ꝓpoſitiōez ſub intellectu dicto imo ſemp ponit illam ī ſillogiſmo primo ¶ Et primo arguit ſic. Sanguis quādo putrefit. i. ī fine putredīs ē colera quātū ad partē ſubtilem & ē melancolia quantū ad partez groſſaz ſiue ſpiſſaz: ergo totus ſanguis non fit uel nō ē colera: & ꝑ ꝟequens non debet dici febris colerica plus q̄ melancolica: ut dicit poſt: ꝟequētia eſt nota: ātecedens quātū ad primaz partez ē ꝓpoſitio gal'. ſub primo intellectu ¶ Sed quātuz ad aliā partē ē ꝓpoſitio neceſſaria: quia ſicut ſubtile ſanguīs ē factum colera ī fine tranſmutationis ita oportet neceſſario ꝙ groſſum eius ſit factum melancolia. Cōſiderandū ꝙ gal'. ꝓpendit de iſta ratione que debebat contra eum fieri: ſed ſoluit ſic 2° de drn̄tiis febriū: & 2° de criſi: ꝙ ad conuerſionem ſubtilis partis ſanguīs ī coleram ſufficit parua trāſmutatio & leuiter fit: ſz ad cōuerſionem partis groſſe ī melancoliaz requiriť multa trāſmutatio & non ſic cito fit. ¶ Cum ergo ſubtile ſanguīs eſt factum colera eius groſſum non eſt factū melancolia: ſz eſt in medio termino cōſtitutū. ſ. ī medio motus a ſanguine in melācoliaz: & hō ī nuit gal'. occulte 2° de criſi. xii. ca°: ubi cum frequenter prius dixiſſet ꝙ genera febriū ſūt tria & dediſſet cām qa ſanguis cū putrefit nō remanet ſanguis ſed fit colera. Ne aliqs diceret etiā fit melancolia dixit colera generatur cū ſupfluet caliditas in re plus q̄ oz. De melancolia uero dixit melancolia generatur quādo calidū ualde ſupfluit. ¶ Clarius aūt uoluit ſoluere hanc rōnez 2° de drn̄tiis febriū: ubi dicit. Si uero ſupcoquatur trāſmutatur q̄dez eius ſubtiliſſimum ſimul & pingue in flauaz colerā: quod uero groſſi ī nigrā colerā: ſicut iuocatis carbūculis: ex his enī ſanguine feruēte trāſit fit ī melāco licū humorē: & tūc gal'. oñdit qualis melancolic humor ē iſte qa nō ē uere melācolic ſz ē ī uia ad melancoliā. Vnde ſubdit. Ita āt oportet ītelligere humorē melancolicuz ita ut nō effectū certiſſime nigrā colerā: ſed in medio termīo cōſtitutū. i. in motu ubi eſt dare mediū terminū cū mobile duz mouet partim ſit in termino a quo & partim in termino ad quez. ¶ Sed quando Galie. ſe defendit ſic cuz intellectu prime ꝓpōnis aſſumpte ſeipſum ligat: nam facta colera uel reliqua pars eſt ſub forma ſanguinis & ſic febris debet dici ſanguinea: quia ille ē hūor ſuper quo eſt trāſmutatio que eſt putredo: uel eſt ſub forma melancolie: & ſic habetur ſecūdi propoſitum. Et ſi hic caderet ſpeculatio per gal'. eſſet ſpeculatio de medio motꝰ & non iuuaret eum. Et iam in noſtra iuuē tute formauimꝰ iſtū ſillogiſmū meum in prima figura in ſecūdo modo ſic. Nullum conuerſum in melancoliā quātū ad partem & colerā quātum ad partē debet dici cōuerſum in coleram ſm totalitatē. Sed oīs ſanguis poſt putredinē eſt ſm partem cōuerſus in melancoliaz & ſm partē in colerā. Ergo nullus ſanguis debet dici ſm totalitatē cōuerſus in coleram ¶ Alii autem magiſtri dicūt rōez Aui. debere ſolui ꝑ hoc ꝙ illa ꝑs melācolie ꝑua ē: ſz ſine dubio nō eſt ſic ꝑua qn poſſit facere febrē & nullā facit niſi melācolicā ſi ē melācolia: uel ſaltē erit febris colerica nō pura ſz ꝑmixta melancolie. quod nūq̄ gal'. uoluit. ET SECVNDVS. Oñt 2m modū corrupte acceptiōis: & ē 2ª rō cōtra gal'. & arguit ſic. Conuerſio ſanguīs putreſcētis ī colerā ē pꝰ putredinē: gº febris dr ſangne putrido nō ē colerica ſz ſangnea: añs ē ꝓpō gal'. ſub ītellectu ꝑº: oñtia ꝓbať qa oſidera° nr̄a qn̄ dicimꝰ ſanguis putridꝰ facit febrē ē oſideratio de ſanguīe qn̄ diſpoīť ꝑ putredinē ita ꝙ putredo eſt ſibi forma. Pōt āt foꝛari ſillogiſmꝰ multipliciter: ſed foꝛať ī 2ª figura ſic. Oīs ſāguis faciēs feb. ē ī diſpōne putredīs. Nullꝰ ſāguis ſcūs colꝛa ē ī diſpōe putredīs. gº nullꝰ ſāguis ſcūs colꝛa eſt faciens febrem ¶ Ille tam en ſillogiſmus melius adiacet 2ª rationi: ſed rōni 3ª magis

cõuenit ī primo modo 2ᵉ figure ſic. Nullꝰ ſanguis factus colera eſt ī diſpoſitiõe putredinis. Omnis ſanguis faciẽs febrez eſt in diſpoſitiõe putredinis: ergo nullus ſanguis faciẽs febrem eſt factus colera. ET TERTIVS. Oſtẽdit tertiũ modũ corrupte acceptionis: & eſt tertia ratio cõtra Gal. & primo facit illam. 2° eam uigorat. ibi 2ª. ET SIGNIFICATIO. Primo arguit ſic. Colera generata ex putredĩe ſanguinis: poteſt eſſe nõ putrida: ergo poteſt facere nõ febrẽ & hoc eſt cõtra Gal. quia illa febris nõ erit colerica: ꝟñtia eſt nota: antecedens ꝓbaꝫ: qa a re putrida nõ ſemp reſultant res que ſint putride: qa nec ſubtile nec groſſuz oportet q̃ ſit putridum. Fiũt eniz exputredine nõ putrida. Et uoluit Auic. nos intelligere ex empla iſta aceti & uermis que fiũt ex putredine. Poteſt aũt formari ſillogiſmus cõtra Gal. modo predicto & alio ſic. Nullũ genera tuz poſt putredinez ẽ neceſſario putridũ Ois colera generata ex putredĩe ſanguis eſt generata poſt putredinez: ergo nulla talis ẽ neceſſario putrida: & eſt ī 2° modo prime figure. ET SI GENERATIO. Vult Auic. cõcedere aduerſario q̃ illud quod generatur a putredine ſit putridum: & tũc arguit q̃ ex b° ſequitur q̃ febris de ſanguĩe putrido ſit colerica & melancolica: & tũc cõcludit & patet. Dicitur mihi quoſdam uoluiſſe ſoluere iſtaz rationẽ ſic: colera que ſit ex ſanguine putrido nõ eſt ſemper putrida & ideo non facit febrez colericã. Hec ſolutio ꝑ Gal. nihil eſt quia ſequit̃: ergo febris de ſanguine putrido nõ ſemper ẽ colerica.

QVOD VERO. Hic ꝓcedit ad redarguenduz Gal. intelligẽdo ꝓpoſitionẽ ſuaz: 2° intellectu. Eſt aũt ſcꝰus intellectꝰ iſte ſanguis quando putrefit tunc fit colera: ita q̃ ꝑ nullam menſuram ẽ ueꝝ dicere ſanguis putrefit ꝑ qua nõ ſit uerũ dicere ſanguis fit colera. Et dicit primo q̃ hoc eſt mendaciuz & inducit tres rationes. Ad quaꝝ ītellectuz eſt conſiderandũ q̃ Aui. ꝓſupponit Gal. intelligere hic ꝑ colerã humorẽ q̃ actu ẽ cola: ſcz bñs formã & ſpẽz colere: ita q̃ qñ dicꝰ dũ ſanguis putrefit fit colera ītelligat̃. i. colera actu. Et q̃ talis fuerit ītellectꝰ Aui. de Gal. azꝫ in tertia rõne. Appet etiã aliter qa ſnĩa Gal. nulla eẽt: qa ſi Gal. & Aui. de gal. ītelligerent qñ dicimꝰ ſanguis dũ putrefit fit colera: id eſt diſponitur ut fiat colera: non tamen habet eſſe colere & formaz eius nõ ſequeret̃ ex hoc q̃ febris de ſanguine eẽt colerica: qd̃ tñ Gal. uoluit cõcludere. Siꝛ hic eſſet intellectꝰ primꝰ ꝓprius Gal. & nõ eẽt mendaciũ purũ: ergo oportet q̃ ītellectꝰ ſcꝰus ſit talis ſanguis quãdo putrefit. i. dũ eſt ī putrefieri eſt actu colera ita q̃ nullũ ẽ ſignare tẽpus nec inſtans putredinis ī quo non ſit uerũ dicere ſanguis eſt colera quãtũ ad partem ſubtilez. Hoc preintellecto arguitur ſic: quod eſt in uia corruptionis nõ eſt corruptum: ſed ſanguis dum putrefit eſt ī uia corruptionis: ergo nõ eſt corruptus. Et tunc ꝓſologizet̃ ſic. Sanguis nõ ẽ corruptꝰ ergo non eſt factus colera: quia generatio colere huius eſt per ſanguinis corruptionem. Ponit ergo ꝓbationem minoris cum dicit PVTREDO EST IN VIA CORRVPTIONIS. Et eſt ꝓpõ nota. Et ſi uis hic te extendere conſidera dicta q^to methaurorũ: & uide Truſianuz tractatu tertio liº tegni. qui diſputat de hoc. ET PVTREDO. Hec eſt quarta ratio quaz rationem plures male intelligunt. Credunt enim quidam textum eſſe tranſpoſitum & uolũt dicere. PVTREDO NON FIT: NISI IN TEMPORE. Et conuerſio ſanguinis in coleram non habet tẽpus ſed fit in inſtanti. Sed iſta tranſpoſitio eſt corruptio textus Aui. quia non eſſet ratio alia in uirtute a ratione precedẽte. Aliter igit̃ intẽdit Aui. & arguit ſic Conuerſio ſanguinis in coleram fit in tp̃re ſed putredo ſanguinis non fit in tp̃re ĩmo in inſtanti: ergo putredo ſanguinis nõ ẽ cõuerſio ſanguinis ad coleraz. Ad cuiꝰ rõis intellectuz eſt conſiderandũ q̃ generatio fit in tẽpore nõ q̃ tempus ſit uera menſura generatiõis: ut eſt trãſmutatio in ſubſtantia: quia illa fit ī inſtanti. Sed dicit̃ fieri ī tp̃re quia generationẽ neceſſario precedit altera tio. Et ideo generatio in ſubſtantia ẽ finis motus. Vnde. 8°. phiſico. cõmento. 54°. dicit cõmẽtator q̃ generatio aut ẽ alteratio aut finis alteratiõis. Preter hoc ſciendũ q̃ putrefactio nõ habet tp̃us. ſ. iniciatiuũ ſed iniciat ab inſtanti ĩpotẽtia. Et iſta oꝛ eẽ intellecta ī. 6° phiſico. Ex qbꝰ apparet q̃ aui. phiſice arguit contra galienum ſic: tu dicis

q̄ ſanguis duꝫ putrefit tunc eſt colera: ſed hoc eſt falſum: quia ueruꝫ eſt dicere de ſāg uine q̄ putrefit in inſtanti ſed conuerſio in colerā non fit in .q̄. īmo tp̄us oportet adue nire in quo fiat iſta conuerſio in ſanguinē. Sed tu dices dico q̄ in primo inſtanti īcho atiuo putredinis ſanguis eſt colera p̄ aliquā calefactionem precedentē ante putredineꝫ. ¶ Dicenduꝫ q̄ aut totus eſt colera: & hoc ē impoſſibile quia tūc nūq̄ ſanguis putrefit: qa nec prius.ſ. añ inſtans illud nec poſteriꝰ cuꝫ non ſit ſanguis uel aliqua ps ſanguinis in primo inſtanti putredinis inchoatiuo eſt facta colera:& tunc aliqua pars p̄ putredīeꝫ poſt inſtās illud fit colera: ſed nō fit in p̄° inſtanti poſt illud: qa inſtantia nō ſunt im mediata: ergo ſequitur ꝓpoſitū q̄ eſt dare inſtans inchoatiuuꝫ putredinis ſanguinis ī quo ſanguis non eſt colera. Et ſi bene cōſi deret̄ iſta ratio 2ª: & prima fuit una ratio uia diuiſiua ſic. Nam quando dicit̄ quādo ſanguis putrefit fit colera tunc.i.tūc habet eſſe colera. Vel putrefactio accipit̄ pro tota diſpoſitiōe uſq̄ ad primuꝫ inſtans generati eſſe colere: uel accipit̄ p̄ primo inſtanti pu tredinis:& hoc cōcedat̄ modo hic q̄ ī motu ſit dare primū mutatuꝫ eſſe ſaltē ī potētia. Si quidem putredo accipiat̄ p̄ tota diſpōe uſq̄ ad ultimū putrefactuꝫ eē qd̄ ē prinᵐ generatum eſſe colere: tunc ꝓpoſitio Gal. eſt falſa: qa ſanguis dū eſt ī uia corruptiōis non eſt corruptus: ſed duꝫ eſt in putredīe pro diſpoſitione tunc ē in uia corruptiōis: ergo nō eſt corruptus:& per cōſequens non eſt factus colera. ¶ Si autē putredo accipiat̄ pro primo inſtanti inchoationis putredinis ante quod inſtans nulla fuit putredo: tunc ꝓpoſitio Gal. eſt falſa: quia ſanguineꝫ fieri coleram neceſſario requiritur tēpus: ſed ad putredineꝫ habere illud eſſe inchoatiuū nō requiritur tēpus: quia ut ſic putredo non habet tēpus: ergo p̄ tunc ſanguis putridꝰ nō eſt colera:& tunc iſta ratio eſt pulchrior & efficatior. Nā ꝓpoſitio de qua ē dubiuꝫ & non paruuꝫ erat conceſſa ab aduerſario. ſcꝫ q̄ putrefactio non habet tp̄us:& arguit̄ p̄ ratōeꝫ 2ᵃᵐ. Vel erat negata & tūc arguit̄ per rōeꝫ primam. Et poſt multos ānos poſt primam expoſitionem factā inuenimus q̄ Dynus intellexit iſtum paſſum ſicut nos diximus. Sed tu dices Gal. poteſt dicere: q̄ putrefactio accipit̄ p̄ putrefacto eſſe: qd̄ eſt primuꝫ incineratum eſſe: quod eſt etiaꝫ primuꝫ generatum eſſe colere. ¶ Dicenduꝫ q̄ illo modo p̄cedūt ille tres rationes p̄me: quia ille eſt primus intellectus ꝓpoſitionis cōtra quem Aui. iam arguit ſi conſideres. Vel dicendum q̄. tūc Aui. arguit ſic. Cōuerſio ſanguinis in coleram fit in tēpore: ergo illud putrefactum eſſe preceſſit aliqua diſpoſitio ī tempore: ſed illa erat putredo que eſt in tempore āte ultimū inſtans putrefacti eſſe: ergo prius tempore ante illud inſtans erat febris:& non erat colera. Et hoc modo poſſet formari 2ª ratio iſta. ET PVTRE DO. Hic eſt tertia rō: uel ſcda. Et arguit ſic. Sicut ſe habet de putredine flegmatis: ita ſe habet de putredine ſanguinis: ſed cuꝫ flegma putrefit ē flegma & nō colera nec̄ melancolia niſi cum eſt cōuerſum per cōple mentum putredinis: ergo ſanguis cū putre fit nō eſt colera ſed eſt ſanguis. Quidā aūt rudes uolunt ſoluere iſtam rōem negando ſimilitudinē ꝓpter hoc q̄ flegma ē humor ineptus conuerſioni in coleram: ſanguis aūt eſt aptus: ſꝫ hoc nihil facit ad rationē Aui. quia cōcluditur q̄ aliqua menſura tēporis eſt qua ſanguis eſt putridus:& non ē colera & hoc ſufficit ad oſtēdenduꝫ q̄ ꝓpoſitio eſt falſa que dicit: ſanguis dum putrefit eſt co lera & non ſolum ſufficit ad falſificādū illā q̄ aliqua mēſura tēporis ſāguis ē putredo: & nō fit colera: ſꝫ q̄ aliqua mēſura ī iſtanti ut oñdit rō precedēs:& hoc ſufficiat Auic. Si aūt tu uis diſputare cū Aui. & loq̄ de co lera fcā ex putredīe pᵒ putredinē: tūc uade ad rōes ſuas cōtra primū ītellectuꝫ ꝓpōnis Gal. quare procedūt iſte ratiōes. VERVM zō ¶ Generatur febris. ſcꝫ ſanguinea & non colerica. ¶ Sed dubitatur tunc utrum ſit uia concordie inter Galie. & Auicen. in iſto queſito. Et dicamus q̄ licet Thadeus in gloſa Iohānicii ſe de medio horum uiroruꝫ abſtulerit: tamē cōcordari poſſunt. Propter q̄ cōſiderandum q̄ ſermo Gal. in febre de ſanguine putrido quā reponit in genere co lericaꝫ ē ī febre de ſanguīe ī quo putredo accidit pp ſupfluam quātitatē ſuffocatīaꝫ. Vnde ex hoc putredo ſibi accidit. Hec gᵒ febris putrida cum conſiderata fuerit ām

iudicium philoſophi naturalis dicet febris ſanguinea de ſanguine putrido & nō dicet colerica: & hac uia proceſſit Aui. Vnde oēs iſte ꝓpoſitiōes ꝗbus arguit ſunt naturales philoſophi. Et apparet ꝙ Aui. eſt contentꝰ habere contra Gal. ꝙ in primo inſtanti in iciatiuo putredinis ſit putredo ī ſanguine: & tamen non fit colera & eſſe hoc uel aliud inſtans uel menſura impceptibilis eſt illud quod medicus non conſiderat. Gal. autem conſiderauit dictaꝫ febreꝫ ſm iudiciū medi ci operantis ad curationē febrium: & dixit hanc febreꝫ de ſanguine putrido eē colerā. Vnde maxime repitur habere analogiam poxiſmorū tertiane: & cauſa eſt qa ſanguis predictus habet multū de unctuoſo: & ideo cum putredo in eo incipit ſtatim declinat ad naturam colericam: ita ꝙ lꝫ ſit dare aliq̄ menſuraꝫ tp̄ris in q̄ illius ſanguinis nulla pars eſt facta colera: tamen illud tempꝰ eſt ualde breue & nō conſideratum a medico: quare ergo ſanguis putridus quaſi ab ipſo principio putredinis aſſociat ſibi coleram calidam feruentem & malam poſito ꝙ non eſſet uere putrida: tamē eſt mala & inflam mata: ideo febris iſta ſanguinea debet uocari colerica hoc modo: & iſtud nō accidit in re liquis febribus. Cum enim putrefit melan colia aut flegma non ſtatim aſſociat ſibi in putredine colerā ꝑ partes hoꝝ humoꝝ que conuertat in illam coleram: & ideo iſte p̄nt dici febres flegmatice colerice & etiā melā colice abſolute: ſed febris de putrido ſangne ſtatim a principio pōt dici febris colerica & curari etiā debet illa cura per alterantia & euacuantia & remittētia acuitatē colere: & iō Auenzoar in ca° de febre ſanguinis: añq̄ faciat in ea flobotomiā ſuadet dare aliquaꝫ medicinā que colerā euacuet. Et ſine dubio ſi uides ꝙ multiplicata ſit colera ante flobo tomiā oportet facere ꝙ precipit Auenzoar. Sed ſi non ſit multum multiplicata: uel ſit adhuc in ſanguine oportet a flobotomia in cipere. Hoc ergo modo p̄nt concordari hi duo uiri zō. DICAMVS ERGO. Poſt opinionē Gal. ponit ſnīam ſuā. Et primo diuidit febres ſanguinis ī primas ſuas ſpēs 2° compat illas ad alias febres. 3° ponit eiꝰ cauſas. 4to ponit eiꝰ ſpēs duas. 5to po nit febris ſanguīs criſim. ibi 2ª. ET EST DESVMMA'. ibi tertia. ET CAVSA QVIDEM. ibi quarta. ET EIVS SPE CIES. ibi qnta. ET EIVS CONSVMP TIO. In prima parte poit hanc diuiſionem febris ſanguinis: q̄dā p̄tredinalis: & q̄daꝫ ē ſine putredine que ē febris ſolius calefacti onis & ebulitiōis: & īponit nomē huic ꝙ eſt ſinocha ſine putredine: & dicit ꝙ ypo. noīa uit eā ſinochā ꝛcluſaꝫ īponēs ſibi hoc nomē & non aliis feb. Hoc enī uocabulū ſinocha idē eſt ꝙ febris de ſanguine nō putrefacto. Sed ſinochus eſt febris de ſanguine putre facto: ut dicit Simon ianuenſis: cōcluſaꝫ. i. clauſaꝫ uniformē in ſuo motu nō habēs ex acerbationes aliq̄s ſicut hñteas alie febres. Nam ſinochus cum putredine ſanguinis: habere poteſt exfortiationes: ut ſupra dictū eſt. Conſiderandum ꝙ totus iſte ſermo poteſt referri ad ſinochas ambas: ſcilicet cuꝫ putredine & ſine: quia ambe ſunt continue concluſe ſine aliis febribus: & proprie hº eis compētit & nō aliis febribus. Hīc caderꝫ aliud dubium: an ex alio humore a ſangui ne poſſit fieri febris ꝓ ſolam calefactionem abſq̄ putredine: & de hac ꝑlixe notauimꝰ ſuper libro 2° de drñtiis febriū. ET PLV RIMVM. In iſta parte ponit quaſdaꝫ cās ebulitiōis ſanguinis quia eſt opilatio: & hº quia prohibꝫ euentatiōe unde fit īflām°. Et apparet ꝙ opilatio ſuffocatiua. i. ꝓhibi tiua euentatiōis poteſt eſſe cauſa ebulitiōis putrefactiue & ſine putrefactiōe ſm corpo ruꝫ diuerſitatē & ſm ordinem quia prius cauſat ſolam ebulitionē deinde ſequi poteſt putredo: licet talis ordo non ſit neceſſarius ſemper. Poteſt enī fieri ſinocha putredinal non precedente ſinocha ſine putredine. Et tu conſidera. ET Q VANDOQ VE FIT AB ALIIS CAVSIS. Vt ira labore & aliis cauſis calefacientibus: & conſiderata diſpoſitione ſpirituum maiori quam ſit diſ poſitio ſanguinis diſpoſitiōe dico generali. Cauſas inflammantes ſanguinem oportet eſſe uehementiores cauſis faciētibus effime ram. ſ. inflammantibus ſpiritum: & hoc ē quod dicit. Q VE VEHEMENTES FI VNT SVPRA VEHEMENTIAM FE BRIS EFIMERE. i. s̄ uigorē cāꝫ faciētiū effi. ET NOMINATVR PROFVNDI ſōni. Plta noīa ineniūt ab auctoribꝰ de hac

febre: ſed ꝑfunditas ſomni fit in ea multis uaporibus humidis eleuatis ad caput: & ꝑ⁹ cõtingit ſinoche abſq; putredine: qa illius uapores ſunt mites fortis. ſ. ſomni. Et ẽ ideꝫ q; ꝑfundi ſomni. ET Et fit hec fortitudo ex opilatione etiã uenaꝝ ſubeticarũ. Vel fortis .ſ. febris. i. iſta eſt una fortis febris qa mꝫti caloris. ET EST. Cõpat feb. ꝑmo ſinochã ſiue cõcluſaꝫ ſine putredine ad alias febres. 2° ſinochaꝫ cũ putredine. ibi 2ª. ET VIDETVR. Conſiderãdũ q; Aui. ĩnuit hãc febrẽ habere rationẽ medii ꝑ abnegationeꝫ naꝫ cũ ſit febris nõ effimera: quia primum calefactũ in effimera ẽ ſpiritus: ſꝫ ĩ ſinocha ſine putredine eſt humor. Similiter non eſt putrida: quia in putridis humor ẽ putrid⁹ ſed ſanguini in febre iſta nõ eſt putredo. Ex his apparet q; febris hec ẽ media ꝑ participationẽ: nã participat natura effimeraꝝ inquãtũ eſt quedã caliditas ſimplex: & eſt ĩ uaporibus ſanguinis: ſed participat natura putridaꝝ inquãtũ ẽ ĩ humoribus. Hec oĩa ſunt intellecta a Gal'. 9°. tera. ET EST FEBRIS ACVTA. Quaſi dicat licet ꝺueniat in effimera tñ ẽ acuta: quia eſt uehemens. ſ. in qua eſt timor cũ uelocitate finis: ſed effimera non eſt acuta licet ſit breuis: ut ſupra hac fen. 3°. ca°: & ĩtelligũt iſta ex fine libri de canticis. NEQ VE ETHICA. Patet & q̃uis non ſit putrida poteſt ꝑmutari ad putridaꝫ: & quãuis nõ ſit ethica põt tamen ꝑmutari ad putridã: uel põt eã ſeq ethica: & hec omnia ſunt nota. ET MVLTOTIENS ꝛc̃. Gal'. 9°. tera. &. 8°. curſu diei feb. effimeraꝝ: quia ponit eam intra effimeras. ET VIDETVR. Hoc dictũ non inuenio a. G. niſi Aui. ſumſiſſet h° ex 2ª de dr̃ñtiis febriũ: cuꝫ dixit ea que in putrido ſanguĩe febrẽ ſimpliciorẽ eſſe his que in aliis ſunt humoribus. Et forſan q; ad linguã arabicã tranſlatus ille ſermo hoc ſignificabit: ſꝫ ex poſitores noſtri coĩter exponũt ſimpliciorẽ .i. mitioreꝫ. Quid aũt nos intelligamus de illo textu obmittimus hic. Dubitaẽ ũde ſequiẽ putredo coĩs oĩ humori: ergo febris ſanguinis nõ cõponiẽ cum aliis febribus. Dicendũ q; ſanguis põt putrefieri quãdoqꝫ ꝑ dominiũ, melancolie in eo: & hoc q; ſanguis cõuertiẽ ad frigidum & ſiccuꝫ: uel flegmati qa cõuertitur ad frigiduꝫ & humidũ & ſm hoc febres ſanguinis ſunt tres & eas deducit Auer. in cõmento pratice canticoꝝ .68°. cõmẽto. Et hoc mõ putredo ſanguinis poteſt dici coĩs oĩ humori alternatiue: quia modo poſſit cõuerti ad naturã uni⁹ modo ad naturã alterius: & ſm hoc putredo ſãguinis qñ eſt in ſanguine totius ul' magnoꝝ uaſorũ facit febrẽ ſimpliceꝫ nõ cõpoſitã cuꝫ alia febre de eodẽ toto ſanguine: qa impoſſibile eſt totũ ſanguinẽ declinare niſi ad unã cõplexionẽ ſiue cõbinationẽ complexionis: puta ad dominiũ uni⁹ humoris. Si enĩ tot⁹ declinat ad frigidũ & ſiccum melancolicuꝫ impoſſibile eſt q; totus declinet ad caliduꝫ & ſiccũ uel frigiduꝫ & hũidũ: & hoc forſan ĩtellexit Aui. de Galieno. Sed tunc Auic. redarguit Gal'. qa ĩ hoc ẽ ꝺtradictio: nã Aui. dicet q; in uenis cum ſanguine põt reperiri colera melancolia & flegma preter illas ĩ q̃s ſanguis declinat ꝑ ſui diſtẽpantiaꝫ & tũc fieri poterit febris flegmatica ſanguinea: quia ſanguis declinat ad frigidum & humidum: & cum hoc poterit fieri colerica ul' melancolica de his humoribus q; repiri põt ſanguini mixti: ut intellígit in libro elemẽ toꝝ Gal'. Dicet ẽt Aui. q; febris de ſanguĩe melancolico põt cõponi cũ febre de melãcolia in quã ſanguis ille melancolicus trãſmutatus eſt ita q; alia erit febris de ſanguine melancolico ſtante ſub forma ſanguinis: & alia eſſꝫ febris de melãcolico humore ĩ quẽ ille ſanguis eſt trãſmutat⁹. Apparet igiẽ quomodo deduciẽ ꝺñtia gal'. & quõ ĩpugnatur ponẽdo putredinẽ per declinationeꝫ ſanguinis ad naturam alicuius humoris. Alio mõ poteſt ſanguis putrefieri ex ſolo peccato quantitatis: & quando ſanguis in uenis ſola quãtitate peccans putreſcit: tunc febris ex eo non poteſt componi cum alia febre: nam in tali ſanguine continetur in uirtute & putrefit omnis humor & nullus continetur in eo in actu. ſ. ante putredineꝫ quia tunc non peccaſſet ſola quantitate: ſed qualitate propter peccatum alterius hũoris ab eo cum eo exiſtentis. Ex quibus apparet q; ſic intelligendo Gal'. uoluit q; in uenis cuꝫ ſanguine null⁹ ſit humor in actu: & ſi aliq; ẽ ſtatim ꝑ illum ſanguis diciẽ peccãs in q̃litate: & ex h° accipiẽ q; febris cũ ſanguine nõ cõponitur cuꝫ alia febre putrida. ſ.

que fiat ex humore q prius fuisset cũ sang
uine ante putredinẽ. sed in hoc contradicit̃
qbusdã dictis Gal. ĩ li° elemẽtoꝝ: ubi ꝯcedt
ꝙ cũ sanguĩe sint hũores alii ab illo distĩcti
& est opinio coĩor medicoꝝ licet alia sit phi
sicoꝝ: & forsan uerior: & tũc dicit ꝙ ñ uult
ꝓlongare sermonẽ: qa nõ iuuat̃ cũ eo medi
cus. s. nõ iuuat̃ in ꝓlongatione sermonis cũ
nõ sit in ꝓlongatione sermonis utilitas: uel
exponẽdo melius ꝙ nõ iuuat̃ medicus ĩ eo
in quo fundat̃ hec cõtrarietas. s. an in uenis
sint humores distincti ꝑm formã: an omnes
sint sub forma sanguĩs & actuent̃ ꝑ sepati
onẽ ab eo. Cõmẽtator uero drĩa. 90ª. aliter
assignat istã cõtradictionẽ ĩ dictis Gal. Naꝫ
primo Gal. dicit in 2° de differẽtiis febriũ:
ꝙ hec febris sanguinea ẽ simplicior. i. nõ cõ
ponibilis cũ alia feb. ꝯtrariũ huiꝰ dicit gal.
eodẽ 2° li°. penultĩo ca°: ubi dicit. Si uero
imbecillis qñq; facta fuerit & hec uirtus cã
erit & nõ solũ supfluitatis sꝫ ipse sanguis ẽt
corrũpat̃ & putrefiat & accendat febrẽ: & si
predictꝰ adhuc seruat̃ calor duplex est spẽs
febriũ adinuicẽ cõplicatarũ. Credit autem
conciliator istã cõtradictionẽ sedare qa feb.
putrida de sanguine in uenis non cõponit̃
cũ alia febre. Et hoc ẽ ꝙ dixit primo ꝙ ipa
est simplicior sed bene cõponit̃ cũ alia feb.
quãdo sanguis putrefit in apostemate & h°
dixit 2°. Nos iam diputauimꝰ questionẽ &
scripsimus contra eũ: ubi tenuimꝰ. ꝙ febris
de sanguine putrido dicta sinocha potest cõ
poni cũ aliis febribꝰ putridis: licet eiꝰ calor
obumbret aliaꝝ calorẽ: ut dicit Isaac fe. 5°.
Et siqs bene considerat utrosq; textus gal.
2° de drñtiis febriũ non bene intelligit ut
ibidẽ exposuimꝰ & hic obmittimꝰ hec.
ET CAVSA. Hic ponit causas quas galie.
ponit. 9°. tera. Et dicit ꝙ cã est repletio. s. q̃
est plectoria & opilatio: & hoc quia ꝓhibet
trãspirationẽ: unde fit ĩflãmatio & ꝓhibẽs
exitum uapoꝝ est causa multiplicationis in
sanguine. i. nõ mĩoratiõis: exercitiũ ĩflãmat
& dilatat materias repletionales: & iste sunt
cause coẽs utriusq; sinoche. ET QVAN
DOQVE. Quod differat aquositas sang
uinis & humor crudus. i. flegma crudũ est
notum: & ꝓpinqua. s. causa putredinis: qa
cum hoc ꝙ sanguinem indisponit est causa
opilationis. ET EIVS QVIDEM. Con

siderandũ ꝙ coĩtas materie est causaꝫ coĩca
re omnibus uenis & talem repletioneꝫ facit
sanguis. Cuiꝰ causaꝫ Dy. assignat: qa mul
tiplicatio sanguinis q tenet naturã sangui
nis sequit̃ multiplicationẽ & ꝓprietatem
sanguinis: sed talis multiplicatio est coĩs oĩ
bus uenis. s. sanguinis materie: qa sanguis ẽ
humor tẽperatus: & ideo eiꝰ multiplicatio
nõ in sequit̃ aliquod distẽpamentũ mẽbri.
sicut alii humores qui in distẽpamẽto con
sistunt: & ideo multiplicatio sanguinis seqt̃
multiplicationẽ materie tenẽtis formã sãg
uinis. Et ex hoc apparet ꝙ putredo sangui
nis est coĩs oĩbus uenis: sed si in sanguine
fiat peccatũ ꝑsone & non fiat peccatũ quod
insequat̃ multiplicationem hoc non fit nisi
peccato alicuius mẽbri multiplicãtis ĩ sang
uine alium humorẽ ab eo: & tunc fit febris
periodica. Nos aũt in scientia generali de
humoribus iam diximus contra Dynũ ꝙ
sanguinis ueri multiplicatio potest fieri ex
agente: ut epate calido & humido: & ex ma
teria: ut ex cibis sanguineis: sicut etiã fleg
matis multiplicatio fit ex agente: ut epate
frigido & humido & materia ut cibis fleg
maticis. Amplius eo concesso quod dicit
Dynus remanꝫ anxietas quare sanguine re
plente omnes uenas aut maxime prĩcipales
non habet putrefactiones ꝑm periodos oc
cupante calido preter naturam modo unaꝫ
partem sanguinis modo aliam. Dicamus
ergo tres ꝓpositiones. Prima ꝙ sicut fleg
mati inest ꝓprietas qua omni die cõcumu
latur ut faciat febreꝫ & colere qua omni 3ª
die sit sanguini qua cõtinuã faciat usq; ad
salutem uel mortem. Vnde dictum ẽ infra
ab. A. ꝙ unicuiq; humori inest periodus q
sibi cõuenit. Secunda ꝓpositio est ꝙ ad istã
cõtinuitatem adiuuat eius multitudo que
fit in oĩbus uenis ex eius multitudine in
toto: & aptitudine ad caliditateꝫ actualem
totus inflãmatur. i. totus est inflãmatus: &
nõ est aliqua pars sensibilis uel nõ expectat̃
aliqua pars aggreganda uel actuanda que
iterum debeat calefieri: sed colera uel fleg
ma & melancolia non tota putrefiunt: sed
pars: qua resoluta possibile est ꝙ alia reag
gregetur: & quia ista causa sine prima non
est omnino sufficiens: ideo. A. statim sub
iunxit. ET EIVS ADHERENTIA ꝛc.

Dyny

Gen.

1ª ꝓpo

2ª ꝓpo

quasi diceret febris sanguinea nō ē piodica quia sanguis est materia coīs oībus uenis. Et signū huius. s. q̄ non sit periodica ē: qa ipsa est continua uniformis usq; ad crisim .s. usq; ad salutē uel ad mortē. Tertio ꝓpō est q̄ non est impossibile de sanguine fieri febrem habentē periodū. Ratio sanguis pōt ꝑm periodū aggregari & putrefieri in uenis: uel extra uenas: g° febris sanguinea pōt esse periodica: ꝛñtia est nota: añs ꝓbat qa aliquis homo omni die: uel omni 3ª die uel ꝑm aliū periodū pōt emittere per nares uel per uentrē aliquā quātitatē sanguinis. Pone igitur q̄ retineat in uenis uel pellat ad extra uenas & corrūpatur: g° pōt facere febrē. Et apparet ex dictis q̄ ex sanguine pōt fieri interpollata. i. febris periodica de materia extra uenas. Nam sanguis pōt ꝑm certam mensurā tp̄ris preter naturā pelli ad extra uenas. Cuius rō est: qa ad quācūq; partē sanguinis potest pelli sanguis secundum naturam ad illam potest pelli preter naturā: sed ad loca extra uenas gradatiz cō uersus in humiditates potest pelli: ergo ex causis aliquibus pōt pelli non gradatiz. Vnde uisus ē homo qui sudauit sanguineū sudorē. Considerandū tamen q̄ isti modi sanguinis forsan nō sunt sic ueri sicut sanguis qui in toto multiplicat: ex quo fit feb. sanguinea sinocha uera: & sine dubio ita ē ut in pluribus. Cum sanguis in toto habūdans qui est uerus sanguis est imaginabile q̄ uincatur a natura & hodie expellat una libra: & cras alia: & sic est imaginabile q̄ hodie una libra retenta. i. non euacuata putrefiat & resoluatur anteq̄ alia libra putrefiat In his ergo dictis uolum⁹ satisfieri quesito an febris sanguinis sit periodica: & de his diximus ꝓlixe 2° de differentiis febriuz.

ET EIVS SPECIES. Cōsiderandū q̄ hic accipimus tres famosas species sinoche quas licet Aui. adaptet ad sinochaz putredinalez ut etiā Alzarab⁹ tamen ad sinochā sine putredine possunt adaptari: ut intelligitur a Gal°. 9°. tera. Considerandū 2° q̄ licet in febre paugmastica. i. declinatiua sola declinatio sit apparens: tamen in ea sunt omnia quattuor tp̄ra: sz sunt occulta: & ita ī aliis quattuor specieb⁹. Dubitatur primo de causa quā dat Aui. Nā si quid resoluitur de uapore est plus q̄ putrefactio. i. quod per putrefactionē eleuat: ergo cessabit febris. Diximus alias duas solutiōes que ī re una sunt. Prima est q̄ quātitas uaporis attingens cor est duplex. Vna qua uapor facit febrem & ab hac si fuerit diminutio nō fiet febris. Alia est qua uapor facit tātā febrē qua minor fieri potest & etiam maior: & ad hanc quantitatez fit compatio uaporis qui resoluitur. Si enim est minor q̄ ille q̄ īcipit facere febrem tantaz tunc ꝓcedit feb. minuendo: si minor ꝓcedit addēdo: si equal⁹ erit modi unius. 2ª solutio est q̄ quātitas uaporis sanguinis facientis febrē ē habens latitudinez qa minor illa & maior pōt facere febrē: cum ergo incboat febris a uapore alicuius q̄titatis si uapor ille minor succedit quia plus resoluitur quaz prius tunc per augmastica: si maior tunc fit augmastica. Sed tu dices pone q̄ aliqua febris incipiat a uapore tante quantitatis qua minor non pōt facere febrē: & tūc succedēs uapor fit minor: ergo ista febris non habebit nisi incboationē. Dicendū q̄ casu posito segt̄ necessario: & uidemus in hoībus aliquādo quosdaz subitos dolores subito recedentes: & si pseuerarent essz uera & manifesta feb. Et possemus nos extendere hic ad multa. Dubitatur 2° quare ex aliis humoribus a sanguine non fiunt poxismi habentes tres dictas differentias. Et causa hui⁹ dubitationis est quia tertiana unius poxismi est uni febri sinoche similis quare ergo colera putrescente non potest dici q̄ in aliq° corpe quantitas uaporis petentis cor ē amplior eo quod resoluitur & in quodam minor & in quodā equalis. Et tunc erit unus poxism⁹ tertiane augmasticus: & alius poxism⁹ erit paugmasticus & alius homotenus. Dicendum q̄ in febre sanguinea cuz ei⁹ materia sit coīs & in uenis non est precipuus locus patiens: & iō statim cum incboat multitudo uaporum petit cor a qua multitudine ī prima parte tp̄ris petente cor potest fieri diminutio uel additio ad illā uel pitas ad illā unde sunt tres species dicte sinoche. Sed in febribus interpollatis quia humor habet p̄cipuuz locū fit principiū cuz typo & parua euaporatione ꝓpter calidi suffocationem. Postea resurgit calor & extendit ī materia

& fit maior euaporatio quousq; sit calor eq̃ liter expansus postea finit̃:ergo in quolibet tali poxismo quattuor sũt tẽpora manifesta & distincta. Ad cõtrariũ dicẽdũ q; rõ tãtũ arguit q; aliquis poxismus tertiane põt eẽ in quo augmẽtuz erit maiꝰ respectu cuiusdam poxismi alterius tertiane: & aliqs poxismus est in quo statꝰ erit etiã maior: & aliquis ĩ quo declinatio: sed cũ hoc reliq̃ alia tẽpora euidẽter sunt manifesta. Et q; dixim9 de tertiana dicemꝰ de flegmatica: & melancolica. NEQ VIOR EORVM EST AVGMASTICVS. Cõsiderãdũ q; febris põt procedere augẽdo sup quãtitatẽ caloris hõteni:& ista est peior ut notũ ẽ:& potest p cedere augẽdo uersus quãtitatez hõteni: & ista est minus mala quã hõtenus. licet si considereť causa q̃ est plus putrefieri & euaporari quã resolui absolute augcus possit dici peior aliis. CRISIS AD SEPTIMVM. Dubitať quia tertiana cõtinua terminatur in septima die sicut interpollata ĩ septimo poxismo:ut Gal. in cõmẽto. ampho. TERTIANA VERA zc̃. Et 3° pnostico4:ergo sanguinea cuz sit de grossiori materia post ponit terminationẽ. Dicendũ q; sanguinea cũ sit de peracutis põt ad septimũ termĩari & sic etiã in 4°. ut 3° decrisi Gal. Ad rõez dicendũ q; licet sanguis sit grossior potest tamẽ ad eandez pacuitatẽ uenire febris sãguinea ad q̃ colerica. EIVS CONSVMPTIO. Consideranduz q; nõ dixit eã cõsumi sola digestione: ut uoluit plusq̃ cõmẽtator in tegni trac. 3°. & uideť gal. sentire in fine libri de differẽtiis febriũ:& nos scripsimus hoc ĩ qõne nostra de tẽporibꝰ morbi. PERMVTANTVR AD CAVSONEM. Propter in cẽdiũ & cõuersionẽ in colerã que si apostemet cerebrũ faciet sirsen cũ infrigidatione:ut potu aque frigide: & frigidis embrocis. Vnde sanguis cõuersus ad similitudinẽ flegmatis & coartatus in cerebro poterit apostemare:& facere litargiaz. Alia sunt nota que dicit de maioritate profunditate somni. dicit post q; si in febre sanguis fiat timpanites q̃ nõ cessset fluxu uentris:& resolutione. i. emplastris resolutiuis circa uentrem:& appareat ĩ eo morbillus uiridis est de signis mortis. Ratio ẽ qa p̃dicta ydrops significat defectũ naturalis caloris. unde fit euaporatio & nõ resolutio & cõtinua uento sitatis regeneratio: fit & morbillus uiridis significat materiã cõuersaz ad naturã uene nosam. Et cuius latitudo significat subuersionẽ materie:& defectũ uirtutis a pulsione extra. SIGNA. Primo ponit signa eius. Secũdo signa pmutatiõis. Tertio signa plõgatiõis. ibi 2ª. SIGNA AVTEM PERMVTATIONIS. ibi 3ª. SIGNA VERO LONGITVDINIS. Prima in duas. pmo ponit signa coĩa febri sanguinee. 2° signa ppria pmis spẽbꝰ eius. ibi 2ª. ET ILLIVS QVE EST A PVTREDINE. Prima põt diuidi in tot partes quot sunt signa. REPLETIO COMPLETA. i. cois toti corpori. ABSQ VE RIGORE. Quia materia est inter uenas:& cũ hoc est calida & humida. NON EST SVDOR. s. oĩ die uel oĩ tertia die:ut ĩ poxismalibꝰ febribus:sed est apud crisiz. IN DIE CRETICA PRVRITVS IN NASO. s. ei a quo cõsueuit sanguis exire ex naso:& sic etiã ꝛsueto uẽtosari ĩ loco positiõis uẽtosarũ. CONSTRICTIO IN HANELITV. ex multa repone uenarũ subethicaz. Vnde suspicandũ est ĩ eis de apoplesia q̃ ꝓuenit ex eaz uenaz opilatiõe: ut ypo. 4°. re. acu. & Aui. 3° can̄. fen. prima & iõ dixit. ET EST MALVM APOSTEMA GVTTVRIS zc̃. Ista fiunt ex multa repletiõe ĩ uenis circa epiglotũ siue circa faringã & circa linguã. CVRSVS LACRIMARVM. Propter habũdãtiam sanguinis circa oculos. Nos aũt de lacrimatiõe & mõis & causis subtiliter p scrutati sumꝰ sup fen. 3ª. tertii libri. CALIDITAS EIVS EST PLVRIMA. Quia in multo uapore sicut caliditas q̃ surgit a lacuna aque calide:& iõ dixit. LACVNALEM ALIAS LACRIMALEM. i. apte ad lacrimas. PVLSVS MAGNVS. Quia fortis adhuc uirtus obedientia ĩ strumenti etiã necessitas addita. NON PLVRIME DIVERSITATIS. Cõtra qa colera minꝰ grauat q̃ sanguis. Dicẽduz q; causon & tertiana fortis. s. cõtinua hñt maiorẽ maliciã & maiorẽ calorẽ ĩ termino ĩuasiõis q̃ sit calor febris sanguinee:& iõ lz ex parte subtilitatis materie pulsus deberet minus eẽ diuersus in causone tñ ex pte malicie caloris plus deiciẽtis uirtutẽ pulsus ĩ causone ẽ magis diuersus:& ꝺ bis diximꝰ

ſupra ī ca° de tertiana febre. ET ILLIVS: Primo poīt ſigna febris ſanguinee putride addēs notitiā groſſitiei:& ſimilitudīs ſanguinis. Secūdo nō putride addens aliqd de putrida.ibi 2ª. ET SINOCHA PVTRIDA EST EQ VALIS.ſ.reſpectu aliarum putridaꝝ: ſ3 reſpectu ſinoche feruide.i.ſine putredine nō ē eq̄lis. īmo quātū ſanguis recedit a natura ſanguinis ꝑ putriduꝫ tantuꝫ febris tēdit ad caloris īequalitatez.ſ.mordacitatē:& modū alicuius typi ſiue periodi. SIGNA. Patet: ſigna uero longitudīs iam ſciuiſti ſupra ca° de cognitione boraꝝ. DIGESTIONIS .ſ.tarde qa ſi tarde apparet eſt longior carnalitate.ſ. tarda q̄ ſignificat ꝓlongationē ꝑ cita:& ſignificat breuitatez. DIVERSITATE DISPOSITIONVM. Eſt diuerſitas ī mō caloris. IN SPACIO SVO.i.tp̄re quo ꝑdurat. EX ADDITIONE. Quia ſi ſit ſinocha additiua: ut augmaſtica ñ uniformiter addit calor ſ3 pigre. ET STATIONE.qa ſi ē hōtena nō uniformiter ſtat. ET DIMINVTIONE .qa ſi ē declinata nō uniformiter declinat. īmo eſt q̄ſi ſit tepida.i.tepide & pigre ꝓcedēs ī his ſpaciis: VEL TEPIDE.i. tepiduꝫ hñs calorez. Hic āt ſermo totꝰ poſſ3 referri ad unā febrē q̄ in ſuo ſpacio difformiter: & tepido calore ꝓcedit: ut q̄nq; uideaī augeri q̄nq; ſtare q̄nq; declinare:& uariaī ꝛ̄ h° quocūq; mō ītelligaī ſignificat hec diuerſitas: & tepiditas ſanguinē crudū. SPACIVM.patet zc̄.Signa uero ab urina Auic.nō ponit.Certū.n.eſt q̄ urina ē rubea. Quid uero ſit de groſſitie & ſubtilitate: uide Serapionē.6°. prac.& Raſ.4° li°.Almanſoris zc̄.

Cura febris ſanguinis.

TINTENTIO IN CVRATIONE zc̄.Primo ponit ītentiones curatiōis.2° ſm illas exeq̄t.3° poīt cibaria. 4° ꝓ cura accidētium nos remittit.ibi 2ª. EVACVATIO AVTEM.ibi 3ª. CIBI. ibi 4ª. ET SI ACCIDAT. Cōſideraduꝫ q̄ iſte ītentiones ſūt ſex.Prima eſt euacuatio.2ª ē ſubſtātie ſanguinis rectificatio.ſ.īgroſſatio: ꝑ ſubtiliatio. 3ª eſt īfrigidatio.4ª eſt mundificatio.5ª eſt digō. 6ª ē reſolutio. Differt aūt euacuatio & reſolutio:qa euacuatio eſt manifeſta eductio cū flobotomia:ſ3 reſolutio ē ꝓpe uapoꝝ eductio. Digeſtio aūt ē ſubſtātie rectificatio l3 q̄nq; ꝓ eodez poſſint ſumi:ut ītelligitur ex ca° de cura putridaꝝ: tñ digō ꝓprie eſt rectificatio hūoris habētis putredinē. unde putredini opponit: ſ3 ſubtiliatio & īgroſſatio ꝓprie opponit mō ſubſtātie: ut notū ē: & iō digō eſt ītentio ꝓpria ī ſinocha putredinali.intentio aūt q̄ ē ſubtiliatio & īgroſſatio ē coīs oī ſinoche . Differt aūt euacuatio & mūdificatio qa euacuatio ē ꝓprie hūoris peccātis q̄ eſt cā egritudinis.mūdificatio āt eſt hūoris alteriꝰ additi ſiue adiūcti. Vnde q̄n colera in q̄ pars ſanguīs tranſit: aut alia materia ſecuꝫ aſſociata educit dicit ſanguīs mūdificatio. Conſideraduꝫ aūt q̄ iſte ītentiones ſurgūt a materia & diſpōne febris ſāguinis.Sūt.n.in ea ſex.Primū eſt repletio cui opponit euacuatio:Secūduꝫ ē ſunguinis replentis groſſicies uꝰ ſubtilitas cui opponit equatio:uꝰ ꝓ ingroſſationē uꝰ ſubtiliatiōz. Tertiū eſt caliditas ī mēbris q̄ ē febris:ꝑ in ſanguine cui opponit īfrigidatio. Quartū eſt humiditas ſiue materie corrupte q̄ ſanguinē īficiūt: & huic opponit mundificatio. Quintū.eſt ſanguinis putredo: & opponit ſibi digō. Sextū ē uapoꝝ multitudo:& opilatio retentoꝝ.& opponit ſibi reſolutio.ubi includit ēt opilatiōis apertio. EVACVATIO. Primo ponit curā q̄tū ad has intentiones uſq; ad declinationē.2° in declinatiōe. ibi 2ª. ET IN FINE. Prima ī quattuor. Primo ponit curā ꝓ euacuatiōez.2° ꝓ īgroſſationē & ſubtiliationē.3° ꝓ infrigidationē. 4°.ꝓ mūdificatōez.ibi 2ª.SANGVIS VERO.ibi 3ª.EIVS VERO.ibi 4ª.MVNDIFICATIO. Obmittit curā ꝓ digōez qa intelligit ꝓ īgroſſationē & ſubtiliatōez q̄n.n. ſanguis rectificaī ī ſubſtātia cū rebꝰ habēti bus ꝓpetatē contra putredinē tūc digerit. Cura aūt ꝓ reſolutionē.ſ.aptionē poroꝝ:& trāſpirationē ēt ē nota ex multis dictis ca°. de effi¹ᵉˢ.& ca° dꝰ cura putridaꝝ ī generali. Prima ī tres. primo oñdit euacuationē magis cōueniētez.2° oñdit euacuationē q̄ ante hāc oz p̄mittere.3° oñdit qd fienduz:ſi euacuatiōes p̄dicte nō poſſunt fieri.ibi 2ª.ET OPORTET VT PREMITTATVR. ibi 3ª.QVOD SI DISPOSITIO. Prima in duas. ꝑmo p̄mittit. 2° ꝓbat.ibi 2ª. SINCOPIS NAMQ VE. Conſideradum q̄

tria ꝑcipit. Primū ꝙ flobotomet̄ de mane ī brachio: ſz de qua uena ſcias ex ca° de flobotomia. Secūduz ꝙ nō expectet̄ digō. hoc declaratū ē ſupra de cura putridaꝝ. NISI SIT REPLETIO zc̄. ne indigeſtum & corruptū ferat̄ ad uenas. CAVE. qa nō flobotomes: ſed prius remoue ipſaꝝ. Tertiū eſt ꝙ flobotomes uſq; ad ſincopiz. Dubitat̄ utꝝ ī febre ſanguinea debeat fieri flobotomia. ꝓ ꝓncipiū. Videt̄ ꝙ nō p Azaraniū in b° ca°. ubi dicit: ſi priuat⁹ fuerit extractione ſanguinis apud prīncipiū caueat penit⁹ ipuz extrahere apud augmētū egritudīs: & ī eius ſtatu: & ſi uirt⁹ ſit fortis: & hūc ſermonem dicit iſte uir in ca° de ſinocha ſine putredīe & ca° de ſinocha putredinali. Idem uidetur uelle yſaac ca° de ſinocha cuz putredine. In cōtrariū ē Auic cū dicit. Q VOD SI FEBRIS PERSEVERAVERIT zc̄. Dicēdū cū Gal. ꝙ in ſinocha ꝛſeruata uirtute nō ſolū ꝑm ſeptenas dies: ſed ꝑm eos q deinceps ſunt ē flobotomādū: ut 9°. tera. Rō eſt qa repletioni opponit̄ euacuatio. de Azaranio. mirandū eſt: & forſan ꝙ ī ei⁹ reprobatione Auic. dixit. Q VOD SI FEBRIS PERSEVERAVERIT. Similiter dicēduz ꝙ in ꝓceſſu nō poſſum⁹ tam copioſaz facere flobotomiā. ut in prin° ſicut ſupra declarauim⁹: & de hac ītellexit Azaranius. SINCOPIS. inducit tres rōnes que ſumunt̄ a Gal. 9°. tera. Prima ratio flobotomia uſq; ad ſincopim ſubit⁹ qñq; remouet febrē qa īfrigidat fortē caliditatē febrilez: ergo cōpetit. VEL COMPLEXIONEM FORTEM. i. hōiem fortē ī uirtute. Secūda ratio flobotomia hec: & pot⁹ aque frigide excuſat ab alia cura: g° eſt fiēda q̄ſi īnuat ꝙ aque frigide exhibitio: & alia īfrigidatio ſtāte repletiōe ſupflua nō ē ſecura. ET PARTITIO. qa fecerat nos ſecuros ī flobotomia dicit ꝙ cō ueniētius ē in plures partes partiri iſtaz flobotomiā qa ē uirtute ſecurior: & pōt ſufficere ad curā. SI NON FVERIT. iſtud poteſt eē ſupflua repletio ſuffocatiua cui non ſuccurrat̄ ꝑ flobotomiaz pluribus uicibus fact̄ ī: ſz ꝑ copioſaz flobotomiā ducētem uſq; ad ſincopiz: & ī hoc Auic. pōt īcludere unā rōnez qua ꝓbat ꝙ oz aliqñ uſq; ad ſincopiz flobotomare: ut arguat ſic. repletio ſuffocatiua pōt aliqñ eē ī ſinocha ī qua nō excuſat a timore mortis: niſi copioſa flobotomia: g° talis flobotomia ē fienda. ET FORTASSE. Hec ē tertia ratio: uꝑ q̄rta rō. euacuatō ē fienda ꝑ q̄ natura ꝛfortata expellit materias malas: & reſiduū ꝑ loca ſua unde ſanet̄ īfirmus: ſed facta flobotomia uſq; ad ſincopim hoc fit: g° oz auctoribus dictis Gal. & Auic. credere ī his euētib⁹. ET SVCCVRRATVR. Hic remouet inſtātiā q̄ pōt fieri. Diceret. n. qs. ſincopis eſt accidens prauū ad qd̄ nō debem⁹ deducere. Reſpōdet ꝙ talis ſincopis eſt leuis: & remouet̄ cibo ſubtili: & qete ꝑ cibū ſubtilem ītellige cibū cite penetratiōis & digōnis cuis uirt⁹ ſit ꝑm graduz q tibi uidet̄ qa uel uinū uel iuleb: ꝑ ſuccus granatoꝝ: uel aqua carniū. ET OPORTET VT. Conſiderādum ꝙ materie corrupte q̄ aſſociāt̄ febri ſanguinee qñq; ſunt circa partes ſtomachi & īteſtinoruz: & circa meſeraicas: & tūc ante flobotomiaz lenifica naturā cuz illis q̄ dicit ne materia retrahat̄ ad uenas. Et poſſibile ē ꝙ coliria & cliſteria ſufficiāt: aliqñ ſunt ī uenis: & tunc cū ſunt digeſte poſſunt euacuari: & hoc fit poſt flobotomiā. lz poſſit accedere ante flobotomiā debere fieri uſq; ad terminū. ſ. ſaporis muci qa nō fit mucū tranſiēs ī dulce: uel uſq; ad terminū. ſ. quantitatis debite: qa det̄ bona & cōueniēs doſis: ut uncie. iiii. uꝑ ſex: ꝑ uſq; ad temp⁹ determinatū qa nō debet differri multū iſta mūdificatio. Q VOD SI DISPOSITIO. Hoc pōt eē quia nō poteſt inueniri ī brachio: uel īfirmus non uult: uel qa uidet̄ tibi ꝙ uirtus non ſit ſufficiens ad flobotomiā. Vtrū aūt nō premiſſa flobotomia de brachio ſi īdigeret poſſit fieri flobotomia de fronte diſputauimus in ca° de frenetici. 3° cañ. Si aūt nō ꝓparatur aliqd eorū qa nulla flobotomia pōt fieri ꝓp accidens zc̄. & ꝓpter etatē uel uirtutē: uel qa īfirm⁹ nō uult tūc eſt zc̄. i. leniat̄ uēter ꝑm modū quia cū tamarindis zc̄. ET REGIMEN zc̄. APERIVNT. ſ. poros ut cū debitis fricatiōibus: uel cum ſyrupis aperitiuis facta flobotomia: ut ſyrupo acetoſo ſimplici: uel cū endiuia: uel capillis ueneris: ꝑ ſi expedit cum radice feniculi: & petro. ET SI. Patz Sed dubitatur quare probibet ſincopim in fluxu ſanguinis a natura: & non probibet illam in flobotomia. Dicendū ꝙ in fluxu

ſanguīs a natura non fit ſincopis niſi ualde ſuperfluente euacuatiõe cũ natura eligẽdo euacuet. SED cuꝫ minori euacuatione fit ex arte. SANGVIS VERO. Hic ponit curã ꝑ ſanguinis ī groſſationẽ ſi ẽ ualde ſubtil & ſubtiliationẽ etiã īnuit debere fieri ſi eſt groſſus. EIVS VERO. Ponit curã ꝑ īfrigidationẽ: & ponit cañ. in hoc ꝙ dicit ꝓmo ẽ notũ ex caº de cura putridaꝝ ī generali. ET CVRATVR. ſ. febris ſanguinea. IN TENTIONE QVE EST INFRIGIDATIO CVM TROCISCIS DE ROSIS. Et hoc in declinatiõe: & factis euomationibꝰ: ut ſupra caº de cura putridaꝝ ī generali. QVORVNDAM ANTIQVORVM. ſ. Raſ. i7. cõtinẽtis poſteriores uero ignoro. SED CVM LENITATE NATVRE. Quia ſiccitas eius ꝓhibet aquã ordei: & hoc declaratũ ẽ ſupra caº de aq̃ ordei Aliter. SINE LENITATE NATVRE. i. ſi uenter nõ eſt lenis ꝙa leuẽ uẽtris ſiccitatẽ aqua ordei lauãdo & abſtergẽdo lauare põt & ſic cõcedit ſtante uentre ſicco. MELIOR ꝛc̃. AD HOC. i. ad aquã ordei q̃ ſit ſubtil frigida ad hoc. i. potũ frigide aque. ET SCIAS. Hic cañ. ſumit a Gal. 9º. tera. IN RELIQVA DISPOSITIONE. i. poſterius uel acquirit. alia diſpõ putredinalis a priori. MVNDIFICATIO. Hic poīt curã ꝑ mũdificationẽ: & quia ī ſinocha humor ī mũdans ſanguinẽ eſt colera ut pluri mũ in quã unctuoſuꝫ ſanguinis apte trãſit ideo precipit colerã educi: & ꝙa poteſt fieri immũdus ꝑ flegma precipit digeri illud. Et ſufficit q̃nꝙ hoc ꝙa ſanguis crudus põt in bonũ redigi ꝑ digõem: & ideo non dixi. EVACVATIO. Et ſicut dixit. EVACVATVR COLERA. Et humor crudus digeratur. Intellexit ẽt ꝙ mũdet aquacũꝙ materia q̃ eum facit īmundũ. ET INFINE EIVS. Ponit curã īdeclinatione: & hº ꝑ remouentia reſiduũ caloris: & cõfortantia mẽbra reſoluta & debilitata: & ſũt trociſci noti. CIBI VERO OLVS BENEDICTVM. i. portulaca. alia ſunt nota. Dubitatur utrũ ī ſinocha ſit fienda flobotomia uſꝙ ad ſincopim. Et uidet ꝙ nõ per Raſ. i7º cõtinẽtis. hoc caº ubi dicit. Dico magne ſagacitatis ẽ nõ ſubtrahere ſanguinẽ ſubito uſꝙ ad ſincopiꝫ: ſed ſecũdario trahẽdo ꝓma uice medietatẽ: & alie uice aliã medietateꝫ. Idez ꝓbatur ꝑ Auer. 7. colliget. ubi contra Gal. inuebit ꝙnꝙ rationibus. Prima flobotomia uſꝙ ad ſincopim non eſt artificialis euacuatio: gº nõ eſt fienda. antecedẽs ꝓbat ꝙa ars imitatur naturã: & nũq̃ fit ſm naturã fit criſis laudabilis ꝑ euacuationeꝫ ſanguis ducentẽ ad ſincopim. īmo hoc fit ī aliis criſibus in quibus expulſiua plus expellit q̃ ſit cõueniẽs. Secũda ratio intẽtio euacuatõis eſt euacuatio ſuperfluꝰ & ꝓſeruatio quãtitatis naturalis: ſed euõ ad ſincopiꝫ diminuit de naturali quãtitate: gº nõ eſt fienda. Tertia ſic euõ ad ſincopim iuuat ꝙa īfrididat: ſed hec eſt medicina accidẽtalis quia ꝑ accñs iuuat: & eſt periculoſa: gº nõ eſt fienda. Quarta ratio melius ẽ ut remaneat aliquã tulũ caloris extranei q̃ ꝙ aliquã tulũ caloris naturalis minuat: ergo flobotomia non dꝫ fieri uſꝙ ad ſincopim. Quinta ratio in corpore habẽte febrem ſinochã eſt alicuius humoris preparatio ad putredinẽ: gº flobotomia ad ſincopim nõ eſt fienda. ꝓbatur ꝓña quia ꝑ taleꝫ flobotomiam diminuto calore naturali debilitata uirtute hũores corrumpunt: & nõ erit qui faciat corruptionẽ alias correctionẽ eſt huius. In cõtrariuꝫ ẽ Gal. 9º. tera. Multi cõcordare uoluerũt Auer. & Gal. Quidaꝫ dicũt ꝙ Auer. ꝓhibet flobotomiã uſꝙ ad ſincopim irrecuperabilẽ: ſed Auic. recuperabilẽ. hic eſt ſermo rudis. Alii dicũt Auer. ꝑcipit flobotomiã nõ fieri uſꝙ ad ſincopim incluſiue: ſed Gal. precipit excluſiue. Iſte ſermo eſt rudis qui uellet cõcordare hos uiros ſumat dicta Auic. cũ dixit. partitio qdem in ea eſt melior. Et dicat ꝙ exiſtente ſinocha uel nõ eſt neceſſariũ facẽ flobotomiã feſtinãtem: & tũc partiri flobotomiam eſt melius: uel eſt neceſſariũ facere feſtinationẽ: & tũc uſꝙ ad ſincopiꝫ fiat aliis cõſentientibus. Duos. n. uidit Gal. flobotomatos ad ſincopim mortuos ex hoc nõ cõſiderans in flobotomia q̃ oportebat: ut appareat. 9º. tera. Et nos iam ſcripſimus prolixe de hoc. Et dicamus breuiter ꝙ Aui. uoluit cõcordari cũ Gal in hoc: ſed tamẽ ipſe credidit ꝙ meliores medici precedentes in arte medicine fuerint Azaranius: & Auenzoar. & iſti duo uiri ſunt cõtra Auer. in hoc. & ꝓprie Auenzoar. Amplꝰ cõueniẽtꝰ ẽ maꝰ

periculum euitare minori piculo: ſed cū flo botomia uſq; ad ſincopim maius periculuz euitamus. ſ. mortis paruo periculo facto. ſ. ſincopim a qua bō reſurgz aſperſione aque frigide ſup faciem: & cibo ſubtili. Periculū aūt qđ euitatur eſt mors p uiā ſuffocatiōis qñq;: & qñq; mors q̄ aduenit in criſib⁹ malis. Nam p flobotomiā ad ſincopim qñq; in ſinocha ſine putredine tollitur febris. Et ſi facis flobotomiā intra illā remanet febris q̄ pōt fieri putrida in qua ōportet expectare digōez: & motus creticos quos poſſibile eſt eſſe ad mortez. Amplius in alterādo eſt timor nō minor q̄ in euacuādo: ut ītelligiť. ab Auer. 7°. colliget: ſed ultimā alteratōez. ut īfrigidationē ultimā mouentez ad cōtrariū cōcedit Auer. ut aquā īfrigidātē: & permutantē ad infrigidationez flegmatice: g° ultimā euacuationē cōcedere pōt. Dubitať an in ſinocha cuz putredine fiat qñq; flobotomia ad ſincopim. Dicenduz q̄ min⁹ flobotomam⁹ in putrida. i. minorē quātitatez trahim⁹: ut ſumitur. xi°. tera. 5°. ca°: & hoc qa uirt⁹ in eo ē debilior: & ſanguis nō ē ſic aptus euacuationi: & qa nō pōt febris ceſſare p hanc flobotomiā: quia putredo nō pōt ſubito ceſſare ſicut in ſinocha ſine putredīe poteſt ſubito fieri equatio quantitatis ſanguinis & ceſſatio febris quare cōſeruam⁹ uirtutez ad reliquas criſes in ſinocha cuz putredine quāuis tamē remiſſior ſit flobotomia in ſinocha putredinali: pōt tamen duci ad ſincopim: qa minori flobotomia ſincopizat habēs ſinochaz putredinalē q̄ habēs nō putredinalem. Ad Raſiz dicēduz q̄ nō negat illam flobotomiā: ſed dicit q̄ ſagicitatis eſt ſcire: ubi non oz illā facere: & ubi oportet. Ad primā rationē Auer. dicēduz q̄ ars imitatur naturā aliqñ: & aliqñ ſupplet defectū eius ſicut az ī amputatiōe fruſtri carnis: & ubi nō poteſt ſicut Auer. in ſeipſo expertus eſt cū factus fuit podagricus. Ad ſecundaz rōnez dicēdū q̄ in euōne ꝺſeruatur quantitas naturalis q̄tum poſſibile eſt aliqñ. n. Auer. concedit dari coloquītidaz cuz qua impoſſibile eſt q̄ ſaluatio iſta fiat. ſ. ſpirituuz qui ſunt in nobis. Ad tertiā dicendum q̄ Auer. nō negat iuuamēta accidētalia: ut iuuamētuz ſcamonee in tertiana & iuuamētū balnei frigide aque in homine carnoſo. Ad quartā dicēduz q̄ ꝓpō eſt falſa: qa defect⁹ aliquis naturalis caloris ſtatim tolli poteſt. uino albo uel alio leuante a ſincopi: ſed reſi duū febris cogit qñq; expectare criſes. ¶ Ad quintā dicit Gal. q̄ illi humores pelluntur alleuiata uirtute uomitu uꝑ ſudore uꝑ alꝛ. Iſte ſunt due rōnes noue quas feciſti cōtra iſtā opinionem qñ diſputauiſti eam. Primo nullus ſcribiť mortu⁹ q̄is ſit facta flobotomia: & nō uſq; adꝑ ſincopiz. Et aliq ſcribunť mortui ex ea facta uſq; ad ſincopiz. dico in ſanguinea febre: g° zc̄. Secūda oīa pericula apoſtematis & ſuffocatiōis poſſunt euitari per flobotomiam iteratam ſine ſincopi: ergo zc̄.

De febre flegmatica.

SCIVISTI. Poſt ſermonem febriū colericaz & ſanguinearū ſequiť ſermo ī febrib⁹ flegmaticis. Primo in generali. 2° in ſpeciali. 3° ponit curā. ibi 2ª. IN ILLA. ibi 3ª. CVRA. Prima in qnq;. ꝑmo ponit generalem diuiſionē febriū flegmaticaz que eſt q̄ flegmatica febris: uel eſt poxiſmalis: uel cōtinua: & huius cauſa ē ſcita ſupra ca°. de cauſis putredinis. 2° notificat eam q̄tuz ad tēpora: & uult q̄ principiū eius uniuerſale durat: ut plurimū .18. dieb⁹: & recedit ītra .lxiiii. alias. liiii. dies. Dubitať qa ꝑncipiū durat. 18. diebus: ergo maius tēpus flegmatice eſt principiuz: ſi. n. reſiduū diuidat ꝑm partes tres ꝑm tria tēpora poſt principium quelibet pars erit minor. cuius cōtrarium Auic. ſtatim ponit cuz dicit q̄ longior pars eſt augmentuz. Dicenduz q̄ principiū de quo hic eſt ſermo in flegmatica eſt longum quia humor frigidus & uiſcoſus tardat accenſionem & aperitionem maturationis. ¶ Sed q̄ hec longitudo ſit. 18. dieruz hoc non poteſt probari ſtat eniz experimento: & teſtificationi auctorū ſine dubio: ergo ī febrib⁹ flegmaticis tam in cōtinuis q̄ interpollatis diu ſtat cruditas ī urina antequā appareat ueſtigiū digeſtionis: & ideo principium eſt longum. ¶ Ad contrariū dicenduz primo q̄ per principiū intelligimus non proprie principium diſtinctum contra totum augmentum: ſed q̄ concludit augmenti partē .ſ. uſq; ad aperitionem manifeſtoz ſignorū digeſtionis: que ſi incipiant apperere ad. 18.

dies aut.20.erit terminus circa.40.uel.44. ſm generales ſermones Gal.in cõmẽto am pho. quarte pticule. Q VIBVS IN SEP TEM TERMINATVR zc̃. Thadeo tamẽ uiſuꝫ eſt q̃ littera debeat dicere.Eradicatio eſt intra.60.dies quia febris flegmatica eſt cronica quaꝝ cronicarũ terminus eſt ultra .44.dies.ſ.extendens ſe ad.60.Et qa forſan eſt ſermo uerus in flegmatica interpollata: ſed in continua poteſt terminari in.44. & minus:& cum cõſideras omnes hi ſermones ſunt arbitrarii. Secũdo modo poteſt dici q̃ hic intelligit principiũ uniuerſale: ſed in ſequenti paſſu itelligit augmẽtuꝫ pticulare. Ad rationem apparet ſolutio ex dictis. Vel dicenduꝫ q̃ ratio nõ cõcludit tenendo ĩraꝫ que dicit.64.quia ſi principiuꝫ occupet.18. dies.augmẽtũ põt occupare.22.& reliquuꝫ tempus diuiditur in ſtatũ: & declinationeꝫ aſſignãdo ſtatui uerbi gratia.iiii.dies & declinationi.16. & in ſuma ſunt.60. Vel aſſr diuidẽdo:ut tibi apparet.ita q̃ cadat ĩ.64. ET SALVIOR. Hic tertio oſtẽdit q̃ flegmatica illa ſit ſalua que eſt mũdoꝝ tẽpoꝝ.i. que habet tẽpora magis mũda. Cum enim flegmatica febris nũq̃ perfecte recedit. ideo ĩ hora ſue quietis ſemp habet aliquã putredinis effumationẽ ſicut fit in ĩcenſione uiri dis ligni tunc que eſt mũdior eſt ſaluior qa eſt ſignificãs flegma minus crudũ & minꝰ uiſcoſum. Quod autẽ multus ſudor ſignificet ſubtilitatem materie: & raritatem eſt notum: ſed non uidetur q̃ ſignificet materiam. Dicẽduꝫ q̃ mũdificatio huius febris ſignificat materiam paucam ſudor multus multã ſignificat materiã.i.que paucificaẽ. Vel dicendũ q̃ ſignificat paucam reſpectu multe que uirtutem aggrauando prohibet ſudorem. Conſiderandũ q̃ Thadeꝰ dixit. MVNDORVM TEMPORVM.i.diſtĩctorum:& nõ cõfuſoꝝ ad inuicem: & hoc eſt laudatũ qa ſignificat materiã uniformeꝫ. LONGIOR. In fert ex eo q̃ ĩtelligit huiꝰ febris eſſe materiã groſſam uiſcoſaꝫ crudã tardam in accenſione: ergo ſequitur q̃ augmentuꝫ poxiſmi eſt pars longior: & declinatio etiã eſt multũ longior declinatione tertiane:& eſt notũ. Et nos iaꝫ prolongauimꝰ ſermonẽ de hoc ſupra ca°. de rebus quibus differunt quedam febriũ putridaꝝ zc̃.

VEL PLVRIMVM.i.in pluribus.Poteſt eniꝫ quedam tertiana eſſe longioris declinationis quadaꝫ flegmatica. ET FLEGMA. Hic quarto oſtendit modos flegmatis a quibus ſit hec febris. Dubitatur quia preter hec ẽ flegma crudũ flegma mucillaginoſuꝫ flegma inſipiduꝫ: flegma aquoſuꝫ: flegma ponticũ:& gipſeum. Dicendũ q̃ gipſeum nõ facit febrẽ:cruduꝫ uero: & mucillagino ſum poſſunt intelligi per flegma uitreum ſed inſipidũ:& aquoſuꝫ cõprehendũtur per flegma dulce:ponticũ uero per acetoſuꝫ: & tu redeas in hoc ad ſcienentiã principioꝝ. ET PLVRIMVM. Hic quinto oſtendit corpora apta ad hanc febrẽ: & ſunt ĩ quibꝰ flegma multiplicatur.unde Gal.in.tera^ca. ad Glauconẽ. NON VIDI ADOLESCENTEM COLERICVM zc̃. CAPTVM A FLEGMATICA FEBRE ET PARVM. Poteſt fieri pars ſexta.cauſa dcã eſt:quia ſtomachus flegmatis minora eſt:& ideo flegmatica nocet ſtomacho: ſicut tertiana felli:& epati:& q̃rtana ſpleni:ut Raſis. .17°.cõtinentis. ET SCIAS. Vult ergo ex hoc cañ.q̃ cũ in febre flegmatica ſit frigus.pulſus eſt ſtrictus quãtũ ad unã dimẽſionem:& paruꝰ quãtũ ad omnẽ ſequendo uocabula Gal.in li° de differentiis pulſuũ. Aliter tamẽ põt exponi:& tu conſidera.

Signa flegmatice periodice.

IN ILLA Q VIDEM zc̃. Hic ſpecialiter exequitur pro flegmaticis: Et primo de illis que coĩter eueniunt. Secũdo de febribus que reducuntur ad flegmaticas.ibi ſecũda. ET SVNT. Prima ĩ duas.Primo de flegmatica ĩterpollata loquitur. Secũdo de cõtinua.ibi 2ª. ET SVNT. Quid aũt habet dicere de hiſ febribꝰ eſt ſigna illaꝝ. Primo ergo ponit ſigna flegmatice ĩterpollate ſm diuerſitatẽ materieꝝ.2° poĩt ſigna flegmatice coĩa ſiue q̃ ſunt ſigna abte. ibi 2ª.ET PLVRIMVM Q VIDEM. Pria ĩ tres. Primo poĩt ſigna fe.facte a flate uitreo & acetoſo.2° poĩt ſigna facta a flate ſalſo.3° a flate dulci.ibi 2ª.ILLA VERO.ibi 3ª.ILLA AVTEM. Prima ĩ duas. Primo poĩt dicta ſigna. 2° poĩt q̃dã ſigna coĩa flatice.ibi 2ª. ET HEC FE. Cã ꝑmi dicti eſt nota :quia flegma acetoſuꝫ & uitre ſũt hu

mores frigidi ualde. ET RIGOR. i. frigus in uitreo est uehementior q̃ in aliis. s. fleg maticis: unde Rasis. i7. continentis. primo capitulo in flegmate uitreo fit frigus forte nam ipsum est frigidius. ¶ Questio autem de frigiditate flegmatis uitrei & acetosi de terminata est in libro principiorum ¶ FRI GVS NON INCIPIT SVBITO IN EA. Id est febre ex flegmate uitreo: uel acetoso. ¶ CVM REDITV FRIGORIS. Quia post q̃ incepit apparere calor: & credit̃ ꝓcedere ad augmentum. Iterum reuertitur frigus: & hoc ꝓpter diuersitatem partiu3 materie motarum ad putredinem. ET FORTAS SE MISCETVR FRIGORI RIGOR. id ẽ opilatio: ut apparet ex sequẽti sermone. ET MAIVS zc̃. Ratio quia tunc materia ẽ magis subtiliata: & ideo fortius mouetur: & hec est causa maioris typi: ut qnto de ac cidenti & morbo: & supra: & apparet quare dixit. FRIGVS ET RIGOR. Frigus eni3 uel sequitur qualitate3 materie: & hoc non oportet ꝙ fit mai9 in statu cu3 materia sit magis calefacta digestione & putredine: uel sequitur motum caloris ad intra: & hoc fit magis ĩ statu: qa materia magis subito mo uetur: & ideo magis subito inducit malu3 sensu3 unde magis calor intus mouetur: & de hoc frigore loquitur. Rigor uero sumit̃ uel pro cõcussione uel pro orripilatione: & uterq; magis fit ĩstatu: qa ad subitũ motũ põt seq maior ꝯcussio ꝙ aliq̃ ꝯcussio si prius nulla fuit sed fuit frigus purum: & põt ex acuitate putredinis sequi aliqua orripilatio uel maior orripilatio. In uanũ aũt laborat Dynus cũ querit. an febris quottidiana in cipiat cũ orripilatione: & an incipiat cu3 ri gore. Ista eni3 uocabula sunt ualde equoca: ut declarauimus supra in suo ca°. Intellige ergo naturam typi quã materia fecit & uo ca illum rigorem: uel frigus uꝙ orripilatio nẽ: & hoc apparet quia Aui. statim dixit ꝙ rigor in uitreo est uehementior & statiz po net ꝙ febris flegmatica non facit rigorem Iste igit̃ questiões & ꝯtradictiões sunt uocũ si intellexisti ea que scripsimus supra in ca° de his typis. ET HEC. Hic ponit multa signa flegmatice siũ sit de flegmate uitreo uel crudo: uel mucillaginoso ꝙ naturali. ser mo hic multum applicatur: & quod primo dicit patet. quia causam ponit. PROFVN DITATE zc̃. i. somno graui profundo pp multos uapores frigidos & humidos & ca put petentes. VEL GRAVITATE. s. mẽ brorum ꝓfunditate zc̃. MVLTOTIENS INCIPIT. Quia poxissmorum primorum materia quandoq; est dulcior: & leuiter mo ta: & ideo non erit frigus neq; rigor. i. neq; ꝯcussiu9 motus. POSTPONITVR VS Q VE AD TEMPVS. Quia in poxismis posterioribus: ut augmenti uel status pote rit esse frigus & rigor. ET FORTASSE ERIT FRIGVS ET NON RIGOR ¶ Hoc potest intelligi de primis poxismis in quibus possibile est ꝙ sit frigus purus & non motus concussiuus: quez uocat rigorez & hoc quia materia tarde fertur. Pòt etiam intelligi de postremis ut uelit dicere ꝙ ali quando primi poxismi non sunt cũ frigore neq; etiam cũ concussione: & posteri9 fiunt poxismi cum frigore: licet non fiat cum cõ cussione etiã iste euenire possunt: ut patet. ET MVLTOTIENS INCIPIT CVM SINCOPI ET NON FIT. s. sincopis. i. nõ completur sincopis uel non fit sincopis in omnibus sed in multis fit. ¶ Causa autem quare in hac febre fit multotiens sincopis ẽ nota. ILLAM. patet. ILLAM. ¶ Causa ẽ quã statim ponet quia putredo incipit a parte dulciori. ET PLVRIMVM. Hic ponit sig na flegmatice absolute: siue coĩa signa: & hz partes. i2. s̃m. i2. ordines siũ sũmas signorũ quas ponit. Primũ signũ ẽ sincopis: & patz. Secd̃m ẽ sumptũ a modo caloris: & hz ptes .ç. sicut. ç. modi signorum sunt a calore. Hec g° pars 2ª ẽ aggregatio signorũ a mõ caloris. Et p̃mũ signũ ex his ẽ h° ꝙ ĩ p̃mis poxismis ẽ calor uehemẽtior & ĩ postremis ẽ calor minor: & dat causaz ĩ h° uerisimilẽ. ¶ Cõsiderandũ primo ꝙ licet sermo posset re ferri ad calorẽ ĩ uno poxismo siqs subtiliter cõsiderat tñ apti9 referẽ ad calorẽ primorũ poxismoꝝ cõpatũ ad calorẽ posterioꝝ poxis moꝝ. ¶ Quot ãt sint isti poxˡ p̃mi in qb9 ca lor est uehementior: & quot sint postremi in quibus calor ẽ minor nõ ẽ determinatũ nec põt terminari: qa ẽ, s̃m q̃titatẽ materiei dulcioris & subtilioris: & q̃titatẽ grossioris & frigidioris q̃ q̃titates diuerse sũt ĩ diuer sis. ¶ Considerãduz 2° ꝙ s̃mo iste uerus est

in ꝓximis habentibus ꝙ cauſa antecedẽti unuꝫ cumuluꝫ materie ſufficientis ad plures ꝓximos: nam tunc de illo cumulo pars mobilior citius mouebiť .ſ. dulcior ſalſior & ſubtilior: & ideo primi ꝓximi erũt maioris caloris: poſterius aũt mouebiť pars groſſior & ad motuꝫ prigrior: unde fiẽt ꝓximi minoris caloris: ſed cuꝫ ꝓximi nõ fient ex materia huius cumuli: ſed de ea q̃ de nouo ex toto generatur: talis erit calor huiꝰ ꝓximi qualeꝫ cõtingit generari materiaꝫ que prius non erat nec ſub forma cẽ añcedẽtis: nec cõiũcte. dico ſub forma cauſe bũoralis: qa bñ erat cã añs cõplexionalis.

Dubitatur quia hic ℔mo uideť ꝋtradicere dictis ſupra ī caº de tertiana: ubi fuit dictũ cuꝫ ſententia cõmẽtatoris primi epidimiaꝛ ꝙ in febribus de materia frigida ꝓximi ſtatus fiunt de materia ſubtiliori & magis mota ex hº. Vnde rigores ꝓximoꝝ ī ſtatu quartane erũt fortiores: ecõtra ī tertiana & hoc dicit Auic. ꝙ flegma faciẽs poſteriores ꝓximos eſt flegma groſſius. Hec inſtãtia eſt quã ego ante aliũ mouī fecit mihi aliq̃ moleſtiam: & ideo multis meis ſolutionibꝰ obmiſſis. Primo do unã & eſt ꝙ materia groſſior mota in ꝓximis poſterioribꝰ eſt groſſior groſſitie quã habet a ſe compata ſue parti dulci prius mote: & cũ hoc ẽ ſubtilior ꝓ digeſtionẽ quia digeſtior eſt q̃ ſit illa ſubtilis pars in primis peroximis mota: & econtra materia ſubtilior que fecit primos ꝓximos licet ſit ſubtilior in ſubſtantia ẽ tamen cum illa ſubtilitate crudior: & ſeqť ex hoc ꝙ illa ſubtilior crudior pigrius mouetur: & illa groſſior digeſtior ī ꝓximis ſtatus fortius & uelocius moueť. Et tu conſidera hoc ex principiis datis in queſtiõe de temporibus morbi. Aliter poteſt dici ꝙ iſti ꝓximi tã de materia dulciori q̃ groſſiori coẽs ſunt in tp̃re principii aut circa. Et põt tertio dici ꝙ ℔mo cõmentatoris epidimiaꝛ & Aui. ſupra uerificať ī materia una & nõ qñ materie ſunt diuerſe de quibꝰ hic ſermo uerus eſt. ET TACTVS. Hoc ẽ 2ᵐ ſignũ a mõ caloris cuiꝰ cã ẽ uaporis groſſities: unde non ſtatim penetrat. VERVNTAMEN. Hoc ẽ tertiũ ſignũ a mõ caloris & ẽ ℔mo ga℔. 2º de drñtiis febriũ. xº. ca º ℔. 12. ASPERITATEM. i. caloreꝫ aſperum ut in loco ubi reꝑſentať: uerbi gratia in foramine cribri. LEVITATEM. i. calorem leuẽ cõuenientẽ: ut ī loco alio: uerbi gratia ī parte cõtinua cribri. ET QVALITER CVNQVE. Hoc ẽ quartũ ſignũ q̃ſi dicat ſiue ſit hoc ſiue nõ: nam poſſibile eſt ꝙ nõ ſit ita. licet enim partes uiſcoſi flegmatis diuerſe ſint ī euaporatiõe: tñ illi uapores ꝺuenientes uerſus cutim poterũt uniformiter uerſus cutim diſpergi quocũq; fit: tñ calor flegmatice nõ ẽ ꝓueniẽs ad īflãmationeꝫ & inqetudinẽ ex forti incendio: & hoc ẽ quod dixit. MINOR EST QVAM zc̃. dixit ℔m plurimũ: qa aliquando poteſt ex forti putredine inf℔ari in flãmatiõe ꝓpinqua colericaꝛ febriuꝫ: uel ℔m plurimũ. ſ. ī gradu minoritatis. ET INSPISSATIONIS. ſ. banelitus. ET RAREFACTIONIS. ſ. banelitus. ET RAREFACTIONIS. ſ. banelitꝰ qa nõ ponit neceſſitatẽ frequentis & exuflatiui banelitus: ſicut facit colerica ſe. ī quo banelitu freq̃ns exuflatio ꝺuenit fieri & rara ꝓ interſectionẽ ex fatigatione uel in ſpiſſationis & rarefactiõis. ſ. cutis ꝓpter diſcooperturam pãorum: habentes enī fortẽ calorem febris ut ī tertiana modo ſe diſcoperiunt & tunc inſpiſſanť pori & anxianť ualde: & tunc iterum ſe cooperiunt ut fiat in poris raritas & ſtant in iſta anxietate. ET MVLTOTIENS. Hoc ẽ q̃ntũ ſignũ. VT SEDEAT. i. ſtet equalis: & hoc totum fit ꝓpter materie diuerſitatẽ: unde ſtatiões fiunt in augmento & declinatione: de augmento apparet & tempus explicat: ſed ī declinatione accidit uenire ad unaꝫ minorem caliditatem q̃ in ſtatu fuerit: & cum tu credis gradatiꝫ continuo ab illa deſcẽdi ſtabit quandoq; illa propter moram flegmatis & tarditatem in expulſione: & poſſibile eſt ꝙ ſupra illam addatur. ET FERES. Hec ẽ tertia ſumma uel tertius ordo ſignorum & patet. PAVCI SVDORIS. i. ſunt pauci ſudoris uel continetur littera: Vaporis ſui pauci ſudoris. i. cum uaporibus nõ ſudabilibus neq; pellibilibus libere per poros.

Conſidera ꝙ iſte opilationes non apparent omnes in urina: quia non niſi ille que ſunt in uiis urine. ſ. epatis & partiũ ꝓpinquarũ: & ideo põt urina non eſſe ſubtilis: & tamen uie que ſunt in membris & pori ramorum uenaꝛ: & foramina q̃ ſunt a uenis ī mẽbra

erunt opilata. ET SITIS. Hic est quartus ordo signoruꝫ & patet. ET INFLAMMATIO. Hic ē quintus ordo & ē modꝰ caceſie ꝓpter opilationes & groſſos uapores: unde poteſt fieri tenſio ydropica ī qua ꝓ terſionē ſubtilior fit cutis. COLOR AVTEM. Hic eſt ſextus ordo ſignoꝝ a calore. AD VIRIDITATEM. Propter frigiditatem flegmatis & mortificationeꝫ. ET CITRINITATEM. Propter īcēdiū aliqd a febre. CVRRENTES. Quia cōiūcti albedini flegmatis: & hic ē color plūbeus. Et tu ſcias q̄ Aui. habuit ſubtiles fantaſias in coloribus ut appet. 6° de naturalibus ꝑticula 3ª & li° primo fen 2ª ca° de ſignis complexionū. RELIQ VARVM FEBRIVM. ſ. caliday PVLSVS. Hic ē ſeptimꝰ ordo ſignorum a pulſu: & primo ponit drn̄tias buiꝰ pulſus. 2° cōpat ad alias febres & dat cauſaꝫ. ibi 2ª ET FREQ VENTIA. Tertio cōplet has drn̄tias pulſus. ibi 3ª. ET VEHEMENTIORES. Dicit primo q̄ puificeť pulſus ē paruꝰ & ſubmiſſus. i. ſubmerſus pp ſuffocationem caloris a frigiditāte & uiſcoſitate & multitudine materie. DEBILIS ex eiſdem cauſis. RARVS. Propter frigiditatē būoris IN PRIMIS. i. in princ° poxiſmi durante frigiditate: quia cū aduenit caliditas fit frequēs. IN FINE. i. in ꝓceſſu: uel. IN FINE id ē ī ultimo frequētie qa multū frequēs. Conſiderandū q̄ li. IN PRIMIS. pōt ſoluꝫ cōponi cuꝫ li rarus: & erit ſenſus q̄ nō ſoluꝫ in primis: ſed in ꝓceſſu flegmatice pulſus eſt ſubmerſus & parus: tamē eſt rarus ſoluꝫ in primis: & pōt cōponi cū qualibet drn̄tia quā dixit: ut ſit ſenſus pulſus flegmatice. IN PRIMIS. i. in prin° poxiſmi eſt paruus & ſubmerſus & ē rarꝰ: ſꝫ poſtea fit freq̄ns & redit h° ī eādē ſnīam. ET FREQ VENTIA. Primo facit hāc cōpationem. 2° dat cauſam dicti. 3° ponit aliam cōpationē. ibi 2ª. ET VEHEMENTIA FREQ VENTIE. ibi 3ª. VERVM. In prima parte duo dicit. Primū q̄ uehemētia freq̄ntie pulſus flegmatice ē uehemētior q̄ freq̄ntia pulſus tertiāe & quartane. 2° q̄ paruitas pulſus fPatice ē maior q̄ tertiane & quartane & h° ē qđ dicit. ET EIVS PARVITAS. i. q̄ eiꝰ puitas & tūc Aui. p̄ſupponit unū notū. ſ. q̄ pulſus in hac febre fPatica ſit paruior q̄ in quartana & tertiana: tūc arguit g° frequentior quaꝫ in febre tertiana: qa reſtaurat qđ ſibi de magnitudine deficit: & hoc ē quod dicit. VEHEMENTIA FREQ VENTIE EIVS EST PROPTER VEHEMENTIAM PARVITATIS EIVS. Dubi² an pulſus fPatice ſit paruior q̄ melācolice. Quod enī ſit paruior q̄ pulſus colerice non eſt dubiuꝫ. Videť q̄ pulſus melancolice ſit puior ꝓ Gal. 2° de criſi ca° de tertiana ubi dicit. Quartana febris in princ° ꝓximi ponit pulſuꝫ in diſpoſitione paruitatis quā nō ſequitur egritudo preter eā: g° fPatica nō cōſequiť paruitatē pulſus tantā quantā conſequiť quartana & Auer. colligꝫ 4° ca° de febre quartana dicit pulſus buiꝰ febris q̄rtane ē paruior plus q̄ ſit in fPatica. In cōtrarium eſt Aui. & Aliab. 8°. tera. 5°. ca° ubi dicit in ſignis flegmatice febris. Eſt ām hic pulſus minor pulſu q̄rtane ⁊c̄. quoniaꝫ flegma debelitat uirtutem ſuam frigidate diſſolutiua & ſua multitudine infrigidat. Idem ponit Raſis. 17. cōtinentis ca° de flegmatica in fine. Nos dicamus q̄ auctores multum inuenimus diſcordes in differētiis pulſuum flegmatice & quartane: naꝫ q̄ iudicauerūt compationē horum pulſum flegmatice & quartane per rationem acqeuerūt cauſe que p̄m extimationem magis eſt uiſa cauſare. Qui enī dicit in flegmatica pulſuꝫ paruioreꝫ iudicat hoc ex flegmatis frigiditate & multitudine: & hoc q̄ plus faciat q̄ cauſe que ſunt in melancolico humore. Qui autem dicūt q̄ ī melancolia pulſus eſt paruior opinať frigidatē melācolie multū iuuari a ſiccitate ut organū fiat inobediens dilatatiōi & q̄ ī h° uīcat flegma. Sꝫ q̄ iudicāt ꝓ expiētiā pn̄t diſcordare: qa exceſſus pulſuū adiuicē pn̄t multū decipe & euenit diuerſificare p̄m ſpēs flegmatū: & alia q̄ de facto ꝛcurrūt: & iō unꝰ auctor potuit inuenire pulſum flegmatice paruiorē & pulſuꝫ melācolice puioreꝫ. Cū ergo ponemꝰ duas febres: unā de fPate naťali & aliā de melancolia naturali ī eodē tp̄re: l' ī tp̄re tēperato & homine temperato: uel unam in hyeme ut flegmaticam in corpore flegmatico: aliā in autūpno & corpore melancolico tūc erit q̄ſtio de eius humoribus q̄ motꝰ ad putredinem magis peruificet pulſum an fPatici

an melancolici. Et q̃uis neutra queſtiõ ſit demõſtrabilis tñ credo q̃ flegmatic⁹ hũor pl⁹ puificet pulſuz qa frigidior & uiſcoſus & multus: ut dixit Aliab. Sed ad auctoritates ↄtrarias dicendũ q̃ ꝓceſſerũt cũ eorũ iudicio extimatiuo: & ꝑm q̃ inuenerũt per expientiã in multis q̃ eis occurrerũt in qbs non apparuit eis ueritas. Pro rudioribus uero ſcolaribus poteſt dici: q̃ pulſus ĩ flegmatica eſt paruior intenſiue: ſed ĩ melãcolica eſt paruior extenſiue quia plus perdurat typus & poxiſmus quartane q̃ flegmatice. Dubitatur an flegmatice pulſus ſit frequẽtior pulſu quartane: & in hoc non uidetur diſcordia multa: ſatis eniz auctores ↄcordãt q̃ pulſus flegmatice ſit ſpiſſior q̃ melãco^ce ut per ſpiſſitudinẽ reſtauret magnitudinis defectum quẽ habet ſupra quartanam. Ceterо cũ ſuis fantaſialibus ꝓportionibus & ꝓportionalitatibus fantaſiat⁹ eſt in tera. ad Glauconẽ q̃ pulſus quartane tãto ẽ rarior pulſu flegmatice quãto pulſus flegmatice eſt rarior pulſu tertiane: hoc aũt inuenire ꝑ tactuz ẽ difficile licet aſſerat has drñtias ꝑ tactũ cõprehendi poſſe: ut oſtendit fantaſia ſua in li° differentiaꝝ pulſus. Et nos iaz ꝑ telauimus intentionẽ noſtrã in iſtis ĩ p̃mo libro. Tertia dubitatio eſt utrũ pulſus flegmatice ſit frequẽtior pulſu tertiane. Videt̃ q̃ non ꝑ Gal. in tera. ad Glauconẽ: & appet ꝑ Auer. colligz q^to° ca° de febre flegmatica: ubi dicit. Pulſus huis febris flegmatice eſt rarior pulſu febris tertiane ĩ quolibz q̃tuor tẽporũ febris. Idez uult Raſis. q°. almãſoris ca° de febre cõtinua: & multi auctores ĩ h° cõcordant: & ratio uidet̃ cõfirmare: qa humor coleric⁹ eſt ualde calidus multũ inflã mans & calorem ponẽs facientẽ anguſtiam & ſitim maiorem & neceſſitatẽ maiorez frigidi aeris: ut ſupra dixit Aui. g° frequẽtia plus addet̃ in pulſu. Amplius ratio Auic. que etiã eſt ratio Aliab. nõ uidet̃ ↄcludere. Cum eniz dicit̃ q̃ deficiente magnitudine pulſus fit reſtauratio ꝑ frequẽtiaz. Dicemus primo q̃ fit reſtauratio ꝑ uelocitatem & ideo ratio plus arguit q̃ ſit uelocior q̃ q̃ ſit frequẽtior. Sc̃do dicem⁹ q̃ ratio ↄcluderet ſi calor tertiane & calor flegmatice eſſent eiuſdẽ intẽſionis: tũc enĩ ſi uni calori cõiungeret̃ pulſus paruus: & alteri magn⁹ poſſet argui: ergo ẽ cum hoc uelocior & frequentior: uel ſaltez frequẽtior: ſz cũ calores ſint diſpares ĩ gradu ſufficit paruitas pulſus in flegmatica ut quãtũ diminuit̃ calor ĩ flegmatica calore colerice tãtũ diminuat̃ pulſus flegmatice a pulſu colerice nõ ergo erit neceſſariũ fieri pulſuz frequẽtez. In cõtrariã eſt Aui. cũ dicit. ET FREQ VENTIA Q VIDEM EIVS ET EIVS PARVITAS VEHEMENTIOR EST Quaz FREQ VENTIA Q VARTANE ET TERTIANE. Idem aliab. ſentit cuz dicit cãm quã aui ponit licet nõ explicet de feb. tertiana: ſed ſolũ de quartana. Dicamus q̃ textus aui. ẽ ſuſpicand⁹ eẽ corrupt⁹ & uult dicere. Et freq̃ntia qdẽ ei⁹ & puitas uehemẽtior eſt q̃ freq̃ntia & q̃ paruitas tertiane & ei⁹ puitas uehemẽtior ẽ q̃ paruitas tertiane & ſic ſuſpicor textũ ſtare debere. Aliter põt dici q̃ in aliqua parte poxiſmi: ut in prin° euenit multotiens q̃ pulſus in flegmatica eſt frequẽtior q̃ in colerica. Et rõ eſt quia multotiens incipit cum diſpõne ſincopis & multotiens accidit ſincopis in ea: & in hac diſpoſitione ꝓpter multam diminutionem magnitudinis fit pulſus frequẽs multuz. Sed cõtra quia in febre ſincopali fit pulſus rarus. Dicendũ q̃ uez ẽ durante frigore humoris: & etiam durante calore non ſit frequens: ut in colericis: quia illud flegma nõ multũ calefit. Sed ĩ febre flegmatica de alio flegmate az calefacto multum ꝑ putredinem ſincopi aduenient: uel modo eius multum deficiente magnitudine eius fiet frequentior q̃ in colerica. Cum autem iam uenit ſtatus & calor eſt expanſus & non eſt ſincopis: quia tunc non fit ſincopis licz fieri poſſit: fit pulſus minus frequens q̃ ĩ colerica febre. Sit ergo ſumma ſolutionis q̃ iſta frequentia eſt propter ſincopiz: & ſi iſta fantaſia tibi placet ſolue ad ſolutionez rationis q̃ licet ſint diuerſi gradus caloris: tñ mꝑta facta puitate pulſus cũ mĩori gradu caloris põt fieri maior frequentia q̃ cũ maiori gradu. Vñ feminaꝝ pulſus eſt freq̃ntior pulſu uiroꝝ. Ad aliud appebit ſolutio ĩ ſequẽti parte. Tertio põt dici q̃ pulſus flegmatice abſolute ñ ſit freq̃ntior pulſu colerice: ſz ꝓportionaliter puitati: qa ĩ nulla febre nec colica nec melãcolica tm̃ fit addi° ĩ freq̃n^a

ꝑpter paruitatez quãtuz ſit in flegmatica. VERVM. Vult ꝙ lz pulſus flegmatice ſit frequẽtior pulſu q̃rtane nõ tñ ẽ uelotior eo & rõ ẽ qa uirt9 que defectũ magnitudĩs reſtaurat ꝑp uelocitatez oz ꝙ ſit fortis quodã mõ ſz in hac febre multũ deficit uirt9: uñ Aliab. dixit ỽtutẽ ĩ hac febre eẽ diſſolutaz & ĩfrigidatã. Q VANDO Q VE EST TARDIOR IN PRIMIS. Propter multã ĩfrigidationẽ: uñ fit paru9 & tard9 licet ſit ſpiſſus: ſpiſſitudo. n. ẽ ſoboles deficiẽtis: ſiũ ĩbecillis uirtutis: ut gal. in cõ1° pulſuũ ca° de pulſu freneticoz. AVT SIMILIS EI IN PRIMIS. ſ. ſiꝑis ei ĩ tarditate cũ ĩ prin° ꝓricipii poxiſmi nõ ꝓuenerit corp9 ad multaz ĩfrigidationẽ: & hic caderet qõ cuz qua ꝓnt mꝛta fantaſiabilia dici. ET EST VEHEMENTIS DIVERSITATIS CVM PRIVATIONE ORDINIS. Vult ꝙ pulſus flegmatice ſit diuerſus & ĩordinat9: & cã ẽ agraua° & ſuffocatio ỽtutis ab hũore groſſo uiſcoſo & multo: & qa defecta uirt9 facit paruitatẽ & debilitatẽ pulſus: ſeqt̃ ꝙ ĩ hac diuerſitate pulſus cadãt multe ꝓcuſſiones parue & debiles & diuerſe ĩ h° ꝑp pugnã materie & ỽtutis. Mirãdũ ãt de auẽzoar q̃ dicit pulſus ĩ flegmatica nõ ẽ multuz diuerſus niſi uelit ꝙ nõ ẽ diuerſus ꝙ ĩ eo ſint multe ꝓcuſſiones parue & multe magne: ſz ſunt multe parue & ĩ paruitate ẽ diuerſitas & ſic intelligit Zoar. ET SIGNIFICATIONES. Quia ſpeciali diuerſitate diuerſificatur ĩ hac febre: oz aũt cognouiſſe pulſuz ſui ſani: ut ſpecialiter ĩnuit Raſis. i7. ỽtinentis: & Gal. 2° de criſi. VRINA AVTEM. Hec ẽ. 8ª. collectio ſignoz ab urina. Et dic1 ꝑ°. Q VOD PRIMO EST ALBA zc̃. DEINDE FIT RVBEA. i. magis tĩcta lz nõ ſit uere rubea: & ỽturbaẽ. i. obſcura non luminoſa ꝑp maliciã. i. ꝑp maliciã digõnis .ſ. cibi ĩ ſtomacho & hũoz q ſunt crudi nõ digeſti. Quod ãt malicia & ꝑuatio digõnis offuſcet urinã az ꝑ° li° fen. 2ª ca° de coloribus urine: uel ỽturbaẽ. i. ſicut aq̃ turbida: ꝑ muſtũ. PROPTER DIGESTIONIS MALICIAM. i. ꝑp ꝓceſſuz putredinis: uñ digõ fit maligna. Putredo. n. ꝓfundata in flegmate: ĩmiſcet uapores groſſos ei9 & partes aliquas reſcindit cũ urina ſm qđ dicit de urina ĩ hac febre eſt: ꝙ qñq ĩ uno tꝑre uni9 febris: ut augmẽto ꝑmutatur ĩ urina diſpoſitio. ET Q VANDO. Hic declarat iſtaz mutationem: & dicit. ET SVPPLE VNA DISPOSITIO VRINE EST Q VANDO MVNDIFICATVR FEBRIENS PER VRINAM EX MATERIA GROSSA: ET RESOLVITVR. i. euãbiẽ putridũ una hora. ET ALIA. ſ. a ꝑ dcã. REDIBVNT OPILATIONES DE ALBABITVR: ET HORA EST Q VANDO FE. ISTA DISPOSITIO REMANET. i. ſtat ꝑ retinet ĩtra materiã groſſam zc̃. i. ſtat materia groſſa & diſponiẽ ad putredinẽ & nõdũ ẽ putrida. Az igiẽ ꝙ ĩ flegmatica hõ põt repiri ĩ duplici diſpoſitiõe. Vna ẽ diſpõ ĩ qua euacuaẽ putridũ. Alia ẽ diſpõ ſtationis groſſe materie q̃ diſponiẽ ad putredinẽ: & hec ẽ diſpõ opꝑonis quia tunc diſponiẽ. Et iõ eis premiſſis Aui. ſubiũgit ꝓmonẽ claz dicẽs. VRINA HORA OPILATIONVM EST ALBA. ſ. ſubtilis. ET VRINA PVTREFACTIONIS ET EXPVLSIONIS EST TINCTA GROSSA. Et itez ꝙ9 h° redibit ſubtilitas: & albedo cũ mouebũẽ materie groſſe ad opilãdũ. Iſte ãt ꝓmo fuit iudei: ut az. i6. ỽtinẽtis ꝑ° ca°. EIVS VERO EGESTIO. Hec ẽ. 9ª collectio ſignoz ab euõne q̃ ẽ lenis ex naẽa flegmatũ habũdãtiũ in partib9 ſtomachi. FLEGMATICA. ex eadẽ cã. SVBTILIS. id ẽ cruda. VEL SVBTILIS. i. fluida ꝑ in digõnẽ. ET DE ILLIS. Hec ẽ. io ª. collectio ſignoz: & primi dicti cã nõ põt aſſignari niſi qa expiẽtia inuẽtũ ẽ ꝙ durat. i8. horis & qes flegmatis. 6. horis: g° eius reuolutio ſiue ꝓxiſmatio ei9 ẽ de die ĩ diẽ. Cãz ſcd'i dicti aſſignat & ẽ nota. Cõſidera g° q̃tuor de materia flegmatica q̃ ſunt ſatis mirãda. Primo ꝙ flegma citi9 mouẽ ad putredinẽ quocũq; alio hũore. ſ. colerico & melãcolico. Scd'm ꝙ difformius putrefit q̃ colera & q̃ melãcolia. Tertiũ ꝙ citi9 totum putrefit q̃ melãcolia lz nõ q̃ colera. Quartũ ꝙ ĩpfecti9 reſoluiẽ ĩ tempore qetis ſemꝑ effumãs. ET SIGNIFICANT. Hec ẽ collectio. xi. ſignoruz multoz & ſũt nota. ET Q VANDO Q VE. Hoc non eſt ꝓpriũ ſignũ ſed eſt ꝙ qñq; accidit ĩ ea qa flegmatica ꝑ aduſtionẽ poſſunt conuerti in melancoliam. ET SEQ VITVR. H° ẽ. i2m ſignũ cã ẽ nota zc̃.

Signa flegmatice inseꝑabilis & est illa que nominatur latica.

SVNT SIGNA zc̄. Hic poīt signa flegmatice cōtinue quaꝫ arabes uoant laticā. SVNT SICVT zc̄. uerbi gratia signa dicta de urina de egestione de tactu caloris de colore & de aliis. i2. signis supra narratis preter eradicationē & qd̄ simulat̄ zc̄. i. p̄ter hoc ꝙ in ea fiat eradicatio: uel sil̄itudo eradicationis. Nam ī flegmatica interpollata l̄ fit eradicatio: uel similatur eradicatiōi sua qes: & h° ē ueꝝ. Sꝫ ī ɔtinua nō fiet talis qes que possit dici sil̄is eradicationi īmo ualde distat ab hoc: uñ ī tp̄re illo febris fit manifesta. Ex hoc apparet ꝙ ista ɔtinua flegmatica nō ꝓpterea debet dici cōclusa qa omni die habet fortitudinē manifestā licet ī tp̄re ī quo est remissa sit adhuc febris manifesta que febris sic manifesta nō est qñ ē quies interpollate flegmatice licet nō fit ī interpollata uera quies. ET APVD INCEPTIONEM FIVNT RIGOR zc̄. Cōtra qa gal̄. 2° de drñtiis febriū ꝓpriū & sinochaꝝ. i. cōtinuaꝝ nō horrere. Dicendū ꝙ frigus & huiusmodi typi ꝓprie fiunt ex materie ex pāsione supra mēbra sensibilia: & tales fiūt ī interpollatis: & fiunt a materieb⁹ frigidis uiscosis & multis stantibus ī uenis: unde ꝑ uiā suffocatiōis faciūt extremitatū circū infrigidationē: & predictos modos typi: & sic pñt fieri in ɔtinuis. Vnde 2° de drñtiis fe. Gal̄. appropriat circū infrigidationē etiam flegmatice ɔtinue siqs ɔsiderat. Dixit apud inceptīonē. i. in prin° uniuersali: quia tunc materia ē magis cruda & ꝛm hoc exacerbationes principii ɔtinue flegmatice sunt cuꝫ frigore: sed exacerbatiōes status erūt absq; frigore: uel cum minori frigore qa materia est digesta nō sic uiscosa nec sic frigida. Ecōtra uero ī īterpollata erit qa typi ī ea fiūt ꝑ motū sup sēsibilia mēbra & mā magis digā magis mouet̄. Cū g° ɔsiderate fuerint hee cause erit ꝛm ꝙ dictū ē. Ex aliis uero qbusdaꝫ cāis posset eē nō sic: uerbi gratia: sicut in interpollata p̄mo putre fit quod ē magis dulce & subtile: sic pōt accidere in cōtinua. Vel dixit apud exceptionē. s. cuiuscūq; exacerbationis: possibile est eniꝫ hos typos fieri ī prin° cuiuscūq; exacerbatiōis ɔtinue flegmatice. ET EST RES MAGIS SIMILIS CVM ETHICA. Cā est multa uniformis cōtinuitas caloris febrilis. Et extenuatio ꝑ defectū digestionis stomachi: & nisi eēt lenitas pulsus esset ualde plus similis: ut dixit Aui. supra ca° de rebus quib⁹ differūt zc̄. ET FIT. Hic textus est difficilis: & hꝫ duas expositiones. Prima ē coīs quā Dyn⁹ pre aliis uidetur posuisse: & ē ꝙ rigor. i. frigus eueniēs ī principiis exacerbationū cōtinue flegmatice durat. 6. horis: aut tantū. i. circa hoc: tñ plus fit istud frigus in cōtinua q̄ ī interpollata. Et hoc ē qd̄ dicit. SVPERANS ILLVM. Nā PERIODICA FLEGMATICA. i. īterpollata. NON EVACVATIVA RESIDVO. s. frigoris. i. non euacuatur quin etiam ꝑduret rigor & frigus ī ipso. VERVNTAMEN EST OCCVLTVM NON APPARENS. i. nō tantuꝫ ꝑdurans in ipsa: ut in cōtinua. Est g° sūma snīe ꝙ frigus in principio exacerbationum ɔtinue flegmatice plus ē manifestū & plus durat q̄ frigus ī prin° ꝑoxismoꝝ interpollate flegmatice. Et causaꝫ hui⁹ dicunt esse quia sub materia flegmatica febres ɔtinue plus suffocat̄ calor innatus cū ipsa sit intus ī uenis. Sed si expientia nō decipit nos totū cōtrariū uidimus. s. ꝙ frigus in ꝑoxismis interpollataꝝ flegmaticaꝝ ualidus fuit & plus ꝑdurauit q̄ frigus in principio ɔtinuaruꝫ de flegmate & uidetur rōnabile: quia flegma interpollate ē purius & est in locis ī quibus minus & tardius potest calefieri: qa non attingit̄ a calore tanto. Sed flegma in continua flegmatica nō ē sic puꝝ & non sic frigidum & ē magis obsessuꝫ & penetratuꝫ a calore potenti: & ideo citius debet recedēr & remissius debet esse. Ex his ergo coacti fuimus facere aliam expositionē: & totum textuꝫ facit difficilē unū uocabulū. s. rigor hic eniꝫ forte sumitur rigor aliter q̄ sumat̄ alicubi ab Aui. uel alio auctore: sumit̄ eniꝫ ꝓ tepido calore qui apparet in hora quietis exacerbationis. Et uult aui. ꝙ sicut in flegmatica īterpollat a ꝑoxism⁹ durat. i8. horis & quies durat sex: ita in continua exacerbatio durat. i8. horis: sed tepiditas caloris durat sex horis: aut tantum. i. circa hoc quid adhuc minus q̄. 6. horis. Vel auctum & est littera clara. Superans. s. calor iste quietis

ſiue remiſſionis cõtinue illũ q̃ fit ī ꝑiodica .i.calorez qui eſt in quiete interpollate: nam ꝑiodica nõ euacuaẽ.i. nõ mũdificatur a re ſiduo caloris: tamẽ eſt occultũ nõ apparens ,ſ.ſicut in cõtinua: nõ ergo uult aliud niſi ꝙ lz tã ī ɔtinua flegᶜᵃ q̃ ī ĩterpollata duret remiſſus calor quẽ uocat rigorẽ ſex horis. adhuc tñ ẽ calor ī ɔtinua manifeſtior ī ĩter pollata uero occultior. Et iõ adhuc una põt dici ĩterpollata alia cõtinua. Febres q̃ ſunt ſm plurimuz de genere flegmaticaꝝ: ſunt qñq; ex colera: & nõ ſunt ex eis q̃ fiunt ex melãcolia appropriate cũ noĩbꝰ: & iudiciis.

ET SVNT FEBRES. Hic determinat de qbuſdaz febribus reducibilibus ad flegmaticas: quia ut plurimũ de flegmate fiunt. licet qñq; fiant a colera: ut lipparia dicta taburos: & ſincopalis minuta: & non fiunt a melancolia: ut apparebit.ſ.pura: ſz a flegmate tendẽte ad r[illegible]ũrã eius uel habẽ te eius mixtionẽ fiun[illegible]t yſaac ponit de lipparia: & hoc dicit Rubri. Et primo enu merat has febres.2° exequiẽ.ibi 2ª. HEC FEBRIS. Dicit primo: & ſunt iſte febres empialos: & lipparia zc̃. De genere febriũ. In qbus diuerſificãẽ loce caloris: & frigoris ratus & extra excepta diuerſibilitate mate rie & locoꝝ inqbꝰ putrefiũt iſte materie.2° dicit ꝙ iſte febres.q̃dam uocanẽ ſincopalis minuta: & q̃daz diurna: & quedã nocturna Eſt tamẽ ſciendũ ꝙ preter hanc febrẽ eſt re perire aliã febrẽ in qua in ueniẽ calor: & fri gus ī eodez loco: & hoc declarabiẽ ī ꝓceſſu. Et quõ in eis diuerſificanẽ loca putredinis & partes apparebũt in ſuis cauſis. Deinde enumerat alias tres ſpẽs cuz dicit: & ſunt.ſ. preter predictas ſpẽs tres diuiſiones in tres alias ſpẽs zc̃: & ſunt in ſumma ſex ſpẽs. Febris in qua occultatur frigus: & appa ret in ea calor: & eſt empialos.

HEC FEBRIS. Hic exequitur de his febribus: & habet ptes ſex: ſicut ſex ſunt hee febres. Primo gº exequiẽ de empiala 2° de lipparia zc̃.partes ſunt note. Prima in duas. Primo ponit cãz empiale: & modũ ꝓuentus a cauſa.2° ponit ſigna.ibi. SIG NA EIVS. Prima in duas. Primo facit hoc 2° dubium remouet.ibi 2ª. ET EIVS QVIDEM FRIGVS. In prima dicit ꝙ empiala appet frigꝰ ĩtra: & extra az calor. ET Q VOD CAVSA EIVS EST FLE GMA VITREVM Q VOD COMPRE HENSVM EST IN OCCVLTO.i.in in terioribus. INFRIGIDATVR VBI EST .i.apparet frigidũ ibi: ſed uapor putridus eleuatus ab eo cũ putrefit: & aperte q̃ putre fit ſpergitur extra. ET IN FLAMMA TVR.i.apparet calidus in exterioribus: & pars nõ putrefacta huius flegmatis eſt illa que apparet frigida in ĩteriorib⁹. Dubitãt qdam: an in empiala extra ſentiaẽ calor: & intus frigus: ut extimauit Auic. Nos nõ in tendimus queſtionari de hoc qa eſt queſtio de noĩe. Sed dicemus ꝙ bis noĩbus empia lia lipparia nr̃i auctores diuerſimode utũẽ. Hoc enĩ nomẽ empiala ſignificat febrẽ ali qñ in qua ſimul ſm eãdem partẽ ſentiẽ ca lor: & frigus: & hoc modo.ſ. ad hoc ſignifi canduz utitur hoc uocabulo Gal.2° li° de differentiis febriũ: & in li° de malicia com plexionis diuerſe: & in cõmento ampho.7ᵉ ꝓticule. SI FEBRIS A COLERA NON HABEATVR zc̃. Et Aliab.6° tera.6° ca°. & Raſ.i6°.cõtinẽtis.3°.ca° in princi°. Hoc etiã noĩe. EMPIALA. Vtunẽ aliq ad ſigni ficanduz febrẽ in qua extra apparet frigus & intus calor: ſicut yſaac. 2° li° febriũ.ca°. de empiala: & Aꝝ. ꝓbleumatum.2ª.z7° ꝓ bleumate: hoc etiã noĩe empiala utũtur alii cõtrario modo predictis ad ſignificandum febrẽ in qua intus apparet frigus: & extra calor quõ utitur Auic. hoc uocabulo hic: & Serapio.6°.breuiarii. Et dicit empiala ab epi ꝙ ẽ ſupra: & ali.i.alia qa calor ſupra fri gus.i.extra frigꝰ. Non gº queſtionemꝰ hoc ſed pone unã febrẽ in qua ĩtus fit frigꝰ: & extra calor: & uoca illam ſicut tibi placet: & aſſigna cãm eius ꝙ ī ea apparet. Conſide randũ ꝙ yſaac imaginaẽ cãm huius febris quã ipſe lipparią uocat eẽ materią cõpoſitã ex melancolico: & flegmatico humore: quia flegma groſſuz ꝙ ĩtus iacet: & colerã groſ ſam putreſcentẽ: & exteriora inflãmantẽ: & põt imaginatio eiꝰ tollerari. uide eũ. Du biũ eſt qs locꝰ ſit iſte occultus ꝓfundus. Se cundo dubitaẽ quõ iſte diciẽ febriens: ſi ĩtꝰ hz frigiditatẽ. Ad ꝑmũ dicendũ ꝙ ꝑ loca occulta profunda poſſumus intelligere

r

ſtomachū & ītestina:& partes illis immediate adiacētes. Vel possum⁹ intelligere loca interioꝝ uenaꝝ & ꝓfundas partes musculorū: & p loca exteriora intelligemus loca extrema.ſ.manus & pedes. Ex qbus apparet ſolutio ad queſitū: an hec febris ſit cōtinua uel ītерpollata:qa ſi materia eſt in uenis reponetur in ſūma cōtinuaꝝ:ſi extra reponet̄ ī ſūma interpollataꝝ. Ad ſecūdū dicendū ꝙ lꝫ circa ſtomachū & inteſtina: ꝑ circa profundas uenas ꝓfundoꝝ muſculoꝝ p̄cipiat̄ frigus.tamen oꝫ imaginari ꝙ uapor putridus calidus petit cor:& calefacit : & facit febrē:unde iſte nō dicit̄ ſentire frigus in profundo .i.in corde:uel circa cor:ſed ſentit frigus circa ſtomachū & inteſtina:& circa dorſum.ſ. circa intrinſecos muſculos dorſi: & uentris & circa ꝓfundos muſculos coxarū: & calorē ſentit in pedib⁹ & manibus.Et circa hoc multe poſſunt eē cōtingētie circa diuerſitatez locoꝝ intrinſecoꝝ in qbus ſentit̄ frigus:& extrinſecoꝝ in qbus ſentit̄ calor: & tu cōſidera. Dubitat̄ 3° qa ſi loca intrinſeca ꝓprie aliquaꝝ uenaꝝ poſſint eē ī qbus ſit iſta īfrigidatio:g° neceſſario loca extrinſeca erūt frigida qa ad īfrigidationē partiū intrīſecaꝝ ſeq̄t̄ ī exteriorib⁹ frigiditas: ſic̄ appet de frigore ī exterionib⁹ ī exacerbationib⁹ ꝛtinue flegmatice ¶ Dicendū ſine dubio ꝙ exteriora ex hoc debent eē frigida:ſꝫ p̄ntia putridi uaporis calidi facit ea calida p uiolentiā. Vel dicendū ꝙ loca uenaruꝫ intinſecarum in quibus poteſt percipi frigus non ſunt uenarum cordi propinquarum & multuꝫ cū illo continuarum ¶ ET EIVS QVIDEM . Aliquis quereret quare hoc flegma intus frigidum ſentitur nunc & prius anteq̄ mouent̄ ad putredinē non ſentiebatur. Et reſpondēt ꝙ frigus eius flegmatis intus nō apparet in tēpore hoc.ſ.qñ nō mouet̄ ad putredinē qa ſtabat quietuꝫ: aſſociat̄ ei.i.mēbro in quo eſt:& iō nō patit̄ a partib⁹ que ſibi occurrūt.Poſtq̄ ergo incipit putrefieri mouet̄ & infrigidat̄.i.appet eius infrigidatio q̄ eſt q̄daꝫ frigiditas :quia nō eſt pura frigiditas: ſed potius qdam debilis calor debet dici:tamē īdicat̄ frigiditas quāuis nō ꝓueniat.i.talis infrigidatio non uenit ad cor qa tunc non dicetur febris:ul̄ tūc eēt modus ſincopalis febris . Nō intēdimus autē hic philoſophari. quō ſentiat̄:ut frigiduꝫ ꝙ eſt remiſſe calidum ſicut urina mingenti in balneo:ut dixit Gal.3° de ſimplici medicina. Cōſiderandum ꝙ dixit in frigidat̄ qa apparitio talis īfrigidatiōis fit per quandaꝫ explicationē ītrinſeci frigoris frigidi būoris: & hec ſunt declarata ſupra. cā° de ſermone rigoris & frigoris zc̄. Du² qa calor qui ſentit̄ extra eſt a uapore calido putrido:ſed iſte eleuat̄ a flegmate putrido ītus ſtante:ſed illud flegma ē actu putridū g° actu calidū: g° ſentiet̄ calor ī īteriorib⁹.

Dicenduꝫ ꝙ oportet nos imaginari ꝑtes hui⁹ flegmatis putridas eē paucas reſpectu partiū nō putridaꝝ eſſe tñ tantas ꝙ uapor ſufficiens ad inflāmandū & extinguenduꝫ pōt ſurgere. Sed partes frigide in locis in qbus ſunt uincūt calidas infrigidando loca in qbus ſituant̄.Et ſi talis imaginatio non ſit nō abſoluemus qn iſta febris ſit empiala & cuꝫ ſit febris eſt febris in q̄ calor & frig⁹ ſm unā & eandē partem percipiuntur.

SIGNA EIVS.Ponit primo ſigna. Secdo quoddaꝫ declarat.3° complet ſigna. ibi 2ª. VERVM.ibi 3ª. SPACIVM. Dicit p̄mo. EADEM QVE DICTA SVNT.ſcilicet .ſupra in ca° de ſignis flegmatice interpolate q̄ ſunt ſigna flegmatice abſolute: Vel EADEM QVE DICTA SVNT. ſcꝫ de natura huius febris ꝙ homo intus frigeat: & extra caleat .VRINA zc̄. Ratio ē qa hoc ꝙ flegma eſt uitreuꝫ eſt īfrigidans plus interiora q̄ in aliis flegmaticis.PVLSVS zc̄ ſupple reſpectu aliaꝝ flegmaticaꝝ tamē reſpectu ſui ſani eſt uelox & frequens eo ꝙ febrit. ADDIT OMNI DIE.i. exacerbat: uel ꝓxiſmat omni die. Conſideranduꝫ ꝙ forſan in prin° ꝓxiſmi hui⁹ febris diſpō ē ſimilis aliis flegmaticis de flegmate uitreo qa eſt frigus ī extremitatib⁹:ſed cū iaꝫ incipit uapor putridus extra expādi: ut ī augmēto eius tūc ꝓprie ſtat frigus ſenſatū ī⁹ & extra ſentit̄ calor. Et ſi qs uult pōt imaginari ꝙ ī ipſo prin° ſit extra calor: & int⁹ frigus:& tu cōſidera. Verū quia dixerat ꝙ iſtud fiebat ſm plurimū.ſ. ꝓxiſmatio oī die declarat quare dixit hoc qa nō ſemp h° fit.īmo ꝓxiſmat qñq̄ de q° in q^m die:uel 3° in 3^m: & cā huius qa materia eſt parue quātitatis:& parue putrefactiōis ꝓpter ſui

groſſitiē frigiditatē & uiſcoſitatez: & cum habet putredinē eſt ſua putredo ignea. ET PAVCITAS MATERIE EST DE CAVSIS ELONGATIONIS.i. retardationis: ſiue poſtponis periodi. Et qa aliquis diceret ſi illa febris ꝓxiſmet de 3° in 3m. uꝫ de 4° in 4m: g° nō flegmatica: qa flegmatis eſt moueri oī die. Reſpōdent ꝙ hec ꝓxiſmatō de 3° in 3m. uꝫ de 4° in 4m. nō extrabit eaz ad hoc ꝙ nō ſit flegmatica: naz febris ē flegmatica cui9 putredo eſt ſicut putredo flegmatis: ſed iſti9 febris putredo ē huiuſmoī. Et ꝓpterea ꝙ ꝓxiſm9 nō uenit oī die ſupple nō debet dici nō flegmatica quaſi ītelligat ꝙ ſpecificatio9 febriū non eſt ex motu ꝓxiſmali: ſed ex natura materie. ¶ Conſiderandū quoſdaz ex hoc textu arguiſſe cōtra noſtrā opinionē quā tenem9 ꝙ ꝓxiſmatio ſequit̄ būores ex natura forme ſpecifice: nā dicūt ſi ita ē ſicut forma ſpecifica ꝯcomitat̄ forma ſubſtātialez uerbi gr̄a. flegmatis ita talis ꝓxiſmatio: ergo nūq̄ flegma faciet ꝓxiſmū de 3° in 3m. nec de 4° in 4m. cuius cōtrarium Auic. dicit. ¶ Et nos dicamus ꝙ effectus qui ſequūt̄ formas ſpecificas: & formas ſubſtātiales ſequūtur eas ī determīata mēſura accidentiū: & niſi ſit ꝓhibēs. Vnde turbith euacuat flegma a ꝓprietate: & ſcamonea colerā ī determinata mēſura: & tñ ſi extra quātitatē quā forma requirit ꝓ hac opatione dent̄ euacuabunt ſanguinē. Et poſſibile ē ꝙ ſimul cū flegmate: & poſſibile eſt ꝙ ſine eo. Similiter magnes: ſi īungatur oleo nō attrahit ferrū: & multa ſunt exempla. Flegma itaq̄ mouet̄ de die ī diē ex ſui ꝓprietate cuz fuerit cum hoc determinate quātitatis: & modi ſubſtātie. Cuz aūt paucificatur & ingroſſat̄. ilz ex forma ſpecifica debeat̄ ſibi oī die poxiſmus cū impedietur ex his accidētibus. Vnde pigritabit̄: & tardabitur motus ad 3m uel ad 4m diem. Et de hoc ꝓlixe ſcripſimus ī queſtione. ¶ Conſiderandū 2° ꝙ flegma hoc uitreū ſui frigiditate groſſitie & uiſcoſitate non eſt aptum recipe putredinē que ſit uere putredinalis: apta. n. ad hoc ſunt mixta q̄ ſunt calida: & humida recipiet. igit̄ calefactionē ualde uiolenter: & ſua putrefactio eſt q̄dam ignitio uiolenta: uꝫ ſibi ſimilis: & hoc eſt qđ dicit. Parue putrefactionis ignea. i. putredo talis nō eſt uera putredo: ſed quaſi ignitio. ¶ Cō ſiderandū 3° ꝙ paucitas. ſ. materie & putrefactionis: eſt ex cauſis elongatiōis .i. retardationis ꝓpiodi: naz ſicut ī qōne de ꝓpiodicatōe declarauimus. Materia mouēdo ad ꝓxim habet duos motores. ſ. naturā ſiue calidum naturale: & cū nō ſtimulat̄ natura non mouet illaz: & paucitas eius eſt de cauſis tarde ſtimulationis: qa tarde uenit ad quātitatez qua ſtimulet. Alius motor ē calor extrane9 & qñ materia eſt groſſa difficulter paſſibilis: & paz receptibilis putredinis. tunc ipſa etiā mouet̄ tarde. Et hoc uult Auic. SPACIVM VERO. Hic ponit aliud ſignū: & eſt ponere tēpus pdurationis. Conſiderādū ꝙ textus pōt dupliciter exponi. Vnomō ꝙ ꝓxiſmus febris quo diſtinguit̄ ab aliis ſit a 4a hora uſq̄ ad. 24am. ita ꝙ q̄ttuor ꝑme hore nō ſint de hac febre: & ipſa differt ab aliis: nam ī ꝑmis q̄ttuor horis homo ſentit ſolū calorem in īterioribus: qa incipit flegma moueri: & nōduz puenit uapor extra q̄ exteriora calefaciat. Imaginabitur ergo ꝙ circa 4am horā ueniat extra uapor calidus & calefaciat exteriora: & tunc bz eē empiala & durat uſq̄ ad. 24. horā: & ſm plurimuz minus: ut Auic dicit. Hec expō lz mihi nō placeat: quāuis ſit mea. tamē poſui eaz quia ad multas excitat imaginationes in natura hui9 feb. Secūdo mō pōt exponi ꝙ Auic. uelit ꝙ ꝓxiſm9 huius febris ad minus durat q̄ttuor horis: & ad plus. 24. & ut plurimū cōſumit̄ ante. 24. ¶ Et cām aſſignat qa hec materia cū ſit pauca nō eſt cū illa multitudine qua poſſit durari. 24. horis. ¶ Conſiderandū ꝙ in imaginatiōe Auic. fuit fixuz flegmaticā materiā ignee putridā in empiala eē paucā: & ideo cito finitur ꝓxiſmus: & multo citius q̄ febris flegmatice periodice coīter accidētis. unde in q̄ttuor horis pōt finiri q̄uis ſit uitrea materia: & pōt finiri uſq̄ ad. 24. Et fuit hec ſnīa Raſ. 16. cōtinē tis. 3° ca° ¶ Dubitatur ſi poſt reſolutionez pauci flegmatis putridi homo remaneat cū ſenſu frigoris in īteriorib9 eo ꝙ pars crudi & frigidi flegmatis non putridi multa potuit eſſe de qua non eſt ſperandum quia in breui tempore reſoluta fuerit. Dicendum ꝙ poſſibile eſt remanere cū ſenſato frigore ſi flegma illud remanſit motuz & poſſibile

eſt aſſuefactū eſſe illud & remanſiſſe qetuz & non pati a frigore eius:& tu cōſidera.

¶ Febris in qua occultatur calor: & appet in ea frigus.& eſt lipparia.

HEC FEBRIS. Hic determīat de febre in qua interiora cale fiunt: & apparet ī exteriorib⁹ frigus cui nomen impoſitum eſt lipparia.Et primo premittit cauſas eius Secūdo declarat.ibi 2ª. ET Q VANDO.

¶ Conſiderandū primo qꝓ oīs ꝓxiſmalis febris incipiens cuz frigore in illo tempore principii poteſt dici lipparia: quia prius q̄ extrema calefiant ſtat frigus cum interiori calore:& de tali modo febris nō eſt hic ꝑmo ſed de illa que in ſui natura habet in toto ꝓ oxiſmo eſſe in dīſpoſitione hac. Conſiderā dum ſecūdo qꝓ ſicut dicebaꝫ de empiala.ita dicendū de lipparia. Quidaz .n. auctores utuntur hoc noīe lipparia ad ſignificanduz febrem ī qua intus ē frigus: & extra calor: ut yſaac febriū 5°. Quidam utūtur hoc noīe ad ſignificandū febrem ī qua īteriora ſentiuntur calida & exteriora frigida. ¶ Et dicitur lipparia.i.pinguis febris qa pīgues intus ſentiunt calorem: & extra frigus:ut Auꝛ ꝓbleuma.8ª.8°.ꝓbleumate. Et ad febrē ſignificandū utitur Aui.hoc uocabulo & Gal.3° de ſimplici medicina diſtinctione 3ª.3°.ca°.& in ampho.q̄rte particule. IN NON DEFICIENTIBVS FEBRIBVS SIQ VIDEM Q VE EXTRA SVNT FRIGENT.Et in hoc cōmēto ampho.7ᵉ. pticule.Si febris nō a colera habeatur.ubi dicit limonis uel lipparia febris zc̄. Et in cōmēto ſecūdi prīcipioꝝ cōmēto .q°.ī fine.

¶ Conſiderandū tertio qꝓ raro inuenitur groſſa colera groſſitie que ad hanc febrem requiritur cum ſit illius colere extraneus motus:Flegma aūt groſſum in īterioribus repitur frequenter:& ideo frequentius hec febris repitur a flegmate. ¶ Q VOMO DO AVTEM EST. Primo oñdit modū ei⁹ quādo eſt a flegmate. 2° quādo eſt a colera. 3° dubiuz mouet: & ſoluit.ibi 2ª. MODVS AVTEM.ibi 3ª. ET HABET Prima in duas. Primo premittit. 2°.decla rat.ibi 2ª. Q VONIAM NON RESOL VITVR. Dicit primo qꝓ a flegmate fit fe. quia flegma intus putrefit aliquādo & facit illū locum.ſ.ſolum. Dubitaꝫ qꝓ fleg ma eſt illud Dicendum qꝓ eſt: uel flegma uitreum uel crudū. Sed tu dices quare nō infrigidatur intus ſicut in empiāla. Dicen dum qꝓ ſi huic flegmati adueniat putredo in oībus partibus tūc ſoluz calefacit:& non infrigidat interiora:& hoc eſt in lipparia. Si aūt quedam pars ſolū putrefiat & maior pars ſit frigida mota nō putrida tūc interi ora infrigidantur:ſicut ī empiala cōtingēs eſt aūt utrūqꝫ euenire ꝓpter diuerſitatem hominū & locorū & materieꝝ diuerſitatem in eadem ſpecie:& ꝓpter diuerſitatez cāruz agentiuz. Q VONIAM. Hic declarat. Et primo quare putreſcente illo flegmate intus exteriora nō calefiunt. Secūdo quare infrigidanꝫ exteriora.ibi 2ª.ET Q VAN DO VIRTVS. Dicit primo qꝓ illud fleg ma putridum in īterioribus. ideo calefacit locū illum tantū: quia materia flegmatica putrida in īteriorib⁹ nō reſoluitur ꝓ poros tunc niſi quod putredo ꝓpter plurimam calefactionem in illa materia putrida calefa cit exteriores partes uerſus cutim: & extre mitates uaporibus illius materiei extra ex panſis. Et ſub hac ꝓpōne Auic.intelligit iſtaz: ſed flegma in īterioribus putridum poſſibile eſt qꝓ nō ſit calefactū plurima cale factione potente ad extra mouere uapores: ergo illum ſolū locū intrinſecum calefacit: & nō locū ſiue loca extrinſeca. Negare aūt iſtā poſſibilitatē nō eſt poſſibile.licet nō ſit facile eā ponere. Iam gº apparet qꝓ flegma putridum in īterioribus in hac lipparia in duob⁹ differt a flegmate putrido ī empia la. Quod etiā flegma eſt in īterioribus. Primo qꝓ in empiala nō totū calefit: ſed in lipparia totū calefit uel maxima pars eius: & utrūqꝫ eſt poſſibile in eē de facto ī diuer ſis boībus. Secūdo qa putredo in flegmate lipparie nō eſt fortis: & multe calefactionis ut poſſit extra mouere uapores: ſed in em piala ille pauce partes q̄ ſunt putride hñt unū fortē calorē igneum dantez uaporibus motū ad exteriora.unde exteriora calefiūt. ET Q VANDO VIRTVS.Iam ꝓbauit qꝓ cōtingēs ē exteriora nō calefieri: ſz ſoluz ille locus īterior. Hic uult ꝓbare qꝓ ꝯtīgēs eſt exteriora īfrigidari: & dat tres cauſas. Prima qa illa uirtus tendit ad illuz locum

intrinſecuꝫ ubi ſit putredo. Dubitaꝫ q̄re in empiala nō effunditur calor: & ſp̄ūs ad locuꝫ intrinſecuꝫ: ubi eſt leſio fitq; putrido ſicut fit in lipparia. Hic ſunt multi modi dicendi. Videꝫ. Primo q; cauſa ī hac diuerſitate p̄ot eē diuerſitas indiuiduoꝝ ī ſenſibilitate & aptitudine paſſionū interioꝝ. Ille g° in quo eſt multa ſenſibilitas: & aptitudo ad paſſionē in locis interiorbi⁹. ubi flegma putrefit habebit fugā caloris intus: & fiet lipparia. Aliter aūt nō talis nō habebit illā ſed poterit habere empialaꝫ: Secūda cauſa ī hac diuerſitate p̄ot eſſe modus putredinis malign⁹ uel nō malignus: & ſtāt iſta ſimℓ q; putredo & caliditas in toto flegmate in lipparia fit in gradu remiſſior: & tamen ſit malignior cogens uirtutē intus cōfugere. Tertia cauſa poſſet dari: & ē diuerſitas cale factionis haꝝ materieꝝ. Et fantaſiemur q; in lipparia eſt facta q̄daꝫ ignitio: & aſſatio totius flegmatis. unde depreſſis ptib⁹ fleg matis nō fit euaporatio: & pp nocumētum caloris ignei aſſantis īterfugit calor: & tūc oportebit dicere q; fortior ē & acutior calor īflegmate & putredine flegmatis ī lipparia q̄ in empiala. Et eſt cōtrariū ei qd diximus & eēt alius modus lipparie. Quarto poteſt dici q; utrobiq; calor intus reuertiť: ſed in empiala uapores calidi mouenť extra: & dū mouenť uiolentat motū caloris ītus. ipſuꝫ ad exteriora trahendo q̄ſi uiolenter. Et hic modus apparꝫ eē bene cōueniēs. licet aliqd ſupra de eo dixerim: ſed ſi alicui placet illū accipiat. Dubitaꝫ unde cauſaꝫ frigiditas in exteriorib⁹ ītus fugiente calido. Dicē dum ut ſupra dixim⁹ q; uℓ ab aere: uel ab elemento frigido qdℓ eſt ī nobis nō intendi mus hic ꝓtellare. PROPRIE. Hic dat tām ſecūdaꝫ īfrigidatiōis: & patet. Et licet ipſaꝫ uideaꝫ ponere cām ſimul cū premiſſa tamē p̄ ſe ſufficiēs cauſa ē: ut exteriora īfri gidētur. Nam licet ītus nō cōfugiat calor: ſed in exterioribus: ſicut flegmata uitrea ī frigidabūt exteriora ſi habeāt aliquē modū motus quē dare potuerūt uapores ab intra ueniētes. Et apparet tibi ex hoc q; ſi aliqui pauci uapores ueniāt ad exteriora a materia flegmatica q̄ interiora calefacit: & illi pauci eliquāt uel agitant multa flegmata uitrea extra ſtantia quoꝝ frigus ſentiatur: & non ſentiatur calor uapoꝝ fiet lipparia. Sed qa Auic. uidit q; uapores calidi ſimul cuꝫ illo flegmate ſunt pl⁹ apti facere ſenſuꝫ caloris & trigoris ℓm eaſdeꝫ partes: ideo obmittit hoc dicere qa talis febris ē potius de ſeq̄nti. ca°. Et pp hoc Auic. iſtā cām cōiūxit p̄cedē ti: ut oſtēderet q; motori huius flegmatis uitrei ad infrigidādū eſt calor fugiēs intus unde eius frigiditas apparet. Et ītelligo hic motorē large. ET ITERVM. Hic dat tertiā cām iſtius īfrigidationis ī exteriori bus & calefactiōis in īterioribus: & uult q; cauſa eſt qa a flegmate iſto īterius putrido ſurgit uapor & facit caliditatem .ſ. in actu eleuatiōis: & iſte calor paꝝ durat cū eo zē. Dubitaꝫ qa multo facili⁹ debet hic uapor eleuari in empiala febre: qa pars una eſt pu trida: & illa eleuabit uaporē aquoſū frigidū & nō putridū a parte nō putrida. In lippa ria aūt cū putredo ſit ſup toto flegmate nō poterit eleuari uapor nō putridus. īmo ne ceſſario erit putridus tenēs caloreꝫ. Conſi deranduꝫ q; ℓm ſanū ītellectū Auic. īnuit hanc diuiſioneꝫ q; uapor qui ab extrinſeco flegmate ſurgit qdaꝫ eſt nō putridus: & p ꝓñs nō ſeruans calorē qa nō habet illuꝫ pro fundū & intrinſecū qdaꝫ aūt eſt uapor non putridus q; nō eſt aliud q̄ ipſuꝫ corpus pu tridū būoris ſubtiliati & eleuati in uaporeꝫ poſſemus g° imaginari q; in empiala ua por qui extra uenit ē putridus qa ſurgit a parte putrida cuius putredo ē fortis caloris dans illi uapori fortē motū ad exteriora: ſꝫ a reliquis partib⁹ nō putridis nō ſurgit ua por: quia ille ſunt multe partes & ſolū ſunt eliquabiles a calore partiū putridaꝝ qui nō p̄ot eas facere euaporare euaporatiōe ad ex tra. īmo ſolū eliquate īfrigidāt interiora. Et ſi a partib⁹ nō putridis ſurgeret uapor ueniens ad extra mixtus cū uaporibus pu tridis tunc in hac febre ſentiretur calor: & frigus īexteriorib⁹: & hoc pp duos uapores & eēt febris de ſequēti ca°. aut ſentiret ſol⁹ calor in exterioribus ſi uapor putridus cuꝫ ſuo calore uinceret: & nō permittat uaporē non putridū reuerti ad ſuam frigiditatem & eſſet empiala: aut intus & extra ſentiret frigus ſi uapor non putridus uinceret ī hoc quod eſt reuerti ad ſuam frigiditatem na turalem: & cum hoc uinceret caliditatem

putridi uaporis: & esset de sũma lippariaꝝ in quantum circa cor oportet esse calorem extraneum in omni febre: aut esset extraneus modus febris: & tu hoc cõsidera. Terminemus igitur imaginationem nostram ad hoc ꝙ in empiala a partibus putridis flegmaticis surgit uapor putridus: & a partibus non putridis que faciunt sensum frigoris non surgit uapor nõ putridus: aut si surgit nõ potest reuerti ad suã frigiditatez radicalem contrariantem calori putridi uaporis. In lipparia autez imaginari oportz ꝙ omnis pars formalis flegmatis habet calorem: uel saltez nullam habet frigiditatez que possit sensum frigoris inducere: & ideo in interioribus sentitur calor purus q̃uis tamen quelibet pars sit calida imaginari possumus ꝙ nõ quelibet pars sit putrida: & tunc a partibus putridis propter talem motuz putredinis in eis uerbi gratia. Debilem putredinez non surgit uapor putridus tanti uigoris ut ad extrema pellatur: sed tanti quo petit cor: quia interiores uie sunt latiores. A partibus autẽ nõ putridis oportet imaginari eleuari uapores non putridos multos extra uenientes qui cuz perdiderint suam caliditatem infrigidans.

Sed merito hic accidit dubitari quis ẽ separator istorum uaporuz: ut putridus ex eis uadat ad cor & non putridus tendat ad exteriora ubi ĩfrigidat̃. Dicendũ ꝙ ɔtĩgẽtia concursus haꝝ cãꝝ est. Cũ enĩ posuerimus ꝙ ille uapor putridus nõ ẽ expulsibilis ad extra sequit̃ eũ uenire ad cor. Sz dubitat̃ pone ꝙ iste uapor nõ putridus uadat etiaz ad cor quid sequet̃. Dicendũ ꝙ uapor ille nõ putridus uadit cum uapore putrido: & nõ reuertetur ĩ corde ad suaz frigiditatem tam ꝓpter cordis cãlitatez quã ꝓpter sociũ uaporem putriduz. Et si imaginationi tue placet ꝙ possit reuerti ad frigiditatez tunc erit modus febris sincopalis. Sed iterũ dubitabit̃ pone ꝙ uapor putrid⁹ sit pauc⁹ nõ extẽdibilis ad cor: & uapor nõ putrid⁹ actu calid⁹ sit mlt⁹ uadẽs ad cor & calefaciẽs suo actuali calore cor: ita ꝙ ledat opationes illo calore: q̃ro q̃ feb. ẽ ista. Ista dubita° faceret nos redire ad arduas speculationes de feb. a qb⁹ iã expediti sum⁹ ĩ qõnib⁹ nr̃is. Et dicamus ꝙ tu potes illaz uocare effi. nec magis debes turbari de hoc q̃ uocare effimeram illam que fit ex uaporibus ciborum in digestorum in stomacho. Et alios modos dicendos habes in questionibus nostris. Hic ergo est modus intelligendi has febres: lippariam & empialam quãtum ad hos uapores ponendo uaporem putriduz surgere a parte putrida & non putridum a non putrida. Possumus autẽ imaginari uaporem non putridum surgere a parte putrida: & etiam uaporem putriduz: & hoc ꝑm diuersitatem putredinum: cum enim putredo ĩ flegmate magis profundat ad partes eius: & corp⁹ flegmatis diuidit & subtiliat unaz partem que est ueruz flegma habens putredinez in altuz eleuans subtiliando ut aliqd propinquum tunc est uapor putridus.

Si autem putredo non sic profundetur & aqueuz subtile quod est in flegmate eleuet quod nõ dicitur flegma sed pars flegmatis tunc aparte putrida surgit uapor qui non est putridus. In empiala ergo febre quia putredo ĩ materia est profundior & fortior ꝑm unuz moduz supra dictuz surgit aliqd quod est putriduz. In lipparia uero surgit aliquid aquosum frigiduz radicaliter non putridum sed calidũ: unde dimittit postea calorem suum cum extra fuerit in loco remissioris caloris. Potest autem hic moueri questio si uapor q ĩ lipparia surgit a parte putrida non est putridus: quomodo g° ista febris est de summa putridarũ. Et dicem⁹ ꝙ non est uere putrida sicut si uapor esset putridus sed inquantuz minera ẽ putrida dicitur febris putrida: & huic simile ẽ imaginabile in putredinibus alioruz humoꝝ. Et potest quis addendo ad omnia predicta dicere ꝙ omnis uapor qui surgit a materia putrida est aliquomodo putridus: sed cum nõ est profunde putridus potest dimtttere accidentalem calorem ut in lipparia. Cum autẽ habet putredinẽ ꝓfundã nõ dimittit illam: ut apparet in empiala. Ex quibus multe questiones soluũtur: & appet solutio ad questionem prius motaz. Considerãdũ ulterius nos hic p̃supponere aquã calefactã posse reuerti ad suaz frigiditatẽ & uaporẽ ad frigiditatem: & moduz substantie posse reuerti. Causam autem hic non damus: sed dedim⁹ eã. 2° cañ. ca° 2°. Considerãdũ

etiam ꝙ duplex reperitur littera hic. Vna que dicit. FVIT IN RADICE. Et ĩtelligit ꝙ calor iste in uapore aquoso non putrido separatur ab isto uapore separatione zc̃. id est sicut separatur caliditas a uapore aque calide: ut apparet ĩ manubrio lebetis: ergo cum iste accidentalis calor separatur ab eo uapore & in radice id ẽ radicaliter ex parte cõplexionis quam habet a natura antequã flegmati adueniret putredo fuit uehementis frigiditatis: quia fuit flegma frigidissimuꝫ: id est ualde frigiduꝫ: ut uitreũ & crudũ. VEL AD ALIVD REDIT. s. ad suaꝫ frigiditateꝫ & infrigidatur. Considerãdũ ꝙ sicut iste uapor postq̃ est eleuatus uenit extra ita perdit caliditatem. Si enim p̃mo ueniret extra cuꝫ calore & postea infrigidaretur. Primo ex eo sentiretur calor in exterioribus: quod non fit & aliter non potest imaginari. Considerandum ꝙ dixit. ANTE PVTREDINEM. Quia si illud flegma consideratuꝫ fuit: ut est sub forma putredinis est calidum. Alia littera habet. FVGIT. i. uadit ad radicalem cõplexioneꝫ zc̃. & est littera plana. Considerandũ circa omnia predicta ꝙ ad febrem hanc lippariã possunt concurrere plurime cause de p̃dictis simul: uerbi gratia qñ putrefit flegma in interioribus ꝙ non euaporat extra uaporem putriduꝫ & ꝙ uirtus effundit̃ ad locũ putredĩs & ꝙ ĩ exterioribꝰ sit materia flegmatica uitrea: & forsan cuꝫ predictis potest cõcurrere quia uapor nõ putridus moueat̃ ad exteriora q infrigidet̃. Quãdoqꝫ accidit ꝙ una sola cã sufficit: uerbi gr̃a si flegma putrefiat ĩ ĩterioribus & nõ euaporet extra q̃uis nulla alia sit cã põt dici lipparia ĩ q̃ ĩteriora calefiũt & ñ calefiũt exteriora. Silr si flegma ĩtus putrefiat ad quod reuertat̃ uirtꝰ & intꝰ ɔgreget̃ calor fiat feb. lipparia & tu discurre ꝑ alias causas. MODVS. Hic oñdit quõ lipparia fit ex colera & modꝰ ẽ si ĩ interioribus putrescat. colera pauca suple & grossa interiora calefacit. Sed paucitate & grossitie nõ resoluit̃ ex ea aliqd ꝙ expãdat̃ extra. Accidit gº ex hº illud ꝙ accidit ĩ lipparia facta ex flegte q̃m ad p̃m modũ q̃ lipparia ex flegte ĩ hº ẽ cõpar siũ ɔsimilis huic lipparie ex colra. Cõsiderãdũ ꝙ sict ĩ lipparia de flegte poterat ɔtĩgere ĩfrigidaº

modꝰ ex colera

exterioribus si flegmata uitrea erant in eis sic imaginabile est aliquam in interioribus esse coleram: & extra flegmata. licet sit hoc difficile esse: & sicut inflegmatica causa infrigidationis in interioribus poterat esse fuga caloris ad locuꝫ putredinis. ita multo magis in colerica. ¶ Tertia causa est exclusa a febre colerica: non enim est imaginabile ꝙ a colera surgat uapor aqueus qui infrigidetur: aut difficile est imaginari. APPROPRIATVR NOMINE zc̃. Non habet hoc nomen apud nos aliquam expositionem. EST LONGIORIS SPACII QVAM EMITRITEVS. scilicet in peroxismo uno: & hoc propter grossiciem materie cuius signuꝫ est pauca euaporatio. placeret autem mihi plus ꝙ littera diceret est longioris spacii quã tertiana. scilicet pura. Et uult forsan Auic. intelligere ꝙ est longioris spacii in periodicatione: quia nõ periodicat omni die: nec est necessarium ꝙ periodicat de tertio ĩ tertiũ: quia põt ꝑiodicare de q̃rto in q̃rtum: & non tollitur quin sit febris colerica: ut possunt hoc intelligi ex dictis in caº de empiala. Cum ergo dixit q̃ emitriteus intellexit quã flegmatica: & q̃ colerica tertiana. ET HABET. Hic p̃º mouet dubiũ. 2º soluit. Dubium est hoc quõ febres lipparie possunt dici febres cuꝫ nõ habeant diffinitionẽ febris que dicit ꝙ est calor extraneus zc̃. EXPANSVS zc̃. Respondet ꝙ ĩ terminis. i. in diffinitionibꝰ harũ rerũ. s. febrium & entiuꝫ naturalium que diffiniũtur ꝑ aliquos effectꝰ & accidentia attendit̃ una cõditio: & est ꝙ sunt uera ultima predicata in illis diffinitiõibus nisi sit ꝓhibẽs uerbi gratia. cũ diffinimꝰ aquaꝫ dicimus est corpus frigidũ & humiduꝫ: & hoc est uerũ de sui natura: & nisi sit ꝓhibẽs tamẽ repitur aqua calida: & sic apparet in diffinitiõe generis. ET IN OMNIBVS. Hic adaptat hº ad ꝓpositũ & ĩtelligit ꝙ sic ẽ ĩ ꝓposito: q febris ẽ calor accẽsus ĩ corde q expandit̃ ad alia mẽbra nisi sit ꝓhibens. In istis ergo febribus oĩbus. s. quecũqꝫ sint lipparie & non lipparie caliditas uenit ad cor & ꝓcedit de se ĩ arteriis & spargit̃ sup mẽbra: sꝫ aliqñ ꝓhibet̃ spargi ad q̃daꝫ loca sicut accidit ei homini uel ei loco sup quem ponũt̃ pruine. Pruina fit ex uapore aqueo

congelato a forti frigore: ut 2° methauroꝝ & ideo fortiter infrigidat: ubi uero nos habemus pruine Iudeus habet nix. Et dicit sicut accidit ei sup quē ponit̄ nix: si g° sup extremitates febricitātis: uel sup alio loco ponatur nix: uel pruina: uel glacies loc⁹ ille infrigidabit̄ & febris non poterit ex pandi in illū locū: & tamē iste homo dicet̄ febriēs. Simili modo ꝓpter multas causas potest ꝓhiberi expansio febris sup mēbra: & cā sil'is niui ē flegma uitreū infrigidās exteriora.

NOCVMENTVM. Quia diceret aliquis an mēbra supra que ꝓhibent̄ expandi iste feb. sint egra & lesa ī opatiōib⁹ dicit ꝙ sic.

NOCVMENTVM VERO EAꝝ .s. feb. ACTV IN TOTO NECESSARIVM EST ESSE. Sed dubitat̄ si manus febrientis est ꝓhibita recipe febrem: quomō g° noceretur eius opatio a febre que ē ī corde.

¶ Amplius potest esse hec ꝓhibitio ꝓpter frigiditatez actualem a niue accidentē: quō ergo ledit̄ opatio a febre cū ledatur & moriatur a frigore. Nos iā declarauim⁹ ꝓlixe hoc in questione nostra de subiecto febris: & declarauimus ꝙ pars sic infrigidata habet morbuz frigidū qui est sibi forma: & sic leduntur ei⁹ opatiōes a frigiditate: & cuz h° habet febrē ꝑ coītatē. i. qa cor febrit nō pōt man⁹ exercere suas opatiōes. Presupponit enī ꝓ opationib⁹ suis tēperamētū cordis: & utraq; istaꝝ sufficit ad h° ꝙ man⁹ ñ possit exercere suas opationes. Aliter potest pars exponi: & minus subtiliter. Si dicat̄ si nix uel pruina debent ꝓhibere febrem sup mēbra quibus opponunt̄ oportet ꝙ sint tante infrigidationis ꝙ inducāt morbū frigidū ledētē opatiōes qa aliter nō ꝓhiberet febrē recipi: & hoc ē qd̄ dicit ¶ NOCVMENTVM EARVM. s. pruinaꝝ zē. Repit̄ autē in nr̄is questionibus de febrib⁹ textus iste aliter expositus ꝑꝑ litterā q̄ repiebat̄ q̄ dic^t prune. s. ignis. Quēadmodū. n. calor prune ē calor nō euaporās & nō expāsibilis: sz comburēs locū ī quo pruna ponit̄ sine euaporationē: ita humores qdā int⁹ putrescētes calefaciūt loca intrinseca sine euaporatione ad exteriora: tamen cum hoc actu nocentur operationes totius.

¶ Febris in qua fit unaqueq; duaꝝ reruz in unoquoq; duoꝝ locorum.

SI FEBRIS HEC zc̄. Hec est tertia febris in qua unaqueq; duaꝝ rerū. s. calor & frigus fit in unoquoq; duoꝝ locorum. s. intus & extra: ergo nō est pars in qua non sentiat simul calorē & frigus. Dat aūt Aui. talez modū ꝙ imaginemur duas materias flegmaticas frigidas uitreas quarū una sit intus alia extra: & utraq; moueatur calido putredinali taliter ꝙ appeat eaꝝ frigus: & ex hoc iste sentiet frigus intus & extra. Sed cū hoc imaginatur ꝙ aliqua pars utriusq; materie putrefiat: & emittat intrinseca materia putrida uaporē calidum putriduz extra attingentem loca illa que infrigidātur ergo iste uapor calefaciet & materia frigida infrigidabit: & eodez modo a parte materie putride extrinsece uadat uapor putridus intus ubi est cōprehēsus frigid⁹ humor & cōprehēdit illas partes: ergo sentiet calorez & frigus. Et si tu imaginaris quod uult Aui. uidebis ꝙ iste sint due materie duarū empialarū: materia eniz intrinseca sola sine extrinseca faceret empialā. Et apparet unus alius modus lipparie facte a flegmate quez supra nō posuit: & est ꝙ materia faciens empialā stans intus ponatur ꝙ sit extra: unde mota per putredinē sentiatur frigida in exterioribus & uapor putridus feratur intus & calefaciat interiora. Et mirandū ē ꝙ aui. de illa nō fecit mentionez. Et forsan cā fuit ꝙ expectabat nos intelligere eam ꝑ ea que dicere debebat in hoc ca° ¶ Considerandū ꝙ Aui. dixit si fuerit qd̄ est dubiū an ꝑm unaz & eandem partem possit esse calor & frigus. Modus tamē coīs dicendi est ꝙ non sunt iste qualitates ꝑm unam partē forālez sed secundū diuersas partes formales tam propinquas ꝙ sensus decipitur in iudicio de situ partis & iudicat totum esse caliduz & frigidum: sicut pone exemplum de collo columbe: & de multis picturis rubeis & albis in uno spacio ubi ex hoc iudicantur eē diuersi colores in eadem parte ¶ Et illud quod istum modum dicendi confirmat est quia si ꝑm unam & eandem partem imprimeretur calor & frigus in hac febre tunc febriens percipiet tepiditatem que est forma inter cōtraria ista: & non percipiet ista duo contraria: & nos transimus hic. Iam enim

ſcripſimus de hoc ſupra 2° de accidenti & morbo. Conſiderandū etiā circa illā partē.

ET NON EST ALIQ VA EARVM PLVRIMI NOCVMENTI. ſ. p uniuerſa lez putrefactionē: qa tunc nō infrigidarent iſte materie pars ergo pauca eoz putrefit: ut diximus in empiala. Vel plurimi nō eſt nocumēti. ſ. pp malignā putredinē: quia ſi h° eſſet tunc uirtus fugeret uehemēter ad interiora: & infrigidaret exteriora. MANDAT. Dicit motū ad extra: & nō ē dubiuz q etiā contingant ad ītra uapores mādari notum eſt: & iuuat ad hoc dilatatio arteriaruz. ET TV. Quia diceret aliqs quomō flegma quādo putrefit infrigidat & non in frigidabat prius. Dicit q tu ſciuiſti cauſaz huiꝰ ſupra ca° de ēpiala. IN REGIMINE. HVMORIS FRIGIDI IN DISPOSITIONE MOTVS. i. q regimen facit frigus cū mouetur: quia infrigidat & prius qeſcēs nō infrigidabat. Conſiderādū aūt q gal. uidet ſentire in cauſa huius febris ſm coez expoſitionē 2° de drñtiis febriū. ſ. q diuerſitas partiū flegmatis iuxta ſe poſitaz q̄rū una putrefit & calefacit & alia iuxta illam nō putrefit & infrigidat.

¶ Febris ſincopalis humoroſa.

HEC SECVNDVM PLVRIMVM zē. Cū determinauit de febribus in quibus ē calor: & frigꝰ. Et plurime ex eis ſūt flegmaᶜᵉ: determinat de aliis tribꝰ febribꝰ. Et primo de ſincopali humoroſa que dicit ſincopalis: qa in ea fit ſincopis: & dicit hūoroſa: quia eſt cuz multitudine humoruz: & primo ponit eā que fit a flegmate & eſt ſm plurimū. Secdo eā que fit a colera. ibi 2ª. ET Q VANDO ACCIDIT. Prīa ī tres. Primo notā facᵗ eā ex mō cauſe & aliq̄liter ex accñte. 2° ex mō cure. 3° ex accñtibꝰ eius. ibi 2ª. Q VE SI DIMISSA. ibi 3ª. ET ACCIDIT. In p̄ma parte dicit q ipſa fit ex flegmate crudo replente & faciēte ſe. multuz debilitāte uirtutem. 2° dicit q ei multū aſſociat debilitas oris ſtomachi. 3° dicit q quādo incipit moueri h° flegma p corpus & putrefieri q tunc plus debilitat uirtutem. Conſiderandū q plus euenit inueniri flegma crudū in ſubſtātia & repletionale: qa multe quātitatis: q̄ colerā repletionaleꝫ: & ideo dixit ſm plurimuz: uel repletionale: qa p multas repletionales & nauſeatiuas ſacietates aggregatuz: & totū hoc ē cōforme dictis gal. i2. tera. ca° 2°. FACIT FEBREM DISPARTITAM PLVRIMVM. Multipliciter exponit. Primo. i. diuerſaz ualde ab aliis febribꝰ flegmaticis ut apparebit ex ſui modo cure accñtibus. Scdo diſpartitaz zc̄. i. īterpollatā: qa forſan plus eſt īterpollata uel frequētius q̄ ꝺtinua qa forſan tantā malicią cōtinue natura nō ſuſtineret. Tertio diſpertitaz. i. ſepatam & diſtinctaz: uel diſtātem inter ꝓximū & ꝓximnz: uel exacerbationē: lz enī materia ſit multa eſt tñ groſſa uiſcoſa frigida īepta putredini. Vnde plus euenit ꝓximuz a ꝓximo poſtponi adiuuat ſuper eaz. ſ. febrē ſincopalez qa ſincopis ī ea fienda pp coītatē eius ad cor: ut az 3° cañ. fen. xi. VEL AD IVVAT SVPER EAM. ſ. materiam frigidaz flegmaticā multiplicandā. ¶ Cōſiderā duz uincit uirtutē plus: qa mota magis ledit. ET FACIT EAM. ſ. uīrtutē heſitantē qa neſcit uirtus quid faciat: ſi enim ceſſat a motu materie ſuffocaᵗ ſub illa ſi mouet eā etiā ſuffocaᵗ ſub illa ut appebit. Que uirtꝰ ſi dimiſſa fuerit. Cōſiderandū etiā q ex hac difficultate cure apparet uirtutis heſitatio. Oſtendit aūt Aui. cure difficultatē. Primo per actuz euacuationis: nā autez nō euacuabis eos & ſuffocanᵗ: aut euacuabis & tūc leuibꝰ euacuatiuis & nō obedit motui qa eſt cruda aut agitat & ſuffocat: aut euacuabis cū euacuatione. ſ. forti farmacia: aut flobotomia copioſa: & h° eſt quod dicit cū ſolutione uētris cū labore. i. laborioſa forti: aut flobotomia cū labore ut utriq̄ referaᵗ. i. flobotomia copioſa nō tolleraᵗ zē. qa iſte euōnes laborioſe prius fortiter illā materiā mouebunt q̄ añq̄ educaᵗ occidet cum ipſe quieſcentes facient ſincopim: apparet ergo q non poſſunt euacuari: & tamen indigēt euacuatione uehementer quia ibi ē magna repletio ¶ Conſidera tamen q in floboto mia eſt ſpeciale nocumentuz: unde ex toto in ea prohibetur. i2. terapen. &. i6. ꝺtinētis. ¶ Secūdo oſtendit cure difficultatem per cibationez: nā indigent cibo & nō poſſunt cibari quia additur per cibū materia dimi nuta. i. q̄ ſine cibo diminuereᵗ p abſtinētiā:

uel diminuta.i. pauca exñs in compatione ad ſeipſaz multiplicatã p cibũ. Iſti enĩ bñt ſtomachũ debilẽ nõ digerentez bñ cibaria: ĩmo crudas materias mltiplicãtes. Dz dices qd ẽ fiẽdũ in tãtis beſitationib9. Dicendũ q9 male põt fieri cura: & ut plurimũ ẽ mor talis hec paſſio ſm q9 expiẽtia uidimus. Quid aũt ſit fiendũ q9 ſtet loco iſtoz.ſ.loco eibatiõis & euacuatiõis appebit in ca° cure. Dubitať quia dicit q9 ĩ hac febre ſincopali nõ ẽ ĩ humorib9 qđ nutriat corpus & uiui ficet.ſ.p ſpirituũ multiplicationẽ. Contra p gal'.i2.tera.2° ca° ubi loquẽs de hac feb. dicit longiſſimuz enĩ qui ita diſpoſiti ſunt ferũt ieiuniuz ex ipſis quos bñt crudis bũo ribus indigeſtis nutrito corpore. Idẽ p Raſ .i6.cõtinentis 2° ca°. Dicenduz ut ponit Raſis & Gal'.q9 iſti bũores flegmatici aliqñ nõ ſunt multũ crudi: nec multum mali: & boĩes tunc non ſunt mali coloris nec conca uati in oculis & tales nutrire põt & ab aliis febribus contingit euadere. Aliquãdo ſunt mali ualde crudi indigeſtibiles & cum eis ĩ facie homo diſponiť ĩ colore & habitudine quaſi cacetica: & talib9 humorib9 homo nõ põt nutriri & moriť homo ex hac ſincopali febre: unde Gal'. ibidẽ. Si enĩ nõ ſolũ crudi cõtingerint eẽ ſed in tantũ corruptionis de uenerint: ut nõ poſſint digeri finaliter im poſſibile eſt ſaluari qui ita egrotat. ET ACCIDIT. Hic ponit ſigna & accidentia huius febris. Primo a pulſu. Cõſiderãdũ q9 hoc facit imaginari iſtam febrẽ eſſe con tinuam: qa effumatio materie ad cor apti9 fit per partes intrĩſecas tamen in interpolla tis põt fieri talis effumatio ſicut in eis ima ginamur fumũ putridum uenire ad cor a materieb9 extra uenas. Dubitať utz tũc cũ effundiť res frigida ad cor bõ febriat. Dicendum q9 ſtante nocumẽto frigoris in corde nõ ẽ imaginandũ q9 bõ febriat: ſz cuz incipit cadere in nocumẽtũ caloris tũc inci pit febrire. Modũ aũt euaſionis a nocumen to frigoris dicit eſſe per calefactionẽ quam facit natura.ſ.mouendo ſpiritũ & p calidũ putredinale: & tũc cum calefiũt partes fleg matis fit pulſus ſpiſſus & uelox cũ ñ poſſit eſſe magn9 ꝓprie in cõſtrictione.i. ĩ ſiſtole ꝓpter multitudinẽ uaporũ: plus q̃ ſit uelo citas ſeu ſpiſſitudo aliorũ. Dubitať cõtra hoc qa gal'.i2.tera.2° ca° loquens de pulſu iſtorũ dicit ſenſibilia tꝑtũ.ſ. a prin° poxiſ mi rarius & tardius horuz arterie pulſant oĩum qualitercũq9 febrientiũ. Amplius ſupra dictũ fuit q9 in flegmaticis febribus pulſus ſunt ſpiſſiores qua in quartanis: nõ aũt uelociores & hoc ꝓpter uirtutis debili tatez ergo multo magis b° erit ĩ ſincopali. Dicendum dupliciter. Primo q9 licz pulſus in iſtis ſit tardior & rarior ꝓpter mortifica tionez caloris ſub materia cruda uiſcoſa q̃ uis ps ei9 putrefiat: & fit hoc reſpectu aliaz febriũ: tñ ſiſtoles cõpata diaſtoli ẽ uelocior & ſpiſſior ꝓpter multã multitudinẽ uapo ruz circa cor. Sc̃do q9 hic cõpat pulſuz qñ cor iam cedit in nocumentũ caloris pulſui qui prius erat: quando ſtabat nocumentuz frigoris: unde dicit plus quaz ſit uelocitas aliorum.ſ.pulſuũ precedentiũ tẽpore nocu menti frigoris non tamen alioz febricitan tium: & ideo ſubdit q̃is quod uincit.ſ.re ſpectu aliarum febrium ſit paruitas zc̃. ET PERIODVS. Quia dicit q9 iſtud flegma nõ eſt uehementer extraneũ a natu ra flegmatis: ſicut eſt flegma uitreũ: nõ.n. eſt credibile illud ĩuenire poſſe circa cordis partes niſi mõſtruoſum eſſet: ſed ẽ flegma cruduz repletionale & eſt multũ q̃is eſſet ualde malum: & ideo ſaluatur poxiſmus flegmatis. ET EST CVM EA INFLA TIO FACIEI SICVT IN CACESIA. Propter groſſos uapores flegmatũ crudorũ & maliciam digeſtionis. MOLLITIES. Propter dominiũ flegmatis in corde. ET COLORES zc̃. nõ figuntur ꝓpter pugnã uirtutis beſitantis: ĩmo quãdoq9 eius mate ria.i. cutis & eſt materia.i. ſubiectum: uel MATERIA.i.color: uel.MATERIA.i. hu mor colorãs. CITRINA.i.uiridis: ſicut.n. frequẽter unũ p alio ſumiť: ut 2° ꝓnoſti. cõmẽto.20.& 2° re.acu.cõmento.21°. Hec ãt diuerſitas fit ſm diuerſuz gradũ pũgne & ſuffocationis caloris ſub materia ut cum minus ſuffocať apparet cineriti9: ſ plũbeus cum aũt pl9 fit uiridis: uel niger: & ex hac ſuffocatiõe praua fiunt labia nigra: ut ei q comedit mora. OCVLI fuſci zc̃. mortifica tiõe caloris q ſuffocať a mã. EXEVNTES .i. ꝑeminẽtes ꝓꝑ moltos uapores flegmatis & poſſibile eſt q9 ſit ꝓpter aliquẽ modum

ſuffocationis: apud cõmotionẽ. i. uictoriam egritudinis. ſ. apud ei⁹ uehemẽtiã. Quod ãt cõmotio ſignificet uictoriã apud ꝛmões Aui. declarauim⁹ ſuper fen. 6ª. caº de cañ. morſus uipaꝝ. VEL COMMOTIONEM .i. prinᵐ poxiſmi & fit ſicᵗ maniac⁹ ꝓp iqe tudinẽ & anxietatẽ ī uirtute & ꝓp ãguſtias ſtomaticas repl'one ei⁹: unde non quieſcit in ſitu uno. Thadeus uero dicit ꝙ fit maniac⁹ ſolũ quãtũ ad faciẽ quia habet eã terribileꝫ uehemẽtis inflãmatiõis ꝓpter groſſas uen toſitates. VISCERA. qa ſũt ẽt loca ſupiora uerſus ylia & umbilicũ. ET Q VANDO Q VE EVOMVNT ACETOSVM. qa ī ſtomachis eoꝝ ẽ aptũ generari hº flegma ꝓp frigiditatẽ. ET Q VANDOQ VE. Cõcordãt in hoc oẽs qa malíciã apoſtematis & febris ei⁹ non põt tollerare uirtus: & una coĩs ſalus apoſtematis ī interioribꝰ ẽ ꝟtutis robur: ut. io. tera. çº. caº. Ampli⁹ iſtos nõ poſſum⁹ cibare timore apoſtematis & cibo indigent cã uirtutis: nõ hñtes qđ nutriat & uiuificet: ut ītelligiẽa gal'. ibidẽ ꝛm ptez &. i2. tera. ET Q VANDOQ VE. Cõſi derãdũ ꝙ colera dominãs. ſ. multe q̃titatis groſſe: ut uitellitia ꝛm Auic. ꝓ hoc ꝙ dicit dñatur ī interioribꝰ ī ſui motu põt facere ſincopim ſuffocãdo calorez: & iõ dicit̃ ſinco pis: & dicit̃ hũoroſa ꝓpter multitudinem hui⁹ hũoris. ET ADVSTIO. Propter cali ditatẽ hũoris cũ calor occupat illũ unde fit maior aduſtio q̃ ī predicta flegmatica pura EVOMVNT COLERAM. qa iſta colera uitellitia facta ex flegmate & colera repit̃ multuꝫ in partibus ſtomachi. ET SVNT EI. Dupliciter exponi põt. Primo ei. ſ. ſinco pali flegmatice & iaꝝ dixerat hoc: ſed addit ꝛm plurimũ: ut oſtẽdat ꝙ põt ꝓmutari ab illo ordie. 2º ei. ſ. ſincopali facte a colera iſta & hanc credo fuiſſe Aui. intentionẽ. hec enĩ colera groſſa ẽ ꝓpter flegma: & habꝫ mꝫtã exuberãtiã: & iõ põt facere oĩ die poxiſmuꝫ & plurimũ ſic facit: an uero dicat̃ tertiana: uel nõ eſſet queſtio de noĩe.

Febris ſincopalis minuta ſubtilis.

HEC FEBRIS zc̃. Hec febris di cit̃ ſincopalis a ſincopi q̃ ī ea fit dicit̃ diminuta: ut ɔtra diſtĩg uitur a repl'onali. Ita enim ut credo ſignificatur ī arabico: quia materia illa nõ ẽ repl'onalis: ſed pauca dicit̃ ſubtilis quia euenit de colera ſubtili: uel qa accidit hoĩbꝰ colericis ſubtilibꝰ habitu. Vel dicit̃ febris minuta ſubtilis apud arabes febris ethica talis qualis ẽ ptiſicoꝝ ut diximus in tractatu nr̃o de ptiſi: & hec febris ſincopalis ẽ ſiꝛis illis ɔſumptis cũ appent hi ut ptiſici. EST ACVTA. qa uehemẽs cũ uelocitate finis: qa in ea cadit uirtꝰ naturalis & aĩal'. ET PVLSVS IN PAROXISMO VNO qa in ꝑmo. & duobꝰ poxiſmis ſupple cadit uirtus. CVM ADDITIONE. i. multo plꝰ ET EST EVENIENS IN CORPORE. .ſ. iſta febris: uel iſte caſus uirtutis. CVM VELOCITATE. qa ſubito ꝓp uelocẽ mo tũ materie. ET Q VANDOQ VE. Q ñ ẽ multa prauitas ī materia nõ ſufficit zẽ. PLVRIMVM Q VORVM. ut plurimũ iſta materia ẽ colerica qa poſſet eẽ ſubtilis uenenoſa melãcolica. ſ. facta ex colere aduſti one. Cõditiões aũt buiꝰ materie ſunt ꝙ ſit ſubtilis ꝓfundabilis in mẽbris: uñ mẽbra ñ pñt illã materiã a ſe excutere: & quod ſit ſubſtantie uenenoſe: & ꝙ ſit putrida: qa ut ſic facit febrẽ in corpe cõplexionis calide & ſicce: qa hº corpꝰ ẽ ī quo repiũt̃ iſte materie colerice ſubtiles &. ſ. hec materia q̃ ad ſinco pim ꝓ uiã diſſolutionis magis parat̃: ut. iõ ɔtinentis. ET PLVRES PAROXISMI. Quia ut plurimũ ſunt poxiſmi colerici. Si uero ẽ hec materia uenenoſa melãcolicã ha bẽs naturã poxiſmat ī q̃rtũ & forſan ꝙ hic modꝰ male colere ẽ praſma ul' eruginoſa. Licet yſaac caº de tertiana nõ placeat ꝙ ex praſma ꝓ ex eruginoſa fiat febris cũ uirtꝰ nõ tantũ eã ſuſtineat ut putrefiat: Nos aũt credim⁹ hº nõ eẽ ĩpoſſibile & ſi tibi placet opinio yſaac. ĩponas huic colere uenenoſe nomen quod tu uis.

Febris diurna & nocturna ex flegᵗⁱˢ.

DIVRNA EST zẽ. Primo noti ficat mõs haꝝ febriũ & cõpat eas ad inuicez. 2º ꝓbat. ibi 2ª. ET FACIT. Cõſiderãdum ꝙ hec febris nõ ẽ alia a flegᵗª ĩterpollata ĩmo ẽ eadem cum illa ſed determĩat̃ ꝑ accñs ad hoc nomẽ. Cũ enĩ cõtinua febris omni die inuadit de die. ſ. in prĩcipio diei: uel ꝓceſſu

& nocte tepeſcit ita q̄ q̄uis cadat mutatio ī ſpacio noctis & diei : nibilominus ſequitur motuꝫ diei & quietē noctis uocaꝫ diurna. Si aūt incipit poxiſmus ueniēte nocte & die tepeſcit: eodeꝫ mō uocaꝫ nocturna:& qa oī die uenire poxiſmū ē ꝑpriū flegmatice. lō hec febris ē flegmatica:& ideo Aui. infra eā nō curat aliter. Si aūt bene conſideras iſta febris pōt eſſe colerica:ut duplex tertiana: ꝙ una tertiana: & differt ab aliis tertiāis q̄s cōtingit mutare in poxiſmis: ut contingit nō ſequēdo motū diurnū uel nocturnuꝫ & quodā mō imaginabile ē hoc de feb. q̄rtana q̄ aliqua pōt dici diurna cuius motus ꝓm maiorē partē & fortiorē eſt in die:& quies ē in maiori parte in nocte: ſꝫ qa nō ſic ꝑprie pōt adaptari melancolicis febribꝰ: iō Auic. nō uoluit iſtā febrē fore de ſumma melācolicaruꝫ q̄ñ ſupra dixit q̄ iſte febres nō fiūt a melācolia: forſan aūt q̄ cauſa que Auicen. mouit ad loquēdū de hac febre fuit ut oſtēderet quid ſit peius: an moueri materias ad poxm in die & tepeſcere in nocte: an ecōtra. Et ꝓmo Aui. ī his que dicit de bō uerificaꝫ de quacūq; mā q̄ moueꝫ: ſiue ſit flegca ſiue colerica: ſiue melancolica: attamē febri flegmatice melius adaptaꝫ talis modus motus dictus diurnꝰ uel nocturnus. ET FACIT. Probat q̄ ſit deterior diurna q̄ nocturna. Prima rō qa facit cadere ī ethicam. Ratio ē duplex. Prima qa longior quia de plurima materia: ut ꝑbat ſtatiꝫ. Scd̄a qa accidit in calore diei: quaſi dicat q̄ calor diei & calor feb. iuuāt ſe in exiccādo & faciēdo ethicā. ET SI IPSA. 2ª rō illa febris ē magis ſeua que accidit hora apertionis pororuꝫ & reſolutionis materierū in uapores: ſed diurna ē huiuſmodi. maior eſt nota: qa nō accideret illa hora niſi quia materia eſt multa: nō. n. obſtāte aptione poroꝝ & reſolutiōe materie facit febres: bō gō ſignificat mltitudinē & fortitudīeꝫ mē. ſ. ī q̄litate & motu: qbꝰ pōt moueri contra uirtutem non obſtante reſolutione q̄ fit de ea. ET EST NECESSARIVM. Tertia rō ē illa febris eſt prauior ī qua patienteꝫ oportet cibari in nocte & ſltr uigilare in nocte: ſed in febre diurna ē hoc: maior ē nota qa cōſuetudo humana eſt de nocte dormire: minor ē nota: qa ī illa debet cibari in hora tēporis q̄ eſt de nocte: ſꝫ ſtatī eo cibato nō oportet ſup dormire quia habentes febrem repſonalē: ſicut ſūt flegmatice nō debent ſtatim ſup repſonem. i. ſuper aſſumptionē cibi dormire niſi cibus ad īferiora loca ſtomachi deponaꝫ. Sequūꝫ enī ex hoc euaporātes ad caput catarri nocētes ſtomacho. Seq̄ꝫ etiā ſuffocatio q̄dā caloris ī ſtomacho: oportet ergo q̄ ſuper uigilet & hoc debilitat eos. Sed tu dices cū ego cogor cibare iſtos ī nocte quid faciā de ſomno eoꝝ. Dicendū q̄ tu facies illud quod uideꝫ tibi minus malū. Facies enī eos uigilare una uel duabus horis poſt cibū & poſtea ꝓcedes eis ſomnū. In hac autem 3ª rōne ꝑnt cadere multe cōpationes de cibatione & ſomno in tpribus poxiſmi diurne & nocturne febris quas obmitto. ET TOLLERANTIA. Hec ē q̄rta rō & coīcat cū prima. & arguit ſic: febris ē peior ī qua ſunt due cauſe caſus in ethicā: ſed ī febre diurna ſunt due cauſe una eſt tollerātia febris in calore diei & hoc multū exiccat & cōſumit. Alia eſt uigilie ī frigore noctis. i. de nocte quāuis ſit frigus: tamē uigilie reſoluūt & exiccāt cū deberet hō tūc q̄eſcere & uacare digeſtioni & reſtaurationi reſolutorū in calore diei. ET AD SVMMVM zc̄. Eſt de genere febriū diffi ciliuꝫ. Cauſa eſt quia de materia multa & forti.

CVRA.

CVRA zc̄. Cum notificauit has febres ponit hic curā. Et ꝓmo eaꝝ que coīter eueniūt q̄ ſunt uere flegmatice. Scd̄o eaꝝ q̄ nō ſic eueniūt & ſunt annexe flegmaticis. ibi 2ª. CVRA EARVM. Prima in duas. Primo ꝑmittit curaꝫ flegmatice ꝑodice. Scd̄o adaptat illā ad curā ꝓtinue. ibi 2ª. CVRA EIVS. Prima ī duas. Primo ponit curā que ei debetur rōne cauſe. Scd̄o docet ſuccurrere accñtibꝰ. ibi 2ª. ET SVCCVRRAT VOMITVI EIVS. Prima in duas. Primo ponit unde ſumaꝫ generalis modus curatiōis haꝝ febriū. Scd̄o exequiꝫ. ibi zª. ET OMNES EIVS SPECIES. In ꝓma parte uult q̄ cura diuerſificaꝫ: ꝓm diuerſitatē tēpoꝝ & ꝓm diuerſitatē diſpoſitionis ī mā: & ꝓm diuerſitatē in ſpecie materierū. Dubitaꝫ quare dixit diuerſificari curam ꝓm tpra: & diuerſificari curā ꝓm apitiōeꝫ digeſtionis zc̄. Diuerſitas enī ꝓm apitioneꝫ

& occultationem digestionis includit diuersitatē ſm tempora. ¶ Dicendū ꝙ ista cura est coīs ꝺtinuis flegmaticis & interpollatis: qđ Aui. uoluit in ſequēti ca°. ¶ Et hic cum dixit in Rubrica. Cura flegmatice: licet isti cañ. primo uideant applicari ad interpollatas. ¶ Distinctio aūt tēpoꝝ morbi est penes accñtia: & hec distinctio plus ꝺtingit flegce cōtinue: & ē distinctio quo ad materierum digōneꝫ & cōuenit utriqꝫ: q̄tuꝫ g° ad distīctioneꝫ primā dixit diuersificatur ſm horas. q̄tū ad 2am dixit: & ſm appitionē. diuersificatio aūt cure ſm tēpora: ut accñtibꝰ ſunt distincta ē maxime ī cōpatione ad ſtatuꝫ in quo est accñtiuꝫ difficultas: & ē diuersificaº ī ordine cibatiōis quā ad ſtatū ordinauimꝰ sed diuersificatio cure ſm tp̄ra distincta alteratione materie ē diuersificatio ī usu medicinaꝝ digerētiū & euacuātiū: q̄ medicine reſpiciūt materiā ſm ꝙ aliter ē diſpoſita. Pōt aūt aliter rñderi ad queſituꝫ ꝙ nō diuersificaī cura flegmatice ſm tp̄ra aliter q̄ ſm diuersitatē diſpoſitiōis in materia: quia forſan ista ſimul ꝺcurrūt: ſed dixit ad maiorem declarationem: ut dicat ꝙ cura flegce diuersificaī ſm. tp̄ra: & diuersitas ſm tp̄a ē diuersitas ſm apitionē digōnis & occultationē: hāc enī tēporuꝫ distinctionem ꝑprie flegmatis attēdimꝰ. ¶ Et dixit hoc Aui. qa accidit in flegmatica multū ꝙ tēpora frangunt: appentibꝰ enī ſignis digeſtionis manifeſte: ut ſit febris in augmēto reuertūtur ſigna cruditatis: & tunc appentibus ſignis cruditatis nō curabis cura augmēti: ſꝫ cura principii: & iō ne cadat error ī ſermone quo dicit ꝙ cura ē ſm tēpora. ſubdit ꝙ p tp̄ra intelligo ea que diſtinguūtur ſm materie diſpoſitionē: ita ꝙ quocūqꝫ tēpore apparꝫ ī materia cruditas ſiue occultatio digeſtiōis: tūc curet cura principii. ¶ ET OMNES. Hic ꝑſequtur curā: & primo ſm diuerſaꝫ intētioneꝫ ſm tēpora & diſpoſitioneꝫ materie Scdo ſecūdū diuersitateꝫ ſpecieꝝ flegmace 3° ponit medicinas & res cōuenientes ſm illas intētiōes. ibi 2ª. AMPLIVS DIVERSIFICATVR. ibi 3ª. ET CONVENIENTIORES. Prima ī tres. Primo ponit ītentiones curatiuas: que in prin° debent: & nobis oſtendit qd fiendū in prin°. 2° quid ī augmento. 3° ordinat regimē in cōpatione ad ſtatuꝫ dans intelligere declinationeꝫ. ibi 2ª. ET IN AVGMENTO. ibi 3ª. ¶ ET FORTASSE. Prima in duas. Primo p̄mittit intentiōes que cōueniūt in prin° flegmaticaꝝ. 2° declarat. ibi 2ª. ET CVM. In p̂ª dicit ꝙ oēs ſpēs flegmatice febris cōueniūt quātū ad curaꝫ in princi°. In tribus. Primo leniendo equaliter p uentrē uł uomituꝫ. 2° ī ſubtiliatiōe per inciſiōe. 3° in diureticis a ꝑximando. Eſt dubiū. dices tu quō facimꝰ in iſtis flegmaticis febribus iſta tria. ¶ Dicē duꝫ ꝙ lenificatio uētris est unū. uomitus ē ſm. ſubtiliantia & incidētia: & ꝑuocātia. ſ. urinaꝝ ſunt 3m. ¶ Vel aliter lenificatio & uomitus ſunt p̄muꝫ. ſ. euacuare per ꝑprias: & manifeſtiores uias: inciſio & ſubtiliatio eſt ſm: ſed urine ꝑuocatio eſt 3m. Secūdo ꝺſiderandum ꝙ lenificatio accipiī dupliciter. Primo ꝑprie ꝑ euacuatione lenitiua uerbi gr̄a. cuꝫ uiolis uel caſſia qbus non euacuaī aliqd de materia flegmatica niſi ꝺtingēter ſed mūdant partes ītestinoꝝ: & ista dicitur equalis qa leuis lenificatio. Alio mō dicitur lenificatio euacuatio per uentrē accipiēs aliquid de materia q̄ est cauſa cōiūcta uel añs ꝑpinqua: ut queſit cū odore turbitb: & est euacuatio minoratiua: & dicit ista lenificatio equalis qa leuis reſpectu fortioꝝ q̄ fiunt poſterius. utroqꝫ mō poteſt intelligi: ut apparebit. Similiter uomitus ſm equalitateꝫ est duplex: qdam leuis qui de materia non accipit: & qdam qui est de materia aliquid accipiēs tamē leuis reſpectu fortioris. ¶ Tertio cōſiderandū etiā ꝙ in febre flegmatica cōſideramus ꝙ ipſa est repletionalis in qua ſunt materie fecales: & alie circa partes ſtomachi & inteſtinoꝝ: & q̄tuꝫ ad hoc ſurgit ītentio in principio lenificationis equalis: & uomitꝰ. ſ. equalis. 2° cōſideramꝰ ꝙ materia est groſſa uiſcoſa: & competit inciſio & ſubtiliatio. & cōſideramus ꝙ ipſa est p̄cipitabił in uenas emulgentes: & utimur diureticis qbus p uenas illā purgamꝰ: uel uſus diureticoꝝ cadit ſub ītentiōe digōnis materie: & hec oīa apparebūt. ET CVM. Hic declarat qđ dixit: & uult ꝙ lꝫ in prin° flegmaticaꝝ cōueniant q̄ dicta ſunt. tamē añ tres dies: ł q̄tuor. ſm Serapionē. ſi mouebis cū p̄dictis lenificātibꝰ inciſiuis ſubtiliatiuis & diuretici nocebis: & nihil facies: ſed poſt tres dies

ſ

poteſt uti eis: qa caliduz febrile iam incipit materiaz ſubtiliare & aliqualiter digerere. unde ſumit̃ q̄ calor extraneus materiaz digerit. Dubitat̃ primo utrū ante p̄mū diez poſſum⁹ uti lenificatiõe equali. Dicenduz quoddã generale ad oĩa dicẽda q̄ p̄ temp⁹ ante tertiam diem uel uſq; ad tertiaz: uꝑ ad quartã ego ĩtelligo tẽpus cruditatis in materia quã ſignifico qa materia ẽ diſcolorata ſubtilis: ſed p̄ tẽpus poſt tres dies intelligo tẽpus alicui⁹ digõnis occulte incboantis ſiũ ĩcboet ab arte ſiue ab intrinſeco etiã: & ſiue illud faciat febrilis calor: & ẽ tẽpus alicui⁹ ſubtiliatiõis & digõnis materie flegmatice. unde de ea aliqd incipiet cuz urina miſceri & cognoſco h° quia urina ĩcipit aliqualiter tingi: uel turbari uꝑ ingroſſari. Et quãuis Auic. & etiã Serapio. boc tẽpus ĩcipiat poſt tres dies uel q̃ttuor. poſſibile tamẽ eſt q̄ in q̄buſdaz nõ incipiat uſq; ad ſex uel ſeptem dies: & ultra ꝓm diuerſitatẽ corpoꝝ: & materieꝝ. Accipe igitur ſermonẽ Auic. loco ex empli: ut ſit ſenſus. q̄ nõ moueas cum predictis uſq; ad appitionez digõnis aliquã ex q̄bus ſoluit̃ predicta dubitatio. Nam ſi per lenificationẽ intelligis eaz q̃ fit cũ cliſteriis: & nõ ualent cũ caſſia uel ſyrupo uiolato: & ſimilib⁹. dico q̄ poteſt fieri ante tertiã diez ad purgationẽ materieꝝ fecaliũ: ut in generalibus cañ. dict̃ eſt. Si aũt p̄ lenificationẽ intelligis leuẽ & paucam materie lenificationem. Dico q̄ ante tertiũ nõ poteſt fieri qa materia ẽ cruda. Et bec oĩa ſcita ſunt ſupra in generali cura putridaꝝ. ¶ Eodem modo ſoluitur queſtio de uomitu: an competat ĩ flegmatica ante tertrã diem: quia ſi eſt uomitus leuis uerbi gratia. cũ aqua calida: & fit ad mũdandas aliquas materias nõ applicatas ſtomacho. ſed uomitu habiles: & bõ ẽ ꝓſuetus: & oĩa cõcurrunt uꝑ plurima cõſentientia poteſt fieri uomitus ante tertiã diẽ. Si aũt uomitus ſit fortior minoratiu⁹ materie difficilis motus que indigeret aliquaz ꝓparationẽ nõ fiat ante tertiam diez. ¶ Dubitatur 2°. utrũ ante tertiũ poſſumus uti ſyrupis inciſiuis & ſubtiliatĩs & diureticis: & uideť q̄ ſic quia Auic. in febre incipit: & ꝓcedit uſq; ad ſeptimũ cũ geneliabin: & aq̃ feniculi & aqua apii: ſed iſta ſũt ſubtiliãtia & urinã ꝓuocantia. ¶ Amplius Aliab. 3°. pract. & Raſ. x° li°. ſtatim cõcedit ſyrupuz acetoſuz mellinũ qui ẽ inciſiu⁹. In oppoſitũ eſt hic Auicen. & Serapio. 6°. breuiarii. ubi dicit: & curatio hui⁹ febris flegmatice uniuerſaliter in ĩceptione poſt tres dies aut q̃tuor eſt cũ rebus que ſubtiliant: & ĩcidunt ſicut ſecaniabin: & q̄ ꝓuocãt urinã: & Gaꝑ. in te^ca. ad Glauconem dicit. oximelle utere poſt primos dies. aliter poſt plures dies. idẽ uult Raſ. i6. cõtinẽtis. Amplius iſta ſunt fortis uirtutis q̃ materiã inquietant: & mouent & ꝓhibent digeri. banc rõnem Auic. ĩnuit. Ad ſolutionẽ boꝝ cõſideranduz q̄ in cidentia & ſubtiliantia ſunt que materiam ſolũmõ preparant euacuationi: ſz diuretica ſunt que materiã p̄ urinã euacuant. Quod g° ſubtiliat materiaz flegmaticã debilioris opationis eſt q̃ illud qđ de materia illa per urinã educit. Exemplũ ſubtiliantiũ & incidentiũ flegma eſt ſyrup⁹ acetoſus mellin⁹ ſimplex uel cũ radice feniculi uel petroſilii: ſed exemplũ diureticoꝝ eſt ſyrup⁹ de q̄nq; radicib⁹: uel ĩ quo ponit̃ aſſarus: & ſimilia. Nos aũt intendimus bic redire ad principia oſtẽdendo qua uirtute fiat ſubtiliatio: & q̃ inciſio & qua urine ꝓuocatio. Iam eniz notauimus boc in cañ. ſecũdi libri. q̃uis autez ſint diſtincte res & uirtutes: tamen propter patientiũ diuerſitatẽ accidit q̄ ꝓuocatiuũ eſt inciſiuũ & ſubtiliatiuũ: ſicut ſi materia flegmatica eſt multũ groſſa uiſcoſa nõ ſufficit in digõne eius. ſ. in diuiſione & ſubtiliatione ſyrupus acetoſus mellinus: ſz ſyrup⁹ cũ yſopo & radicibus duabus uel quinq; q ſyrupus eſſet ſufficiens ꝓuocatio urine in materia flegmatica dulci nõ multũ groſſa nec multũ uiſcoſa. ꝓuocans autẽ urinam in materia ualde groſſa eſſet ſyrupus cum radicibus & aſſaro & capparis. Accidit aũt h° ideꝝ ex diuerſitatib⁹ doſis: parua. n. doſis ſyrupi de radicibus ſubtiliaret: & diuideret materias: & maior doſis illa ꝓuocaret: uꝑ ꝓuocare poſſet urinam. Accidit ideꝝ 3° ex diuerſitate diſpõnis ĩteſtinoꝝ & uiaꝝ urine. Ius. n. ciceꝝ boĩez aptum ſoluit ꝓm uentrez nõ mouet ad urinã: ſed materias ſtomachi & ĩteſtinoruz ſubtiliat & abſtergit & lenit uentrẽ ſua nitroſitate ꝓprie cicerũ nigroꝝ. In alio aũt rapiet curſuz ad urinã & ꝓuocabit: ut dixim⁹. 2° cañ. ca° de cicere. Accidit

idem quarto mixtione rei refrenantium motũ medicinaꝝ ſubtiliantiũ & ꝓuocantiũ tenentiũ eas ī primis partib⁹ ſtomachi :& ī teſtinoꝝ:ſicut cũ ſyrupo de radicib⁹ miſceť ẓuccarũ roſatum uel ſyrupus roſatus:unde remittiť eius ꝓuocatio & remanet diuidẽs & ſubtiliãs materias. Et ſi ſyrupo ſolutiuo miſceť res diuretica:ut decoctio granoꝝ ſoꝑ facit illũ ſyrupũ preparare ad uias urine & opari in illis:& iuuare ꝓuocationẽ. Conſi deranduꝫ 2° ꝙ īcidentia & ſubtiliãtia ſunt duoꝝ modorũ q̃dam leuia nõ cõmouentia nec agitãtia materiã: ſicut ſyrup⁹ acetoſus mellinus:uel ẓuccarin⁹ ſimplex & ꝓprie cũ aceto nõ multũ acuto neq; multo. Quedaꝫ ſunt incidentia & ſubtiliantia fortiora:que materias poſſunt agitare ſicut ſyrup⁹ ace. compoſitus cũ aliquibus radicibus uꝑ cum yſopo uel tymo & cuius acetũ eſt multum acutũ:ſicut etiã dicimus ꝙ diureticũ diciť quoddã ꝓꝑe qđ de materia partẽ ſenſibilẽ p urinã duciť:ut ſyrupus de qnq; radicib⁹ & ſeminib⁹ & huiuſmodi:& in his ſyrupis & medicinis:eſt etiã mult⁹ gradus. Aliud eſt diureticũ in ꝓprie qđ ſeipſuꝫ in urinaꝫ ꝑcipitat:& nõ mouet materiã:ſed febres ali quas uerulentias uenaꝝ aptas euacuationi cõiunctas febri ſecũ poteſt facere urinare:& hoc ꝓlixe diximꝰ ſupra in cañ.generalibus cuiuſcũq; cure.exemplũ eſt iuleb ſubtile:& aqua ordei ſubtilis. Et multa alia. His ba bitis dicemus ꝙ ante tertiũ diẽ.i.ſtãte cru ditate ī materia flegmatica nullo mõ forti ſubtiliatiõe īcidente uel ꝓuocante uti de bemus. Ratio eſt quia omnia illa agitant & cõmouent materiã & ſubtile reſoluũt uꝑ ꝓ uocant & dimittũt groſſum.unde Gal.ꝙ° de re.ſpecialiter de diureticis fortib⁹ dicit. Vrinatiua uero nũc nõ laudo ẓc. Quod.n. bene eſt digerendum tanta turbatione uel cõmotione nequaq̃ eſt opus:& ſic ꝙ multã materiaꝫ que multa eſt agitat impedit di geſtionẽ. Cum aũt materie ſint digeſte tũc poſſumus fortiorib⁹ uti:& ſm gradũ digõ nis augere graduꝫ fortiorẽ medicinaꝝ. Sed tu dices ꝙ ex quo materia eſt digeſta nõ in digemus ſubtiliatiuis & īciſiuis:nec fortib⁹ nec debilibus. Dicenduꝫ primo ꝙ non in digemus ad digerenduꝫ:ſed ad ꝓuocandũ ita ꝙ ſubtiliãtia fortia: tũc ſunt ꝓuocãtia.

Vel dicenduꝫ ꝙ ꝓ digeſtione partis que eſt digeſta nõ indigem⁹ hoc: ſed ꝓ aliis ptib⁹. Nam a principio ꝓptèr multitudinem ma terie ne agitaret & corrũperet partes ſanas: & ne ingroſſeť nõ poſſum⁹ uti fortib⁹ ſolu tiuis ſubtiliatiuis:ſed poſt principiũ.i.poſt aliquã digeſtionẽ materie & euacuationem poſſumus uti fortioribus ſubtiliatiuis ad cõplementum digeſtionis: quia facta mũdi ficatione in materia non tantũ dubiũ eſt de eius cõmotione materiei que eſt reſidua q̃ non eſt digeſta nec de terreſtrificatione di geſte. Cognoſcas ergo ex hoc ꝙ Auic.ſicut ꝓceditur digerendo & minorãdo:ita addit uirtutẽ ſubtiliantiũ & diureticoꝝ. Et con ſidera ꝙ ad augmentũ in gradu harũ medi cinarũ in ꝓceſſu iuuat qa partes ſtomachi & inteſtinoꝝ ſunt mũdificate a corporibus materieꝝ. Et ideo nõ eſt tãta ſuſpicatio de penetratione harum materieꝝ in uenas per diuretica & p ſubtiliantia debẽtia penetraꝛ in uenas & ꝓuocare. Dico 2° ꝙ ante tertiã diẽ poſſumus uti prouocatiuo debili qđ equiuoce diciť prouocãs ſicut iuleb ſubtili & aqua ordei ſubtili: ſed prouocatiuo ꝓꝑe dicto non:ut diximus: poſſumus etiaꝫ uti ſubtiliante & incidente leui non cõmotiuo ut oximelle ſimplici:uel cum decoctione ca pillorũ ueneris uel aliqua radice ſm ꝙ tua extimatiuo iudicat ita ꝙ in materia nõ fiat cõmotio. Ex quibns apparet prima inten tio Auic. Dicit enim ꝙ ſi materia ſubtiliaꝛ potes uti iſtis.ſ.in aliquo gradu exiſtentib⁹ fortibus & motiuis. Sed ante illud.i.ſtante materia cruda mouebis.ſ.materiã cuꝫ leni tiuo.i.minoratio quod euacuat exſoluẽdo & cum ſubtiliatiuis inciſiuis fortibus mo uentibus materiã: & cum diureticis ueris: quia omnia iſta mouent & agitant: & ideo nocebis & nihil facies. Apparet ſecũdo ex ītentione Auic.ꝙ ſi materia ſit groſſa cru da:& non apparet ꝙ digeratur in aliquo ꝙ tu ducas illã ad principiũ digeſtionis illius leuis:& hoc cum ſubtiliatiuis & inciſiuis le uibus:ut acetoſo ſyrupo ſimplici: uel alio non agitantibus materiã. Cum autem in cipit apparere illa ſubtiliatio: & tu incipies ire ad ſyrupos fortiores: ut addendo ad un ciam unam ſyrupi ſimplicis unciam: qnq; aque feniculi:uel damus unciã unã ſyrupi

compoſiti cuꝫ una uel duabus radicibus: & uncia. ʒ. mellis roſis liquidi: uel ſm qđ tibi uideť: & ſicut materia minorando ꝓcedit ita potes addere in gradu iſtoꝝ. Apparet 3° ſedatio cõtrarietatis ĩter auctores q cõcedũt ſtatim a principio incidentia & ſubtiliantia & qui negant cũ referãt ſe ad diuerſa. Dubitať qs eſt ordo inter iſta. ¶ Dicendum q primo oportet lenire uentrẽ cũ cliſteriis: uel alio lenitiuo: deinde ſi expedit leuem facere uomitũ. 2° oportet uti digeſtiuis inciſiuis: & ſubtiliatiuis. 3° oportꝫ minorare materiã cũ ſolutiuo uel ꝓuocatiuo urine ſm q tibi apparet: ſi aũt per lenificationẽ intelligamꝰ minorationẽ tunc prius oportet materiam aliqualiter digeri: uel natura uel febre: uel medicinis leuibus. poſtea minorare poſtea fortibus inciſiuis & ſubtiliatiuis uti poſtea per urinã prouocare: & uidetur ſentire hoc. Raſis. i6. cõtinentis. ¶ ET IN AVGMENTO. Conſiderandum. ¶ SECVNDVM EQVALITATEM. i. ſecũdũ q cõuenit ĩ unaquaq materia uel ſm equalitatẽ: quia nõ groſſum: ut ĩ principio neq ſubtile: ut in ſtatu uel ſm equalitatẽ: quia nõ ſubtile: ut ĩ tertiana nec groſſuꝫ ut in quartana. Dubitať quare nõ fecit mẽtõeꝫ de regimĩe per medicinas. Dicendum q Auic. clare ĩ telligebat ex premiſſo cañ. ſi enim in prinº poſt aliquã ſubtiliationẽ materie cõceditur q moueas cũ inciſiuis & ſubtiliatiuis & prouocatiuis & minoratiuis: ergo multo magis in augmento ĩ quo materia digeſta poteſt minorari & ꝓuocari: & reſidua ſecurius digeri. ET FORTASSE. Hic ordinat regimen principii & augmenti in compatione ad ſtatũ. Et primo quãdo ſtatꝰ ẽ ꝓpinquꝰ. 2° quãdo eſt longinquꝰ. 3° declarat q̃dam. ibi 2ª. Q VOD SI CERTE. ibi 3ª. SI AVTEM. ¶ Conſideranduꝫ q p aquã ordei intelligamus ptiſanam: ſi ergo es illa cõtentꝰ in primis tribus diebus eſt: qa ſperas iſtam febrẽ nõ tranſire in quartũ: ſermo gº Auic. ſupra q p̃ncipiũ flegmatice durat. i8. diebꝰ erat uerus in pluribus. Q VOD SI CERTE. Hic conſidera q in flegmatica quãdo indicatio ſumiť a materia competit abſtinentia a cibo. Et ſomnus ſuper ea ad digerẽdum & coſumendũ materiã & exercitium ad reſoluendum: & nõ timetur de exercitio potentiali: nec de inflãmatione ĩ ea ſicut in febribus calidis & in quãtũ iſta debilitarẽt nõ competũt: ſed ſi ſtatus eſt longus abſtinẽtia debilitaret: gº ĩdicatiõe ſumpta a ſtatu cum eſt longus nõ competit hoc. ĩmo declinamus in principio ad ingroſſanduꝫ & ad ueniente augmento in primis: quia ĩ prinº ſumi indiget: ut ſubtilieť reſpectu regimĩs principii: & ſic ſubtiliando ꝓceditur: & ſũt hec ſcripta. i8. cõtinẽtis. Conſideraãdũ etiã ſm Dynũ. q hinc accipiť q in ĩterpollatis poteſt fieri criſis. hec. n. eſt cura febriũ interpollataꝝ nõ minus q̃ cõtinuaꝝ in qua curã ordinat reſpectu ꝓpinquitatis & lõginquitatis ſtatus: & hoc eſt fecũduꝫ q in eo poteſt fieri criſis. Idem etiã ſupra caº de cura 3ªne. dixit enim q ſi ſequitur criſis ẓc. Huius cõtrariũ uult Gal. 3° creticoꝝ caº primo. Iam autem oſtendit ubi dicit q ſolutio egritudinis fit ſolutio quando egritudines remanent continue & nõ interpollate. Nos autẽ hanc dubitationẽ reputauimꝰ uilem & non radentem hic. ¶ SI AVTEM STATVS. Quia pſuaſerat a principio poſſe ſubtiliare cõſideratione habita ad materiã: & etiã qñ uolumus temptare: ſi febris eſt breuis & de materia pauca ſubtili: ideo hic declarat in quibꝰ flegmaticis ſuperflua ſubtiliatio regimĩs magis conceditur: & uult q quanto longior eſt ſtatus potuiſti a prinº ſecurius ſubtiliare aliquibus diebus: quia in diebus ſequentibus poteris magis ſuccurrere cum regiminis ingroſſatione aliquibꝰ diebus: & poſtea gradatim uſq ad ſtatuꝫ ſubtiliando ꝓcedere: quia tẽpus longũ eſt ſufficiens ad hoc in egritudine prolixa: ſed nõ ſufficeret hoc in acuta. Et quia ĩ prolixis flegmaticis in principio ꝯſiderata materia potes aliqbꝰ diebus ſubtiliare regimẽ uerbi gratia. dare ſolam ptiſanã uel iuleb ſi duratura eſt. qo. diebus cum tamen ex ordine principii ad ſtatum deberes dare pullaꝫ paruã. Et ideo uult q non longo tempore a principio ſtes cuꝫ hoc regimĩe ſubtili ſiue ſit temptatiuũ ſiue ſit reſpiciens ſolam materiam: Sed cuꝫ tranſiuerit ſeptẽ dies nõ ſtes amplius ſuper eo quia debilitat: & poteſt debilitare os ſtomachi ſi eſſet multa diete ſubtilitas trahendo corruptas materias ad ſtomachuꝫ. ET Q VOTIENS. Patet & quia poſt multã

ſubtiliationem redibit ad ingroſſationem: ideo uult q̄ nō redeas ad regimen ualde co pioſum ſicut pulli.ſ.completi cum pane. ET MVTAGVARACH. Eſt modus pre paratiōis cuiuſdam ſaporis: uł eſt cib⁹ fact⁹ ex pullis & agreſta & aneto: qui ꝑprius uo catur maſabach. ergo ſufficiat decoctio pui pulli uel parū de carnibus uel ſufficiat far ordei: ut tibi uidetur: Et forſan q̄ ille eſt caſus per ſe ut dicam q̄ ſicut a principio: ſi ſubtilias non ſtes ſuper ſubtiliatione ita ſi a principio ingroſſas non multū ingroſſes zc̄. AVT APPARET DECLINATIO. In hoc īnuit regimē declinatiōis: & uult q̄ ſecurius potes ingroſſare regimen & dare pullos in declinatione q̄ in principio. AM PLIVS. Hic diuerſificat curā ſ̄m materias & uult primo q̄ flegmate exiſtēte dulci: & ſalſo & uniuerſaliter minus groſſo & min⁹ uiſcoſo & minus frigido. LENITIO. ſ.que eſt materie minoratio fiat cuȝ leuiori medi cina uerbi gratia. cū ſolo odore turbith uel medulla cartami: ſed flegmate acetoſo & ui treo & uniuerſaliter flegmate groſſiori & uiſcoſiori & frigidiori fiat minoratio cum medicina magis laborioſa quia potētiori: & cuȝ corpore turbith uel agarici. Amplius ſecūdo ī flegmate dulci & ſalſo ē neceſſaria quedam infrigidatio. i. remiſſa calefactio: ſed in flegmate uitreo & acetoſo non eſt ne ceſſaria infrigidatio nec remiſſa calefactio: & hoc Auic. intelligit. ȝ° inflegmate dulci & ſalſo indigemus medicinis digeſtiuis. ſ. ſubtiliatiuis & inciſiuis in quibus nō eſt ca lefactio. ſ. fortis: ut ſyrupo acetoſo mellino ȝuccarino: ſed in uitreo acetoſo zc̄. ¶ Dubi tatur quomodo concedit in flegmate ſalſo medicinas ſubtiliātes & incidētes q̄uis ſint multū exiccantes cū flegma ſalſuȝ ſit ſiccū. Dicendū primo q̄ illud dictū referť ſolū ad medicinas q̄ digerunt flegma. Vel aliter q̄ tam dulce q̄ ſalſum eſt uiſcoſuȝ groſſuȝ indigens ſubtiliatione & inciſione: & hoc nō poteſt fieri ſine ſicco quodam: non tamē in diget calefactiōe principaliter. uult ergo q̄ ī hoc dulci flegmate debet intēdere ad ſub tiliationeȝ & inciſionem principaliter q̄uis medicina hoc faciens ſit ſicca in genere inci ſiuaȝ dūmodo non ſit calida eſt cōueniens ſicut cōuenit in hoc acetū uini. ET CON VENIENTIORES. Poſitis cañ. curatiōis ſ̄m tēpora & ſ̄m materias. hic dat medici nas cōuenientes ſ̄m tēpora & ſ̄m canones ī bis & tangit etiā ſ̄m materias: uel primo ī generali ponit curā hic ī ſpeciali. Et primo facit hoc. 2° ponit cibaria cōueniētia habē tibus has febres. ȝ° regit per ſomnū & bal neum. ibi 2ª. ET CIBI. ibi ȝª. ¶ MENSV RA AVTEM. Prima in quattuor. primo ponit: & dat medicinas: & cañ. cōuenientes in principio. 2° in augmento. ȝ° in ſtatu. q° in declinatione. ibi 2ª. ET Q VANDO INCIPIT. Vel ibi. ET CVM VIDES Q VOD DIGESTIO APPARET. ibi ȝª. ET CVM VIDERIS DIGESTIO NEM. ibi q ª. ET Q VANDO DECLI NAT. Prima in q̄ttuor. Primo ponit medi cinas & cañ. & primo reſpiciendo materias: & etiā febrē. 2° ponit hoc reſpiciendo q̄daȝ accidētia. ȝ° ponit cañ. in embrocis: & q° in flobotomia. ibi 2ª ET SVCCVRRIT EI VOMITVS. ibi ȝª. NEQ VE EST EM BROCATIO. ibi q ª. ET Q VOTIENS. Laudo aūt q̄ peritiores dicant q̄ habet tot partes quot ſunt cañ. quoq̄ quidam ſunt ī uſu ſubtiliantiū & incidentium & ꝑuocati uorum. quidem ſunt in uſu lenitiuorum. quidaȝ in uſu uomitus & alioq̄. ¶ Primus cañ. laudat geleniabin. i. mel roſatuȝ: uł ȝuc carum ro. uel ſyrupuȝ compoſitum ex iſtis ſ̄m q̄ tibi uidetur: & miſceať cuȝ aqua feni culi zc̄. ¶ Conſideranduȝ q̄ poteſt intelligi ab ipſo principio miſceri quia iſte aque ſub tiliant materias & diuidunt eas ſine agita tiōe ſi tibi apparet hoc: & forſan q̄ gelenia bin non permittit eas feſtinare ad uenas: & ideo remanēte ſubtiliante & diuidente ma terias ſine agitatiōe & ſine prouocatione: & ipſuȝ geleniabin habȝ cōfortare & digerere materias flegmaticas in eo: uel pōt ītelligi ꝑmo īcipe cū melle ro. ꝑprie liquido poſtea cuȝ ſubtiliať materia ꝑpter febres incipias miſcere has aquas. ſ. decoctōis ł diſtillatōis: & iō dixit ſ̄m neceſſitatē q̄ utrūq̄ ē poſſi bile fieri. Vel ſ̄m neceſſitateȝ q̄ ubi timeť de calore ſit aqua endiuie: & ubi non ſit aq̄ apii: & be ſint ſimplices ł cōmixte. Laus ēt ſyrupi ace. & aque mellis in prin° eſt nota. Incipias g° cū quo uis ſ̄m tuā extimatōeȝ ex multis collectaȝ ¶bi gr̄a. ſi homo habet

ſtomachū debilē multū ꝓcuſſibilē ab aceto & cū hº epar aliq̄liter calidū & materia eſt ſatis uiſcoſa dabis ꝙ digone ī mane hº Re. melꝝ ro.liqdi aq̄ endiuie aq̄ apii ana unciā .ç. Vel dare ſyrupū factū arte hñte has uir tutes ſiue intētiões. ET POSSIBILE. Hic pōt poni ſcꝰus cañ.uel ps cañ.ꝓcedentis in quo oñdit ꝙ lꝫ predcā denť ad ſubtiliādas materi as & īcidendas: qñq̄ tñ ex eis ſeq̄ris lenitiõez uētris & ꝓprie qñ geleniabin ē de roſis ſiccis qa ſoluit.ſ.leuiter & lenit. Et de bemus intelligere ꝙ ſolū a partibus uētris ſoluūt: iſte roſe ꝓſice ñ ſūt mihi note: ſꝫ nr̄e roſe rubee ſatis faciūt hº. ET Q VANDO Hic eſt ſecūdꝰ cañ.uel tertiꝰ in uigoratione lenitiuoꝝ cū iuleb: & ē ſpēs lacticinii minor de q̄ ſcripſimꝰ ſupra caº de cura putridaꝝ. Cõſideradū ꝙ iſta leniētia qa hñt graduꝫ attractiõis ꝓ iuleb debēt dari cū iā tranſiue rūt tres dies ſm datā regulā qñ materia ē colerica.i.flegmati ē mixta colera. Sꝫ dices q̄re nō dꝫ fieri aſſiduatio iſta lenitiuorū. Dixit dynꝰ ꝙ iſta mollificant os ſtomachi unde ſtomachꝰ totꝰ debilitať: & hº ē cā cor ruptiõis cõplexiõis totiꝰ. Hec cā nulla ē qa nō appropať hec cā ī flegª ī q̄ ē aliqd cole re. Dicēdū igiť ꝙ lenitīa predcā trabunt ſubtile & dimittūt groſſuꝫ & ꝓprie cū mā coſpica ē: qa tereniabin & iuleb aliqd de illa trahūt. Fit gº qđ remanet flegma groſſuꝫ opilās magis: & ſit diſpō ad ydropiſiꝫ & ca ceſiaꝫ: lꝫ etiā ſint nociua qa mollificant. ET MVLTI. Hic ē aliꝰ cañ. poſito qº ad qđdaꝫ ex ſnīa Raſ.xº.tractatu almāſoris: &.i8.cō tinētis & ꝑº poīt illū.2º ꝓpriā ſnīaꝫ.ibi 2ª. EGO VERO. Cõſideradū ꝙ Raſ ad tria ītēdit. Prīo ad paulatiuā minorationē ma teriaꝝ cū farmaco ſolutiuo: & hº ſolū dicit. xº. Almāſoris. 2º ad ꝛfortatiõez cū pilluꝰ de maſtice: & qa hñt de ſtiptico nō ꝛtinuat illaꝝ uſus. Tertio ad ꝓuocādū materiam ꝑ urinā: hec āt pōt eē cura ꝛueniēs ſi incipiat dari medicina de turbith cū aliq̄ incipit ap parere digō: ſꝫ añ hº nō ꝛuenit ei dari etiaꝫ oī nocte nō ē preceptū neceſſario obſeruādū ſꝫ oꝫ ꝛſiderare uirtutē. Diuretica aūt dari oꝫ aliq̄ mīoratione facta materie: ut s̄ dixi mus: turbith ſicut alcohol.ſ.triti: uñ Raſ ibidē ꝑcipit cribelare ꝑ pānū q dicit orale .i.bindā quā qdā circa os tenēt. EGO VE RO. Notandū primo ꝙ Aui. nō dixit ſe nō diligere lenitionē & digōnē: quia utraq̄ di ligit ſed nō diligit ſtatio ī eis & expectatio ī eis.ſ.eſſe contentꝰ lenire longo tempore & digerere & non facere aliud aut paꝝ aliud facere: īmo ſtatiꝫ cū aliqd de digōne appet nō plus expectes ſed euacua aliqd deinde di gerere reſiduū & nō expectes: ſꝫ iteꝝ euacua ita ꝙ paulatim hº fiat: & hº ē quod dicit. EGO VERO NON DILIGO EXPEC TATIONEM DIGESTIONIS .i. ꝙ di geſtio expecteť poſtq̄ aliquid apparuit de ea. ET LENITIONIS. Eodem modo ꝙ di geſtiua & lenitiua agant ſuos effectus. ET PERTRANSEAS CVM EIS. īmo zc̄. Et cā huiꝰ eſt: quia iſte ē morbꝰ repōnalis de multa materia groſſa uiſcoſa nō apta ad motū: & ideo paulatim ē digerēda & euacu anda ſm cañ.primi libri ſcientiales caº 3º. Deinde ꝓuenias ad diuretica. Diuretica āt egēt digōne precedēte: ut materia euacueť egent minoratione materie ne ſi multa ſit cūmoueať: & quāto diuretica ſunt fortiora tanto magis bis añtecedentibꝰ egent. ET SIMILITER ABHORREO. ſ. ꝙ ꝛtinueť qa nō debent cōtinuari: qa debilitāt.ſ. ſto machū mollificādo: & hº iam apparet. ET SI MATERIA FVERIT zc̄. Miſceatur cū ea.ſ. medicina lenitiua medulla cartami qa euacuat flegma. ET ADIVVES. Hic ē cañ.ī cliſteri. ET VOMITVS. Hic ē cañ.ī uomitu. CVM SEMINIBVS. ſ. aniſi feni culi ameos & ſiliū diuidētiū flegª & ſubtili antiū: uel ſeminibꝰ.ſ.raphani cū aq̄ frigida .i.paꝝ calida uel frigida ut moreť ī ſtoma cho: & nō cito trāſeat alias cū aq̄. ET VO MITVS zc̄. ē uehemētis iuuamenti qa ſto machꝰ ē minera flegmatū ut ſepe diximus OPORTET ERGO zc̄. Conſidera ꝙ in prinº cōcediť uomitꝰ: ut.A.in prinº caº. Dicendū ꝙ ſeptimꝰ dies nō extludit primm Vel dicēdū hº dictum poniť.i6.ꝛtinētis 2º caº auctre Sarac aꝑ. Zoar. & intelligiť ut s̄ diximꝰ ꝙ uomitꝰ leuis pōt ſtatī fieri & cuꝫ leuibꝰ: ſꝫ uomitus cū fortioribꝰ: uerbi gra: cū agarico req̄rit aliquā materie digōnē: & iō debet expectari ſeptimus ne ſtomachus debilitatus cōmotione forti materia mota uerſus ſtomachum apoſtemeť. ET SI AC CIDIT. Hic cañ. eſt in uomitu & cañ.in

sedatione doloris capitis: & est notus. Et si indigeret aqua ordei ꝓpter sitiꝫ uel aliud quod tibi occurrit cum radicib⁹. s. feniculi uel apii ut iuuet ad digestioneꝫ materie & ꝓhibeatur acetosare quātitate equali. i. conueniēti. Nos aūt ad duas libras aque ordei ponim⁹ radiceꝫ petrosilini feniculi uel apii ana unciā unaꝫ. AVT zē. SYRVPVS ACETOSVS. Si uis sedationeꝫ sitis maioreꝫ & uis incisionē si non acetat: quia si acetaret nō misceatur syrupus acetosus: sed aq̄ mel⁹ que ꝓhibet eum acetosari. ET MELIOR HORA zc̄. ILLVD. i. aqua ordei: ul⁹ illud. i. syrup⁹ acetosus: & si fuerit aqua. i. urina in prin° rei. i. a prin° hui⁹ febris tincta: qa significat̄ ꝙ cū flegmate est aliqua materia calida: tunc enī oportet: ut det̄ in potu in primis geneliabin: lr̄a uult dicere secamabī. i. syrupus acetosus: deinde det̄ aqua ordei p⁹ duas horas: & ē cañ. supra positus ca° de aqua ordei. Geneliabin etiā pōt dari quia aliqualiter abstergit & subtiliat materias stomachi quas lauabit aqua ordei. ET NON OPORTET. Hic cañ. de unctiōe & embroca debet legi ɔti^us. ut dicat̄ non fiat inunctio neq̄ embrocatio cū egritudo ē in prin° & humor ē ī corpe ambulans. i. ē ī dilatatione & dilatabilis & iste inunctiones & embroce sunt quas facim⁹ ad ypocūdria & uentrē: sicut precipiebat̄ ī tertiana nō uera & causaꝫ dat: qa ista mollificāt uiscera quia relaxant illa calefactiōe humida: quia actuali humiditate: & quia cum hoc mō caloris materias crudas eliquāt & faciūt eas magis ambulare & dilatari per corpus. Ponere āt manus & pedes in aqua calida ad diuertenduꝫ uapores a capite nō sic est ꝓhibitū īmo cōcessimus supra & sine dubio hec extremitatuꝫ positio in aqua calida ɔuenientius fit quando materia ē digesta & minorata: licet concedat̄ etiā añ hoc fricatio aut manuū & pedū etiā cōcedit̄ qa nō facit nocumētū qđ facit embroca & inunctio ad uētrē: īmo cū sit calefactio q̄dam apitiua poroꝝ competit q̄uis flegma sit grossum crudū qa illi opponit̄. Ex qb⁹ cessant cōtrarietates que hic uident̄ in textu Aui. ET ALIENETVR AQVA FRIGIDA. Patet. ET QVOTIENS. Quia siue in prin° siue ī ꝓcessu: naꝫ talis urina significat flegma sāguineuꝫ siue sanguini mixtuꝫ: caue tamen ne talis tinctura sit ꝓpter ꝓfunditateꝫ putredinis ad partem flegmatis & aliquā colere excitationeꝫ. Nos enī uidim⁹ ꝙ qui talib⁹ urinis apparētib⁹ in flegmatica flobotomauerunt & extracto sanguine cuius retentio erat necessaria subtiliate sunt urine defcū subito caloris naturalis & accñtalis cum eo de quo gloriati sunt medici ignari: & ꝑuentuꝫ ē ex hoc ad morteꝫ: uel prauitatem egritudinis scias hec. ET DICITVR. Serapio & Aui. 2° cañ. ca° de aranea: dicūt ꝙ cōfert ī 3^ana. Sꝫ si ī flegmatica forsan ꝙ ē ꝓprietas uide quod dicit Rasis in libro de animalib⁹ ca° de aranea. ET QVNDOQVE. Visuꝫ ē Dyno ꝙ hic ponat̄ cura flegmatice quātū ad finem principii ita ꝙ hec sit ꝑs prīcipii Et potest sermo Dyni esse uer⁹ & possum⁹ intelligere augmentum distinctum contra principium: ut dicamus ꝙ hic incipit cura flegmatice cū est in augmento. Et diuidit̄ in tres. Primo dat cañ. unum. 2° ponit quosdam alios. Tertio complet curā cū est in augmēto. ibi 2^a. ET MVLTOTIENS ibi 3^a. ET CVM. Considerandū primo ꝙ in hoc cañ. intendit ad stomachi confortationem que magis intenditur cuꝫ magis febris augetur: quia magis stomach⁹ debilitatur. 2° intendit ad uomitum. 3° ad ꝓuocationeꝫ. Consideranduꝫ 2° ꝙ. A. de reliquit notum ex predictis ꝙ tu intendas ad euacuationeꝫ paulatiuā si expedit & ad digestionem. s. incisionem & subtiliationeꝫ: neq̄ oportuit euꝫ in omni loco omnia repetere. Cōsiderandū 3° cuꝫ minoratione cibi alias diminutione ꝓpter augmentum: uel ministratiōe quia cuꝫ cibo uomit⁹ fit leui⁹

Dubitatur quia dicit cum sit in eo quod permiscetur cuꝫ geneliabin ꝓuocatiuo plurima. Contra quia ꝓuocatio plurima nō conceditur nisi post euōnes & digestionem & hic dat in prin° zc̄. Hic ē mod⁹ dicendi Dyni cogitur eniꝫ dicere ꝙ ista concedunt̄ cū ponat̄ cura flegmatice que ē in prīcipiis. s. in fine principii quod Auic. uocat augmentum: & ideo dicit ꝙ hec prouocantia fortia non conceduntur rōne egritudinis: quia talia diuretica ratione huius dant̄ in declinatione uel tēpore status: sꝫ ꝓuocantia fortia cōcedunt̄ in prin° ratione accidentis

.ſ.frigoris uel rigoris q̃ cõtingũt in prin° ĩ principiis poxiſmoꝝ: nam ſupra in ca° de regimĩe rigoris: & orripilationis dixit oẽs medicine fortis ꝓuocatiõis ſedant rigoreꝫ. Nos aũt dicam⁹ ꝙ ſi Auic. hic ponit curaꝫ flegmatice que ẽ in prin° cum loquatur de principio uerſus finẽ ſui tũc cõpetunt ꝓuocantia fortia qa fortiora q̃ prius & nõ abſolute fortia: ſi aũt hic loquaẽ de cura que fit in augmento tunc in prin°.ſ. augmenti: & poſt 7^m.i.poſt apitionẽ digeſtionis: ſic eniꝫ cõſueuit Auĩc loqui: ut diximus ſupra in cañ.generalibus cure. Vel aliter cũ gelenia bin qd⁹ dabaẽ in principio: & etiã poſt 7^m cũ apparuit aliqua occulta digeſtio ſit mõ in augmento ꝑmixtuꝫ ẓc̃.non ergo cõcedit iſta Auic.in principio. SED EI Q VOD IN PRINCIPIO DABATVR.Mõ addit fortius prouocantia. ET SIT CVM AQ VA CALIDA ẓc̃. Hoc iuuamẽtum eſt hic additũ: & patet eſtuoſa extinguit cum hoc ſitim q̃uis ſit eſtuatio. Dynus ꝓſequẽs expõnem ſuã dicit ꝙ geleniabin cũ fortib⁹ ꝓuocatiuis extinguit ſitim nõ que fit ab ĩflãmatione: ſed ſitim q̃ fit in prin° rigoris & frigoris que ſitis ꝓuenit ex cõcurſu caloris ad interiora quod ergo tollit hos typos tollit illũ concurſum caloris intus qui ẽ cã ſitis:& ꝑ ꝯns tollit ſitim. Nos aũt ſequendo expõem aliã dicemus ꝙ illũ ſermonẽ Auic. retulit ad aquã calidã:que iõ datur cũ illis quia ſedat ſitiꝫ a materia flegmatica: ut 3° li° fen.iꝫ^a ca° de ſignis diſpõnum ſtomachi ET MVLTOTIENS.Dynus continuans expõem ſuã dicit ĩ hac hora.ſ.hora ꝓncipii & hoc dixit ꝓpter Raſim.de quo dictũ eſt ſupra.Et ſi ſermo Auic.ẽ adhuc de cura q̃ competit in augmẽto tũc eſt dubium quõ flegma põt eſſe cruduꝫ in hac hora.ſ.hora augmenti. Dubitaẽ etiã qa quicqd ſit de hoc quõ dicit ꝙ expectaẽ complementum digõnis cũ ſupra dixerit. Ego uero nõ diligo expectationẽ digõnis Dicẽduꝫ ad primũ ꝙ ĩ augmẽto poteſt eſſe flegma crudũ ſ̃m multas partes extẽſiuas: & ſ̃m multos gradus q̃uis aliqua ſit in eo digeſtio & aliqua pars digeſta ĩ parte: g° cruda expectaẽ complementũ digõnis nõ complemẽtuꝫ abſolute:ſed quod ſufficit euacuationi. Et ex hoc ſoluiẽ ad ſ̃m dubiũ:& forſan ꝑ mentez Auic.ibat hoc ꝙ cũ euacuatio aliqua cũ ſit facta prius: & ſit materia aliqualiter minorata tũc in manifeſto augmẽto ẽ melius ꝙ ſi uis euacuare expectes digõeꝫ q̃ prius euacues.Euacuatiões eniꝫ q̃ preceſſerũt fuerũt magis coacte q̃ iſta. Aliter poſſum⁹ diceꝛ ꝙ hic loquitur de flegmate crudo ex ſpẽ ſub qua põt intelligi eſſe flegma ex ſui natura ualde groſſuꝫ & frigidũ & uiſcoſum: ut flegma uitreũ & aceroſuꝫ & cruduꝫ qd⁹ ꝓpo noĩe diciẽ crudũ:& oĩa iſta flegmata: ꝺtra diſtĩguũẽ flegmati dulci & inſipido & ſalſo:g° iſta flegmata ĩ augmẽto & ſtatu q̃ uis habeãt digõnẽ nõ min⁹ dicũẽ cruda ex noĩe ſpẽi:qa iſta ſunt difficilioris euãtionis q̃ flegma dulce: oꝫ plus expectare digonẽ ĩ eoꝝ euãtiõe:& h° ẽ qd⁹ ĩtellexit. MELIVS EST VT IN EO.ſ. flegmate crudo expectaẽ cõplemẽtũ digõnis.i.cõpletior digeſtio q̃ ĩ flegmate nõ crudo ut dulci.ET CVM EGRITVDO.Hic ẽ addit⁹ cañ:cũ calore pp aliquã colerã: uñ ꝺcedit mirabolanos citrinos: ſed non ſolos:quia eſſet contra cañ. ſupradictos ĩ ca° generali: ĩmo cõcedit aloe & ẽ hic baſis . Securi⁹ aũt ꝺceduntur mirabolani ſi hec cura eſt in augmẽto febris.

ET CVM VIDERIS. Hic reſumit curam augmẽti ut compleat eaꝫ: uel ponit curam augmẽti:& habet tot ptes quot ponit cañ. CVM DIGESTIO APPARET.i. appens manifeſta:& tũc uere ſcimus ꝙ ẽ augmẽtũ ut primo de criſi:& patet. FOLIA ẓc̃. de coctiões haꝝ reꝝ. VNGVENTA RESOLVENTIA. Conſidera ꝙ unguenta reſoluentia cũ forti uirtute.i. fortia in uirtute: ut oleũ rutaceũ uerbi gratia.uꝫ cũ uirtute forti.i.ꝙ corp⁹ ſit forte ĩ uirtute: ne reſolutio illa⁹ debilitet. ISTA Q VIDEMI VNGVENTA. Sũt ꝓbibita ĩ prin° cruda ſtãte materia & plurima. Hic aũt cõceduntur ĩ augmẽto materia aliq̃liter exñte digã & etiã minoratiõe facta. CONVENIENTI ORA ẓc̃. q̃ ĩ reliqs qa recte opponũẽ frigiditati & humiditati flegmatis: non aũt ſic ꝺtrariãẽ colere: nec melãcolie. Q VODSI INTVS FVERIT ẓc̃. Et rigor fuerit fortis adde ẓc̃.qa iſta ſũt fortia ĩ ῾ytute ꝺfricãdo ut penetret: ꝑ ꝺfricãdo.i.abſtergẽdo: ut tollaẽ actualis remollitio. ET SI NON ſu^e fuerit uirtus fortis: immo debilis ẓc̃.

ad equalitatē ut camōesmus. ET QVAN
DO PER TRANSIT AD. iq^m. Per hoc
tempus Auic. intelligit etiā tēpus augmēti
quod notificauit prius per signa digestiōis
apparētia: & hoc per extimabilem mensurā
tēporis. Et si quis cōsiderat. uidetur Auic.
tenere menti unā flegmaticā cuius occulta
digestio incideat post tertiū: & cuius digō
manifesta incipiat post 7^m. & cui⁹ ꝓcessus
in digestione post. iq. ut forsan circa. zo. sit
ī statu ꝙ subtiliet plus zē. ASSE. uł. ALA
SE. i. timus. Hic considera qđ supra dixi
mus. s. ꝙ q̄uis ī ꝓcessu materia sit digesta
magis tamē utimur magis subtiliantibus
& sic magis digerimus. cuius cā est triplex
dicta supra. Prima quia ista ꝓuocātia sunt
que requirūt digestionez: & cū magis est di
gesta materia magis ꝓuocamus. Secūda qa
nō timeť de agitatiōe materie multe cum
est pars digesta & pars minorata. Tertia qa
ista subtiliantia sunt etiā exiccantia: & ideo
petrificāt materiā crudā. Potest addi q̄rta
causa qa materia flegmatica quanto magis
ꝓcedit digerendo tāto magis ꝓcedit terre
strificando: sicut digestū flegma magis des
cendit in aqua. crudū aūt supernatat. Et est
signū qđ sumiť ab Auer. ī cōmēto cāticoꝝ
tractatu. 3° ca° de ypostasi. cōmēto. 9°. stāt
ergo simul ꝙ illud quod ē in flegmate hu
midū sit magis ꝑ mixtū sicco cū est digesti
uum & totū tamē sit terrestri⁹ ad obuiādū
igiť illi terrestritati: & ut moueamus illaz
ad aereū cū cōmixtione debita. utimur pl⁹
subtiliantibus cū est plus digestū. hec tamē
q^a causa nō est cōprehensibilis ab omni in
tellectu. ADMINISTRATIONE TRO
CISCORVM DE ROSIS. s. post horum
diureticoꝝ & euacuantiū admistrationem:
ET VINVM IN HAC HORA. s. post. iq.
diē manifesta multū existente digestione: &
causas assignat notas. ET CVM VIDE
RIS DIGESTIONEM ET FORTITV
DINEM. s. in digestione quia sit perfecte
digesta. ponit ergo curā in statu quo ad di
gestionē materie. Et si bene cōsideras possi
bile ē ꝙ sit in declinatione: si materia ē pri⁹
minorata qa paulatim sicut paulatim dige
rebatur siue sit minorata arte siue natura:
& hoc ut plurimū accidit: & potest etiā cuz
hoc cōcurrere accidentiū difficultas: & acci

dit rarius. Et primo breuiter ponit istaz.
2° ponit multas medicinas q̄ competunt in
flegmatica in aliis tp̄rib⁹ p̄ter q̄ in prin°.
ibi 2^a. ET CVM VIDERIS. Consideran
duz circa primā partē ꝙ Auic. tacet de usu
subtiliātium & diureticoꝝ & de usu soluti
uoꝝ qa notū est ꝙ debes ꝓprie uti solutīs:
& urinā ꝓuocātib⁹ cū materia sit digesta:
& si debet ista materia morari ī corpore qa
nō confidis illā cito finiri cum euacuatione
utaris syrupis subtiliatiuis ne ingrossetur
nimis dabis enim post illud. s. qđ competit
de euacuatiōe trociscos de absinthio q sunt
apperitiui fortiter & ꝓuocatiui: ut 5° cañ.
tractatu. 8°. & ī sūma absinthiū nō cōpetit
nisi post digestionē: ut dictū ē supra ca° de
cura 3^a ne nō pure. ET CVM VIDERIS.
Hic p̄mo ponit medicinas que cōpetunt ad
rigorē. 2° que sunt euacuantes & cuz hoc
digerētes: ibi 2^a. ET DETVR EI OMNI
NOCTE ¶ Considerādū ꝙ iste medicine
nō cōpetere ut oīno stāte cruda materia: ut
ex dictis supra az: & iō dixit & egritudo ñ
est ī prin°. Et qa p⁹ prīcipiū fortiores fiūt
rigores ī hac febre ¶ SECVNDVM DE
SCRIPTIONEM. i. sic^t ordīatiz describūť
alias ꝑm medietatē. i. ad ɔsūptiōez medieta
tis. ET CVM VIDERIS FLEGMA. dic^t
dynus. s. egredi manifeste per exeuntia ita
ꝙ tunc indicať nobis necessitas euacuatōis
euaporatiōis & resolutionis eius. Aliter pōt
dici. ET CVM VIDERIS FLEGMA. s.
habūdare ī causa rigoris: & si nō uideris in
exeuntibus. TYRIACAM. Scz antiquam
An aūt tyriaca dari debeat ante digestionē
materiei flegmatice. s. stante illa cruda non
dicimus hic timētes ꝓlixitatē: tñ credim⁹
securius esse digestionē aliquā p̄cessisse: &
q̄uis ī paralesi ɔcedať a multis āte digōez:
sz materia palesis remotior ē a uenis q̄ feb.
flegmaticaꝝ. ¶ MAGNI TROCISCI DE
ROSIS. Nulluz trociscū magnum de rosis
Auic. describit in. 5° quem ego darem non
minorata materia febriū: qa hec ē cura p⁹
PRINCIPIVM. Intelligi debet ꝙ denť iā
digestis & minoratis flegmatib⁹ cuz aqua
feniculi: qa fiūt ex h° ꝓuocātes magis. ET
DETVR. hic poīt medicīas euāntes & recti
ficātes mēbra & māz: & p̄° euāntes debilio
res. 2° fortiores. ibi 2^a. DE EVACVAN

TIBVS. ¶ Prima in tot quot ponit medici nas. ¶ Consideranduz ꝙ Auic. hic dat sanū intellectū dicto Raſ. concedenti pillulas de turbith omni nocte: qa intelligit post prin cipiū. ſ. quia cū aliqua digestio ē ī materia. QVE SVNT VT PIPER. i. que species sunt: ut piper galanga cinamomū: & alie q̄ dicūtur nomine generis Allefangine uł ut piper. i. in forma piperis quia parue pillule ut cito dissolute cito transeant ad mēbra. ET AD ILLVD. Hec est prima descriptio cuius uirtutē uide ex simplicibus. BEDE GVAR. i. alba spina. SVCHAHVM. spina similis illi in uirtute. uide Seropionez. ET FORTIVS. Hec est alia duaꝝ radicū. ſ. pe trosilii & feniculi. ¶ Consideranduz qa ista medicina est fortior solū ex hoc ꝙ datur in substantia & p̄cedens dat̄ in decoctione: tn̄ quātū ad uirtutē simpliciū precedēs est for tior ꝓpter turbith. DECOCTIO. Hec est tertia medicina: & in sūma sunt cōpositiones medicinaꝝ note. yera aūt q̄ in multis illaꝝ ponitur. intelligitur yera Gal'. 7°. tera. siue yera uniuersitatis siue coītatis q̄ cōponitur ç° cañ. Hic ergo nō discutim⁹ uirtutē haꝝ medicinaꝝ: qa sciūtur ex simplicib⁹. Si aūt ex forma coī habent aliqd scit̄ experientia. Nec discussimus de dosi: iam enī dedimus uiā in ueniendi doses in compositis solutīs in ç° cañ. & est uia leuis. ET HEC QVI DEM CVRA. ſ. p medicinā statim dictam in quā intrāt mirabolani citrini. SALSO ET EI zē. Et etiā alie de premissis ad hoc cōueniūt. ET AGARICVM. Magnificata est uirt⁹ agarici: ut docet experiētia: & nr̄i auctores: & nō solū in euacuando flegma: sz etiā digerendo illud diebus cōtinuis. i. oī̄ die uł etiā frequēter ſm tuā extimatiōez. SEMEN VRTICE. Quia ꝓuocat mate rias per urinā & digerit illas: & possibile est ꝙ soluat & ꝓpterea cōuenit p⁹ digestionez alias comestionē: & tunc intendetur in eo auxiliū digōnis cibi & flegmatū stomachi. VERVM ADDATVR IN EO. i. cum eo qđ dictū est de predictis medicīs cōpoītis. SEMEN CVSCVTE. ¶ Ad debilitatem opilationis. Aliter turbit & semen cuscute. si fluxu⁹ cū h° eēt multi flegmatis: uel cuz eo. ſ. agarico: semē cuscute: uel cū eo. ſ. semīe urtice semen cuscute pp ipsuz. ſ. splenez sub

tiliandum. ¶ CIPERI ET GRANA DE BEEN. sunt nota & fenugrecū: & cū hoc cō sideret̄ zē. qa ista sunt satis calefacientia. DE EVACVANTIBVS VERO zē. Hic ponit medicinas fortiter euacuātes: & sunt note. Et prima descriptio pillulaꝝ pōt esse una dosis: sed ē magna & ē fortior pp colo qntidaz. 2ª ē fortior pp scamoneam. ET ITERVM. Ista medicina nō ē de fortibus: īmo de debilib⁹ & placuit eam sibi ponere hic. ET SI NON SVFFERT. ¶ Hic stant diuretica loco solutiui. ¶ INFVSIO ALO ES. dices h° ē solutīm & iā dix'. si. n̄ suffert solutionē. Dicendū ꝙ hoc ē solutiuū ualde debile. Intellexit ergo ꝙ nō suffert soluti onē. ſ. fortē. Vel dicendū ꝙ aloes infusuz cū spēbus & seminibus ꝓuocat. ET QVANDO DECLINAT. Abbreuiat curā decli nationis & ē nota. CIBI. Hic ponit regimen p cibaria. SVBTILES. i. subtiliatiui: uel. i. QVI SVNT DIETA SVBTILIS MVRI. Est salsamētuz factū cū pistulis: uel pla centulis ordei cū sale: ut Azaranius docet in fine qa fortiter exiccant requirūt digōnem materie. QVI SVNT FORTIORES. i. qui sunt cōfortatiuiores: & sūt dieta grossa altaragi. i. genera auiū & pulli. ſ. parui: uel pulli colūborū: si tibi uidet̄. Pullus. n. abso lute apud arabes uidet̄ importare pullos colūboꝝ: ut diximus supra. 2° cañ. ca° de car nibus. cū dicit ꝙ pulli faciūt p̄focationem. ALKVLIPER. i. perdix post declinationez qa hoc ē regimē copiosum qđ tunc magis ꝓpetat. alia patēt. BEDEGVAR FACTA .i. p̄parata & cocta. EX SICLA. i. cum sicla oleo abluto qa ablutio facit oleū in humidi tate temperatū: ut 2° cañ. ca° de oleis. AL KAGVAMAT .i. cōdita cū aceto & sale: & ē nomē generis: & dicit̄ etiā rauic. & sub eo comprehēdunt̄ oliue cōdite cappari cōditi rape etiā cōdite q̄ apud nos dicūt̄ composta ANVIDEN. Et est radix herbe: unde fit assa & alias habet expōnes. HORA CIBI. Hic considera ꝙ Auicen. plus se elongat a principio poxismi quā a fine dando cibum MENSVRA SOMNI EST EQ VALIS .ſ. eq̄liter īdigēs digōne & resolutiōe: ł eq̄lis .ſ. proportionalis. BALNEVM. patet. ET SVCCVRRATVR zē. Docet succu rere accn̄tib⁹: & sunt. 7. uel. 8. accn̄tia. RE

GIMENTALIBVS.i.cibalibus:ut aſſatura panis. SVCCESSIONE EIVS.ſ.fluxꝰ uel DEBILITATIS pꝰ fluxũ. ET SI ACCIDIT. Hec inflatio ẽ ſignũ caceſie & principiũ ydropiſis:& hec ẽ cura eiꝰ. ET MEDICAMEN DE AMIGDALIS AMARIS.Iſta lr̃a debet ꝺiungi cũ premiſſa.ET DIALACA ET MEDICINE DE AMIGDALIS ꝛc̃. ET AD LONGITVDINEꝫ. Hic docet ſuccurrere longitudini febris:& ẽ medicamen aperiẽs & confortãs. Et alias dicemꝰ ꝙ ĩ hº medicamĩe deficiũt amigdale amare.AMEOS ꝛc̃.ꝙa ꝺfert in bũiditati bus ſtomachi mali.ET FORTASSE. Do cet ſubuenire lõgo frigori ꝛc̃. dimitte eam ad aliud mẽbruꝫ. ID EST FRICA. aliud mẽbrũ & abſterge oleũ aliquod.ſ.qcunq; ſit:ut nõ anguſtiet.ſ.pp opilationẽ pororũ uel pp fetorẽ ſiue odorẽ:& iõ dixit aliquod ET NON EST MALVM ꝛc̃. ꝙa fricatio dilatat poros cũ unctiõe.ET RESOLVIT ALNAGOKI. Expoſuimus iam ꝙ eſt gũma q̃ repit̃ in fructu pini: tñ Azaranius caº de emoroydibꝰ uideť dicere ꝙ ẽ oleum de ieſſamino.ET SI ꝛc̃. Mirandũ eſt quare nõ ꝺcedit uinũ ſi appetitꝰ cadit: & uideť in telligere uinũ ſolũ pp eliquationẽ materieꝛ quã facit:& ſic remollit ſtomachũ:& hoc eſt maxime ueꝛ apud ſaracenos q nõ ſunt conſueti bibere uinũ. IMMO IN QVO ꝛc̃. Dynꝰ dicit ꝙ illud uinũ nõ debet bibi ſed ex iſtis rebꝰ ꝺz fieri emplaſtꝛ ad ſtomachũ. Aliter põt dici ꝙ iſtud uinũ deť loco ſyru. & non deť cũ cibo: & hz reſoluere materias ſtomachi. Nos ãt aliter ſubueniremꝰ caſu appetitꝰ ſm quod docet 3º cañ.fen.iꝛª.ꝛc̃.

Cura flegmaᵗᶦᵉ ꝺtinue q̃ noĩať latica.

QVRA EIVS ꝛc̃. Hic apparet ꝙ cañ. ſupra poſiti ſunt coẽs flegmatice ꝺtinue & interpolate: & etiã medicine niſi ꝙ in illa.ſ.ꝺtinua oz ꝙ ſit ꝛc̃. ꝙa debent eẽ minꝰ calida iuleb de melle ubi ponit̃ plꝰ mellis & aqua ubi nõ ponit̃ tantũ mellis: uide gº ꝙ nõ tranſcendat ad fortia niſi uſq; ad tres radices.ſ. feniculi petroſilii & apii. ET PREPARENTVR ꝛc̃.Patz ex caº p̃cedẽti ET DE MEDICINIS TRO.DE DECꝫ GENERIBVS.ꝯº.cañ.tract.8º ſcribũtur. PREPARENTVR.ſ.ĩ forma trociſcoꝛ uꝰ pulueris.Ego uero nõ uterer hac medicina niſi iã digeſta materia & euõnibus factis.

QVORVM DESCRIPTIO. Mirandu̇z ẽ ꝙ iſti ꝺicunt̃ trociſci de abſinthio cuꝫ nõ ponať hic abſinthiũ: & iõ uel oz addere abſinthiũ: uel oz ſupplere. ET TROCISCI QVORVM DESCRIPTIO ꝛc̃. uel eſt q̃q; nomẽ impoſitũ meⁿᵉ cõpoſite ab aliqº ſimplici cuiꝰ uirtutẽ hz.ſ.illi ſimilẽ:licet nõ ponať illud ſimplex ut diacurcuª meſue ſicut declarauimꝰ ꝯº cañ. Vidimꝰ liberatũ a cõtinua interpollata quã ſex mẽſibꝰ habuerat p uſuꝫ ſucci apii ſyrupizati cũ ꝫuccaro: q̃q; cũ melle doſis erat unciã unã & mediã erat adoleſcens flegmaticus.

Cura empialos:& lipparie.

QVRA EARVM. Ponit curaꝫ febriũ ãnexaꝛ febribꝰ flegᵐᵃᵗᶦᵃ Et primo empiale & lipparie: & includit in hº febreꝫ in qua ſm unã & eandẽ reꝫ ſentit̃ calor & frigus: ꝙa cõuenit cũ empiala ĩ materia.ASSOCIATE VNI VIE.i. una uia incidunt iſte ſimul & cũ predictis.ſ. ꝺtinua & interpollata mellino & ꝫuccarino.ſ.mixtis uel ſepatis ſm ꝙ tibi uideť & ſimplicibꝰ & etiã cõpoſitis ſm ꝙ ex canonibꝰ premiſſis apparet. Et precipit̃ etiã q̃q; ad cõfortationem ſtomachi deinde fiat gradatio ꝙa a digeſtiuis & ſubtiliatiuis ad infuſionẽ aloes ad ſoluti ua & ꝓuocantia urinã & etiã cõfortãtia ſtomachũ & nutritiua. Et hec oĩa intelligit p res q̃s numerat ut aꝫ. ET DIVRETICA. .ſ.denť.ET DE IVVATIVIS.Si ẽ ibi melancolia ingroſſans flegma:& citrinis ſi eſt ibi aliqua colera.CLISTERIA.ꝛc̃.ſi eſt ibi groſſuꝫ flegmaᵗ. ET REGIMEN LIPPARIE INDIGET SVBTILIATIONE PLVS.ꝙa in lipparia cũ ſit calor intus non poſſumꝰ ſicce cure uti calidis ſubtiliatiuis & aliis ſicut in empiala:uel ꝙa lipparia põt fieri ex colera ut illa q̃ dicit̃.TABVNOS. põt igit̃ ĩ ea cadere error ſi curares eã cura flegmatice: ſed cura eiꝰ intelligit̃ ex caº de cura febriũ colericaruꝫ.

Cura febris cuꝫ ſincopi humoroſa.

HEC FEBRIS. Primo ponit curã eius que fit a flegmate. 2º a colera. ibi 2ª. QVOD SI FVERIT. Prima in duas.

Primo ī generali ponit curā. 2° in ſpāli. ibi 2ª. ET GALIE. Conſiderādū ꝙ Auic. in tendit ad materias que ſunt ī uenis uerſus inteſtina: & ī inteſtinis ipſius cū cliſteribus ĩcipiẽdo a leuioribus: & poſtea a fortiora. ET HIC DEBET PREMITTI. ſ. cliſtere intendit etiā ad materias ꝑ epar ꝑ fricatio nez q̄ ſubtiliat eas & euaporare facit: & hec etiā fricatio dz eſſe gradata: ut dictū Auic. ad utrūq; referaṫ. Conſiderādū ꝙ aliter ꝑ euacuatōz gradat cū poſſem⁹ ītelligere euō nez cū farmaco ſolutio ĩcipiẽdo a leuioribꝰ eūdo ad fortiora: & hᵒ ẽ preceptū Raſis. 16. ꝯtinentis caᵒ de cura febris ſincopalis: & cō firmat hoc auctoritate Alexandri hec innu entis. ET GALIE. Hic in ſpāli ponit curā & oĩa q̄ dicit ſūt dicta gaſ. i2. tera. ī duabꝰ cāis. Et uideṫ mihi melior diuiſionis modꝰ ꝙ hz tot partes quot hz cañ. Primꝰ cañ. eſt ꝙ obmiſſa euacuatiōe cū farmaco ītendaṫ fricationi: & hoc ẽ ꝙ dicit. DEFICIT AB EVACVATIOME zc̄. CVM FRICATI ONE. i. obmiſſa euōne fiat fricatio. Vnde dicit gaſ. qualiter ergo oz hos tales ſanari ī digentes quidā euacuatione nō ferentes ām euacuatiua auxilia: nullā aliā inueni in eis euōnez niſi ꝑ fricationē modꝰ aūt fricatiōis eſt notꝰ. Dubitaṫ utꝝ iſtis poſſit dari me dicina ſolutiua: uideṫ ꝙ ſic ꝑ Raſim. 16. con tinentis ī hᵒ caᵒ ubi aucᵗᵉ alex. dicit da in potu laxatiuū ad alleuiāduz illud flegma: ut non aggraueṫ ſuper naturā ꝙ ſi uideris egrū corroborari ſup reſiduū bonū erit ſin aūt da ei iteꝝ laxatiuū. In ꝯtrariū eſt Aui. s̄: & gaſ. & rō eoꝝ ẽ: nā iſti humores faciūt ſincopiz q̄ſcentes: q̄a non hñtes fortē motū ergo multo magis forti farmaco moti aut debili. In hac diſcordia nō ẽ uia concordie: niſi illa quā ſepe diximꝰ ī ſimilibꝰ q̄nibꝰ: & ẽ ꝙ qlibet iſtoꝝ uiroꝝ ꝓceſſit cū ſua ex timatiua: & utraq; eſt poſſibilis defacto. Alexander. n. arbitratꝰ ẽ ꝙ farmacū mīoz de materia groſſa uiſcoſa quā farmaco non pōt educere: & ꝙ hō ſit tā fortis in uirtute ꝙ poſſit tollerare motū a farmacia factum anteq̄ extra educaṫ hūor: ſed gaſ. & Auic. arbitrati fuerūt ꝯtrariū: & neutra partium pōt alteri ꝯcludere: & utraq; pōt ꝯuenire: & pōt etiā dici ꝙ alexāder loq̄ de febre ſinco pali in qua flegma eſt benignū & ſanguini appropīquās. Vnde ſubdit de flobotomia ſi uideṫ medico & talis homo qa fortior in uirtute pōt tollerare farmacū. Auic. aūt & gaſ loquūṫ in febre ſincopali ī qua flobotomia ẽ ꝓhibita. Vñ. i2. tera. in nullo talium ſanguinis ablatio ſine maxᵒ conſueuit fieri nocumēto. ET AD SVMMVM. Hic poīt 2ᵐ cañ. ſubtilia°. ſ. flegmatis nō calefactio ualde qa ingroſſaret illud zē. Dubitaṫ utꝝ in cura ſincopalis huiꝰ medicꝰ debeat eſſe contentus fricationibꝰ & dieta tenui. ſ. ſolo mellicrato cū yſopo uſq; ad plures dies uideṫ ꝙ ſic ꝑ gaſ. & Aui. & rō ẽ: qa cibatio auget materiā: ut ſupra dixit. In ꝯtrariuz eſt alexān. in caᵒ de ſincopi cū plenitudine: ubi cōtra gaſ. ſm intentionē ꝓcedit dicēs: neſcio qd paſſus eſt Gaſ. q ſic ordinauit & oñdit ibi ꝙ in ſequētibꝰ q̄buſdam medicis curā Gaſ. male ſucceſſit & nō potuerūt ho minē curare amorte. Et rōne ſuadet: quia dicit Alexander nō uideṫ ꝙ uirtꝰ poſſit eē taz fortis q̄ īmoderatas fricatiōes ſuſtineat & ſtare ſine cibo: & iō ſuadet moderatiꝰ fri cari q̄ Gaſ. ꝑcipiat & ſic tenuiṫ dietari zc̄. Hec ꝯtradictio tollit ſicut prima qa qlibet ꝓceſſit cū ſua extimatiua: & poteſt dici ꝙ uel hūores iſtoꝝ ſunt mali a q̄bus corpꝰ nō poteſt nutriri: & tūc nō debēt ita ſubtiliter dietari: longū. n. ieiuniū ferre non poſſunt & tūc nō eris cōtentus mellicrato: ſed dabis de ptiſana uel aqua de coctiōis pulle: ꝑ ſm ꝙ tibi uidetur Gaſ. uero deſperat de ſalute iſtoꝝ: uel iſtoꝝ humores poſſunt digeri: & cōuerti: & ſic ieiuniū tollerant: & regimen ſubtile multū ꝑ ſolū mellicratū uſq; ad 7ᵐ diez ſm extimationē Gaſ. In matutinis & ſimilibus eis. ſ. horis: ut ſero ante cibuz: uel ſimilibus. ſ. rebꝰ: ut thimi & petroſilini zc̄. QVOD SI. Hic eſt tertius cañ. & ē cañ. Gaſ. ET SYRVPVS. Hic eſt quartus cañ. notus. ET CONVENIENTIVS. Hic eſt qntus cañ. & notus. utitur aūt his potibus mellinis & non ȝuccarinis ꝓpter digōnez & maiorē flegᵗᶦˢ abſterſionē. ET VINVM. Hic eſt ſextus cañ. de uino. Dubitaṫ quō cōcedit uinū ī prinᵒ cū materia ſit īdigeſta & iaz preceptum eſt ſupra ꝙ detur digeſta materia. Amplius quō ſi febres ſunt ſang uinee cū materia ſit calidior: & ideo minus cōpetit uinū. Amplius quō poſt cibū quia

faciet deſcendere cibuꝫ ſuſpicandū ē de iſto textu ne trāſlator errauerit. Auic. enī ſeqt̄ Gal. in hac cura & textus. iz. tera. eſt iſte. His aquoſuꝫ uinū cōfeſtim a prin° aptū eſt niſi uehementer febriāt qđ nō ualde aquoſuꝫ cōtingit ſm predictā diſpoſitionē: adh^c aūt magis ſi ſenex contigerit. ¶ Dicamus igit̄ utriuſq; textuꝫ ſaluando q; iſti ambo cōcedunt uinum a principio. ſ. poſt tres uel quattuor dies cū materia ſubtiliari incipit ut Aui. dixit ſuperi^9 in cañ. generali. Vel a principio qa ſtatim a primo die: & h° ītēdo plus per accñs quod ē ſincopis q̄ ad aliud: preiudicat ergo ſincopis cauſe: & ſic ſoluit̄ primū argumentū. Aquoſuꝫ aūt debet eſſe iſtud uinū & nō uinoſuꝫ ne īflāmet: gradū aūt ſue potentie mēſuret medici extimatio & quātitatē in pōdere aque. Aui. uero dixit ſi fuerint febres ſanguinee ubi qdā bñt ſi non fuerint ſanguinee. i. inflāmatiue. ¶ Vel Aui. dixit h° qa flegma ſāguineū nō ita ē crudū a prin° ſicut flegma nō ſanguineuꝫ: & iō rōne diſpōnis in cā ſecurius pōt uinuꝫ concedi: licet ex parte flāme minus poſſit cōcedi: & in hoc ſtatur bonitati extimatiōis ET PROPRIE IN SENIBVS. ſ. dꝫ dari uinū. Vel ꝓprie ī ſenibus. ſ. parū ſunt ſincopales febres ſanguinee. ¶ VINVM POST CIBVM. q. d. bibant non ſolū quādo cibaṫ uinū: ſꝫ etiā extra horas cibi: ꝓp debilitatemꝫ bibant: uel iſte eſt modus ſaracenoꝝ potare poſt. ſ. digeſtione facta ad delationem cibi: & ſic ceſſant contraria. ET TIBI. Iſte eſt ſeptim^9 cañ. Conſidera q; Aui. duo ponit cibaria: unum pro ſincopi. ſ. panē in uino: alius eſt cibus reſpiciens uirtutē ī relatione ad morbū: & ē aqua ordei zc̄. ſuper quā fit dormitio: nam nō datur cauſa ſincopis: ſed cibus qui datur cauſa ſincopis ē ſup quem nō dormit̄ quia ſincopim patiens precipit̄ uigilare: ut 3° cañ. fen. xi. CVM ERGO. Cauſa hui^9 dicta fuit ſupra. Verū oportet ut ꝓhibeatur illud. ſ. ſincopis: uel illud. i. ille cibus quando nō eſt ſincopis: ut ſtatim ſubdit. ET BALNEVM. Hic eſt octauus cañ. & cauſa ē quia debilitat & eliquat mās ET CALIDVM. Hic ē non^9 cañ. & patet. QVOD SI FVERIT. Ponit curā febris ſincopalis a repletione colere de qua ſupra dixit: facilis eſt uomitus ꝓpter colerā & ꝓp locum: qa illa colera multum inuenitur in ſtomacho: ut ſupra diximus. ET LENIATVR. ſ. uenter: uel. i. fiat uomitus leuis: eſt enim iuuatiuus ualde. ſ. uomit^9 uel lenitio uentris. Iſta enim materia facilius mouebitur ad euōnem q̄ flegma. ET AD VLTIMVM. i. in ſumma melius eſt & etiā ꝓficere in hac febre eſt continue aliquid agere ī ea de bac lenitione leui & etiam fricatione leuiori q̄ in flegmatica & attendere uirtuti ut diximꝰ: & maxime quottidiana ꝓfectio eſt ꝓ quottidianā lenitionē uētris & uomitum leuē ut non cogamur ſubito una die multum euacuare.

¶ Cura febris cum ſincopi.

OPORTET zc̄. Hic ponit curā febris cum ſincopi. ſ. q̄ dicitur minuta ſubtilis. Et primo ꝓ epithimata q̄ conferunt febrī & materie ſubtili praue: & cordis uirtutem cōſortant: utile ē etiā ponere de ſpodio. ¶ 2° ꝓ cibaria que ſunt refrenantia colerā & ꝛſortantia aliq̄liter. AQVA DE FRVCTIBVS. i. de pomis malis uel piris de ſemi uel aqua melonis: nec credo q; intelligant aquā de fructibus. ſ. de caſſia uel tamarīdis tamen ſi in die quietis iſta lenitiua dantur eſt utile ad leuiter educenduꝫ illā coleram: & ꝓprie tamarindi: ut apparet 2° cañ. ca° de tamarindis. ¶ SI AVTEM. Ponit cibaria ad ſincopim utiliora. ALMVSVSAT. id ē cibaria quedam acetoſa facta ex pullis: & patet.

¶ Regimen nocturne & diurne.

REGIMEN. Patet ex bis que ſupra diximus de iſtis feb. zc̄.

¶ De q̄rtana piodica.

PLVRIMVM QVARTANA zc̄. Poſt ſcientiam de feb. predictis loquit̄ de quartana primo. 2° de febrib^9 annexis illi: ibi 2ª. ET NOMINATVR PHITANOS. Prima in tres. Primo ponit diuerſitatemꝫ hui^9 febris. 2° ſigna. 3° curaꝫ. ibi 2ª. SIGNA. ibi 3ª. CONSIDERETVR. Prima in quattuor. Primo ponit diuiſionemꝫ in ſuos modos. 2° eius cauſas ponit. 3° modū ꝛſecutionis ad alias febres. 4° oſtendit c̄ ē ſaluior & que minus ſalua: ibi 2ª. CAVSE ibi tertia. ET PLVRIMVM. ibi 4ª. ET

SALVIOR. Cauſa aũt quare raro euenit q̃rtana continua: & frequẽter interpollata: eſt quia bumor melãcolic⁹ ẽ pauc⁹ & ualde ineptus putredini. Cum ergo colligĩt int⁹ ĩ uenis ãteq̃ putredo poſſideat illũ natura expellit illũ ad extra uenas. SCIVISTI TOTVM ILLVD. Quia cauſas melãcolie ſciuiſti primo cañ. ca° de qualitate generatiõis hũoꝝ. Cauſas uero putredinis ſciuiſti ſupra in hac ſen. tractatu 2° primo ca°.

ET EXTIMAVERVNT zc̃. Oĩs hũidita tis bumoralis zc̃. Rõ qa põt dimittere regimen ſui calidi: & ocupari a calido extraneo & hec rõ putredinis: ut Gal. 2° de dr̃ntiis feb. & xi. tera. q̃uis rarificet̃. i. diuerſificet̃ in preparatione: quia aliq̃ bumiditates ſũt p̃paratiores quibuſdã: uel rarificet̃. i. raro eueniat hec putredo melancolie ĩ p̃paratiõe .i. pp preparationẽ quã nõ habz. ET PLVRIMVM. Hic ẽ ſermo gal. 3°. ꝓnoſticoruz ſuper illo uerbo. FEBRIBVS VERO INORDINATE zc̃. & eſt planũ. ET SALVIOR zc̃. ab apoſtemate. ſ. ſplenis & aliis. ſ. paſſionib⁹ prauis ſplenis: ut duriciebus & opilatiõibus. AD YDROPISIM. Vide h° 3° cañ. fen. iq^a. ET IN EA EST SECVRITAS A SPASMO. Iſte ẽ ampho. ç^re. pti^e ubi dicitur. A quartanis babiti nõ ualde a ſpaſmis apprehẽdunt̃. Et datur hic una cã quia bumor ẽ ſiccus. ſ. exiccãs flegma quod eſt cauſa ſpaſmi. Vel quia bumor eſt ſiccus terreſtris nõ aptus fluere ad neruos. Alia cauſa datur ab Aui. libro 2°. fen. prima ca° de epidimia: & fen. 2^a. ca° de ſpaſmo: que cã eſt cũcuſſio ut ſuadet unde fit materie euacuatio: alia ſunt nota. ¶ Signa.

SIGNA SVNT zc̃. Primo ponit quedaz ſigna coĩa q̃rtanis 2° ponit ſigna ꝑm diuerſitatez cauſaꝝ. 3° ponit ſigna ſpecialia a pulſu & urina & aliis quibuſdã. ibi 2^a. ET ILLIVS. ibi 3^a. ET PVLSVS. Prima in quatuor ſicut quattuor modos ſignoꝝ ponit: & in fine ponit duos cañ. ibi 2^a. ET DE SIGNIS. ibi 3^a. ET DE SIGNIS. ibi q^a. ET PERIODVS. Canones ponit ibi. ET MVLTOTIENS. Prima ſũma ſignoꝝ q̃rtane ſumit̃ ex mõ ſui typi Conſiderandũ in primis. i. in prin° prĩcipii poxiſmi deinde. ſ. ꝓcedente poxiſmo zc̃. Apud ſtatuz. i. uerſus ſtatuz ſicut zc̃. ut ſit ſenſus q᷑ frigus in hac febre habz maximũ principiũ augmẽtũ ſtatũ & declinationem: & hoc pp tarditatez motus melancolie: ſicut etiã ĩ flegmatica. Et in hoc innuit q᷑ frig⁹ ex hoc humore eſt ex eius frigiditate nõ ex fuga caloris pp mordicationẽ materie: ſed ẽ ſicut frigus ab aere frigido inductũ & ita ẽ in flegmatica. Frigus tamẽ flegmatice eſt maius qa flegma ẽ frigidius q̃ melãcolia lz ĩ hoc ſit aliqua ꝑſideratio. ¶ Poſſunt tamen iſti ſermões referri ad prĩcipiũ toti⁹ morbi ut dicat̃ frig⁹ primorũ poxiſmoꝝ ẽ paruũ qa materia tarde mouet̃ cum ſit cruda. Deinde. ſ. in augmento & ſtatu incipit addi quia magis digeſta magis ſubito mouetur poſtea morat̃ apud ſtatum. i. poſt ſtatuz in declinatione quia materia ẽ minorata. Et hec ſunt dicta ſupra ca° de tertiana. Et intelligo q᷑ hoc frigus nõ addit̃ ĩ augmento & ſtatu quia addat̃ frigus in materia: ĩmo eo ipſo quo magis ẽ digeſta ẽ min⁹ frigida ſed addit̃ qa magis digeſta magis ſubito mouetur: & hoc ẽ potius ãddi ꝓcuſſionem ſiue tremorẽ q̃ frigus qualitatiuũ inductũ qualitate materiei. ¶ CVNQ VE CALEFIT NON EST CALIDITAS VEHEMENS. S. SICVT TERTIANE LICET SIT MAIOR. Quia materia magis ꝓtrariatur in flãmationi apparenti frigiditate & ſupflua bumiditate obtundente calidũ. ¶ IPSA ENIM. Vult declarare q᷑ caliditas ĩ materia melancolica non ſit uehemens. Ipſa enĩ. ſ. melancolia de qua curet̃. i. incẽſa ſicut ignis in lignis groſſis. i. terreſtrib⁹ quia nõ ſurgit ab eis flãma m^lta: licet illa q̃ ſurgit ſit ſatis clara: uel de qua curetur. ſ. ſubito: & non comprehendit. ſ. ſubito ſuper corpus totũ: ĩmo eſt illic caliditas. ſ. ĩ interioribus cuz orripilatione. i. frigore in extremis q̃ſi dicat ſenſato & manifeſto t᷑pre fit ꝓceſſus de frigore ad calorem propter groſſitiem boris qui difficulter calefit & inflãmat̃ ET EST CVM FRIGORE. ſ. iſta febris quaſi dicat in hac febre ſicut in flegmatica ſentit̃ ue᷑ frig⁹. ET CVM ALIQ VANTVLO DOLORE. i. cuz dolore quaſi ſit confractio oſſium. Credit̃ q᷑ cũ nutrimẽtũ ſit melancolicũ euenit cõmotionez ibi fieri ꝓprietate melancolici hũoris uel ei⁹ caloris

quia uel uapores a melancolia ſurgentes q̄ ſunt groſſi ſicci ſunt cā: ut ī pāniculis circa oſſa & muſculos cauſent quendam malum ſenſum mouentez ad ꝯtradictionē quod nō facit leuis uapor flegmatis: & iſte eſt ſenſus ꝯfractionis. ET EST ILLIC. ſ. ī quartana cōtractio. ſ. in muſculis mādibulaꝝ ꝓp quā ſtridēt dētes. Stridor eniz dentiū fit ex mō cōtractionis ſiue ſpaſmi muſculoꝝ mādibularū: ut declarauim⁹ primo ꝓnoſticoꝝ. Vapores igit groſſi ſicci faciūt hoc. VERVM NON SICVT IN FLEGMATICA. Du² de hᵉ q̄re ī flegᶜᵃ nō fit ſtridor dētiū Dicendū primo p lr̄e. corruptione nō ſic. Vel dicendū q̄ hᵒ nō refert ad tremorez & cōcuſſionē mēbroꝝ aliorū & mādibularuz quia talis tremor & concuſſio magis fit in quartana: ut uidet ſentire Raſis & expienᵃ oſtendit: ſed refertur ad frigus de qᵒ ſupra dixit. Dixit. n. & eſt ī quartana frig⁹ ſicut eſt in flegmatica: qa materia flegmatis eſt frigidior. Sed dubiū ē qs iſtoꝝ būoꝝ ſit cā maioris tremoris & cōcuſſionis: an melancolia: an flegma. Eandē hāc qōnē ſcripſimus libro 3° fen. prima caᵒ de epilenſia. Pōt 3° dici q̄ tā in flegmatica q̄ in melācolica pōt accidere quidā tremor & ſtridor dentiū & cōcuſſio mādibulaꝝ: & hoc qn̄ fit in eis tremor & hoc fit in tertiana. Sz uerus ſtridor q̄ eſt quedā cōfractio ex cōtractione & compreſſione facta in muſculis mādibularum fit ꝓprie in quartana: & in flegmatica non fit ſic. i. non fit in quartana talis modi q̄lis fit ī flegmatica. Humoꝝ enī melancolicoꝝ uapor terreſtris & ſicc⁹ ſtipticus mouet pā niculos lacertorū & neruos ad quandā īſpiſſationē & cōpreſſionē ſiue ſtipticitatem: & continuant notabili tēpore q̄d nō facit uapor alteri⁹ humoris niſi participet natura melancolica: ergo fiet mandibularū confricatio ex hoc: & non fiet ſolū ꝑ cuſſio earuz adinuicez ſicut ſit flegmatica cum in ea aduenit concuſſio: & ſic fit qn̄q̄ in tertiana conſidera ergo hec & perducit illud. i. talis cōfricatio dentiū. ſ. cauſa ſua que eſt malus motus in muſculis tp̄ralib⁹ ad debilitatez uiſus coītate eorum ad cerebrum & neruos obticos: uel ꝓpter cōcuſſionem mandibule ſupioris & dentiū coīcātiū partibus oculi. VERVM LENITVR. ſcz frigus apud digeſtionē. i. digeſta materia & uerificat hoc de frigore ſequente qualitatē materie: non aūt de frigore ſequente motum: ut iam apparuit: uel lenitur. ſ. ſtridor dentium: nam materia melācolica digeſta nō ē ita ſtiptica terreſtris: & ideo non facit ita uerū ſtridorē & hoc eſt quod dicit: quoniā malicia minoraᵭ. ſ. ut malicia ſui frigoris & malicia ſue ſtipticitatis & terreſtritatis ſicut fuit. i. ab eo quod fuit ī principio. PARVMPER. quia digeſtio melancolie non omnino illam rectificat: nec omnino illam remouet a ſui terreſtritate & ſtipticitate uel ponticitate. SED PARVMPER. Vel ſicut fuit in prī cipio parump. ſ. frigus quartane ita digeſta materia: eſt etiaz parumper: ſed ꝓpter aliaz cauſam fuit a principio frigus parūper: qa ꝓpter paucum tarde materie motum: ſed digeſta materia ꝓpter aliam cauſam: quia propter remiſſionem frigoris in materia ꝑ digeſtionem: uel in principio fuit parūper. ſ. ſtridor dentium non quia materia non eſſet magis pontica terreſtris quā quando eſt digeſta: ſed non ſic mouebatur in prinᵒ ſicut in augmēto. ET DE SIGNIS AVT DOLORE. ſ. ſplenis. ET DE SIGNIS. Patet. ET PERIODVS. i. poiſmus.

Et fit quartana in hyeme. Quia humores aduſti in eſtate conſtringunt in hyeme. ſ. frigore adueniente & ꝓhibent a reſolutiōe & euacuatione uñ putrefiunt. ET MVLTOTIENS. Iſte eſt ypo. 3° ꝓnoſticorum febres inordinate zē. & cōmentator ibidem febres diuerſe: quia primo continue poſtea interpollate. AD FEBRES PERMIXTAS Q VIBVS zē. i. ad febres diuerſas ī ordinatas. CVM. ergo confirmatur aliter ſtant. ſ. ille febees ꝑm additionē cineritatis .i. quia fit conuerſio ſanguinis ad materiaz melancolie huius cinerulente: uel cuz ergo ſtāt. ſ. ille ſupfluitates zē. & ē iſte ſermo gal. ibidē cū dicit. Cū gᵒ equat egrirudo ī oīb⁹ uenis cuz uictoria colere nigre attingit tūc febris quartana. ET ILLIVS. Non ponit ſigna quartane a melācolia fecali. ſ. naturali qa predicta ſigna quartane abſolute ſibi adaptaᵭ ſunt poxiſmi lōgiores: qa materia bz groſſiciē ꝑ naturā melancolicaz & uiſcoſitatez ex flegmate unde facta ē melancolia ſuceſſione aſſiduationis. ſ. colere: quia poſtq̄

incipit calefieri iteruꝫ reincipit frigus ſicut ſupra dicebatur ī flegmatica ex uiſcoſitate bū oris: urina ē groſſior ¶ Cōtra qa melancolia ē groſſior būor q̄ flegma ¶ Dicēduꝫ qa melancolia poſtq̄ eſt flegmatica eſt apta eliquationi & diſſolutioni in aqua pluſq̄ quādo eſt pura melācolia: ex hoc fit urina groſſior: melancolia enim licet ſit groſſior recedit ad fundum uaſis & illam zč ¶ ET ILLAM Q VEHEST. Ponit ſigna ſanguinee poſt febres ſanguinis: dixit fortaſſe: qa pōt generari melancolia ſanguinea p paulatiuā aduſtionē abſq; febre: ut diximꝰ generaliter 3° ꝓnoſticorum: & ſic de aliis modis melācolie p aliorū būorū aduſtionē. ET IN ILLA zč. Ponit ſigna colerice cū orripilatione pp pūctionē colericā. ET PVLSVS. Hīc ponit quedā ſigna ſpecialia qa a qbuſdaꝫ ſpālibus rebus ſumpta. Primo a pulſu 2° ab urina: 3° a ſudore. 4° a ſiti: lꝫ aliq̄ intermiſceat: partes patēt. SERINVS. Id ē durus diuerſus uel ſeuis. AD EQ VALITATEM. dū non moueť. i. dū nō ē ī prin° poxiſmi quia dum iaꝫ manifeſte calefit nō ſic difformiter calefit melancolia ſicut flegma: uel dū nō moueť. i. dū non ē poxiſmus APVD TEPOREM. i. in hora quietis. Et ē ſignificatio. ſ. reſpectu quottidiane ī q̄ non fit mūdificatio cōpleta. ET MVLTOTIENS. Cōſiderandū q̄ licet in oī putrida ſiſtoles nō ſit uelocior & maioris diuerſitatis q̄ diaſtoles: ut ſupra diximus in generalibꝰ ſignis. tm̄ in quartana reſpectu tertiane hoc plus accidit ꝓpterea qa humor eſt groſſus multū incitans ad ſiſtolē plꝰ q̄ ad diaſtoleꝫ ſed in tertiana qa humor ē ardens ſubtilis e cōtra ē reſpectu q̄rtane: & hoc ē qđ dicit. MVTOTIENS ACCIDIT DIASTOLES INEQ VALIS. i. diuerſa īequalis. ET SISTOLES VEHEMENTIS zč. i. adhuc magis diuerſa ſm cōtrariū 3ane zč. ET PVLSVS Q VARTANE MELIOR EST zč. i. nō ē ita paruꝰ nec ita freq̄ns ſicut pulſus flegmatice: & hoc iā declauimꝰ ſupra caº de feb. flegmatica. SIMILIS EI IN TARDITATE. & cā etiā ē dicta ¶ Et poteſt dici q̄ q̄tū facit in febre flegmatica ad tarditatem pulſus debilitas uirtutis uñ recuperat ꝓpter frequentiā tantuꝫ facit ad tarditatē pulſus in quartana minor puitas .i. pulſuꝫ nō eſſe ita paruuꝫ ſicut ī flegmatica: unde pōt cum meliori paruitate euentare: ut nō ſic cogať ad uelocitandū pulſuꝫ ET APVD. Iſte ſermo debet ſic intelligi q̄ apud inceptionem ꝓxiſmi. i. typi quia precedēte eo additur tarditas ꝓpter additiōeꝫ frigoris. ET FREQ VENTIA. ſ. additur ſm aliquā ꝓportionē qa aliqua facta puiſicatione maiore ī pulſu aliqualiter additur frequentia. Sed Dynus habet additur frequentia & raritas & dicit q̄ ſic uult dicere: quia ſm Gal. 2° de criſi: ſicut in quartana additur tarditas: ita etiā additť raritas. Sed ſi littera dicit additť frequentia dicit Dynꝰ q̄ uult exponi. i. additur ſupatio frequētie in pulſu quartane reſpectu pulſus flegmatice: quia in quartana ſupatur frequentia: reſpectu flegmatice: & qa ſupať frequentia dicitur rario in febre quartana q̄ flegmaca Et ſi tu conſideras iſta eſt corruptio textꝰ: tamen Aui. uult q̄ precedente frigore licet pulſus fiat tardior & rarior q̄ prius cū plus ſit tardus q̄ rarus quia defectior eſt facta uirtus plus recōpenſat: ꝓ frequentiaꝫ q̄ per uelocitatem: ſimiliter ꝓcedente calore ꝓportionaliter plus fit frequens q̄ uelox: ergo ē plus tardus q̄ rarus: & hoc ītelligit & ſeqť Aui. & Gal. fantaſias. ET DIVERSITAS EIVS. Quia eſt humor grauior uirtute. ſ. pōderoſior ī locis uenarū & arteriarū: & forſan q̄ ī hac diuerſitate pulſus ſunt plures reſpectu flegmatice. DEINDE. ſ. cuꝫ īcipit calor īcipit magnificari zč. ET VRINA zč. Si ꝑiū horaꝫ qa non ē modo ſubtilis mō groſſa ſicut dicebatur in flegmatica quia nō eſt humor tante multitudinis. Nec uiſcoſus: & iō non ſic difformiter mouetur ad opilationē & aperitionē opilationū ¶ VEL SIMILIVM HORARVM zč. i. lōgo tp̄re durat priuatio digōnis: uerū etiā: qa melācolie ſunt uarie & multe. ET DE SIGNIS DIGESTIONIS ¶ Conſidera q̄ in ſtatu typus & frigus ī q̄rtana ē maior: ut ſupra dicebať caº de tertiana ex intentiōe cōmentatoris pº epidimiaꝫ: & Raſis. 18. ꝓtinentis caº de quartana: circa finē dicit pꝰ elōgationeꝫ dieꝫ ſubtiliabiť melācolicus humor & ſparget ꝓ mēbra ſenſibilia & tunc uehemēs erit rigor: & hoc ē ſignū bonū in hac febre: ſignificat eniꝫ finē & digeſtionē. Iā diximꝰ

ſepe q; digeſta melancolia & etiaz flegmate rigor uel tremor uel frigus ſequēs q̄litatez materie remittit:ſed ſequēs motū uehemē tiorē augeť:& utrūq; iſtoz poteſt cōtingeť de ſtomacho ut aliqñ in ſtatu digeſta mate ria ſit minor rigor & aliqñ maior: & tu cō ſidera reliqua q̄ dicit ſunt nota.expone.

VRINA ALBA.i.ſubtilis tranſlucēs & p prie ī melancolia fecali.ſubtiliter tñ attēdē tibus.uideť q; omnes morbi melācolie plus coīcent in cōi ſigno cruditatis per urine diſ poſitiōez cōem oībus q̄ in ſigno digeſtiōis aliquo cōi oībus:& tu cōſidera.

¶ CVRA.

QONSIDERETVR. Hic poīt curaz.Et primo generalē ſiue cōem interpollatis & cōtinuīs lz manifeſtius adapteť īterpol late q̄rtane.2° ſpecialiter hāc curā applicat ad cōtinuā.ibi 2ª. ¶ DISPOSITIO HV IVS FEBRIS. Prima ī duas. Primo ponit curā p medicinas & dietā. 2° ſpecialiter po nit cibaria q̄ ſunt cōueniēcia.ibi 2ª. REC TIVS.Prima ī duas. Primo ponit curaz in generali magis. 2° magis in ſpeciali.ibi 2ª. ET SI MELANCOLIA FVERIT SAN GVINEA.Prima ī duas.Primo poīt illud unde ſumiť diuerſitas in cura q̄rtane.2° p ſequiť.ibi 2ª.VERVM. Cauſa dicti eius ē: qa a morbo depēdēte a cā magna ɔſideratio in cura ē cauſe ɔſideratio.unde dixit Gal.ī tegni.oz unāquā cauſaz prius abſcindere. Dubitať quare nō poſuit diuerſitatez cure ex parte tēpoz morbi. ¶ Dicendū q; dedit illā intelligi ex dictis in ca° de flegmatica: qa cura febris quottidiane & q̄rtane coīcāt in hoc qa uſus ſubtiliantiū fortioz: & p quo cantiū nō debet fieri niſi digōne aliqua pre cedēte ī materia:& ſimiľr uſus euacuātiuz: & de hoc etiā loquiť in p̄ceſſu. Explicauit āūt curaz magis diuerſificari ſm ſpēs melā colie:qa melācolia magnā cure diuerſitatez recipit in ſuis ſpēbus. VERVM.Hic p̄ſequť curaz: & hic poſſet fieri diuiſio ſupra facta .ſ.q;. Primo in generali ponit curaz. 2° in ſpeciali zc̄.Prima ī duas.Primo ponit curā intendēdo ad cām & diſpōez.2° ad accidēs. ibi 2ª. ET OPORTET VT OBSERVE TVR STOMACHVS. Prima ī duas.Pri mo ponit curā p medicinas tangēs etiaz de dieta.2° ponit curā p dietaz ſiue res cibales tāgēs etiā de medicinis.2ª ibi. ET SCIAS Q VOD RES FRIGIDE. Prima ī duas Primo ponit curā q̄ ipſe. 2° īdicatōez ſu mit a tp̄e āni.ibi 2ª.ET SCIAS Q VOD Q VANDO INCIPIT Q VARTANA IN HYEME. Prima in tres.Primo ponit curā p flobotomiā & ſolutionē uētris & me dicinas digeſtiuas tāgēs de regimie p cibū. 2° ponit curā p uomitū uel cañ. ī uomitu. 3° dat unū cañ.generalē.ibi 2ª.ET VOMI TVS.ibi 3ª.OPORTET. Prima in tres. Primo ponit curā q̄ magis melancolie appli catur ſanguinee.licet.n.poſſet applicari ad melancoliā fecalez. 2° ponit curā melācolie colerice.3° flegmatice.ibi ſecūda. ET TV Q VIDEM.ibi 2ª.ET SI DEINDE.Ad dit unū cañ.ibi.ET SCIAS. Prima ī tres. Primo ponit curā p medicinas. 2° tāgit de regimie p cibū.3° p medicinas alterātes.ibi 2ª.ET OPORTET VT PROHIBEAN TVR.ibi 3ª.ET SIT MEDICINA. Hic ē modus diuidendi quo ſatiſſit coītati.tamē melior modus ē ut dicať q; totū capl'm tot habet partes.quot ponit cañ.Cañ prim⁹ eſt generalis eo q; oībus ſpeciebus q̄rtane com petat ī prīcipio minoratio materie ſub iſto generali eſt poſtea cañ.ī minoratōe materie p flobotomiā & minoratio p farmaciaz q̄s ponit. ¶ Conſiderandū primo q; cā quare minuať in prin° eſt ut p̄paratio fiat ad re ſiduū euacuandū & digerendū. ¶ Conſide randū 2° q; hic principiū nō ſumiť p uno tp̄re diſtincto cōtra augmentū & ſtatū:ſed p toto tp̄re qđ eſt ante ſtatuz. Vel dicať in princi°.i.prius q̄ fiāt euacuatiōes fortiores uel q; egritudo multū p̄cedat. ¶ Conſide randū 3° q; tria nocumēta ponit in floboto mia qñ fit:& non debet fieri.ſ.ubi materia nō eſt ſanguinea uel ſanguini mixta. Vnū eſt quia debilitat & patet. Secūduz eſt quia melancolia ex hoc magis intendiť & malig natur qa euacuat ſanguinē qui melancoliā rectificat cū ſibi ſit cōtrarius. Tertio qa zc̄. ¶ Dubitať de h°. primo nō uideť q; flobo tomia moueat hūores ad exteriora. Primo qa Aui.ca° de cura uariolaz: ubi p⁹ q̄rtaz diē nō cōcedit flobotomiā timēdo ne intus retrabať mā. Amplius fen.6ª h⁹ tractatu. 3° p̄mo ca°.nō cōcedit flobotomiā fieri qñ

uenenū est in ꝛcessu ad interiora: & hoc non est ꝓpter aliud nisi qa flobotomia interius trahit uenenū. Amplius flobotomia euacuat a uenis: ꝛ uene euacuate ad se trahunt & sic trabūt intus. Rursus dubitaꝫ cōcesso ꝙ flobotomia trahat ad exteriora, ñ uideꝫ ꝙ hoc sit nocumentū. īmo iuuamentuꝫ: qa fit longatio materieꝫ a corde qđ est ꝑmuꝫ subiectū febris. Dyn⁹ dixit ꝙ flobotomia mouet ad exteriora ꝓpter duo. Primo qa causat ebulitionē & cōmotionē ī būoribus: & ebulitio mouet ad exteriora. Secundo qa uene q̄ flobotomāꝫ sunt extra: & iō mouēt humores ad extra. Nocumentū aūt hoc interpollatis est ꝓpriū: qa mouet materiā uersus minerā putredinis qa mouēꝫ ad uenas exteriores cuꝫ ille sint ꝓpinque locis extra uenas mouet materias ad illa loca: & iō licꝫ cor fit subiectū febris cū locus a quo īcipit causa putredinis nō ē cor: sed loca extra uenas ad q̄ loca mouet & attrahit flobotomia .ſ. ꝓpe illa loca. Hii sermones Dyni. si quis bene ꝟsiderat nō sunt bñ clari. Dicamus g° clarius ꝙ uene q̄ flobotomāꝫ uerbi gratia. brachioꝫ habēt duas coītates & alligantias .ſ. coītatē uersus cutim & coītatē uersus ꝓ fundū cordis: & ideo apertio illaꝫ uenaꝫ a duob⁹ locis pōt fugere uel trahere materias uersus ptes uenaꝫ ꝓpinquas loco apertiōis: possunt. n. trahere a locis circa cutim: & tūc materie mouentꝫ intus: & iō ꝓhibeꝫ flobotomia ī morsibus & pūcturis uenosis ne uenenū qđ est circa cutim & partes illas ꝓpinquas ītus moueaꝫ: & de his euacuatiōib⁹ cū flobotomia & farmacia ī morsib⁹ & pūcturis multa notauimus sup fen. 6ª. illic ergo q̄ratur. Secūdo potest flobotomia trahere a locis īteriorib⁹ uersus easdem ptes. ſ. uenarū & locū flobotomie: & iō diuertit ab apostematibus interiorib⁹ siue īterioꝫ mēbroꝫ: & sic apparet solutio ad primuꝫ q̄situm: an flobotomia trahat intus uel extra. Dicendum ꝙ materias interiores trahit extra. ſ. ad uenas circa locū flobotomie & exteriores .ſ. materias carniū circa cutim trahit intus ad loca flobotomie. Secundo apparet quare nocet in q̄rtana qñ melancolia est seperata a sanguine nō apta seq sanguinē ī euacuatōe. Nam talis melancolia iacet circa uenas interiores splenis & epatis. flobotomia g° mouꝫ illā melācoliā uersus exteriora: quia uersus uenas supra epar & facit illaꝫ melancoliam magis distare a locis aptis euacuationi eius .ſ. a uenis miseraicis & a locis intestinoruꝫ q̄ sunt loca aptiora euacuatiōi eius. Et ex hoc apparet nocumentū tertiū flobotomie incō uenientis in q̄rtana: & sic cōtraria cessant.

ET SI OPORTET. Considerandū ꝙ ex modo loquendi Auic. apparet ꝙ principiū hic nō sumitꝫ ꝓprie ꝓ uno tēpore distincto cōtra augmentū: sed sumitꝫ principiū ꝓ ꝑncipio ex parte augmenti: uel ꝓ tēpore ante statū: nam ipse dicit ꝙ hec euacuatio minoratiua que mundat corpus ab aliqua parte materie male & alleuiat ipsum debet fieri apud digestioneꝫ: sed digestio non contingit in principio nisi per digestionem uelis digestionem occultam que iudicio meo non sufficit in digestione melancolie immo digestionē ultra illam expectamus. Consideranduꝫ ꝙ in annis minoribus istū passuꝫ sic exposui. SED OPORTET VT EVENTETVR IN PRINCIPIO ꝛc̄. Ad alleuianduꝫ & mundificanduꝫ suplē fiat illud in ipso principio: non tamē in prī cipii principio: sed cū apparꝫ aliqua materie subtiliatio: & hoc nō excludit rationē prīcipii. Illud eniꝫ. i. illa euacuatio quādo non est minoratiua siue alleuiatiua: sed eradicatiua apud digestioneꝫ. i. digesta materia: & non in principio est ꝛm ꝙ ī̄nuam. i. debet fieri ꝛm ꝙ dicaꝫ. Expositio autē alia quam iam innui magis mihi placet: ut totuꝫ hoc referatur ad euacuationeꝫ minoratiuam: & expectetur digestio maior q̄ illa que est in principio distincto contra alia tēpora triaꝫ melancolia est būor ineptissim⁹ motui nec est humor repletionalis multū: ut flegma: & ideo ī principio & celerius possum⁹ euacuare in flegmatica q̄ in q̄rtana. Tu aūt de his expositionibus accipe quā uis. ET SIT POST PAROXISMVM PER DIEM. Ex textu hoc soluitur questio qua q̄ri potest quod sit melius in quartana an daꝫ solutiuū in die ante poxismuꝫ: an in die p⁹ poxismū. Et uidetur Auic uelle ꝙ detur ante ꝓxismuꝫ per diem quia dicit sit per diem post: & non dixit si sit in die post: g° interponit Auicenna. unum diem inter ꝓoxismuꝫ & medicinam: & per ꝯsequēs daꝫ

illa die ante ꝓxiſmuꝫ: & lꝫ in hoc poſſunt dari plures cauſe: tamē due uidenť priores una quia uirtus eſt magis confortata. 2ª quia materia melancolica ē magis ꝯcumulata & actuata: & ideo certa loca in quibus eſt incipit aliquem habere motum nō ad alia loca: ſed in locis met: & hoc facit ad euacuationem: Et multa hic poſſent dici qa mlta hic poſſunt concurrere ex quibꝰ eligimus horam diuerſam ad farmaciam dādaꝫ ītēr ꝓxiſmum & ꝓxiſmū. ET NON OPORTET. Si exponatur ꝓuocatiua. i. fortiter ſoluentia ut lapis lazuli & elebor⁹ eſt notū: ſi exponať. PROVOCANTIA. ſ. urinam etiā eſt notū: qa iſta agitāt materiā crudā & educūt ſubtile eius. ET OPORTET. ut adminiſtreť mollificantia. i. lenientia uētrē ut caſſia: uel māna ad feces & corruptiōes materierum inteſtinalium mundificandas. Et ſi tibi uidetur ꝙ iſta lenitio non fiat cū re potata fac cliſteria ſicᵗ dixit ſupra magis dilectū apud me eſt uſus cliſteriorū. Cō ſidera etiam ꝙ cliſteria acuta requirūt etiaꝫ materie digeſtionem: ut notum eſt & poniť 3° cañ. fen. 16ª. ca° de cura colice. Vel exponatur mollificantia. i. humectantia hūoreꝫ melācolicū: qa ſunt digeſtiua illius. ET SI MEDICVS. Cōſiderādū ꝙ Aui. in prin° ꝓxiſmi ꝓhibuit dari farmacū ſolutiuū: & etiā in prin° uniuerſali: & uoluit ꝙ darenť niſi digeſta materia: ſed inuenti ſunt aliqui medici qui ī prin° ꝓxiſmi dant medicinas fortes & ſiſiter in princi° morbi & liberati ſunt infirmi: dicit. A. ꝙ ē rectū ab errore. ſ. iſte medicꝰ rexit ſe erronee: uel ꝙ rectꝰ finis & bonus ab errore ꝓceſſit ſicut malo duci exercitus quandoqꝫ bene ſuccedit eo male agente de quo tamen non debet laudari: & non debet eſſe regula aliis talis actio. Sed diceres proteruus medicus ex quo iſte quartanarius eſt liberatus quare feci male. Dicenduꝫ ꝙ fuit caſus indiuidualis & non inuenitur alius talis inter decem milia hominū: & iō ſi ſic ꝓcedatur ī cura ī aliis erit piculū. Vel dicendum ꝙ ille liberatus a quartana cum cura erronea habet ex hoc aliquaꝫ malā diſpoſitioneꝫ quā nō haberet: ſi rōnabiliter fuiſſet curatus. ET OPORTET. Dubitatur quare primo dat taiegi .i. aues paruas: & poſtea pullos īmo econtra quia dieta ſubtiliando debet ꝓcedere. Dicunt quidam ꝙ eſt dieta tētatiua. Aliter ꝙ quando dieta non ordinatur ad ſtatum: uel ſi ordinatur ad ſtatuꝫ: tamen eſt ualde diſtans poſſumus incipere aliquibꝰ diebus ſubtiliare dietam: ut uirtus uacet cōtra materiā & nocumētū digōnis corrigere poſſit ut dictuꝫ eſt ſupra in cura flegmatice. ET FIT. Dubitatur quomodo concedit hic gelen. bin & ſyrupum acetoſum, cuꝫ aqua cū ſup. ca° de cura putridarū ī uniuerſali ꝓhibuit ī hora ꝓxiſmī ꝯccaꝫ & iuleb. Dicendum primo ꝙ ille potus eſt q debet dari ī die ꝓxiſmi non tñ in hora ꝓxiſmi Vel dicenduꝫ & melius ꝙ iſte potꝰ ē magis medicinalis: & minꝰ nutritiuꝰ quā ſit aqua ordei uel ꝯccarum: uel iuleb. Scias etiam ꝙ acetum licet faciat augmentum in melācolia: ut colligiť tertio regi. acu. tamen ſua malicia rectificať per ꝯccarum: & hic potꝰ eſt etiam bonū digeſtiuum aliquibꝰ diebꝰ & ꝓprie in principio: & quando uis uti potentiori ſubtiliatiuo habes copiaꝫ ſyrupoꝝ aliorum ad hoc. ET TV. Mirabolani citrini & uiole ſunt ꝓpter acuitatem colere ſꝫ mirabolanis quo tēpore debeas uti debes ſcire ex capitulo de cura putridarū. ET SI EST. Quia euacuāt materiaꝫ flegmaticā. ET SCIAS. Aqua caſei eſt bona materia infuſionum: ut dixit Meſue. qñ ē caliditas uiolenta. i. acuta quia lenit materias & euacuat. Extimauit aūt Aui. ꝙ licꝫ aqua lactis ſit calida & ſicca per partes ſuas nitroſas acutas per quas ſoluit: eſt tñ habens multuꝫ de humido aquoſo frigido & humido per quod lauat: ut iam diximus ſuper 2° cañ. capitulo de caſeo. Et ideo Auicen. nō ſecure utitur aqua caſei in ſtomacho debili uel laxo uel remolito: nec etiam quando ineſt humor frigidus: ſed loco eius utitur aqua in qua bulitur mel roſatum forti ebuliti one: ut in aquam impreſſerit: & hec poteſt eſſe materia infuſionuꝫ medicinaruꝫ quas uis. ET VOMITVS. Dubitatur an uomitus in die ꝓxiſmi ante principiuꝫ ꝓxiſmi competat: uidetur ꝙ non: quia ſupra prohibita eſt medicina ſolutiua in die paroxiſmi ergo uomitiua cum ſit fortior. Amplius q̄rta particula ampho. precipiť melācolicos euacuari per inferius. In contrarium ſunt

omnes: unde Auic. precipit eum fieri: quia alleuiat uel eradicat ut postea dicet genera lia de uomitu in prin° ꝓxiſmi iã diximꝰ ſupra in cura generali hic dicamꝰ quantuꝫ expedit in quartana q̄ uomitus cũ re forti ut eleboro uel lapide laꝫuli non debet fieri ꝓpter cãs ſuperiꝰ dictas ꝓpter q̄s medicĩas ſolutĩas ꝓhibuimꝰ: ſꝫ uomitꝰ cũ decoctiõe raphani uel granoꝝ eiꝰ poteſt fieri imo de bet fieri. Ratio primo emundat materias corruptas q̄ ſunt in ſtomacho q̄s q̄rtanarii aggregãt ꝓpter nocumẽta digõnis ſtoma chi ex cã febris & coĩtate feb. ad ſtomachũ. Scd'a cauſa quia materie melãcolice plurĩe habent radicem circa loca ſplenis & illa loca ſtomacho coĩcant propter multas uenas & magnas. In die g° ꝓxiſmi añ ſuũ aduẽtuꝫ humor iam incipit moueri in locis illis & debet pelli ad loca extra uenas. Vomitꝰ g° trahit euꝫ & diuertit uerſus loca ꝯcauitatis ſtomachi & ĩteſtinoꝝ. Et h° ẽ quod Aliab. intendebat in hoc ca° q̄ cum humor in die ꝓxiſmi ſit tumultuoſus aptus ad motum debet fieri uomitus. In hoc ergo uomitu aut aliquid de materia diuertit̃ ad cõcaua ſtomachi & inteſtinoꝝ diuerſa & diſtracta a motu ſuo ꝑ ſenſibilia mẽbra & tũc alleuiat̃ ꝓxiſmus & põt tolli: ſi multa ẽ illa q̄titas aut nihil de h° hũore diſtrabit̃ a ſuo curſu & tunc alleuiat̃ ꝓxiſmꝰ: qa materie male in ſtomacho: licet non ſint cauſa coniuncta feb. nec añs nec appropriata: ſi tñ corrũpũt̃ calore febrili addũt calorẽ & anxietatẽꝫ. Sed tu dices ex hac rõne ego poſſem dare unũ farmacũ ſolutiuũ ut ſcene ꝑ epithim. Dicenduꝫ q̄ tu non potes regulare tuum farmacũ datũ ad tẽpus euãtionis & dicere agas hoc anteq̄ ꝓxiſmus ſupueniat: nec po tes percipere ut agat ſup humore moto: & non ſup alio ſed aget ſup toto & fiet motio ualde magna q̄ nõ debet cõcurrer̃ cũ motu ꝓxiſmi: ſed ſecurius eſt ĩ die quietis agere. Dubitat̃ qa ſermones iſti uident̃ cantra dicere dictis noſtris in cura generali putri daruꝫ ubi eſt laudata rõ Thadei arguentis q̄ in die ꝓxiſmi non fiat euõ gratia cauſe cõiuncte quia illa mouetur motu contrario motui farmaci: & hic dicit̃ qa in quartana fit uomitus ut diuertat materiã a parte ſui motus ad ſtomachũ & ĩteſtina. Dicendũ q̄ materie q̄ ſunt ĩ uenis pꝰ epar & locis remo tis ñ debẽt diuerti nꝫ ꝑñt diuerti tũ qa nõ fierꝫ ſiñ motu forti debilitãte & debẽt ꝯcur rere cũ motu ꝓxiſmi: ſed motus materieꝝ circa ſtomachũ ꝑñt uomitu nõ facto cũ far maco diuerti: & ideo ſi melãcolia eẽt flegca .ſ. bñs flegma q̄ ẽ materia melancolie circa ſtomachũ multo plus cõuenit iſte uomitꝰ: & ideo dixit Aui. & ꝓprie q̄ melancolia ẽ flegmatica. Hora aũt iſtius uomitus debet eſſe ꝓpe ꝓxiſmũ tantuꝫ q̄ aliqua ebulitio in cipiat in materia & hoc ẽ per unã horam añ ꝓxiſmũ: uel per mediã: uel ĩ ipſa incho atione typi ſm q̄ tibi uideť. Ad primuꝫ argumentũ aꝫ ſolutio. Ad 2m dicendũ q̄ ſi uis euacuare cũ eleboro aut lapide laꝫuli oꝫ eligere diem quietis. Si aũt uis euacuare uomitu leui ſicut fit in principio non tamẽ in principio. ſ. uniuerſali tantũ: uel in prin° .ſ. poxi: ſꝫ aliis tꝑib & ĩ h° ẽ conſideratio. Nã talis uomitus non fit ꝓpter materiam que iam uerſus cutiꝫ ſuper carnem expanditur ſed ꝓpter alias materias circa ſtomachum cõmotas quas quacũq̄ hora potes ꝑ uomitũ educere: ſi natura eas illuc cõmouit. aut cre dis ibi eas eẽ aptas uomitu educi leui ſicut accidit in prin° ꝓxiſmi. OPORTET ER GO. Hic cañ. ponit q̄ ſunt cũ qbꝰ nõ debes ĩtẽdere ad euacuationẽ. i. ꝯſũptionẽ occultũ ꝑ manifeſtã: neq̄ in prin° materia exiſtente cruda neq̄ etiã cũ ĩcipit digeri: & ſũt qnq̄. Primuꝫ illud quod calefacit uehementer uerbi gratia: medicamen de pipere: uel de aleis: & tu illud nota. Scd'm eſt illud qd̄ exiccat uehementer quod eſt medicina ut medicamẽ de ſulfure. uerbi gratia. Tertiũ eſt quod exiccat uehementer quod eſt regi men ſicut dimittere cibum quia non debet ex toto priuari cibo diebus aliquibus: uel aliquo. ſ. die quietis. Quartum ẽ fortis ſolutio uẽtris debilitans. ſ. cuꝫ lapide laꝫuli & ſimilibus: & uult ex hoc q̄ & ſi ſit debil̃ ſolutio uentris & cum lenitiuis: uel cuꝫ his que exſoluendo euacuant: tamẽ leuiter: ut polipodium & ſene poſſit fieri euacuatio in cipiente digeſtione quãuis non ſit completa & forſan cum lapide laꝫuli & ſimilibus: ſed in minori doſi. Quintũ ẽ multa ſubtili atio regiminis: unde & ſi nõ priuetur cibo tamẽ ualde parum & pauci nutrimẽti ſibi

det̃.unde Auic.ab auibus minutis incipit. Alii habent hic litterã que dicit nisi cuz eo quod debilitat de solutione.i. cũ solutione uẽtris debili lĩa tamẽ nõ est Aui. ET SCIAS. Considerandũ q̃ secaniabin.i. syrup⁹ acetosus in estate zuccarinus: & in byeme mellinus cũ aqua ordei plurima in estate & pauciori ĩ byeme ẽ potus ꝺueniens q̃rtane estiue & byemali: byemali quidez ꝓpterea qa ĩ byeme fiũt opilatiões: ut fen.2ª primi cañ.ca° de cãis opilationuz & sunt materie grossiores: & talis potus aperit & subtiliat & ꝓuocat ex hoc. In estate etiã uiaz apitio'ẽ utilis & cũ hoc temperat calorẽ. ET CONSVMATVR VELOCITER .i. qa facta aperitione & ꝓuocatione cito fieret q̃rtana alꝰ & sumatur uelociter. id ẽ statiz cessante poxismo incipiat sumi ad rectificanduz re sidua materierũ de poxismo & continuent̃ usq; ad alium poxismuz illis horis quibus medico uidetur. Trocisci.s.constrictiui ex tinctiui & exiccatiui: ut rosaruz: & hoc qa nõ indigemus multa extinctione sz aptiõe pororum & opilationũ plus. ET SCIAS. Hic est cañ. in cibatione. Primo cũ frigidis & humidis: & uult q̃ lactuca potest cõcedi si non times eius frigiditatẽ: ergo in estate & melancolia colerica potest dari: uel mixta cũ aliqua re calida.s. pauco petrosilini siꝰ melon maturus & cum suis seminibus po test concedi si nõ times suã ꝓuocationem: ergo põt ̃concedi cũ materia est iaz digesta: & minorata: siꝰ persica possunt concedi si nõ times facilem putredinẽ: ergo p̃nt dari consueto bene digerere persica: uel cũ rebus rectificantibus illa: ut est parum uini puri & ea que sciuntur ex ca° de persicis & criso milis. CIBI VERO CALIDI. Vult q̃ si non indiges cibis frigidis ad digestionem quia materia est melãcolica fecalis: tũc denẽ calida equalitate & patet. ET NON EST MALVM. Quia laudauerat calida cum equalitate ostẽdit q̃ possumus uti calidis fortibus & salsis & acutis & incisiuis acutis & ista sũt sicut almuri & sinapis & acetosa acuta & calamentũ & hoc quãdo nõ times caliditatẽ qa ẽ melãcolia melãᶜᵃ: & ꝓprie ĩ p̃mis.i.ĩ prin° egritudinis cuz aliq̃ digõne apparẽte: & cũ h° in quãtitate pauca. Ista enĩ materias rectificãt & stomachũ p̃parãt & utimur eis quandoq; ad uomitũ: tamen digã & mĩorata materia sunt magis utilia & ideo dixit in fine. NON zc̃. ET TROCISCI zc̃.i.cũ appet digestio usq; ad finez egritudinis qa sunt apitiui & cõfortatiui: tñ nr̃is tẽporib⁹ cecidit eoz usus. ET DE ILLIS. Considerandũ q̃ ista locio & balne atio concedit̃ ante digestionẽ.ad humectan duz: qa est cũ pauca mora: & iõ materia nõ mouetur: sed corpus acqrit aliquã humec tationẽ cõtrariã siccitati melancolie. Et hoc statĩ Aui.p⁹ docet dicens mot⁹ corporeos & aĩales.s.exiccantes. ET OMNES. Patet. ET OPORTET. Hic intendit ad accñtia que possunt uenire ex stomachi debilitate & opilatiõe & ingrossatiõe epatis & splenis & ẽ notũ quod intẽdit. INTER VIRTVTEM CALIDITATIS.i. potentia uel ui gorẽ caliditatis: & subtilitatẽ.i. debilitatez uꝰ remissionẽ eiꝰ. Quidã enĩ ĩdigẽt uirtu osiori calefactione & qdam debiliori. OBSERVETVR SPLEN. cũ cõfortantibus & ex opilãtib⁹. ET FORTASSE. Quia aliqñ sufficit decoctio raphani solius absq; semine raphani: semen enĩ eiꝰ ẽ fortius: ut 2° cañ. ET FORTASSE IVVATVR.s. ad uomitũ. Considerandũ q̃ innuit diuer sitatẽ modoruz uomendi: qñq; eniz multis p̃missis ultimo euomit̃ cũ syrupo acetoso: qñq; fit uomitꝰ sumẽdo ipsuz syrupũ ace. ĩ die poxismi: qa tũc nõ iplemꝰ stomachuz aleis: uel sicla: ꝓ huiusmõi: ne si aliq̃d rema neat noceat supueniente pox°: qñq; tñ ꝓp frigus & rigorez. ET ACVITATEM EIVS.s.frigoris & rigoris. FIT CVM ALEIS zc̃. Considera q̃ si tu es securꝰ q̃ q̃ dant̃ ad euomẽduz euoment̃ potes dare siclas: & q̃ uis ad ꝓuocandũ: sed si tu suspicaris retẽ tionem nõ. Et qñq; sumit̃ cibus aliqs qnq; horis ante. Et cõsiderauit Auic. q̃ si retinet̃ nõ ꝓpterea est maluz. INGREDIATVR BALNEVM DIE SECVNDO.i. sequẽti die a die poxismi: & fit ad resoluenduz reli qas materiez & rectificãduz complexiõez. Considera distinctiõez Auic. q̃ si materia ẽ digesta.s. & diminuta ꝑ euacuatiões: ut in declinatiõe ĩgrediat̃ balneũ ꝟm descriptõez supra ordinatã trãseundo p suas causas: ut describit̃ p° li° fen.2ª. & q°.teᶜᵉ. ita q̃ iste sudz & bñ rarꝰ fiat ĩ poris: ꝑ ꝟm dispõez.i.

ſm q̄ diſpoſitio reqrit: ſed reqrit dipoſitio digeſte materie q̄ hō ſudet: ſi autē materia non ſit digeſta: ut in prin° uniuerſali: uel augmēto fiat ſolū quedā effuſio & non moroſa balneatio ne liquefiat humor crudus: unde corrūpet bonos hūores & magis opilabit̄. IN TERTIO DIE. Qui ē dies añ diē poxiſmi fiat uomitus: quia ſuſpicanduz eſt q̄ ſtomachus aliq̄s hz cibi ſuperfluitates q̄s pp debilitatē ñ potuit bñ ɔuertere: & forte illa lotio ſiue balnea° aliq̄s materias mouit circa ſtomachum: & h° eſt quod dicit. ET QVOD RESOLVIT BALNEVM. Id ē diſſoluit: & illud ē preceptū Raſis. 18. continētis ca° de cura q̄rtane auc^te Cōſtātini: uñ poſtq̄ die 2ª precepit fieri balneuz dicit ſic: qa uero balneū ſpgit ſupfluitates ad ſtomachū ſubtiliatq̄ hūores neceſſari⁹ ē uomitus die 3° nō tñ uult Aui. q̄ pp uomitum factū in die 3° excuſeris a uomitu diei q̄rte q̄ ē dies poxiſmi: & iō dicit q̄uis zc̄. Q d̄ SI MELANCOLIA zc̄. Hic ſpālius ponit curā ſm unā quāq̄ materiā. 2° ponit curā q̄ fieri dz p⁹ euātiōes fctās p⁹ digōnē. 3° deſcribit mltas medicinas. ibi 2ª. DEINDE HABEAS CONSILIVM. ibi 3ª. DE TROCISCIS. Prima hz quatuor & patet: ſanguinea dicitur melācolia quia ſanguini mixta uel ex ſanguine facta illi tñ ppīqua in natura. ET MIXTIONE SVBTILI. i. leui. ET SI FVERIT COLERICA zc̄. ſ. reſpectu aliaꝝ q̄rtanaꝝ qa iſta melācolia ē īcēſa ualde. Solutiōe ītegra. ſ. eradicās māz digeſtio az zc̄. qa materia ē min⁹ groſſa: & motus hz de natura acuti. DEINDE. ſ. fcīs euātionib⁹ fiat gradatio zc̄. qa ſecui⁹ cōcedūt h° tp̄re. Materia. n. de ſe ē apta incēdio ex cōmixtiōe: & iō opinor q̄ ſufficeret ſyr. acetoſus cū aq̄ endiuie & feniculi. ET IE IVNIVM PLVRIMVM VSQ VE IN DIEM PERIODI. Quia ī die poxiſmi nō ɔuenit qa ſūt ſicci aridi īflāmabiles. ET SI SIC zc̄. i. nō abſtineat a cibo: ſed aliud ſibi det̄ de eo. ET FORTASSE. qa ſi ñ timeas de calefactiōe & ſperas q̄ iuuamētū ſubtiliatiōis materie p aſſaz & ꝓuocatiōis p ſudorez ſit magnū. EVNTE. i. ꝓcedēte febre in eo: qa iā digā mā pfecte aſſa forſan ītelligit de dulci q̄ nō ē apud nos. ANIMA. i. ſtomachus. ET SI FVERIT MELANCOLIA FLEGMATICA ET SIMILIVM. qa petro. & ſpgi uirt⁹. SOLVTIVA IN PRINCIPIO zc̄. Hic az q̄ ī mā flegmatica & in mā ſibi ɔformi audaci⁹ a prin° utit̄ ſolutīo Aui. Intelligat̄ tñ a prin° cū incepit aliqua materie ſubtiliatio: ut ſupra ſepe docuim⁹. GRADATIO PARVA. qa pu⁹ grad⁹ ē a turbith ad agaricū: & forſan turbith ē fortius & tūc ītellige gradū ī doſib⁹ uſq̄ quo īcipiat digeri: qa tūc cū fortiori poterit uomere. ELEBORVS CVM DISPOSITIONE SVA. i. ī ſubſtātia: alia ſūt nota. ET SI FVERIT IN PRIMIS. qa nō digā mā ſi uis lenire uētrē. LVBLEb. i. ſpēs lacticinii ut ſepe expoſuim⁹: & nō datur ut euacuet melācoliā ſz moueat feces & groſſas mās ſupfluitas ſtomachi & īteſtinoꝝ & penit⁹ ad leniēdū & hūectādū. Alia lr̄a habz cū aqua iuleb. i. cū iuleb & penidiis ad leniendu z & humectādū. ET IN FINE. ſ. digeſtis materieb⁹ Mirabolanoꝝ citrinoruz: meli⁹ dicerz kebuloꝝ: qa tñ Auic. credit q̄ citrini aliqd flegmatis euacuent cuius flegmatis multiplicatio fit ī dñio melancolie fecal⁹: iō dixit de citrinis. CVM ERGO DIGESTA zc̄. ſ. taliter q̄ eſt ſanguini ꝓpinqua & apparz urina rubea groſſa. SECVNDVM HORAM. multe ſunt hore ſi ɔſideras & multe gradus neceſſitatis. EST RADIX. ſ. cure quia iſta melancolia habet minoram circa ſplenez & circa loca ſtomacho ꝓpinqua. IN HVIVSMODI HORA. ſcilicet digōnis IN COLERICA. Hic redit: & patet. DEINDE HABEAS CONSILIVM. ſ. a canonib⁹ p̄dictis q̄ ſūt ī aīa tua. apud euacuationē. i. poſt euacuatiōz. ſ. fcāz poſt digōem q̄ euacuatio ē fortis: & ut plurimū nō p̄ceſſit una: ſz plures euacuatiōes. TIRIACAM. ſ. fermētatā: & iudicio meo q̄ ſit ultra ſex annos: timet āt Aui. ī flāmatōez in colerica & ſanguinea: & ſeqtur ſcīam ſuā q̄nti cañ. SINAPIS IN PRIMIS. i. pri⁹: & āte illud qa āte medicamēta de aſſa & de ſulfure. EST ENIM SECVRIOR VSVS EIVS. ſ. ſinapis p̄parati ſicut nos facim⁹ ī muſtarda q̄ ſit uſus medicaminū dictoꝝ: & iō longiori ſpacio ante: & longiori tp̄re uti potes. Et ſi ſinapis ñ dat̄ aſſidue mlto min⁹ illa. Vſus āt oīuz iſtoꝝ ē ad ɔſūptiōez p exiccatōez: & reſolutiōez māterieꝝ: & ideo ante digōnem

materie nocent: unde eliquando materiam multiplicãt eã & maligniores faciũt quare possunt duplicare quartanã & alias egritudines melãcolicas facere ꝓprie ī hyeme: qa ē maior repletiõ & materie nõ sunt apte resolutiõi: sz equatiõi: uñ īprouocãt noua gal. ad epigenē 2° ca° cũ queriť a gal. de cã ꝙre tyriaca duplicē opareť quartanã in princi° Endinos Rñdit indigestã eē adbuc egritudinē farmacũ uero h° chachochinnã īdigãz & maxime ī hyeme. s. ī prin° usq; ad ꝺtur bandũ potēs ē oblatũ non tñ digerere neq; diaforeticare. ET IN FINE ACCIDIT. in feb. quartanoꝝ qñq; flobotomie necessitas ex multis cãis possibilibꝰ ex qbꝰ una est inflãmatio facta ī sanguīe ex usu medicinaꝝ calidaꝝ & cũ h° copiosior ciba°. INQVIT Gal. interaca ad Glauconē 2° ca°. SAHANE. ē cibꝰ factꝰ ex piscibꝰ salitis & nucibus & spēbus & oleo de quo scribiť 2° cañ. & eiꝰ uirtꝰ ē exiccatiua. ELBVNE. Aliud genus cibi illi ꝺsiꝑis: & remich de capparis conditi cappari: & declarata sunt ista in precedenti cura flegmatice & ciba euz cũ bis in qbus ē uirtus subtiliatiua & exiccatiua: sicut alea. ET FORTASSE. qa si apparuit digestio. NABACA. est nomē pōderis uel mēsure. i. quātũ una faba: uel quātũ quatuor grana. NON FVERIT COLERICA. qa timeť ī flãmatio. Vbi enī nõ timeť pōt cōcedi: & iõ supra ī cura quartana de melãcolia colerica dixit. ET FORTASSE SVMITVR IN POTV zc̄. Et isti ꝼmões ñ ꝺtradicũt īmo unꝰ reliquũ īnuit. Cũ enī dico fortasse deť uel sumiť: datur intelligi ꝙ fortasse ñ dať uel sumiť. ET DE TROCISCIS. Hic p° describit nouē medicamina cōpōsita: dicit primo ꝙ iuuat ī hac hora. s. pꝰ digōnem & euacuationem & ꝙ iuuat pluribꝰ modis. s. apiendo & ꝺfortãdo epar & splenē & oīa nutritiua & ꝓuocãdo & resoluemꝰ de materia Et ꝺsidera ista & alia ex uirtute simpliciũ. ET DIGERITVR. i. az digō in mã: qa h° medicamē ē exiccãs materiã & resoluens & ꝓuocans aliqualiter & euacuãs: & appropriatur plꝰ flegmatice. MELLE zc̄. apud nos eēt decoctio zinziberis inspissata cũ melle. ET QVANDOQVE. Hoc est zm medicamē paucitate nocumēti qa ē ī dēclinatiõe & multitudīe caliditatis: qa lz quartana sit in declinatione remansit multa distēpantia ī epate & nutritiuis cũ subtiliatiõe materie .i. & materia ē subtilis: uel subtiliata. i. non mꝑtuz grossa. SILIQVA. i. q̄tuor granat alii dicũt. 8. grana: & hoc medicamen tpat calorē pp iusqamũ & mādragorā & ꝺsumit ꝓ assam q̄ etiã rectificat maliciã illoꝝ: & de hoc genere. s. illoꝝ q̄ ꝺueniũt ī declinatione & materia digesta. ET EX EIS. Istud est unũ medicamen: DE SCEMI AVT ALTEN: sunt noīa locoꝝ: uel alochoen. i. matricaria: & hº ē medicamē resoluēs materiã mirabolani ponunť ad aliq̄ cōfortationem mēbroꝝ. ET ITERVM. Hoc ē sextũ medicamen & patz. ET DE ILLIS. Hoc ē medicamen septimũ & ēt reqrit digōez materiei & minorationē: & ē unũ medicamē de assa sicut quoddã precedēs potuit dici medicīa de aleis. CASSIE. s. lignee. TROCISCI HVIVSMODI. Illud ē octauũ medicamē & ē unũ medicamē satis digestiuũ materie ET ITERVM. Illud ē nonũ medicamē & pōt fieri in forma trociscoꝝ & reqrit etiam aliquã materie digōnez & mīorationē. ET QVANDO. Placuit Aui. ponere regimē rigoris ī quartana. Primo ꝓ uomitum ꝙ si uirtutes eiꝰ. s. rigoris nõ obediũt. s. cure per uomitũ quia uomitus nõ sedat illũ rigorē TVNC CVM EIS zc̄. i. tunc cura rigorez cum eis que dicta sunt supra capitulo de regimine rigoris. Vel sic si uirtutes eius: sz febrientis nõ obediunt. s. uomitui cũ aqua tepida tũc ꝓuoca uomitũ cum eis zc̄. ut cũ raphano: & ꝓprie semine raphani. ꝼm borā rigoris. ET EVAPORATIO. s. ꝺferens cũ embroca cum aqua que etiaz posset embrocare. SCHEA. est spēs absinthii: ꝑ abrotani uel thimi: Et patet. REMEMORATIO. Hic Aui. describit qnq; medicinas solutiuas qbus īdigemꝰ post digōez. SOLVATVR CVM FACILITATE. Qui a primo dať parua dosis: ut uncie. q. postea potest dari plus. VEL CVM FACILITATE. Quia frequenter pōt de ea sumere & ē bonũ solutiuum in colerica. AVT SVMANT AB SINTHII. Hoc est secundum medicamen & potest dari in multa dosi ab unciis duabus usque ad quatuor reliqua patent. Sed considera ꝙ Auicenna non posuit aliquam compositionem solutiui potentis

laz eniz dixerat de lapidibus & eleboris. Et iō si indiges eis potes uti ut tibi uidetur. Nos aūt ad quartanā nullū experimentuz secretuz habemus: sed curamus cū can̄. & regulis predictis. RECTIVS EST. Hic p̄mo ponit ordinē cibationis. 2° ponit quot sunt cōditiones cibi quartanarioz: ibi 2ª ¶ ET SCIAS. 3° ponit can̄. quosdam. ibi 3ª. ET TV IAM. ¶ Considerandum primo q̄ q̄n regimen ordinatur a prin° usq; ad statum ꝓpter pugnā in statu futurā tūc incipim⁹ a grossiori regimine & imus ad subtilius. ¶ Cum aūt temptam⁹ si forsan est egritudo breuis incipim⁹ a subtiliatione: & hoc dicit regimē tēptatiuū de quo supra in captiulo cura flegmatice dixim⁹: & cū regimen non ordinat ad statū quia egritudo cōsumitur paulatim: sicut plurimū accidit ī quartana una. Aut status est longinqus ualde: unde respectu ei⁹ qđ p̄ns de repsone & grossitie materie ordinam⁹ dietam: tunc possumus incipere a subtiliori dieta primo: & postea ī grossare sicut. A. facit hic: & docuit supra in hoc ca° ¶ Considerandū secūdo q̄ hic incipit regimē subtile sine carnibus & postea dat carnes cuz ingrossat dietam superi⁹ aūt ꝓ subtili dieta incepit ab auibus minutis: & ꝓcessit ingrossando ad pullos: & in hoc non est cōtradictio quoniā utraq; gradatio ē possibilis ī diuersis homīb⁹ & dispōnib⁹ diuersis: & similiter ī uno hoīe. Et cū mutatur quartanari⁹ de abstinentia a carnibus ad carnes. Primo incipit a carnibus auium minutaruz & postea ꝓcedit ad pullos & de pullis ad hedos & arietes. s. aīales. ¶ Considerandum 3° q̄ alzumet est modus cibarii de carnibus unctuosis. s. cuz lardone uł adipe apud nos: uel oleo & carnibus pinguibus apud saracenos: & multos modos haz p̄parationum de carnibus pinguib⁹ pullinis & hedinis & arietinis cū oleo hēs ab Azaranio libro. 26°. & in libro. 6° de ferculis. Tamen inuenio q̄ q̄nq; alzumet ē mica p̄nis sup quam cadit pīguēdo assature: & illud uocabulū alzumet bis hic ponit̄: primo cū dicit abstineant a carne. s. elixa uel assata: & alzumet. i. modis ciboz unctuosoz factoruz ex carnibus frustratim incisis & preparatis cū melle & oleo & aleis ut ponūt predicti: licet credam hos modos alzumet posse etiā fieri ex piscibus. 2° ponitur cum dicit. CVM ERGO PERVENIT TEMPVS CVM QVO IN EA CONSEQVATVR. s. febre alzumet. i. huiusmodi cibaria ūctuosa quia tuti⁹ tēpus in quo eis cōcedunt̄ & non minoratur zc̄. errauit ergo ualde ille q ex posuit alzumet. i. accidentia difficilia ¶ Cō siderandum quarto q̄ tot⁹ ordo regiminis quē Aui. ponit est iste supponendo de p̄mo iudicio extimatiuo q̄ q̄rtana debeat ꝓtel lari ad mensen quia ut plurimū ē ita p̄mo q̄ in primis tribus septimanis abstineat a carnibus & alzumet & subtili utatur dieta non tamen ultime: unde non sit contentus solo iuleb: sed utatur subtili aqua cicerum cū lacte amigdalaz & sisibus & h° regimīe uirt⁹ uacat ad materiā. Post tres septīanas incipe dare res magis nutrientes & que sūt grossior dieta q̄ precedēs: & incipe a piscib⁹ alduragi. i. petrinis zc̄. & ualde ad pullos & aues paruas: & hoc ē quod dicit altaragi: & nō curauit hic ordinez ponere inter pullos & aues. Et si uideť tibi transire ad cibaria unctuosa & hoc. A. ītellexit & extima q̄ cū hoc regimine pueniśti ad sex septimanas & incepisti dare alzumet: & si uides q̄ q̄rtana nō minoretur īmo modo est ī principio iaz es certus q̄ ipsa extendetur ꝓpe annū: ergo tunc incipias regimē tuū grossuz quod sit ualde nutriēs: ut ubi tu dabas aues & pullos paruos & alzumet: da gallinas & pullos completos: & bedos & arietes & aues mollis carnis: & pulli: scilicet pipionum. ¶ Alduragi. quidem dicunt. i. turtur. alii perdix: & ista p̄parata ꝑ elixationez: uel assaturam magis nutriūt q̄ facto ex eis alzumet. ītelligit g° Auic. q̄ hoc regimīe grosso ī dieb⁹ quietis facto aliquib⁹ diebus reuertaris ad regimē subtile: ꝑm q̄ tibi uideť. ET SCIAS. Hee q̄ttuor ꝓprietates sunt note: & sūt in carnib⁹ laudabilibus cuz bonis modis p̄parationum. VINVM PVRVM zc̄. Hoc maxīe aliqua digōne apparēte in materia. ¶ Cura quartane continue.

DISPOSITIO zc̄. In trib⁹ potť differentiā inter curaz q̄rtane interpollate & cōtinue. Primū q̄ declinatio ad calefatiētia ē melior in illa. s. interpollata: & dico calefacientia eq̄lia. i. debite ꝓportionata secunduz

materiaꝫ & diſpoſitionē. SED IN HAC. ſ. ꝓtinua ē melior declinatio ad ĩfrigidationē .i. remiſſiorē calefactionē: aqua de radicibꝰ eq̃lis qa de duabꝰ radicibꝰ & capillis uene ris cū endiuia & bugloſſa: ſi tibi uideť. 2m in qº differt ē flobotomia: & patet. 3m qꝺ licentia ĩ carnibꝰ & groſſo regimĩe minus dať in hac. ſ. ꝓtinua: caue bº zĕ.

¶ De ſextana & ſeptana & ſiꝑibus illis.

HEC NOMINATVR zĕ. Poſt p̄monez ĩ q̃rtana eſt ſermo in 5ana 6ana 7ana: & ſiꝑibus que ānectunť 8ane. Et primo no tificat has febres & ex bº excuſať a ſignis. 2º ponit curam. ibi 2ª ¶ APPROPIN QVAT. Prima ĩ tres. p̄mo notificat eas quo ad noĩa coĩa. 2º quo ad cām. 3º ponit ĩ hoc ſnĩas ypo. & Gaꝑ. ibi 2ª. ISTE. ibi 3ª. SEXTA AVTEM. De noĩbus credere oꝫ quod dicit: & nō habemus apud nos quid ĩportet phitanos. ISTE. Hic ꝓprie ĩcipit capitulū quod. n. p̄ceſſit p̄m ȳtutez tantū eſt Rub. ¶ Conſiderandū qꝺ tria dicit Aui. Primū qꝺ materia haꝫ febriuꝫ ē hō genea .i. ꝺformis & uniꝰ generis cū materia 8ane. Rō ē qa ē materia melācolica q̃ groſſicie & paucitate tardat motuꝫ ſuuꝫ. 2m dictū qꝺ hec materia ē groſſior & paucior. Rō eſt qa cū ſit tardior q̃ illa q̃ mouet de quarto in q̃rtū oꝫ qꝺ habeat diſpōnes q̃ ad tardiorem motū faciūt & hec ſunt maior groſſicies & amplior paucitas. Vñ tardius putrefit & tardius cumulať uel mouet ad putredineꝫ & pigriꝰ ſtimulat uirtutē ad motū. ¶ 3m dictū ē: qꝺ q̃uis ſint multe ſpēs melancolie: tñ ut plurimū fiūt ex melancolia facta per aduſtionē flegmatis. Iſte ē p̄mo Raſis. 16. ꝓtinentis capitulo 2º. ¶ Cā aūt ut opinor eſt qa melācolia ex aliis hūoribus cū ꝓueniūt ad maioreꝫ ingroſſationē ꝑ calidū ādurens & ad paucitatē ꝓueniūt ad tantā terreſtrita teꝫ qꝺ non mereť illud cinereū putrefieri & euaporare & portare actualē calorē nō eniꝫ ē in illis hūoribꝰ humidū tenax ſed flegma qa hꝫ multā uiſcoſitateꝫ pōt cōburi & fieri melancolia: uñ faciet q̃rtanaꝫ: & ſi amplius cōburať & terreſtrificeť ut faciat qntanam & ſextanā adhuc hꝫ humiduꝫ quod poteſt putreſcere & euaporādo portare caloreꝫ fe brileꝫ: ſicut carbones ex lignis uiridibꝰ fcī magis emittūt flāmā q̃ facti ex lignis ſiccis SEXTANA. Hic primo ponit ſnĩaꝫ ypo. & Gaꝑ. 2º illas ꝓtractat. ibi 2ª. ET EGO. Prima ĩ tres. Primo ponit p̄monē ypo. 2º .G. 3º cōplet ſermonē. ibi 2ª. ET GALIE. DIXIT. ibi 3ª. VERVM YPO. Dicit p̄º zĕ. ypo. dixit. ſ. in libro epidimiaꝫ. ET GALIE. Primo ponit ſnĩaꝫ gaꝑ. 2º aſſu mit eiꝰ intentionē. ibi 2ª. Q VAMVIS. Gaꝑ. dixit p̄º de drñtiis feb. qº caº ſꝫ ꝓlixi us in cōmento epidimiaꝫ qntanā fortez. i. purā & diſtĩctaꝫ ſꝫ erat apud gaꝑ. una 4ana tardās uſq; ad finē 4e diei: & iō extenſa ſup 5º die uidebať qntana: & iō ē febris occulta INQ VIT. ſ. Gaꝑ. in liº epidimiaꝫ ¶ Con ſiderādū qꝺ Aui. ex intentiōe gaꝑ. aſſignat cām in febre. 7ana & 9ana. qa cā quā dedit in 5ana. nō pōt applicari ad iſtas: & dicit qꝺ cā ē error ĩ regimĩe ſup quo currit: naꝫ eiꝰ malitia facit febrē & eiꝰ rectificatio facit ceſ ſare febrē: gº cā ĩ ꝑiodico motu & reuerſiōe poxiſmoꝝ ē iteratio mali regimĩs. ET PE RIODI EIVS. Oſtēdit qꝺ nō eſt cā harū fe briū: ſed ꝑiodicatiōis & reuerſionis illaꝝ: & dicit qꝺ ꝑiodi & reditꝰ iſtarū febriū nō ſunt ꝑiodi materie q̃ effundit ad loca putredīs ſicut diximꝰ ĩ 3ana. quottidiana & 4ana uel reditiōis. ſ. materie. INQ VIT. ſ. G. ĩ dicto cōtº. oꝫ ut obſerueť ĩ expientia zĕ. i. ſiqs ꝑ expientiā ĩueniat iſtā febrē ſeptanā: & ſiles illis. Hec intētio. ſ. qꝺ cā nō ē mā habēs effu ſionē & reditiōez: ſꝫ cā ē error ĩ regimĩe ſup quo ſtatur ita qꝺ nō accidat error ĩ regimĩe haꝫ uꝑ cura: ꝑ expientia. i. cura qa cura erit ut nō accidat error. p̄ma tñ expō ē melior. Q VAMVIS. Hic ĩ ſūma ponit ītētio. G. & ē qꝺ Gaꝑ. q̃ſi negat iſtas febres: & rō ē qa ſi eēt dare iſtas febres. tūc dareť alia radix: qa alius humor a q̃tuor hūoribꝰ hoc āt eſt falſuꝫ: oñtia ē nota: qa humor faciēs has fe. nō pōt eē melancolia qa mouet ĩ 4m diē: nec colera nec flegma ꝓꝑ ſimilē cauſam: nec ſanguis qa facit motū cōtinuū: ergo erit ne ceſſario: alia radix. i. alius hūor q ē diſtĩctꝰ ab iſtis: & hoc eſt qđ dicit Raſ. 16. cōtinētis ultīo caº. dixit Gaꝑ. ſ. in liº epidimiaꝫ non uidi febreꝫ currere per. 7. & diſplicet mihi dictū ypo. hoc affirmātis qa in poſſibile eēt qꝺ dicat de quo humore ē. Dixit aūt Aui. q̃ſi negans non qꝺ ex toto negat has febres.

Sed negat has pẽdere a determinato hũore & concedit eas fieri ab errore regiminis.
Dubitaẽ qa uideẽ ipoſſibile aliq̃ febrẽ periodicare de 7° in 7^{m}.uel conſiliter non hre materiã q̃ effũdaẽ i hora poxiſmi & poſtea reſoluaẽ & itez refundaẽ. Amplꝰ iſta mã eſt aliq̃ mã hũoralis & nõ extra genꝰ q̃tuor humoꝝ. Dicendũ qꝺ gal'.fantaſiatus fuit qꝺ hee febres periodice ſunt ex motibꝰ hũoꝝ q ſunt ſub formis hũoralibꝰ & mouenẽ in certo piodo ex natura hũoꝝ & determĩata diſpõne corporis oĩ circũſcripto ab extra i tẽpore haꝝ febriũ ſicut apparet in habente tertianam cuius poxiſmus oĩ tertia die reuertiẽ q̃tũcũqꝺ illum bene regas & de ſũma haꝝ febriuz.Gal'. nõ potuit imaginari eſſe febres qntanas & ſextanas:& que ſunt poſt eas.Rõ ẽ qa eẽt dare hũores alioꝝ generum oportet ergo eũ dicere qꝺ cõtinuatio erroris in regimine ẽ cã huius: uerbi gr̃a i exẽplo groſſo ſed frequẽter uiſo aliqs conualeſcens ab una longa febre oĩ mane comedit ficus accidit qꝺ omni ſeptima die ex mala illaruz digeſtione & lacticinio aggregatur aliquid circa meſeraicas : uel alias pareꝛs que non habẽt ueram formam humoꝝ: & illud corruptũ facit febrẽ omni.7ª die:& ſi illud haberet uerã formaz alicuiꝰ hũoris nõ faceret ſeptanã febrẽ:ſz ſi eẽt colera faceret tertianã & ſic de aliis.hec fuit itẽtio Gal'.ſine dubio in cõ^{to} epidimiarũ. lz ipſe nõ multũ ꝓfeq̃ẽ iſtã materiã.imo illã poſtpoĩt ꝓp reuerẽtiã ypo.cui cogitur cõtrariari:& ſi intellexiſſz hec apparet ſolutio ad rationes contrarias.
VERVM YPO. Hic cõplet ſermonez ypo. & primo ponit ſniam eius que ẽ cõtra gal'. & eſt qꝺ ypo. uerificauit:quia uerum dixit eſſe repiri ſeptanaz zc̃. & non ẽ illud ipoſſibile neqꝺ mirabile: ut ſit neceſſariuz redire ad inueſtiganduz uel ad induſtriandum.i. induſtrioſe docendum uel demõſtnandũ.
Conſideranduz qꝺ Auic.ſupra in ca° de cãis putredinis dedit cauſas aduentus poxiſmi receſſionis & reuerſionis que cauſe ſunt propulſio & effuſio materie ad loca putredinis & eiꝰ euaporatio & finitio & generatio: uel reaggrega° i certa meſura tpis & r̃fuſio ad eundẽ locũ: & ſũt dcã gal'.2° de drñtiis fe. Habitis ergo illis ꝓncipiis ẽ poſſibile cõcludere nõ eſſe impoſſibile repiri qntanaz:uel ſeptanã uꝳ alias naz ſi tãtus uigor agẽtis:& tanta diſpõ materie ẽ cã qꝺ in tãta menſura tp̃ris genereẽ ꝓfundeẽ materia: g° minor uigor & minor diſpõ erit cã qꝺ i tẽpore ampliori fiat:ſz nõ ẽ impoſſibile reperiri agẽs minoris uigoris & materiã minoris diſpõis g° zc̃.bñ ergo dixit Aui.nõ oporteret eum redire.Gal'. aũt dicit illã diſpõez i materia eẽ formã ſpecificã:& iõ ñ poſſe mutare hos piodos niſi repiretur humor alterius ſpẽi.
Sed quõ hec rõ ſuluaẽ apparebit. ET SERMONES. Hic 2° ponit alios ſermões ypo. cõplentes priores ut poſitis his dictis dicit: & Gal'.dixit in eo.ſ. ſermone ypo. uel ea.ſ. expoſitione ſicut tu ſcis . Vel ſicut ſcis.id ẽ bene ſcis tu illud quod gal'. dixit cõmẽtando illud dictum ypo.Opinaẽ igiẽ Aui.li°s illos gal'.ſup libris epidimiaꝝ eẽ apud nos. Ego autẽ uidi cõmentuz gal'.ſup illo dicto ypo. & ẽ cõmentum triũ uel duaꝝ linearũ & nõ exponit ypo.nec uerificat dicta eiꝰ:& iõ Auic.dicit tu bñ ſcis:ĩqt Gal'.dicat ibi. Eſt aũt tex.ypo.ille ĩ li° epi. Quĩtana oĩm peſſima etenĩ añ ptiſiz: & iaz ptiſim patiẽti bus ſemꝑ ĩterficit.Cõmẽtũ Gal'.ẽ hoc.Qui ptiſiz patiunẽ ethica febriũt febre nunq̃ deficiente cuius naturam:ſicut & aliaꝝ oĩum didiciſti ĩ li° differentiaꝝ febriũ.laz aũt in quibuſdam uidi ipſam implicatam alicui periodicarum febriuz aut eaꝝ que per 3^{am} aut q^{am} diez poxiſmatur ſicut dixit ypo. earũ que ꝑ qntaz de qua qnta exiſtimes ea eẽ dicta a nobis q̃ de 7^{16} & 9^{16} paꝝ añ audiuiſti. Dixerat aũt gal'.in cõ^{to} precedẽti nõ repiri has febres niſi caſualr.Az g° qꝺ galie. ſicco pede ꝓceſſit:& iõ Auic. dicit bene ſcis qd gal'.dicit ibi:quia cũ gal'.nõ dicat eget ille ſermo ypo.expoſitione:& ideo ſubdit.
ET EGO.Primo ergo pertractat ſermones ypo.ultimos.2° Gal'.dicta cõfirmat expientia.ibi 2^{a} ET IAM.Prima ĩ tres Primo exponit terminũ & ꝓpõnem.2° declarat illaz ſub illo ĩtellectu.3° cõcludit.ibi 2^{a}.ERGO ibi 3^{a}.ET ERGO.Primo oſtẽdit qꝺ ypo.ꝑ ptiſim intelligit ethicam.2° dicit qꝺ iſte terminus quintana cũ aſſumatur abſqꝺ ſigno uniuerſali eſt ſubiectũ ꝓpoſitiõis ĩdefinite que nõ ſignificat uniuerſalẽ ſiũ uniuerſalr: ergo exponendo ꝓpõnẽ indefinitã ĩ ꝓpõez particularẽ cui equipollet.Quitana eſt una

ſpēs zc̄. i. q̄daz qntana eſt deterior febriū: & eodez mō Auic: ītelligit ꝺam ꝓpōnem īde finitā. ſ. q̄daz qntana fit ante ptiſiz. i. ethicā & hec qntana ē deterior febribus. ERGO. Declarat primo quō qntana fiat añ ethicā. 2° quō poſt ethicā. ibi 2ª. ET ITERVM. ethica. Dicit ꝑmo ꝙ ſermo q̄ dicit qntana fit ante ethicā ſignificat hoc qꝺ uerificaī: & exponiī per ꝓpōnes has ſex. Prima febres ꝓlongate & ꝑmixte ex multis febribus: & inordinate poſſunt ꝓducere ad ethicā. hec ꝓpō eſt nota: & partim ſumiī a Gal. in li° de malicia complexionis diuerſe. Secunda ꝓpō iſte febres in fine ducuntur ad febres ſeruātes ordinē. Iſta ꝓpō eſt nota ex dictis ſupra ca°. de quartana: & ex dictis Gal. in cōmento. tertii ꝓnoſticoꝝ. ſuper illo uerbo. febribus īordinate uagantibꝰ. Tertia ꝓpō eſt iſta febris ad quā ꝓueniunt eſt ordinati ꝓiodi: quia eſt una q̄rtana. Ratio qꝺ diſponitur ſanguis una diſpōne. ſ. melancolica ꝑ aduſtiōez & cinereitatē: ut Gal. ibidē dicit. Quarta ꝓpō ē ꝙ poſſibile ē ꝙ fiat qntana & hoc īnuit cū dicit ſe eſſe teſtez ꝙ illa fuit qntana. ſ. illa q̄ poſt q̄rtanā uenit: uꝫ illa ad quā ꝓueniūt inordinate febres. Quīta ꝓpō eſt ꝙ ipſa febris ꝓlixa permixta īordinata ꝓducit ad q̄rtā quādo eſt adhuc ſufficiens exuberantia humoꝝ: & etiā humiditatum mēbraliū multitudo. ſ. quia non ſit adhuc facta multa ꝺſumptio. Et ratio eſt quia tūc melancolia poteſt eſſe ſufficiētis quātitatis & groſſitiei cōformis ſue nature ſpeᶜᶦᵉ: & iō ſeruabit illa melancolia motuz ſibi debituz .ſ. q̄rtanū. Ex hac qnta ꝓpōne Auic. dedit ſextā: & eſt. poſſibile ē ꝙ illa quartana fiat qntana: quia poſſibile eſt ꝑ maiorē ꝺſumptionē melancoliā illā magis ingroſſari ꝑ aduſtionē & minorari: ergo poſſibile eſt ꝙ illa quartana fiat qntana. ꝓbat ꝺñtiam: qꝺ groſſities & paucitas faciūt ꝙ ꝓxiſmus ſit tardior: ſed cū eſſet quartanꝰ prius: g° fiet qntanꝰ. Vltimo dicit ꝙ ſic diſpōito corpore poſſibile eſt ꝙ homo fiat ethicus: ſequiī g° ꝙ qntana iſta fuit ante ethicā. ¶ Conſidera ꝙ iſte ꝓpōnes ſunt de poſſibili: qꝺ ſufficit hoc Auic. ¶ ET ITERVM. Oſtendit ꝙ qntana eſt aliquādo poſt ptiſim. i. ethicam: & arguit ſic. ethica antecedēs poſſibile eſt qꝫ faciat accidere in humoribus quādam cinereitatem. i. cinereitatē paucā groſſaz multū & hoc in ſui poſtremo: & tali cinereitati pōt accidere putredo: ergo poſt ethicaz. i. ethica precedēte accidere poteſt qntana. ET IAM DESTRVXIT FEB. ETHICA CORPVS. Iſtud dictū poteſt dupliciter ītelligi. Primo ꝙ probet poſſibile eſſe iſtā īcinerationē ad multā groſſiciē & paucificationez quātitatis: nam ethica deſtruxit corpus: & paucificauit mēbra & ingroſſauit: g° mꝭto magis poterit hoc inhumore facere. Secūdo declarat dictū cū eniz dicetur ꝙ qntana fit poſt ethicā non ītelligit ꝙ ethica recedente ipſa aduenit: ſed fit poſt ethicā. i. precedēte multū ethica & ꝺſumente hominē. Secūdo mō poteſt exponi: ut cōiungaī cū particula ſequēte que dicit ¶ EST ERGO. & patet. EST ERGO. Hic concludit ꝙ qntana eſt deterior febris ſ. illa quintana que eſt poſt ethicā: & dicit ꝙ eſt mala uia ſigni quia ſignificat aduſtionē: & eſt mala uia cauſe: quia calor qntane ſuperueniēs calori ethice augz calorē ethice & duꝑlat illū: quia prius erat calor unius febris. modo uero eſt duaruz. Poteſt aūt ſermo Auic. referri ad qntanam ante ethicā. ſ. ꝙ ipſa eſt deterior: quia eſt ſignū aduſtiōis multe que eſt cauſa additionis & duplicatiōis febris naz ethica ſupueniēte additur calor quintane: & duplatur: ut diximus. Hic cadunt dubia. Primū dubium plus ꝑtineret ad caᵐ de q̄rtana: & eſt q̄ ſit materia q̄ facit febres inordinatas ſequētes febres cōtinuas ꝓlixas & compoſitas: & de hoc prolixe diximus ſuper. 3° ꝓnoſticoꝝ: & diximus ꝙ multis febribus compoſitis ad īuicem duz humores ſaluant ſuas formas: & diſpoſitiōes forme propinquas fiūt ordinati motus humoruz illoꝝ. licet iudicētur in ſūma inordinati ſicut ſi componerentur due tertiane cuz una quottidiana. Diximꝰ etiā ꝙ quando deuentum eſt ad uniformē diſpoſitionez melancolicuz. ita ꝙ illoruz humorum combuſtuz eſt melancolia: & tunc fit quartana: & diximus ꝙ in tempore medio fiunt inordinati motus: & hoc eſt dum ſunt multum elongati a natura humorum primorum & nonduz ſunt facti completa melancolia ſcias hoc breuiter. ¶ Secunda dubitatio eſt utrum duz deuenitur ad qntanam ante ethicam: aut poſt ethicam ſit

neceſſarium peruenire quartanã. Videtur ꝙ ſic:quia ad maiorem groſſitiem non eſt deuenire niſi per groſſitiẽ minorem & ad paucitatem maiorẽ :niſi per paucitatem minorem:igitur prius erit materia incinerata in groſſicie: & quantitate proporcionabili febri quartane q̃ quintane. In contrariu3 eſt Auic.quando dicit ꝙ licet plurimum ſuper quo ſtant febres inordinate ſit q^ana tamen ipſe teſtificatur illã fuiſſe aliquãdo quintanã. ¶ Dicendu3 ꝙ licet ut plurimũ ante qntanam ſit quartana cum antecedit ethica aut ſequitur illã nõ tamẽ eſt neceſſarium aduenire putredinem: ergo nõ eſt neceſſarium fieri quartanã: & iterũ cum non putrefit poteſt fieri paucus groſſus ꝓportionabilis qntane:ergo erit ante ethica3:uel poſt ethicã qntana quã non antecedit quartana. ¶ Tertia dubitatio eſt,utrũ quintana poſſit fieri nulla alia febre precedente. ¶ Et breuiter dicimus ꝙ ſic. homine eni3 remanente in latitudine ſue apparentis ſanitatis uel neutralitatis poteſt aliquis humor melancolicus paulati3 fieri & ingroſſari & paucificari ut ſit tardioris & pigrioris motus q̃ motus per quartu3: ergo moueri poteſt in qntu3 diem. Et qui ſcientificus eſt in ſcia de expulſiõib⁹ epaticis nouit has pluralitates & cõſimiles. ¶ Dubitatur quarto quia rationes Aui. probant multo fortius ꝙ ſextana & ſeptana:& que ſunt poſt illas ſũt deteriores ꝓfebrium :& ꝙ fiant ante ethicam & poſt ethicam. humor enim ingroſſatus & paucificatus ut faciat quintanam ſi fiat groſſior & paucior faciet ſextana3: & ſic de inceps:ſed hec dicta non eſſent cõformiora dictis ypo.cum dixit ꝙ febris ſeptana & nonana non ſunt mortifere: & ꝙ quintana eſt deterior. ¶ Dicendu3 euidens eſſe ꝙ Auic. de ſermonibus ypo.non declarauit niſi hũc ꝙ quintana eſt deterior febriũ.ſ. aliqua qntana ut illa que eſt poſt ptiſim.i. ethica3:& que eſt poſt ethicam:& nõ omnis quintana quia ꝓpõ indefinita non ſignificat uniuerſalem ſiue coĩtatem:ergo derelinquit nobis ut notum ꝙ quintana que non eſt predicti modi nõ eſt de prauis.remanz igitur nobis inueſtigare ſi idem ſermones poſſunt eſſe ueri de febribus ſextanis & ſeptanis:& aliis poſt. ¶ Iam enim credimus ꝙ quintana exequens ethicam uel precedens que in ueritate eſt ualde praua comparetur ad ſeptanam & alias prouenientes ab errore in regimĩe que non ſunt praue.Sed tũc erat mihi dubium quia etiã quintana fieri poteſt ex illo errore. ¶ Secũdo quia iſta febris que fit ab errore regimĩs ceſſat cu3 ceſſat error:ut dixit.Auic.auctoritate Gal. ſed hoc ẽ cõtra ypo.qui dixit febres ſeptanã & nonanã eſſe prolixas. Ad primũ reſpondebã ꝙ quãuis ita eſſet.placuit ypo. facere dictam compationem. ¶ Vel dicendum ꝙ regimen in longo ſpacio perducens ad febrem eſt occultius in malicia ſua quã illud quod in ſpacio breui facit hoc:& ſic iſte febres q̃ ex malicia regimĩs tardioribus: & rarioribus periodis ꝓdicant ſunt potius ponende in ſumma febrium ordinataru3 habentium cauſas ꝓpinquas humoralibus & ſimiles cauſas que ſunt materierũ effuſiones: ut notum eſt. Febris aũt quĩtana facta ex malicia regimĩs erit in hac ualde manifeſta & non ponenda inter ꝓdicas quia ſua cã ẽ ualde maĩfeſte extĩſeca remanet: ergo ꝙ quintana ponẽda ſiti nter periodicas:ut que fit a cã maĩfeſta. Cum ergo dixit quintanã eſſe peiorem ſeptana intelligere poterat de quintana ethica3:uel poſt ethicã cõparata ad ſeptanã & alias precedentes ex malo regimine. Ad 2^m agumentu3 reſpondebã ꝙ ꝓ maliciã regimĩs nõ ſolũ ĩtelligebã uſu3 malo4 cibo4 & potuũ ſz etiã uſu3 bono4 ñ ꝓportionatoru3 ad quãda3 diſpoſitionẽ latẽte3 vbi gra malaz cõplexionẽ ĩ ſtomacho occultã:unde ꝛtinue labunt̃ alique materie nõ ꝓueniẽtes ad formã humorale3 uerã:& ex his in certa menſura temporis fiebat poxiſmus quãuis ergo diceret̃ regimẽ coĩter malu3 ut fieret quod credebatur bonum & ſequitur poxiſmatio: & quanto in longiori tempore. hoc uidet̃ qa diſpõ ſit occultior:& ꝓñs ſanatio eius tardior & nonana eſt poſita ꝓlixior q̃ ſeptana. Hec ſunt dicta in noſtris iuniorib⁹ cõceptib⁹. Nunc aũt bis poſtpoſitis dicam⁹ ꝙ ĩ mente Auic.iacebat aut ꝙ poſtq̃ ꝓlongate febres duxerũt ad quartanã & poſtea adqntanã uita nõ ſtaret cũ tãta ĩcineratiõe ꝙ fierent alie febres poſt iſtas : ſed homo cadens in ethicam tertie ſpeciei moriť ĩ illa aut morietur ante illã cu3 quintana:aut ꝙ

cinis ille iteratus incineratione nō amplius mereatur portare calorem putredinalem & similiter multo fortius competit Auic. q̄ qñ ethice ꝓduxerūt incinerationē quintane cōformē nō sustineat corpus ulteriorem in cineratiōez: aut si substinuit non mereatur ille cinis portare calorē putredinalem. oz g° q̄ septana & nonana & cōsimiles eis fiāt ex materieb⁹ grossioribus melancolicis & pau cioribus q̄ sint materie quartane & qntane ad quas nō sit de uentū ꝑ uiā incineratiōis a caloreb⁹ febrilib⁹. Sed aut ꝑ uiā paulatine cōgelatiōis aut paulatine resolutionis: aut utriusq; supeadem materia: sed in diuersis tēporibus: & qñ cū hoc iste materie nō sunt uacue ab humiditate. cōtinuatiua qua pñt portare calorē putredinalez poterūt igitur facere febrē tardioris motus neq; ē difficile hoc imaginari cū cōsideras modos cōgrega tionis materiey in longo tēpore & ingrossa tionis eay etiā cuz cōgregant erit g° longi tudo nonane maior q̄ septane: qa materia ē grossior & ñ erūt mortifere cū nō sit mod⁹ eay fieri ante ethicā & post ethicaz. Quin tana aūt q̄dam est maligna ut illa q̄ fit ante ethicā: uel post illa aūt q̄ nō sic esset de ma lignis: sed adhuc credo eaz esse peiorē septa nis & nonanis. ex hoc tantū qa frequentius poxismat. cōsidera que dixim⁹. ET NON OPORTET. Hic discutit dicta Gal'. qui quasi negat has febres. Erāt aūt duo. Vnū q̄ ipse nō uiderat has febres. Aliud q̄ opor teret dare aliā radicē. i. aliuz humorem. Primo g° remouet primū dictū ostendēs q̄ ex hoc nō debent negari hee febres. 2° 2^m. ibi 2^a. NEQ VE ITERVM. 3° laudat testimoniū ypo. in hac sñia. ibi 3^a. AMPLI VS. Considerandū primo q̄ Gal'. in cō mento epidimiay sup illo uerbo. febriū alie q̄dem cōtinue zc̈. expresse negat has febres .s. septanam & nonanaz: unde multa uerba dicit Gal'. Si certitudinaliter uiderit aliq̄s multotiens ꝑ septanā uel nonanā diem pox ismos fieri tibi esset utiq; sufficiens q̄ sunt alii modi ꝑiodi. Si uero ñ uidit a iuuētute usq; in senectutē uisitans īfirmos q̄ multos febricitantes manifestū ē ei rursus qm̄ non fiunt tales. Et ante hoc dixit Gal'. Ego ab adolescentia mea usq; nūc. septanā q̄dez uel nonanā nullatenus uidi neq; aptaz neq; oc cultaz. Quintanos aūt periodos dubie uidi & nō certitudinaliter & aperte: ecce q̄ Gal'. negat has ab experientia qa nō uidit eas. Considerandū 2°. q̄ aliq̄n ꝑtransit magna annoy resolutio in qua nō uidentur alique egritudines sicut Gal'. suo tēpore non uidit lapidē ab īteſtinis egredientē sicut ipse reci tat in li° de interioriby: & tñ nos uidimus tēpore nostro bis: tñ non fuisset cōueniens Gal'. negare hoc. Nuper etiā cū scribebam hanc lectionem laudabilis uir magister Io hannes iuliani de forliuio misit ad me lapi dem ad quātitatē coīs nucis uomitu expul suz post dolorē stomachi: & erat illi⁹ lapidis durities. qualis est durities gipsi positi in edificiis: & lapidis forma erat rotunda ob longa. s. figure otialis: & hoc nō fuit uisum a nostris predecessoriby: & tñ nō debet hoc negari: sed cōcedi sicut mōstruosuz raro eue niēs. Et nos si deus uoluerit conabimur ad danduz causas ī illo & locū sue generatiōis. Et est una de cōditionib⁹ prudentiū medi corū q̄ ꝑ habitū scie & longā experientiam īueniat acerrima in natura que sūt possibi lia scribi per nostros auctores: sicut sensit Auer. colliget primo dicens q̄ in quadam regione sit uena medena quā non uidimus in nostra ꝓuincia: sicut nec uermē sub cute reptantem: sicut scribit Auenzoar: & alii sa pientes hispani. qua ꝓpter non habemus negare hoc genus. s. quintane septane & sex tane zc̈. & nō cōprehēditur multitudine. s. euentus: sed tertiana cōprehenditur ꝓpter multitudinem: quia multotiens euenit & multis. Vel ꝓpter multitudinē. s. hominū. NEQ VE ITERVM. Obicit cm dictum Gal'. quod est ratio Gal'. & negat ꝓñtiaz: qa nō sequitur. hec est quītana: ergo ē materia qntane: & sic non sequitur. hec est sextana: ergo est materia sextane: & sic de aliis: & ar guit sic. Melancolia nō facit quintanam in quātuz multa: sed in quantū pauca grossa .s. pautior grossior ea que facit quartanaz: ut ex dictis patet. Sed nō est impossibile re periri in quibusdaz corporib⁹ melancoliam paucam grossam: ergo non est impossibile reperire quintanā de humore melācolico: & nō erit alius qntus humor. Quidaz tñ hñt sic melācolia generat q̄rtanā: & ē coīor ītra. In antiquis aūt libris nō malignatis īuenis

quintanã:& eſt ĩra melior prima: quia per ĩram que dicit quartana Auic.nõ cõcludit ſuã cõcluſionẽ:ſed cõcludit:ergo melãcolia poteſt facere quartanã tamẽ ꝓſologiſando poterit illã cõcludere. ¶ Secũdo apparet ex remotiõe dubii quã facit ſtatim cũ dicit:& nõ cõuenit. ¶ Diceret enĩ aliquis ſi melãcolia nõ facit qntanã in quãtum multa: ç^ana uero facit in quantũ pauca groſſa: g^o fleg ma in quantũ flegma facit poxiſmũ quotti dianũ:tñ ſi paucificetur & ĩgroſſet multũ poterit facere poxiſmũ tertianũ & q̃rtanũ: & ſic deinceps. ¶ Ñdit Auic. concedendo ꝓñtiam:& ꝓñs hoc eſt qđ dicit. QVONIAM CONCESSIO EST.i.cõcedẽdu eſt hoc.poſſibile.n.eẽ eſt res ualde lata: qa poſſibile ẽ quoddaĩ ad utrũlibet & quoddã in plurib⁹ & quoddaĩ in pauciorib⁹:& poſſibile ĩ pauciorib⁹ etiã eſt latũ ualde: & raro fit poſſibile.i.poſſibili poſito in eſſe uel ceſſo nõ ſequit impoſſibile quod eſt cõtra dictoriũ eius. Dixit aũt raro ſm ſuã philoſophiam:qa poſſibilia ab ĩtrinſeco pñt eſſe impoſſibilia ab extrinſeco ſm fidem quaĩ Auic. ĩ parte ſecutus ẽ apud Aꝛ.uero non oportuit dicere raro. Si ãt ĩra dicat q̃rtanã tũc textus uideť ſonare quoddã cõtrarium noſtre opinioni. Tenem⁹ enĩ ꝙ ꝓdicatio ſequať formã ſpecificã humoris.Sed uideť Auic.cõtrariũ dicere cum dicit melancolia facit quartanã nõ in quantũ melancolia:ſĩ nos exponamus nõ in quãtum melancolia ſolũ:ſed ĩ quãtũ melancolia cũ determinata groſſicie & paucitate. Ad intellectum ergo huius cõſiderandum ꝙ Auic.& Gal.ſimul uiderũt ꝙ ꝓdicatio coĩter: & ut ĩ plurib⁹ inuẽta ſequať formã ſpecificã humoꝛ: nam ex quantitate & groſſicie humoꝛ impoſſibile eſt inuenire hos indeterminatos ꝓdos plurimũ ĩuẽtos:cũ ille diſpões ſint febre ĩ infinitũ uariabiles:ut alias declarauim⁹: & hoc clarius uidit Auic.ut apparuit nobis uſq; ad aliq̃ tẽpora.ſ.poſtq̃ uidim⁹ cõmẽtũ epidimiaꝛ Gal. ĩuenimus gal.hoc uidiſſe firmiter: tñ hec ẽ differẽtia inter hos uiros qa poſtq̃ Gal.concedit ꝙ ꝓdicatio ſequit formã ſpecificã humoꝛ nõ potuit cõcedere ꝙ eẽt dare qntanã & ſextanã:& huiuſmodi febres:qa ſequereť ꝙ eſſet alius humor ab aliis quattuor.Si enim ꝓdus cõtinuus eſt ſanguinis quottidian⁹ flegmatis tertianus colere & quartan⁹ melãcolie: ergo qntanus erit qnti humoris Auic.nõ uidit ꝙ licꝫ ꝓdicatio ſequať formas ſiũ ſpecificas naturas tamẽ eſt hoc ſicut etiaꝫ de aliis accidẽtibus naturalib⁹:ſequũtur.n.formas cũ determinatis accidẽtib⁹ naturalib⁹:ut tractio ferri ſequit magnetẽ determinate quantitatis:& qualitatis:unde ſi aleo ĩungať ñ trahit:ut 7°.&.8°.phiſicoꝛ.Auer.licꝫ igit melãcolia principaliter moueať ĩ q^m.a ꝓprietate tñ requirit determinatã quãtitatẽ & modum ſubſtãtie qbus ꝓmutatis poterit ꝓdicare: non ſeruãdo ſuũ motuꝫ cum poſſit in alia quãtitate putrefieri & corrũpi & pelli: igit alio tẽpore moueri poterit:qd aũt ſit hec ꝓprietas & inter q̃ ſit hec habitudo motus: diximꝰ in qõne noſtra. AMPLIVS NON EST DISPOSITIO.Hec eſt maior laus q̃ unq̃ data fuit ypo.& dicit ꝙ neq; cõcedere illud qđ nõ uideť: neq; cõcedere qđ nõ auditur:neq; cõcedere illud qđ diceret qdam expertus:neq; cõcedere illud qđ dicit qdaꝫ philoſophus ẽ tale cõcedere quale cõcederꝫ illud qđ dicit ypo.ſiũ quod teſtificať ypo. Cõcedere g° qđ dicit ypo. eſt cõcedere rem uiſam rem auditã & rem expertã & reꝫ phiſice ꝓbatã.Ipſe.n.fuit philoſophus & exp⁹ qui nõ ſcripſiſſet ſi nõ uidiſſet & audiuiſſꝫ q̃ ſcripſit.Alia ĩra tñ dicit ꝙ nõ ẽ cõtradcõ & uult ꝙ cõcedere qđ dixit ypo.nõ eſt cõ tradicere rebus uiſis zč.ET IAM. Inducit teſtimoniũ & repetit remotionẽ motui .G. fateor aũt me uidiſſe qntanã & ſextanã:& eaꝫ q̃ ſemꝑ de.ç.dieb⁹ in.iç^m diẽ ĩuadebat & hoc fuit in Berardino de burinariis de paruſio.Illam aũt q̃ ſemel ĩuadit in mẽſe affirmat Raſ.16.cõtinẽtis. Quãuis.n.p̃mittat genera ortamur ĩtelligere illã.Magiſter Iacob⁹ uero de firmo plurib⁹ ãnis una die & hora bũit unũ poxiſmũ febris ſemel ĩ ãno.

¶ Cura ſpeciei huius febris.

APPROPINQVAT zč. Prio dat formam regimĩs: & eſt ꝙ quãdoqꝫ intendas ad ſubtilitiõeꝫ qñqꝫ ad ĩgroſſatõeꝫ ſicut oſtẽdim⁹.ſ.ĩ cibatiõe q̃rtane & flegmatice.

Conſiderandum ꝙ ſermo qui dicit non faciunt accidere leſionẽ uirtutis non referť ad quartanã que ẽ poſt etbicaꝫ uel ante:ſed

ad alias febres potius p se ueniẽtes. CVIVS NVTRIMENTVM EST BONVM Cũ MVLTIPLICATVR zc̃. i. ẽ bonũ multũ. EST VELOX. Vt de carnib⁹ subtilib⁹ & uino. ET DE CVRATIONIBVS. Hic 2° dat cañ. cure q omnes sunt ītellecti ex cura quartane & ꝓprie ex cura quartane fleg^ce. TVNC SVDATIO. s. qñ ẽ tẽpus exiccãdi & resoluendi materias. ABSQ VE AD MINISTRATIONE HVMECTANTI VM zc̃. Tunc ītendim⁹ ad resolutiõez cuz tyriaca & similib⁹. Et ex hoc apparet q̄ nõ ẽ sermo de qntana pura q̄ ẽ ante ethicã: uel post: cura eniz eius pl⁹ ẽ ad cõsumptiõz ei⁹ cuius cessatiõe cessabit: uel erit uia zc̃.

Tractatus de ethica.

IAM SCIVISTI zc̃. Post sciaz duoꝝ generũ febriũ. s. effime rarũ & humoraliũ: determiat de genere 3°. s. mẽbraliũ q̄ feb. dicunt̃ ethice. Dicũtur aũt ethice. i. habitu dinales qa de difficili remouibiles: & ẽ sicut dicimus q̄ habitus est qualitas de difficili mobilis siue qm̃ habitum corporis. i. solida mẽbra possidet hec febris: ut Gal. dicit p̃° de differẽtiis febriũ. Et primo determinat de ethica febrili. 2° de ethica nõ febrili. ibi 2ª. CVRRIT CONSVETVDO. Prima in tres. Primo ponit species ethice febris & modũ distintiõis & causas. 2° ponit signa. 3° curã: partes patẽt. Prima in duas. Primo ponit ei⁹ spẽs. 2° cãs. ibi 2ª. ET ETHICA Q VIDEM Q VANDOQ VE ACCI DIT POST EFFIMERAM. Prīa ī duas Primo premittit distinctionẽ humiditatũ q̄ sunt ī nobis. 2° oñdit qd ẽ ethica & distīg uit ipsaz ꝑm ipsas spẽs. ibi 2ª. ET CVM INFLAMMATVR. Prima ī duas. Primo ponit illaꝝ humiditatũ distinctionez & nar rationẽ. 2° declarat p̃ simile. ibi 2ª. ET SI MILITVDO. Prima ī duas. Primo p̃mit tit quãdaz generalẽ diuisionẽ humiditatũ. 2° specialit̃ enumerat illas. ibi 2ª. ET DE ILLIS ERGO. Considerandu3 q̄ Auic. placuit oẽs humiditates distinctas a mẽbro cõprehendere primo sub diuisiõe bimẽbri naz humiditates q̄ sunt ī mẽbris: & nõ sũt actu mẽbrũ: uel sunt parate ad nutriendũ: & est humiditas prima de. 2¹. ç. & 3ª. s. cam bium: uel sunt parate ad humectandum. s. iuncturas & mẽbra alia cũ aliqua cã fortis mot⁹ ea exiccauerit: & ista humiditas dicit̃ ros: finis g° roris ẽ principaliter humectar̃ iuncturas & mẽbra nõ tñ nutrire: nisi cum nutrimentuz deficit: & iõ in primo cañ. de clarauim⁹ ꝑm nostrã opinionẽ: q̄ qñ humi ditas prima fit cambiũ nõ fit prius ros ne cessario. īmo ī trãsmutatõe p̃me hũiditatis in cambiũ generat̃ ros: sicut ī trãsmutatiõe cbili ī sanguinẽ generat̃ flegma. Aliter põt exponi textus q̄ primo ponit hũiditates. s. primã & aliã cum dicit. DE Q VIBVS SVNT HVMIDITATES PARATE AD NVTRIENDVM. Et hoc quãtuz ad primã humiditatẽ & ad humectãduz iũctu ras: & hoc quantũ ad 2ªm humiditatẽ que dicit̃ ros. DE ILLIS ERGO. Hec distictio sermonis notas facit has q̃ttuor hũiditates ꝑm sniaz primi cañ. & Primo notificat hu mitatẽ primã. 2° 2ªm redeundo ad primã. 3° 3ªm. 4° 4ªm. ibi 2ª. ET DE ILLIS EST ILLVD. ibi 3ª. ET DE ILLIS. ibi 4ª. ET DE ILLIS SVNT HVMIDITATES. Quod p̃mo dicit patz. Secũda pars hz duas Primo declarat 2ªm hũiditatez que ẽ sicut ros. 2° redit ad p̃mã. ibi 2ª. ET PRIMA. Redit aũt ad ostẽdendũ q̄ ex īflãmatiõe ca loris ī hũiditate prima q̄ ẽ ī paruis uenis fit febris putrida: si ẽ īflãmatio putredinalis: P fit febris simul synoche cum est inflãmatio ebulitiua sine putredīe: sicut sciuisti ca° de synocha. Cũ. n. ista hũiditas sit adhuc uer⁹ sang^is: & parũ a natura sanguīs distans po terit putrefieri & inflegmari. CVM NV TRIMENTVM. Hec līa dupliciter expo nit̃. Primo ꝑm Dynũ. ut ipse uideat̃ intelli gere: ut dicat̃ q̄ qñ illud nutrimẽtũ qd̃ dz expãdi & recõdi siue retineri ī mẽbris ñ ex pãdit̃. īmo remanet int⁹ ī uenis paruis tũc putrefit qa cũ nõ suscipiat decoctiõz a natu ra. oz q̄ putrefiat & faciat febrẽ putridam. Causa aũt pp̃ q̄ remanet int⁹ ī uenis paruis ẽ ul opilatio orificioꝝ ul defect⁹ expulsiue uenaꝝ P defect⁹ attractiue mẽbroꝝ. Et q̃uis hec expõ bona sit: põt tñ aP exponi expõe q̄ ĩcludit p̃dictã expõem: & ẽ q̄ Auic. p hoc ꝓbat hũiditatẽ p̃mã faceř febrẽ humoralẽ: & arguit sic. Illud qd̃ hz formã humoralez nõ elõgataz a dipõnib⁹ humoꝝ multũ põt facere febrẽ putridã. Sz nutrimẽtuz qd̃ est

in paruis uenis ẽ huiuſmõi: g° zc̃. Naz nu trimentũ extra uenas quoddã ẽ qđ eſt recõ ditũ: ſicut cambiũ. quoddã eſt qđ ẽ expãſũ ſicut ros: & iſta nutrimẽta ſunt multũ elon gata a forma humorali: ſz nutrimentũ qđ ſtat ī uenis. ſ. p̃ma humiditas nõ ẽ expanſa ſicut ros: ſed ẽ ī ſemita expãſiõis neq; ẽ recõ dita: ſicut cambiũ: ſz ẽ ī uia ſeu ſemita recõ dendi: g° illa humiditas q̃ ẽ ſicut mã iſtaz duaz nõ ẽ longinq̃ a forma hũoris & diſpõ nibus humoz. Faciet g° febrẽ humoralez. Conſiderãdũ igit̃ q; ex ſermone. Aitelligit q; p̃ma humiditas ẽ ſicut materia īmediata roris & cambii: pars. n. eius recõdit̃ cum fit cambiũ & ps rorãdo expãdit̃ cũ fit ros neq; imaginor totam primã humiditatẽ primo fieri ros & ros cãbiũ. Sz cũ ex ītẽtiõe natur̃ p̃ncipaliter fiat cambiũ ex p̃ma hũiditate ſurgit ī hac tranſmutatiõe prima ros: ſicut flegma ī generatiõe ſanguīs: ut diximꝰ li° p̃mo. hoc ẽ qđ dicit. CVM NVTRIMEN TVM. Bene dictũ ẽ q; humiditas prima ẽ mã febris putredinis & ebulitõis cũ pro. qa nutrimẽtũ nõ totũ expandit̃ qñ eſt. ſ. nutri mentũ ſub forma p̃me hũiditatis. i. hoc nu trimentũ nõ eſt expanſuz extra uenas. imo remanet: & patet. Dubitat̃ cuiꝰ febris mã ſit ros cũ. A. nibil dicat. Dicendũ q; penes cõſumptiõez roris ponet̃ una ſpẽs ethice: tñ ſi rori accidat putredo effumans ad cor faci et febrẽ putridã reducibilẽ ad ſpẽz putride ad cuiꝰ naturã illud ros cũ putrefit magis declinat. Si. n. ros eſt intenſe calidũ ut coꝛ a: tũc reducit̃ hoc ad febrẽ coꝛica: & ītellexit hoc forſan Auer. 3° colligz. cũ dixit de febre in locis 3ᵉ digõnis: & ſimiliter ſi putrefiat cambiũ põt facere putridã ẽt ex putredine carnis poterit ſurgere uapor putridꝰ & fa cere febrez putridã: ẽt ex putredine chili & uermiũ: & ī qõnibus ſup li° de dr̃iis febriũ oẽs has febres reduximꝰ ad feb. putridas. Sz Aui. poſtq̃ uidit q; pria humiditas erat q̃ſi uerus ſanguis & paz de natura ſanguis p̃mutata reduxit īflãmatiõez eiꝰ ī ſummã febriũ ſanguineaz qđ ſic nõ poterat facere de aliis hũiditatibꝰ cũ magis diſtẽt a natu ra hũorali & ꝓpinquẽt ad naturã mẽbralẽ. Intelligebat g° ex hoc q; putredo roris & cambii & mẽbroz faceret febrem extranei mõi & reducibiles: & ꝓprie ſic ſenſit noſtra opinio qua tenemꝰ q; humiditates. ſ. ros & cambiũ differũt ſpẽ ab hũoribꝰ: & mẽbris. Eſſet ãt dubitatio. utz ſicut ex īflãmatiõe ſine putredine prime humiditatis põt fieri febris ebulitiõis ita ſola roris & cambii īflã matiõis ſine putredie poſſit fieri febris. Et dicamꝰ q; ſi põt fieri reducat̃ ad effimeras uł ad ethicas: poſſe ãt ī flegmari illas ptes & diſtẽperare cor abſq; putredine nõ uideẽ de rebus impoſſibilibꝰ: & hec ſunt dicta in noſtris qõnibꝰ generalibꝰ. Deinde notificat tertiã humiditatẽ dictã cãbiũ: & dicit. ET DE ILLIS. ſ. hũiditatibꝰ exñtibꝰ ī mẽbris ACTV NVTRIMENTVM. non q; actu ſint aīate: ſz q; actu ſint ad locũ ī quo ſtatiz aīabunt̃. ſ. ad poros & loca in qbꝰ fit reſolu tio. QVOD. ſ. nutrimẽtũ. EST PERMV TATIO zc̃. & fiũt. ſ. hũidates iſte q̃ dicunt̃ actu nutrimẽtũ & dicunt̃ cãbiuz. additio. i. appoſitio uł aliqd additũ ī eo. ſ. mẽbro ſiꝛis illi. ſ. qđ reſolutuz eſt. Ex oibꝰ g° iſtis noti ficauit nobis hũiditatẽ q̃ dicit̃ cãbium. VERVMTAMEN. Hoc dicit Aui. ꝓpter altez duoz. Primũ ut oſtẽdat q; lz cambiũ nũc ſit in loco in quo debet aīari ita q; īter ſuperficiẽ ſuã & ſuperficiẽ mẽbri nullus ſit mediũ: tñ aliq° tẽpore ibi ſtat anteq̃ aīetur qa nõ hz adhuc coagulationẽ & ſoliditatez q̃ requirit ꝓ forma mẽbri: & cã eſt qa ꝓuĩ tẽpus ẽ ſiue ꝓpinquũ exquo fluxit a uenis ī poros. Menſure aũt hoz curſuũ & trãſmu tationũ ſunt in cognite homini ī hac uita. Vel b° dixit ut oñdat q; lz cambiũ recipiat formã mẽbri: tñ poſtq̃ ẽ factuz caro & unũ quodq; conſimilium adhuc eget actione q̃ magis dureſcat. & patet. ET NE EIS. Hic notificat humiditatem quartam & nos non protellauimus hic quia ſcientiaz harus humiditatum ſm noſtz poſſe compleuimꝰ in libro primo. ET SIMILITVDO. Hec ſimilitudo nõ eſt omnino ſimiltiudo: quia oleum non reponit partes liciuii que conſu muntur: ſed tardat illaruz cõſumptionẽ: & tranſit in formam ignis. Cambium tamen reponit partes membri: & hoc dicit pluſq̃ cõmẽtator de ſignis epatis. Dubitat̃ quia exᵐ ẽ diminutũ cuz nõ ponat ſimilitudinẽ prime humiditatis que eſt in uenis paruis cuius ſimilitudo eſt oleũ contẽtũ ī uaſculis paruis q̃bus refundimus lucernas. Exẽplũ

uero roris eſt oleuz effuſuz. Exempluz eam bii ẽ oleũ inbibitũ. Exemplũ aũt glutinis ſiue humidi cõtinuantis ẽ humiditas cõti nuans partes totius. ¶ Dicendũ dupliciter Primo ꝙ Aui. iã hauſerat hũiditatẽ primã conſideratione eius qui conſiderat capitulũ ethicaruz: quia ex illa fit febris putredinis & ebulitionis: ergo remanebunt tres humi ditates. ſ. ros cambium & gluten ꝯſiderabi les in capitulo ethice: & harũ trium poſuit ſimilitudinẽ. Scd̃o dicendũ ꝙ Aui. humi ditatez primaz & ſcd̃am enumerauit ſimul eum dixit preparate ad nutriendũ quantũ ad primã: & humectandũ iuncturas quãtũ ad ſecũdã que dicitur ros. ¶ Secundo autez loco poſuit tertiã humiditatẽ que dicitur cambium. Tertio poſuit quartã: ergo ĩ tres ordines ordinauit illas quatuor hũiditates Primo ordine poſuit primas. ſ. p̃^{am} & 2^{am} In ſecunda poſuit cambiuz. In 3° gluten: & ita hoc exempluz continuat oleuz effuſum ſit ſiꝑitudo prime & ſcd̃e. Et hoc eſt quod dicit primo: & oleũ inbibitum ſit ſiꝑitudo .i. ſcd̃a4. i. cambii & glutinis. Cauſaz autẽ quare primã & ſecundaz ſimul dixit & uo cauit eas primas: apparebit poſt. ET CVM Hic cũ premiſit diſtinctionem hũiditatum oſtendit quid eſt ethica primo: & ſecundo modos ethice qui dicunt̃ ſpecies diſtinguit. ibi 2ª. VERVM DVM. Cõſidererãdũ ꝙ ꝑ mẽbra radicalia ĩtelligim⁹ ſparmatica tñ in ethica non ſoluz radicalia: ſed etiã carni formia inflãmanť. i. habent inflammatuz eſſe: quod non pendet a cauſa ꝓprie cor: qa eſt primũ ſubiectũ febris & illa inflãmatio dicitur formaliter febris ethica ſicut calidi tas preter naturaz a uapore putridi hũoris dicit̃ putrida febris & a ſpiritu inflãmato dicit̃ effimera: & licet epar ſit habens in ſe calorẽ preter naturaz a putrido humore & expandens illũ in totũ poſſit toti⁹ opatiões ledere non tñ calor ille dicit̃ febris: & nõ di citur ꝙ ille calor ſu⁹ ſit febris & ſic de aliis ut hec oĩa demõſtrata ſunt in qõne de ſub iecto febris. VERVM DVM IPSA. Primo ponit unã diſtinctiõez. 2° circa eã remouz errorẽ. 3° ponit alioz diſtinctionẽ. ibi 2ª. ET HEC Q VIDEM EGRITVDO. ibi 3ª. ET Q VIDAM. Dubitat̃ primo. An iſte ſint uere ſpẽs ethice. Dubitat̃ 2° quare nõ poſuit quatuor: ita ꝙ unã ꝑ ɔſũptione prime humiditatis. 2^{am} ꝑ ɔſũptiõe roris etiaz. Ad primũ dicendũ ut coĩter dicunt ꝙ ethica diuiſa ꝑ conſumptionẽ hũiditatuz non eſt diuiſa in ueras ſpecies. ¶ Ratio ẽ qa tunc ethica non eſſet febris facta ĩ mẽbris ſed fiens: & a cauſa dependens quantum ad plures ſpecies quod uideť ɔtra gaſ. xi. tera. ɔña eſt nota: quia prima ſpẽs ethice eſſet in qua prime humiditates eſſent in calefacto eſſe & ꝑ cõſequens mẽbra in calefieri ab eis quia aliter nõ eſſet febris cũ ille hũiditates ſint partes inaĩate. Et ſequit̃ ex hoc ꝙ illa ethica ſit fiens & ſit a cauſa. Et ſic 2ª ſpecies ethice eſſet in qua cambiuz eſt in calefacto eſſe & mẽbra ĩ calefieri. Aliter igit̃ oportet imaginari ſpecies ethice. i. modos ſtante. n. uno calore ℔m graduz in facto in mẽbris. Primo incipit cõſumere primas hũiditates & tũc ẽ p̃^{a} ſpẽs ethice eodẽ calore remanẽte manifeſtat̃ cõſumptio ĩ cãbio: & ẽ 2ª ſpẽs. Vltimo apparet cõſumptio in humido con tinuatiuo. ſ. ĩ ſubſtantia mẽbroz: & tũc ẽ 3ª ſpẽs: ſtãte ergo uno calore eiuſdem gradus. oĩa hec fieri poſſunt: ſicut ſtãte uno igne & una flegma in licĩo poteſt cõſumptio fieri olei infuſi & inbibiti humidi cõtinuantis. Eſt ergo diſtinctio modi caloris humidi ad humidũ. ¶ Conſiderandũ tamẽ ꝙ cuz dico gradum caloris ethice nõ uariari nõ nego ipſuz poſſe: & forſan ꝙ in 3ª ſpecie multuz uariat̃ iſte grad⁹ caloris uel ĩtra latitudinẽ gradus: uel extra gradũ: & hoc ꝑ multuz defectũ humidi: ſicut uariat̃ in ſenectute a iuuẽtute: poſito tamen ꝓpoſſibili ꝙ nulla fieret uarietas caloris: nec in gradu: nec in mãſione grad⁹ adhuc põt fieri gradata cõ ſumptio illaz humiditatũ. Conſiderãduz ẽt ꝙ cũ dicim⁹ ĩ p̃^{a} ſpẽ ſumi p̃^{as} hũidi^{tes} & in 2ª 2^{am}. & in 3ª 3^{am} nõ ĩtelligo ꝙ ĩ p̃^{a} ſpecie ſolũ ɔſumať p̃^{a} hũiditas & nõ 2ª: ſed in oĩ ſpecie ethice fit ɔſũptio oĩs hũiditatis ɔſũptio dico preter naturã: & rõ eſt ꝙ in oĩ ſpecie ethice calidũ ɔſumẽs ꝑter naturã eſt pñs hũido ɔſũptibili tñ ĩ p̃^{a} ſpẽ dr̃ ɔſumi p̃^{a} hũiditas: qa ꝑus maĩfeſtat̃ & pl⁹ ɔſũptõ eſt ĩ iſta hũiditate. in 2ª ãt pl⁹ mãifeſtatur ɔſumptione ɔſumpta prima. ſ. ĩ magna uel in maiori parte: & ſic ĩtelligendũ de 3ª ſpẽ.

Ad ſecundam dubitationem dicamus hic

breuiter quod alias ꝑlixe diximꝰ. Et ꝑmo ꝙ imaginabile uideꝫ prima facit diſtingui ſpecies ethice quattuor aut qnq; . Una in qua conſumiꝫ ſanguis ¶ Alia in q̃ ɔſumiꝫ humiditas que eſt in uenis . Tertia in qua cõſumitur ros. Quarta in qua cõſumitur cambiũ. Quinta in qua cõſumiꝫ gluten. Sed uidetur ꝙ Auic.& alii auctores nõ diſtinxerunt ethicaꝫ niſi per tres ſpecies: & hᵒ quia ꝑ cõſumptionẽ prime humiditatis & cõſumptionẽ roris intellexerũt ſimul: nam ros eſt humiditas ſatis humida fluida conſumptibilis & euaporabilis modo quo conſumitur humiditas prima que eſt in uenis & ideo cũ ſimul cõſumanꝫ & non habeant ordinẽ in conſumptione comprehẽſa ẽ earũ conſumptio ſub prima ſpecie: & hoc forſan Aui. intellexit primo: qa ſimul numerauit has duas humiditates. ſ. primã & 2ᵃᵐ: ĩmo quãto magis potuit dixit de eis quod aꝫ ꝑᵒ cuꝫ dixit ꝑm expoſitionẽ ſecũdaꝫ de quibꝰ ſunt humiditates preparate ad nutrienduꝫ & ad humectãdũ. Et cũ dixit iſte ſunt due diuiſiones: & tamẽ unã poſuit ſimilitudinẽ eaꝝ ambarũ. ſ. oleuꝫ infuſum in lucerna. Apparet etiaꝫ in hoc cũ dixit ꝙ prima ſpẽs licet habeat nomen generis. ſ. apud arabes: tamẽ grece dicitur ethicos. i. ut circa prinᵐ arefactionis cuꝫ non habeat in ſuis ſpecibꝰ nomen. Et lꝫ prima ſpecies poſſit diſtĩgui in duas quaruꝫ una ſit conſumptio prime humiditatis: alia ſit cõſumptio roris: tamẽ iſte ſpecies non habent diſtincta noĩa & hoc quia ſimul fiunt & nõ ſequũtur ſe in tp̃re. Et tunc dicemus ꝙ cõſumptio intelligitur etiaꝫ ꝑ cõſumptionẽ prime humiditatis cũ ipſa ſit ſanguis paruꝫ ꝑmutatus. Dicamꝰ 2° ꝙ forſan auctores inceperant mõs ethice diſtinguere a cõſumptione roris & a cõſũptione prime humiditatis: uꝑ roris ſimul: & ratio eſt quia ethica ẽ febris mẽbralis: quia fixa in mẽbris & quia mẽbra conſumit . Illarũ ergo conſũptione humiditatũ diuerſificabiꝫ calor ethicꝰ que ſunt humiditates mẽbrales: ſed iſte ſunt que iã exiuerunt in uenas que uene ſunt loca coĩa uel que iã exiuerunt magna uaſa coĩa licet ſint ĩ uaſcuꝑ paruis & ultimis & maxime cũ ꝑ ſecundas hũiditates copioſas ſtat corporis habitũdo & humiditas arefactioni oppoſita: nõ autem per ſanguineaꝫ habundantiã: poſſunt eniꝫ uene eſſe tumide & carnes marcefient: igiꝫ diſtinctio caloris conſũptiui eſt penes humiditates circa quas apparet corporis conſũptio & arefactto: & hec ſine dubio ſunt ros cambiũ & gluten: prima humiditas aliquo modo eſt in hoc in quãtuꝫ eſt plꝰ hũiditas mẽbralis. ſ. appropriata q̃ ſit ſanguis: & tũc ɔſumptio eius. ſ. prime humiditatis & roris conſtituũt unam ſpeciem ut ſupra diximus Remanet gᵒ ꝙ cuꝫ ſanguis diſtinctus cõtra has humiditates non ſit humiditas mẽbralis. ſ. non ſit appropriata ĩmo coĩs reſpectu appropriationis iſtaꝝ humiditatũ. & tñ eſt coĩs ad nutricationemꝫ & generationẽ ſpiritꝰ dico ꝙ per illius conſũptionemꝫ & paucificationemꝫ non fiat diſtinctio modi caloris cõſũptiui. ſ. ethice ¶ Ex iam dictis multa intelligunꝫ dicta ab auctoribus in diſtĩctiõe baꝝ febriuꝫ. Taceant igitur qui dicunt ꝙ ideo penes primã hũiditatemꝫ nõ ſit ſpecies ethice quia ipſa eſt materia febris putredinis: naꝫ licet illa humiditas cuꝫ putrefit facit febrẽ putredinis tñ licet querere quãdo ipſa euaporat & ethicatur ꝑpter calorem mẽbralem ethicum quam ſpeciem ethice facit: & ideo diximus hoc. In queſtionibus uero noſtris inuenies extraneos modos loquendi uel diſtinguendi ſpecies ethice & inuſitatos. Et ex iam dictis multa intelligunꝫ dicta ab auctoribus in diſtinctione baꝝ febriuꝫ & dicta galie. 7°. tera. de diſtinctione harum humiditatũ. ET NOMINATVR DVBVLET .ſ. manifeſta & magna diminutio quantuꝫ ad caloremꝫ quia calor naturalis eſt ualde diminutus ꝑpter multaꝫ conſũptionẽ hũidi ſic etiã opportet conſumi accidẽtalẽ calorem & ꝑm hoc calor ethici non remanet in eadẽ mẽſura qua fuit in prima ſpecie ethice: ſed uel mutat gradum: uel manſionemꝫ graduũ quicqd tñ ſit de hoc nõ curamꝰ. ET HEC Q VIDEM EGRITVDO. Quia aliquis poſſit credere ꝙ diſtinctio ethice penes has humiditates eſſet diſtinctio uere ſpecifica: ideo hoc remouet: quia ſi prima uel ſecũda humiditas eſſet ſubiectum caloris facti: uñ fieret calor in membris tunc ethica poteſt ꝓxiſmare. Vel aliter uult oñdere ꝙ ethica non ſit febris pendens ab humore: & patet. ET Q VIDAM. Scilicet Galie. xᵒ. tera.

capitulo penultimo. Aut pẽdet cũ hũoribꝰ ꝓpinqui tẽporis cum coagulatione.i.consu mũtur humiditates nouiter coagulate: ut noua pinguedo. ET SI EX SERMONE Dat duos intellectus huic distinctioni spẽz ethice prime.i.in prima specie. Primus est iste ꝙ febris ethice prime.i. in prima specie finiunt & cõsumunt humiditates que sunt continue cum mẽbris.i.que sunt in mẽbris & ꝑ oñs que sunt molliora & uaporabiliora humida magis ꝯsumuntur:& hic sermo ui detur esse idem:quia magis consumitur a principio ros postea cambium sicut magis cõsumitur de pinguedine q̃ de carne & de carne magis q̃ de ossibus a princi°. Secꝯus ītellectꝰ ẽ iste qa febres ethice ꝑ° cõsumunt ex toto humiditates nouiter coagulatas ut pinguedines nouas & tunc nihil consumit̃ de ossibus:& tũc iste sermo ẽ falsus ut notũ est. Alii aũt laborãt multũ in hoc passu & ꝯfundũt se:sz nos ītelligimꝰ illũ ut diximꝰ & stat sũma in hoc ꝙ calor ethice nũq̃ cõsu mat pinguedinẽ nouã qn etiã tũc cõsumat de hũido rorali carnis & mẽbrorum ET ETHICA Q VIDEM. Hic ponit causas ethice que sunt cause in fieri. Et ꝑ° quasdã cãs.s.febres aliqs . 2° oñdit quomodo tria genera febriũ ꝓñt hre unaz coẽm cãm: uel declarat dictũ . 3° cõplet narrationẽ cãruz ethice & mõi ꝓuentꝰ.ibi 2ª.ET CAVSA. ibi 3ª.ET FEBRIS Q VIDEM PVTRE DINIS. 4° ponit quosdã cañ. ibi 4ª. ET Q VAMDOQ VE. Cõsiderandus ꝙ in prima parte Aui.uult ꝙ ꝓuentꝰ ethice pp febres effimeras plurimũ est: uel putridas apostemosas:& ex hoc seqt̃ ꝙ raro ĩuenitur incipiendo.s.ꝙ nulla alia febris antecedat ipsaz . Dubitat̃ ergo in quo medici labo rãt inutiliter: an ethica possit fieri ĩcipiẽdo

Sic soluit̃ ꝙ rarissimũ & longinquuz ab euentu est ꝙ fiat incipiendo:& rõ est Auic. si ethica frequenter fieret incipiendo tunc aliqua causa extrinseca inflãmãte occurrẽte nobis: uerbi gratia calore solis priꝰ inflam maret mẽbra radicalia q̃ inf Paret spiritus & humores: sed hoc est falsuz quia spiritus & hũores sunt magis apti calefieri q̃ mẽbra ergo prius calefient & post ꝑ dies calefiunt mẽbra:ꝺña est nota: dicit tamen Auic.ꝙ lz ualde rarum non est impossibile: naz possi bile est ex causa aliqua forti membra prius poni in calefacto esse q̃ spiritus & humores ergo possibile est ethicam incipere.i. prius uenire q̃ sequat̃ ad alias febres . Dubitat̃ quid intelligit per causam fortẽ ualde . Et dicendum ꝙ intelligit ꝑparationem in mẽbris per quã sunt apta ab aliquo agente poni in calefacto esse: licet spũs & humores nõ ponant̃ ab illa causa ĩ calefacto eẽ: uerbi gratia multa ariditas mẽbroꝝ ex preceden tibus ieiuniis & uigiliis & abstinentiis ũde facta sunt cito inflãmabilia occurrente calo re extrinseco:spũs autẽ & humores nõ sic. Et quia ista preparatio est ualde extranea. Ideo rarissime euenit nõ ergo iuuenes anxi entur in ista speculatione cum non possint uidere ꝙ mẽbra ueniant ad tantaz prepara tionez impressibilitatis siue receptionis ad quãtã uident uenire spiritus cũ sit impossi bile rarefieri ossa & carnes sicut spiritus: & ideo ista non est aptitudo ex raritate & pas bilitate absoluta. Sed ex hoc mõ substantie determinate ab hoc agente: & nõ possumꝰ ire ultra plus & sine dubio nisi quia experi entia inuenit ethicaz incipere nunq̃ ꝑ rõez fuisset hoc confirmatuz neq; creditũ. Ego uero nunq̃ uidi ethicã inchoantez:ideo oĩs ethica uisa a me fuit sequens alias febres . ET CAVSA. Hic ponit siue cõparat tria genera febrium ad unaz causaz ostendendo quomodo ab ista ꝓñt ꝓuenire: & credit̃ ꝙ Auic. uelit dicere ꝙ causa aliqua extrĩseca ẽ aliqñ ita fortis ꝙ facit simul euenire ethi caz & effimerã:& tũc ethica fit incipiẽdo eo ꝙ febris alia nõ añcedit illã:lz simul fiat cũ illa . Et siliter diceret esse intelligendũ ꝙ aliqua causa simul põt facere ethicam & pu tridã:sz bis dictis postpoĩtis dicamꝰ ꝙ aui. hic declarat quod dixit nisi accidat causa fortis ualde:& uult oñdere ꝙ nõ ẽ impossi bile ꝙ una cã calefaciẽs qñq; ẽ cã ethice nõ effimere:& qñq; ẽ cã effimere & nõ ethice. Cõsiderãdũ ãt ꝑ° ꝙ nõ erat ita dubiũ quõ una cã calefaciẽs põt facere ethicã,& non pu tridã:sicut erat dubiũ quõ poterat ethicaz & nõ effi.qa calor putride feb.ẽ calor putre dĩalis & nõ oĩs cã fortissime inflãmans est putrefaciens. Putrefactio enim est passio de termĩati modi adueniente g° calore aliquo ab extra homo aliqs aptus arefactioni fiet

ethicus & non incurret febrem putridaꝫ.
Sꝫ difficillimũ ẽ uidere quo mõ fiat ethic⁹
& non prius incurrat febreꝫ effimeraꝫ cum
utraqꝫ sit sola inflãmatio ethica ĩ membris
& effimera in spiritibus: uel sanguine.s. sy
nocha que potest ad effimerã reduci. Conat̃
aũt Aui. in hoc dare causaꝫ cũ dicit ꝙ causa
una inflãmans.s. calor solis: uel ire uel siliũ
quãdoqꝫ est causa ethice sed non effimere &
quandoqꝫ est causa effimere: & non ethice.
Considerandum 2° ꝙ causaꝫ hui⁹ dicit
esse uehemẽtiã mutationis sue & debilata°
suspensionis. Scire aũt oportet ꝙ ut decla
ratuꝫ est ĩ qõnibus nr̃is: & aliquid in pri°
ca° hui⁹ fen. calor febrilis non solũ requirit
ꝙ sit excedens: uel innaturalis: sed ꝙ retine
atur ĩ materia aliqua q̃ ẽ pars in nobis tal'r
ꝙ amoto extrinseco agente retineat̃ calor ĩ
spiritu preter naturã uel in mẽbris: qa cali
ditas que solũ stat ad presentiaꝫ aeris calidi
nõ dicit̃ febris sicut nec ligata manus dicit̃
habere morbũ societatis. Calor igit̃ aliquis
põt occurrere simil' spiritib⁹: & mẽbris & in
occursu in fl'are fortiter: sed qa spirit⁹ sunt
rari & nõ resistentes: ista flãma nõ remane
bit siue retinebitur: sed soluꝫ presentia ĩflã
mantis spiritus dicet̃ inflammare sicut aer
dicitur lucidus ad pñtiam illuminãtis. Ista
ãt flãma recepta ĩ corpore solido duro reti
nebitur & suspendet̃ cum corpore illo & sic
erit febris ethica non precedente effimera.
Exempluꝫ autẽ clarius est quod dicitur 2°
methaurorum de calore fulgurũ quia non
cõburit nec effumare facit stupã aut uestẽ
tamẽ eliquat & cõburit ferrum aut es. Et
imaginandũ est ꝙ stupa aut uestis calorem
habet in aduentu fulguris qui calor ẽ ipsa
abstinentia uaporũ calidorũ: nõ tñ habent
calorẽ suspensibilẽ: uel retinibilem in eis qa
non sunt ꝓportionata receptiua illius calo
ris. Exemplũ aũt Auic. est ꝙ ignis aliqñ ob
uiat lignis: ita ꝙ calefacit ea: & retinetur ĩ
eis: uñ recedente igne qui egit ĩ illa fumãt
ꝑ calorem retentuꝫ: aliquando auteꝫ ligna
inflãmant̃ soluꝫ ad presentiã inflammantis
& nõ retinet̃ ignis. His habitis & concessis
hic licet indigent ĩuestigatione Auic. dicit
ꝙ cã una ẽ aliqñ cã ethice ꝑm uehemẽtiam
mutatiõis.s. facte in spũ & debilitatio suspẽ
sionis.i. retentionis illius caloris in spiritu:
unde nõ fit in effimera & intelligit etiam
uehementiã mutatiõis & fortitudinẽ suspẽ
sionis facte ĩ mẽbris uñ sit ethica: & forsan
ꝙ text⁹. A. ẽ hic dĩminutus: & uult dicere
ꝑm uehemẽtiã mutationis & debilitatẽ sus
pensionis & ꝑm uehementiã mutationis &
fortitudinẽ suspensionis sicut ignis zẽ. cale
facit & fumat: & tũc ẽ inflãmatio & reten°
flãme cui⁹ signũ est effumatio. 2us ẽ ꝑm
semitã ĩflãmatiõis.s. solis: & nõ effumatiõis
unde calor statĩ recedit a lignis. Dubitat̃
qa ex ista cã argui põt: ꝙ semp causa aliq̃
calefaciẽte extrinseca fiat ethica: & nõ effi.
qa mẽbra sunt apta retinere caloreꝫ & non
spiritus. Dicendũ ꝙ spũs sunt apti recipe
& retinere calorẽ ab agente eis ꝓportionato
in uigore: sed quãdo agẽs ualde excedit ut
fortissime calefaciẽs nõ ẽ ipsis ꝓportionatũ
sed bene membris: & ideo membra tunc re
cipient & retinebũt: rarissime aũt ĩueniunt̃
agentia sic ĩmoderate. Frequenter aũt inue
niunt̃ agentia corpus calore calefacientia &
ideo frequẽtissime effimera precedit ethicã
& raro ethica fit ĩcipiendo. Aliter tñ alias
exposuim⁹ istũ textuꝫ sic. Causa una qñqꝫ
est causa ethice qñqꝫ effimere su. quandoqꝫ
& pu. ꝑm zc̃. s. ꝑm diuersitateꝫ modi impri
mendi. FVMET IN EIS. Hoc est exemplũ
putride. ET SECVNDVS zc̃. Et hoc est
exemplũ effimere & ethice. ET FEBRIS.
Hic uult ꝙ ethica aliquando sequit̃ febreꝫ
putridaꝫ non apostemosam: & apostemosas
ex uehementia eaꝝ & negligentia medicoꝝ
& errore: aliqñ fit ethica ex illis ꝑꝑ additi
oneꝫ ĩflãmationis quã cogit̃ facere medicus
cũ diamusco & similibus ꝓpter sincopim.
ET QVANDOQVE. Hic ponit tres
cañ. Primus ẽ not⁹. Hic cadũt speculatiões
subtiles de cõpositione ethice & putridaruꝫ
ĩ qua speculatione sunt rõnes subtiles quas
scripsimus in questione nr̃a de cõpositione
febris. Secũd⁹ cañ. ẽ not⁹: qa ethica ĩ prin°
nõ multũ ꝑmutauit corp⁹: & iõ difficulter
cognoscit̃. Et ĩfrigidationẽ q̃ ẽ cura sui bñ
tollerat corp⁹. IN FINE. i. ĩ ꝓcessu supple
aꝫ ei⁹ impressio maior: & sic corp⁹ non põt
hũiditates consumptas regenerare. Terti⁹
cañ. est ꝙ finis scd'e spẽi non curatur ꝓpter
multam consumptioneꝫ.

Signa.

PVLSVS. Primo ponit signa ethice absolute licet multum adaptent̃ ad primaꝫ speciẽ. 2° ponit signa scd̃e speciei. ibi 2ª. SIGNA. Prima ĩ tres. Primo ponit sigª ethice in se. 2° signa transitus ex effimera 3° signa eius cõposite cũ putrida. ibi 2ª. ET DE SIGNIFICATIONIBVS. ibi 3ª. ET DE SIGNIFICATIONIBVS COMPOSITIS. ¶ Prima habet tot quot signa ponit. Primũ signũ ẽ sũptũ a pulsu quia ẽ minutus. i. paruus ꝑꝑ debilitatẽ uirtutis. Durꝰ ꝓpter actionẽ artarie & ĩ his ẽ gradꝰ ꝟm gradũ debilitatis & duriciei: manifestior enĩ ẽ duricies & defectus uirtutis in ꝓcessu q̃ ĩ prinº. FREQVENS. ut recupet defectuꝫ magnitudinis. DEBILIS zc̃. fixꝰ ꝟm unã habitudinẽ. i. dispõneꝫ qa non hꝫ ꝑoxismos: neq; tamẽ ẽ fixus ꝟm unã dispositioneꝫ: quin mutet̃ cibo potu somno & uigilia & reliquis. IN TACTV. Cõsideranduꝫ ꝙ medici altricant̃ ad inuicẽ qs calor ẽ maior an ethice que est in mẽbris intensiue an color putride & ꝓprie synoche & siꝑiuꝫ: ut causonuꝫ: põt teneri ꝙ ĩ ethica sit maior q̃ putrida que ẽ in uia ĩ illã ethicã quia nõ credo in cõueniens ꝙ in quadã putrida sit maior calor intensiue q̃ in quadã ethica: & sequitur ex hoc ꝙ in quadaꝫ ethica calor ẽ intẽsior q̃ ĩ quadã synocha: & oĩa illa sunt determinata in qõnibus nostris de drñtiis febriũ ꝑ ꝓpõnes certas: tñ extensiue calor synoche & humoraliũ febriũ est maior. i. repñtatur in pluri humido uaporoso: unde ĩ primo de drñtiis febriũ Gal̃. dicit synocha habet flãmã obuianteꝫ manũ tangentibus ꝟm uero ethicã febrẽ multitudo caloris nõ obuiat. Ex hoc aꝫ ꝙ ĩ ethica diu remanẽte manu plus apparet calor qui statiꝫ non apparuit defectu uaporũ multorũ. ET EST CALIDVS. Dubitat̃ de hoc cũ in putrida sit cor calidus reliquis partibus & etiã loca arteriarũ calidiora apparere debent in ea. Nos auteꝫ iam diximus ꝓlixos sermone in hac questione inqõnibus de drñtiis febriũ: & posuimus in hoc sensato plures causas. Hic dicamus primo ꝙ loca arteriarũ in extremis. s. manibus & pedibꝰ sunt loca uenaruꝫ que sese associant. Secũdo dicamus ꝙ hoc accidens inuenitur in quibusdam aliis dispositionibꝰ: sicut ĩ spasmo & litargia: ut in cõmento pulsuuꝫ: capitulo de pulsu litargicorũ: & ideo Gal̃. primo de drñtiis febriũ caute dixit hoc accidens non inueniri ꝟm alias febres: & non dixit ꝟm alias egritudines. ¶ Tertio dicamꝰ ꝙ Gal̃. uidet̃ sentire ꝙ causa in hoc sit sicca caliditas ꝟm corpus cordis: tamen galie. hoc premisit cũ dixit. Ideoq; maxima est cognitio febriũ ethicaꝝ arterie: facit ergo Galie. imaginari ex hoc duas causas. Vna est ꝙ in ethicis calor est aridior & acutior siue fortior in corde q̃ in aliis febribus: ergo sic erit in arteriis ethicarum q̃ in artariis alioruꝫ febricitantiuꝫ: & est in hoc experientia & ut uapores inclusi in aliis locis ab artariis qui sunt acuti non possunt decipere hoc iudiciũ docet balneari & transpirari corpus in hac experientia. Alia causa quã imaginari facit est ꝙ extraneato calore ꝟm cor arido maxime representabitur tactui ille calor ĩ locis quibꝰ iterat̃ humiditas. Hec aũt sunt loca arteriaruꝫ & uenarũ zc̃. & etiã ne uapores sparsi ꝑ corpꝰ decipiant hoc iudicium prebalneari docet Gal̃. Accipe igit̃ has causas si tibi placẽt. Ad contrarium dicendũ ꝙ licet in febre putrida cor sit calidus: tamen calor putride representatur per totum cuꝫ putridis fumis tam in locis artariarum q̃ in aliis locis. Et alii dicunt ꝙ fumi illi putridi ab artariis non possunt exire bene & nos non ꝓtellauimus hic. ET EST SIMILIS. i. non ꝑoxismans. VERVM. Primo ponit signum & declarat illud exemplo ¶ 2° remouendo dubium dat causam. ibi 2ª. ET CIBVS. Quod primo dicit est notuꝫ. ET CIBVS. Hic remouet dubiũ: Diceret aliquis cibus debet facere intensionem & mutationẽ pulsus: ut in reliquls febribus. Huic gº dicto respondet: & ponit quattuor ꝓpositiones. Prima est ista ĩtensio & inflãmatio que fit a cibo in reliquis febribus non est sicut incensio & inflãmatio que est a cibo ĩ ethica. Considera ergo ꝙ Auic. ex modo loquendi concedit ꝙ cibus in aliis febribus aliqua incensione incendit: sed non incendit hac incensione que inuenitur huic. scꝫ ethico ex cibo ¶ Secunda ꝓpositio est cibus in aliis febribus necessario facit aliquam diuersitatem propter motus nature. id est caloris

naturalis qui ſumpto cibo primo eſt quaſi ſuffocatus: & uidetur reuerti & profunda ri. poſtea & dilatatus & expanſus ſiue hoc fit ſiue nō ſaltē ex cibo ſumpto aliqua ꝓfor tatio fit in calore & augmentum in ea: niſi corpꝰ ſit in diſpoſitiõe ualde extranea ꝑpe mortē: & talis mutatio diſpõnis eſt coīs pu tridis & effimeris ſi cibamus ſtante febre & ethicis ¶ Tertia ꝑpō ē ꝙ iſta inflāmatio q̄ fit ī ethico a cibo nō ē ſicut inflammatio ꝓxiſmalis ſiue exacerbatiua ī febribus pu tridis in qbꝰ primo fit coartatio pulſus & fit typus: & poſtea aſcendit calor & hoc fit ſm periodos dictos ꝯtinuos: uel tertianos ꝑ q^anos & determīata hora: īmo iſta īflāmaº ē quacūq; hora cibet ¶ Quarta ꝑpō ē ex qua aꝫ ueritas queſiti: & ſoluitur motiuuꝫ ſumptū ex p^a ꝑpone: nā ſi cibus inflāmat ī aliis febribꝰ & addit in īflāmatiõe quare nō dicimꝰ ꝙ alii febrientes calefiunt a cibo ſꝫ ſolū hoc dicimꝰ ī ethica ¶ Ad huiꝰ ſolu tionē ponit iſtā ꝑpōnē: ethicꝰ hꝫ egritudi nez nō uehementē. i. hꝫ febrē que ē facta & nō fiens: ergo illa qualitas q̄ ē in fieri dicit uehemēs: qa ē in illatione & impreſſione & motu ab agente: ſed qualitas facta dicitur nō uehemens ꝑ ceſſationē illiꝰ illationis: & qa ethicus hꝫ febrilē calorē nō uehementez .i. factū: iō non ſentit calorē illū: ut ſcitū eſt in libro primo caº de cāis doloris. Eſt ergo factus in mēbro cōueniēs. ¶ Calor gº ethici nō ſentitur de ſe ſed cū inflāmat cibū tunc ſentit illa inflāmatio a cibo: ergo ethicus a cibo ꝑmutat ad ſentiendū calorē: & iō dicit ꝙ ethicus calefit a cibo ſed hñs febrē putri daꝫ ſentit calorē ſuū lꝫ nō calefiat a cibo: nō tñ dicit calefieri ſicut ethicus: quia priꝰ ca lefaciebat & ſentiebat calorē: & hoc ſtatiꝫ de clarabit: hoc ergo ē quod dicit Aui. ethicus ē habens egritudinē: NON VEHEMEN TEM. i. nō fientē. ¶ DISCERNENS. i. ita ꝙ diſcernat zc̄. & illa oro ē negatiua. Ethi cus eniꝫ bene habet egritudinē malā & pra uiſſimā & non habet eam uehementē uehe mentia preparationis ſine qua ſentiat: & hº eſt ꝙ dicit uehementez. DISCERNENS zc̄. . i. uehementē quā diſcernat. i. ſentiat qa non ē fiens: cū ergo cibus inflāmat mēbra. TVNC EST VEHEMENS CALOR. i. calor in fieri & motu. ꝑpter quā uehemen tiaꝫ ſentitur: & hoc ē quod dicit ſentiēti ꝑp uiā uehementiā. i uehemētia qua diſcernat .i. ſentiat. ¶ Dubitaꝫ quō ethica pōt fieri cōueniens mēbro. ¶ Dico ſm coēm modū ꝙ dicit conueniens qa ē ī oībus partibꝰ ma terialibꝰ ita ꝙ ſucceſſio non attendit penes partes quātitatiuas ſubiecti ſꝫ penes gradꝰ: ſiue partes forme intēſas & quouſq; ex for ma que eſt in ſubiecto & illa que acquirit non ſit una forma eſt cōplexio fiens & ē extranea: etiā ſtat actio & paſſio: quando autē iſta forma q̄ acquirit & illa q̄ eſt ī ſubiecto faciunt unā formam tunc iſta extranea eſt facta cōueniens: quia eſt facta una numero cum illa que erat cōueniens hec ſunt dicta confuſe. ¶ Dubitatur quare ethicus ſuper calefit cibo accepto quis etiaꝫ cibus eſt iſte qui ethicū calefacit. Gal. conat dare cauſaꝫ in hoc: nam omnis arida caliditas humido irrorata aptiorē & ꝑmptiorē habet caloreꝫ ſignum huius eſt calx irrorata aqua. Ethi coruꝫ autē calor ē aridus. cuius ſignum eſt quia non inuadit mox ex principio haben tibus humidū ambituꝫ corporis: ſed ſiccuꝫ cuꝫ ergo ethicus humido irrorabit appare bit talis caliditas ſenſibilis que prius non ſentiebatur. Auer. uero qº. colliget deridet hanc cauſaꝫ per rōnē hanc. Impoſſibile ē ut uirtus nutrimentalis membrorū ethici ſit tantū elongata & cōtraria facta nutrimēto ꝙ corrūpat nutrimentum ſicut eſt frigida aqua contraria calori & calx aque: uñ calx aquā corrumpit & euaporare facit. Vnde imaginat Auer. ꝙ ſtante & durāte uita nō eſt credendum ꝙ mēbra fiant ita extranea ꝙ nutrimentū in ea penetrans inflāmet & euaporare faciat ſicut facit calx aque: & ſiñ dubio uerū dicit Auer. tamē ſi diceret gal. ꝙ ſufficit ad manifeſtandū calorem ethice ad ſubtile aquoſū quod cito trabit ex cibo ſic īflāmato: & cauſa ē ꝙ calor ex eo appeat: nō ergo totus cibus ſi pars aliqua īflāmat nec inflāmatur totaliter ita ꝙ corrūpatur & non nutriat ſed taliter calefit & tantū ꝙ poteſt imprimere in ſenſum tactus & hoc ē minus q̄ corrumpi. ¶ Aliter ergo ego ar guo cōtra gal. acceptis duabꝰ ſuis ꝑpōnibꝰ. Prima eſt ꝙ oīs arida caliditas remoto hu mido hꝫ calorē magis manifeſtū. ¶ 2ª ē ꝙ calor quorundaꝫ habentiū putridā. ſ. calor

mẽbrorũ habentium cauſonez ẽ uehemẽtis coeliquatiõis ex quo ad ſecũdaz ſpẽz ethice itur nõ trãſeundo ꝑ primaz ſpẽm ethice: & hoc erit ꝙa prima humiditas eſt ꝓſumpta a calore cauſonis: & nõduz fit ethica. Seqt̃ ex his duab⁹ ꝓpõnibus ꝙ hoc ſignũ repit̃ in alia febre: q̃ in feb. ethica: qd̃ nõ multũ placeret gal. 2° ca°. Raſis tñ. ió. ꝓtinẽtis 2° ca° cõcedit hoc. Auer. uero conat̃ dare cãz hui⁹ apparentie: nã in ethica calor ẽ infix⁹ membris q̃ habent agere in cibuz: & iõ cibus adueniens illis mẽbris adipiſcit̃ calorẽ exneuz ſiue ſit cibus frigid⁹: ſiue nõ: & ideo febris manifeſtat̃. In febre aũt putrida nõ fit hoc ꝙa calor nõ ſic eſt fixus ĩ illis mẽbris. Iſte modus ponẽdi ſi ĩtelligitur ut prima facie ſonant eſt ualde uilis ꝙa licz febris putride calor nõ ſit ſic fixus. i. fact⁹ in mẽbris ledẽs opatiões: qui calor põt in aliqua putrida eẽ intenſior in gradu q̃ in quadã ethica ſz ſiũ ſic ſiue non ẽ calor ſenſibilis & agẽs ſenſibilẽ effectũ: g° poterit cibũ calefacere: uñ calor cibi ſentit̃ ſicut in ethico. ¶ Dicamus ergo ſnĩam breuez eoꝝ q̃ iã ꝓlixe ſcripſim⁹ ĩ h° q̃ſito. Et primo ꝙ in oĩ febre ĩ qua cibam⁹ ſtãte feb. ſicut in ꝓtinuis & ethicis cibus aſſumptus calefacit. Rõ ẽ ꝙa in oĩbus talibus febrib⁹ mẽbra ſunt ſub calore extraneo: & iõ calefacient cibuz & ex hoc calefiet febriẽs plus q̃ pri⁹. ¶ Dico 2° ꝙ illa calefactio nõ ẽ ſic ſenſibilis in aliis febribus: ſicut ĩ ethica ſed in ethico ẽ manifeſte & diſtincte cõprehenſibilis ab ipſo ethico & ab ipſo medico. Ratio eſt ꝙa medicus non ſenſit ſuũ calorez ¶ cũ ethic⁹ g° aſſumit cibũ ꝓmutatur de ñ ſentire calorem adſentire actualẽ calorez: & hoc ẽ ualde ſenſibile. Sil̃r diſpoſitio caloris ethici apud tactũ medici eſt diſpoſitio caloris uniformis extra horas accepti cibi. ¶ cũ ergo tangit euz cibatum ꝓcipit caloris diformitatez ab eo qui prius erat habẽs autez unã febrem continuaz putridaz: ut in ex° clariori ſemper ſentit ſuũ calorem & ſentit euz etiã extra horas cibi difformez & etiaz medicus. Licet ergo accepto cibo calefiat & addatur ſibi calor nõ ſic eſt diſtinguibilis cũ etiã prius ſentiret calorẽ & prius habere potuit difformes ſenſationes caloris ꝓpter motus uapoꝝ putridorum difformes: ũde etiam in augmento exacerbationis prius ſenſerat ſe plus ſupercalefieri. Non ergo eſt ita diſtinguibilis nec ſenſibilis additio caloris in febre putrida ſicut ĩ ethica. Adiuuat autez ad hanc ſenſationẽ in ethica cita delaº cibi ad mẽbra. ¶ Cum. n. in ethico nõ ſit materia non ꝓhibet̃ cibi adtractio nec ei⁹ tranſitus: & ideo ſubito uadẽs ſubito inflãmat̃. In habentibus aũt putridã pigritat̃ cibus in trãſitu ꝓpter materias quibus obuiat & ꝓpter pigriciam uirtutis trahentis & ministrantis in cibo cum uacent ad digeſtionez materierũ. Ex quibus apparet ꝙ licet calor augeat̃ ex cibo in febre putrida: non tamẽ oportet pulſum ſic magnificari: ut ĩ ethica & ꝓpter uapores & humores putridos accidit multũ corrumpi cibaria plus q̃ ĩ ethica ſaltem prime ſpeciei. hanc ergo cãz ĩtellexit Aui. ſi quis conſiderat textuz eius & ad hũc intellectum poteſt reduci opinio galie. qui ſolum uult ꝙ in ethico calor qui pri⁹ nihil apparebat modo apparet ſicut in calce: ſz in nulla febre putrida calor qui prius non apparebat modo apparet ex aſſumptione cibi quia ſemp apparebat prius calor. Nolo aũt moleſtare hoc per iuueniles conceptus qui dicerent ꝙ in ethica nunq̃ calor prius non apparens: modo az ꝙ nunq̃ ille q eſt factus prius ẽ modo fiẽs ĩmo alius eſt qui ẽ fiens. Cõceſſo aũt hoc nihil cotradicit huic dicto: ſ. ꝙ ethicus prius non ſentiens calorez mõ ſentit calorez. De idẽptitate ãt & alienitate nõ ĩtẽdim⁹ diſputare. ¶ Ad hanc noſtram opĩonez põt reduci opinio Auer. non enim debem⁹ imaginari Auer. fuiſſe ita rudem: ut crederet calorem qui eſt in mẽbris in putrida febre nõ poſſe calefacere cibũ: ſz uult ꝙ ex hoc ꝙ calor in ethica eſt fixus. i. fact⁹ & inſenſibilis in radicalibus mẽbris q̃ hñt agere in cibo trãſmutatur cibus ad calorez qui ſentitur poſt: ſed quia iſte qui eſt in putrida febre non eſt fixus ſentitur & non calefacit cibum calore & ſentiatur ita ſicut prius non fuiſſet ſenſibilis calor. Ad 2^m^ queſitum dicendum ꝙ in cibo intrante ſtomachum eſt dare duplices partes. Vnam ſubtilem roralem que cito tranſit ad membra. ſcz duabus horis poſt cibum: uel circa hoc: & iſta ps ẽ illa ex q̃ ethic⁹ ſentit calorẽ. Et ꝙa motus huius partis diuerſificatur in diuerſis in tp̃re: iõ qdã auctores ſcripſerũt

duabꝰ horis pꝰ cibū ſentiri illā calefactiōez. Quidā aūt tribꝰ horis: qdā una hora. Alia aūt ps cibi ē groſſa cuiꝰ mora ē ī ſtomacho pluribus horis q̄ duabus: & uadit ad epar gradatī & fit ſāguis: poſtea fit būiditas p̄ᵃ & cābiū & nutrit: & totū hº uidet fieri ſpacio. i8. horaꝝ: ut Auer. 6º colligꝫ in fine: & ī pratica cāticoꝝ. i2. cōmēto. Et an iſte cibꝰ calefaciat ethicū eget ꝺſideratiōe qa non eſt poſitū: & cū hoc dꝫ ꝺſiderari ſi illa pars cibi rorida q̄ trāſit uere digerat & fiat chilus & ſanguis: an nō uere nutriat: & de iſtis mꝑta ſcripſimꝰ ī tractatu nr̄o de appetitu. ¶ ET DE SIGNIFICATIONIBVS. Hic ponit ſigna ꝓmutatiōis eſſimere. ſ. uere in ethicā & ē quod dicit Gaꝑ. pº de drn̄tiis feb. & eſt ſi febris eſſimera in tertia die fortis fiat. Nam febris eſſi. uere incipit declinare poſt duas horas zc̄. ET DE SIGNIFICATIONIBVS zc̄. ſm illud q̄ facit. i. qa plꝰ fiat cōſumptio & arefactio q̄ illa egritudo de ſe habeat facere. ET SI FVERIT zc̄. Aliud .i. putrida occultū ſignificat ipm. ſ. occultā putridā coarta° zc̄. ſ. pulſus & caloris accn̄s ī poxiſmis. ſ. q̄uis ſicut occulti. ET SCIAS Cōſiderandū q̄ ethica retineꝫ cū ſtomacho: uel qa īcipit ab eo. ſ. a mala cōplexiōe ſicca ſtomachi ad quā ſeq̄ꝫ ariditas: & ex iſta ſeq̄tur ethica: & q̄ talis ſtomachi malicia ledat epar ē notū uel ethica retineꝫ cū ſtomacho: qa cōiungiꝫ ethice ſtomachi malicia & hoc nocet epati. SIGNA VERO. Ponit ſigna ſpēi 2ᵉ ethice ex quibus p̄ñt intelligi ſigna p̄me ſpēi remiſſa: & ſigna 3ᵉ ſpēi intenſa in ultimo: EXPELLITVR .i. uadit: ADVBVL. i. ad 2ᵃᵐ ſpēz addiꝫ ualde: qa pulſus fit ualde paruꝰ ꝑ multū caſuz ꝯtutis ex a poſtemate qa oz q̄ recupet p freq̄ntiā mꝑtā CAVDA MVRIS. ſ. finitiua procedendo de paruo ad paruiorem & frequentior ad frequentioreꝫ quouſq̄ occidat. QVOD SI FVERIT. ſ. mutatio in pulſu de potu uini calidi aſſumat. ſ. in pulſus acualis: ſcz dictꝰ fuſaꝑ: qa ꝑ caloris ꝺfortatiōz ex uino pꝰ pcuſſiones paruas fiūt alique magne & deiñ rediꝫ ad puas & hic pulſus diciꝫ fuſaꝑ actuaꝑ dictꝰ ad ſiꝑitudinē acꝰ q̄ ſotularia ſuunt: ſiue igiꝫ ethica fiat ex uino ſiū mutatio pulſus fit ex uino oz imaginari q̄ mutatio in pulſu fit ex uino tunc bibito. ET NON ERVNT zc̄. Hec littera pōt dupl̄r exponi. Pimo & nō zc̄. i. qñ caſus ī ethicaz fit ex apoſtemate dubelati apto ſiū erupto uel nō erupto nō erunt accn̄tia ualde uehemētia. NON ENIM zc̄. uſq̄ ad huiuſmōi .ſ. ethicā uꝑ pulſuz talē ī ethica qa p̄us occidit q̄ fiat ethica: uꝑ p̄us occidit q̄ pulſus cū hac gradatiōe fiat q̄uis faciat ethicā. ¶ Alio mō pōt exponi: ET NON zc̄. i. qñ caſus in ethicā ē ex potu uini calidi nō appent accidentia dubelati ualde uehementia de qbus ſunt pulſus: ut cauda muris finitīa. NON ENIM zc̄. qa ſi apparēt accn̄tia ualde uehementia nō darent ſpaciū: ut fieret pulſus a cualis. ET APPARVIT. ſ. in ethica cum trāſit in adbubul. VNCTVOSITAS zc̄. patent. CVM ERGO zc̄. Ad ſtatū & p ꝺfs cū ē in augmento ita q̄ ſi ꝓuenit legaꝫ correpta media ſilba. ET CRESCVNT. i. magis apparent extremitates oſſiuz zc̄. oculus ſomnolēter abſq̄ ſomno. Vult Aui. q̄ dicit gaꝑ. pº de drn̄tiis feb. nō eſt eoꝝ ſomnꝰ ſed uigilandi īpotentia elōgant̄ pili. i. apparēt lōgiores cōſumptis carnibꝰ: & intus preſſa cuti. Ad hº facit corrugatio ſiue ꝺſtrictio cutis: uñ pili erigunt̄ & apparēt magis. Simile ē ab Aꝝ. 8º. ꝓbleumatū ꝓbleuᵗᵉ. 2i. cū aſſignat cām q̄re pili rigientiū erigunt̄. APr poſſemꝰ imaginari q̄ pili elongantur ꝓpterea qa ī iſtis ex calido aduſtīo mꝑtipli cat̄ materia fumoſa que ē cōueniens ad pili augmentū. Prima tn̄ cā ē melior. Apparēt pediculi ꝑ corruptiōz nutrimēti ſub cuti Prior. n. pediculoꝝ ē generatio ſub cuti: de inde extra exeunt. ¶ CVM ERGO zc̄. Iam ꝓuenit. Hic legatur ꝓuenit ꝓducte media ſillaba longa ad occaſuz: quia ad mortez & ad tertiā ſpeciē ethice.

¶ Cura ethice.

INTENTIO. Hic pmo curat ethicaz. 2º ſuccurrit accidētibꝰ ſiū diſpōnibꝰ ſequētibꝰ ethicā. ibi 2ª. ET DE ILLIS. Prima ī duas. Primo ponit ītentiões habēdas ī cura ethice & remouet errorez q accidere pōt. 2º poīt medicīas & cañ. quoſdā ī uſu illaꝝ. ibi 2ª. ET QVI DILIGIT. Prima ī duas Primo ponit curaz ethice in ſe. 2º quando alteri morbo cōiungitur. ibi 2ª. ¶ ET SI FVERIT. Cauſa predicti eſt qa intentio

curatiua fundatur ſup contrarietate: ut in tegni tractatu 3°. Alia q̄ dicit ſūt nota. ET QVI. Hic uult ponere medicinas & res q bus utūt: &. Primo ponit regimē īfrigidās & būectās ponēdo res qbus hoc fit & cañ. ī eis. 2° ponit regimē & res īfrigidantes. 3° humectātes. ibi 2ª. ET REGIMEN. ibi 3ª. ET DE REGIMINE. Cōſiderandū q̄ primo docet dare trociſcos cāpharato dilu culo. deinde ī ortu ſolis aqua ordei zc̄. Ter tio docet dare poſt meridiē & ante ueſperas mucilaginē pſilii: & hec dicit hora māſiōis ſolis uel dici: & ē modus loquēdi alibi: ut 3ª fen. i9ª ca° de cura diſtillatiōis urine. hoc g° regimē eſt compoſitū ex modis diuerſis qa ex regimīe īfrigidante & humectāte ēt & ex uſu diuerſaꝝ medicinarum: & cōuenit ethico ī quo ē fortis īflāmatio qa iſta ſunt fortiter extinguenda. Cōſidera ergo q̄ ethici īter ſe pnt differre p gradus caloris: aliqs. n. pōt eſſe ethicus cū una mēſura calo ris: & aliqs pōt eē ethic9 cū 2° gradu caloris reſpectu illius. Ratio illius ē: qa oīs gradus caloris factus ī corde qui ē a primo gradu caloris egritudinalis uſq̄ ad gradū ultimū cuius quo ſtat uita pōt eē ethicus calor. In h° aūt eſt magna latitudo & diuerſitas pp ſto machū. ſ. in quo timeat̄ īfrigidatio: & mol lificatio pp mucillaginē pſilii: & alia ut pp lubricitatē īteſtinoꝝ ſuperfluā. ET REGI MEN. Hic ponit regimē īfrigidans: & res īfrigidantes: & ponit cañ. in uſu q̄rundam de eis. STHESABRE. i. qdaꝫ exponūt gra natū ſilueſtre. Ego uero nō īuenio expōem de qua cōfido. VAPORATIO. Cū ſudore & balneo. Hic textus credo q̄ ſit corruptus uicio tranſferētis nō eniꝫ debet duci ad ſu dorē ut poſteri9 ponit: g° cogimur ponere uaporatiōeꝫ cū ſudore. i. taliter q̄ ſudori ap ppinquet mouēdo nutrimentuꝫ ad mēbra nō tñ q̄ ſudorē faciat: uel cū ſudore. i. cum aere ita humido & pleno uaporibus aqueis q̄ ex eoꝝ applicatiōe ad cutiꝫ homo uideat̄ ſudare & balneo. i. VAPORATIO CVM BALNEO. Quia laueť ī eo & nō moretur multū. QVIETEM. ſ. corporis. TRAN QVILITATEM. ſ. aīe. pbibet uirtutem medicine ꝓfundare: & h° qñ opatio ſtiptici ꝑuenit ūde claudit poros. Sed qñ res ē paꝝ ſtiptica & partes ſubtiles labiles ꝑuenit tūc illa ſtipticitates nō īpedit opationē uel pene trationē. īmo adiuuat ad penetrandum: ut apparet de oleo ro. ſm Gal. 3° de ſimplici medicina. ROB. ſ. fructuū nō rob abſolute qđ eſt ſapa uini. Alia oīa q̄ dicit ſunt nota. Rememoratio medicinaꝝ īfrigidātiū eos.

ILLE zc̄. Hic ſermone magis ſpeciali deſcēdit ad curā: & ad res multas qbus īfrigidamus & humectāmus. Primo ponit medicinas īfrigidātes. 2° humectātes. 3° re gimē in cibo & potu. ibi 2ª. MEDICINE VERO. ibi 3ª. OPORTET VT SEPERE TVR. Prima ī duas. Primo ponit medicinas īfrigidātes q̄ cū hoc ſunt būctantes. 2° poīt medicinas frigidas q̄ non humectāt. ibi 2ª. MEDICINE VERO INFRIGIDANtes. Prima habet ſeptē ſicut ſunt ſeptē medicīs iſte. Premittit dictū generale: & eſt q̄ medi cine q̄ īfrigidāt & humectāt ſūt nutritiue aut uincit nutribilitas. ſ. plus q̄ in illis que nō humectāt: & hoc qa humiduꝫ ē materia untrimēti. Prima medicina eſt aqua ordei. ſ. bene excoriati & mundi cuꝫ cantris. Ego ī una libra aque ordei facio decoqui uncias duas cātroꝝ bene lotoꝝ. ET OPORTET VT EVELLANTVR EXTREMITA TES. Quia nō eſt ī extremitatibus eoum uirt9 humida ſicut ē ī corpore. Laueť trib9 uicib9: ſed apud Raſ. i7°. cōtinētis. Lauanť q̄nq̄ uicib9: & hoc ſtat in lotore: qa totiens lauet quouſq̄ mundificēť. ʒuccaꝝ. ſ. ī aqua diſſolutū & ſit ʒuccaꝝ albuꝫ. SI TIMVE RIS CALEFACTIONEM. Hic ſoluitur arm q̄ reputatū ē difficile: tñ dicit̄ q̄ nō uideť q̄ lac debeat dari ethico: qa lac corrū pitur ī ſtomacho colerico. ſ. calido & ſicco. Dicenduꝫ q̄ nō ē ueꝝ niſi ſit ualde magn9 exceſſus. īmo lac cōuenit corporib9 calidis: & ſiccis non īſtomacho ſuperflua colera ſit: ut ītelligit̄. 2° cañ. ca° de lacte. & ideo non cōuenit omni ethice: ſed ī ethico nō multū īflāmato: unde Raſ. tractatu. x° Almāſoris ſi qs laborās hac egritudine habuerit corp9 fortiter & uehemēter macruꝫ: neq̄ fortis ca lor in eo fuerit lac caliduꝫ: ut ab uberibus extractū fuerit cōfert ei. Poteſt aliqs ethic9 p remiſſum graduꝫ caloris nō corrumpere & aliquis colericus per gradum exceſſiuuꝫ in terminis ſue ſanitatis: & per dominium

x

colere corrumpere lac: & ſignū huius eſt qa un⁹ coleric⁹ plus colere multiplicat ex uno cibo q̄ ex illo multiplicet unus ethicus. MEDICINE VERO. Hic poīt medicinas multas q̄ ſumūt & q̄ iungūt & emplaſtrāt ARASEN. Eſt nomē loci: ſed apud Raſiz. p° cōtinētis ē hoſpitale. Alia ſunt p ſe nota.

Rememoratio medicinaz hūectātiū eo⁹.

FLLARVM Q VIDEM. Prīo ponit quod ītendit. 2° exeqt. ibi 2ª. ET NOS Q VIDEM Et hec in tres. Primo dat regimen p lac. 2° p tinā. 3° p balneū: & inter hec ponit de unguentis & emplaſtris. Reliquuz aūt regimē. ſ. p cibū & potuz ponit ultimo. ibi 2ª. TIMEAT. ibi 3ª. INGRESSIO AVTEM BALNEI. Dubitat in prima particula quod lac ſit melius ethico: an aſi ninū an humanū. Videt qp humanuz per Gal. 7°. tera. & Auic. hic. In cōtrarium eſt Auic. hic nō eſt electio ſup ipſuz. i. nō eligit aliqd quod ſit melius eo: ſed dixerat prius & pprie lac aſine. Modus aūt Aui. qñ uult aliqd ualde laudare ē modus p̄dictus: ſicut ſtatim īfra hoc mō loquēdi utitur: & 3° li° ſen. prima. ca° de cañ. coībus egritudinum capitis. Amplius uidet lac caprinū meli⁹ qa Gal. ponit qp ē mediuz lac ſiue equale in li° de euchimia & chachomia. quarto ca°. Dicamus p̄mo qp ſmones Auic. iterati non ſunt uniformes in libris ſuis ſicut aliquid de hoc oſtendim⁹ 2° cañ. ca° de lacte & pendit de hoc aliqd rabbi Moyſes: ſed non habemus hoc hic diſcutere. Sc̄do dicem⁹ qp lac humanū eſt meli⁹ ethico qa ꝺformi⁹ & nature hūane ꝓpinquius: ſed lac aſininū eſt melius qa ſubtilius & frigidi⁹ & humidius. Lac aūt capre eſt mediū ſiue equale. ſ. in ſubſtantia cōpatū ad lac aſininū. Videt eniz aſini complexio ad frigiditatē & humiditatez declinare quod multum oſtēdit carniuz ei⁹ mollicies & quaſi albedo. Alii tamē uolunt qp ſit animal frigiduz & ſiccuz Conſiderandū aūt qp Auic. nō ſoluz ꝓhibet lac ex actuali putredine materie ſed etiā ex putredine expectata materiei cōpreſſe q̄ ē ī forma cauſe añcedētis. TINA AVTEM. Primo ponit regimē p tinaz tepidā loquēs de frigida. 2° reuertit ad uſuz tine tepide & temperati caloris. 3° ponit ordinē tine ad uſum aque ordei. 4° ponit ordinez uſus tine & etiā balnei ad unctiones & ad tinam frigidaz & ad lactis emulſionem. ibi 2ª. ILLVD AVTEM. ibi 3ª. ET SI SVMPSERIT. ibi 4ª. ET ADMINISTRETVR. In prima uult dicere qp in principio ethice añq̄ macer factus ſit: uel multuz exiccatus uel debilitatus īfuſio ī aqua frigida ſanat. Et quia aliqs diceret cōtra qa iſta frigida° debilitat & dimittat malā cōplexōez trām. Reſpondet qp illa infrigidatio & debilitas eſt pauca & poteſt remoueri ī tp̄re ſequēti & hoc eſt quod dicit. VERVM DEBILITAS CORPORIS. ſ. īducta ab infrigi⁰ne SANAT ILLVD CVM INFRIGIDATIONE PAVCA. i. qa infrigidatio ē pauca ad quā ſequit iſta debilitas: & qa corpus hoc nōduz erat cōſumptū neq; erat multū percuſſibile ab aqua frigida. Q VOD SI FVERIT zc̄. i. ſi ethicus iaz ſit debilitatus & extenuatus multū timet ſi ponat ī tina frigida aque qp cadat in ethicaz ſenectutis. ET ILLVD SECVNDVM MINVS. i. ad minus hoc timet. VERVMTAMEN. Quaſi dicat melius eſt qp cadat in ethicam ſenectutis qa pl⁹ pōt cū ea uiuet q̄ cū ethica febrili. Et hec oīa ſunt dicta a Gal. x° tera. ILLVD zc̄. Et tollerat cum ea. ſ. teneritate frigidam aquam quaſi dicat rarus rare fiat: & fit tener per aquam calidam: nihi lominus tollerat aquam frigidaz melius. ET SI SVMSERIT ET SI PREMITTAT zc̄. POST. i. poſt tinam mulgeat lac ſup corp⁹ Conſidera g° qp hic trib⁹ uicib⁹ adminiſtrat tinā: & primo dat aquā ordei licet poſtea tinā adminiſtrat. 2° iteruz dat aquā ordei & poſt tinaz: ut dilatet cibus: & ē bonū: & ītellige qp ſi uis. 3° potes cū ponet in tinā: & ī hoc uerificat qd dixit: ſi iteret tina in die tribus uicib⁹. Aliter aūt potes intelligere qp ſiue ante tinā des aquā ordei ſiū p̄mittas tinā: & p⁹ des aquā ordei & utrūq; eſt bonū. Et adminiſtret iunctio poſt tinaz & balneū tenet aquā in poris q̄ infrigidat poſt reuerſionē ad ſuā frigiditatē: ut ſcituz eſt libro primo tractatu. 2°. ET ILLVD SECVNDVM TOLLERANTIAM. i. ſi tollerat emulſio lactis ſi nō fuerit debilis: quia debilis nō tollerat tot fieri. INGRESSIO BALNEI. Hec dicit ſtuba. apud nos:

& habet tres cauſas: ut ſupra li° primo ſen. 2ª. & Gal. x° tera. & nos in patria noſtra nō poneremus ethicam ī illa: ſed utimur tina loco illi⁹ qa facilius poſſum⁹ illā moderaī. POSTEA DICIT SIT CALIDVM A QVE MINVS CALIDO SVI AERIS. Cauſa eſt qa ideꝫ gradus caloris poſitus in aqua & ī aere plus calefacit ī aqua poſit⁹ q̄ in aere pp aeris raritatem. Vel aliter ut dicamus q̄ aui. dixit hoc ad oñendū q̄ ethic⁹ indiget aqua: & poni ī ea & nō īdiget aere: & iō dicit. SIT CALIDVM zc̄. i. ponē euꝫ in aqua & cura de q̄litate eius: & nō teneas euꝫ in aere ꝓprie cuꝫ eſt illud. ſ. materia parata putredini. ET NON DIGESTVS EST CIBVS. ſu. nō debet ingredi balneuꝫ. ARAIB. i. lac acetoſuꝫ de quo extractuꝫ eſt butirū. ET OPORTET. Hoc ē preceptū a Gal. x° tera. & iam anūciauimus li° p̄° ſen. 2ª. & 3° li° ſen. iꝫª. Dicit īfra in lītra. SABIANA. Et ē mod⁹ lecti de q° dixit q̄ grece dicit̄ pedetolene: & ponebat̄ ī prima domo ut ī eo ſtans exſpoliaret̄ ſuis pānis. EXICCETVR SVDOR. qa ſi accidat q̄ ſudat nō tn̄ q̄ ſtudeas eū facere ſudare. VEL SVDOR. i. humiditas aquea: qa aliter oleū nō applicaret̄ ſibi. Reliqua ſunt nota.

De cibatione habentium ethicam.

OPORTET zc̄. ALMES. i. piſces. apud alios ſunt robille. FIDEBEGE. eſt modus p̄paratiōis cibi. ADVRAGI. i. piſces petrini uel turtur. ADVGI. i. aues pue. ALIQ VID VINI. Ad cōfortanduꝫ. MOSOS. i. gelatina dicta apud nos. ADVRAGI. i. turtur. ali dicūt q̄ eſt ſpēs p̄dicū. CVLAGETI ET ALTOBVGI. ſunt modi p̄dicum. PVLIS. ſ. paruis. GVLMEN. Eſt modus cibi acetoſi. Generaliter ſcias apud ſarracenos eē multos modos preparatiōis ciborū quos diuerſificant ſaporib⁹ & ī colo ribus: ut apparet in libris eorundem dictis ſupra ca°. aqua carnis. i. ſicci carnis differt a brodio: ut Auic. ī li° de uirib⁹ cordis. ca° de carnibus. ET NON APPARET SIGNVM DIGESTIONIS. i. licet ī ethica nō appareat ſignuꝫ digōnis: tn̄ pōt dari aqua frigida qa nō ē febris materialis: & iō Gal. uoluit. 3° regimīs acutoꝝ. cōmēto. iç°. ī fiñ q̄ ſignū digōnis ē qd uile ī febribus coliq̄tionis ad danduꝫ ī potu aquā frigidā: tn̄ ſi apparet digō ſuſpicandum ē q̄ aliq̄e ſunt materie ī ethico q̄ rectificatiōe egēt ē meli⁹ in dando ī potu aquā frigidā: ēt ſi uigoreē naturalis calor fortior. SIRSEN. i. apoſtema cerebri. BIRSEN. i. apoſtema pectoris. Cauſaꝫ aūt ſui dicti auic. pfecte aſſignat.

De ſuccurrēdo diſpōib⁹ ſeq̄ntib⁹ ethicā.

ODE ILLI AQVAM SAnibc. i. ordei torrefacti qd̄ habet ex torrefactōe ſtipticitatē. CVMMI. ſ. arabici. LENTES ELIXATE. ſ. aqua ꝓiecta pluries: & iterata. ſ. ī decoctiōe: qa pluries & pluries ſit proiecta aqua. Reliqua ſunt nota.

¶ De ethica ſenectutis.

OCCVRRIT. In hoc capīo determinat de ethica ſenectutis: que dicit̄ ſic: qa talis ē diſpoſi° ſenū: ut Aliab. 8°. tera. ēt Aui. in hoc ca°. Et primo dat cām quare hic determinat de ea: quia conſuetudo ē antiquoruꝫ loqui de ea poſt ethicaꝫ: & fecit h° Serapio 6°. breuiarii ſui: & Raſ. i6. cōtinētis. Hec āt eſt antiquorum conſuetudo loqui de ea p⁹ ethicam: & fecit hoc quia contrariat̄ ethice febri cum febris ethica ſit morbus calidus in corde & toto corpore: ſcientia autē cōtrariaꝫ poteſt cadere in eodeꝫ & cōmunicat̄ ¶ Secunda cauſa fuit q̄ ethica ſenectutis ī oī ſua ſpecie ē ſiccitas cordis & totius corporis: & ī hoc coīcat cū ethica febrili que licet prīcipaliter ſit caliditas: eſt tamē ſibi aſſociata ſiccitas cordis & totius ī qualibet ſua ſpecie & iō dixit ſupra q̄ ethica ſenectutis coīcat febri ethice in ſiccitate & diuerſificat̄ ab ea in calore & frigore: qa. ſ. febri ethice coīcat calor: ſed ethice ſenectutis coīcat frigus. ¶ Tertia cauſa eſt: qa quidam antiquoꝝ noīa uerūt ethicā ſenectutis febreꝫ de qbus fuit Aliab. 8°. tera. & Serapio. tractatu. 6°. qui febrē ethicā diuiſit in calidā & frigidaꝫ: uel ethicā ſenectutis: & ideo ſcia eius cadebat ī ca° febriū. Iſta tn̄ nominatio īpropria eſt: cum febris a feruore dicatur: ſiue ab igne & calore: unde primo regi. acu. cōmēto. 43° dicit Galie. q̄ febris eſt quando caliditas naturalis mutat̄ ad caliditatē igneā: unde Raſ. i6°. cōtinentis. ultimo capitulo dicit. Quotienſcūq̄ dñatur caliditas nociua toti

corpori illa erit febris & appellatur febris: si frigiditas fuerit in toto corpore. licet non debeat de iure dici febris: p modū tñ simili tudinis appellaē febris quia sicut febris est totius passio & p̄mo cordis ita ethica senec tutis ē totius frigiditatis & siccitatis: & p̄° cordis. INTENTIO. Hic p̄sequit̄: & Prīo dat modos huius ethice. 2° corpora apta. 3° cās. ibi 2ª. ET SENES. ibi 3ª. ET CAV SA. Considerandū q̄ qa oīs ethica senec tutis ē sicca: non tamē oīs est passio frigida ut statim apparebit: ideo notificauit eā per dominiū siccitatis. Et si cōsideres q̄ oīs ethi ca senectutis ē passio frigida: tñ qa frigidi tas in ea ē a siccitate. s. cōsumptiōe humidi & hoc in ea q̄ uere est ethica senectutis: uel ī plurib⁹: ideo diffinit̄ p siccitatem: dico autē in pluribus: qa ethica q̄dam senectutis est ī qua frigiditas ñ pendet omnino a siccitate: sicut illa que fit a potu aque frigide uł bal neo in ea. Considerandū iō q̄ duas uideē ponere spēs ethice. Vnā in qua ē temperātia in calido & frigido. Aliā ī qua ē frigiditas: & utriq̄ coīcat eē absq̄ febre. Dubitatur primo: an cum hac siccitate possit cōiungi caliditas. Secūdo an siccitas cū caliditate sit idem qđ ethica. Dubitaē 3°. an sit possi bile ethicaz senectutis esse cum calido & fri gido. Ad primū uideē q̄ cuz ethica senec tutis q̄ est siccitas non possit cōiungi calidi tas toti⁹: quia tūc esset febris cui⁹ cōtrariū dicit Auic. ABSQ VE FEBRE. In cōtra rium ē Gal'. in li° de tabe. primo ca°. Di cenduz q̄ cū cōsiderabiē bene hec questio ē de noīe: naz in se nō est dubium q̄ siccitati tante quāta ē in quacūq̄ senectute pōt con iungi febris. s. mala complexio calida ī cor de: & in toto corpore: sed an illa siccitas cuz febre possit dici ethica senectutis: an dicaē ethica febrilis ē questio ī uoce: & nō ē aliqd in re. Considerandū ē hic q̄ siccitas ī tāto gradu ī quāto repitur ī quacūq̄ siccitate: uel ī quacūq̄ ethica senectutis vbi gratia. siccitas q̄ est cōsumptio & defect⁹ hūiditatis glutinose mēbralis pōt cōiūgi caliditati zc. uel caliditati q̄ sit sua causa: uel caliditati accidentaliter illi siccitati cōiuncte: & nō ut causa. Siquidē talis siccitas solidoz mēbroz cōiungeē caliditati que sit sua causa: tūc uel ista caliditas est fiens: uel est facta: siquidem est fiens tunc̄ talis siccitas dicitur tabes: uel marasmus cōiunctus febribus coliquatiuis & illa caliditas diciē febris colliquatiua con iuncta marasmo siue tabi. Vnde Gal'. p̄mo de differentiis febriuz: dicit ille causones q̄ omnē cōsūpserunt cordis liquorē nō ethice sunt soluz: sed merasmordes & tabefactiue: Si autē talis caliditas sit facta tūc h° aggre gatū. s. talis siccitas & talis caliditas ē ethica tertie speciei: quia eoz est eadez diffinitio. Et hic enī tertie spēi est calor preter naturā factus in corde & mēbris cū consumptione manifesta ultime humiditatis. Ista diffini° ē diffinitio etiā suppositе siccitatis. Ex hoc soluitur 2ª questio an siccitas humiditatū mēbraliū coniūcta calori febrili sit idē qđ ethica. Dicenduz q̄ si illa siccitas ē cōiuncta caliditati facte est ethica tertie speciei: naz si ratio marasmi sumitur ab hoc q̄đ est esse siccitatez ultime hūididatis soli⁹ absq̄ alia hūidi⁹ secū exñte tūc marasm⁹ nō ē ethica sed si marasmus sit siccitas ultimata siue sit cum calido siue sit cum frigido: tūc q̄libet marasmus est ethica tertie speciei: ut decla ratum est: & sicut cōperam⁹ ethicaz senectu tis in qua ē cōsumpta quarta humiditas. s. mēbralis ad tertiam spēm ethice: ita potest compari ethica senectutis ī qua ē deperdita tertia humiditas ad secundaz spēm ethice. Si autez talis siccitas dicta ethica senectutis cōiungatur caliditati q̄ accidentaliter sibi cōiungitur uerbi gratia. ire aut solis aut al teri caliditati: tunc est duplex egritudo: & quelibet habet suū nomē: & una ab alia nō dependet. Ad cōtraria dicendū q̄ quando Auic. dicit absq̄ febre: nō intelligit q̄ non possit sibi cōiungi febris: sed uoluit q̄ illa ethica proprie est ethica senectutis distincta ab ethica febrili que in principio senectutis est absq̄ febre que sit sua causa. Ad tertiaz questionē arguit̄ q̄ īpossibile sit esse ethicā senectutis cum temperamento in calido & frigido: quia talis est dispositio ethice senec tutis qualis est dispositio senis: sz senes sunt frigidi & sicci. In contrariū est Aui. cū dicit q̄ quandoq̄ fit cuz equalitate ī calore aut frigore. In contrariuz est Gal'. 7°. tera. & in libro de tabe. p̄mo ca°. Ad intellectū hui⁹ primo est sciendum q̄ hec ethica senectutis habet multa noīa. Dicitur enim ethica

senectutis. dicitur etiã tabes. dicit̃ ẽt maras
mus. dicit̃ marcor. ab Halia. 8°. tera. dicit̃
ptisis a rabbi Moyse. & 5ª pticula. ampho.
Secundo est sciendu3 ꝙ quicqd sit de noĩe
ratio hui⁹ passionis est ɔsumptio a siccitate
ꝓueniens. ĩmo exterius in corde deinde in
aliis mẽbris. Si aũt ista sit primo alterius
mẽbri q̃ cordis ut siccitas toti⁹ a stomacho
pendens nõ sic uere notat̃ marasmus siue ta
bes. ¶ Tertio dicendũ ad quesitu3 ꝙ non est
bene comprehensibile fieri ethicã senectutis
absq; distemperamento ĩ actiuis q̃litatibus
.s. in frigidate. Ratio est q̃ sumit̃ a Gal. 7°.
tera. nam in hac dispõne nõ nutriant̃ parti
cule: sed qñ particule ñ nutriant̃ ĩfrigidãt̃.
unde dixit ibidem Gal. certissime enim in
nutricationib⁹ ĩfrigidant̃ particule ¶ Am
plius ĩfrigidatio fit ĩ nobis defectu humidi
qd̃ est calidi naturalis pabulũ: sed hoc fit ĩ
ethica senectutis. Et has rõnes ĩtellexit rab
bi Moyses. 2ª particula. amphorismoꝝ. ubi
mirat̃ de dicto Gal. dicentis posse eẽ tabem
cũ tanta uehemẽtia siccitatis: & cũ temperã
tia in calido & frigido. Sed tu dices ꝑ rõe3
predicta3 ego ꝓbo ꝙ in ethica febrili tertie
speciei ẽ dominiũ frigiditatis: qa ẽ facta cõ
sumptio multi humidi naturalis quod est
calidi subiectũ. Dicendũ ꝙ ẽ ibi dominiũ
frigiditatis priuatione calidi naturalis: &
est dominiũ caliditatis extranee addite in
gradu aliquo: & ista nõ cõtradicunt si quis
ɔsideret que diximus ĩ questione nostra de
subiecto febris. Propter solutiõe3 rõnum si
qs bene ɔsideret: & ꝑꝑ sustentatiõe3 ꝯmonũ
qui dicunt̃ in sermonib⁹ Gal. est sciendum
ꝙ cũ siccitate tabida posse eẽ temperantia3
ĩter calidũ & frigidũ potest dupliciter ĩtel
ligi. Primo ꝙ sit temperantia sana qualis
erat tẽpore sanitatis quãdo iste non erat sic
siccus: & hoc modo est ĩpossibile ꝑꝑ rõnem
dictã qa ad defectum humidi sequit̃ infri
gidatio: & hoc mõ omne tabidũ ẽ frigidu3
siue sit tabes naturalis: ut in senectute siue
accidentalis. Alio mõ ĩtelligit̃ temperantia
huius ꝑ exclusionẽ distemperamẽti positi ĩ
calore uel frigore: & hoc mõ potest eẽ tabes
cum temperamento in calore: uel frigore.
Tabes eni3 cu3 temperamento in calore est
tabes febrilis: ut in causone colliquatiua ul
time: & in ethica circa finem secũde spẽi: &
tertie. In prima enim specie nõ est uera: nec
apparẽs tabes. Tabes ãt cũ distemperamẽto
in frigore est sicut illa in quã cadit ethicus
febrilis ex potu frigide aque: si ergo ꝓpter
defectũ digestiue stomachi a siccitate aliqs
exiccat̃ paulatim iste potest fieri calidus: &
erit siccus nõ tamẽ erit distemperatus ĩ ca
lore ut febriens: nec ĩ frigore ut ĩfrigidat⁹
potu aque frigide: uel infrigidatus ex as
sumptione opii. unde factus ẽ exiccatus de
fectu nutritiue. Aliter tamen subtiliamus
imaginãdo partes extensiuas caloris: & ꝑtes
intensiuas. s. caloris cõplexionis q̃ sequitur
mixtionẽ elementoꝝ. ¶ Et dicamus ꝙ ex
siccitate multa nõ fit necessario distempera
mentũ in forma caloris intẽsiue sumpta: s3
extensiue: prima tñ solutio clarior ẽ. Dixit
aũt Auic. ꝙ ethica senectutis cũ temperamẽ
to in calore & frigore ẽ ꝯm minus. i. raro ĩ
uenitur: qa multa exiccatio ut in pluribus
fit a fortibus causis calefacientib⁹: uel a for
tibus ĩfrigidantib⁹: ex qbus deficit nutri
tiua. ¶ Dubitatur an siccitas senilis debeat
dici cũ temperamento calidi & frigidi ¶
Dicendũ ꝙ nõ respectu illius quod fuit ãte
siue tempore iuuentutis & puericie. ĩmo ẽ
ibi manifesta frigiditas nõ solu3 priuatiõe
calidi: sed etiã positiue dominante frigido
terrestri & aque crudo. Respectu tñ extensi
onũ calidi & frigidi quib⁹ illa siccitas: ꝑ illi
similis põt cõiungi dicit̃ eẽ tabes a sicco cũ
temperamẽto frigidi & calidi: nos aũt de
tota senum sanitate scripsimus super libro
tegni tractatu de signis. ex qbus soluũtur
cõtraria. ET SENES. Considerandu3 ꝙ
pueri cõsiderato gradu humiditatis & ui
gore nutritiue remotiores sunt a casu in sic
citatem senilem q̃ iuuenes: sed considerata
aptitudine humidi ad euaporandum para
tiores sunt pueri quã iuuenes: ut declaraui
mus fen. 2ª tertii libri: & hic eẽt locus spe
culatiõis. ET CAVSA. ¶ Considerandum
circa primã causam quomodo ex caliditate
liquefaciente sequitur frigus: quia adhuc
actu potest esse calor calefaciẽs: Ergo frig⁹
priuatiõe naturalis calidi: & calor extrane⁹
possunt simul esse. Secunda causa ẽ potus
frigide aque. Tertia causa est uapores mali
& frigidi zc̃. Et hic cõsidera: quia ista frigi
ditas est dispositio contraria febri putride:

sicut enim in febre putrida uapores calidi distemperant cor: & exinde spargit̃ in totũ corp⁹ hec caliditas ita ĩ hac dispõne uapores frigidi ĩfrigidant cor: & exinde fit sparsio huius frigiditatis sup toto: & ĩtellexit hoc Haly. in tegni ca°. de signis egritudinum cordis: cum dixit. Sexta spẽs signoꝝ est ex frigore corporis: & sermo ĩ hoc est sermo cõtrarius sermoni in febribus: & qñ scit̃ unũ duoꝝ cõtrarioꝝ scitur & reliquũ. Quarta causa est euacuationes zc̃. ¶ Quinta causa ẽ superflua infrigidatio ĩ febre: siue cũ potu siue cum emplastris: & ĩ hoc differt a causa 2ª. Illa eniꝫ erat infrigidatio superflua cũ febre: uel sine febre & cũ potu aque frigide Ista autem causa quarta est infrigidatio superflua in febre tantum. ET HEE. Confirmat̃ ꝓprie facta cõsumptione in hũiditate substantifica siue glutinosa ut in senectute: si ergo illi esset ingenium esset senectuti ingenium: & si illi etiaꝫ & morti & cũ senect⁹ sit semita ad mortem. Arduas aũt difficultates de repositione humidi lege in his que scripsimus primo cañ. ca° de ꝟtutibus.

Signa.

IN ISTIS. Considerandu ꝙ signa extendit ad ethicam senectutis que est siccitas cuꝫ frigiditate excluso accidentali calore: uel siccitas cum tempamento ĩ calore uel frigiditate: & dixit. ADVBVL. i. ɔsũptiõis: qa oculi cõcaui. i. timpora plana zc̃. FORTASSE FRIGIDI TACTVS. quia nõ ẽ oĩno distẽperat⁹ in frigido cuꝫ distẽpamẽto manifesti excessus sicci. Cã paruitatis caloris & raritatis pulsus eorũ est nota: nisi fortis fiat debilitas: unde oportet ꝙ recuperetur ꝑ frequentiam. ET PROPRIE. Hic textus tollerat duos intellectus. Vn⁹ est ꝙ ex potu frigide aque fit pulsus frequens quia fit multa debilitas uirtutis & ĩdura° arterie: ergo multũ paruificat̃ pulsus & tardatur: oꝫ igit̃ ꝙ fiat paruus ualde & tard⁹ & frequẽs. Ali⁹ intellectus ꝙ cuꝫ aqua frigida uehemẽter infrigidat & tollerat necessitateꝫ euentationis tunc proprie fiet pulsus paruus tardus & rarus: & hoc credo eẽ ueꝝ tu tñ cõsidera. ET QVANDOQVE EST VRINA. Et hoc ꝓpter frigiditatem & siccitatem. dixit quãdoq̃: quia quandoq̃ potest esse grossa si flegmata que generant̃ inde euacuarentur: sicut senes in corpore: & a figura zc̃.

¶ Curatio ethice senectutis.

NON ADHIBETVR. ¶ Cum nonduꝫ cõfirmata est: quia nõ est manifesta ɔsumptio humiditatis ultime speratur ꝙ non cõfirmetur quod potest non esse. aliquãdo priuatio uel cõsumptio humiditatis tertie nec secũde: sed consumetur prima: sicut in prima specie ethice: tamẽ causa in hoc non esset ita uehemẽs & fixa uerbi gratia. mala complexio frigida uel defect⁹ nutritiue ꝙ sperat̃ eius remotio. ET CANON. ¶ Hic accipitur ꝙ cum hac ethica est ĩfrigidatio. Clisteria ex capitibus. s. agni ãnualis uel hedi. CVM CICERE zc̃. Ad calefaciendum. SVPER CIBATIONEM. i. post cibatõeꝫ. ET DIGESTIONEM. Sicut dictum ẽ de balneo. Reliqua sunt nota zc̃.

¶ Tractatus quartus de febribus pestilentialib⁹: & que sunt eis homogenea uariolis & morbillo.

¶ Capitulũ de febre pestilentiali.

QVANDOQVE ACCIDIT zc̃. Post sciam de effimeris: & post sciaꝫ de putridis & ethicis remanserat Auic. determinare de febribus pestilentialibus: & uariolis: & morbillis q̃ sunt dispõnes homogenee febri pestilentiali eo ꝙ multe fiunt ĩ aere pestilẽtiali: & hoc dicit. Rubrica. remanebat ẽt de febre apostematũ: & de febrib⁹ compositis: & iõ hoc totũ sicut residuuꝫ aggregauit in hoc tractatu. q° ¶ Primo g° determinat de febribus pestilentialibus. 2° de aliis. ibi 2ª. QVANDOQVE ACCIDIT. Prima ĩ tres. Primo determĩat de causa febris pestilentialis. 2° de signis febris pestilentialis: & pestilentie aeris. 3° de cura. ibi 2ª. ET FEB. ibi tertia. SVMMA. Ad sciendu aũt cãm febris pestilentialis oportet scire quomodo fit aer pestilentialis. Scd̃o que sint cause facientes aereꝫ pestilentialem. Tertio quomõ aer factus pestilentialis facit febreꝫ dictam pestilentialem. Primo ergo facit primũ. 2° scd̃m: & 3° 3ᵐ. ibi 2ª. ET QVANDOQVE. ibi 3ª. ET QVANDO FIT AEr

SECVNDVM HVNC MODVM. Pria in duas. Primo facit quod dictum est. Scdo declarat quod dixerat: ibi 2ª. ET SICVT AQVA. Considerandu3 primo q̄ licet his uocabulis: pestilentia: epidimia: & undimia indifferenter utamur: tñ sub propriis significatis proprie sumendo dicitur pestilentia in aere quando eius mutatione fiunt egritudines uarie tamē in uariis: ut ī hoc febris continua in illo interpollata in isto de colera in illo de flegmate. / Dicit epidimia quando ex aeris mutatione fit in hominibus plurib9 determinatū gen9 morbi ut quasi oēs fiunt frenetici: aut pleuretici: aut tertianarii: aut aliter dicitur undimia ꝑm aliquos quādo fit mutatio in aqua: uel ex aqua & inde fiunt egritudines ex loco siue sit ex aere siue ex terra siue ex aqua: & ideo in quibusdam ciuitatib9 fiunt multi bocii: in quibusda3 multe passiones renales & sic de aliis multis & diuersis modis iueni mus usu3 borū uocabulorū: ut etia3 sumit ī cōmento primi epidimia4 Gal. & nos nō curamus de uocabulis. Considerandum 2° q̄ duos modos aeris pestilentialis tangit de quibus dixit supra libro primo fen. 2ª. ca° de mutationib9 aeris cōtra naturam: & intelliguntur a Galie. primo de feb. Vna est uehemens mutatio in qualibet: ut cum ualde calefit sicut circa canis ortum uel cum ualde infrigidatur: & hoc intellexit p hoc & ualde humectatur & exiccatur sed expressit de illis qualitatibus q̄ uehemēti9 ī mutant. Dixit etiam de mutatione aeris ad frigus: nō q̄ talis mutatio sit p se causa febris sed ut compleret scientiam de mala mutatiōe aeris per accidēs tamē frigiditas mordificatiua pōt causare putridā febrē. Alia mutatio aeris est quā uocat mutatōe3 in natura sua & supra libro primo fen. 2ª. uocat mutationem in substantia: & dicitur alteratio ī ꝓfundatiōe3. i. ꝑm ptes mīmas ꝓfundas: unde etiā ex hoc dicit profund9: sicut profundatur. i. permutatur aqua ad ꝓfundas partes & fetet & putrefit & ī hac aeris putrefactione maligna nō appet necessario aeris excessus in calore uel frigore: sed malicia uenenositatis siū uenenose putredis & hec uocatur proprie pestilentia aeris. Considerandum 3° q̄ Auic accepit aquam ꝑ exemplo: quia ē sensibilior q̄ sit aer: und antiqui aerem appellabant uacuū: ut 2° d aīa. ET SICVT. Quia dixerat q̄ aqua putrefit: ideo oñdit q̄ nō ꝓprie putrefit: & hoc est quod dicit nō putrefit ullo modo. s. putredine ꝓprie dicta que sit sibi forma: sed improprie putrefit quia miscent sibi uapores putridi: & ex hoc accidit toti aggregato ex aqua & aliis uaporib9 mala qualitas: na3 mala qualitas potest acquiri in aere & aqua que qualitas nō est formaliter putredo que insit aque uel aeri. Dubitatur quia dicit q̄ aqua nō putrefit. Contra quia Aꝛ. 4° metharoꝛ. uult q̄ omnia putrefiūt preter ignem. Amplius ꝓbleumatū. 2ç°. iq°. ꝓ bleumate. querit ꝓpter qd aer & aqua putrefiunt. Amplius diceret aliquis. ꝺñtia Auic. est uera. s. q̄ si aer & aqua est corpus simplex: ergo nō putrefit: sed ꝺns ē falsum quia aer & aqua que nos circūdant nō sunt corpora simplicia. imo composita: ut Auic. primo cañ. fen. 2ª ca° de īmutatiōe aeris. cōtra naturā. / Dicendū q̄ cū putrefactio sit passio mixti: ut intelligit. 4° methaurorū. ipsa nō debet corporibus simplicibus. s. elementis q̄ sunt corpora simplicia. s. in quātū sunt simplicia. elementū g° quod reperitur simplex sicut ignis nō putrefit. Et iam qa suus calor excessiu9 ✗ putrefactiōe ꝓhibet. Alia aūt elementa q̄ cōtingit impuriora reperiri quātum ad illas partes q̄ sunt nobis usuales putrefiūt preter ignē: & quia pars aeris coniuncta igni est plena igne ideo ꝑs illa etiā non putrefit: & ꝑm hoc dixit Aꝛ. probleumate predicto q̄ aqua & terra putrefit aer aūt non. / Et una de causis quam dat est q̄ aer est igne plenus sed sermo eius aliter potest intelligi de quo nō curam9 ad pñs. Ex quibus apparet q̄ quanto magis elementa tendunt ad naturā simplicis tāto magis longanť a putrefactione: g° cū Aui. dicit q̄ aer & aqua nō putrefiūt ullo modo. s. uera putredine ꝓpter suam simplicitatē potest eius sermo dupliciter intilligi: uno modo q̄ nō putrefiunt uera putredine ꝓp suā simplicitatē. i. qa tēdit mꝛtū ad naturā simplicis elemēti: unde licet sint cōpositа. s. aer & a q̄: tñ cū hac cōpōne mꝛtū sūt simplicib9 elemētis ꝓpinq̄ & sepata a nā mixtiōis mixtoru3 compositoru3: & ideo putrefactio

aque & aeris nō eſt uera putrefactio qualis eſt cadaueruꝫ: ſed eſt receptio putridoruꝫ in ſe ad partes ꝓfundas: & ſic ceſſat ꝓtradictio Auic. hic & ſupra libro primo ibi enī dixit ꝙ aer q nos circūdat & aqua maris & lacuū & ſimiliū unūquodq; eoꝝ ẽ corpꝰ cōpoſitū ex quattuor elementis quia non ſunt uere ſimplica ſꝫ aliquā habent cōpoſitionē. Cuꝫ autem hic dicit ꝙ aer & aqua nō putrefiūt ullo mō ꝓp ſimplicitatē & q̄ ſunt ſimplicia ītellexit: quia ualde ſunt ꝓpinqua nature ſimplicium elemētorū: & ideo nō putrefiūt uera putrefactiōe. Alio mō pōt ītelligi ut dicat aer & aq̄ ñ putrefiūt ullo mō ꝓp eoꝝ ſimplicitatē & qa ſūt ſimplicia: nā ſimplex nō putrefit: putrefiūt ergo quia ſunt compoſita: & talis compoſitio dicta eſt libro p° fen. 2ª. una quia ſimul cōponit & putrefit qa adminiſtrētur eis uapores mali zē. Hec expoſitio 2ª licet concordet illum textum clarius cuꝫ textu poſito in libro primo fen 2ª: nō tamen uadit ad intellectū Aui. ſicut prima expoſitio. ET Q VANDOQ VE Cuꝫ oſtendit modū quo putrefit aer & aq̄ quia eſt per admixtionē uaporuꝫ putridoꝝ modo in parte iſta oſtendit que ſint cauſe faciētes aerē peſtilentialeꝫ: & p° facit b°. 2° tangit diſpoſitiones quaſdam ſiue febres ſequentes aeris diſpoſitionem: ut oſtendat q̄ ex eis eſt diſpoſitio uel febris peſtilentialis. Tertio cōplet ſermonē in cauſis peſtilentie. ibi 2ª. ET FEBRIS. ibi 3ª. ET PRINCIPIVM. Quod primo dicit eſt dictū Galie. primo de differentiis febriū: & uult ꝙ putridi uapores ſurgunt qñq; a cadaueribus non ſepultis uel tumulatis. Et quādoq; ab aquis putridis: & iſta loca qñq; ſūt lōginq̄ quandoq; ſunt ꝓpinqua. Dicit ſecundo ꝙ quādoq; accidūt putredines ī īteriorib⁹ quia in uiſceribus & cauernis putridis profundis terre & iſte putredines corrūpūt aq̄s que inde effluunt & illarum uſus eſt cauſa putredinū prauarū & corrūpunt etiā aereꝫ ſi ergo conſideras putredines in nobis pñt fieri: non ſolum ab aere putrido: ſed etiā ab aqua putrida: & ſiſr a cibis putridis. Mortalitas eniꝫ corrūpit arbores & uegetabilia: & ideo boīes qui ea comedunt corrumpūt̄ ut ſupra libro primo fen. 2ª. Tñ dicamus ꝙ febres peſtilētiales fiunt ab aere putrido qa aer putridus magis nobis continuus eſt in impreſſiōe & ſtatiꝫ cor petit & pulmōeꝫ ut bene dixit yſaac febriuꝫ. 5°. Nos autem ſuper libro tegni diſputauim⁹ quod magis nos permutet an aer an cibus & potus.

Deinde dicit. PROPTER CAVSAS QVARVM EVENTVS IGNORAtur .i. ꝓpter cauſas uel aliquas conſtellationes reſpiciētes uiſcera terre cāntes ī eis has corruptiōes q̄ ſunt note aſtrologo P ignote me dico. VP dixit b° qa aliqñ ꝛcluſo aere cū uaporib⁹ ī ꝓfunditatib⁹ terre fiūt corruptiōes multe quarū cauſa nō plus eſt ſcita q̄ ſciaē quare boc mixtū ẽ uenenoſuꝫ ut napellus: & boc fit a puteis quibuſdaꝫ longo tēpore coopertis apertione facta: qñq; exit eaꝫ putrid⁹ aer uel uapor: ut ſtatiꝫ occideret potātes & cici⁹ quocūq; ueneno. ET FEBRES. Ex dictis Aui. uult ꝙ febres peſtilētie uere non ſunt ille que fiunt ex aere ſicco: aer. n. ſiccus facit febres colericas ꝓprie ſiccas cuꝫ calore & iſte febres indiſponūt corpus ne accendatur colera ex illarū acuitate: ſed febris uere peſtilentialis eſt illa que fit ex aere turbido ꝓpter calorē putredinaleꝫ coniunctuꝫ humido: quia humidatas ẽ ꝓprie. materia putredinis: quicūq; ergo humoruꝫ putrefit ſiue colera ſiue flegma ſiut melancolia uel ſanguis dummodo eius putredo ſequatur putredinē aeris debet dici febris ex illo humore peſtilentialis febris: ſed ſi putrefieret colera ex incendio aeris: quia ſit calidus & ſiccus debet dici febris illa colerica: & non ꝓprie peſtilētialis. ET FEBRIS IN AERE HVMIDO. Cā pluris euentus & longitudinis ẽ multiplicatio materieꝫ ex humido multo. Cauſa autē minoris acuitatis eſt repreſſio acuitatis caloris ab humido: & ideo conſtitutio ſicca eſt cauſa contrariorū. Nos autem iſta diſcuſſimus tertia particula amphoriſmoꝝ ſuper illo ampho. EGRITVDINIBVS IN PLVVIALIBVS TEMPORIBVS: ET MELIORA TEMPORA. Contra quia autumpnus ſiccus eſt peior: & qui eſt magis pluuioſus & humid⁹ eſt melior: ut primo libro fen. ſecunda.

Quidam dixerunt ꝙ autumpnus in ſe cōſideratus eſt melior quando ſuaꝫ ſituationē ſeruat: & conuenit magis corporibus ſed conſiderata ratione diſpoſitionis precedentis

ex estate ẽ melior si ẽ humidus. Alii dicũt q autũpnus humid⁹ est melior sicco tamẽ seruãs suaz naturã est melior sicco & hũido & hec oĩa sunt discussa ibidem. ET PRINCIPIVM. Hic complet has causas. Cosiderandũ principiũ omniũ horũ potest ītelligi horũ.s.cadauerũ occisorũ in preliis: quia ordinatiões hominũ ad hec prelia sunt ex alia qua constellatione. Et siliter hoz.s.uallium ꝑfundarũ & corruptionũ aquarum in illis ET HORVM.s. corruptionuz in uiscerib⁹ terre. Omnia eniz ista habent determīatas significatiões ī celo: & hoc apud astrologos q omnes effectus in superioz motũ reducũt De quibus fuit Arebael Rachel. In sũma ergo exponitur principiũ hoz omnium.s. accidentiũ ex quibus fit aer pestilentialis. Aliter potest exponi principiũ hoz omniũ .i.principiũ putredinũ in aere & mortalitates sunt forme zc̃.i.determīate cõstellatiões sicut est cõiuctio saturni & martis: cuius euentus ignoratur.s.a medicis: scitur autez ab astrologis. LICET SINT QVIDAM HOMINVM. Forsan q Aui.loquit cõtra quosdam auctores imaginũ qui credunt q possit componi imago destructiua hominũ unius ciuitatis uel castri uel prouincie.
Considerandum q aspectui determinato respondet determinata configuratio quoniaz ꝑm plagas siue loca sic accidit mortalitas ī uno climate & non in alio: qñq ꝑm species animaliũ: unde moriuntur aliquãdo boies aliquãdo boues: aliqñ pulli: & sic de aliis. Quãdoq ẽ ꝑm determinatos mõs hominũ in complexione & aliis & hec possunt intelligi ab Auenzoar in teisir 3°. ET QVANDOQVE FACIVNT. Hec ẽ generalis inuestigatio causarũ celestium & terrestriũ quia quãdo figure celestes agentes & dispositiones terrestres respiciẽtes faciũt humectationez multã in aere tunc multiplicant̃ putridi uapores in aere: & putrefaciũt aerẽ cũ debili qualitate caliditatis: quia hec est dispositio aeris pestilẽtialis q eius sit caliditas obtusa: si enī esset ualde fortis caliditas tũc cessaret ꝑpter illã putrefactiõez & humectationez. ET QVANDO FIT AER. Hic ostendit primo quomodo aer pestilentialis facit febrẽ pestilentialẽ. 2° declarat q̃daz ibi 2ª. AGENS ENIM. Dubitatur utrũ febris pestilentie sit putrida. Videt q non īmo effimera: quia primum nocumentum ei⁹ uidetur esse in spiritu: unde dicit corrũpit complexionez spiritus. Videt q ethica quia Rasis curat illam illa cura. Dicenduz q febris pestilentialis ẽ febris putrida qd̃ apparet ꝑ Aui. hic cum dicit putrefieri qd̃ circũdat ipsuz.s.corp⁹: uel spirituz.i. humiditates cordis. Idez dicit Gal.p° de drñtiis febriuz: cum dicit. Quia uero pestilẽtiosaz meminim⁹ febriũ a putredine oĩuz fientiũ ꝑbatur rõne qa actio ꝓpria aeris putridi cum attingit in cor est putrefacere: ergo resultabit ex hoc putrida febris. Tñ sciendũ q hec febris differt a putrida febre siue a putridis febribus cõiter euenientibus que nõ sunt pestilentiales. Primo quia ī pestilentiali febre putredo est maxime circa cor. In aliis aũt febribus nõ ẽ hoc necessariuz. Secundo quia hec febris habet determīatã causaz putredinis.s.aerez pestilentialẽ: & qa aer ꝓprie dictus pestilentialis ẽ malignus quasi uenenosus: iõ hec febris ẽ de maligna & uenenosa putrefactione. Ad contrariũ dicendum q illud nocumentum in spiritu non facit istam febrem esse effimeraz īmo putridaz determinati modi: aer eniz putridus primo miscet̃ spiritibus & illos primo incipit corrumpere & corrumpẽdo illos putrefacit humores cordis. Sed dubitatur naz ponamus q prius tempore aliquis corrũpatur in spiritibus ab aere putrido añq̃ putrefiãt humores cordis quero que febris sit illa. Dicendũ primo q nõ erit febris sed poterit esse sincopis: uel alius defectus cordis ꝓpter illam corruptionez spiritus.
Vel dicendũ q si illa alteratio est ad caliditatẽ preter naturaz in corde: & deinde expanditur quod erit febris reducibilis ad effimeram: uel ad putridam. Ista autẽ sunt scita ex questionibus nostris generalib⁹ sup libro de differentiis febriuz. Ad Rasim dicendum q febris pestilentialis curat̃ medicinis ethice quãtuz ad infrigidationem.
Dubitatur utrũ febris pestilentialis possit repiri in uno solo homine aliis boĩb⁹ illius ciuitatis non hñtib⁹ illam. Videt q nõ ꝑ Auic.cuz dicit: cõmunicat multitudini hominũ. Et idez uult Aꝛ.ꝓbleumate primo & .8°.ꝓbleumate. In contrariuz est quod

experientia aliquãdo ĩuenim⁹. In hac qõne diximus & litigauim⁹ Dynus & ego una uice in ciuitate Senarũ: dicebaꝫ enĩ unum febrientẽ habere febrem peſtilentialẽ & tñ nullus erat ſenis qui febriꝫ ſimili febre: & hoc non concedebat dynus. Dicam⁹ ergo ꝙ in uno ſolo hoĩe põt accidere febris ſiḿis febri peſtilentiali in putredine & prauitate: licet nõ ſit uere peſtilentialis ab aere. ſ. peſtilentiali cãta. qa nõ eſt impoſſibile ĩ aliquo homĩe putrefieri circa partes cordis hũores & ſi uenenoſos preter hoc ꝙ fiat ab aere: & illa eſt febris ſimilis febri peſtilentiali.

¶ Sc̃do põt fieri peſtilẽtialis uera: pono caſuꝫ ꝙ in una domo ſit unum cadauer fetidiſſimuꝫ & unus ſolus hõ includatur & febriat ex illorum uaporuꝫ putridoꝝ inſpiratione manifeſtũ eſt ꝙ iſta febris erit uere peſtilentialis. Iſte enim nõ aliter febriꝫ q̃ ſi eſſent ibi mille cadauera & ĩfeciſſent unã regiõeꝫ nec aſſociari multis in hac febre facit illam plus eſſe peſtilentialẽ q̃ ſit ſicut uno homĩe exiſtente albiſſimo nõ plus eſt albus ſi decẽ milia fiant cum eo albi. ¶ Ad auctoritatem dicenduꝫ ꝙ peſtilentialis febris: ut plurimũ coĩcat mꝫtitudini hominũ: qa ut plurimũ fit a cauſis coĩbus celeſtibus uꝫ terreſtrib⁹.

AGENS ENIM. ¶ Primo declarat quare dixit qui habent preparationis ꝓprietateꝫ. ¶ 2° declarat que ſunt iſte preparationes & corpora p̃parata. ibi 2ª. ET PREPARATIO. De prima parte dixim⁹ ſupra ſen. 2ª primi. eſt eniꝫ ꝓpoſitio phiſica & nõ hic diſcutienda: ꝙ corpora multe balneatiõis ſunt preparata non habet dubiuꝫ. ¶ Sed habet dubiuꝫ an corpora dilatatoꝝ pororuꝫ ſint magis apta incurrere febreꝫ peſtilentialeꝫ. Videtur ꝙ nõ primo de drñtiis febriũ illo ca°. CALIDIORES ꝛc̃. In contrariũ ẽ aui. Quidã ſoluũt cõtradictionẽ & dicũt ꝙ lĩra dicit dilatatorũ & non dilatatoꝝ pororum intelligit ergo corpa dilatatorũ illa q̃ ſunt multi cibi & potus que ex hoc ſunt multũ repleta. Nos aũt multas dedimus ſolutiões in hoc: ſed meliores ex eis ſunt ille. Prima ꝙ febrẽ peſtilẽtialeꝫ hoĩes poſſunt ĩcurrere dupliciter: uꝫ ex uiolentia aeris maligni: & hanc magis incurrerũt q maiorẽ q̃titatem attrabunt illius aeris: & ſunt corpora rara: uaporẽ attrabentia: raritas ergo ẽ accidens iuuãs ad euentuꝫ peſtilentie: mõ dico & ſic Aui. loquiť. Alio nõ poſſunt illã incurrere ex putrefactione inchoãte a cã ĩtrinſeca circũſcripta impreſſione aeris: ſed aer ẽ ad hoc adiuuãs: & hoc modo magis incurrerũt febrẽ peſtilẽtialẽ corpora opilata in poris: qa ex hoc ꝓhibetur tranſpiratio & ꝓhibita trãſpiratio ẽ cauſa putredinis. ¶ Secũda ſolutio ẽ ꝙ raritas poroꝝ eſt duplex. Vna naturalis ſicut uiri ſunt rari & poroſi cui opponiť denſitas naturalis & poroꝝ paucitas ſicut mulieres ſuut rare: & ꝑm hoc corpora rara lata & apta ĩ uiis plus egrotãt ĩ prauis peſtilentiis q̃ corpora denſa paucoꝝ pororũ ſtricta in uiis. Ratio ẽ quia corpora rara pl⁹ trahunt de maligno aere: & nos ꝑ experientiaꝫ uidim⁹ in prauis peſtilentiis: pl⁹ mori iuuenes robuſtos q̃ mulieres & q̃ uetulas: ſicut uiſuꝫ fuit ĩ praua peſtilẽtia q̃ ꝓceſſit iaꝫ ſunt tres anni. ¶ Alia ẽ raritas accñtalis & uoco raritatẽ accñtaleꝫ illã q̃ excludit uꝫ opponitur opilationi ſiue clauſioni pororũ & uiarum a cauſa accidentali: uerbi gratia a materiebus malis & talia corpora que hac denſitate ſunt ſtricta uel denſa ſunt que ſũt parata putredini & cadere in febrẽ peſtilentialeꝫ: & corpora eis oppoſita q̃ ſunt munda a ſuperfluitatibus opilãtibus uias ſunt in diſpoſita ad febrem putridam: & ſic loquiť ga⁹. primo de differentiis febrium: ſz p̃mo modo loquiť Auic.

Signa.

HEC FEBRIS. Hic ponit ſigna peſtilentialis febris. ¶ Secũdo ponit ſigna peſtilentie aeris. ibi 2ª. DE ILLIS. Prima habet tot partes quot ponit ſigna: & ultra ponit determinatos mõs febris peſtilẽtialis.

QVIETA EXTERIVS. i. non apparet calor extenſiuus in extremitatibus. Primo quia calor cum fiat intus ꝓpter nocumẽtũ magnum circa cor: unde conturbat intus. 2° quia gradus caloris in hac ꝓfebre non eſt multuꝫ eleuatus: ſicut nec in aere putrido.

SECVNDVM PLVRIMVM PERDens Id eſt occidens propter cordis magnũ nocumentuꝫ ex qua percipitur caliditas: & pro .i. inflammatio fortis. Contra quia iam dictum eſt ꝙ hec febris non eſt eleuata in gradu caloris: quõ ergo ꝓcipiť ĩflãmatio.

Dicenduꝫ ꝙ nõ est hoc ꝓpter calorẽ gradu aliter intensuꝫ necessariũ sed ꝑꝑ multos uapores malignos putridos ꝯstrictos circa cor & pulmonẽ: magnitudo hanelitus propter flãmã circa cor: uel magnitudo supra quantitatẽ ad multitudinẽ uaporũ multoruꝫ q̃ ꝓprie magnitudo nõ est exaltatio. i. in altũ eleuatio ꝑꝑ cãꝫ dictã. CONSTRINGVNTVR MVLTVM. Quia est maior necessitas expulsiõis uapoꝝ putridoꝝ q̃ remissio caloris: lꝫ sit coẽ hoc oĩbus putridis: tñ plꝰ est in pestilentialibꝰ. ¶ COARTANTVR. uꝑ curtant̃ defectu ꝟtutis: & ex hoc frequẽtat̃ & ꝑm hoc: uel sufficit magnitudo hanelitus: uel nõ ẽ uera magnitudo unde fit frequens. VEHEMENTIA SITIS zc̃. ꝑꝑ uapores putridos q multiplicati ĩ spũalibꝰ coĩtate inflãmant os stomachi ex qbꝰ etiaꝫ põt fieri dolor. ¶ ET SI NON RESISTITVR. Hoc appebit in cura. MAGNITVDO SPLENIS. Crederez priorẽ cãꝫ eẽ qa defectu caloris naturalis malicia splenis uẽtosatur & emittit uapores grossos qui ibi retinent̃ & inflãmãt. ANGVSTIA. ꝓpter nocumẽtũ ĩ interioribꝰ. TVSSIS SICCA ꝓpter uapores putridos qui nocent cannali pulmonis dixit. FORTASSE. Quia nõ ĩ quocũq; hoc nocumentũ excitat ad tussim CASVS VIRTVTIS. Hic sumit̃ ꝓ dispositione infra sincopim & põt etiã fieri sincopis & hoc ꝓpter nocumẽtũ in corde. COMMIXTIONEM. ꝓpter uapores ad caput euntes tendit̃: qa defectu naturalis caloris fit uentositũ multiplicatio & eaꝝ retentio. VIGILIE. s. ꝑꝑ malos uapores q ascendũt. MOLLIFICATIO. qa modꝰ paralesis mẽbrorũ ut non possit illa mouere: accidit ãt ꝓpter defectũ aĩalis uirtutis. TEPOR. Id ẽ caliditas tepida. Lr̃a tñ Gerardi hꝫ. EST DEBILITAS. In q̃ stat hõ ita ut non loq̃t̃ nec bene sentiat ꝑꝑ defectũ aĩalis uirtutis. ET Q VANDOQ VE ACCIDIT BOTOR SVBALBIDA. i. cinericia uꝑ rubea ex materia hñte abedinẽ: uel rubedineꝫ uelocis occultationis: qa defectu caloris materie pallent & delitescunt. COLLA. i. ulcera oris: uel pustule corruptis uaporibꝰ tãgentibus partes oris uel ulcera. scꝫ in aliis partibus coporis. Videmꝰ enĩ in febribꝰ pestilentialibus frequẽter ulcera praua appere.

PVLSVS FREQVENS PARVVS. Defectu uirtutis fit uehemens. s. hec febris: uꝑ hec frequentia pulsus in nocte: qa intus cõcludit̃ calor. Et qñq; accidit dispositio sicꝫ ydropisis: uel quia modus cacesie uel cõclusio uapoꝝ est sub cute: uꝑ inflãmatio uẽtris ut sicut timpanicꝰ. FLVXVS COLERE ET ALIORVM. Hic soluit̃ dubitatio: an febris pestilentialis sit de uno humore ¶ Dicendũ ꝙ ut plurimũ est de diuersis hũoribus: qa diuersi. i. plures hũores putrefiũt ꝓpter maliciã putridi aeris & defectũ ꝟtutis: ꝑncipaliter tñ est de putredine sanguĩs circa cor: qa humor qui repit̃ circa cor ut plurimũ ẽ sanguis. Illo aũt putrescente contingit & in aliis partibus putrefieri alios diuersos & uarios hũores cũ non possint regulari a uirtute: iõ accidit fluxus uentris diuersorum humoꝝ: & hoc ẽ quod dixit colere & alioꝝ. s. hũoꝝ: tñ ꝑm diuersitates corporuꝫ pestilentialiũ ĩ materia: ut in quodã hoĩe feb. hec fit de mã coꝑica ꝑ cũ mã coꝑica plurimũ. In alio ãt flegmaca: & sic de aliis. EGESTIO LEVIS. i. liquida: qñq; ꝓpter indigestionẽ: uel eliq̃tioneꝫ. VEL LEVIS. Id ẽ equalis eq̃litate mali exeũtis q̃ eq̃litas significat dominiũ innaturalis calidi: unde uitupat̃ talis debilitas a Gaꝑ. ꝓnosticorum 2°. 21. cõmẽto. Et Auic. primo cañ. fen. 2ª ca° de fetida egestione ꝓpter maliciã putredinis. Fetor enĩ significat putredinẽ: ut intelligitur primo ꝓnosticoꝝ ultimo cõmento. NON NATVRALIS. i. nõ digesta q̃si dicat non est. LEVIS. ꝓpeer digestionẽ: uꝑ nõ naturalis. s. in calore uel in substãtia nec ĩ aliis. ET Q VANDOQ VE EST MELANCOLICA. Aliqñ Aui. ꝑ egestiõeꝫ melancolicã intendit egestionẽ fecalẽ. i. grossaꝫ quã distĩguit ꝯtra subtileꝫ uirulentã & taꝑ grossa potest apparere in febre pestilẽtiali: quia materie possunt uenire ad grossicieꝫ ꝓpter resolutioneꝫ presenteꝫ & ꝑ añcessiõeꝫ exitus aquosi uirulenti. Alqiuando ꝑ egestionem melancolicam intelligit sicut sonat uocabuluꝫ. i. nigram ꝑm suas species: & hꝰ etiaꝫ fieri potest in pestilentiali febre: & hoc uel quia prius latitabant hee materie: uel quia malicia febris sunt cõparsi humores ad naturam melancolicaꝫ. SPVMOSVM.

Propter ebulitionem uel uentositates

motas que nō reſoluunt. FETIDVM. Et ē in ea: qa calor intus ɔcluſus pōt liq̄facere pinguedinez: uñ appebit in egeſtione aliqd unctuoſitatis. VRINA AQVOSA. Conſiderandū q̄ ſicut ē multa diuerſitas ī feb. peſtilentialib⁹ quantū ad materiā & ad diſpoſitiones alias: ſic pōt eſſe multa urinarum diuerſitas: aquoſa ē quādoq̄ defectu caloris in ſe q̄nq̄ cruditate materie colerice & q̄nq̄ accidit cū febre hac eſſe colere putredinē & inflāmationez. MELANCOLIA ERIT. Aut dñante. ſ. melancolia: aut uidet melancolia urina ſubtilis liqda q̄ pōt fieri ꝓpter caloris extinctionē. ET MVLTOTIENS EVOMVNT MELANCOLIAM ET COLERAM POST ILLAM. Dixit Dy. q̄ p colerā intelligit nigrā: ut ſen. 2ª. unde prius expellebat melancolia min⁹ maligna poſtea magis maligna. Sed nos dicam⁹ q̄ ī hac febre corrūpunt & cōmouent būidita tes diuerſe: & ſi uirtus poteſt illas regulare expellet colera primo: melancolia uero poſt illā: ſz ſi uirtus deficit non ſeruat ordo euacuationis: & iō primo quādoq̄ euomūt melancoliā: ut ɔtingit illā ineptā fieri: coleraz uero rubeā p⁹ illā. SVDANT SVDORE FETIDO. i. quicqd exit ex eis ē fetidū. ut q° tractatu Almāſoris cui⁹ cauſa ē iā dicta. VEL SVDORE FRIGIDO i. ſincopali. ET HEC Q VIDEM FEBRIS. Hic poīt quoſdaz modos determinatos peſtilentialis febris. Et ponit duos modos. Vn⁹ eſt q̄ aliqñ hec febris a prin° eſt ualde fortis: & iō incipit cuz predictis accñtibus prauis & tandē euenit res ei⁹. ſ. infirmi ad ſincopiz & accñtia mortalia. Conſiderandū q̄ līa pōt hre duplicē intellectū. Vnū generalē & ē q̄ febris peſtilentialis cū ut plurimuz ſit mortalis incipit cū accidētib⁹ predictis mortalibus prauis ſiue intenſis: & hoc ē q̄ dicit cuz fortitudie ſua ita q̄ h° ſit coē oī peſtilētiali ſiue pluribus incipe cū accñtib⁹ fortibus & uenire ad accidentia mortalia: ut plurimuz Alius ē intellectus ſpālis: & ē q̄ qñ febris iſta incipit cū ſua fortitudine tunc incipit eū ſuis accñtibus prauis: & tunc ꝑmutatur ad ſincopim zc̄. g° ꝑ h° Aui. īnuit q̄ aliqñ peſtilentialis febris eſt cum fortitudine & eum accidentibus prauis. Aliquando eſt a principio occulta cū ſuis accidentib⁹: ergo hoc quod dicit. NEC FEBRIS INCIPIT zc̄. CVM FORTITVDINE. i. qñ ē fortis ſpaſmū P alguzen. i. tetanū: & fit ex groſſis uētoſitatib⁹ incluſis defectu caloris naturalis: & talis ē mortalis: ut 3° cañ. ſen. 2ª imaginari aūt ſpaſmū & tetanuz poſſe fieri per uiā exiccationis: aut repletionis ī febribus peſtilentialib⁹ nō ē difficile. ET Q VANDOQ VE. Hic ē ali⁹ modus febris peſtilētialis. Dubitat q̄a iam dixit q̄ in hac febre peſtilentiali ꝓcipit caliditas fortis & inflāmatio. Hic aūt cōtrariū dicit. Secūdo dubitat qa dicit q̄ pulſus ñ alterat magna alteratione. Cōtra quia febris hec fit ex putrefactiōe humiditatū circa uentriculos cordis: ergo maxime oz pulſuz ꝑmutari. Amplius hec febris de qua loquitur hic eſt interficiens uelociter: ergo ī corde ē magna ꝑmutatio & per ɔſequens in pulſu ē magna alteratio. Tertio dubitat qa dicit q̄ urina nō ꝑmutatur alteratione magna: & idez ſentit ſen. 2ª huius ca° de iudiciis urine. Contra iſta urina habebit digeſtionem: ſed digeſtio oſtendit uelocitatē criſis & fiduciā ſanitatis: ut primo de criſi. Et in multis locis Gal. clamat. Amplius defectu caloris exiſtente in corde oz q̄ ſit in epate: epar enim digerit uirtute cordis: & ē ſicut uicarius ei⁹ in hoc: ut ſentit Auer. 2° colligz. Aut nō digerit niſi habeat auxiliuz caloris uitalis ut etiam medici ſentiunt: quō ergo ſpū cordis tantuz malignato ut cito mors eueīat pōt eſſe urina laudabilis. Dicenduz primo q̄ hec febris ē peſtilentialis quedam. Vnde non ſunt accñtia predicta coīa oī febri peſtilentiali quod Auic. bñ īnuit qñ dixit: q̄nq̄ eſt de bis febribus. Licet ergo in multis peſtilētialib⁹ intus ſentiat caliditas & inflāmatio: ī aliqua tamen nō percipitur intus multitudo caloris: & h° erit quādo accidit putredinem humoꝝ eſſe ſimilez putredini aeris. Aer eniz peſtilentialis hz malignitatē & non habet exceſſum magnū in gradu caloris: cum ergo cōſimilis putredo ſit ī nobis tunc eſt febris putrida maligna ex materie uenoſitate nō tamē ſentiet multa caliditas: & hec eſt febris maligna lenta de qua loqt̄ Gal. 3° de criſi. Ad 2ᵐ dubiū dicendum de pulſu primo ut coīter dicunt q̄ pulſus nō alteratur magna alteratione quantū ad

differẽtias pulſus q̃ ſequũtur exceſſuz cali
ditatis: & iõ nõ fit magn⁹ uelox & frequẽs
.ſ.frequẽtia ſequẽte exceſſuz caloris: ſed alte
ratur magna alteratiõe quãtuz ad differen
tias pulſus q̃ ſequũt defectũ uirtutis: & iõ
pulſus erit debilis & inordinat⁹: & ſi eſt fre
quẽs ẽ quia paruus: nec tamẽ ei⁹ frequẽtia
erit tanta quãta erit cuz maiori gradu calo
ris febrilis. Dynus uero preter hãc ſolutõez
dat aliam: & eſt q̃ in aliqua febre peſtilenti
ali nõ alterat̃ pulſus a calore magno: & tñ
uelociter interficit: & ꝓbat primo qa ſicut
poſſibile eſt q̃ in corpore non impedito in
opationibus apparet & fit pulſus multe di
uerſitatis ita q̃ de ſe ſignificat mortez q̃ lis
fuit pulſus illi⁹ medici de quo recitat Gal.
q°. de interioribus circa finẽ: ſic ẽ poſſibile
q̃ in corpore egrotante egritudine mortali
appareat pulſus qui nõ eſt multe diuerſita
tis qui quãtuz ẽ de ſe mortẽ nõ ſignificat.
Secũdo Dynus. dat moduz huius poſſibili
tatis: naz pulſus nõ alterat alteratõe multa
niſi quãdo uirtus eſt uehementer oppreſſa
ſed nõ eſt uehementer oppreſſa niſi quãdo
eſt eucraſia q̃ eſt in ſubſtantia eius. ſ. ĩ corde
eſt uehementer ꝑmutata: hec aũt eucraſia ñ
uehementer ꝑmutat̃ in talibus febrib⁹ qa
caliditas accenſa ĩ humore non eſt fortis: &
ꝑpterea nõ uehementer ꝑmutatur pulſus:
quia tñ materia nõ põt ꝑmutari: & digeri
a natura & uinci ab ea. Idcirco accidit q̃
eger moritur: accidit autez maxime hoc in
febre peſtilentiali: quia in ipſa licet caliditas
putredinalis ſit debilis: ẽ tamẽ peſſime ma
teriei: quia nõ ſic cõtingit ĩ aliis febrib⁹: &
ꝑpterea ĩ ipſa non apparente magna altera
tione in pulſu eger moriť. quod nõ ſic con
tingit in aliis febribus. Dicit tamẽ Dyn⁹.
hic ẽ attendenduz q̃ lz nõ appareat magna
alteratio in pulſu: tñ in ꝓceſſu qñ incipit
uirtus ſuperari manifeſte neceſſe eſt q̃ ap
pareat magna alteratio ĩ pulſu & diuerſio
eius a diſpoſitiõe naturali nõ apparet in fe
bribus peſtilentialib⁹: ſicut apparent mala
ſigna q̃ antecedũt in aliis febribus peſtilen
tialibus pluſq̃ ĩ aliis febribus. Sed qa hane
litus ĩmediate ſignificat de diſpõne cõtẽta
in corde pluſq̃ pulſus. Idcirco Auic. ad rec
tificatiõem huius ambiguitatis cadentis in
pulſu docet recurrere ad hanelitũ: qa ſi fetz
morietur. hec ſunt dicta Dyni. ¶ Contra
primũ dictũ arguitur. primo qa medicus
iſte famoſus recitatus. q° de ĩterioribus. ha
buit pulſum prauũ & mortuus ẽ: & ſic for
ma argumẽti Dyni. nõ eſt cõueniẽs: debet
enĩ dicere aliqs habẽs prauũ pulſuz euadit:
g° aliqs habens bonũ pulſuz poterit mori:
ſed ꝑmũ nõ fuit ĩ illo medico. ĩmo mortu⁹
fuit licet tarde. Sed Dynus. põt ſic argueť
cũ prauiſſimo pulſu ſtat uita tẽpore lõgo:
g° cũ optimo pulſu poteſt ſequela eſſe cite
mortis: & tũc dicerem⁹ q̃ nõ eẽt uera ꝺñtia
nam cum aliqua malicia egritudinis homo
põt uiuere: ſed q̃ egritudo ſit bona: & cito
occidat uidetur impoſſibile. Poteſt ẽt ratio
Dyni. aꝑr & ſic formari prauiſſimo exñte
pulſu poteſt cito ſequi ſalus: igitur optimo
pulſu exñte põt cito ſequi mors: ꝺñtia uide
tur nota: añs eſt Auic. 2ª fen. cum clamoſe
dicit: o quãta ſigna timoroſa uidimus zẽ.
Hec ratio nõ cõcludit: nam añs eſt uerũ: ſz
ꝺñtia nõ ualet: nam poſſe habere caſuz pul
ſus eſt poſſibile ex pugna cretica in qua na
tura eſt dominatrix. lz ĩ actu pugne tereať
ſed poſſe habere bonũ pulſuz ĩ egritudine
cordis non põt eſſe niſi ex debilitate egritu
dinis: ſed q̃ egritudo debilis ſubito & uelo
citer occidat. uidetur incõueniens. Contra
ſm dictũ Dyni. quo conatur dare modum
miranduz ẽ q̃ eucraſia cordis nõ ſit multũ
ꝑmutata ĩ febre peſtilentiali: nã ꝑmutatio
ꝑportiõis uel ꝑprietatis maior: & prauior
eſt & magis permutans actu uirtutũ q̃ per
mutatio gradus qualitatis: cuius ſignũ eſt
q̃ uenena opantia a forma ſpecifica prauio
ra & peiora accidẽtia in ducũt q̃ operantia
a qualitate: ut ĩtelligiť fen. 7ª huius. Et rõ
eſt quia complexio plus ẽ inſtrumentuz aĩe
per hoc q̃ eſt ꝓportionata ſiue ꝑprietatem
habens q̃ ꝑ temperantiã quã põt habere in
gradu abſolute. Et forſan q̃ Dynus habuit
bonũ ĩtellectũ: tamẽ male ſciuit ſe explicaŕ.
¶ Ad tertiũ queſitũ de urina dicit Dynus.
q̃ urina eſt ſuperfluitas epatis & uenarum
mediante uirtute alteratiua que ꝑcedit in
ipſas uenas ab epate. In febre aũt peſtilẽtiali
nõ principaliter nocumentũ fit circa epar:
ſed circa partem cordis: & ideo ſuperfluitas
que ab epate deciditur nõ alterať alteratõe
magna: unde urina ĩ talibus febribus non

eſt ꝑpriũ ſignuz. īmo põt eſſe naturalis in colore & ſubſtãtia & ſedimīe: & ille cuiꝰ eſt tendit ad mortẽ: ut ſen. 2ª huius: ſicut hoc uidimus etiã ī egritudinibus aliis mortali bus & in ptiſi ī qua urina nõ eſt multuz ꝑ mutata a naturali: & tñ infirmꝰ tendit ad mortẽ. Quando gº materia mala nõ eſt in locis urine. ſed eſt uerbi gratia. circa pectus põt urina eẽ bona & egritudo mortalis: & hoc etiã dicit Dynus. qª ſen. caº de floboto mia Thadeus uero ſup illo ampho. qᵉ par ticule. QVIBVS IN SEPTEM TERMI NATVR zẽ. dat cauſam huiꝰ: quia febris peſtilentialis ītерficit ꝓp nocumentũ quod accidit uirtuti uitali. Sz digõ fit ꝑ uirtutẽ naturalẽ: ſed poſſibile ẽ uirtutẽ naturalem facere opatiõez ſuã uirtute uitali tendente ad deſtructionẽ: ut dicit Auic. primo cañ. caº de uirtute uitali. Huic ẽt ſnĩe aſſentit Anthonius de parma. ſup illo caº. Cõmen tator. uero differentia. 95ª. ī fine conat dar tãm quare in febre peſtilentiali põt eẽ pul ſus bonus & bona urina & infirmus tendit ad mortẽ: & dicit q ꝑpriũ febribus peſtilẽ tialibus pre aliis febribus ẽ q ipſe uehemẽ ter inherent cordi: ut nocumentũ eius ſuſ cipiatur in corde nõ ſic in epate: & in aliis: unde uirtus naturalis ꝑterrita ī nullo attẽ tatur ſurgere cõtra morbũ: ſed uertit ſe ut corpus gubernet ſicut in ſanitate: & iõ pul ſus apparet bonus & urina bona: & ꝓp hoc urina ſicut ī ſanitate in morbo diuturno ꝑ manens iudicat mortalis: quia ſignificat q natura nullo mõ attẽtat ſurgere cõtra mor bũ. Hec dicta cõmentatoris. ſunt rethorica. Quomõ eniz uirtꝰ cordis ẽ territa a forma q̃ eſt forma naturaliter agẽs. ſ. febris: niſi ꝑ multã ꝑmutatõez ī ſubſtãtia & ſpũ cordis ſed tãta ꝑmutatiõe exñte nõ ſe uerteret ad regimẽ corporis. īmo rector ẽ morbus. Nos aũt in hac materia ponemus. primo caſum quẽ uidimus. Vir fuit qdaz noĩe Gaſalus. qui in prinº peſtilentie incepit lente febrir ut ī prinº iudicarem⁹ effimerã ex triſtitia que ei erat cauſa manifeſta: poſtea diximus eſſe benignã putridam: pulſus aũt & urina laudabilia erãt & nũq̃ accubuit lectum niſi horis qbus cõſueuerat ſanus & liguã bonã habebat & calorẽ faciei habebat bonũ & cõ uenienter qeſcebat in nocte. in ſeptima die ereptus ẽ ſudore frigido ī capite & collo & ſubito mortuus eſt: & nos medici baſitaui mus: unde hoc potuerit eẽ: & illo menſe de tecta ẽ peſtilentia & īuaſit multitudinẽ ho minũ incredibilem. oz gº inueſtigare. quõ febris occidit ſubito apparẽtibus ſignis bo nis: & qd dictũ eſt ſupra de bonitate urine q materia ẽ circa ſpiritualia & ñ circa epar: eſt dictũ quod põt tollerari: tñ habet diffi cultates exquirẽdas ī ſcĩa principioꝝ. ꝑmo quõ cũ malignitate ſpũs cordis poteſt ſtare bona dipõ ſpũs epatis cũ ſpũs cordis ſit illi ſicut paſſio & forma. Amplius quomõ corruptis morbus ī corde ſaluat materieꝝ bonitas in epate: & oportet neceſſario tenẽr q diſpõ ſpirituũ & humiditatuz cordis ha beat ſuã latitudinẽ aliã a latitudie diſpõnũ humiditatũ epatis: & licet non poſſit exire diſpõnũ cordis latitudo quin ſequat mors & deſtructio epatis: poteſt tñ fieri mutatio multa ītra illã latitudinẽ: & tñ nõ fiet mu tatio multa ītra latitudinẽ diſpõnũ epatis: & tu cõſidera. Alius modus dicendi quez alias poſuimus: eſt q forma uenenoſitatis poteſt aſſimilari formis q̃ inducunt ī fine alterationis ita q aliqñ hoc contingat poſſi bile ẽ ergo q aer peſtilentialis aliqñ īcipiat īducere calorẽ & uenenoſitatẽ in materiam cordis quã putrefacit: & tũc hec febris peſti lentialis incipit cũ prauitate & uehementia accidentiũ: ut dicit Auic. Aliqñ ãt cõtigeꝛ poteſt ex natura recipiẽtis q īcipit īducere aliquẽ calorẽ accidẽtalem remiſſum: unde homolente febrit: nondũ tñ ille calor fit ue nenoſus: & toto tẽpore quo ille calor habit⁹ non ẽ uenenoſus febriẽs habz pulſuz bonũ & urinã bonã. Vltimo aũt. i. precedente hac alteratione ī aliqua mẽſura nobis ignota ī ducitur uenenoſitas. i. calor uenenoſus ſiue inducat ī tẽpore ſiue in ſtanti non curam⁹: & tũc occidit. Preter hũc aũt modũ ẽ alius modus generalis qui īcludit iſtũ cũ conſidera bis: & eſt q manifeſtũ ẽ ꝑ ſe q qñ homo fe brit cum bono pulſu & bona urina īpoſſi bile eſt q ex illa febre ſtante diſpoſitiõe illa moriatur. Si igitur poſt bonuz pulſum & urinam moriat cito non ẽ niſi qa mutatio ẽ facta in hac febre de bonitate eius ad ma liciaz. Hec mutatio põt ẽt fieri in febribus multum que accidunt ab aere peſtilentiali

& modi huius mutatiõis sunt plures. Vn9 est: quia ponamus q9 aliquis febriat tẽpore pestilẽtiali febre que fit ex sui natura salubris quã febrẽ homo ĩcurrisset q̃uis aer nõ fuisset pestilentialis: uel pone q9 ĩcurrat ea3 ex aeris dispõne tamen sit de salubribus: & stante ista febre salubri lateat aliq̃ materia uenenosa qualis eẽt illa materia antracis: q̃ generabatur ex malicia aeris ĩ aliqua parte spũ aliu3: sed stabat qeta & occulta. In hora igit crisis huius febris salubris ista materia moueat & attingat cor & subito ĩterficiat: uel ĩ hora nõ crisis. hoc aũt plus euenit infe bribus pestilẽtialib9: na3 hee materie praue plus sunt apte generari in tp̃re illo tamẽ in febrib9 & tẽporibus nõ pestilentialib9 põt hoc cõtingere: & ia3 iste casus turbauit & in festauit aliquos medicos sine culpa. Secũd9 modus ẽ q9 stante ista febre salubri aer con tinue ĩspiratus cõuerterat medicina3 ad ue nenositatẽ: & tamẽ nõ erat sic cõuersa prius & ex hoc moritur iste. Et tñ si aer nõ fuiss3 pestilentialis nõ fuisset pmutatio ad tantã prauitatẽ materie: & iõ multũ conari debe mus ĩ rectificatione aeris: & ex hoc appebit causa terribilis effect9 apparẽtis tp̃re praue pestilẽtie: & ẽ ut nos uideam9 quasi aliquos liberatos ab aliqua febre cõtinua pp aliquã crisim optimã qui subito morieť in tẽpore ĩ quo indicas eos cõualescere: & hoc cõtigit qa licet iste liberatus sit p euacuatiõe3 ybi gratia. sanguis qui exiuit p nares q̃ fuerat causa febris cõtinne sanguinee: tñ in eo est aliquid peccatũ colere apte corrumpi & aer uenenosus cõuertet eam ad naturã ueneni. In die g° cõualescẽtie ĩ quo gloriat9 fuisti de salute infirmi & cõgauiscus sibi & suis subito hac corruptione colere facta qa uirt9 est debilis erripiť febris & ĩ paucis horis: ul' diebus occidit illũ. Et plus euenit hoc ĩ aere pestilentiali: ut notũ est: nec de hac possibi litate ẽ mirandũ: nec de cita occisione cũ cã effectus possit eẽ causa apta ad hanc trans mutationẽ malã & aer possit esse multum corruptus: & materia mala posset eẽ multe maliciei uehemẽter agens in corpus debile quale ẽ corpus cõualescens nõne uides q9 ĩ uero cõualescente Auic. timet mortẽ ꝓpter assurgere ad assellam: ut apparet fen. 2ª. huius. Scias hoc. Alios modos autem huius mutationis per te consídera. Ex his leuiter cessant argumenta. ET HESITANT MẼ DICI zc̃. Quia nõ preuiderũt mortem nec causa3. Ex istis sic dictis ĩmediate: & ex his primis. s. habẽtib9 febrẽ pestilentialẽ credo bene q9 q̃n in eis apparet fetor bane lit9 non stet bonitas pulsus: s3 tũc ĩcipiat ad morte3 ꝓmutari: & si est bonitas pulsus ẽ quãtũ ad materias q̃ cõsequũť gradũ caloris ut illu3 sequũtur: ut dixit prima uia cõis zc̃.

¶ Signa pestilentie.

d EILLIS Q VE SIGNIFI CANT. Hic ponit signa pesti lentie. & Primo ponit signa q̃ cõcurrũt cursu causa4. 2° que sunt ℔m semitã societatis cause. ibi secunda. SIGNA AVTEM. Prima ĩ quatuor. Prio ponit signa pestilentie autumnalis. 2° hye malis. 3° estiue. 4° ponit signa generalia q̃ possunt ad uer: & ad alia tp̃ra applicari. ibi secũda. ET Q VANDO MVLTIPLICA TVR. ibi 3ª. PESTILENTIA AVTEM. ibi 4ª. SIMILITER Q VANDO VIDE RIS zc̃. ROYONIS. Est ignis qui apparet in aere motus: ut stella cadens uel currens. ASVL. Est ignis qui uidetur stare in aere: colũpna uel aliqua figura stans. Dubitať primo qa nõ uideť q9 apperitio illo4 igniũ significet pestilentiã: qa sic apparet. 4° me thauro4. isti ignes fiunt exalatione calida & sicca ꝓtingente ad partẽ aeris superiorem uersus ignẽ: exalatio aũt calida & sicca nõ ẽ signũ pestilentie. ĩmo remotionis pestilẽtie quia aer pestilentialis est humidus cum ob tuso calore: & talem modum humiditatis destruit exalatio sicca ignea: unde A4. pro bleumatu3. z5°. i9°. problemate ĩterrogãs quare aer nõ putrefit dicit q9 ẽ igne plen9.

¶ Dubitatur secundo ĩ quo tẽpore dicať esse ista pestilentia: an in autumno: an in hyeme sequenti. ¶ Dubitatur tertio quõ hec signa sunt etiã cause. Ignes eni3 cadẽtes aut stantes in suprema ꝓte aeris nõ causant aliquid in nostrã humiditatem, licet signi ficent. In hac materia metholoycus & astro logus possunt multa dicere. Dicamus g° quantu3 nobis sufficiat. Primo dicamus q9 isti ignes non significant uerã pestilẽtia3 sed solũ maliciam autumni: quia significãt eius superfluã siccitate3: sed autũnus siccus

eſt prauus prauas faciēs egritudines: & qa iſti uapores ſicci calidi qui ſuperius ignes fiunt.hic inferius ſiccū faciūt aerem & ſunt eiuſdē ſpēi:& ideo dicit q iſti ignes currūt curſu cauſaꝝ non q illi qui ſunt ſuperius circa extremū ignis cauſent ꝑprie hoc: ſed illi qui ſunt in hoc ſpacio eiuſdez ſpēi cum illis:& hoc eſt quod ultimo Auic.dicit indi catur īdicatione cauſe qa indicāt eos q ſunt cauſa. Secūdo poſſumus dicere q exalatio calida & ſicca nō facit peſtilentiā:ſed quādo multi uapores ſurgūt in aere fit tūc peſtilē tia:unde ꝑbleumatū ꝑma ꝑbleumate.2i° dicit Aꝝ.q qñ ex terra uapor mult⁹ aſcen dit ānus peſtilentie fit. Iſti ergo ignes intel ligendi ſunt q cōiunganť cū multa euapo ratione preter eoꝝ apparitiōez: ſicut ſtatim infra ponit Auic. Vel poſſemus imaginari q multitudo uapoꝝ in aere nō poteſt con ſumi ſed aeri miſceť: ſed pars iſtoꝝ pōt cale fieri & exiccari q̄uis a principio ſue eleua tionis nō fiat talis uel fuit occultus uapor calidus & ſiccus in uaporibus humidis pp iſtā g° multitudinem humidis uaporibus mixtis remanentibus ī aere calidis & ſiccis ſurſum eleuatis fiunt ex illis peſtilentia:& ex iſtis ignes qui ñ fuiſſent eleuati ſurſuz: ſed ſoli & ꝑmixti cepiſſent aſcēdere: ſm g° hunc moduz iſti ignes poſſunt ſignificare peſtilentiā & currūt curſu cauſaꝝ:quia in dicāt cauſaz dictā.hic tñ ſermo ex prīcipiis metroloicis pōt moleſtari:ſed nō curamus. Tertio poſſum⁹ dicere q iſti ignes multi nō ſolū moti ſed etiā quieſcentes de quibus eſt cometa fiunt ex dominio martis cuius dominiū ē cauſa mortis & peſtilētie ī aere. Currūt ergo curſu cauſe quia ſignificāt cāz .ſ.ímpreſſionē martis:ideo yſaac febriū,ç° eum dixit apparitiōez flāmaꝝ & lampadū multoꝝ & diuerſorū in autūno ſignificare peſtilentiā:ſubdit q ſi qdam querūt huius rōnis intētionez dicemus q̄ ſunt nō poſſe ī telligi niſi prius preuideant multos motus ſtellarū ſcīam & cōiūctiones eaꝝ ad īuicem que fit ī circulis ſuis qualitate cuiuſq ſtel larū que eſt ſm eaꝝ loca. Iam ergo apparet ſolutio prime & tertie dubitationis. Ad ſecūduz dubiū & ſm primū modū dicendi eſt dicendum q ipſa peſtilentia erit in ipſo autumno & erunt febres de materieb⁹ cor ruptis :& egritudines alie: ſicut ſcabies & lepre & cancri & poterit extendi in hyeme in qua materie iſte cōſtrīgunť: ſed ſm 2^m modū dicendi: & 3^m iſta peſtilentia poterit eſſe in hyeme & uere & eſtate futura. ET QVANDO MVLTIPLICANTVR AVSTRI. Conſiderādū q multiplicatio auſtri facit aerē humiduz & etiā calidum. Subſolanus aūt addit ad calorē in aere. IN THENIF.i.menſis december. ī quo eſt ꝑn cipiuz hyemis uides hos uentos flare. ET VIDES AEREM NEBVLOSVM zc.ſig nificant multi uapores humiditatuz calidi tate turbantes mixti in aere:ſi ergo pluit p illoꝝ uaporū aſcenſuz & cōuerſionē ī aquā: tūc aer nō remaneret ꝑfundat⁹ ſiue mixt⁹ cū illis uaporibus & ſic nō fieret putredina lis: quia igitur pluuia non fit. īmo īuenis aerem uacuū a pluuia. SICCVM.i.pluuia priuatū aer corrumpitur: quia illi uapores cū caliditate putrefiunt ſiue putrefaciunt aerē:& quia non ſolū hyemis. īmo poſſunt tot eſſe uapores & tanta corruptiōe q dña bitur toto anno:& hoc eſt ꝑbleuma Aꝝ.ꝑ bleumatū ꝑmo.& 3° ꝑbleumate. dicit eniz ꝑpter quod auſtri ſicci & pro nō aquoſi ſe. ſunt. Et ſoluit dicens quia caliditatez & hu miditatē extraneā faciunt ī aere:ſunt enim humidi & calidi. Conſiderandū tamē q ſi ſimul cum auſtro fit ſubſolanus addit illi humiditati ſuperflue caliditatē ꝑpter quā citius putrefit ut nō expectetur calor ueris uel eſtatis. PESTILENTIAM. Dubitaē quare facit ad hāc peſtilētiaz pauca pluuia & frigus in aere Amplius quō poteſt acci dere frigus in nocte & caliditas. Dicendū q uer frigidū pauce pluuie tenet materias uſq ad eſtatē. DEINDE.i.poſt uer multi plicatur auſter: & hec eſt cauſa multorū ua porū in aere ſignuz cuius ē turbiditas aeris & qñ iſti uapores ꝑfunditus admiſcentur aeri qa aliqualiter ſubtilianť fit aer clarior q̄ prius eēt: & iſta claritas nō debet multū ꝑdurare:ſed ſufficit q circa ebdomadaz:& iteꝝ īturbideť aer p aduentū uaporuz mul torū. Si.n.illa claritas ultra ebdomadā per duraret pōt ſignificare illoꝝ uapoꝝ cōſūp tionem. Ex hac igiť diſpōne ſuſpicandū eſt aerem factū eſſe putridū ex illis multis ua poribus:& affirmatio huius eſt: qa accidit

frigus in nocte. Considerandum q̄ istud frigus & ista caliditas possunt intelligi eē in aere: naz isti uapores humidi sunt aquei ex natura: & ideo sole recedente tendunt ad frigiditatem: sed concluso in eis calido fit putredo & uincit calor: & intus apparet in eis caliditas: & ꝑm hanc imaginatiōez. ꝑmo sero apparebit in aere frigiditas & aliqua alia hora noctis apparebit caliditas: & econtra possemus imaginari q̄ aer grossus ex his uaporibus factus retinet caliditatē quā in die acquisiuit in primo sero usq; ad aliq̄ ptē noctis: postea aūt mutat̄ ad frigiditatē tu aūt cōsidera. Hoc aūt frigus & caliditas possunt ītelligi esse ī corporibus. Nam aer iste putridus inspirat9 attingens cor ledit q̄uis nondū faciat febrē: & ideo calor ab exterioribus ad interiora cōtrabitur: accidit g° frigus ī nocte circa extrema & caliditas in īterioribus. Possem9 aūt aliter dicere q̄ aer iste grossus humidus absentia solis in frigidatur in nocte: & ex hoc ītus cōcludit caliduz & calidū sentit̄ minus: & cuz hoc ledit spūalia: quicqd aūt sit uez ē q̄ iste aer cōturbat nos & nocēdo spūalia ē causa mōi prefocatiōis. Cor. n. in eius attractiōe ledit̄ & ex hoc quasi non uidet̄ homini q̄ ab ea euentet̄. Ista aūt plus apparēt in nocte: aut quia ī die fit euentatio a zephiro & borea: ut Az. ꝑbleumatū. 25. 15°. ꝑbleumate: aut quia ītus concludit̄ calor: aut qa in die pp attentionē ad alia boīes nō sic cōsiderāt has mutationes in se: sicut accidit philosopho habēti apostema ī coxa qui pl9 molestabat̄ in nocte quā in die: ut apparet a Gal. in li° de motibus liquidis. Ista g° pestilentia est mala & magna quia est uera pestilentia ex multa putredine in aere. ET HIS SIMILIA. Quia morbilli carbūculi. i. apostemata de materia uenenosa mēbrorum corruptiones: & similes dispōnes illis q̄ facte sunt ī pestilentia: & nos testificamur hāc uidisse. ET SIMILITER. Hoc est aliud signum pestilētie estiue ī qua significamus occultaz & malignam materiaz putredinalē in aere cui9 signū ē qa boīes ualde cōturbant̄ ut ñ possint ī nocte huius estatis quiescere: & tñ nō indicant se ꝓcipere fortē caliditatē: ē g° ex malicia putredinis. Habens matutina alterata. s. de caliditate ꝓcedēte ad frigiditatē & econtra: ut supra diximus: cōiter tamen accidit q̄ circa aurorā frigus plus apparet q̄uis nobis sol sit ꝓpinquior: ut ꝑbleuma tū. 25°. 5°. ꝑbleumate. IGNES. s. diuersoz modoz. NEGEZIN. i. ignes descendentes & dixit hoc uocabulū Auic. ut significaret diuersos modos ignis qui diuersificantur ī forma & in motu & quiete: & in motu est magna diuersitas: ideo dixit. ET ALIA. i. alii & diuersimōi boz igniū: ut uerbi gr̄a. q̄ appareat aliqua cometa: cū hoc dixit. A. PRETERIERVNT IN AVTVMNO. Vt īnuat ꝓ hoc q̄ cā istoz ē dominiū alic9 maliuoli planete cuius impressio in aere incipit apparere tempore quo isti ignes sunt magis apti fieri. s. ī autūno. ET ALIORuz QVIA CIRCVLORVM ET MORTIS PRINCIPIVM ET SIMILITER. Ista alteratio ē de caliditate ad frigiditatē: unde uirtus debilitat̄ de turbilentia ad claritatē & nō solū in uno die: sed in die & die: unde significat multitudinez uapoz in aere sparsorū: & idez significat ortus solis cū nebula būida sparsa in aerē: unde uidet̄ ut puluis: qa apparet aer quasi esset puluerulentus. PESTILENTIA ACCIDIT. s. cito. Hoc aūt signū uerū ē quocūq; tēpore accidat ita q̄ si accidat in hyeme poterit significare pestilentiā in uere: aut in ipsa met hyeme ꝑm quātitatē uapoz & ipsoz uiolentiam & maliciā. SIGNA AVTEM. Considerādū q̄ ista signa dicunt̄ eē ꝑm semitā societatis cause: qa ipsa nō sunt cause sz associant̄ cāis sicut ranaz paruaz multitudo q̄ significat superfluā humiditatē ex qua fiūt: ut etiaz sumit̄ ab Az. ꝑbleumatuz prima. 22°. ꝓbleumate: ubi hoc ꝑbleuma queritur. Nos aūt uidim9 ante quādaz pestilentiā tantaz multitudinē haz ranarū ut cooperirēt terram in multis locis: & erāt rane parue: cum quadaz cauda: & has ranas Az. uocat ranas crinoidas. Alii tñ dicūt q̄ illaz facies hñt signa rubea. ALARBVRI. i. serpētes qdaz hec enizsigna significāt magnā putredinez in cauernis terre. Considerandus q̄ ista possunt dici signa & cause sicut ignes uolātes qui licet nō sint causa: tñ significat cāz: tñ signa que ꝑm ueritatem sunt cause sunt multiplicatio austri turbiditas aeris apperitio aeris puluerulenti: & similia.

¶ Curationes febris peſtilentialis.

SVMMA CVRATIONIS.

¶ Primo ponit cañ. curatiõis. 2° preſeruatiõis. ibi 2ª. ¶ OPORTET. Prima in duas. Primo ponit curã p euacuationẽ. 2° p ĩfrigidatiõz & aeris rectitudinẽ. ibi ſecũda. ET OPORTET. ¶ Conſiderandũ q ſicut iaz diximus febres peſtilentiales poſſunt eſſe diuerſe in diuerſis: ut in aliquo colerice: & in aliquo flegmatice & ĩ aliquo melancolice & ĩ aliq° ſanguinee: & poteſt etiã eſſe diuerſitas eaz: ut contingat putrefieri humiditates circa cor: & ẽ iſta uera peſtilẽtialis: & aliqua peſtilentialis poteſt eſſe in qua putreſcant humores circa aliquas uenas: & hoc ꝓpter eoz diſpõez. Euacuatio igit̃ fiat uꝫ flobotomia uel farmatia ſ̃m ꝙ cõuenit. Et attende ꝙ facere flobotomiã in febre peſtilentiali in q̃ nõ cõuenit eſt magnus error & maior quã ſuũ ſimile in aliis. ¶ Conſiderandũ 2° ꝙ cũ in febre peſtilentiali nõ ſit magna diſtemperantia in gradu caloris ſicut in cauſone: & ſimilibus: ſed pñtia male materie indicat euacuatiõez potius & prius q̃ aliquã alterationẽ: & iõ dixit ꝙ ſũma curationis. EST EXICCATIO. i. euacuatio ubi tamẽ cum febre peſtilentiali eẽt magna alteratio uel ĩflãmatio ut cũ eẽt febris ethica & multi & acuti caloris audacter ĩfrigidamus. ¶ Conſiderandũz 3° ꝙ iſta materia cũ ſit putrida maligna putredine debemus conari quãtũ poſſum⁹ ad ei⁹ euacuatiõez & cito: ſemp. n. ſperamus plus de eius materiei corruptiõe q̃ de digõne: & hoc ꝓpter groſſiciem aeris pñtis corrupti & materie aptitudinem ꝓp hoc ĩcipimus ad euacuandum. Et ego uidi ſocios noſtros uiros expertos qui in praua peſtilentia prima uel 2ª uel 3ª die: uel q̃ª ĩ ſũma q̃ citius poterãt dabant farmaca euacuantia exſoluendo materias: ſicut reubarbaruz aliqui & agaricũ aliqui cũ turbith: & quidaz dabãt qñq̃ medicinas iſtas uigoratas cũ ſcamonea pauca: & uidimus plures euaſiſſe ꝑ manus iſtoz q̃ ꝑ manus illoz q nõ purgabãt niſi cũ leuib⁹ cliſteriis & qñq̃ ſola caſſia & dicebãt illi uiri ſolẽnes hoc uoluiſſe Auic. cũ dixit. ET OPORTET VT INCIPIATVR IN EA AD EVACVANDVM. Et dicebant ꝙ ſi ĩ morbis furioſis ante digõnez preceptũ eſt euacuari: multo magis iſta euacuatio cõpetit ĩ materia faciente febrez peſtilẽtialẽ: põt. n. dici furioſior oĩ materia furioſa. ¶ Cõſideraduz q° ꝙ ad iſtã euacuatiõez ad quã Auic. feſtinat in ſe. peſtilentiali uocat exiccatiõez: unde dicit. SVMMA CVRATIONIS EST EXICCATIO. Nam Auic. euõem minoratiuam uocat exiccationez: ſiue ſit minoratio materiez q̃ nõ ſunt dicẽde cauſa cõiũcta uꝫ añs: ſed ſunt materie cõplicate ſiue cõiũcte cum feb. & ſic appellauit ſuꝑ ca° de cura putridaz ĩ uniuerſali cũ dicit. CVM ADMINISTRAVERIS CANONES PREDICTOS: & dixit. SECVNDVM SEMITAz MINORATIONIS ET EXICCATIONIS zc̃. ſiue iſte materie ſint cã cõiũcta uel añs ſe. & b° mõ euacuatiõz minoratiuã uocat exiccatiõez: & ita ca° de cura uariolarũ: cũ dicit. FLOBOTOMETVR QVANTITATE QVA EXICCET. i. minoret de materia: & iſta minoratio etiaz dicit̃ abſciſiua cauſe. ſ. partialis abſciſiua: hãc g° exiccatiõez. i. euomatiõem minoratiuã q̃ accipiat de cã cõiũcta faciente febrẽ: & añti. A. precipit facere. Sed tu dices ſi illa materia ẽ ita praua: ſicut materia furioſa. quare g° nõ euacuamus eradicando materiã. ¶ Dicẽdum ꝙ hoc ꝓp caſuz uirtutis. Incipit enim hec febris a ſpirituũ malignitate: ſi qs aũt uellet tenere ꝙ ĩ prin° putridaz peſtilẽtialium nõ cõpeteret farmacũ qd̃ exſoluendo euacuaret: ſed ſolum qd̃ leniret: ut caſſia & uiole fundet ſe ſuꝑ b° qd̃ dicit. EXICCATIO. Quia Auic. ſic conſueuit uocare euõem q̃ eſt facta cũ medicinis q̃ nõ euacuãt exſoluendo. Et hec diſcordia redit ad qõnes q̃s diſputauimus ſupra ĩ cura putridarum in uniuerſali. Credo aũt ꝙ in peſtilentialibus feſtinandũ ſit purgare cuz farmaco qd̃ euacuat exſoluendo: ut ratio p̃dictaz uiroruz ꝓbat: determinatio aũt tẽporis & q̃titatis farmaci remanet ĩ extimatiõe medici. ET OPORTET. ¶ Conſiderandũ ꝙ ĩfrigida° remittit putredinẽ & tẽporat caliditatez q̃ ĩtus circa cor iſti ſentiũt. AVT INFRIGIDATIO FIT. Primo ĩfrigidat domos eoz 2° ĩfrigidat eos ꝑ res q̃ ſumũt̃. 3° ponit regimẽ determinate febris peſtilentialis. 4° ponit regimẽ ꝑ cibũ. 5° rectificat aerẽ ſicut

premittit & postponit.ibi 2ª. ET ADMI NISTRETVR.ibi 3ª.Q VOD SI.ibi 4ª ET Q VANDOQ VE ACCIDIT. ibi 5ª.RECTIFICATIONES.Quod primo dicit est notū.Linimentuz aūt & delibutio idez ē & delibu° est q̄si affluēs linimentuz. ET ADMINISTRETVR. Visus est hic Dynus dubius fuisse cū ī febre pestilētiali sit duplex intētio.s.euacuatio materie & in frigidatio quare nō ponit medicinas euacuatiuas sed ifrigidatiuas p os assumēdas:ut trocisci de camphora & rob frigida:ut rob de agresta & rob de ribes & huiusmōi. Rñ det ꝙ farmaca euacuātia materias sūt dcā supra:& eadez sunt q̄ euacuant materias febriū pestilentialiū & nō pestilentialiū: & in hoc Dyn⁹ bñ dixit:sed postea dixit ꝙ hui⁹ modi medicine ifrigidātes & exiccantes: & trocisci de camphora & rob:& similia cōtrariant ꝑprie putredini:naz putredo cōsistit ī calido & hūido:& iō trocisci de camphora cōueniūt oī pestilentiali cōsiderate: ut pestilentialis ē:qa illi resistūt illi putredini.licet rōne materie putredinis plus cōueniant in q̄daz pestilentiali febre ut ī colerica: ī q̄daz min⁹ ut ī flegmatica: tñ in ipsa fe.flegmatica etiā cōueniūt rōne putredinis facte ab aere putrido:& in alia fe.flegmatica.s. non pestilentiali nō cōueniūt hec dicta Dyni in digēt determinatiōe: nam trocisci de camphora qbus utimur ī febre pestilentiali colerica uel sanguinea nō ĩdigēt mixtione cū rebus aliis q̄ remittāt frigus camphore:sed credo ꝙ qñ febris pestilentialis ē habita ex materia frigida flegmatica est bonuz dare illi aliqd de musco uł de medicaminib⁹ de musco ut dyamuscū zē.& credo ī b° Haly. ī tegni cū dixit:& post Gal.& diascoriden ī uēte sunt herbe dicti iuuamenti :& uelocis ualoris sicut ualēt camphore ī egritudinibus pestilentialib⁹ calidis & muscus ī egritudinib⁹ pestilentialib⁹ frigidis. Dubitaꝫ utz ī febre pestilentiali possum⁹ uti tyriaca. Et dicendū ꝙ ubi febris apparet lenta multū remissi caloris & uenenose putredis cōcedi pōt aliqd de tiriaca:& credo b° gal. uoluisse ī li° de comoditatib⁹ tbriace. Ego etiā laudo ī febribus pestilentialibus medicamē de aqua rosata & uino & boloarmeno qđ .A.scribit.2° cañ.ca° de luto armeno. Feci aūt hāc compōz.Re.aque ro.libraz.v. uini uncias duas.boli armeni.z.ii.misceañ det de eo ī mane cū syrupo suo & det ī nocte & meridie & diebus q̄bus uidet: Et si times stipticitatē succurre cū lenitione & minora dationē & adde multū syrupi citri uł arantiaz & agreste & uino granatoz. ET AQ VA.Hoc ē dictū Iohānicii positū.i6°. cōtinētis ca° de aere.cuius dicti cā est:nam pōt esse febris pestilentialis iflāmatiua ī q̄ competeret copiosus pot⁹ aque frigide ꝑm cañ.generales:si g° biberet pauca ꝓsequēter pōt incēdi & īcendet:ut ipsa qñq̄ cōuertaꝫ in colerā:ut dixit ypo.2° regimīs acu. Q VOD SI ista febris pestilētialis ē praua In qua calor ītus occultaꝫ unde frigent extrema & ꝓp retentionē uapoz tendūt ypocundria & euaporat ad capud ex qbus ꝓp eoz malicia nō fit somn⁹ sed uigilie & alie natio.& ꝓp īcendiū multū eleuaꝫ pectus:& ꝓp multitudinē uapoz exprimēdoz mꝫta fit eius ꝓstrictio. oz g° trahere extra calidi tatem cū fricatiōibus & euaporatiōibus extremorū. Et augmētare calidū naturale cū cordialib⁹ cōueniētib⁹. ET Q VANDO. Consiederandū ꝑm Dynū.ꝙ appetitus cadit ī pestilentiali febre ꝓp coītatē stomachi ad cor:unde spirit⁹ cū quo stomachus facit suaz operationē est corruptus:& iō non appetit:& ideo.RESTAVRETVR AD COMESTIONEM.i. cogañ uiolenter comedere ut spūs illi rectificēt: & corrigaꝫ illoz malicia. Considerandū aūt ꝙ restaurare eos sup cibū ē frequēter cibare eos & paruz ĩuito ut uirtus debilis possit cibuz datum multis uicibus digerere qđ facere non pōt uice una:si g° in eis fit prostratio uirtutis appetitus siue nō laudaꝫ cibatio: ī plurib⁹ tñ cadit appetitus. Causa aūt casus est qa spūs cordis istoz sunt ifecti & cōtinue infi ciuñ ab aere:& ideo egēt quasi cōtinua restauratione uel renouatione & cordis cōfortatione quod fit ꝓ cibaria contraria istis.s. frigida acetosa:uapores.n.laudabiles a cibo eleuati qui cito transeunt rectificant spūs miscēdo febres cū eis & materialiter augēt eos:qui eniz multū comedunt & uiolenter: q̄uis sint destructi appetitus absoluūtur a febre & uomūt: & si cōsideras ē q̄si curatio uenenati hominis: bñ ergo necessariuz est

reſtaurare eum ſup cibū.i.cogere eos:uel.i. frequenter cibare eos: alias tamē dedimus illā expōem reſtaurentˇ.ſ.ut qđ deficit de cibo ſupleatur p electuaria cordialia. CIBI NAMQ VE. Poteſt exponi ꝑmo cibi eoꝝ .i.cibi qui tūc reperiuntˇ ſunt mali.i.ſunt ī fecti ēt ab aeris corruptiōe: quare nocꝫ eoꝝ multitudo.i.nocet eoꝝ multa quantitas in quātuꝫ fit additio.ſ.ī materia mala: & iō detur parū de eis:& nocēt inq̄tuꝫ ſūt mali .i.male qualitatis:qa corrupti ab aere:& iō fiant acetoſi:hic ergo ꝓbat Auic.ꝙ nō deˇ multa quātitas ciboꝝ:ſed frequēter cibenˇ & ꝙ dentur cibaria acetoſa frigida.Secūdo modo pōt exponi. CIBI EORVM.i.cibi q̄bus utebanˇ ī tēpore ſanitatis zc̄.& ꝓbat Auic.ꝙ iſtis denˇ cibaria frigida acetoſa:& nō in multa quātitate:qa ſi nō darenˇ iſta darenˇ illa q̄bus utebantur ī tp̄re ſanitatis .ſ.ī quātitate multa & nō acetoſa ſꝫ pīguia & cōdita ſicut eſt cōis hominū ꝟſuetudo: ſꝫ eſt manifeſtū ꝙ dare ī quantitate multa:ē malū quia addit ī materia & dare ī q̄litate cōdita eſt malū:quia talia cibaria ſūt mala in qualitate:quia nō rectificāt maliciaꝫ: gͦ oportet ꝙ ſint pauce quantitatis: & ꝙ ſint acetoſa.RECTIFICATIONIS.Hic rectifi cat aerem peſtilētialē:ut premiſit: & poſtea poſtpoſuit: & ponit rectificationē pro ſanis factaꝫ cū rebus calidis & frigidis:ut aceto: tamē in corporibus ſanis ſecurius utimur calidis ad rectificationem peſtilentie quā in febricitantibꝰ.CVM Q VACVNQ VE RE.ſ.de dicendis: uel cum quacūq̄ re.ſ.ca lida & frigida.lꝫ ſit ſecurior ī ſanis calida. SANDRACA.i.uernix.BONKA.quidaꝫ exponūt.i.affodili:tamen 2° cañ.habeˇ:& uidetur ꝙ ſit res que ad nos nō peruenit. ALVSVE.caᵐ habes.2° cañ. & eſt notuꝫ. ACETO ET ASSA.i.diuiſim uel compo ſitis eis:acetum aūt in peſtilentia cōfirmāt omnes quāuis enim quoddam acetum ex putrefactione cōſurgat:tamen ipſum frigi ditate ſiccitate cum ſubtili ſubſtantia pro fundatur miraboli mō putredini obuiat. SECVNDVM SANOS zc̄. EGROS. aliis egritudinibꝰ quāuis nō eſſent febres: ſed alique putredines ulceroſe & puſtuloſe: uel etiam. EGROS .i.febrientes qui ſunt egri:& erit locutio ſuperflua:& patꝫ ꝙ iſta ſunt frigida: quia ſunt cōferentia febribꝰ. ALKEKENGI. notum eſt ꝙ eſt una ſpēs ſolatri: alia littera habet.ALSEGI. Et non īuenitur quid ſit zc̄.

¶ Preſeruatio a peſtilentia.

OPORTET VT EXTRA HANTVR. Ita Gal.preſerua uit corpora.primo de dīiis fe brium ubi exercitio.i.non ex iccentur humiditates cum exercitio: quia exercitatio fortis que exiccat humiditates inflāmat & neceſſitatem ponit attractionis multi aeris:& boc eſt multum nociuū cum ſit aer corruptꝰ:& ideo dixit.OPORTET ENIM VT NON ADMINISTRETVR .ſ.exerciuꝫ exiccatiuū ſuperfluū: & hͦ fuit preceptum Raſis. ut apparet.iͦ cōtinētis. caͦ de aere.oportet eniꝫ ut nō adminiſtreˇ balneum ſaltem plurimū. NEQ VE VI NA.ſ.in multo potu quia inflāmat: boīes aūt noſtre regionis non credunt euadere peſtilēntiam niſi multo potu uini. Credo aūt ꝙ tēpore peſtilentie moderatus potus eis ſit cōueniens & ꝓprie cōſuetis: ſicut ſūt boīes noſtre regionis. Multuꝫ enim facit cōſuetudo & intollerātia potus uini ñ ſolū in quātitate īmo ī q̄tate ſupflua. Trāſeūt eniꝫ qdaꝫ cuꝫ ſupfluo potu eiꝰ ſicut apparꝫ de Dyoniſio tyranno de quo ſcribitur ab Aꝟ.ꝓbleumatū.26ª particula: q̄uis tñ ſic trāſeant: ſunt tamē ī ſenſu:ut aīalia bruta NEC TOLLERET SITIS. Ne ꝓpter in flāmationē coganˇ ad multā aeris attracti oneꝫ.MINORETVR. Vt nō multiplicēˇ materie:& ut melius digeraˇ. ALCVLEN ALEATVM.zc̄.ſūt mōi ꝑparatiōis ciboꝝ ſicut nos dicerem⁹ ſolatinam gelatinā. AL GENIABIN .i.ꝛuccarum ro. uel mel ro. ANTE EAM.ſ.febrē. Medicina quā ponit fuit Ruffi. Et ſcribitur ſub hac ꝓportiōe. Re.aloes ptes.ii.mirre croci ana ptem unaꝫ terenˇ.ſumaˇ aūt paꝝ ex eo cuꝫ uncia una uini odoriferi. Inquit Ruffus nunq̄ uidi aliquē bibentē hāc medicinā q ñ liberareˇ & p̄ſeruareˇ ab epidimia & nūq̄ fuit īuēta medicina ſibi par: ut.iͦ. cōti.caͦ de aere. ſup bͦ āt caͦ alias diſputauim⁹.utꝫ ſit repi re feb.effi. peſtilētialeꝫ: & utꝫ ſit poſſibile repire ethicā peſtilētialē q̄s nūc obmitim⁹.

¶ De uariolis.

QVANDOQ VE ACCIDIt. Variole apud nos uocant maſ calobri: & a qbuſdã reuelboni. Morbilli uero dicũt apud nos roſalia. De his ergo determinat poſt ℔mo nem de febrib⁹ peſtilẽtialibus: & cã eſt. qa ſũt homogenee: qa ſequũt multũ aeris diſ poſitionẽ: Et prĩo determinat de mõ ge nerationis uariolaruꝫ: & cãis: & diuerſitati bus & ſignis 2° de regimĩe. ibi 2ª. QPOR TET VT IN VARIOLIS. Prima in duas prĩo determinat de uariolis licet etiaꝫ ℔mo poſſit ad morbillos aplicari. 2° ſpecifice de termĩat de morbillis. 2ª ibi. SCIAS Q℈ MORBILLVS. Prima ĩ duas. Prĩo deter minat de mõ generatiõis: & cauſis & ſpecie bus ſiue diuerſitatib⁹. 2° de ſignis. ibi 2ª. ET Q VANDOQ VE ANTECEdũt. Prĩa ĩ duas. Prĩo ponit mõꝫ generatiõis ua riolaꝝ. ĩ 2° poĩt cañ. mℙtos qb⁹ declarãt cẽ: & diuerſitates eaꝝ: ibi 2ª. ET VARIOLE. quidem: & morbilli ſunt. zc̃. Prima ĩ duas Primo p̃mittit modũ generatiõis. 2° decla rat. ibi 2ª. ET DE HOC. Dicit primo qꝑ qñq accidit ĩ ſanguĩe ebulitio ℔m ſemitaꝫ putredinis qbuſdaꝫ q̃ ebulitio ẽ de genere ebulitionũ q̃ accidũt ſuccis: & cũ accidit illa ebulitio ſanguini fiũt ꝑ eaꝫ accñtia talia. ſ. uariole ita ut ꝑtes eoꝝ. ſ. ſanguĩs & ſuccorũ ab ĩuicẽ diſcernant. i. ſeꝑerent. Conſideã duꝫ primo qꝑ nullũ ĩuenio auctorẽ q taꝫ ꝑ funde & ſubtiliter de generatiõe uariolaꝝ & morbilloꝝ loquat ſicut Aui. & poſt eum Auenzoar yſaac Raſis & Azaranius. Quod aũt habemus ab aliis famoſis ꝑprie a Gal. nihil ẽ: & iõ ꝑfundari nos oꝫ ad mẽteꝫ hui⁹ uiri. Conſiderandũ 2° qꝑ lꝫ ſint ĩ Ruca. de uariolis tm̃ & de morbillis debꝫ h° ĩtelligi .ſ. qꝑ eoꝝ generatio ẽ ꝑ uiã ebulitiõis: tm̃ qa ſanguis uariolaꝝ ẽ maioris quãtitatis & hu miditatis: iõ ebulitio pl⁹ uariolis compara tur ſaltẽ pluralitate ebulitiõis materie. Conſiderandũ. 3° qꝑ Auic. uolẽs ĩueſtigare modũ generationis uariolaꝝ: & morbilloꝝ fecit hoc ꝑ uiã ebulitiõis: qa ĩ omni genera tiõe eorũ fit aliq̃ ebulitio ĩ ſanguĩe: & hui⁹ ſignũ eſt febris cõcluſa. Secũdo qa pluria generatio uariolarũ: & morbillorũ ẽ ꝑ uiaꝫ ſeparatiõis & depuratiõis ſanguĩs: nã pluri mus eorũ aduẽtus ẽ ꝓp ĩfectionẽ ex utero. Sꝫ talis depuratio & rectificatio: & ſeparatõ nõ poteſt fieri abſqꝫ forti motu ĩ ſanguine ſicut apparꝫ ĩ muſto quãdo rectificat: & fit uinũ: & ideo dixit Auenzoar ĩ fine teiſir: uariole & morbilli exeũt cũ febre ualde im petuoſa: & maligna ſicut quando uides qꝑ illi q extrabũt butirũ a lacte nõ faciũt niſi cuꝫ labore magno atqꝫ forti ualde: & motu laborioſo: quare credẽdũ ẽ qꝑ ĩ motu: & ex pulſione uariolarũ: & morbillorũ debeat il lud idẽ accidere. Conſiderandũ q°. qꝑ iſte text⁹ poteſt dupliciter exponi ꝓpter quod ſciẽdũ ẽ qꝑ ſicut apparebit ebulitio duplex ẽ. una qua fit rei ebuliẽtis rectificatio ſicut ebulitio muſti cũ fit uinũ. Alia qua fit rei ebuliẽtis corruptio: & putrefactio ſicut qñ uinuꝫ ebulit: & fit acetũ: & ebulit ſanguis ꝑ putredinẽ: & fit fex meloncolica. Et has duas ebulitiones Auic. ĩtellexit in hoc capi tulo. Dicat ergo qꝑ illud quod Auic. dixit hic poteſt eſſe ſermo generaℓ ad dictas ebu litiones ex quibus poteſt fieri generatio ua riolarũ & morbilloruꝫ utraqꝫ enĩ ebulitiõe põt ſanguis ebulire: & ideo dixit. Q VAN DOQ VE ACCIDIT SANGVINI E BVLITIO. Siℙr in utraqꝫ ẽ ebulitio uℓ pu tredo: nam in ebulitione qua fit depuratio lꝫ non ſit putredo partis ſucci uel ſanguĩs qui perficitur: tamẽ eſt putredo partis que ut ſuperfluitas ſeparat: uerbi gratia: fex & ſpuma uini in ebulitione qua fit rectifica° certuꝫ eſt qꝑ putreſiunt. Illa enĩꝫ ebulitio eſt putredo. licet poſſit diuerſificari ſecũdũ graduꝫ. Cum ergo dixit ſecundum ſemitã putredinis de genere ebulitionis zc̃. Et qa ſanguis ſiue ebuliat ebulitiõe ſeparatiua. ſ. perfectiua ſiue ebulitione corruptiua: p̃t ĩ hac ebulitione fieri uariole & morbilli: & dixit ideo. ET TALIA ACCIDENTIA Q VIDEM FIVNT PER EAM. ſ. ebuli tionẽ: & qa ĩ oĩ ebulitione fit aliq̃ ſeparatio partiũ: qa ĩ ebulitiõe ꝑfectiua fit aliq̃ ſepa° boni a malo: ĩ ebulitiõe corruptĩa fit ſepa° humidi a ſicco: uñ termin⁹ putrefactiõis ẽ ĩcineratio: & iõ dixit ĩfra. VT PARTES EORVM ABINVICEM SEPARENTẽ. Dico 2° qꝑ iſte ℔mo põt eẽ ſpãlis ad ebuli tiõeꝫ ꝑfectiuaꝫ: nã uariolaruꝫ euẽtus eſt ut plurimũ ex tali ebulitione ꝑfectiua: talis ãt ebulitio ꝑfectiua non eſt oĩno putredinalis:

quia calidū omnino putredinale eſt corruptiuū:ſed eſt putredinalis:quia hꝫ talis calor aliquid de extraneitate:unde eſt febrilis.

Tertio:quia terminatur talis ebulitio ad ꝑfectionē partiū ſupfluarū per quā ſeparationem rectificaťſanguis:& remanet bonus:& ideo dixit ſecundū ſemitā putredinis cuiuſdam:& nō dixit ſecundū putredinē. Eſt.n. illa ebulitio potius ſemita putredīs in ſanguine q̄ ſit putredo.nā ſanguis q remanꝫ rectificare ſicut uinū ꝑ ebulitionē muſti.iflā mabatur enī in hac ebulitione nō tamē corrumpebať:ſed ſi illa ebulitio & calefactio ſuperflue ꝓceſſiſſet potuiſſet corrūpere illuꝫ bonū ſanguinē ſicť ſi accideret ex aliq° muſto ebuliente.qđ nō remaneret uinū bonū: ſꝫ corruptū ſimiliter ebulitio illa nō termi natur directe ad putrefactionē fecis uini:ſꝫ qa ꝑtes ſupflue ſeparate derelīquunť a regimine naturalis caloris ſicut nō cōuenientes corpori.ideo occupātur a calido putredinali.ergo bene dixit.Auic.cū dixit.SECVNDVM SEMITAM PVTREDINIS CVIVSDAM.zč. qđ ſubdit infra. VT PARTES zč.apparet ꝙ intelligiť de hac ebuliti one:qa per ipſaꝫ ꝓprie partes bone a malis diſcernūtur.ET DE HOC.Si ſermo predictus ē cōmunis ad duas ebulitiones dicem⁹ ꝙ hic illas diſtīcte declarat: & primo ebulitionē ſeparatiuā.& rectificatiuā.ſecundo ꝑ mixtiuā:& corruptiuā.ibi ſecūda.ET DE HOC.Si autē ſermo predict⁹ eſt ſolum de ebulitiōe rectificatiua dicem⁹ ꝙ primo declarat illā.ſecundo declarat aliā ebulitionemꝫ que non eſt rectificatiua.ibi ſecunda. ET DE HOC EST.Dicit primo & de h°.i.de hac ebulitione eſt cui⁹ cā ē zč.Conſiderādū ꝙ uolēs facere notā hāc ebulitionē ſanguīs & ſuccorū.dixit cui⁹ cā eſt reſ q̄ſi naturalis.

Dubitať ergo q̄re calor qui facit ebulire ſanguinē ebulitiōe ſepatiua qualis ē ebuli° muſti dicit quaſi naturalis. Secūdo dubitatur.utrū hec ebulitio ſit aliq̄ de ſpecieb⁹ digeſtiōis. Et dicam⁹ hoc notū eſſe ex q° libro de ſimplici medicīa:& ante illū ex.q° methaurorū.oportet ad hoc accipe prīcipia ꝙ ſucci habētes mediā maturationē ſiue in completā digeſtionē humidi aquei buliūt: & ꝑficiunť ī decoctione hac:& ſicut calor q ꝑficit illos fruct⁹ ē duplex.ſ.ꝓprius.& ſolaris ut intelligiť ab Ariſto.ſic ille idemꝫ calor ſaluat⁹ ī ſucco expreſſo a fructib⁹.facit illos ſuccos ebulire.& maturationis īducit cōplemētū:& quēadmodū fructuū digeſtio ē digeſtio dicta pēpaſis.ita digeſtio ſucci illoruꝫ fructuū pōt reduci ad digeſtionē dictā pēpaſis.licet hic caderet ſpeculatio. Calor ergo iſte quo ſucci ebuliūt cū eorū cōplementum dicitur naturalis inquantū eſt intrinſecus.Dicit autē in naturalis ꝓpter caliduꝫ cōtinentis quod ī hoc coadiuuat:uel ꝑ incendiū infiāmationē additā ī gradu ultra illud.ꝙ dꝫ eſſe ī ſucco ꝑfecto. Vinū enī factuꝫ ꝑfectū ꝑ ebulitionē nō tenet illū gradū caloris actualiter cū quo erat quādo ebuli° fiebat. Cōſiderať ergo.īmaginati eram⁹. ꝙ calor q facit ebulire ſanguinē ebulitione rectificatiua dicit naturalis & ī nāl is dictis mōis:& iō dixit q̄ſi naturalis. Scđo Aui. tāgit actū ſiue actionē q̄ agēs īducit effectū cū dicit faciēs ebulitionē.calor.n.predictus agit ad maturationē humidi aquei crudi ſi ue nō cōpleti ſiue ſit ſanguis ſiue muſtum: & ī hac actione fit cōuerſio partiū aquearū aliquarū ī uapores qui penetrātes per corp⁹ ſucci eleuāť ī altū:& hec uocať ebulitio.

Tertio tāgit effectū huius agētis:& actiōis. Et primo tāgit effectū ꝑ ſe:& primo intētū cū dicit.NATVRALEM FACIENS MALICIAM SANGVINIS. Calor enī ebulitionē faciēs ī muſto meli⁹ ꝑmiſcet quaſdaꝫ ꝑtes ſiccas terreas cū humido aqueo:& ꝑtes humidas cū ſicco:& ī hoc cōplemētū fit maturationis:& ꝑtes aquee alique ſupflue euaporāt:ꝑ ſegregāť:& fit fex.remanꝫ g° uinū bonū.ET IAM SANGVIS BONVS. Tāgit effectū ſecūdariū: & ꝑ accns cū dicit ET PVTREFIT AB EO ILLVD QVOD ADMISCETVR.i. ꝑtes que erant mixte mō ꝑ ebulitionē ſepate putrefiūt quod manifeſtū ē ī ꝑtibus ſupfluicis ſepatiuis a ſanguine ut ſupra dixim⁹. Quarto tāgit materiā ī q̄ fit ebulitio ē aūt ſanguīs rectificabilis ꝑ ebulitionē q ē materia bui⁹ ebulitiōis duplex.unus ab utero materno:& h° ē qđ dicit.ET DE.zč.i.illa eadē ebulitō fit ī reliqis nutrimēti ſiū mēſtrualib⁹ ī ſanguine qui⁹ derelinqť in fetu ex mēſtruo mulieris quod eſt in pregnante.i.quod menſtruum colligitur in matrice tēpore impregnatiōis

& uariole que fiũt in ebulitione huiꝰ ſang uinis cõcomitanť omneꝫ hominẽ: & omneꝫ hominẽ cõcomitatur predicta infectio: licet in hoc ſit magna diuerſitas: ut diceť poſt. ALIVS SANGVIS EBVLITIONI APTVS ꝛc̃. Et etiã rectificationi ꝑ ebulitiõem eſt aggregatꝰ ex malis cibis ſicut ex multo uſu ĩcõſueto lactis equi & camelini ut dicet non eniꝫ eſt incõueniẽs ꝙ genereť in nobis quidã ſanguis ſiꝑis ſanguini mẽſtruali mulierum: qui habeat partes fecales groſſas & partes aqueas malas crudas: unde ebulitiõe fiet rectificatio: & uariole que fiunt ex hoc ſanguine eueniunt quibuſdã hominibꝰ. Et ꝑm hoc aliquis poteſt uariolari bis. Dixit aũt. DE HIS Q VE RECTIFICANT. i. laxificant: & mollem & crudã ſiue fluidaꝫ faciunt: infra enĩ Auic. utiť hoc uocabulo ut apparet 2° cañ. ca° 3°. cũ dicit. RARIFICATVR COMPONITVR. & 3° cañ. fen. q^a. tractatu de ſputo ſanguinis cuꝫ dicit. ILLE Q VI EXSPVITVR EX VENA EST RARIOR. Hoc ergo dixit Aui. quia nõ qlibet ſanguis eſt aptus ebulitioni rectificatiue. Sed qui cuꝫ hoc ꝙ eſt feculentus ẽ multus aquoſus fluidus aliter eniꝫ nõ ebuliret: & ideo dixit & faciũt eum bulire DONEC. Hic repetit & clarius ponit finẽ per ſe intentum in hac ebulitione: nam fit ebuliꝰ ſubſtãtia recta. i. rectificata excluſo fetido fecali ſupflluo & aqueo ſuperfluo. FORTIOR. i. in cõmixtione: quia ĩ eo qđ remanet: uerbi gratia in uino ẽ facta fortis compoſitio humidi aquei cum ſicco terreo magis apparens: quia prius latebat uinũ in muſto: mõ autẽ apparet: & ita intelligatur de ſanguine: & hoc eſt quod Auic. dicit. VIDETVR INTELLIGERE Q VOD MVSTVM ET VINVM COMPLETuꝫ NON DIFFERVNT SPECIE. Sed ſi differunt ꝑm eſſe completuꝫ & incõpletuꝫ & q̃ſi eſt latitatio uini in muſto: & credimꝰ hoc eſſe uerum. Tamen eſt in hoc queſtio que pertinet ad naturaleꝫ partem. Auicen. dicta ſua declarat ĩexemplo: & uult ꝙ q̃lis eſt ebulitio in muſto talis eſt ebulitio qñꝙ in ſanguine modo predicto: & ĩa declaratũ eſt hoc exemplum. Conſideranduꝫ ꝙ cũ nos imaginati erimus uegeteꝫ ſicut corpus humanũ: & uinuꝫ factum ſimilis ſubſtãtie bonuꝫ quod prius erat diſformius ex fecali & aqueo: & imaginati erimus ꝙ ueges non indiget fece: nec ſpuma ĩmo abhominabiť illas & non reqrit illas: tũc erimꝰ imaginati ꝙ iã. ſ. facta ſeparatione putruit ſpuma zẽ. Vtrũ aũt ſemp defacto ꝛtingat ſpumã uini putreſcere uere & etiã eiꝰ fecẽ nõ curauimꝰ hic diſcutere ſed applicãdo illa ad ſanguinẽ ſimilis ebulitio apparet: & ꝙ partes que a ſanguine ſeparanť putreſcunt. ET DE HOC. Hic declarat aliam ebulitionem ſanguinis in qua fiunt uariole: & dicit. ET DE HOC. Id ẽ de hac ebulitione eſt cuius cauſa zc̃. Conſideraduꝫ ꝙ Aui. notificat iſtam malã ebulitionẽ: & primo tãgit agẽs cum dicit ꝙ cauſa eius eſt adueniens extrĩ ſecus. i. cauſa agens eſt calor extraneus qui dicitur extrinſecus quia iſte calor eſt calor putredinalis corrũpens ſanguinẽ uel calor incendens quãuis nõduꝫ eſſet putredinalis faciẽs tamẽ ebulitionẽ ſicut in ſynocha ſine putredine. Dubitatur quia ſi ille calor eſt putredinalis: ergo poteſt dici intrinſecꝰ quia calor putredinalis eſt intrinſecus factꝰ extrinſecus: ut intelligitur q° methauroꝝ. Dicenduꝫ ꝙ calor ebuliens corrumpens licet poſſit eſſe putredinalis non dicitur intrinſecus: quia non eſt perficiens ſicut calor qui ebulire facit muſtum: ſed poteſt dici intrinſecus reſpectu caloris adurẽtis: ut habꝫ declarari q° methauroꝝ. Secundo tangit actionem quia ebulire faciens: & eſt notum hoc. Tertio tangit materiã cum dicit. OCCVLTATIO. i. occultos hũores ĩ nobis. Conſideranduꝫ ergo ꝙ ſanguis in nobis quãdoq; eſt aptus ebulitiõi ꝓfectiue & iſte non uocatur occultatus ĩmo oportet illum manifeſtari: qa neceſſario ebuliet ſicut eſt ſanguis ab utero cõtractꝰ: uel ex uſu ciboꝝ generantiũ ſanguinẽ illi cõſimilẽ quem oꝫ ebulire: ut rectificeť lꝫ ĩ hᵒ poſſit eẽ multa diuerſitas: aliqñ ſãguis nõ ẽ aptꝰ huic ebulitiõi: ſꝫ de ſe ẽ bonꝰ & per nullã bulitionem rectificabiť: nec illa indiget: & iſte ẽ occultꝰ ĩ nobis: qa nunq̃ de ſe ebuliẽs niſi ꝑ cãs extrĩſecas agẽtes: ſicť ẽ calor ſolis uꝫ aliꝰ calor põt tñ parari ĩ hᵒ ꝓp multã q̃titatem aut aliq̃ qlitatẽ aut caliditatẽ nõ tñ neceſſario eũ ebulire faciet: qcqd tñ ſit exponaťe. OCCVLTA. i. hũores q ꝛtinẽť ĩ nobis. Põt tñ

littera aliter exponi: ut dicat̃ cã adueniens extrĩsec⁹ occulta: qa aliq̃ occulta dispõ: sic^t aliqua praua constitutio pestilẽtialis cuius causa est occulta ut dicit supra Auic. Et ex hac dispositione aeris pestilentialis multuꝫ eueĩt multiplicari uariolas. Et nos uidim⁹ hoc ĩ prauis pestilẽtiis: & uidim⁹ añcedere & ideo dicit̃. i9. cõtinẽtis ca° de uariolis. Variole & blage. i. morbilli sunt de morbis qui dicũtur nuncii & ut plurimũ mouent̃ ex corruptione aeris inducta a cadaueribus zc̃. Quarto tangit effectũ hui⁹ ebulitionis qa ꝑmiscet humores cũ sanguine. Illa ergo ebulitio de qua pri⁹ dixit sepat & dimittit sanguinẽ rectificatũ: sꝫ ista ꝑmiscet & ĩ fine dimittit sanguinẽ adustum & corruptũ. Sed dubitat̃ qs sit modus quõ ista ebulitio permiscet. Dicendũ ꝙ in actu ebulitionis sanguis fit ei⁹ exagitatio: & ideo humores qui sunt secũ in hac agitatione cõmiscentur cuꝫ eo. Sed tu dices ita põt contingere in ebulitiõe perfectiua qa nõ absoluit̃ ab agitatione & cõmixtione: ergo nec amixtione dicta. Dicenduꝫ ꝙ uerũ est tamen finis est diuisio sanguinis cõpleti & boni & ideo ab eo denoĩatur: sed quia ĩ ebulitione mala nõ sequit̃ complemẽtuꝫ sanguĩs: sed fit solum cõmixtio & finaliter corruptio: & iõ dicit̃ 2ª ebulitio cõmiscere se ¶ Dubitat̃ iteruꝫ cũ ista ebulitio mala termĩet̃ ad ebulitionẽ & corruptionẽ sanguinis quare nõ dixit ꝙ ipsa corrumpit. Dicenduꝫ primo ꝙ dedit hoc intelligere: uel subtilius quia sanguis ebuliens ebulitione corruptiua nõ expectat ꝙ ultimo corrũpat̃ ad h° ꝙ faciat uariolas sed expelli potest ante hoc ĩmo plus hoc cõtingit eo ꝙ prius anteq̃ sit corruptus expellatur: & ideo notificauit talẽ ebulitioneꝫ ꝑ cõmixtioneꝫ: sed in ebulitione sepatiua si debet consequi finem oportet dictã aliquaꝫ partẽ sanguinis depurari & cõpleri licet nõ reputet̃ incõueniẽs ꝙ aliq̃ ꝑs illi⁹ sanguĩs bulientis anteq̃ ꝑficiat̃ possit pelli & facere uariolas qui si remãsisset fuisset complet⁹ sed cum toti sanguini accidat hec ebulitio necessario remanet pars que rectificata est: & hic est finis eius in ordine corporis hũani cũ calor iste faciens ebulitioneꝫ sit quasi naturalis. ¶ Quinto tangit exemplũ cãrum extrinsecaꝝ inflãmantiũ hanc ebulitionem facientiuꝫ. Et una causa est statio sub sole: naꝫ qñ homo exponit se forti soli ebulit ei⁹ sanguis & talis ebulitio nõ est cõpletiua: sꝫ corruptiua & permixtiua ¶ Secũda causa est uer permutatuꝫ ĩ suis qualitatib⁹: ut qa sit ualde calidũ & humidũ & ꝑmutatuꝫ in ordine. s. ad hyemẽ: qa etiã precessit hyems calida & humida: uel ad suas partes quia principiũ ueris ẽ calidũ & humidũ & finis fit remissior in hoc: & hoc est quod dicit.

PERMISCET HVMORES CVM SANGVINE COMMIXTO EVNTE. Id ẽ qui uadit cõmixtus in dispositiõe ebulitionis. i. quãdo disponit̃ ꝑ ebulitionem. i. quando ebulit ¶ ET STATIONIS SVB SOLE. i. quando homo exponit se soli. SICVT ACCIDIT. i. etiã accidit tal' ebuli°. APVD ALTERATIONEM. qa maxĩe fiunt uariole in uere & cuꝫ permutatur ad calidum & humidum putredinale: & cum male ordinatur hyems ad ipsuꝫ ut dixim⁹. Alia littera habet: COMMIXTIONE. tũc exponatur permiscere permixtione eunte. i. permixtione qua uadit in dispositione ebulitionis. i. quãdo ebulit. ¶ Considera aũt subtilem moduꝫ loquendi Auic. nam dicit ꝙ sanguis uadit cõmixtus in dispositione ebulitionis. i. quãdo ebulit siue qñ dispoĩt̃ per ebulitionẽ: quia cuꝫ haberet eẽ buliti: nõ essꝫ cõmixtus: ĩmo sepat⁹ qa ĩcinerat⁹. ¶ Alias uero diximus aliam expositionem subtilẽ: & dicebamus ꝙ ebulitio corruptĩa similat̃ ebulitioni ꝑfectiue siue separatiue: quia etiam in ebulitione ꝑfectiua aꝫ maior ꝑmixtio usq; ad finẽ ĩ q° ĩcipit separatio: unde mustuꝫ ebuliens a prin° ebulitionis: apparet magis turbiduꝫ q̃ añ ebulitioneꝫ: & ideo dicebã eunte in dispositione & similitudine ebulitiõis. s. pri⁹ dicte q̃ ẽ ebulitio separatiua: & ĩ hoc assimilant istã ebulitõꝫ illi. EVNTE ETIAM COMMIXTO IN DISPOSITIONE. i. similitudine statiõis sub sole. i. sicut accidit ei cui⁹ sanguis bulit sub sole & in hoc facit differentiã inter istã ebulitiõem q̃ fit a cã extrinseca: ut a calore extrinseco: & illã que fit a calore intrinseco ꝑm partem: qa fientem actione ad bonũ ¶ Considerandum autem ꝙ est inconueniens cõcurrere istas duas ebulitiões simul. uerbi gratia: sit puer qui sit paratus ad uariolas

ex residuo nutrimenti menstrualis: & fiat aer pestilentialis ebulitionē faciens similem ei que accidit ex statione sub sole puer hic ī curret uariolas:& quecunq; causa predomi nabitur in corrumpēdo uel seperando & p ficiendo illi dabitur iudiciuz in uictoriam disponis.Nos aūt de actione contrariorum agentiū satis loquuti fuimꝰ ī uniuersalibꝰ in qōne de temporibus morbi. ¶Sed circa dicta dubitatur. primo utrum ex residuo materie menstrualis possint fieri uariole & morbilli. Videtur primo q̄ nō quia īfans in utero nō nutritur menstruo: nec ex illo generatur. īmo ex optimo sanguine mulie ris:ut Auenzoar in fine teisir: & credimus fuisse intētionē Gal.ī li° primo.de spmate 8° ca°. ¶Amplius nos uidemus istas uario las tardari quādoq; ānis septē & quibusdā. iç.& ultra. Sed impossibile uideť q̄ usq; ad illud tempus steterit sanguis acceptꝰ ab utero.Item sanguis menstruus transiuit in mēbra pueri:sed mēbra non buliunt: ergo ex illo residuo nō fiet ebulitio. ¶Amplius quero quare nō ebulit statiz cū īfans extra uterū est:sed tardatur usq; ad tempus ebu litio & rectificatio istius sanguinis. Si eniz nūc bulit & multis ānis prius nō buliuit: quero in qua disposītione fuit prius :& quā dis positionē nouā modo acquisiuit. Dubitať secūdo:an uariole iste fiant ex toto sanguīe buliente:an ex aquoso & aereo: an ex fecali & grosso qui seperatur. Videtur q̄ ex sang uine toto quia omnes auctores ponūt uari olas fieri ex materia sanguinea:unde Aui. infra dicit.¶Causa ī uariolis ē repletio sang uinea zc̄. In contrariū quia uariole fiunt ab eo quod expellitur:sz ille superfluitates expelluntur:sanguis aūt bonus rectificatus debet teneri. ¶Dubitatur tertio.utruz ad generationē uariolarū & morbillorum ne cessario concurrat ebulitio in sanguine. Videtur q̄ non quia magna quātitas sang uinis potest expelli per nares nulla febre p̄ cedente: ergo poterit expelli dispersim ad cutim & facere apostemata parua circa eaz: & sub ea:& iste erunt uariole ¶Amplius si ebulitio requireretur esset hoc maxime in generatione uariolaz que fiunt cum recti ficatur sanguis malus qui fuit reliquia nu trimenti menstrualis: sed ad rectificanduz sanguinē non requiritur ebulitio:naz illius rectificatio ē seperatio partium aquearum & terrearū facientiū ipsuz īmundum:sed talis seperatio potest fieri absq; ebulitione .s.per actum uirtutis attractiue retentiue & expulsiue sicut a sanguine seperatur me lancolia colerica & aquositas. ¶In cōtrariū est Aui.& Auenzoar.& Rasis.i8° cōtinētis. ca° de uariolis:& reliqui auctores. Ad pri mū dubium dicenduz q̄ ex residuo nutri menti mēstrualis fiunt uariole & morbilli ut plurimū.i.plurimus aduentus istorum est ab illa causa. Ratio est :quia īuenimus quādoq; istū effectū non posse reduci nisi in istam causaz:notū eniz est ex sensu non ī ueniri hominem fere qui hanc passionem euadat.licet diuersificetur in quantitate & modo. Notum etiā est pluribus.īmo quasi omnibus paucis & quasi menstruose euadē tibus in prima etate & usq; ad.ç. uel ad.6. uel.7m ānū euenire:ergo aliqua causa cōis est:sed nō uidentur cōicari nisi ī causa usus lactis:& hec nō est causa quia lac humanuz est cōueniens multis:ergo ē causa ab utero: sed nulla potest esse cōis nisi ex materia cōi menstruali: fiunt ergo hec accidentia ex cā menstruali:modus aūt est iste. Sanguis.n. menstrualis qui de mense in mensem ex pellitur ē quidaz sanguis superfluicꝰ aquo sus nō bene maturꝰ:& ideo aptus ē ebulīr. Si gº īfans iste nutriť tūc ipse stans ī uenis eiꝰ īficit sanguinē q generať ī puero extra uterū ex lacte uel cibis: similiter si mēbra pueri sūt facta ul augmētata ex illo būore siue mēstruo disponūt sanguinē q cōtinue generať ī puero ut fit aquosus crudꝰ ēt ap tus ebulitioni:si aūt iste sanguis mēstruus ꝓpiodice expellať:dico q̄ nō fit nutriēs fetū nec mā nutrimēti eiꝰ neq; augmēti eiꝰ neq; generatōis:ut bn̄ dixit Auēzoar. & nos de clarauimꝰ.3° cañ.fen.2i. & tūc dicemus q̄ iste sanguis cū retineať ī tp̄re imp̄gnatōis īficit q̄litate fetū & sanguis eius & mēbra: unde sanguis eiꝰ fit aquosus crudꝰ & indi gēs ebulitiōe :ut rectificeť siū aptꝰ fiat ebu litioni p q̄ rectificeť sicut mustū. Ex qº az solutio ad p̄mū arm qa nō oz q̄ fetꝰ nutri atur ex mēstruo ad hoc q̄ sanguis eius dis ponatur & inficiatur per menstruū taliter q̄ ebuliat in posterum: sed sola infectio

q̄litatiua ſufficit ſicut ipſe Auēzoar pulcrū dat exemplum: naz uaſa inuitreata longin qua ſunt inbibitione: & infuſione rerum liquidarum que ponūtur in eis: tn̄ uidim⁹ q̄ longinquitate tēporis recipiūt īfectionē & inbibitionē a fermento poſtq̄ ibi factum fuerit & cōtinuaī ibi t p̄re longo ita q̄ poſt multaz ebulitionem ſi poſueris ibi paſtam azimā fermentabiī abſq̄ fermento aliquo quod nō fiet ī uaſe nouo. Ad ſecūduz dubiū dicēduz q̄ mihi non apparet dubiū in medicina de quo nō credā auctores aliquid dixiſſe niſi hoc dubiū. ſ. q̄to t p̄re pōt aliqs humor remanere ī corpore ſiue ſit humidū naturale ſiue ſit preter naturā unde īueni m⁹ a Gal. ī li° de ictericia & chachochimia qđ maluz regimē factū ī iuuētute apparet ī ſenectute: & hoc pōt eē p remanentiā qualitatis abſq̄ remanentia eiuſdez humoris in uenim⁹ etiā q̄ colera iuuētutis pōt īueniri in prima ſenectute: ut ītelligiī a Gal. in cō mento ampho. 2ᵉ particule. VLTRA VERO HANC ETATEM. Et ab Auic. infra in ca° de ſignis emitritee: cuz dicit aut fiat ſenex poſt iuuētutē & acuitatē complexiōis nō tamē apparz q̄to t p̄re de fine iuuētutis durauit colera q̄ īueniī ī prima ſenectute: extrema. n. iſtaz etatū ſunt cōtinua nec apparet mihi aliqua uia ꝓbabilis qua tempus remanentie humoris in corpore humano poſſit bene cōprehendi ī ſua latitudine: ſed credo uel hoc ſcibile eē nō ſcitū: uel hoc non eſſe ſcibile ſicut nō ſunt ſcibiles ꝓportiones irrationales: ut apparet. 5° Euclides. cōmento. 3° ¶ Ad argumētuz dicendū g° q̄ nō oz illū ſanguinē menſtruū qui trāſiuit ī fetuz uel illū ſanguinē fetus qui īfectus ē ꝓpter cōtractū remanere cū ſua corpulentia uſq̄ ad euentū uariolaz: ſed ſufficit q̄ ſucceſſiū remanet illa īfectio: ſicut ſi aliquis cōcipiaī prima die qua mulier īcepit mēſtruari fiet leproſus. iz^mo āno: & ſi cōcipiaī. 2ª die fiet leproſus. iz° anno: uel uſq̄ ad. iç^m: & ſi cōcipiatur in tertia die fiet leproſus a. z6° āno uſq̄ ad. 36^m. & ſi die. 4ª mēſtruationis ſue fiet leproſus a. 37°. anno uſq̄ ad. 48^m. ut dixit Azorogi. ca° de lepra: & tn̄ nō imaginandū eſt q̄ corpus mēſtrui remanet ī toto illo tēpore: ſed remanet īfectio que tali t p̄re illū inducit effectū. Sed circa predicta dubitatur: ſi eniz ſanguis mēſtruus: qa crud⁹ malus īficit pueꝛ: unde accidit illius ſanguinis ebulitio: q̄n ergo menſtruū mulieris retinetur & nō uenit ad matricē: ſed ſpgiī p uenas mulieris quare nō bulit & nō facit ī mulieribus uariolas: deberemus eniz mulieres que nō menſtruanī uidere pati uariolas. ¶ Dicendum q̄ menſtruū mulieris q̄n nō fluit ad matricē uerbi gratia. ꝓpter opilationē uenaꝛ matricū tūc ſparſuz p corpus corrumpitur & putrefit nec natura ſuſtilit illū: ut buliat & rectificeī. Sed ſubtiliter cō ſideranti hoc dictū nō ſufficit. Videī g° q̄ ſanguis qui ebulitioni & rectificationi eſt aptus nō ſit ipſuz menſtruū eſto q̄ trāſiret cū ſua forma in uenas fetus: ſed ſit aliquis ſanguis fact⁹ ē mēbris. ſ. epate pueri infecto qualitatibus menſtrui ſanguinis qui etiaz ſanguis ſtat in uenis pueri q̄ uene & carnes pueri & omnia mēbra ſunt īfecta illa īfecti one: & cū omnia iſta ſint aggregata: tūc fit ſanguis aptus ebulitioni: aut cuz euenit ex natura illoꝛ ciboꝛ aliquorū fieri ſanguinē cōſimilem huic. Secūdo dubitatur in quo differt infectio mēſtrualis q̄ eſt cauſa lepre ab infectione mēſtruali que eſt cauſa uariolarū & morbilloꝛ. ¶ Videbis eniz quoſdam pueros uariolatos qui uidenī ac ſi haberēt lepram: & apparet q̄ infectio qua fiūt uariole nō eſt ita praua & eſt rectificabilis per ebulitionē: & tamen in eo quod apparet de diſpōne mulieris cōcipientis non eſt aliqua differētia ſubtilior iſta. ſ. q̄ leproſus ab utero cōcipiaī cū actu menſtruali mulieris: ſed ex cōceptu extra tēpus menſtruationis fit infectio qua fiant uariole & morbilli: hanc ergo dubitationem dimitto aliis diſcucien dam: hic enim nimis protellaret: quia oporteret me dicere de lepra multa & difficilia dimitto etiā quo tempore fetus conceptus magis inficiatur ad generationez uariolaꝛ: an ſi concipiatur ſtatim poſt menſtruoruz receſſum: an ante ad uentū: an in tempore medio equaliter diſtāte ab utroq̄ extremo. Et imaginabile eſt fetum melius diſponi & minus pati in poſterū uariolis: ſi cōcipiaī aliquibus diebus poſt purgationē menſtrualem ita q̄ cōcaua matricis & partes eiꝰ ſint nitide & ſanguis uenaꝛ mulieris fit mūd⁹ & nōdū aliq̄d ſēſibile reaggregatū ē ꝓ aliq̄

menſtruatione futura: & tu conſidera.
Ad aliud argumentū cum dicit̄ q̄ ſanguis menſtruus tranſiuit in mēbra pueri & mē bra nō buliūt. ¶ Dicendū nō eſſe dubiū q̄ mēbra pueri ſunt infecta qualitate ſanguīs mēſtrui: & q̄ remanētia ſucceſſiua huius ī fectionis forſan radicent̄ p̄ remanentiaz ſuc ceſſiuā q̄litatū huius ī mēbris. lz g° mēbra nō buliant tñ p̄ ebulitionē ī ſanguine ipſa etiā rectificantur & ceſſat laxitas ab eis: & ſanguis bonus fact⁹ bonificat mēbra & mē bra bona facta bonificāt ſanguinē: & ſi acci dit hoc non fieri pōt ex hac īfectione homo uariolari pluſq̄ ſemel. Ad ultimū argumē tum p̄me qōnis ſoluit Auenzoar. dicens q̄ poſtq̄ infans ē extra uterū coadiuuat̄ calor naturalis in eo & augmētat̄ & confortat na turā & conat̄ digerere & ſubtiliare dictum hūorez malū & nociuū: & ip̄m exterius ex pellere yſaac. uero ī hoc ca° uidet̄ ſonare q̄ materia mēſtrualis quā ab utero ꝓtrahim⁹ ē illa q̄ facit uariolas & morbillos: & q̄ nr̄a natura nō mouit materiā illā ad expulſiōz iſtā q̄ fiūt uariole niſi iſta materia moueat̄ p̄ ſe. i. p̄ cauſas illas materias mouētes ita q̄ yſaac uult q̄ motus illi⁹ materie nō eſt: qa uirtus īchoat mouere: ſed alique cauſe illaz materiā diſponunt taliter q̄ ipſa ſtimulat naturā: iō mouet̄. Iſte aūt cauſe apud yſaac ſunt aliq̄ cauſe exteriores uerbi gr̄a. mala cibaria malos hūores generātia: aut aer cor ruptus. Ex his. n. cauſis illa materia malig natur & mouet̄ & natura tūc expellit eaz: & ideo uult q̄ uariole fiant in prima etate puerili & adoleſcentie qa boīes ſunt guloſi: & inordinate ſumū: cibum neq̄ cauent im preſſionē aeris & alia: q̄re ex his mouet̄ illa materia & natura contra illā: ſed ī etate de crepita nūq̄ fiunt uariole: qa impoſſibile ē q̄ illa materia remaneat uſq̄ ad decrepitaz etatē qn mouea t̄ prius a cauſis occurrētib⁹ cū mutatione etatis ciboꝝ & huiuſmodi: & ſi p̄maneret eſſet aſſuefacta: hec ſunt dicta yſaac. lz ꝓfuſe dicat: naz ſuperficies uerboꝝ yſaac. faceret multos errare ī multis ſpecia liter cū dicit impoſſibile eſt q̄ illa materia remaneat ī corpore uſq̄ ad decrepitā etatē. uidet̄ g° īuere ex h° q̄ materia illa poſſit remanere uſq̄ ad aliquā etatē ātē decrepitā in qua fiūt uariole: & quia aliqs uariolatur uſq̄ ad. iç. annos & ultra: g° materia aliq̄ duraret uſq̄ ad illud tempus contracta ab utero: ſed in rei ueritate yſaac. nō uult hoc: ſed uult q̄ illa materia q̄ ebulitioni & uari olationi ē apta ſiue ſit illa q̄ contracta ē ab utero: ſiue ſit aliqua habēs īfectionem ſ̄m ſimilitudinē illius non pōt eſſe qn ante de crepitā etatē moueat̄ p̄p cauſas occurrentes unde natura expellit illā dixim⁹. Et ſi aliq̄ materia habēs illā īfectionē p̄trāſiret ad de crepitā etatē: & ita ut ī etate decrepita repi retur materia īfecta illa īfectione: & hoc p̄p ſucceſſiuā remanentiā īfectionis iaz eſſet de crepito homini aſſuefacta & ſibi naturalis: unde nō facerz uariolas. Ego aūt teſtor me uidiſſe uariolas in hoīe ſexagenario. ¶ His poſtpoſitis dicam⁹ illud q̄d nobis poſſibile eſt ſ̄m principia naturalia & eſt q̄ ſanguis pueri īfectus ab utero nō ebulit niſi acqui ſito ſibi determinato mō & gradu caloris: ſicut nō ebulit muſtū ſtatiz cū ē expreſſuz. Hic aūt modus actuationis caloris nō eſt in puero ſtatiz cū exit uterꝝ: latz. n. calor ſuffo cat⁹ & cōcluſus & obtuſus cū mſto būido: cū g° p̄ diſcurſuz etatis acquirit̄ talis mod⁹ in calore ſiue agens hoc ſit cauſa intrinſeca ſiue cauſa extrinſeca tūc fit ebulitio & recti ficatio & fiunt uariole & morbilli: & quia huiuſmodi diſpoſitionis acquiſitio ī calore diuerſificat̄ ſ̄m diuerſitatem complexionū infancium & ſ̄m diuerſitatem regimīs & aeris: ideo diuerſificatur tēpus acquiſitiōis huius caloris: & per oñs tempus appitionis uariolarū & morbillorū. Ex hac aūt qōne ſoluitur ꝓbleuma ꝓpter quod hec accēntia fiunt plus in pueris quā in iuuenibus: & in maſculis q̄ in femīs: unde. i8°. continentis. dicit Raſis. loquens de hac paſſione pueris magis accidit q̄ puellis zc̄. ¶ Cauſa aūt eſt qa infectio mēſtrualis magis eſt cōtraria maſ culis q̄ femīs & maſculi ſunt calidiores: g° fit ī maſculis maior ebulitio: & cū h° eget maiori ebulitioni & decoctiōe: ut rectificet̄ ſanguis. ¶ Ad ſecundam queſtionem dicen duz q̄ uariole & morbilli poſſunt fieri de illis ſuperfluitatibus que ſeperantur que ſuperfluitates ī diuerſis hominib⁹ poſſunt eſſe ualde diuerſe: poſſunt etiam fieri ex illo ſanguine de purato qñ accidit illū eſſe ſuperflue quantitatis: aut qñ in ebulitione

ualde fuit calefactus ex quib⁹ cõtingit illũ expelli:& hic nõ ꝓtellamus:qa eius ſolutio eſt ualde nota. ¶ Ad tertiũ dubiũ dicenduz ꝙ poſſibile eſt:ſed ualde raro ꝙ nõ ꝑcedẽte ebulitione manifeſta fiant uariole & morbilli:& hoc apparet dictis rõnibus. Apparet etiã ex eo quod Auic. ita dicit: & Raſ. i8°. cõtinentis:& eſt ꝙ aliqñ fiunt uariole quas nõ añcedit febris. īmo febres ad illas ſequũtur:g° nõ antecedit aliqñ ebulicio: tamen ut plurimũ antecedit & cõcurrit ad illaruz generationẽ:nam plurimus euẽtus illaruz eſt ex īfectione menſtruali ꝓpter quã ſanᵘˢ fit aptus ebulitioni ſicut muſtũ :ut dictuz eſt:g° oportet talem ebulitiõez fieri. ¶ Ad rõnez cõtrariã dicendũ ꝙ ſanguis ſic īfect⁹ nõ poteſt rectificari per uirtutes actualiter retinentes & expellentes: qa partes q̃ faciũt ipſuz manifeſtũ nõ ſunt ī ipſo actu:ſed ſolũ ī potentia. Vnde q̃libz pars illius ẽ ſanguis ſicut q̃libet pars muſti ẽ muſtũ ſiue uinũ: ſed totũ ẽ minus crudũ aquoſuz & terreuz & ſi intellectus tuus nõ capit hãc ſolutionẽ dicas ꝙ ille partes ſunt ita cõmixte ꝙ non poſſunt ſeperari niſi ꝑ modũ cuiuſdam decoctionis & ebulitionis. ¶ ET VARIOLE Q VIDEM. Cum dedit pfectos modos generatiõis uariolaꝝ & morbilloruz:deinceps ponit multos cañ. ex q̃bus apparent cauſe quedã & diſpõnes corpoꝝ. 2° ponit cañ. ex quo apparent loca. 3° cañ. ex quo apparent tẽpore. 4° ponit cañ. ī diuerſitate ciboꝝ. 5° in iudiciis. ibi 2ª. ET VARIOLE NON ACCIDVNT CVTI. ibi 3ª. ET Q VANDOQ VE APPERIETVR. ibi 4ª. ET PLVRIMVM. ibi 5ª. ¶ ET VIRIDES Q VIDEM. Primi cañ. ſunt. 5. uel. 6. Primus eſt morbilli & uariole ſunt de ſumma egritudinũ aduenientiũ. ſ. a cauſa extrinſeca ſic qñ multiplicat flatus auſtri qa calefacit & humectat & facit ebulire. Secundus cañ. ET DE CIBIS ⁊c̃. Ratio qa lac camelinũ & equinũ ẽ pauce caſeitatis:& ideo ſanguis ab illis factus ẽ laſſus fluidus apt⁹ ebulitioni: cũ ergo bibit ſup hec genera lactis:uinũ acquritur calor ebulire faciens. Q VI NON EST ASSVETVS. Quia in boĩe aſſueto ſanguis factus ab illo lacte ꝺformat mẽbris & iõ nõ ebulit ut rectificet nec ut corrũpat quia tali quale ẽ mẽbrũ utit. Quart⁹ cañ.

ET VARIOLE. Ratio ẽ: qa ſicut cris eſtiꝰ uelox & uehemens motus quẽ ſequit euõ: ita & uariolas antecedũt accidẽtia: & poſtea ſequit expulſio materie ad extra:& ideo eſt criſis ꝓmutatiõis:& ita numerat infra ſen. 2ª. 2°. ca°. Quintus cañ. & ſext⁹ patẽt. ET PLVRIMVM Q VIDEM NISI PROPTER CAVSAS FORTES. Vt cõplexiõez ualde calidam & humidam cuius reliquia adhuc ī ſenectute ſit fortis aut ꝓpter fortẽ cõſtitutiõez calidã & humidaz :poſt uer. in fine autumni. Ratio ẽ quia hũiditates tꝑre precedẽti poris apertis ſunt euẽtate:modo uero ītus cõſtricte cũ aliquo extraneo calor ebuliunt ꝓprie qñ antecedit eſtas calida & ſicca:qa ſi preceſſiſſz eſtas calida & humida nõ tardaſſet ad autumnũ. Sed ī ipſa eſtate fuiſſent facte uariole & morbilli. ET FVERIT AVTVMNVS. Quaſi dicat ꝙ precedente eſtate calida & ſicca q̃is etiã autũn⁹ ſit calidus & ſiccus ī fine autumni cõcluſo īt⁹ calido & ꝓhibito uaporari fiet ebulitio & opinor ꝙ iſta ebulitio ẽ ꝺformior generationi morbilloꝝ q̃ uariolaꝝ Raſis. uero. i8° cõtinentis:uult ꝙ iſte uariole fiant in fine hyemis. Vnde dicit ſic. Cuz uides autũnuz uehementis caliditatis & ſiccitatis hyeme ſiue uere expectata uariolas ſine hyemis. ET VARIOLE. ¶ In iſto cañ. notificantur loca. ¶ Vbi ſcienduz ꝙ licet natura elonget materiã iſtã a principalibus q̃tum põt:ut dixit yſaac:tñ nõ ſolũ cutis: ſed ẽt loca alia poſſunt uariolari ubi iſta materia ebulit. Sed quanto natura potẽtior tanto materie magis uerſus cutim pellit & fiunt uariole ſaluiores ex loco: & q̃nto magis materia in īterioribus manet tãto piculoſiores ſunt. Vnde nõ eſt īpoſſibile imaginari quoſdam mori ꝓpter uariolas īcboãtes ī corde:ſicut in corde qñq; incboant quedã apoſtemata. Non g° admirandũ eſt:ſi uelaĩa. i. pãniculi & nerui pñt uariolari cuz uene euomũt in illas ſanguinẽ ebulientẽ apoſtemantez. ET Q VANDOQ VE APPARET. In iſto cañ. nocificant tẽpora cũ incipit prurit⁹:& ſicut grana milii acuta tũc eſt prin^m :ſicut capita acuũ. ſ. in acuitate qa pungũt. Cum aũt egrediunt tũc ẽ augmentũ. Cuz īplent ſanguine:tũc eſt ſtatus cũ euacuant: & fiũt cruſte ⁊c̃. Tunc ẽ declinatio. DIVERSOꝝ

COLORVM. Hec diuersitas colorꝫ crustarum est ꝑpter diuersitatē tēporis ī exiccatione: uel pōt qs imaginari ꝙ eēnt diuersi colores ꝑpter diuersitatē materieꝫ que in ebulitione sunt seperate q̄ nō sic apparebāt cū latebant sub cute: modo uero cum sunt rupte sunt manifestiores & fortasse permutantur ad flegmonē: naꝫ una uariola sanguinea ē unū paruū flegmon. Cuꝫ gᵒ multa materia simul mouetur ad locū unum fiet apostema magnū & essere est pustula pua facta a materia subtili uaporosa eleuata a sanguine colerico. Cuꝫ ergo ebulit sanguis possibile est ꝙ grossuꝫ eius pellat̄ ꝑ fluxuꝫ uentris & subtile colericū uertat̄ ad cutim & fiat essere & dubelet. i. exituraꝫ q̄ aggregat saniē. s. exiturā unā magnam: ut dixi mus: potest ēt exponi. DVBELET. s. flegmaticū: & hoc cū uariola est de materia ad flegmaticā decliui. ET PLVRIMVM. Ex hac diuersitate soluit̄ quō de qua materia fiant uariole. Dicendū ꝙ ut plurimū de sanguine qui ebulit: & iō ut plurimuꝫ hñt colorē flegmonis: tñ ī ebulitione ista qñq̄ surgunt materie male ꝑ sanguinis corruptionem. Vnde pōt decidi aliqd flegmaticū & fient albe: aut aliqd adustum & frigidū melancolicū: & fiant nigre: uel uiolate: uel uirides: ut notum est. ET VIRIDES. Hic incipit cañ. iudiciales ex colore. licet ad certitudinē iudicii: alia addat. Et primo ponit cañ. iudiciales. 2° ponit cañ. iudiciales ex modo exitus. 3° ex ordine. 4° ex signis & accidētibus: & aliis. ibi 2ª. ET DE SPECIEBVS. ibi 3ª. ET VT SIT. ibi 4ª. ET ILLVD Q VIDEM. In prima parte ponit quattuor cañ. lꝫ possint fieri plures. Primꝰ cañ est ꝙ uirides zc̄. Ratio ē qa significatur materia uenenosa androcosa. Secūdus cañ. ET ALBE. i. tendētes ad albedinē: qa significatur sanguis intus flegmaticus. VEL ALBE. ꝑ uitā cōuersiōem ad saniem: ita ꝙ exitꝰ & seniatio. s. maturatio simꝫ sit pauci numeri & magne quātitatis: qa significat̄ materiā ñ multā & fortē expulsiuā. Vnde simul materiā ad unū locū expellit. Sed tu dices nō esset melius ꝙ essent pauci numeri & pauce quātitatis. Dicendum ꝙ sic ubi essemus certi ꝙ hoc nō eēt ꝑpter materiei retentiōeꝫ defectu uirtutis: uel pōt exponi magne quātitatis. i. licet sint magne: tamē melius eēt ꝙ essent parue. FACILIS EXITVS. Quia cito & sin̄ accidētibꝰ difficiliꝰ: & ideo subdit parue augustie. s. taꝫ ī exitu q̄ ī ꝑduratiōe. IN TERTIO ET Q VOD EI APPROXIMAT. quia ī quarto: uꝫ 2° quia non differat ad 6ᵐ. uel ultra: & ista numeratio fit a die qua īcipiūt accidētia q̄ infra dicent̄ uerbi gra. a die febris. DOLORIS DORSI PRVRITVS NASI zc̄. Euenit. n. in qbusdaꝫ ualde tardari exituꝫ uariolaꝝ. Vbi gratia. ad. 7. dies uꝫ post ꝛm apperitiōeꝫ signorū: ut sumit̄. 18. cōtinētis: & bᵒ significat īpotentiā uirtutis mouētis materiā: siue sit hoc ꝑpter cām in uirtute siue ī materia: & tu cōsidera dies creticos in exitu: si enī uariole sunt modi crisis melius est ꝙ principium earū sit in. 7. q̄ in 6. ET POST ISTAS. Iste est tertius cañ. in quo uult ꝙ post istas. s. ALBAS PAVCI NVMERI. zc̄. In bonitate sunt albe pluris numeri. In hoc enī ꝙ sunt pluris numeri nō sunt bone sicut sunt ille q̄ sunt pauci numeri propinque. hoc sequit̄ ad esse multas numero. licet ad esse paucas numero nō sequatur esse distātes absq̄ cōtinuatione: quia si cōtinuarent̄ significaret̄ materia multa: & ideo ille sunt male que cōtinuant̄: & faciūt unā uariolā habētes latera: qa apparēt oblonge aut rotūde. i. aut si simul iuncte fiat una rotūda totū enī hoc significat materiā supfluaꝫ. ET SIMILITER ITERVM. qa sicut secūdū cutī uariole. possūt cōiungi: & ꝙpinq̄re. ita etiaꝫ fꝫ ꝑfundū ex materie. multitudine. ALBE VERO. Hic est quartus cañ. in qᵒ uult ꝙ uariole albe ꝑpinque ad īuicē zc̄. a prinᵒ decipiūt quia faciūt extimari ꝙ sint bone: quia medicus uidit illas albas iudicat de colere ꝙ materia nō est maligna. Et ex solo hoc iudicat & defendit iudiciū suū a cōtrario iudicando ex duricie & difficultate exitus & ꝑpinqtate ꝑp numerū multū dicendo ꝙ exitus difficultas ē: qa sunt in prinᵒ. & materia ista cū tēdat ad flegmaticū tardiꝰ exit: nec multꝰ numerꝰ ē suspectꝰ cū materia nō sit mala: sꝫ duricie dicet nō esse multā. Auic. tñ sua extimatiua timet ꝑditiōeꝫ: quia cā in his est grossa materia q̄ extra nō bñ expellit̄ q̄re remanēs ītꝰ corrūpet̄ & corrūpet: & ueniet

eger ad perditõez. ET DE SPECIEBVS Hic iudicat ex mõ exitus : & addit alia ad rectificandũ. Causa ꝑmi dicti ẽ malignitas materie q̃ uirt⁹ bñ regulare ñ põt: unde p⁹ exitũ extra int⁹ reuertũt. SI ERGO ILLE COLOR VIOLATVS. significãt materie uenenositas. SIMILITER TENACES. dicunt tenaces : qa multũ tenent mẽbrũ ℔m latũ ꝓfundũ: uel qa tenẽt ipsuz ĩtus & non exeũt uel qa multa tenẽt se sic: uel qa materia habet tenacitatẽ: ac si eẽt uiscus. Si g° ñ cessat eaz operatio a debilitate uirtutis perdunt. ET SI. i. siz sint uirides zc̃. QVIBVS SVCCEDIT RESVDATIO. i. exitus ad extra. ET NON FACIVNT zc̃ · ñ sunt mortifere qa possunt eẽ cretice: tñ qa mã est uenenosa mala fiũt fortasse ulcera mala melãcolica difficilis cure. ET QVE CVRRVNT. quia põt seq extremitatum corruptio: & ẽ sermo similis ei qui scribit. 2° ꝓnosticoz. ibi. QVOD SI LIVOR zc̃ ET VT SIT. Dubitat de hoc cañ. qa contrariũ ponit ĩfra fen. 2ª ca° de signis sumptis ex parte pustulaz: ubi sic scribit. CVM ACVTA FEBRIS PERVENIT AD APOSTEMATA TITILICORVM ET EXTREMITATVM DETERIVS EST QVAM VT SINT PRIVS ILLA APOSTEMATA ET SEQVATVR EA FEBRIS CAVSA PVTREDINIS Quã VIS ILLVD SIT MALVM. Oppositũ uult hic Auic. & Raſ: i8° cõtinẽtis. Dicendu3 ꝙ. A. 2ª fen. bui⁹ loquit de supereuẽtu apostematũ ad febrẽ febre remanẽte q· pei⁹ ẽ q̃ si apostemati supueniat febris apostemate remanẽte. Sz hic loqt̃ de supeuẽtu bui⁹ apostematis. ſ. uariolaz ad febrẽ febre cessãte tp̃r ꝙ uariole sint crisis laudabilis huius febris qđ q̃si melius ẽ q̃ si ĩcipiũt uariole: & febris sequat & ꝓseuerat feb. cuz illis: tũc .n. bui⁹ uariole nõ sũt crisis febris illius. Secũdo mõ põt dici ꝓp qđ sciẽduz ꝙ febris sequẽs apostemata titilicoz & extremitatũ. siz sit cã putredinis: tñ ĩtelligit ꝙ sit effi ª. sequẽs caliditatẽ putridi hũoris cui⁹ uapor ſlat ℔m locũ circũscript⁹ nõ ptingẽs ad cor: siz febris sequẽs uariolas intelligit putrida. Variole. n, nõ sunt uel fiũt solũ incuti: sed ĩ ꝓfundo: poterũt g° materie aliq̃ eẽ grosse frigide & ĩ suo motu tardo nõ putrefieri. ET EIVS SEPARATIONEM. i. expulsionez fieri absq; abulitiõe. Cum g° uenit ad apostemanduz ad uariolandũ supuenit putredo & facit putridã febrẽ. Peius g° est ꝙ homo habeat uariolas ad q̃s seq̃t putrida febris: qa nescim⁹ ad qd ille terminabit q̃ ꝙ hũerit febrẽ q̃ iaz recessit & fecit laudabilem crisiz ꝓ uariolas: sed ꝙ aliqs habeat febrem putridã & post hoc habeat apostemata titilicoz & extremitatũ q̃uis iaz putrida recessit peius ẽ q̃ ꝙ habeat apostemata ad q̃ seq̃tur febris effimera. Ille. n, ẽ iaz debilitat⁹ ꝓ putridã ꝓcedentẽ & male dispositus ꝓ illam: nec talis crisis exiture ẽ oĩno salua. Alii etiã modi dicẽdi sunt quos aliis dimitto. ET ILLVD. Hic ponunt cañ. iudiciales exignis & accñtib⁹: & habet ptes tot quot sunt cañ. Considerandũ ꝙ hanelit⁹ & uox cuz sint boni significãt materiã eẽ expulsaz a locis principalib⁹ & ꝙ spũalia sunt sana: ideo ẽ res salua. ſ. ut plurimũ. CONSEQVENTEM. i. frequẽtẽ. Extima casum uirtutis: aut apostema zc̃. qa frequẽtia multa fit ab bis duab⁹ causis. SITIM VEHEMENTEM. ex forti iflãmatiõe: uel recluſiõe materiez ĩtus. FESTINAT ILLVD. ſ. ĩ eis. SI zc̃. qa significat impotẽtior uirt⁹: & mã prauior ĩ substãtia uſ q̃titate ꝓ q̃litate. ET PLVRIMI. Hic est scd⁹us cañ. VT PLVRIMI. i. multi: qa uariolant ĩ gutture. PER CASVM VIRTVTIS. ſ. prauitate materie. RASVRA. i. disinteria: & hoc fit: uſ qa ĩtestina uariolant: uel qa mã desup fluit & excoriat uſ ꝓp utrũq;. ET CVM FLVXV. i. absq; excoriatõe. ET CVM. Hic ẽ tert⁹ cañ. & est not⁹ significat enim materiã uenenosaz ĩtus reuerti. ET QVANDO. Hic ẽ q̃rtus cañ. Causa ẽ qa qui mĩgit sanguinẽ ĩ febre acuta morit qa significat uehemẽtẽ repſoem sanguineã & acuitatẽ ebulitiõis: & timet ꝓfocatõ ex h°: ut scribit fen. 2ª bui⁹ ca° de urina rubea: cuz g° ꝓuenit ad ꝓfocationẽ mingit urinã nigrã ꝓ uiã extictiõis caloris: & hoc rectificat casus uirtutis: si enĩ eẽt urina cretica uirt⁹ eẽt fortis. ET FLVXVS VENTRIS. Hic est qnt⁹ cañ. Cõsiderãdũ ꝙ. A. uult te facere secuz ĩfluxib⁹ apparẽtib⁹ ĩ uariolis & morbillis: qa sunt ĩ eis ꝺformes: unde pñt fieri ñ cadẽte ꝟtute: naz ꝓpter ebulitiõem euenit materias fieri

uirides circa loca nutritiua & ex habūdan tia ſanguinis ꝓfluere ꝑtes eius: ſimiliter ex calore eliquatiuo ebulitiuo faciēte aquoſuꝫ ſanguinē fluere: & eſſet fluxus lotiu⁹ ſicut lotura carnis: & poterit ītestinoꝝ uiſcoſitas abradi. Si g° ñ uides caſū ꝟtutis ñ iudices mortē: qui ăt uult ſcire hoꝝ fluxuū ſcīam legat fen. iq & .i6. tertii. libri: ubi hoc dixi mus: exponať igiť hic. EST ALIQ VID DE VARIOLIS zč. i. apoſte^a cōſequēs ad uias. ET MVLTOTIENS. Hic eſt ſextus cañ. Auer. colliget. q°. dicit ꝙ hec egritudo ſolū aduenit pacienti ſemel Auic. uero dicit ꝙ qñq bis Raſ. i8° cōtinētis dicit ꝙ qñq bis accidit & ter. Dicam⁹ ꝙ uariole q̄ ſunt ex mēſtruali īfectiōe tm̄ ſemel accidūt: qa cū fit ebulitio ſeparatiua. Et cū accidūt bis ē ualde extraneū: & eēt cū ꝑꝑ ebulitōeꝫ unā nō eſſet facta rectificatio ſed uariole ex ma licia ciboꝝ & aere pñt bis & ter euenire: & amplius: ut credo: & hoc. A. īnuit cū dicit ꝙ aggregať materia ad expellēdū bis. ET COLORIS. Hic eſt ſeptim⁹ cañ. color plū beus ſignificat materiā flegmaticā frigidā habentē aliq̄liter de melācolia q̄ cū natura ad longinquū pellere nō poſſit pellit illam ad ꝓpinquam partem

¶ Signa appitionis uariolarum.

QVANDOQ VE zč. Hec ſigna ſunt ăteq̄ appeăt in cuti & ſunt cū īcipit ebulitio ītus. DOLOR DORSI. qa ibi eſt uena magna ī qua fit extēſio ꝑꝑ ſanguinis multitudinē & ei⁹ ebulitōeꝫ: ut ſcribiť. i8° ɔtinētis. PRVRITVS NASI. nō ſignificat niſi lumbricos. TIMOR IN SOMNO. ex illis uaporib⁹ motis ad capud & retētis q ī uigiliis reſoluebanť. ET REPLETIO SV PERFLVA. aggrauās ē cā ſōnioꝝ pūctio ī mēbris qa iaꝫ materia penetrat: ut faciat puſtulas. ſ. uariolas. Grauītas cōis. ſ. toti corpi pp multitudinē ſanguīs. RVBEDO zč. ꝑꝑ ipſuꝫ ſanguinē bulientē ī ꝑtib⁹ illis: pp calidos uapores. LACRIME EX RE PLETIONE. & eliquatiōe būiditatuꝫ. IN FLAMMATIO. qa īfirmus ſentit fe. īfleg mari & comburi multitudo alcuꝫeꝫ ex mꝑ tis uaporibus. SALTVS. i. iectigatio ex eiſ dē uaporib⁹. CVM CONSTRICTIONE HANELITVS. ex mꝑta repletione: & for ſan uult ꝙ īfirmi ñ qeſcăt ī lecto: qa uideť eis ꝙ ſuffocēť. Raucedo uocis ex nocumēto gutturis & canne pulmonis ex uaporibus multis & ex ipſa ebulitione. GROSSITV DO SPVTI. qa ex calore materiei eliquať a capite ad guttur: & ex eodeꝫ īgroſſanť & exiccanť. GRAVITAS CAPITIS ex mul titudine ſangīs. hec. n. ē una cā ei⁹: ut ītelli giť. ꝑma fen. ꝫ^{li} cañ. DOLOR CAPITIS. ex multis uaporib⁹ excedētib⁹ panniculos: quō differat dolor capitis & grauitas ītelli giť. ꝑma fen. tertii. cañ. grauitas. n. ē qdaꝫ mod⁹ doloris. CAPATAN. i. tremor cor dis ꝑ pulſus ex mꝑto ſanguīe ebuliēte circa ſpūalia. EXICCATIO zč. pꝫ. TREMOR PEDIS. Oīa ſigna predicta īuenio. i8° cōti nentis: & ab Azaranio ī hoc ca°. ſꝫ a nullo ī uenio de hoc. CAPVD RESVPINATIO MEM. Et credo ꝙ ꝑ hūc tremoreꝫ ītelligat iectigatiōeꝫ q̄ magis apparet qñ homo iacꝫ ſuperius: & iō dicit. ET DECLINATIO NEM COXIS. i. crutib⁹ extenſis. FEBRE CONCLVSA. Quia ſanguinea.

De morbillo.

SCIAS. Quāuis ſermones pre dicti adaptēť ad morbillos: tm̄ ad pfectiōeꝫ ſcīe q̄dam ſpēalia dicit de morbillis. Primo po nens differentiā ītер uariolas & morbillos. 2° poīt ſigna ſalutis & mortis ī illis. ibi 2ª SVNT. Prima ī duas. Prīo poīt differētiā ex ꝑte cauſe & quorūdaꝫ ɔſequentiū. 2°. ex ꝑte ſignoꝝ appitiōis. ibi 2ª. ET SIGNA. Quod ꝑmo dicit eſt notū. Cā aūt q̄re mor billi min⁹ accidūt oculo eſt: qa mā ſubtilis cito euaporat ad extra ab eo. Dubitať qd prius eueniat pueris: an uariole: an morbil li. Dicendū ꝙ quātū eſt in experientia in uenio nō cōcordare mulieres. Quidā dicūt prius accidere uariolas: & quedā alie prius accidiſſe morbillos: & ego nō potui notare exceſſuꝫ ī hac prioritate ¶ Cuꝫ aūteꝫ con ſiderabim⁹ ꝙ mā morbillorū eſt acutior: & mobilior pri⁹ dicunť accidere morbilli: & hoc qñ materia ab ītra ſortiť hāc diſpōem. Sꝫ cuꝫ cōſiderabimus ꝙ ī priori etate calor ē būidior & poſteri⁹ fit acutior ꝑus uideť accidere uariole & poſteri⁹ morbilli: & quia motus haruꝫ materieruꝫ multam ſequitur aeris diſpōem q̄ cōtingit qñq eē acutioreꝫ:

& qñq; humectiorẽ: & ideo ĩ multis pueris uiſe ſunt experiẽtie cõtrarie quia qñq; pre ceſſerũt uariole: & qñq; morbilli. ET SIG NA PROXIMA. qa ꝓxime ſunt materie & ebulitio utriuſq; cõicat: ueꝛ lacrime ĩ eo .ſ. morbillo ſunt plures: qa materia magis moueẽ & magis apta eſt exitui. Nos aũt de multitudine & paucitate lacrimaꝝ ĩ omni diuerſitate iaꝫ ſubtiliter ꝑſcrutati ſum⁹. in 3° li° fen. 3ª tractatu. ꝑmo. AVGVSTIA INQ VIETVDO ET INFLAMMA TIO VEHEMENTIOR. qa mã eſt calidi or & acutior. DOLOR DORSI. ſ. extẽſiu⁹ minor qa materia eſt paucior: & hoc eſt qđ ſubdit. Q VONIAM CAVSA HIVS. ſ. doloris. IN VARIOLIS zẽ. & iõ ſeq̃ ex hᵒ q; morbill⁹ ſubito egrediẽ ꝓp materie ſub tilitatẽ & caliditatez. ET SVNT SICVT. quod hic dicit eſt notum.

¶ Cura.

OPORTET. Prĩo ponit curaz. 2° regimẽ preſeruando q̃dam mẽbra. 3° eradicat ueſtigia. ibi 2ª. MEMBRA. ibi 3ª. IN HOC. Prima in tres. Primo ponit curã ĩ prinᵒ anteq̃ appa reãt. 2° qñ ĩceperũt appareꝛ. 3° qñ iaꝫ com plete ſunt egreſſe uꝫ egrediunt̃: & qñ decli nãt. ibi 2ª. CVM ERGO PERTRANSI RET. ibi 3ª. ET QVANDO EGREDI VNTVR. In prima parte principaliter ad duo ĩtẽdit: & primo ad flobotomiã. 2° ad extĩctionez & ſedatiõez ebulitiõis. De flobo tomia q; competat certũ eſt. SVFFICIEN TER. qa ſi expedit uſq; ad ſincopiz: ut ſcri biť. 18°. cõtinẽtis. VSQ VE AD 4ᵐ. com putãdo principiũ apparitionis febris. SED QVANDO PROCEDVNT. i. qñ inci piũt apparere Dubitatur utꝝ flobotomia competat poſt 4ᵐ diẽ. Videť q; ſic ex gene rali cañ. liᵒ ꝑmo fen. 4ª caᵒ de flobotomia. ub dicit q; cũ oportuerit flobotomare nõ attẽdas uerba illoꝝ q dicũt q; nõ eſt bonuz poſt q̃rtã diẽ. ĩmo ẽ bonũ q; fiat poſt: 4otª dies. In cõtrariũ eſt hic Aui. & Raſ. ĩdiuiſio nibus: & oẽs auctores cõcurrũt. Dicenduz q; apparẽtib⁹ ſignis uariolaꝝ & nõduz inci pientib⁹ apparere uariolis cõpetit floboto mia: qa eſt mã ĩuenis multa ẽ ebuliẽs quã euacuat & tẽperat flobotomia: & ſimiliter de morbillis ĩtelligere oz ſi ſentiunt̃ ſigna: q; materia ſit ſanguinea replẽs uꝫ ſanguini admixta. Cũ aũt ĩcipiũt apparere ule exire uariole flobotomia nõ cõpetit: qa ipſe ſunt qdaz modus criſis: flobotomia aũt impedit eaꝝ exitũ & facit materiã reuerti ĩt⁹. Ante q̃ g° iſte exit⁹ ĩcipiat flobotomia competit naz minorat materiã & facit naturã poten tez ſupra reſiduũ. Conſiderandum aũt q; ſpaciũ illi⁹ flobotomie ẽ uſq; ad 4ᵐ. ſ. ĩclu ſiue uel excluſiue: qa cõiter uſq; ad 4ᵐ diẽ cõſueuerũt ĩcipere apparere .ſ. ĩ 3° uel ĩ 4°. hoc g° tp̃us Auic. poſuit loco exempli: qa ſi ĩciperẽt apparere ĩ 2ª die nõ competeret flo botomia in illa die: & ſimiliter ſi tardaret illaꝝ appitio uſq; ad 7ᵐ. põt fieri floboto mia p⁹ 4ᵐ. ut ĩ 5° uel 6°. Cõſiderandũ q; Auic. ponit caſuz ĩ quo q̃is uariole ĩcipiãt apparere põt fieri flobotomia: & ẽ qñ eſt cũ eis uehemẽtia repꝛonis: & dominiũ materie .ſ. ĩ exitu materie timeť corruptõ mẽbroꝝ tũc eniz nõ obſtãte q; ĩcipiant apparere flo botomia põt fieri: qa illa flobotomia nõ di uertet materiã q̃ iaz exiuit uenas: naz tãta ẽ ĩ uenis repletio q; ꝓp flobotomiã iſtã mi noratiuã ñ fiet uenaꝝ inanitio: uñ materie fuganť: ſed ſolũ minorabiť ſuperfiua repꝛo & hoc ẽ qđ dicit. Q VANTITATE Que EXICCET. i. minoret de mã & nõ q̃titate qua diuertat. Et ali⁹ iuuenis medic⁹ dicez q; ĩtra uenas aliquas traberet materias: tñ nocumentũ hoc eẽt min⁹ iuuamẽto. Ad rationẽ cõtrariã dicendũ q; p⁹ q̃ttuor dies põt flobotomia fieri ſi nõ ꝓhibeat aliquid maĩ⁹ nõ obſtãte eadez egritudie. ET FACI LIS SVPER INFANTES. ſ. flobotomia naſi q̃ſi dicat cũ ĩ eis nõ poſſit fieri flobotomia brachii põt fieri flobotomia naſi. Vtꝝ aũt flobo tomia naſi poſſit fieri nõ ꝑmiſſa alia flobo tomia. Q VAMVIS INDICATVR zẽ. diſputauim⁹ fen. ꝑª 3ᵘ cañ. caᵒ de freneſi: VEL ET FACILIS. ſup ĩfãtes. ſ. malicia uariolaꝝ ĩ ꝑtib⁹ faciei: & hoc ꝓp illoꝝ tene reitatẽ: unde uidim⁹ quoſdaz cecari & quoſ daz multũ deturpari. ET Q VANDO NECESSARIA EST zẽ. CORRVPTIo EXTREMITATIS. ꝓp multaz materiaz. ET SIMILITER zẽ. qa ex multa exiccati one ꝰſtrĩgunť materie: unde ĩteriora corrũ punť: & iõ dixit ſimile illi: quia ſicut ĩ illo corrũpunť exteriora ita ĩ illo corrũpuntur

interiora. Vel pōt dici. SIMILE ILLI. i. ſimilis corruptio ī extremitatib⁹: nā materie pp multā īfrigidatiōez cōcluſe: & cōſtricte corrūpunt: & maligniores fiūt & malignāt alias materias q̄s cōtingūt & prauiores fcē exeūtes ad extra corrūpūt illa. ET SOLVITVR VENTER. Iſte text⁹ pōt eſſe cō ſiliū quoddaz p ſe: ut dicat cōueniētius q̄d adminiſtret ē flobotomia &. CVM HOC ETIAM SOLVITVR VENTER. i. fiat ſolutio uētris cū tamarīdis & caſſia: ut ſtatī p̄cipiet: uel pōt eē text⁹ cōtinu⁹ precedēti īmediate: naz corruptio ſimilis illi. ſ. ī interiorib⁹ timet ſup illū cui⁹ aſſiduat exiccatio. ET SOLVITVR VENTER. ſ. cuz expediret flobotomare. ET NON SOLVERET VENTREM. cōmouet euiz mā & maligna fit: unde ad extra pulſa corrūpit extremitates. ET OPORTET CIBACIO. i. det ei p os. CONFORTATIO. Hic ſūitur p ɔfortatiōe de qua ſcribit. 2° cañ: q° ca°. cū loquit de medicina ɔfortatiua: & nos ibi plixe ſcripſim⁹. CVM REPERCVSSIONE. cū aliqua ſtipticitate cōfortāte mēbra ne recipiāt. ET EXTINCTIONE. ſ. a frigido abſq; ɔſtrictiōe nature q̄ſi dicat lz preceptuz ſit mēbra cōfortari aliquo ſtiptico: nolo tñ q; ī hac ɔſtringatur uēter. ET INSPISSATIONE. i. cū īſpiſſatiōe. ET LENITIO VEHEMENS. i. cū eo ī quo eſt lenitio uehemēs tot⁹: g° iſte ſermo oz ut ſic ɔiūgat. FIAT CIBATIO IN PRIMIS. i. in prin° cū eis cibis ī q̄bus ē cōfortatio cū repcuſſiōe & cū extinctiōe & cū īſpiſſatiōe ſāguinis: & cū eis cibis ī q̄bus eſt lenitio uehemēs. Dixit tñ uehemens: q̄a cū iſta cibaria ſint ſtiptica ut lentes uehemētia lenitiuorū reprimit ab illoz ſtipticitate: & ſtipticitas ab illoz lenitiōe. Ex hac g° cōmixtiōe ñ fit nature ɔſtrictio ut precipit: ſz poti⁹ natura remanet leuis. AFFIDEBEDEI. eſt q̄dam modus cibi ſicut dicerem⁹ rafra. Alii dicūt q; ē mica panis cū zucharo mellino. ARACHIN. ē melon īdus de quo ſupra de cibatione ethicoz dixit. Dubitat utz frigida extīctiua ſedantia ebulitiōez & īſpiſſantia competāt ī prin° uariolaz. Videt q; nō p Raſ. i8° cōtinētis q; p̄hibz frigida ī prin°.

Amplius q̄ p̄hibēt ſanguīs mūdificatōez nō competūt: ſed frigida ſunt huiuſmodi: q̄a p̄hibēt ebulitiōez & ſanguis īfectus ab utero nō pōt mūdificari niſi ebuliat. In cō trariū ſūt oēs auctores. Dicendū q; prin^m uariolaz ē duplex. ſ. prin^m accidētiū pñtiū. ſ. febris & alioz q̄d eſt prin^m ebulitionis. Et ē prin^m aliud. ſ. appitionis uariolaz: qa iaz īcipiūt p cutiz ſpargi & exire. Dico g° q; ī prin° uariolaz. ſ. appitiōis circa cutim nō competūt iſta frigida: ut Auic. dicet qa p̄hibēt exitū: unde materie ɔſtricte ī p̄tib⁹ extra uenas & etiā expulſibiles & actuate: & cōſtricte ītus ī uenis corrūpunt mēbra: ī prin° uero ſignoz. ſ. in principio ebulitiōis competūt frigida iſta: nam ebulitio uel eſt ſeparatiua & tūc īfrigidantia nō extoto tollunt ebulitionē: ſz remittūt ne pars bona p ebulitionē corrumpatur: ſi aūt fit ebulitio corruptiua nō competūt. Et apparet q; remiſſiora poſſunt eē q̄ ſedant ebulitionem ſeparatiuā q̄ q̄ ſedant ebulitionē uariolarū & morbilloz. Ad cōtraria dicendūz q; q̄ñ auctores p̄hibēt frigida extictiua in prin° uariolaz ītelligūt in prin° appitiōis non ī prin° ebultiōis & ſignoz. Ad 2^am dicēdū q; illa extinctio nō ex toto tollit ebulitionē ſed rectificat illā ſi ē ſeparatiua ebulitio.

Dubitat 2° utz a prin° competat medicīa ſolutiua. Videt q; ſic qa mā poteſt indigere minoratiōe. In cōtrariū ſunt oēs. Dicendū q; ſolutiua medicina q̄ leniēdo ſoluit cōpetit a prin°. Ratio qa lenit uirulētias inteſtinales & mūdificat illas p̄mas uenas. In coz tñ uſu debet eē cautela: qa iſta lenitiua debent eē cū hoc frigida ſedatiua ebulitionis. Similiter nō debēt eē ī multa quātitate p̄p duo. Primo qa uniuerſaliter ī habentibus uariolas timet fluxus uentris: unde Auic. ſupra dixit q; fluxus uētris eſt aliquid de uariolis & morbillis. i. eſt aptus euenire in eis: & ideo lenitiua pura ī quātitate multa poſſunt facere fluxum uentris prauuz. Secundo quia lenitiua quedam habent uiz aliquam debilem euacuandi exſoluendo: ut manna ſicut fuit dictum ſupra de cura putridarum in generali per doſim: ergo magnam poteſt exſoluendo educere & cauſare prauū fluxum: & hoc eſt quod Auic. dicebat ſi non obedit cū tamarindis addat ſiracoſt. i. manna quedam cum facilitate & cautela: quia ponendo paruā quātitatez.

Dico ſecundo q̄ ſolutiua medicina que ex ſoluendo euacuat a principio non competit Ratio eſt quia materia eſt ſanguini admixta etiã quia timetur de fluxu ſuperfluo:& in ſumma in tota cura & eius protellatione oꝛte eſſe ſuſpectum de fluxu uentris ſupfluo in hac egritudine:ut uiſum eſt noſtris auctoribus:& ideo cum natura reſpondet ſibi in lenitate non audias dare lenitiuũ.Et cuꝫ non reſpondet ſis uſus illo cum cautela: uñ Auenzoar uoluit q̄ in maiori tempore non indiges tamarindis.¶ Ad contraria patet ſolutio. CVM ERGO. Hic ponit curam. Primo quãdoq̄ incipiũt apparere.2° ponit medicinas que competunt in principio accidentium.ibi 2ª. MEDICINE AVT EM. Prima in quattuor. Primo ponit cañ.ĩ bis que aſſumuntur:& ponit medicinas. 2° in eis que extra occurrũt.3° in flobotomia.4° ponit quoſdaꝫ alios cañ.ſpeciales.ibi 2ª. ET OPORTET VT NON APPROXIMET.ibi 3ª. ET FORTASSE FLOBOTOMIA.ibi 4ª. ET Q VANDO ACCIDIT.Dicit p̄mo.CVM ERGO zc̃.EGRITVDO.ſ. febris iſta que antecedit appari onem.Diem ſecundũ.¶ Conſideranduꝫ q̄ accidit hº loco exempli: & ideo dixit ſtatiꝫ & incipiũt zc̃.quia ſi nõ inciperẽt apparere adhuc poſſes infrigidare. FORTASSE. dicit hoc ꝓpter occultas diſpoſitiões poteſt eniꝫ incipere exire & infrigidatio plus iuuaret ex pte q̃ noceret. EBVLLIRE.ſ.leuiter. ODORATVR.i. ſicut odor eius ponitur: quia aromaticatur cum eo aliqua iſtaꝝ decoctionũ.VEL ODORATVR.ſ.per nares ut calefactio eius trahat adextra materias in partibus faciei.FICVS ENIM zc̃.ſignũ quia generat pediculos apud quoſdaꝫ. ET DE ILLIS. Iſte medicine ſunt ſumpte in ꝓpria forma a Raſi.18° cõtinẽtis: & dicit ibi q̄ ponitur in iſtis medicinis lacca ad cõfortandum epar. DRAGAGANTI.i.gũma draganti habet aliquã frigiditatem:& frangit acuitatem rerũ calidarũ: ut dixit Serapio:& ideo ponitur in hac decoctione. ET OPORTET zc̃. In hac hora.ſ.exitus uariolarũ.OLEVM zc̃. qa claudit poros. Illud quod fit cũ ſudante.i.ſicut fit ĩ hoĩe qui ſudat quia debet caueri ab aere frigido unde ſudantes ſi ab extra infrigidantur: nauſeant:ut ab Aꝝ.2° ꝓblematũ.19°. probleumate. ET MVLTITVDO POTVS .ſ.in hac hora :quia in principio anteq̃ apparere incipiant cõceditur potus frigidus aque:ut i8°.cõtinentis. FLOBOTOMIA EST MALA.ſ.hac hora qua iam apparere incipiunt.Poſt duos dies uel tres dixit etiã hoc loco exempli :quia diuerſificatur in diuerſis hoc tempus:unde ſupra in principio capituli:dixit q̄ ſpaciũ flobotomie eſt uſq; ad quartũ diez:dixit.FORTASSE.ꝓpter illud qđ ſupra dixit in principio capituli: ubi dixit. NISI INVENIATVR zc̃.ET Q VANDO ACCIDIT. Hic poteſt eſſe quartus cañ.REGIMEN AERIS.ſ.per in frigidationem Domi. VENTI.quia aeri uentoſo apertis feneſtris.ET SIMILITER zc̃.ſuple paulatim fiat & nõ ſubito.¶ ET Q VANDO.caue ne calefacias quia ſignificaẗ ebulitio praua.ET OPORTET.zc̃. EMPLASTRATIONEM VENTRIS.ſ. cum rebus infrigidantibus uel opilantibꝰ poros:& hoc in hora exitus ad exteriorà qa ꝓhibet & cõſtringit materias.¶ Conſideradum q̄ contra hũc cañ.medici multũ ueniunt:in pueris eniꝫ aſſociantur ĩ uariolis &: morbillis:uermes aut timetur de eis: & iõ emplaſtrat uẽtrẽ.ET IN FINE.¶ Conſiderandũ q̄ In fine.i.ĩ ꝓceſſu p̃et ĩ declinatõe timeẗ ĩ iſtis diſſinteria & praui fluxus ꝓp debilitatẽ ĩteſtinoꝝ:uñ Azarani9 p̃ncipale ca^m fecit ĩ hoc & Serapio.6° prac^ce. ẽt dubitat đ hº fluxu. ET IDEO CONSERVETVR.natura.ſ. ne fluxibilis fiat multũ & q̃ſi reſerueẗ & p̃ſerueẗ utẽdo reb9 ſtipticioribꝰ q̃ priꝰ. VEL NON SIT LENITIVVS:g° ſi priꝰ dediſti lẽtes decoctas nõ ꝓiecta aq̃:da mõ lẽtes decoctas duabus elixatiõibꝰ ſp ꝓiecta decoctiõe:qa erũt magis ſtiptice:p̃etiã loco lẽtiũ.ſ.ſicut ſũt ſine ꝓiectiõe aq̃. CIBA ALkEMAkIC CVM TAMARINDIS..i.cũ cibo fcõ ex farina ordei & lacte extracto butiro & tamarĩdis q cibꝰ nõ ſic lenit uentrẽ ſicut lẽtes cũ ſua decocti one ſaltẽ cũ ñ ẽ ĩ eo nitroſitas ſupficialis lentiuꝫ.CIBA ETIAM LCCO LENTIVM. zc̃.lẽtibꝰ fcĩs acetoſis & ñ cũ aceto acuto:ſꝫ agreſte zc̃.MEDICINE AVTEM LCCo LENTIVM.i.dꝫacetoſella.SIRVPVS ALCORI.i.palmaꝝ ſilueſtriũ:& . SIRVPVS

ALTELEA:qdaꝫ dicũt.i.de piris:alii.i.de agrimonia alii de fructu palmaꝫ & ſyrupꝰ de minar exponũt qdã.i.dᵉ ſorbis:ſꝫ minar ẽ germẽ ſiue pullulatio palme ſilueſtris de quo ſcribiť.2°.cañ.& ſirupꝰ quidẽ alcori.i. de palmis ſilueſtribus poſitis ī antidotario tractatu 6°. ubi dicit ſirupꝰ alkedit. ITERANDI.ſ.ī acetoſitate. deſcriptio bui9 ſyrupi ẽ nota:& uirtꝰ eiꝰ ẽ ī frigidatiua ſedatiua ebulitiõis:& iõ nõ ponit ꝫucharũ neq; mel.mẽta autẽ ponit ad ſtomachi cõfortati onẽ:q autẽ addũt ſpicã uolũt aliq̃liter rectificare frigiditatẽ iſtarũ rerũ. SVPER RADICEM CVCVRBITE.i.ſup fũdũ uaſis in quo fit iſta ultima leuis decoctio. AVT KIMNE.i.alteriꝰ uaſis.ET QVANDO EGREDIVNTVR CVM AVRO. qa īcipio facta cũ ere facilꝰ ſanat q̃ facta cũ ferro ut Ariſto.prīa partiª .3q°. ꝓbleumate qd dicit de ſalitione ſatis ẽ notũ:ſed nos nõ utimur hoc licet enī ſalitio maturat. Contra: qa ẽ facta priꝰ maturatio.Dicendũ ꝙ uirtute croci ſiqd ẽ nõ oīno maturũ complet maturũ.ET DE REGIMINE PARVARũ. i qa ñ ſũt cõplete mature &. MAGNAM. zc̃.qa ſũt multũ humide.tñ.18°. cõtinẽtis. ſcribit ſic iſte textꝰ.Et patiẽs uariolas multe humiditatis iacet ſupra mataratiũ panni rari plenũ farina panicii.zc̃. ET OLEVM MALVM.qa cõe uel quodcũq; oleũ īquãtũ remollit actu malũ ẽ ī hac hora deſiccatiõis ut qñ uoluimꝰ deſiccare:& iõ ad declarãdũ hoc dixit ī fine.Et admīſtratio alicuiꝰ olei poſt deſiccationẽ.i.facta cruſta:qa facit illã cadere.Cruſta enī ībibit oleo:& iflat :& cadit.ET APVD VLCERATIONEM.zc̃. q̃ſi dicat aliqd ungentũ ut rubeũ competit ulcerate uariole:ſꝫ oleũ ẽ materia ungẽtoꝝ ungẽtũ rubeũ uide illud.ç°.cañ.tractᵘ.6°.

De obſeruatione mẽbroruꝫ & defenſione eorũ a nocumẽto uariolarũ & morbillorũ.

MEMBRA.Primo enumerat mẽbra que oꝫ cuſtodire.2°.ut ibi. FORTASSE. oſtẽdit nocumẽta que eis accidere poſſũt. Iſta. n.mẽbra ſũt ſatis tenera & mollia: & iõ apta noceri:& de nocumẽto curãdũ ẽ.3°. docꝫ modũ p̄ſeruãdi ab euẽtu nocumẽti ut ibi. SERVATIO AVTEM.& hec pars hꝫ.ç.ſicut.ç.ſũt mẽbra almuri.ſ.de ordeo. uide ſecũdo cañ.caº.de muri. Iſta autẽ que hic dicit.A.ſũt rememorationes.oꝫ enī te recurrere ad ſen.tertiam tertii cañ.CVM VERO APPARENT.qa iã ẽ prīcipiũ uariole cura enī ẽ ſicut prīcipiuꝫ obtalmie ī cuiꝰ prīcipio ſtiptica ut ſumat ñ ſic laudanť ut frigida ſtiptica:& iõ laudat aquã roſatã cum cãphora:& nos ꝓtellauimꝰ ſup hac materia ſup ſen. tertiã tertii. relique q̃ dicit ſũt nota:& oꝫ recurrere ad teriũ libruꝫ ſen.9ª.& ſen.qnta & quarta:& ſen.6ª.& ſen.iéª.zc̃.

De eradicatione uariolarum.

IN HOC Q VIDEM.Lutum rarũ dicit quod ẽ lutũ cõe quo fiũt uaſa.In ũgula cameli .18°. continẽtis ſcribit ſic. accipe ungularuꝫ arietis cuꝫ aſſanť :& īunge locuꝫ: & oīno ꝓculdubio delitescunt cicbatrices. LAPIS PIPERIS.ñ habeť.ALKVBVGI ideſt pdixit:& auragi:& adauragi idẽ ſũt: ut dicunt:& ẽ turť. Gumera eſt confectõ liquida ad leniendum faciem

De febribus apoſtematum.

IAM SCIVISTI.Hoc capitulũ ante ſigna dupliciter cõſueui diuideř.Prīo ꝙ.A.primo oſtẽdit euẽtus effimeraruꝫ ab apoſtematibꝰ.2°.putridaruꝫ.3°.ethicaruꝫ.ibi ſecũda CVM AVTEM.ibi.3ª.ET ISTE Q VIDEM.Secũdo mõ ſic.prīo oſtẽdit q̃ febres ſequunť apoſtemata extrīſeca.2°. intrīſeca apoſtẽata.ibi 2ª.ET FEBRIS AVTEM. In prima autem ſecundum hanc diuiſionẽ uult ꝙ apoſtemata extrinſeca ut plurimuꝫ ſequitur febris effimera:& dat cauſaꝫ huiꝰ & aliquãdo põt ſeq putrida ꝓp magnitᵉᵐ: uel ꝓpinqtatẽ ut cũ ẽ apoſteª ī titilico uel mamilla.Cõſiderãdũ. VT PLVRIMVM. dupliciter exponiť.prīo plurimum zc̃..i. plurimũ febriuꝫ effimerarũ ſiue ponẽtium caliditatẽ ad cor abſq; putredīe ẽ ex cauſis primitiuis q̃ſi dicat lꝫ ut plurimũ febres effimere fiãt a cauſis primitiuis.tñ fieri poſſunt ab apoſtematibꝰ exteriorib9 que nõ ꝓueniunt ad altꝰ rãduꝫ cor ut plurimuꝫ niſi cuꝫ ſimplici calefactiõe ſicut faciunt cẽ primitiue ut ſolis & hꝰ modi.Secũdo exponiť. PLVRIMVM HORVM.ſ.apoſtẽatũ extrīſecoruꝫ faciẽtiuꝫ effimeras febres. nã corpꝰ in quo hec apoſtemata extrinſeca fiunt ẽt:

a cauſa primitiua ut ꝑcuſſione & ſimilib⁹ nō preſentib⁹ cauſis corporalib⁹ ē munduꝫ qa apoſtema ñ ē actu aptū generari: nec putredo ī corpore ei⁹ fieri. ſeqt̄. ergo ſimplex calefactio ſtans ī terminis effimere nō apta trāſire in putridā: & ſumit̄ ab. Aui. 3°. cañ. fen. 3ª. ca°. de obtalmia. dixit autē plurimū qa etiā quedā apoſtemata extrīſeca faciētia effimeras poſſ ūt fieri ſiue cauſa primitiua. CVM AVTEM. Quia dixerat ꝙ febres ſequētes apoſtemata extrīſeca ſunt effimere ut plurimuꝫ declaratur ꝙ dixit. SECVNDVM PLVRIMVM. & quia poſſunt eſſe quandoq; putride: ut cū putredo ꝓuenit ef fumādo ad cor: & hoc: qa apoſtemata ſunt magna ſiue propinq̄. FORTASSE. hoc ad uerbiū fortaſſe nō debet cōponi cū hoc qđ dicit fit: ſꝫ cū eo quod premiſit. ſ. PERVENIT ꝛc̄. ET PLVRIMVM QVIDEM. hec littera pōt dupliciter exponi ſicut ſuperior littera. prīo. PLVRIVM SIMILIVM HORVM. .i. plurimū apoſtematū extrīſecorū facientiū febres putridas non fit niſi a cauſis ātecedētib⁹ corporeis repletionalib⁹ erudis. Cū enī apoſtemata extrīſeca fiūt in corporib⁹ repletis malis humorib⁹ ꝓter occurſuꝫ cauſe ꝑmitiue tūc ſunt apte facere febres putridas ꝓp aptitudinē illorū corporū ad putrefactionē humoreꝫ & magnificationem apoſtematis. dixit autē. SIMILE HORVM. qa apoſtemata extrīſeca facta a cāis antecedētib⁹ corporalib⁹: & facta a cauſis ꝑmitiuis abſq; ātecedētibus ſimilātur. dixit autem. ANTECEDENTIBVS CORPORALIBVS. ꝛc̄. ut oſtēdat ꝙ cauſe ātecedētes apoſtemata ſunt humores peccātes ī q̄n to uel ī q̄li: & iō dixit. ANTECEDENTIBVS. ꝛc̄. i. peccātib⁹ peccato quātitatis. ET REPLETIONALIBVS CRVDIS. i. peccato q̄litatis: uel dixit. ANTECEDENTIBVS CORPORALIBVS. i. cōplexionalibus & repletionalib⁹. CRVDIS. i. humoribus: & hec ſciētia pēdet ab his que prolixe ſcripſim⁹ fen. 2ª. primi cañ. ET QVANDOQ VEFIVNT. ſ. apoſtemata extrīſeca faciētia uł facere potētia febres putridas ex ulcerib⁹ uerbi gratia ex ulcere. ſ. ex dolore ī digito pedis aliqs īcurrit apoſtema ī inguine: qa materie mote uerſus pedē īueniūt carnes molles ī inguine: & ibi retinentur: & dixit hoc. A. ut oſtēderet ꝙ cauſe ꝑmitiue: ut dolores mouēt cauſas ātecedētes. Aliter poteſt exponi. ET QVANDOQ VEFIVNT. ſ. febres effimere uel putride ex. ꝛc̄. FEBRIS AVTEM. Primo oſtēdit q̄ febres ſequunt̄ apoſtemata ītrīſeca. 2°. ponit illaꝫ diuerſitatē. ibi 2ª. ET VEHEMENTIORES. Cōſiderandū ꝙ apoſtemata intrinſeca aggregāt multā materiā & uene ſūt late. ūde tum⁹ putrid⁹ pōt cōtinuari ad cor. & iō fiūt febres putride. Dixit autē fortaſſe ꝓp mltas cōtingētias. Imaginat̄. n. A. nō eſſe īpoſſibile febrē ſequētez aliqđ apoſte² intrinſecū eſſe effimerā ut cū eſſet a corde remota ut circa ītеſtinū rectū. ET VEHEMENTIORES. Ponit diuerſitates haꝫ febriū. Prīa ē ſm diuerſitatē ſpeciēꝫ apoſtematū & pꝫ. ET HEC APOSTEMATA. Hec ē 2ª. diuerſitas ſm mēbra apoſtemoſa: & uult ꝙ tu recurras ad tertiū lib. Tertia diuerſitas ē ꝓp ꝓpinqtatē & lōginqtatem a corde. q ª. diuerſitas ē ſm diuerſitatē ſubſtātie mēbri. ſi ē carnoſū ł pāniculare ł neruoſuꝫ. Dubitat̄: qa dicit ꝙ febris apoſtematis pāniculorū & ſimiliū. ſ. neruorū eſt debilior. Cōtrariū ponit prī°. li°. fen. 2ª. ca°. de ſignis apoſtematū. Dicēdū ꝙ febres dicunt̄ uehemētiores ī calore: & ſic febris apoſtematū mēbri carnoſi ē uehemētior: qa illa apoſtemata aggregāt plus de materia: & materia ī mēbro carnoſo pl⁹ calefit. Fit ergo ī eo febris pluris caloris. alio mō dicit̄ febris uehemēs ī accidētib⁹ qbuſdā cōib⁹ ut dolore uigilia ſpaſmo & ſimilib⁹: & ſic feb. ſequentes apoſtemata neruorū pāniculorū & ſimiliū ſūt uehemētiores. Quīta diuerſitas eſt ex diuerſitate mēbri ī b° ꝙ ē neruoſuꝫ ł arterioſuꝫ: & cōſidera ꝙ lꝫ feb. ſequēs apoſte² ta mēbri arterioſi: uł iuxta arterias ſit uehemētior ꝓ b° q cordi ꝓ arterias magis cōicat pōt tñ ex alia cā ut ꝓpinqtate eſſe maior febris: uel uehemētior mēbri min⁹ arterioſi. VEL NOBLITATE. ſicut apoſte² cōcauitatis uehementiorē facit febrem q̄ apoſte² ſplenis: & tñ ſplen eſt arterioſior q̄ cōcauuꝫ epatis: & mlto magis q̄ gibb⁹ cū ad gibbū nulla ueniat arter². q̄uis totū epar ꝓpīquū ſit art⁶ mag⁶. ET NON EVACVATVR. Hec eſt diuerſitas harum febriū ſecūdū pios dos: quia habēt alios & alios ꝓpios ſecūduꝫ

alias:& alias materias. ¶Nos transeam⁹.bre uiter:quia ī q̄stionib⁹ generalib⁹ ꝑplixe di ximus de ꝑiodicatione. Dicamus ergo ꝙ febres apostematū ꝑiodicare ẽ ī determīata mēsura:& fortificari eā uel reuerti postq̄ q euit:ergo oz materiā nūc moueri ad putre dinē.alia priori euaporāte prius:sz hoc non fit nisi qa materia.determinato tempore ge neratᵉ:& determinato tēpore mouet ad mē bruz:& hee sunt cause ex ꝑte mēbri mitten tis:& iō dixit secundū materias que effun dunt periodi.nāq; earū sunt secundū gene rationē earū:& secundū motū ipsarū .s. ma terierū reqret etiā siue cōcurrit ad hoc at tractio facta a mēbro apostemoso trahente calore & dolore:& iō dixit:& attractionē ca liditatis & doloris.i.attractionē factā a cali ditate & dolore.si ergo iste sunt causē ꝑiodi cationis igit natura cuiuscūq; bumoris est determinata cā determinati ꝑiodisnā natu ra colere:qa ē alia a melācolia bz aliud de terminatū tēpus regenerat omīs ī quātita te q̄ possit facere febrē.bz etiā determīatū tēpus quo mouet ad apostemādū mēbruz & bz etiā apostema determinatū calorez at tractiuuz & determinatū calorē . sequit g° q̄ unicuiq; bumori si ē ꝑiodus q cōuenit: qa unicuiq; in est generatio mot⁹ caliditas & dolor q sibi cōueniunt.sanguini autē ui detur cōuenire cōtinue affligere: & iō suus ꝑiodus ē ꝑprie nō ꝑiodicare:sed unū habe re ꝓximum scias hoc.ET SCIAS.Hic est unus cañ.& potest poni alia diuersitas.Du bitat si febris ē accidēs apostematis quō po test remoueri apostema & remanere febris. Dicendū primo ꝙ hec febris que remanet nō est illa q̄ sequit apostema:sed alia febris de putredie humoruz p̄ter apostema:& iō significat ꝙ licet sit curat⁹ ab apostemate : tn̄ mūdificatio nō accidit.s.alteri⁹ dispositi onis coniūcte. Aliter pōt dici ꝙ multociēs sanat.i.apparet ꝙ sit sanat⁹ qa dolor cessat & grauitas ī loco & tussis . uerbi gratia in pleuresi:qa materia resoluta ē ꝛm magnaz partē.Aliqd tn̄ de illa remānsit ī loco:uꝫ cir ca locū apostematis sufficiēs tenere febrē:g° signū ē ꝙ nō ē facta ꝑfecta mūdificatio apo stematis:& iste cas⁹ ē q̄si ↄtrari⁹ casui anxii scripto in commento ampho . PAROXIS MOS.zē.In anxio enī remānsit pleuresis:& cessauit febris.hic autē febris remansit: & pleuresis quasi cessauit. ¶ET ISTE Q VI DEM FEBRES.s.apostematū ītrinsecoruz Dubitat quia ꝑprie apostemata pulmonis deberēt ducere ad ethicā cū sit mēbrū cor di ꝑpinquuz.In cōtrariū ē.A.hic:& Galie. q°.theori.illo ca°.PERTRANSEAMVS. uidet sensisse.Gaꝫ.ibidē:& Dyn⁹ cuz eo ꝙ ethicā dictā marasmū siue siccitatē magis ī currit ex apostemate ī epate exīstēte: & hoc ꝑ defectū uutrimēti prīcipiātis ab epate: & nō a pulmone:sz ethicā que ē inflāmatio uel ex īflāmatione & ebulitiōe magis īcur rit ex apostemate ī pulmone: quia cor non pōt euētari & tu cōsidera. ILLE VERO.i. illa apostemata:uꝫ ille.s.febres sequētes apo stemata que sūt ī uelamīb⁹.s.diafragmatis cū cōfirmant.s.in melācolia quia non resol uunt.NON EXPECTANT zē.quia pri⁹ occidūt.unde Gaꝫ.ibidem loquēs de aposte mate diafragmatis dicit.Multociēs autē ui di īterficientē auteq̄ certissimū cōpleat dis nia.& desipiētia.sed ī quib⁹ tales dispositio nes sunt q̄plurimū moriuntur antequam ethica generetur.

¶De signis earum & ipsarum indiciis.

QVM FEBRIBVS.Primo ponit quandā diuisionē signorū & ac cidentiū & illā declarat. 2° po nit quandā diuersitatez signoꝝ fundatā sup mēbro diuisiōis illi⁹.3°. ponit quedā alia sig².ibi 2ª. ET MEMBRA.ibi 3ª.ET CALIDITAS.Cōsiderādum ꝑ hoc ꝙ.A.dixit esse signa quedā : & accidentia que significāt membrū ī quo est apostema uult te redire ad tertiū librū ī q° habes sig na apostematis uniuscuiusq; īterioris mem bri.ꝑ hoc autez ꝙ dicit esse signa que signi ficāt materiā facientez apostema uult te re dire ad tertiū lib.aliq̄liter:& ad tertiā sen. bui⁹ q̄rti & ꝑ hoc ꝙ dicit esse signa q̄ signi ficāt de salute:uel de morte uult te redire ad sen.secūdā bui⁹ q̄rti:& iō oīa hic abbre uiauit:& loco exempli dixit q̄dā.ET EST CALIDIVS RELIQ VIS . quia mēbruz apostematū ē sicut fornax feruēs ut.xi.the. ulti°.c.ET MEMBRA.qa q̄dā sig² signifi cāt m̄brū apostematū:& iō oñdit diuersita tē febriū:& ꝑ oñs signoꝝ fz diuersitatē mē broru apostemosorū:& bz duas ꝑtes.primo

premittit.ſecũdo proſequit . ibi 2ª.NAM IN MEMBRIS OCCVLTA.i. intrinſeca apoſtemata.recipiẽdo:qa fit primo calor in corde q formaliter ẽ febris:& poſtea recipit ī mẽbro apoſtemoſo:& ī aliis mẽbris:& ſm ꝙ mẽbra ſũt diuerſa accidit diuerſitas ī recipiẽdo calorẽ febrilẽ.ET PERDVRATIONES.quia abbreuiant & ꝓlongantur febres etiã ſecundũ diuerſitatẽ membroruꝫ apoſtematorũ. Citiꝰ enī terminat apoſtª cerebri q̃ matricis:& pcõſequẽs febris eoꝝ. ET PARIODIS.aliter enī piodicãt febres apoſtematũ epatis:& aliter apoſtema renũ. licet enī ſequat prīcipaliter naturaꝫ humoris tamẽ diuerſificari poteſt ex aliis cauſis: ut ſepe diximꝰ. Conſiderandũ ergo ꝙ.A. tãgit duo prīcipaliter.unũ eſt diuerſitas q̃ ſumit a mẽbris.ſ. in febribus a mẽbris apoſtematis:& huius diuerſitas ẽ triplex. Vna in accidẽtibus febriũ:& cõprehenditur diuerſitas ī ſalubritate & cõtrario.& hoc intellexit cũ dixit in faciẽdo febrẽ.ſ. diuerſaruꝫ materierũ zc̃.Alia ẽ in prolongatione & abbreuiatione quod itellexit cum dixit : ET PERDVRATIONEM.Tertia ẽ in piodis & patet. Secundũ quod ītelligit ẽ diuerſitas ſecundũ quã mẽbra apoſtemata cauſant hanc diuerſitatẽ febriũ:& huius diuerſitas eſt penes tria. Vuũ eſt penes magnitudinẽ eorũ.ſ.mẽbrorũ ī ſeipſis ꝑ magnitudinẽ autem mẽbrorũ ītelligo maiorẽ uel minorem nobilitatẽ:& maiorẽ uel minorem ſenſibilitatem:uel maiorẽ uel minorẽ ꝓpinquitatẽ ad cor.hec enī omnia faciũt ꝙ membruꝫ dicatur magnũ uel paruũ ī dignitate. Aliter tamẽ poteſt exponi ſecundũ magnitudinẽ eorũ.ſ.apoſtematũ ī ſeipſis .i. ſecundum ꝙ apoſtemata ſũt magna uel parua. Secũduꝫ autẽ penes quod apoſtemata diuerſificant in faciẽdo febrẽ eſt ſecundũ magnitudineꝫ uenarũ.ſ.pulſatiliũ:& quietaruꝫ:& ī hoc tãgit maiorẽ uel minorẽ alligantiã cũ corde. Tertiũ eſt ſecundũ mẽbra ſua.ſ.alia a cord' qbus mẽbris cõicat mẽbrum apoſtematuꝫ faciẽs febrẽ.uerbi gratia matrix cõicat capiti:& nuca cerebro. Et ideo in apoſtemate matricis fiet febris cũ dolore capitis.NAM Hic ꝓſequit'.deberet autem oſtendere quõ mẽbra apoſtemata diuerſificata ſecundum magnitudinẽ diuerſificant ī ꝓlongãdo febres & abbreuiãdo. Et quõ ī piodicãdo. deberet etiã 2° oſtẽdere.quõ mẽbra diuerſificata ſm magnitudinẽ uenaruꝫ diuerſificant ī fortificãdo febres. Sꝫ qa hº totũ ſcitur ab eo q ſcit tertiũ cañ.& q ſcit qd' p̃ceſſit de.q°.li°.iõ.A.ualde breuiter tranſiuit. & quod dixit ī.3°.li°.hic conat' ponere curſiue ergo trãſiens.A.pri° oſtendit quõ mẽbra diuerſificata ī lõgitudie & ꝓpinqtate: & colligãtia etiã ſenſibilitatis diuerſificant' ī faciẽdo febrẽ:& ī piodis earũ.2° oſtendit. quõ apoſtemata diuerſificata ſm membra ſua diuerſificãt' ī faciẽdo febres:ibi.2ª.ET FORTASSE.Quod diafragma ſit ꝓpinquuꝫ:& uehemẽtis ꝓpinqtatis ad cor qd' ẽ nobile:& multũ ſenſibile ẽ notũ ꝙ etiã pulmo ſit ꝓpinquum cõicans:& mobile & alligatã uenis & arteriis eſt etiã notuꝫ. Renes autem reſpectu dictorũ lõginq ſunt parũ alligati:& parum ſenſibiles reſpectu diafragmatis etiã minꝰ nobiles illis. materie g° nõ ſic copioſe effumãt ad cor:& diſcõtinuãtur fumi.ergo nõ eſt neceſſariũ fieri febres fortes neq cõtinuas:& qa materie multe & diuerſe poſſunt ī eis aggregari : qa tollerant multũ nocumẽtuꝫ:& poſſunt diuerſe aduſtiones ī eis fieri.iõ poſſunt fieri febres que nõ ſunt ītерpollate.i.que nõ ſunt ordinate ſꝫ diuerſe.COMMIXTE TERTIANE.zc̃ ET AMBIGVVM FIT.qa medicꝰ uidens tantã ambiguitateꝫ febriuꝫ âbigit de cã q̃ fit & mirat':uel ambiguus de ſalute uel de morte:& ſignificat eas febres apoſtematũ renum.de hoc ſcribit caſuꝫ Raſis.i8°.cõtinentis q°.ca°.ī prin°.queꝫ in propria forma uidi in domino.Rainaldo de monte melino.CVM AVTEM AGGREGATVR. patet. Dubitat Dynꝰ utrũ ad apoſtemata uiſcerũ ſequat' febris cõtinua: Videtur ꝙ nõ quia materia febrium cõtinuaturuꝫ eſt ītra uenas ut ſupra ca°.de putredine: ſꝫ materia apoſtematum exiuit uenas : & eſt in poris. Amplius continuarum ꝓpriũ eſt non horrere ut Galieno.2° de differẽtiis febrium:ſed quedaꝫ apoſtemata quorũdaꝫ uiſcerum ut renuꝫ faciunt febreꝫ cum rigore ut hic.Auicenna. Oppoſitum intellexit Gal'.q ª.pti ª ãpho.ſup illo ῥbo .FEBRES QVECVNQVE NON.Hic ĩutiliꝛ ꝓlõgãt qdã:& dicũt ꝙ feb.apoſtematũ uiſceꝛ

sunt continue propter materiam que est inuenis apostemati mẽbri : & si sunt inter pollate sunt ꝑ materiã q̃ uenas exiuit. Et nos dicam⁹ ꝙ materia extra uenas cordi tamẽ ꝓpinqua potest facere continuã sicut sanies pulmonis & sanies pectoris : & demõstratio ad hoc ẽ nota. Febres ergo sequentes apostemata uiscerũ sũt cõtinue ut plurimũ pp causas quas scripsim⁹ supra ca°. de effi^a. ab apostemate . possunt tñ quãdoq; esse interpollate ut hic dicit Auic. & dat causam. Ad cõtrariũ dicendũ ꝙ ille sermo ẽ uer⁹ ut plurimũ. Vel dicendũ ꝙ si materia ẽ ĩtra venas facit cõtinuã: & cũ hoc stat ꝙ aliqua cõtenta extra uenas potest facere cõtinuaz . Ad secũdũ dicendũ ꝙ ea de qua hic loquit̃. Auic. ẽ ĩterpollata ꝙa aliquãdo sequat̃ apostema renũ. Ad cõtrariũ dicẽdũ ꝙ febres ĩterpollate ut plurimũ nõ fiũt ex apostematibus uiscerũ: & fortasse cuz matrix situet̃ circa rectũ ĩtestinũ: & nõ sit neruosum. s. de neruis a cerebro ortis extraneũ uidet̃ ꝙ se quat̃ ad apostema ei⁹ febris cũ dolore toti⁹ capitis: & h° ẽ quod dicit. SODA ET DOLOR CERVICIS .i. sincipitis . VEL SODA. i. dolor capitis. i. SINCIPITIS ET CERVICIS. i. colli. tñ matrix cõicat mammillis & pectori: & nuce ꝑ alligantiã ad ptes posteriores ergo possũt fieri ab ea hec accidẽtia licet uideant̃ extranea. Est ergo hec declaratio ĩ exẽplo diuersitatis febris sequẽtis mẽbra apostemata diuersificata secũduz mẽbra sua. s. ꝙbus cõicant que sũt alia a corde: & multa ꝓ alia potes habere exẽpla: sed. A. sumpsit exemplũ magis extraneũ. ET CALIDITAS. Hic ponit quedã alia sig^a febrium apostematũ & sunt duo. Primũ ẽ a mõ caloris & pz. NISI SIT RES MAGNA. ꝙa sit putredo apostematis: & cũ hoc ĩ uenis. Secundũ signũ a pulsu. pulsus apostematũ putredĩs ẽ diuersus cui⁹ sistoles ẽ maior: & talis ẽ ĩ febrib⁹ apostematũ intrinsecorum. PARVVS IN PRINCIPIO . pp suffocationem caloris sub materia q̃ mouet̃. VELOCIS CONSTRICTIONIS. i. sistolis apt̃ statũ. s. tẽpore exp̃ssionis uel expulsiõis. de ĩde magnificat̃. s. expulsiõe facta uigorata uirtute. aliter põt expõi ut li. DEINDE. nõ dicat ordinẽ tẽporis sed locutiõis ut dicatur deĩde. i. preter hoc pulsus fit magnus uelox spissus secundũ mẽbrum & materiã ꝙa apostemate existẽte ĩ mẽbro carnoso. nec uoso arterioso: & materia sanguinea fit pulsus maior uelocior & spissior ecõtra in mẽbro frigido: & materia frigida hec sciuisti. primo libro fen. 2^a. ca°. de pulsu apostematum. & li°. 3° in propriis capitulis. DEINDE ERIT SERINVS . hec etiam littera. DEINDE. nõ dicit ordinẽ tẽporis sed locutionis quasi dicat: postq̃ diximus qualiter diuersificat̃ pulsus apostematũ uiscerũ secũdũ differẽtias magnitudinis uelocitatis: & spissitudinis. Dicam⁹ q̃liter se hz ĩ specieb⁹ pulsus nominatis pulsus serin⁹ & undosus siue ĩ differẽtia molliciei & duriciei. & dicit ꝙ erit serin⁹ faciẽs. s. h° secũdũ mẽbra ĩ diuersitate ꝙa fit serin⁹ magis. ET CARNOSITATE. ꝙa fit serin⁹ min⁹ uel fit mollis. ET VRINA AD ALBEDINEM. id ẽ ad paucitatẽ tĩcture respectu urine apparẽtis ĩ febrib⁹ de eadẽ materia stãte ĩ uenis ñ apostemante. PROPTER DECLINATIONEM. zẽ. sicut sciuisti supra ca°. de febre effimera ab apostemate: & colligitur fen. 2^a. capitulo de coloribus urine.

Curatio earum .

QVRATIO. Multum abbreuiat curã: ꝙa si radix cure ẽ cura apostematis g° scit̃ cura ĩ generali pri°. li°. fen. q^a. ca°. de cura apostematũ. In speciali uero scit̃. 3°. cañ. in uno quoq; ca°. cure apostematũ determĩatoruz mẽbrorũ: & sic curatio: & cũ h° cura accidẽtiũ febriũ scit̃ supra ĩ primo ca° Cõsiderandũ 2°. ꝙ post nõ dicit ordinẽ tẽporis: sz intẽtiõis . febris enĩ pẽdet ab apostemate: & iõ pri⁹ ĩtendim⁹ ad apostema q̃ ad febrẽ: & iõ radix cure ẽ cura apostematis cũ repcussiuis a prin° & succesſiue cũ aliis sicut scit̃ in cura apostematum cuiuscunq; membri interioris ex libro tertio. Et ĩ cura apostematis cadit euacuatio ut dictũ ẽ: sz ꝙa febris ĩdicat ĩfrigidatõez & humectationẽ : & ꝓpe apostematum interiorũ mẽbrorũ : & ꝓpe calidoruz cum timeatur in eis ethica. ideo cura est infrigidatio & humectatio . modi autem ĩfrigidandi & humectandi sũt dicti in cura acutarũ: & etiam modi lenificandi & euacuandi intelliguntur in uirtute generalis capituli: & modi cibandi . oz ergo

redire ad cañ. ſuperiores: & fabricare ſuper illos. ſi autez intentio ad apoſtema: & intentio ad febrē cōtradicant intēde ad illud qđ magis eſt ſuſpectū. ¶ Et iam Auic. fecerat nos cautos ſup ca°. de rebus ī quibus differunt febres putredīs: & ca°. de cura putridarum in generali: & generaliter prīo cañ. fen. iq^a. in fine. ET IN HIS. Premiſſa generali cura deſcēdit hic ad capitula ſpecialia. licet enī in febribus apoſtematū oporteat ī frigidare non tamē potenter aqua frigida. qđ ē uez regulariter: ut probatū eſt ſupra ca°. de cura putridarumz. coacte tamen qñq; non poſſumus facere curam eriſipile: ut apparet. 9°. theorice: & licz oporteat humectare nō tamē cū balneo: qa mouet materias ad membrū apoſtematū ut. xi°. theorice.

ET SI FVERIT. Hic 2°. deſcendit ad ſpecialem curā: quia ad eriſipilā: ubi uehementer īfrigidat intēdens recupationi & probibitioni maraſmi. ET PERMVTETVR. quia cū illa caleſiūt. ET FORTASSE. qa ſi non eſt multa flāma. ſi enī nō eſt indigēs maiori infrigidatione q̄ q̄ fit per oleum roſatum onfacinū uel non onfacinū. Auenzo. uero timuit inungere cū aliquo oleo membrū quodcunq; in quo colera dominat̄: ut apparet. primo teiſir. tractatu. 8°. ca°. 3°.

ET SI. Hoc poteſt referri ad habētes febres ex apoſtematibus īterioribus: & eſt uerum īquātū in eis intēditur infrigidatio: & humectatio q̄ fit p lactucas: & poteſt referri ad habētes eriſipilā: & multo magis uerificat̄. Sed dubitatur quare abluit lactucas cū preceptum ſit nō ablui lactucas ut. 2°. cañ. primo ca°. ¶ Dicendū q; ſanis melius eſt nō ablui: ſed habētibus eriſipilā melius eſt lauari quia remouet̄ nitroſuz: & ſic magis infrigidat: & humectat nec timetur de uētoſitate. Fortis enī calor eriſipile reſoluit illaz. dicit autē. PER TRANSIT. ſ. loco cibi: qa erit ſatis ſubtilis dieta: & iuuatur loco medicīe & dabimus eas decoctas: uel etiā crudas cū pauco aceto ut conſuetudo eſt.

¶ De diſpoſitione febrium compoſitaruz.

FEBRES QVANDOQVE COMPONVNTVR. Hic determinat de febribus cōpoſitis. Et prīo dat generaliorē ſciētiā. 2°. in ſpeciali determinat: qa de quadam cō poſita q̄ dicitur emitritea: ibi 2^a. EMITRITEVS. Prima in quattuor. primo ponit diuerſas cōpoſitiōes febriū adinuicē que compoſitio ſumitur a diuerſitate febriū componēt iū: 2°. īfert ex hoc quedā cōtraria: & addit alios. 3°. circa cōpoſitiones febriū ponit cañ. quoſdā. 4°. ponit diuerſitates cōpoſitionis febriū ſumptas ex pte modi cōpoſitiōis illarū: & addit etiaz cañ. ibi 2^a. ET PROPTER HOC. ibi 3^a. ET COMPOSITIO FEBRIS ETHICE. ibi quarta. ET SPECIES. Textus prīe ptis cū omnib⁹ ſuis explis ē notus. ¶ Quod autem dixit ſicut compoſitio febris apoſtematū ītellexit q; febris putrida ſequēs apoſtemata ut plurimū eſt cōpoſita ex ſpeciebus ī genere poxiſmorum: qa ī genere humoraliū: & hoc ideo: qa apoſtemata ut plurimū fiunt de diuerſis humorib⁹: ut prīo de accidēti & morbo penultīo ca°. Nic tamē cadūt due queſtiones. Prima ē utrū effimera poſſit cōponi cū aliis febrib⁹. 2ª utrū ethica: & putrida poſſint cōponi: & diſputauimus iſtas q̄ſtiones: & ſcripſimus ibi multa difficilia diſcuſſimus ad illas g° recurre. ET PROPTER. Prīo infert hoc quod tamē ſequit̄ ex dictis: & patet. Et ē ſermo Gal. primo de differentiis febriū penultīo ca°. 2° ponit tres cañ. Primus cañ. eſt q; ille tertiane plures. ſ. tres uel due cōpoſite ſecundū coalterationē cure exiſtētes quādoq; ſic ſe habēt. q; poxiſmi earum feſtināt ad contentā uel contemptam: uel cōtentiuā ita ut deſtruat̄ zc̄. Iſte ergo cañ. ī 2^a. ſui parte notus ē cōpoſitis enīz pluribus febrib⁹ tertianis puris debilior earuz prī⁹ recedit cū materia ſit paucior hoc etiā dixit Galie. 2°. de criſi. 9°. ca°. ubi ponit q; ab illo adoleſcēte q habebat tres tertianas prius receſſit debilior earū & poſtremo receſſit fortior. ¶ Conſiderandū q; licet dixerim hoc eſſe q; quādoq; cōponunt̄ tres tertiane ſecundū coalterationē ſequēdo premiſſum ſermonē Auic. & qa diſpoſitio ī tali cō poſitiōe eſt manifeſtior: tamē uerior eſt ſermo Auic. & Gal. ſi compoſitio fit ſecunduz uiā ītroitus. Conſiderandū 2°. q; dixit pure: qa nō pura tertiana poteſt eſſe debilior: & plixior: ſed cañ. in prima pte habent obſcuritatē. qd ītelligit. Auicē. p h° q; dicit. FESTINANT PAROXISMI AD CON

TENTA. In hᵒ ē ꝑma expō ꝓz glo. Gerar. exᵛ q̄ dicit. Ad cōtētiuaz. i. ad illā q̄ ē fortior gᵒ uult ꝙ exñtibꝰ pluribꝰ zᵃⁿⁱˢ puris ꝓpoxᴵ fortiores festinãt. i. ãticipãt & ꝓpoxᴵ debiliores postponũt seq̄t exhoc: gᵒ ꝙ debilior resoluit priꝰ. Zª expō ē ꝓm 2ªᵐ lr̄az q̄ dicᵗ ad cōtētaz ꝑ cōtēptã. i. debiliorez. Febris. n. q̄ debilis ē cōtēpnit. i. spernit. similiter ē cōtēta. i. habita a corpore sicut febris fortis est hñs corpꝰ: ut ī cōᵗᵒ ampbo. illiꝰ ꝓticule ītelligit. SI A FEBRE HABITO zc̄. uult gᵒ dicere ꝙ poxᴵ fe. debilioris anticipabunt: & tñ priꝰ resoluet illa debilior. anticipatio. n. pōt eē cū declinatiōe. cã aũt anticipatiōis ē subtiliatio & acuitio colere q̄ facit calor fortioris fe. lz gᵒ poxᴵ debiliores ãticipēt eēnt tñ debiliores & breuiores q̄re ꝑus resoluet hec fe. debilior. Tertia expō ē ut ꝑ cōtēta ī telligat illā q̄ ꝑcessit: ut dicat ꝙ exñtibus pluribꝰ tertianis & ꝓpoxᵒ cuicūq; eaꝝ anticipāte ad suã q̄ ꝑcessit ybi gr̄a. ꝓpoxᵒ 3° die q̄ ē ꝑmeᶻᵃⁿᵉ ad poxᵐ ꝑme diei & poxᵐ 4ᵗᵉ diei ad poxᵐ 2ᵉ & poxᵐ 5ᵉ diei ad poxᵐ 3ᵉ diei. s. ad poxᵐ 3ᵉ zᵃⁿᶜ. tñ debilior d illis resoluet & ita fuit ꝓcessus illiꝰ īfirmi quē Gal. ponit 2° de crisi. ꝑmo. n. poxᴵ anticipauerūt postea postposuerūt & abreuiati sunt & postea debilior febris cessauit priꝰ ꝙ aũt fe. ꝑcedēs possit noīari cōtenta satis ē notū. ex hoc ꝙ posterior quodãmō cōtinz priorē ytute: ē. n. sicut effectꝰ eius. ET Q VANDOQ VE. Iste ē secūdꝰ cañ. notus ī caᵒ de emitriteo: reditio. n. orripilatōis cadit ī signis emitritei q̄ ē cōposita fe. VEL OPILATIONIS. qa ēt ī febribꝰ ꝓplixis de mꝑtis & diuersis materiebꝰ redeũt opilatiões postq̄ uise sunt eē aperte. lz hᵒ fiat ī sola flegmaᶜª & iō dixit qñq;. ET TVRPE. ē tertiꝰ cañ. notꝰ. G. tñ 2° de crisi. 9° caᵒ uult ꝙ si non cognoscis eã ī ꝑma uꝑ 2ª die. tñ cognoscis ī 3ª uꝑ 4ª. Cōsiderãduz gᵒ ꝙ si fe. putride sint cōpōsite ꝓm comitãtiaz in ꝑª die debet medicꝰ cognoscere ꝙ sit cōpōsita īq̄tũ uidit accñtia poxᴵ non eē accñtia uniꝰ pure materiei simplicis. lz certitudo cognitōis habeat pl⁹ ꝓcedētibꝰ poxismis. simꝑr si sũt cōpōite ꝓm semitã ītroitꝰ: si ãt sint cōpōite ꝓz semitaz coalterationis pōt talis eē coalteratio ꝙ nō possit de ea sciri nisi usq; ad tres dies ut sī īcipiat hodie una zᵃⁿᵃ. & ī 3° die alia zᵃⁿᵃ & hoc potes cōsiderare ex multa parte. ET COMPOSITIO. Hic ponit cañ. ꝓz hos modos cōpōis: & ꝑmo circa primũ modũ. s. qñ cōponũt fe. īgrediētes īgenera elongata: ut ethice cū putrida. 2° circa alios mōs. ibi 2ª. ET Q VANDOQ VE CONTINVATVR. In ꝑmo cañ. uult oñdere quō occultat fe. ethica qñ multe putride īterpollate cōiũgunt cū ipsa: uel qñ cū ipsa cōiũgit cōtinua ꝑ iterpollata: naz exñtibꝰ multis īterpollatis cū illa possibile ē cōtinue boīez febrire & medicꝰ uidet reditꝰ multoꝝ poxismoꝝ & uenire sudorē: si fuerint sudores: & tūc nō iudicat medicꝰ hūc habere ethicā. lz cōtinue febriat: īmo cōtinuã febrē iudicat ex multo numero poxismoꝝ: & hoc est q ꝑ dicit. IVDICAT FEB. PVTREDINIS ET NON ETHICAM INSEPARABILez. s. ꝑ multũ numeꝝ poxismoꝝ. AVT COMPOSITE zc̄. qa ȝtinua cū īterpollata eodē mō: cōis tñ deceptio ī oībꝰ istis ē ꝙ medicꝰ dicit febrem ethicam nō habere exacerbationes siue poxismos: & tñ hic sunt poxismi siue exacerbationes nescies ꝙ cū ethica pōt esse putrida cōtinua: & īterpollata ut dicit Gal. primo de differētiis febriũ. Considerandum hic ꝙ multi medici credētes se esse magnos iudicatores cum uident unam cōtinuam que extenuauit: & uident aliquam urine grossiciem: ut telam aranee statim iudicant esse complicatam putridam cum ethica cum tamē nō sit ut iaz dixīmꝰ ꝑmo de differentiis fe. iudicia in hoc sũt multuz extimatiua. ET Q VANDOQ VE. Primo ponit q̄ttuor cañ. post quos ponit alioꝝ opīonē. ibi. Q VIDAM AVTEM. Primꝰ cañ. declaratur sic si aliquis haberet multas tertianas interpollatas: & semꝑ anteq̄ unus poxismus recedit alter superuenit. Iste uidebitur fortiter continue febrire: & credet prima fronte habere cōtinuam unã similez q̄ similatur synocho idest uere continue de mã ītra uenas: & certũ est ꝙ si talis cōtinua fortis caloris debet fieri: & poxismi sunt breues ꝙ necessariũ est esse multos poxismos. In hac ergo deceptione redi ad significationes uerbi gr̄a. cōtinua uniformis siue sit colerica siue sanguinea: siũ flegmatica ñ

&

bẽbit tot ꝓfundatiões pulſus: & tot typos qꝫ apparẽt ī illa q̃ cõtinua uideẽ & nõ eſt. ET FORTASSE VIDES INTERPOLLATIONES LONGAS. i. ꝓxiſmos longos & tũc non oꝫ ut ſint multi numero ad ſignificandũ unã cõtinuã. VEL INTERPOSITIONES. i. qetez inter ꝓxiſmuꝫ & ꝓxiſmum quaſi dicat ſi nõ ſunt multi numero uidebis quietes inter eos ſi ſũt breues ꝓxiſmi. ET Q VANDOQ VE. Hic eſt ſecũdus cañ. & dicit. Q VANDOQ VE COMPONVNTVR FEBRES DIVERSE. ſ. colerica & flegmatica: & hoc eſt quod dicit. EMITRITEVS. & eradicatur prius poſtrema. i. colerica. Cõſiderandum ꝙ colerica diciẽ poſtrema cõſiderando 2ᵐ ꝓxiſmum ſiue exacerbationẽ ad primũ qa fit de 3° in 3ᵐ: ſꝫ ī flegmatica fit oĩ die. SIVE SIT zẽ. Semꝑ prius recedit colerica: & hoc ẽ uez ꝑ ſe ex natura baꝫ materiez accidere tamen poteſt aliquaꝫ flegmaticam eſſe breuiorez quadam colerica. ET Q VANDO Q VE. Hic eſt tertius cañ. in quo Auicen. imaginaẽ quendã hñtez emitriteũ: & ultra hoc habentẽ unã tertianã. Et tunc prius recedit tertiana q̃ emitritea: uel hñtem ultra emitriteã unã flegmaticã: uel melancolicaꝫ & tũc prius recedet emitritea: & remanebit pura flegmatica ſiue pura melãcolica. Hũc aũt textuꝫ introduco in qõne noſtra de prolongatione febriũ ad ꝓbanduꝫ ꝙ febris cõpoſita ex colera & flegmate fit prolixior q̃ febris ex pura colera ſꝫ ẽ breuior q̃ illa que fit ex puro flegmate & pura melãcolia. ET Q VANDOQ VE. Hic eſt quartus cañ. ī quo dicit. Et qñq accidit compoſitio in eis. ſ. febribꝰ putridis ꝑm modum aliuꝫ ab eo qui ſtatim dictus eſt. naꝫ compoſitio predicta erat triuꝫ febriuꝫ. ſ. ex emitritea q̃ ẽ due febres & ex alia: ſed iſta cõpoſitio ẽ ex duabus febribus: & ẽ triplex qa cõponitur interpollata & continua diuerſi generis ut ĩterpollata de colera & cõtinua de flegmate ꝑ cõtra. AVT CONVENIENTES AMBE IN EO. Sicut interpollata de colera & cõtinua de colera. Et hoc ẽ quod dicit ſicut tertiana ꝓdica cũ tertiana ĩſepabili ita ꝙ exᵐ hoc ẽ eiꝰ quod dixit. AVT CONVENIENTES AMBE IN EO. Et oꝫ ſic cõtinuari. Aut cõuenientes ãbe in eo ſicut tertiana ꝓdica cum tertiana inſepabili: & tũc ſubdit ꝑm moduꝫ. Aut cõueniẽtes ī ſpecie ſicut due tertiane interpollate: aut due tertiane cõtinue. Et ideo ſubdit ſicut cõponũt due ĩterpollate. ſ. eiuſdẽ ſpeciei ſimiliter cõponũt due cõtinue. ſ. eiuſdeꝫ ſpeciei: ut due colerice continue: aut due flegmatice continue. Conſideranduꝫ ꝙ textus põt aliter exponi ut ꝑ cõtinuam diuerſi generis intelligeret etbicã: & tũc dixit. CONVENIENTES IN EO. ſ. genere boꝫ: ut continua de uno humore & ĩterpollata de alio & dixit. AVT CONVENIENTES IN SPECIE. Intelligit ꝙ qñq cõponiẽ cõtinua & ĩterpollata que conueniũt in ſpecie eiuſdeꝫ hũoris ut cõtinua de colera: & ĩterpollata dꝫ colera & cum dicit. ET SICVT zẽ. uult dicere ꝙ quandoq componuntur ẽt due ĩterpollate uel due continue de eodem humore. Q VIDAM AVTEM. Q ui fuerĩt iſti ñ ĩuenio. & prĩo ponit eorũ dictũ. & eſt ꝙ due febres cõtinue de eadẽ materia. uerbi gra. colerice nõ cõponunẽ ſicut due tertiane. ſ. ĩterpollate cõponuntur. Iſti ergo concedũt duas tertianas ĩterpollatas cõponi: ſed duas colericas cõtinuas: uel alias de eodẽ humoꝛ nõ cõponi. Cõſideranduꝫ ꝙ littera que dicit ſicut due tertiãe poteſt dupliciter exponi. primo ſicut dictũ eſt. 2°. SICVT DVE TERTIANE. ſ. cõtinue nõ cõponunẽ: & hec ſecũda expoſitio nõ uideẽ bene conſona motiuo. quod iſti ponũt. tamẽ quia due tertiane ĩterpollate uidẽtur poſſe cõponi ſecũdum uiã cõem apparẽs motiuũ hꝫ: qa duo accidẽtia ſolũ numero differẽtia ñ pñt eſſe in eodẽ ſubiecto ut ī corde. Q VONIAM. Hic ſecũdo ponit motiuum opinionis: & arguit ſic ꝑſupponit enĩ primo. ex hoc ſcilicꝫ tractatu. 2°. primo ca°. ꝙ febris cõtinua eſt de mã putrida ĩtra uenas tunc arguiẽ qñ mã putrida ẽ ĩtra uenas nõ habet locũ precipuuꝫ: ĩmo ꝓcedit ī toto. ſ. in toto concauo uenaꝝ qa cõcaua uenez cõtinua & trãſmeabilia ſũt. nõ ergo poſſũt diuerſificari penes locũ: uult g° iſtoꝝ opinio ꝙ ſi colera putrefit ĩtra uenas ꝙ ipſa putrefit ī oĩ loco intra uenas: & forſan motiuũ eoꝝ ẽ quia cõcaua uenaꝝ ſũt cõtinua: & trãſmeabilia a putredine & colera iacꝫ ibi cõtinua: ſi g° putrefit in una parte putrefit etiam in alia: & per

apio

cõſequẽs nõ põt diuerſificari locꝰ putredis iaꝫ gº apparet añs: ꝓñtia ꝓbatur: nam due febres cõtinue de materia colerica fiũt: uel qa ſunt due materie colerice ĩ duobꝰ locis: uel qa ſunt due materie colerice ĩ potentia ſicut due ptes cõtinui. Non 2º mõ: qa oĩs febris ĩterpollata põt poni due ĩterpollate q̃ eſt tãte materie ꝙ medietas poſſet facere febrẽ: & ſimiliter oĩs cõtinua eſſet due cõtinue uel plures cõtinue. relinq̃t gº ꝓmo mõ .ſ. ꝙ ſi de materia colerica uel alia eiuſdem ſpẽi debẽt fieri due febres ꝯtinue ꝙ hoc ſit qa materie ſunt due ĩ duobꝰ locis intra uenas: ſed hoc etiã eſt ĩpoſſibile qa putredo ĩtra uenas ẽ ꝓcedẽs ĩ toto: gº ẽ impoſſibile duas cõtinuas febres de eadeꝫ mã cõponi.

Conſiderandũ ꝙ hoc motiuũ nõ põt ad aptari ad duas febres ĩterpollatas de eadẽ mã uerbi gr̃a. colera. loca eniꝫ extra uenas recipientia materias nõ ſunt cõtinua ſic: & ideo materie nõ ſunt in eis cõtinue ad ĩuicẽ: ſed pñt eẽ diſcõtinue & faceꝛ duas ĩterpollatas aut plures. HT HEC Q VIDEM SENTENTIA. Hic remouꝫ illoꝝ opiõeꝫ & ſimiliter illoꝝ motiuũ. & Primo ponit unũ fundamẽtuꝫ qđ eſt una ꝓpõ. 2º arguit ibi 2ª. NON ERGO. Propoſitio quã p̃mittit eſt hec putredo ĩcipit de uno loco determĩato deĩde ſpargiť. Conſiderandũ ꝙ ꝓpõ q̃tũ ad primã ptem remouet motiuũ opiõis predicte qa eſt cõtraria illi: & cã huius ꝓpõnis eſt qa mã q̃ putrefit eſt aliqua pars hũoris cuiꝰ. ſ. illa materia q̃ ĩcipit putrefieri: ſiꝫ ps aliqua materie ẽ in aliquo uno loco uene & nõ eſt ĩ tota uena: gº ſequitur prima pars ꝓpõnis putredo ĩcipit in uno determinato loco. DEINDE SPARGITVR. Exponiť dupliciter. Primo ſucceſſionẽ putredis ad ptem poſt partẽ & ꝛm ꝙ putredo p̃me ptis ſucceſſiue ĩtendiť uel extẽdiť in ptibus cõtinuis & ꝛm hoc currunt iuditia: VEHEMENTIE. i. fortitudis uel fortificatiõis febriũ q̃ iudicia ſunt uehemẽtia caloris. & accidentiũ ſequẽtiũ additioneꝫ putredinis in tẽſiuã & extẽſiuã & ꝛm ꝙ putredo p̃ceſſit illas materias ĩcinerando quas ĩ certa menſura tẽporis occupauit ĩ certo loco ꝛm hoc currũt iudicia ĩterpollatiõis. i. remiſſionis febris & qetis: & hoc eſt qđ dicit ꝛm gradationẽ putredinis prime. ſ. q̃ primo ĩcepit in loco determinato que gradatio eſt gradata ſucceſſio additiõis putredinis: unde ſunt iudicie uehemẽtie & gradata remiſſio: unde ſunt iudicia ĩterpollatiõis: & ꝛm eaꝫ. ſ. ꝓmã putredinẽ ſunt eniꝫ motus. ſ. predicti uehemẽtie ĩterpollatiõis uel motꝰ. ſ. tertiani uel q̃rtani uel quottidiani ꝛm ꝙ materia ꝓma q̃ putrefit ẽ colerica uel flegmatica: uel melancolica. Secũdo mõ põt exponi ſpargiť. ſ. ꝙ aſparſionem fumi putridi ad cor: & ꝛm gradatũ ꝓuentũ fumi illiꝰ a prima putredine. CVRRVNT IVDICIA VEHEMENTIE zẽ. & pꝫ. Hic eſſet locꝰ ſpeculationis: utꝝ prima pars ſit ĩ actu ſiue ſit ꝓma ps ĩtenſiua ſiue extẽſiua: hec tñ qõ eſt de cõſideratiõe philoſophoꝝ. Tota gº ꝓpõne collecta q̃ eſt fundemẽtuꝫ rõnis ſiende. dicamꝰ ſi putredo ĩcipit ex una pte materie: & pñs ĩ uno loco ab illa parte materie & loco ſpargiť & ꝛm gradatiõeꝫ huiꝰ putredinis ĩ ſua ſparſione & remiſſione currunt iudicia fortificatiõis: & debilitatiõis & motus. hac ꝓpõne habita arguiť ſic: ſi pñt eſſe due putredines ĩtra uenas duaꝝ materieꝝ ĩ duobꝰ locis diſtinctis: & una putredo non ſeq̃t ad aliã: ſed utraq; putredo eſt ꝑ ſe ĩ ſua mã: & utraq; habet ĩ ſe duo. Primũ ꝙ ĩcipit ĩ pte ſua ſue materiei. Secundũ ꝙ finiet illam & ſecũdo putredo nõ ĩcipit ĩ illa mã: ſed alia putredo facit hoc: ſi gº ita eſt due febres cõtinue pñt componi: ſed ita ẽ ꝙ due putredines poſſunt eẽ zc̃. gº due febres cõtinue. maior ꝓpõ apparet quia contraria motiuo opiõnis iſtoꝝ. febres eniꝫ de una mã numerabunť numeratione putredines ĩ diuerſis locis. minor poniť ĩ lr̃a ab Aui. quantũ ad unã ptez q̃ ĩnuit aliã. Ad cuiꝰ ĩtellectum pone tale exemplũ Martinus habet quãdaꝫ quãtitatẽ colere ſupflue ĩ cõcauo uene deſcẽdentis ſub emulgẽte uerſus totũ crus ſiniſtruꝫ & eſt determinate groſſiciei & calidita tis ĩ qua colera bodie ĩ auroraiĩcepit putrefactio ĩ una pte eius ſiue ĩ toto nõ curo de hoc & effumat ad cor & facit cõtinuã febrẽ qa anteq̃ reſoluaťbec pars. alia mouet ad putredinẽ: & de tertio ĩ tertiũ magis fortificať & expimur ꝑ gradatũ tẽporeꝫ & gradatũ aſcenſuꝫ ꝛm ordinẽ ad putredinẽ que bodie ĩ aurora incepit ita ꝙ in 2ª hora iſte ſatis quieſcit. In 3ª aũt hora fortificatur: &

ascendit. Iste idez Martinus habet quãdam aliã quãtitatẽ colere circa cõcauũ uene ascẽ dentis uersus uenas brachii dextri q̃ ex sua quãtitate & mõ substãtie & q̃litatis incipit putrefieri cras circa horã none & facit cõti nuã quã cõtinuã in postremũ experiemur gradati tẽporis & fortificatiõis ſm primaz putredinẽ q̃ ĩcipit cras q̃ ẽ tertia dies a die crastina: & q̃ est q^{a} a prima ĩ cuius aurora ĩcipit alia febris resortificabit circa horam none: ꝓcedente g° Martino ad dies cognoſ cimus manifeste euz habere duas febres cõ tinuas quaz unaquecz habz suã putrediez ĩcipientẽ in determinato loco q̃ putredo in cipit in parte sue materiei: & finit sicut pu tredo circa uenã descendẽtez ad crus ĩcipit ĩ colera q̃ est ibi & finit illã & nõ ĩcipit cole ra q̃ est ĩ cõcauo uene ascẽdentis brachii nec habet dominiũ sequẽdi illã ĩ putrefactione & resolutiõe: erũt g° due febres cõtinue q̃z unaquecz est ꝑse febris habẽs suas gradatĩ ones tẽporis & exacerbationis. His habitis apparet expõ textus difficilis cum dicit NON ERGO ELONGATVR. i. non est longinquũ uel impossibile quin accidat pu tredo cui putredini sit dominiũ aliqd̃ inci piẽs ĩ parte materiez. ſ. ĩtra uenas: & ꝑ oñs ĩ loco determinato: & qa ista putredo habz aliqd̃ dominiũ. ſ. ĩ materia q̃ est in hoc loco sequit̃ q; ei nõ est dominiũ cõsequẽdi aliud .i. aliã materiã q̃ est ĩ quodaz alio loco seqñ di. ſ. ꝑ successionẽ putredinis & resolutiõez. ĩmo aggregatur in ea ut incipiat. ET SE QVATVR. i. ꝑsequat̃ & etiaz finiat sim̃ .i. ĩ determinata mẽsura tẽporis q̃ mensura tẽporis est alia ab illa q̃ ĩcepit & sequit̃ in alia mẽsura alteri9 ꝑtis corporis: qa alia mẽ sura tẽporis est ab aurora hodierne diei ad auroram 2^{e} uel 3^{e} diei a mẽsura q̃ est ab hora none crastine diei ad horã none diei seqñtis crastinũ ꝑ post crastinũ: & hoc mõ ĩtelligit̃ simul. Aliter tñ põt exponi si cõsideras q; nullã est dare ꝑtez putredinis fiẽtis ubi nõ sit pars facte putredinis: sed nõ curam9 de hac subtilitate ꝓ nũc. QVARE ERIT. ſ. putredini ꝑ febri gradatio tẽporis sicut gra datim tepescit supple & gradatio acuitiõis. QVA EXPERITVR. i. q̃ scit̃ & cognoſ cit̃ q; hec putredo uel hec febris hz materiã & nõ illã. Si g° subtiliter cõsideras mentez Aui. ipse uult q; determinata putredo põt fieri ĩ determinata pte uene cui sit dñium ĩcipiendi & finiẽdi materiã circa ptes illas cõcauas illius uene & nõ sit ibi dñiuz circa quãdaz alia materiã alteri9 ſpẽi in alia cõca uitate uenaz circa alias ptes: g° seqt̃ ex hoc q; illa mã sup quã hec putredo nõ dñatur possit etiã putrefieri a quadaz alia causa & quodaz alio tꝑe & habet suã gradationez tẽporis & exacerbatiõis. Alia lĩa hz. TEM PORIS. i. gradatũ ꝓcessuz ĩ tpe quo expit̃ sicut dixim9: & expõ tendit ĩ idez. Ex his g°. A. uult negari añs rõnis illoz cuz dicit̃ q; in mã q̃ putrefit ĩtra uenas nõ põt diuer sificari loc9 putredinis. Dicendũ q; falsuz est saltẽ ĩ aliis hũorib9 a sanguine. Et cum dicit̃ q; uene sunt trãsmeabiles: g° spargẽt putredo ĩ toto corpore. Dicendũ q; fum9 putrid9 ex hoc spargi poterit ꝑ oĩa cõcaua uenaz: nõ tñ seqt̃: g° tota colera ubiq; pu trefit. Et cũ dicit̃ q; tota colera iacz cõtinua ĩ uenis. Dicendũ q; hoc cõcesso una pars hui9 cõtinui põt habere ꝓpriã dispõez aliã a dispõne ptis alteri9 sicut apparz ĩ uirgula accensa ĩ duab9 extremitatib9 quaz. una ẽ uiridis & alia sicca. Aliũ. n. ꝓcessuz & modũ mot9 habebit ignis ĩ una extremitate q̃ in alia & erit ĩ hoc tẽporis gradatio qua uerũ ignem expimur. Vel dicendũ q; colera nõ iacet cõtinua ĩ uenis: sed solus sanguis ĩ eis actu cõtinuus est & qa hoc facit ire ad alias difficultates obmittim9. Dubitat̃ quia ex hac rõne. A. ꝓbari põt q; possint componi due cõtinue de sanguĩe sinoche qa ꝑ ꝓpõez fundamentalez putredo ĩcipit. i. ĩcipet̃ põt ab uno loco determinato: ut ĩ sanguine ue naz ab inguĩe & ĩfra: & tũc arguat̃. Preter istã putredinez põt ĩcipere alia & ĩ alia die in sanguine uenaz a titilicis supra: g° erũt due cõtinue de sanguine. Istã dubitationez dimitto aliis ꝓtractãdaz qa nimis ꝓlõgarẽ tñ ueritas eius põt educi ex nostris q̃nib9 generalibus sup li° de differentiis febriũ q̃ sunt de febre sanguinea. Hic tñ dicat̃ q; si argumẽtũ cõcedit̃ nullũ tñ habet̃ impossi bile sed possibile rarũ. Secũdo q; febris de sanguinee nõ uero sed malignato ĩ substan tia qualitate ꝓticipatiõe alterius hũoris ab eo põt componi cuz aliq̃ febre de sanguine maligno & ꝑnt reperiri due cõtinue tales.

imo plures si cõsideras: sed due uere sinoche nõ repiunt: uera. n. sinocha sine putredine est ex sanguine p se peccãte in q̃to: unde accidit sibi inflãmari & uera sinocha putredinalis ẽ cũ ex hoc accidit putrefieri. sanguis enim laudabilis multa multitudo est. Una i corde & epate & uenis & arteriis magnis: & sic est una cõis toti corpori & cõtinua continuatiõe cõcauitatis uenaꝝ in qbus iacet continuus sanguis scias hoc. Vltimo ulteri⁹ ẽ hic aduertendũ q̃ Auic. imaginat febrẽ cõtinuã de colere eẽ unã ex duob⁹. Primo ex una mã. p̃mo mota i uno determinato loco. Secũdo ex materia. 2° mota in 2ª exacerbatione i ordine ad primũ: & sic de aliis. Cum g° sunt due materie colerice i distinctis locis primo mote & utraq; suo motu mouet nõ dependente a motu alterius: & sunt due alie materie mote i duab⁹ exacerbatiõib⁹. una i ordine ad aliã. Ex hoc inferas q̃ si imaginatio tua põt capere q̃ aliq̃ colera faciat p oxismũ omi die ex motu colere i p̃ma die q̃ illo docet una febris colerica: sicut dicit una uera tertiana. Sz si prima die fit mot⁹ colere cui⁹ uirtute fiat q̃ª die poxism⁹ ista ẽ duplex tertiana Considera ista q̃ sunt uie ad multa subtilia. ET SPECIES. Hec est diuersitas compõnis febriũ ex pte modi cõpositiõis illaꝝ & sũt spẽs iste i mõ narratõis note. excitabo itellect⁹ solertes. Et primo si pñt dari due febres uerbi gr̃a tertiane puꝛ interpollate simul icipiẽtes q̃ dicũt cõicãtes & in quo differũt iste due ab una cui⁹ mã esset tãta quãta ẽ materia illaꝝ duaꝝ: & an possint eẽ ille due ex diuersitate illoꝝ loco ruz. Et iaz ex dictis apparẽt multa quibus soluit hoc q̃situz. Secũdo dubitat i quo differt poxism⁹ uni⁹ flegmatice feb. in q° postq̃ incipit calor post frig⁹ iteruz incipit frigus & iteꝝ calor inuit supra ca° de flegmatica a poxismis duob⁹ flegmatice febris q̃ sit composita ex duab⁹ interpollatis flegmaticis composita dico ꝟm semitã itroit⁹. ET CVM. Hic ponit duos cañ. ex qbus intelligit signa compositaꝝ febriũ. Primus ẽ cũ uideris febrẽ cõclusaz. i. cõtinuã de sanguine uel colera ꝓprie uel etiã alias: & est rigor i ea testifica cõpõez qa cõtinue nõ bñt rigorẽ: g° rigor significat materiam extra uenas: & sic ẽ febris cõposita ex cõtinua & interpollata dixit. ET NON SVDOR. qa rigor iste põt eẽ creticus & significaret trim sim: unde Ampho. çª. A causone habito rigor zc̃. & fortasse accidit i rigorib⁹ plurib⁹ sudor unus quia ex hoc possunt significari diuerse materie quãtuz aliqua ẽ sudatiua: & aliqua non. ET SIMILITER. 2⁹ cañ. & similiter testifica compõez cũ uideris zc̃. qa ista significant materias extra uenas & iste cañ. repetit p̃mũ i hoc q̃ dixit. ET RIGOR ESED PARVM. i. nõ fit i ea rigor zc̃. qa ꝓpriũ est sinochaꝝ. i. cõtinuaꝝ non horrere: ut Gal°. 2° de differẽtiis febriũ. Aliter põt itelligi q̃ rigor & frigus extremitatuz est idicans compõez quãdo ẽ magnũ frig⁹ & magn⁹ rigor: & iõ dixit. CVM VIDERIS SVPERFLVITATEM. parũ. n. qd rigoris & paꝝ qd frigoris possunt cõiũgi. CONCLVSE. i. cõtinue. Ex h° g° accipit q̃ i febre colerica cõtinua pura põt eẽ paꝝ quid frigoris: & hoc uel qa uene habẽt obtusuz sensum i eoꝝ cõcauitate: uel qa aliqs uapor coleric⁹ acutus i prin° exacerbatiõis põt aliquẽ rigorẽ facere. Quale aũt sit frigus lactuce dixim⁹ in ca° suo ꝓprio.

De emitriteo.

EMITRITEVS EST FEBRIS zc̃. Quãuis sint multe cõpões febriũ tñ sequit in speciali de febre composita ex febre flegmatica & febre colerica: quia multũ accidit & dicit emitritea. i. media tertiana. Alterã aũt partẽ noĩs dereliquit: sicut dixit emitriteos. i. semideus & semihomo: lege hoc a. C. 2° de differẽtiis fe. & primo ponit notificationẽ emitritee febris. 2° poit diuersitates eius. ibi 2ª. AVT SECVNDVM SEMITAM EIVS. Diuersitates aũt quas ponit sunt. ç. & ultimo dat sñiam de ꝓlongatiõe & malicia eius. Prima diuersitas ẽ q̃ emitritea uel ẽ composita ꝟm semitã cõitatis: & i uentiõis quia cõiter simul iueniunt earũ p oxismi uel exacerbatiões: aut ꝟm semitam coalternatiõis & uicinitatis: quia sunt uicie exacerbationes uel poxismi & nõ miscent: sed coalternatim ueniunt: ut post decessuz unius alter uenit. AVT zc̃. patet. ET DE DIVISIONIBVS. Compẽrat has diuersas compões i notitiã: & dicit de diuisionibus. i. membris diuisionis difficilior ad

cognoſcẽduꝫ ẽ. ſ. p̃ma emitritea cõpoſita ℔z ſemitã cõitatis qñ ſiℓ ĩuadũt pox[l]. DEIN DE SECVNDA. Conſideraꝺũ diligẽter qa 2[a] hic ñ accipiť: ut diſtĩguiť cõtra 3[am] eẽt. n. ℔mo falſus: nam ĩtelligereť ex hoc ꝙ emitritea cõpoſita ℔m ſemitã coalternatõis & uicinitatis eẽt difficilior ad cognoſcẽduꝫ q̃ emitritea cõpoſita ℔z ſemitã ĩtroiť[9]: ſz hº ẽ falſuꝫ qa quãto pox[l] magis diſtincti ĩuadũt tanto eſt minor confuſio & maior certitudo: ſed diſtinctius in uadunt quando cõpoſitio eſt ℔m ſemitam coalternationis: gº emitritea talis cõpoſitõis ẽ facilioris cognitõis. Illa aũt q̃ ẽ ℔z ſemitã cõitatis ẽ difficilioris cognitõis. Illa aũt q̃ ẽ ℔m ſemitã in troiť[9] medio mõ ſe hꝫ: accipiť gº hic. 2[a] ꝙ 2[a] & 3[a]. & eſt ℔mo Gal. p̃º de ꝺr̃iis feb. ubi cũ p̃mittit ꝙ duplex ẽ ꝺr̃ia emitritea feb. cõplicationũ qñ̃ꝙ qꝺẽ eadẽ hora ĩuadẽtiꝫ[9] pox[m] ſiℓ. qñ̃ꝙ ℔z diuerſa tp̃a ſubdit ꝙ hec emitritee q̃ ℔z diuerſa tp̃ra ĩuadũt ſũt facilis cognitõis. ſ. reſpectu ei[9] emitritee c[9] pox[l] eadẽ hora ĩuadũt hoc dicit Gal. Cũ gº ſubdiť. DEINDE SECVNDA. ĩtelligiť taꝫ emitritea cui[9] ꝓpox[l] introeũt q̃ illa c[9] pox[l] coalternãt: ut notũ ẽ. ET QVANDOꝙ. Hec ẽ 2[a] diuerſitas: & ẽ diuiſio q̃drim̃bris famoſa quã Gal. ponit. 2º de ꝺr̃iis feb. & ẽ nota. ET IAM. Hec ẽ 3[a] diuerſitas ſiũ diuiſio q̃ dicit ꝙ emitritea: ℓ ẽ pura. i. uera ℓ nõ pura. i. ñ ſic uera: & poſuit hº. C. 2º de ꝺr̃iis fe. fundãs ſe ſup ſnĩaꝫ quã poſuit Aliab. 8º te[cc]. & Serapio. 6º prac[cc]. ET NON EST ILLVD DE ILLIS IN QVIBVS SVPERFLVA OCCVPATIO SIT habẽda .ſ. nõ multũ curandũ de huiuſmõi nõibus puro ℓ impuro ſz de re. Et tu ſcias qa ꝺiffitile ẽ. C. ſaluare ibiꝺẽ cũ ꝓfunde ꝺſiderať. Voluit. n. uerã & purã emitriteã eẽ ꝺtinuã & horriꝺã & hãc tẽ ſolũ qñ cõponiť ẽt ĩter poſita & fℓatica cõtinua: quãtas ãt habeat difficultates hoc ibi diſcuſſim[9]. Cõſideraꝺuꝫ ꝙ anteq̃ libri Gal. & A. uenirẽt ad nos ĩ ſcĩa emitritee multa fiebat difficultas. diuiſerũt gº ſalernitani emitriteã ĩ maiorẽ & mĩnorẽ & mediã: & in hoc diſcordati ſunt. Plateari[9] a Paſſionario. Poſuit. n. Paſſionarius ꝙ maior emitrite[9] ẽ cõiũct[9] q[ane] mĩor quottidiane medius 3[ane]. Salernitani uero poſuerũt ꝙ maior emitrite[9] ẽ qñ colera putrefit ĩt[9] & melãcolia extra. minor qñ coℓa putrefit ĩt[9] & fℓa ex̃ media qñ fℓa putrefit ĩtus & colera extra: & oĩa hec ſũt dcã pauce utilitatis. Qui uero uult ſe ĩ his dictis ꝓlixare q̃rat Gilbertũ anglicũ. ET FORTASSE. Hec ẽ q[a] diuiſio: & ẽ nota. Cõſideraꝺũ aũt ꝙ ꝓp hãc diuerſitatẽ accidit qñ̃ꝙ fortiorem motũ fieri ĩ ꝺie pari q̃ in ꝺie impari ſicut cũ aliq̃ ĩuadit p̃[a] ꝺie cõtinua fℓatica & 3[a] ꝺie ĩuadit ſiℓ cũ fℓatica 3[añ a] ĩterpollata: ut ꝺixit. G. 2º ꝺrñiis fe. ET ITERVM. Hec ẽ 5[a] diuiſio: & p3. Coℓa. n. ſubtiliat fℓa & fℓa ĩgroſſat coleraꝫ. ET FORTASSE. Quia ĩ emitritea ẽ mã multa & diuerſa: iõ qñ̃ꝙ pl[9] ꝓlõgaťur ex hº q̃ ſi eẽt fℓatica pura ut declarauim[9] ĩ qõne de ꝓlõgatiõe feb. & hoc ẽ qꝺ dicit extendiť qñ̃ꝙ tp̃re lõgo: & qa mẽ diuerſe & multe moleſte ℣tuti mℓtũ ſũt iõ qm̃ oꝫ eã cito termĩari ad ſaluteꝫ uel mortẽ: & hoc ẽ qꝺ dicit. Quãꝺoꝙ fit ex emitriteo egritudo acuta. i. qñ̃ꝙ ẽ acuta: uℓ qñ̃ꝙ fit qa trãſit ĩ acutã: ut ĩ apoſtema cerebri. Qñ̃ꝙ ducit ĩ ethicã ledẽꝺo nutritiua & ĩ egritudĩes erroneas ut ĩ ydropiſiꝫ in q̃ errať: qa ꝺe cã calida ℓ cronicas & difficiles patet. bene ergo dixit Gal. in libro de tipo ẽ enĩ piculoꝙ portator emitriteus.

¶ Signa emitritei.

MAGIS PROPRIVM. Prĩo ponit ſigna emitritee ab[te]. 2º. ſigna ei[9] diuer[ta] ℔m tp̃a. 3º ſigna diuer[ta] ℓ ei[9] diuerſitates ſm dies. 4º poĩt c̃ꝺã ſig[a] diuer[ta] diuer[te] ſignoꝙ. 5º ſigna emitritee diuerſitate rõe dñii hũoꝙ: ℓ q̃litate iꝑoꝙ. 6º ponit ſigna emitritee ĩ mõis cõpõnis exꝑte cõponẽtiũ. ibi 2[a]. ET qñ̃ꝙ fiũt. ibi 3[a]. ET IN HAC. ibi 4[a]. ET qñ accidit. ibi 5[a] ET nõ expectať. ibi 6[a]. ET qñ cõpõ. Prĩa ĩ tres ſicut tria ſigna poĩt. Cõſideraꝺum circa p̃[m] ſignũ ꝙ emitritea ĩ ꝺie ĩ quo ĩuadit pox[9] tertiãe & fleg[cc] ſpaciũ hui[9] feb. ẽ lõg[9] ſpaciõ tertiãe pure ut notũ ẽ & magis qeta. ſ. ab accñtiꝫ[9] coĩꝫ[9] de ſiti & ĩfℓatione & huiuſmõi: ſz ĩ alia ꝺie ĩ q̃ ĩuadit ſola fℓatica ẽ leuioris pox[l] zẽ. qa pox[9] pure fℓatice ẽ leuior & paucioꝙ accñtiuꝫ q̃ pox[9] fℓatice & colerice & apparet ꝙ hoc eſt magis ꝓpriũ ſignum. Et primum quia ſumitur ex natura materieꝙ: ſz ſũt neceſſaria alia cõparia ſigna. i. ſigna cõparẽtia cũ hoc ſigno ſignificãtia q̃ ſignificẽt ꝙ hec diuerſitas fit ex diuerſitate mẽ nã aliqs põt hãe duas tertianas

una nō ueraꝫ cuiꝰ poxꝰ eēt lōgior & qetior in acuitate q̄ poxꝰ tertiane pure: & alteraꝫ tertianā de mā ualde pauca & miti: & eſſet poxꝰ iſte leuior & paucoꝝ accñtiū & tñ iſta nō eēt emitritea: oꝫ gº bre cōparia ſigna q̄ dicenť. ET Q VANDOQ VE. bº ē 2m ſigm: qa ī emitritea fit orripilaº. q̄ uocať a. G. error q̄ ē mediū rigoris: & circū infrīdatiōis: & iſta īfrīdatio iterať mltis uicibꝰ bº ē ꝙ dicr. Q VANDOQ VE ITERAtur. zē. Dixit. Q VANDOQ VE. ꝑpe fit bº qñ poxl ſimul īuadūt & būores ſunt pares ī dñio & cōtinua ē flegca & colica ē īterpollata: ut G. 2º de drñtiis fe. SECVNDVM PLVRIMVM. i. ut plurimū qñ ē talis ꝙa emitritea. aliquotiēs. i. aliqbꝰ uicibꝰ: qa 3bꝰ l q̄tuor & dixit bº qa nō ſemꝑ tot uicibus iterať orripilaº: pp illud ꝙ accidit de pugna. Du2 q̄ pugna ē iſta: & quō fit. Dicē duꝫ ꝙ q uult imaginari hāc pugnā & reuolutionē mēꝝ oꝫ imaginari effectꝰ illaꝝ contrarios: l q̄ſi ꝯrarios ſiū ſiles ꝯrariis. uerbi gratia colera pugnat & facit rigorem & flā ſuffocat & īfrigidat & facit circū infrigidationē: & ex his ꝓſtituiť horror ſiū orripilaº q̄ idē ſūt hic. Siſr colera mota exꝰ uenas cito inflať: & calor cū illa exꝰ expādiť & cū bº ē flā intra uenas: uel ēt extra. TARDE. i. pigritet motū ſiue moueri īcipiat hora q̄ moueť colera ſiue pꝰ ſuffocat calidū. Vñ cū iā uideť expāſus ꝑp motū colere iteꝝ retrahiť intꝰ ꝑpter motū flātis. ET TVNC CALEFIT FLEGMA ILLVD. i. iteꝝ calor reexpandiť ardēte colera: ſicut ligna ſicca: tunc igiť flegma reobtūdit calidū ſiue illud qđ priꝰ motū fuit qa ē mō diuiſuꝫ a calore ſiū alia ps flātis & tūc iteꝝ fit īfrigidaº q̄ nō ē pura ꝑp calorem colere nō fit horror: & expl entia ē īuētū ꝙ uſq; ad q̄tuor uices accidit bº fieri: & hic eēnt mlta ſubtilia ꝓlixe dicēda a qbꝰ excuſamur pp dicta noſtra ſup 2º de drñtiis feb. ET IAM CALEFIVNT MEMBRA. pp colerā inflatā. FIXA ORRIPILATIONE. pp flā īfrigidās & pōt e cōuerſo ꝓtingere. ET EX HAC. Hoc ē 3m ſignū qa ex uera emitritea corpꝰ nō munificať qa altera febriū ē ꝓtinua: ut flatica ꝓtinua: & bº dicit Aui. ſequēs gal. nā qñ cōponūť due īterpollate. Vna de colera. Alia de flate. & būores ſūt pares ſil īuadūt poxl Aut unꝰ ſup alteꝝ cito ītroit: tūc eſt febris uere horrida bns redeūtes orripilatiōes 3bꝰ uel q̄tuor uicibꝰ: & tñ talis feb. apud ypo. & gal. nō diciť emitritea uera: qa emitritea uera nō ſolū ē horrida: ſꝫ ēt ꝓtinua. Habet dubiū alibi 2º de drñtiis fe. a me diſcuſſuꝫ q̄re q̄libet orripilaº rediēs nō ponit primꝰ unꝰ poxl ita ꝙ quot ſunt orripilatiōes tot ſunt poxl. ET Q VANDOQ VE. Hic ponit ſigna emitritee diuerſitate ſm tpra. Et ꝑº prīcipii & augmēti. 2º ſtatꝰ. 3º declinatiōis ptes patēt. Q ñq; qa eſt uera emitritea. Vehemētis cōmotiōis ꝑp reditꝰ orripilationū: & hoc ē qđ dicit. TVNC ENIM ET PROPRIE Q VANDO zē. Et tūc ꝓprie fit pugna inter būores qñ ſil uel q̄ſi ſil mouēť: ſi. n. uno būore iā moto & finito eiꝰ poxº alter būor coalternatīa īuaſiōe moueať nō fit pugna. STATVS LONGINQVS. Quia nō ē ſtatꝰ niſi ābobꝰ mēbris uniformiť calefcīs. Q VOD NONDVM HIC REDEVNT ORRIPILATIONES Quāto gº orripilātiōes ſūt pluribꝰ uicibꝰ redeūtes tāto magis tardať ſtatꝰ ex bº alia ſunt nota ex dictis. ET STATVS. Hec oīa ſūt uerba gal. 2º de drñtiis fe. ubi dicit colerici uelocitatē flatis detinet būor: flatici uero tarditatē & pigriciā. Colericꝰ corrigit Et hoc ultimū īnuit cū dicit. qñ caliditas .ſ. feb. emitritee ī die motꝰ colere & flatis ñ expādiť niſi cū labore ꝑp flā qđ detinꝫ uelocitatē colere ꝑpe in ꝑmis. i. ī prinº & augmēto poxl ubi fit illa pugna: uel ꝓprie in ꝑmis. ſ. poxiſmis baꝝ feb. qa ꝑmi poxl flatici ſūt de mā magis cruda: ut declarauimꝰ in caº de flaca. ET FIT FORTIS EIVS ACVITAS APVD STATVM. q̄ſi dicat magis ſūt actu calide & inflate quaꝝ calore corpꝰ ualde affligiť ſaltē q̄tū ad aliq̄ partē ſtatꝰ hoc dico qa declināte mā colerica p reſolutiōeꝫ pōt ſtare uehemētia caloris flatis tñ cū hoc toto pluri calore moleſtať q̄ ſi eēt ſoliꝰ flatis ſtatꝰ. Conſidera ꝙ. A. audacter dixit ī boris ꝑticularibꝰ & ulibꝰ gal. tñ bº ñ exꝑſſit: & de hoc nos ꝓlixe diximꝰ ī qōe de ꝓlōgatione. ET SIMILITER. Cōſideranduꝫ ꝙ. G. de declinatiōe uere emitritee nihil claꝝ exꝑſſit. A. uero nō dixit de qua ītellexit: an de declinatiōe ulꝰi ꝑticulari de utraq;. In qōne aūt ꝑdcā delarauimꝰ ꝙ ꝑmo iſte. A. maxīe uerificať de declīane totius morbi ī illa. n. declīane accidit ſtatio. i.

remanẽtia materierũ:& mora earũ ꝑp reluc̃
tationẽ uniꝰ cũ alia.ſ.reſpectu uirtutis.uir
tus enī nõ põt ſic expellere duas materias ſi
cut unã.unde mõ uacat cũ una mõ cũ alia
aut ſimul difficulter mouꝫ illas: & hº totũ
ẽ cã ꝓlixe declinatiõis. Dubitatur:qa de
clinatio uꝝis totiꝰ emitritee ñ fit ſimul: qa
priꝰ recedit colerica q̃ flegmatica. Dicẽduꝫ
primo qꝺ lꝫ nõ fiãt ſimul tñ ī aliquo tpe cõ
municãt.ſ.ī aliq̃ ꝑte temporis.2º.qa lꝫ tota
declinº tertiane fieret flegmatica exiſtẽte
ī ſtatu uel augm̃to magꝭ difficulter expel
litur illa colꝝa ꝓp uacationẽ nature ad flegª
q̃ ſi fuiſſet colꝝa pura. quõ autẽ fiat ꝑticula
ris declinº ꝓxiſmi diuerſa a declinatione
totali iã diximꝰ ī q̃ſtione p̃dicta. ET PA
RVM TEPESCIT CVM SVDORE. Sꝫ
hic ſermo fit de tepore exacerbationum: &
ſi fiat compaº ad tertianã purã ẽ ſermo no
tus:qa minꝰ ſudaẗ q̃ qñ ẽ flegmatica pura
qa colera ad aptat flꝝa ad ſubtiliationẽ:& ſu
dorẽ.ſi autẽ ſermo ſit uꝝis qꝺ parũ tepeſcit:
cũ ſudore qa minꝰ q̃ colerica & minꝰ q̃ fleg
matica pura tũc ſermo ẽ difficilior:ſꝫ põt il
lud accidere:qa plꝰ ledit uirtꝰ ut expellat
ꝑ ſudorẽ a duabus materiis q̃ ab una: & ſic
põt uerificari ītelligẽdo ꝑ teporeꝫ uꝝem de
clinationẽ:& hic abbreuiauimus. ET IN
HAC.hoc ẽ manifeſtũ. ET Q VANDO
CADIT.In hac quarta ꝑte capituli.primo
ponit mõs ſignorũ.2º.ꝓſequiẗ.ibi.2ª.ET
CASVS.Hic priº ponit ſigª ſũpta ex caſu:
& cõſuetudie.2º.ex accidẽtibꝰ.ibi.2ª. EX
ACCIDENTIBVS VERO ET CASVS
id eſt euẽtus ꝓ occurſus.multiplicaẗ.i. mul
tiplicari cõſueuerãt ſi fuerit neceſſitas.i.nõ
ſolũ fuit hoc caſualiter:ſꝫ ẽt neceſſario ſicut
neceſſaria mutaº ſꝫ etatẽ:& iõ cũ qs febriat
ī priº adoleſcẽᵉ ſuſpicãdũ ẽ qꝺ ſit fe.emitri
tea.i.ꝯpoſita ex colꝝa & flegmate.colera qdẽ
ꝓp rinᵐ adoleſcẽtie.flegmaᵉ uero ꝓp pue
riciã q̃ ꝑceſſit: & ſi qs febrit ī ſenectuᵉ priª
ſuſpicãdũ ẽ febrẽ eſſe ꝯpoſitã ſimilimõ. Cõ
ſiderãdũ autẽ qꝺ prauas & mꝝtas emitriteas
ĩuenimꝰ ī ꝑlatis.ſ.eccl̃is: & aliis ĩpinguatis
clericis q ꝑus ī oī uigilia:& ſollicitudie : &
laboribꝰ extenuati multiplicãt coleram ꝓp
adeptionẽ bñficiorꝫ deide hĩtis eccl̃atibꝰ : &
bñficiis pĩguibꝰ uiuũt ocioſi:& flegª mul
tiplicãt q̃re multi ex eis diuĩa iuſtitia cum
emitritea moriũt. EX ACCIDENTIBVS
Prĩo enumerat accña.2º.ꝓſequiẗ.ibi ſcdª.
PVLSVS.Prĩo ponit ſigª ex pulſu:& uult pulſus
qꝺ ī ea.ſ.emitritea pulſus fit mĩor ꝛc.i. par
uior tardior:& rarior q̃ ille q ẽ ī tertiana :
qa ī tertiana pura mã exñte colerica fit mai
or neceſſitas euẽtatiõis.gº pulſus ī tertiana
ẽ maior uelocior & frequẽtior q̃ ī emitritea
ī q̃ ñ ẽ ita ĩcẽſus calor. ET CONTRARIE
EARVM.ſ.magĩtudĩs uelocitatis & freq̃n
tie ſũt mĩores ꝛc. Cõſiderãdũ hic diligenter
qꝺ ꝯtrariũ magnitudĩs ẽ ꝓuitas tarditas: &
raritas.ſi igiẗ ſũt minores in emitritea q̃ in
flegmatica.gº ī emitritea ẽ mĩor ꝓuitas.n i
nor tarditas:& mĩor raritas q̃ſi ī flegmatiª
& ſi ſit.gº pulſus ī emitritea ẽ maior uelocꝫ
or & freq̃ntior q̃ ī flegmatica:qa materia ẽ
calidior.Sicut gº pulſus emitritee ẽ minor
pulſu tertiãe.ita ẽ maior pulſu flegmatice
& ſicut ẽ tardior:& rarior pulſu tertiãe.ita
ẽ uelocior & freq̃ntior pulſu flegmatice. &
hic poſſꝫ adduci ãbiguitas quã ſupra dixi
muscaº.dꝰ flegmatica ubi dĩ qꝺ pulſus flꝝa
tice ẽ freq̃ntior pulſu tertiãe cꝰ ꝯtrariũ hic
ītelligiẗ & ibi dꝰclarauimꝰ hº.VRINA.hic
ponit ſignũ ex urĩa & digeſtiõe eiꝰ : qa tar
daẗ ī eis digõ reſpectu urie tertiãe:& ītelli
gitẽt qꝺ ñ ſit tĩcta ſicutꝫ ī tertiaª.Cõſideran
dũ ẽt qꝺ põt tardari digõ eiꝰ reſpectu flꝝaᶜᵉ.
ꝯtigerẽt põt emitritea eſſe lõgiorẽ flegma
tica. ET VOMITVS.qa talꝫ ẽ mã q̃ dñaẗ. vomitu
hic accipe qꝺ uomitꝰ cui flꝝa ẽ ꝓmixtũ ẽ pei
or qñq̃ q̃ uomitꝰ colꝝe purioris:qa uomitꝰ
ꝓmixtꝰ ex colꝝa & flꝝate cadit ī ſigĩs emitri
tee: ſꝫ uomitꝰ colꝝe purioris cadit ī ſigĩs ter
tiaᵉ pure q̃ ẽ ſe.ſalubrior q̃ emitritea: & de
his ſcripſimꝰ.2º.ꝓnoſtiᵐ. ET EGESTIO
PATET. DE DISPOSITIONE. hic ſũa
rie loqẗ de aliis de qbꝰ dicit ſe eſſe locutuꝫ.
mõs.n.calefactiõis & frigoris & reditꝰ orri
pilatonis emitritearuꝫ. iam dixit:& .de ſiti
cũ dixit. PAVCORVM ACCIDENTI
VM.zẽ.ET NON EXPECTATVR. hec
ẽ.5.ps capituli.ubi ꝑº ponit ſigna emitritee
& ſi dominaẗ flꝝa :& ꝑmittit qꝺ ñ expectaẗ
ſtatio.i. INVDITIO.zẽ.aliter.n. ſumiẗ
ſtatio:& ſupra cũ dixit. DE STATIONE
Q VAM IPSA EFFICIT.zẽ. PAROXI
SMI LONGIORES.qa flꝝa magis ꝓlõgat
& tardat reſolutionẽ. ORRIPILATIO MI

NOR.qa reddit plꝰ ad ifrigidationē. COARTATIO SISTOLIS pp multos uapores a flate eleuatos ꝓprie i pulsu:qa uapor putridꝰ.mltū icedit ꝑ arterias cū i ꝟa emitritea fla sit iuenis q̄ arteriis associantur. COMPLEXIO CORPORIS AD FLEGMATICAM DECLINANS PLVS. CONSVETVDO.ſ.bñdi febres flaticas: uel cōsueº i cibis flaticis post. ET Q VE CVRRVNT.ſ.ars. ET SEXVS. zc̄.& ſi dominaꝫ cola pz ex oppoſito dictorū. & qñ equaꝫ.frequētanꝫ ſignificationes.ſ. mixte: qa multa ē ſignorū mediorū appitio : lfre quētanꝫ ſigīficatiōes.ſ.reditꝰ orripillatiōis qñ ſil iuadūt poxiſmi:& bº pp eq̄lē pugnā ET ORRIPILATIO.zc̄.quia uerꝰ horror ut 2º.dl fe.& iō non rigor.NEQ PROVENIENS AD RIGOREM .i. neq; declinās ad rigorem ſu. NEQ VE AD CIRCVM INFRIGIDATIONEM. SED AD MEDICVM. ET Q VANDOQ VE. bec ē.6ª:ps capl'i i q̄ priº ponit ſigª qñ emitritea.ē pura l uera:qa cōtiª ē flatica & interpoſita ē colica:& dixit q; i iſta ē rigor ſup. tñ debilior.priº.tñ ꝓbat q; ſit rigor.ſi iſta emitritea:qa cola ē extra uenas:& ñ bz contrarietatē i pugª faciēdo rigorē ex ꝑte flatis:qa ſla ē ītra uenas:& ñ ē mixtū extª cū cola:ſz ē debilior:qa lz flaꝫ itꝰ ſit tñ cola q̄ ē extª ꝑ alterationē : & ꝑ uapores flatis obtū dit ut faciat puꝝ rigorē.ſil cola ut mltū. exit a ꝯcauo uenaꝝ:& expellit extª ſupª m̄bra ſēſibiª:& iō ē obtuſū a flate cui itꝰ miſceť:l aliqº mō itꝰ alteraꝫ & īficit:& pp hoc talꝰ rigor adbᶜ dr̄ horror.i.ñ purꝰ rigor: & qbꝰ appz q; uera horrida emitriª ē illa q̄ fit ex duabꝰ īterpoſitis colica: & flatiª ſil īua dētibꝰ ꝓximis.ET FOTASSE.zc̄.ita ut faciat rigorē i ſtaᵘ.ſicᵗ ſcis:qa extīaꝫ pp caliditatē expāſā q; iā ſit ſtatꝰ:& ñ ē . īmo iterū redit orripº & frigꝰ aliqdᵈ.ET MVLTIPLICATVR.zc̄.bº ē q; ēt ſuª iā calefiūt m̄bra aliq̄ orripilatiōe fixa.lz illdᵈ dictū latiꝰ poſſit ītlligi ut ſuª īnuimꝰ.ET FIT PVLSVS.zc̄.pp fla q; itꝰ putrefit qdᵈ ē ltm respectu cole.SI AVTEM.hic ponᵗ ſigª emitritee qñ ꝯtiª ē colica & flatica īterpoſita.ñ fit rigor:qa cola ē intꝰ . NEQ VE MAGNA ORRIPILATIO.i.neq; uera orripilaº qa fit circū frīdatio.lz debilꝰ eo q; fla extra uenas.ñ bz ꝯtrarietatē a cola ſecū mixta: ſz bz aliq̄ ꝯtrarietatē a cola q̄ ē itꝰ īuenis ut ī telligiť ex dictis.ET FIT PVLSVS.zc̄.pz ET SI COMPONVNTVR.hic ponit ſigna.qñ ābe ſūt cōtiᶜ.ñ ē rigor oīno:qa cola itꝰ:& forſan q; ñ dixit ñ īfrīdatio oīno:qa flegmatici q̄uis nō ſit īuenis nō ꝓhibeť facer īfrigidationē ut ſupª caº.dᵉ latica: & accidit tertiāe ꝯtiᶜ ut alleuieť.ſ.ex illa exacerbatiōe.ANTE.zc̄.LICET NON REDEAT.zc̄.qa citiꝰ redit flatica cū r̄deat oī die & colerica ī diē tertiū. Cōſiderādū q; omittit ſigna emitritee cōpoſite ex colera & flegmate īterpoſitis:qa iā ex dictis ſūt ītellecta: & ꝓprie ibi. ET Q VANDO EQ VATVR.& ſupra etiam cum dixit. DERE DITVORRIPILATIONIS.

Cura emitritei.

In NECESSARIVM IN EMITRITEO.Poſt ſciētiā emitritee poᶜ curā:& abbreuiauit illā:qa ītelligiť ex caº.de cura putridarū ī generali.& ex caº.dᵉ cura tertiane ñ pure. & ꝑmo ꝑmittit cañ.& compat curā ꝑ euōnem ad curā ꝑ alterationē.2º illū declarat. 3º ponit medicīas ꝓueniētes ī hac cura & dᵉ termīato tpe.ibi.zª.ET CVM.ibi.3ª.MEDICINE VERO.Primꝰ cañ.ē ualde conſiderādꝰ ut quātū poſſumꝰ mīoremꝰ materiā in emitriteis:& iō ego frequēter utor ſolutīs ī eis, Eſt.n.fe.ualde repletionalꝰ plꝰ q̄ ſit inflati caloris:& iō oz ſollicitari de euōne q̄ de extīctiōe.ET CVM.Hic declarat cañ. q̄tū ad id q; p̄cepit de euōne cū ſolutīs.2º. cū uomitiuis.3º.cū ꝓuocatiuis urine: & ſudoris.ibi.2ª.ET VOMITVS.ibi 3ª. ET PROVOCATIO.Primū p̄ceptū ē q; cum medicīa ſolutīa dz cōuenire digō materie: qa materia dz habere digōem.niſi ſit medicina lenitīa ut caſſia.niſi ſit ſolutīa nō īqetans ſicut.lubleb.i. quedā ſpecies lacticinii de q̄ diximꝰ ſupª ī caº.de cura putridarū ī generali.Terranabī.i.māna ſiracoſt.i. q̄dazª ſpēs māne.Cōſiderādū q; pauca lenitiua nō req̄rūt digeſtionē ut notū ē.ſolutīa etiā q̄ nō īquietāt nō requirūt digeſtionē illā ſicut māna cꝰ ꝓpetas ē ſoluere colerā. Eſt.n. tā leue ſolutiuum colere quod ſi nō inuenit illam aptā nō agitat eā : & ideo remanet ſibi opatio ſoᵐ per lenitudinem : & hec ſunt

declarata ꝑallegato ca°.& hīc accipe ꝙ lub leb plus apropriatur flegmati q̄ coſe. ET POST APPARITIONEM.Cōſidera dili gēter ꝙ nō dixit poſt ꝓfectā digeſtionē: ſed poſt apperitionē digeſtiōis:qa ſtatī cū appa ret digeſtio:uel cū digeſtio fit apparēs ly ñ ſit ꝓfecte digeſta euā cū fortib⁹.ſicut dictuꝫ ē ī ca°.de flegmatica.& poſtea ītende ad re ſiduū dixit.PERTRANSIT.qa hui⁹mōi euacuationes cū fortib⁹ ut cū turbit & aga rico.& ſimilib⁹.āte cōpletā digeſtionē non fiūt abſq; aliquo nocumēto:ſꝫ qñ fit euacu° poſt ꝓfectā digeſtionē qa ē euō regularis .ñ diceret de ea ꝙ ꝓtrāſit zē.ſꝫ dicit .A. ꝙ eſt ſm rectitudinē & cōuenientiā. ET VOMI TVS.pꝫ.EX AQ VA RAPHANI.ſuᵉ.ſi dominās ē flegma.aut cū ſirupo acetoſo ſu. ſi dominās ē coſa licet ēt dominātē flegma te hoc cōueniat:ſꝫ uomitiuū de raphano ē forti⁹.ET PROVOCATIO.hic ponit cañ ī euacuatiōe ꝑ ſudorē & ꝑ urinā.Et prīo oñ dit c⁹ q̄litatis eſſe debeāt.2° tēpus uſus illo rū ꝓuocantium.ibi 2ª.ET CVM FESTI NAT.Cōſiderādum ꝙ ꝓuocatio ſumitur quādoq; ꝑ ꝓuocatione urine ut ſupra ī ꝓn cipio hui⁹ capituli.aliq̄n ꝑ ꝓuocatōe uriñ & ſudoris :ut hic & forſan.2°.cañ .4°.ca°. ī prīcipio.Medicīe autē ꝓuocatiue urīe: & ſudoris ſūt calide ſubtilis ſubſtātie :& iò ñ debem⁹ uti eis fortib⁹:ſꝫ eq̄lioribus . q̄bus poſſum⁹ de quib⁹ ꝓlixe ſcripſim⁹ ſupra ca pitulo de cura.putridarū ī generali.ubi ēt declaram⁹ qñ & q̄bus fortib⁹:& q̄bus debi lib⁹.poſſum⁹ uti. Et cū crēdūt rudes expo ſitores ꝙ hic ītelligat ꝑ decoctiones ſolutīas medicīas.Iſti autē dupliciter errāt.primo: qa iā de ſolutīs dixerat cañ.cōpletos.2°.qa deficeret ſciētia.A.ī cañ.de tēpore uſus pro uocantiū.Dicam⁹ ergo.ꝓdecoctiones ītelli git decoctiōes ꝓuocatīas urine:& ſudoris: ut radices feniculi petroſilii.& ſimiliū : uel aſſarii rubee tīctorū granorū ſolis & ſimili um:& nominauit eas decoctiōes:qa iſte me dicīe ꝓuocatiue cōueniēter dant ī for[a] de coctionis ut fluāt ī uenas:& mēbra.Medici ne autē ſolutiue q̄rū parū euacuat parū ex malo ut plurimū dant ꝓueniētius ī ſubſtā tia:& nō ī decoctiōe ut ſupra dixi ī ca° . de tertiana nō pura.Cū ergo iſte medicīe ꝓuo catiue hñtes fortitudinē aliquā dant añ di geſtionē.TIMETVR.uel apoſte⁹ pectoris: uel ſirſen.i.apoſtema capitis.agitāt enī ma terias:& faciūt eas fluere ad capud : uel ad pect⁹:uel ad alias ꝑtes:ſꝫ dixit ſolū de iſtis ꝑtibus ſupra nutritiua:qa iſta ꝓuocatiua. agitādo īflant & acuūt materias q̄ aſcēden tes faciūt birſen ꝑ ſirſen . MEDICINE VE RO.Hic ponit medicīas:& prīo unā ſimpli cem.ſ.abſinthiū.2°.aliā medicinā.ſ.aquam ordei cū pipe.3°.ponit medicīas ꝓpoſitas ma gis.ibi.2ª.ET GAL.ibi.3ª. COMPOSI TA.Cōſiderādū ꝙ.A.qnattuor tāgit.pri⁹ tēpus exhibitiōis abſinthii.ſ.ſucci uel decoc tionis:uel ſubſtātie ei⁹ trociſcate uel pulue rizate:& tāgit duplex tēpus.ſ.uſe ī uia pue niēte ad ſtatū.i.ī augmēto:& ꝑticulare poſt ſeptē.hic autē nō accipit ſeptim⁹ ꝑ ſola mē ſura tēporis:qa ſi materia poſt.7. eſſet cru da abſinthiū nō cōpetet:ſꝫ confidit.A. ꝙ in emitritea poſt.7.appareat aliq̄ digeſtio : & iò ſubdit.ET APPERITIONEM DIGE STIONIS.q̄ſi dicat ītelligo poſt.7.taliter ꝙ appareat digō:& hec ē ītentio .G.ī theo. ad glauconē:& aliab.& Serap.ī b° capi°.ꝙ abſinthiū nō det niſi poſt apperitionē dige ſtionis.2°.tāgit utilitatē qa rectificat mate riā qa maturat:& hoc:qa minorādo de illa iuuat maturationem.ET SVCCVRRENDVM.q̄ ſūt nocumēta opilatiōis:& alia q̄ ſūt nota.3°.eligit abſinthiū qa ſit romanū: & b° ē qa nō ſit fetidū.Tu autē q̄to magis uis illud ſolutiuū & apperitiuū elige ꝙ ſit magis amarū.4°.tāgit nocumēta q̄ ſequū tur cū ſumit uel potat āte digeſtionē: & di cit:& tu feſtinas cū eo.ſ.āte digeſtionē.Vbi dubitat.utrū digone apparēte poſſit dari abſinthiū ī emitritea:& uidet ꝙ ñ quia nō euacuat ꝑa.Ampli⁹ aliq̄ apparēte digeſtio ne aliq̄ ꝑs materie nō ē digā. ergo illā ꝓtez indigām mouebit:& nō euacuabit.ſimr il lam exiccabit & faciet pigrū.In cōtrarium ſūt omēs aucto.Dicam⁹.ꝙ cū apparet digō q̄uis ñ ſit ꝓfecta cōpetūt ſyrupi ī quib⁹ po nit abſinthiū:& nos qñ poſſum⁹ utimur eo ī b° tp̄re tñ boīes renuūt mꝛtū abſinthiū. Cā autē ſue utilitatis ē:qa ſua ꝟtute euacu atiue eūat ꝓtez magis digām . & aperit opi lationes:& actio ſua finit cū eūat ꝓtez dige ſtiuā:& ſimul cū illa materia p̄cipitat poſt q̄ egerit effectū ſuū . ſi g° nulla ꝑs materie

eſſet digeſta: tunc actio ſua eſt commotio materie:& ideo facit anguſtiam triſtitiaꝫ:& nauſeam ex motione materie: & quia conue niens ſtat reuertitur.i.2°.agit effectus ſuos calefactionis & exiccationis & ſtipticitatis q bus cõtinet materiã.& facit pigrã eã. Et di xit REVERTITVR.qa prĩcipiũ quod ab eo intendit eſt aliqua euacuatio.Cum ergo nõ agit illã cõmouet & apparet effectus ca lefactionis & exiccationis.ex qbus apparet ſolutio ſecũdi argumẽti. Ad primũ dicẽdũ q nõ negat euacuare aliquod flegma:quia nõ euacuat flegma uiſcoſuꝫ ut intelligit ex capitulis de abſinthio.2°.cañ.2°.ca°.uerſus finẽ:& nos multa declaram⁹.2°.cañ.ca°.de abſinthio.&.3°.cañ.fen.iꝫª.etiã diſputam⁹ de abſinthio aliqua:& a Gal. ſumit ĩ tera. ad Glauconem in ca°.de tertianis nõ puris ET QVIANTE EOS.quia forſan ypo. & alii.& Raſis. ET DIXIT. Primo ponit opinionẽ reprehẽſionis & motiuũ .2°.remo uet:ibi.2ª.ET ISTE.Iſte qui contra Gal. dixit fuit Alexander ut ponit Raſis.i8°. ptinẽtis.3°.ca°. TRANSGRESSVS.zc̃.i. alienat⁹ ẽ.ET STETIT.zc̃. gloſat Gerar. ideſt ſicut cũ aliis erat:& neſcit quod dicat qa mirandũ ẽ de tali exiccatione. ET NES CIVIT.ecce motiuum piper nocet febri in flegmãdo:& aqua ordei nocet materie fleg matice ſua frigiditate. pigrã illã faciendo. ergo aqua ordei cum pipe nõ dꝫ dari ĩ emi tritea.ET ISTE QuVIDEM. Hic remo uet opinionẽ iſti⁹ uiri.Prĩo oſtẽdit q⁹ bui⁹ uiri error ẽ error generalis:& remouet etiã eius motiuũ uituperãdo eũ.2°.ĩ ſpeciali re mouet quẽdã eius errorẽ.arguẽs contra euꝫ ex dictis ſuis.3°.ad laudẽ Gal. miratur de quodã eius dicto cõtradictiõis.ibi.2ª. ET ISTE Q VOD.ibi.3ª.AMPLIVS. Prĩo dicit.q⁹ error iſtius non eſt ꝑprius.ĩ hac in tentione.ſ.ĩ cura emitritee. ſed ẽ cõis in om nibus:qa in quibus ſunt materie:& intẽtio nes cõtrarie.in illis enim morbis miſcemus medicĩas cõtrarias cõfidentes q⁹ natura diſ cernat. Et aduerſarius põt dicere iſta me dicina cõpoſita ex cõtrariis non eſt bona. CONFIDIMVS TAMEN Q VOD NA TVRA DISCERNAT.zc̃.& hoc eſt quod dicit.ĩmo cañ.datus etiã adiutorio nature quãdo ꝑparatur naturalis calor medic⁹ ad reſiſtẽdũ huiuſmodi cõtrariis.i.diuerſis. uꝫ ideſt huiuſmodi materiis & morbis compo ſitis ex cõtrariis.Cũ medicinis cõpoſitis.zc̃. & iõ optĩe ſubdit. q⁹ nõ põt aliter euacuari emitritea.Et qa aliquis diceret natura non poterit iſtas medicinas ex cõtrariis compo ſitas diſtĩguere.Reſpõdit Auic.q⁹ ſi uirtus eſt ita defecta tũc cura quocũq⁹ mõ fiat non ualet:& hoc ideo:qa curans eſt uirtus ut ſu pra dixim⁹. Diſputare autẽ de hac uirtu te & ſepatione facta nõ ptinet ad hũc locum & nos iã ſcripſim⁹ de hoc ĩ tractatu noſtro de corde:& in multis locis.ET ERRAVIT VIR. qa iſte uir habuit alios errores quos Auic.hic non explicat.ET ISTE. Hic ar guit ita cõtra eum.Iſte uir cõcedit in febre emitritea apiũ & anetuꝫ ĩ quibus nõ ẽ for tis calefactio:& ſubtiliat materiam.ergo oꝫ cõcedere pip in parua quãtitate:qa ex hoc ĩ frigidat.i.remiſſe calefit uel calefacit:quia remittit eius calefactio: & non minus ſubti liat q̃ faciat apiũ pluris quãtitatis. Et tũc Auic.declarat q̃re hic paruꝫ piperis miſceẽ cũ aqua ordei fit enim hoc ꝑp tres cauſas. Vna eſt:quia aqua ordei ſua labilitate facit puenire uirtutẽ eius aduenas. Secũda cau ſa:qa deſtruit.i.remittit uirtutẽ ei⁹.i. ſup fluaꝫ caliditatẽ pipis. Tertio:qa facit cur rere materiã ad ipſuꝫ.ſ.pip.i.facit eas curſi biles humidas & digeſtas:& iõ pip leui⁹ di gerit:& penetrat ĩ illas ꝑp penetrationẽ q̃ꝫ facit aqua ordei. Ex qbus ſi cõſideras.A. ſoluit ad rationẽ bui⁹ cõtractionis negat.n. Auic.q⁹ pip inflãmet febrẽ: qa natura diri git pip ad flegmaticã materiaꝫ. & negat q⁹ aqua ordei pigrã faciat materiã:qa natura illã dirigit ad ꝑtem cordis. etiã ſi aq̃ ordei agit ĩ materiã ꝑparat illã opatione piperis: & facit illa duo iuuamẽta que dixit. AM PLIVS.Hic laudat Gal.ĩ practica bui⁹ ſci entie maiori laude q̃ unq̃ ſibi data fuerit. Cõtradictor enĩ Gal.dixerat q⁹ Gal.ſtetit ſicut ille qui erat & obliuiſcit ei⁹ qd⁹ debꝫ dicere:qa neſcit quid dicat:& Auic. dicit q⁹ ualde ẽ mirabile q⁹ Gal.obliuiſcatur hoc.ſ. quod dꝫ dicere:& q⁹ eſt uerũ ubi iudicat de hoc.i. ubi dicit ſuo iudicio ſic eſſe quaſi di cat illud quod dicit Gal. de hoc ẽ uerum. ET COMPOSITA.Hic ponit deſcriptõeꝫ ſex medicinarũ cõpoſitarũ q̃ omẽs cõueniũt

facta digestione saltem manifesta. Et ī om nibus est rectificatio: & aliq̄ minoratio ma terie & membrorum cōfortatio: & nos non prolongauimus in uerificando has receptas quia iam scituz est quod cportet ī cura pu tridarum in generali cum diximus de tro ciscis. Et ex his que scripsimus super quin to can̄. IN HAC HORA. .s. peruenientis ad statū que est hora augmenti. TROCISCI. zc̄. AD EMITRITEVM. s. in hora augm̄ ti: uel in declinatione factis prius euacuatio nibus. TROCISCI. zc̄. IN FLEGMATI CA. i. ad emitriteū in quo colera uincit. GVMI. s. arab. CRETE. i. luti: & utitur lo co eius luto armēto: uel luto sigillato. PRO PE DIGESTIONEM. s. perfectam. unde littera exterior est melior que dicit post di gestionem. Considerandu3 q̄ meo iudicio omnes trociſci dicti & pillule conuenientio res sunt facta digestione: & factis aliquibus euacuationibus q̄ in aliquo alio tempore li cet in augmento possint competere. posq̄ digestio apparuit in materia: & causa hui9 est nota ex sepe dictis supra. zc̄.

¶ De recidiuatione.

RECIDIVATIO. Quia febri bus accidit recidiua: & eis pro prie attribuitur. licet multos alios morbos recidiuari sit pos sibile. usuale tamen est. hoc uocabulum sup recidiuantes cōmunes in febribus. Ideo dat iudicium in ea: & cautelam in curatione. Iu dicium est q̄ recidiua .s. proprie a causa in trīseca est deterior sua radice: & causa ē q̄m ponit fen. 2ª. quia malicia est uehemens: q̄a causa aliqua intrinseca: & stans: & uirtus ē debilis propter morbum precedentem.

Querunt autem quidam. utruz recidiua & radix sint una egritudo: & prolongant ī hoc: & nos etiam cum eis precipitamus pro longando super. 2ª. particula amphoris. illo ampho. QVERELINQVVNTVR.

Hic autem omittimus quia credimus illaz esse rudem: & iam in principio huius opis promisimus omittere puerilia. Cautela au tem quam suo consilio dant est ut non fiat inceptio ad euacuandum donec manifestus sit motus egritudinis. Nam si non sit tibi manifestum. an sit a causa extrinseca. uerbi gratia malicia regiminis. uel ab intrinseca nō poteris recte curare ¶ Amplius recidiua potest esse in principio debilis: & praua oc culta prauitate. Si ergo tu multiplices re media: & forsan des medicinam solutiuam detegitur eius malicia: & moritur infirm9 absq̄ tui culpa. unde infamiā consequeris. a qua infamia: & ab aliis piculis nos liberet & eternā concedat gloriam omnipotens de9 qui sit benedictus in secula seculorum. AMEN.

Scriptum super prima fen. quarti can̄. Auic. celeberrimi ac famosissimi docto ris totā scientiam medicine illustrantis. Gentilis de Fulginatis completuz ab eo Anno. i. 3. q6. Mense Ianuarii feliciter ex plicit. Et incipit questio de maioritate morbi.

¶ Clarissimi medici Gal. de fulgineo. de maioritate morbi. Q. incipit.

EST DIFFICILIS. Dubitatio ĩ quo tẽpore morbus: ut fe. putrida salubris sit maior: & intensior siue fortior: & maxime utrũ ĩ tẽpore status in quo materia est magis digesta. Et multi in hoc quesito scripserunt ante nos: sed nos complebimus sermonez in hoc. Et uidet̃ primo ꝙ in statu morbus sit maior: uel fortior: quia ꝑm Gal. ĩ primo de crisi. 8° ca°. status est fortior oĩbus temporibus: & idez dixit in 5° affo. prime particule.

VBI ERGO SECVNDVM ACVMEN. ꝙ status est cũ labores & accidẽtia ultimant̃ & idez uoluit ypo. ĩ illo affo. circa prĩcipia & fines. Deinde ꝓbatur rõnibus. Primo sic. febris ẽ maior quãdo caliditas ẽ maior & hec ꝓpõ patet: quĩa febris est in genere caloris preter naturã: ut patet in primo de differẽtiis febrium: sed ĩ statu caliditas est maior: ut ostẽdit tactus & magnitudo pulsus & uelocitas ut põt accipi ex dictis Gal. ĩ primo de differẽtiis febriũ. Secũda ratio febris est aliqñ maior & in maiori esse quo possit: sed hoc nõ est ĩ principio: quia tunc augmentũ fuissz ĩ tẽpore neutralitatis: qd̃ uidet̃ falsum: ergo hoc est ĩ tp̃re status. Tertio sic: in statu febris ẽ amplior qa eius materia est amplior: signum est ꝓlongatio poxismi: ut patet ĩ primo de crisi. g° morbus est maior. Quarto sic: in statu febriũ salubriũ materia magis mouet̃ cõtra naturaz: & natura cõtra materiaz: ut ostendunt accidẽtia cretica: unde tota est ĩtenta illi rei ut dicit Gal. sup illo affo. Quãdo ĩ statu ẽ egritudo: ergo febris est maior. ɔña ꝓbat̃ quia incitatio maior non fit nisi in morbo maiorato ĩ se & a sua causa. Quinto sic: ĩ statu opationes sunt magis lese. ꝙ patet de uitalibus: quia pulsus magis uidetur permutat⁹ ab eo ꝙ ꝑm naturã: & idez apparz de aĩalibus. ut patet ĩ cõmento illius affo.

INCHOANTIBVS MORBIS. & patz de naturalibus: quia auctores in statu cibum auferũt uel multũ minuũt. In oppositu

est Gal. in cõmento predicti affo. ubi ꝑm grecã trãslationẽ: ubi dicit. dispõ demuz q̃ hec sinthomata giguit q̃ egritudinẽ uocat nõ oĩo in statu est fortior: sed ĩ his demuz qui saluaturi sunt mlto mollior q̃ ĩ prin° egritudinis. Et idez dicit Raby moyses: in cõmẽto illius affo. CIRCA PRINCIPIA. ubi etiã dicit ꝙ causa generatiua accñtium ĩcipit declinare in statu Raby moyses. dicit ꝙ egritudo ĩ tẽpore status ẽ mollior qñ infirmus debet euadere. Et Auic. in 4° cañ. fen. 2ª in ca° de signis digõnis dicit ꝙ nõ fit sublimatio febris cũ aperitiõe digõnis: sicut nõ fit cũ digestiõe apostematis dolor uehemẽs. Quid etiã Gal. ponit ĩ primo de crisi 7° ca°. Deinde arguitur rõnibus. Primo sic: in statu materia est minorata: & resolutio & euaporatio diu precesserũt sup ea: ergo febris ĩ statu est maior. Secundo sic: in statu uirtus naturalis ẽ fortior q̃ in prĩcipio cuius signũ ẽ digestio materie: g° morbus ẽ minor quia uirtus subleuat̃ ꝑm ꝙ morbus minuit̃ cuz ipsa sit pungnatrix cõtra morbum: ut ponit Gal. xi°. tera. Et Gal. etiã dicit ꝙ uirtus naturalis ĩ statu q escit & uitalis: sed aĩalis laborat. Tertio sic motus uiolentus debilitat̃ in ꝓcessu: ut pz in 2° celi. ergo in ꝓcessu morbus minorat̃ cũ motus sit uiolentus & cõtra naturã qui fit in morbo. Quarto sic: ĩ statu materia ẽ digestior: ergo putredo ẽ remissior: quia digõ facit cessare putredinẽ. Sed quando putredo ẽ remissior & febris est remissior: quia febris putrida cõsequit̃ putredinez. Quinto sic: in principio febris potest mĩgi urina q̃ mĩgit̃ turbida & remanet turbida ut ponit Gal. primo de crisi. ut patet. 17°. ca°. & talis urina significat uehementez feruorez ĩ humoribus. In statu aũt põt mĩgi urina turbida q̃ clarificat̃: ut ponit ysaac. in suo de urinis: & talis urina significat ꝙ feruor recedit: g° febris poterit esse minor in statu q̃m in principio. Sexto Gal. in xi. tera. dicebat ꝙ febris putrida ĩ illo ꝑuo remittebat̃ sicut ꝓcedebat digõ. Quidam dixerunt ꝙ feb. putrida est maior in statu digesta materia q̃m sit ĩ prĩcipio: & ẽ maior in essentia & accidẽtibus. Et hoc ꝓbãt tripliciter. prĩo sic calor ẽ maior ut oñdit tact⁹ & accidẽtia sunt magis manifesta in statu:

nam in ipso uidemus magis accidere sincopes: ergo febris ī statu est maior in essentia & in accidētibus. Secūdo sic: accidentia ꝓpria febriū ī statu sunt maiora ꝙ patet qa ī statu sistoles ē maior diastole respectu aliorū tēporū: & hoc ē signū febriū putridaruꝫ: ergo fe. ī statu ē maior. Tertio sic: ī statu materia ē amplior & magis corrupta ꝙ pꝫ quia poxismi sunt longiores: & excūtia sūt magis fetida: ergo febris ē in statu maior.

Ad rationē q̄ totā difficultatē facit dicūt digestio facit cessare putredinē. i. prepat ipsaꝫ ad expulsionē. Et hāc eandeꝫ solutiōeꝫ ponit cōciliator. differētia. iç9. & .i6o. licet etiā ibi alias solutōes det de qbus ē ꝙ digō facit cessare putredinē. i. ꝓhibet transituꝫ cause ancedētis ī cōiūctam. i. in mediatam putredinis. Hec opinio ꝫ teneat cōclusiōeꝫ quā credo uerā: tamen fugit difficultates. Et ideo aduersarius dicerꝫ tenēdo opinionē plusq̄ cōmentatoris. Ad primā ꝙ calor ut calor ē maior in statu non aūt ut preter naturā. de sincopi eniꝫ dicet ꝙ est accidēs cōe sequens pugnā & agitatiōeꝫ q̄ facit natura ante crisim: & nō ē accidens ꝓpriū se. Ad secūdam rōnem diceret ꝙ sistoles respectu dyastoles nō ē maior in statu. īmo in prin° & ratio ē quia calor in principio febris est coartatus & submersus. in statu uero ē magis expansus. Ad tertiā rōnem diceret negando añs. diceret etiā ꝙ ratio stat. naꝫ qñ dicit ꝙ digō facit cessare putredinē. i. prepat ad expulsionēꝫ querendum est ab eis quid sit prepatio nō enim ē nisi aliqua dispositiōis acquisitio inducte uel q̄ inducent uirtute uincēte nūc q̄ dispō & uictoria prī nō erāt: si ergo uirtus plus nūc uincit materiam: ergo morbus ē minor. Secūda etiaꝫ solutio cōciliatoris nō ualet: quia ꝓhibitio cause antecedētis in minerā putredinis: uel est ꝑ solā dispōeꝫ cause antecedētis: & hoc ē solū digō & ē etiā contra cōciliatorē: nā tūc solū cause añcedēti debēt digō: & hoc ē contra cōciliatorē: uel ē ꝑ transmutatiōeꝫ materie putredinis: & tūc q̄rat q̄ transmutatio ē illa Tadeus. uero ī glosa affo. illius. CIRCA PRINCIPIA ET FINES. premittens ꝙ questio ab oībus sit ītacta dicit ꝙ morbꝰ reseruans materiā ad unicā creticaꝫ expulsionēꝫ pōt cōsiderari ratione durabilitatis: & hoc modo in statu ē debilior. i. minus durarus q̄ in principio: uel pōt cōsiderari. 2° ratione ītentionis qualitatis morbi: & hoc mō ī statu morbus ē fortior q̄ unq̄ fuerit.

Secūdo modo soluit Tadeus. ꝙ morbus ī statu ī se ē maior q̄ in aliquo tēpore: tamen cōsiderando ipsuꝫ q̄tum ad suā causaꝫ ē minor ī statu quā in alio tēpore precedēti qa nō habet firmitateꝫ a sua causa qa causa in statu ē minor ī quātitate & magis digesta. Solutionē aūt qōnis difficilis īnuit ī glosis illius affo. NON SECVNDVM RATIONEM ALLEVIATIS zc̄. etiaꝫ uult ꝙ digestio facit cessare putredinem. s. prepando expulsionē. hec opinio etiā fugit difficultates. Mundinus aūt bene: & Tadeus de parma. quasi ideꝫ dicūt: & premittūt duo. Primū quō tp̄ra ī febribus distinguant: & dicūt ꝙ tēpora attribuūt febribꝰ ꝛm ꝙ sunt in fieri & motu. fieri aūt ē a causa mouente siue faciēte: ergo tēpora tribuant febribus humoralibꝰ q̄ a causa depēdent pñt etiā attribui effimere: qa calor qui ē febris effimera dependet a spiritu īflāmato: ut a sua cā & hoc ut dicūt uoluit Gal. ī primo de differentiis feb. qñ dixit statū effimeraruꝫ esse minorē statu aliaꝝ febriū. reducendo ergo ꝛmonē ad putridas se. dicūt ꝙ in febribus putridis est duplex fieri siue alterari. Vnū ꝙ fit a natura in materiam. Aliud ꝙ fit a materia in naturā. i. ī mēbra. q̄tū ad ꝑmū fieri sumit distīctio temporū, morbi penes digōneꝫ materie q̄ est causa añs: & dicit prī cipiū qñ materia est in digesta siue occulte digesta: & augmentū qñ est manifesta digā & stat qñ est ꝑfecte digesta: & qñ materia sic trasmutat morbꝰ ē salubris: iō distīctio tēporū morbi penes actōeꝫ nature ī materiā ē in salubribꝰ & nō ī mortalibꝰ nisi negatiue. dicit. n. principium morbi mortalis qñ digō ē denegata occulte: sed augmentū qñ ē denegata manifeste: & status qñ ē tota denegata. secūduꝫ aūt fieri ī febribꝰ humoralibus: & ī febre putrida ē a cā cōiūcta febris q̄ cā cōiūcta est putridꝰ uapor & ꝛsiderato hoc fieri distīguūt tp̄ra febriū penes difficultatē accidentiū. qa ꝛm ꝙ cā cōiūcta magis uel minꝰ agit accidētia magis uel minꝰ sunt difficilia. Et qa in principio febriū cā cōiūcta est modica: & ī augmēto ē amplior:

& ī ſtatu eſt maxima: iō tūc accidētia ſunt ultima uel maxīa:& ideo dictū eſt a Gal.ī cōmēto.p̄me pticule. QVOD STATVS EST Q VANDO ACCIDENTIA VLTIMANTVR. His premiſſis format Mū din⁹ talē rōnez.ubicūq; ē duplex alteratio. ibi ē duplex diſtictō tēpoꝝ:ſz ī morbo mali uerbi gratia.ī febre putrida ē duplex alteratio. Vna.ſ. facta a mēbris ī humiditates q̄ ſunt cauſa añs:& illa ē digō q̄ eſt prepatio ad expulſionē. Alia ē alteratio q̄ eſt a cauſa cōiūcta ī mēbris.ſ.a uapore putrido cauſante febrē:& hec alteratio eſt mala qualitas in mēbris:& iſte alteratiōes ſunt diuerſe. Vna q̄ ē ordinata ad expellendū nocitiuū preparando ipſuz ad expulſionē. Alia eſt ad interemtionē & corruptōez corporis:g° duplex ē diſtīctio tēpoꝝ morbi:& illa uidet fuiſſe mens Gal.ī cōmēto illius affo. PAROXISMOS ET CONSISTENTIAS. Et in 3°. regimīs acu.& ī primo de criſi.& ſi q̄ratur ab eis qa diſtinctio tēpoꝝ morbi quo ad accidentia nō ſumit a cā añte. Rñdent q; cā ē qa cauſa añs ñ agit niſi mediāte cā cōiūcta. Et addit Tadeus hic q; cauſa huius ē:quia agentis ē obtinere:ſed cauſa añs nō ſp obtinet.īmo ut plurimū obtinet ut ī ſalubrib⁹ & in pauciorib⁹ obtinet ut ī mortalibus. Addūt etiā dictis q; morbi materiales ſi ſeruant materiā ad unicā creticaz expulſionez habent iſta tēpora ſimul coīcidentia: qa eo tēpore quo materia eſt cruda uel obtuſa digeſta accidētia ſunt remiſſa:tū aūt pfecte digeſta eſt accidētia ſunt intenſa in ultimo. Si aūt nō ſeruāt materiā ad unicā expulſionez tūc nō cōcurrūt iſta.īmo cū ē materia digeſta ſunt accidētia remiſſa qa tūc materia eſt minorata:ut patz ī pleureſi. Secūdū qd̄ premittit eſt qd ſit magnitudo in morbo.licet ī proprie dicat:ut ī cōmento illius affo. QVI CRESCVNT. Eſt aūt triplex magnitudo:ut patet in 7° tera.. Vna ſm dignitatē actionis leſe ut morbus cordis ē maior pedis:& ſolutio cōtinui in neruo eſt maior q̄ ī cute. Secūdo magnitudo eſt ex parte eſſentie:& hoc ē duplex:aut ī ſe ſicut uulnus magnū ē maior morbus q̄ uulnus paruū:uel ī cōpatiōe ad cām ut uulnus uel febris q̄ habet plures būores ī cā uel maligniores ē maior morbus. Tertio dicit morb⁹ magnus ex parte nocumēti uirtutis diſpensantis totū ut morb⁹ ad q̄ ꝓſequit ſincopis eſt maior eo ad quē nō ꝓſequit. His habitis ponūt qnq; cōcluſiones. Prima q; in ſtatu materia exiſtēte digā febris ē maior quo ad ſuā eſſentiā. Ratio p̄ma ē:qa febris ī ſtatu ē in ſuo potiſſimo eſſe: qa ante ſtatū febris eſt diminuta nō.n.adhuc ſtetit. g° nō retrocedit. Secūdo ſimile ē de morbo & aliis qualitatibus q̄ acqrunt̄ p alteratiōez:ſed illa p cedēte alteratiōe & ī ſtatu ſunt ītenſiores q̄ ī prin°. g° ita ſe habebit morbus cuz p alteratiōez acqrit̄: & iſta ut dicūt eſt ītētio. C. in primo de īteriorib⁹. qui uult q; morbus eſt eiuſdez eſſentie a principio uſq; ad finē: ſicut cauatio lapidis a gutta eadez ē facta a primis guttis & a mille milibus guttis:ſed facta a mille milibus eſt maior. Tertio ſic ſimile eſt de fe.effimera & putrida q̄tuz ad calorē qui eſt ī mēbris:qa uterq; pendet a cauſa:ſed calor effimere ī ſtatu eſt maior q̄ ī prin°. ut ponit Gal.ī primo de differētiis febriū. g° ita erit de putrida. Secūda cōcluſio eſt q; fe.putrida ē maior ī ſtatu quātuz ad cām cōiūctaz. Ratio eſt:qa ī ſtatu cā coniūcta ē amplior & neqor: g° febris ē maior q̄tuz ad cām cōiūctaz. añs ꝓbatur qa cā cōiūcta eſt uapor putridus eleuat⁹ a materia putrida:ſed ī ſtatu talis uapor ē amplior & neqor qd̄ patz qa poxiſmi ſunt maiores & neqores:ut pz ī primo de criſi. per Gal. Tertia cōcluſio ē q; fe.putrida eſt maior in prin° q̄tuz ad cām añcedentem. Ratio ē qa in prin° cā añs eſt maior & neqor qa ī p̄n° nihil ē de ipſa reſolutū:ſed ī ſtatu multuz ē de ea reſolutū:& iō in principio ē amplior etiā humor putridus qui ē cā añs in prin° ē aridus īobediens nature in ſtatu aūt ē digeſtus:& ideo ī prin° ē nequior q̄ ī ſtatu:& hoc uoluit Gal.ī cōmento illius affo. IN CHOANTIBVS MORBIS. Cqn dixit q; morb⁹ ſalubris ī ſtatu ē minor & ītelligit quo ad cām añcedentez & q; uirt⁹ naturalis ē ſalua qa uincit materiā Tade⁹ aūt pmēſis paꝝ deuiat a Mūdino ī hac cōcluſiōe. dicēs q; in prin° febris materia ē amplior & ī ſtatu minor pp cāz dictā: non tn̄ in principio materia ē neqor: ut dixit Mūdin⁹. īmo in ſtatu ē neqor ī qualitate qa ē magis preter naturā: ut patet ī ſtatu apoſtematis.mā.n.

tunc est magis mala.ſ.facta ſanie: & nō pōt nutrire cuz :tñ materia in principio apoſte matis poſſit cōuerti ad benignuz: unde cu rat cū repcuſſiuis.ut pz ī tegni: &.izº tera. Haberet aūt Thadeus ſoluere.ad rationem Mūdini q̄ dicit q̄ ī ſtatu materia ē melior: qa magis uicta.diceret enim Mūdinº. q̄ mā flegmonis ē melior ī principio: qa nō ē pu trida etiā ī ſtatu ē putrida:ideo ſi flegmon ī ciperet a materia putrida.diceret q̄ ſi illa materia ī prīcipio eēt melior q̄ ī ſtatu.nos tñ credimº q̄ dixit Thadeus ī illo ſed non tangit difficultates. Quarta cōcluſio eſt q̄ febris q̄tuz ad accidētia ſiue q̄tuz ad digni tatem actōis undę ſequūt accidētia ē maior ī ſtatu:qa uirtus ē magis leſa. Ratio eſt qa accidētia ſunt fortiora & maiora.ut patet ī cōmento illiº affo. VBI ERGO SECVN DVM ACCVMEN. Secūdo qa uirtus ī ſta tu ē debilior q̄ ī prīcipio:ut patet.xº.tera. 2º caº.ubi dicit q̄ prima die uel ſecūda uir tus nō eſt ībecillis.ut etiā ponit Auer.ī 7º. colliget.caº de cura febriū acutaz. hoc aūt ꝓbat rōne qa ī ſtatu eſt maior diſcraſia:ut declaratū ē:gº uirtus debilior. ut ꝓbaī ēt īductiue qa uirtus aīalis ē debilior cuz pul ſus ī ſtatu ſit debilior.ut dicit apparere ad ſenſuz.ſimiliter qa qñ fit fortior diſcraſia pulſus fit debilior uirtº etiā naturalis. tūc eſt debilior cū peius attrahat digerat & ex pellat.ſ.q̄tuz ad ea q̄ ī iuuatiuo debēt dige ri.naz lz ī principio peius digerat in ſtatu melius hoc ē ī nocitiuo q̄ digō appellaī ꝛz quid. Quintā cōcluſionē ponit Thadeus. quā Mūdinº. ītelligit ſub q̄rta & ē q̄ feb. ī ſtatu ē maior q̄tuz ad nocumētū uirtutis diſpenſantis totū.Ratio ē qa labores & acci dentia ultimanī ī ſtatu. Poſt hoc ſoluiī ad cōtraria:& primo ad Gal.qui dicit q̄ cā fa ciens accidētia ē minor in ſtatu morbi ſalu bris. Rñdz Mūdinº q̄ ē minor q̄tuz ad cāz añtem. Sed Thadeº ſoluit q̄ pcāz ītelligit uirtutē q̄ ī ſtatu eſt minor.i.debilior .hoc patet q̄ hc uir Mūdinº expoſuit textū in medicina quē nō uiderat. Ad rōnem q̄ eſt difficilior rñdet q̄ fundaī ſup hac ꝓpōne. digō facit ceſſare putredinē.dicit Mūdinº q̄ digō facit ceſſare putredinem ī materia cui debeī digō:& ē cā añs :& iō ſe.ē minor ī ſtatu cōpādo febrē ad cāz añtem. Thadeº aūt rñdet q̄ digō ꝓhibet putredinē talem qualis ē putredo cadauez & illā facit ceſſa re:ſed nō facit ceſſare putredinez q̄ fit uin cente natura.īmo illa putredo ē digō q̄daz ſi gº bñ cōſideras.tota opinio Mūdini ſuſtē tabaī ī duabº ꝓpōnibº. Vna eſt q̄ ī ſtatu morbi ſalubris cā cōiūcta febris ē amplior & neqor:& q̄tuz ad hoc maior.Secūda ꝓpō ē q̄ ī ſtatu febris ſalubris cā añs ē melior: & morbº ē minor q̄ ī prinº:& iō ſe.cōpata ad ſuā cāz añtem ī ſtatu ē minor q̄ ī prinº. Opinio aūt Thadei.ī eo quo diuerſificaī a Mūdino ſuſtētaī ſup duabº ꝓpōnibº qbº fugere pōt difficultates.Prima eſt q̄ cā cō iūcta & añs febris ſalubris ē prauior ī ſtatu q̄ ī prinº.& ſic febris ē maior. Secūda ꝓpō ē q̄ digō facit purredinē ceſſare ultimā q̄ ē putredo ſe. mortalis.Ad diſcuciendū pre dictas opiōes.premitto ſex ꝓpōnes q̄ ſunt ab eis cōceſſe tñ ſm opiōez meā indigerent uerificatōe.Prima ē q̄ ī febre putrida pñt cōſpici tres materie ſiue modi materierū. Vna ē humor nō putridus:ſed habēs in ſe diſpōez qua poterit putrefieri: ut ē humor ante febrē uel ante poxiſmū ſiue exacerba tionē ex cuiº humoris cēntia poniī ſolūmō neutz decidēte q̄tuz ē ī ratione ſue calidita tis:& talis hūor nō ſemp ē cū ē actu febris: ut ꝓbabiī.Secūda materia ē hūor actu pu tridus qui actu feruet & ebulit. Tertia ma teria ē uapor ſurgēs ab hūiditate putrida. Secūda ꝓpō eſt q̄ digō debeī hūori putri do hoc primo patet p Auic.qº cañ.fen.pª. ī caº de cura putridaz ī generali: & etiā p Galº.īº primo de differētiis feb.ubi diciī q̄ materia q̄ ī febre digeriī ē ſicut pus ī apoſ tematibº:ſed illud ī apoſtematibº ē cā con iūcta:& ꝓbaī qa digō debeī hūori īdigēti equatiōe cū digō ī nocitiuo faciat quādam equatiōez.hūor aūt putribº īdiget eq̄ticuz ſit ī eq̄lis & in eptus euōni. Tertia ꝓpō ē q̄ digō etiā pōt deberi hūori qui nūduz ē pu tridus qdº ꝓbaī qa auctores medicine ī ſe bribº īterpollatis ī die qetis dāt digeſtiua. ut pz p Auic.ī caº de cura tertiāe.ꝛſiderat eīz urinas ſi oñdant digōez Itez neutro de cidentie denī eq̄tio:ut ponit Galº in tegni tract.3º.ſed ī nullo hūor ē prepatus ad pu tredinē & nūduz ē putridus ſaltē putredīe q̄ cauſet febrē. Itez hūori eq̄li cōpetit digō

humor aũt preparat⁹ ad putredinẽ ẽ eq̃lis. equaẽ eniz ꝑ digõez eius ut qa groſſus uel uiſcoſus uel ſubtilis: uel alia malicia q̃ uir tute nõ gubernaẽ de qbus ẽ ſuꝑflua quãti tas quã equam⁹ minorãdo. Ideo euacuatio minoratiua diciẽ a qbuſdam digeſtiua:qa diſponit ad digõez.lz improprie dicatur.

Quarta ꝓpõ eſt q̃ humori nõ putrido nõ ſp debeẽ digõ: ſed tũc ſolũ quãdo habz pec catuz uel ĩequalitatẽ remiſſibilẽ ꝑ digõez: ſi eniz ſola quãtitate peccaret debeẽ ſibi mi noratio quã ut dixim⁹ qdaz uocãt digõez: & illa ꝓpõ q̃rta ſub 3ª cõtineẽ. Quinta ꝓpõ eſt q̃ hũori putrido ſp competit aliq̃ digõ ex ſui rõne ſiue ſm ſe. Ratio eſt quia eo ipſo q̃ humor habz putredinẽ hz aliquã ĩequalitatem. Dico aũt ſm ſe qa aliqñ illa ĩequalitas ẽ a cã parua:& nõ curam⁹ equaẽ illã:ſed euacuam⁹ nõ digerẽtes ſicut ĩ uera ſynocha putredinali.nõ eniz ſanguis ĩ ipſa eſt tante ĩequalitatis.ut ꝓhibeaẽ ab euõne ꝑ flobotomiã:& iõ flobotomam⁹ nõ expec tantes digõez ſicut expectam⁹ ĩ aliis hũori bus qñ dam⁹ farmaca ſolutiua. lz nõ ſic co pioſe flobotomem⁹:ſicut ſi ſanguis nõ eſſet putridus.Sanguis eniz putrid⁹ nõ eſt oĩno ſic aptus educi ut ſanguis nõ putridus.licz ſint aliq̃ cauſe ꝑter hãc magis efficaces.Sed ꝓpter qd ſanguiẽ exiſtẽte putrido apto ad euõnem .natura non euacuat ſtatiz.ĩmo ex pectat eius digõem diceẽ iſerius. Non ſolũ aũt ꝓpter unã inequalitatem euacuamus aliquẽ hũorem nõ digerẽtes uel expectãtes ulterius:ſed quandoq; ꝓpter locum ut bñ dixit Conciliator.ſicuti cum aliqua mala materia nataret in ſtomacho: uel ſtaret in ĩ teſtinis mala in ſubſtantia tamen a ſuꝑficie eoruz ſatis ſeperata. Sexta ꝓpoſitio eſt q̃ uapori putrido proprie debetur extractio: ſiue extra corpus per tranſpirationez educ tio:ut ponit Gal.xi.terapẽtice. Si autem uapor habet aliquam maliciam ſubſtantie: uel qualitatis illa maxĩe pendet ab hũore putrido. Et rectificatio uaporis maxime fit per rectificationem humoris. hoc patet Auicen.quarto cañ.caº de cauſis putredĩs. ubi ponit diuerſitatem ĩ uaporibus hũoꝝ. Vnde uapor melancolie puluerulentus eſt: & hoc ẽ rationabile: quia illud quod ab ali qua re diſſoluitur tenz materiã eius a quo diſſoluitur:ut patet ĩ cõmento illius affo.

Q VI CRESCVNT. Magna enim pars rectificationis uaporũ putridorum eſt per rectificatiuũ humoris putridi a quo eſt cõ tinuus in eleuatione. Vapori autẽ ſm ſe de betur extractio.non probibent autez aliqñ maliciam uaporũ corrigi. ut quando ſurre xerint a materia: & in ſe ſint nimis groſſi: aut nimis ſubtiles & acuti.tunc eniz ad eos attendimus: & groſſis dilatando poros: & ſubtiliando ut poſſumus. ſubtilibus autez acutis mordacibus remittendo acuitatem frigidis & humidis: & defendendo cor.

Poſt autez quidaz uolentes defendere dicta Mundini.dixerunt q̃ Mundinus per cãm antecedentem intelligit humorẽ non putri dum & per cõiũctam humorem putridum & non uaporem putridum.Ex hoc uolunt effugere illa que contra eum diximus. Iſti autem uolentes eum defendere ipſuz uitu perant.cum nec ſua dicta uiderint. Argua mus ergo.Primo contra diſtinctionez tem porum morbi quam faciunt.Secundo con tra ſecundam concluſionem. Tertio contra tertiam. Quarto contra rationes concluſio num prime quarte & quinte. conueniaz cũ ipſis in illis cõcluſionibus. Et quintam in ſtabo contra ſolutionem rationum. Primo ergo contra diſtinctionem tempoꝝ morbi. Nam ipſi diſtingunt tempora morbi penes cauſam antecedentem que ſm defenſorem eorum eſt humor non putridus. Sed cõtra penes id non diſtinguntur tempora morbi quod poteſt ſtare cum non morbo: & ſine quo morbus eſſe poteſt. hec ꝓpoſitio uide tur ſatis euidens:ſed ſine cauſa antecedenti que eſt humor non putridus preparatus putrefieri poteſt eſſe morbus: & talis hũor poteſt ſtare cum non morbo.Hoc declaraẽ. Primo ſine cauſa antecedente poteſt eſſe morbus:ut patet in tertiana qne terminaẽ in uno poxiſmo: & in febre exacerbatiua quando eſt in ſtatu in quo debet fieri per fecta criſis & nulla alia debz ſequi exacerba tio Similiter in ſynocha uera nullam ha bentem exacerbationem. Secundo poteſt eſſe cauſa antecedens ſine morbo: ut patet in neutro decidente quod non febricitat: non ergo tempora diſtinguntur penes cau ſam antecedentez .Nec intelligo ut qdam

rudes intellexerunt q̄ cauſa coniuncta non fuerit antecedens: ſed ītelligo q̄ aliquo humore ſtante ſub forma cauſe cōiūcte quod eſt eſſe in putrefieri cauſature febrium in actu poſſibile eſt q̄ non ſit aliquis humor qui illi poſſit ſuccedere in reaccendendo febrem poſtq̄ ille eſt finitus: & hoc eſt per ſe notum. ¶ Sed tu dices q̄ ueritas eſt quod iſti intelligunt q̄ cauſa antecedens febris putride eſt humor putridus: ſed cauſa coniuncta eſt uapor putridus: & tunc ratio p̄ dicta non concludit contra eos. Dicendu3 q̄ hoc eſt uerum: ſed tamē argumentu3 eſt contra defenſorem. Et ideo arguitur cōtra eos: & p̄bo q̄ humor putridus non eſt cauſa antecedens quia ſi circumſcripto uapore humor putridus poteſt facere febrem: ergo humor putridus in ſui ratione poteſt eſſe cauſa coniuncta. cōſequentia patet: ſed añs p̄batur quia omnis humor actu putridus ē actu calidus: qa q̄ putrefiūt calefiūt. ut p3 in q.° cañ. ca°. de ſermone orripilationis: ſed actu calidum poteſt calefacere: ergo humor putridus poſitus ī corde aut circa cor omni circūſcripto exitu uaporis ab eo ad extra poterit cor calefacere: & hoc uoluit Auic. cum dixit ca°. de lipparia. ſicut accidit ei ſup que3 ponūtur pruine. i. carbones igniti quia calefit per cōtactum ſine exitu uaporis. Hic tamē textus aliter exponītur nūc a me: quia Auic. intelligit per pruina3 niuem: uel glaciem. licet utraq3 expoſitio poſſit ſaluari. ¶ Contra id quod addit Thadeus. dicit enim q̄ cauſa quare tēpora febrium diſtinguntur penes actionē cauſe coniūcte. i. uaporis putridi: & non penes actionem cauſe antecedentis eſt: quia cauſa antecedens. i. humor putridus non agit: nam agens uincit: ſed humor putridus uīcitur. ut plurimu3: ut patet in febribus ſalubribus. ¶ Sed contra: quia nō eſt inconuenieus in aere peſtilentiali. febres plures mortales eſſe quam ſalubres: ergo in illis cauſa antecedens eſt uincens: & ſic agens: & penes actionem eius debent diſtīgui tempora ¶ Item uapor putridus uincit ī febre ſalubri: & ſic eſt agens: ergo humor putridus aquo hic uapor ſurgit uincit mediāte illo uapore: na3 diſpoſitio uaporis putridi eſt ab humore putrido: & ſecundum ipſu3 diuerſificatur: ut apparuit. ¶ Ite3 materia putrida exiſtente uicta per digeſtionem uapor eius uincit. ¶ Aut ergo uincit diſpōne quam habet a materia: & hoc ē falſu3 quia a materia non poteſt habere niſi eſſe uictū aut diſpoſitione quam habet a ſe: iſta ergo diſpoſitio qua3 habet a ſe nō eſt niſi ꝓpria malicia: & corruptio que agit: & qua non ordinat̄ ad materiā: ergo materia exiſtente digeſta uapor propria corruptione: & malicia poterit occidere. quod eſt falſum ꝑm eos: & ſecūdū Gal. tertio de criſi. ¶ Sed tu dices. dicam q̄ uapor putridus uincet in hoc quod eſt facere febrem & augere ipſa3.

Sed contra eodem modo dicam q̄ materia putrida uincit in augendo & faciendo febrem. ¶ Sed tu dices non quia putrida materia eſt uicta ex eo q̄ eſt digeſta. Solutio quia per eundem modu3 uapor ē uict9 quia inſequitur diſpoſitionem materie: & ſic ſtamus ut prius ſcili3 quo modo per digeſtionem uincitur putredo. ¶ Secundo arguitur contra concluſionem Mūdini. & probo q̄ ſecūda cōcluſio contradicit tertie. Secunda eni3 concluſio fundatur ſup hoc q̄ cauſa coniūcta febris. i. humor putridus in ſtatu ſalubri eſt amplior & nequior: & tertia cōcluſio fundatur ſuper hoc q̄ cauſa antecedens. i. humor putridus in ſtatu eſt minor. i. minus nequam. Tunc arguo malicia cauſe coniūcte. i. uaporis putridi eſt ex malicia cauſe antecedentis. i. hūoris putridi & ſecundum eu3 diuerſificatur: ſed in ſalubri ſtatu febris cauſa antecedens. i. materia putrida non eſt maligna. igitur uapor putridus non erit malignus. quod cōtradicit ſecunde concluſioni. ¶ Tertio arguo cōtra ſecundam concluſionem. Et primo contra illud in quo ambo cōueniūt: & eſt q̄ cauſa antecedens febris. ī. putrida materia in prīcipio eſt amplior & ī ſtatu eſt minoris quātitatis. tunc arguo ſic materia eſt amplior: ſiue pluris quātitatis quādo eſt facta pluri ma congregatio per plures motus: uel per plures accumulationes q̄ quādo ſolo motu uel paucis motibus eſt aggregata: ſed ī ſtatu alicuius febris ſalubris: ut continue exacerbatiue pluribus: & pluribus motibus ſiue uicib9 accumulatis materia ē adunata ergo eſt amplior. ¶ Sed tu dices hoc nō eſt

ueruz: quia materia resoluitur. Solutio hic loquitur de morbo qui seruet materiaz ad unicam creticam expulsionem. tunc arguo sic. In febre continua exacerbatiua reseruatur materia siue multum de materia cruda ꝙ nō esset interpollata si materia nō accumularetur ad unam crisim: uel esset sicut pleurisis que terminatur per resoluti onez. i. que nō colligitur in cubum: sed in principio febris continue fuit una exacerbatio uel due. gratia exempli usq; ad statū fuerūt q̄ttuor uel quinq;: ergo materia est amplior in statu q̄ in principio. Ex quo cessat instantia: nam licet usq; ad statum aliqd de materia semper resoluatur. semp tamen plus mouetur q̄ resoluatur: & ideo calor febrilis augendo procedit quod patet ex augmento exacerbationuz uersus statuz morbi. Sed tu dices. licet uapor qui est causa coniūcta sit amplior: & exacerbatio sit longior in processu tamē materia a qua surgit ille uapor fit minor ex hoc. Item in febre in qua a principio tota materia simul mouetur: ut in synocha saltez materia semper minuetur per resolutionez: & nihil sibi adiungetur per accumulationem exacerbatiuam. Ad primaz dicenduz ꝙ licz euaporatio diminuat de materia tamē materia que ad uenit in alia exacerbatione auget eam. Ad secundaz dicendum ꝙ sufficit mihi ꝙ uerificetur in continua exacerbatiua. Vel est dicenduz ꝙ siue febris sit continua exacerbatiua siue synocha ita ꝙ tota materia simul a principio sit mota ad huc in statu materia putrida. s. malignata. licet sit digesta est amplior. lz uapores sint plures. Ratio est quia non plures uapores surgunt in processu earuz febrium: nisi qa plures ptes saltez materiales humoris moti attinguntur a calore malo q̄ prius attingerent. Concesso ergo ꝙ una materia unius quantitatis uerbi gratia. una libra sanguis curreret a principio uersus statū: & nihil ultra sibi adderetur & procederet resolutio adhuc in statu posset dici amplior: ut putrida. i. in partibus subiectis putredini. Partes enim huius materie a principio mote postq̄ nulla alia mouetur nō omnes fuerūt occupate a calore putredinali: sed semper sunt in putrefieri & ī occupari. Vel dicēdū ꝙ ī synocha putredinali non totus sanguis a principio est motus: sed sicut in continua de colera nō tota colera est mota: sed mouet postea de tertio in tertium: & in continua flegmatica de die in diem. ita in cōtinua de sanguie cōtinuo toto tēpore mouetur sanguis nō putridus ad putredinem & secundū additionē uel diminutōez eius qui mouet ad eam partē que resoluitur est febris augmastica uel paugmastica. Tertio arguit contra dictū Thadei in conclusione tertia. in quo dicto diuersificatur a Mūdino. & est hoc in statu febris putride salubris causa antecedēs. i. materia putrida est malignior. licet sit minor. quā uis cōueniam cum eo in hoc ꝙ materia putrida in statu quando est digesta est peior. Tamē ut appareat difficultas. arguo contra. malignitas in materia intelligitur respectu nirtutis: sed in statu si materia est malignior: ergo uirtꝰ minus uincit illā & materia putrida magis uincit uꝫ saltē est magis nō uicta a natura: sed ponebatur ꝙ tēpora ī morbo salubri non distinguebant ex causa antecedenti. i. materia putrida qa materia erat uicta sed ab ea pte qua ponit ꝙ sit malignior ē magis uincens ergo in dictis est contradictio. Sed tu dices. dicam ꝙ in statu morbi salubris materia est uicta respectu morbi mortalis: sed est uincens respectu eius quod fuit a principio. Contra. ergo per hunc modum poterunt tempora morbi distingui in hoc morbo salubri penes causam antecedentez: ut probatuz fuit. Etiaz dices ꝙ in statu morbi salubris materia putrida simpliciter est malignior: sed ſm quid ē melior qa preparata ad expulsionē. Sed licz illa dicta possint saluari. tamen ut appareat difficultas dicam contra: ergo morbus in statu est minor non solum: quia causa antecedēs est minor: sed quia causa cōiūcta secūdū quid est melior: & hoc non dixerant. Itez quid uult dicere secundū quid quia non potest dicere nisi aliquaz bonā dispositionē qualitatiuā per quā materia in statu ē melior & non nequior. Quarto arguo cōtra rōnes cōclusionis. s. p̄me q̄rte & q̄nte. ī q̄bus licet cōueniā cuz eis. tamē ex hac argumētatiōe apparebit difficultas queſiti. Dicet ergo aduersarius ad rationem p̄me conclusionis

ꝙ in ſtatu calor febrilis ut calor eſt maior ſed non ut preternaturam. ¶ Ad ſecundaꝫ rationeꝫ eiuſdem concluſionis dicet ꝙ declinatio incipit ſtatim cum morbus incipit. Ad tertiam negabit ſimilitudinem de effimera & putrida: naꝫ ſpiritui inflāmato nō debetur digeſtio oppoſita putrefactioni: qa ſi deberetur eodem modo diceretur ꝙ in ſtatu effimere q̄uis calor ſit maior ẽ tamen remiſſa preternaturalitas. ¶ Ad rationes q̄rte & q̄nte cōcluſionis dicetur ꝙ accidentia que fiunt in ſtatu morbi ſalubris ſunt accidentia cōia non facta ui morbi: ſed agitatione materiei. ¶ Quinto arguo contra ſolutionem rationū: & oſtendo ꝙ ꝓpōnem difficilem que dicit ꝙ digeſtio facit ceſſare putredineꝫ nō bene exponit. Mūdinꝰ dicit eniꝫ ꝙ digeſtio debetur cauſe antecedenti: & ideo facit ceſſare putredineꝫ. i. maliciam cauſe antecedentis. Sed contra qa ſi ceſſat malicia cauſe antecedētis. i. humoris putridi ceſſat malicia cōiūcte cauſe. i. uaporis putridi. Thadeus dicit ꝙ digeſtio facit ceſſaꝛ putredinem ſimpliciter ſiue qualis eſt putredo cadauerum: uel materie morbi mortalis: ſed non facit ceſſare putredinem q̄ eſt natura uincente. ¶ Sed contra oſtendo ꝙ adhuc eſt difficultas quia natura uincente nam comparatur ad putredine ſimpliciter ſiue natura exiſtente uicta: ſicut parua putredo ad magnaꝫ: ſed ſi aliquod contrariuꝫ facit ceſſare ultimū ſiue contrariū magnuꝫ nō tollitur quin poſſit facere ceſſare p̄mos gradus illius contrarii. Exemplū calidum in ſecundo quāuis faciat ceſſare frigidum in q̄rto nō tamē eſt dicendum ꝙ non facit ceſſare frigidum in ſecūdo quod tamē non ſic faceret caliduꝫ debile. Item adhuc ſtat difficultas: quia natura uincente. licet ſit putredo tamen minus eſt putredo q̄ ſi natura ſit uicta. Dicet ergo aduerſarius cōtedo ꝙ ſanies fiat natura uincente: & ſic q̄dam putredo tamen quanto minus eſt ibi de uictoria nature tāto ibi ẽ magis remiſſa putredo ſiue ratio putredinis remanꝫ ergo difficultas queſiti. Quarta opinio ẽ Truſiani florētini. qui dicitur plus q̄ cōmentator ī tegni quā opi. accipit Dynꝰ: & declarauit illā. Ad cuiꝰ declarationē premittit tria. Primū eſt ꝙ tēpora morbi dupliciter diſtinguntur. ſ. in alteratione materie & in actione materie in mēbra: nam tēpora non attribuūtur morbis niſi ſm ꝙ eſt in ipſis aliquod fieri. Duplex aūt fieri cōſpicitur in morbis materialibus. Vnum ẽ alteratio materie a natura: & Aliud eſt alteratio mēbroꝝ a materia. Ex p̄ma alteratiōe diſtīguuntur tēpora morbi penes digōeꝫ materie uel oppoſitū: & tūc morbus ẽ in principio quādo materia ẽ cruda: & tūc in augmento quādo digeritur: & tūc in ſtatu quādo eſt perfecte digeſta. Ex ſecūda uero alteratōe tēpora morbi diſtīguūtur penes accidētia quia actio materie preter naturā in mēbra ẽ cauſa male diſcraſie ſui morbi quo in mediate actiones leduntur q̄ actiones leſe ſunt accidētia diſcraſie: cū gᵒ īceperūt accidētia morbi ẽ in prinᵒ: & cuꝫ augenť ẽ augmentuꝫ: & cū ſtant ẽ ſtatus: & dicūt iſti uiri ꝙ ī morbis ſalubribus tēpora morbi ex actiōe materie & actiōe nature nō ſimul accipiūť quia in morbo ſalubri quanto materia eſt magis alterata tanto minus imprimit nocumentuꝫ: & ideo accidentia ꝓprie morbi ſunt remiſſiora quanto magis materia eſt digeſta: ſed ī morbis mortalibus ſimul cō currunt qa materia quanto plus habet de corruptiōe oppoſita digeſtioni: tanto plus ledit & maiora facit accidentia ꝓpria morbo. Ex quibus uult habere Truſianus ꝙ quādo dicimus aliquā diſcraſiam fientem procedere ad augmentum: & ſtatum non ſemper intelligitur ꝙ procedat de gradu minori diſcraſie ad maiorē gradum: & de maiori ad maiorē quia hoc ſolū eſt in mortalibus excepto ꝙ in eis non eſt declinatio. In morbis autem ſalubribꝰ non ẽ diſtinctio tēporum ex augmento diſcraſie de minus ad magis: ſed ex augmento accidentium cōmuniuꝫ. ¶ Secunduꝫ quod premittunt ẽ ꝙ accidentia in morbis quedā ſunt ꝓpria quedā coīa uocant accidētia ꝓpria facta ui morbi: ſed accidentia coīa que potius fiunt ui nature agitantis materiā & uacantis ab aliis opationibus. In morbis ergo ſalubribꝰ tēpora non diſtinguūtur penes accidentia ꝓpria: ſed penes quedaꝫ accñtia coīa: nam accidentia ꝓpria ſequūtur diſcraſiā fientemꝫ ex actione materie in membra ſecūdum ꝙ diſcraſia augetur de minus in magis: ſed

quando morbus eſt ſalubris diſcraſia illa non procedit augẽdo quia cũ illa diſcraſia fiat a materia putrida ſicut in ea procedit digeſtio: ſic illa mala qualitas procedit declinando: & ideo morbus ſalubris in ſtatu eſt minor quam in augmento: & in augmento minor quã in principio quantum ad accidentia propria: & hoc uult Galie. in cõmento illius afforiſmi. INCHOANTIBVS MORBIS. Vbi dicit: ꝙ in morbis ſalubribus uirtus naturalis quieſcit in ſtatu quia minus patitur a materia: & iõ morbꝰ in ſtatu eſt minor: ſed quantũ ad accidẽtia cõmunia tẽpora morbi ſalubris diſtĩguũt penes augmentum eorum accidentiũ quia in augmento ſunt maiora quã ĩ principio & in ſtatu maiora q̃ in augmento & quia hec accidentia non fiunt ab eſſentia morbi immo a quadaꝫ incitatione nature: ideo nõ ſunt uerenda nec propterea dicit infirmus rationabiliter grauari ex illoruꝫ preſentia Sed contra rationeꝫ: ut ſumitur ĩ cõmẽto illius afforiſmi. NON SECVNDVM RATIONEM ALLEVIATIS. Tertiũ quod premittit Dynus eſt ꝙ in febre duo conſideramus. ſ. eſſe caloris & calor & ut preter naturã: & illa differunt quia calor ut calor poteſt eſſe intẽſus & non ut preter naturaꝫ: ut patet in exercitato: & quãdoq; econtra ſicut in febre lenta maligna: dicũt ergo ꝙ in ſtatu morbi ſalubris calor ut calor eſt intenſior uel maior: ſed nõ ut preter naturam: & ratio eſt quia caloreꝫ febrilem eſſe preter naturaꝫ magis cognoſcimus ex nocumento operationuꝫ uirtutis oppoſite morbo materiali que eſt uirtus naturalis: ſed uirtus naturalis eſt minus leſa in ſtatu in quo materia eſt digeſta: digeſtio enĩ eſt actus uirtutis naturalis que opponitur putrefactioni. His p̃miſſis dicũt ad qõneꝫ ꝙ febris ut dicit calorem preter naturam: ſiue ut dicit morbum eſt minor in ſtatu ĩ quo materia eſt digeſta & in principio eſt maior: & hoc probant quinq; ratiõibus. Prima ratio ſumpta eſt ex natura materie quia in prĩcipio materia eſt magis putrida & ĩ ſtatu minus: quia digeſtio facit ceſſare putredinem: ergo in principio febris eſt maior & in ſtatu minor: conſequentia patet quia maioritas febris ut eſt calor preter naturã ſiue morbus pẽdet a peiorĩtate cauſe facientis illam que eſt materia putrida. Secundo ſic & eſt ratio ſumpta ex uirtute: quia in ſtatu uirtus magis uincit & in prĩcipio minus: ergo in ſtatu febris eſt minor q̃ in principio: conſequentia patet quia ad tenorem uirtutis facilius uicte q̃ uincentis eſt diſpoſitio egra: ut ponit Galie. in tegni ſcd̃o tractatu. Cum ergo uirtus eſt magis uicta egritudo ẽ maior: & cuꝫ ẽ minꝰ uicta egritudo eſt minor: antecedens patet: quia in ſtatu ẽ materia magis digeſta: gͦ uirtus ẽ magis uincens materiaꝫ: ſed ſi materia digeſta eſſet magis uincens tunc pro eadem menſura tẽporis uirtus eſſet magis uincẽs & magis uicta quod eſt contradictio. Tertio ſic & ẽ rõ ſumpta ex parte accidẽtiũ in ſtatu quando materia ẽ digeſta accn̄tia ꝓpria morbi ſunt dimittenda: gͦ morbus ẽ minor: cõſequentia patet. quia accidentia propria morbi ſequũtur morbuꝫ ĩmediate & per ſe: & ideo ſicut augetur uel minuit morbus ita & accidẽtia propria: antecedẽs ẽ notuꝫ conſideranti in ſingulis morbis. Verbi gratia in pleuriſi: naꝫ in ſtatu ĩ quo materia eſt digeſta accidentia minuuntur: ut dolor lateris: tuſſis ſicca: malicia pulſus & difficultas anhelitus. Quarto ſic & ẽ ratio ſumpta a febre: aliqua febris ſemper procedit declinando. ergo nõ omnis febris habet ſtatum penes augmentum diſcraſie: cõſequentia eſt nota: & antecedens patet in febre ſynocha ꝑ augmaſtica. i. declinatiua. Illa ratio non uult niſi ꝙ nõ ſemp ꝓcedẽte morbo ſalubri & digeſtiõe materie ꝓcedat augmentuꝫ morbi ĩmo põt ꝓcedere declinatio. Quinto ſic & ẽ ratio quã Dynus putat demonſtrare & ſupponit ꝙ quanado aliquid mouetur uerſus aliqueꝫ terminuꝫ plus denominat̃ a termino ad quem quaꝫ a termino a quo: ut cum aliquis mouetur a nigro in album dicit̃ dealbari. Et quãto plus procedit in motu tanto plus dicitur dealbari eo ꝙ albedo eſt maior. Secundũ quod preſupponit eſt ꝙ quando apparent ſigna digeſtionis tũc homo mouet̃ uerſus ſanitatem ut notum ẽ. Et tunc arguitur in illo tempore morbus eſt minor in quo eger plus appropinquat termino in quo eſt ſanitas: ſed in ſtatu in quo materia eſt

digesta homo plus appropinquat sanitati: g° zc̄.maior patet ex suppositione prima & minor patet ex secunda. Ex quib⁹ rōnib⁹ dictis dicit Dynus q̄ patet solutio ad contraria. Sed Trusianus facit duas difficiles instantias. Prima est: diceret aliquis q̄ñ in pleurisi materia colligitur in culpum pleurisis non resoluitur: sed saniatur tūc ē status: sed tūc accn̄tia pleurisis sūt maiora quia circa generatiōez saniei dolores & feb. accidunt. Respondet dupliciter. Primo q̄ tūc pleurisis non ē in statu sed in augmēto Et quia illa solutio non ualet quia saltez in augmento etiā accidentia ꝓpria debēt esse minorata in morbo salubri. Ideo dat solutionez aliā & dicit q̄ pleurisis que saniatur & colligitur in culpum non est morb⁹ simpliciter salubris īmo accidit apostema sani ari per dilacerationē mēbri que dilaceratio est morbus nō minor q̄ apostema. Et Dy. declarās banc solutionē dicit q̄ si ī pleurisi cuz materia digeritur addantur accidentia hoc est per accidens: quia ratione alterius morbi qui consequitur.s.ratione solute continuitatis ex qua dolor & febris augentur. Secunda instantia est quia Gal. ī tertio de creticis dicit q̄ morbus acutus uelociter ꝓperat ad statū:& hoc contingit in morbo acuto etiā salubri. Velociter autē moueri ad statū ē plus habere de alteratiōe morbi uersus ultimuz augmentū morbi. Rn̄det q̄ morbus acutus salubris nō dicitur cito moueri: nisi ex ueloci & cita coīcatione accidentiuz coīuz non aūt ꝓpriorū. Et tūc post multa dicit q̄ uera declinatio morbi sit p⁹ principiū cū natura incipit resurgere super materiā morbi ita q̄ a principio neutralitatis usq̄ ad hāc horā in qua digestio incipit apparere tria tēpora trāsiuerūt. Hec sunt dicta horum uirorum solennium. Et siqs cōsiderabit mentē Conciliatoris differētia .ió.o. fuit opinio eius. Impugnatio uero hui⁹ opinionis erit ex positione nostra que recte contrariatur huic opinioni. Ad declarandum ergo quod intendimus in hoc quesito. Primo ponemus casum de facto in quo rōcinatiue ostendemus propositum nostrum. Et casus est iste: sint duo homines & incipiant ambo febrire febre putrida cōtinua de materia putrida sāguinea & un⁹ moriatur in die.iq̄. & alter euadat in eadez die: & ille qui moritur procedat cum his signis quia primo habeat urinam rubeam crudam:& est tunc in principio. Deinde incipiat fieri liuida & tendat uersus nigruz & tūc est in augmēto Vltimo fiat urina nigra & est in statu: & tunc moriatur. Et ille qui euadit procedit cum bis signis quia primo habeat urinam crudaz in principio deinde incipiat apparere nebula rubea uel parum alba non descendens ad fundum:& tunc est in augmento Deinde appareat ypostasis alba leuis & equalis & tunc est in statu & superueniat sibi crisis & euadat. Quod autem due febres inchoantes simili mō possint esse diuerse terminationis una ad salutem: alia ad mortem est manifestuz quia mortalitas & salubritas in morbo nō sunt semper ex diuersitate morboruz in se sed in comparatione ad uirtutez ut innuit Galie. in libro de tēporibus uniuersalibus morbi 2° capitulo illud tamē plus quieuit in morbis cronicis: ut patet intelligenti in tertio ꝓnosticorū cōmento. 7°. Si ergo consideras infirmum predictum qui moritur uidebis q̄ illa materia gradatim procedit de corruptione minori ad maiorē quousq̄ sanguis ultime corrūpatur & denigretur: unde apparet urina nigra & morit̄ īfirm⁹ In illo autem qui liberatur materia etiam ꝓcedit de minori putrefactione ad maiorē nam sanguis iam dealbatus similis cuidaz sanici que fit in apostematib⁹ est magis putridus: & magis fetidus q̄ in principio sue putredinis sicut sanies ē magis qd putridū q̄ sanguis putridus ante conuersionem in illam. Cum ergo apparet urina cū ypostasi alba leui & equali in hoc febriente. tūc materia est magis putrida q̄ pri⁹ & uenit tūc ad ultimum putrefactionis quod potuit uenire cuz refrenatiōe & resistētia uirtutis que poterit illaz materiā expellere. Et exemplum huius est q̄ imaginemur unum subiectū denigrabile quod denigrat̄ nullo resistente manifestum est q̄ deuenit ad ultimum nigredinis. Aliud autē subiectū denigretur aliquo refrenante uel impediente & manifestum est q̄ non perueniat ad ultimum nigredinis: sic etiam oportet imaginari q̄ ī febre mortali p̄dicta sāguis

ſine prohibitione ꝓcedit ad putrefactionē: unde ultimaꝫ putredo: & moritur homo: ſed in febre ſalubri etiā ſanguis ꝓcedit putrefaciēdo & addēdo in putrefactione a p̄n cipio uſq; ad ſtatuꝫ: ſed ꝓpter refrenatiōez uirtutis ſiue ꝓhibitionez nō ultimatur putredo nec etiā ē illi⁹ modi putredo. Et ideo licet morbus uſq; ad ſtatū creuerit: tamē ī pugna uincet uirtus eius fortitudine que ſignificaꝫ ex hoc q; non p̄mittit uenire ad putredinez puraꝫ & ad ultimitatē: ſꝫ termi nauit ad talez graduꝫ & talem formā unde eſt facta. uerbi gratia: materia illa ſimilis ſaniei in apoſtematib⁹ febris. ergo ſalubris putrida ꝓcedit ſemp augēdo p̄ter naturaꝫ uſq; ad ſtatum. Et in ſtatu habet ultimuꝫ ſue magnitudinis quā poſſibile eſt habere ꝫm naturaꝫ illi⁹ materie. Ex quo ratiocino inferas q; in utraq; haꝝ febrium tempora morbi diſtinguūtur. tam penes alteratiōez materie q̄ penes actionē quā materie faciūt in membra. Et ideo in febribus ſalubribus ſicut ꝓcedit augēdo putrefactio ī ſanguine ita ꝓcedit diſcraſia preter naturaꝫ addēdo: q; eſt cōtra ſermones pluſq̄ cōmentatoris. Et ſi conſideras illa diſtinctio tēpoꝝ morbi eſt ꝓpria diſtinctio que ē penes alteratiōez quā facit materia ī mēbra quia illa tēpora menſurant illaꝫ diſcraſiam febrilem que ē in augeri. Sed diſtinctio temporū morbi penes alterationē quā recipit materia nō eſt ꝓpria morbo: ſed eſt ꝓpria cauſe ſiue principio que formaliter cauſat eam. His preMiſſis ponamus quattuor concluſiones. Prima eſt q; putredo in febre ſalubri pōt ꝓcedente febre augēdo ꝓcedere de minori gradu putredinis in maiorem: & intelligo gradum non perocupationez pluriū partiū humoris qui putrefit: ſed per aquiſitionez pluriū partiū caloris putredinalis ītenſiue: unde de minori extraneitate ad maiorem ꝓcedit quicqd ſit illa caliditas putredīalis. Et inducā rōnes q̄ ſi nō ſunt demōſtratōes ſufficiūt tamē ītellectui ad capiendū illud quod credo eſſe uerū. Prima ratio eſt putredo in humorib⁹ eſt ſimilis ei que ſecūdū apoſtemata: ut dicit Gal. ī primo de dīiis febriū: uidem⁹ aūt cum flegmon incboat a ſanguine putredo quod ꝓcedit augēdo in putredine ſanguinis: īmo q̄ñq; ī putredīez mēbri cuius ſignū eſt q; ſanguis a p̄ncipio putridus exiſtens ut faciat febrez putridaꝫ ſi educatur īciſio apoſtemate crudo apparꝫ ſanguis rubeus īncenſus aliqua putredine nō multa unde nō fetet. Poſterius āt q̄uis ſit flegmon ſalubris apparet ī ſanguine fetor q̄n trāſmutaꝫ in ſaniem. Fetor aūt eſt ſignū caloris extranei ut concorditer dicūt omnes doctores. Scdo ſic putredo in humore potens cauſare febrem ſalubrem pōt eſſe multoꝝ graduū diuerſificatorum ꝫm magis & min⁹, hoc patet q̄a calores febriles a quib⁹ homo pōt euadere ſūt diuerſificati ꝫm magis & min⁹: ut nō ſolum diuerſi homines ſed etiam unus homo poſſit habere calorē febrilez alicuius malignitatis & euadit & iteruꝫ maioris malignitatis & euadit & maioris uſq; ad aliquem tantū. Conſimiliter aūt gradus putredinis ī hūore faciente febrē aqua hō poteſt euadere poſſunt eſſe diuerſi ꝫm magis & minus. Tūc arᵉ aliquis homo incipit febrire cum gradu minoris putredinis de gradibus ſalubrib⁹ ergo nō eſt ꝓhibituꝫ uł̄ īpoſſibile ꝓcedēte febre q; humor acquirit maiores gradus putredinis ſtante etiaꝫ ſalubritate febris. Tertio ſic poſito ſufficienti receptiuo: & actiuo actio intēdendo ꝓcedit: ſed īchoante putredine faciente aliquā febrez ſalubrem humor eſt ſufficiens receptiuū putredinis: & calor extrane⁹ agēs: g° poterit putredo ī hūore intendi febre procedēte nec hoc tollit quin ſit ſalubris: ut apparuit. Sꝫ tu dices contra ex hoc non ꝓbatur q; ī ſtatu febris ſalubris materia ſit magis putrida. Secūdo per eandem rationē probabo q; putredo ꝓcedat de maiori gradu ad minorez morbo procedente. Ad primum dicendum q; ex hac prima concluſione nolo aliud niſi q; intellectus capiat ueritatē. ſ. q; febris ſalubris poteſt ꝓcedere & putredo augeri: nec uolo diſtinguere tēpora in ꝓceſſu morbi: ſed capiatur hoc ꝫfuſuꝫ quod ī ſequēti cōcluſiōe apparebit: & declarabitur q; digeſtio non tollit augmentū putredinis. Ad ſecūduꝫ dico q; febris q̄ principiaret cū ultimo gradu putredīs qui eſſet ultim⁹ ad quē febris ſalubris augendo pōt deuenire illa fe. eſſet mortalis q̄a poſt p̄ncipiū illi putredini fcā additiōe trāſiret in gradus mortalium: &

ideo licet putredo maligna nigra iudicata per urinã nigrã possit esse ad quẽ deuenit in febre salubri aliqua. tamẽ nõ potest esse a qua ĩ febre salubri inchoetur. Et iõ a febre habente urinã nigrã in ꝓcessu cõuenit liberari. sed a febre inchoante cuz nigra urina eiusdẽ modi cũ illa non cõuenit liberari quia oz sibi addere maliciã & hoc ĩtellexit. Gal. in cõmento illius affo. egestiões nigre. Secũda conclusio est ꝙ ꝓcedente putredine addẽdo potest ꝓcedere digestio in eadẽ materia: & ut hec conclusio ĩ qua stat tota questio melius appareat questionabimꝰ illam. Et arguit ꝙ illud sit ĩpossibile: qa duo motus cõtrarii nõ possunt esse ĩ eodem. ĩmo plus se cõpatiuntur motus & quies q̃ duo motus cõtrarii ut ponit Auer. ꝯ. phisicorũ cõmento. 62°. Secundo cõtraria nõ se patiuntur cũ in cõpositione cõtrariorum saluet oppositio cõtradictiõis. ergo cõtraria magis se cõpatiuntur. Tertio impossibile est eandem ꝓtem esse incineratã & diuisaz per humidi euaporationẽ & ipsaz esse commixtaz & iunctã per humidi mixtionẽ. cũ sicco. g° impossibile ẽ ꝙ humor ꝓcedat putrefaciendo & digestionẽ recipiẽdo. antecedẽs pz: qa illa uident esse incõpossibilia. consequentia pz: qa incineratio & exalatio humidi sũt effectus putredis: sed mixtio & coniunctio & contẽtio humidi cõtinuatione cũ sicco sunt effectus digestionis: & hoc pz cõsideranti dicta phĩ in. q°. methauroruz. Quarto quõ saluabitur ꝙ digestio facit cessare putredinem. ĩmo coaugetur putredo cũ digestiõe. Quinto modo apparẽtibus optimis signis digestionis homo poterit mori quod est cõtra Gal. tertio de crisi & contra illud ĩ quo cõfidimus. digestio enim ostendit fiduciaz sanitatis ut sepe dixit Ga. auctoritate ypo. cõsequentia patet quia aliqua mensura putredinis est q̃ posita in humoribus occidit. uerbi gratia sit putredo tertii gradus & sit aliquis qui iam habet ipsam in secundo gradu cum signis digestionis. unde debet saluari si tunc ulterius procedat putredo & ẽt digestio quod non est ĩpossibile. ĩmo conceditur. ergo trãsibit ad tertiũ graduz putredinis sed ille erat mortalis. In contrarium ẽ Gal. in primo ꝓnosticoz in fine. & primo de differẽtiis febriũ. Dicendũ ꝙ putredo ĩ materia: & etiã digestio possunt simul ꝓcedere addẽdo ut in se. salubri. uerbi gratia ĩ exẽplo p̃missso in sanguine. qñ incipit putrefactio tũc ĩcipit febris uel saltẽ qñ ĩcipit putrefactio manifesta: & tñ putrefactio addendo ꝓcedit tũc etiã cũ putrefactio incboat uirtute uasorũ cõtinentiuz acqritur alteratio aca siue digestio & ꝓcedit simul augẽdo cũ putredĩe que augẽdo ꝓcedit. sz ñ apparz manifeste talis digestio usq; ad augm̃tum ubi dicit cõiter ꝙ apparet signũ digestionis manifeste. cuz ergo apparet digestio ꝑ nebulã tendentẽ ad albedinẽ significantẽ ꝙ ille sanguis putridꝰ & natura uasorũ continentiũ ꝓcedit magis: & magis acqrẽdo digestionẽ putredo tũc magis ꝓcedit. Et hec quattuor uiis ꝓbatur. Prio tenẽdo ꝙ digestio materie q̃ putrefit & eiꝰ putrefactio significẽt formas ꝯrarias sicut albũ & nigrũ. Et arguitur sic positis sufficiẽtibus causis mouẽtibus & sufficiẽti receptiuo in ꝓcessu actionis plus erit acqsitũ q̃ ĩ prĩcipio: sed calor extraneꝰ ꝓcedens humorẽ putrefaciẽdo & calor naturaꝭ uasorũ cõtinentiũ sũt duo agẽtia siue cãe siue motores. unũ ad putrefaciendũ. aliud ad digerendũ: & sanguis est de se actionẽ ab utrisq; recipiẽs ꝑ eodẽ tempore: qa sunt simul approximata. g° ĩ sanguine ꝓcedet semꝑ digestio calore naturali uasorũ & putrefactio ab extraneo. hanc rõnem facit Gal. ĩ prĩo ꝓnosticorũ cõmento ultĩo. si quis nõ uult occultare dicta sua: & ipse ibidẽ utitur istis ꝓpositionibus Prĩa ẽ ꝙ in una quaq; ꝑticularum aĩalis ẽ uirtꝰ digestiua in aduẽtu nutrimẽti. uerbi gra sanguĩs cuiꝰ signũ est de albatio effectꝰ eius unde sꝑma fit albũ. Secũda ꝓpositõ est ꝙ sanguis derelictꝰ a regimĩe nature putrefit & corrũpitur ut pz in apostematibus. ideo si multum esset remota bona complexio: quia sit multus casus uirtutis fit putredo ut in corpore mortuo: & intelligit etiã Gal. ꝙ signũ huiꝰ ultime putredinis fit fetor: ut pz ĩ prinº cõmenti. Cuz g° Gal. obediuit hiis duabus ꝓpõnibꝰ. dixit ꝙ transmutatio sanguĩs q putrefit eo ꝙ derelictꝰ a regimĩe nature & q digerit qa mẽbra ñ sunt oĩno defecta ẽ transmutatio media ꝑ negationem utriusq; extremorum in esse puro: quia nõ est ei pura putredo nec pura

digestiõ cuz utrunq; procedat:& de utraq; forma plus acquiratur:quia plus agũt agẽ tia.licet semp fiat acquisitio mixta: qa sem per in ꝓcessu actiõis plus ẽ de realitate utri usq;.s.digestionis & putredinis cuius signũ ẽ:qa materia est plus alba & plus fetida:& ideo cũ Gal.ista uiderit dixit hũc sermonez in greca translatione ubi postq̃ posuit sang uinem exeuntẽ sua loca putrefieri sicut in mortuis si uirtus sit ultio deiecta ꝑ ꝓ ultiaz discrasiam dicit sic.si uero saluet aliqua uir tus ꝓmixta fit trãsmutatio a causa q̃ preter naturã:& ea q̃ secundũ naturã putrefatien te quidẽ ea q̃ preter naturã digerente uero ea q̃ secundũ naturaz. uide ergo quia Gal. applicauit humori duo agentia siue duas causas.unã que facit putrefactionẽ.aliam q̃ facit digestionẽ.si ergo ille due trãsmutati ones fiant oz q; in ꝓcessu sit plus acquisitũ ꝑ unã quanq;.licet ꝓportionaliter plus acq ratur ꝑ illã transmutationẽ cuius transmu tatio est uigo rosior. Et hãc eandẽ sentẽtiã inuit in.ç.de simplici medicina:& clari9 in primo de differẽtiis febriũ illo cap°. putre do autẽ.ubi dicit q; putredo sanguinis iue nis & arteriis in qua putredine sanguis ha bet digestionẽ sicut pus. qnod ĩ apostemati bus nõ dz dici simpliciter putredo.sz hz ali quid digestionis.nã remanẽte forti uirtute digestiua uenarũ & arteriarũ ille sanguis q inuenis & arteriis putrefit in talẽ alteratio onem deuenit. Cũ ergo Gal.dicit deuenit uel intelligit ĩ ꝑsenti uel ĩ ꝑterito.si ĩ pre terito hoc ẽ falsuz.s.q; prius q̃ putrefiat de ueniat ad pus ꝑ digestionẽ. si ĩtelligit ĩ pre senti tũc humor q inuenis & arteriis putre fit uenit tũc cũ putrefit ad formaz puris ꝑ actũ uirtutis digerẽtis.hoc est quod. Gal.ĩ telligit & hoc apparz etiã ĩ eo q; subdit. nã dicit q; cum humor qui putrefit nullaz re cipit alterationẽ ad bonũ conuertit ad ma lam putredinẽ nõ habentẽ in substãtia nec in colore signum digestionis ergo intelligit Gal.per oppositum q; cum humor qui pu trefit aliquam recipit alterationez ad bonũ per digestionem.tunc fit simul puri simul ergo putrefit & digeritur.Generaliter etiã sensit hoc Gal.3°.de simplici medicina cum multiplici uia probat quod idem simul po test moueri contrariis motibus. Secundo probatur eadem conclusio sic. ꝓmissa hac ꝓpositione.s.quotienscunq; aliquod subiec tum se habet per indifferentiaz ad duas for mas contrarias:& inducibiles a duob9 agẽ tibus contrariis quãcunq; dispositionem ac quirit ab eis successiue approximatis ita q; secundum agens nõ corrumpit totum qd9 primũ iduxit eandẽ põt acquirere ab eis si simul approximantur.hec ꝓpositio ẽ uera: qa mot9 nõ cõtrariant nisi qa termini con trariant.si g° prio alicui subiecto occurrit. unũ agẽs.deide cõtrariũ illi9 & qescẽte.2°. agẽte ab actione subiectũ remanet cum dis positione aliqua q̃ ĩcludit plus de utroq; cõ trario.ergo si ambo simul incipiãt agere ea dem dispositio poterit acquiri.Exemplũ pz sit aliquod corp9 denigrabile aut de albabi le & occurrat primo dealbanti & dealbetur successiue intensiue ad quartum gradũ al bedinis.post hoc aduenias denigrans: & in cipiat corrumpere albedinem usq; ad secun dum gradum:& sicut incipit ita incipiat ĩ ducere nigredinem.manifestum ẽ q; illud subiectum habet duos gradus albedinis:& alias partes nigredinis & plures quando ces sauit denigrans.q̃ quãdo ĩcepit denigrare: & albedinẽ corrumpere.si ergo hoc corpus est sic dispositum ꝑ duo agẽtia sibi succedẽ tia eo modo poterit disponi per illa duo si mul occurrentia scilicet diuersis superficieb9 hoc premissio sumatur alia ꝓpositio q̃ põt esse minor. sanguis ẽ quoddã subiectũ q; ꝑ quandã indifferentiã se hz ad digestionem per quã trãsmutatur in membra & ad pu trefactionẽ mortalem:& si ꝓcedat digestio sup eo secũdũ quẽcunq; gradũ potest etiam successiue ibi euenire putredo.uerbi gratia gradus digestionis sanguinis sunt q; proce dit ex prima humiditate in secundã & ter tiã.deide fit neruus uel os.uerbi gratia: & sic ꝓcedit de gradu albedis ĩ gradũ. sz cui cunq; humiditati põt incboare putredo:& ꝓcedere ad terminũ alium cum quo stabit de albedine illi9 humiditatis:& sic de dige stione idest de termio digestionis.ergo si si mul incipiat digestio in sanguine & putri trefactio poterunt procedere augendo usq; ad illum terminum signetur. ergo termi nus albedinis acquisite per digestionem. cum quo stat alius terminus nigredinis

ſiue putredinis acquiſite per putrefactionẽ que ſuccedit in tẽpore poſt digeſtionẽ :& ſit terminus ille.c.manifeſtũ eſt ꝙ ante.c.ſunt plures ꝑtes buius albedinis uꝫ ꝙ ad.a.quod quidez.a. fuit prima ꝑs albedinis acqſite ꝑ digeſtionẽ in iſto ſanguine nõ putrido ten dente ad formã membrorũ:& ſimiliter ſig netur terminus putredinis ſuccedentis qui ſtat cũ albedine:& ſit.f.manifeſtũ eſt ꝙ ãte .f.eſt aliquis gradus prior putredinis a q° putrefatiẽs incipit ĩducere.& ſit.d.& omĩa iſta ſtant ſimul in iſto humore. quãdo iſta agentia cõtraria ſucceſſiue trãſmutauerũt. ergo ſi ſimul incipiãt agere putrefactiones: & digeſtiones poterit putrefatiẽs ĩcipere ab ipſo.d.& ire ad.f.& digerẽs incipiet ab.a.& ibit ad.c.ſtabit ergo ſimul.c. intenſe dige ſtionis &.f.intenſe putredinis ¶ Tertio ſic accipiaẽ unũ compoſitũ ex euforbio & opio uel caſtoreo:& opio:& ſint reducta ad unaz formã ut ſit in fillonio fermẽtato: & accipe aliud corpus cõpoſitũ ex roſ: & camomilla uel roſis.& cinamomo:& in ſũma ex rebus minus calidis & minus frigidis q̃ ſit caſto reum & opiũ:& ſit etiã tale compoſitũ ꝑ fer mentationẽ ad unã formã redactum.uerbi gratia ſicut eſſet aromaticũ roſatũ uel roſa ta nouella manifeſtũ eſt ꝙ ĩ fillonio ꝑdicto ſunt plures ꝑtes caloris & frigoris q̃ in roſa ta nouella:& loqmur de ꝑtibus qualitatĩs: & hoc ꝓbatur : quia filloniũ manifeſte ſtu pefacit uirtute opii:& etiã diſſoluit uento ſitates uirtute caſtorii:& facit plus utrunꝙ q̃ roſata nouella:uel aliud dictũ. ergo habz plus de ꝑtibus caloris & frigoris.iſti autem effectus negabanẽ a medicis iuniorib⁹: & a puris pbãntibus.quia opera artis noſtre nõ uiderunt nec etiã uiderunt dicta particula ria auctorũ.non tamen curãtes de iſto dice mus.ꝙ Auer.ſoluit hoc in.5°.colliget cap°. penultimo quãdo dixit ſi miſceatur drag ma una piperis : & dragma una ſpice reſul tabit mixtum in quo compatio caliditatis ad frigiditatẽ erit minor q̃ compatio cali ditatis ad frigiditatẽ in pipere ſolo. nã ſint in dragma una piperis quinꝙ ꝑtes caloris: & una frigiditatis:& in ſpica ſint due ꝑtes caloris & una frigiditatis . ſi ergo componãtur compatio caloris buius cõpoſiti ad ſuũ frigus ẽ minor:& in ſolo pipe eſt maior . & hoc erit quia in tota ſumma caloris eſt.7.ꝑ tium:& ſumma frigiditas eſt duarum par tium.ſed.5.partes caliditatis piperis pl⁹ ex cedunt unam partem frigiditatis q̃.7.ꝑtes caliditatis excedant duas ꝑtes frigoris. ſi g° iſta ẽ mens. Auer.apparet ꝙ ĩ aliqua re poſ ſunt eſſe plures partes caloris:& cuz b° plu res partes frigiditatis . uerbi gratia in fillo nio.& in quadam re pauciores hoc ſuppoſi° miſceãtur uncia una filonii :& uncia media roſate nouelle :& ſupponatur ꝙ fillonium tranſmutet illam roſatam nouellam. mani feſtum ẽ ꝙ arquiret plus de caliditate & ẽt de frigiditate:uel aliter ex euforbio & opio reſultat primum cõpoſitum habens pl⁹ de caliditate & frigiditate.ergo ſi eadem ratio ne opium & euforbiũ ſimul tranſmutarẽt noſtrum ſanguinem plus acquireretur in eo de caliditate & frigiditate in ꝓceſſu trãſ mutationis q̃ in principio.ergo eadem rati one approximatis calore putrefaciente & ca lore digerente:quia non contradicunt plus q̃ calidum & frigidum. ¶ Quarto probaẽ eadem concluſio ratiõe morbi ſic. egeſtio ni gra apparens in ſtatu morbi eſt magis ſalu bris q̃ illa q̃ proceſſit a principio ut patz ĩ commento illius amphoriſmi egeſtiones ni gre.ſimiliter ypoſtaſis ſine nebula que ĩ q̃r ta die tendit ad nigredinem & non a princi pio poteſt etiam ſignificare criſim ſalubrez: & fluxum ſanguinis narium ut ponit Aui cenna primo cañ.fen:2ª.cap°.de ſignis colo ris urine. ¶ Et yſaac in.6°. urinarum cap°. 2°.ergo in materia procedit addendo putre factio:& corruptio:& etiam digeſtio . conſe quentia patet.quia materie q̃ a prĩcipio fue runt citrine & rubicunde non ſunt trãſmu tate ad nigredinem niſi propter additã pu trefactionem : ſed cum ex alia parte ſint ex pulſe cretice oportet ipſas digeſtionem rece piſſe ulteriorem q̃ prius quando erãt citri ne crude.ſimul . ergo proceſſit calor putre dinalis corrumpendo & denigrando & dige ſtiua uaſorum digerendo ut fuit ſibi poſſi bile. ¶ Ex hanc rationem ipſa neceſſitate cõ pulſus ſenſit Thadeus in gloſis preallegati amphoriſmi uerſus finem. ¶ Sed tu dices be ne pz ꝙ materie nigre que pri⁹ fuerũt citri ne ul rubee ſũt magis putride. ¶ Sz quõ cog noſcam ꝙ ſint magis digeſte non ex colore

quia ẽ niger non ex ſubſtãtia: qa eſſet equa lis q̃ hoc ſignificaret: ſed ī malo exeũte eq̃li tas ſubſtãtie uitupatur ut ꝓz prīo can. fen. z^a. cap°. de ypoſtaſis ſignis: & in 2°. ꝓnoſti. cõmento. 21°. dicendũ ꝙ cognitio hec habe tur ex colore nigro remiſſo nõ pueniẽte ad ultimã nigredinẽ lucidã: & ex ſubſtãtia ha bente aliqualẽ equalitatẽ quã equalitatem iudicabis nõ eſſe ex uictoria calidi putredi nalis ſimpliciter ꝑ aggregationẽ alioruz bo norũ ſignorũ ſup infirmo. etiã cognoſces ex hoc ꝙ prius potuerunt ꝑceſſiſſe ſigna dige ſtionis laudabilia cũ ypoſtaſi nõ nigra que erat uel de aliqua ꝑte minus mala materiei q̃ denigrat: uel de alia materia: & tũc iudi cium qđ ex illa ypoſtaſi laudabili dat eſt: qa licet materia que facit morbũ ſit uehem ter corrupta: & nigra ut nõ poſſit rectifica ri. tamẽ uirtutes membroꝝ naturales ſunt ita fortes ꝙ nõ multũ patiuntur a materia nigra. cuius ſignũ eſt rectificatio aliaꝝ ma terierum q̃ non ſunt ultimo maligne: & bo nitas aliorũ ſignorũ. Tenens autẽ uiam ꝑ miſſam oz ꝙ teneat ꝙ materia nigra q̃ ī pu trefactione ꝓceſſit etiã proceſſit in digeſtio ne. licet nõ ſic apparẽter ſicut ſi materia nõ fuiſſet ita mala. diuerſificantur enī gradꝰ digeſtionis ſecundũ quos ꝓcedit intenſiue ſecundũ diuerſitates malitie materierum.

Quinto ſic ſi putredo nõ ꝓcederet augeñ do procedẽte digeſtione: ſz remittẽdo. ergo febris putrida ꝑ ſolam digeſtionẽ poſſet ceſ ſare nulla euacuatiõe ſenſibili uel inſenſibili exiſtẽte quod uidetur ſatis incõueniens nec poſitũ nec repertum. licet pluſq̃ commenta tor concedat. hec conſequentia eſt nota. Sed tu dices quid prohibet putredinẽ remoueri per digeſtionem cum ſint contraria Item Gal. in cõmento affo. ubicunq; cibus ꝑter naturaz. zc̃: ponit ꝙ ſi putredo ſit parua po teſt remoueri. Item ſecũdo tera. 9°. capi°. ponit ꝙ ſemiputrida poſſunt reduci ad be nignum. Dicendum ad primuz ꝙ ꝓhibz agens contrarium. Ad ſecundum dicẽduz ꝙ illa eſt parua putrefactio q̃ non facit feb. ſed ueutralitatem. Vd tertium dicenduz ꝙ etiam illa eſt parua q̃ ſtat cum mīori pu tredine. Concludamus ergo ꝙ materia po teſt procedere in putrefactione & digeſtiõe quãuis ſint forme cõtrarie: ſed circa ꝑdicta ſunt difficultates non pauce: & prima eſt ꝙ humor putridus contineatur in uena & cir cumdetur ab illa: & uena illa ſit agẽs dige ſtionem in humore a qua parte põt humor attingi ab agente faciẽte putredinẽ. Dicen dũ ꝙ oportet hic duo agẽtia ponere. Vnuz eſt bona cõplexio uenarũ: & illa agit digeſti onem: & ſecunduz graduz ſue bonitatis eſt gradus ꝑfectionis bonitatis ī eadẽ materia. Aliud agens eſt calor extraneus in humore fundatꝰ q̃ dicitur calor putredīalis: & ẽ fũ datus ī humore ꝓpterea: qa naturalis ẽ fac tus extraneus. tamẽ ī hoc differt ꝓprie pu tredo & adbuſtio ut alias declarauimus ex Ariſtotile in. q°. methaurorũ. Sed oz uidere quod fuit agens cauſans iſtuz calorẽ extra neum facientẽ ebullire humorez. unde fit eius corruptio & ſepatio humidi a ſicco: & hic ſunt multi modi dicẽdi. Primus & faci lior ẽ: qa agens ſit calor aeris cõtinẽtis cuiꝰ aeris actio poteſt ad quãlibet ptem intrinſe cam noſtrã ptingere. Et modus ẽ iſte. nã quãdo humor in uena propter aliquaz cau ſam. uerbi gratia. uiſcoſitatẽ non diſpenſat a natura nec mouet ab ea nec alteratur uer ſus finez quẽ debet habere. oz ꝙ calor extra neus qui ẽ calor continentis illuz occupet: & tunc calor ītraneꝰ humori. cuius menſura & proportio tenebatur ſua mixtio factꝰ ex traneus per illuz calorez quem aer cauſauit ſiue ſit gradus caloris. ſiue improportiona tus calor nõ poteſt regere humidũ. imo mo uet motu extraneo ebullitio & euaporatio ſiue diſcontinuatiuo humidi a ſicco: & hic eſt proceſſus in putredine. Et apparet ex hoc ꝙ poſtquã aer impreſſit illum calorez extraneum in humore. Si humor ponere tur in uacuo procederet putrefactio. nec eſt inconueniens ꝙ per ipſaz uenam ſicut ꝑ me diũ aer cauſet illuz calorẽ extraneũ ī humo re: & tamẽ uena ſua propria uirtute cauſet continuo digeſtionẽ illius humoris. ſicut ī exemplo per mediã aquã poſſit tranſire ra dius me calefaciens: & aqua ſui uirtute me poſſet infrigidare. Sed tu queres humo re poſito ſub forma caloris extranei poten tis remanere in eo ceſſante etiam aere impri mente. unde humor putridus dicitur cale factus. Queres ſi putredo procedit augẽ do que forma eſt que acquiritur & augetur

Dicēdū uel ē ille calor extraneus qui auge tur per occupare plures partes humoris. un de in quibuſdā habebat eſſe factum & non in omnibus. uel eſt proceſſus & augmentū in gradu & malitia illius caloris : ſed tunc erit difficile dare agens & augens illam for mam mali caloris : ſed agens erit aut idem aer exterius continuans actionem . aut ipſi met fumi putridi qui euaporant coartari : & inuoluti circa humorē qui putrefit aut ipſe met calor q̄ mouet ſe de gradu ad gra dum ſecundum ponentes q̄ idem poſſit ſe mouere motu alterationis. Secundus mo dus dandi agens cauſans calorem putredīa lē eſt q̄ īmaginemur in nobis uapores diſ currentes per corpus . qui ſunt ſuperfluita tes reſpectu ſpirituum : & tunc quando hu mor non bene diſponitur groſſitie uel uiſ coſitate: uel aliter iſti uapores extraneant il lum: & generant calorem putredinalem: & q̄uis forſan in hyeme ſint plures tales uapo res q̄ in eſtate. tamen non ſunt ſic acuti nec ſic extranei: & forſan q̄ uapores nō ſūt plu res in hyeme q̄ in eſtate: & ideo non ſic acci dit putredo in hyeme ut in eſtate. Q ui autem tenet q̄ idē poſſit ſe alterare dabit hoc agens ab intra. hic tamen non prolōgo quia teneo q̄ idem poſſit ſe mouere non ta men omni modo motus. Secunda difficul tas principalis eſt quia ſi putrefactio . & di geſtio que ſunt forme contrarie poſſunt ſi mul intendi. tunc idem oportet concedere de calore & frigiditate: ſed impoſſibile uidē tur q̄ cum pluribus partibus caloris ſtent plures partes frigiditatis. naꝫ partes caloris excluſa frigiditate uidentur eſſe eiuſdē ra tionis. ſi ergo aliqua pars eſt īcompoſſibilis frigori: quia ab eo corrumpitur eadem ra tione: & alie partes. hanc difficultatem : & alias multas cōſimiles oportet me dimitte re. nam preſuppono q̄ qui uult tenere pre dictam concluſionem ſupponat hīc pro prī cipio q̄ forma habens contrarium intendi tur & remittitur per admixtionē cōtrarii & preter hoc per additionem partis ad par tem: & q̄ quelibet duarum formarum con trariarum qualitatum habet ſuaꝫ latitudi nem in ſuis partibus. que tota latitudo eſt extra totā latitudinem alterius: & cum hoc oportet q̄ teneat q̄ iſte partes ſunt uel eiuſ dem rationis imperfectione : uel alterius ra tionis in gradu perfectionis. Et oportet q̄ teneat q̄ quedaꝫ multitudo partium uni9 forme compatitur ſecum quandam multi tudinem partium forme contrarie: uel q̄ q̄ libet pars forme compatitur contrariū. Et ex his fundamētis ſuſtinebis q̄ digeſtio & putredo poſſunt procedere augendo ī eo dem ſubiecto: & eiſdem partibus ab ambo bus agentibus contrariis ſimul approxima tis. Et licet teneam q̄ augmentum forme accidentalis fiat duob9 modis predictis. ta men hic non eſt locus diſcutiendi illam . ſol uemus autem ad rationem ſtatim factaꝫ. cū dicitur ſi aliqua pars caloris eſt incompoſſi bilis frigiditati eadem ratione alie partes . nego conſequentiam propter duo. prīo: qa poſſet teneri q̄ omnes partes caloris extra totam latitudinem frigiditatis nō ſunt eq̄ lis perfectionis & hoc in ſe ipſis .2°. quia q̄ uis equalis eſſent perfectionis. tamen totuꝫ reſultans ex partibus non eſt equalis p̄fecti onis cum qualibet parte per ſe ſumpta : & hic eſt locus ſpeculationis. Tertia dubita° eſt an iſta duo contraria ſimul ſint in eiſdeꝫ partibus materialibus. Dicendum q̄ illud quod cadit in intellectu meo eſt q̄ ſint ī eiſ dem partibus materialibus & formalibus. Cui autem placet q̄ ſint in eiſdem formali bus & materialibus teneat illud Ad rati ones ſuperius in contrarium factas. Ad pri mum dicendum q̄ motus duo contrarii in eodem eſſe non poſſunt ueri & puri: ſed re fracti per formas refractas ſiue remiſſas : & tunc quodcunq; duorum agentium cōtra riorum uincet apparebit uictoria in eius forma: & ſi equabūtur apparebit equalitas ſi non eſt aliud impediens: & hoc eſt euidēs īmo tu locali. aliquis enim currens fortiter in naui mota equali uelocitate ad contrariū ſui motus nunq̄ mutabit locum Et cuꝫ dicitur q̄ motus plus compatitur quietē q̄ motum contrarium. Dico q̄ ſecundum Auer. debet intelligi q̄ quies quaꝫ dicit op poni motui nihil aliud eſt q̄ eſſe ī termino a quo: & ita in eſſe p̄fecto & actuali non p̄t ſtare cū motu: ſed in eſſe diminuto & potē tiali. ergo qa mobile dū mouetur p̄tim eſt ī termino a quo q̄ p̄s termini a quo ſtat ſtā te motu. iſto modo motus ſtat cū quiete: ſꝫ

duo motus cõtrarii.ſ.eiuſdez ipoſſibile eſt eſſe in eiſdez partibus eiuſdez mobilis. Vbi gratia:moueri a calido in frigidũ non ſtat ſimul cũ hoc q̃ ẽ moueri de frigido eodem in idez calidũ.uerbi gr̃a:acquirat̃ p̃modũ frigidũ.a.in aliq̃bus p̃tibus mobilis ipoſſibile ẽ q̃ in eiſdez partib9 frigidũ.a.depdat̃ & acq̃ratur calidũ.b.incõpoſſibile ipſi.a.ſz hoc nõ tollit quin ſimul ĩ eiſdẽ p̃tibus põt acq̃ri calidũ.a.& frigidũ cõpoſſibile ipſi.a. quod nõ eſt.b.ſed ſit.Verbi gratia.c.& hoc intelligit cõmentator. ¶ Ad ſecundam cũ dicitur contraria non ſe compatiuntur. Dicenduz q̃ uerum eſt in eſſe puro ſiue terminato:ſed in eſſe confracto ſiue interminato ſe compatiuntur. ¶ Ad tertiam dico q̃ humiduz quod exalauit p̃ putredinẽ quod non exalauerit eſt impoſſibile : ſed corpus quod putredini ſubicitur per continuaz exalationez fit magis ſiccuz:& ſic procedit putredo: ſed uirtute contrarii agentis illud ſiccum poteſt eſſe magis permixtum cum humido remanente & ſic procedit digeſtio: ſi ergo fuiſſet ſola putredo totum exalaſſz ſi digeſtio ſola fuiſſet totuz contentũ quia ergo utrumq̃ concurrit:ergo fit diſpoſitio utriuſq̃ compoſita. ¶ Ad quartaz dicendũ q̃ digeſtio facit ceſſare putredinem ultimã que eſt mortalis:ſed non facit ceſſare putredinem que incipit ĩmo gradatim additur illa putredo uſq̃ ad aliquem terminuz cuz quo etiam augetur digeſtio. ¶ Ad qntam dicenduz q̃ appẽtib9 ſignis digeſtionis nõ moritur infirm9 ex illa materia uel de illo mõ putredinis qui ẽ ĩ illa materia ſz ul̃ ex alia materia uel ex alio mõ nouo putredĩs ſup eadez materia. Verbi gratia ĩ ſanguine putrido ẽ facta digeſtio ſignificata p̃ urinã habentez ypoſtaſim cõuenientez: ſz natura pigritat facere criſiz:ut patz ĩ 3° de cretici: 9°.ca°.retenta ergo illa materia licz digeſta tñ alio mõ putredinis putrefiet & augeť & addeť ex illa febre q̃ poterit eẽ mortalis. Et cũ diciť ſint tres grad9 putredĩs mortalis: & ſit alia materia in ſecũdo gradu putredĩs ĩ aliquo gradu digõis. Dicẽdũ q̃ ſicut nõ oẽs grad9 caloris cõpatiunť ſecũ frigiditatẽ ut p̃fectiſſimus grad9 caloris ſic & putredo uſq̃ ad terminatã mẽſurã cõpatiť digõem ut ſibi contrariã non tamen omnis mẽſura putredinis compatitur digeſtionem manifeſtaz uel perfectam de quib9 cõfidimus. Iſte autẽ menſure in ſe ſunt note nature & nobis ſatis occulte: ſed ſunt manifeſte per q̃daz accidẽtia cõceſſa exeũtia:& huiuſmõi ab auctoribus. Cuz g° in aliqua febre ſalubri materia habet ultimũ gradũ putredĩs incõpoſſibilẽ digeſtioni: ſi poſtea addatur putredo uel de nouo ſuperueniat tollenter ſigna digeſtionis & apparebũt ſigna prauitatis & putredinis mortalis. Iaz g° declaratum eſt una uia q̃ una materia põt eſſe magis putrida & magis digeſta. Secũda uia eſt q̃ digõ & putrefactio ſunt in diuerſis partib9 nõ ſolũ materialibus :ſed formalibus humoris qui ẽ cauſa cõiũcta febris cõtinue ita q̃ ſanguis qui facit febrẽ cõtinuã ſalubrẽ quantũ ad quaſdam partes p̃cedit augendo ĩ ebulitione & putredine:& q̃tuz ad aliquas p̃cedit digõ addendo. Hec p̃põ licet uideatur extranea tamẽ p̃batur ſic. In febre ſanguinea ſalubri apparet p̃ ſigno pfectiſſime digõnis ypoſtaſis alba leuis: & equalis p̃ totũ que eſt deciſa a ſanguine qui eſt cauſa huius feb.ſ.qui ẽ ſanguis putrid9 ut ĩnuit Aui.in ca° de cura febris putride in generali: ſed manifeſtuz eſt q̃ tot9 ſanguis qui cauſat hanc febrez nõ eſt ſic de albatus:nec eſt ita maturatus:nam cum ueniet criſis per fluxum ſanguinis narium apparebit totus ſanguis rubeus: ergo parua p̃s eius fuit q̃ dealbationẽ recipit:& ſic apparz in alis febribus cõtinuis in q̃bus uidiſti ſigna digeſtionis per ypoſtaſim maturã q̃ eſt deciſa a materia morbi: & ideo cuz uidebis materias expelli in criſi ſalubri p̃ fluxum uentris nõ uidebis materias illi9 bonitatis ĩmo quãdoq̃ multe malicie. ¶ Item aliqñ criſis permutationis fit poſt ſigna digeſtionis.ut ponit Auic.q° cañ.fen.2ª. & tamen nũq̃ uidebis exituram incboare a materia digeſta digeſtione tali qualis eſt ypoſtaſis alba leuis & equalis: apparet ergo q̃ ĩ feb. ſalubri ſup̃ multas partes procedit multa putredo:ut oſtẽdit malignitas materieruz expulſaruz in criſi: & ſuper aliquas partes ſubtiliores p̃cedit digeſtio que partes cum expelluntur in urinã faciũt ypoſtaſim laudabilem. Poſt ypoſtaſim laudabilẽ appare bit quãdoq̃ urina turpis cũ turpi ypoſtaſi

quando crisis erit per uiam. ¶ Contra pre dicta arguitur. Primo: qa tūc in principio morbi possunt apparere signa digestionis. Secundo quia nūq̄ poterit dari fides signis digestionis: nam aliqua pars digeritur: & alia pars ꝓcedit augendo in putredinez: & poterit stantibus signis digōis hō mori ꝓp maliciā materiei qñ nō recipit digestionez: sz ꝓcedit addēdo ī putredine. Tertio tota materia cretice bñ euacuaē: iō totā oportet bñ esse paratā ad euacuationez sed si ē tota parata ergo tota ē digesta & nō solū pars. Quarto seqtur ꝙ apparēte in prin° nigra ypostasi uel nigra egōne hō possz liberari: nā deē ꝙ cū materia nigra a qua incboat febris unde apparet egō nigra fit aliqua ps materie q̄ recipiat digestionē & faciat ypostasim digestā albā leuē & equalē: ex b° significabiē ps materie digeri licet alia ps corrūpaē & nigrescat: unde fit ypostasis nigra quātū ad alias partes uel fit egestio nigra. Quīto sic materia que ī apostemate putrescit tota digeriē qa tota fit sanies alba. ¶ 6° sic materia que ī apostemate putrescit tota digeriē qa tota fit sanies alba leuis & eq̄lis: ergo tota materia q̄ ī uenis putrefit etiam digeriē & dealbabiē dealbatiōe simili ei qđ ī uenis subsidet de ypostasi laudabili & uideē esse intentio Gal. p̄° de drñtiis feb.

Ad primū dicendū ꝙ iō non az a principio signū digōis: qa natura non habuit adhuc illā materiā digerendi. ¶ Ad secūdaz dico ꝙ signis digōnis daē fides qa significāt ꝙ q̄uis materie ꝓcedāt corrūpendo & acqrendo plꝰ de malicia: tamen uirtus mēbroꝝ remansit fortis ꝙ cognoscimus ex b° ꝙ aliq̄ partem materie rectificat & dealbat a qua decidiē sedimē albū leue & eq̄le. nō ergo p albū sedimez arguimꝰ salutē infirmi: quia significemꝰ ex hoc ꝙ tota materia q̄ causet morbū sic dealbaē. īmo ps magna eius ꝓcedit ī corruptiōe & denigratiōe: & sic morbꝰ augēdo ꝓcedit & alia ps bona dispositione mēbroꝝ ꝓcedit dealbādo: nec materia que augeē in corruptiōe pōt tollere bonitatē cōplexiōis & fortitudinē cuiꝰ signū ē qa sedimen az albū & az ex hoc ꝙ signa digōis tūc oñdūt fiduciā sanitatis qñ pseuerant: ut dicit ypo. naz possibile ē ꝙ quādoq̄ appareat sedimē laudabile: sed nō cōtinuabiē ī appa ritione: & hoc quia alia pars materie que corrūpendo ꝓcedit augetur ad tantaz malicia ꝙ destruit bonā cōplexionē qua apparuit sedimē laudabile. Et postq̄ prius apparuit sedimē laudabile tunc ꝑ mutabitur ad malum: nō ergo ꝓrūpat medicus in iudicio salutis sup infirmo ī quo uideat signa digōnis: sed uideat si perseuerāt. ¶ Sed hic dubitatur. Primo q̄ pars materie est pluris quātitatis: an illa ī qua augetur corruptio siue putredo: an illa in qua augetur digestio & dealbatio: & dico ꝙ ut plurimū ī febribꝰ cōtinuis maior pars materie est illa in qua ꝓcedit corruptio & putrefactio cuiꝰ signū est qa materie q̄ cretice expellūtur ī maiori ꝑte apparent. male. turpes. fetide. nec uides ibi aliquod cōsimile sedimini albo leui: & equali. In febre etiā sanguinea sanguis q ea expelliē. uerbi gratia: ꝑ nares ē sanguis inflāmatus: nec expectes in ea saguinez nigrum uel uiridez pro crisi laudabili: quia sanguis faciens febrē nō tollerat tantā corruptionē q̄tam tollerant alie materie eo ꝙ staret uita cū tanto sanguine corrupto. Nō credo impossibile esse quādoq̄ materiaz q̄ dealbatur per digestionem quaz significat sedimen album esse maioris quantitatis ea que putrefit: sicut quādoq̄ cretice expelliē per fluxū uentris quod ē sicut sanies nullo precedēte apostemate. in flobotomiis etiam qñq̄ uidimus sanguinē cuius magna pars erat alba: sicut albedo sediminis. licet in eo sint possibiles alie cause a me assignate. ¶ Secūda dubitatio. utrū pars materie que ī febre cōtinua procedit in corruptiōe simul cū hoc in ea ꝓcedat digō. Et an pars materie que dealbādo procedit in digestione ꝓcedat etiaz in putrefactione. ita ꝙ digestio & putredo super utraq̄ procedat. ¶ Dicendum ꝙ pars materie q̄ ꝓcedit augendo in putredine pōt cū hoc habere aliq̄ digōem licet uincat putredo qđ significaē per maliciaz quā habet ex fetore: & malo colore qñ expelliē in tēpore crisis cū hoc tñ habet de digōne plus q̄ in principio cuz inceperit digeri: & hoc ē qđ declarauimꝰ ī prima uia: sed pars materie q̄ ꝓcedit in digōne: & dealbatiōe a qua decidiē sedimē albuz leue & equale: & etiā ꝓcedit ī putrefactiōe: tamen digō apparēs: & ē maior digō q̄ putredo. lz

tam digō hec q̄ putredo ſint intentiores q̄ in principio cū hec materia nō erat alba: & hoc etiā dixim⁹ in prima uia: & iſti ſermones cōplent illū. ¶ Dico etiā q̄ poſſibile eſt ꝑtem materie q̄ putrefit ꝓcedere ſemp augendo putrefactione maligna & nihil ſenſibile aſſociari ſibi de rectificatiōe ꝑ digōez: tñ alia pars ꝓcedit dealbādo & cōtinuam digōem recipiēdo. ¶ Cuz g° ī hac ꝑte erit cōpleta digō. licet ſit etiā materia putrida: & in alia ꝑte ualde multa corruptio ſignificabitur q̄ multa corruptio in illa materia ſiue ſit facta uiridis ſiue nigra non potuit deſtruere bonā diſpōez mēbroꝝ. cui⁹ ſignū eſt digō apparēs ī alia materia nō ſic maligna: & cauſa ī hoc nō eſt alia niſi talis cōplō & cōpō bui⁹ īdiuidui. qbus ſtat uirt⁹ fortis nō uicta: & tūc natura expellit materias: & liberabiť ī firmns. licet nō ſine accidētibus terribilib⁹. Et ex hoc patet q̄ duo homines eadez die potuerūt habere criſiz ī qua ambo materias expellerūt eiuſdez uiriditatis: uel nigredinis uel fetoris: & tñ un⁹ morieť in illa criſi: & alter liberabiť in utriſq;. n. bumiditates aliq̄ ſunt facte male. ſ. denigrate eadez nigredine: tñ uirtus uni⁹ nō fuit deſtructa. īmo ſalua cū illa malicia materie. c⁹ ſignū ē ſiue fuit digō cū hoc apparēs ī aliis ꝑtibus materie: & iō euaſit. uirtus aūt alterius deſtructa fuit. unde nullā alteratiōem ad bonū oſtēdit ī materia aliqua: & iō mortuus fuit. īmo quidaz debiliores in natura mortui ſūt cū minori corruptiōe materie ꝙ & qdaz fortes euaſerūt cū maiori corruptione: nōne uides quoſdam mori a uenenoſa medicina: ut ſcamonea: & quoſdaz euadere terribiles ātraces & a ueneno ſerpentis q̄ ātdictū ē de multa corruptiōe ꝓcedente ſup una ꝑte materie ſup qua nō ꝓcedat ſenſibilis digō: & de digeſtione ſup alia parte cuz qua cōfidimus de euaſione īfirmi expellentes materias nigras: uł uirides prauas rari⁹ euenit. licet noſtris tēporib⁹ nō ſit raro: ut hacten⁹ pp multiplicatas malicias regimīs frequētius tñ ſup tota materia que putrefit ꝓcedit digō ſenſibilis. licet nō equalis ī oī ꝑte ſed in quadaz plus & ī quadaz min⁹. tñ ſup illa ī qua ꝓcedit min⁹ ē ita manifeſta: & fortis digō q̄ nō ſinit materiā uenire ad multā maliciā nigredinis aut uiriditatis: ſicut etiaz ſup parte q̄ magis digeriť: & dealbatur a qua uenit ſedimen albū ꝓcedens putrefactio nō ꝓmittit q̄ cōuertať ī mēbrū & nutriat: ſed aliquā bonā diſpōem recipit q̄ ſignificat albedo & equalitas ī illa. ¶ Quā uis aūt q̄ dixim⁹ ſuperius raro cōtingant ſunt tñ poſſibilia & de facto uidimus multos tales: & iō ex cōſequētia ſermonis caſuz ponem⁹ poſſibilē nō longinq̄ poſſibilitatis ſup quo cadit admiratio: & ē q̄ ſit aliquis homo qui ī ſua ſanitate habet unā ypoſtaſim laudabilē de aliqua materia ſuperflua ſanguinea quā ī latitudine ſue ſanitatis aggregat. hic homo īcipiat febrire de materia colerica q̄ a felle pellať ī uenas & iſta colera procedat putrefaciendo ſine tali malicia: & tanta q̄ nullā bonā poſſit ꝑ tranſmutatōz recipere. īmo de citrino uadat per calorem fortē putredinalē uerſus uiriditatē: ſz ꝺplō naturalis huius hominis ſit tāte bonitatis q̄ nō deſtruatur ab illa colera. īmo cuz hac febre ſaluetur robur uirtutis tantū q̄ unā materiā ſanguineā digerat & faciat ypoſtaſim albā leuem & equalez: ſed nō ſic ꝑfectā ſicut faciebat in ſanitate: ergo ſi illa ypoſtaſis perſeuerat & illo colera ꝓcedat augendo in putredine ſpes eſt q̄ cōtinuata hac ypoſtaſi homo euadat expellens illam coleram. licet nō fiat abſq̄ difficilibus accidentib⁹. In caſu ergo poſito ſedimē non deciditur a materia que eſt cauſa febris: & cuz hoc confidimus in hoc ſedimine ꝑ digeſtionem in quo ſignificam⁹ q̄ materia que putrefit nō deſtruit robur naturalis uirtutis. Sermo aūt Aui. dicēs q̄ ſedimen laudabile ē būor qui facit egritudinē eſt ut plurimū uerus & rariſſime fallit. Et apparet q̄ ī predicto caſu tēpora morbi nō diſtinguūtur penes digeſtionē materie: ſz penes accn̄tia ſeq̄ntia corruptionē ī materia q̄ ſucceſſiue augeť. Et ideo ſi hic homo non eſſet tanti uigoris apparet in eo in principio ypoſtaſis deinde perderetur per augmentum putredinis & eueniret mors poſt ſigna digeſtiōis q̄ uiſa fuerunt & nō cōtinuata & bene cōſiderata predicta qbus multi caſus mirabiles declarabunť tibi. ¶ Ad ſecūduz ꝑncipale cū diciť q̄ tota materia in criſi bene euacuať: ergo ē tota digeſta. dico q̄ in criſi in qua nō ſunt accidentia terribilia medico licet terribilia

uulgo fit expulſo materiei digeſte quãtuꝫ ad omnem partem. licet non equaliter: ut ſupra diximus cum illa materia non deueniat ad multam maliciã: quia ſemꝑ multa digeſtio refrenauit illam putredinẽ: & ideo nulla pars materie eſt facta nigra aut uiridis uerbi gratia: ſed in criſi in qua ſunt accidentia medico terribilia. licet ſperet de ſalute nõ tamen ſpe fixa: qa pars materie eſt ualde corrupta. uerbi gratia: facta nigra. licet alia ps ſit facta digeſta: & tũc digeſtuꝫ & indigeſtuꝫ ſimul materia expellebat.

Dicemus autẽ qꝫ in caſibus predictis raro euenientibus. licet ſit ſpes ſalutis ꝓpter digeſtionẽ in una parte materie cadenteꝫ: tñ non eſt firma ſpes ſicut ſi ſuꝑ tota materia caderet digeſtio: naꝫ nõ ẽ certũ qn materia digeſta maligna multũ que qeſcens nõ corrũpit uel occidit. ĩmo cuꝫ ea ſaluatur digõ alteriꝰ partis: tñ occidit qñ mouebiť: ut expellatur. ĩmo qñqꝫ tũc occidit. Et apparet ex hoc quod ẽ poſſibile qꝫ homo moriatur qñqꝫ in hora criſis q̃uis preceſſerint ſigna digõnis uſqꝫ ad illam horã. licet ſit raro: & Gal. nũq̃ uiderit hoc nõ tñ eſt hoc negãdũ ſicut aliqñ materie ualde praue occidũt accidentaliter: ſicut qdaꝫ poſt ſigna digõnis nõ habuit pfectam criſim uomitu materie uiridis tendentis ad ẓinariũ & remãſit ſine febre: ſed excoriauit ĩ tantũ qꝫ nũq̃ potuit trãſglutire: & alii moriunť ꝑ diſſinteriã q̃ materia facit ſua malicia cõparata ad ſua inteſtina. Sed tu dices: ſi maior pars materie ꝓcedit ĩ malicia de quo nõ ſignificat ſedimẽ albũ: quare gꝰ mõ expelliť: & ꝑuſq̃ tantũ malignareť nõ expellebať. Dicẽdũ qꝫ eſt ꝓpter duo. Primo quia nũc maligni or facta magis ſtimulat. Secundo quia nũc habet magis eſſe diuiſuꝫ ab aliis hũoribus licet plus ĩfecerit & plus nocuerit. Secũdo tu dicis quõ poſſum cognoſcere qꝫ una ps materie ꝓcedit corrũpendo & alia digerendo. ¶ Dicendum qꝫ ſtante digeſtione in urina ſemꝑ uides febrẽ ꝓcedere in acuitate & accidẽtibus difficilibꝰ: & ſi Aui. cũ Gal. dicãt qꝫ cũ digeſtione materie nõ fit febris fortificatio. Dicendũ qꝫ uerũ eſt ĩ digõe totali & ꝓfecta. ¶ Ad q̃rtã cũ diciť qꝫ homo ĩ quo ĩ prinꝰ apparet ypoſtaſis nigra poſſit liberari. dico quod non ſequitur: nam ſi a principio materia habet tantam maliciam q̃tum oſtendit nigrũ ſedimẽ ergo ꝓcedẽte ſuper ea putredine deueniet ad tantuꝫ gradum malicie quo uita ſtare nõ poterit. Eſt autem cõſpiciendũ qꝫ illud ſedimẽ a prinꝰ nigrũ ſit tale ꝓpter putrefactionem: nam ſi eſſet nigredo ꝓpter aliquã malã coleraꝫ nõ malignã que eſſet cruda nõ ſignificaret neceſſario mortem. ¶ Ad quintũ dicendũ qꝫ materie ĩ apoſtematibus concluſis qñqꝫ digeruntur & fit ſanies alba. licꝫ illa ſit magis putrida q̃ quando erat ſanguis. qñqꝫ aũt pars materie corrũpitur in malã ſaniẽ: & alia pars fit bona & cũ hoc non moritur mẽbrũ: ſed euadit: & hec omnia ſunt ꝺſona dictis de putredine humorũ in uenis qualiter aũt ſe habet differenter putredo ĩ uenis & apoſtematibus diximus ĩ queſtõe ꝓpria de hoc. ¶ Iam ergo apparet uia ſecunda qꝫ q̃uis digeſtio & putrefactio ſint contraria: tamẽ materia q̃tuꝫ ad diuerſas partes põt eſſe magis putrida in quibuſdã partibus: & magis digeſta in quibuſdã aliis. Et pꝫ qꝫ iſta uia differt a prima: qa prima ponit qd̃ ſm eandẽ ptẽ materialẽ & formalẽ: uel ſaltẽ formalem augeť putrefactio & digõ. Iſta aũt ponit qꝫ in diuerſis ptibꝰ materialibus multis & diſtĩguibilibꝰ ſenſu augeť putrefactio & digeſtio. licet cuꝫ hoc ponat qꝫ ille partes multe que ꝓcedũt augendo ĩ putredine. & alie partes q̃ ꝓcedũt augendo in digeſtione poſſunt ꝓcedere augendo in putrefactione poſſunt ꝓcedere augendo in digeſtione: & in hoc iſta uia ſecũda cõuenit cum prima: tamẽ quia ponit hoc nõ eſſe ſp uel neceſſariũ. ĩmo quãdoqꝫ cõuenit nõ eẽ ut patet in cauſis dictis & in exemplis poſitis: iõ hec ſecũda uia differt a prima. Et apparet quomõ ſm hanc uiam digeſtio facit ceſſare putredinẽ: naꝫ pars in qua uincit: uel manifeſtatur digeſtio ſignificatur per albũ ſedimen quod nõ ꝓuenit ad tantã putrefactionẽ ad quantã ꝓuenit illa pars ſuꝑ qua manifeſtať plꝰ putrefactio: nec ẽt illa pars ſuꝑ qua manifeſtatur putrefactio per uenit ad tantã corruptionẽ ad quãtaꝫ per ueniret: ſi alia pars materie non digereretť digõne q̃ per albũ ſedimẽ ſignificamus.

Rationes autem facte in cõtrariũ faciliter ſoluũť ĩ q̃tũ iſta uia ſecũda differt a ꝓma.

Tertia uia qua potest sustineri q̄ materia magis digesta ē magis putrida ē ponenda q̄ esse materiā magis putridaz & eē magis digestā non ē esse duas res cōponentes unā formā: sed ē esse unā formā simplicem. Et declaratio huius est quia albū & nigr̄ sunt duo extrema uiride autez & palliduz sunt due forme medie q̄ forme ꝑm quosdā sunt simplices: nec uiride habet duas res cōponētes ipsuz. s. albū & nigrū. imo est una forma q̄ ꝑm sui naturā habet q̄ cōparata ad albū pōt dici nigrū & cōpata ad nigrū pōt dici albū: & hoc p unā rem & p duas res cōstitutentes ipsuz: cum g° aliqua res sit uiridis in principio habz minus de forma uiriditatis & in fine uiridatiōis habet plus de forma: g° ī fine. s. qñ est facta uiridis est facta plus alba & plus nigra. i. plus uiridis ē q̄ uiriditas pōt nominari albū & nigruz. Et ꝑm eundez modū dicem⁹ q̄ due sunt alteratio nes extreme ī nobis. Una est digestio qua nutrimentū transit ī mēbra. Alia est putrefactio qua nutrimentū. Verbi gra. būores corrūpunt ex toto. Alie sunt alterationes medie q̄ nō dicunt medie: qa sunt cōfracte extremis. sed qa habēt talē naturaz qua cōueniūt & differūt cū utroq; extremo: & ab utraq; forma: g° saniei q̄ ī uenis digeritur significata p albū. sedimē ē forma cuiusdaz putredinis & alteratio ad illā est q̄daz ꝑs putrefactionis nō q̄ est extrema: sed que est media: cū g° materia q̄ in uenis putrefit & q̄ in apostematib⁹ putrefit habz talē formā similē saniei uel saniosaz. tūc habz eē magis putridū q̄ qñ īcipit alterari & qa talis ꝑs putredinis pōt dici q̄daz digestio qñ cōpat̄ ad extremū aliud etiaz materia ista magis putrefacta dicit̄ magis digesta non p duas res sed p unā. Ista opinio qñq; cecidit in mentē Gal. qñ ī ꝓmo de differētiis febriū nō uocauit talē transmutationē in saniem uel similez putrefactionē illi: & Orabasius etiā uoluit ī cōmento illius affo. circa generationem saniei. Sed cōtra predicta sunt instantie primo: qa Auer. ꝓmo celi & mūdi cōmento. 4°. & cōmento. 22°. ponit q̄ inter cōtraria est mediū p mixtionē. Secundo Gal. expresse in cōmento ultimo ꝓmi pronosticoꝝ: & in cōmento amphorismi ꝑal. & 5° de simplici medicina: & ꝓmo de differentiis febriū. uult q̄ ex cōmixtione extremorū fit tertia ꝑs putredinis que etiā est digestio. Tertio Auic. uult dicere idez. 4° can. fen. 2ª de sanie: & fen. 4ª. tract. 2°. ca°. primo. Quarto si ista forma ē una: ergo habet unū agens quero quod sit illud. Quinto in materia putrida q̄ ē digesta est aliquid significās esse aliquā partez uere digestiōis. s. albedo ducta ī uirtute digestiua radicalium mēbrorū: & ē aliud significans esse partē aliquā uere putrefactiōis. s. fetor g° ē forma composita & nō simplex: & hec est ratio expresse Gal. in cōmēto ultimo ꝓ° ꝓnosticoꝝ. Sexto quero si illa forma media ē una nō cōposita ex extremis ad quaz extremitatē plus declinat ex sui natura.

Ad primū dicendū q̄ loqtur ꝑm famosita tez uel fuit illius opinionis. Vel ē dicendū q̄ mediū aliqd̄ dicit̄ cōposituz ex extremis qa extrema p̄cedunt ex natura rei nō sicut uere cōponentia: sed sicut prius natura presuppositu: ut albū & nigrū respectu uiridis sed mediuz illud dicitur non compositum ex extremis qa non preexigit sua extrema in natura sicut aer ē medius inter ignez & terrā. Ad secundū dicendū q̄ omnes iste auctoritates debent intelligi q̄ illa forma media fit p mixtionē improprie. i. ē forma que ī uirtute continet extrema ꝑm modū dictū. Ad tertiū cū dicit̄ una forma habz agēs unū. Dicendū primo q̄ agens ē calor naturalis habēs in se de extraneo calore ita q̄ ille calor naturalis & extranei⁹ sunt actu unus calor: & unū agēs. Et uidetur q̄ illa foret intentio Auer. in 5°. colliget in ca° de medicinis maturatiuis: uel dicendū q̄ una forma potest produci a duobus agētibus. Verbi gratia cuz lignū calefit & exiccatur ꝓducitur in eo forma que est nigredo. ita dicem⁹ q̄ calore putredinali fundato in humore agente in partes humoris. & calore mēbroꝝ cōtinentiū humorē putridū ꝓducitur una res que dicitur sanies q̄ est unius forme & cōpōnis. Ad quartū dicendū q̄ fetor & albedo sunt diuerse res tamē forma saniei ē una res que ē quidaz calor putredinalis. s. in tali gradu. Ad ultimū dico q̄ materia spermatica appropinquat multuz reb⁹ ꝑfectissime digestis trāseūtib⁹ ī formā mēbrorū & ypostasis que fit a materiebus

digestis que nō sunt putride etiā appropin quat illi: sed materia sanioſe fetide ualde appropinquāt rebus q̄ habēt ultimataz pu tredinē. ypostasis aūt laudabilis de materia putrida & sanies laudabilis habēt multaz materiā mediā. licet ī hoc sit latitudo. Ex q̄bus ꝛm hāc uiaz apparet quō digestio fa cit cessare putredinē. nā illa digō quā habz materia ī statu morbi salubris ē q̄dā putre do: sed non est putredo ultima: & ideo pōt dici q̄daz digestio ut iaz apparuit. Quar ta uia qua possim⁹ ꝓcedere ad tenenduz ꝙ hūor cū est magis putridus. s. ī augmēto & ī statu morbi salubris. tūc ē magis digest⁹ & ponēdo primo ꝙ putrefactio & digō nō sunt uere cōtraria. Secūdo ponēdo ꝙ ꝛm quēdaz modū habēt cōtrarietatē. Primū declaratur ex sermone Gal. in ç° de simpli ci medicina. ubi dicit ꝙ digō & putrefactio sunt quasi cōtraria: & ītelligit ꝙ nō contra riantˇ sicut calidū & frigiduz albū & nigrū q̄ nō possunt adinuicē cōmisceri ꝛm eos q tenēt ꝙ uere cōtraria in nulla mēsura se cō patiuntˇ: sed sunt quasi cōtraria declaratur hoc etiā qa digestio opponitˇ īdigestioni ut putrefactio generationi que ē mixtio: non sic aūt directe putrefactio digestioni. Secū do digō est pfectio humoris qua gradatim acqritur dispō mēbri: ut finaliter si ē possi bile fiat hūor acutus ut nutriat: ut sumitˇ ex intētiōe Gal. in fine primi ꝓnosticoꝝ: sz putrefactio ē corruptio humoris: sz hūorez corrūpi & mēbra generari nō sunt oīno cō traria quolibet alio circūscripto: sicut due forme se ipīs sūt cōtrarie: ut albū & nigꝝ.

Declaratio secūdi ē qa digō humoris: ut ex ea fiat mēbrū reqrit humorē cuz deter minatis dispositionib⁹ q̄ dispositiōes exclu dunt ultimatā maliciā humoris. unde ex humore ultime malo non pōt fieri caro. tñ ex humore alicui⁹ malicie pōt fieri caro. lz mala stant ergo simul ꝙ humor possit hre aliquē gradū malicie. uerbi gra maligni ca loris uel frigoris & tamē cuz hoc poterit di geri & disponi dispositionib⁹ preueniētib⁹ nutricationem. Ex q̄bus patz ꝙ latitudo dispositionū per quā humor uerbi gratia: sanguis est humor maior q̄ latitudo ꝓ quā potest pati & digeri. hoc ꝓbatˇ: qa sanguis bonus & sanguis malus in ultimo pōt dici sanguis siue humor: sed sanguis nō in q̄ cūq; malicia pōt ꝓ digestionē acqrere dispo sitiones preuias ad nutricationē. uerbi gra albedinē quā dant mēbra digerentia: sed ī quadaz malicia non ultima: sit g° tota lati tudo dispositionū cuz q̄bus stat forma hu moralis. a. b. c. d. sit latitudo dispositionuz forme humoralis necessario reqsitaꝝ ad h° ꝙ humor necessario possit pati & digeri a uirtute digestiua uasoꝝ. c. d. stantibus ergo hūoribus sub dispositiōe. c. d. quāuis ꝓdide rīt uel ꝓdant dispositiōes. a. b. c. poterūt di geri. bis positis incipiat sanguis putrefieri & ꝓcedat putredo abiciēdo dispositiōes. a. b. c. & īcipiat digeri a uenis qd⁹ poterit fieri ꝓ dispositionē. c. d. g° sanguis simul ꝓcedet putrefaciēdo & digerēdo: sed si putrefactio precurrat digestionē & īcipiat corrumpere dispositionez q̄ est in latitudine. c. d. uersus formā humoris tūc digestio nō potetit pro cedere. īmo retrocedet & augendo procedet corruptio & denigratio hūoris. Si autez digestio preualeat & īcipiat reducere dispo sitiōes dealbationis ꝓpinquas forme carnis uel neruoꝝ incōpossibiles gradib⁹ putredi nis: tūc nūq̄ ꝓcederet putrefactio. Exēpluz aūt grossuz in oībus predictis est in forma artificiali q̄ nō cōtrariatˇ forme corruptiōis lignoꝝ nisi in quadaz mensura. ligna enim habētia quādā corruptionē tollerātˇ formā arche & in quodā nō tollerātˇ: si g° ligna in cipiāt putrefieri & dolebrator incipiat dole brare: & archam facere simul pñt ꝓcedere iste due dispositiones intensiue: si autez cor ruptio ligni uigore corruptionis precurrat & ducat lignum ad ultimam uel multam maliciam qua puluerizetur: & non possit formaz arche tollerare desistet archifactor. īmo procedere ulterius putredine cessante a ligno effigurationes quas artifex fecit. Si aūt forme arche preueniat uigore archi factionis imagineris tūc ꝙ corruptio ex h° cessat ab archa. utor autē isto sermone loco exempli. Sed dubitatiōnes sunt nō pau ce: & prima est in quo differt hec uia a pri ma. Dicendum ꝙ prima ponit ꝙ digō & putrefactio sunt contraria: sicut album & nigrum: uel concesso ꝙ sint: & cum hoc ꝙ possint simul augeri siue intendi: tamen refracte: sz illa uia quarta ponit ꝙ digestio

humoris & putrefactio non ſunt contraria niſi in quibuſdaꝫ menſuris ita ꝙ infra illas ſe cõpatiunt: & utraq; in ſuis partibus augendo poteſt procedere ſicut due forme diſparate oppoſite: & de huiuſmodi formis multas reperimus ĩnaturalibus. forma eiꝫ carnis & quãtitas non habent oppoſitioneꝫ directe: tamẽ quantitas paruiſſima eſt incõpoſſibilis forme carnis ſeparate. ſimiliter calor & ſiccitas: uel nigredo poſſunt ſimul intendi in ligno: ſed ultimata intenſio caloris uel ſiccitatis non ſtat cũ ligno: humor ergo poteſt putrefieri & digeri ſimul: & cũ utriſq; intendi quia non uere contrariantur niſi quãdo iaꝫ ultimantur. Secũda dubitatio ẽ quia uidetur ꝙ digeſtio uere ſit cõtraria putredini quia agens putredinẽ & eiꝰ finis ſunt cõtraria agenti digõem & eius finis. Secundo genero mixti non fit niſi per uiã digeſtionis: ut patet in 2° colliget. & in 4°. methauraꝫ: ſi ergo putrefactio opponitur generationi: ergo & digeſtioni. Dicendũ ꝙ ut alias declarauimus prolixe in corpore quod putrefit ẽ calor extraneus qui ẽ q̃daꝫ forma impotens tenere humiduꝫ. ĩmo euaporans illud: & ideo ad putrefactionẽ ſeqt̃ incineratio. ita etiaꝫ in corpore qđ digerit̃ eſt calor agens & perficiens. Iſti aũt calores in aliqua menſura ſe cõpatiuntur. nõne in febre ẽ calor naturalis ĩ aliqua menſura & extraneus etiã malicie: ſed in ultimatibꝰ ſe excludũt: & eodẽ modo putrefactio & digõ in aliqua menſura ultima ſe excludũt in quibuſdam autẽ ſimul ſtare poſſunt: & ſimul acquiri: & hec fuit intẽtio Gal. in 5° de ſimplici medicina extremã eniꝫ putredinem & extremã digeſtionẽ qua hũor nutrit dixit nõ componi: ſed eſſe quãdaꝫ mediã alterationem ex iſtis cũ nõ ſunt in ultimo: & ita intellexit Auer. in 5° colliget: & Gal. ĩ primo de differentiis febriũ. Ad rationẽ primã cum dicitur ꝙ agens putredinẽ contrariat̃ agenti digeſtionem. dico ꝙ contrariatur ĩ ultimitate exceſſum contrarietate nõ uera ſed in quibuſdaꝫ menſuris nõ contrariat̃. Et cum dicitur ꝙ finis digeſtionis & putredinis ſunt contraria. dico ꝙ fines ultimati ſunt contrarii: & non ſe compatiuntur: ſed partem humidi reſolui & parteꝫ digeri nõ contrariantur: & hoc apparet quia digeſtio ſemper habet actionem contrariaꝫ ſecũ coniũctam. nullus. n. calor digerit qui non euaporet aliquod humidũ a ſicco: & tamen nõ dicimus ꝙ illa euaporatio cõtrariet̃ ꝓprie digeſtioni niſi eſſet tanta ꝙ fieret incineratio: & tunc calor non diceretur digerẽs: ſed putrefaciens uel adurens. Ad ſecundum primo diceretur logice. ꝙ licet digeſtio & mixtio ſemper ſint ſimul. unũ tamẽ nõ eſt reliquũ. Vel dicenduꝫ ꝙ ſepatio & diſtinctio ultima humidi a ſicco ꝓputrefactioneꝫ opponũtur cõmixtioni uel digeſtioni: ſed nõ hec ſepatio huic mixtioni. ĩmo cũ omni putrefactione de facto ſtat aliqua digeſtio: nam ex omni putredine derelinquitur aliquod mixtũ quod eſt aliqđ digeſtũ: & hoc ꝙ calor uni putrifactiuꝰ ẽ & alteri digeſtiuus: ſicut putrefactiuus hũoris ẽ digeſtiuꝰ carnis uel alterius corporis derelicti ex putrefactione: ſicut etiam calor putrefactiuus carnis eſt digeſtiuꝰ uermis ꝓ generati ex putredine. nõ curo aũt ſubtiliꝫare an hꝰ alias uel ille cinis quod eſt quoddã mixtũ debet dici derelictũ a calore putrefaciente: an debeat dici ꝓductũ ſolũ: ergo habeatur ꝙ aliquis calor digeſtiuus poteſt ſtare cũ calore putredinali: & ideo putrefaciente humore. unde fit illud corpus mixtũ ꝙ dicimus cineraꝫ & putrefaciẽte carne unde fit uermis ſi eſſet dare per ſe agens ad cineraꝫ ita ꝙ haberet in uirtute ſui caloris cõmiſcere tali cõmixtione poſſit agere ſimul cũ calore putredinali ex quo reſultat cinis. ſimiliter ſi eſſet agens ad formã uermis & eius mixtionem poſſet tranſmutare materiam ſimul quando calor putredinalis tranſmutat: & ambo agentia procederent augendo ſuas actiones. Iam ergo patet ſecũda cõcluſio cum quattuor uiis. ſ. ꝙ procedente putredine addendo poteſt procedere digeſtio addendo: & hoc fit in febre ſalubri putrida. Ex hac concluſione cuꝫ ſuis declarationibꝰ inferuntur duo. Primum ẽ ꝙ diſtinctio temporum morbi ĩ febre continua ſalubri & mortali penes proceſſum putredinis eſt quo ad aliquid eodem modo. quia in febre putrida mortali principiuꝫ eſt quando putredo incipit & augmentum quando augetur & ſtatꝰ quãdo ad ultimã putredinẽ deuenit ſic ĩ predicta feb. ſalubri ꝓncipiuꝫ

eſt quando incipit putredo in materia aug
mentū quādo augetur & ſtatus cuꝫ adhuc
plus eſt digeſta & putrida & in utraq; feb.
tēpora diſtinguūtur penes incipere augeri
& ulterius ꝓcedere diſcraſiam. Sed ī febre
ſalubri procedit putredo cū digeſtione: ſed
ꝓcedit in mortali febre ſola putredo: & iō ī
febre ſalubri ſimul procedit diſtinctio tem
porum morbi quo ad actionē q̄ facit mate
ria in mēbra & quo ad actionem nature in
materiā: ut patet ex dictis: & hoc eſt contra
dicta pluſquācōmentator. Secundū ꝙ in
fertur eſt ꝙ digeſtio in materia putrida in
quocūq; nocitiuo non eſt ꝓprie preparatio
humoris ad expulſionē. Immo eſt acqſitio
aliquaruꝫ diſpoſitionū quas facit uirtus na
turalis digeſtiua mēbrorum: ut ſi poſſibile
eſſet cōuerteretur in materiā aptam ad nu
tricandum: & huius ſignū eſt quia inducit
albedinē: ſicut in bonis humiditatibus que
tendunt ad nutricationē: & hec fuit ītētio
Gal. in fine primi ꝓnoſticoꝝ. & Auic. p̄mo
can̄. fen. prima in ca° de uirtutib⁹ miniſtrā
tib⁹ & ī hac materia alias ꝓlixe ſcripſim⁹.
Sed contra hoc arguitur ex coī ſermone
oīum dicentiū ꝙ digeſtio innocitiuo ē pre
paratio humoris ad expulſionē: & eſt dictū
Auic. in q°. can̄. fen. p̄ma. in ca° de cura pu
tridarū in generali. Secūdo trāſmutari ma
teriā a uirtute digeſtiua mēbrorū ut nutri
at eſt ingroſſare illā quia mēbra ſunt quid
groſſius q̄ ſunt humores: ergo digeſtio in
nocitiuo aliquādo faceret materiā ineptam
expulſioni. Dicendū ꝙ intentio uirtutis
digerentis eſt aſſimilare id in quod agit in
quantū ſibi eſt poſſibile: & in quantū illud
quod digeritur poteſt tranſmutari ad be
nignū: ut ſumitur in 2° de differentiis feb.
5° ca° In hoc aūt euenit ꝙ illud quod dī
geritur fit magis paratū ad expulſionem:
nam cōuenit humorē putrefieri ex aliqua
malicia. uerbi gratia: uiſcoſitate uel groſſi
tie: unde a natura nō diſpenſatur cū autez
digereret euenire pōt quod rectificetur in
illis etiā ꝑ digeſtionem ſepatur a iuuatiuo.
licet etiā circa hoc poſſit facere putredo: nō
ergo ſemꝑ illud quod ē digeſtum eſt in ſuī
ſubſtantia paratus ad expulſionē quā ante
digōem. īmo accidit ꝙ qñq; magis ē īeptū
Ybi gr̄a: ſanguis anteq̄ fiat ſanies paratior
eſt in ſui ſubſtantia ad euacuationē: quia ē
curſibilior quā quādo ē factus ſanies. īmo
quādoq; ſanies ē groſſior ſanguine. Sed
tu dices quare igitur natura non expellit
illū ſanguinē ante maturitatē ſanioſam: ſed
expectat quouſq; fiat ſanies: & tn̄ eſt ſanies
prauior & obedientior expulſioni quā ſang
uis ante illā cōuerſionē. Dicendū ꝙ cauſa
ꝓprie ē ordine naturaliū uirtutū adīuicem
qui ordo ſalutatur tanto magis quāto cor
pus minus ē remotū a ſui boni diſpoſitiōe
ſanguis ergo qui incipit facere febrem pu
tridam īcipit habere maliciaꝫ cū qua uirt⁹
mēbroꝝ poteſt aſſociari & ſecū cōpati: & iō
agit in illo actu qui eſt digeſtio & ꝓcedit ī
hoc quantū pōt & cum egerit aliquo tp̄re
quia ſimul humor hic ꝓcedit malignādo
ſtimulando tandē uirtutem ꝙ cogit illam
ad expulſionem & expellitur tunc ſanguis
digeſtus. licet ſit peior & corruptior & inep
tior q̄ prius: Si aūt illa febris incipiat cuꝫ
multa malicia ſanguinis ſtatim incitatur
ad expulſionem anteq̄ ordinetur actio uir
tutis digerentis & ſuper illo ꝓcedit: & tūc
eſt ſignum prauū & ꝙ corpus eſt nimis re
motum diſpoſitione naturali. unde non ſal
uatur ordo uirtutum: & hoc ītelligit Gal.
in tertio de creticis cū poſuit exempla ī ci
bis qui in ſtomacho digeruntē. Ad primā
ꝓp̄onem famoſam dicendum ꝙ digeſtio ī
nocitiuo eſt preparatio. i. habilitatio ad ex
pulſionem & hoc ut frequenter: & de q^a ī
tentione: & cū dicitur etiā ab Aui. ꝙ p̄ma
intentio in digeſtione nocitiui ē ut humor
habeat apta eſſentiā euacuationi. Dicēdū
ꝙ illud ē de intētiōe 2^a. Vel dicendū ꝙ ītē
tio ī digōne nocitiui ē ut expellat̄: & hec ē
ītentio medici ītelligentis & agētis cū ītel
lectu: ſed uirt⁹ agens ſine mēte. ſ. digeſtiua
agit ſuū effectuū qa ē aſſimilatio q̄daꝫ ma
terie q̄ digerit̄. & iō medicus agens cuꝫ in
tellectu cognoſcēs materias quas nō cognoſ
cit uirtus febrientis feſtinat ad euacuatio
nem materierum: nec expectat ꝙ uirtus
digeſtiua illas tranſmutaret: ſicut ī utraq;
ſynocha faciens flobotomiam uſq; ad ſinco
pim: unde in ſynocha putredinali ſi poſſet
totam ſanguinem putridum cum floboto
mia euacuaret. nō tamen pōt ꝓpter cauſas
notas ī febrib⁹ etiaꝫ putridis de materieb⁹

ualde malignus que ꝑ morā non recipiunt rectificationem ut ſint parate magis ad ex pulſiones feſtinat ad euacuationē cū farma co ſolutiuo & ubi poſſet totum humorem educeret: & iō etiā ſi in cirbū alicui⁹ mēbri caderet ſanguis educerem⁹ illū nō expectā tes ſaniationē: in flegmoni aūt expectamus ſaniationes: ut ſanguis nociuus ſeparetur a iuuatiuo & exeat poros & ut ceſſet flux⁹ aut expellat uerſus cutē. Ars ergo cū ſuis digeſtiuis groſſus ſubtiliat uiſcoſus incidit & ſubtile ingroſſat & uniuerſaliter expulſi oni preparat: ſz uirt⁹ digeſtiua natutalis in ducit ſuas diſpoſitiōes que ordine naturali precedūt actū expulſionis: ex qbus diſpoſi tionibus: ſemper ſequit materiā eſſe factaz obiectū appropriatū expulſiue non tñ ſeqt ſemper ꝙ ſit facta aptior ad expulſionē per modū ſubſtātie: & iō poſſet dici ꝙ digeſtio materie nocitiue ē preparatio ad expulſiōez .i. ē ā teceſſio alteratiōis que ordine eēntiali uirtutū debet ire añ actū expulſiōis: & quē admodū ex digeſtiōe naturali ſup naturali materia. Verbi gratia: ex digeſtione cibi in ſtom acho ad formā Kili reſultat obiectum ꝓportionatū expulſiue ſtomachi. ¶ Verbi gratia fex ſiue kilus ſupfluus: licet fex in ſubſtātia nō ſit abilior expulſioni q̄ uinuz uel ptiſana. Verbi gratia ex qbus eſt facta ſimiliter ex actione uirtutis digeſtiue ī ma teria nocitiua uel ſtante ei⁹ actione reſultat nociuū qđ ē obiectū expulſiue appropriatū ſtimulās magis ad expulſionē: licet non ſit neceſſariū habere ſubſtantiā .i. moduz ſub ſtantie abiliorē ad euōnem per hec dicta pz ſolutio. Ad ſcđaz cōcluſionē qd ſit dicēdū. ¶ Tertia cōcluſio prīcipalis ē ꝙ febris pu trida eſt maior .i. intenſior & prauior ī aug mento & ſtatu q̄ in principio q̄uis materia ſit digeſta uel digeratur: hec fuit intentio omniū noſtroꝝ auctorū. Et primo Gal. in libro de tēporibus particularib⁹ morbi: & in libro de tēporib⁹ uniuerſalib⁹. ubi utro biq; dicit ꝙ quēadmodum animal incipit augeri ſtat uel terminat uſq; ad corruptio nez ſic morb⁹ ſalubris īcipit ſtat & declinat Cū autē poſtea Gal. cognitionē boꝝ tēporū ponit & eoꝝ latitudinē dicit principiuz eē cū materia ē cruda & augmentū cū incipit: digeri: & ſtatus quādo digeſtio perficitur diceret aūt pluſq̄ cōmētator ꝙ illud augeri & illud eſſe in ſtatu eſt quo ad accñtia coīa & nō quo ad ꝓpria que cōſequūtur eēntiaz morbi. Hic aūt ſermo longinqu⁹ ē a mente Gal. qa Gal. ibi ponēs differētiā inter gene rationē aīalis & morbi. ponit ꝙ principiuz generatiōis aīalis ē ī tēpore qa habet partes & partes q̄ ordinatiz & ſucceſſiue generant cū aīal plaſmat & poſtea auget aīal. ¶ Sed morbus cū fit q̄litas ſm primā īmiſſionez generat & auget: uult g° Gal. ꝙ forma q̄ ē morbus eſt. que auget & uenit ad aliquam magnitudinē que magnitudo in oībus nō ē par. quia nō eſt par in mortali & ſalubri: nec in oībus ſalubrib⁹ ē par non ergo uult Gal. ꝙ qualitas que eſt morbus minuatur in augēdo īmo addat. Itez accidentia coīa nō ſunt aliud quā accñtia cretica que fiūt ex cōmotione quā facit natura & obmiſſio ne aliqua cū uacat ad hoc: ſed iſta accidētia cretica nō ſunt uel non fiunt neceſſario in augmento: immo ꝓprie in ſtatu cum ergo uideamus aliquaz febrez continuaz a prin° augeri & ſtare poſt & poſtea uenire ad acci dentia cretica: ergo hec febris eſt maior in augmento & ſtatu anteq̄ ſibi coīcentur ac cidentia coīa facta ex agitatione materie & hec fuit intentio Aui. p̄mo cañ. fen. 2ª cuz augmētū notificauit & ſtatum dicens ꝙ in augmēto manifeſtatur cōſtrictio quā facit egritudo: & qđ in ſtatu conſiſtit ex oībus hec etiam fuit intentio Haliaba. in quarto theoᶜᵉ ca° q° ubi dicit ꝙ augmētū incipit cuz incipit maturatio & tunc uirtus morbi augetur & augmentat debilitas uirtutis ¶ Hec cōcluſio tertia etiā ꝓbat rōnib⁹. Primo ſic tūc febris ē maior in ſui p̄ter na turalitate qñ materia ē prauior ſz qñ dige rit pl⁹ etiā ſi cōpleat digō & h° ē ī augmē to & ſtatu tunc ē prauior & putridior quia mot⁹ putrefactiōis ī mā ꝓcedit poſtq̄ ince pit ī prin° feb. nec digeſtio tollit hoc ut de claratū ē ſm q̄tuor uias & miror de ſolen niſſimis uiris q uiderunt opera artis: & ui deāt ſanioſiſſimas materias corruptiſſimas eductas in ſtatu uel p⁹ ſtatum q̄ ꝓus nō ſic erant fetide: uel corrupte: & non credunt morbum iſtum in ſtatu maiorem: ergo ſi componis cōcluſionez primā principalē cuz zª tu uidebis ꝙ febris ē quedam forma in

naturalis q̃ quãuis ſit ſalubris intẽdit & cũ hac intentione putredinis in augmento pot ſtare digeſtio: ut dicit 2ª cõcluſio. ¶ Sz tu dices Gaſ. dicit in 2° de regimine acutoruz cõmẽto. 45. q; colera digeſta ẽ pauci fetoris Sed colera cruda eſt fetidi odoris. Dicendũ q; per indigeſtionẽ ītelligit corruptã & putridã mala putredine. ¶ Secũda rõ eſt que ẽ expreſſe contra pluſq̃ cõmentatorẽ: qa illo tẽpore morbus ẽ maior in quo uirtus ẽ debilior. ſed in ſtatu ẽ huiuſmodi maior cõcedit ur ab oĩb⁹. minor ẽ Gaſ. iq. tera. 2° ca° ubi uult q; p̃ma & 2ª die uirtus nõ eſt imbecillis uel raro. Et Auer. dixit clarius. 4°. colliget. ubi dubiũ mouẽdo dicit q; ī ſtatu natura debilitata digeſtionez oñdit ī prin° autẽ licet ſit fortior non oſtendit digeſtiõez & hoc quia agẽtia naturalia īducũt formas in tẽpore determinato. Sed tu dices dicaz q; ī ſtatu uirtus ẽ debilior nõ ꝓpter id qđ modo ẽ in actu de febre putrida: ſed ꝓpter illud quod p̃ceſſit ſicut ſi aqua infrigidat ignez: tunc ignis eſt frigidior quã quando incipit: & tamẽ nõ quia aqua ſit frigidior tũc q̃ prius. īmo p repaſſionez nũc aqua eſt min⁹ frigida q̃ p̃us. Dicẽdũ q; hoc nõ ſtat cuz poſitiõe ipſoz qa uolũt q; ī ſtatu corp⁹ ſit ꝓpinquius ſanitati per formaz ſanitatis que acquirit: ergo uirtus nõ eſt debilior. Itez contra hoc ſi febris eſt remiſſior ī ſtatu q̃uis uirtus ſit debilior hoc ẽ qa ex actione uirtutis in materiaz putridaz ceſſauit gradatim febris ſicut & putredo: ergo ꝓ quo cũq; inſtanti incipit actio uirtutis ꝓ eodez uirtus agebat in materiaz quãtũcunq; modicam cuz ſua actio ſit naturalis & non uoluntaria: ergo ſm rei ueritatez febris īcipit minui q̃uis non appareat: & ſi quis ſubtiliter reducat uidebit hoc eſſe impoſſibile. Exemplũ de aqua non ad ꝓpoſitũ qa aqua dicit rem ineſſe quieto in ſua frigiditate: ſed febris putrida non dicit rẽ ineſſe qeto in ſua putredine quia putredo que incipit cuz febre augendo procedit: & ideo ſi aqua corrũpendo ignem procederet in ſua frigiditate quia aliquod agẽs infrigidaret aquã in proceſſu tunc eſſet frigidior quã ī principio & tamen eſſet magis tepaſſa aqua ab igne in proceſſu q̃ in principio non quia calidus plus poſſit ſtare cuz maiori frigiditate aque quaz cum minori frigiditate: ſed qa pluri tempore ꝓceſſit repaſſio ab igne in aquam: & ideo ſi aqua non procedit augendo in frigiditate cum corrumpit ignez ſtaret in frigiditate quaz habet a principio non procederet augmentum in frigore ei⁹ in tanto tempore in quãto corrũperet ignẽ & haberet per repaſſionez plus de calore ul⁹ poſſet habere ita in propoſito ſanguis qui incipit putrefierī quando eſt factus ſanies ẽ factus magis putridus & habet magis de forma digeſtionis quaz ſignificamus quia eſt albus magis quã in principio putredis habebat non quia cum maiori putredine conuenientius ſtet maior & perfectior digõ īmo ſi ſanguis incipiẽs putrefieri non procederet in putrefactione uirtus digeſtiua ꝑfectiorem gradum digeſtionis poſſet ſibi dare quã dederit quando fuit factus ſanies ſed hoc eſt quia incipiẽte putredine in ſanguine nũdum uirtus egit tẽpore ſufficienti & hoc quia diximus alias in una ꝓpoſitiõe tali: omnis ſanguis uel alius humor ī principio febris putride eſt magis digeribilis ī potentia: & minus digeſtus in actu: & hec declarant dicta Auer. ibi cũ dixit q; natura nõ oſtendit ſignũ digeſtionis niſi egritudo efficiatur prauior. ¶ Tertio ſic putredo in aliqua menſura diuiſibili ſm formã poteſt ſtare cum digeſtione ut ipſi cõcedũt qa cuz materia digeſta poteſt ſtare febris: incipiat ergo aliquis cum inferiori gradu febrire illius putredinis & ꝓcedat & tandẽ ueniat ad maiorem tunc cõiungatur ſibi digeſtio quia poteſt cũ illa ſtare ut conceſſum ẽ: g° febris ꝓcedit augẽdo & erit maior qñ erit materia digeſtior. Sed tu dices g° a prin° materia eſſet digeſta: qa quilibet illoz gradũ putredinis ſtabit cũ digõne. ¶ Dicẽdũ q; põt quãtũ ẽ ex natura recipiẽtis sz īdigz tẽpore actio digeſtionis. ¶ Quarto ſic & ẽ ratio cõcludens partibiliter: & licet ego illã non multũ appreciez aliquẽ tamẽ intellectũ dat in propoſito: naz in apoſtemate ſolutio ꝯtinuitatis ẽ maior cũ materia digerit: g° aliqs morb⁹ ut apoſtema cũ materia procedit degerẽdo ꝓcedit augẽdo. & illa ẽ ratio quaz alias tibi ſolui. Et tamen plus uolo niſi q; intellectus noſter capiat q; morbus in ſuis gradibus preternaturalitatis poſſit

procedere augendo:licz materia digeratur & procedendo digerẽdo erit ſalubris: quia deueniet ad determinatã maioritatez ultra quã nõ poterit ire:ſed exinde retrocederet. Hãc rationẽ intellexit pluſq̃ cõmẽtator cũ dixit q̃ pleureſis q̃ tranſit in pus eſt maior in augmento:ergo aliquis morbus ẽ maior cũ materia digeritur. Ipſe autẽ effugiens hanc rationẽ ultimo dixit q̃ pleuriſis que tranſit in pus nõ eſt ſimpliciter ſalua:quia accidit ſanari per dilacerationẽ mẽbri que eſt morbus nõ multo minor quã ſit apoſte ma. Ego autẽ miror de pluſq̃ cõmentatore quia delaceratio ad quaz perducit materia apoſtematis:non eſt alius morbus a morbo qui cũ aliis conſtituit apoſtema: ſed maior gradus eiuſdẽ ſolutionis cõtinuitatis a qua apoſtema incepit:& ideo cũ maiori digõne ſtat maior gradus morbi. ¶ Quinto ſic & fuit ratio alias inducta que ꝓbat ĩ febrib9 cõtinuis exacerbatiuis: & eſt q̃ ĩ ſtatu haꝝ febriũ materia putrida ẽ amplior & p plu res accumulationes aggregata:ergo febris eſt maior.conſequentiã concedũt: qa dicũt q̃ ĩ ſtatu materia ẽ pautior: & ideo morb9 eſt minor: antecedens patet ĩ his que ſupra dixi reprobando opi.Mundini. ¶ Inducit autẽ hec ratio difficultates. Et prima ẽ qa cõſequentia non eſt uera & eſt dicendum q̃ nõ ẽ ſimpliciter uera.ſed apud aduerſariũ. Secundo quia in iſta continua fieret criſis non tota digeſta materia quia ſaltẽ nõ erit digeſta illa pars que facit ultimã exacerba tionẽ. Dicendũ q̃ hoc eſt uerum. licet alii modi eſſent. Et illa eſt intentio Gal.ĩ libro de tẽporibus uniuerſalibus morbi. ubi no tificans tempus declinatiõis. dicit q̃ ĩ ipſo eſt reliquia humorum qui debẽt digeri & expelli. ¶ Sed cadit difficultas circa hanc tertiam cõcluſionem:naz ſi materia magis putrida in ſtatu magis cauſet febrem per putredinem magis additã:ergo per magis additam digeſtionem debet magis cauſare aliquod bonuz: quia iſta digeſtio connotat aliquã bonam formã in humorẽ putriduz que forma maior uel intenſior eſt ĩ eo quã unq̃ prius. Dicendũ dupliciter. Et p̃mo q̃ licet materia digeſta habeat aliqd plus de bonitate illa.tamẽ qa illa malicia putre dinis eſt forma predominans pluſq̃ in prin cipio.ideo ſecundum illam debetur plus ei actio. ¶ Secũdo dicendũ q̃ diſpoſitiones p digeſtionẽ acquiſite non ſunt tales quibus agere tribuatur ſed potius pati. ¶ Sed tu dices contra ergo ſanies eſt paratior cõuerti in mẽbrũ quaz anteq̃ eſſet ſanies quod eſt contra ueritatez: & contra Gal.2° regimĩs acutorũ. ¶ Dicendũ q̃ ſanies ex parte haꝝ diſpoſitionũ eſt paratior nutricationi:quia habet diſpoſitiones cõſimiles diſpoſitionib9 humiditatũ nutrientium mẽbra.tñ ꝓpter maiorẽ putredinem coactaz eſt diſtantior a nutricatione: & iõ ille diſpoſitiões poſſunt dici equiuoce diſpoſitiones illis que ſunt in humiditatibus cuz his diſpoſitionibus ma terie non ſequũtur eo q̃ finem nutricatiõis ſicut lignũ putridum dolebratũ nõ ſeqtur forme ſcamni uel arche. Quarta concluſio principalis eſt q̃ contingens ẽ qñ materia ẽ digeſta q̃ febris ſit minor ſiue morbus.hec autẽ contingentia euenit ꝓpter quinq̃. Primo quia materia non cõſeruatur ad ex pulſionẽ creticam.immo ſicut digeritur ita euacuatur: ſicut patet in pleuriſi. que p re ſolutiõez recedit:& tũc cũ materia ẽ digeſta ẽ morbus in declinatione: & ſic etiaz poteſt contingere in febre continua cum materia reſeruatur ad unicam expulſionẽ:nam cuz pars incipit expelli. Verbi gratia:quia in firmus aſſellauit quattuor aſſellas:& debz adhuc aſſellare duas pro perfecta criſi tũc febris eſt in declinatione:& tamen materia eſt magis digeſta ſunt etiaz febres ſine apo ſtemate cõtinue quaꝝ materia ſicut digerit ita expellitur: & apparet ex hoc q̃ materia poteſt eſſe magis corrupta:& tñ febris erit minor & hoc quia materia ſit paucificata ualde q̃is ipſa pauca ſit facta peior. Scd'o cõtingit hoc ꝓp locũ materie: nã contingit q̃ materia digeſta mutauit locuz:unde nõ ſic euaporat ad cor ſicut in apoſtematibus exiſtentibus in mẽbris exteriorib9 in qbus facta ſanie remittitur febris: quia materia in unũ cubũ ẽ cõculcata: & ſeparata a locis uenaꝝ & arteriaꝝ:unde non ſic inficit cor & ideo ſi uapores ſaniei pertingerẽt ad cor ut prius eſſet febris prauior: ut materia ẽ prauior. Tertio hoc contingit per diſpoſi tionem in ſubſtantia materie qua ĩ groſſa tur per digeſtionem: unde nõ ſic euaporat

& ſic etiam ẽtingit ſicut in ipſa ſanie: naz quando fiebat euaporabat facta autez quia ingroſſata ẽ non ſic euaporabat: tamẽ ipſa qualitas que eſt forma ſaniei ẽ peior anteq̃ fieret ſanies. Et ita poſſuz imaginari ī materia que intra uenas facit febrez. Quarto hoc contingit ꝓpter eterogenitatez materie & hoc frequenter accidit in febrib⁹ ɔtinuis Incipit enim aliquis febrire de materiebus groſſis & ſubtilibus utriſq; procedentibus in putredine accidit tamẽ materiã ſubtilez reſolutaz eſſe in eodem tempore: quo ſigna digeſtionis manifeſtãtur in groſſa materia & nunc uidetur eſſe morbus in ſtatu: & tñ eſt remiſſior q̃ prius. Quinto hoc conuenit ꝓpter augmentum digeſtionis tantũ ꝙ nõ compatiatur ſecum intenſam putredinez & hoc eſt ſm uiam quartaz de ſuperioribus. & ex illa hoc declareť. Si g° accipies tertiaz cõcluſionez & quartaz inuenies iſtas ꝓpões neceſſarias. Primo ꝙ febris ſalubris ī ſtatu ẽ maior quãuis materia ſit digeſta. Secũda ẽ ꝙ non ſemp cuz materia ẽ digeſta morb⁹ uel febris eſt in ſtatu. Et ſi ſubtiliter attendas uidebis ꝙ diſtinctio in febribus apoſtemoſis ɔtinuis & nõ apoſtemoſis ſalubribus eodem modo fere eſt diſtinctio temporum morbi. Ex quibus omnibus ſoluũtur rões Dyni & pluſq̃ cõmentatoris. Prima enim ratio fundatur ſuper h° ꝙ materia ī prin° ẽ magis putrida: ſed in ſtatu procedente digeſtione eſt minus putrida. Dicenduz ꝙ hoc ẽ falſum: & cuz dicitur ꝙ digeſtio facit ceſſare putredinem: dico ꝙ non eſt uerum ſm primam uiam. Vel dicendum ꝙ facit ceſſare ultimationem putredinis ad quam deueniretur ſi non eſſet digeſtio. Vel dicendum aliter ut potes habere ex ſupradictis declaratis. ¶ Ad ſecundam rationem cum dicitur ꝙ in ſtatu uirtus magis uincit q̃ ī principio. Dico ꝙ ideo magis uincit quia plus durauit ſua actio in materia: ſed cum hoc eſt magis uicta & impedita q̃ in prin°. Sed tu dices ut ipſi dicent hoc implicat cõtradictoriam dicere ꝙ uirtus digeſtiua ſit magis uincens & magis uicta. Dicenduz ꝙ non implicat contradictoria: ĩmo dicit res compoſſibiles: nam magis uincere uirtutẽ eſt magis dediſſe materie de diſpoſitione quaz inducit que eſt, uerbi gratia albedo ꝑ digeſtionem inductam: ſed magis uinci eſt materiã malignioꝛẽ magis alteraſſe mẽbra & magis permutaſſe a ſui natura & illa nõ ſunt contraria adinuicem. ¶ Sed tu dices ſi mẽbra ſunt magis alterata a ſui ſanitate ergo natura minus poteſt tunc & ẽ magis debilis. Dicendum ꝙ uerum eſt: & ideo ſi tunc deberet incipere digeſtionem minus poſſet illam facere: & propter hoc recidiue ſunt male & propter hoc etiam ſi digeſtis materiebus cum non expelluntur noua putredo ſuperuenit: ſicut ſi noua putredo ueniret ſaniei tunc eſt periculum magnuz. Alias autem exemplũ poſui de duob⁹ pugnatorib⁹ qui multis horis continuatis pugnauit uictor enim in uehementia pugne ẽ magis uictus & magis uincens. Et ſi hoc exempluz debet eſſe omnino ſimile pugnatorẽ imagineris: qui debz perdere uel uinci ſemper in ſua uirtute uigorari reſpectu ei⁹ quod fuit ante a principio pugne & tamen nunquã uenire ad tantuz graduz fortitudinis quin ſit debilior: & imagineris alium pugnatorem qui debet uincere ſemper a principio pugne debilitari: & tamen nunq̃ deuenire ad tantuz graduz fortitudinis qn ſemper ſit fortior alio unde uincet. In naturalibus etiam tranſmutationibus potes fingere exẽplũ que ut exempla accipiantur. Ad tertiam rationez que inducit pleuriſim pro exemplo dicenduz ꝙ cuz materia eſt digeſta in pleuriſi tunc eſt declinatio. ¶ Cadit ergo deceptio in multis argumentis q̃ fiũt in hoc queſito: quia licet ſit ueruz ꝙ ī ſtatu ſalubri materia ſit magis digeſta quã pri⁹ uel digeſta non tamen conuerſa eſt uera: quia ſemper quando materia eſt digeſtior uel digeſta tunc eſt ſtatus. ¶ Ad quartaz dicendum ꝙ ſynocha declinatiua habuit ſtatuz occultuz. ¶ Ad quintaz rationẽ quã putant demonſtrationem. dico ꝙ illa ratio decipit ex hoc ꝙ in febre ſalubri ſunt duo motus. Vnus a principio uſq; ad terminuz ſue adductionis. Alius eſt ab ultimo uel termino ſue adductionis uſq; ad ſanitatatẽ. Primus motus eſt uſq; ad intentionez egritudinis & uehementiam. Ideo cum plus procedit plus elongatur homo a ſanitate: quia oĩs febris ſalubris cõtinua materialis Verbi gratia: habet ultimitatem ad quã ꝑ

uenit & hec eſt diuerſa ī diuerſis: & ē ī tpe ſtatus poſtea declinat & eſt motus ad ſanitatem: & quia primus motus eſt augeri: ideo quidaꝫ negauerunt principiuꝫ in morbo & quidam ſtatum. Et tunc ad formā rationis cuꝫ dicitur morbus eſt minor quando plus appropinquat termino ſanitatis ¶ Dico q̄ uer̄ eſt & cū dicitur hoc eſt in ſtatu dico q̄ falſum eſt. ſ. q̄ plus appropinquat p̄ gradū acquiſitum forme ſanitatis: ſed bene plus appropinquat ad tempus in quo erit ſanus Nam poſt ſtatuꝫ ſequitur declinatio & hoc eſt ſimile ſophiſmati quo quis dicit. p̄bo q̄ quanto plus lapis eſt magis ſurſuꝫ q̄ tanto magis ē deorſuꝫ quia quāto ē magis ſurſuꝫ tanto in breuiori tēpore erit deorſuꝫ. ¶ Ad ea uero que in principio queſtionis arguebantur. De primo dico. ſ. ad textuꝫ Gal. & Rabimoyſes. q̄ in his qui debent ſaluari morbus eſt melior in ſtatu quā in prīcipio .i. materia eſt magis digeſta quā ī prīcipio & hoc quandoq̄ ut patet ex dictis: uel quia ī ſtatu eſt melior quia p̄pinquior ī tēpore ad ſalubritateꝫ. Iam enim ſtatim erit criſis ī qua ſaluabit̄. Et ad Aui. in. q°. cañ. dicēdū q̄ non ſublimat̄ febris materia digeſta q̄a amplius non p̄cedit putredo: uel dicenduꝫ ut patet ex ſuperius dictis. ¶ Ad rationeꝫ ſiue dictū Gal. ī cōmento cū dicit q̄ ī ſtatu q̄eſcit uirt9 naturalis & uitalis ſiue ſpūalis & animalis laborat. Dicenduꝫ eſt uolendo ſaluare Gal. q̄ uirtus naturalis digeſtiua tā uenaꝝ q̄ arteriaꝝ que poteſt dici uitalis quies ſiue cuſtoditur ex hoc q̄ opus ſuum perficiunt q̄ eſt opus digeſtionis & hoc in fine ſtatus ſed tunc p̄pter cōmotionem ad criſiꝫ multis uaporibus motis ad caput: & nouas ſenſationes inducentibus dicitur q̄ laborat uirtus aīalis. Ad aliam cū dicitur motus uiolenti9 debilitatur in p̄ceſſu ¶ Dicenduꝫ q̄ motus morbi eſt uiolentus reſpectu mēbroꝝ: & non reſpectu cauſe agētis morbū que cauſa morbo p̄cedente eſt uigoroſior. Ad quartā patet ſolutio ex q̄tuor uīis datis. Ad aliaꝫ cum dicitur de urina turbida dicit̄ q̄ cū infirmus mingit urinā turbidaꝫ que clarificat̄ ſi calor ē remiſſior tunc febris eſt in declinatione & non ī ſtatu ſed abutunt̄ coīter uocabulo dicentes ſemp̄ ſtatuꝫ cū materia eſt digeſta. ¶ Ad ultimā eum dicitur q̄ febris ſynocha illius ſerui nono te^ce. remittebatur ſicuti augebatur digeſtio. Dico q̄ uer̄ ē: ſi materia continue tranſpirabat ſed tunc fuit in declinatione. Hec ſunt que in hac materia uidimus ſm noſtruꝫ poſſe: nec debet quis negare ſenſata p̄ una difficili ratione. Fateor eniꝫ in me incepiſſe continuā febreꝫ que uſq̄ ad criſiꝫ ſemp̄ in malicia augendo p̄ceſſit. Criſim autē habuit pfectam per fluxuꝫ ſanguinis narium & per urinam.

¶ Finit ſubtilis queſtio de maioritate morbi a Clariſſimo Doctore Gentile fulginate. Anno domini. i. ꝫ. qq. edita. Et impreſſa. Anno domini. M. cccc. 77.

Laus Deo.

¶ Incipit Regiſtrũ huiꝰ libri .ſ. Gentilis de febribus.

a Vacat Febris eſſe ſi eniꝫ in noticiam ſuperiusꝰ

b capitulo ȝ° quo ad differentiis dicit

c & poteſt pororum debeat eſt ſoluta

d humoris putredinali qua poſſit

e putrida haberi quia ipſa incentiua

f ẽ ſecundus & iſte capillos ꝓximus

g enim natura febribus

h uñ dicemus gratia dari eam poteſt

i iſta confirmata uidit qꝫ

k farmaco modernis euacua eſt quia

l regiminis nõ cibare eſt timor

m qꝫ iam primo flegmatice

n ſtatim Quedam Quandoqꝫ

o ſextum in capitulo non ſolum

p expoſitio iam finita aquoſo extraneum

q & fit tria precipit periculum

r ſiue groſſiciem intrinſecum

ſ & occltatõeȝ ideȝ quarto ſubtiliatiõeȝ

t faciet quia uel ſepe quod

u materiam ſpecies zẽ. cinis ille ad alias

x curatiua & habet ſenectutis

y differentias & modi frigus premittit

ȝ Colorum uirides interiora

& Tẽta. In hoc conſequens ĩmo plures

A Clariſſimi & in ſtatu humor uerum

B duo motus taȝ digeſtio Tertia uia humoris

BIBLIOTHECA VNIV. IAGELL. CRACOVIENSIS

Bibl. Jag.

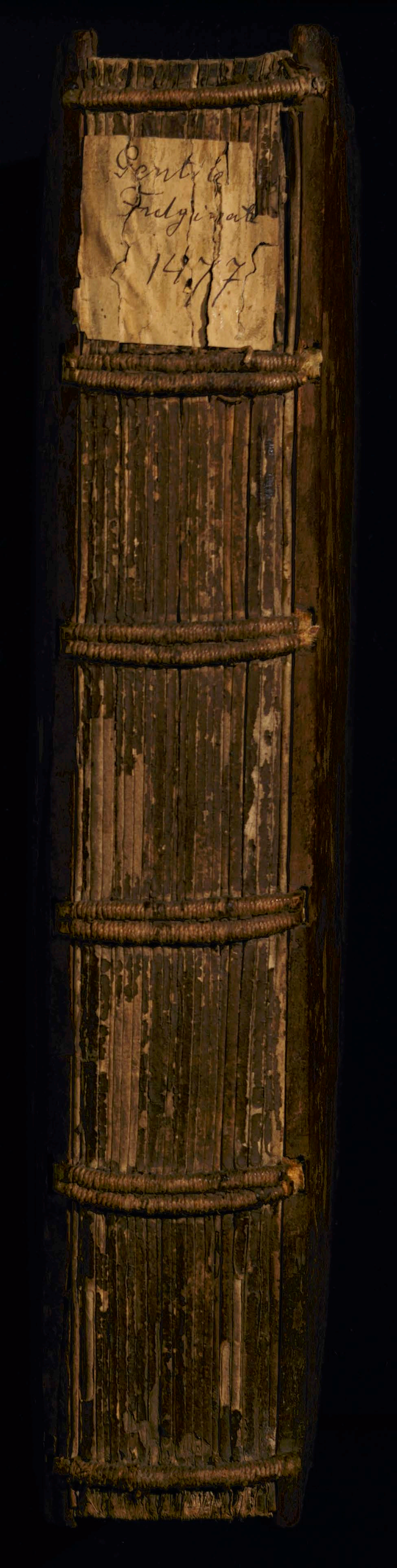

Gentile
Fulginate
1477